

תהלים: סח סב

me super; mea calcementa projiciam Edom super me; lotionis ois Moab
מאבי סיר רחמי על צורם אשריו נעלי
me deducet quis? in civitatem me deducet Quis? jubila Palesith
פלישת התרועע: יובלני עיר מצור מי נעלי
egredietis non & nos glorifici Deus tu in nomine Edom ad usque
עיר צורם: דלא אהא אלתיס ונחננו ולא תנצא
salus mendacis & angustia ab auxiliis nobis Da? nostris exercitiis in Deus
אלתיס בצבאותיני: הבה לנו עורה מצר ושאוא תשיענו
nostris arguissimus conculcabit ipse & fortitudinē faciemus Deo In .hominis
צורם: באלתיס נעשה חיל והוא יבוס צרינו:

PSAL. LXI. NO

meum clamorem Deus Audi David ipse Neginoth super victori
למנצח על נגינתו לרוע: שמעוהו אלתיס רוחני
mei cor deficiam in clamabo te ad terra extremo Ab me; orationi intende
הקשיבה חפליחי: מקצה הארץ אליהו אקרא בעטף לבי
turus: mihi spes fuiti Quia me deduces me & exaltabim petram in
צור ירום ממני חננני: כי דתיח מסכה לי מגדל
sperabo: secula tuo tabernaculo in Habito . inimici facies & fortitudinis
ש מפני אויב: אנדרה בארלה פאלסיס אסכה
mea vota audisti Deus tu Quoniam . Selah tuorum alarum abscondito in
בסתר כנפיה סלה: כי דתיח אלתיס שמעת לנדרי
adjicies regis dies super Dies . tua nomen timidentibus hereditatem dedisti
נחת וישת ירא שמך: ימים על ימי מגד חוסיה
Dei facti ad seculum Mandabit generatio & generatio in . sui ejus anni
שנתינו כמו רד ורוד: יעב עולם לפני אלתיס
eum ostendit & prepara veritatem & misericordiam
חסר אמרתו מן נצרהו: כי יאמרה שמך
mea vota reddidim ad propitium in . de . me reddidim ad propitium in
לער לשלמי נדתי יום יום:

PSAL. LXII. NO

fieri Dum ad Tantum David ipse cantus Jedubun super victori
למנצח על ירווחו מקור לרוע: אג אלתיס וימיה
mea salus & mea vita ipse Tantum . mea salus ipso ab: mea anima
נפשי מפני ישועתי: אג דהוא צורי וישועתי
interficiamini? virum super denabitis Ulquequo . miliam laborem non mea elevatio
משנפי לא אפוט רבה: עד אנח ויתורתי על אש הרצחו
ejus cepimus & Veruntamen . impulla maceria inclinatius paries tanquā vos universi
כלכם בקר נמי נדר הדיחה: אג משאחתי
suo intimo in & benedixit tuo ore in mendacium voluerunt expellere consulerunt
ועצו להדיח ויצו כוב בפני יוכבו ויקרבם
eo ab quoniam: mea anima tace Deo Tantum . Selah . maledicebant
קללו סלה: אג אלתיס דמי נפשי כי מפני
meo non mea elevatio: mea salus & mea vita ipse Tantum . mea exaltatio
הקויתי: אג דהוא צורי וישועתי משנפי לא אפוט:

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
11 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
12 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
13 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
1 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
2 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
3 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
4 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
5 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
6 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
7 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
8 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
9 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
1 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
2 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
3 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
4 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
5 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
6 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
7 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי

TARGUM.

עשיתו מאבא אטששו רנלי פארם נגדיוון
הוד דור שוויני על פרקת קרל נגדיו ארום
מלכיר מסני עליו פלשתא ימיבי כנשתא
ירשאל: מן הוא דיובול ויתל לקרתיא תרובא
צור מן הוא דדברני עד ארום: הלא אתרוא
שבקתא ורלא חפוק אלהא עם חילוחתא:
גב לו סערא מסעקא ומנן הוא פורקנא דבר
במסראדיו עגבד וילא וזוא וכבוש

PSAL. LXI. NO

מלך קנא: אד לאודאנדו פרו חנימס דאודי
לשבחא על חושבחן לרוע: קפלי יו בעיתו
אציר אלוחי: מן סיפי ארשע קרמא אצלי
באשתלודיח לבי כפרה חסיף ומחבני עליו
מני רם מצד ריח: ארום הוירא רחילי
קושטא דעשנא מן קדם בעל דבסא: אדור
בשפנה לעלמא אתרתיח בשלל שכתנן
עלמין: ארום אתי שמתא נררי יהבנא
דיוקא לרחלי שמך: וימין על יום מלכא
משחא חוסיה שני הוד דדי עלמא דריו ודרי
עלמא דאדתי: ויתל לעלמין קדם יי שבו קשטא
סמרי עלמא נטרון לירי: כנא שפח שמך
לעלמא דר אשלים נררי פיוס פורקנא
ירשאל וכיום ויתרבי מלכא משחא חסיו
מלך: אד לאודאנדו פרו חנימס דאודי
לשבחא על ירווחו חושבחתי לרוע:
ברם לאלהא שחא נפשי מניה פורקני: ברם
הוא חוקפי ופורקני משנפי לא אוויו ביום עקא
רמא: עד אן ארום מתרנשין על גבר חסר
הועברון קטלון כולחו חוד שור דקסי הוד
הוירא דעשנא: ברם כר וימין לא שכתנא
מחלכין ללמרח ויוון כרובא בפוחון
לכוכו ובלפוחו וימטון לעלמין ברם לאלהא
שחוקי נפשי ארום מניה כמרי: ברם הוירא
תוקפי ופורקני משנפי לא אוועו:

PSAL. LXII. NO

Et ecce siliisti Deo anima mea, ab eo redemptio mea. Profecit ipse est fortitudo mea & redemptio mea, redemptor meus. Non movebor in die aeternae magnae. Uti quicquid fremitis in virum misericordem? cuncti evaditis homicidae sicut murus declinans, sicut maeeris rupta. Uti que cum juramentum be boe facturos interposuerunt, consultat ut impellant: nuntiabant mendacium, ore suo benedicit, ad corde maledicent in aeternum. Veruntamen Deo tacet anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. Profecit ipse est fortitudo mea, et redemptio mea, liberator meus, non commovebor.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

Confilio Moabitarum intincti sunt pedes mei in Edom; fortes ejus sicut olla lotioois me; super juncturas cervicis fortium Idumeorum projeci calcem meum: ob Palestinos jubila congregatio Israel. Quis deducet me ad civitatem destructam Tyri? quis ducet me usque ad Idumamam? Non egredietis inter exercitum nostrum. Præbe nobis auxilium contra hostes nostros: quoniam fallax est salus hominis.

PSAL. LXI.

Ad laudandum pro hymnis, Davidi. Accipe Domine deprecationem meam; intende orationi meae. Ab extremo terre in conspectu tuo orabo in anxietate cordis mei; super arcem munitionem que constructa est super speciem altiorum me ipso, deduc me. Quoniam factus es spes mea; veritas fortitudinis à facie auctoris inimicitia. Habitat in tabernaculo tuo in secula, confidam in umbra majestatis tuae in aeternum. Quoniam tu Domine exaudisti vota mea, dedisti hereditatem timebitibus nomen tuum. Dies super dies regi Christo addes: non ejus sicut generatioes mundi hujus & generationes mundi venturi. Sedebit in seculo coram Domino: bonitas & veritas à Domino mundi servabunt eum. Sic laudabo nomen tuum in aeternum, cum perfolvero vota mea in die redemptionis Israel; & in die quo ungetur rex Christus ut regnet. Ad laudandum per manus Idatum, hymnus Davidi.

PSAL. LXII.

Et ecce siliisti Deo anima mea, ab eo redemptio mea. Profecit ipse est fortitudo mea & redemptio mea, redemptor meus. Non movebor in die aeternae magnae. Uti quicquid fremitis in virum misericordem? cuncti evaditis homicidae sicut murus declinans, sicut maeeris rupta. Uti que cum juramentum be boe facturos interposuerunt, consultat ut impellant: nuntiabant mendacium, ore suo benedicit, ad corde maledicent in aeternum. Veruntamen Deo tacet anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. Profecit ipse est fortitudo mea, et redemptio mea, liberator meus, non commovebor.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
11 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
12 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
13 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
1 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
2 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
3 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
4 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
5 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
6 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
7 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
8 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
9 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
1 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
2 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
3 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
4 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
5 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
6 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי
7 * סחחא חסי אג דהוא צורי וישועתי

הדרלים : סג סד

Deo Super mea spes, mea fortitudinis spes: mea gloria & mea salus Deo Super... על אלהים פורקני ויקרי חקוף עשני ספרו... על אלהים פורקני ויקרי חקוף עשני ספרו...

תרגום TARGUM.

Deo Super mea spes, mea fortitudinis spes: mea gloria & mea salus Deo Super... על אלהים פורקני ויקרי חקוף עשני ספרו... על אלהים פורקני ויקרי חקוף עשני ספרו...

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

Deo redemptio mea, et gloria mea: ro- bur fortitudinis meae, spes mea in Deo. Sperate in verbo eius omni tempore popule domus Israel: abijcite coram eo elationes cordis vestri, dicite, Deus est spes horum in eternum. Quippe nihil hominum filii mendacium filii viri, si accepterit filii hominum stateram ponderaverint facta sua, illi quidem ipsam vanitatem erunt [leviores]. Ne co- fidatis in rapina, et violentia nolite ditias accipere: cum laudaverit vos [aliquis], non apponatis cor. Legem unum locutus est Deus, et bis illam audivimus de ore Adolphi scribae magni, quia virtus coram Deo est. Et Deus decet misericordiam facere iustis, quoniam tu reddes homini secundum opera ipsius.

PSAL. LXIII. סד

Deus Dicit Deus Jehudali defertio in istam existendo in David ipsi Cantus... מומור לרוד קהיוחו במדבר יהודה: אלהים אלהי ארץ אשורה צמאה לה נפש בשרי פארתי... מומור לרוד קהיוחו במדבר יהודה: אלהים אלהי ארץ אשורה צמאה לה נפש בשרי פארתי...

תרגום TARGUM.

Deus fortitudo mea tu es, summo mane confurgam coram te: sitivit te anima mea: defecit te caro mea in terra arida, & defessa ubi nulla sunt aquae. Sic in loco sanctis tuis vidi te: purga me ut videam virtutem tuam & gloriam tuam, Quoniam melior est misericordia tua quam facies iustis in mundo venturo, vicia quam defecit impiis in mundo isto: propterea labia mea laudabunt te. Sic benedicam te in vita mea in mundo isto, in nomine Verbi tui extendam manus meas in oratione in mundo venturo. Quasi adipe et pinguedine facturabis vitam meam: & labiis laudatoris laudabit os meum. Si recordatus fuero tui super cubili meo, in- ter custodias meditabor in verbo tuo. Quo- niam fuisisti auxiliium mihi, et in umbra mansistis super oculum meum. Adhaesit anima mea post legem tuam: me sustentavit dextera tua. Ipsi vero in sepulchrum inquirunt animam meam: intrabunt in interiora terrae. Ti- mebant cum properer percussionem gladii: in pars vulpium erunt. Et rex letabitur in verbo Dei: laudabit omnis qui juraverit in Verbo eius, quoniam profabocit os eorum omnium qui loquuntur mendacium.

Ad laudandum hymnus Davidi.

PSAL. LXIV.

Audi Deus vocem meam in tempore orationis meae: a terrore inimici mei custodi vitam meam.

PSAL. LXIV. סד

Deus Audi David ipsi cantus Victoris... למנצח מומור לרוד: שמע אלהים קולי בשחי... למנצח מומור לרוד: שמע אלהים קולי בשחי...

תרגום TARGUM.

Deus vocem meam in tempore orationis meae: a terrore inimici mei custodi vitam meam. על אלהים פורקני ויקרי חקוף עשני ספרו... על אלהים פורקני ויקרי חקוף עשני ספרו...

Verfio SYRIACA. cum Interpretatione LATINA.

In Deo est falus mea & gloria mea; fortitudo mea, & auxiliator meus atque spes mea Deus est. Sperate in illum omni hora popule, & effundite cora eo cor vestru: quia Deus est proteccio nostra: Diapala. Et quasi vobis sunt omnes filii hominu, mendaces, qui in bilance opprimunt, & vani sum simul. Ne fidatis opprellioni, & rapina ne diligitis: opibus, quum abundaverint, ne gaudeat cor vestrum. Semel dixit De, & bis hic audivi, Quia robur Dei est, Et tibi Dne gratias quia tu rependis viro iuxta opera sua.

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Verf. GRÆC. LXX. Interp. & ÆTHIOP. Transl. LAT.

Verfio ÆTHIOPICA.

8 In Deo salute metum, & gloria mea: Deus auxili mi, & spes mea in Deo est.
9 Sperate in eo omnis congregatio popul, effundite coram illo corda vestra: Deus adiutor nolter in æternum.
10 Veritatem vanti filii hominum, mendaces filii hominum in fateris: ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum. Nolite sperare in iniquitate, & rapinas nolite concupiscere: divitiæ si affluant, nolite cor apponere. Semel locutus est Deus, duo hæc audivi, Quia iustitia Dei est, Et tibi, Domine, misericordia: quia tu reddes unicuique iuxta opera sua.

8 Εἰς τὸ θεὸν τὸ σωτήριόν μου, καὶ ἡ δόξα μου.
9 Ἐκπύσωται ἐν αὐτῷ ἅπαντες οἱ λαοὶ ἐν τῷ θεῷ.
10 Πᾶσι τοῖς υἱοῖς ἀνθρώπων, ἀδικῶντες ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
11 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
12 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
13 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.

7 In Deo salute metum, & gloria mea. Deus auxili mi, & spes mea in Deo est.
8 Sperate in eo omnis congregatio popul: effundite coram illo corda vestra: quia Deus adiutor noster in æternum.
9 Mendaces filii hominum in fateris: ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum. Nolite sperare super iniquitate, & rapinas nolite concupiscere: divitiæ si affluant, nolite cor apponere.
10 Semel locutus est Deus: duo hæc audivi, Quia iustitia patet Deus est, Et in eo reddes unicuique iuxta opera sua.

Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
8 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
9 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
10 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
11 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
12 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
13 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.

Psalmus David, Cum esset in deserto Idumææ. (Reg. 22. 5.) LXII.

(a) tua, Domine, misericordia: quia tu reddes unicuique iuxta opera sua.

Psalmus ipsi David, cum esset in deserto Idumææ. LXII.

2 Deus Deus meus, ad te de te vigilo. Sitiviti in te anima mea, quum multipliciter tibi caro mea. In terra deserta, & in via, & iniquitas: sic in Sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam. Quoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea laudabunt te. Sic benedicam te in vita mea: & in nomine tuo levabo manus meas. Sicut adipè & pinguedine replatur anima mea: & labiis exultationis laudabit os meum. Si memor fui tui super stratum meum, & in matutinis meditor in te: Quia fuisti adiutor meus. Et in velamento alarum tuarum exultabo. Adhæsit anima mea: post te: me suscepit dextera tua. Ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam. Introibunt in inferiora terræ: Tradentur in manus gladii, partes vulpiti erunt. Rex vero latrabitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo: quia obstructum est os loquentium iniqua.

2 Θεὸς ὁ θεὸς μου ἀπὸ τοῦ ἐρημίου.
3 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
4 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
5 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
6 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
7 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
8 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
9 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
10 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
11 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
12 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.
13 Ὁ σῶσός μου ἐν τῷ ἐρημίῳ.

2 Deus, Deus meus, ad te de te vigilo. Sitiviti in te anima mea, quum multipliciter tibi caro mea, & in terra deserta, & in via, & iniquitas: sic in Sancto apparui tibi: ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam. Quoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea laudabunt te. Si benedicam te in vita mea: & in nomine tuo levabo manus meas. Sicut adipè & pinguedine replatur anima mea: & labiis exultationis laudabuntur os meum. Si memor fui tui super stratum meum, & in matutinis meditor in te: Quia fuisti adiutor meus: & in velamento alarum tuarum exultabo. Adhæsit anima mea post te: me suscepit dextera tua. Ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam: introibunt in inferna loca: tradentur in manus gladii: partes vulpiti erunt. Rex vero latrabitur in Deo: laudabuntur omnes qui jurant in eo: quia obstructum est os loquentium iniqua.

2 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
3 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
4 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
5 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
6 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
7 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
8 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
9 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
10 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
11 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
12 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.
13 Ἄνθρωποι ἐπιφανίζονται ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ ἐπιφανίζονται.

In finem, Psalmus David. LXIII.

In finem, Psalmus ipsi David. LXIII.

In finem, Psalmus ipsi David. LXIII.

2 Exaudi, Deus, orationem meam cum deprecor: à timore inimici eripe animam meam.

2 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.

2 Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor: à timore inimici eripe animam meam.

2 Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor: à timore inimici eripe animam meam.

INTERP. ÆTHIOP. [c] In Deo gloria mea. [d] Deus est. [e] vanti omnes [f] & iniqui agit omnis homini placens. Ipsi de vanitate in vanitatem simul. [g] considerare. [h] ne intumescat cor vestrum. [i] & simul simul audivi: quia misericordia Dei est, & tua Domine potentia: PSAL. LXIII. Deus meus, Deus meus, [b] ubi nec arbor est nec aqua, [c] labia mea [d] umbra alarum tuarum confidam. [e] Gnt. [f] benedict omnis qui PSAL. [g] quam à te postulo.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 حاصي ويجدي هما بالآلهة الله معيني وعلي الله توكلت*
9 الالهة يعلوبكم فانه الاله عوبتكم*
10 كلوبون وهم باجههم حابون*
11 ما بحدروسة*
12 اجاري كل واحد واحد كعمله*
13 المرمور البالي والسبون*

8 Salva mea & gloria mea sunt in Deo: Deus est adiutor meus, & Deo sum fiducia. Confidite in eo, O omnes populi, implete cor vobis vestris: quia Deus adiutor noster. Omnes filii hominum velut umbra pretereunt: & qui factae in stateris, inviduae sunt, & ipsi omnes decipies sunt. Ne intumescat cor vestrum: ne intumescat cor vestrum in eo: quod non habet iniquitatem. Semel locutus est Deus, hæc audivimus duo: Quod magnificentia Dei est, & tibi O Domine, misericordia: & in eo res retribuitur unicuique secundum opus ejus. Alleluja.

8 Salva mea & gloria mea sunt in Deo: Deus est adiutor meus, & Deo sum fiducia. Confidite in eo, O omnes populi, implete cor vobis vestris: quia Deus adiutor noster. Omnes filii hominum velut umbra pretereunt: & qui factae in stateris, inviduae sunt, & ipsi omnes decipies sunt. Ne intumescat cor vestrum: ne intumescat cor vestrum in eo: quod non habet iniquitatem. Semel locutus est Deus, hæc audivimus duo: Quod magnificentia Dei est, & tibi O Domine, misericordia: & in eo res retribuitur unicuique secundum opus ejus. Alleluja.

8 Salva mea & gloria mea sunt in Deo: Deus est adiutor meus, & Deo sum fiducia. Confidite in eo, O omnes populi, implete cor vobis vestris: quia Deus adiutor noster. Omnes filii hominum velut umbra pretereunt: & qui factae in stateris, inviduae sunt, & ipsi omnes decipies sunt. Ne intumescat cor vestrum: ne intumescat cor vestrum in eo: quod non habet iniquitatem. Semel locutus est Deus, hæc audivimus duo: Quod magnificentia Dei est, & tibi O Domine, misericordia: & in eo res retribuitur unicuique secundum opus ejus. Alleluja.

1 لداود حين كان في بويه ادوم* وهو استنجس لك*
2 اللهم يا الهي اليك ابندك* لان نفسي طميت اليك*
3 وموضع علم مسلكك*
4 رحمتك كحمان*
5 يدي*
6 فراسي وقي اوقات الاشكار انت فكري*
7 نفسي اناك*
8 السعي يسلمون*
9 لانه سد فم المتكلمين بالظلم*
10 المرمور البالي والسبون*
11 اللهم تعبل صدقي اذا طلبت اليك*
12 لداود لما طارده طالوت* وهو كط استنجس*
13 اللهم تعبل صدقي اذا طلبت اليك* ومن جرح العذو اتقد نفسي*

1 Davidus, quum esset in deserto Idumææ.
2 Deus, Deus meus, ad te de te vigilo. Sitiviti in te anima mea, quum multipliciter tibi caro mea, & in terra deserta, & in via, & iniquitas: sic in Sancto apparui tibi: ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam. Quoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea laudabunt te. Si benedicam te in vita mea: & in nomine tuo levabo manus meas. Sicut adipè & pinguedine replatur anima mea: & labiis exultationis laudabuntur os meum. Si memor fui tui super stratum meum, & in matutinis meditor in te: Quia fuisti adiutor meus: & in velamento alarum tuarum exultabo. Adhæsit anima mea post te: me suscepit dextera tua. Ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam: introibunt in inferna loca: tradentur in manus gladii: partes vulpiti erunt. Rex vero latrabitur in Deo: laudabuntur omnes qui jurant in eo: quia obstructum est os loquentium iniqua.

1 Davidus, quum esset in deserto Idumææ.
2 Deus, Deus meus, ad te de te vigilo. Sitiviti in te anima mea, quum multipliciter tibi caro mea, & in terra deserta, & in via, & iniquitas: sic in Sancto apparui tibi: ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam. Quoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea laudabunt te. Si benedicam te in vita mea: & in nomine tuo levabo manus meas. Sicut adipè & pinguedine replatur anima mea: & labiis exultationis laudabuntur os meum. Si memor fui tui super stratum meum, & in matutinis meditor in te: Quia fuisti adiutor meus: & in velamento alarum tuarum exultabo. Adhæsit anima mea post te: me suscepit dextera tua. Ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam: introibunt in inferna loca: tradentur in manus gladii: partes vulpiti erunt. Rex vero latrabitur in Deo: laudabuntur omnes qui jurant in eo: quia obstructum est os loquentium iniqua.

1 Davidus, quum esset in deserto Idumææ.
2 Deus, Deus meus, ad te de te vigilo. Sitiviti in te anima mea, quum multipliciter tibi caro mea, & in terra deserta, & in via, & iniquitas: sic in Sancto apparui tibi: ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam. Quoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea laudabunt te. Si benedicam te in vita mea: & in nomine tuo levabo manus meas. Sicut adipè & pinguedine replatur anima mea: & labiis exultationis laudabuntur os meum. Si memor fui tui super stratum meum, & in matutinis meditor in te: Quia fuisti adiutor meus: & in velamento alarum tuarum exultabo. Adhæsit anima mea post te: me suscepit dextera tua. Ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam: introibunt in inferna loca: tradentur in manus gladii: partes vulpiti erunt. Rex vero latrabitur in Deo: laudabuntur omnes qui jurant in eo: quia obstructum est os loquentium iniqua.

In finem, Psalmus David. LXIII.

In finem, Psalmus ipsi David. LXIII.

In finem, Psalmus ipsi David. LXIII.

2 Exaudi, Deus, orationem meam cum deprecor: à timore inimici eripe animam meam.

2 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.

2 Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor: à timore inimici eripe animam meam.

2 Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor: à timore inimici eripe animam meam.

INTERP. ÆTHIOP. [c] In Deo gloria mea. [d] Deus est. [e] vanti omnes [f] & iniqui agit omnis homini placens. Ipsi de vanitate in vanitatem simul. [g] considerare. [h] ne intumescat cor vestrum. [i] & simul simul audivi: quia misericordia Dei est, & tua Domine potentia: PSAL. LXIII. Deus meus, Deus meus, [b] ubi nec arbor est nec aqua, [c] labia mea [d] umbra alarum tuarum confidam. [e] Gnt. [f] benedict omnis qui PSAL. [g] quam à te postulo.

ההלים : סה

TARGUM. תרגום

PARAPH. CHALD. Versi Lat.

Iniquitatem sperantium tumultu : malignorum feceris & ne Abscondes
 3 חסרני מקור מרעים מרשתי פלגי און :
 4 amaram verbum sua fagitam tederunt : sui linguæ gladium ut acuerunt
 5 אשר שנינו כתרוב לשונם ריבנו חצבם דבר מר :
 6 ambros non & scilicet fagitam tederunt : perfectum absconditis in fagitandum
 7 לירות במספרים חס פתחם רדו ולא יוראו :
 8 dixerunt : Iniquos abscondam ad narrabam : nequam verbum tibi sibi Reborant
 9 יחזקו למו : דבר רע יספרו לשמן מוקשים אמרו :
 10 perosifitium seruitutis perfeerunt : Iniquitates Insuperabunt : eos videbit Quis
 11 מי יראה למו : וחפשו עלת : וחפשו עלת :
 12 subito legita : Deus : eos fagitavit Et : profundum cor & : vni intima &
 13 וידב איש לב עמק : וידב איש לב עמק :
 14 corum percussurum fuerunt : corum percussurum fuerunt
 15 הו סבוכם : הו סבוכם :
 16 annuauerunt & : homines omnes timentur Et : eos in videri omni se amantur
 17 ויוראו כל אדם : ויוראו כל אדם :
 18 sperabit : Domino in iustus Latabitur : intellexerunt eius opus & : Dei opus
 19 פעל אלהים ומעשהו השבילו : ושמח צדק ביהוה וחסה :
 20 corde recti omnes exultabunt & : eoin
 21 בו ויחללו כל ישרי לב :

3 Abscondes me à secretis pravorum : à fremi-
 4 tu operantium iniquitatem. Qui excaue-
 5 runt sicut gladium linguas suas : tenderunt
 6 arcus suos, unxerunt fagitas suas veneno
 7 mortifero et amaro. Ut fagitarent occulte
 8 immaculatum : subito fagitabunt eum : &
 9 non timebunt. Roborant tibi verbum in-
 10 iquam, narrabunt, ut abscondant laqueos,
 11 dicentes inimicem eos videre. Pervellunt
 12 bunt, ut inveniant iniquitates ad disper-
 13 dendum iuvenis, machinationem, que exquirunt
 14 intra hominem, et cogitationes cordis pro-
 15 fundi. Et excutiet in eos Deus fagitam
 16 repente, et narrabunt plagas eorum. Et of-
 17 fendent seipsos lingua sua, & movebunt
 18 [capita sua] quicunque conspexerint eos.
 19 Et timebunt omnes filii hominum, et annun-
 20 ciabunt opus Domini Dei, et opera eius in-
 21 telligent. Exultabit iustus in Domino, & in
 22 sperabit in verbo ejus, & laudabuntur
 23 omnes recti corde.

PSAL. LXV. סה

סה

Ad laudandum, hymnus Davidis & canticum.

Deus laus silentium Tibi : canticum, David ipsi cantus Victori
 1 למנחה כומר לרוח שיר : לך נמיה חלה : אלהים
 2 silentium caro omnis te ad usque : oratione Audens. volum reddetur tibi & sion in
 3 בציון וזה ישלם נרד : שמע תפלה ערף כל בשערי צבאו :
 4 eti propitiaberis tu nostris prevaricationibus : mihi prevaricuerunt iniquitatum Verba
 5 רבני עונת נבדו מני פשעונו אחר הכפרתם :
 6 bono in saturabimur, in terra habitabit, facies appropinquare & stigm. Felicitatis
 7 אשריו הבחר ותרב : משכן תצדק נשבעת סבוב
 8 Deus : nisi respiceres iustitiam in : feribilia
 9 ביה קדש יחלך : נראותי בצדק תענוני אלהי
 10 Eramus : argueram maris & : terra finium omnium spes : nostræ salutis
 11 ישענו בדתה כל קצת ארץ : וים רחוקים : מכון
 12 fontium Consolamur : fortitudine in acinthus : sus potentia in montes
 13 הרים בכחו נאור : בנבורה : משבחי שאון
 14 gentium marium & : eorum fluctuum fontium, marium
 15 וים שאון נלדים : והמון לאשים : ויוראו
 16 Vitæ illi, facies laudare vestre & aureæ eorum : ius lignis à finium habitatores
 17 ישיב קצות מאותה מוצא קר וערב תרנין : קרת
 18 aquis plenus Dei rivus : eam dicitur plurimam sui immixti detestamur & steram
 19 הארץ תשמחה רבת תעשרנה : פלג אלהים מלא
 20 Ecce defendere inebria : ejus Lira : eam parabis sic quis seora frumentis parabis
 21 תבין וינעם פירג תבניה : הלמה רויה נתח
 22 imbecilli ejus germi : eam liquifacit imbribus in : ejus fides
 23 נרדה פרביות תמננה : צמחה הברך :

1 Oram te reputatur sicut silentium laus,
 2 Deus cuius Majestas [refidit] in Sion, &
 3 tibi reddentur vota. Receptor orationis ad
 4 te omnes filii carnis venient. Verba iniqui-
 5 tati potentiora me fuerunt: peccata nostra
 6 tu expiabis. Beatus quem elegisti & suscep-
 7 peris, habitabit in atris tuis: dicentque iusti,
 8 Saurabimur bonitate domus tue, sanctitate
 9 templi tui. Timeoda in iustitia : exaudiet
 10 orationem illor. Deus redemptio [nostra],
 11 spes omnium finium terræ, et insularum ma-
 12 ris, que distant ab arida. Qui preparat ci-
 13 baria ibicibus montium, in virtute fortitudi-
 14 nis sue : accingens se cingulo in robore.
 15 Conspectus fontium marium, fontium un-
 16 darum ejus, & tumultum gentium. Et time-
 17 bunt incole finium à signis tuis : et ordina-
 18 riam laudem in ore egressum matuini &
 19 vesperæ. Recordatus es terræ, et pomum de-
 20 disti ei : ubertate frufluum ditabis eam, ex
 21 fonticulo Dei, qui est in coelis, qui plenus
 22 est imbribus, preparabis segetes eorum, cum
 23 sic eam fundaveris. Sicut germinum ejus
 24 inebria, compescas cohortes ejus, germi-
 25 ejus benedicas.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

3 * חַסְרָנִי מִקּוּר מְרַעִים מִרְשָׁתִּי פִלְגֵי אֹון :
 4 * אֲשֶׁר שָׁנִינוּ כְּתֵרֹב לְשׁוֹנֵם רִיבֵנוּ חֲצָבָם דְּבַר מֵר :
 5 * לִירוֹת בְּמִסְפָּרִים חֵס פֶּתַחַם רָדוּ וְלֹא יוֹרְאוּ :
 6 * יִחְזָקוּ לְמוֹ : דְּבַר רַע יִסְפְּרוּ לְשָׁמֵן מִוִּקְשִׁים אָמְרוּ :
 7 * מִי יִרְאֶה לְמוֹ : וְחִפְּשׂוּ עֲלֵת : וְחִפְּשׂוּ עֲלֵת :
 8 * וְיִדְבֹּב אִישׁ לֵב עִמְק : וְיִדְבֹּב אִישׁ לֵב עִמְק :
 9 * הִוּוּ סְבוּכָם : הִוּוּ סְבוּכָם :
 10 * וְיִוֹרְאוּ כָל אָדָם : וְיִוֹרְאוּ כָל אָדָם :
 11 * יִשְׁמַח צִדִּיק בַּיהוָה וְחָסָה :
 12 * בּוֹ וְיִחְלְלוּ כָל יֹשְׁרֵי לֵב :

3 * חַסְרָנִי מִקּוּר מְרַעִים מִרְשָׁתִּי פִלְגֵי אֹון :
 4 * אֲשֶׁר שָׁנִינוּ כְּתֵרֹב לְשׁוֹנֵם רִיבֵנוּ חֲצָבָם דְּבַר מֵר :
 5 * לִירוֹת בְּמִסְפָּרִים חֵס פֶּתַחַם רָדוּ וְלֹא יוֹרְאוּ :
 6 * יִחְזָקוּ לְמוֹ : דְּבַר רַע יִסְפְּרוּ לְשָׁמֵן מִוִּקְשִׁים אָמְרוּ :
 7 * מִי יִרְאֶה לְמוֹ : וְחִפְּשׂוּ עֲלֵת : וְחִפְּשׂוּ עֲלֵת :
 8 * וְיִדְבֹּב אִישׁ לֵב עִמְק : וְיִדְבֹּב אִישׁ לֵב עִמְק :
 9 * הִוּוּ סְבוּכָם : הִוּוּ סְבוּכָם :
 10 * וְיִוֹרְאוּ כָל אָדָם : וְיִוֹרְאוּ כָל אָדָם :
 11 * יִשְׁמַח צִדִּיק בַּיהוָה וְחָסָה :
 12 * בּוֹ וְיִחְלְלוּ כָל יֹשְׁרֵי לֵב :

3 * Hæc dicitur tibi, qui sceleris maligni, & à conversa-
 4 tionem operantium iniquitatem, Qui acuerunt
 5 linguam suam ut gladium & sermonem suum
 6 ut fagitam, Ad jaculandum in abscondito
 7 innocentem, ex improviso jaculabuntur in
 8 eum & non videbuntur. Et magnificauerunt
 9 sermonem suum pessimum, & cogitauerunt
 10 de abscondendis laqueis, ac dixerunt, Quis vi-
 11 det nos? Meditati sunt sceleris, & ique ab-
 12 sumpti sunt in perferenda iniquitate ex in-
 13 timis hominis & de corde ipsius profundo.
 14 Exaltabitur Deus & jaciet in eos fagitam
 15 repente, Et infirmabuntur lingua eorum.
 16 Et timebunt omnes qui videbunt illos. Ac
 17 timeunt cuncti homines, patefacientque o-
 18 pera Dei, & opus manuum ejus inieciuntur.
 19 Exultabunt iusti in Domino, & confident in
 20 eo, & laudabunt eum omnes recti corde.

3 * Hæc dicitur tibi, qui sceleris maligni, & à conversa-
 4 tionem operantium iniquitatem, Qui acuerunt
 5 linguam suam ut gladium & sermonem suum
 6 ut fagitam, Ad jaculandum in abscondito
 7 innocentem, ex improviso jaculabuntur in
 8 eum & non videbuntur. Et magnificauerunt
 9 sermonem suum pessimum, & cogitauerunt
 10 de abscondendis laqueis, ac dixerunt, Quis vi-
 11 det nos? Meditati sunt sceleris, & ique ab-
 12 sumpti sunt in perferenda iniquitate ex in-
 13 timis hominis & de corde ipsius profundo.
 14 Exaltabitur Deus & jaciet in eos fagitam
 15 repente, Et infirmabuntur lingua eorum.
 16 Et timebunt omnes qui videbunt illos. Ac
 17 timeunt cuncti homines, patefacientque o-
 18 pera Dei, & opus manuum ejus inieciuntur.
 19 Exultabunt iusti in Domino, & confident in
 20 eo, & laudabunt eum omnes recti corde.

PSAL. LXV.

Davidis. Ad literam, Quam assumpsit ar-
 2 cam Dei ad Sion. Et nobis proinde spiri-
 3 tualis sensus immis in eo predicationem Ap-
 4 postolorum, qui reduxerunt Gentes per an-
 5 nuntiationem Evangelii. Versi. 31.
 6 Te decet laus Deus in Sion, tibi que per-
 7 solvitur votum. Audi orationem meam :
 8 ad te omnis caro venit. Verba iniquorum
 9 prevaluerunt mihi, & peccata meam expia-
 10 bis. Beatus is qui placet tibi, & quem tu
 11 provehis, ut habitet in atrio tuo, acque fatie-
 12 tur bonis domus tue, & sanctitate templi
 13 tui. Ac iustitia tua terribilis. Exaudi me
 14 Deus Servator noster, spes omnium finium
 15 terræ & gentium remotaum : Qui firmas
 16 montes virtute tua, & corroboras po-
 17 tentia tua. Qui sedas undas marium, & 8
 18 fontium fluctuum eorum. Turbabuntur po-
 19 pulli. Et timebunt habitatores terra signa
 20 tua & exitus matutini ac vesperæ. Cum glo-
 21 ria Recordatus es terræ, pacifici eam, & 10
 22 abundantia ditasti illam : rivi Dei pleni sunt
 23 aquis. Parasti cibum illorum, quod firma-
 24 sti eam; Arva ejus inebriasti, ut educaren-
 25 tur fructus ejus : pluvius nutrietur germen
 26 illius, ac benedicetur.

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicis, Transl. A. T.

Verfio ÆTHIOPICA.

3 Protexisti me à conventu malignantiù, à multitudinis operantiù iniquitatē. Quia exaceratur ut gladium linguas suas : intendebatur acum rem amaram, ut lagitaret in oculis immaculatam. Subito lagitabant rurs, & non timebant : firmaverunt sibi sermone non equā. Narraverunt ut abscondent laqueos : dixerunt, Quis videbit eos? Scrutati sunt iniquitates : defecerunt scrutantes scrutino. Accedit homo ad cor altū : Et exaltabit Deus. Sagitte parvulorū facte sunt plagæ eorū : Et infirmata sunt cōtra eas lingue eorū. Concurbari sunt omnes qui videbāt eos : Et timuit omnis homo. Et annuntiaverunt opera Dei : & facta ejus intellexerunt. Latuitur iustus in Domino, & sperabit in eo, & laudabuntur omnes recti corde.

3 Ἐπαύσατός με ἀπὸ συνόχης πονηρομένων ἀπὸ 2 (C) [b] Protexisti mi me à d) 3 multitudinis malignantiū, à multitudine operantiū iniquitatē. Quia exaceratur ut gladium linguas suas : intendebatur acum rem amaram, ut lagitaret in oculis immaculatam. Subito lagitabant rurs, & non timebant : firmaverunt sibi sermone non equā. Narraverunt ut abscondent laqueos : dixerunt, Quis videbit eos? Scrutati sunt iniquitates : defecerunt scrutantes scrutino. Accedit homo ad cor altū : Et exaltabit Deus. Sagitte parvulorū facte sunt plagæ eorū : Et infirmata sunt cōtra eas lingue eorū. Concurbari sunt omnes qui videbāt eos : Et timuit omnis homo. Et annuntiaverunt opera Dei : & facta ejus intellexerunt. Latuitur iustus in Domino, & sperabit in eo, & laudabuntur omnes recti corde.

3 Ἐπαύσατός με ἀπὸ συνόχης πονηρομένων ἀπὸ 2 (C) [b] Protexisti mi me à d) 3 multitudinis malignantiū, à multitudine operantiū iniquitatē. Quia exaceratur ut gladium linguas suas : intendebatur acum rem amaram, ut lagitaret in oculis immaculatam. Subito lagitabant rurs, & non timebant : firmaverunt sibi sermone non equā. Narraverunt ut abscondent laqueos : dixerunt, Quis videbit eos? Scrutati sunt iniquitates : defecerunt scrutantes scrutino. Accedit homo ad cor altū : Et exaltabit Deus. Sagitte parvulorū facte sunt plagæ eorū : Et infirmata sunt cōtra eas lingue eorū. Concurbari sunt omnes qui videbāt eos : Et timuit omnis homo. Et annuntiaverunt opera Dei : & facta ejus intellexerunt. Latuitur iustus in Domino, & sperabit in eo, & laudabuntur omnes recti corde.

In finem, Psalmus David, Canticum Jeremie & Ezechielis populo transfmigrationis, cū inciperent exire.

In finem, Psalmus ipsi David, Canticum LXXII.

In finem, Psalmus ipsi David, Canticum LXXII.

LXIV.

1 TE decet hymnus, Deus, in Sion : & tibi reddetur votū in Jerusalem. Exaudi orationē meā : ad te omnis caro veniet. 2 Verba iniquorū prevaluerunt sup nos : & impietates nostris tu propiciaberis. Beatus, quem elegisti, & affumpsisti : inhabitabit in acriis tuis. Replebimur in bonis domo tua : sanctum est templū tuū, Mirabile in aequitate. Exaudi nos, Deus salutaris noster, spes omniū finitū terræ, & in mari longē. Preparans montes in virtute tua, accendens potentia : Qui conturbas profundum maris, fonum fluctuum ejus. Turbantur gentes, Et timebunt qui habitant terminos à signis tuis : exitus matutini & vespere delectabis. Vificasti terram & inebriasti eam : multiplicasti locupletare eam. Flumen Dei replevit est aquis, parati cibum illorum : quoniam ita est preparatio ejus. Rivos ejus inebria, multiplicata gemina eius : in fillicidiis ejus latibatur germinans.

1 TE decet hymnus, Deus, in Sion : & tibi reddetur votū in Jerusalem. Exaudi orationē meā : ad te omnis caro veniet. 2 Verba iniquorū prevaluerunt sup nos : & impietates nostris tu propiciaberis. Beatus, quem elegisti, & affumpsisti : inhabitabit in acriis tuis. Replebimur in bonis domo tua : sanctum est templū tuū, Mirabile in aequitate. Exaudi nos, Deus salutaris noster, spes omniū finitū terræ, & in mari longē. Preparans montes in virtute tua, accendens potentia : Qui conturbas profundum maris, fonum fluctuum ejus. Turbantur gentes, Et timebunt qui habitant terminos à signis tuis : exitus matutini & vespere delectabis. Vificasti terram & inebriasti eam : multiplicasti locupletare eam. Flumen Dei replevit est aquis, parati cibum illorum : quoniam ita est preparatio ejus. Rivos ejus inebria, multiplicata gemina eius : in fillicidiis ejus latibatur germinans.

1 TE decet hymnus, Deus, in Sion : & tibi reddetur votū in Jerusalem. Exaudi orationē meā : ad te omnis caro veniet. 2 Verba iniquorū prevaluerunt sup nos : & impietates nostris tu propiciaberis. Beatus, quem elegisti, & affumpsisti : inhabitabit in acriis tuis. Replebimur in bonis domo tua : sanctum est templū tuū, Mirabile in aequitate. Exaudi nos, Deus salutaris noster, spes omniū finitū terræ, & in mari longē. Preparans montes in virtute tua, accendens potentia : Qui conturbas profundum maris, fonum fluctuum ejus. Turbantur gentes, Et timebunt qui habitant terminos à signis tuis : exitus matutini & vespere delectabis. Vificasti terram & inebriasti eam : multiplicasti locupletare eam. Flumen Dei replevit est aquis, parati cibum illorum : quoniam ita est preparatio ejus. Rivos ejus inebria, multiplicata gemina eius : in fillicidiis ejus latibatur germinans.

INTERP. ÆTHIOP. [b] Et protege me à die malignantiū, [c] sicut ap[er] [d] interfecisti [e] Non est qui videbit nos. [f] & quærentes [g] cum corde profundo, Et [h] infirmata sunt contra eos lingue : [i] glorificabitur De[us] in Jerusalem. [c] Exaudi orationē meā : ad te veniet : [d] quoniam ad peccata nostra tu nobis propiti[us] es. [e] Quoniam inhabitant in acriis tuis. [f] Turbantur gentes, & inebriasti eam : [g] conturbat alvei maris, & quis reficit fontis fluctus ejus? [h] Execut in matutino, & vespere delectantur [i] in preparatis. [j] Inebriantur & in fillicidiis ejus latibatur germinans.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 * وَصِنَ عَلَيَّ الْأَسْرَارَ اسْتَرْبِي * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 4 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 5 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 6 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 7 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 8 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 9 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 10 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 11 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ

3 * وَصِنَ عَلَيَّ الْأَسْرَارَ اسْتَرْبِي * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 4 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 5 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 6 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 7 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 8 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 9 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 10 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 11 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ

3 * وَصِنَ عَلَيَّ الْأَسْرَارَ اسْتَرْبِي * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 4 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 5 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 6 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 7 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 8 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 9 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 10 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ 11 * وَصِنَ كَنِينَ عَامِلِي الطَّلْمِ * هُوَ الَّذِي ارْتَهَوَا مِثْلَ السَّيْفِ

1 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 2 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 3 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 4 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 5 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 6 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 7 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 8 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 9 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 10 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي 11 * لَكَ يَا اللَّهُ يَبْعِي الْمَسِيحَ فِي صِهْيُونَ * وَلَكَ نَوْحِي الْمَدِينِ فِي يَارُوسَلِيمَ * أَسْمِعِ اللَّهُمَّ صَوْتِي

Verfio VULG. LAT.

In finem, In hymnis, Pſalmus cantici David. LXVI. Deus miferetur noſtri, & benedicat nobis: Illuminet vultum ſuum ſuper nos, & miferetur noſtri, ut cognofcamus ſalutare tuum. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes. Latentur & exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigiſ. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes: Terra dedit fructum ſuum, benedicat nos Deus, Deus noller, benedicat noſ Deus: & metuant eum omnes fines terræ.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Εἰς τὸ τέλος, Ἐν ἕμνοις ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ. 1. O Theus miseretur nostris, & benedicat nobis: Illuminet vultum suum super nos, & miseretur nostris, ut cognoscamus salutare tuum. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes. Latentur & exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigiſ. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes: Terra dedit fructum suum, benedicat nos Deus, Deus noller, benedicat nos Deus: & metuant eum omnes fines terræ.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethiopicas, Transf. LA. In finem, In hymnis (a) [a] Pſalmus cantici David. LXVI. 1. Deus miferetur noſtri, & benedicat nos: Illuminet vultum ſuum ſuper nos, & miferetur noſtri, ut cognofcamus ſalutare tuum. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes. Latentur & exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigiſ. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes: Terra dedit fructum ſuum, benedicat nos Deus, Deus noller, benedicat nos Deus: & metuant eum omnes fines terræ.

Verfio ÆTHIOPICA.

Ἐξ ἡμετέρας ὁ θεὸς ἡμῶν ἠλάτῃσιν ἡμῶν: καὶ ἐπιλάτῃσιν ἡμῶν τὸ σωτήριον ἡμῶν ἐκ τῆς γῆς. 1. O Theus miseretur nostris, & benedicat nobis: Illuminet vultum suum super nos, & miseretur nostris, ut cognoscamus salutare tuum. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes. Latentur & exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigiſ. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes: Terra dedit fructum suum, benedicat nos Deus, Deus noller, benedicat nos Deus: & metuant eum omnes fines terræ.

In finem, Pſalmus Cantici ipsi David. LXVII.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius: & fugiant qui oderunt eum, à facie eius. Sicut deficit fumus, deficiant peccatores à facie Dei. Et iusti exultent, & exultent in conspectu Dei: & delecentur in lætitia. Cantate Deo, pſalmum dicite nomini eius: iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dis noctem illi. Exultate in conspectu eius, & turbabuntur à facie eius, Patris orphorum, & iudicis viduarum. Deus in loco sancto suo: Deus qui inlatabat facit unius mortis in domo: Qui educit victinos in fortitudine, similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris. Deus, cum egredieris in conspectu eius: puli tui, cum pertrāsures in deserto: Terra mora est, etenim caeli dilabiverunt à facie Dei Sinai, à facie Dei Israel. Pluviam voluntariam segregabis, Deus, haereditaria tua: & infirmata est, tu veni in domo tua: parati in dulcedine tua pauperi, Deus. Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute multa. Rex virtutū dilecti dilecti: & speciei domūs dividere spolia.

In finem, Pſalmus Cantici ipsi David. LXVII.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius: & fugiant qui oderunt eum, à facie eius. Sicut deficit fumus, deficiant peccatores à facie Dei. Et iusti exultent, & exultent in conspectu Dei: & delecentur in lætitia. Cantate Deo, pſalmum dicite nomini eius: iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dis noctem illi. Exultate in conspectu eius, & turbabuntur à facie eius, Patris orphorum, & iudicis viduarum. Deus in loco sancto suo: Deus qui inlatabat facit unius mortis in domo: Qui educit victinos in fortitudine, similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris. Deus, cum egredieris in conspectu eius: puli tui, cum pertrāsures in deserto: Terra mora est, etenim caeli dilabiverunt à facie Dei Sinai, à facie Dei Israel. Pluviam voluntariam segregabis, Deus, haereditaria tua: & infirmata est, tu veni in domo tua: parati in dulcedine tua pauperi, Deus. Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute multa. Rex virtutū dilecti dilecti: & speciei domūs dividere spolia.

In finem, Pſalmus Cantici ipsi David. LXVII. 1. Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius: & fugiant qui oderunt eum, à facie eius. Sicut deficit fumus, deficiant peccatores à facie Dei. Et iusti exultent, & exultent in conspectu Dei: & delecentur in lætitia. Cantate Deo, pſalmum dicite nomini eius: iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dis noctem illi. Exultate in conspectu eius, & turbabuntur à facie eius, Patris orphorum, & iudicis viduarum. Deus in loco sancto suo: Deus qui inlatabat facit unius mortis in domo: Qui educit victinos in fortitudine, similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris. Deus, cum egredieris in conspectu eius: puli tui, cum pertrāsures in deserto: Terra mora est, etenim caeli dilabiverunt à facie Dei Sinai, à facie Dei Israel. Pluviam voluntariam segregabis, Deus, haereditaria tua: & infirmata est, tu veni in domo tua: parati in dulcedine tua pauperi, Deus. Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute multa. Rex virtutū dilecti dilecti: & speciei domūs dividere spolia.

In finem, Pſalmus Cantici ipsi David. LXVII.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius: & fugiant qui oderunt eum, à facie eius. Sicut deficit fumus, deficiant peccatores à facie Dei. Et iusti exultent, & exultent in conspectu Dei: & delecentur in lætitia. Cantate Deo, pſalmum dicite nomini eius: iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dis noctem illi. Exultate in conspectu eius, & turbabuntur à facie eius, Patris orphorum, & iudicis viduarum. Deus in loco sancto suo: Deus qui inlatabat facit unius mortis in domo: Qui educit victinos in fortitudine, similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris. Deus, cum egredieris in conspectu eius: puli tui, cum pertrāsures in deserto: Terra mora est, etenim caeli dilabiverunt à facie Dei Sinai, à facie Dei Israel. Pluviam voluntariam segregabis, Deus, haereditaria tua: & infirmata est, tu veni in domo tua: parati in dulcedine tua pauperi, Deus. Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute multa. Rex virtutū dilecti dilecti: & speciei domūs dividere spolia.

INTERP. ÆTHIOP. PSAL. LXVII. [a] Pſalmus cantici. [b] & vivamus. [c] Ut cognofcamus in domūs tue dividens nobis spolia. PSAL. LXVII. [a] [b] [c] [d] [e] [f] [g] [h] [i] [j] [k] [l] [m] [n] [o] [p] [q] [r] [s] [t] [u] [v] [w] [x] [y] [z]

Verfio ARABICA, cum Interpretatione LATINA.

الربور الساعين والسون * * * * * 1. O Theus miseretur nostris, & benedicat nobis: Illuminet vultum suum super nos, & miseretur nostris, ut cognoscamus salutare tuum. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes. Latentur & exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigiſ. Conſiteantur tibi populi, Deus: conſiteantur tibi populi omnes: Terra dedit fructum suum, benedicat nos Deus, Deus noller, benedicat nos Deus: & metuant eum omnes fines terræ. 2. Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius: & fugiant qui oderunt eum, à facie eius. Sicut deficit fumus, deficiant peccatores à facie Dei. Et iusti exultent, & exultent in conspectu Dei: & delecentur in lætitia. Cantate Deo, pſalmum dicite nomini eius: iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dis noctem illi. Exultate in conspectu eius, & turbabuntur à facie eius, Patris orphorum, & iudicis viduarum. Deus in loco sancto suo: Deus qui inlatabat facit unius mortis in domo: Qui educit victinos in fortitudine, similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris. Deus, cum egredieris in conspectu eius: puli tui, cum pertrāsures in deserto: Terra mora est, etenim caeli dilabiverunt à facie Dei Sinai, à facie Dei Israel. Pluviam voluntariam segregabis, Deus, haereditaria tua: & infirmata est, tu veni in domo tua: parati in dulcedine tua pauperi, Deus. Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute multa. Rex virtutū dilecti dilecti: & speciei domūs dividere spolia.

PSALMI. TARGUM. PARAPH. CHALD. Vei. Lat.

תהלים : סט

100 incipit incensum populorum vitulis in rebus...
1 נער חית קנה ערר אפדים בעלי עיט מרפס
2 בראי רכקס בור עפים קרבות יפאזו ואינו חשמים
3 מני מצרים בוש הקניז רזו לאלהים ממלכה

100 incipit incensum populorum vitulis in rebus...
1 נון במשירי חינו תוע יתרון חיד קניני
2 נשית נבון דמרחצון בעליא משעת עמית
3 רעודה נמא דו מחספון ברעודה באורחא

Increpa exercit' peccatoru' ; confringe illos
1 Incipit incensum populorum vitulis in rebus...
2 laudate coram Domine, cantate Dño in atri-

PSAL. LXIX. סט

1 intraverunt quoniam ; Deus me serva. David ipi Sofaniam super Victori
2 למנפח על שושנים לרז ; אושעני אלהים כי נאי
3 Status non est ; profundi cacini sum Deo. fus animam ad uique aqua

1 לשיבא על גלות סחררון עליו דור ; פדוקתי
2 אלה ארוס משו משרית חינוך ידו אעיקו לי
3 חיד מא דמטו עד נפשא ; טמעתו בגלותא חיד

Redime me Deus, quia prevaricanti ca-
1 Redime me Deus, quia prevaricanti ca-
2 stris peccatorum, adeo ut coartantur me sic

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

31 חוב חסדא ; ושלטן חסדא ; ושלטן חסדא ; ושלטן חסדא
32 רעס חסדא ; * בלאה ; * שלטן חסדא ; * ושלטן חסדא ; * ושלטן חסדא
33 חסדא חסדא ; * חסדא חסדא ; * חסדא חסדא ; * חסדא חסדא

31 increpa seram arundinis, coetum juvenco-
1 increpa seram arundinis, coetum juvenco-
2 rum, vitulos populorum ob ductus argento ;

1 libera me Deus, quonia devenerunt aque
1 libera me Deus, quonia devenerunt aque
2 Lulque ad animam ; Demerfus sum in pra-

Verfio VULG. LAT.

Verf. GRÆC. LXX. Interp.

Verf. GRÆC. LXX. Interp. & Ritholice, Transl. LAT.

Verfio ÆTHIOPICA.

15 Erip: me de luro, ut non infigat: li-
bera me ab iis qui oderunt me, &
de profundis aquarum. Non me de-
mergat tempeſtas aque, neque abfor-
beat me profundum: neque urgeat ſu-
per me puteus os benigni. Exaudi me,
Domine, quoniam benigna eſt miſeri-
cordia tua: ſecundum multitudinem
miſerationum tuarum reſpice in me.
16 Et ne avertas faciem tuam à puero
tuo: quoniam tribulor, velociter ex-
audi me. Intende animæ meæ, & li-
bera eam: propter inimicos meos eripe
me. Tu ſcis improprium meum, &
confuſionem meam, & reverentiam
meam. In conſpectu tuo ſunt omnes
qui tribulant me: improprium expe-
ctavit cor meum, & miſeriam, Et ſuſci-
pi mi qui ſimul contritaretur, & non
fuit: & qui conſolaretur, & non inven-
ni. Et dederunt in eſcam meam fel: &
in ſiti mea potaverunt me aceto. Fiat
menſa eorum eorum ipliſ in laqueum,
& in retributionem, & in ſcandalum.
17 Obſcurantur oculi eorum ne videant:
& doſum eorum ſemper incurva.
18 Effunde ſuper eos iram tuam: & ſicut
ire tue comprehendat eos. Fiat habi-
tatio eorum deſerta: & in taberna-
culis eorum non ſit qui inhabitet. Quo-
niam que tu percuffiſti, percuffi ſunt:
& ſuper dolorem vulnenum meorum
addiderunt. Appone iniquitatem ſuper
31 iniquitatem eorum: & non intrent in
juſticiam tuam. Delectantur de libro Vi-
vuntium: et cum juſtis non ſcribantur.
32 Ego ſum pauper & dolens: falus tua,
Deus, ſuſcepit me. Laudabo nomen Dei
cum cantico: & magnificabo eum in
33 laude: Et placebit Deo ſuper vitulum
novellum, cornua producentem & un-
gulas. Videant pauperes & lætentur:
quæritæ Deum, & vivet anima veſtra:
34 Quoniam exaudivit pauperes Domini-
tus: & viſtos fuos non deſpexit.
35 Laudet illum cœli & terra, mare, &
36 omnia reptilia in eis. Quoniam Deus ſalvum faciet Sion: & ædificabuntur
37 civitates Juda. Et inhabitabunt ibi, & hereditate acquirent eam. Et ſemen
ſervorum ejus poſſidebit eam; & qui diligunt nomen ejus, habitabunt in ea.

INTERP. ÆTHIOP. [k] deſpectum meum: [l] contritatus iſte permixtus: & deſicit qui me conſolaretur. Et [m] circumtulit offendentes, in retributionem eis. [n] inimicitiam meam etiam vulnus addide-
runt. [o] falus vultus mei Deus [p] qui nondum produxit cornua & ungulas. [q] & viſet anima veſtra. [r] tuorum poſſidebunt [s] nomen tuum.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * حَلِّصْنِي مِنْ هَذَا الطَّنِّ وَلَا أُجَلِّدْ بِمِخْيَمِي مِنَ الْمَبْعُصِمْ لِي وَمِنْ عَفَى الْمِيَاءِ * وَلَا تَعْرِوِي
16 * مَوَاجِ الْمَاءِ * وَلَا يَبْدِئُ الْعَمَى * وَلَا يَطْبَعُ كَجَبِّ عَيْكَ فَاهُ * أَسْكَبَ لِي يَا رَبِّ فَإِنَّ رَحْمَتَكَ
17 * صَنَّاكُم * أَنْظِرْ عَيْكَ بَكْتِنِ رَأْفَتِكَ * لَا تَصْرِفْ وَجْهَكَ عَنْ عِبْدِكَ أَحْسَبِي عَاجِلَ فَاكِي فِي سُدِّهِ *
18 * أَنْظِرْ لِي نَفْسِي وَجِثْمًا * مِنْ أَجْلِ أَعْدَائِي حَلِّصْنِي * لِأَنَّكَ عَارِفٌ بَعِيدِي * وَرَحِي
19 * وَأَسْكَبِي * أَمَامَكَ جَمِيعَ الَّذِينَ يَكْرَهُونِي * لَا تَنْظُرْ نَفْسِي عَارًا وَسَعُودًا * أَمَلْتُ مِنْ يَكْرَنِ
20 * مَعِي فَلَمْ أَصِبْ * وَمَنْ يَعْرِبِي فَلَمْ أَحْدَهُ * جَعَلُوا فِي طَعَامِي مَرَارًا * وَعِنْدَكَ عَطَشِي سَعُودًا
21 * حَلْ * فَلَتَكُنْ مَا يَدْعُوهُمْ أَمَامَهُمْ حُجًّا * وَكَجَارَاهُ وَعَيْنٌ * وَلِيَطْلِمَ عِيدَهُمْ فَلَا يَبْصُرُونَ * وَكُنْ
22 * طَهْرُهُمْ فِي كُلِّ حِمْنٍ * أَفْصَ عَلَيْهِمْ سَكَطًا * وَغَضَبَ سَكَطِكَ يَدْرِكُهُمْ * وَلَتَكُنْ مَسَارِلَهُمْ
23 * حُرَابًا * وَلَا يَتَلَوْنَ مِنْ يَسْكُنُ فِي مَسَاكِينِهِمْ * لَا يَهْمُ طَرُودًا الَّذِي صَدْرِيهِ * وَرَأْفَاوَا عَلَيَّ جِرَاحِي
24 * وَأَجْلَعَا * رَوْحَهُمْ عَلَيَّ أَعْمَهُمْ أَمَّا * لَا يَتَعَلَمُونَ فِي عَدْلِكَ * يَتَكَلَّمُونَ مِنْ سَفْرِ الْأَحْيَاءِ * وَلَا
25 * يَكْتَبُونَ مَعَ الصَّادِقِينَ * مَسْأَلَتِي أَنَا وَجَع * حَلِّصْنَاكَ اللَّهُمَّ عَصْدِي * أَسْجِ اسْمَ اللَّهِ
26 * مَسْأَلَتِي وَأَرْفَعُهُ نَبِيْرِي * فَيُرْصِي اللَّهُ أَفْصَلَ مِنْ عَجَلِي فَيُكْرِجُ فِرْوَا وَأَصْلَمًا * فَلْيَبْطُرُوا
27 * الْمَسَاكِينَ وَيَهْرُجُوا * أَطْلُبُوا اللَّهَ كَمَا تَبْعُوكُمْ * فَعَدَّ أَحَابَ الرَّبِّ الْعُقْرَاءَ وَلَمْ يَهْرُجْ أَسَارِعًا *
28 * فَلْتَسْكُنْ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ * وَالْبَحْرُ وَكَمَا يَسْعِي فِيهِ * لِأَنَّ اللَّهَ يَخْلُصُ صَمِيمُونَ * وَيَبْدُونَ
29 * مَدَائِنَ الْيَهُودِيَّةِ * وَيَسْلُبُونَ هِمَاكَ وَيُرْوِيهَا * وَرُويَةَ عِبْدِكَ يَسْتَلُونَ عَلَيْنَا * وَكَبُرُوا اسْمَكَ
30 * يَسْلُبُونَ فِيهَا * أَلْتَلْبُؤُنَا

Libera me ab hoc luro, neve infigat in il-
lud. Salves me ab offoribus meis et ab imo
aquare: neque immergat me fluctus: neque
aque, neque abforbeat me profundum, neque
claudat puteus super me os iustum. Exaudi me,
17 m o Domine, quoniam misfio dicitur
bona est, respice in me per multitudine
amici vesfros in angustia. Respice in anima
19 meam, salva illam: propter inimicos meos
et libera me. Quia tu scis improprium me-
20 rum et afflictionem meam et voracundiam
meam: quoniam te sunt amicum et non aff-
21 gavit. Expectavit anima mea improprium
meum et non invenit: et qui me con-
22 solaretur, et non reperit eum: et posuerunt in
cibo meo amaritudinem: et ad finem meum
23 potaverunt me aceto. Sic mensa eorum
ante eos lequatur et tribuitur, et offensio.
24 Et tenebre fecerunt oculi eorum neque vide-
25 ant: et curva sunt doſum eorum in omni
tempore. Effunde super eos iram tuam: et
26 sicut ire tue comprehendat eos. Sicutque
habitatio eorum deſerta, et non ſit qui
27 inhabitet in domiciliis eorum. Quia inſe-
28 ptati sunt quem percuffiſti, et addiderunt
vulneribus meis dolorem. Appone eis super
29 iniquitatem eorum iniquitatem, ne intrent
in juſticiam tuam: Delectantur de libro vi-
30 vuntium, et non ſcribantur eum iuſtiſ.
Pauper ego ſum, dolens: Salva tua Deus,
31 conſolavit me. Cetero nomen Dei
32 laude, et extollam illud: bſedificabo tuum
33 placibit Deo pliquam vitulus tener emittens
cornua & ungulas. Videant ergo
34 pauperes & lætentur: quæritæ Deum, vi-
vent anima veſtra. Jam enim exaudivit
35 Dominus pauperes et non deſpexit vocatus
fuos. Laudet illum cœli et terra, & cœ-
36 ma et quicquid motum in eo. Quoni-
am Deus ſalvum faciet Sionem, & ædificabit
civitates Juda, & habitabunt ibi, &
hereditarii poſſidebunt eas. Et ſemen
ſervorum tuorum dominabitur in eis, et
amantes nomen tuum habitabunt in eis.
Alldoj.

הדלים ע ע

תרגום TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

PSAL. LXX. V

1 noi auxiliu ad Dominu me liberand ad Deu recordand ad David ipi victori
 2 למנצח לזרד לדבורי אללים להצילני יהודה לעזרת
 3 חושיה יבשו ויחפרו מבקשי נפש יסו
 4 sicut pudoris mercede sper Convertantur. meum mala volentes erubescant & retorsum
 5 אחר ויכלמו חפצי רעתי וישבו על עקב כשתם
 6 ויאמרו האחי ראה: וישו וישמחו בך בל מבקשיך
 7 ויאמרו חסד יגדל אלוהים אבי ישועתה: ואני עני ואביון
 8 אלוהים חושיה ערו ומפלטי אהי יהודה אל האחר:

PSAL. LXXI. X

1 me eripies me iustitia tu. seculum in afflicto pudore tuo speravi Domine te in
 2 בך יהודה חסיה אל אבשה לעולם: הצדקה חשילני
 3 ויחפרו עיניו ויכלמו חפצי רעתי: וישבו על עקב כשתם
 4 ויאמרו האחי ראה: וישו וישמחו בך בל מבקשיך
 5 ויאמרו חסד יגדל אלוהים אבי ישועתה: ואני עני ואביון
 6 אלוהים חושיה ערו ומפלטי אהי יהודה אל האחר:

Ad laudandum per manum Davidis, ad recordandum usum thuris.
 1 D Eus ad liberandum nos, Domine ad
 2 adjuvandum me accinctus esto. Confun-
 3 dantur & opprobrio afficiantur quærentes
 4 animam meam; convertantur retrorsum
 5 & erubescant volentes malum meum. Re-
 6 vertantur retrorsum, quoniam insidias
 7 sunt mihi; puniantur iuxta confusio-
 8 nem suam, qui dicunt adversum me, Gavifus
 9 sum, qui dicunt adversum me, Gavifus
 10 sum, qui dicunt adversum me, Gavifus
 11 sum, qui dicunt adversum me, Gavifus
 12 sum, qui dicunt adversum me, Gavifus
 13 sum, qui dicunt adversum me, Gavifus
 14 sum, qui dicunt adversum me, Gavifus
 15 sum, qui dicunt adversum me, Gavifus

עא

1 במצרתך ויחשיה לא אבהח לעלם: בצדקתך
 2 פני רתי וישבני אצלי לוחי אורנה ופרוק
 3 רתי ויחיל לטיג חקיה עשיו למעל הירנה
 4 ויחפרו עיניו ויכלמו חפצי רעתי: וישבו על עקב כשתם
 5 ויאמרו האחי ראה: וישו וישמחו בך בל מבקשיך
 6 ויאמרו חסד יגדל אלוהים אבי ישועתה: ואני עני ואביון
 7 אלוהים חושיה ערו ומפלטי אהי יהודה אל האחר:

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * כְּסִימָהּ זָוַן וְאֵ * כְּחִסְבִּי * שִׁבְחֵיךָ יְיָ. כִּי עָזַרְתָּ וְסָלַתָּ לְחַיִּים בְּיַחְדָּהּ
 2 כְּעֵצֶיךָ וְכַדְּבָרֶיךָ. סֹלֵהוּ אֶעֱשֶׂה לְרִנְתִּי כִּי נִחְסֶה וְנִעֲשֶׂה. כִּי אֶתְּחַבֵּא
 3 * אֵלֶיךָ חַיִּים כְּחַיִּים חֲדָשִׁים וְנִשְׁפָּטִים: * כִּי נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 4 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 5 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 6 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 7 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 8 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 9 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 10 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 11 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 12 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 13 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 14 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:
 15 * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים: * נִחְסֶה וְנִשְׁפָּטִים:

PSAL. LXX

Davidis. Ad litteram quam misit Joab ad
 1 capiendum Semu qui rebellaverat. Tum
 2 quoque supplicavit iustorum, imò ipsius
 3 Christi. Verf. 42.
 4 D Eus libera me, Domine in adiutorium
 5 meum perflite. Confundantur & eru-
 6 bescant qui quærent animam meam: agantur
 7 retrò & pudeant qui volunt malum meum:
 8 Obstupescant duplici cum ignominia
 9 qui dixerunt de me, Ehe, Ehe, Latentur in te
 10 omnes qui quærent te: dicant omni tempore,
 11 Magnus est Deus, qui diligit salutem tuam.
 12 Ego autem pauper sum & inops. Deus assiste
 13 mihi: auxiliator meus es, & salvator meus,
 14 Deus mi ne moreris.

PSAL. LXXI.

Compositus à Davide. Quum Saul bel-
 1 larer adversus domum David. Et propheta
 2 de passione ac resurrectione Christi. Verf. 50.
 3 I N te Domine speravi, non confundar un-
 4 quam: Et in iustitia tua libera me. Inclina
 5 ad me aurem tuam, & salva me. Esto mihi
 6 domicilium quod ingrediar omni tempore:
 7 & mandes ut server, quia tu es refugium me-
 8 um, & arx mea. Deus eripe me de manu im-
 9 pii, & de manu flagitiosi maligni. Quia tu es
 10 spes mea Domine, Deus fiducia mea à pueri-
 11 tate mea: Quia tibi innoxius sum à vulva, &
 12 à visceribus matris meæ tu es spes mea: teque
 13 laudavi omni tempore. Admiratio factus sum
 14 multis, quia tu es fiducia mea pravalida. Re-
 15 plectatur os meum laude tuâ, & totâ die magni-
 16 ficentia tuâ. Ne projicias me tempore senectu-
 17 tis, & cum defecerint vires meæ, ne me defici-
 18 as. Quia dixerunt de me hostes mei: & qui
 19 observant animam meam, consulerunt simul.
 20 Ac dixerunt, Deus dereliquit eum, persequi-
 21 mini eum & apprehendite illum: non enim
 22 est illi salvator. Deus ne longè sis à me: Deus,
 23 in adiutorium meum perflite. Confundan-
 24 tur & erubescant qui adversantur anime
 25 meæ: induantur ignominia qui volunt ma-
 26 lum meum. Egn verò jugiter oraba, & ad-
 27 jicam ad laudes tuas: Et os meum annun-
 28 tabit iustitia tuam, totaque die glorificationes
 29 tuas. Non enim novi scripturam,

תהלים : עב

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

16 Solus lux iustitiae recordabor : Domini domini fortitudines In te oibo
 17 אבון בגבורת אדני יהוה אופדי צדקה לבנה :
 18 tua mirabilia annuncio haedens & : mei fuerit a me docuisti Deus
 19 אלהים לשתני מגבורי ועד הגנה אעד נפל אוהד :
 20 donec me derelinquas ne Deus : canicem & senium ad usque etiam Et
 21 ונבי עתה ושיבה אלהים אל תשובני ער
 22 tuam fortitudinem et venturus omni : generationi tuum brachium annuncies
 23 אעד ורועה לרוד לכה יבונה גבורתה ;
 24 quis Deus : magna fecisti que ; excessum in usque tua iustitia Et
 25 וצדקה אלהים ער-מרות אשר עשיתני לוח אלהים מי
 26 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Qui tu fecit
 27 כמה ; אשר הראיתני צרות רבות ורעות תשוב התיני
 28 : me facis ascendere reuerit terrae voraginibus ex & ;
 29 הרבי העלני ;
 30 infirmo in tibi confitebor ego Etiam : me consolaberis in meam & ; mea magnitudine
 31 גרלתי וחסב תנחמני : גם אני אודך אודך בכל-
 32 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Nebel
 33 נבלת אמתה אלהי אוסרה לך כבוד קדוש ישראל : הרענה
 34 tota mea lingua Insuper : redemisti quam mea anima & tibi cantavero cum : mea labia
 35 שפתי כי אוסרה לך אנפשי אשר פירתי : גם לישני כל
 36 quizesentes erubescunt quis ; sunt affecti pudore quia : tuam iustitiam loquetur die
 37 ימים ההנה צדקה ביד גשו כיר-הפרו מבקשי
 38 : incum malum
 39 דעתי :

אעול בגבורתה דני אלהים ארצו צדוקתך
 בלחוד : אלהי אלפתי בנסות מן טליותי
 ושר הענה אשני פרישתך : ולחוד עד וקנתה
 וסבובת אלהא לא תפשוק יתי עד ראיתי וסוקי
 ארדעך לרד דני לכל וי יתי בה גבורתך ;
 וצדקה אלהא ער שמי מרומי רי עברתה
 דברני אלהא מן פתח : רי אחסתי עני
 סניען ובישן החוב חרתי ויחנה וסחלומת
 ארעיתא תחוב חסד ותנה : חסני בכוונתי
 ותחוד תנחמני : לחוד אנה אורי קרמך
 בניי וסר ונבלת אחתי קישמך אלהי אשבה
 קרמך כנרמא קדושא ישראל : תבען ספרתי
 איום אשבה קרמך ונפשי רי פרקתא : לחוד
 לישני כל וספא חרתי צדקה איום בדיחתי
 איום אחסדו תבעי בישותי :

Ingradiar in fortitudinem Dñi : De recor- 16
 dabor iustitiz tua tantummodo. Deus meus 17
 doxisti me in portentis ab adolecentia 18
 mea : ad hoc usq; momentam annuncio 19
 mirabilia tua. Sed etiam usq; in senectu- 20
 tem, & canicem Deus ne derelinquas me 21
 donec annunciem fortitudinem brachii 22
 tui generationi generationum, culibet 23
 venturo virtutum fortitudinis tuae. Et ju- 24
 stitia tua Deus usq; ad coelos excessos, quos 25
 fecisti maximos : Deus, quis est sicut tu ? 26
 Qui ostendisti nobis afflictiones multas & 27
 malas ; reves, vivifica nos, & de abyssis 28
 inferiori reverts, educas nos. & multiplica- 29
 bis magnificentiam meam, & reverts con- 30
 solaberis me. Sed & ego confitebor coram 31
 te instrumentis musicis, & nabo annuci- 32
 abo veritatem tuam Deus meus : laudabo 33
 coram te in cithara Sancte Israelis. Exul- 34
 tabunt labia mea cum laudes dixero coram 35
 te, & anima mea quam redemisti. Insuper 36
 lingua mea tota die annunciet iustitiam 37
 tuam, quonia confusi sunt, quoniam appro- 38
 batio affecti sunt quizesentes malum meum.

PSAL. LXXII. עב

1 regis filio tuam iustitiam & : da regi tua iudicia Deus Selomoh Ipsi
 2 לשלמה אלהים משפיה למלך תן וצדקה לבן מלך ;
 3 ירון עמך בצדק ועניו במשפט : ישא הרים
 4 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Nebel
 5 שלום לעם ונבעה בצדקה : שפשו עניו-עם וישע לבני
 6 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Nebel
 7 אביו וירמא עושם : ויראקו עת-שמש ופני ירח ויר
 8 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Nebel
 9 ירום : ירד כמטר על-גן כרביבים וירוף ארץ ;
 10 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Nebel
 11 יפתי-במנו צדק ורב שלום ער-בלו ירח : ויר
 12 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Nebel
 13 מים ער-ים ומרר ער-אפסי ארץ : לפנו וכרעו
 14 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Nebel
 15 צים ואביו עפר ורחמי : מלך חרשיו ואים מנחה
 16 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Nebel
 17 ישיבו מלכי שבא וסבא אשר יקרבו : וישחחו-לו כל-
 18 : me iustitiam reuerit malis & ; multas angustias mihi ostendisti Nebel
 19 מלכים כר-זיום ועברו :

על ריו ושלמה אחסר בגבואה אלהא
 הלקר ירע למלכא פשיחא חב וצדקה
 לבניה דדור מלכא : ירון עמך בצדקה ועניו
 בירי וישראל ונל סתא בכותא : ירון עמי
 עמא ירוק לבני השניא וישעו גבדא סלומא ;
 וחרון מנד עם מסק שמשא וצלו קרמך
 קרם סברא סתרא די דני : וירח דני
 מרמא ררעא על עפסא די גבואה ויר
 דמיס מרמא רנספא על עקבא דארשא ;
 סנו ביומיה צדקה וסניעו שלמה ער רי
 וישעון פלחי סדרא : וישולט מן סטר וסא
 דנא לטרד וסא דנא וסן פרח ער מיסי
 ארשא : קרמו ויחני אפרכא ובעלו דביו
 ערמי ויחכו : מלכא דטרסין וניסי וסא
 דאקנטס חקרבוקה ויבון מלכא רשבא
 וסבא דורו יקרבו : ויספרו ליה כל מלכא
 כל עמסא ושתעברו ליה :

Per manum Salomonis dictus propheticè. 1
 P S A L. LXXII. 2
 Deus sententiam iudiciorum tuorum regi 3
 Christo dato, & iustitiam tuam filio Da- 4
 vidis regis. Iudicabit populum tuum in ju- 5
 stitia, & pauperes tuos in sententia iudicis. 6
 Affert habitatores montium pacem do- 7
 mi Israel, & colles iustitiam. Iudicabit 8
 pauperes populi, redimet filios misericordie, 9
 & conteret viri raptorem. Timebunt a te 10
 cum ascenit Solis, & orabunt cora te ante 11
 lunam Lunæ in generationes generatio- 12
 num. Descendat sicut pluvia spontanea si- 13
 per verbum corrosam a locustis, sicut stillæ 14
 pluvie serotinae liliantes super herbam ejus 15
 terra. Multiplicabuntur in diebus ejus 16
 iusti, & abundantia pacis, donec destrua- 17
 turan servi Lunæ. Et dominabitur ab an- 18
 gulo maris magni usque ad angulum maris 19
 magni, & ab Euphrate usque ad fines ter- 20
 re. Coram eo humiliabuntur proceres, & 21
 inimici ejus pulverem lingent. Reges Thar- 22
 sis & insula maris Oceani oblationem ad- 23
 ducent : reges Seba, & Saba dona offer- 24
 rent. Et adorabunt eum omnes reges, & 25
 omnes populi subditi erunt ei.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 * זַחַחַל חַיְחַמַּוּס וְכַזְנַר. חַזְזַסוּ וְזַמְעַלַּי חַחַשְׁבַּי * אֶלְטַן מַלְחַפַּס וְחַבַּךְ
 17 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב
 18 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב
 19 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב
 20 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב
 21 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב
 22 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב
 23 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב
 24 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב
 * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 1 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 2 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 3 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 4 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 5 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 6 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 7 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 8 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 9 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 10 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *
 11 חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב * חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב חַחַחַב *

ut penetret fortitudinem Domini, & com- 16
 memorem æquitatem tuam ego solus. Deus 17
 doxtrina mea à pueritia & usque modo, ut 18
 ostendam prodigia tua. Usque ad senectam 19
 & grandævam ætatem ne celeras me : quoad 20
 patefaciam brachium tuum & fortitudinem 21
 tuam generationi venturæ : Iustitiam tuam 22
 Deus usque ad excessum, & ingentia quæ 23
 patraſti : Deus quis tibi similis ? Tu qui 24
 ostendisti mihi tribulationem multam atque 25
 miseriam, & revertsus es ac vivificasti me, tu 26
 idem etiam de abyſſis terre reduces & ex- 27
 trahas me : Auxilii magnificentiam meam, 28
 & convertis es atque consolatus es me. Ego 29
 quoque confitebor tibi cum cithara & verita- 30
 ti tuæ canam : Deus psallam tibi cum ci- 31
 thara, Sancte Israelis, & laudabunt labia 32
 mea quam psallam tibi, & anima mea quam 33
 redemisti : Et lingua mea tota die confitebitur 34
 æquitatem tuam, quoniam erubescet & con- 35
 fundentur qui volunt malum meum.

PSAL. LXXII.

Davidis. Quam regem constituisse se- 1
 lonem. Et prophetia de adventu Christi, 2
 & vocatione gentium. Vers. 45.

Deus, da iudicium tuum regi, & iustiti- 3
 am tuam filio regis : Ut iudicet popu- 4
 lum tuum in iustitia, & pauperes tuos in iudicio. 5
 Ferent montes pacem populo tuo, & 6
 colles æquitatem tuam. Ut iudicet pauperes 7
 populi, & salvet filios inopum, humilietque 8
 tyrannos. Adorabunt te cum sole & ante lu- 9
 nam in generatione generationis. Descendat 10
 sicut pluvia super vellus, & ceu stillæ cadentes 11
 super terram. Germinabit in diebus ejus 12
 iustitia & multitudo pacis, donec defierit luna. 13
 Possidebit à mari ad mare, & à fluminibus 14
 usque ad extremitates terre. Cora illo proci- 15
 dent Insulæ, & inimici ejus pulverem lingent. 16
 Reges Tharsis & Insularum munera offerent 17
 ei : Reges Seba & Saba oblationem offerent 18
 illi : Adorabunt eum omnes reges, & omnes 19
 gentes colent eum ;

תהלים : עג

12 פ. x. c. auxiliator non & ; affilium & clamantem egum eret Quia
 13 יחוס על מסקניא חשקא ונפש חשקיא
 14 פרוק : מאנסא ומסטופי פרוק נפשון ויהי
 15 יקר ארמיא : ויהי ותן ליה מרב
 16 ויאמר ליה משהו ויעלו מלחמה חורא על
 17 ויאמר ירנש הוד כלבג אביה ויצצו מן קרתא
 18 דירושלם הוד עסא דארעא : יהי שמיה
 19 מרד לעלם וקרם מרדו שמשא מפון הוד
 20 שמיה ותברכון ובכוחיה על עמיא ומרון טב
 21 ליה : ברוי אלהים אלהא ישראל דעביר
 22 פרושן בקבון בל חודוהי : וברוך שום יקר
 23 לעלמא ותמלי מוי יקר יהי כל ארעא אמן ואמן
 24 נמיון עלותו דרוד ברוי :

Quoniam liberabit miserum qui quærit in-
 clinacionem; & pauperem cui non est ad-
 jutor. Miserabit misero & inopi: & animas inopum redimet. Ab opprobrio & injuriis liberabit animam eorum, & erit carus sanguis eorum coram eo. Erivives & dabit ei de auro & attulerunt ei de Seba, & orabit pro eo continue, omni die benedicet. Er it substantificus panis in terra in ca-
 16 pite montium; strepitus et de sicca Libani fructus ejus; & germinabunt de civitate Jerusalem sicut herba terræ. Er it nomenca
 17 ejus semper memorabile, & antequam esset Sol, preparatum erat nomen ejus: & benedictur in merito ejus omnes populi, & dicent bonum illi, Benedictus
 18 Dñs Deus Deus Israel, qui facit miracula magna solus. Et benedidum nomen glo-
 19 riz ejus in æternum: ac repletur splendore gloriæ ejus omnis terra, Amen & amen.
 20 Complèctur sunt orationes Davidis filii Isai.

12 כד שליחו
 13 PSAL. LXXIII. 33

Canticum per manus Asaph.

12 מוכור דאסף עד טוב ישראל אלהים לברי לבב : ואני
 13 כמעט נטיו רגלי פאון עשירי : כי קנאתי
 14 בחולמים שלום רשעים אראה : כי אין חרצבות למוחם
 15 ובריו אולם : בעמל אנוש אנומו ועב אדם
 16 לא ינעו : לכן ענקתמו נאור עשור שיר חסם
 17 למו : וצא מלב עימו עבדו משפיו לבב :
 18 ימיו ירבוו בדע עשק מפרום ברוי : שתו
 19 בשמים פיהם ולשונם תחלז בארץ : לכן ישיב עמו
 20 חלם ומי מלא ומוצ למו : ואמדו אכה ידע א יוש
 21 ידעו בעליון : הנה אלהא רשעים ושליו עולם השגנו חרל :

12 P Rofectus bonus Israel Deus, iis qui mundi sunt corde. Mei autem genitæ moti sunt pedes, penè vacillaverunt gressus mei.
 13 Quoniam æmulatus sum derisores, in tem-
 14 pore pacis improbos video. Quoni-
 15 am non terrentur nec conturbantur pro-
 16 pter diem mortis ipsorum; accelerantur cogitatus eorum: & pingue, & forte est cor eorum. Labori virorum Legi operam navantium non compatuntur; & cum hominibus iustis, qui patiuntur martyria, non vulnerantur. Ideo circumdedit eos superbia: corona quam imponunt capiti suo de rapina illorum est. Mianus est ob pinguedinem vultus eorum: transierunt decisiones eorum fossam cordis. Li-
 18 queunt præ pinguedine, & loquentur ut nocent, & ad violentiam de celsitudine cordis sui loquentur. Posuerunt in sanctos coelorum os suum, & lingua eorum ardet in sanctis terræ. Propterea convertentur adversus populos Dñi, ut cedant eos, & percutiant eos malleis, & lachrymæ multæ defluent illis. Et dicent, hæcne cognovit Deus, & est scientia in Altissimo? Ecce ipsi impii permanentes in tranquillitate in mundo hoc, adepti sunt divitiis, acquisierunt substantiam.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 * מוֹכֵר אֶלְמָה אֲחִיעֶזְרָא לְטוֹב יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרִי לִבָּב : וְאֲנִי
 13 * כְּמַעַט נָטִיו רַגְלִי פְּאוֹן עֶשִׂירִי : כִּי קִנְיָתִי
 14 * בְּחֹלְמֵי שְׁלוֹמֵי רְשָׁעִים אֶרְאֶה : כִּי אֵין חֲרֻצְבוֹת לְמוֹחָם
 15 * וּבְרִיּוֹ אֹלָמִים : בְּעַמְלָא אָנוּשׁ אָנוּמוֹ וְעַב אָדָם
 16 * לֹא יִנְעוּ : לְכֵן עֲנַקְתֶּמּוּ נְאוֹר עֶשְׂרֵי שִׁיר חֶסֶם
 17 * לְמוֹ : וְצֵא מִלֵּב עֵימוֹ עֶבְדוֹ מִשְׁפֵּיּוֹ לִבָּב :
 18 * יָמָיו יִרְבּוּוּ בְדַע עֶשְׂק מִפְּרוּם בְּרוּי : שְׁתו
 19 * בְּשִׁמְשֵׁי פִיהֶם וּלְשׁוֹנָם תַּחֲלֹז בְּאַרְצָא : לְכֵן יִשׁוּב עִמּוֹ
 20 * חֶלֶם וּמִי מְלֵא וּמוֹצֵל לְמוֹ : וְאַמְדוּ אֶכְהָ יָדַע אֶיּוֹש
 21 * יָדְעוּ בְּעַלְיוֹן : הִנֵּה אֱלֹהֵי רְשָׁעִים וְשִׁלְיוֹ עוֹלָם הִשְׁגָנוּ חֲרָל :

12 * זְכַרְלָא אֶלְמָה אֲחִיעֶזְרָא לְטוֹב יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרִי לִבָּב : וְאֲנִי
 13 * כְּמַעַט נָטִיו רַגְלִי פְּאוֹן עֶשִׂירִי : כִּי קִנְיָתִי
 14 * בְּחֹלְמֵי שְׁלוֹמֵי רְשָׁעִים אֶרְאֶה : כִּי אֵין חֲרֻצְבוֹת לְמוֹחָם
 15 * וּבְרִיּוֹ אֹלָמִים : בְּעַמְלָא אָנוּשׁ אָנוּמוֹ וְעַב אָדָם
 16 * לֹא יִנְעוּ : לְכֵן עֲנַקְתֶּמּוּ נְאוֹר עֶשְׂרֵי שִׁיר חֶסֶם
 17 * לְמוֹ : וְצֵא מִלֵּב עֵימוֹ עֶבְדוֹ מִשְׁפֵּיּוֹ לִבָּב :
 18 * יָמָיו יִרְבּוּוּ בְדַע עֶשְׂק מִפְּרוּם בְּרוּי : שְׁתו
 19 * בְּשִׁמְשֵׁי פִיהֶם וּלְשׁוֹנָם תַּחֲלֹז בְּאַרְצָא : לְכֵן יִשׁוּב עִמּוֹ
 20 * חֶלֶם וּמִי מְלֵא וּמוֹצֵל לְמוֹ : וְאַמְדוּ אֶכְהָ יָדַע אֶיּוֹש
 21 * יָדְעוּ בְּעַלְיוֹן : הִנֵּה אֱלֹהֵי רְשָׁעִים וְשִׁלְיוֹ עוֹלָם הִשְׁגָנוּ חֲרָל :

12 * זְכַרְלָא אֶלְמָה אֲחִיעֶזְרָא לְטוֹב יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרִי לִבָּב : וְאֲנִי
 13 * כְּמַעַט נָטִיו רַגְלִי פְּאוֹן עֶשִׂירִי : כִּי קִנְיָתִי
 14 * בְּחֹלְמֵי שְׁלוֹמֵי רְשָׁעִים אֶרְאֶה : כִּי אֵין חֲרֻצְבוֹת לְמוֹחָם
 15 * וּבְרִיּוֹ אֹלָמִים : בְּעַמְלָא אָנוּשׁ אָנוּמוֹ וְעַב אָדָם
 16 * לֹא יִנְעוּ : לְכֵן עֲנַקְתֶּמּוּ נְאוֹר עֶשְׂרֵי שִׁיר חֶסֶם
 17 * לְמוֹ : וְצֵא מִלֵּב עֵימוֹ עֶבְדוֹ מִשְׁפֵּיּוֹ לִבָּב :
 18 * יָמָיו יִרְבּוּוּ בְדַע עֶשְׂק מִפְּרוּם בְּרוּי : שְׁתו
 19 * בְּשִׁמְשֵׁי פִיהֶם וּלְשׁוֹנָם תַּחֲלֹז בְּאַרְצָא : לְכֵן יִשׁוּב עִמּוֹ
 20 * חֶלֶם וּמִי מְלֵא וּמוֹצֵל לְמוֹ : וְאַמְדוּ אֶכְהָ יָדַע אֶיּוֹש
 21 * יָדְעוּ בְּעַלְיוֹן : הִנֵּה אֱלֹהֵי רְשָׁעִים וְשִׁלְיוֹ עוֹלָם הִשְׁגָנוּ חֲרָל :

Finis Librii secundi.
 LIBER TERTIUS.

PSAL. LXXIII.

Compositus ab Asaph memoratore, de morte Absalom. Præterea confessio infirmitatis humane. Et de prosperitate impiorum; deque longanimitate Dei. Vers. 21.

DEUS bonus est Israeli, & sinceris corde. Mei autem paulo minus inclinati sunt pedes, & ferè nil absit qui effunderentur gressus mei: Quia æmulatus sum iniquos, cum viderem pacem impiorum. Non enim est terminus morti eorum, quum plurima sit stultitia illorum. In labore hominum non sumus, & cum filiis hominum haud flagellatur: Ideo cepit eos audacia, & induit iniquitate sua, & impietate sua. Et produit velut pinguedo fecus eorum, operatiq; sunt pro cogitatione cordis. Meditati sunt & locuti sunt malum, & oppresserunt adversus Altissimum locuti sunt: Posuerunt os suum in caelum, & lingua eorum perambulabat terram. Propterea vertat se populus meus huc, & abundanter invenient sibi, Diceturque: Quomodo scit Deus, & est scientia in Excelso? Nam ecce isti quum sint impii, abundantes sunt in mundo & potentes robore.

Verfio VULG. LAT.

Verf. GRÆC. LXX. Interp.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethiopice, Traull. L. A. T.

Verfio ÆTHIOPICA.

72 Quia liberabit pauperem a potente; & pauperem, cui non erat adiutor. Parce pauperi & inopii: & animas pauperum falvas faciet. Ex ulfuis & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile numen eorum coram illo. Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiae, & adobuot de ipfo femper: totâ die benedicent ei. Et erit firmamentum in terra in firmibus montium, fuperextollet fuper Libanum fructus ejus: & florebit de civitate ficut foenum terrae. Sit nomen ejus benedictum in feculo: ante Solem permanet nomen ejus. Et benedicentur in ipfo omnes tribus terrae: omnes gentes magnificabunt eum. Benedicis Dominus Deus Ifrael, qui facit mirabilia folus: Et benedictum nomen majeltatis ejus in æternum: & replebitur majeltate ejus omnis terra: fiat, fiat.

12 Quia liberavit egeum [f] a potente, & pauperem, cui non erat adiutor. 13 Parce inopi, & pauperi: & animas pauperum falvas faciet. 14 Ex ulfuis & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile numen eorum coram [f] illa. 15 Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiae: & (h) orabitur de ipfo femper: totâ die benedicent ei. 16 Eric firmamentum in [h] terra in firmibus montium: [f] fuperextollet fuper Libanum fructus ejus: & florebit de civitate ficut foenum terrae. 17 Sit nomen ejus benedictum in feculo: ante Solem [h] permanebit nomen ejus, 18 & benedicentur in ipfo omnes tribus terre: omnes gentes magnificabunt eum. 19 Benedicis Dominus Deus Ifrael, qui facit mirabilia folus. 20 Et benedictum nomen glorie ejus in æternum, & in feculo: & replebitur gloria ejus omnis terra: fiat, fiat.

12 Quia liberavit egeum [f] a potente, & pauperem, cui non erat adiutor. 13 Parce inopi, & pauperi: & animas pauperum falvas faciet. 14 Ex ulfuis & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile numen eorum coram [f] illa. 15 Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiae: & (h) orabitur de ipfo femper: totâ die benedicent ei. 16 Eric firmamentum in [h] terra in firmibus montium: [f] fuperextollet fuper Libanum fructus ejus: & florebit de civitate ficut foenum terrae. 17 Sit nomen ejus benedictum in feculo: ante Solem [h] permanebit nomen ejus, 18 & benedicentur in ipfo omnes tribus terre: omnes gentes magnificabunt eum. 19 Benedicis Dominus Deus Ifrael, qui facit mirabilia folus. 20 Et benedictum nomen glorie ejus in æternum, & in feculo: & replebitur gloria ejus omnis terra: fiat, fiat.

12 Quia liberavit egeum [f] a potente, & pauperem, cui non erat adiutor. 13 Parce inopi, & pauperi: & animas pauperum falvas faciet. 14 Ex ulfuis & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile numen eorum coram [f] illa. 15 Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiae: & (h) orabitur de ipfo femper: totâ die benedicent ei. 16 Eric firmamentum in [h] terra in firmibus montium: [f] fuperextollet fuper Libanum fructus ejus: & florebit de civitate ficut foenum terrae. 17 Sit nomen ejus benedictum in feculo: ante Solem [h] permanebit nomen ejus, 18 & benedicentur in ipfo omnes tribus terre: omnes gentes magnificabunt eum. 19 Benedicis Dominus Deus Ifrael, qui facit mirabilia folus. 20 Et benedictum nomen glorie ejus in æternum, & in feculo: & replebitur gloria ejus omnis terra: fiat, fiat.

Defecerunt laudes David filii Jeffe.

Defecerunt (a) hymni David filii Jeffe. Defecerunt (b) laudes (c) David filii Jeffe.

Defecerunt (a) hymni David filii Jeffe. Defecerunt (b) laudes (c) David filii Jeffe.

Defecerunt (a) hymni David filii Jeffe. Defecerunt (b) laudes (c) David filii Jeffe.

Pfalms Afaph, LXXII.

Pfalms Afaph, LXXII.

Pfalms Afaph, LXXII.

Pfalms Afaph, LXXII.

Quam bonus Israel Deus his, qui recto funt corde? Mei autem penes moti funt pedes: penes effufi funt gressus mei. Quia zelavi fuper iniquos, & pacem peccatorum videns. Quia non eft refpectus mortis eorum; & firmamentum in plaga eorum. In labore hominum on funt, & cum hominibus non flagellabuntur: Ideo tenuit eos fuperbia, operi funt iniquitate & impietate fuâ. Prodidit quafi ex adipem iniquitas eorum: tranferunt in affectum cordis. Cogitaverunt, & locuti funt nequitiam: iniquitatem in excelfo locuti funt. Poluerunt in caelum os eorum: & lingua eorum tranfivit in terra. Ideo convertetur populus meus: & dies pleni inventientur in eis. Et dixerunt: Quomodo fit Deus, & si eft feientia in excelfo? Ecce ipfi peccatores, & abundantes in feculo, obtinuerunt divitias.

Quam bonus Israel Deus his, qui recto funt corde? Mei autem penes moti funt pedes: penes effufi funt gressus mei. Quia zelavi fuper iniquos, & pacem peccatorum videns. Quia non eft refpectus mortis eorum; & firmamentum in plaga eorum. In labore hominum on funt, & cum hominibus non flagellabuntur: Ideo tenuit eos fuperbia, operi funt iniquitate & impietate fuâ. Prodidit quafi ex adipem iniquitas eorum: tranferunt in affectum cordis. Cogitaverunt, & locuti funt nequitiam: iniquitatem in excelfo locuti funt. Poluerunt in caelum os eorum: & lingua eorum tranfivit in terra. Ideo convertetur populus meus: & dies pleni inventientur in eis. Et dixerunt: Quomodo fit Deus, & si eft feientia in excelfo? Ecce ipfi peccatores, & abundantes in feculo, obtinuerunt divitias.

Quam bonus Israel Deus his, qui recto funt corde? Mei autem penes moti funt pedes: penes effufi funt gressus mei. Quia zelavi fuper iniquos, & pacem peccatorum videns. Quia non eft refpectus mortis eorum; & firmamentum in plaga eorum. In labore hominum on funt, & cum hominibus non flagellabuntur: Ideo tenuit eos fuperbia, operi funt iniquitate & impietate fuâ. Prodidit quafi ex adipem iniquitas eorum: tranferunt in affectum cordis. Cogitaverunt, & locuti funt nequitiam: iniquitatem in excelfo locuti funt. Poluerunt in caelum os eorum: & lingua eorum tranfivit in terra. Ideo convertetur populus meus: & dies pleni inventientur in eis. Et dixerunt: Quomodo fit Deus, & si eft feientia in excelfo? Ecce ipfi peccatores, & abundantes in feculo, obtinuerunt divitias.

Quam bonus Israel Deus his, qui recto funt corde? Mei autem penes moti funt pedes: penes effufi funt gressus mei. Quia zelavi fuper iniquos, & pacem peccatorum videns. Quia non eft refpectus mortis eorum; & firmamentum in plaga eorum. In labore hominum on funt, & cum hominibus non flagellabuntur: Ideo tenuit eos fuperbia, operi funt iniquitate & impietate fuâ. Prodidit quafi ex adipem iniquitas eorum: tranferunt in affectum cordis. Cogitaverunt, & locuti funt nequitiam: iniquitatem in excelfo locuti funt. Poluerunt in caelum os eorum: & lingua eorum tranfivit in terra. Ideo convertetur populus meus: & dies pleni inventientur in eis. Et dixerunt: Quomodo fit Deus, & si eft feientia in excelfo? Ecce ipfi peccatores, & abundantes in feculo, obtinuerunt divitias.

INTERP. ÆTHIOP. [f] à manu ejus qui opprimit eum [p] illi. [h] omni terra [i] & extendetur pze eadmo fructu ejus: [k] bequm pradiqum cum. PSAL. LXXII. [a] non eft remiffio [b] neque virtus eft in [c] ex fuperbia cordis eorum. [d] inane: iniquitatem [e] qui peccatores funt delictis affuunt; & in feculo obtinuerunt divitias fuas.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 لانه حلت المسكين من يد القوي والصعيف الذي لا معين له يسعف على المسكين
13 والصعيف ويخلص ائس المسكين
14 ومن الربا والظلم يعيد نفوسهم اسمه كريم ليهم
15 كيا يعطي من ذهب اريا ويصلون من اجله في كل حين المهار جميعه بباركوه يكون
16 فوه على الارض وعلى اركان اجبال يربيع عمره افضل من لبنان ويزهر من الكذبه مثل
17 عشب الارض فليكن اسمه مباركا الي الابد وقيل الشمس دائما اسمه وببارك به جميع
18 قبائل الارض وكل الامم مسكده مبارك الرب اله اسرائيل الذي صنع العجايب وجده
19 مبارك اسم مجده القدوس الي الابد والي الابد اسمتلي الارض جميعها من مجده
يكون يكون اللبوا

12 Quia liberavit egeum a potente, & pauperem, cui non erat adiutor. 13 Parce inopi, & pauperi: & animas pauperum falvas faciet. 14 Ex ulfuis & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile numen eorum coram illo. 15 Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiae, & adobuot de ipfo femper: totâ die benedicent ei. 16 Eric firmamentum in terra in firmibus montium, fuperextollet fuper Libanum fructus ejus: & florebit de civitate ficut foenum terrae. 17 Sit nomen ejus benedictum in feculo: ante Solem permanet nomen ejus. 18 & benedicentur in ipfo omnes tribus terre: omnes gentes magnificabunt eum. 19 Benedicis Dominus Deus Ifrael, qui facit mirabilia folus. 20 Et benedictum nomen glorie ejus in æternum, & in feculo: & replebitur majeltate ejus omnis terra: fiat, fiat.

12 Quia liberavit egeum a potente, & pauperem, cui non erat adiutor. 13 Parce inopi, & pauperi: & animas pauperum falvas faciet. 14 Ex ulfuis & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile numen eorum coram illo. 15 Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiae, & adobuot de ipfo femper: totâ die benedicent ei. 16 Eric firmamentum in terra in firmibus montium, fuperextollet fuper Libanum fructus ejus: & florebit de civitate ficut foenum terrae. 17 Sit nomen ejus benedictum in feculo: ante Solem permanet nomen ejus. 18 & benedicentur in ipfo omnes tribus terre: omnes gentes magnificabunt eum. 19 Benedicis Dominus Deus Ifrael, qui facit mirabilia folus. 20 Et benedictum nomen glorie ejus in æternum, & in feculo: & replebitur majeltate ejus omnis terra: fiat, fiat.

12 Quia liberavit egeum a potente, & pauperem, cui non erat adiutor. 13 Parce inopi, & pauperi: & animas pauperum falvas faciet. 14 Ex ulfuis & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile numen eorum coram illo. 15 Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiae, & adobuot de ipfo femper: totâ die benedicent ei. 16 Eric firmamentum in terra in firmibus montium, fuperextollet fuper Libanum fructus ejus: & florebit de civitate ficut foenum terrae. 17 Sit nomen ejus benedictum in feculo: ante Solem permanet nomen ejus. 18 & benedicentur in ipfo omnes tribus terre: omnes gentes magnificabunt eum. 19 Benedicis Dominus Deus Ifrael, qui facit mirabilia folus. 20 Et benedictum nomen glorie ejus in æternum, & in feculo: & replebitur majeltate ejus omnis terra: fiat, fiat.

PSAL. LXXII. Afapho. Et num. vet. 50. 1

1 صالح هو اله اسرائيل يسعيني العلوب وانا كنت عن قليل نزل قدمي ولا يسير
2 تردص خطواني لاني عرب على الذين لا ناموس لهم لما رايت سماءه اخطاب لا هم لا راحة
3 في موهم وسكده صريامم اذ ليس هم في تعب الناس ولا يوردون مع اليسر من اجل
4 هذا استولت عليهم الكبرياء الي المنهي ليسوا طلما وبقافا يخرج منل السكهم طلمهم
5 دخلوا في قلوبهم تفكروا وتكلموا بالنسر وقالوا طلما الي العلي ووصعوا الي السماء
6 فواهمهم وراسهم انسط على الارض لاجل هذا يربيع سعبي الي هاهنا ونام كامله بوجد
7 فهم فقالوا كيف علم الله وهل عند العلي علم فما هولاء خطاوم وهم كصبون وفاء
8 حاروا العي الي الابد

1 Quam bonus Israel Deus his, qui recto funt corde? Mei autem penes moti funt pedes: penes effufi funt gressus mei. Quia zelavi fuper iniquos, & pacem peccatorum videns. Quia non eft refpectus mortis eorum; & firmamentum in plaga eorum. In labore hominum on funt, & cum hominibus non flagellabuntur: Ideo tenuit eos fuperbia, operi funt iniquitate & impietate fuâ. Prodidit quafi ex adipem iniquitas eorum: tranferunt in affectum cordis. Cogitaverunt, & locuti funt nequitiam: iniquitatem in excelfo locuti funt. Poluerunt in caelum os eorum: & lingua eorum tranfivit in terra. Ideo convertetur populus meus: & dies pleni inventientur in eis. Et dixerunt: Quomodo fit Deus, & si eft feientia in excelfo? Ecce ipfi peccatores, & abundantes in feculo, obtinuerunt divitias.

1 Quam bonus Israel Deus his, qui recto funt corde? Mei autem penes moti funt pedes: penes effufi funt gressus mei. Quia zelavi fuper iniquos, & pacem peccatorum videns. Quia non eft refpectus mortis eorum; & firmamentum in plaga eorum. In labore hominum on funt, & cum hominibus non flagellabuntur: Ideo tenuit eos fuperbia, operi funt iniquitate & impietate fuâ. Prodidit quafi ex adipem iniquitas eorum: tranferunt in affectum cordis. Cogitaverunt, & locuti funt nequitiam: iniquitatem in excelfo locuti funt. Poluerunt in caelum os eorum: & lingua eorum tranfivit in terra. Ideo convertetur populus meus: & dies pleni inventientur in eis. Et dixerunt: Quomodo fit Deus, & si eft feientia in excelfo? Ecce ipfi peccatores, & abundantes in feculo, obtinuerunt divitias.

1 Quam bonus Israel Deus his, qui recto funt corde? Mei autem penes moti funt pedes: penes effufi funt gressus mei. Quia zelavi fuper iniquos, & pacem peccatorum videns. Quia non eft refpectus mortis eorum; & firmamentum in plaga eorum. In labore hominum on funt, & cum hominibus non flagellabuntur: Ideo tenuit eos fuperbia, operi funt iniquitate & impietate fuâ. Prodidit quafi ex adipem iniquitas eorum: tranferunt in affectum cordis. Cogitaverunt, & locuti funt nequitiam: iniquitatem in excelfo locuti funt. Poluerunt in caelum os eorum: & lingua eorum tranfivit in terra. Ideo convertetur populus meus: & dies pleni inventientur in eis. Et dixerunt: Quomodo fit Deus, & si eft feientia in excelfo? Ecce ipfi peccatores, & abundantes in feculo, obtinuerunt divitias.

תהלים : עד

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

13 *flagellatus fui Et meae col. mundicia in lavi & meum cor mundavi frustra Verē*
 14 *huc sicut narabo diebam Si unanimiti in mea inieratio & die omni*
 15 *labur : huc scire putabam Et sum praevaricatus tuorum filiorum generatio ecce*
 16 *Quomodo defolationes in eos fecisti eadere : eos posuisti lubrici in Profectu*
 17 *Quomodo facti sunt in defolationem in momento, consumpti sunt & vastati à com-*
 18 *tionibus ? Sicut fonium ab homine 10 qui experegit *Evangelis* ? Die in die iudici*
 19 *magni cui fuerint suscitati de sepulchris suis, in furore imaginem eorū spernes. Et*
 20 *enim compungetur cor meū, & renes mei ardent sicut ignis. Et ego stultus qui nesciam,*
 21 *quasi bestia repositus. Ego apud te. Ego autē contumē sum apud te. tenuisti manū dextera-*
 22 *meā. In consilio tuo deduces me : & postquā completa fuerit gloria, quā dixisti*
 23 *te adducturū esse sup me, accipias me. Quis similis tui qui meus es in coelo, nisi tu pro-*
 24 *inde tecum socium non volui in terra. Consumptum est corpus meum & cor me-*
 25 *um : fortis est qui probat cor meum, & pars mea Deus in aeternū. Quia ecce impij*
 26 *qui abhorrent à te, peribunt : perdidisti omnes qui aberrarunt à timore tui. Mihi*
 27 *verō accedere ad Dominum, bonū est : posui in Domino Deo fiduciam meam, ut enar-*
 28 *rem iustis praeccepta omnia apofolatus tui.*

13 כרס לסר יקווא ופית לבבי ושונות בבדיו ירוי
 14 היידי כתיש כל יומא ומכסנתי לצפריי : או
 15 אמרתי אשתעי וכמתתו תה על דד ננד
 16 וקשיבות מצעדא יתדא לעות הווא
 17 בעיני עד ופן פוקנא דאיתי לוח מקרשי אלהא
 18 וברצו לוספרון : ברס בקבלא שיתיה לדון
 19 רמתו לשחורתא : חקרין חו לצרו כששתא
 20 כלו אשתיצו מן אחרנשו : תיד חלמא מן נבר
 21 דפתעו י ליום דינא רכא באחער יתוון מן בית
 22 בקוריתוון ברנו דמתותוון תבס : אדום וחושו
 23 לבי ומלתי בערו כאשא : ואנא שטא ולא
 24 ארע הוד בערי אחתשבית ננד : ואנא תרידא
 25 עפא אחרתא ביד ימיני : כמל כחך תרברנא
 26 וכתר דשלים אקרא דאמת עלי לאתרא
 27 חסברני : מן כותף דילו בשמא אלא אחועפא
 28 תבנא אצביתי בארעא : אשתיצא נושמי
 29 ולבבי חקיפא דכחו לבי וחולקי אלהא
 30 לעלמא : אדום דארשי אדו מתרקון מד
 31 ואברו שציתא כל דטעו מן כתר דחלתו ואנא
 32 למקרב ביי לי טב שורר ביי אלהים רוחצני
 33 לאשתעא לצדיקא כולהו פקויו שליתוחק :

PSAL. LXXIV. עד

13 *tuum nam sanabit : suum in te elongasti Deus quid ut. Asaph ipsi Enadit*
 14 *משביר לאפק למר אלהים נזרת לגצח אפקה*
 15 *vigam redemisti quomam acquisivisti tui enim Recordare ? tuz pascuz pcor in*
 16 *בצאן מרעהך : וכד ערתך קנתו קרב אצלת בשט*
 17 *tuos pedes Leva tui in habiliti istum Sion montem : tuz hereditatis*
 18 *תהלה תרצוון עבנתו : הו הרמה פעמיה*
 19 *tui hostes Regierunt sanctitate in animis malis tuis : perperisisti defolationes ad*
 20 *למשאורת נצח כל ידעו אוב בקדש : שאנו צוריה*
 21 *adducens vlti Cognoscor signa tua signa posterunt : tui consentim inimis in*
 22 *בקרב מאועד שמו אחותא אחות : ורע נמביא*
 23 *bipenni impariter eius sparioris nunc Et scetores ligni perplexitate in sublime in*
 24 *למעלה בקרב עץ קדמות : ועד פתוחיה יוד בשרי*
 25 *conquiescent mallei & i*
 26 *וכלפות יהלמו :*

13 שכלא טבא על דווי דאקס למה אלהא דתקא
 14 עלמי וחקר רינוו בעאן רעוה : ארבר כנשתך
 15 רינתו מלרמו פוקת מסנדים שבבי אחסנהך
 16 טור דציוו דנן די שרתא שנתך ביה : אדום
 17 אחרוד משוק אופאי לעלמו דבכל חיליה
 18 אאיש בעל דבבא בקושתא : אגלוו מיקה
 19 בקצע וקנד שוון אחותוון אחות : וקלף
 20 בקורשתא הוד נבר דמים ודיה סבבו קוסא
 21 למקטע בבליא : וברו לוי פוקא נרדו פדא
 22 וקפוצ ובמסלר דיוסטר מוון כבמפון :

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 14 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 15 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 16 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 17 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 18 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 19 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 20 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 21 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 22 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 23 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 24 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 25 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 26 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 27 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 28 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*

13 Ergo solus mundavi cor meum, & lavi ma-
 14 nus meas puritate, Et tamen expostus tui
 15 flagello tota die, & castigatio mea ad matu-
 16 rinum uocata. Si dixerō, Faciam ut ipsi, Sec-
 17 lus est in oculis meis : Donec intrem in fan-
 18 ctuario Dei, & considerem finem illorum.
 19 Juxta fraudem eorum contines illud, & de-
 20 jicies eos cum sefe exulterit. Quomodo fa-
 21 cti sunt in admirationem repente : defece-
 22 runt, & consumpti sunt perturbatione. Velut
 23 is qui evigilat postquam vidit somnium, Domi-
 24 ne in civitate imaginem ipsorum deficiat.
 25 Mei autem coturbatum est cor, & renes mei
 26 absterseerunt : Et ego simplex eram & igna-
 27 rus : junctum eram tecum. Consilio tuo
 28 confolare me, & post decus tuum rege me.
 29 Estitit mihi in celo tecum, & quid optavi
 30 in terra, ut apprehenderis manum meā dexte-
 31 ram. Et consumpti sit cor meū, & caro mea,
 32 ac robur cordis mei : Portio mea in Deo est
 33 in sempiternum : Quoniam ecce remoti à te
 34 peribunt : & perdes omnes qui aberrant à
 35 te in aeternū. Mihi placuit accedere ad Deum :
 36 pergratum est mihi nomen tuum, Domine fua-
 37 ducia mea, ut enarrer cuncta mirabilia tua.

PSAL. LXXIV.

1 *אשפי. כב ברוו וסב חללא רינת חשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 2 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 3 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 4 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 5 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*
 6 *והיה כחשתי ונחית לחש : ונחית חשתי*

1 *Asaphi. Quom vidit David angelum per-*
 2 *inveniens popululum, & flevit ac dixit : In me*
 3 *& in progeniem meam, non in has oves inimici-*
 4 *as. Praterea predictio oblationis verbis Juda-*
 5 *orum, quadraginta pass Ascensionem annos,*
 6 *per Vespasianum senem, & Titum ejus filium,*
 7 *qui occiderunt ex Judais myriades, &*
 8 *destruxerunt Jerusalem, indeq; despecti sunt*
 9 *Judaei usque in presentem diem. Vers. 47.*
 10 *D*us, quare oblitus es nostri in aeter-
 11 num, & auxisti iram tuam in oves gre-
 12 gistiui : Recordare Ecclesie tue, quam proles-
 13 disti jampridem, & liberasti tribum heredi-
 14 tatis tue : mostem Sion istum, in quo habi-
 15 tasti. Eleva servos tuos super eos qui super-
 16 biunt in nos cum fortitudine, omnem qui
 17 malum inferit, inimicum sanctuarii tui. Glo-
 18 riosi sunt hostes tui in medio festivitatis tue :
 19 fecerunt signa sua, signa. Et cognovisti, ut
 20 excelsus qui superne es. Non fecus ac sylvam
 21 lignorum securibus Fecerunt janus : simul
 22 bipennis atque mallei prostraverunt,

Verfio VULG. LAT.

Verf GRÆC. LXX. Interp.

Verfio ÆTHIOPICA.

1 Incenderunt igi Sanctuarium tuum : in terra poluerunt tabernaculum tuum : ...

7 Ήνεφόμεν ἐν πνεύ τῷ ἀγιαστέρον σου εἰς τὸ ἐκείλιωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ...

Verf. GRÆC. LXX. Interp. * Incenderunt in igne Sanctuarium tuum : Laterva poluerunt tabernaculum tuum ...

Ἔκαυσαν τὸ ἁγίον σου ἐν πνεύ τῷ ἀγιαστέρον σου ἐπὶ τὸ ἐκείλιωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ...

In finem, Ne corrumpas, Pfalmus Cantici Asaph. LXXIV.

1 εἰς τὸ τέλος, μὴ διαρθείης, ψαλμὸς δαυὶδ τοῦ Ἀσάφ. οδ΄.

In finem, Ne (a) corrumpas (b) [a] Pfalmus Cantici ipsi Asaph.

Ἔς ὄθεν ὁ ἄνθρωπος ἡμινοῦ ὁ ἄνθρωπος ἡμινοῦ ὁ ἄνθρωπος ἡμινοῦ.

Confitebimur tibi, Deus : confitemini, & invocabimus nomen tuum. Narrabitur mirabilia tua :

Ἐξομολογήσῃς σοὶ ὁ θεὸς, ἐξομολογήσονται σοὶ, ἡ δεικνύμενα τὰ ἔργα σου.

Confitebimur tibi, Deus (c) [c] confitemini, & invocabimus nomen tuum.

Ἐξομολογήσῃς σοὶ ὁ θεὸς, ἐξομολογήσονται σοὶ, ἡ δεικνύμενα τὰ ἔργα σου.

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione L A T I N A.

7 * Ἄνθρωποι μὴ ἐκείλιωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ...

Ἄνθρωποι μὴ ἐκείλιωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ...

Incenderunt locum tuum sanctum igne : 7 poluerunt habitaculum tuum super terram.

Incenderunt locum tuum sanctum igne : 7 poluerunt habitaculum tuum super terram.

1 * Ἄνθρωποι μὴ ἐκείλιωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ...

Ἄνθρωποι μὴ ἐκείλιωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ...

1 * Ἄνθρωποι μὴ ἐκείλιωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ...

1 * Ἄνθρωποι μὴ ἐκείλιωσαν τὸ ἁγίον σου ὅτι ἐξήλωσαν τὸ ἁγίον σου ...

Verfio VULG. LAT.

Vocē meā ad Dominum clamavi; voce meā ad Deum; & intendit mhi. In die tribulationis meae Deum exquisivi...

Verf. GRÆC. LXX. Interp.

Φωνή μου προς τόν κύριον ἐπέκραξα, καὶ ἡ φωνή μου προς τὸν θεόν, καὶ ἐποίησεν μοι. Ἐξήκουσέν με ὁ κύριος...

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethiopice, Trall L A T.

Vocē meā ad (b) Dominum clamavi, & (c) vocē meā ad Deum: & altitudē mhi. In die tribulationis meae Deum exquisivi...

Verfio ÆTHIOPICA.

Ἐξ ἠκούσας τὸν ἀσάφην οἶον. Ἰντελλεκτὸς ἰσὶ ἀσάφ. Ἐξήκουσέν με ὁ κύριος, καὶ ἐποίησεν μοι...

Intellectus Alph. LXXVII. Ttendit, populē me, legem meā; inclinatē aurem verborum in verba...

Προσηύχας λαός μου ἵνα ἴδωμαι, κλίνει τὴν αὐρήν μου ἐπὶ τὰ ῥήματα τῆς συνέταξης σου...

Intellectus ipi Alph. LXXVII. Ttendit, populē meum, legem meam; inclinatē aurē meam...

Ἰντελλεκτὸς ἰσὶ ἀσάφ. Ἐξήκουσέν με ὁ κύριος, καὶ ἐποίησεν μοι...

INTERP. ÆTHIOP. PSAL. LXXVII. [a] non concludunt me: [b] exercitatus sum, [c] Deprehendit vigillas...

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* بصوتى اعلمت إلى الرب * ووقعت إلى الله أنتمالي فطر إلى * في يوم سدى رعبت إلى الله...

Interpretatione Latina: Vocē meā ad Deum clamavi, & elevavi eum ad Deum supplicationem meam...

* بصوتى اعلمت إلى الرب * ووقعت إلى الله أنتمالي فطر إلى * في يوم سدى رعبت إلى الله...

Alpho. Concio ad populū. Et num. ver. 157. A sūfūlā, O populē me, accipia meā; A p̄rabbēt aīerē vellefā fīctōrū orō meī...

תהלים : עח

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

1 laudes narrantes novissime generationi eorum filii a celabimus Non
 4 לית נכחי סגניהם לרור יחרון מספרים חזלוריא
 suffitavi Et fecit que ejus mirabilia & ejus fortitudinem & Dominum
 5 יתרה ועונו ונפלאותיו אשר עשה : וקום
 precepit que Israel posuit legem & Jacob in testimonium
 6 עורתי בעקב יחרון שם ישראל אשר צוה אד
 generatio cognoscant Ut filii filii ea noiscant ad nostris patribus
 7 אבותינו להורעים לבניהם : למען ירור
 Deo in ponant Et filii filii narrantur & surgent ascendent filii novissima
 8 אחרון בגם ירור יקמו יספרו לבניהם : וישמו באלהים
 non Et custodiant ejus mandata & Dei fiduciam obliviscantur non & suam spem
 9 בסלם ולא ישכחו מעלליו אל ומצותיו וצדו : ולא
 non generatio rebellis & declinat generatio eorum patres sicut sint
 10 יהיו פאבתם רור סורר ומרה רור לא
 Ephraim Filii ejus spiritus Deo cum fuit fidelis nec : suum cor preparavit
 11 הכו לבו ולא נאמרה אד אל רוחו : בני אפים
 custodiunt Non confitentur die in se vertentur : arca jaelentes armati
 12 וישקי רומי קשת חפכו פום קרב : לא שמרו
 ejus studium fuit oblit Et ambulare remanent ejus lege in & Dei pacum
 13 בתי אלהים ויחורו מאני ללכת : וישכחו עליוותיו
 fecit eorum patribus Coram eis offendit que ejus mirabilium &
 14 ונפלאותיו אשר הראם : נגד אבותם עשה
 tota & interdu nube in eos duxit Et acervum veluti aquas fecit stare &
 15 וצב מים במדבר : וינתם בעני יומם וגר
 dedit potum & : deserto in petras Sedidit ignis lumine in nocte
 16 בנהרות רבה : ויצא נוטלים מפלע וירר
 exacerbandum ad si peccatorum ad addiderunt Et aquas flumina tangunt
 17 בנהרות רבה : ויסקפו עוד לחטא לו למרות
 cibum petendo : suo corde in Deum tentaverunt Et solitudine in excellum
 18 עליו בעני : ונמסו אל לבבם לשאול אכל
 Deus poterit Nunquid : dixerunt : Deum in sunt locuti Et suz anime
 19 לנפשם : וירדו פאלהים אסרו אור
 aqua fluxerunt & petram percussit Et : deferto in mensam disperse
 20 לעד עליו בספר : הן ומה צור : ויובו מים
 parabit num ? dare poterit panem etiam Nunquid Anundaverunt torrentes &
 21 שאל לעפו : לכן שמע יהוה ויחבר : ואש נשקה
 crediderunt non Quia Israel in ascendit nescit etiam & : Jacob in
 22 בעקב וגם אף עלה בשרא : כי לא האמינו
 deluper alterius mandavit Et ejus salute in speraverunt nec : Deo in
 23 פאלהים וקל בשאו : וישועו : ויצו שהקום מעל
 aperuit caelum januas & aperuit : et januas caeli aperuit
 24 וירחי שמים פתח :

4 Non abscondemus a filiis eorum, genera-
 tioni ultima narrantes laudes Domini, &
 5 fortitudinem ejus & mirabilia ejus facta,
 que edidit. Et firmavit testamentum in
 6 domo Jacob, & legem statuit in domo I-
 7 rael, quae precepit patribus suis, ut docerent
 8 filios suos. Ut cognosceret genera-
 9 ratio ultima, filii qui nasci sunt, sur-
 10 gentes & excurrerunt in Deum spiritum
 11 suum, & non obli-
 12 viderunt operum Dei, & maadata ejus custo-
 13 diant. Et non erunt sicut patres eorum
 14 qui generatio rebellis, & provocans ad ira-
 15 cundiam, generatio quae non dixerit cor
 16 suum ad Dominum suum, nequit fidelis
 17 in Deum spiritum ejus. *Cum habuissent*
 18 *in Aegypto superbiunt* filii Ephraim
 19 *fatuerunt terminum, & errantes egressi*
 20 *sunt triginta annis ante terminum* cum ar-
 21 mibus bellicis, & sortes gelantes arcum ver-
 22 terunt cervicem & occisi sunt in die acie-
 23 rum bellicarum. Ed quod non observav-
 24 erunt foedus Dei, & in lege ejus ambulare
 25 renuissent. Et oblit sunt operationum
 26 ejus quae fecerat in domo Israel; & mirabili-
 27 um ejus factum quae ostendit eis. Co-
 28 ram Abraham, Isaac & Jacob, & arque tri-
 29 bus *patrum eorum* miranda edidit in
 30 terra Aegypti in campo Tanes. Scidit
 31 mare virga Moyses praecceptoris eorum, &
 32 transtulit eos; & stare fecit aquas coadun-
 33 atas sicut in arenam. Et duxit eos in nu-
 34 ber per diem, & tota nocte in illuminatione
 35 ignis. Rupit montes virga Moyses pre-
 36 ceptoris eorum in deserto, & pocum dedit
 37 eis veluti ex abyssi magnis. Et eduxit
 38 aquarum fluenta de petra, & deduxit tan-
 39 quam flumina currentia aquas. Et addi-
 40 derunt ultra peccare in eum, & provoca-
 41 rant ad iram Altissimi in deserto arido.
 42 Et tentaverunt Deum in corde suo, pe-
 43 tentes cibum animabus suis. Et infremu-
 44 erunt coram Domino : dixerunt : Ego-
 45 ne poterit Deus instruere mentem in deserto ?
 46 Ecce jam percussit petram; & fluxerunt
 47 aquae torrentesque : nunquid & panem
 48 poterit dare ? an poterit nutriturum
 49 populo suo ? Ideo audierunt fide coram
 50 Domino qui iratus est, & ignis accensus
 51 est in domu Jacob, & ioseph furor val-
 52 de ascendit in Israel. Quoniam non
 53 crediderunt Deo, & non confisi sunt in
 54 redemptione ejus. Et precepit nubibus
 55 superne; & januas caeli aperuit.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 * ולא נכפי מבניהם לרור יחרון מספרים חזלוריא : לעבטתם ונכחי
 5 סגניהם : ויחרון שם ישראל אשר עשה : וקום
 6 יתרה ועונו ונפלאותיו אשר עשה : וקום
 7 עורתי בעקב יחרון שם ישראל אשר צוה אד
 8 אבותינו להורעים לבניהם : למען ירור
 9 אחרון בגם ירור יקמו יספרו לבניהם : וישמו באלהים
 10 בסלם ולא ישכחו מעלליו אל ומצותיו וצדו : ולא
 11 יהיו פאבתם רור סורר ומרה רור לא
 12 הכו לבו ולא נאמרה אד אל רוחו : בני אפים
 13 וישקי רומי קשת חפכו פום קרב : לא שמרו
 14 בתי אלהים ויחורו מאני ללכת : וישכחו עליוותיו
 15 ונפלאותיו אשר הראם : נגד אבותם עשה
 16 בנהרות רבה : ויצא נוטלים מפלע וירר
 17 בנהרות רבה : ויסקפו עוד לחטא לו למרות
 18 עליו בעני : ונמסו אל לבבם לשאול אכל
 19 לנפשם : וירדו פאלהים אסרו אור
 20 לעד עליו בספר : הן ומה צור : ויובו מים
 21 שאל לעפו : לכן שמע יהוה ויחבר : ואש נשקה
 22 בעקב וגם אף עלה בשרא : כי לא האמינו
 23 פאלהים וקל בשאו : וישועו : ויצו שהקום מעל
 24 וירחי שמים פתח :

4 * Ut ne celebem eas filios eorum, sed generati-
 5 oni alteti parremus laudes Domini, & potentia-
 6 me sua, ac miracula ipsius que edidit. Con-
 7 fituit enim confirmationem suam in Jacob, &
 8 legem suam posuit in Israele : sicuti monue-
 9 rat patres nostros, Ut notum facerent filii
 10 eius, quatenus scirent in generatione altera
 11 filii nasci, & excurrerunt narrantes
 12 filii suis. Ut esset spes eorum in Deo, & non
 13 obliviscerentur operum Dei, ejusque man-
 14 data observarent : Et oe ferent amiles pa-
 15 tribus suis generationi prax & exacerbanti,
 16 generationi-que non dixerit cor suum, neque
 17 credidit in Deum spiritus sui. Filii Aftem,
 18 qui tetenderunt chordam, & jaculati sunt ar-
 19 qui, atameis verterunt se in die belli : Ed
 20 quod non observaverint pactu Dei, & in lege
 21 ejus oolverint ambulare, Et oblii sunt ope-
 22 rum ejus atque miraculorum ipsius quae osten-
 23 derat eis. Coram patribus eorum, Fecit enim
 24 prodigia in terra Aegypti, & in agris Soon :
 25 Fudit mare & tradidit illos, & confisere fe-
 26 cit aquas quasi in utribus : Et duxit eos in
 27 terdu nube, & tota nocte splendore ignis :
 28 Secuit rupem in deserto, & potavit illos
 29 ex abyfio magna : Eduxit fluenta de petra, &
 30 fluxerunt aquae ceu flumina, Nihilomius ap-
 31 posuerunt adhuc populus peccare... & ex-
 32 asperare Altissimum in frubido; Et tenta-
 33 verunt Deum in corde suo, petendo cibum
 34 animz suz : Et insuadunt de Deo ac dix-
 35 erunt, Nunquid poterit Deus sternere nobis
 36 mentam in deserto ? Quandoquidem per-
 37 cussit rupem & fluxerunt aquz, & torrentes
 38 profunderunt; num etiam panem poterit dare
 39 nobis, aut parabit cibum populo suo ? Ideo
 40 audivit Dominus & iratus est, & ignis ac-
 41 census est in Jacob, atque etiam furor ascen-
 42 dit in Israel. Quia non crediderunt in Deum,
 43 neque speraverunt salutem ejus. Et man-
 44 davit nubibus desuper, januaque caeli aper-
 45 t fuit.

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethiopticis Transl. LAT.

Verfio ÆTHIOPICA.

4 Non sunt occultata à filiis eorum, in generatione altera. Narrantes laudes Domini, & virtutes ejus, & mirabilia ejus quae fecit. Et fuscitavit testimonium in Jacob: & legem posuit in Israel. Quanta mandavit patribus nostris nota facere ad filios suos: Ut cognoscat generatio altera. Filii qui nascuntur, & exurgunt. et narrabunt filiis suis, ut cognoscant operum Dei: & mandata ejus in Deo spem suam, & non obliviscantur operum Dei: & mandata eorum, generatio prava & exasperans; Generatio, quae non direxit cor suum: & non est creditus cum Deo spiritus ejus. Filii Ephrem intendentes & mixtentes arcum, conversi sunt in die bellorum. Non custodierunt testamentum Dei: & in lege ejus noluerunt ambulare. Et oblitum sunt beneficia eorum, & mirabilia ejus quae ostendit eis. Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra Ægypti, in campo Taneos. Interrupit mare, & perduxit eos: & statuit aquas quasi in utra. Et deduxit eos in nube diei: & tota nocte in illuminatione ignis. Interrupit petra in eremo: & adaquavit eos velut in abyfso multo. Et eduxit aquam de petra: & deduxit tanquam flumina aquas. Et appropinquavit adhuc peccare eis: in iram excitaverunt Excelsum in inaquofis. Et tentaverunt Deum in cordibus suis: ut pererent eficas animabus suis. Et male locuti sunt de Deo: dixerunt: Nunquid poterit Deus parare mensam in deserto? Quoniam percussit petram, & fluxerunt aquae, & torrentes inundaverunt. Nunquid & panem poterit dare, aut parare mensam populo suo? Idem audivit Dominus, & diffult: & ignis accensus est in Jacob, & ira ascendit in Israel: Quia non crediderunt in Deo, nec speraverunt in salutari ejus. Et mandavit nubibus desuper, & januas caeli aperuit.

4 Οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτοῦ εἰς ἄνευ ἐπι-
Annuntians laudes Domini, & virtutes ejus, & mirabilia ejus, quae fecit. Et (c) fuscitavit testimonium in Jacob: & legem posuit in Israel. 5 Quanta mandavit patribus nostris nota facere ad filios suos, ut cognoscant generatio altera, & filii qui nascuntur. Et exurgunt, & (e) tentaverunt Deum in cordibus suis, & non oblitiscantur operum Dei, & mandata ejus exquirunt. 10 Ne filii Ephrem intendentes, & mixtentes arcum, conversi sunt in die bellorum. 11 Non custodierunt testamentum Dei: & in lege ejus noluerunt ambulare. 14 Et oblitum sunt beneficia eorum, & mirabilia ejus, quae ostendit eis. 15 Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra Ægypti, in campo Taneos. 16 Interrupit mare, & perduxit eos: & statuit aquas quasi in utra nocte in illuminatione ignis. 17 Interrupit petra in eremo, & adaquavit eos velut in abyfso multo. 19 Et eduxit aquam de petra, & deduxit tanquam flumina aquas. 20 Et appropinquavit adhuc peccare eis: in iram excitaverunt Excelsum in inaquofis. 21 Et tentaverunt Deum in cordibus suis, ut pererent eficas animabus suis. 22 Et male locuti sunt de Deo: dixerunt: Nunquid poterit Deus parare mensam in deserto? 23 Quoniam percussit petram, & fluxerunt aquae, & torrentes inundaverunt. Nunquid & panem poterit dare, aut parare mensam populo suo? 25 [c] Idem audivit Dominus, & diffult: & ignis accensus est in Jacob, & ira ascendit in Israel. 26 Quia non crediderunt in Deo, nec speraverunt in salutari ejus. 27 Et mandavit nubibus desuper, & januas caeli aperuit.

4 Non sunt occultata à filiis eorum in generatione altera. Narrantes laudes Domini, & virtutes ejus, & mirabilia ejus, quae fecit. Et (c) fuscitavit testimonium in Jacob: & legem posuit in Israel. 5 Quanta mandavit patribus nostris nota facere ad filios suos, ut cognoscant generatio altera, & filii qui nascuntur. Et exurgunt, & (e) tentaverunt Deum in cordibus suis, & non oblitiscantur operum Dei, & mandata ejus exquirunt. 10 Ne filii Ephrem intendentes, & mixtentes arcum, conversi sunt in die bellorum. 11 Non custodierunt testamentum Dei: & in lege ejus noluerunt ambulare. 14 Et oblitum sunt beneficia eorum, & mirabilia ejus, quae ostendit eis. 15 Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra Ægypti, in campo Taneos. 16 Interrupit mare, & perduxit eos: & statuit aquas quasi in utra nocte in illuminatione ignis. 17 Interrupit petra in eremo, & adaquavit eos velut in abyfso multo. 19 Et eduxit aquam de petra, & deduxit tanquam flumina aquas. 20 Et appropinquavit adhuc peccare eis: in iram excitaverunt Excelsum in inaquofis. 21 Et tentaverunt Deum in cordibus suis, ut pererent eficas animabus suis. 22 Et male locuti sunt de Deo: dixerunt: Nunquid poterit Deus parare mensam in deserto? 23 Quoniam percussit petram, & fluxerunt aquae, & torrentes inundaverunt. Nunquid & panem poterit dare, aut parare mensam populo suo? 25 [c] Idem audivit Dominus, & diffult: & ignis accensus est in Jacob, & ira ascendit in Israel. 26 Quia non crediderunt in Deo, nec speraverunt in salutari ejus. 27 Et mandavit nubibus desuper, & januas caeli aperuit.

4 Non sunt occultata à filiis eorum in generatione altera. Narrantes laudes Domini, & virtutes ejus, & mirabilia ejus, quae fecit. Et (c) fuscitavit testimonium in Jacob: & legem posuit in Israel. 5 Quanta mandavit patribus nostris nota facere ad filios suos, ut cognoscant generatio altera, & filii qui nascuntur. Et exurgunt, & (e) tentaverunt Deum in cordibus suis, & non oblitiscantur operum Dei, & mandata ejus exquirunt. 10 Ne filii Ephrem intendentes, & mixtentes arcum, conversi sunt in die bellorum. 11 Non custodierunt testamentum Dei: & in lege ejus noluerunt ambulare. 14 Et oblitum sunt beneficia eorum, & mirabilia ejus, quae ostendit eis. 15 Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra Ægypti, in campo Taneos. 16 Interrupit mare, & perduxit eos: & statuit aquas quasi in utra nocte in illuminatione ignis. 17 Interrupit petra in eremo, & adaquavit eos velut in abyfso multo. 19 Et eduxit aquam de petra, & deduxit tanquam flumina aquas. 20 Et appropinquavit adhuc peccare eis: in iram excitaverunt Excelsum in inaquofis. 21 Et tentaverunt Deum in cordibus suis, ut pererent eficas animabus suis. 22 Et male locuti sunt de Deo: dixerunt: Nunquid poterit Deus parare mensam in deserto? 23 Quoniam percussit petram, & fluxerunt aquae, & torrentes inundaverunt. Nunquid & panem poterit dare, aut parare mensam populo suo? 25 [c] Idem audivit Dominus, & diffult: & ignis accensus est in Jacob, & ira ascendit in Israel. 26 Quia non crediderunt in Deo, nec speraverunt in salutari ejus. 27 Et mandavit nubibus desuper, & januas caeli aperuit.

diffult, & ignis accensus est in Jacob: & ira ascendit in Israel. 26 Quia non crediderunt in Deo: nec speraverunt in salutari ejus. 27 Et mandavit nubibus desuper, & januas caeli aperuit.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

4 ولم يخبوا عن بنهم إلى جبل آحر * يحيرون بسايح الرب ووايته * والعجايب التي صنعها
5 أقام سهاداته في يعقوب * وزين ناموسا في اسرائيل * كالذي أمر به أباعا لكي يعلموا
6 ابتداءهم * لكيما يعلم الجيل الآخر البنين المولودين * فيقومون ويعلمون بنهم * لكي
7 يجعلوا بولكهم على الله * ولا ينسوا أعمال الله * ويبدعوا وصاياه * لكيلا يكونوا كآبائهم
8 جبلا معوجا معصيا * أجيل الذي لم يستقم قلبه * ولم يؤمن روحه بالله * بنوا أقرب
9 انورا فسيمهم وعلو عيها * والحمروا في يوم الكرب * ولم يحفظوا عهد الله * ولم يساوا
10 أن يسلكوا في ناموسه * وناسوا أعماله الكسبه * وعجايبه التي أراهم * العجايب التي
11 صنعها فقام أبائهم * بأرض مصر وفي مزارع صاعان * فلف البحر الأحمر وأجارهم فيه *
12 وأقام المياه كانها في أرفاف * وفكاهم في النهار بالعمامة * وفي الليل أجمع بضياء النار
13 حجر الصكن في البريه * وسقامهم كمين عمي كميني * وأخرج الماء من الصكن جرب المياه
14 كالآهار * ثم عادوا أيضا فاحطوا إليه * وأعصوا العلي حيث ليس ماء * وجربوا الله في
15 قلوبهم * مستكبه طعام لبعوسهم * وتكلموا في الله فابلسين * هل يعذر الله أن يعذ لنا مايدده
16 في البريه * لأنه صرب الصكن جرب المياه وعرب الآفويه * فهل يمكنه أن يعطي حبرا أيضا *
17 أو يعذ مايدده لسعده * لأجل هذا سمع الله وطرحهم إلى حلف * وأسعدت أار في يعقوب *
18 وإني والعصب على اسرائيل * لأنهم لم يؤمنوا بالله ولم يرجوا خلاصه * فامر السكاب من
19 قوتي * ووج أبواب السماء *

4 Non absconderunt à filiis suis in generatione altera. Narrabant laudationes Domini, & virtutes ejus, & miracula ejus quae fecit. Constituit testimonium sui in Jacob, & ordinavit legem in Israel, prout praecipit Patribus nostris in docerent filios suos: Quatenus doceret generatio altera filios progenitos, ut scirent factum ad docerent filios suos: ut cognoscerent civitatem suam in Deo, nec oblitiscerentur operum Dei, & scelerum mandata ejus: ut ne filii sicut patres sui generatio prava, exasperans: generatio cuius cor non fuit rectum, neque credidit spiritum ejus in Deum. Filii Ephrem intendentes arcus suos, & mixtantes sunt in die bellorum. Non custodierunt pactum Dei, nec voluerunt ambulare in lege ejus. Et oblitum sunt opera ejus optima, & mirabilia ejus quae ostendit ipsi: detrahita quae fecit coram patribus eorum in terra Ægypti, & in arvis Sagar. Drisisti mare rubrum, & tradidisti eos per illud: ut face facit aquas ac si efflue in utribus. Et duxit eos interius in nube, & nocte tota in luce ignis. Scidit petram in deserto, & potavit eos quasi in abyfso multa. Et eduxit aquam de petra, & fluxerunt aquae tanquam flumina. Deinde reversi sunt iterum, & irritaverunt Excelsum ubi non erat aqua. Et tentaverunt Deum in cordibus suis, petendo cibum animabus suis. Et obloquuti sunt Deo, dicens: Amne poterit Deus parare nobis mensam in deserto? Quoniam ipse percussit petram, & fluxerunt aquae: & obruerunt vultus, nunquid poterit dare panem eis, aut parare mensam populo suo? Propetia audivit Deus, & abiecti eos retrorsum, & accensus est ignis in Jacob, & venit furor adversus Israel. Quia non crediderunt in Deum, neque speraverunt salutare ejus. Praecipit nubibus desuper, & aperuit portas caeli.

4 Non absconderunt à filiis suis in generatione altera. Narrabant laudationes Domini, & virtutes ejus, & miracula ejus quae fecit. Constituit testimonium sui in Jacob, & ordinavit legem in Israel, prout praecipit Patribus nostris in docerent filios suos: Quatenus doceret generatio altera filios progenitos, ut scirent factum ad docerent filios suos: ut cognoscerent civitatem suam in Deo, nec oblitiscerentur operum Dei, & scelerum mandata ejus: ut ne filii sicut patres sui generatio prava, exasperans: generatio cuius cor non fuit rectum, neque credidit spiritum ejus in Deum. Filii Ephrem intendentes arcus suos, & mixtantes sunt in die bellorum. Non custodierunt pactum Dei, nec voluerunt ambulare in lege ejus. Et oblitum sunt opera ejus optima, & mirabilia ejus quae ostendit ipsi: detrahita quae fecit coram patribus eorum in terra Ægypti, & in arvis Sagar. Drisisti mare rubrum, & tradidisti eos per illud: ut face facit aquas ac si efflue in utribus. Et duxit eos interius in nube, & nocte tota in luce ignis. Scidit petram in deserto, & potavit eos quasi in abyfso multa. Et eduxit aquam de petra, & fluxerunt aquae tanquam flumina. Deinde reversi sunt iterum, & irritaverunt Excelsum ubi non erat aqua. Et tentaverunt Deum in cordibus suis, petendo cibum animabus suis. Et obloquuti sunt Deo, dicens: Amne poterit Deus parare nobis mensam in deserto? Quoniam ipse percussit petram, & fluxerunt aquae: & obruerunt vultus, nunquid poterit dare panem eis, aut parare mensam populo suo? Propetia audivit Deus, & abiecti eos retrorsum, & accensus est ignis in Jacob, & venit furor adversus Israel. Quia non crediderunt in Deum, neque speraverunt salutare ejus. Praecipit nubibus desuper, & aperuit portas caeli.

Et non absconderunt à filiis suis in generatione altera. Narrabant laudationes Domini, & virtutes ejus, & miracula ejus quae fecit. Constituit testimonium sui in Jacob, & ordinavit legem in Israel, prout praecipit Patribus nostris in docerent filios suos: Quatenus doceret generatio altera filios progenitos, ut scirent factum ad docerent filios suos: ut cognoscerent civitatem suam in Deo, nec oblitiscerentur operum Dei, & scelerum mandata ejus: ut ne filii sicut patres sui generatio prava, exasperans: generatio cuius cor non fuit rectum, neque credidit spiritum ejus in Deum. Filii Ephrem intendentes arcus suos, & mixtantes sunt in die bellorum. Non custodierunt pactum Dei, nec voluerunt ambulare in lege ejus. Et oblitum sunt opera ejus optima, & mirabilia ejus quae ostendit ipsi: detrahita quae fecit coram patribus eorum in terra Ægypti, & in arvis Sagar. Drisisti mare rubrum, & tradidisti eos per illud: ut face facit aquas ac si efflue in utribus. Et duxit eos interius in nube, & nocte tota in luce ignis. Scidit petram in deserto, & potavit eos quasi in abyfso multa. Et eduxit aquam de petra, & fluxerunt aquae tanquam flumina. Deinde reversi sunt iterum, & irritaverunt Excelsum ubi non erat aqua. Et tentaverunt Deum in cordibus suis, petendo cibum animabus suis. Et obloquuti sunt Deo, dicens: Amne poterit Deus parare nobis mensam in deserto? Quoniam ipse percussit petram, & fluxerunt aquae: & obruerunt vultus, nunquid poterit dare panem eis, aut parare mensam populo suo? Propetia audivit Deus, & abiecti eos retrorsum, & accensus est ignis in Jacob, & venit furor adversus Israel. Quia non crediderunt in Deum, neque speraverunt salutare ejus. Praecipit nubibus desuper, & aperuit portas caeli.

התלים: עק

TARGUM. תרגום

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

24. וימטר עליהם מן האכל
 25. לחם אבירים אכל
 26. יסע קרם בשמים
 27. וימטר עליהם קערפ
 28. ויגל בקרב מחורו
 29. וישבעו מאור
 30. שר אכלם בפיהם
 31. כמשימים אכל
 32. עוד ולא האמינו
 33. וישבעו ושנתם בקרלה
 34. וישבו ואלו יצונו
 35. ויפיתו בפיהם
 36. לא נכחו על ימיהם
 37. וכפר עון לא ישתחית
 38. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 39. רוח הולד ולא ישוב
 40. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 41. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 42. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 43. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 44. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 45. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 46. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 47. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 48. ויפיתו ויגלו ויפיתו

Et descendere fecit super illis manna, et panem caeli dedit illis; et triticum colla dedit eis. Cibum qui defendit de habitaculo celorum comederunt homines: cibaria misit eis ad saturitatem. Inculit ventum ve-hemotem in caelos, & induxit virtute sua carnes. Et pluit super eos sicut pulverem: et defecit in medio castrorum eius, in circuitu tabernaculi ejus. Et comederunt & saturati sunt nimis, & desiderium ipsum adduxit eis. Non fuerunt alieni ad cupiditatem suam, cum adhuc cibum eorum esset in ore ipsum. Et furor Dei ascendit in eos, & occidit robustos eorum, & juvenes Israel prostravit. In omnibus his peccaverunt adhuc, & non crederunt miraculis ejus. Et consumpsit in vanitate dies eorum, & annos eorum in obliuio-patione. In tempore quo interficiebat eos, respicebant & querebant eum, ac revertentur, prescque fundebant coram Deo. Et recordati sunt, quod Deus erat fortis eorum, & quod Deus excelsus redemerat eos. Sed nugati sunt ei ore suo atque lingua, mentientes ei. Quoniam cor eorum non erat fidum cum eo, & non fuerunt fideles in pacto ejus. Et ipse misericors exprobat peccatum eorum; & non exterminat eos, sed multiplicat ut revertantur ab ira sua, & ooo accelerat in eos omnem furorem suum. Et recordatus est quod filii carnis sunt, spiritus vadens & non rediens. Quoties defecerat ab illo in deserto, exandue-tur coram eo in loco desolato! Et con-versi sunt & tentaverunt Deum, & sanctum Israelis signaverunt figoo. Non sunt recordati miraculi manūs ejus, & die quo redemit eos ab infestatore. Qui posuit in Aegypto signa sua, & portenta sua in agro Taos. Er convertit in sanguinem flumina eorum, & stillationes eorum, ne biberent ex illis. Misit in eos mixtiores bestiarum sylvestris, & ranas, & consumpavit eos; & ranae, & dispersavit eos. Et dedit bruchos frumenta eorum & labores eorum locufus. Et decoravit eorum pruna. Et tradidit grandinis bestias eorum, & armenta eorum carbonibus ignis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24. וימטר עליהם מן האכל
 25. לחם אבירים אכל
 26. יסע קרם בשמים
 27. וימטר עליהם קערפ
 28. ויגל בקרב מחורו
 29. וישבעו מאור
 30. שר אכלם בפיהם
 31. כמשימים אכל
 32. עוד ולא האמינו
 33. וישבעו ושנתם בקרלה
 34. וישבו ואלו יצונו
 35. ויפיתו בפיהם
 36. לא נכחו על ימיהם
 37. וכפר עון לא ישתחית
 38. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 39. רוח הולד ולא ישוב
 40. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 41. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 42. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 43. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 44. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 45. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 46. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 47. ויפיתו ויגלו ויפיתו
 48. ויפיתו ויגלו ויפיתו

Demisit eis manna ad manducandum, & panem caeli dedit illis; Panem Angelorum manducavit homo. Et venationem misit eis, ut satiarentur; Concitavit enim ventos in caelis, & adduxit virtute sua Avstrum: Demisit illis carnes sicut pulverem, & velut arenam manis volvere alatum. Ceciditque in tra castra illorum, & eorum tabernacula eorum; Et comederunt atque saturati sunt abunde, & optacis eorum satisfecit. Non tamen destitit, ruot ad concupiscentiis suis: sed dum adhuc cibum eorum esset in ore ipsum, Ira Dei ascendit in eos, interfecitque ex divitiis illorum, & selectiores in Israele prostravit. In his omnibus peccaverunt, & iterum non crederunt mirabilibus ejus. Finierunt in vanitate dies suos, & annos suos ce-leriter. Quando interficiebat illos, querebant eum, & revertentur, ac mature veniebant ad eum. Recordati sunt Deum esse iustorum eorum, & Deum altissimi redemptorem ipsum. Dilexerunt eum ore suo, lingua autē suā mentis sunt in illum. Cor suum non direxerunt erga eū, neque crederunt fidei ipsi. At ipse misericors est, & coodonat peccata, oec destruit. Sape revocat irā suā, & oon excitat totum furorē suum. Et recordatus est: carnis esse illos, ventum qui abit & non redit. Idē exacerbaverunt eum in deserto, & ad indignationē concitaverunt illū in Ašimon. Et reverti sunt ac tentaverunt Deum, & Sanctū Israelis provocaverunt. Nec sunt recordati manus ejus die quā redemit eos de manu affigētis: Quod gesserit in Aegypto signa sua, & prodigia sua in campis Soos: Quod verterit flumina eorum in sanguine, & fluenta eorum ne biberent aquā; & miserit verum illos mulcas caninas, & comederit eos: & ranae, corruperuntque illos; Dederit locustas proventus eorum, & labor eorum bruchos: Fregerit grandine vites eorum, ac ficus eorum glacie: Tradidit gradini pecora illorum, & possessionē eorum combustioni:

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Verf. GRÆC. LXX. Interp. & ETHIOP. TRANSLAT.

Verfio ÆTHIOPICA.

14 Et pluit illis manna ad manducandū,
25 & panē cœli dedit eis. Panē angelo-
rum manducavit homo: cibaria misit eis
in abundantiā. Tranfluit Aultrum de
cœlo: & induxit in virtute fua Afri-
cū. Et pluit fuper eos ficut pulverem
carnes: & ficut arenam maris volatilia
pennata. Et ceciderunt in medio ca-
28 29
30 31
32 33
34 35
36 37
38 39
40 41
42 43
44 45
46 47
48

Καὶ ἔβρεξεν αὐτοῖς μάννα παροῦν, ἡ ἄβρην ἐξ-
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48

14 Et pluit illis manna ad manducandū:
25 & panem cœli dedit eis: 29
29 Panis Angelorum manducavit homo:
30 cibaria misit eis in abundantia:
31 Tranfluit Aultrum de cœlo induxit in virtute fua Afri-
32 cū: 33 Et pluit fuper eos ficut pulverem,
34 & ficut arenam maris: 35 volatilia
36 pennata: 37 Et ceciderunt in medio
38 castrorum eorum. 33 Et manducavit
39 panem cœli: 33 Et manducavit panem
40 cœli: 33 Et manducavit panem cœli:
41 Et manducavit panem cœli: 33 Et
42 manducavit panem cœli: 33 Et manducavit
43 panem cœli: 33 Et manducavit panem
44 cœli: 33 Et manducavit panem cœli:
45 Et manducavit panem cœli: 33 Et
46 manducavit panem cœli: 33 Et manducavit
47 panem cœli: 33 Et manducavit panem
48 cœli: 33 Et manducavit panem cœli:

28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48

INTERP. ÆTHIOP. [g] l'quæ dufferent illis. [h] Et excitavit Aultrum [l] plusmos eorum: [k] Et cum ifthoc etiam in eum præparatur: et [l] tranflucunt ann[um] illo die quærebant [n] apud eos: nec [o] omnibus peccatis [p] eos. Et [q] quando cumque vadens [r] folitudine [s] et [t] fontes eorum sunt non

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * وَأَمْطَرَ لَهُمْ مَنَا لَيْلَاءَ كَلْوًا *
25 * حَبْرَ الْمَلَايِكَةِ أَكَلَهُ الْإِنْسَانُ *
26 * وَبَعَثَ
27 * إِلَيْهِمْ طَعَامًا مَسِيحًا *
28 * وَأَنَارَ رِيحًا قَبِيلِيَّةً مِنَ السَّمَاءِ *
29 * وَأَحْصَرَ بِعَوْدِ الْعَاصِفِ *
30 * فَمَا مَطَرَ عَلَيْهِمْ
31 * كَحَوْسٍ مِثْلِ التَّرَابِ *
32 * وَطَبِيرَ دَاتٍ أَجْحَكَةٍ مِثْلِ رَمْلِ الْبَحْرِ *
33 * وَسَقَطَتْ وَسْطَ مَسْجِدِهِمْ حَوْلَ مَسَارِلِهِمْ
34 * فَاصْكَرُوا وَسَبَّحُوا جَدًّا *
35 * وَأَنَاهُمْ بِسُوءِهِمْ *
36 * وَلَمْ يَعْدِهِمْ إِذْ لَمْ يَكُنْ فِي أَفْوَاهِهِمْ
37 * * إني عليهم غضب الله *
38 * * وقيل كخاريهم *
39 * * وصنع كخاريهم إسرائيل *
40 * * وفي هذا كله أحطوا
41 * * إليه أيضًا *
42 * * ولم يوبدوا بعجايبه *
43 * * فقيمت في الباطل أيامهم *
44 * * وسلبوهم بسرعة نصرتهم
45 * * ولما فعلهم حينئذ طلبوه *
46 * * وعادوا فابتكروا إلى الله *
47 * * وذكروا أن الله معهم *
48 * * والله العلي حلصهم *
49 * * فأحبوه بأفواههم *
50 * * وكذبوه بالنسب *
51 * * ولم تسلعهم معه فلوهم *
52 * * ولم يوبدوا بعهد *
53 * * وفي روف رحيم يعير لهم خطاياهم *
54 * * ولا يهملكم *
55 * * ويرد كمن سخطهم *
56 * * ولا يسدع كل عصبه *
57 * * ذكرهم كم وزوج إذا خرج لهم يعد بعد *
58 * * مرار كندبهم *
59 * * أعصوبه في البرية *
60 * * وأعصوبه في مكان عذبهم الماء *
61 * * وعادوا جربوا الله وأعصبوا فليس إسرائيل *
62 * * ولم يذكروا يده في اليوم الذي حلصهم من يد مصطفيهم *
63 * * ولما جعل آياته مبصر *
64 * * وعجايبه في مزارع صباعان *
65 * * إذ حول أفواههم وماء *
66 * * وصهاريجهم لكيد *
67 * * وسربوا *
68 * * أرسل عليهم رباب الكلب فاكلهم *
69 * * والصفادع فاسدتهم *
70 * * أطعم الفمل عمارهم *
71 * * والجراد كدهم *
72 * * كس بالبر كروهم *
73 * * واكبلتبتهم *
74 * * أسلم للبر مواسمهم *
75 * * ولما ر كل ما لهم

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48

תהלים: עמ"פ

polluerunt tuam hereditatem in gentes venerunt Deus Asaph ipsi Cantus... מוֹבוֹר לֶאֱסָף אֵלֶיֶם בָּאִי נְשִׂיאַי בְּנִתְלוֹתָי מִסְּמַו אֵת... מוֹבוֹר לֶאֱסָף אֵלֶיֶם בָּאִי נְשִׂיאַי בְּנִתְלוֹתָי מִסְּמַו אֵת... מוֹבוֹר לֶאֱסָף אֵלֶיֶם בָּאִי נְשִׂיאַי בְּנִתְלוֹתָי מִסְּמַו אֵת... מוֹבוֹר לֶאֱסָף אֵלֶיֶם בָּאִי נְשִׂיאַי בְּנִתְלוֹתָי מִסְּמַו אֵת...

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

טושפתא על דיו דאסף על חורבנות מקדשא... חושפתא על דיו דאסף על חורבנות מקדשא... חושפתא על דיו דאסף על חורבנות מקדשא... חושפתא על דיו דאסף על חורבנות מקדשא... חושפתא על דיו דאסף על חורבנות מקדשא...

Ad laudandum pro fedentibus iudicibus... בְּקַדְוֹתֵי אִוִּיָא עַל דְּיוֹ דְאָסֵף חוּשְׁפַתָא... בְּקַדְוֹתֵי אִוִּיָא עַל דְּיוֹ דְאָסֵף חוּשְׁפַתָא... בְּקַדְוֹתֵי אִוִּיָא עַל דְּיוֹ דְאָסֵף חוּשְׁפַתָא... בְּקַדְוֹתֵי אִוִּיָא עַל דְּיוֹ דְאָסֵף חוּשְׁפַתָא...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA A.

PSAL. LXXIX. Vers. 29. Deus ingressus sunt populi in hereditatem tuam... * אֱסָף אֵלֶיֶם בָּאִי נְשִׂיאַי בְּנִתְלוֹתָי מִסְּמַו אֵת... * אֱסָף אֵלֶיֶם בָּאִי נְשִׂיאַי בְּנִתְלוֹתָי מִסְּמַו אֵת... * אֱסָף אֵלֶיֶם בָּאִי נְשִׂיאַי בְּנִתְלוֹתָי מִסְּמַו אֵת... * אֱסָף אֵלֶיֶם בָּאִי נְשִׂיאַי בְּנִתְלוֹתָי מִסְּמַו אֵת...

Verfio VULG. LAT.

Psalms: Afaph. LXXXVIII. Deus, venerunt gentes in hereditate tua, polluerunt templum sanctum tuum...

Verf. GRÆCA LXX. Interp.

Ὁ θεὸς ἤδη ἐθεὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου... Εὐφραίνου ἐπὶ τὴν ἐκδοχήν σου...

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Athiopicæ Transl. LAT.

Deus genuerunt gentes in hereditate tua, polluerunt templum sanctum tuum...

Verfio ÆTHIOPICA.

Ἄφῃ. Ἐτῆς ὁ θεὸς ἤδη ἐθεὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου... Ἐὐφραίνου ἐπὶ τὴν ἐκδοχήν σου...

IN INTERP. ÆTHIOP. PSAL. LXXXVIII. [a] In fine, Pro... [b] In fine, Pro...

IN INTERP. GRÆCA LXX. [a] In fine, Pro... [b] In fine, Pro...

IN INTERP. GRÆ. LXX. [a] In fine, Pro... [b] In fine, Pro...

IN INTERP. ÆTHIOPICA. [a] In fine, Pro... [b] In fine, Pro...

Verfio R A B I C A cum Interpretatione L A T I N A.

1. * ألم نور الباعين والسبعون * وَعَدَدُهُ * كَط * استيخن *
2. * اللهم ان الهم وحلت مدراكك * وكسبت هيكلك المقدس * جعلت يروسليم ككرسي اكراب *

1. * الم نور الباعين والسبعون * وَعَدَدُهُ * كَط * استيخن *
2. * يا رابع اسرائيل انتص الهادي يوسف ككروف * ايها الكاروبين اطهر *

1. * الم نور الباعين والسبعون * وَعَدَدُهُ * كَط * استيخن *
2. * يا رابع اسرائيل انتص الهادي يوسف ككروف * ايها الكاروبين اطهر *

PSAL. LXXXVIII. Afapho. Et numerus vers. 19.
1. Profectus, Deus, gentes invyesset sum hereditatem tuam...
2. Testimonium Afapho de immitiandis. Et numerus vers. 30.

הזלים: פב פנ

TARGUM. הרגום

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

Dominus Ego extraxero Deo te incurvabit nec t alienus Deus te in erit Non
 לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכרי: אנכי יהוה
 illud implebo & tu os dilata: & Aegypti terra à te facies ostendere tuus Deus
 אלוקי הפעלך מארץ מצרים הרחב פיך ואמלאהו:
 cum d. nisi Et . mihi acquiescat non Israel & : meæ voci meus populus paruit non Et
 ולא שמע עמי לקולי ישראל לא אבה לי: ואשלחני
 ardeti meus populus Utinam . suis contiliis in ibant : sui cordis pernicia in
 בשריות לבם ולבו במועצותיהם: לו
 humiliastem eorum inimicos param & agi ambulastem meis viis in Israel : mihi
 לוי ישראל ברבקי יהלכו: מעתא איביהם אביעו
 Dominum odio Habentes . mentem manum veritatem eorum hostes fero &
 ועל צרהם אשיב וד: מיטני יהוה
 frumentis adipæ ex euni cibavit Et . teculum in eorum tempus erit & : ei mentionem
 וכשרלו ויהי עתם לעולם: ואכלהו מחלב חמה
 ac frusto melle petra de &
 ומצור דבש אשביע:

Non erunt inter vos servientes idolis alienigenarum, nec adorabitis idola profana.
 Terra sum Dñs Deus superis qui eduxi vos de
 terra Egypti: aperi os tuum ad verba Le-
 gis, et implebo illud omni bono. Sed non re-
 cepit populus meus vocem meam, et Israel non
 acquievit verbo meo. Proinde exuli eos in
 cogitationibus cordis eorum: ambulaverunt
 in consiliis impietatum suarum. Utinam po-
 pulus meus audisset me; Israel in viis meis
 ambulasset. Brevis inimicos eorum humiliastem,
 sem, et adversus hostes illoz conuertistem
 percutiionem potentiam meam. Odientes Dñm
 mementur eis, et erit furor eorum in aeternum.
 At cibavit illos de optimo pane tritici, &
 de rupe melle saturastem te.

PSAL. LXXXII. פב

judicabit divitum inveni in foris caui in stans 'Deus. Afaph ipsi Cantus
 מומור לאסף אלזים נצב בערת זבב בקרב אלזים ישפט:
 S. i. h. ? (suscipietis impiorum facies & : iniquitatem iudicabitis Usquequo
 שרמתי השפטר עול: ואפני לשעים תשאול סלה:
 astantiam Epitilo . justifecite peccatores & : efficiam : pupillo & : teni Iudicate
 שפטר רל ויחום עני ורש הצדיקו: פלטי רל:
 in loquente intellexerant nec, Necieverunt . eruite impiorum manu de: egenum &
 ואבינו מזררשעים הצילו: לא ירענו ולא יבנו בדישכרה
 Dei , dixi Ego . terræ fundamenta omnia nitentur : ambulabunt
 ויהלכו ואפטו כר מסורי אוץ: אני אמרתי אלזים אינם
 pro uno unus sicut & : mortalium basis sicut Vece . vas omnes excelsi filii &
 ובעי עליון כללם: אכן נאדם חמותו וכאמר השמים
 hereditabis tu quoniam : terram judica , Deus Surge . cadetis
 והפלו: קומו אלזים שפטו הירץ: פיראחו חמה
 gentes omnes in
 ככל הנבים:

Canticum per manum Asaph.
 PSAL. LXXXII.
 Deus cuius majestas commoratur in congregatione iustorum qui potentes sunt in lege in medio iudicium veritatis iudicat. Usquequo impii iudicabitis falsitatem et facietis impiorum suscipietis in aeternum. Iudicatis miserabili et pupillo, egeno et miseros iustitiam facite. Salvate miserum et egenum, de manibus impiorum liberate vos. Nescierunt bonum operari et non intellexerunt legem, in tenebris ambulat. Propterea moventur pedes vestri super terram. Ego dixi, Veluti angeli vos effis reputati, et tanquam angeli excelsi vos omnes. Atamen in veritate sicut homines moriemini, et tanquam unus de principibus cadetis. Surge Dñe iudica omnes habitatores terre, quoniam tu hereditabis omnes populos.

PSAL. LXXXIII. פג

ne & : taceas ne : tibi filium ne Deus. Afaph ipsi Cantus. Canticum
 שיר מומור לאסף: אלזים לא דמר לך אלהיך ואר
 extulerunt te habentes odio & : inimicis ece Quoniam . Deus quiescas
 השקט אל: ברהבה אביבך יהימו ומשנאוה ששאו
 tus alconditos super castribus et secretum iniboni caillide tuai populi Super . caput
 ראש: על עמך יערימו סור וירעצו על צפונך:
 nomen memorietur non & : genit de cosuetudinus & : venite, Dilixerunt
 אמרו לנו ונתברכם מנו ולא יוכר שם
 as ideor fatidas te super : pariter corde sunt consiliati Quoniam . iustitiam
 ישראל עור: פי נוצצו לב ייחור עליה ברית יכרתו
 Hagarim & Moab, Iimahelimi & Edom Tabernacula
 אהלו: ארום וישמעאלים מאבב והנבים:
 7

Canticum et laus per manum Asaph.
 PSAL. LXXXIII.
 Deus ne taceas tibi, et ne cesses, neve quelcas Deus. Quoniam ecce inimici tui fremunt, et odientes te extulerunt caput. Super populum tuum secretas machinati sunt fraudes, et consultum adversus abcondita in thesauris suis. Dicentes, Venite & trucidemus eos ne sint populus, et non commemoretur nomen Israel amplius. Quoniam consilium inveniunt in toto corde adversum te pariter, et propter te pactum firmiter. Tabernacula Idumæorum, et Arabum, et Moabitæ et Hungari.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 אל לזים חבי אלזים בשפטו: אל לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון:
 11 לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון:
 12 לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון:
 13 לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון:
 14 לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון:
 15 לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון:
 16 לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון:
 17 לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון: לזים חביאל זכרון:

Non fit tibi Deus peregrinus, & Deus tuorum idem alienum; Ego sum Dñs Deus tuus qui eduxi te de terra Egypti: aperi os tuum et implebo illud. At populus meus non audiebat vocem meam, & Israel non accepit fiduciam meam; Sed ambulaverunt pro libidine cordis sui, & iuxta consilium anime suae. Si populus meus audiret me, & Israel per vias meas ambularet, Brevis perderem hostes eorum, & in ofores eorum converterem manum meam. Ofores Dñi mentis tui in ipsum, & facta est nutatio illorum in seculum. Cibavit eum adipem frumeti, & de petra melle saturavit eum.

PSAL. LXXXIII. Asaphi. Inveo Elias in Judaeos impios. Verf. 16. 1

D Deus stetit inter coetum Angelorum, & in medio Angelotum iudicabit. Quousque iudicabitis iniquitatem, et facies impiorum sumetis? Iudicate pupillis et egenis, et pauperes inopes de manu impiorum, Qui non norunt neque intellexerunt; nam in tenebris ambulabant: et vacillarunt omnia fundamenta terræ. Ego dixera deos esse vos, et filios Ex celi omnes; Nunc autem sicut homines moriemini, et sicut unus de magnacibus cadetis. Surge Deus, et iudica terram: nam tu hereditate possidebis cunctas gentes.

Laus, & initium gradus.

PSAL. LXXXIII.

Asaphi. Precatio ad Deum pro populo qui pertulerat afflictionem. Et prophetia de dissipatione hostium Domini. Verf. 34.
 D Deus, quis est qui similis sit tibi? Ne taceas, neque sileas Deus: Quoniam ecce inimici tui concitantur, et ofores tui extulerunt caput Super populum tuum: versustis ad auxerunt secretum, et conconsultant adversus sanctos tuos, Ac dixerunt; Venite, perdamus eos de populo, nec fiat amplius mentio nominis Israelis. Quoniam meditati sunt corde suo simul, et contra te iniurunt fecerunt Tentorium Adum, et Arabum, et Moabitæ, atque Godazarotum:

תהלים : פר

8. גבוליו עמוסא ועמלקא פלשתאי עמי יחבי
 9. לחדור מנחירי מלכת דאחור אחתפר
 10. עמרון הוון לסער לבני לוש לעלמן : עבד
 11. לחון היה עבדתא מריו ולס קרא ועבד
 12. עבדתא ליבן פנחל דקישון : אשחציו פנחא
 13. דאדא הוון חיד רעדמיס לאדעא שוי ותחון
 14. חיד עובד וחיד ואב חיד ובה וחיד
 15. צלמונע וכל מלכיוון : די אמרו ערת לטנאית
 16. שירית אלהים : אלו שוי ותחון חיד נללא
 17. רמחלל ואול לא נח במרון חיד קשא
 18. חיד אשא דבערא כחוד שא וחיד
 19. חיד ובעל עולד ובעל עולד חבלניון : דבנא
 20. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 21. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 22. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 23. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 24. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 25. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 26. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 27. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 28. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 29. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא
 30. חיד חרפנו בעל עולד ובעל עולד חבלניון : מללא

Gabalitz & Ammonitz & Amalechitz, Pa-
 lestini cum habitatoribus Tyri. Sed et Se-
 nacherib rex Assyrie associatus est illis, fu-
 erunt adjuutorio filius Lotio perpetuum. Fac
 illis ficut fecit Madianitis et Silara, atq; et
 Jecphis Jabin in torrente Kiflon, Extermi-
 ti sunt ad fontem Dor, facti sunt ficut stercus
 concutatum in terra. Pone eos & prin-
 cipes eorum ficut Oreb & ficut Zeb, & ficut
 Zebach et ficut Salmana, et omnes re-
 ges eorum. Qui dixerunt, Hæreditabimus
 nobis omne mundum Dei. Deus meus pone
 ens ficut rotam, qua voluitur & movetur
 & ficut stipulam coram turbine. Sicut ignis qui comburit
 sylvam, & tanquam flamma que inflamat
 peripherias montium. Sic persequeris
 eos in tempestate tua, & furore tuo inter-
 turbabis eos. Imple facies eorum ignomi-
 nia, et quærent nomen tuum Domine. Con-
 fundantur & inturbentur in secula
 seculorum, et sint opprobrio atque per-
 cant. Et tunc quoniam tu es nomen tuum,
 DOMINE, solus altissimus super omnes ha-
 bitatores terre.

Ad laudandum citharâ allatâ de Gath,
 per manus filiorum Korach hymnus.

PSAL. LXXXIV. פר

1. לנצח על הנחיל לבני קרח ממוד : מה יריות משבנותיה
 2. יחור צבאות : נכספה ונכספה
 3. יורה לבן יושבי ירינו אל אלהי : נכספור
 4. מצאה בית ודרו : קן ליה אשר שחה אפרחיה אוד מבוותיה
 5. יהיה צבאות מלכי ואלהי : אשרי וישבי ברחו
 6. עור ותלוק קלה : אשרי אדם עורלו בקד מסיות
 7. עבדי : פעמק נפחא מעין שחרורו ובינות
 8. יעשה מורה : יתנו מחרל אלהי דאח אל אלהים בציון
 9. יהיה אלתם צבאות שמה חפלתו תאווה אלהי ועקב
 10. מנגנו ראה אלהים ותבט פני משיחה :

פר

1. לשפחה על כנרת דאתתא מנח על ידיון
 2. רבני קרח תושפחתי : מה הוון דחמינ
 3. משבנותיה צבאות : דנעת ולחור תאיבת נכשי
 4. יחור צבאות : נכספה ונכספה
 5. יורה לבן יושבי ירינו אל אלהי : נכספור
 6. מצאה בית ודרו : קן ליה אשר שחה אפרחיה אוד מבוותיה
 7. יהיה צבאות מלכי ואלהי : אשרי וישבי ברחו
 8. עור ותלוק קלה : אשרי אדם עורלו בקד מסיות
 9. עבדי : פעמק נפחא מעין שחרורו ובינות
 10. יעשה מורה : יתנו מחרל אלהי דאח אל אלהים בציון
 11. יהיה אלתם צבאות שמה חפלתו תאווה אלהי ועקב
 12. מנגנו ראה אלהים ותבט פני משיחה :

PSAL. LXXXIV.

Quam dilecta sunt tabernacula tua
 Domine exercituum ! Concupivit atque
 vehementer desideravit anima mea atria
 domini : cor meum atque caro mea exultant
 in Deo viventi. Equidem columba inve-
 nit domum, et turrit nidum habet, quod
 legitimum sibi pulli ejus ut offerantur super
 altaria tua Domine exercituum, rex meus
 & Deus meus. Beati iusti qui habitant in
 domo sanctuarium tui : rursus laudabunt te in
 secula. Beatus vir cuius est fortitudo in
 verbo tuo ; fiducia in corde suo. Peccato-
 res qui transeunt per profundum gehennæ,
 sentes fere, sicut fontibus ponent illud : at-
 qui benedictionibus operiet [Deus] eos qui
 revertentur ad doctrinam Legis sue.
 Progrediventur iustis de domo sanctuarium
 in domum doctrinæ apparebit labor legis
 ab ipsis [suscepimus] coram Domino, cuius
 majestas residet in Sion. Dicit David, Do-
 mine Deus exercituum accipe orationem me-
 am, auferat Deus Jacob semper. Merita
 patrum nostrorum respice Deus, et attende
 faciei Christi tui.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8. אלהים חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 9. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 10. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 11. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 12. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 13. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 14. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 15. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 16. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 17. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 18. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 19. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו
 20. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו

Terminus Ammon, & Amalec, & Palæstini-
 nx, cum incolis Tyri : Etiam Assyrius con-
 spiravit cum eis, et facti sunt adjuutorii filius
 Lot. Fac illis ut Madian, & ut Silara, & ut
 Nabin in torrente Ciflon, Qui interfecit sue-
 runt in Endor, & facti stercus in terra. Tru-
 cidat illos, & perde eos ut Oreb & ut Zeb,
 ut Zabach & ut Salmana : cunctos illorum
 prefectos, Qui dixerunt, Hæreditate aequi-
 quaram nobis civitatem Dei. Deus fac il-
 los ut rotam, & velut festucam coram vento ;
 Et ficut ignis dimissus in sylva, & quasi flam-
 ma comburens montes, Ita propulsa eos pro-
 cellis tuis, & turbinihus tuis exagita illos.
 Imple facies eorum ignominia, ut quærent
 nomen tuum Domine : Confundantur & in-
 turbentur in seculum seculorum, et sint pude-
 ficator ac perant ; Ut cognoscant nomen tui
 solius Dñe, excelsum esse in universa terra.

PSAL. LXXXIV.

Filiorum Corach. Quem David meditaba-
 tur quum iret de Sion, adoraturus in domo
 Dei. Dicitur etiam Prophetia de Christo,
 & de Ecclesia ejus. Verf. 29.

Quam dilecta sunt tabernacula tua Dñe :
 potentissime. Expectavit anima mea & ex-
 petivit atria Dñi. Cor meum & caro mea
 laudate Deum vivum. Etiam passer invenit sibi
 domum, & turrit nidum : educaverunt pullos
 ad latas altaris tui Dñe fortissimè Rex meus
 & Deus meus, Beati qui habitant in domo
 tua, teque laudabant in seculum. * Diapsal.
 Beatus homo, cuius tu es suffulor, & cuius
 cor femite tue Penetrarunt cum profundo
 fletu, & fecerunt illud habitationem. Nam
 etiam benedictione amicitiorum Ponens leges
 Ibtur de fortitudine in fortitudine, & appare-
 bit Deus deorum in Sion. Dñe Deus validissi-
 mus, audi orationem meam, & auferat Deus
 Jacob, Ac vide tu Deus suffulor noster, &
 intueret faciem Uncti tui.

10. חסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו וחסדו

ההלים: פה פו

11 ; mei Dei domo in turine in esse electi mille pro suis atitris in dies beati Quia
 11 כי טוב יוס בחציה מאלף בחרתי הסוחר בבית אלהי
 ; Deus Domus turu & Sol Quia impietatis tabernaculis in habitare
 12 ; טובי באהלי רשע: כי עשתי ויבנה יהוה אלהים
 ; in an habitaculis bonum proficit non : Dominus dabit gloriam & gratiam
 ; ויבנה יתן יורה לני מעט טוב להלכים בתמים
 ; in se geramus famam beatitudinis : exercituum Domine
 13 ; יורה צבאות אשרי אדם פטח בך
 P S A L . L X X X V . פה

reduxisti : tuz terre Domine Complacuiti . canus Corach filius Victori
 12 למצא לגבר קרח מומר: רציה יהוה ארצה שבת
 12 ; operuit : tui populi iniquitatem Syllabi . Jahacob captivitatem
 13 נשאת עון עמך נשחית יעקב: נשחית יעקב
 ; reduxisti : tuam iram minem Celoglybi . Selah, coru peccatum
 14 ; אפס כל עברך השובת מחרון אפה: אפס כל עברך השובת מחרון אפה
 ; uan ind gni oem iram irac & : nostre salutis Deus nos Converte
 15 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 ; generatione & generaliter in un usum p'oralu mo in exuberanti faciliu in Nunquid
 6 ; זלעולם האנף בנו חמשה אפה לרד ודור:
 6 nobis Offende : te in latibatur tuus populus & : nos vivificabis, convertetis tu Nonne
 7 ; והאנף חסותו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 8 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 9 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 10 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 11 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 12 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 13 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 14 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו

Davidis ipse Oratione
 1 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 2 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 3 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 4 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 5 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 6 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 7 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 8 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 9 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 10 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 11 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 12 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 13 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 14 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו

11 ארוב טוב למתב וימאחר בדרך מקרשה מן
 11 ארוב טוב למתב וימאחר בדרך מקרשה מן
 12 ; ארוב טוב למתב וימאחר בדרך מקרשה מן
 12 ; ארוב טוב למתב וימאחר בדרך מקרשה מן
 13 ; ארוב טוב למתב וימאחר בדרך מקרשה מן
 13 ; ארוב טוב למתב וימאחר בדרך מקרשה מן
 14 ; ארוב טוב למתב וימאחר בדרך מקרשה מן
 14 ; ארוב טוב למתב וימאחר בדרך מקרשה מן

Ad laudandum per manus filiorum Ko-
 rah hymnus. PSAL. LXXXV.
 Benevolentia prosequitur es Domine ter-
 ram tuam : convertisti captivitatem do-
 mus Jacob. Remissisti iniquitates populo
 tuo, operuisti omnia peccata eorum in
 aeternum. Continuisti omnem iram tuam,
 conversus es a fortitudine irae tuae. Con-
 vertere ad nos De salutis nostrae, & irritam
 fac iram tuam nobiscum. Nunquid possibile
 est quod in perpetuum irascaris nobis? pro-
 trahas furorem tuum in generatione & ge-
 nerationem? Neque tu convertis vitam
 praestabis nobis, & populus tuus latibatur
 in verbo tuo? Offende nobis Domice bo-
 nitatem tuam, & salus tua detur nobis.
 Audiam quid loquatur Deus Dominus, quo-
 niam loquetur pacem populo tuo & piis
 suis, & non convertetur ad insipientiam.
 Siquidem prope est timentibus ab illo, re-
 demptio ejus, ut habitet gloria in terra
 nostra. Benignitas & veritas obviaverunt
 invicem : justitia & pax conjunctae sunt.
 Veritas de terra pullulavit, & justitia de
 caelo profexit. Præterea Dominus dabit
 beatitudinem, & terra nostra dabit gemetum
 suum. Justitia ante eum ibit, & ponet in
 via bona gressus suos.
 Oratione quae orabat David. PSAL. LXXXVI.
 Inclina Domine aurem tuam, responde
 mihi, quoniam pauper & egenus sum
 ego. Custodi animam meam, quoniam mise-
 ricors sum; redime servum tuum, tu Deus
 meus, quandoquidem confido in te. Mife-
 rere mei Domice, quoniam coram te ora-
 bo tota die. Lætifica animam servi tui,
 quoniam ad te Domine animam meam le-
 vabo in oratione. Quotiam tu ipse Domi-
 ne bonus es justus & parcens iis qui con-
 vertuntur ad Legem, quia multiplices
 bonitatem omnibus orantibus coram te.
 Exaudi Domine orationem meam, & sus-
 cipe vocem deprecationum mearum.

Davidis ipse Oratione
 1 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 2 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 3 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 4 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 5 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 6 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 7 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 8 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 9 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 10 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 11 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 12 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 13 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 14 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 11 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 12 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 12 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 13 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 13 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 14 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 14 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 1 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 1 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 2 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 2 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 3 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 3 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 4 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 4 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 5 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 5 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 6 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 6 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 7 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 7 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 8 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 8 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 9 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 9 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 10 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 10 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 11 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 11 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 12 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 12 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 13 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 13 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 14 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו
 14 ; ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו ויפך פניו

11 Quia melior est una dies in atrio tuo quam
 11 mille in optavi degere io domo Dei potius
 12 quam degere in tabernaculo impiori . Quia
 12 tu exaudi nos et adjutor nosse Dns est De-
 13 us, misericordia & honoré dabit Dns: et non
 13 cohildebit beneficia sua ab his qui ambulat in
 13 innocencia. Dne Deus fortissime, beat' homo
 13 qui sperat in te.

PSAL. LXXXV.
 Filiorum Corah. De compensatione & salu-
 te facta ipsi a Deo. Et Propetia de
 Christo. Verf. 25.
 Oblectasti te Domine terrā tuā, & reduxisti
 2 captivitatem Jacob : Remissisti iniquitates
 3 suam populo tuo, & operuisti omnia pecca-
 4 ta eorum : Transulisti omnē furore tuū, &
 4 avertisti aitu irae tuae. Reduc nos Deus Serva-
 5 tor nosster, & cessare fac indignationem tuam
 6 a nobis, Et ne in perpetuū irascaris nobis, &
 6 ne ferves iram tuam in generatione genera-
 7 tionū; Sed tu restitue nos, & vivifica nos, 7
 8 & populus tu' lætabuntur in te. Offende no-
 8 bis Dne bonitate tuā, & salutē tuam conce-
 9 de nobis : Ut audiamus quod loquatur Dns 9
 9 Deus nosster. Loquitur enim pacem cum po-
 10 pulo suo & cum justis suis, ne verat' se retrō.
 10 Proxima est salus ejus timentibus eum: habi-
 11 tare faciet gloriam suam in terra nostra, Justitia
 11 & veritas occurrerunt nobis : & justitia
 12 & pax osculabuntur nos. Fides germinabit 12
 12 in terra, & justitia profexit de caelo. Etiam 13
 13 Dominus largietur beneficia sua, & terra
 14 proferet provenus suos; Et justus corameo 14
 14 ambulabit, ponetque in terra gressus suos.
 PSAL. LXXXVI.
 Davidis. Quom edificavit domum Domini. 1
 Et propetia de vocatione Gentium. Præ-
 terea oratio peculiaris iusti. Verf. 33.
 Inclina Dne aurē tuam, & exaudi me, qui
 2 pauper sum ac inopis. Custodi animam meam,
 2 am, quia bon' tu es. Libera servū tuū, tu De-
 3 sperantem in te. Miserere mei Dne, quoniam
 3 ad te clamabo singulis diebus. Exhilara ani-
 4 māservitū, quoniam ad te Dne levavi animā
 4 meam. Quoniam tu Domine bonus es, &
 5 copiosa est boinitas tua io omnes invocantes
 5 te : Aucluta Domine orationem meam, &
 6 audi vocem clamoris mei;

Verfio VULG. LAT.

1 Quia melior est dies una in atris tuis super millia. Elegi abjectus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculis peccatorum. Quia misericordiam, & veritatem diligit Deus: gratiam, & gloria dabit Dñs. Non privata bonis eos, qui ambulavit in innocentia: Dñe virtutū, Bezus homo, qui sperat in te.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

1 Ὅτι κρείττων ἡμέρα μία ἐν ταῖς ἀτραῖς σου, ἢ ἑπτὰ χιλιετοῖς ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ μου. Ἐλεγον ἂν ἐπιβουλεύσας ἐν ταβερνακulo peccatorum. Quia misericordiam diligit Dominus Deus: gratiam & gloriam dabit Dominus. Non privata bonis eos, qui ambulavit in innocentia: Dominus virtutum, Bezus homo, qui sperat in te.

Verfio ÆTHIOPICA.

1 ἡμέρα μία ἐν ταῖς ἀτραῖς σου, ἢ ἑπτὰ χιλιετοῖς ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ μου. Ἐλεγον ἂν ἐπιβουλεύσας ἐν ταβερνακulo peccatorum. Quia misericordiam diligit Dominus Deus: gratiam & gloriam dabit Dominus. Non privata bonis eos, qui ambulavit in innocentia: Dominus virtutum, Bezus homo, qui sperat in te.

In fucm, filius Core: Psalmus. LXXXIV.

1 Benedixisti, Domine, tetram tuam: avertisti captivitatem Jacob. Remittisti iniquitatem plebis tuæ: operuisti omnia peccata eorum. Mitigasti omnem iram tuam: avertisti ab ira indignationem tuam. Convertite nos, Deus salutaris noster: & averte iram tuam a nobis. Numquid in aeternum irascēris nobis? aut extendes iram tuam a generatione in generationem? Deus, tu convectus vivificabis nos: & plebs tua letabitur in te. Offende nobis, Domine, misericordiam tuam: & salutare tuum da nobis. Audiā quid loquatur in me Dñs Deus: quonia loquetur pacē in plebe sua; Et super sanctos suos, & in eos qui convertuntur ad cor. Veritatem prope timentes ed salutare ipsi: tu inhabitabit gloria in terra nostra. Misericordia & veritas obviaverunt sibi: iustitia & pax osculatae sunt. Veritas de terra orta est: & iustitia de caelo prospexit. Etenim Dñs dabit benignitatem: & terra nostra dabit fructum. Iustitia ante ed ambulabit: & ponet in via gressus suos.

In fucm, filius Core: Psalmus. LXXXIV.

1 Ἐξ ἡμεῶν τῶν ἁγίων σου, ἡμεῖς οἱ ἄνομοι. Ἐλεγον ἂν ἐπιβουλεύσας ἐν ταβερνακulo peccatorum. Quia misericordiam diligit Dominus Deus: gratiam & gloriam dabit Dominus. Non privata bonis eos, qui ambulavit in innocentia: Dominus virtutum, Bezus homo, qui sperat in te.

In fucm, filius Core: Psalmus. LXXXIV.

1 Benedixisti, Domine, tetram tuam: avertisti captivitatem Jacob. Remittisti iniquitatem plebis tuæ: operuisti omnia peccata eorum. Mitigasti omnem iram tuam: avertisti ab ira indignationem tuam. Convertite nos, Deus salutaris noster: & averte iram tuam a nobis. Numquid in aeternum irascēris nobis? aut extendes iram tuam a generatione in generationem? Deus, tu convectus vivificabis nos: & plebs tua letabitur in te. Offende nobis, Domine, misericordiam tuam: & salutare tuum da nobis. Audiā quid loquatur in me Dominus Deus: quonia loquetur pacē in plebe sua; Et super sanctos suos, & in eos qui convertuntur ad cor. Veritatem prope timentes ed salutare ipsi: tu inhabitabit gloria in terra nostra. Misericordia & veritas obviaverunt sibi: iustitia & pax osculatae sunt. Veritas de terra orta est: & iustitia de caelo prospexit. Etenim Dñs dabit benignitatem: & terra nostra dabit fructum. Iustitia ante ed ambulabit: & ponet in via gressus suos.

In fucm, filius Core: Psalmus. LXXXIV.

1 Benedixisti, Domine, tetram tuam: avertisti captivitatem Jacob. Remittisti iniquitatem plebis tuæ: operuisti omnia peccata eorum. Mitigasti omnem iram tuam: avertisti ab ira indignationem tuam. Convertite nos, Deus salutaris noster: & averte iram tuam a nobis. Numquid in aeternum irascēris nobis? aut extendes iram tuam a generatione in generationem? Deus, tu convectus vivificabis nos: & plebs tua letabitur in te. Offende nobis, Domine, misericordiam tuam: & salutare tuum da nobis. Audiā quid loquatur in me Dominus Deus: quonia loquetur pacē in plebe sua; Et super sanctos suos, & in eos qui convertuntur ad cor. Veritatem prope timentes ed salutare ipsi: tu inhabitabit gloria in terra nostra. Misericordia & veritas obviaverunt sibi: iustitia & pax osculatae sunt. Veritas de terra orta est: & iustitia de caelo prospexit. Etenim Dñs dabit benignitatem: & terra nostra dabit fructum. Iustitia ante ed ambulabit: & ponet in via gressus suos.

Oratio ipsi David. LXXXV.

1 Inclina, Dñe, aure tuam, & exaudi me: quonia inops & pauper sum ego. Custodi animā meā, quonia sanctus tu: salvu fac servu tuū, Deus me: sperantem in te. Misereere mei, Dñe, quonia ad te clamavi totā die: Lætifica animā servi tui, quonia ad te, Dñe, animam meā levavi. Quonia tu, Dñe, suavis, & mitis, & multa misericordiae omnibus invocantibus te. Auribus percipe, Dñe, orationem meā: & intende voci deprecationis meae.

Oratio ipsi David. LXXXV.

1 Inclina, Domine, aure tuam, & exaudi me: quonia inops & pauper sum ego. Custodi animā meā, quonia sanctus tu: salvu fac servu tuū, Deus me: sperantem in te. Misereere mei, Domine, quonia ad te clamavi totā die: Lætifica animā servi tui, quonia ad te, Domine, animam meā levavi. Quonia tu, Domine, suavis, & mitis, & multa misericordiae omnibus invocantibus te. Auribus percipe, Domine, orationem meā: & intende voci deprecationis meae.

Oratio ipsi David. LXXXV.

1 Inclina, Domine, aure tuam, & exaudi me: quonia inops & pauper sum ego. Custodi animā meā, quonia sanctus tu: salvu fac servu tuū, Deus me: sperantem in te. Misereere mei, Domine, quonia ad te clamavi totā die: Lætifica animā servi tui, quonia ad te, Domine, animam meā levavi. Quonia tu, Domine, suavis, & mitis, & multa misericordiae omnibus invocantibus te. Auribus percipe, Domine, orationem meā: & intende voci deprecationis meae.

Oratio ipsi David. LXXXV.

1 Inclina, Domine, aure tuam, & exaudi me: quonia inops & pauper sum ego. Custodi animā meā, quonia sanctus tu: salvu fac servu tuū, Deus me: sperantem in te. Misereere mei, Domine, quonia ad te clamavi totā die: Lætifica animā servi tui, quonia ad te, Domine, animam meā levavi. Quonia tu, Domine, suavis, & mitis, & multa misericordiae omnibus invocantibus te. Auribus percipe, Domine, orationem meā: & intende voci deprecationis meae.

INTERP. ÆTHIOP. [F] eleemosynam diligit [G] gloriam & gratiam [H] Dominus benedictionem ejus non privabit eos, qui ambulat. PSAL. LXXXV.

INTERP. ÆTHIOP. [F] eleemosynam diligit [G] gloriam & gratiam [H] Dominus benedictionem ejus non privabit eos, qui ambulat. PSAL. LXXXV.

INTERP. ÆTHIOP. [F] eleemosynam diligit [G] gloriam & gratiam [H] Dominus benedictionem ejus non privabit eos, qui ambulat. PSAL. LXXXV.

INTERP. ÆTHIOP. [F] eleemosynam diligit [G] gloriam & gratiam [H] Dominus benedictionem ejus non privabit eos, qui ambulat. PSAL. LXXXV.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 *فان يوما و احدا في ديارك افضل من الالف لذك احب ان العني في بيت الاهي افضل من ان اسكن في مطال اخطاء * لان الرب يحب الرحمة والعدل * الله يعطي الحكه والدمعه * الذين يستلذون بالكعبه لا يعدلهم الرب الحيات * الرب اله القويات طويي للانسان المتوكلي عليه * الله المتلونا * المرمور الرابع والتمون * لبني فوجح وهو كز استيكن * سيرت يا رب * ارضك * ردت سبي يعقوب * عرفت اسعيتك اناهم سدرت جميع خطايهم * سلبت جميع عصيتك * رجعت عن عصب سخطك * اردونا يا الله خلاصنا * واصرف سخطك عما * ولا تعصب علينا الي الابد * ولا مد عصبك من جبل الي جبل انت يا الله * ورجع نجسا وسعيتك بفرح بك * اظهر لنا يا رب رحمتك واعطنا خلاصك * سامع ما نكلمك به الرب الالاه في لانه نكلمك بالسلمه علي سعته * وعي فك نسبه * علي المصرون الي نكلم فلوقوم * بل خلاصه فريب من كل الذين يقوه لسلسن * اكد في ارضنا * الرحمة والعدل بنا كما العدل والسلمه بقابل * اكد من الارض اسوي والعدل * من السماء اطلع * لان الرب يعطي الحيات * وارضا تعطي عمرها * العدل يسدي سائر امامه * ويضع في السبل خطواته * المتلونا * المرمور الخامس والتمون * لا اورد صلاحه وهو لك استيكن * انصت الي يا رب سمعك * واستكبت لي فلي مستسك وابس * اعط نفسي لاجل صلاحك * الهني خلاص عبدك الراحي لك * ارحمني يا رب فلي صرحت اليك * الهبار كله * فرح نفس عبدك فلي فد رعبت بعسي اليك يا رب * لا تذك انت يا رب صالح ووديع * وكبر الرحمة لكي الصارحن اليك * انصت يا رب الي صلاتي * واضع لي صوب طلبتي * *

1 Nam dies una in atris tuis, melior est illis. Propterea elegi abijci in domum Dei mei, potius quam habitare in tabernaculis peccatorum. Quia Dominus diligit misericordiam & equitatem, Deus dabit gloriam & gratiam; eos qui ambulavit cum mansuetudine, non privabit Dominus bonis. Dominus est Deus virtutum; beatitudo hominis qui confidit in eo. Alleluia.

PSAL. LXXXIV.

Filiis Corz. Verf. 17.

1 Benedixit es, O Domine, terram tuam: redixisti captivitatem Jacob: remittisti populo tuo iniquitates eorum: operuisti omnia peccata eorum: mitigasti omnem iram tuam, & avertisti ab ira indignationem tuam. Reduc nos, O Dominus, in civitatem nostram, & averte iram tuam a nobis. Et ne irasaris nobis in perpetuum, & ne extendas iram tuam a generatione in generationem, O Deus. Et revertis liberes nos, & operuisti tuas letabimur in te. Misereere nobis, O Domine, misericordiam tuam, & da nobis salutare tuum. Audiā quod loquetur Dominus Deus in me: Nam loquetur pacem de populo suo, & de iustitia sua, & de tendentibus ad eum ex toto cordibus suis. Imo salus ejus proxima est omnibus qui colunt eum, & habitet gloria in terra nostra. Misericordia & equitas sibi invicem occurrunt: iustitia & pax verum se facie ad faciem. Veritas de terra emittit, & agnitas de caelo proferunt. Quia Dominus dabit bonum, & terra nostra dabit fructus suos: iustitia procedet protegens ante eum, & ponet in via gressus suos. Alleluia.

Davidi, Oratio. Verf. 34

1 Nende ad me, O Domine, iudiciū tuum, & exaudi me, quia pauper sum et egenus. Custodi animā meā propter bonitatem tuā. Deus meus, salva famulū tuū sperantem in te. Misereere mi, O Domine, quia clamavi ad te de toto. Lætifica animam servū tuū, quia iudicavit animā meā ad te, O Domine. Quonia tu, O Domine, bonus es & mitis, et affinis misericordiae in omnes creaturas ad te. Audiat O Domine orationem meam, et intende voci deprecationis meae.

Verfio VULG. LAT.

Verf. GRÆCA. LXX. Interp.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. Æthiopica, Transl. LAT.

Verfio ÆTHIOPICA.

In die tribulationis mee clamavi ad te: quia exaudivisti me. Non est similis tui in diis, Dñe: & non est secundum opera tua. Omnes gentes quascumque fecisti, venient, & adorabunt coram te, Dñe: & glorificabunt nomen tuum. Quonia magnus es tu, & faciens mira: in bilia: tu es Deus solus. Dedite me, Dñe, in via tua, et ingrediar in veritate tua: latebit cor meum in timeat nomen tuum. Confitebor tibi, Dñe Deus meus, in toto corde meo, & glorificabo nomen tuum in æternum: Quia misericordia tua magna est super me: & eruiisti animam meam ex inferno inferiori. Deus, iniqui infurrexerit super me, & synagoga potentium quæsierunt animam meam: & non propulerunt te in conspectu fuo. Et tu, Dñe Deus, milerator es misericors, patiens, & multa misericordie, & verax. Respice in me, & miserere mei, da imperium tui pueri tuo: & salvu fac filiū ancillæ tuæ. Fac mecum signū in bonū, ut videant qui oderunt me, et confundantur: quonia tu, Dñe, adjuvisti me, & consolatus es me.

In die tribulationis mee clamavi ad te: quia exaudivisti me. Non est similis tuus in diis, Domine: & non est secundum opera tua. Omnes gentes, quæcumque fecisti, venient, & adorabunt coram te, Domine: & glorificabunt nomen tuum. Quonia magnus tu es, & faciens mirabilia: tu es solus Deus. Dedite michi, Domine, in via tua, et ambulabo in veritate tua. Latebit cor meum, & adorabunt nomen tuum. Confitebor tibi, Domine Deus meus, in toto corde meo, & glorificabo nomen tuum in æternum. Quia misericordia tua magna est super me: & eruiisti animam meam ex inferno inferiori. Deus, iniqui infurrexerunt super me: & synagoga potentium quæsierunt animam meam: & non propulerunt te in conspectu fuo. Et tu, Domine Deus, milerator es, & misericors, & verax. Respice in me, & miserere mihi: da imperium tui pueri tuo: & salvu fac filium ancillæ tuæ. Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur: quonia tu, Domine, adjuvisti me, & consolatus es me.

In die tribulationis mee clamavi ad te: quia exaudivisti me. Non est similis tuus in diis, Domine: & non est secundum opera tua. Omnes gentes, quæcumque fecisti, venient, & adorabunt coram te, Domine: & glorificabunt nomen tuum. Quonia magnus tu es, & faciens mirabilia: tu es solus Deus. Dedite michi, Domine, in via tua, et ambulabo in veritate tua. Latebit cor meum, & adorabunt nomen tuum. Confitebor tibi, Domine Deus meus, in toto corde meo, & glorificabo nomen tuum in æternum. Quia misericordia tua magna est super me: & eruiisti animam meam ex inferno inferiori. Deus, iniqui infurrexerunt super me: & synagoga potentium quæsierunt animam meam: & non propulerunt te in conspectu fuo. Et tu, Domine Deus, milerator es, & misericors, & verax. Respice in me, & miserere mihi: da imperium tui pueri tuo: & salvu fac filium ancillæ tuæ. Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur: quonia tu, Domine, adjuvisti me, & consolatus es me.

In die tribulationis mee clamavi ad te: quia exaudivisti me. Non est similis tuus in diis, Domine: & non est secundum opera tua. Omnes gentes, quæcumque fecisti, venient, & adorabunt coram te, Domine: & glorificabunt nomen tuum. Quonia magnus tu es, & faciens mirabilia: tu es solus Deus. Dedite michi, Domine, in via tua, et ambulabo in veritate tua. Latebit cor meum, & adorabunt nomen tuum. Confitebor tibi, Domine Deus meus, in toto corde meo, & glorificabo nomen tuum in æternum. Quia misericordia tua magna est super me: & eruiisti animam meam ex inferno inferiori. Deus, iniqui infurrexerunt super me: & synagoga potentium quæsierunt animam meam: & non propulerunt te in conspectu fuo. Et tu, Domine Deus, milerator es, & misericors, & verax. Respice in me, & miserere mihi: da imperium tui pueri tuo: & salvu fac filium ancillæ tuæ. Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur: quonia tu, Domine, adjuvisti me, & consolatus es me.

Filius Core, Psalmi Cantici. LXXXVI. Fundamenta eius in montibus sanctis: Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob. Gloria dicta sunt de te, Civitas Dei. Memor ero Rahab et Babylonis scientiæ meæ. Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Æthiopi, hi fuerunt illi. Numquid Sion dicitur Homo, et homo natus est in ea: et ipse sudavit ea Aethiopi? Dñs narrabit in scripturis populorum, ut principiorum, qui fuerunt in ea. Sicut latet in omni habitatione est in te. Canticum Psalmi, Filius Core, in finem, pro Mahelech ad respondendum, intellectus Eman Ezerhite. LXXXVII. Omne Deus salutis meæ, in die clamavi, & nocte coram te. Intra in conspectu tuo oratio mea: inclina auream ad precem meam: Quia repleta est malis anima mea: & vita mea inferno appropinquavit.

Filius Core, Psalmi Cantici. LXXXVI. Fundamenta eius in montibus sanctis: Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob. Gloria dicta sunt de te, Civitas Dei. Memor ero Rahab et Babylonis scientiæ meæ. Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Æthiopi, hi fuerunt illi. Numquid Sion dicitur Homo, et homo natus est in ea: et ipse sudavit ea Aethiopi? Dñs narrabit in scripturis populorum, ut principiorum, qui fuerunt in ea. Sicut latet in omni habitatione est in te. Canticum Psalmi, Filius Core, in finem, pro Mahelech ad respondendum, intellectus Eman Ezerhite. LXXXVII. Omne Deus salutis meæ, in die clamavi, & nocte coram te. Intra in conspectu tuo oratio mea: inclina auream ad precem meam: Quia repleta est malis anima mea: & vita mea inferno appropinquavit.

Filius Core, Psalmi Cantici. LXXXVI. Fundamenta eius in montibus sanctis: Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob. Gloria dicta sunt de te, Civitas Dei. Memor ero Rahab et Babylonis scientiæ meæ. Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Æthiopi, hi fuerunt illi. Numquid Sion dicitur Homo, et homo natus est in ea: et ipse sudavit ea Aethiopi? Dñs narrabit in scripturis populorum, ut principiorum, qui fuerunt in ea. Sicut latet in omni habitatione est in te. Canticum Psalmi, Filius Core, in finem, pro Mahelech ad respondendum, intellectus Eman Ezerhite. LXXXVII. Omne Deus salutis meæ, in die clamavi, & nocte coram te. Intra in conspectu tuo oratio mea: inclina auream ad precem meam: Quia repleta est malis anima mea: & vita mea inferno appropinquavit.

Filius Core, Psalmi Cantici. LXXXVI. Fundamenta eius in montibus sanctis: Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob. Gloria dicta sunt de te, Civitas Dei. Memor ero Rahab et Babylonis scientiæ meæ. Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Æthiopi, hi fuerunt illi. Numquid Sion dicitur Homo, et homo natus est in ea: et ipse sudavit ea Aethiopi? Dñs narrabit in scripturis populorum, ut principiorum, qui fuerunt in ea. Sicut latet in omni habitatione est in te. Canticum Psalmi, Filius Core, in finem, pro Mahelech ad respondendum, intellectus Eman Ezerhite. LXXXVII. Omne Deus salutis meæ, in die clamavi, & nocte coram te. Intra in conspectu tuo oratio mea: inclina auream ad precem meam: Quia repleta est malis anima mea: & vita mea inferno appropinquavit.

MS. A. (A) Πικρόθυμος (A) μόνος. O δὴ ἰσχυρόν μου κείρι τι δὲ εἶπεν. (C) τὴν ἀλμύδα. (C) MS. A. π. (a) εἰς ἐθιοπίας. (b) ἀντὶ. ὧς ὑπεραγαπήσω. (f) εἰσελάτω.

MS. A. (A) Πικρόθυμος (A) μόνος. O δὴ ἰσχυρόν μου κείρι τι δὲ εἶπεν. (C) τὴν ἀλμύδα. (C) MS. A. π. (a) εἰς ἐθιοπίας. (b) ἀντὶ. ὧς ὑπεραγαπήσω. (f) εἰσελάτω.

MS. A. (A) Πικρόθυμος (A) μόνος. O δὴ ἰσχυρόν μου κείρι τι δὲ εἶπεν. (C) τὴν ἀλμύδα. (C) MS. A. π. (a) εἰς ἐθιοπίας. (b) ἀντὶ. ὧς ὑπεραγαπήσω. (f) εἰσελάτω.

MS. A. (A) Πικρόθυμος (A) μόνος. O δὴ ἰσχυρόν μου κείρι τι δὲ εἶπεν. (C) τὴν ἀλμύδα. (C) MS. A. π. (a) εἰς ἐθιοπίας. (b) ἀντὶ. ὧς ὑπεραγαπήσω. (f) εἰσελάτω.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * صرحت اليك في يوم سدي في فاسكتب لي * ليس من يدك يا رب في الالهة * ولا مثل اعمالك * وجميع
8 * الامم الذين حلقهم * يادون ويسجدون امامك يا رب * ويتكلمون اسمك * لاسك عظيم وصانع
9 * العجايب * انت وحدك الاله العظيم * اهدي يا رب الي طرقتك فاسلك في عدلك * فليفرح قلبي
10 * بحسي اسمك * اسدرك يا رب والهي من جميع قلبي * واكلم اسمك الي الابد * لان رحمتك عظيمة
11 * علي * وخلص نفسي من ايديهم * اللهم ان كلني الاموس قاموا علي * وجميعه الاقوياء
12 * طلبت نفسي * ولم يستعوا فيكواك امامهم * وانت ايها الرب * الله رؤوف رحيم * انت عظيم الاله
13 * صاكنه * وليس الذين يستدوي فيكون * لاسك انت يا رب اعنني وعيبي * اللذوي
14 * المرمور السادس والتمون * * لبني فورش * وعنده * * استيخن *
15 * اساساته في اكمال المقدسة * احب الرب اتوات صديون افضل من جميع مساكن يعقوب *
16 * اعمال كبريه فليس من اجلك يا مدسه الله * ادكر راحب وايل اللين يعرفني * وهما العبايل
17 * العربيه * وصور وسعب اكبسي * هاوا كانوا هناك * الام صهيون يقول ان اسما واسان ولد فيها *
18 * وهو العلي اسسها الي الابد * الرب يحبر في كتاب السعوب * والربساك المطروحين فيها * ان سدي
19 * العرجين جعلهم فذك * اللذوي * * المرمور السابع والتمون *
20 * فسلكه لبني فورش * لاجل مالات عدك ما صبح * وهو في استيخن *
21 * يا رب اله العوات اله حصي * صرحت المهار والليل امامك * فلست دخل امامك صلاتي * يا رب
22 * امل سمعك الي طلبتي * فعد امك من نفسي من السبر * وهفت من ايديهم حياي *
23

7 * صرحت اليك في يوم سدي في فاسكتب لي * ليس من يدك يا رب في الالهة * ولا مثل اعمالك * وجميع
8 * الامم الذين حلقهم * يادون ويسجدون امامك يا رب * ويتكلمون اسمك * لاسك عظيم وصانع
9 * العجايب * انت وحدك الاله العظيم * اهدي يا رب الي طرقتك فاسلك في عدلك * فليفرح قلبي
10 * بحسي اسمك * اسدرك يا رب والهي من جميع قلبي * واكلم اسمك الي الابد * لان رحمتك عظيمة
11 * علي * وخلص نفسي من ايديهم * اللهم ان كلني الاموس قاموا علي * وجميعه الاقوياء
12 * طلبت نفسي * ولم يستعوا فيكواك امامهم * وانت ايها الرب * الله رؤوف رحيم * انت عظيم الاله
13 * صاكنه * وليس الذين يستدوي فيكون * لاسك انت يا رب اعنني وعيبي * اللذوي
14 * المرمور السادس والتمون * * لبني فورش * وعنده * * استيخن *
15 * اساساته في اكمال المقدسة * احب الرب اتوات صديون افضل من جميع مساكن يعقوب *
16 * اعمال كبريه فليس من اجلك يا مدسه الله * ادكر راحب وايل اللين يعرفني * وهما العبايل
17 * العربيه * وصور وسعب اكبسي * هاوا كانوا هناك * الام صهيون يقول ان اسما واسان ولد فيها *
18 * وهو العلي اسسها الي الابد * الرب يحبر في كتاب السعوب * والربساك المطروحين فيها * ان سدي
19 * العرجين جعلهم فذك * اللذوي * * المرمور السابع والتمون *
20 * فسلكه لبني فورش * لاجل مالات عدك ما صبح * وهو في استيخن *
21 * يا رب اله العوات اله حصي * صرحت المهار والليل امامك * فلست دخل امامك صلاتي * يا رب
22 * امل سمعك الي طلبتي * فعد امك من نفسي من السبر * وهفت من ايديهم حياي *
23

7 * صرحت اليك في يوم سدي في فاسكتب لي * ليس من يدك يا رب في الالهة * ولا مثل اعمالك * وجميع
8 * الامم الذين حلقهم * يادون ويسجدون امامك يا رب * ويتكلمون اسمك * لاسك عظيم وصانع
9 * العجايب * انت وحدك الاله العظيم * اهدي يا رب الي طرقتك فاسلك في عدلك * فليفرح قلبي
10 * بحسي اسمك * اسدرك يا رب والهي من جميع قلبي * واكلم اسمك الي الابد * لان رحمتك عظيمة
11 * علي * وخلص نفسي من ايديهم * اللهم ان كلني الاموس قاموا علي * وجميعه الاقوياء
12 * طلبت نفسي * ولم يستعوا فيكواك امامهم * وانت ايها الرب * الله رؤوف رحيم * انت عظيم الاله
13 * صاكنه * وليس الذين يستدوي فيكون * لاسك انت يا رب اعنني وعيبي * اللذوي
14 * المرمور السادس والتمون * * لبني فورش * وعنده * * استيخن *
15 * اساساته في اكمال المقدسة * احب الرب اتوات صديون افضل من جميع مساكن يعقوب *
16 * اعمال كبريه فليس من اجلك يا مدسه الله * ادكر راحب وايل اللين يعرفني * وهما العبايل
17 * العربيه * وصور وسعب اكبسي * هاوا كانوا هناك * الام صهيون يقول ان اسما واسان ولد فيها *
18 * وهو العلي اسسها الي الابد * الرب يحبر في كتاب السعوب * والربساك المطروحين فيها * ان سدي
19 * العرجين جعلهم فذك * اللذوي * * المرمور السابع والتمون *
20 * فسلكه لبني فورش * لاجل مالات عدك ما صبح * وهو في استيخن *
21 * يا رب اله العوات اله حصي * صرحت المهار والليل امامك * فلست دخل امامك صلاتي * يا رب
22 * امل سمعك الي طلبتي * فعد امك من نفسي من السبر * وهفت من ايديهم حياي *
23

7 * صرحت اليك في يوم سدي في فاسكتب لي * ليس من يدك يا رب في الالهة * ولا مثل اعمالك * وجميع
8 * الامم الذين حلقهم * يادون ويسجدون امامك يا رب * ويتكلمون اسمك * لاسك عظيم وصانع
9 * العجايب * انت وحدك الاله العظيم * اهدي يا رب الي طرقتك فاسلك في عدلك * فليفرح قلبي
10 * بحسي اسمك * اسدرك يا رب والهي من جميع قلبي * واكلم اسمك الي الابد * لان رحمتك عظيمة
11 * علي * وخلص نفسي من ايديهم * اللهم ان كلني الاموس قاموا علي * وجميعه الاقوياء
12 * طلبت نفسي * ولم يستعوا فيكواك امامهم * وانت ايها الرب * الله رؤوف رحيم * انت عظيم الاله
13 * صاكنه * وليس الذين يستدوي فيكون * لاسك انت يا رب اعنني وعيبي * اللذوي
14 * المرمور السادس والتمون * * لبني فورش * وعنده * * استيخن *
15 * اساساته في اكمال المقدسة * احب الرب اتوات صديون افضل من جميع مساكن يعقوب *
16 * اعمال كبريه فليس من اجلك يا مدسه الله * ادكر راحب وايل اللين يعرفني * وهما العبايل
17 * العربيه * وصور وسعب اكبسي * هاوا كانوا هناك * الام صهيون يقول ان اسما واسان ولد فيها *
18 * وهو العلي اسسها الي الابد * الرب يحبر في كتاب السعوب * والربساك المطروحين فيها * ان سدي
19 * العرجين جعلهم فذك * اللذوي * * المرمور السابع والتمون *
20 * فسلكه لبني فورش * لاجل مالات عدك ما صبح * وهو في استيخن *
21 * يا رب اله العوات اله حصي * صرحت المهار والليل امامك * فلست دخل امامك صلاتي * يا رب
22 * امل سمعك الي طلبتي * فعد امك من نفسي من السبر * وهفت من ايديهم حياي *
23

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

חזקיהו: פמ

Domine Deus super omnes virtutes excel- 9
 fas, quis fecit tu fortissime Domine? fane
 veritas tua circumdat te. Tu potestatem 10
 habes in elationem maris: quando excre- 11
 vis [et] intumescit fluctus ejus, tu deprimis eos. Tu contrivisti veluti interfecisti 12
 gladio, superbum, hic est Pharao impius: 13
 in fortitudine brachii roboris tui dispersisti 14
 inimicos tuos. Tui sunt caeli, & insuper tua 15
 est terra; orbis & plenitudinis ejus tu fundasti. 16
 Deserta Aquilonis habitatorique Austri, & 17
 Hermon ab Oriente in nomine tuo laudes di- 18
 cunt. Tuus est brachiū cum fortitudine: robo- 19
 rabis manū tuā ut redimas populum tuū, exalt- 20
 abis dexterā tuā ut aedifices domū sanctuarium 21
 tui. Justitia & iudicii habitatio sedis gloriae 22
 tuae, benignitas & veritas praecedunt faciem 23
 tuā. Beatus populus qui novit complacere cre- 24
 atori suo cum jubilo: Dñe in lumine splendo- 25
 ris faciei tuae ambulabunt, & iustificabuntur 26
 in iudicio. In nomine tuo exultabit tota die, & 27
 in iusticia tua exaltabuntur. Quoniam gloria 28
 fortitudinis eorū tu es: & in benedictio tuo 29
 extolles cornu eorū. Quoniam Dñs sunt pro- 30
 ceptiones nostrae, & Domini sancti Israel reges 31
 nostri. Tunc locutus es in visione piis tuis, et 32
 dixisti: Populi adjutorium populo meo, per man- 33
 um ejus qui valet in lege, secrevi juvenē de 34
 populo. Inveni Davidē servū meū: unctioe 1
 sanctitatis meae unxi eū. Quoniam manus meae 2
 paratæ sunt in adiutorio ejus: sed & brachiū 3
 meū virtutē dabit ei. Non decipiet eū auctor 4
 inimicitiae, & filius impietatis non affliget 5
 eum. Conteram enim à conspectu ejus qui 6
 angunt eum; & qui odio prosequuntur eum, 7
 feriam. Et veritas mea & bonitas mea cum 8
 ipso, & in nomine Verbi mei exalabitur 9
 gloria ejus. Et statuam in regionibus maris 10
 imperium ejus, & in his qui habitant iuxta 11
 sinuū robur dexterae ejus. Ipse invocabit me, 12
 Pater meus es tu, Deus meus est fortitudo 13
 redemptionis meae. Sed ego primogeni- 14
 tum regum domus Judae ponam eum, (ub- 15
 limem super reges terrae. Io aeternum ser- 16
 vabo illi benigentiam meam, & pactum 17
 meum aedat ipse erit. Et ponam in perpe- 18
 tuum filios ejus, & sedem ejus iuxta dies 19
 quibus steterint caeli. Si dereliquerint filii 20
 ejus Legem meam, & in iudiciis meis non 21
 ambulaverint: Si precepta mea polluerint, 22
 & mandata mea non custodierint: Visitato 23
 per manum tribus impiorum scelerum eorum, 24
 & nocumentis plagis in ipsi: iniquitates 25
 eorum. Bonitatem autem meam non 26
 auferam ab eo, & non mentiar io fide 27
 mea.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Dñe Deus fortissime, quis ut tu potens, fide 9
 tuā circum te existente? Tu praesertim ma- 10
 nis, & agitationem fluctuum ejus tu sedas. Tu 11
 humiliaas superbos tanquā oculos; brachio 12
 tuo valido dissipasti iohmicos tuos, Tui sunt 13
 caeli, & tua est terra; orbē cum plenitudine 14
 ipsius preparasti: Aquilonem & Austinum 15
 tu creasti, Tabor & Hermon nomē tuū glo- 16
 rificanti. Tibi est brachiū, & tibi est poten- 17
 tia; magnificetur manū tua, & exaltet dex- 18
 tera tua. Justitia & iudicio firmā est volū 19
 tū: bonitate & veritate praecoceptor salu- 20
 tus tuus. Beat⁹ populus qui scit laudationes tu- 21
 as: Dñe in lumine faciei tuae ambulabunt, Et 22
 io nomine tuo exhalrabo tuos quotidie, Et 23
 in iusticia tua sese attollent. Quoniam gloria 24
 roboris nostri tu es, teq; volente exaltabitur 25
 cornu nostrū. Quoniam Dñs est fiducia nostra, 26
 & Sanctus Israelis Rex noster: Tunc locut⁹ 27
 est per visiones cum iustis suis, ac dixit, Statui 28
 pro adiutorio virum, et extuli seledū ē popu- 29
 lus: Et inveni Davidem servum meū, & oleo 30
 sanctitatis meae unxi eum: Manus meae auxi- 31
 liata est ei, etiā brachiū meū roboravit illū; 32
 Et non profecit quidquā inimicus ej⁹, & filii 33
 iohquū non humiliavit illū. Perdā ē conspectu 34
 ej⁹ hostes ipsi, & ofores ej⁹ contera. Fides 1
 mea & gratia mea cū ipso, & in nomine meo 2
 exalabitur cornu ej⁹. *Diaslak. * Selho.
 Ponam manum ejus in mari, & in fluminibus 3
 dexterae ejus. Ipse vocabit me, dicens, Pater 4
 me⁹ tu es, Deus me⁹ & liberator meus poten- 5
 tissimus. Et ego quoque primogenitiū consti- 6
 tuā illū, & elevabo eum super reges terrae: 7
 Et in aeternū servabo illi bonitatem meā, & 8
 sedes meū fidele crit erga ipsū: Poom in 9
 seculū semen ej⁹, & solus cj⁹ fecit dies caeli.
 Si deseruerint filii ej⁹ legē meā, & io pater- 1
 nis meis non ambulaverint: Visitato virgā 2
 iniquitate eorum, & flagello peccata eorum, 3
 Bonitatem meam non auvertam ab illo, & 4
 non mentiar in fide mea.

Verfio VULG. LAT.

9 Domine Deus virtutū, quis similis tibi?
potens es, Dñe, & veritas tua in circuitu tuo. Tu dominaris potestati maris: motum autem fluctū ejus tu mitigas. Tu humiliasti sicut vulneratum, superbum: in brachio virtutis tue distiterunt inimici tuos. Tu similes celi, & tua est terra, orbē terrę & plenitudinem ejus tu fundasti: Aquilonem & mare tu creasti. Thabor & Hermon in nomine tuo exultabunt: Tuū brachiū cum potentia. Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua: Justitia & iudiciū preparatio fedis tue. Miseri cordia & veritas præcedent faciē tuā: Beatus popul' qui scit jubilatiōē. Dñe, in lumine vul't' tui ambulabunt. Et in nomine tuo exultabunt totā die: & in iustitia tua exultabunt. Quoniam gloria virtutis eorū tu est: et in benedictioe tuo exultabit cornu nostrū. Quia Domini est assumptio nostrā, & sancti Israe' regis nostri. Tunc locus est in visione sanctus tuus, & dixisti: Posui adiutoriū in potentē: & exaltavi lectū de plebe meā. Inveni David servum meum: oleo sancto meo unxi ei: & brachium meum confortabit eum. Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non apponet nocere ei. Et contemdit a facie ipsius inimicos ejus: & odientes eum in fugam convertem. Et veritas mea, & misericordia mea cum ipso: et in nomine meo exaltabit cornu ejus. Et ponam in mari manum ejus, et in fluminibus dexteram ejus. Ipse invocabit me, Pater meus est tu: Deus meus, & susceptor salus meae. Et ego primogenium ponam illum excelsum præ regibus terrę. In æternum servabo illi misericordiam meam: & testamentum meum fidei ipsi. Et ponam in seculum feculi semen ejus, & thronum ejus sicut dies cœli. Si autem dereliquerint filii ejus legem meam: & in iudicis meis non ambulant: Si iustitias meas profanaverint: & mandata mea non custodierint: Visitabo in virga iniquitates eorū: & in verberibus peccata eorū. Miseri cordiam autem meam non dispergam ab eo: neque nocebo in veritate mea:

Verfio GRÆC. LXX, Interp.

† Κύριε ὁ Θεὸς ἐξ ὀνόματός σου, τίς ὁμοιωθήσεται σοὶ;
† Κύριε ὁ Θεὸς ἐξ ὀνόματός σου, τίς ὁμοιωθήσεται σοὶ;
† Κύριε ὁ Θεὸς ἐξ ὀνόματός σου, τίς ὁμοιωθήσεται σοὶ;
† Κύριε ὁ Θεὸς ἐξ ὀνόματός σου, τίς ὁμοιωθήσεται σοὶ;

Verf. GRÆC. LXX, Interp. & Æthiopicis, Transl. LAT.

9 Domine Deus virtutum, quis si-
9 Domine Deus virtutum, quis si-
9 Domine Deus virtutum, quis si-
9 Domine Deus virtutum, quis si-

Verfio ÆTHIOPICA.

9 Ἀἰὲθ ἁπλοῦν: ὁ δὲ ἁπλοῦν: ὁ δὲ ἁπλοῦν:
9 Ἀἰὲθ ἁπλοῦν: ὁ δὲ ἁπλοῦν: ὁ δὲ ἁπλοῦν:
9 Ἀἰὲθ ἁπλοῦν: ὁ δὲ ἁπλοῦν: ὁ δὲ ἁπλοῦν:
9 Ἀἰὲθ ἁπλοῦν: ὁ δὲ ἁπλοῦν: ὁ δὲ ἁπλοῦν:

INTERP. ÆTHIOP. [G] let vim fiducium ejus tu fidas. [H] let laudant nomen tuum. Tuum [I] Dominus est adiutorium nostrum. [L] Et illic die loquutus [M] et oleo sancto unxi eum. [N] Jactantem eum. [P] Et si quidem primogenium tuum ponam [Q] et testamentum meo ille fidelis erit. [R] Et si quidem statuta meae ponam [S] et retinebo ab eis: neque injuriam agam in eis.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 أَيُّهَا الرَّبُّ إِلَهَ الْقَوَاتِ مَنْ يَسْمِيكَ * وَوَيْ أَنْتَا يَا رَبُّ وَعَدَلُكَ كَحَيْطِ بَيْكَ * أَنْتَا مَاكُ عَمْرِي الْكَبِيرُ *
10 أَنْتَا تَسْكُنُ حُرُوبَاتِ أَمْوَاجِهِ * أَنْتَا أَدْلَتِ الْبَلْخَمَ كَمَا كَحَيْطِ بَيْكَ رَاعٍ * وَأَنْتَا تَرَبُّبُ أَحَدًا عَدْلُكَ * أَنْتَا
11 هِيَ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ * أَنْتَا أَسْهَبْتَ السَّمَكُوتَ نَبْكِيهَا * أَنْتَا حَلَفْتَ الْبَرَّ وَالْبَحْرَ *
12 بَابِرٍ وَحَمْرُونَ يَبْدِي بَعَانِ بِأَسْمِكَ * أَنْتَا الْقَهْوَةُ وَالْجَبْرُوتُ * فَمَنْ عَسَى يَنْتَقِمُ بِكَ وَتَلْعَلْ يَنْتَقِمُكَ * بِالْعَدْلِ
13 وَالْحِكْمِ أَنْتَا كَرَسِيَّتِكَ * الرِّجْمَةُ وَالْعَدْلُ يَنْتَقِمَانِ * سَالِكِينَ أَسْمَاءَ وَجِهَاتِكَ * طَرَبِي
14 السَّعْبِ الَّذِي يَعْرِفُ سَيْسِيَّتِكَ يَا رَبُّ فِي دُورِ وَجْهِكَ يَسْأَلُونَ * وَأَسْمَاءُكُمْ جَمِيعَ النَّهَارِ يَبْدِي كُورُونَ *
15 أَنْتَا يَتَذَكَّرُونَ * لَأَنَّكَ أَنْتَا حَمْرُ قَوْمِهِمْ * وَجِهَاتِكَ يَعْبُدُونَ فَرِينَا * لِأَنَّ الْمَصْرَ هُوَ لَدُنْكَ * وَفَدُوسَ
16 إِسْرَائِيلَ هُوَ مَلِكُنَا * حَبِيدُكَ بِالرُّوحِ كَلَّمَكَ بَيْنِكَ * وَوَلْتَا أَيْ جَعَلْتَ مَعْرُوفَةَ عَلَيَّ الْكِبَارَةَ رِعْبَتَا
17 كِبَارًا مِنْ سَعْيِي * وَوَلْتَا دَاوُدَ عَبْدِي مَسْكَنَهُ بِكَ هَمْرًا مَعْدُسًا * لِأَنَّ يَدِي بَيِّنَاتُنَّ * وَوَيْ بَرَايِي *
18 رِجْمَةً * لَا يَرِيحُ الْعَدُوَّ مِمَّنْ قَبْلَهُ * أَلَمْ يَلْعَبُ وَيُؤَسِّرُ * أَجْعَلُهُمْ مِنْ فِدَامِ وَجْهِهِ * وَبَعْضَهُ
19 فَمِنْ سَعْيِي وَرَجْبِي مَعْرَةَ * وَأَسْمِي يَعْبُدُونَ * أَجْعَلْ فِي الْبَحْرِ بَيْتَهُ * وَفِي الْأَكْثَارِ عَيْدَهُ * هُوَ يَنْتَقِمُ
20 فَإِنَّكَ أَنْتَا هُوَ رَبِّي * إِلَهِي وَأَسْرُ حَلَاصِي * أَمَا أَجْعَلُهُ بَدْرًا عَلَيَّا كَمَا جَمِيعَ مُلُوكِ الْأَرْضِ * أَجْعَلْ لَه
21 رِجْمَةً يَأْتِي إِلَيَّ * وَوَيْ هُوَ يَتَذَكَّرُ لَه * أَنْتَا وَرَبُّنَا إِلَيَّ أَبَدًا * وَكَرْسِيَّتَهُ مِثْلَ أَسْمَاءِ السَّمَاءِ * فَمَا رِجْمَتَا
22 بَدْرًا مَوْسِي * وَلَمْ يَسْزُجُوا فِي أَحْكَاسِي * وَأَنْ جَسُورًا حَقَوْنِي * وَلَمْ يَحْطُوا وَرِجَالِي * فَمَا أَعْجَلُ بِالْعَصَا
23 أَنَا مِنْهُمْ * وَالْأَسْوَطُ حَطَائِمُهُمْ * وَأَمَا رِجْمِي فَكَيْ أَسْرَعَهَا عِنْدَهُ * وَلَا أَطْلِمُ فِي حَمِي *

O Domine Deus virtutū, quis comparatu
9 secū Fovis es O Domine, & aquas tua
circūflavit eibi. Tu regis potentis ma-
ritia, tu mitigas agitationes fluctū ejus. Tu hu-
10 miliasti superbum quasi vulneratum: brachio
fortitudinis tuę dispersisti inimicos tuos.
11 Tibi sunt caeli & tibi est terra & plenitudo
terre: Tu habitasti in circuitu tuo. Tu creasti terrā &
12 mare: Thabor & Hermon exultant in
nomine tuo. Tibi est fortitudo & potes-
13 tia; corroborator igitur manus tuę, &
extollitur dextera tuę: iustitia, & iudicio
parasti fedem tuā: misericordia & iustitia
14 præcedent ambulantes ante faciem
tuā. Felix popu' qui scit laudatiōē tuā.
15 Dominus in lumine vul't' sui ambulabit.
Et in nomine tuo die totā exultabunt.
16 Et in iustitia tua exultabunt: Quoniam
tu es gloria virtutis eorū, & in veritate
17 tua exaltabit cornu nostrū. Quia auxili-
18 iū est Domini, & sanctus Israelis est
19 Rex nostrer. Tunc in visione allocutus est
20 filius tuos & dixisti, ego posui adiutoriū
super potentem, exaltavi ele' eū & populo
21 meo: iuvabit David servus meus, & in unguento
22 sancto. Nam manus mea auxiliabitur ei, & brachium meum confortabit illū.
23 Non proficiet inimicus consere eum, & non
24 filius iniquitatis non maligabitur ulterius
25 in eū. Inimicos ejus precedit in conspectu
26 ipsi, & odiosos ejus prostravit. Veritas mea
27 & misericordia mea est ipse, et in nomine meo
28 exaltabit cornu ejus. Ponam in mari manū
29 ejus, & in fluminibus dexteram ejus. Ipse
30 invocabit me, Deus meus, & adiutor salutis
31 meę. Ego confirmāb' ei primogenitū excelsum
32 super omnes reges terrę. Servabo eum in misericordia
33 meā usque in æternū, & stabilis progere'tur
34 ejus in seculis seculi, & fecerunt filii ejus dies
35 tui. Quod si respicerent filii ejus legem meā
36 & in iudicis meis non ambulaverint: in iudicis
37 meis, & iniquitates meas non custodierint:
38 visitabo in virga peccata eorū, & in verberibus
39 peccata eorū. Misericordiam autem meam non
40 dispergam ab eo, & neque nocebo in veritate
41 mea.

חזקיהו : צב

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

Quoniam tuo iustis: si appropinquabit non plaga: maium te ad fortis accide Non
 10 לא תאונה אלה רעה ונעו לא יקרב באהלה: כי
 11 ואלו In iustis viis omnibus in te custodiendum ad: tibi mandabit suis angelis
 12 מלאכיו יצורו לך לשמרה בכל דרכיה: על בפיס
 13 ושמרה פן תחנה בצלם: על שמה ופחו חרדה
 14 תרמס כפיך ותנין: כי בי חשק ואפלטוהו אשכחו
 15 כי ירוע שמי: וקראני ואעטו עמי אנכי
 16 בצרה אחלצה ואבדהו: ארה ימים אשבעוהו

Respondit Dominus mundi & sic dixit, Non
 10 evenit tibi malum; & plaga atq; mormenta
 11 non accedent a tabernacula tua. Quomā
 12 angelis suis precipiet de te, ut custodiant
 13 te in omnib' viis tuis. Fortitudine tua por-
 14 tabunt te, ne forte impingat ad cupidicem
 15 pravam fimum lapidi, pes tuus. Catulum
 16 filium leonum & basilicum calcabis, con-
 17 culeabis leonem & draconem. Quoniam
 18 in verbo meo sibi complacuit, & libera-
 19 bo eum: protegam eum quoniam scivit nomen
 20 meum. Orabit coram me, & ego responde-
 21 bo ei, cum impio ego [advers] in afflictionibus:
 22 erum eum, & glorificabo eum. Longitu-
 23 dine dierum satiabo illum, & faciam eum
 24 intueri in salutem meam.

PSAL. XCII. צב

tuo nomini psallere & Domino confiteri Bonum. Sabbathi die in cantu Cantus
 1 מבור שיר ליהוה שבת: טוב לדורות ליהוה ולומר לשמך
 2 tuam fidem & tuam misericordiam mane in annuendum Ad Altissime
 3 עליון: להגיד בפקדו חסדך ואמתה
 4 Quis cithara cum High-ton super; nebel super & kachorchod Super noctibus in
 5 בלילות: על העשור ועל הנבל על הגיטון כנור: כי
 6 שפחתני יהוה בפעלה במעשי ירהו ארנו מח-
 7 גילו מעשה יהוה מור עמקו מחשבתה
 8 איש בער לא ירע וכסיל לא יבין את זאת: כפרה
 9 רשעים כמו עשב ויצאו כל פעלי און להשמר
 10 עיר: ואתה טוב לעולם יהוה: כי רנה אביה
 11 יהוה ביהוה אביה יאכרו ויפירו כל פעלי און
 12 והיום פראים רגני בלתי בשמן רגני: ותקט
 13 עיני בשור עלי מרעים חשמענה
 14 אנו: ציפור תפטר יפרח כנור כלבנו שנה:
 15 שחולים ביהוה יהוה כנצרות אלהינו ופירוהו עור יגובו
 16 בשיה רשעים ורענים יהוה: להער בר ישר יהוה
 צרי ולא עלותהו:

mus pro die Sabbati.
 1 Bonum est confiteri coram Dño, & lau-
 2 dare nomen tuum Altissime. Ad annun-
 3 andum manē benignitatem tuam, & veri-
 4 tatem tuam in noctibus. Super os citharæ
 5 & decem chordatum, & super os nabli, &
 6 in exultatione citharæ. Quoniam iusti-
 7 cisti me Dñe in operibus tuis, in operibus
 8 manuum tuarum exultabo. Quam magni-
 9 fica opera tua Domine, multum profunde
 10 sunt cogitationes tuæ. Homo insipiens non
 11 cognoscat, & stultus non intelliget hæc.
 12 Quando germinat impij sicut herba, & flo-
 13 rent omnes operarii falsitatis, sicut futurum
 14 est quod destruat eos De' usq; in æternum.
 15 Tu autem excelsus sublimiq; in seculo isro
 16 Dñe, quoniam excelsus & sublimis in seculo
 17 venturo. Quoniam ecce inimici tui Dñe,
 18 quoniam ecce inimici tui dissipabuntur in
 19 seculo venturo, & separabuntur a congrega-
 20 tione iustorum omnes qui operantur ini-
 21 quitatem. Exaltasti autem quasi narcissus
 22 fortitudinē meā: innoxii me oleo unctio-
 23 nis. Recenti olive frondose. Eriturbi: est oculi
 24 me' in interitū molestantium mejn in surge-
 25 tes contra me ad malè agendū, audiant au-
 26 tes meæ vocem contractionū eorum. Justus
 27 tanquam palma producit germina: sicut ce-
 28 dr' in Libano multiplicabitur & ager ra-
 29 dice. Filii ei plantati erunt in domo sanctu-
 30 arii Dñi, in atrijs dom' Dei nostri florebut.
 31 Adhuc veluti patres eorū procreabūt filios;
 32 in fenecure pingues & virides erūt. Ut an-
 33 nunciant habitantes terram, quæ est' est Dñs,
 34 fortitudo mea, & non est iniquitas in eo.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 לא יאמזח חב בעמך: & flagellum non ap-
 11 propinquabit tabernaculo tuo; Nam an-
 12 gelos suos monebit de te, ut custodiant te
 13 in omnibus viis tuis; Et super brachia tua
 14 gestent, ne offendas pede tuo. Super apsidem
 15 & super basilicum gradieris, conculeabisque
 16 leonem atque draconem. Quomodo quidem me
 17 iustificavit, eripiam eum & magnificabo eum.
 18 Quia cognovit nomen meum, Vocabit me &
 19 respondebo illi, & cum ipso sum in tribula-
 20 tione: extollam eum & honorificabo illum;
 21 Longitudine dierum satiabo eum, & effen-
 22 dam illi salutem meam.
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36

10 לא יאמזח חב בעמך: * & flagellum non ap-
 11 propinquabit tabernaculo tuo; Nam an-
 12 gelos suos monebit de te, ut custodiant te
 13 in omnibus viis tuis; Et super brachia tua
 14 gestent, ne offendas pede tuo. Super apsidem
 15 & super basilicum gradieris, conculeabisque
 16 leonem atque draconem. Quomodo quidem me
 17 iustificavit, eripiam eum & magnificabo eum.
 18 Quia cognovit nomen meum, Vocabit me &
 19 respondebo illi, & cum ipso sum in tribula-
 20 tione: extollam eum & honorificabo illum;
 21 Longitudine dierum satiabo eum, & effen-
 22 dam illi salutem meam.
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36

PSAL. XCII.

Anonymus. De ministerio Sacerdotum, & de sacrificiis eorū matutinis. Prædicit etiam quietem in Deo. Verf. 32.

Bonum est confiteri Domino, & psallere
 2 nomini tuo, Altissime. Et patetere manē
 3 bonitatem tuam, fidemque tuam noctibus.
 4 Ego psallabo lynam decem, & pulsabo citha-
 5 ram: Quoniam exhilarasti me, Domine, ope-
 6 ribus tuis, & in opera manuum tuarum glo-
 7 riabor. Quam magna sunt facta tua, Domine,
 8 & valde profunde cogitationes tuæ! At vii
 9 stolidus non agnoscat, & stultus haud percipit
 10 hoc. Quum germinabunt impij sicut herba,
 11 & pullulabunt omnes operantes iniquitatem:
 12 peribunt in seculum seculorum; Tu vero, Do-
 13 mine Altissime, in ætenuum eris. Nam ecce
 14 hostes tui, Domine, nam ecce hostes tui peri-
 15 bunt, & disperdentur omnes operantes ini-
 16 quitatem. Extulisti cornua mea ut Rhinoc-
 17 rotis, & tinxisti me unguento suavi; Et vide-
 18 runt oculi mei in holibus meis, & in ma-
 19 lignis insurgentibus adversum me: au-
 20 dient aures meæ. Justus ut palma germinabit, &
 21 sicut cedri Libani pullulabit. Plantati in do-
 22 mo Domini & in atrijs Dei nostri, gemma
 23 emittent adhuc, Et crescent in fenecure: pin-
 24 gues atque suaves reddentur. Et manifesta-
 25 bunt rectum esse Dominum, fortem, & nul-
 26 lam esse in ipso iniquitatem.

תהלים : צג צד

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

PSAL. XCIII. 23

1 יהוה מלך יאור לבש יהוה עו הארץ
 2 ארץ תהיון תבל בל תפוטו : נבון כסאנו מאו מעולם
 3 אהה : נשאו נהרות יהוה נשאו נהרות קולנו
 4 ישאו נהרות רכים : מקלות ימים אריות
 5 משברי ים אריר בסבוב יהוה : ערתינו נאמנו מאר
 6 לביחה נאור קרש יהוה לארץ ימים :

PSAL. XCIV. צד

1 : terram iudicans te Eleva
 2 אל נקמות יהוה אל נקמות רופיע : הנשוא יהוה הארץ
 3 השב זמור על נאום : ערתינו רשעים יהוה ער
 4 מתי רשעים : עליו : נבעו ירבו עקב ותאמרו בל
 5 פעלי און : עסק יהוה ירפא ונהלת
 6 יענו : אלמנה וגר יתנו ויתום ירפא
 7 ויאמרו לא יראה יהוה ולא יבין אלו יקב : בנינו
 8 בערים בעם ונסתלים מתי חשילו : דנטע און
 9 הלא ישמע אם יצר עין הלא יבט : היסר נובם הלא
 10 יוכיח המלצר אום העת : יהוה ירע מחשבות
 11 אום כי תשרה הלב : אשרו ירבו אשר תיסרנו כי
 12 לסתורקה תלמרו : להשקט לו מימי ער ירבה
 13 לרשע שחת : כי לא ירשע יהוה עשו ונהלתו
 14 לא עוב : בן עוב : זקק ישוב משפט ואחרו כי
 15 ישרדלב : ימקום לו עם מרעים מי יחזיב לו עם
 16 פעלי און : ללו יהוה עורתה לו כמעט שנתה
 17 דומה נפשי :

23

1 יהוה מלך יאור לבש יהוה עו הארץ
 2 ארץ תהיון תבל בל תפוטו : נבון כסאנו מאו מעולם
 3 אהה : נשאו נהרות יהוה נשאו נהרות קולנו
 4 ישאו נהרות רכים : מקלות ימים אריות
 5 משברי ים אריר בסבוב יהוה : ערתינו נאמנו מאר
 6 לביחה נאור קרש יהוה לארץ ימים :

PSAL. XCIII.
 Dominus regnavit, celsitudinem induit :
 1 est, indatus est Dominus fortitudine, & c.
 2 are suorum stabiliavit orbem ut non commoveatur. Parata est sedes tua à principio : à seculo tu ipse es Deus. Elevaverunt flumina Domine, elevaverunt flumina vocem suam in cantico : recipient flumina præmium laudum suarum. A vocibus aquarum multarum, à laudibus fluminum maris magni laudatus est in caelis superioribus Dominus. Testimonia tua vera sunt admodum : domo sanctuarii tui pulchre conveniunt : sancta sunt Domine in longitudine dierum.

PSAL. XCIV.

1 אלהא מרי פורענתא : אלהא מרי פורענתא
 2 הופע : אתנשל דין ארעא ארוב נומלא בישא
 3 על גיחתי : עד איתמי רשעיא י עד איתמי
 4 רשעיא יתבון בשלותא : ובעונו וימלון
 5 גרופון אמרון מלון קולנו כל עברי שקר
 6 עקב : ישפון ואחסנתה מסכנת : ארמלה
 7 גיחתי : יקטלון ויתמי ירפון : ואמרו לא
 8 חסי יהוה ולא יתבון אלהא העקב : אתבוננו
 9 תשפון בעמא וכסילתא איתמי תשבילון
 10 און אפשר די נצב אורנא הלא שמע ארפנא
 11 באוריתא : תאפשר דיהב אוריתא לעמיה
 12 דבר יחבון הלא יתבון הלא : אליף
 13 ארם קרש מנרעא : קדם : ירעו מחשבת
 14 בני נשוא ארם הנון למא : טב לנרעא
 15 די תכסננה יתומן אוריתא תאלפניה : לשקב
 16 ליה מן זמב בישא ער יתבני לרשעא שוחה
 17 ארם לא ינשוש : יערה ואחסנתיה לא
 18 שובק : ארם ער יקטל רינה וברחיו
 19 יתקרון כל תרעו לפא : מן יקום לי לאננא
 20 קרבא עם מספשו מן יועתר לי למצי עם
 21 קברי שקר : אלו י : סערי לו כוער שרת
 22 בשתיקתא נפשי :

Deus ultor ultionis Dominus, Deus ultor ultionis splendidius te exhibe. Ele-
 2 vare iudex terre, & reddere retributionem malis superbis. Usquequo improbi Domine, usquequo improbi sedebunt in tranquillitate ? Effusit & loquentur calumnias, dicentes verba approbrii, omnes qui operantur falsitatem. Populum tuum Domine s contentet, & hereditatem tuam vexabunt. Viduum & advenam interfecit, & pupillo occidit. Et dixerunt : Non videbit Dominus, & non intelliget Deus Jacob. Intelligite insipientes in populo : & stulti quando eritis intelligentes ? Nunquid possibile est ut is per quem plantata est auris, non audiat doctrinam ? num respiciat est ut creaverit oculum, & non respiciat in Legem ? An possibile est ut dederit Legem populo suo, & cum peccaverint, non arguantur ? nonne Dominus docuit hominem primum scientiam ? Coram Dño notæ sunt cogitationes filiorum hominis, quoniam vanae sunt. Beatus vir quem corripies Domine, & quem de Legge tua dncebis. Ut des quietem illi à diebus malis, donec fodiatur impio fovea. Quoniam non defodiat hereditatem suam non defecet. Quoniam si quisque ad iustitiam converterit iudicium, & post eum redimetur omnes recti corde. Quis confurgit pro me ad gerendum bellum ad verum sceleratos ? quis sedit pro me ad certandum contra operantes iniquitatem ? Nisi Dominus sustentasset me, parum [absuisset quia] commoraretur in silentio anima mea.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 2 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 3 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 4 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 5 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 6 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 7 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 8 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 9 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 10 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 11 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 12 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 13 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 14 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 15 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 16 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 17 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *

1 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 2 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 3 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 4 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 5 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 6 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 7 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 8 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 9 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 10 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 11 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 12 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 13 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 14 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 15 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 16 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *
 17 * חַבְשָׁהּ זָן דְּנִי *

PSAL. XCIII.

David. De ministerio Domini. Verf. 14.
 Dominus regnavit, & decorem induit :
 1 est : indatus est Dominus fortitudine, & corroboreatus est : firmavitque orbem ne moveatur. Stabile est solum tuum ab antiquo, & ab eterno tu es. Exultentur tua mina Domine, extulerunt flumina strepitum suum, extulerunt se flumina cum puritate, Plusquam fontis aquarum multarum. Im-
 4 menti quidem fuit fluctus maris : ad gloriosissimum in excelsis Dominus. Et testimonia tua maxime fidelia : domumque tuam decet sanctitas, Domine, in longitudinem dierum.

PSAL. XCIV.

David. De castu Corah & Dathan & Abiron. Spiritualiter vero de persecutione adversus Ecclesiam. Versus 17.
 Deus ultor Domine, Deus ultor appare :
 2 Effert te iudex terre, & reddere retributionem his qui se offendant. Usquequo impii Domine, usquequo impii gloriabuntur. Et eructant ac loquentur scelus, dicantque omnes operantes iniquitatem ? Qui humiliaverunt populum tuum Domine, & hereditatem tuam in servitutem redegerunt : Viduas & incolas interfecerunt, atque pupillos trucidaverunt : Dixeruntque, Non videt Dominus, nec intelligit Deus Jacob. Intelligite stolidi in populo : stulti, quousque demum non sapieris ? Is qui plantavit aures, an non audit ? ille qui creavit oculos, nonne percipit ? Is qui caligat gentes, an non arguit, is qui docet hominem scientiam ? Dñs scit cogitationes hominum, quoniam vapor ipsi sunt. Beatus homo quem corripies tu Dñe, & de lege tua docebis. T. tranquillumq; reddes à diebus malis, donec fodiatur impiis fovea. Non enim defecet Dominus populū suum, & hereditatem suam minime d. sicut. Nam post iustitiam redit iudiciū, & post ipsum omnes recti corde. Quis confurgit mihi contra malos, & quis se parabit mihi adversus operantes flagitium ? Absque Domino qui fuit mihi adiutor, brevi habuisset anima mea in afflictione.

הדלים : צה א

TARGUM. הרגום

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

18 me sustentat. Dominus tua misericordia : meus pes est Motus, dicebam Si
 19 אב אמרתי מטה רגלי חסדך יהודה יסעדני :
 dilectam tuam consolationes : meo intimo in meorum exortationum multitudinem in
 20 ברב שיעפי בקרבך יהודה יסעדני :
 super laborem formans ? carissimum thronus tibi jungetur Nunquid meam animam
 21 ויגורו על גפשי צדיק רוב נקי ירשעו :
 eorum dementibus innocentem & iusti animam contra eorum Turbationes
 22 ויהו יהודה לי למשגב ואלהי לצור חסדי : וישגב
 Dominus eos succidet : eos succidet eorum malitia in & eorum iniquitatem : eis super
 עליהם את אבות וברקסם וצמתם וצמתם יהודה
 nosset Deus

18 Si dixi : Motus est pes meus, misericor-
 dia tua Domine adjuvabit me. In multi-
 tudine cogitationum quae intra me sunt,
 consolationes tuae oblectabant animam
 meam. An possibile est ut adhaerere tibi
 19 fedes mendacii : figmentum pravitatum su-
 stabit in statuto ? Coaccervabant mala ad-
 20 versus animam iusti, & languem inno-
 centem condemnabant iudicio mortis. Et
 21 erit Dominus auxiliator mihi, & Deus me^{us}
 in fortitudine fiduciae meae. Et reddet
 22 illis mendacia eorum, & in malignitate
 eorum perdet eos; perdet eos Dominus
 Deus nosster.

PSAL. XCV. צה

1 לכו נרגעה ליחודה נזיעה לצור ישענו : נקדמנו :
 2 Dominus magnus Deus Quoniam ei jubileum cantabitis in confessione in ejus facie
 3 פנו בתודה פומיות נזיעו : פו אל גדול יהוה :
 4 מלך גדול על כל אלהים : אשר ברו מן הים :
 5 ותעפות הרים לו : אשר לו הים והוא עשדו ויבשרתו :
 6 צרו : באו נשתחוו ונברכה נברכה לפני יהוה :
 7 עשנו : פי הוא אלהינו ואנחנו עם מרעו וצאנו ירו :
 8 היום אם בקלו חשמעו : אל תקשו לבבכם במימה :
 9 כיום מסר בשרב : אשר נסניו אבותיכם פחוני :
 10 ים ראו עמלי : ארבעים : אשר יצאו מן הים :
 11 עם העו לבב הם והם לא ירשו רובי : אשר :

1 VEnite, laudes dicamus coram Domino, &
 jubileum coram fortissimo redemptionis
 2 nostrae. Praeveniamus faciem ejus in con-
 3 fessione, in canticis jubileum coram eo.
 4 Quoniam Deus magnus Dominus, & rex
 5 magnus super omnem deum. Quoniam à
 6 manu ejus pendent penetralia terrae, & ro-
 7 bora sublimitatis montium ipsius sunt.
 8 Quoniam ipse est mare & ipse fecit illud :
 9 & aridam manusejus creaverunt. Venite
 10 adoremus & prociadam^{us} : genu sectamus
 11 coram Dño qui fecit nos. Quoniam ipse
 12 est Deus nosster, & oos populi^{us} ejus, & oves
 13 pascuæ manusejus. Die isto si Verbum ejus
 14 receperitis, Ne indueritis corda vestra scilicet
 15 in contentione, sicut die qua tentastis De-
 16 um in deserto : Quoniam tentaverunt me
 17 patres vestri, probaverunt me, citam vi-
 18 derunt opera mea. Quadraginta annis
 19 aspernatus sum generationem deferti : &
 20 dixi : Populus est quorum idola sunt in
 21 corde eorum, & ipsi non cognoverunt vias
 22 meas. Quibus juravi in vehementia furoris
 23 mei, si introibunt in requiem domus fan-
 24 ctuarii mei.

PSAL. XCVI. צה

1 שירו ליהוה שיר חדש שירו ליהוה כל הארץ : שירו ליהוה
 2 גנתיבו : נארוהו שירו ליהוה ביום החדש :
 3 ביום שמו בשיר מיום ליום ישועתו : ספרו בגוים
 4 גבורתו : ביום החדש : שירו ליהוה :
 5 ומהלל מאד טרא הוא על כלא אלהים :

1 Cantate coram Dño canticum novum, &
 2 cantate angeli excelsi : laudate coram
 3 Domino omnes iusti terrae. Laudate coram
 4 Domino, benedicite nomini ejus, annuo-
 5 ciare de die in diem redemptionem ejus,
 6 Narrate in populis gloriam ejus, in omni-
 7 bus populis mirabilia ejus. Quoniam
 8 magnus Dominus & laudabilis valde, &
 9 timendus super omnes deos.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 * * * * *
 19 * * * * *
 20 * * * * *
 21 * * * * *
 22 * * * * *
 23 * * * * *
 * * * * *
 1 * * * * *
 2 * * * * *
 3 * * * * *
 4 * * * * *
 5 * * * * *
 6 * * * * *
 7 * * * * *
 8 * * * * *
 9 * * * * *
 10 * * * * *
 11 * * * * *
 * * * * *
 1 * * * * *
 2 * * * * *
 3 * * * * *
 4 * * * * *

Ego dixeram, Lapsi sunt pedes mei: at boni-
 18 tas tua Domine suffulsi me. In multitudine
 19 dolorum cordis mei, consolationes tuae libe-
 20 raverunt animam meam. Non associabitur
 21 tibi folium sceleratorum, qui compegerunt
 22 iniquitatem contra legem tuam: Et tendant
 23 ad capiedam animam justam: & sanguinem in-
 24 nocentis condemnant. Et factus est mihi Do-
 25 minus roborator, Deus fortissimus, atque ad-
 26 jutor. Retorsit in eos iniquitatem ipsorum, &
 27 & in multitudine illorum filere fecit illos: filere
 28 fecit eos Dominus Deus.
 PSAL. XCV.
 Davidis. Ad iteram. Quum transivisset po-
 1 pulus per Jordanem: & immissit eo despera-
 2 tionem Judaeorum. Tade me generationis
 3 hujus. Sicut jervavi in ira mea. Verf. 26.
 VEnite, laudemus Dominum, & canamus
 4 Deo nostro fervatorem : Praeveniamus fa-
 5 ciam ejus gratiarum actione, & psalmi glori-
 6 ficemus eum; Quoniam Deus est magnus Do-
 7 minus, rex maximus super omnes Deos: Cu-
 8 jus in manibus sunt fundamenta terrae & ver-
 9 tex montium: Ipsi est mare, & ipse fecit il-
 10 lud, & aridam manus ejus fiorerunt. Venite
 11 procumbamus & adoremus eum, atque benedi-
 12 camus Dominum qui fecit nos. Nam ipse est
 13 Deus nosster, & nos populus ejus, & oves
 14 pascuæ illius. Hodie si vocem ejus audieritis,
 15 Ne obduretis corda vestra ad provocandum
 16 iram ipsius ut exasperatorem: & sicut die
 17 contentionis quae in deserto, Quae tentaverunt me
 18 patres vestri, & exploraverunt, viderunt opera
 19 mea Quadraginta annis. Tadio mihi fuit ge-
 20 neratio illa: & dixi, Populus est quorum aberrat
 21 cor, & illi non cognoverunt vias meas. Ut ju-
 22 ravi in ira mea, non ingredietur io requiem
 23 meam.
 PSAL. XCVI.
 Davidis. Prophecia de adventu Christi, &
 1 vocatione gentium credentium in eo. Verf. 19.
 Canite Dño canticum novum, canite Do-
 2 mino omnis terra: Canite Dño & bepe-
 3 dicite oomni ejus, praedicate de die in diem
 4 filatem ejus: Narrate inter gentes gloria ejus,
 5 & inter omnes populos facta ipsius; Quoni-
 6 am magnus est Dominus nosster & gloriosus
 7 valde, atque tremendus prae omnibus diis.

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆC. LXX. Interp.

1 Ori mltis ei dicitur dominus dei eius, in quo... 2 et dicitur dominus eius in monte sion...

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethiopica, Transl. A. I.

[b] Quoniam omnes dii gentium, & demonia: Dominus autem calas in conspectu eius: castitudo & magnificentia in sanctificatione eius...

Verfio ÆTHIOPICA.

1 ἄλλοι θεοὶ ἀνομιῶν· ἠδὲ καὶ ἀνομίῶν· ἡ δὲ ἰσχύς... 2 ἡ δὲ ἰσχύς ἐστὶν ἐν οὐρανοῖς· ἡ δὲ ἰσχύς ἐστὶν ἐν οὐρανοῖς...

MS. A. (a) ὅτι κύριος (γ) ἄσπρον προσώπου κύριος.

MS. A. (a) ὅτι κύριος (γ) ἄσπρον προσώπου κύριος.

MS. A. (a) ὅτι κύριος (γ) ἄσπρον προσώπου κύριος.

1 Huic David, Quando terra eius restituta est. XCVI.

1 Huic David, cum terra eius contituta est. XCVI.

1 Huic David, cum terra eius contituta est. XCVI.

1 Dominus regnavit, exultet terra: latetatur infule multæ, Nubes, & caligo in circuitu ejus: justitia, & iudicium correctio sedis ejus. Ignis ante ipsum preecedet, & inflammabit in circuitu inimicos ejus...

1 Dominus regnavit, exultet terra: latetatur infule multæ, Nubes, & caligo in circuitu ejus: justitia, & iudicium in circuitu ejus: justitia, & iudicium in circuitu ejus...

1 ἄλλοι θεοὶ ἀνομιῶν· ἡ δὲ ἰσχύς ἐστὶν ἐν οὐρανοῖς· ἡ δὲ ἰσχύς ἐστὶν ἐν οὐρανοῖς...

INTERP. ÆTHIOP. [b] Quoniam dii [c] Et stabilivit orbem PSAL.XCVI. [a] preparatio sedis [b] flamma circumdabit [c] Et montes etiam, [d] malum [e] iustis

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA A.

1 لان جميع الهة الامم سياطمن والرب هو حلف السموات والسموات والارضون... 2 الملك الرب فليقبل الارض وليفرح جزائري كبنين...

1 Davidis, quando stabilita est terra eius: Et omni. verf. 17.

1 Regnavit Dominus: quapropter exultet terra: & gaudeat infule multæ. Nubes & nebula circa eosque aquas: & iudicium firmum sedis ejus. Ignis preecedit eum, & flamma & ignis circumdabit inimicos ejus...

Tom. III.

Kk

הזלילים : צח צח

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

PSAL. XCVIII. צח

fecit saltem : fecit mirabilia quia novum canticum Domino Cantate . Cantu
 מומור שדו ליהוה י שור חדש ביר נפלאות עשה הושעיהו לו
oculis in : suam salurem Dominus fecit Notam . e . j . fundavit brachium & p . j . dextera
 ימינו ורוחו קרשו : הוריע יהוה ושועיו לעני
fecit veritatis & : suz misericordis est Recordatus suam iustitiam revelavit gentium
 זנוים נלרו צדקתו : זכר יהוה יאמינתו
Johabite . iustit . Dei salutem terre fines omnes viderunt : Israel domum erga
 לבית ישראל דאו כל אפסיראצ אח וישע אל הנו : דרעו :
Dominio . Canite . ca . i . & : dicit precoribus & iocitate . terra omnis Domino
 ליהוה כל הארץ פחוו ורננו ונפרו ופרי ליה
Jubilate in jubilate : cornu vris & scilicet tubis in cantus voce & cithara inscithara in
 בכנור בכלור וקול ומרה : בחצוצרות וקול שופר הדיעו רב
Flumina . eo in habitantes & orbis : ejus plentius & g . mare Tonet . Domini regis
 השלך יהוה : ירעם הים ומלאו תלבי וישבי בה : נהרות
terram judicare venit quia Domini facies ad . n . solum montes simul : cols plaudent
 ומאורק ארץ הים ירננו : לפני יהוה כבוד כבוד לשפט הארץ
re . claudunt in populos & iustitia in orbem judicabit
 ישפט תכל פקק ועשים במשורים :

PSAL. XCIX. צח

terra . mer . Cherubin in . Deus : populi contremiscant , regnavit Dominus
 יהוה מלך ירננו עמים ישב קדוים הנוט הארץ :
populos onaces super ipse excelsus & : magnus Sion in Dominus
 יהוה בציון גרול וים הוא על כל העמים :
fortitudo Et . is . n . i . sanctum terribili & : magno tuo nomini Confitebuntur
 יורו שמך נור ונרא קדוש הוא : ועו
iustitiam & iudicium : retinendum pariter tu : dilexist iudicium regis
 מלך משפט אהב אהר אהר פונגרת משרים משפט ואדקרה
vos incurvate & : nostrum Deum Dominum Exaltate . scilicet tu iacob in
 בועקב אהר עשית : רוממו יהוה אלהינו והשתחו
ejus facientes inter Altaris & Mofe . is . n . i . sanctum ejus pedum scilicet
 להים יליו קדוש הוא : משרי ואהרן בכנורו
ipse & : Dominum ad . claudens : ejus nomen invocantes inter . Samuel &
 ושמואל בקראים שמו קראים אל יהוה והוא
ejus testimonia custodiebant : eus ad loquebatur nubes columna in . eus exaudiebat
 יענם : בעשור ענו ירב אלים שמרו ערתו
fuji precor Deus . eos exaudisti tu . nofter . Deus Domine . eis dedit statutum &
 ותק נחו למו : יהוה אלהינו אהר עניתם אל נשא הית
nostrum Deum Dominum Exaltate . allorum iustis . super iudicium & : eis
 להים ונקם ער עליהם : רוממו יהוה אלהינו
nofter . Deus Dominus sanctus quoniam : ejus sanctitatis monti vos incurvate &
 והשתחו להר קדשו כבוד קדוש יהוה אלהינו :

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1. * כד נכדו ז' נב * * חס' * * * * *
 2. * * * * *
 3. * * * * *
 4. * * * * *
 5. * * * * *
 6. * * * * *
 7. * * * * *
 8. * * * * *
 9. * * * * *
 * * * * *
 1. * * * * *
 2. * * * * *
 3. * * * * *
 4. * * * * *
 5. * * * * *
 6. * * * * *
 7. * * * * *
 8. * * * * *
 9. * * * * *

Psalmus propheticus.

PSAL. XCVIII.

Celebrate coram Domino canticum o-
 vum, quoniam edidit miranda : salvavit
 eum dextera ejus, & brachium suum & ma-
 jestatis ejus. Manifestavit Dominus redem-
 ptionem suam, ad aspectum populorum
 revelavit iustitiam suam. Recordatus est
 benignitatis suae & veritatis suae domui Is-
 rael, & videt omnes fines terrae redem-
 ptioem Dei. Jubilate coram Deo omnes
 habitatores terrae; perfonate, & laude di-
 cite & psallite. Psallite coram Domino in
 citharis, in citharis, & voce psalmoreum.
 In tubis & voce cornu, jubilate coram
 illo rege Domino. Tonet mare & pleni-
 tudo ejus; orbis, & omnes habitantes in
 eo. Flumina complodant manibus; pa-
 riter montes exultent Coram Domino, quo-
 niam venit judicare terram; judicabit orbem
 in iustitia, & populos in aequitate.

PSAL. XCIX.

Dominus regnavit, contremiscant po-
 puli, quoniam ejus majestas habitat inter
 Cherubim; concutitur terra. Dominus in
 Sion magnus & excelsus est super omnes
 populos. Confitebuntur nomini tuo magno
 & timendo, sanctum [siguidem] est. Et for-
 titudo regis iudicium dilexit: tu prepara-
 stis rectitudinem, iudicium & iustitiam
 in Jacob tu fecisti. Laudate coram Deo
 nostro, & adorare in domo sanctuarii
 ejus: sanctus [siguidem] est. Mofes &
 Aharon in Sacerdotibus ejus, qui tradite-
 runt animas suas propter populum Domini
 & Samuel propter illos oravit Do-
 minum, sicut patres seculi qui oraverunt
 in nomine ejus: precabantur coram Deo,
 & ipse respondebat eis. In columna nubi-
 um gloriz loquebatur eum illis: observa-
 verunt testimonia ejus, & pactum quod
 dedit eis. Domine Deus nofter tu respon-
 disti eis: Deus peperisti populo tuo pro-
 pter eos, & ultus es opera ipsorum. Lau-
 date dicite coram Domino Deo nostro, &
 adorare in monte domus sanctuarii ejus,
 quoniam sanctus est Dominus Deus nofter.

PSAL. XCVIII.

Davidis. De libertate populi ex Aegypto, 1 quem vicerunt atq; triumphaverunt. Spiritu- aliter autem prophetia de adventu Christi, & vocatione gentium ad fidem. Verf. 23.

Canite Domino canticum novum, quia
 prodigium fecit: salvavit eum dexte-
 ra ipsius & brachium ejus sanctum. Ma-
 nifestavit Dominus salutem suam, & coram
 gentibus revelavit iustitiam suam. Recordatus
 est bonitatis suae & fidei suae erga do-
 mesticos Israelis, & videntur omnes termini
 terrae salutem Dei nostri. Laudate Dominum
 universa terra: exhilaramini, & canite, atque
 laudem dicite. Psallite Domino lyra & voce s
 castris. Sonitumque cornuum laudem dicit e cor-
 ram rege Domino. Moveatur mare cum ple-
 nitudine sua, orbis & cuncti habitatores ejus:
 Flumina pulsent volam simul, & montes can-
 tant Coram Domino, qui venturus est ad
 judicandam terram; judicabit orbem cum
 aequitate, & populos cum rectitudine.

PSAL. XCIX.

Davidis. De cade Madianitarum, quos ca- pivos duxit Moyses ac populus Israel. Et pro- phetia de gloria regni Christi. Verf. 24.

Dominus regnavit, contremiscant po-
 puli fedet super Cherubim, tremescat
 terra. Dominus magna est in Sion, & sublimis
 super omnes populos. Confiteatur nomini tuo
 magno atque tremendo, quia sanctum est.
 Fortitudo regis diligit iudicium: tu prepara-
 stis rectitudinem, & iudicium, & aequitatem
 in Jacob tu fecisti. Exaltate Dominum Deum
 nostrum, & adorare scabellum pedum ejus.
 Sanctus est Mofes & Aharon inter pontifices
 ipsius, & Samuel inter invocantes nomen
 ejus: qui vocaverunt Dominum, & respon-
 disti eis: Et in columna nubis allocutus est eos:
 observaverunt testimonia ejus, & saedus
 quod dedit illis. Domine Deus nofter, tu ex
 audisti eos: Deus, ultor fuisti pro eis: re-
 pendite illis juxta opera eorum. Exaltate Do-
 minum Deum nostrum, & adorare montem
 ejus sanctum: quoniam sanctus Dominus
 Deus nofter.

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆC. LXX. Interp.

Verf. OR. E. LXX. Interp. & Ethiopice, Trans. LAT. Psalmus Ipsi David. XCVII.

Verfio ÆTHIOPICA.

Psalmus ipsi David. XCVII. Cantate Dño canticū novum: quia cetera ejus, & brachiū sanctū ejus. Notā fecit Dominus salutare suū: in conspectu gentiū revelavit justitiā suā. Recordat' est miser cordis suū, & veritas suæ domui Israhel. Viderunt omnes terminī terræ salutare Dei nostri. Jubilante Deo omnis terra: cecitae, & exultate, & psallite. Psallite Domino in cithara, & in cithara & voce psalmi: In tubis draculibus & voce tubæ cornæ. Jubilare in conspectu regis Domini: Moveatur mare, & plenitudo ejus; orbis terrarum, & qui habitant in eo. Flumina plaudant manu, simul montes exultabunt. Ad conspectu Domini: quoniam venit judicare terram. Judicabit orbem terrarum in justitia, & populos in æquitate.

Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ. 47. Cantate Domino canticum novum: quia cetera ejus, & brachiū sanctū ejus. Notā fecit Dominus salutare suū: in conspectu gentiū revelavit justitiā suā. Recordat' est miser cordis suū, & veritas suæ domui Israhel. Viderunt omnes terminī terræ salutare Dei nostri. Jubilante Deo omnis terra: cecitae, & exultate, & psallite. Psallite Domino in cithara, & in cithara & voce psalmi: In tubis draculibus & voce tubæ cornæ. Jubilare in conspectu regis Domini: Moveatur mare, & plenitudo ejus; orbis terrarum, & qui habitant in eo. Flumina plaudant manu, simul montes exultabunt. Ad conspectu Domini: quoniam venit judicare terram. Judicabit orbem terrarum in justitia, & populos in æquitate.

Cantate Domino canticum novum: quia cetera ejus, & brachiū sanctū ejus. Notā fecit Dominus salutare suū: in conspectu gentiū revelavit justitiā suā. Recordat' est miser cordis suū, & veritas suæ domui Israhel. Viderunt omnes terminī terræ salutare Dei nostri. Jubilante Deo omnis terra: cecitae, & exultate, & psallite. Psallite Domino in cithara, & in cithara & voce psalmi: In tubis draculibus & voce tubæ cornæ. Jubilare in conspectu regis Domini: Moveatur mare, & plenitudo ejus; orbis terrarum, & qui habitant in eo. Flumina plaudant manu, simul montes exultabunt. Ad conspectu Domini: quoniam venit judicare terram. Judicabit orbem terrarum in justitia, & populos in æquitate.

Ἐψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ. 47. Cantate Domino canticum novum: quia cetera ejus, & brachiū sanctū ejus. Notā fecit Dominus salutare suū: in conspectu gentiū revelavit justitiā suā. Recordat' est miser cordis suū, & veritas suæ domui Israhel. Viderunt omnes terminī terræ salutare Dei nostri. Jubilante Deo omnis terra: cecitae, & exultate, & psallite. Psallite Domino in cithara, & in cithara & voce psalmi: In tubis draculibus & voce tubæ cornæ. Jubilare in conspectu regis Domini: Moveatur mare, & plenitudo ejus; orbis terrarum, & qui habitant in eo. Flumina plaudant manu, simul montes exultabunt. Ad conspectu Domini: quoniam venit judicare terram. Judicabit orbem terrarum in justitia, & populos in æquitate.

Psalmus ipsi David. XCVIII.

Psalmus ipsi David. XCVIII.

Psalmus ipsi David. XCVIII.

Psalmus ipsi David. XCVIII.

Dominus regnavit, irascantur populi: qui sedet super Cherubim, moveatur terra. Dominus in Sion magnus: et excelsus super omnes populos. Constatentur nomini tuo magno: quoniam terribile et sanctum est: Et honor regis judicium diligit. Tu parāli directiones: judicium & justitiam in Jacob tuo fecisti. Exaltate Dominū Deum nostrum, & adorate scabellū pedum ejus: quoniam sanctum est. Moyses & Aaron in sacerdotibus ejus: & Samuel inter eos, qui invocant nomen ejus: Invocabant Dominum, & ipse exaudivat eos: In columna nubis loquebatur ad eos. Custodiēbant testimonia ejus, & praecepit quod dedit illis. Dominus Deus noster, tu exaudias eos: Deus, tu propitius fuisti eis, & ulciscens in omnes adinventiones eorum. Exaltate Dominum Deum nostrum, & adorate in monte sancto ejus: quoniam sanctus Dominus Deus noster.

Dominus regnavit, irascantur populi: qui sedet super Cherubim, moveatur terra. Dominus in Sion magnus: et excelsus super omnes populos. Constatentur nomini tuo magno: quoniam terribile et sanctum est: Et honor regis judicium diligit. Tu parāli directiones: judicium & justitiam in Jacob tuo fecisti. Exaltate Dominū Deum nostrum, & adorate scabellū pedum ejus: quoniam sanctum est. Moyses & Aaron in sacerdotibus ejus: & Samuel inter eos, qui invocant nomen ejus: Invocabant Dominum, & ipse exaudivat eos: In columna nubis loquebatur ad eos. Custodiēbant testimonia ejus, & praecepit quod dedit illis. Dominus Deus noster, tu exaudias eos: Deus, tu propitius fuisti eis, & ulciscens in omnes adinventiones eorum. Exaltate Dominum Deum nostrum, & adorate in monte sancto ejus: quoniam sanctus Dominus Deus noster.

Dominus regnavit, irascantur populi: qui sedet super Cherubim, moveatur terra. Dominus in Sion magnus: et excelsus super omnes populos. Constatentur nomini tuo magno: quoniam terribile et sanctum est: Et honor regis judicium diligit. Tu parāli directiones: judicium & justitiam in Jacob tuo fecisti. Exaltate Dominū Deum nostrum, & adorate scabellū pedum ejus: quoniam sanctum est. Moyses & Aaron in sacerdotibus ejus: & Samuel inter eos, qui invocant nomen ejus: Invocabant Dominum, & ipse exaudivat eos: In columna nubis loquebatur ad eos. Custodiēbant testimonia ejus, & praecepit quod dedit illis. Dominus Deus noster, tu exaudias eos: Deus, tu propitius fuisti eis, & ulciscens in omnes adinventiones eorum. Exaltate Dominum Deum nostrum, & adorate in monte sancto ejus: quoniam sanctus Dominus Deus noster.

Dominus regnavit, irascantur populi: qui sedet super Cherubim, moveatur terra. Dominus in Sion magnus: et excelsus super omnes populos. Constatentur nomini tuo magno: quoniam terribile et sanctum est: Et honor regis judicium diligit. Tu parāli directiones: judicium & justitiam in Jacob tuo fecisti. Exaltate Dominū Deum nostrum, & adorate scabellū pedum ejus: quoniam sanctum est. Moyses & Aaron in sacerdotibus ejus: & Samuel inter eos, qui invocant nomen ejus: Invocabant Dominum, & ipse exaudivat eos: In columna nubis loquebatur ad eos. Custodiēbant testimonia ejus, & praecepit quod dedit illis. Dominus Deus noster, tu exaudias eos: Deus, tu propitius fuisti eis, & ulciscens in omnes adinventiones eorum. Exaltate Dominum Deum nostrum, & adorate in monte sancto ejus: quoniam sanctus Dominus Deus noster.

INTERP. ÆTHIOP. PSAL. XCVII. [a] Salvavit dextera [b] testamentum suum. [c] Videte vos omnes [d] in omni terra: [e] & orbis etiam [f] Et flumina etiam [g] Ibi judicabit terram. PSAL. XCVIII. [a] Constatentur nomini tuo magno: [b] confirmasti veritatem: [c] creatorum nostrum: [d] et subter scabellum pedum ejus, quoniam sancti sunt isti: [e] Exaltatus est Dominus Deus noster, & adorate eum.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

Arabic text with Latin interpretation. Includes sections for Psalm 107 and Psalm 108. The Arabic text is written in a stylized script, and the Latin interpretation is in a smaller font below it. The text describes the power and glory of God, particularly in relation to the sea and the land.

תהלים : קד

1 omnia... 2 benedice anima mea domino... 3 qui remittit omnes iniquitates tuas... 4 sicut enim tuum iniquitas...

1 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח כל... 2 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח כל... 3 כל חסלו : דשבק לכל עוונתי דמסר לכל...

PARAPH. CHALD. VERF. LAT.

Benedic anima mea nomini Domini & non obliuiscaris omnium retributionum ejus... Qui remittit omnes iniquitates tuas...

1 gloriar : vehementer es magnificatus mi Deus Domine... 2 benedice anima mea domino...

1 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את... 2 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את...

Benedic anima mea nomini Dñi : Deus meus magnificatus es valde laudem & pulchritudinem induisti...

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את... 2 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את...

1 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את... 2 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את...

Benedic anima mea Dño, & ne obliuiscaris omnium retributionum ejus...

1 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את... 2 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את...

1 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את... 2 ברכי נפשי את יהוה ואל השכח את...

PSAL. CIV. Davids. Quam irret ad adorandum coram area Domini unam confessionem...

תהלים : קה

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

17 eis Dabis . fun tempore in corde eorum dandum ad sperant te ad ipsa Univerfa
 18 את כלבם בעתו : חתול להם
 19 יקטון חפחוח ידך ישבועו טוב : חסדו פנה
 20 יבדלו חסד רוחם ונעונו ואל עפרם ישובו : דומי gloria Erit
 21 וזחל רוחה ובראון וזחלש פני ארמה : ידו כבוד יהוה
 22 לעולם ישמח יהוה במעשיו : חפית לארץ
 23 וידעד יגע פהריו ויעשני : אשירה ליהוה בחיו
 24 אופרה לאלהי בעור : שחו אנבי אשמה
 25 ותמו פתאים מן ארץ ודעשמי עור אים : ביהוה
 26 פדני נפשי אחי יהוה הללויה :

27 כולו עלך קבירו למון מונדו בומניה : Omnia illa in te sperant . ut des eam eis in
 28 תתן לחו ונשיו חפחוח ארד ושבעו טוב : tempore suo . Dabis illis . & colligent ape-
 29 רחמלק שנתקד מתדלוין חכוש ורחוה : rief manum tuam . & fatuabuntur boni-
 30 ומנעונו וזחלש פני ארמה : דומי gloria Erit : tates manum tuam . & fatuabuntur boni-
 31 קושי וזחלש פני ארמה : דומי gloria Erit : tates manum tuam . & fatuabuntur boni-
 32 אקרו לעולם ידיו בעבורי : דומי gloria Erit : tates manum tuam . & fatuabuntur boni-
 33 לארעה ומתנפא מקרב בשויה ומסקו : Dabitur eis : & reovabis faciem terrae . Sit
 34 חננה : אשמה קום יי בחי אופר לאלוה : gloria Domini io seculum . laetetur Domi-
 35 בעור איתי : ובסם קרמו שויה אנה אחי : nus in operibus suis . Qui respicit terram . &
 36 בממרה רוי : ישמחו פתאים מן ארעה : tates manum tuam . & fatuabuntur boni-
 37 וישמחו חוב ליתיהון פדיני נפשי ותשמח : benedic anima mea nomini Domini . Hal-
 38 ביי הללויה : leljah .

קה

קה

PSAL. CV.

1 הורו ליהוה קרונו בשבנו לישמחו : et vos Laudate
 2 שירלו ופרלו שחו בבל נפלאוהו : Dominum Querite
 3 בשם קרשו ושמח לבו מבקשי יהוה : quae ejus mirabilia monumenta
 4 ועונו בקשו פנו חמר : et semini
 5 עשה זמרתו ומשני פיו : et judicium
 6 בני יעקב חזירו : הוא יהוה אליהו : et filii
 7 וכל הארץ משפתי : et universa terra
 8 וכל העולם כדבר יהוה : et omnia genera
 9 בראשית יום ויום : et in diebus
 10 ויום ויום : et in diebus
 11 ויום ויום : et in diebus
 12 ויום ויום : et in diebus
 13 ויום ויום : et in diebus
 14 ויום ויום : et in diebus
 15 ויום ויום : et in diebus
 16 ויום ויום : et in diebus

1 שבו קום יי קרון בשמה הודעו בעממה : nomen ejus . notas facite in populis opera-
 2 עוברו : שבו קרומו ופרו קרמו מלילו בכל : tiones ejus . Laudes dicite coram eo . psal-
 3 פרו שויה : שבו קושום קושיה יחיו לכהון : lite coram eo . narrate omnia miranda ejus
 4 רוי וזחלש פני ארמה : דומי gloria Erit : tates manum tuam . & fatuabuntur boni-
 5 פרו שויה יי עבר חמריו ורוני פופיה : et judicium coram eo . Quae sit ei laudatio
 6 ראברם עבריה בני יעקב חזירו : הוא יי : et filii Jacob electi ejus . Ipse est Do-
 7 אלהא בכל ארעה מתיחיו דינו : דבר ללעם : minus Deus noster . io omni terra proten-
 8 קומיה פתאים פקר לאלפי ררו : וי ער עב : sa sunt judicia ejus . Recordatus est in
 9 אברהם וקמיה לזכר : וקמיה לזכר : aeternum pacti sui . verbi quod precepit in
 10 לזכר לזכר קום עלם : למימרה אשח : mulationes ejus . Quod pepigit cum
 11 וזכר לזכר קום עלם : למימרה אשח : mulationes ejus . Quod pepigit cum
 12 וזכר לזכר קום עלם : למימרה אשח : mulationes ejus . Quod pepigit cum
 13 וזכר לזכר קום עלם : למימרה אשח : mulationes ejus . Quod pepigit cum
 14 וזכר לזכר קום עלם : למימרה אשח : mulationes ejus . Quod pepigit cum
 15 וזכר לזכר קום עלם : למימרה אשח : mulationes ejus . Quod pepigit cum
 16 וזכר לזכר קום עלם : למימרה אשח : mulationes ejus . Quod pepigit cum

Verio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

27 כלבם בעתו : חתול להם
 28 יקטון חפחוח ידך ישבועו טוב : חסדו פנה
 29 יבדלו חסד רוחם ונעונו ואל עפרם ישובו : דומי gloria Erit
 30 וזחל רוחה ובראון וזחלש פני ארמה : ידו כבוד יהוה
 31 לעולם ישמח יהוה במעשיו : חפית לארץ
 32 וידעד יגע פהריו ויעשני : אשירה ליהוה בחיו
 33 אופרה לאלהי בעור : שחו אנבי אשמה
 34 ותמו פתאים מן ארץ ודעשמי עור אים : ביהוה
 35 פדני נפשי אחי יהוה הללויה :

27 Omnia te expectant . ut suppedites eis cibum
 28 ris manum tuam . & fatuabuntur : Avertis fa-
 29 cient tuam . & turbantur : tollis spiritum eo-
 30 rum . & moriuntur . inque pulverem suum re-
 31 verentur : Mittes spiritum tuum . & crean-
 32 tur . atque renovas faciem terrae . Sit gloria
 33 Domini in seculum : gaudeat Dominus ope-
 34 ribus suis : Qui respicit humum . ac tremetit :
 35 & increpat montes . ac fumant : Laudabo
 36 Dominum in vita mea . & canam Deo meo
 37 quodam superflites ero . Grata sit ei laudatio
 38 mea . & ego laetabor in Domino . Et consu-
 39 matorum peccatores de terra . & scelerati haud
 40 moram facient in ea . Benedic anima mea
 41 Domino .

PSAL. CV.
 Anonymus . Dissert in eo de historia . Ne me .
 1 tuas Jacob descendere in Aegyptum . Stimul
 2 etiam nos spiritualiter docet non esse perite-
 3 scendum quum exit quis ad decerandum con-
 4 tra demones : quia Deus est auxiliium nostrum .
 5 & pugnat pro nobis . Versus 91 .
 6 Confitemini Dño . & invocate nome ejus .
 7 et declarate inter populos opera eij : Glo-
 8 rificate eum . & canite illi . & enarrate cun-
 9 ctia mirabilia ejus : Laudate nomen sanctitatis
 10 ejus : laetetur cor eorum qui querunt Dñm .
 11 Querite Dñm & corroboramini . & expecte
 12 faciem ejus omni tempore . Memoria repente
 13 prodigij ejus quae paravit . miracula ejus &
 14 judicium oris ejus . O semen Abrahæ servi
 15 ejus . & filii Jacob electi ejus . Ipse est Domi-
 16 nus Deus noster . cujus judicium in universa ter-
 17 ra . Meminit in perpetuum foederis sui . verbi
 18 de quo monuit in mille avæ . Sanxit enim
 19 pactum suum cum Abraham . & juramenta
 20 sua cum Isaac . Et testimonium suum cum Ja-
 21 cob . sedes Israeli in sempiternum : Dixitque .
 22 Tibi dabo terram Canaan funes hereditatis
 23 vestrae . Cum igitur exigui essetis numero .
 24 pauci essetis . & advenæ essetis in ea : Pro-
 25 cesserunt de gente ad gentem . & de regno ad
 26 populum alium : Et non permisit homini op-
 27 primer eos . Corripuit reges propter illos .
 28 dicens . Ne accedatis ad uncios meos . &
 29 prophetas meos ne ledatis . Et advocavit fa-
 30 mem super terram . & omnem culum sege-
 31 sis eorum contrivit .

תהלים : קה

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

17 compede in Affixerunt . Joseph est venditus servum in : vicum terram facti ad Mifit
 18 celus verbi venit tempus ad usque : ejus animi est ingrederum ferrum : ejus pedem
 19 populorum dominator : cum solvit & pax Mifit . eum vocavit Domini eloquii
 20 amittit iohannem dicitur : solvit iohannem dicitur : solvit iohannem dicitur : solvit iohannem dicitur
 21 est ingrederum efficeret sapientes & : sua anima in ejus principes aligavit . ad
 22 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 23 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 24 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 25 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 26 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 27 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 28 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 29 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 30 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 31 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 32 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 33 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 34 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 35 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael

17 Mifit ante eos virum sapientem, in servum
 18 pedes ejus, catene ferree intravit in ani-
 19 mam ejus. Quousque tempus veniret ser-
 20 monis Mifit, Verbum Domini reprovavit
 21 eum. Mifit rex & solvit eum; principes po-
 22 pulorum, & dimisit eum. Constituit eum
 23 dominum super domum suam, et principem
 24 in omni acquisitione sua. Ut devinceret pro-
 25 ceres ejus tanquam ad animam suam : &
 26 senioribus ejus sapientia preceit. Et
 27 venit Ifrael in Egyptum, & Jacob habi-
 28 tavit in terra Cham. Et crescere fecit po-
 29 pulum suum valde, & fortiore eum fecit
 30 molestarioribus ejus. Convertit eum
 31 cor eorum ut odio haberent populum ejus,
 32 ut excogitarent mala contra servos ejus.
 33 Mifit Mofse servum suum, [et] Aharon,
 34 quoniam complacuit sibi in eo. Posue-
 35 runt in eis verba figurorum ejus, & pro-
 36 digia ejus in terra Cham. Mifit tenebras
 37 & obtenebravit eos: & non restitit ver-
 38 bo ejus. Convertit aquas eorum in fan-
 39 guinem, & occidit omnes pisces eorum.
 40 Ebullit terra eorum ranas in cubilibus re-
 41 gum eorum. Dixit, ut venient insecto-
 42 rum commixtiones, pediculi in omnibus
 43 finibus eorum. Dedit pluvias eorum gran-
 44 dinem, ignem urentem in terra eorum.
 45 Et percussit vineas eorum, & ficus eorum,
 46 & confregit arbores finium eorum. Dixit,
 47 & adduxit locustas & bruchum innume-
 48 ros. Et consumpsit omnem herbam in ter-
 49 ra eorum, et comedit fructus terre eorum.
 50 Et percussit omne primogenitum in
 51 Egypto, primitias omnis fortitudinis eo-
 52 rum. Et eduxit eos cum argento & auro;
 53 & non adjudicati sunt cum Egyptiis ad of-
 54 fensiculum. Latati sunt Egyptii cum
 55 gredereantur, quoniam ceciderat timor
 56 eorum super ipsos. Expandit tentorium
 57 suum in nubibus tanquam velamen, &
 58 ignem ut luceret in nocte. Petierunt car-
 59 nes, & adduxit cornuicæ, ac pane coele-
 60 sti futurabit eos. Aperuit petram & fluxe-
 61 runt aquæ, ambulaverunt in aridis [locis]
 62 fluminis instar. Quoniam memor suus elo-
 63 qui sancti sui quod [habuit] cum Abraham
 64 servo suo. Et duxit populum suum in lac-
 65 tibus, in laude electos suos. Et dedit eis
 66 terras populorum, & labore eorum pos-
 67 sederunt hereditatem suam. Ut observent
 68 precepta ejus, & Legem ejus custodiant. *Hallelujah.*

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 compede in Affixerunt . Joseph est venditus servum in : vicum terram facti ad Mifit
 18 celus verbi venit tempus ad usque : ejus animi est ingrederum ferrum : ejus pedem
 19 populorum dominator : cum solvit & pax Mifit . eum vocavit Domini eloquii
 20 amittit iohannem dicitur : solvit iohannem dicitur : solvit iohannem dicitur : solvit iohannem dicitur
 21 est ingrederum efficeret sapientes & : sua anima in ejus principes aligavit . ad
 22 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 23 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 24 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 25 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 26 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 27 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 28 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 29 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 30 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 31 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 32 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 33 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 34 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael
 35 facti fructuare Et . Cham terra in est peregrinatus Jacob & : Egyptum Ifrael

17 Mifit ante illos virum, & in servitute ven-
 18 ditus fuit Joseph : Strinxerunt compedibus
 19 pedes ejus, & per ferrum transit anima ipsi-
 20 us. Quoadusque eventus comprobaretur verbu
 21 illius. Sermo Domini exploravit eum. Mifit Rex
 22 & solvit eu, & constituit illi principem super
 23 populu suu, dnm super domu suam, & prae-
 24 fecti super omne possessione suam; Ut casti-
 25 garet principes prout vellet, & senioribus sapi-
 26 entes redderet. *Servio*
 27 Et ingressus est Ifrael Egyptum, & Jacob ha-
 28 bitavit in tabernaculo Ham. Auxit vehemē-
 29 ter populū suū, & potentiorē fecit eum ini-
 30 micis suis. Verfūm; est cor eorū ad profes-
 31 quendū odio populū ejus, & ad machinandū
 32 in servos ipsi. Mifit Moſen ſervū ſuū, & Ah-
 33 ron eum elegerat : Edidit per eos prodigi-
 34 a ſua, & portenta ſua in terra Ham. Mifit
 35 tenebras et obſcuravit: & exacerbaverit ver-
 36 bum ej. Vertit aquas eorū in ſanguine, & 29
 37 mortificavit piſces eorum. Reptare fecit in
 38 terrā illorū ranas, & in arcana regum eorū.
 39 Dixit, & venerunt infeſta atque pediculi: ut
 40 omnem ſinem ipſorum. Fecit pluviam eorum
 41 graninem, & ignis accenſus eſt in terra eo-
 42 rum. Percuſit vites eorum, & ficus eorum;
 43 & confregit arbores finium ipſorum. Dixit,
 44 & venit locuſta, atq; bruch' abiq; numero in
 45 univerſam terrā eorū, Vorarūt omnem herbam
 46 nam ac fructus agrorū eorum, Occidit pri-
 47 mogenitos quosq; Egypti, primum quemque
 48 ſcētū eorum. Eduxit illos cum argento & au-
 49 ro, & non erat in ſamilis eorū iuſtitum. La-
 50 tara eſt Egyptus de egreſſu eorum, quia cecidit
 51 formidō ipſorum in illos. Expandit ſu-
 52 per eos nubē, & obumbravit illos: ignemq;
 53 ad illuminandū noctū. Petierunt, & adduxit
 54 eis cibus, & pane coeli ſatiavit illos. Aperu-
 55 it petram, & fluxerunt aquæ, & decurreunt
 56 aquæ per regionem ſitibundam; Quia recor-
 57 datus eſt verbi ſancitatis ſuæ, Abraham effe
 58 ſervum ſuum. Eduxit populū ſuum cum gau-
 59 dio, & cum gloria adolſcentes ſuos. Dedit
 60 quæ illis terras populorum, & labore eorum
 61 gentium poſſederunt: Ut caverent precepta ejus,
 62 & legem ipſius obſervarent.

17 * עֲרָא מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 18 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 19 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 20 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 21 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 22 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 23 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 24 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 25 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 26 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 27 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 28 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 29 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 30 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 31 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 32 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 33 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 34 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 35 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 36 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 37 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 38 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 39 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 40 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 41 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 42 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 43 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 44 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה
 45 * מִפְּיֵיהּ יוֹסֵף, & בְּסֵרְוֵיהּ אֶתְּ הַטְּוִיָּה

Verfio VULG. LAT.

17 Misit ante eos viru : in fervu venun- 17
datus est Ioseph. Humiliaverunt in 18
compedibus pedes ejus, ferrum per-

Verf. GRÆCA LXX. Interp.

17 (A) ΑΠΕΠΕΙΝΑΝ ΕΝ ΤΕΡΡΑΙΣ ΑΥΤΟΥ ΑΥΤΟΝ, ΟΙ ΕΙΣ 17
δουλον επεσθη Ιωσηφ. Ι Ευπειναν εν πεδαις 18
αυτου σιδαιου αυτη. Ι (C) δουλον ειρηθη εν 19
ταμχοις εν ταδαν εν λαβον αυτη. Ι τδ λαβον (C) εν

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopica, TransL. LAT.

16 Misit ante eos bovinnem: [h] in 17
fervu venunclaus est Jofeph. 17
Humiliaverunt in compedib' pedes 18
ejus: [c] ferrum pertransivit (e) a-

Verfio ÆTHIOPICA.

16 ወረዘው ስለሌለ፡ ቅድሚያው፡ ወተክረው፡ 16
ሰፊ፡ ወጎን፡ ስም፡ ስሚ፡ ። ወጎን፡ ስሚ፡ 17
በፍጥነት፡ ፡ ወጎን፡ ስም፡ ፡ ወጎን፡ ስም፡ 18
፡ ወጎን፡ ስም፡ ፡ ወጎን፡ ስም፡ ፡ ወጎን፡ ስም፡ 19

(A) ante (S) eorum (L) autem in qm (R) uti paretur (A) Chitres (M) omnia chertan (V) omnia...
jus a ferro: [d] probavit cum [c] & possit cum principu ppositum. [f] & potestatem dedit et in omni possessione suam. [g] in seniores eorum pudentes redderet ipse. [h] terram Ægypti: & Jacob etiam inhabitabit. [i] in eis voce signorū & [k] verbi ejus. [l] palatit [m] Jofit [n] Jofit [o] Jofit [p] in flumina folitadines. [q] leges ejus, & testamentum ejus

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 أرسل انماهم رجلا فيبيع يوسف كعبه * ولولا رحمة يعقوب الكذب * عيب نيسة * حي جاب 17
كلمة * وكلمة الرب طرحت فيه النار * أرسل الملك فاطلعه * وجعله ريبس سعوب * وركبه سيدا 19
علي منبراه * وريسا في بيع ماله * الكبي يوروب روسا * كعبه وبعقه مسلكه * ثم دخل اسرائيل 21
الي مصر * واسبع يعقوب الي ارض حام * فامر سعوب احد اوعن اكرم من اعدائه * فانصرف 23
فلبعض سعوب ليعكروا بعبداه * فاسل موسى عبده وفرون الذي احب ان * ووضعه فيما 25
اقوال آياته * وعجابته في ارض حام * بعت طابفة فاطلمب * فاعصبوا اوقاله * فحلب مياهم دما 27
وربلا اصابهم * وبعبت الارض صلعة في قباطين ملوكلهم * قال حواء ذباب الكلب * والقمل في 31
جميع كورهم * جعل امطارهم بردا * واسعلبت النار في ارضهم * صر سكر كرونهم وسكر بنينهم 33
وحطم جميع سكرهم * قال فاعني جراد وجذب لايحصي * فاكل جميع حسب ارضهم * واعجل 35
جميع نمن ارضهم * وصر كل نملهم في ارضهم * واول تعهم جمعاه * واحرجهم بالفضة والذهب 37
وليس مريضا في اسباطهم * فخرج مصر يكرورهم * لان حوفهم افي عليهم * بسط سكايا وظلمهم 39
وبار في الديل ليصي لهم * سالوا طعاما حواء هم السالوي * وجبر السماء اسبعهم به * سع 41
الصكن فسالت المياه وسلكت في العاطس اطارا * لانه ذكر كلمة القدس الذي فون 43
لاشهم عبده * واحرج سعوب بالفضة وكراربه بالسروبر * واعطاهم كور الاسم * وورنوا انعاب 44
السعوب * لكي يخطوا حقوه * ويطلبوا ناموسه * اللدليا * 45

Misit ante eos viru, et vendit' est Jofiph 17
in fervu: Est humiliaverunt pedes ej' com- 18
pedibus servit', Pertransit anima eius.
Quoad vendit' verbu' ejus, & verbu' do- 19
mini injectu' in eu' regim. Mitit rex &
dimisit illu', et constituit eu' principu' popu- 20
laru'. Et possit eu' dominu' sup' domu' 21
sua, & presertim sup' omnes facultates suas.
Et eundem principu' ejus autem sibi 22
ignis, et daceret feros ejus. Dixitq' ing' & 23
sua est israel in Ægyptu', & migra' est Jacob in terra H. Et inprincipu' autem popu- 24
lari' ejus vorbenientes, & corrodantib' eu' pte inimicu' ipsi'. Et convertit' est cor eoru' 25
ad adimn' populi eoru', ut dolos' agerent in servos suos. Quare misit' rex sem' fervu' 26
sua, & Aaronem quem elegerat. Et possit 27
in inroque verba signoru' suorum, & miracula sua in terra H. Misit obfcur' aie 28
& facti sunt tenebre: & ad iram conc' larvarent fermos ejus. Et ad viciis aquas 29
coru' in sanguine, et occidit pisces coru'. Et scaturit terra vana, in cubitibus regum 30
eorum. Dixit, & venerunt musce canu' & 31
pediculi in omnes terminos eorum. Fecit 32
pluvias eorum grandinem, et accensit eis ignis in terra eorum. Percussit arbores vs 33
nem' illu', & a-biores siccu' eoru', et confregit omnes arbores finium eoru'. Dixit, et 34
venit, ut locuste, et bruchus innumbrabili'. Et comedit omem herbam terre coru'. 35
vorarunt que onium fructum terra eorum. Et percussit omne primogenium in terra 36
eoru', & primicias laboru' eoru' cuiuscuq' erat. Et eduxit eos cum argento et auro, & 37
non erat egyptus in tribubus eorum: Et 38
gausit' est Ægyptus de extin' illoru': quia timor coru' viciis super eor'. Extendit nu- 39
beru', & obumbravit eos: ignem in nocte, ut luceret eis. Desierunt cibi, & venerunt 40
et cotinuerunt que pane celi: furarunt illos. Fecitq' petru', et effluerunt: aqua et excrus 41
veniunt per siribunda in servos. Quoniam 42
recoradavit eis fermu' suu' factu', quem offerunt Abrahæ servo suo. Et electos suos cum illu' suum cum laetitia, & electos suos cum gaudio. Et dedit illis provincia' gentium, 44
et hereditavit' possederunt labores populo- rum. Et custodiant' statuta ejus, & requirunt legem ipsius. Alleluja. 45

ההלים : קו

P S A L. CVI. קו

1. ¹ Misericordia scilicet in quoniam bonus quilibet, Domino Confitemini. ² Fab Laudate
 2. ³ Beati eius laudem omnem euulgabit: DOMINI fortitudines eloquatur. Quis
 3. ⁴ Dominus mei Mercedo. ⁵ tempore omni iustitiam facient: iudicium custodiant
 4. ⁶ in omni tempore. Recordare mei Domine in voluntate tua cum populo tuo,
 5. ⁷ recordare mei in redemptione tua. Ut videam in bonitate electorum tuorum, ut gaudeam in laetitia populi tui, & laudes dicam cum hereditate tua. Peccavimus cum patribus nostris, inique fecimus, & impie egimus. Patres nostri in Aegypto non intellexerunt facta mirabilia tua, nec fuerunt memores multitudinis misericordiae tuae, sed fuerunt rebelles in Verbum tuum iuxta mare in mari rubro. Et redemit eos propter nomen suum, ut notam faceret potentiam suam. Et comminatus est mari rubro, ac siccatum est; & deduxit eos per abyssos sicut per defertum. Et redemit eos de manu oris, & emittit eos de manu aethiopyum inimicitiae. Et operuerunt aquae operibus ipsorum: unus ex eis non superavit. Et crediderunt in nomine Verbi eius, & cecinerunt laudem ejus. Cito oblitus sunt opera ejus, nec conversi sunt ad consilium ejus. Et petierunt petitionem in deserto, & tentaverunt Deum in loco desolato. Et dedit eis petitionem eorum, & milit maciem in animas ipsorum. Et invidia commoti sunt contra Moysen in castris, & in Abiron sanctum Domini. Aperta est terra & deglutiivit Dathan, & operuit congregationem Abiron. Et succensus est ignis in congregationem eorum flamma depasit et impios. Fecerunt vitulum in Choreb, & adoraverit constanter. Et mutaverit gloria Domini sui in similitudinem vituli comeditis herbam & mugientis. Obliti sunt Dei demptoris eorum, qui grandia edidit operum in Aegypto. Mirabilia in terra Cham, terribilia in mari rubro. Et dixit in verbo suo exterminaverunt eos, nisi Moyses elecussus surrexisset, & fele roborasset orando in conspectu ejus, ut averteret iram illius, non defuisset. Et abominata est anima eorum terram desiderabilem, acque crediderunt verbo ejus.

1. ¹ Misericordia scilicet in quoniam bonus quilibet, Domino Confitemini. ² Fab Laudate
 2. ³ Beati eius laudem omnem euulgabit: DOMINI fortitudines eloquatur. Quis
 3. ⁴ Dominus mei Mercedo. ⁵ tempore omni iustitiam facient: iudicium custodiant
 4. ⁶ in omni tempore. Recordare mei Domine in voluntate tua cum populo tuo,
 5. ⁷ recordare mei in redemptione tua. Ut videam in bonitate electorum tuorum, ut gaudeam in laetitia populi tui, & laudes dicam cum hereditate tua. Peccavimus cum patribus nostris, inique fecimus, & impie egimus. Patres nostri in Aegypto non intellexerunt facta mirabilia tua, nec fuerunt memores multitudinis misericordiae tuae, sed fuerunt rebelles in Verbum tuum iuxta mare in mari rubro. Et redemit eos propter nomen suum, ut notam faceret potentiam suam. Et comminatus est mari rubro, ac siccatum est; & deduxit eos per abyssos sicut per defertum. Et redemit eos de manu oris, & emittit eos de manu aethiopyum inimicitiae. Et operuerunt aquae operibus ipsorum: unus ex eis non superavit. Et crediderunt in nomine Verbi eius, & cecinerunt laudem ejus. Cito oblitus sunt opera ejus, nec conversi sunt ad consilium ejus. Et petierunt petitionem in deserto, & tentaverunt Deum in loco desolato. Et dedit eis petitionem eorum, & milit maciem in animas ipsorum. Et invidia commoti sunt contra Moysen in castris, & in Abiron sanctum Domini. Aperta est terra & deglutiivit Dathan, & operuit congregationem Abiron. Et succensus est ignis in congregationem eorum flamma depasit et impios. Fecerunt vitulum in Choreb, & adoraverit constanter. Et mutaverit gloria Domini sui in similitudinem vituli comeditis herbam & mugientis. Obliti sunt Dei demptoris eorum, qui grandia edidit operum in Aegypto. Mirabilia in terra Cham, terribilia in mari rubro. Et dixit in verbo suo exterminaverunt eos, nisi Moyses elecussus surrexisset, & fele roborasset orando in conspectu ejus, ut averteret iram illius, non defuisset. Et abominata est anima eorum terram desiderabilem, acque crediderunt verbo ejus.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1. ¹ Misericordia scilicet in quoniam bonus quilibet, Domino Confitemini. ² Fab Laudate
 2. ³ Beati eius laudem omnem euulgabit: DOMINI fortitudines eloquatur. Quis
 3. ⁴ Dominus mei Mercedo. ⁵ tempore omni iustitiam facient: iudicium custodiant
 4. ⁶ in omni tempore. Recordare mei Domine in voluntate tua cum populo tuo,
 5. ⁷ recordare mei in redemptione tua. Ut videam in bonitate electorum tuorum, ut gaudeam in laetitia populi tui, & laudes dicam cum hereditate tua. Peccavimus cum patribus nostris, inique fecimus, & impie egimus. Patres nostri in Aegypto non intellexerunt facta mirabilia tua, nec fuerunt memores multitudinis misericordiae tuae, sed fuerunt rebelles in Verbum tuum iuxta mare in mari rubro. Et redemit eos propter nomen suum, ut notam faceret potentiam suam. Et comminatus est mari rubro, ac siccatum est; & deduxit eos per abyssos sicut per defertum. Et redemit eos de manu oris, & emittit eos de manu aethiopyum inimicitiae. Et operuerunt aquae operibus ipsorum: unus ex eis non superavit. Et crediderunt in nomine Verbi eius, & cecinerunt laudem ejus. Cito oblitus sunt opera ejus, nec conversi sunt ad consilium ejus. Et petierunt petitionem in deserto, & tentaverunt Deum in loco desolato. Et dedit eis petitionem eorum, & milit maciem in animas ipsorum. Et invidia commoti sunt contra Moysen in castris, & in Abiron sanctum Domini. Aperta est terra & deglutiivit Dathan, & operuit congregationem Abiron. Et succensus est ignis in congregationem eorum flamma depasit et impios. Fecerunt vitulum in Choreb, & adoraverit constanter. Et mutaverit gloria Domini sui in similitudinem vituli comeditis herbam & mugientis. Obliti sunt Dei demptoris eorum, qui grandia edidit operum in Aegypto. Mirabilia in terra Cham, terribilia in mari rubro. Et dixit in verbo suo exterminaverunt eos, nisi Moyses elecussus surrexisset, & fele roborasset orando in conspectu ejus, ut averteret iram illius, non defuisset. Et abominata est anima eorum terram desiderabilem, acque crediderunt verbo ejus.

1. ¹ Misericordia scilicet in quoniam bonus quilibet, Domino Confitemini. ² Fab Laudate
 2. ³ Beati eius laudem omnem euulgabit: DOMINI fortitudines eloquatur. Quis
 3. ⁴ Dominus mei Mercedo. ⁵ tempore omni iustitiam facient: iudicium custodiant
 4. ⁶ in omni tempore. Recordare mei Domine in voluntate tua cum populo tuo,
 5. ⁷ recordare mei in redemptione tua. Ut videam in bonitate electorum tuorum, ut gaudeam in laetitia populi tui, & laudes dicam cum hereditate tua. Peccavimus cum patribus nostris, inique fecimus, & impie egimus. Patres nostri in Aegypto non intellexerunt facta mirabilia tua, nec fuerunt memores multitudinis misericordiae tuae, sed fuerunt rebelles in Verbum tuum iuxta mare in mari rubro. Et redemit eos propter nomen suum, ut notam faceret potentiam suam. Et comminatus est mari rubro, ac siccatum est; & deduxit eos per abyssos sicut per defertum. Et redemit eos de manu oris, & emittit eos de manu aethiopyum inimicitiae. Et operuerunt aquae operibus ipsorum: unus ex eis non superavit. Et crediderunt in nomine Verbi eius, & cecinerunt laudem ejus. Cito oblitus sunt opera ejus, nec conversi sunt ad consilium ejus. Et petierunt petitionem in deserto, & tentaverunt Deum in loco desolato. Et dedit eis petitionem eorum, & milit maciem in animas ipsorum. Et invidia commoti sunt contra Moysen in castris, & in Abiron sanctum Domini. Aperta est terra & deglutiivit Dathan, & operuit congregationem Abiron. Et succensus est ignis in congregationem eorum flamma depasit et impios. Fecerunt vitulum in Choreb, & adoraverit constanter. Et mutaverit gloria Domini sui in similitudinem vituli comeditis herbam & mugientis. Obliti sunt Dei demptoris eorum, qui grandia edidit operum in Aegypto. Mirabilia in terra Cham, terribilia in mari rubro. Et dixit in verbo suo exterminaverunt eos, nisi Moyses elecussus surrexisset, & fele roborasset orando in conspectu ejus, ut averteret iram illius, non defuisset. Et abominata est anima eorum terram desiderabilem, acque crediderunt verbo ejus.

PSAL. CVI.
 Anonymus. Excitavit eos ad praecipua Domini servanda. Docet; nos ut quo magis deliquerunt Judaei, nos extimescamus: ne contumeliam in Ecclesia, neve contumeliam cum fratribus nostris nullo inquam pacto: & praesertim quum a sumis temporis Mysteriorum & orationis. Quum peccavimus, in penitentiam agamus. Versus 104.
 Confitemini Dño, quia bonus est, & in feculum benignitas ejus. Quis recenset mihi racula Dñi, & referat cunctas laudes ejus? Beati ii qui servavit iudicia ejus, & exequuntur iustitiam illius omni tempore. Memento Dñi Dñe cum benepalacio tua, quum populus tuum, videris nos cum salute tua. Ut videamus bona electorum tuorum, gaudeam gaudiorum, & gloriemur hereditate tua. Peccavimus cum patribus nostris, & deliravimus, impietatem; commisimus. Patres nostri in Aegypto non dependenderunt miracula tua, neque recordati sunt multitudinis beneficiorum tuorum, & alterati sunt prope aquas, in mari Suph. Attamen liberavit eos propter nomen suum ut non offenderet potentiam suam: Increpuitque mare Suph, & exaruit: fecitque eos ambulare per abyssum quasi per desertum. Et salvavit illos de manu hostis, eripuitque eos de manu iugentis: Et obruerunt aquae angustiantes illos, ac ne in unum quidem ex iis fuit superstes. Crediderunt in verbis ejus, & cecinerunt laudes ejus. Festinaverunt atque, oblitii sunt Deum, & non expectaverunt consilium ipsius. Concupiscentia exarsit in unum in solitudine, & tentaverunt Deum in Animam. Satisfecit illorum petitionibus, misitque: fatigavit animas eorum. Et inviderunt Moysi exercitum, atque, Ahroni sancto Dñi. Aperta est terra, & deglutiivit Dathan, & operuit congregationem Abiron; Exarsit ignis in castris eorum, & flamma combussit nefarios. Recurrunt vitulum in Horib, & adoraverunt fuisse: Ac permutarunt gloriam suam effigie bovum comeditis herbam. Et oblitii sunt Deum qui salvavit eos, qui patravit magna in Aegypto, Et misit in terra Ham, atque, terribilia in mari: Suph. Dixitque se perditurum eos, & Sedit. Nisi Moyses elecussus surrexisset in ruptura eorum illo divertissetque, in ipsius nec corruperet eos. Et aspernati sunt terram desiderabilem, & non crediderunt verbo ejus:

Verfio VULG. LAT.

Ascendunt usque ad caelos, & descendunt usque ad abyssos...

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Αναβάντων ἕως τῶν οὐρανῶν, ἢ ἕως τῶν ἀβυσσῶν...

Verfio GRÆC. LXX. Interp. & ETHIOP. Transl. LAT.

Ascendunt usque ad caelos & descendunt usque ad abyssos...

Verfio ÆTHIOPICA.

የወገን ለከበረ፡ ላለከበረ፡ ላለከበረ፡...

Interpretation of the Latin and Greek texts, including Vulgate, Septuagint, and Ethiopic versions.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

Arabic text with Latin interpretations. Includes verses 26-43 and 1-8 with corresponding Latin translations.

Ascendens ad caelos, et descendens erues in terra. Liquifecit super animam eorum...

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Verf. GRÆC. LXX. Interp. & Ethiopticæ, Tract. I. LAT.

Verfio ÆTHIOPICA.

9 Meus est Galaad, & me est Manafes: & Ephraim susceptio capitis mei. Juc...

9 Ἕμος ἐστὶν Γαλαὰδ καὶ ἐγὼ εἰμι Μανασῆς, καὶ ἐφθαίμη ἐστὶν ἡ ἀποχαιρῶν ἡ κεφαλῆς μου. Ἰου...

Mihi est Galaad, et mea est Manafes. Ephraim susceptio capitis mei. Juc...

Ἦμος ἐστὶν ἡ Γαλαὰδ· ἐγὼ εἰμι Μανασῆς, καὶ ἐφθαίμη ἐστὶν ἡ ἀποχαιρῶν ἡ κεφαλῆς μου...

In finem, Palmus David. CVIII.

Deus, laude me ne tacueris: quia...

Deus, laude me ne tacueris: quia peccatoris...

Deus, laude me ne tacueris: quia peccatoris...

Deus, laude me ne tacueris: quia peccatoris, & os dolosum super me aperit... Deum, laude me ne tacueris: quia peccatoris...

Ἐὺς, αὐτὸς ἐθέλει κωμὸν ἐμὸν μὴ σιωπῆσαι, ἵνα ἵσθαι ἐμε αἰτιώμενος ἡ γλῶσσα ἐμὴ ἀνοιγῆται ἐπὶ ἐμοί... Deum, laude me ne tacueris: quia peccatoris...

Deus, laude me ne tacueris: quia peccatoris, & os dolosum super me aperit. Locuti sunt adversi...

Deus, laude me ne tacueris: quia peccatoris, & os dolosum super me aperit. Locuti sunt adversi...

INTERP. ÆTHIO. [c] sacerdos [pei] me: [d] innotuit aut [e] spernet eos qui affligunt me. PSAL. XCIII. [a] orationem meam ne [b] iniquis [c] odio circumdederunt [d] reddiderunt mihi...

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * لي جلعاد وبي مناسا * افرام هو عمر راسي * هوذا هو منكمي * الواجب انبي رجائي * علي ادم * اللهم لا تعزل عن نسيكني * فانه قد انقح عاني فم اعطاني وبع العاس * باحوي بلسان عاسي * واكلميني باقوال بعض * وطاروني كجنا * بدل ان يحبوني سعوا بي * وانا كتب اصليتي * وقرنوا علي البس عوض اكبر * والبعض عوض كعبي * ام علي حاطيا * وليقع انلس عن عينيه * ادا حوكم يحج كصوما * صاع به يحج حطية * ويصير ايامه فليد وليحد راسه واجد احر * يصير بيوه ايتاما * ويصير امرأته ارملة * وليكرك بيوه مسفلين في طلب الصدقه * يفتون من مساكيم * يفتس العرهم كل سي له * كطفت العراة جميع كده * ولا يكون له ناصر * ولا متراف يتدون علي ايتاما * ولنساضل بيوه وليصح اسمه في جنبل واجد * نيدكر اسم ابيه وقدام الرب * ولا نمكنا حطينه امه * ويكون امام الرب في كل زمان * ويبيد درهم من الارض * حيث انه لم يندكر ان يصعد رجه طرد انسانا فقبل صعبا وواحد خاسع القلم لعملة * احب الاعمه فتهي تاحته * ولم يساء البركه فتهي تبعد عنه * لنس الاعمه كالرب واصلت في احسانه كلمة * وفي عطامه كالين * ويكون له كالنوب ادا لسة * وكالبطعة يمتطعها كل زمان

תהלים : קי קיא

TARGUM.

contumalium loquentium & Domino cum à mecor adversariorum opus Hoc
10 ואתי פעלת עשני מאת יהודה והדרבר רע על
11 נפשי : ואחרי אלהים יי עבד עמי מן פגלל שמך
12 הנה טובך וחסדך פני רחי : ארדם עמי וחשכא
13 אנה ולבי שפי בני : הנה טולא רכובי וחסדך
14 אתנמיות אשלתי וזה ונא : רכובי אחקלו
15 מזונמא ובקרי פתרו מלחי פטים : ואנא הויהו
16 קנא להון יחסו ותי ושלטון וישיהו : סגור
17 לי יי אלהי פרוק ותי הנה חסדך : וידעון ארדם
18 סחך דא אנה יי עבדך : ולטטון הנון ואח
19 חבדך וקומו ויברון ועבדך יחרי : ולבשון
20 ספיני כסופא ויעשפון חוד מעלא ברחונו אורי
21 יי לחרא כפופי ובכמה חפמיא אשפנייה :
22 ארדם יקום מן ומנא רחשכא למפרק מסרני
23 נפשיה :

Hoc est opus adversantium mihi, à Dño, & 20
eorum qui locuti sunt malum adversus 21
animam meam. Tu verbè Deus Dñe age mecum 22
propter nomen tuum: iuxta benignitatem & 23
misericordiam tuam libera me. Quoniam ege- 24
nus & pauper ego, & cor meum contritè est 25
intra me. Sicut umbra cum declinat, confum- 26
ptus sum; vagatus sum sicut locusta. Geoua 27
mea collapsa sunt præ jejunio, & caro mea maci- 28
lenta est absque pinguedine. Et ego fui 29
opprobriū eis; viderunt me, et moverunt ca- 30
puta sua. Adjuva me Dñe Deus meus, salva 31
me secundum misericordiam tuā. Et fiant 17
quia percussio tua hæc est; tu Dñe fecisti eā. 18
Maledicent illi, & tu benedices; infurgent & 19
confundentur; servus autè tuus lætabitur. In- 20
diant olores mei pudore, & cooperantur sicut 21
chlamyde confusione sua. Confitebor 22
Dño multū in ore meo, & in medio fasciū tu- 23
laudabo eū, Quoniam stabit à dextera pauperis, 24
ut redimat à iudicibus animam ejus.

Per manum Davidis canticum.

PSAL. CX.

Dixit Dñs in verbo suo, se constitutum
me dominum totius Israel: sed dixit mihi
denovo, Opperte verò Sionem, qui est de
tribu Benjamin, donec moriatur, quia non
convenit regno cum socio; & postea
ponam inimicos tuos suppeditatum pedum tuo-
rum. Targum alius: Dixit Dñs in verbo suo,
se daturum mihi dominationē, eò quod incu-
berim doctrinæ Legis dextera ejus: Expecta
donec ponam inimicos tuos suppeditatum
pedum tuorum, Virgam fortitudinis tuæ mi-
tetur Dominus de Sion, & dominaberis in nie-
tore inimicorum tuorū, Populus tuus domus
Israel qui lubenter incumbunt Legi, in die
quo prolis commiseris, adjuvaberis cum eis;
in splendorib' fanctitatis misericordie Dei
ad te properabant tanquam descensio rotis,
sedebunt confidenter profapse tue. Juravit
Dominus nec pavitebit eum, se presulem iri
magnum (Sacerdotem) in mundo futuro,
pro merito quòd fuerit rex immaculatus.
Majestas Dñi ad dexteram tuam percussit in
die ire sue reges. Constitutus est iudex super
populos: implevit terram cadaveribus impi-
orum qui interfecit fuerunt: percussit capita
regum super terra multorum admodum. Ab 7
ote prophete in via doctrinam accipiet:
propterea exaltabit caput.

Hallelujah. PSA L. CXI.

Laudabo coram Domino in toto corde,
in secreto rectorum & congregatione.

PSAL. CX. קי
17 hoc: tunc dexteram ad sede, juxta domino Dominus Dixit
18 cantus Davidis
19 לרור מורו נאם יהודה לארני שב לימיני עדי
20 mittet tuæ fortitudinis virgam. tuis pedibus febellum tuos inimicos ponam
21 אשירא איבדך הרב לרגליך: מטרה עוה יעלה
22 tarsus Populū tuorū inimicorum interius dominare: Sion ex Dominus
23 יהודה מציון דדה בגרב איבדך: עמה
24 tibi aurora ab ortu à sanctitatis decorem in tua fortitudinis die in devotum
25 גרבך ביום חילך בהררי קיש מרחם משחר לך
26 sacerdos tu pavitebit non & Dominus Juravit tuæ natiuitatis ros
27 על ילדך: נשבע ויהיה ולא ינחם אחר כהן
28 tuum dexteram ad Dominus. Sedech-Malchi nunc verbum super: scutulum in
29 לעולם על דבריו מלכי צדק: ארני על ארבע
30 operibus implevit, genuitibus in Judicavit. reges sui assi die in transxist
31 מרץ ביום אפן מלכים: ירון גנונים מלך נעויר
32 propterea: bibet via in torrente De multam terram super caput, transixit
33 מרץ דאש על ארץ רבד: מיחל ברוד ישחה על כן
34 ירום ראש: caput exaltabit

PSAL. CXI. קיא

in & rectorum secreto in: corde toto in Domino Confitebor. Jah-Hallelu
1: הללו יהי אורי יהודה בגל לבב בסור ישרים ועדה:

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

20 * ס' אלה חכמיך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
21 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
22 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
23 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
24 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
25 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
26 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
27 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
28 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
29 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
30 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
1 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
2 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
3 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
4 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
5 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
6 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
7 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
1 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
2 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
3 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
4 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
5 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
6 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך
7 * ס' אלה חכמיך / חכמיך / חכמיך / ס' נחשך / נחשך / חכמיך / ס' נחשך

PSAL. CX.

Davidis. De solio Domini, deque virtute
ejus gloriosa. Et Prophetia de Christo, atque
victoria contra hostem. Verf. 15.

Dixit Dominus Domino meo, Sede à dex-
teta mea, donec ponam inimicos tuos
scabellum tuis pedibus. Scetrum fortitudi-
nis mittet tibi Dñs è Sion, & dominaberis
in hostes tuos Populus tuus laudabilis in dic-
toribus. Cum nitoribus sanctitatis ex utero
ab antiquo te filium genui. Juravit Dñs,
& non mentietur, quòd tu es Pontifex in æ-
ternum sicut Melchizedec. Dominus est su-
per dextera tua; fregit in die ire sue reges.
Judicabit populos, & implebit cadavera,
precidetq; caput multorū in terra. Et detor-
tete in via bibet, idcirco attolletur caput ej'.

PSAL. CXI.

Anonymus. De virtutibus gloriosa operum
Dci. Nos autem hortatur ut reddamus
gratias Christo: & ex persona Apostolorum
refertur. Verf. 21.

Confitebor Domino ex toto corde meo,
in consilio rectorum, in cætu.

Verfio VULG. LAT.

10 Hoc opus eorum, qui detraxerunt mihi apud Dominum: & qui loquuntur ma-

Verf. GRÆCA LXX. Interp.

10 Τὸ τοῦ ἐργῶν ἐπὶ ἐπιδοκίματον μετὰ τῶν ἐλπίων, τῶν δὲ ἀκαθάρτων πονηρῶν καὶ τῶν ἀφροσύνης με-

Verf. BR. C. LXX. Interp. & ETHIOP. Transl. LAT.

10 Hoc opus eorum, qui (d) detra- hunt mihi apud Dominum, & qui loquuntur mala adversus animam

Verfio ÆTHIOPICA.

ἠἰδικε ἄλλοι: Πῆτι φερεῖ: ἦν: ἄρηλα 19 ἠἰδικε: ὠλλο: ἔβη: ἄνρ: ὀλλο: ἔφ

Psalms David. CIX.

1 Dixit Dominus Domino meo, Sede ad dextris meis: Donec ponam inimicos tuos, scabellum pedum tuorum.

Psalms ipsi David. CIX.

1 Ἐξῆτιν ἡ κύριος τῶν ἰσχυρῶν, καθὼν ἐν δεξιῶν μου, ἡ ἐξ ὧν τὸ πνεῦμα σου ἐπέσει ἐπὶ τὸν πονῆρα.

Psalms ipsi David. CIX.

1 Dixit Dominus Domino meo, Sede ad dextris meis: donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.

19 ἠἰδικε: ὠλλο: ἔβη: ἄνρ: ὀλλο: ἔφ 20 ἔφ: ἔβη: ἄνρ: ὀλλο: ἔφ: ἔβη: ἄνρ: ὀλλο: ἔφ

Alleluja. CX.

1 Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, in consilio iustorum, & congregatione.

Alleluja. CX.

1 Ἐποιοῦμαι σοῦ Κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐν βουλῇ δικαίων καὶ συναγωγῇ ἰσχυρῶν.

Alleluja. CX.

1 Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, in consilio iustorum, & congregatione.

Alleluja. CX.

19 ἠἰδικε ἄλλοι: Πῆτι φερεῖ: ἦν: ἄρηλα 20 ἠἰδικε: ὠλλο: ἔβη: ἄνρ: ὀλλο: ἔφ

INTERP. ÆTHIOP.

[1] Domine mi, exhibe misericordiam tuam in me, propter [m] Deficio ipse sicut umbra qui transit: [n] defectum olei: [o] peccatis tuis [b] virtutis, in splendoribus sanctorum: ex [t] jus in [c] multiplicabuntur cadastra: [d] multa super terram. De

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione L A T I N A:

20 * هَذَا هُوَ عَمَلُ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي عَيْدِكَ يَا رَبِّ * وَالْمُسْتَكْبِرِينَ بِالسَّيْفِ عَلَى نَفْسِي * وَأَنْتَ يَا رَبِّي وَالْأَهْلِي * 21 فاصنع معي رحمة من أجل اسمك * فإن رحمتك يا رب هي سابعهم حلصني 22 فإني أنا فقير ضعيف * وقد جرح قلبي في باطني * أحببت مدل الظل إذا مال * انصبص مثل الكبرياء * وضعفنا 23 ركبناي من الصوم * وعيبر جسدي من عديم الدهن * صرت أنا لهم معين * راوي محرولا 24 روسهم * أعني يا ربِّي وَالْأَهْلِي * وحلصني بعقدتِكَ ورحمتك * وليعلموا أن هذه هي يدك * 25 وَأَنْتَ يَا رَبِّ صَدَعْنَا * هم يلعنون وأنت ببارك * ويحمر القاهون * وعبدك يعرج * وليلبس 26 الذين يلبسون العار * وليسجلوا يا كبري مثل الكعبة * أسدرك يا رب جِدًّا يعمي * أسدك 27 في وسط كنيون * لأنه ودى عن يمين القمير * لكي يخلص نفسي من الطارئين لي * اللبوايا 28 * وهو * يد * استيخن * 29 قال للرب لربي * اجلس عن يميني * حمي أضغ أعدائك تحت موطني * فدعيتك * يسئل لك الرب 30 من صهيون فصب العود * وبسط وسط أعدائك * الرباسه كايته معك في يوم فؤيك * 31 نور العبد يسمن من البطن * قبل كوكب الصبح * وكنتك * حلف الرب ولن ينكمر * أنك أنت 32 هو الكاهن الي الأبد * أسدك طقس ملكسأداف * الرب عن يمينك حطم ملوكا في يوم عصم * 33 يحكم في الأمم * ويكهم جسدا * ويرص راس كنيون علي الارص * يسرب الماء في الطريف من 34 ألوايي * لأجل هذا يرفع راسا * اللبوايا

20 * هَذَا هُوَ عَمَلُ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي عَيْدِكَ يَا رَبِّ * وَالْمُسْتَكْبِرِينَ بِالسَّيْفِ عَلَى نَفْسِي * وَأَنْتَ يَا رَبِّي وَالْأَهْلِي * 21 فاصنع معي رحمة من أجل اسمك * فإن رحمتك يا رب هي سابعهم حلصني 22 فإني أنا فقير ضعيف * وقد جرح قلبي في باطني * أحببت مدل الظل إذا مال * انصبص مثل الكبرياء * وضعفنا 23 ركبناي من الصوم * وعيبر جسدي من عديم الدهن * صرت أنا لهم معين * راوي محرولا 24 روسهم * أعني يا ربِّي وَالْأَهْلِي * وحلصني بعقدتِكَ ورحمتك * وليعلموا أن هذه هي يدك * 25 وَأَنْتَ يَا رَبِّ صَدَعْنَا * هم يلعنون وأنت ببارك * ويحمر القاهون * وعبدك يعرج * وليلبس 26 الذين يلبسون العار * وليسجلوا يا كبري مثل الكعبة * أسدرك يا رب جِدًّا يعمي * أسدك 27 في وسط كنيون * لأنه ودى عن يمين القمير * لكي يخلص نفسي من الطارئين لي * اللبوايا 28 * وهو * يد * استيخن * 29 قال للرب لربي * اجلس عن يميني * حمي أضغ أعدائك تحت موطني * فدعيتك * يسئل لك الرب 30 من صهيون فصب العود * وبسط وسط أعدائك * الرباسه كايته معك في يوم فؤيك * 31 نور العبد يسمن من البطن * قبل كوكب الصبح * وكنتك * حلف الرب ولن ينكمر * أنك أنت 32 هو الكاهن الي الأبد * أسدك طقس ملكسأداف * الرب عن يمينك حطم ملوكا في يوم عصم * 33 يحكم في الأمم * ويكهم جسدا * ويرص راس كنيون علي الارص * يسرب الماء في الطريف من 34 ألوايي * لأجل هذا يرفع راسا * اللبوايا

20 Hoc factus est qui detrahit mihi, apud Dominum: & loquentur mala de anime mea. Et in O Domine mi & Deus meus, utere mecum misericordia tua propter nomen tuum, quia dominus pedum tuorum O Domine, copiosissima est, Libera me, Quia ego pauper sum debilis, & sum iniquus: cor meum in meis iniquitatibus, Delictis sum veluti umbra qui declinat: & excussus sum in locustis, Et infirmus sum: Genua mea pro jejunio, & intus autem est corpus meum ob defectum iustitiarum. Falsus sum ego illis oppositus: & videtur me & moveant capita sua. Adjuva me O Domine mi, & Deus meus, & salva me potentia tua & misericordia tua. Et sicut haec esse manus tuam, & intus autem id efficit. Ipse maledicenti, ac tu benedices: & confundantur insurgentes in me, & fornicatus sit Labitur. Et inducuntur qui me vituperant, ignominia: & amittant pudore in thabe. Gratias agam tibi O Domine maximas ore meo, laudabo te in medio multorum. Quoniam stetit ad dextera pauperis ut salvaret animam meam a persecutoribus meis. Alleluja.

20 Hoc factus est qui detrahit mihi, apud Dominum: & loquentur mala de anime mea. Et in O Domine mi & Deus meus, utere mecum misericordia tua propter nomen tuum, quia dominus pedum tuorum O Domine, copiosissima est, Libera me, Quia ego pauper sum debilis, & sum iniquus: cor meum in meis iniquitatibus, Delictis sum veluti umbra qui declinat: & excussus sum in locustis, Et infirmus sum: Genua mea pro jejunio, & intus autem est corpus meum ob defectum iustitiarum. Falsus sum ego illis oppositus: & videtur me & moveant capita sua. Adjuva me O Domine mi, & Deus meus, & salva me potentia tua & misericordia tua. Et sicut haec esse manus tuam, & intus autem id efficit. Ipse maledicenti, ac tu benedices: & confundantur insurgentes in me, & fornicatus sit Labitur. Et inducuntur qui me vituperant, ignominia: & amittant pudore in thabe. Gratias agam tibi O Domine maximas ore meo, laudabo te in medio multorum. Quoniam stetit ad dextera pauperis ut salvaret animam meam a persecutoribus meis. Alleluja.

PSAL. CIX.

1 Verf. 14. 1 Dixit Dominus Domino meo, Sede ad dextram meam, donec ponam inimicos tuos sub scabellum pedum tuorum.

PSAL. CIX.

1 Verf. 14. 1 Dixit Dominus Domino meo, Sede ad dextram meam, donec ponam inimicos tuos sub scabellum pedum tuorum.

PSAL. CIX.

1 Verf. 14. 1 Dixit Dominus Domino meo, Sede ad dextram meam, donec ponam inimicos tuos sub scabellum pedum tuorum.

PSAL. CIX.

1 Verf. 14. 1 Dixit Dominus Domino meo, Sede ad dextram meam, donec ponam inimicos tuos sub scabellum pedum tuorum.

Tom. III.

1 * اللبوايا * تا * استيخن * 2 * اللبوايا * تا * استيخن *

Tom. III.

1 * اللبوايا * تا * استيخن * 2 * اللبوايا * تا * استيخن *

Tom. III.

1 * اللبوايا * تا * استيخن * 2 * اللبوايا * تا * استيخن *

Tom. III.

1 * اللبوايا * تا * استيخن * 2 * اللبوايا * تا * استيخن *

Verfio VULG. LAT.

Magna opera Domini : exquisita in omnes voluntates eius. Confessio & magnificentia opus eius : & iustitia eius manet in seculum seculi. Memoriam fecit mirabilium suorum, & miserator & miserator Dominus : Et fecit dedit timere dnm se. Memor erit in seculum testamentum sui : Virtutum operum suorum annuntiabit populo suo. Ut det illis hereditatem gentium : opera manuum ejus, veritas & iudicium. Fidelia omnia mandata ejus : confirmata in seculo seculi, facta in veritate & equitate. Redemptionem misit populo suo : mandavit in aeternum testamentum suum. Sanctum, & terribile nomen ejus : Initium sapientiae timor Dni. Intellectus bonus omnibus facientibus eum : laudatio ejus manet in seculum seculi.

Verfio GRÆC. LXX. Interp.

Magna opa domini, exquisita eis in omnes voluntates eius. Confessio & magnificentia opus eius manet in seculum seculi. Memoriam fecit mirabilium suorum, & miserator Dominus : Et fecit dedit timere dnm se. Memor erit in seculum testamentum sui : Virtutum operum suorum annuntiabit populo suo. Ut det illis hereditatem gentium : opera manuum ejus, veritas & iudicium. Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculo seculi, facta in veritate & equitate. Redemptionem misit populo suo : mandavit in aeternum testamentum suum. Sanctum & terribile nomen ejus : Initium sapientiae timor Domini. Intellectus bonus omnibus facientibus eum : laudatio ejus manet in seculo seculi.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiop. Transl. LAT.

Magna opera Domini, exquisita eis in omnes voluntates eius. Confessio & magnificentia opus eius manet in seculo seculi. Memoriam fecit mirabilium suorum, & miserator Dominus : Et fecit dedit timere dnm se. Memor erit in seculo testamentum sui. Virtutum operum suorum annuntiabit populo suo. Ut det illis hereditatem gentium : opera manuum ejus, veritas & iudicium. Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculo seculi, facta in veritate & equitate. Redemptionem misit populo suo : mandavit in aeternum testamentum suum. Sanctum & terribile nomen ejus : Initium sapientiae timor Domini. Intellectus bonus omnibus facientibus eum : laudatio ejus manet in seculo seculi.

Verfio ÆTHIOPICA.

Magna opera Domini, exquisita eis in omnes voluntates eius. Confessio & magnificentia opus eius manet in seculo seculi. Memoriam fecit mirabilium suorum, & miserator Dominus : Et fecit dedit timere dnm se. Memor erit in seculo testamentum sui. Virtutum operum suorum annuntiabit populo suo. Ut det illis hereditatem gentium : opera manuum ejus, veritas & iudicium. Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculo seculi, facta in veritate & equitate. Redemptionem misit populo suo : mandavit in aeternum testamentum suum. Sanctum & terribile nomen ejus : Initium sapientiae timor Domini. Intellectus bonus omnibus facientibus eum : laudatio ejus manet in seculo seculi.

Alleluja, Reversionis Aggei, & Zacharie. CXI.

Beatus vir, qui timet Dominum : in mandatis eius volet nimis. Potens in terra erit semen ejus : generatio rectorum benedicetur. Gloria, & divitiæ in domo ejus : & iustitia ejus manet in seculo seculi. Exortum est in tenebris lumen rectis : misericors, & miserator, & iustus. Jucundus homo qui miseretur & commodat, disponeat sermones suos in iudicio : Quia in aeternum non commovebitur. In memoria aeterna erit iustus : ab audicione mala non timebit. Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus, non commovebitur donec despiciat inimicos suos. Disperdit, dedit pauperibus : iustitia ejus manet in seculo seculi, cornu ejus exaltabitur in gloria. Peccator videbit, & irascetur, dentibus suis fremet & tabesceat : desiderium peccatorum peribit.

Alleluja, Reversionis Aggei, & Zacharie. CXI.

Beatus vir, qui timet Dominum : in mandatis eius volet nimis. Potens in terra erit semen ejus : generatio rectorum benedicetur. Gloria, & divitiæ in domo ejus : & iustitia ejus manet in seculo seculi. Exortum est in tenebris lumen rectis : misericors, & miserator, & iustus. Jucundus homo qui miseretur & commodat, disponeat sermones suos in iudicio : Quia in aeternum non commovebitur. In memoria aeterna erit iustus : ab audicione mala non timebit. Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus, non commovebitur donec despiciat inimicos suos. Disperdit, dedit pauperibus : iustitia ejus manet in seculo seculi, cornu ejus exaltabitur in gloria. Peccator videbit, & irascetur, dentibus suis fremet & tabesceat : desiderium peccatorum peribit.

Alleluja, Reversionis Aggei, & Zacharie. CXI.

Beatus vir, qui timet Dominum : in mandatis eius volet nimis. Potens in terra erit semen ejus : generatio rectorum benedicetur. Gloria, & divitiæ in domo ejus : & iustitia ejus manet in seculo seculi. Exortum est in tenebris lumen rectis : misericors, & miserator, & iustus. Jucundus homo qui miseretur & commodat, disponeat sermones suos in iudicio : Quia in aeternum non commovebitur. In memoria aeterna erit iustus : ab audicione mala non timebit. Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus, non commovebitur donec despiciat inimicos suos. Disperdit, dedit pauperibus : iustitia ejus manet in seculo seculi, cornu ejus exaltabitur in gloria. Peccator videbit, & irascetur, dentibus suis fremet & tabesceat : desiderium peccatorum peribit.

Alleluja, Reversionis Aggei, & Zacharie. CXI.

Beatus vir, qui timet Dominum : in mandatis eius volet nimis. Potens in terra erit semen ejus : generatio rectorum benedicetur. Gloria, & divitiæ in domo ejus : & iustitia ejus manet in seculo seculi. Exortum est in tenebris lumen rectis : misericors, & miserator, & iustus. Jucundus homo qui miseretur & commodat, disponeat sermones suos in iudicio : Quia in aeternum non commovebitur. In memoria aeterna erit iustus : ab audicione mala non timebit. Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus, non commovebitur donec despiciat inimicos suos. Disperdit, dedit pauperibus : iustitia ejus manet in seculo seculi, cornu ejus exaltabitur in gloria. Peccator videbit, & irascetur, dentibus suis fremet & tabesceat : desiderium peccatorum peribit.

Alleluja. CXII.

Laudate pueri Dominum : laudate nomen Domini. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc, & usque in seculum. A folis ortu usque ad occasum laudabile nomen Domini.

Alleluja. CXII.

Laudate pueri Dominum : laudate nomen Domini. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc, & usque in seculum. A folis ortu usque ad occasum laudabile nomen Domini.

Alleluja. CXII.

Laudate pueri Dominum : laudate nomen Domini. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc, & usque in seculum. A folis ortu usque ad occasum laudabile nomen Domini.

Alleluja. CXII.

Laudate pueri Dominum : laudate nomen Domini. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc, & usque in seculum. A folis ortu usque ad occasum laudabile nomen Domini.

INTERP. ÆTHIOP. a] gloria, opus b] seculum, memoria c] gloria ejus, d] Dominus populo l] det et conflum bonum MS. A. LXXI. [a] & qui mandata ejus volet [b] Et erit finium in terra c] Do. minus, & iustus est rex nostris. Homo misericors, memorator & bonus : [d] commovebitur in aeternum, donec

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

عظيم في اعمال الرب جميع اثاره مطلوبه * السكرو وعظم الهاء هو عمله * وعنده دايم الي ابد الابد * ذكر جميع عكابه * الرب رحيم روف * اعطى انبياء طعما * يدكر عهده الي الابد * اعلم سعيه فوه اعماله * لكني يعطيه من الرب الامم * اعمال يديه حق وكم * وجميع وصاياه صادقه * آمنه الي الابد * مصنوعه ياتي والاسعامة * ارسل خلاصا لسعيه * امر بعهده الي الابد * فليس اسمه يحق * راس الحكمة هي كفاه الرب * والفهم صالح لكل من عمل به * ويركبه دايمه الي الابد * اللؤلؤا

I. المهور المايه وحايه عسر * اللؤلؤا وهو * كعب استخين * طوي للرجل الكاف من الرب * المسك بوصاياه جدا * رعه كح فوه على الارض * جبل المسكين مبارك * يكون كح والعر في بيته وين دايم الي الابد * نور اسرف في الظلمه للمسكين * الرب لله رحيم روف * صالح هو الرجل الذي يبراف * ويعرض * ويدبر افواله بالحكم * فانه لا يبرول الي الابد * ذكر الصديق يكون ابدا * ومن سماع سريري لا يحسي * مسعد قلبه للذوق علي الرب * انا قلبه فح يرحم حي ينظر على اعدائه * بنده واعطي المسكين * وين دايم الي ابد الابد * فوه يعلا كح * يري الكافي فيعناط * ويصر باسانه ويدكر * سلهو الكافي تبك * اللؤلؤا * المهور المايه والذكي عسر * اللؤلؤا وهو * بو استخين * سكلوا الرب ايها العيان * سكلوا اسم الرب * وليكن اسم الرب مباركا * منذ الان والي الابد * من سارف المسك الي المعارب اسم الرب مبارك *

Magna opera Domini, omnis voluntas ejus exspectabilis. Gratiarum officio & equitate ejus perfectioris usque in seculo seculi. R. cordatus est omnipotens creator suorum : Dominus misericors est & clementis : Dedit cultibus suis cibum : rectoris adhibuit fideles sui in eternum : Nova fecit populo suo virtutum operum suorum, in det illis hereditatem gentium. Opera manuum ejus veritas & iudicium. Et omnia mandata ejus veritate, firma in perpetuum. Facta cum veritate & equitate. Misit salutem populo suo, praecepit pacem suam in aeternum. Sanctum nomen ejus est terribile. Initium sapientiae est timor Domini : & intelligentia boni est cultus agens per eam : & beneficentia illius perpetua est in aeternum. Alleluja.

PSAL. CXI.

Alleluja. Verf. 11.

Beatus vir, qui timet Dominum, amplexentur praecipua ejus & vehementer. Semen ejus inveniet fortitudinem super terram : generatio rectorum hereditatem in seculo seculo & magnificentiam in domo ejus, & iustitia ejus perseverans in aeternum. Lumen exortivi est in eis tabernaculis : Dominus Deus misericors est & clementis. Bonus est vir qui miseretur & commodat : Quia non deficit in aeternum. Memoria iusti super populum. Et auditio non malam non timebit. Paratus est cor ejus ad solum Dominum. Firmum cor ejus, nec terribilis docet videlicet super inimicos suos. Dispersit, & dedit pauperibus : & iustitia ejus permanens est in seculo seculi : cornu ejus attolletur cum gloria. Videbit peccator, & irascetur, stultus, & dentibus suis, & abluquetur : desiderium peccatorum peribit. Alleluja.

PSAL. CXII.

Alleluja. Verf. 11.

Laudate Dominum O pueri, laudate nomen Domini. Si que nomen Domini benedictum, ex hoc nunc, & usque in seculo. Ab ortu solis usque ad occasum sit nomen Domini benedictum.

תהלים : קיד סמו

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

Excelsus est super omnes populos Dominus, 4 super caelos gloria ejus. Quis sicut Domi- 5 nus Deus noster, qui exaltavit habitatioem suam ut fedet? Qui demittit oculos suos 6 ut videat in caelis & in terra. Erigens 7 de pulvere miserum, de stercore exaltans egenum: Ut federe cum faciat cum prin- 8 cipibus, cum principibus populi sui. Qui 9 collocat ecclesiam Israel, quae similis est sterili sedenti matris pro domesticis suis, frequentem turbis, tanquam matrem ob filios laetantem. Hallelujah.

רמא על כל עמא וי עלו שמיה אקריוה: 4 מן כותיה וי אלהא דגביה מותביה למחב: 5 דמריה ענינה למחסי בשמיה ובארעא: מקים 6 מערדא מספניה מלקלחא דיום השכנה: לעורבא עם דברבא עם דרביה עמיה: מחב 7 נבשחא דשראל דחלחא לקרא רותבא: מוריקא לאנשי ביתה מלא אכלוסין הוד אפא 8 די על בניא הריא הללויה: קור

Excelsus est super omnes populos Dominus, 4 super caelos gloria ejus. Quis sicut Domi- 5 nus Deus noster, qui exaltavit habitatioem suam ut fedet? Qui demittit oculos suos 6 ut videat in caelis & in terra. Erigens 7 de pulvere miserum, de stercore exaltans egenum: Ut federe cum faciat cum prin- 8 cipibus, cum principibus populi sui. Qui 9 collocat ecclesiam Israel, quae similis est sterili sedenti matris pro domesticis suis, frequentem turbis, tanquam matrem ob filios laetantem. Hallelujah.

PSAL. CXIV.

Jehud. Fuit barbaro populo: Jacobus domus: Aegyptio ex Israel egrediendo in 1 Jacob ex populo Barbaro: Fuit ecclesia domus Jehudae uoita sanctitati ejus: Israel 2 potestatis ejus. Mare vidit & erupit, 3 Jordanis convulsus est retrorsum. Montes 4 suffulcunt sicut arietes, colles sicut filii ovium. Quid tibi erat mare cur erumperes? 5 Jordanis, ut convertereris retrorsum? Montes 6 suffulcunt sicut arietes, colles sicut filii ovium? A facie Domini contremisce terra; ab 7 aspectu Dei Jacobus. Qui convertit petram in rivum; rupem in fontem aquarum.

במקם ישראל מספרים בית יעקב עמיה: 1 ברבאי: הות כנשא רבות יהודה אחריא: 2 לקוריה ישראל לשליטו: ופא אסתכל 3 ואפך יורנא חור לאחור: טורבא טפו הוד 4 דכרו נלמחא הוד בנין דעאן: מה לך ימא 5 ארום חאפך יורנא חחור לאחורא: טורבא 6 טפו הוד דכרו נלמחא הוד בנין דעאן: מן 7 קום קורים אסתחלי ארעא מן קום אלהא 8 דיעקב: דרפך טורבא לארעה רמבא שמר

Excelsus est super omnes populos Dominus, 4 super caelos gloria ejus. Quis sicut Domi- 5 nus Deus noster, qui exaltavit habitatioem suam ut fedet? Qui demittit oculos suos 6 ut videat in caelis & in terra. Erigens 7 de pulvere miserum, de stercore exaltans egenum: Ut federe cum faciat cum prin- 8 cipibus, cum principibus populi sui. Qui 9 collocat ecclesiam Israel, quae similis est sterili sedenti matris pro domesticis suis, frequentem turbis, tanquam matrem ob filios laetantem. Hallelujah.

PSAL. CXV.

Non propter nos Domine, non propter 1 meritum nostrum: verum nomini tuo da gloriam, propter benignitatem tuam & pro- 2 pter veritatem tuam. Quare dictum sunt po- 3 puli: tibi nunc [est] Deus eorum? Dei au- 4 tem nostri habitatio in caelis est: quicquid 5 voluit, fecit. Idola eorum argentea & aurea; 6 opus manuum hominis. Os inest eis, & non 7 loquuntur; oculi inest eis, & non vident. 8 Aures inest eis, & non audiunt, nares in- 9 sunt eis, & non odorant. Manus habent, & 10 non palpant; pedes habent, & non ambulant; 11 & non clamant gutture suo. Similes illis fuit 12 qui faciunt ea. omnis qui confidit in eis. Israel confidit in Verbo Domini: adjutorium 1 eorum & scutum eorum ipse ipsum. Domus 10 Aharon confidit in Verbo Domini: adju- 1 torium eorum & scutum eorum ipse est. Qui 11 timent Dominum confidite in Verbo Do- 1 mini; auxilium eorum & scutum eorum ipse 12 est. Verbum Domini recordatum est nostri. 10 bonum, benedict: benedict domui Is- 1 rael, benedict domui Aharon.

לא מטולחנא וי לא מטול ובחנא ארום לשמך: 1 הב אקרא מטול טורבא ומטול קושטך: למא 2 ימרון עממיה אן השתא אלהון: ואלהא 3 מאריוה בשמיה כל די יצבי עבר: טערתוהו 4 דקספא ורובא עובר ירוי נר גש: פופא להון 5 ולא מסליו ענין להון ולא חסון: אריוני להון 6 ולא שמעון נהרו להון ולא מריחון: דידוהו לא 7 משמשון רנהלו ולא מהלכו לא מרעון 8 פנקרוהו: דקסתוהו יהון עוברוהו כל די 9 מרחה עליהון: ישראל רחין במימרא רי 10 סערוהו ותריסוהו הוא: דבר אהרן רחיו 11 במימרא רי סערוהו ותריסוהו הוא: רחליא 12 רי רחיו במימרא רי סערוהו ותריסוהו הוא: מימרא רי דר תנא לטב יברך יברך בית 13 ישראל יברך בית אהרן:

Excelsus est super omnes populos Dominus, 4 super caelos gloria ejus. Quis sicut Domi- 5 nus Deus noster, qui exaltavit habitatioem suam ut fedet? Qui demittit oculos suos 6 ut videat in caelis & in terra. Erigens 7 de pulvere miserum, de stercore exaltans egenum: Ut federe cum faciat cum prin- 8 cipibus, cum principibus populi sui. Qui 9 collocat ecclesiam Israel, quae similis est sterili sedenti matris pro domesticis suis, frequentem turbis, tanquam matrem ob filios laetantem. Hallelujah.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 סומר אלהא פוסה חקעמא נכונא. סאלא עממיה יברחום: * 5 5 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 6 6 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 7 7 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 8 8 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 9 9 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 10 10 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 11 11 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 12 12 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. *

4 סומר אלהא פוסה חקעמא נכונא. סאלא עממיה יברחום: * 5 5 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 6 6 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 7 7 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 8 8 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 9 9 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 10 10 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 11 11 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. * 12 12 נכונא כוסמא * סאלא דכוסמא: דעממא סמא דכונא. *

Et excelsus super omnes populos Dominus, 4 & super caeli majestas ejus? Quis ut Do- 5 minus Deus noster, qui sedet in alto. Et in- 6 spicit profundum, caelum, ac terram? Erigit & 7 sterquilio pauperem, ut cum federe faciat 8 cum proceribus populi? Habitare facit steri- 9 lem in domo, & matrem filiorum gaudentem? PSAL. CXIV. Anonymus. Ex scriptura veteri. De Mose 1 qui laudem dixerat fecus mare. Nobis autem, 2 vocatio Evangelii per qua populi novus facti sumus, antehac barbarus, nunc spiritualis Deo qui incarnatus est, Iesu Christo qui redemit nos sanguine suo a maledictio scripturae, & emundavit nos peccato per Spiritum suum. Versus 1. Cum exiret Israel ex Aegypto, & familia 2 Jacobi de populo barbaro: Factus est 3 Ithuda sanctitas ejus, & Israel gloria ipsius. Mare vidit eum ac refugit, & Jordanis re- 4 troversus est. Montes proflicuerunt tanquam cervi, & colles ut agni ovium. Quid est tibi 5 mare quod refugisti, & tibi Jordanis, quod 6 es retrorsum? Montes, quod profiliisti tan- 7 quam cervi, & colles ut agni ovium? A con- 8 spectu Domini tremuit terra. A conspectu Dei Jacobi: Qui verum iterum in flagna aquarum, 9 & saxum durum in scatebras aquarum. N On nobis Dñe, non nobis, sed nomini 1 tuo defer honorem ob bonitatem tuam, & ob 2 veritatem tuam: Ut ne dicant gentes, 3 tibi est Deus eorum? Deus noster in caelo 4 est, & quicquid vult operatur. Idola gentium 5 argentum sunt arque aurum, structura manuum 6 hominis. Ora barbor, & non loquuntur: o- 7 culi habent, & non vident; Aures habent, 8 & non audiunt; nares habent, et non odo- 9 rantur: In manibus suis non palpant: neque 10 suis pedibus gradiuntur: neque loquuntur gut- 11 turibus suis. Sicut ipsa evadant opifices eorum, 12 & omnes qui fidunt illis. Domestici Israelis 9 fidunt Dño, & ipse adjutor est eorum atque 10 suffulcor ipsorum. Domestici Aharonis fidunt 11 Dño, ipseque est adjutor eorum & suffulcor 12 eorum. Metuentes Dominum freti sunt Domi- 1 no, et ipse est adjutor eorum et suffulcor ipso- 1 rum. Dominus recordatus est nostri, et be- 1 nedixit nobis, Benedicat domesticis Israelis: 2 benedicat familiae Aharonis:

Verfio VULG. LAT.

Benedixit omnibus, qui timent Dñm, pusillus cum majoribus. Adjiciat Dñs sup vos...

Alleluja. CXIV. Redidi, quoniam exaudivit Dñs vocē orationis meę...

Alleluja. CXV. Redidi, propter q locu' sum: ego autem humiliat' sum nimis...

Alleluja. CXVI. Laudate Dominum omnes gentes: laudate eum omnes populi...

Verfio GRÆC. LXX. Interp.

Εὐλόγησθε τὰς φοβούμενας τὸ κύριον, ἵνα ἐσὶ μακάριος ὁ κύριος...

Alleluia. CXIV. Ἐλάλησα, ὅτι ἐπακούσα τὸν κύριον ὁ φωνῆς τῆς ὁράσεώς μου...

Alleluia. CXV. Ἐλάλησα, ὅτι ἐπακούσα τὸν κύριον ὁ φωνῆς τῆς ὁράσεώς μου...

Alleluia. CXVI. Ἐλάλησα, ὅτι ἐπακούσα τὸν κύριον ὁ φωνῆς τῆς ὁράσεώς μου...

Verfio ETHIOPICA.

Ἐλάλησα, ὅτι ἐπακούσα τὸν κύριον ὁ φωνῆς τῆς ὁράσεώς μου...

Alleluia. CXIV. Ἐλάλησα, ὅτι ἐπακούσα τὸν κύριον ὁ φωνῆς τῆς ὁράσεώς μου...

Alleluia. CXV. Ἐλάλησα, ὅτι ἐπακούσα τὸν κύριον ὁ φωνῆς τῆς ὁράσεώς μου...

Alleluia. CXVI. Ἐλάλησα, ὅτι ἐπακούσα τὸν κύριον ὁ φωνῆς τῆς ὁράσεώς μου...

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

بارك انبياء الرب الصغار والكبار. يريد الرب ومبنا وفي اولادنا...

اللؤلؤيا * المزمور المائة واربع عشر * اللؤلؤيا * وهو * يوب * استيخن * ...

اللؤلؤيا * المزمور المائة واربع عشر * اللؤلؤيا * وهو * يوب * استيخن * ...

اللؤلؤيا * المزمور المائة واربع عشر * اللؤلؤيا * وهو * يوب * استيخن * ...

Tom. III.

תהלים : קיח

תרגום

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

PSAL. CXVIII. קיח

PSAL. CXVIII.

Dicit eas misericordia feculum in quoniam : bonus quoniam Domino Confitemini
 1 יהודי ליהודה כבוד כי לעולם חסדו : אמר :
 2 : Aharon dicit nunc Dicant : eas misericordia feculum in quoniam : israel nunc
 3 נבא ישראל כי לעולם חסדו : יאמרנא בית אהרן
 4 quoniam : Dominum iuntes nunc Dicant : eas misericordia feculum in quoniam
 5 כי לעולם חסדו : יאמרנא יהוה יהוה
 6 לעולם חסדו : מן הפעור קראתי יהוה עניו בפרחב
 7 יהוה יהוה לי לא ארא מה יעשה לי ארם : יהודה לי
 8 : fides : Melius : me habentibus odio in video ego & meos auxilios inter
 9 בעוריו ואני אראה בשנאי : טוב לחסות
 10 sperare quoniam : Domino in : confidat Melius : homine in sperare quoniam : Domino in
 11 ביהודה משה בארם : טוב לחסות ביהודה
 12 quoniam : Domini nomine in me circumdederunt gentes Omnes : misericordis in
 13 גבויים : גלויים סבבוני בשם יהודה כי
 14 quoniam : Domini nomine in me circumdederunt etiam me Circumdederunt : eas fecidit
 15 אמילם : סבבוני גם סבבוני בשם יהודה כי
 16 : spinarum ignis sicut sunt extincti & : apes sicut : me Circumdederunt : eas fecidit
 17 אמילם : סבבוני גבויים לעניו באש קויים
 18 : cadentem et me impulsi Impellendo : eas fecidit quoniam : Domini nomine in
 19 בשם יהודה כי אמילם : יהודה דחיתני לנפול
 20 salutem in mihi fuit : & : fuit canis & : mea Fortitudo : me adjuvit Dominus &
 21 והודה עורני : עי וזמרת יהוה יהוה לי לישועה
 22 : fortitudinem faciens Domini dextera : iustorum : tunc in salutis & : precanti Vox
 23 קולי רננה וישועה בארלי צדיקים ומין יהודה עשה חיל :
 24 sed : moriar Non : fortitudinem faciens Domini dextera : excellit Domini Dextera
 25 ימן יהודה וישועה ומין יהודה עשה חיל : לאראמות ברי
 26 non morti & : fuit me corripui Corripiendo : fuit opera narrabo & : vivam
 27 אחיה ואספר מעשי יהוה : יסר ויטעו יהוה ולמדת לא
 28 : fuit fuit confitebor : eas in ingrediuntur portas mihi Aperite : me tradidit
 29 נתניו : פחדו לי שיעיר צדק אבא בם אודה יהוה : יהוה
 30 : me exaudisti quoniam : mihi Confitebor : et per intrabunt iusti : Domini porta
 31 השער ליהודה צדיקים יבאו בו : אודה כי עניתני
 32 וחרו לי לישועה : אכן מאמת הונקם יהודה לאש
 33 : Hæc : nostris oculis in mirabile istam : iustam fuit Domino A : angulim
 34 פנה : מאח יהודה והחן ואח היא נפלאת בעיניו : יהוה
 35 : Domine Obsecro : eas in letetur & : exultemus : Dominus fecit dies
 36 היום עשה יהודה נגילה ונשמחת בו : אנה יהודה
 37 : orator Benedicimus : nunc fac prosperare : Domine obsecro : in nunc : salutem
 38 והשערה נא אנה יהודה והודה והליתיה נא : ברוך הנהג
 39 : Domini domo de vobis benediximus : Domini nomine in
 40 בשם יהודה פרגנוכם מפרת יהודה :

שפחו קרם וי ארם טב ארם לעלם
 1 טוביה : יימיו קרו ישראל ארם לעלם
 2 טוביה : יימיו קרו בית אהרן ארם לעלם
 3 טוביה : יימיו קרו דחילא רי ארם לעלם
 4 טוביה : מן עקתא קריתו יה קבל צלותי
 5 בפרחב יהוה יהוה לי לא ארא מה יעשה לי ארם
 6 מה יעבר לי ברי נש : מימרא רי למסערא רי
 7 ואנא אחמי פודענא בנסאי : טב למחיהצא
 8 במסערא רי מן למסעז בבר נש : טב
 9 למחיהצא במסערא רי מן למחיהצא בברביא
 10 כל עממא חרו רי בשום מימרא רי רחיצת
 11 ארם אחשונ : אקיפון לי אפיחורו רי בשום
 12 מימרא רי רחיצת ארם אחשונ : אקיפון
 13 יהוה ופרותא ריקון חיה אשפת בבוין
 14 בשום מימרא רי רחיצת ארם אחשונ :
 15 מרחי רחית רי למפלל ומימרא רי סעיני
 16 תוקפי ותשפתחי חיל על כל עלמא
 17 אמר במימרה יהודה לי לפריק קל חושפתחא
 18 ופרקנא כמשפחון רי ריקי ומינא רי עברת
 19 חיל : ומינא רי מרממא ומינא רי עברת
 20 לארא : מסקנא אקסנני יה ולמחיהצא לא מסר
 21 רי פתחו לי מעלני קרחה רעקתא אעול
 22 סון אשפת יה : רי מעלנא רבית מפרשת
 23 רי ציקתא ועלון ביה : אחורי קרק ארם
 24 קלמתי צלותי ותורת לי לפריק : סליצי
 25 שברו ארדקליא חוח בניו בניא ריש ונפנה
 26 לאחמנא למלוד ושלטן : מן קרם יהוה
 27 לא אמרו ארדקליא היא פרישת קרמנא
 28 אמרו בניו ריש : רי ונפנה עבר וי אמרו
 29 ארדקליא נרצו ונחרי ביה אמרו בניו ריש
 30 כענו מנדי רי רי אמרו ארדקליא כענו מנדי
 31 אצל כרונ אמרו יש ואנחחיה : ברי רחמי
 32 בשום מימרא רי אמרו ארדקליא ברכו ותכון
 33 מן בית מפרשת רי אמר רי :

Verfio S Y R I A C A cum Interpretatione L A T I N A.

PSAL. CXVII.

Anonymous. Dicitur ad literam de Asapho memoratore, & de Sacerdotibus ministrantibus Domino. Item variatur de agonistis triumphatoribus, & de Christo. Verf. 64.

* * * * *
 1 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 2 חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 3 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 4 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 5 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 6 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 7 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 8 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 9 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 10 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 11 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 12 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 13 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 14 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 15 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 16 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 17 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 18 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 19 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 20 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 21 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 22 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 23 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 24 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 25 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :
 26 אלהים חסדו יבא בם אודה יהוה יהוה :

Confitemini Domino quoniam bonus est, & in æternum miserationes ejus. Dicit Israel, In æternum miserationes ejus. Dicant qui sunt de domo Aharonis, In æternum miserationes ejus. Dicant meuentes Dominum, & in æternum miserationes ejus. Ab angustia vocavi Dominum, & respondit mihi Dominus cum relaxatione. Domitios adjuor meus est, non timebo. Quid faciat in me homo ? Domitios auxiliator meus est, & ego spectabo in hostibus meis. Bonum est fidere Domino, melius quam fidere homini. Bonum est fidere Dño, melius quam fidere principi. Omnes gentes obfederunt me, & per nomen Domini exterminavi eas: Cinxerunt me atque circumdederunt, & per nomen Dñi absumpsi eas: Obfederunt me sicut apes, & extincti sunt velut ignis palearum, & per nomen Dñi confeci eas. Impulsus fui ut everteret & corruerem, at Dominus adjuvat me, Robur meum, & gloria mea Dñs est, & ipse factus est mihi Saluator: Vox gloriæ & salutis in tabernaculo iustorum. Dextera Domini gessit fortitudinem, Dextera Dñi extulit me, dextera Dñi præstitit fortitudinem, Ut non moterer, fed vivere & narrarem opera Domini. Castigando quidē castigavit me Dominus, at morti non tradidit me. Aperuit mihi portas iustitiae, ut ingrederer per eas, & confiterer Domino: Hæc est porta Domini, per quam iusti intro greditur. Gratias tibi agā quod me exaudiveris, & fueris mihi Saluator. Lapsum quem alper nati sunt edificatores, ipse factus est in caput ædificii. A Domino factum est id, est que pro digni in oculis nostris Hæc est dies quam fecit Dominus, venite, exultemus & lætemur in ea. O Domine ferva me, ð Domine libera me. Benedicimus tui qui venit in nomine Domini: benedicimus vobis de domo sanctuarii Domini, dixit David.

תהלים : קיט

TARGUM

PARAPH. CHALD. Verf. Dom.

7 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 Confitemini : ecce tibi meus Deus & tibi confitebor & tu meus Deus altaris
 8 תפוח : אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 9 תפוח : אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 10 תפוח : אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות

Deus Dñs illuxit nobis. dixerunt tibi Domus
 7 psalmi : ligate puerum ad fasciculum solennitatis catenis, donec sacrificaveris eum, & effuderis sanguinem ejus in cornu altaris, dixit Semuel propheta. Deus meus est tu, & confitebor coram te : Deus meus, laudabo te, dixit David. Respondit Semuel, & dixit : Laudate, Ecclesia Israel, confitemini coram Domino, quoniam bonus, quoniam in aeternum benignitas ejus.

PSAL. CXIX. קיט

1 אשתי תמימי דרך תהלים בתורת יהוה : אשתי נצרי ערתי
 2 ambulaverat et vis in ipsam sunt operati non etiam . cum queres corde toto in
 3 בכל לב ידעוהו : אף לא פעלה עליה בדרך הלב :
 4 אמה ציתה לשמך פקודיך מאר : אתלי ויגנו רכי
 5 לשמך חקתה : אף לא אבשל בפיה אל לב
 6 אורה בשר לא בב לקרו משפטי צדקה :
 7 אדוקה אשמך אל העובני ערמאר : בפה ויכר נער
 8 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 9 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 10 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 11 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 12 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 13 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 14 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 15 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 16 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 17 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 18 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 19 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 20 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 21 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 22 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 23 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 24 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו
 25 אדוקה לשמך בדרך : בכל לב ידעוהו

PSAL. CXIX. ALEPH.
 Beati qui perfecti sunt via, qui ambulat in lege Domini. Beati qui observant testimonium ejus, in toto corde quoniam doctrinam ejus. Etenim non operati sunt iniquitatem, in viis ejus redibit ambulaverunt. Tu precepisti mandata tua custodiri multum. Bonum tibi mihi quod preparata fuerit via mea ad custodienda decreta tua. Tunc non confundar, cum prospexero ad omnia mandata tua. Confitebor coram te in directione cordis, cum didicero judicia justitiae tuae. Decreta tua custodiam, ne derelinquas me profusus. BETH. In quo purificaverit puer viam suam, ut observet iuxta verba tua & in toto corde meo quaesivi doctrinam tuam : ne aberrare me facias à mandatis tuis. In corde meo abscondi verbum tuum, ut non peccarem coram te. Benedixisti tu Domine, doce me decreta tua. Labiis meis narraui omnia iudicia oris tui. In via testimoniorum tuorum gavissus sum, sicut in praeceptis tuis loquar, & speculabor vias tuas. In decretis tuis delectabor, non obliviscer verbi tui. GIMEL. Retribue bonum servo tuo, vivam & custodiam verbum tuum. Revela oculos meos, & confiderabo miranda de lege tua, Peregrinus ego sum in terra : ne auferas à me mandata tua. Desideravit anima mea desiderium tuum, ut in omni tempore. Increpasti superbo : maledicti qui aberrant à praeceptis tuis. Aufer à me opprobrium & contempnum, quoniam testimonia tua custodivi. Quoniam sedentes principes de melo quoniam : servus verò tuus intensus est in annuntiationibus decreto tuorum. Etiam testimonium tuum delectatio mea, auctores consilii mei. DALETH. Adhuc pulveri animae tuae : Jana me secundum verbum tuum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA A.

27 חַסְדֵּי יְהוָה כְּחַסְדֵּי חַסְדֵּי יְהוָה : חַסְדֵּי יְהוָה כְּחַסְדֵּי חַסְדֵּי יְהוָה :
 28 חַסְדֵּי יְהוָה כְּחַסְדֵּי חַסְדֵּי יְהוָה : חַסְדֵּי יְהוָה כְּחַסְדֵּי חַסְדֵּי יְהוָה :
 29 חַסְדֵּי יְהוָה כְּחַסְדֵּי חַסְדֵּי יְהוָה : חַסְדֵּי יְהוָה כְּחַסְדֵּי חַסְדֵּי יְהוָה :

Domine Deus noster lucem nobis infer, & ligata solennitates nostras catenis usq; ad cornu altaris. Deus me tu es gratias agam tibi. Deus meus tu es, glorificabo te. Confitemini Dño, quoniam bonus est, & in aeternum benignitas ejus.

Lauds, & initium gradus.
 PSAL. CXVIII.
 Anonymus. Inimium meditationis altitudinis qua in Deo est. Verf. 345.
 Olaph.

1 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 2 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 3 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 4 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 5 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 6 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 7 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 8 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 9 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 10 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 11 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 12 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 13 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 14 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 15 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 16 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 17 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 18 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 19 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 20 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 21 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 22 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 23 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות
 24 אלו יתורה ויאר לנו אסרו חגן בעבתי עש קרנות

Beati illi qui sine macula sunt in via, & gradiuntur in lege Domini. O beatos eos qui observant testimonium ejus, & ex toto corde suo quærunt eum : Non commiserunt scelus, & incesserunt per vias ejus. Tu mandasti ut custodirent tua praecepta summo opere, utioam ergo reata sunt viæ meæ, ut custodiâ mandata tua. Et non confundar ubi fervero cuncta decreta tua. Confitebor tibi cum redititudine cordis mei, quum didicero judicia justitiae tuae. Præceptiones tuas custodivi : ne deferas me in æternum. Beth * Quo 9 pacto mundabit adolescens viam suam, ut custodiât mandata tua ? Toto corde meo perquisivi te : ne me finas aberrare à praeceptis tuis. In corde meo reposui verba tua, ne peccem in te. Benedixisti sis tu Domine, doce me decreta tua. Labiis meis repetiit cuncta iudicia justitiae tuae. Viam testimoniorum tui dilexi plurquam omnes divitias. Mandata tua sum contempnar, & cognovi vias tuas. Legem tuam meditatus sum, ut ne obliviscer verborum tuorum. Gomal * Exaudi servum tuum, ut vivam, & custodiâ verba tua. Detege mihi oculos meos, ut videam mira quæ sunt in lege tua. Hospes fum tecum, ne me celes tua precepta. Expetivit anima mea, & exoptavit iudicia tua omni tempore. Increpasti gentes & maledicti sunt ii qui aberrant à mandatis tuis. Repelle à me ignominiam, quia testimonium tuum custodivi. Sedebant nefarii & cogitabant de me : ego verò de praeceptis tuis cogitabam ; Testimonium tuum meditatus sum, & mentem bonam. Dolath * Adhuc pulveri animae tuae secundum verbum tuum.

Vias meas recessi, & accepti orationem...
 Viam mandatorum tuorum fac me intelligere, & loquar de mirabilibus factis tuis. In angore fuit anima mea pro dolore: vivifica me secundum verbum tuum. Viam mendacii aufer a me, & Lex tua miseratur mei. Viam finem dei elegi, iudicia tua posui. Adhuc testis monis tuis, Domine: ne me confundas. Viam mandatorum tuorum percurram, cum dilataveris cor meum. H. E. Doce me Domine viam decretorum tuorum, & servabo eam usque ad complementum. Da sibi mihi intellectum, & servo Legem tuam Domine, & custodiam illam in toto corde. Deduc me in semitam preceptorum tuorum, quoniam in illa complacui mihi. Inclina cor meum in testimonia tua, & non in pecuniam. Averte oculos meos a videnda falsitate, secundum verbum sana me. Confirma sermo tuum verbum tuum quod sit ad timorem tuum. Amove opprobrium meum quod timui, quoniam iudicia tua bona sunt. Ecce desideravi precepta tua, quoniam iustitia tua sana me. V. A. U. Et veni super me misericordiz tua Domine, redemptio tua secundum verbum tuum. Et respondebo exprobranti mihi verbum, quoniam speravi in verbo tuo. Et ne auferas a ore meo verbum veritatis penitus, quoniam iudicia tua expectavi. Et servabo Legem tuam semper in fœcula seculorum. Quam ambulabo in latitudine legis, quoniam precepta tua quæsi. Et loquar de testimoniis tuis coram regibus, & non confundar. Et delectabor in mandatis tuis quæ dilexi. Et lavabo manus meas ad precepta tuis, quia dilexi. Et loquar de mandata tuis. Z. A. I. N. Memento verbis quæ servavi tui, quod expectare me fecisti. Hæc fuit consolatio mea in afflictione mea, quoniam Verbum tuum vivificavit me. Superbis illis denidentibus mihi nimis, de Lege tua non declinavi. Recordatus sum iudiciorum tuorum a sculo Domine, & consolationem accipere. Tremor invasit me ab impiis qui delinquent Legem tuam. Hymni fuerunt Asia mihi decreta tua in domo habitaculi mei. Recordatus sum nocte nominis tui Domine, & servavi Legem tuam. Hæc fuit mihi ad meritum, quoniam mandata tua servavi.

versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Vias meas exposui tibi, & exaudivisti me...
 Viam mandatorum tuorum offende mihi, & contemplantor miracula tua. Turbata est anima mea in contemplatione, vivifica me secundum verbum tuum. Viam iniquorum averte a me, & legem tuam edoce me. Viam fidei tue elegi, & iudiciis tuis sum delectatus. Adhuc testimonio tuo Domine, ne confundas me. Per viam preceptorum tuorum inveni, quoniam exhilarasti me. H. E. Doce me Dñe viâ mandatorum tuorum, & servo illa. Erudi me, ut custodiâ legem tuam, & càmq; observæ ex toto corde meo. Ducito me càmq; observa est. Convertere cor meû ad testimonia tua, & non ad fabulas. Averte oculos meos, ne cernant falsitatem, & in visistis vivifica me. Confirma verbum tuum servo tuo colenti. Aufer a me probum, quoniam iudicia tua pulchra sunt. Placerunt mihi precepta tua, & in æquitate tua vivifica me. V. A. U. Niant mihi miserationes tue Dñe, & salus tua quam dixisti. Daboq; responsum exprobranti mihi: si vis enim sum verbitus tuis. Non recedat ab ore meo sermo veritatis: nam iudicia tua expectavi. Custodiâ legē tuâ in sculo seculorū, Et ambulabo in latitudine quæ man-datis tuis sum oblectatus. Loquar cum iustitia corâ regib' & non erubescam. Et meditabor precepta tua quæ dilexi. Atq; lavabo manus meas ad mandata tua quæ amavi: & confide-rabo eadē precepta tua, & gloriabor in fide tua. Z. A. I. N. Memor sis verbi tui ad ser-vum tuum, quod ei pollicitus es, Et quo con-solatus sum in humilitate mea; nam sermo tuus vivifica vitæ me. Scelēti opprefferunt me, atque vix tena lege tua non deflexi. Memoriâ repeti iudicia tua Dñe quæ a seculo sunt, ac solatiū percipi, fuerantq; mihi eruditio. Mæror occupavit me propter peccatores qui delin-tuerunt legem tuâ. Cantus fuerunt mihi precepta in peregrinatione mea. Recordatus sum noctu nominis tui Domine, & servavi legem tuam: Sūmq; consolatus quod culto-dierim mandata tua.

Interpretatione Latina (left column):
 26 *Viam mandatorum tuorum...*
 27 *offende mihi, & contemplantor miracula tua.*
 28 *Turbata est anima mea in contemplatione,*
 29 *vivifica me secundum verbum tuum.*
 30 *Viam iniquorum averte a me, & legem tuam edoce me.*
 31 *Viam fidei tue elegi, & iudiciis tuis sum delectatus.*
 32 *Adhuc testimonio tuo Domine, ne confundas me.*
 33 *Per viam preceptorum tuorum inveni, quoniam exhilarasti me.*
 34 *Doce me Dñe viâ mandatorum tuorum, & servo illa.*
 35 *Erudi me, ut custodiâ legem tuam,*
 36 *& càmq; observæ ex toto corde meo. Ducito me càmq;*
 37 *observa est. Convertere cor meû ad testimonia tua,*
 38 *& non ad fabulas. Averte oculos meos, ne cernant*
 39 *falsitatem, & in visistis vivifica me.*
 40 *Confirma verbum tuum servo tuo colenti. Aufer a me*
 41 *probum, quoniam iudicia tua pulchra sunt.*
 42 *Placerunt mihi precepta tua, & in æquitate tua*
 43 *vivifica me. V. A. U. Niant mihi miserationes tue Dñe,*
 44 *& salus tua quam dixisti. Daboq; responsum exprobranti*
 45 *mihi: si vis enim sum verbitus tuis. Non recedat ab*
 46 *ore meo sermo veritatis: nam iudicia tua expectavi.*
 47 *Custodiâ legē tuâ in sculo seculorū, Et ambulabo in*
 48 *latitudine quæ man-datis tuis sum oblectatus. Loquar*
 49 *cum iustitia corâ regib' & non erubescam. Et meditabor*
 50 *precepta tua quæ dilexi. Atq; lavabo manus meas ad*
 51 *mandata tua quæ amavi: & confide-rabo eadē precepta*
 52 *tua, & gloriabor in fide tua. Z. A. I. N. Memor sis*
 53 *verbi tui ad ser-vum tuum, quod ei pollicitus es, Et quo*
 54 *con-solatus sum in humilitate mea; nam sermo tuus*
 55 *vivifica vitæ me. Scelēti opprefferunt me, atque vix*
 56 *tena lege tua non deflexi. Memoriâ repeti iudicia*
 tua *tuâ, ac solatiū percipi, fuerantq; mihi eruditio.*
 tua *Mæror occupavit me propter peccatores qui delin-*
 tua *tuerunt legem tuâ. Cantus fuerunt mihi precepta in*
 tua *peregrinatione mea. Recordatus sum noctu nominis tui*
 tua *Domine, & servavi legem tuam: Sūmq; consolatus*
 tua *quod culto-dierim mandata tua.*

Interpretatione Latina (right column):
 26 *Interpretatione Latina (left column):*
 27 *offende mihi, & contemplantor miracula tua.*
 28 *Turbata est anima mea in contemplatione,*
 29 *vivifica me secundum verbum tuum.*
 30 *Viam iniquorum averte a me, & legem tuam edoce me.*
 31 *Viam fidei tue elegi, & iudiciis tuis sum delectatus.*
 32 *Adhuc testimonio tuo Domine, ne confundas me.*
 33 *Per viam preceptorum tuorum inveni, quoniam exhilarasti me.*
 34 *Doce me Dñe viâ mandatorum tuorum, & servo illa.*
 35 *Erudi me, ut custodiâ legem tuam,*
 36 *& càmq; observæ ex toto corde meo. Ducito me càmq;*
 37 *observa est. Convertere cor meû ad testimonia tua,*
 38 *& non ad fabulas. Averte oculos meos, ne cernant*
 39 *falsitatem, & in visistis vivifica me.*
 40 *Confirma verbum tuum servo tuo colenti. Aufer a me*
 41 *probum, quoniam iudicia tua pulchra sunt.*
 42 *Placerunt mihi precepta tua, & in æquitate tua*
 43 *vivifica me. V. A. U. Niant mihi miserationes tue Dñe,*
 44 *& salus tua quam dixisti. Daboq; responsum exprobranti*
 45 *mihi: si vis enim sum verbitus tuis. Non recedat ab*
 46 *ore meo sermo veritatis: nam iudicia tua expectavi.*
 47 *Custodiâ legē tuâ in sculo seculorū, Et ambulabo in*
 48 *latitudine quæ man-datis tuis sum oblectatus. Loquar*
 49 *cum iustitia corâ regib' & non erubescam. Et meditabor*
 50 *precepta tua quæ dilexi. Atq; lavabo manus meas ad*
 51 *mandata tua quæ amavi: & confide-rabo eadē precepta*
 52 *tua, & gloriabor in fide tua. Z. A. I. N. Memor sis*
 53 *verbi tui ad ser-vum tuum, quod ei pollicitus es, Et quo*
 54 *con-solatus sum in humilitate mea; nam sermo tuus*
 55 *vivifica vitæ me. Scelēti opprefferunt me, atque vix*
 56 *tena lege tua non deflexi. Memoriâ repeti iudicia*
 tua *tuâ, ac solatiū percipi, fuerantq; mihi eruditio.*
 tua *Mæror occupavit me propter peccatores qui delin-*
 tua *tuerunt legem tuâ. Cantus fuerunt mihi precepta in*
 tua *peregrinatione mea. Recordatus sum noctu nominis tui*
 tua *Domine, & servavi legem tuam: Sūmq; consolatus*
 tua *quod culto-dierim mandata tua.*

Verfio VULG. LAT.

Vias meas enumeravi, & exaudisti me: 26
27 doctorem justificationis tuas. Viam ju-
28 stificationis tuam innotuisti mihi: me in
29 crebro in mirabilibus tuis. Domina-
30 vici anima mea pro te ad te confirmata
31 in verbis tuis. Viam iniquitatis amo-
32 ve ad me: & de lege tua miserere mei.
33 Viam veritatis elegi: in judicio tua non
34 fu oblitus. Adhuc firmatissimis tuis, Domine:
35 non mi confunderere. Viam mandatorum tuorum
36 curavi, cum dilatasti cor meum.
37 HE. Legere pone mihi, Domine, viam
38 justificationis tuarum: & exquiri ea
39 semper. Da mihi intellectum, & scruta-
40 tor legem tuam: & custodisti illam in
41 toto corde meo. De luce me in semitam
42 mandatorum tuorum quae ipsam viam
43 tuam curavi: me in testimonio tua,
44 Inclina cor meum in testimonio tua,
45 & non in avaricia. Averte oculos meos
46 ne videant vanitatem: in viam tuam vivifica
47 me. Statue servo tuo eloqui tui in ti-
48 more tuo. Amputa opprobrium meum, quod
49 suspicatus sum: quia in judicio tua jucunda.
50 Ecce concupivi mandata tua: in acqui-
51 tate tua vivifica me. VAL. Et
52 veniat super me misericordia tua, Domine:
53 salutare tuum secundum eloqui tui.
54 Et respondebo exprobrantibus mihi
55 verbum quia speravi in sermonibus tuis.
56 Et ne auferas de ore meo verbum veri-
57 tatis: quaeque quia in judicio tuis
58 super speravi. Et custodiam legem tuam
59 in saeculum, et in saeculum saeculi. Et
60 ambulabo in latitudine: quia mandata
61 tua exquirivi. Et loquebar de testimonio
62 tuis in conspectu regum: et non con-
63 fundebar. Et meditabar in mandatis
64 tuis, quae dilexi. Et levavi manus meas
65 ad mandata tua, quae dilexi: & exerce-
66 bar in justificationibus tuis. ZAIN.

Verfio GRÆC LXX Interp.

26 τὰς ὁδοὺς (viam) ἐξηγήθη μοι ἐπιπέδους μὲν, ἰσὶ-
27 δὲ μοι τὸ δικαιοσύνη σου. Ἐξέλασθε δικαιοσύνην
28 σου ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
29 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
30 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
31 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
32 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
33 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
34 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
35 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
36 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
37 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
38 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
39 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
40 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
41 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
42 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
43 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
44 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
45 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
46 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
47 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
48 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
49 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.
50 οὐκ ἐπὶ ἐπιπέδους μοι, ἵνα ἴδω ἀληθείαν σου.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethioptica, Transl. L. A. T.
26 [1] Vias meas enumeravi, & ex-
27 audisti me: doctorem justificationis
28 tuas. Viam justificationis tuam in-
29 notuisti mihi: me in crebro in mirabi-
30 libus tuis. Domina-vici anima mea pro te
31 ad te confirmata in verbis tuis. Viam iniquitatis amo-
32 ve ad me: & de lege tua miserere mi-
33 hi. Viam veritatis elegi: in judicio tua non
34 fu oblitus. Adhuc firmatissimis tuis, Domine:
35 non mi confunderere. Viam mandatorum tuorum
36 curavi: me in testimonio tua,
37 Inclina cor meum in testimonio tua,
38 Inclina cor meum in testimonio tua,
39 Inclina cor meum in testimonio tua,
40 Inclina cor meum in testimonio tua,
41 Inclina cor meum in testimonio tua,
42 Inclina cor meum in testimonio tua,
43 Inclina cor meum in testimonio tua,
44 Inclina cor meum in testimonio tua,
45 Inclina cor meum in testimonio tua,
46 Inclina cor meum in testimonio tua,
47 Inclina cor meum in testimonio tua,
48 Inclina cor meum in testimonio tua,
49 Inclina cor meum in testimonio tua,
50 Inclina cor meum in testimonio tua.

Verfio ETHIOPICA.

26 ἰνῆ: ἄσῃ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 26
27 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 27
28 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 28
29 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 29
30 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 30
31 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 31
32 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 32
33 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 33
34 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 34
35 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 35
36 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 36
37 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 37
38 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 38
39 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 39
40 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 40
41 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 41
42 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 42
43 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 43
44 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 44
45 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 45
46 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 46
47 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 47
48 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 48
49 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 49
50 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 50
51 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 51
52 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 52
53 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 53
54 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 54
55 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 55
56 ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: ἰνῆ: 56

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

26 *أحبرتك بحقوقك فلمسكت بي وعلمي حقوقك * أمهي سبيل فرايصك فاندلوا في عجايبك
27 *تعمس نفسي من اكرن قديني في افواك * انعد عني طريف الظلم وارحمي بسرعك
28 *احدرب لي طريف العدل ولم انس احكامك * لرممت سهاماتك يا رب فكا تحربي * سعبت في طريقي
29 *وصاياك لما وسعت قلبي * الفصل الخامس وهو * يا رب صنع لي ناموسا في سبيل فرايصك
30 *فاطلبه في كل حين * فهمني فاحص ناموسك واحفظها جميع قلبي * اهدني الي طريف وصاياك
31 * فان هذا هو الذي اردته * امل قلبي الي سهاماتك لا الي الظلم * اصبر عني لئلا تنظر
32 * الباطل واخيني في سبيلك * تبنت كلامك مع عبدك الداهل في مخاوفك * واتسع عني اكرني
33 * الذي سلكته فنه فان احكامك سهيه * هاندا قد اسميت وصاياك فاحصي بعدلك *
34 * الفصل السادس وهو * فلنعمسي رحمتك يا رب وحمايتك كبتك * فاحب قول
35 * الذين يعبروني لاني نزلت علي افواك * ولا تسبع من فمي كلام فرايصك الي العايبه جدا فلي
36 * عليك نورك * واحفظ ناموسك كل حين الي الابد والي ابد الابد * قد سلكت في سعة لاتي
37 * طلبت وصاياك * وايطف وسهاماتك امام الملوك ولا اكرني * درسب وصاياك هذه الي
38 * احببتها جدا * وروعت اذ عري الي وصاياك هولاء الذين احببهم جدا ولبوب فرايصك
39 * الفصل السابع وهو * اذكر كلامك لعبدك الذي عليه اتكلمتني * هذا الذي عراني
40 * في دلبي لان فولك يا رب هو احيائي * الملعطون خالفوا ناموس جدا الي العايبه واما لم امل
41 * هن ناموسك * ذكرت احكامك يا رب منذ الارل فديعت لرممتي الكاتبه من اخطا الذين
42 * يروصون سرعك * فرايصك هي مرامدري في موضع عربي * في الليل ذكرت اسمك يا رب
43 * وحفظت ناموسك * هذا صار لي لاني طلبت وصاياك

תהלים קיט

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

57 toto in tua fu in sum Deprecatus. tua verbis custodiendum ad. dixi, Domine mea Portio
58 חלקי יהוה אמרתיו לשקר רביתי: חליתי פניה בכל-
59 לב חגגו באמרתי: חשבותי רבתי ואשבתו רגלי
60 פני: tuus mandata custodiendum ad: tardini non & Festinavi tua testimonia ad
61 אל-ערוח: וחשתי ולא אהתמהמותי לשמר מצותותי חבלו
62 וישעמי עורתי חורחה לא שגחתי: הצודת לילה אבות
63 לזכרתך: terra est plena, Domine, tua misericordiaz. tua precepta custodiendum ad
64 וישמרי פקודותי: חסדך יהוה מלאה הארץ חקיה
65 למתני: טוב עשית עמך עבדתי והוה נקרה: טוב
66 שערך ורעך למתני כי במצותך האמתית: טרם אמנר:
67 אני שגג ועתה אמרתיו וישמתי: טוב אחזה ומשבי למתני
68 חקיה: טפלו עלי שקר ורוב אני בכל לי אשר
69 טפשתי: חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
70 נפש כתרב לבם אני חורתיך ששעשתי: טוב
71 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
72 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
73 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
74 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
75 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
76 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
77 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
78 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
79 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
80 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
81 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
82 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
83 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
84 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
85 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי
86 חסדך יהוה ורובתי: טוב לי חורתי פיה מאלפי

חלקי וי אמרתי למשך דברך: צלחתי קרמך
בכל לבב חסם עלי הוה ממצר: והשיבתי
לאשקבתי אורתי וארחי רגלי לסודותי:
רוחתי ולא אהתעבבתי למשך פקודותי: סיער
לשעמי אחבנשו עלי אורתיך לא אחשיתי:
בקלות ליליא אקום לשבחתי קרמך מטול
דיני אקום: חכרא אמר לבלי דחליו מנד
לשמרי פקודותי: טובך וי מלא ארעא נורתי
אדך יתי: טבא עברתי עב עבדך וי הוה
בך: שפר טעם ומנרעא אדך יתי ארום
על לב אסתתף אנא
של וכוון מורה נטורי: טב אתי ומשב
אדך יתי נורתי: חבדו עלי שקר ורובתי ויווני
אנא בכל לבב אטור פקודותי: האפשו הוה
חבד וצדך לרפואו אנא אורתיך פרנקו:
טב לי ארום אחשעית מן כנול ראלך
ערתך: טב לי אורתי פופה מן אדך כבדתי
אדך עבדו יתי ואחיקו יתי
הביגו ואלך פקודותי: רחלוד וחמנו יתי
ארום לפתחם אורבות: ודיעות יתי
דקדו ורובתי ארום אורתיך סתתני: יתי
יורו עלי רחמך ואחי ארום אורתיך פרנקו:
יחוחו ויונין ארום על שקרא עשיתו יתי
אנא אמלך בפקודותי: יחוחו לאולפי
רמיה וידעי סודותי: יתי לבי רלא מוס
נפש לפתחם אורבות: קבד עני
למימד למימד אומתי הנחם יתי: ארום
הוה וידע ורמקא רחלי בקשר אורתיך לא
קמו עבדך אומתי חבדו
כוד לי ויונין שותו רלא
כל פקודותי באורתיך: כל פקודותי קושבו
על שקרא רפדו יתי טעמי:

HETH. Pars mea Domine: dixi ut in
custodiendum verbum tuum. Oravi coram te
in toto corde: miserere mei secundum verbum
tuum. Cogitavi bonas facere vias me-
as, ut convertam pedes meos ad testimonia
tua. Festinavi, & non distuli observare man-
data tua. Cohors impiorum congregata est
contra me, Legem tuam non sum observatum
medio noctis surgam ut laudes dicam coram
te, propter quia iustitia tua. Socius ego
sum omnium timentium te, & custodiendum
mandata tua. Benignitate tua Dñe plena est
terra, decreta tua doce me. TETH.
Bonitate fecisti cum servo tuo Domine, se-
cundum verbum tuum. Conguam ratio-
nem, & scientiam doce me, quia precep-
tus tuis credidi. Priusquam affigeret, fui
ego in errore: nunc autem verbum tuum
observavi. Bonus & beneficus, doce me
statuta tua. Convinerunt contra me men-
dacium superbi: ego [autem] in toto corde
servabo mandata tua. Inscrassatus est quasi
adipe fomes cordis eorum: mihi verò lex
tua oblectationi fuit. Bonum mihi est quòd
humiliatus fuero, ut dicam statuta tua. Me-
hor est mihi lex oris tui, quam millia talenta
auri & argenti. JOD. Manus tua fece-
runt me & conevenerunt me: da mihi
intellectum, & discam mandata tua. Qui
timent te, videbunt me & latibuntur: quia
Verbum tuum expectavi. Novi Domine quod
auxilium fuit iudicia tua, & in veritate
affixilli me. Sit queso pietas tua ad con-
solationem meam, iuxta verbum tuum [Ja-
Hum] servo tuo. Obveniant mihi miseri-
cordie tuae, & vivam, quoniam Lex tua de-
lectationis meae sunt. Confunderunt super-
bi, quoniam inique subvertentur me: ego
loquar de mandatis tuis. Revertantur ad
doctrinam meam timentes te, & qui sciunt
testimonia tua. Fiar cor meum immacula-
tum in preceptis tuis, ut non confundar.
CAPH. Desideravi redemptionem tuam
anima mea, verbūq; tuum expeclavi. Defe-
rent oculi mei in verbum tuum, dices: tes
Quando consolaberis me: Quoniam factus
sum secur uter qui pendet ad fumum: statuta
tua non sum oblitus. Quot sunt dies servi
tui, quando faeces in persecutoribus meos ju-
dicium? Foderunt mihi superbi foveas, quas
non preceperunt in Lege tua. Omnia mandata
tua veritas: falso persecuti sunt me, adju-
vame.

Verfo SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

57 * * Heb. * Media nocte meditatus sum vber-
58 vana preceptorum tuorum. Expectavi tuum.
59 in toto corde: vivifica me iuxta
60 verbū tuum. Perpendi vias meas, & reduxi
61 pedes meos ad femitas tuas. Patavi me, nec
62 moram interposui, ad custodiendam mandata
63 tua. Funes iniquorum impediaverunt me: at à
64 lege tua non deflexi. Mediâ nocte furex uti
65 agendas tibi gratias ob iudicia tua, & iustifi-
66 cime. Amicus sum omnium timentium te, &
67 corum qui custodiunt precepta tua. Misera-
68 tibus tuis Dñe plena est terra, doce me tua
69 mandata. Teth. Beneficium confert in
70 servo tuom Dñe, ut dixilli. Saporem & be-
71 nignitatē atq; scientiam doce me: quia credidi
72 mandatis tuis. Antequam humiliatus fuiss-
73 sem, erederideram, & sermonem tuum custodi-
74 feram. Bonus es tu Dñe at que beneficus, doce
75 me tua precepta. Crevit iniquitas jactatori:
76 at ego toto corde meo servavi mandata tua.
77 Condensatum est cor eorū inftar lactis, ego
78 tamen custodivi legem tuam. Bonum est mihi
79 quòd humiliatus sum, ut discerem mandata tua.
80 Placuit mihi lex oris tui plusquam millia auri
81 & argenti. * * * * * Manus tua me fecerunt,
82 & argenti. * * * * * Manus tua me fecerunt,
83 meq; considerunt, doce me legem tuam: Ut
84 videant merentes te, ac fiant verbum tuum
85 sperasse me. Novi aqua esse iudicia tua Dñe:
86 & fides tua humiliavit me. Sine misericordie
87 tuae ad consolationem meâ, uti dixilli servo tuo.
88 Adveniat mihi miserationes tuae, ad vivam:
89 quoniam legem tuam sum edoctus. Pudefiant
90 secleri, qui scelerate me humiliaverunt: nam
91 ego meditatus sum tua precepta. Convectan-
92 tur ad me timentes te, & hi qui norint testi-
93 moniū tuum. Contemplabitur cor meū pre-
94 cepta tua, & non confundat. * * * * * Desi-
95 deravi anima mea salutem tuam, & verbum
96 tuum speravi. Expectaverunt oculi mei elo-
97 quium tuum, quando demum sis me consolata-
98 tus; Nam factus sum sicut iter in glacie: &
99 tu tamen mandata non sum oblitus. Quot
100 sunt dies servi tui? & quando vendicabis mihi
101 iudicium à persecutoribus meis? Foderunt
102 mihi foveam scelerati præter legem tuam.
103 Omnia tua precepta sunt fidelia, & iniqui persecuti sunt me. 84

Verfio VULG. LAT.

57 HETH. Portio mea Dñe, dixi, culto...
58 dite legem tuam. Depeccat' sum faciem tuam in toto corde meo: miserere mei secundum eloquiu tuum. Cogitavi vias meas: & converti pedes meos in testimonia tua. Paratus sum, & non sum turbatus...
61 ut cuthidā mādātā tua. Punes peccatorū circumplexi sunt me: & legē tuā non sum oblitus. Mediā nocte furegebam ad confitendū tibi, super iudicia iustificati-

Verfio GRÆC. LXX. Interp.

57 ἡμέρας μὲν ἐκ κούρης, ἠπὸ (α) φωνῆς ἔλαβας καὶ νόμον σου. Ἐδέξασθαι τὸ πρῶτον σου ἐν δὲ καθ' ἡμέραν μου...
58 Ἐλάττω μὲν (α) καὶ τὸ λόγιόν σου. Ἐδέξασθαι τὸ πρῶτον σου ἐν δὲ καθ' ἡμέραν μου...
61 Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου. Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου...
62 Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου. Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου...

Verfio ÆTHIOPICA.

57 ἡμέρας μὲν ἐκ κούρης, ἠπὸ (α) φωνῆς ἔλαβας καὶ νόμον σου. Ἐδέξασθαι τὸ πρῶτον σου ἐν δὲ καθ' ἡμέραν μου...
58 Ἐλάττω μὲν (α) καὶ τὸ λόγιόν σου. Ἐδέξασθαι τὸ πρῶτον σου ἐν δὲ καθ' ἡμέραν μου...
61 Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου. Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου...
62 Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου. Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου...

Verfio ÆTHIOPICA.

57 ἡμέρας μὲν ἐκ κούρης, ἠπὸ (α) φωνῆς ἔλαβας καὶ νόμον σου. Ἐδέξασθαι τὸ πρῶτον σου ἐν δὲ καθ' ἡμέραν μου...
58 Ἐλάττω μὲν (α) καὶ τὸ λόγιόν σου. Ἐδέξασθαι τὸ πρῶτον σου ἐν δὲ καθ' ἡμέραν μου...
61 Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου. Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου...
62 Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου. Ἐξομολογήσασθε μοι, ἵνα ἴδω τὸ πρόσωπόν σου...

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione L A T I N A.

57 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
58 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
59 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
60 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione L A T I N A.

57 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
58 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
59 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
60 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *

Verfio ÆTHIOPICA.

57 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
58 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
59 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
60 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *

Verfio ÆTHIOPICA.

57 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
58 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
59 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *
60 كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ * كَمِيعَ قَلْبِي الْغَضِ عَنْ وَصَايَاكَ * طَلَبْتُ وَحَمَيْتُ وَحَمَيْتُ *

Verfio VULG. LAT.

57 Paulominas confirmaverunt me in terra: ego autē non dereliqui mandata tua. Secundū misericordiam tuā vivifica me: & custodiam tellurū unia oris tui. LAMED. In aeternū, Dñe, verbum tuū permanet in caelo. In generatione et generatione veritas tua: fundavit terrā, & permanet. Ordinatione tuā perseveravit quae: quoniam omnia serviunt tibi. Nisi quibz lex tua meditatio mea est: tunc fortē perissem in humilitate mea. In aeternū non obliviscar justificationes tuas: quia in ipsis vivificalli me. Jus sum ego, salvi me fac: quonia justificationes tuas exquisivi. Me expectaverunt peccatores ut perderet me: testimoniū tu intellexi. Omnis confirmatio nris vidi finē: latum mandati tuū nimis. MEM. Quomodo dilexi legē tuā, Dñe: quotā die meditatio mea est. Sup. inimicos meos prudentē me fecisti mandatu tuo: quia in aeternū mihi est. Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea est. Super senes intellexi: quia mandata tua quaesivi. Ab omni via mala prohibui pedes meos: ut custodiam verba tua. A iudicis tuis non declinavi: quia tu lege posuisti mihi. Quā dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo! A mandatis tuis intellexi, propterea odivi omnē vā iniquitatis. NUN. Lucerna pedibz meis verbū tuū, & lumen semitis meis. Juravi, & imitari cultore dñi iudicia iustitia tua. Humilitati sū inique: quae, Dñe: vivifica me secundum verbū tuū. Voluntaria oris mei benedicticia fac, Domine: re iudicia tua doce me. Anima mea in manibus meis semper: & legem tuā non sum oblivis. Posuerunt peccatores laqueum mihi: & de mandatis tuis non erravi. Haereditate acquisivi testimonia tua in aeternū: quia exultatio cordis mei fuit. Inclina cor meum ad faciendū justificationes tuas in aeternū, propter tribulationem. SAMECH. Iniquos odio habui: & legem tuam dilexi. Adjutor, & succesor meus es tu: & in verbum tuum superferari. Declinate a me maligni: & scrutator mandata Dei mei. INTERP. ETHIOP. [e] institutio mea; jam olim in contemptu meo perissem. [f] quoniam testimonia [g] Omnium rerum vidi [h] institutio mea [i] dulces [k] docuisti me. [l] & cacharam capiunt mihi in ore meo. [m] Gratus fit Domine sermo oris mei. [n] non propter beneficium.

Verfio GRÆC. LXX. Interp.

87 Παρά θραξω σωτηρέσων με εν τη γη, τήσδε 87 Paulominas confirmaverunt me in terra: ego autē non dereliqui mandata tua. 88 εν εφέλιπτον τας ενβολας σου. 1 Κατά τω ελεος σου, & δικαιοσύνη σου, & misericordia tua vivifica me: & custodiam tellurū unia oris tui. 89 Είς τήσ αιώνια κρισε ο λόγος σου διαμεινει εν τω ουρανό. 89 In aeternū, Domine, verbum tuū permanet in caelo: solum generationem & generationem veritas tua: fundavit terram, & permanet. 90 Ordinatione tuā perseveravit veritas tua: quoniam omnia serviunt tibi. 91 Nisi quā lex tua [e] meditatio mea est, tunc fortē perissem in humilitate mea. 92 In aeternū non obliviscar justificationes tuas: quia in ipsis vivificalli me. 93 Jus sum ego, salvi me fac: quonia justificationes tuas exquisivi. 94 Me expectaverunt peccatores ut perderet me: testimoniū tu intellexi. 95 Omnis confirmatio nris vidi finē: latum mandati tuū nimis. 96 MEM. Quomodo dilexi legē tuā, Dñe: quotā die meditatio mea est. 97 Super inimicos meos prudentē me fecisti mandatu tuo: quia in aeternū mihi est. 98 Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea est. 99 Super senes intellexi: quia mandata tua quaesivi. 100 Ab omni via mala prohibui pedes meos: ut custodiam verba tua. 101 A iudicis tuis non declinavi: quia tu lege posuisti mihi. 102 Quā dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo! A mandatis tuis intellexi, propterea odivi omnē vā iniquitatis. 103 NUN. Lucerna pedibz meis verbū tuū, & lumen semitis meis. 104 Juravi, & imitari cultore dñi iudicia iustitia tua. 105 Humilitati sū inique: quae, Dñe: vivifica me secundum verbū tuū. 106 Voluntaria oris mei benedicticia fac, Domine: re iudicia tua doce me. 107 Anima mea in manibus meis semper: & legem tuā non sum oblivis. 108 Posuerunt peccatores laqueum mihi: & de mandatis tuis non erravi. 109 Haereditate acquisivi testimonia tua in aeternū: quia exultatio cordis mei fuit. 110 Inclina cor meum ad faciendū justificationes tuas in aeternū, propter tribulationem. 111 SAMECH. Iniquos odio habui: & legem tuam dilexi. 112 Adjutor, & succesor meus es tu: & in verbum tuum superferari. 113 Declinate a me maligni: & scrutator mandata Dei mei.

Verf. GRÆC. LXX. Interp. & ETHIOP. Transl. LAT.

87 Paulominas confirmaverunt me in terra: ego autē non dereliqui mandata tua. 88 enim in misericordia tua vivifica me: & custodiam tellurū unia oris tui. 89 In aeternū, Domine, verbum tuū permanet in caelo: solum generationem & generationem veritas tua: fundavit terram, & permanet. 90 Ordinatione tuā perseveravit veritas tua: quoniam omnia serviunt tibi. 91 Nisi quā lex tua [e] meditatio mea est, tunc fortē perissem in humilitate mea. 92 In aeternū non obliviscar justificationes tuas: quia in ipsis vivificalli me. 93 Jus sum ego, salvi me fac: quonia justificationes tuas exquisivi. 94 Me expectaverunt peccatores ut perderet me: testimoniū tu intellexi. 95 Omnis confirmatio nris vidi finē: latum mandati tuū nimis. 96 MEM. Quomodo dilexi legē tuā, Dñe: quotā die meditatio mea est. 97 Super inimicos meos prudentē me fecisti mandatu tuo: quia in aeternū mihi est. 98 Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea est. 99 Super senes intellexi: quia mandata tua quaesivi. 100 Ab omni via mala prohibui pedes meos: ut custodiam verba tua. 101 A iudicis tuis non declinavi: quia tu lege posuisti mihi. 102 Quā dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo! A mandatis tuis intellexi, propterea odivi omnē vā iniquitatis. 103 NUN. Lucerna pedibz meis verbū tuū, & lumen semitis meis. 104 Juravi, & imitari cultore dñi iudicia iustitia tua. 105 Humilitati sū inique: quae, Dñe: vivifica me secundum verbū tuū. 106 Voluntaria oris mei benedicticia fac, Domine: re iudicia tua doce me. 107 Anima mea in manibus meis semper: & legem tuā non sum oblivis. 108 Posuerunt peccatores laqueum mihi: & de mandatis tuis non erravi. 109 Haereditate acquisivi testimonia tua in aeternū: quia exultatio cordis mei fuit. 110 Inclina cor meum ad faciendū justificationes tuas in aeternū, propter tribulationem. 111 SAMECH. Iniquos odio habui: & legem tuam dilexi. 112 Adjutor, & succesor meus es tu: & in verbum tuum superferari. 113 Declinate a me maligni: & scrutator mandata Dei mei.

Verfio ETHIOPICA.

87 Paulominas confirmaverunt me in terra: ego autē non dereliqui mandata tua. 88 enim in misericordia tua vivifica me: & custodiam tellurū unia oris tui. 89 In aeternū, Domine, verbum tuū permanet in caelo: solum generationem & generationem veritas tua: fundavit terram, & permanet. 90 Ordinatione tuā perseveravit veritas tua: quoniam omnia serviunt tibi. 91 Nisi quā lex tua [e] meditatio mea est, tunc fortē perissem in humilitate mea. 92 In aeternū non obliviscar justificationes tuas: quia in ipsis vivificalli me. 93 Jus sum ego, salvi me fac: quonia justificationes tuas exquisivi. 94 Me expectaverunt peccatores ut perderet me: testimoniū tu intellexi. 95 Omnis confirmatio nris vidi finē: latum mandati tuū nimis. 96 MEM. Quomodo dilexi legē tuā, Dñe: quotā die meditatio mea est. 97 Super inimicos meos prudentē me fecisti mandatu tuo: quia in aeternū mihi est. 98 Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea est. 99 Super senes intellexi: quia mandata tua quaesivi. 100 Ab omni via mala prohibui pedes meos: ut custodiam verba tua. 101 A iudicis tuis non declinavi: quia tu lege posuisti mihi. 102 Quā dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo! A mandatis tuis intellexi, propterea odivi omnē vā iniquitatis. 103 NUN. Lucerna pedibz meis verbū tuū, & lumen semitis meis. 104 Juravi, & imitari cultore dñi iudicia iustitia tua. 105 Humilitati sū inique: quae, Dñe: vivifica me secundum verbū tuū. 106 Voluntaria oris mei benedicticia fac, Domine: re iudicia tua doce me. 107 Anima mea in manibus meis semper: & legem tuā non sum oblivis. 108 Posuerunt peccatores laqueum mihi: & de mandatis tuis non erravi. 109 Haereditate acquisivi testimonia tua in aeternū: quia exultatio cordis mei fuit. 110 Inclina cor meum ad faciendū justificationes tuas in aeternū, propter tribulationem. 111 SAMECH. Iniquos odio habui: & legem tuam dilexi. 112 Adjutor, & succesor meus es tu: & in verbum tuum superferari. 113 Declinate a me maligni: & scrutator mandata Dei mei.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

87 الأقداب ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 87 Paulominas confirmaverunt me in terra: ego autē non dereliqui mandata tua. 88 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 88 enim in misericordia tua vivifica me: & custodiam tellurū unia oris tui. 89 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 89 In aeternū, Domine, verbum tuū permanet in caelo: solum generationem & generationem veritas tua: fundavit terram, & permanet. 90 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 90 Ordinatione tuā perseveravit veritas tua: quoniam omnia serviunt tibi. 91 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 91 Nisi quā lex tua [e] meditatio mea est, tunc fortē perissem in humilitate mea. 92 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 92 In aeternū non obliviscar justificationes tuas: quia in ipsis vivificalli me. 93 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 93 Jus sum ego, salvi me fac: quonia justificationes tuas exquisivi. 94 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 94 Me expectaverunt peccatores ut perderet me: testimoniū tu intellexi. 95 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 95 Omnis confirmatio nris vidi finē: latum mandati tuū nimis. 96 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 96 MEM. Quomodo dilexi legē tuā, Dñe: quotā die meditatio mea est. 97 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 97 Super inimicos meos prudentē me fecisti mandatu tuo: quia in aeternū mihi est. 98 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 98 Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea est. 99 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 99 Super senes intellexi: quia mandata tua quaesivi. 100 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 100 Ab omni via mala prohibui pedes meos: ut custodiam verba tua. 101 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 101 A iudicis tuis non declinavi: quia tu lege posuisti mihi. 102 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 102 Quā dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo! A mandatis tuis intellexi, propterea odivi omnē vā iniquitatis. 103 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 103 NUN. Lucerna pedibz meis verbū tuū, & lumen semitis meis. 104 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 104 Juravi, & imitari cultore dñi iudicia iustitia tua. 105 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 105 Humilitati sū inique: quae, Dñe: vivifica me secundum verbū tuū. 106 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 106 Voluntaria oris mei benedicticia fac, Domine: re iudicia tua doce me. 107 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 107 Anima mea in manibus meis semper: & legem tuā non sum oblivis. 108 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 108 Posuerunt peccatores laqueum mihi: & de mandatis tuis non erravi. 109 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 109 Haereditate acquisivi testimonia tua in aeternū: quia exultatio cordis mei fuit. 110 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 110 Inclina cor meum ad faciendū justificationes tuas in aeternū, propter tribulationem. 111 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 111 SAMECH. Iniquos odio habui: & legem tuam dilexi. 112 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 112 Adjutor, & succesor meus es tu: & in verbum tuum superferari. 113 في ارضي ابادوني علي الارض وانا لم اهل وصاياك * تطهر رحمتك احدي يا رب فاحفظ سهاداتك 113 Declinate a me maligni: & scrutator mandata Dei mei.

87 Paulominas confirmaverunt me in terra: ego autē non dereliqui mandata tua. 88 enim in misericordia tua vivifica me: & custodiam tellurū unia oris tui. 89 In aeternū, Domine, verbum tuū permanet in caelo: solum generationem & generationem veritas tua: fundavit terram, & permanet. 90 Ordinatione tuā perseveravit veritas tua: quoniam omnia serviunt tibi. 91 Nisi quā lex tua [e] meditatio mea est, tunc fortē perissem in humilitate mea. 92 In aeternū non obliviscar justificationes tuas: quia in ipsis vivificalli me. 93 Jus sum ego, salvi me fac: quonia justificationes tuas exquisivi. 94 Me expectaverunt peccatores ut perderet me: testimoniū tu intellexi. 95 Omnis confirmatio nris vidi finē: latum mandati tuū nimis. 96 MEM. Quomodo dilexi legē tuā, Dñe: quotā die meditatio mea est. 97 Super inimicos meos prudentē me fecisti mandatu tuo: quia in aeternū mihi est. 98 Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea est. 99 Super senes intellexi: quia mandata tua quaesivi. 100 Ab omni via mala prohibui pedes meos: ut custodiam verba tua. 101 A iudicis tuis non declinavi: quia tu lege posuisti mihi. 102 Quā dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo! A mandatis tuis intellexi, propterea odivi omnē vā iniquitatis. 103 NUN. Lucerna pedibz meis verbū tuū, & lumen semitis meis. 104 Juravi, & imitari cultore dñi iudicia iustitia tua. 105 Humilitati sū inique: quae, Dñe: vivifica me secundum verbū tuū. 106 Voluntaria oris mei benedicticia fac, Domine: re iudicia tua doce me. 107 Anima mea in manibus meis semper: & legem tuā non sum oblivis. 108 Posuerunt peccatores laqueum mihi: & de mandatis tuis non erravi. 109 Haereditate acquisivi testimonia tua in aeternū: quia exultatio cordis mei fuit. 110 Inclina cor meum ad faciendū justificationes tuas in aeternū, propter tribulationem. 111 SAMECH. Iniquos odio habui: & legem tuam dilexi. 112 Adjutor, & succesor meus es tu: & in verbum tuum superferari. 113 Declinate a me maligni: & scrutator mandata Dei mei.

הדרלים : קיט

TARGUM

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

116 me Suffulca mea spe à relicitis pudore ne vivam & tuu dicitur secundum me Fekite
 117 סמכני באמרה וואוה ואל תבישני משברי סעני
 118 וואשעה וואשעה פרקנה חמר : סלרנ כד שנים
 119 חקנה גיי שפיני קיט : סנים השפרת כד דשעי
 120 ארז לכו אהתי ערתי : סמר מפרד בשרי ומשפטה
 121 וראתי עשיתי משפט וצק בלתיני לעשקי : ערב
 122 עבדך לטוב אל עשקני נדים : עני כלו לישועה
 123 ולאמר צדקה : עשה עמ עבדך חסדי
 124 חקיה לפני : עבדך אני רביני ודעתי ודעתי
 125 ער לעשות ליהוה דברו חרקה : על כן אהתי מצותה
 126 מואב וסון : על כן גד פקורי כל ישורי ארץ
 127 שקד שנאתי : בלאו ערתי על כן צדקת נפש
 128 פתח דברה יאד מבו פתים : פי פדתי ואשאפה
 129 כי למצותי יאבתי : פני אל ונני כמשפט
 130 לארבי שמך : עמי חן באמרה ואי
 131 תשלט בי כל און : פני מעשך אוב
 132 ואשכרה פקורי : פיה האר עבדך ודעתי את
 133 חקה : פני מים ודעתי עול לא
 134 שמרו חרקה : ציק אתה ושר משפטה
 135 ציה צדק ערתי ואמרה מאד : צפתני קנתי
 136 כי שרתי ודעתי צד : צופה אמרה מאד
 137 עבדך אובה : צער אנכי ודעתי פקורי לא
 138 שחתי : צדקת צדק לעולם וחרקה אמת : צר
 139 ומצוק מצאתי מצותה עשעי : צדק ערתי
 140 לעולם רביני ואיתי :

116 סמוך יתי במפרד ואי ולא תבשר יתי 116
 117 כלותי : סעוד יתי ואחרק ואנעני באוריך 117
 118 חרקה : כבשה כל דליו מנחה אוב 118
 119 שקדא בכליון : פסולת פסקתה בשלתי 119
 120 כד רשעי ארעא משול הכנה דחיתור 120
 121 סהרות : מצלב מנחה פקרי מנינה 121
 122 רחלי : עבדית דנא וצדקת לא השקנני 122
 123 לטלמי : פטים עבדך לטבא לא ישלמו 123
 124 ודי יודינו : עני סברי לפוקנה ולימי 124
 125 צדק : עבר עם עבדך הדי חסד ונרתה 125
 126 אליה יתי : עבדך אני תבו יתי וארע 126
 127 סהרות : עני למפרד דעתי דיי אפיו 127
 128 חלמינה אוריך : משול הכנה דחיתור 128
 129 פקורי מרבא ומן אוביוא : משול הכנה 129
 130 כל פקורי כליון הירחניו כל אורח 130
 131 שקדא סעני : פרישו סהרות משול הכנה 131
 132 נרתנו נפש : גלוי רביך יתר חשיבה 132
 133 כי יתבו שרני : פופי פחתי ואפית ארוב 133
 134 לפקורי צבתי : ארפני לתי וחוס עלי 134
 135 בהלכתה לחימי שמך : אסתרי אסתני 135
 136 במפרד ולא תשלט בי כל שקד : פרוק 136
 137 יתי משול ומא דבר נשא ואמור פקורי : ו 137
 138 אפא אטר עבדך ואפני ית חרקה : טיפ 138
 139 מיה יתנו עני על משול דלא נטר 139
 140 אוריחא : ופי אתי ותיצני דיך פקורי 140
 141 צדקת דטרותה ודמנותה לחרא : מרת 141
 142 יתי נרתני ארוב ואשאו דברך מעיקי : 142
 143 סנינה מפרד לחרא ונברה : ושר 143
 144 אנה ובסוד פקורי לא אנהשתי : צדקת 144
 145 צדקת לעלמא ואוריך קשט : עקא ומשקא 145
 146 ערני יתי פקורי פרוקי : צדקת דטרותה 146
 147 לעולם תביני ואתקב :

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

116 * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 117 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 118 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 119 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 120 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 121 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 122 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 123 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 124 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 125 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 126 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 127 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 128 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 129 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 130 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 131 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 132 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 133 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 134 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 135 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 136 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 137 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 138 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 139 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 140 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 141 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 142 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 143 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *
 144 חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה * חַבְרֵי חַבְרָה סְוֵי אֵל אֲמַרְיָא כְּחַבְרָה *

Verfio VULG. LAT.

145 COPH. Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine: justificationes tuas requiram. Clamavi ad te, saluum me factum custodisti mandata tua. Pre- veni in maritibus, & clamavi: quia verba tua superfluerunt. Præven- tum oculi mei ad te diluculo: non medi- rant eloquia tua. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine: & secundum iudicium tuum vivifica me. Appropinquare vult persequentes me iniquitatis: a lege autem tua longè facti sunt. Propè es tu, Domine: & omnes viaz tuæ veritas. Initio cognovi de testi- moniis tuis quia in æternum fundatæ sũt. RES. Vide humilitatem meam, & eripe me: quia legem tuã non sum oblitus. Iudicia iudicium meũ, & redime me: propter eloquiũ tuũ vivifi- ca me. Longè à peccatoribus salus: quia justificationes tuas non exquirunt. Misericordiaz tuæ multæ, Domine: secundũ iudicium tuũ vivifica me. Multi qui persequuntur me, & tribulant me: testi- moniis tuis non declinavi. Vidi prava- riantes, & tabescebam: quia eloquia tua non custodierunt. Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine: in miseri- cordia tua vivifica me. Principiũ verborum tuorum, veritas: in æternum omnia iudicia iustitiz tuæ. SIN. Principes persecuti sunt me gratis: & a verbis tuis formidavit cor meum. La- tabor ego super eloquia tua: sicut qui inveniit spolia multa. Iniquitatem odio habuit, & abominat sum: legem autè tuã dilexi. Sepies in die laudem dixi tibi, sup iudicia iustitiz tuæ. Pax multa diligentibus legè tuã: & non est illis scandalũ. Expectabam salutare tuũ, Domine: & mandata tua dilexi. Custodivit anima mea testimonia tua: & dilexit ea vehementer. Servavi mandata tua, et testimonia tua: quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. TAU. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine: & iuxta eloquium tuũ da mihi intellectũ. Intret postulatõ mea in cõ- spectu tuo: secundũ eloquiũ tuũ eripe me. Eructabit labia mea hymnũ, cũ docueris me justificationes tuas. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia mandata tua æquitas.

Verfio GRÆC. LXX. Interp.

145 Ἐκράξα ἐν ὅλῳ καρδίᾳ μου, ἰσακούσθη μου κὺ- 145 Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine: justificationes tuas requiram. Clamavi ad te, saluum me factum custodisti mandata tua. Pre- veni in maritibus, & clamavi: quia verba tua superfluerunt. Præven- tum oculi mei ad te diluculo: non medi- rant eloquia tua. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine: & secundum iudicium tuum vivifica me. Appropinquare vult persequentes me iniquitatis: a lege autem tua longè facti sunt. Propè es tu, Domine: & omnes viaz tuæ veritas. Initio cognovi de testi- moniis tuis quia in æternum fundatæ sũt. RES. Vide humilitatem meam, & eripe me: quia legem tuã non sum oblitus. Iudicia iudicium meũ, & redime me: propter eloquiũ tuũ vivifi- ca me. Longè à peccatoribus salus: quia justificationes tuas non exquirunt. Misericordiaz tuæ multæ, Domine: secundũ iudicium tuũ vivifica me. Multi qui persequuntur me, & tribulant me: testi- moniis tuis non declinavi. Vidi prava- riantes, & tabescebam: quia eloquia tua non custodierunt. Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine: in miseri- cordia tua vivifica me. Principiũ verborum tuorum, veritas: in æternum omnia iudicia iustitiz tuæ. SIN. Principes persecuti sunt me gratis: & a verbis tuis formidavit cor meum. La- tabor ego super eloquia tua: sicut qui inveniit spolia multa. Iniquitatem odio habuit, & abominat sum: legem autè tuã dilexi. Sepies in die laudem dixi tibi, sup iudicia iustitiz tuæ. Pax multa diligentibus legè tuã: & non est illis scandalũ. Expectabam salutare tuũ, Domine: & mandata tua dilexi. Custodivit anima mea testimonia tua: & dilexit ea vehementer. Servavi mandata tua, et testimonia tua: quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. TAU. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine: & iuxta eloquium tuũ da mihi intellectũ. Intret postulatõ mea in cõ- spectu tuo: secundũ eloquiũ tuũ eripe me. Eructabit labia mea hymnũ, cũ docueris me justificationes tuas. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia mandata tua æquitas.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. Æthiopica, Transl. LAT.

145 Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine: justificationes tuas requiram. Clamavi ad te, saluum me factum custodisti mandata tua. Pre- veni in maritibus, & clamavi: quia verba tua superfluerunt. Præven- tum oculi mei ad te diluculo: non medi- rant eloquia tua. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine: & secundum iudicium tuum vivifica me. Appropinquare vult persequentes me iniquitatis: a lege autem tua longè facti sunt. Propè es tu, Domine: & omnes viaz tuæ veritas. Initio cognovi de testi- moniis tuis quia in æternum fundatæ sũt. RES. Vide humilitatem meam, & eripe me: quia legem tuã non sum oblitus. Iudicia iudicium meũ, & redime me: propter eloquiũ tuũ vivifi- ca me. Longè à peccatoribus salus: quia justificationes tuas non exquirunt. Misericordiaz tuæ multæ, Domine: secundũ iudicium tuũ vivifica me. Multi qui persequuntur me, & tribulant me: testi- moniis tuis non declinavi. Vidi prava- riantes, & tabescebam: quia eloquia tua non custodierunt. Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine: in miseri- cordia tua vivifica me. Principiũ verborum tuorum, veritas: in æternum omnia iudicia iustitiz tuæ. SIN. Principes persecuti sunt me gratis: & a verbis tuis formidavit cor meum. La- tabor ego super eloquia tua: sicut qui inveniit spolia multa. Iniquitatem odio habuit, & abominat sum: legem autè tuã dilexi. Sepies in die laudem dixi tibi, sup iudicia iustitiz tuæ. Pax multa diligentibus legè tuã: & non est illis scandalũ. Expectabam salutare tuũ, Domine: & mandata tua dilexi. Custodivit anima mea testimonia tua: & dilexit ea vehementer. Servavi mandata tua, et testimonia tua: quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. TAU. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine: & iuxta eloquium tuũ da mihi intellectũ. Intret postulatõ mea in cõ- spectu tuo: secundũ eloquiũ tuũ eripe me. Eructabit labia mea hymnũ, cũ docueris me justificationes tuas. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia mandata tua æquitas.

Verfio ÆTHIOPICA.

145 Ἐκράξα ἐν ὅλῳ καρδίᾳ μου, ἰσακούσθη μου κὺ- 145 Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine: justificationes tuas requiram. Clamavi ad te, saluum me factum custodisti mandata tua. Pre- veni in maritibus, & clamavi: quia verba tua superfluerunt. Præven- tum oculi mei ad te diluculo: non medi- rant eloquia tua. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine: & secundum iudicium tuum vivifica me. Appropinquare vult persequentes me iniquitatis: a lege autem tua longè facti sunt. Propè es tu, Domine: & omnes viaz tuæ veritas. Initio cognovi de testi- moniis tuis quia in æternum fundatæ sũt. RES. Vide humilitatem meam, & eripe me: quia legem tuã non sum oblitus. Iudicia iudicium meũ, & redime me: propter eloquiũ tuũ vivifi- ca me. Longè à peccatoribus salus: quia justificationes tuas non exquirunt. Misericordiaz tuæ multæ, Domine: secundũ iudicium tuũ vivifica me. Multi qui persequuntur me, & tribulant me: testi- moniis tuis non declinavi. Vidi prava- riantes, & tabescebam: quia eloquia tua non custodierunt. Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine: in miseri- cordia tua vivifica me. Principiũ verborum tuorum, veritas: in æternum omnia iudicia iustitiz tuæ. SIN. Principes persecuti sunt me gratis: & a verbis tuis formidavit cor meum. La- tabor ego super eloquia tua: sicut qui inveniit spolia multa. Iniquitatem odio habuit, & abominat sum: legem autè tuã dilexi. Sepies in die laudem dixi tibi, sup iudicia iustitiz tuæ. Pax multa diligentibus legè tuã: & non est illis scandalũ. Expectabam salutare tuũ, Domine: & mandata tua dilexi. Custodivit anima mea testimonia tua: & dilexit ea vehementer. Servavi mandata tua, et testimonia tua: quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. TAU. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine: & iuxta eloquium tuũ da mihi intellectũ. Intret postulatõ mea in cõ- spectu tuo: secundũ eloquiũ tuũ eripe me. Eructabit labia mea hymnũ, cũ docueris me justificationes tuas. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia mandata tua æquitas.

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione L A T I N A.

145 *الفصل التاسع عشر وهو ح* *صرحت من جميع قلبي فاستجب لي يا رب لا تبغيني وصاياك* 145 Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine: justificationes tuas requiram. Clamavi ad te, saluum me factum custodisti mandata tua. Pre- veni in maritibus, & clamavi: quia verba tua superfluerunt. Præven- tum oculi mei ad te diluculo: non medi- rant eloquia tua. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine: & secundum iudicium tuum vivifica me. Appropinquare vult persequentes me iniquitatis: a lege autem tua longè facti sunt. Propè es tu, Domine: & omnes viaz tuæ veritas. Initio cognovi de testi- moniis tuis quia in æternum fundatæ sũt. RES. Vide humilitatem meam, & eripe me: quia legem tuã non sum oblitus. Iudicia iudicium meũ, & redime me: propter eloquiũ tuũ vivifi- ca me. Longè à peccatoribus salus: quia justificationes tuas non exquirunt. Misericordiaz tuæ multæ, Domine: secundũ iudicium tuũ vivifica me. Multi qui persequuntur me, & tribulant me: testi- moniis tuis non declinavi. Vidi prava- riantes, & tabescebam: quia eloquia tua non custodierunt. Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine: in miseri- cordia tua vivifica me. Principiũ verborum tuorum, veritas: in æternum omnia iudicia iustitiz tuæ. SIN. Principes persecuti sunt me gratis: & a verbis tuis formidavit cor meum. La- tabor ego super eloquia tua: sicut qui inveniit spolia multa. Iniquitatem odio habuit, & abominat sum: legem autè tuã dilexi. Sepies in die laudem dixi tibi, sup iudicia iustitiz tuæ. Pax multa diligentibus legè tuã: & non est illis scandalũ. Expectabam salutare tuũ, Domine: & mandata tua dilexi. Custodivit anima mea testimonia tua: & dilexit ea vehementer. Servavi mandata tua, et testimonia tua: quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. TAU. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine: & iuxta eloquium tuũ da mihi intellectũ. Intret postulatõ mea in cõ- spectu tuo: secundũ eloquiũ tuũ eripe me. Eructabit labia mea hymnũ, cũ docueris me justificationes tuas. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia mandata tua æquitas.

145 Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine: justificationes tuas requiram. Clamavi ad te, saluum me factum custodisti mandata tua. Pre- veni in maritibus, & clamavi: quia verba tua superfluerunt. Præven- tum oculi mei ad te diluculo: non medi- rant eloquia tua. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine: & secundum iudicium tuum vivifica me. Appropinquare vult persequentes me iniquitatis: a lege autem tua longè facti sunt. Propè es tu, Domine: & omnes viaz tuæ veritas. Initio cognovi de testi- moniis tuis quia in æternum fundatæ sũt. RES. Vide humilitatem meam, & eripe me: quia legem tuã non sum oblitus. Iudicia iudicium meũ, & redime me: propter eloquiũ tuũ vivifi- ca me. Longè à peccatoribus salus: quia justificationes tuas non exquirunt. Misericordiaz tuæ multæ, Domine: secundũ iudicium tuũ vivifica me. Multi qui persequuntur me, & tribulant me: testi- moniis tuis non declinavi. Vidi prava- riantes, & tabescebam: quia eloquia tua non custodierunt. Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine: in miseri- cordia tua vivifica me. Principiũ verborum tuorum, veritas: in æternum omnia iudicia iustitiz tuæ. SIN. Principes persecuti sunt me gratis: & a verbis tuis formidavit cor meum. La- tabor ego super eloquia tua: sicut qui inveniit spolia multa. Iniquitatem odio habuit, & abominat sum: legem autè tuã dilexi. Sepies in die laudem dixi tibi, sup iudicia iustitiz tuæ. Pax multa diligentibus legè tuã: & non est illis scandalũ. Expectabam salutare tuũ, Domine: & mandata tua dilexi. Custodivit anima mea testimonia tua: & dilexit ea vehementer. Servavi mandata tua, et testimonia tua: quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. TAU. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine: & iuxta eloquium tuũ da mihi intellectũ. Intret postulatõ mea in cõ- spectu tuo: secundũ eloquiũ tuũ eripe me. Eructabit labia mea hymnũ, cũ docueris me justificationes tuas. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia mandata tua æquitas.

הדלים: קכ קכא קכב

D. fidera: i. legi tua precepta quoniam: mihi auxiliandam ad tua monas Sic 173
174 ד. fidera: i. legi tua precepta quoniam: mihi auxiliandam ad tua monas Sic 173
174 ד. fidera: i. legi tua precepta quoniam: mihi auxiliandam ad tua monas Sic 173

Sit manus tua in auxilium meum, quoniam 173
174 mandata tua elegi. Desideravi redemptionem tuam Dife, & Lex tua delectationis meae sunt. Vivat anima mea, & laudabit te; & iudicia tua adjuvabunt me. Erravi sicut agnus qui perit: quare servum tuum, quoniam mandata tua non sum oblitus.

PSAL. CXX. קכ

me exaudivit & clamavi, mihi angustia in Domino. Ad graduum Canticum
1 שיר הפסלות אל יחזרה בצרתה לי קראתי ויעניני:
2 יהוה יצילה נפשי משפתת שקר מלשון רמיה: מה יתן
3 עם: acuta potentis Sagitta dolosa lingua tibi addet quid & tibi
4 לך ומה יסוף לך לשון רמיה: חצי נפור שוננים לא
5 עזלי רחמים: אהיה לי כגור רחמי משך שונני עם
6 אהלי קרד: רבתי שכנתי לה נפשי עם שונני שלום:
7 אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:

Canticum quod dictum est super gradibus 173
174 abysfi. PSAL. CXX.
Oram Domino cum inesset angustia mihi, oravi; & accepit orationem meam. Domine libera animam meam à labiis mendacii, à lingua dolosa. Quid dabit tibi detractor, aut quid adjiciet tibi delator lingua dolosa? Sagitta robulli acuta sunt sicut fulgura de super, cum carbonibus genitaurum accensis in gehenna inferne. Hei mihi quoniam peregrinatus sum cum Aftasiis, habitavi in tabernaculis Arabum. Plurimum illi habitavit anima mea cum Edom odio pacem profequente. Ego pacem proinde orabo, ipsi vero bellum [supium].

PSAL. CXXI. קכא

venit unde: montes ad meos oculos Levabo. Ad graduum Canticum
1 שיר הפסלות אשמך עיני אל ההרים מאין יבוא
2 עורי: עורי מעם יהוה עשה שמך וארץ
3 אל יתן לפוט רגדה אל יזנום שמך: הגדה לא
4 ינום ולא ישן שמך ישראל: יהוה שמך יהוה
5 לך ער לך ימך: יום השמש לא יכבה ויהי
6 בלילה: יהוה ישמרך מכל רע ישמר את נפשך: יהוה
7 ישמר צאתך מפתח וער עולם:

Canticum quod dictum est super gradibus 173
174 abysfi. PSAL. CXXI.
Etatus sum in his qui dicunt mihi, In domum sanctorum Dñi ibimus. Stantes erant pedes nostri in portis tuis Jerusalem. Jerusalem quae edificata in firmamento tanquam civitas, quae conjuncta est fibis pariter in terra. Quoniam illic ascenderunt tribus, tribus Domini significantes Israel majestatem suam commoratarum inter eos, cum pervenit ad confitendum nomini Domini. Quia ibi preparatur sedes in Jerusalem, sedes in domo sanctorum regibus domus David.

PSAL. CXXII. קכב

Domini domum: mihi dicentibus in sum Latatus. Davidi graduum Canticum
1 שיר הפסלות לדרו שמחתי באסמים לי בית יהוה
2 ירושלים: ירושלים תני רגלנו בשעריך ירושלים: ירושלים
3 הבניה בעיר שהבריה לה יהוה: ששם עלו שבטות
4 שמו ייה עירם לישראל: להודות לעם יהוה: פי
5 ישובו כסאוח למשפט כסאוח לבית דור:

Canticum quod dictum est super gradibus 173
174 abysfi. PSAL. CXXII.
Etatus sum in his qui dicunt mihi, In domum sanctorum Dñi ibimus. Stantes erant pedes nostri in portis tuis Jerusalem. Jerusalem quae edificata in firmamento tanquam civitas, quae conjuncta est fibis pariter in terra. Quoniam illic ascenderunt tribus, tribus Domini significantes Israel majestatem suam commoratarum inter eos, cum pervenit ad confitendum nomini Domini. Quia ibi preparatur sedes in Jerusalem, sedes in domo sanctorum regibus domus David.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

173 * אהלי רבתי ויעניני: * חצי נפור שוננים לא
174 * אהלי קרד: רבתי שכנתי לה נפשי עם שונני שלום:
175 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
176 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
1 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
2 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
3 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
4 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
5 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
6 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
7 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
8 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
9 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:
10 * אהלי שלום וכו' אהיה רחמי למחמרי:

Auxilietur mihi manus tua, quia sum delectatus in confitationibus tuis. Expectavi animam meam salutem tuam, & legem tuam confitebor. Vivat anima mea teque laudet, & iudicium tuum ipsum ferat mihi opem. Erravi sicut ovis perdita, quare servum tuum, quia tua precepta non sum oblitus.
173
174
175
176
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Verfio VULG. LAT.

173 Fiat manus tua ut salvet me: quoniam 174 mandata tua elegi. Concupivi saluta-

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

173 Γενέσθω ἡ χεὶρ σου ὡς σωτὴρ μου, ὅτι τὰς ἐπι-

Verf. GRÆ. LXX. Interp.

173 Fiat manus tua ut salvet me: quoniam 174 mandata tua elegi.

Verfio ÆTHIOPICA A.

173 ἔπι-ἔπι: ὁ ἰσχυρὸς ἦν: ὁ ἰσχυρὸς ἦν: ὁ ἰσχυρὸς ἦν:

Canticum graduum. CXIX.

1 AD Dominum cum tribulaverit cla-

Canticum graduum. CXIX.

1 AD Dominum cum tribulaverit cla-

Canticum graduum. CXX.

1 AD Dominum cum tribulaverit cla-

Canticum graduum. CXXI.

1 AD Dominum cum tribulaverit cla-

Canticum graduum. CXX.

1 LEvavi oculos meos in montes, un-

Canticum graduum. CXX.

1 LEvavi oculos meos in montes, un-

Canticum graduum. CXXI.

1 LEvavi oculos meos in montes, un-

Canticum graduum. CXXI.

1 LEvavi oculos meos in montes, un-

Canticum graduum. CXXI.

1 LEvatus sum in his, que dicta sunt

Canticum graduum. CXXI.

1 LEvatus sum in his, que dicta sunt

Canticum graduum. CXXI.

1 LEvatus sum in his, que dicta sunt

Canticum graduum. CXXI.

1 LEvatus sum in his, que dicta sunt

INTERP. ÆTHIOP. [k] tua dilecti. Dilexi salutare [l] Jerudite me in [m] ubi viventi traditus sum sicut [n] PSAL. CXXI. [a] [u] que carbores defert. [b] [n] in atris Cedar: [c] [u] in domo Domini. [d] [u] quoniam dixerunt [b] quidem adificavit [c] simul et apud illam. [d] [u] populi, populus: [e] [n] nonini tuo Domine. [f] [u] sedes domus

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

173 *لمكن يدك كحصى فاني اسهب وصاياك * اسئلت حذائك يا رب وسرعك هو بعتي * كحيا 174

175 *نسي وبناراك واحكامك تعني * صلت ككروفي الصال اطلب عنك واسكب لي لاني لم 176

*المرور المائية وعسرون * وهو * ع * استحيات * 1

2 *الي الرب صرحت في صري فاسكب لي * يا رب اخلص نفسي من شقاء طالبة ومن لسان عانس * 3

4 *ما هو الذي تعطي لك وما هو الذي تريدك الا لسان العانس * تبال القوي مستويه مثل 5

6 *اجمرك الحرف * الويل لي فان عربي قد طالب عني وسكبت في مساكين فيدار * كبر تعريت 7

8 *نسي * وكتب مسالما مع معصي السامرة * وكتب اذا كلمهم بالسلام حاروني كجنا * اللبورا * 9

10 *المرور المائية وكادي والعسرون * وهو * ع * استحيات * 1

2 *وكتب عيني الي اجمال اي من اين ما عيني معوي * معوي انا هي من عند الرب الذي حلف 3

4 *السماء والارض * لا تعطي الربل رجلك ولا يعقو حافطك * حافظ اسرائيل لا يعس ولا ينم * الرب 5

6 *كحفظك * الرب يطل عليك يده اليمي * لا تحرك الشمس نصارا ولا القمر ليل * الرب يحفظك 7

8 *المرور المائية وكادي والعسرون * وهو * ع * استحيات * 1

תהלים : קנב קנר קנח

TARGUM. PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

6 pax Sit de diligentes erant quieti : Jerusaleim pacem Postulate
7 וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום
8 וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום
9 וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום

6 שאלו בשלמא ירושלים וירי שלום וירי שלום וירי שלום
7 וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום
8 וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום
9 וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום וירי שלום

PSAL. CXXIII. קנב
Ecce oculis in fedem : meos oculos levavi te Ad . graduum Canticum
שיר הפעלות אלה נשאני אר עיני הישב בשמים : הנה
2 manū ad ancilla oculi sicut : fuorū dominorum manū ad fervorum otuli sicut
קנב עבדים אל יר ארונם בעיני שפחה אל יר
3 .notri miseratur donec : nostrum Deum Dominum ad nostri oculi sit : suz heri
נברחה בן עינינו אל ירוה גלוינו עינינו : שחוננו
4 Multa in despectione sum : fatiati multū quia : notri miserere . Domine notri Misereere
הננו ירוה הננו פירב שבטנו בן : רבא
5 .superbarum despectione : patorum subfannatione nostra anima sibi est fatiata
שבטנו לך נפשנו הלען השאננו הנו לאננו :

1 שירא ראתמר על מסוקין רחוקא קרמך
2 וקפית ותעני יתיב על כוריס יקרא בשמיא :
3 הא כסאר מרוקן עיני עבדו מריא ררובוהו
4 ותיכמא רמוריקן עיני אמרת מריא
5 ררובוהו הכרו מריקן עינא קרם יי אלהא
6 ער דירחוס עלנא : חוס עלנא יי חוס עלנא
7 ארום סני שבטנא בסרותא : סונעת שבעת
8 ארום נפשנא תלעבא רשלוין מבסרניא

PSAL. CXXIV. קנר
nunc dicat : nobi fuit qui Dominus Nili . David ipsi graduum Canticum
שיר הפעלות לרוך ולוי יהודה שיהו לנו אמרנא
2 Tunc homines nos super : surgendo in nobis fuit qui Dominus Nili . Israel
נשאל : לולי יהודה שיהו לנו בקום עלינו אדם : או
3 .nos inaudissem aqua Tunc nos in eorum nasum infundendo in nos deglutissent vivos
חיים בלענו בחרות אפס בנו : או הפסם שטפנו
4 .aque : nostra animā super transiisset Tunc . nostra animā super transiisset torten
נחלח עבר על נפשנו : או עבר על נפשנו חיים
5 .torum dentibus pradam nos dedit non qui : Dominus Benedictus . usside
הירונים : יהודה שאל נחננו טרף לשינאם
6 nos & . selt contritus laqueus : irretitum laqueo de evasit aius sicut nostra Anima
נפשנו בצפור נמלטה מפה וקשיב חפץ נשבר ואנחנו
7 .terram & caelum facienti : Domini nomine in nostrum Adjutorium evasimus
קנר יהודה עלטה שקום וקרא :

1 שירא ראתמר על מסוקין רחוקא קרמך
2 דור אלולי יי יהודה בסערניא ימרון כרון
3 ושרא : אלולי מרמא רוי ריהה בסערניא כר
4 קם עלנא בר נש : הא בכר כר חיון בלעו יחנא
5 כר תקופ ררוהו בנו : הא בכר מר שטפנו
6 יחנא מרעית עברא על נפשנא : הא בכר
7 עבר על נפשנא מלכא רסחיל למו ורוניא
8 רסא : בריה שמארי רלא מסרנא הוד תברא
9 לשינאן : נפשנא הוד בצפרא אשחונת מסרניא
10 תקליא פתא איכר ואנן אשחונת מסרניא
11 בשום מרמא רוי רעבר שמאי וקרא :

PSAL. CXXV. קנה
1 .non movebitur non : sion mons sicut : Dominio in Confidens . graduum Canticum
שיר הפעלות חבטום יהודה כהר ציון לא אפוט
2 DOMINUS & : sion circum montes Jerusalem . manebit seculum in
עולם ישב : וירושלם הרים סביב לה וירודה
3 .virma requiescet non quia . seculum in usque & . mons ex . sion populum circum
סביב לעפס משהו וער שלום : בלא נח שבת
4 .iniquitatem in iusti mittant nos in : iustorum fortem super impietatis
הרשע על טרל הצדיקים למען לא יושלחו הצדיקים בעוליה
5 .fuit cordibus in rectis & : bonis Domine Benefac . suas manus
ירדם : השבו יהודה לטובים ולישרים בלבונם :
6 operantibus cum Dominus eos faciet ambulare : suis innotisiam poverentis Et
ורפטים עקלקלותם ויליבם יהודה את פעלי
7 .Israel super pax : ioiquitatem
שלום על ישראל :

1 שירא ראתמר על מסוקין רחוקא צדיקא
2 ורמרחצין כמי מראי הוד שורא רציון לא
3 ורעע לעלב ותיב : וירושלם מריא חוד
4 חוד רי לה ומרמא רוי חוד חוד לעפיה מן
5 השקא וער עלמא : ארום לא ינוח שבת רשעא
6 ער צפרא צדיקא מן בגלל הלא וישטון
7 צדיקא בשקר איריוהו : אושבו יי לטבין
8 ארציו בלבדוהו : וקסנו פתר עוקמנתוהו
9 וליבנו בנה חסול קהוה עם עבדי שקר שלמא
10 על ישראל :

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 *Precamini pacem Hierusalem, Sint inquisite 6
7 *Sit pax in exercitu tuo, 7
8 *Propter fratres meos & amicos meos, loquar pax de te. 8
9 *Propter domum Dñi Dei nostri, precabor tibi 9
10 *felicitatem.
PSAL. CXXIII.
David. Ex Psalmis ascensionis. Diciturque ex persona Zerobabel principis captivorum oratio supplications. Verf. 10.
1 *De levavi oculos meos Habitor coeli.
2 *Alit oculi fervorā ad dominum suos utque 2
3 *oculi ancille ad dominam suam, ita oculi 3
4 *nostri ad te Dñe Deus noster, donec misereris 4
5 *nostri. Misereere nostri Dñe, misereere nostri: 5
6 *quia multitudinem contemptus audivim⁹. Ex 4
7 *diu fatuata est anima nostra probo imiforum 7
8 *et contemptu superborum.
PSAL. CXXIV.
Anonym⁹. Gratiarū alio. Ascensionis. Verf. 15. 1
1 *Nisi Dñs fuerisset pro nobis: dicat Isra- 1
2 *el, Nisi Dñs fuerisset pro nobis, cum 2
3 *insurrexissent adversum nos homines, Vivos 3
4 *deglutissent nos: & cum astuāisset ira illorū 4
5 *contra nos, In aquas immerissent nos: Tor. 4
6 *rens tranfisset super animā nostrā, Et aque 6
7 *copiosa tranfissent super animā nostrā. Be- 7
8 *nedictus Dñs qui non dedit nos escam deoti- 8
9 *bus eorū. Anima nostra sicut passer evasit la. 9
10 *quē aucupis: laqueus contritus est, & nos 10
11 *liberati sumus. Auxilii oostrium nomine 8
12 *Domioi, qui condidit coelum ac terram.
PSAL. CXXV.
Ex Psalmis ascensionis. Anonymus. Verf. 14. 1
1 *I qui sperant in Dño in monte Sion, haud 1
2 *movebuntur: sed perpetuo morabuntur. 2
3 *Hierosolymā montes circumdant, & Dñs cir- 3
4 *cundat populū suū ex nunc & usq; in seculum. 4
5 *Non enim requiescet tribus iniquorū 3
6 *in parte iustorū, neq; pretendent iusti man- 6
7 *suas in scelere. Benefac Dñe bonis, & iis qui 4
8 *recti sunt in corde suo. Eos autem qui coo- 5
9 *torquent feminas suas, ducet Dominus cum 9
10 *operantibus iniquitatem: pax verò Israeli. 10

תהלים: קכו קכז קכח

PSAL. CXXVI. קכו

Gomnantes veluti fumus: Sion versatam Domum convertendo In graduum Canticum
שיר הפעלות בשבט יהודה את שבת ציון היינו כחלמון:
1 קכו: gemibus in dixerunt tunc: precario nostra lingua & nostras os rifu est repletus Tunc
2 קכז: אלא שחוק פינו ולשוננו רנה או יאמרו בנינו
DOMINUS Magnificavit istis cum facere DOMINUS Magnificavit
3 הגדיל יהודה לעשות עמאלה: הגדיל יהודה
4 לעשות עמנו היינו עמאלה: הגדיל יהודה לעשות עמנו
5 קכז: פאפיקום בנגב הוירעים כדמעה בנה יקצרו: הילוך ילדי
6 וקכה נשא משך הורע פא יבא בנה נשא אלמחיו:

PSAL. CXXVII. קכו

domum edificet non DOMINUS Si Selamoh ipsi graduum Canticum
שיר הפעלות לשלמה אס יהודה לא יבנה בית
1 קכז: scivitant coludiat non DOMINUS Si: cas in ejus edificatus laboraverunt frustra
2 שוא עמלו בונונו פו אס יהודה לא ישמר ער
3 שוא שקר שמר: שוא לבם משפמי קום מאחר שבת
4 אכלי לחם העצים פו יתנו לידנו שנה: הנה תחלה
5 הגדיל יהודה פאפיקום בנגב הוירעים כדמעה בנה יקצרו: הילוך ילדי
6 וקכה נשא משך הורע פא יבא בנה נשא אלמחיו:

PSAL. CXXVIII. קכח

ambulant: DOMINUM imenit omnis Exultantes graduum Canticum
שיר הפעלות אשרי כל יוהא הילוך
1 קכח: tibi bonum & sine lacrimis: concules quia tuar: clam Laborem: ejus viis in
2 קכז: plantationes sicut tui filii: tuas domus lateribus in fructiferas vitis sicut tua Uxor
3 אשתה כנפיה פרה פירכתה ביהודה בנה כשהלו
4 ויתים טביב לשלמה: הגה בנין יבדד נבר יבא יהודה
5 וברכה יהודה מצינו ויהוה יבא וירושלם בטיב וירושלם בטיב
6 ויראד בנות לבנה שלום עלי ישראל:

PSALMI. תרגום

שירא דאחמדר על מסוקין דהחומא כד ותיב:
1 ירושלם יתצונו היינו כחלמון דאחמון:
2 הכרו יומלו פופנה חוכא ולישונא חושבנה
3 הירון ימיוו כעמא אסנו יי למעבר טבא עם
4 אלן: אסנו יי למעבר טבא עסנא היינו חיון:
5 אתיב ירושלם חיון דמחבא ארעא כד
6 נבעין פסקניו מא בצבורתא: דורעין כדמעתא
7 בשפתיה ויצרון: מזלכא ילוד ככחיה
8 מסובר ננדא דבר ורעא מתא: יתי כחושפתא
9 כד יסובר אפרתיו:
10 קכו

שירא דאחמדר על מסוקין דהחומא על יד:
1 שלמה או ממרא דוי לא יבני קרתא מעלן
2 ארכליו ביה אין ממרא דוי לא נשד קרתא
3 ירושלם מנאחער נשיר: על מנן חשרחון
4 לכו דתקדמו בצפרא למעבר לכו חשוף די
5 מאחריו וחתבו למעפד ונ דאכלין מוני
6 דמסנניו דלעו כהון על יאור וכוון יתו
7 דרמיה ורמא: הא אסנת י בנין כשרון
8 אר עברין טבין ולדי מעא: כנפיו בארדא
9 דבראכין בניו דעולמא: טב ליה לנבר דימלי
10 בית מרשיה מנהון ליה ופתחו ארום יצונו
11 עם בעלי דבין חון פרתע פת דינא:

שירא דאחמדר על מסוקין דהחומא טוהון:
1 ככל דחליא דוי דאולין בארחתיה: לעות
2 ארד ארום חוכל טובך בעלמא חרו וטב לך
3 עלמא דאחי: אחתך חיו ענפא דעבת פרון
4 על שדא רביתך בנה רוד שות לא ירתיא חור
5 חור לפתחך: הא ארום חוכמא מחפרך נברא
6 דל מן קדם יי וברכך יי מצינו ורממי בטבא
7 וירושלם כל ימי חיוך: ורממי בניו לבנה
8 שלמא על ישראל:

PSAL. CXXVI. CXXVII. CXXVIII. PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

Canticum quod dictum est super gradibus 1 abysso.
PSAL. CXXVI.
Quando converteret Dominus captivitatem
1 Sion, erimus similes infirmis qui convalescunt. Tunc replebitur risu os nostrum, & lingua nostra hymmodia. Tunc dicent in
2 populis: Multiplicavit Dominus benigne facere cum illis: Multiplicavit Dns facere
3 benigne nobiscum, facti sumus lactantes. Converteret Domine captivitatem nostram, sicut
4 converterit terra quando etumpunt exitus aquarum tempore siccitatis. Qui seminant cum
5 chrysum, cum laudatione metent. Ambulabit in stercu portans trahit frumenti
6 fementis: veniens veniet cum hymnodia quando reportabit manipulos suos.

Canticum quod dictum est super gradibus 1 abysso per manum Salomonis.
PSAL. CXXVII.
Si verbum Domini non edificaverit urbs,
1 frustra laborant in ea architecti ejus: si Verbum Domini non custodierit civitatem
2 Jerusalem, frustra vigilat custos. In vano
3 laborabis vobis qui prevenietis manē ad perpetranda vobis rapinam, qui motam facietis atque fedebitis ad parandū scelus, comedentes cibos miserorum, in quibus laboraverunt, convenienter verō & tēdē dabit Dominus dilecto suo somnū. Ecce haec
4 reditus Dni filii recti, pretium operum bonorum nati ventris. Sicut fagietur in manu
5 potentis, sic filii juvenis. Beatus vir qui dormit in pace, non confundentur quando contendent cum adversariis suis in porta domus judicii.

Canticum quod dictum est super gradibus 1 abysso.
PSAL. CXXVIII.
Beati omnes qui timent Dominum, qui ambulat in viis ejus. Laborem manuum tuarū cum concederis, beatus tu in mundo isto; & bonū erit tibi in mundo venturo. Uxor tua erit sicut vitis qui facit fructū in latere domus tua: sicut filii tui licet plantaciones olivarum in circuitu menze tue. Ecce enim sic benedictur viro, qui timet a conspectu Domini. Benedicat tibi Dominus ex Sion, & videas bonum Jerusalem omnibus diebus vite tue. Et videas filios filiorum tuorum; & pacem super Israel.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

PSAL. CXXVI. Ex Psalmis ascensionis. Anonymus. Dicitur de Aggeo & Zacharia, qui ascenderunt ad Babelinam cum captivitate. Spiritu aliter vero expellat bonorum futurorum. Verf. 15.
Cum reduceret Dns captivitatem Sion, erimus ut ii qui lactantur: Tunc implebitur os nostrum risu, & lingua nostra cantu: Tunc dicent inter gentes, Multiplicavit Dns facere erga illos. Multiplicavit quidē Dns facere nos bis, & facti sumus in lactia. Reducit enim Dominus captivitatem nostram ut scatebras quae sunt in Aultra. Qui seminant in lachryma, cum júbilo metent. Vadens vadit aequo plorat qui portat fermen. Veniens veniet cum exultatione qui portat manipulum.
PSAL. CXXVII. Ex Psalmis ascensionis. Dicitur de Davide de Salomone. Dicitur quoque de Aggeo & Zacharia qui urgebant struendam Templi. Verf. 14.
Ipsi Dominus edificet domum, frustra laborant & difcantes eam. Et nisi Dns custodiat civitatem, frustra vigilant custodes ejus. Vani sunt ii qui maturi sunt ad furgendum & seri ad sedendum, comedentes panem cum doloribus: sic concedet chatris suis omnium. Hæredit enim Dni filii sunt, merces fructuum uteri. Qualis est fagita in manu robusti, tales sunt filii juvenutis; Beatus vir qui impleverit pharetram suam ipsis cere, non confundentur cum alloquentur inimici in porta.
PSAL. CXXVIII. Ex Psalmis ascensionis. Anonymus. Dicitur de Zerobabel principe Judæa, & sollicitationis adificii. Immitis etiam in eo vocationem Gentium. Verf. 14.
Beatus quicumque timet Dnm, & incedit per semitas ejus. Laborem manuum tuarum cum manducaveris homo, beatus eris, & fidelitas erit animæ tuæ. Uxor tua erit sicut vitis laudabilis in marginibus domus tue: filii tui ut plana olivæ ambientes menfam tuam. Hac ratione benedictur vir qui timet Dominum. Benedicat tibi Dns & Sion, & spesces fœulta Jerosolymæ omnibus diebus vite tue: videatque filios liberitatis, & pacem Israeli.

Verfio VULG. LAT.

Verf. GRÆC. LXX. Interp.

Verf. GRÆC. LXX. Interp. & Æthiopia, Transl. LAT.

Verfio ÆTHIOPICA.

Canticum graduum. CXXV.
IN convertendo Dominus captivitate...

EN ηδ' ερησεν κεινον την αιχμαλωσιαν...
Canticum graduum. CXXVI.

Canticum graduum. CXXV.
Canticum graduum. CXXVI.

ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:
ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:
ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:
ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:

Canticum graduum Salomonis. CXXVI.
Nisi Dominus edificaverit domum...

EN ηδ' ερησεν κεινον την αιχμαλωσιαν...
Canticum graduum. CXXVII.

Canticum graduum. CXXVI.
Canticum graduum. CXXVII.

ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:
ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:
ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:
ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:

Canticum graduum. CXXVII.
Beati omnes, qui timent Dominum...

EN ηδ' ερησεν κεινον την αιχμαλωσιαν...
Canticum graduum. CXXVII.

Canticum graduum. CXXVII.
Canticum graduum. CXXVII.

ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:
ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:
ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:
ጥላሳት: ስዞሳርጊሁ:

INTERP. ÆTHIOP. PSAL. CXXV. [a] eis. Fa[ct]i [a] J[er]osol[im] [b] Et cum ibant flentes egressi sunt, & portantes femina. P[er] AL. CXXV. [a] vigilans, qui in eis sunt. [b] Vana est manicatio vestra: [c] donum Domini. [d] viri qui [e] confunderent, cum loquerentur. PSAL. CXXVI. [a] Fructum laboris tui manducabis. [b] p[er] p[er] in concavibus domus tuae.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * وهو * عت * استيخانات *
2 * حصيد * امندلي * ولساننا * هلمنا * حصيد *
3 * اكسر * الرب الصديق الي هولاء *
4 * الذين يرفعون بالدموع *
5 * يا عيون مصلين *
6 * ان لم يمين الرب الديق تعب البنواون باطل *
7 * اباطع يذون بدورهم *
8 * فما هوذا البدون هم ميراث الرب *
9 * منزل البنين في سددلهم *
10 * ادا كملوا اعداءهم في الانواب *
11 * وهو * عت * استيخانات *
12 * ناعول * من عين انعامك * تصير معبوطا *
13 * امراءك تصير مثل كومة حصية في جوانب بيتك *
14 * ما هوذا يبارك الرب من صهيون *
15 * ويرى حيرات يروسلهم جميع ايام حياتك *
16 * وهو * عت * استيخانات *

PSAL. CXXV.
Verf. 10.
Quando revertetur Sion, factus erit habitaculum Domini in Jerusalem. Tunc replebitur in justis gaudium, et lingua vestra exultatione. Tunc dicent inter gentes, Magnificavit Dominus facere cum eis. Magnificavit Dominus facere nobiscum. Convertite, Domine, captivitate nostram, sicut torrens in Austro. Qui seminat in lachrymis, in exultatione metent. Euntes ibant & flebant, mittentes femina sua. Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos.
PSAL. CXXVI.
Verf. 13.
Nisi edificet Dominus domum, frustra laboravit edificans. Et nisi custodiat Dominus urbem, frustra vigilaverit custodes. Vana est manicatio vestra: et vana est manicatio vestra. Quis comedit pacem cum latronibus. Quam dederit dilectus suus formam. Ecce heredes Domini, in manu gigantum. Ecce fructus filiorum in juventute ipsorum. Factus est homo qui explet vomitum in eis: tunc non confundetur, quia allegoravit inimicos suos in porta. Alleluja.
PSAL. CXXVII.
Verf. 10.
Beati omnes timentes Dominum, qui ambulantes in viis ejus. Laboribus manuum tuarum manducabis, & bene tibi erit. Uxor tua sicut vitis abundans, in lateribus domus tuae. Filii tui sicut novellae olivarum, in circuitu mensae tuae. Ecce sic benedicitur homo, qui in manu Domini. Benedicite in Domino, & videte bona Hierusalem omnibus diebus vite vestrae. Et videte filios filiorum tuorum, pacem super Israel. Alleluja.

תהלים : קנט כל קלא קלב

TARGUM. קנט

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

PSAL. CXXIX. קנט
nunc dicat : mei peccatis & me affecerunt angustis Multum graduum Canticum
שיר הפעלות דבר צרוננו מעגרוי יאמרנא

שירא רתאמר על מסוקין רתווא קטנין
דאעיון רי מן שליותי וימר ברין ישראל

Canticu q̄ dictu est sup gradibus abyss.
Multi fuerunt qui molestias intulerunt mihi a pueritia mea, dicat nunc Israel

PSAL. CXXX. קל
me voca audi Domine Domine te precor profundis De graduum Canticum
שיר הפעלות ממעקים קראויה יהוה ארני שמעיה בקוין

קל
שירא רתאמר על מסוקין רתווא מן
עוקמיה קריתך יי קבל צלותי תהנין

PSAL. CXXX.
De profundis invocavit Domine : Dñe exaudi orationem meam : sicut aures tuas attendentes voci orationis meae. Si iniquitates observaveris Deus, Domine quis subsistet? Quoniam apud te est indulgentia ut videaris. Expectavi Dominum, expectavi anima mea, & in gloria ejus speravi. Anima mea expectavit Dominum, plusquam observans custodias matutinas, quas observant ut offereant oblationem matutinam. Sperat Israel in Domino, quoniam apud Dñm misericordia, & copiosa cum illo redemptio. Et ipse redimet Israel ex omnibus iniquitatibus ejus.

PSAL. CXXXI. קלא
David ipse graduum Canticum
שיר הפעלות לדוד יהוה לא נבה לב ו לא דמו

קלא
שירא רתאמר על מסוקין רתווא וי לא
נבה ליב ו לא אתרומו עני ו לא הלכות

PSAL. CXXXI.
David ipse graduum Canticum
Canticum quod dictum est super gradibus abyss.
Domine non est exaltatu cor meum & non super elati oculi mei; & non ambulavi in magnificentiis, rebusq̄ mirandis prae me.

PSAL. CXXXII. קלב
David Domine Memento graduum Canticum
שיר הפעלות וכוור יהודה לדוד אתכל עניתו

קלב
שירא רתאמר על מסוקין רתווא מארכיו
לדוד ית כל סנפירה : ריקס קרב יניר

PSAL. CXXXII.
Memento Domine Davidis [c] omnis afflictionis ejus. Qui juravit coram Domino; no; vota nuncupavit fortissimum Jacob.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA

תהלים : קנט כל קלא קלב
שיר הפעלות ממעקים קראויה יהוה ארני שמעיה בקוין
תהנינה אוניה קשבות לקול תהנינין אס שניתי

שירא רתאמר על מסוקין רתווא וי לא
נבה ליב ו לא אתרומו עני ו לא הלכות
לכיס ושקית נפשי עד דצית פתמי אורחא
הוד חסילא על תרני אמה אתנברית באורחא

PSAL. CXXXVIII.
Ex Psalmis ascensionis. Anonymus. De angustia populi. Quod autē ad nos, immut nobis victoriam atq; triumphum cultorum. Verf. 13.
Reverunt oppressores mei a pueritia mea: dicat Israel, Creverunt oppressores mei a pueritia mea, at non poterunt reflesere viribus meis. Supra dorium meū flagellaverunt me, & protulerunt humiliationem suā. Dñs iustus est, ad divellit ramos iniquorum. Agantur retro cantu offotes Sion, Fianque similes se no techi, quod quum invaserit ven- tū, languet atque arefcit, Nec implet eo vo- lā suā messor, neq; complexū suū collector. Et non dixerit hi qui pratererunt, Benedictio Dñi sup̄ vos, benedixim⁹ vobis in nomine Dñi.

PSAL. CXXXIX.
David. Ex Psalmis ascensionis. Dicitur de Jesu filio Joseph Sacerdote summo. Et de humilitate. Verf. 5.
Domine, non superbiuit cor meum, neque extulerunt te oculi mei, neq; in cessi in rebus me eminentiorib; Sed humiliavi animā meā, ut puer ablaclatus apud matrē suā, & quasi puer ablaclatus erat apud me anima mea. Expectet Israel Dominum ex nunc & usque in sempiternum.

Verfio VULG. LAT.

Canticum graduum. CXXVIII.
Spera, dicat nunc Israel, Spera expugnaverunt me a juventute...

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Παλινοσεν εσποκωμενος με εν νεότητι μου...
Είπατο δὲ Ἰσραὴλ... Πλασίου ἐπλάκυσά με...

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethiopice, Transl. LAT.

Spera (a) impugnaverunt me a juventute mea...
Canticum graduum. CXXVIII.

Verfio ÆTHIOPICA.

Ἐπε ἠσπῆ: ἠπῶσῃ: ἠπῶσῃ: ἠπῶσῃ: ἠπῶσῃ:
ἠπῶσῃ: ἠπῶσῃ: ἠπῶσῃ: ἠπῶσῃ: ἠπῶσῃ:

INTERP. ÆTHIOP. PSAL. CXXVIII. [+] dicit Israel: [+] veritatem non [] flagellaverunt peccatores: PSAL. CXXX. [+] ab hora matutina [] ab hora matutina speret PSAL. CXXX. [+] intendit oculos meos: [+] eminentioribus supra [] incipit humiliter, & clamavi voce mea. Sicut qui dimittit ubera matris suae: PSAL. CXXXI. [+] qui licet

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

المزمور المائيه والناسع والعشرون *
وهو * استنخ *
من الاعراف صرحبت اليك يا رب يا رب اسمع صوتي وامنك اذناك مصغيين الي صوت طلبتي يا رب *
ان واحدت باخطايا فمن يستطيع ان ينجب ودا انك * لان المعرفن هي من عندك لاجل اسمك *
يا رب رجوتك * لربمت نفسي تاموسك * نفسي بولت على الرب * من حين الصبح الي المساء *
قلوبك اسرائيل علي الرب من حين الصبح الي المساء لان الرحمة من عند الرب وعظم هو خلاصه *
وهو يمدك اسرائيل من جميع احرابه * اللبوايا *
المزمور المائيه والناسع *
يا رب لم يستعمل قلبي * ولم يستعمل عينايا * ولم امس في عطائهم * ولا في عكائب اكر مبي *
وان كنت لم ابواصع * بل رعبت صوتي من اجل المقطوم من امي *
مثل الجزاره على نفسي * فليمدك اسرائيل على الرب * منك الان والي الابد * اللبوايا *
المزمور المائيه واحد وثلاثون *
وهو * لب * استنخ *
ادكريا رب داود وجميع دعته * كما اقسم الرب ويذكر لاله يعقوب *

PSAL. CXXXVIII.
Et numerus versuum 13.
Canticum graduum. CXXVIII.
De profundis clamavi ad te, O Domine. O Domine audi vocem meam: sicut que aures tue intendit voci precis mee O Domine. Si susceperis vocem meam, non contemseris confiteri coram te: Nam indignum est abs te esse: propter nomina tua. O Domine, te speravi. Sequitur quod anima mea legem tuam: Anima mea confissa est in Domino, a tempore matutino usque ad vespertas. Confidat Israel in Domino a tempore matutino usque ad vespertas: quoniam misericordia in conspectu Domini: et maxima est salus tua. Et ipse redimet Israel ex omnibus malis ejus. Allectus. PSAL. CXXX.
Verfio 8.
O Domine, non magnificatus fecer meum, neque extulit me se oculi mei, neque ambulavi in magnificantiis, neque in mirabilibus meis. Et nisi me humiliavit, imo extulit vocem meam ab ablatiis a matre sua, non fu retribuio in animam meam. Confidat Israel in Domino ex nunc & usque in seculum. Allectus. PSAL. CXXXI.
Verfio 32.
Emento Domine David & omnis mansuetudinis ejus, Sicut juravit Dominus, et vocavit Deo Jacob:

Verfio VULG. LAT.

Si introiero in tabernaculum domus meae, si ascendero in lectum strati mei: Si dedero fomum occulis meis, et palpebris meis dormitationem, Et requiem temporibus meis: invenit locum Dño, tabernaculum Deo Jacob. Ecce audivimus eam in Ephrata: invenit eam in campis Syon. Introbratus in tabernaculum ejus: adorabimus in loco, in requiem tuam. Surge, Domine, in requiem tuam, tu & arca sanctificationis tuae. Sacerdotes tui induantur iustitiam: & Sancti tui exultent. Propter David servum tuum, non avertas faciem Christi tui. Juravit Dominus David veritatem, & non frustrabit eam. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Si cultidierunt filii tui tefamentam meum, & testimonia mea haec, quae docebo eos: Et filii eorum usque in sculum, fidebunt super sedem tuam. Quoniam elegit Dominus Syon: elegit eam in habitaculum sibi. Haec requies mea in sculum feculi: hic habitabo quoniam elegi eam. Viduam ejus benedicam benediciam: pauperes ejus facerem bono pambus. Sacerdotes ejus induantur iustitiam: & Sancti ejus exultatione exultabunt. Illuc producat cornu David, parravi lucernam Christo meo. Imponas ejus iudicium confusione: super ipsum autem efflorescit fantificatio mea. Cantico graduu David. CXXXII. Ecce quam bonum, & quod jucundum, habitare frates in unum: Sicut unguentum in capite, unguo descendit in barbam, barbam Aaron: Sicut descendit in oram verbum est: Sicut ros Hermo, qui descendit in montem Sion. Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, & vitam usque in sculum. Canticum graduum, CXXXIII. Ecce nunc benedicite Dominum, omnes servi Domini: Qui statis in domo Domini, in atris domus Dei nostri. In noctibus extollite manus vestras in Sanctis, & benedicite Dominum, benedicat et Dominus ex Sion, qui fecit caelum & terram.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Si introiero in tabernaculum domus meae, si ascendero in lectum strati mei. Si dedero fomum oculis meis, et palpebris meis dormitationem, et requiem temporibus meis: invenit locum Domino tabernaculum Deo Jacob. Ecce audivimus eam in Ephrata: invenit eam in campis Syon. Introbratus in tabernaculum ejus: adorabimus in loco, in requiem tuam. Surge, Domine, in requiem tuam, tu & arca sanctificationis tuae. Sacerdotes tui induantur iustitiam: et Sancti tui exultabunt. Propter David servum tuum, non avertas faciem Christi tui. Juravit Dominus David veritatem, et non frustrabit eam. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Si cultidierunt filii tui tefamentam meum, et testimonia mea haec, quae docebo eos: et filii eorum usque in sculum, fidebunt super sedem tuam. Quoniam elegit Dominus Syon: elegit eam in habitaculum sibi. Haec requies mea in sculum feculi: hic habitabo quoniam elegi eam. Viduam ejus benedicam benediciam: pauperes ejus facerem bono pambus. Sacerdotes ejus induantur iustitiam: et Sancti ejus exultatione exultabunt. Illuc producat cornu David, parravi lucernam Christo meo. Imponas ejus iudicium confusione: super ipsum autem efflorescit fantificatio mea. Cantico graduu David. CXXXII. Ecce quam bonum, et quod jucundum, habitare frates in unum: Sicut unguentum in capite, unguo descendit in barbam, barbam Aaron: Sicut descendit in oram verbum est: Sicut ros Hermo, qui descendit in montem Sion. Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, et vitam usque in sculum. Canticum graduum, CXXXIII. Ecce nunc benedicite Dominum, omnes servi Domini: Qui statis in domo Domini, in atris domus Dei nostri. In noctibus extollite manus vestras in Sanctis, et benedicite Dominum, benedicat et Dominus ex Sion, qui fecit caelum et terram.

Verf. GRÆ. LXX. Interp.

Si introiero in tabernaculum domus meae, si ascendero in lectum strati mei. Si dedero fomum oculis meis, et palpebris meis dormitationem, et requiem temporibus meis: invenit locum Domino tabernaculum Deo Jacob. Ecce audivimus eam in Ephrata: invenit eam in campis Syon. Introbratus in tabernaculum ejus: adorabimus in loco, in requiem tuam. Surge, Domine, in requiem tuam, tu & arca sanctificationis tuae. Sacerdotes tui induantur iustitiam: et Sancti tui exultabunt. Propter David servum tuum, non avertas faciem Christi tui. Juravit Dominus David veritatem, et non frustrabit eam. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Si cultidierunt filii tui tefamentam meum, et testimonia mea haec, quae docebo eos: et filii eorum usque in sculum, fidebunt super sedem tuam. Quoniam elegit Dominus Syon: elegit eam in habitaculum sibi. Haec requies mea in sculum feculi: hic habitabo quoniam elegi eam. Viduam ejus benedicam benediciam: pauperes ejus facerem bono pambus. Sacerdotes ejus induantur iustitiam: et Sancti ejus exultatione exultabunt. Illuc producat cornu David, parravi lucernam Christo meo. Imponas ejus iudicium confusione: super ipsum autem efflorescit fantificatio mea. Cantico graduu David. CXXXII. Ecce quam bonum, et quod jucundum, habitare frates in unum: Sicut unguentum in capite, unguo descendit in barbam, barbam Aaron: Sicut descendit in oram verbum est: Sicut ros Hermo, qui descendit in montem Sion. Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, et vitam usque in sculum. Canticum graduum, CXXXIII. Ecce nunc benedicite Dominum, omnes servi Domini: Qui statis in domo Domini, in atris domus Dei nostri. In noctibus extollite manus vestras in Sanctis, et benedicite Dominum, benedicat et Dominus ex Sion, qui fecit caelum et terram.

Verfio ÆTHIOPICA.

Si introiero in tabernaculum domus meae, si ascendero in lectum strati mei. Si dedero fomum oculis meis, et palpebris meis dormitationem, et requiem temporibus meis: invenit locum Domino tabernaculum Deo Jacob. Ecce audivimus eam in Ephrata: invenit eam in campis Syon. Introbratus in tabernaculum ejus: adorabimus in loco, in requiem tuam. Surge, Domine, in requiem tuam, tu & arca sanctificationis tuae. Sacerdotes tui induantur iustitiam: et Sancti tui exultabunt. Propter David servum tuum, non avertas faciem Christi tui. Juravit Dominus David veritatem, et non frustrabit eam. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Si cultidierunt filii tui tefamentam meum, et testimonia mea haec, quae docebo eos: et filii eorum usque in sculum, fidebunt super sedem tuam. Quoniam elegit Dominus Syon: elegit eam in habitaculum sibi. Haec requies mea in sculum feculi: hic habitabo quoniam elegi eam. Viduam ejus benedicam benediciam: pauperes ejus facerem bono pambus. Sacerdotes ejus induantur iustitiam: et Sancti ejus exultatione exultabunt. Illuc producat cornu David, parravi lucernam Christo meo. Imponas ejus iudicium confusione: super ipsum autem efflorescit fantificatio mea. Cantico graduu David. CXXXII. Ecce quam bonum, et quod jucundum, habitare frates in unum: Sicut unguentum in capite, unguo descendit in barbam, barbam Aaron: Sicut descendit in oram verbum est: Sicut ros Hermo, qui descendit in montem Sion. Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, et vitam usque in sculum. Canticum graduum, CXXXIII. Ecce nunc benedicite Dominum, omnes servi Domini: Qui statis in domo Domini, in atris domus Dei nostri. In noctibus extollite manus vestras in Sanctis, et benedicite Dominum, benedicat et Dominus ex Sion, qui fecit caelum et terram.

IN VERB. ÆTHIOP. [b] Quod non ingreditur in [c] et quod non ingreditur in [d] inquit delerit [e] inquit [f] palatia ejus: [g] Domus nescit. [i] Juxtatatione exultabunt [j] in veritate, & non pontificibus. Quoniam del [l] legem meam, [m] & voluit ut ejus esset habitaculum. [n] Juxtatatione hic [o] vidi: [q] Juxtatatione faciam [r] tuo. PSAL. CXXXII. [a] Bonum est, ecce jucundum, cum frates sunt simul: [b] Remonium, [c] Quoniam mandavit [d] et vitamque nunc & usque. PSAL. CXXXIII. [a] In domo Sanctuariorum.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 *أني لا أدخل إلي مسكني يعني ولا أصعد علي سرير فراسي* ولا أعطي عيني نومًا ولا أجلسني 4 *فعلًا ولا لصدغي راحة* إلي أن أحد موضعًا للرب ونسكني لاله يعقوب فما نحن فك نسكنها في 5 *أفرانا* ووجدناها في مواضع العياص خاليه* تدخل إلي مسكني ونسكنك في موضع فامب فيه رجلا 6 *م يا رب إلي راحك انت وانوب مقلدك* كهملك يلمسون عدا ولا يلمسون يبهكون* لأجل 7 *داغ عيدك لا سر وجه مسكك* حلف الرب لدانوق حقا ولن يعذر به* أن من يمن بطناك 8 *اجعل علي كرسك* أن حوط برك عهدي وسهلاذي التي انا اعلمها لهم فبهومم إلي الأبد 9 *يملسون علي كرسك* الآن الرب احبار صهيون واحبارها له مسكنها هذا هو موضع راضي إلي 10 *الأبد* هاهنا أسكن لاني أربها* أبارك في صيدها نبريكا* وأسبع مساكنها حبرا* والنس 11 *كهدمها حلصا وابرارها يبهكون انبهاجا* فماك أقم لدانوق فربنا اعقدت مسكني دورا* والنس 12 *اعداك حريا ورفهر علمي فدسي* اللولوا *المصور المانه والناني واللبلون 13 *وهو* ر استكنات *ها ما هو الحسن أي اكلو آلا الاحود الساكنون بانعام 14 *كالطيب الكين علي الرانس النازل علي الحية كحبة هرون النازله إلي حب فبمصه* مثل بدا 15 *حرون* النازل علي جبل صهيون لأن هناك أمر الرب بالبركه وإكياه إلي الأبد* اللولوا 16 *المصور المانه والنانه واللبلون* وهو* استكنات *ها بَارِكُوا الرَّبَّ يَا جَمِيعَ عِبِيدِ 17 *الرَّبِّ الْعَالَمِينَ فِي بَيْتِ الرَّبِّ فِي دِيَارِ بَيْتِ الْهَيْكَلِ* ارفعوا أيديكم في الديوالي إلي العُدس وباركوا 18 *الرَّبَّ* الرَّبِّ يبارِكك من صهيون* حاليه السموات والأرض* اللولوا

Confitemini .ejus misericordia feculum in quoniam : deorum Deo Confitemini
 הודו לאלו האלוים כי לעולם חסדו : הודו
 2 ^{mirabilia Faciens} .ejus misericordia feculum in quoniam : dominorum Domino
 לאצני הארצים כי לעולם חסדו : לעשנפלאות
 4 ^{coslos Faciens} .ejus misericordia feculum in quoniam : feli magna
 לעשנפלאות : לעולם חסדו : לעשנפלאות
 5 ^{super terram Expendenti} .ejus misericordia feculum in quoniam : intelligentia in
 בחבונה כי לעולם חסדו : לדמע הארץ על
 6 ^{magna luminaria Faciens} .ejus misericordia feculum in quoniam : aquas
 המים כי לעולם חסדו : לעשנפלאות
 7 ^{dic in dominium ad} .ejus misericordia feculum in quoniam : Solem
 את השמש למשלר ביום : לעולם חסדו : את השמש למשלר ביום
 8 ^{stellas & Lunam} .ejus misericordia feculum in quoniam : Lunam
 לעולם חסדו : את הירח ויובקים למשלות
 9 ^{Aegyptum Percussit} .ejus misericordia feculum in quoniam : nocte in
 בלילה כי לעולם חסדו : למשא מצרים
 10 ^{eban Et} .ejus misericordia feculum in quoniam : eorum primogeniis in
 בכנריהם כי לעולם חסדו : יוציא
 11 ^{manu In} .ejus misericordia feculum in quoniam : eorum medio de Israel
 ישראל מתוקים כי לעולם חסדו : ביד
 12 ^{ejus misericordia feculum in quoniam : extento} brachio in & : forti
 חוקר ובורע נטויה כי לעולם חסדו : חוקר ובורע
 13 ^{ejus misericordia feculum in quoniam : divisiones in} Suph mare Scandem
 לנור ים סוף לנורים כי לעולם חסדו : לעבר
 14 ^{ejus misericordia feculum in quoniam : ejus medi in} Israel fecit transire Et
 והעבר ישראל בחורו כי לעולם חסדו : והעבר
 15 ^{ejus misericordia feculum in quoniam : Suph mare in ejs} vinum & Parthoh exculit Et
 ועבר פריעה וחלו בים סוף כי לעולם חסדו : ועבר
 16 ^{ejus misericordia feculum in quoniam : deferto in} suum populum Deaceni
 למלוך עשו כי לעולם חסדו : למלוך
 17 ^{occidit Et} .ejus misericordia feculum in quonia : magnos reges Encaceni
 למכה מלכים גדלים כי לעולם חסדו : יוציא
 18 ^{regem Sichon} .ejus misericordia feculum in quoniam : fortes reges
 מלכים איריים כי לעולם חסדו : לסיחון מלך
 19 ^{quonia : Bafan regem Hugi Et} .ejus misericordia feculum in quoniam : Emorzum
 לעשנפלאות : לעולם חסדו : לעשנפלאות
 20 ^{quoniam : hzreditatem in eorum terram dedit Et} .ejus misericordia feculum in
 לעולם חסדו : ונתן ארצם לנחלה כי
 21 ^{feculum in quonia : suo fero Israel Hzreditatem} .ejus misericordia feculum in
 לעולם חסדו : נחלה לישראל עברו כי לעולם
 22 ^{feculum in quonia : noftri fuit memor noftra humilitate in Qui} .ejus misericordia
 לעולם חסדו : נשבשפלנו וכר לנו כי לעולם
 23 ^{ejus misericordia fecula in quonia : noftris hostib' ab nos redemit Et} .ejus misericordia
 חסדו : ופקינו מצרנו כי לעולם חסדו : חסדו
 24 ^{Confitemini} .ejus misericordia fecula in quoniam : carni omni panem Dav
 נתון לחם לכל בשר כי לעולם חסדו : הודו
 25 ^{ejus misericordia feculum in quoniam : caeli} Deo
 לאל השמים כי לעולם חסדו :

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

שכחו לאלתי אלהים ארום לעלם טוביה :
 2 ^{Laudes dicite Deo deorum} , quoniam io a
 3 ^{zteroum benignitas ejus} . Laudes dicite
 4 ^{Dominio dominorum} . quoniam in zternum
 5 ^{Factori mirabilium} . quoniam in zternum be-
 6 ^{magnorum foli} . quoniam in zternum ben-
 7 ^{nignitas ejus} . Factori caelorum in intelli-
 8 ^{gentia} . quoniam in zternum benignitas
 9 ^{ejus} . Ei qui extendit terram super aquas,
 10 ^{quoniam in zternum benignitas ejus} . Ipli
 11 ^{qui fecit luminaria magna} , quoniam in
 12 ^{zternum benignitas ejus} . Solem in pre-
 13 ^{esfet dici} , quoniam in zternum benignitas
 14 ^{ejus} . Lunam & stellas ut pzfesset oochi,
 15 ^{quoniam in zternum benignitas ejus} . Qui
 16 ^{percussit Aegyptios plagis occifionis} [pri-
 17 ^{mogenitarum}] quoniam in zternum beni-
 18 ^{gnitas ejus} . Et eduxit Israelem creptum
 19 ^{de medio eorum} , quoniam in zternum
 20 ^{benignitas ejus} . In manu forti & bra-
 21 ^{chio excelso} , quoniam in zternum beni-
 22 ^{gnitas ejus} . Qui divisit mare rubrum in
 23 ^{divisiones} , quoniam in zternum benigni-
 24 ^{tas ejus} . Et tranfice fecit Israelem per me-
 25 ^{dium ejus} , quoniam in zternum benigni-
 26 ^{tas ejus} . Et submerfit Pharaonem & ex-
 27 ^{ercitum ejus in mari rubro} , quoniam in
 28 ^{zternum benignitas ejus} . Qui duxit
 29 ^{populum suum per defertum} , quoniam in
 30 ^{zternum benignitas ejus} . Qui percussit
 31 ^{reges magnos} , quoniam in zternum beni-
 32 ^{gnitas ejus} . Et occidit reges superbos,
 33 ^{quoniam in zternum benignitas ejus} . Si-
 34 ^{chon regem Amorrhorum} , quoniam in
 35 ^{zternum benignitas ejus} . Et Og regem Baf-
 36 ^{fan} , quoniam in zternum benignitas ejus.
 37 ^{Et dedit terram eorum hzreditatem} , quo-
 38 ^{niam in zternum benignitas ejus} . Hzredi-
 39 ^{tatem Israelem fero suo} , quoniam in zter-
 40 ^{num benignitas ejus} . In humilitate noftra
 41 ^{memor fuit erga nos paci sui} , quoniam
 42 ^{in zternum benignitas ejus} . Et redemit
 43 ^{nos ab iis qui angebant nos} , quoniam in
 44 ^{zternum benignitas ejus} . Qui dat ef-
 45 ^{eam suam omni carni} , quoniam in zter-
 46 ^{num benignitas ejus} . Laudes dicite Deo
 47 ^{caeli} , quoniam in zternum benignitas
 48 ^{ejus} .

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2. * אֱסִיִּים לְאֱלֹהִים לְעֹלָם * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 3. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 4. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 5. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 6. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 7. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 8. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 9. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 10. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 11. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 12. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 13. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 14. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 15. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 16. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 17. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 18. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 19. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 20. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 21. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 22. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 23. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 24. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 25. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *
 26. * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ * אֲנִיִּים חַסְדֵיךָ יְיָ *

Confitemini Deo deorum, quoniam in z-
 2 ^{ternum miserationes ejus} . Confitemini
 3 ^{Dominio dominorum} , quoniam in zternum
 4 ^{miferationes ejus} . Ei qui fecit prodigia
 5 ^{magna folus} , quoniam in zternum misera-
 6 ^{tionis ejus} . Ei qui condidit caelum sua fa-
 7 ^{piencia} , quoniam in zternum miserationes
 8 ^{ejus} . Qui firmavit terram super aquas,
 9 ^{quoniam in zternum miserationes ejus} .
 10 ^{Qui fecit luminaria magna} , quoniam in z-
 11 ^{ternum miserationes ejus} . Solem in domi-
 12 ^{nium dici} , quoniam in zternum misera-
 13 ^{tionis ejus} . Lunam & stellas in domini-
 14 ^{um noctis} , quoniam in zternum miserationes
 15 ^{ejus} . Qui percussit primogenitas Aegypti,
 16 ^{quoniam in zternum miserationes ejus} . Et
 17 ^{eduxit Israelem de medio eorum} , quoniam
 18 ^{in zternum miserationes ejus} . Manu va-
 19 ^{lidâ & brachio excelso} , quoniam in zter-
 20 ^{num miserationes ejus} . Qui divisit mare
 21 ^{Suph} , quoniam in zternum miserationes
 22 ^{ejus} . Et traduxit Israelem per illud, quo-
 23 ^{niam in zternum miserationes ejus} . Qui
 24 ^{exagitavit Pharaonem & exercitum ejus in}
 25 ^{mari Suph} , quoniam in zternum misera-
 26 ^{tionis ejus} . Qui duxit populum suum per
 27 ^{defertum} , quoniam in zternum misera-
 28 ^{tionis ejus} . Qui percussit reges magnos,
 29 ^{quoniam in zternum miserationes ejus} . Et oc-
 30 ^{cidit reges potentes} , quoniam in zternum
 31 ^{miserationes ejus} . Sihon regem Amorra-
 32 ^{rum} , quoniam in zternum miserationes
 33 ^{ejus} . Et Og regem Bafan , quoniam io
 34 ^{zternum miserationes ejus} . Deditque ter-
 35 ^{ram eorum hzreditatem} , quoniam in zter-
 36 ^{num miserationes ejus} . Hzreditatem Isra-
 37 ^{eli fero suo} , quoniam in zternum misera-
 38 ^{tionis ejus} . Qui memor fuit noftri in hu-
 39 ^{milite noftra} , quoniam in zternum misera-
 40 ^{tionis ejus} . Et liberavit nos ab inimicis
 41 ^{noftris} , quoniam in zternum miserationes
 42 ^{ejus} . Qui dat efcam omni carni, quoniam
 43 ^{in zternum miserationes ejus} . Confite-
 44 ^{mini Deo qui est in caelo} , quoniam in zter-
 45 ^{num miserationes ejus} .

Versio VULG. LAT.

Verf. GRÆCA LXX. Interp.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethiopice, Transl. LAT.

Versio ÆTHIOPICA.

2 Confitemini Deo deorum : quoniam in aeternam misericordia ejus. Confitemini Dño dominorum : quonia in aeternum magnificordia ejus. Qui facit mirabilia magna solus : quonia in aeternum misericordia ejus. Qui fecit caelos in intellectu : quonia in aeternum misericordia ejus. Qui firmavit tertã super aquas : quonia in aeternum misericordia ejus. Qui fecit luminaria magna : quonia in aeternum misericordia ejus. Solem in potestate diei : quonia in aeternum misericordia ejus. Lunam & stellas in potestate noctis : quonia in aeternum misericordia ejus. Qui percussit Ægyptũ cñ primogenitis eorũ : quonia in aeternum misericordia ejus. Qui eduxit Israel de medio eorum : quonia in aeternum misericordia ejus. In manu potenti, & brachio excelso : quonia in aeternum misericordia ejus. Qui dividit Mare rubrum in divifiones : quonia in aeternum misericordia ejus. Et eduxit Israel per medium ejus in aeternum misericordia ejus. Et excussit Pharaonem, & virtutẽ ejus in Mari rubro : quonia in aeternum misericordia ejus. Qui traduxit populum suum per defertum : quonia in aeternum misericordia ejus. Qui percussit reges magnos : quonia in aeternum misericordia ejus. Et occidit reges fortes : quonia in aeternum misericordia ejus. Sehon regem Amorrhæorum : quonia in aeternum misericordia ejus. Et Og regem Baſan : quonia in aeternum misericordia ejus. Et dedit terram eorum mifericordiam : quonia in aeternum misericordia ejus. Hæreditatẽ Israel seruo suo : quonia in aeternum misericordia ejus. Quia in humilitate nostra memor fuit nobis : quonia in aeternum misericordia ejus. Et redemit nos ab inimicis nostris : quonia in aeternum misericordia ejus. Qui dat efam omni carni : quonia in aeternum misericordia ejus. Confitemini Deo cœli : quonia in aeternum misericordia ejus. Confitemini Domino dominorum : quonia in aeternum misericordia ejus.

2 1 Εξομολογήθη τῷ δεῷ ὁ θεὸς, ἅτε εἰς τὸν αἰῶνα ἦεν ἡ σῶτηρ ἡμῶν. 3 ὡς τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 4 Ἐξομολογήθη τῷ κυρίῳ ὁ κυριεύων ὅλην τὴν οὐρανὴν τὸν αἰῶνα τὸν αἰῶνα. 5 αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 6 Ἦτον σπουδαίως τὸ πλάσσειν τὸν οὐρανὸν ἐν ᾧ ἡμῶν ἐποίησεν τὸν αἴθερα. 7 τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 8 Ἦτον ἡλιοὺς εἰς ἔξουσιαν τῆς ἡμέρας, ἵ ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 9 Ἦτον ὀφθαλμοὺς ἀστέρας εἰς ἔξουσιαν τῆς νύκτος, ἵ ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 10 Ἦτον πᾶσι ἀστὲρα τῆς οὐρανοῦ ὅσον ἅνθρωποι, ἵ ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 11 Ἦτον ὅλα τὰ ἐλάτωρα τῆς γῆς ἐποίησεν ὁ θεὸς ἵ ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 12 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 13 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 14 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 15 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 16 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 17 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 18 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 19 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 20 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 21 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 22 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 23 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 24 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 25 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 26 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν. 27 Ἦτον τὸν εἰσὶν αἰῶνα τὸ ἐλεῶν αὐτὸν.

2 Confitemini Deo deorum : quoniam in aeternam misericordia ejus. 3 Confitemini Domino dominorum : quonia in aeternum magnificordia ejus. 4 Qui facit mirabilia magna solus : quonia in aeternum misericordia ejus. 5 Qui fecit caelos in intellectu : quonia in aeternum misericordia ejus. 6 Qui firmavit tertiam super aquas : quonia in aeternum misericordia ejus. 7 Qui fecit luminaria magna : quonia in aeternum misericordia ejus. 8 Solem in potestate diei : quonia in aeternum misericordia ejus. 9 Lunam et stellas in potestate noctis : quonia in aeternum misericordia ejus. 10 Qui percussit Aegyptium cum primogenitis eorum : quonia in aeternum misericordia ejus. 11 Qui eduxit Israel de medio eorum : quonia in aeternum misericordia ejus. 12 In manu potenti et in brachio excelso quonia in aeternum misericordia ejus. 13 Qui dividit Mare rubrum in divisiones : quonia in aeternum misericordia ejus. 14 Et eduxit Israel per medium ejus : quonia in aeternum misericordia ejus. 15 Et excussit Pharaonem : quonia in aeternum misericordia ejus. 16 Qui traduxit populum suum in deserto : quonia in aeternum misericordia ejus. 17 Qui percussit reges magnos : quonia in aeternum misericordia ejus. 18 Qui occidit viros fortes : quonia in aeternum misericordia ejus. 19 Qui eduxit Israel de medio eorum : quonia in aeternum misericordia ejus. 20 Qui percussit Pharaonem : quonia in aeternum misericordia ejus. 21 Qui eduxit Israel de medio eorum : quonia in aeternum misericordia ejus. 22 Qui percussit reges magnos : quonia in aeternum misericordia ejus. 23 Qui eduxit Israel de medio eorum : quonia in aeternum misericordia ejus. 24 Qui percussit Pharaonem : quonia in aeternum misericordia ejus. 25 Qui eduxit Israel de medio eorum : quonia in aeternum misericordia ejus. 26 Qui percussit Pharaonem : quonia in aeternum misericordia ejus. 27 Qui eduxit Israel de medio eorum : quonia in aeternum misericordia ejus.

2 ἄῃε· Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 2 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 3 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 4 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 5 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 6 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 7 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 8 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 9 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 10 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 11 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 12 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 13 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 14 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 15 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 16 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 17 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 18 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 19 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 20 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 21 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 22 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 23 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 24 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 25 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 26 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ 27 Ἀλλῶσθη ἡ Ἀποδότη·· ἄῃε· Ἰ

MS. A. (B) τὰ ἄρα (γ) τὸ ἐπιτίνεσθαι (δ) τὴν κτίσις

d(e) (f) sciam omni carni : quonia in aeternum misericordia ejus. 26 Confitemini Deo cœli : quonia in aeternum misericordia ejus.

Gratias agit Deo deorum quonia misericordia ejus existat in aeternum. Gratias agit Domino dominorum, qui a misericordia ejus perpetua est in aeternum. Quia eduxit nos acuta magna fontem quide misericordia ejus perpetua est in aeternum. Quia creavit celos sapienter : quia quide misericordia ejus existat in aeternum. Quia habitavit terra super aquas et quide misericordia ejus persistit in aeternum. Quia creavit lumina magna solus : quia misericordia ejus perpetua est in aeternum. Quia in dominiis divitiis misericordia ejus perseverans est in aeternum. Luna et stellas in dominiis noctis : quia misericordia ejus persistens est in aeternum. Qui percussit Ægypti cœ primogenitis ejus : quia misericordia ejus firma est in aeternum. Qui eduxit Israel de medio eorum : et quide misericordia ejus perpetua est in aeternum. Manus vobiscum in brachio excelso : quonia misericordia ejus perpetua est in aeternum. Qui scissit mare rubrum in scissones : quonia misericordia ejus constantissima est in aeternum. Qui traduxit Israel per mediu eorum : quia misericordia ejus perpetua est in aeternum. Quia eduxit Pharaonem cum suis : quia misericordia ejus existat in aeternum. Quia occidit viros fortes : quonia misericordia ejus firma est in aeternum. Sehon regem Amorrhæorum et quidem misericordia ejus permanentes est in aeternum. Et Og regem Basan : quia misericordia ejus perpetua est in aeternum. Qui dedit tertiam eorum hereditatem : quia misericordia ejus persistens est in aeternum. Quia dedit Israel cœ primogenitis ejus : quia misericordia ejus existat in aeternum. Quia percussit reges magnos : quonia misericordia ejus existat in aeternum. Quia percussit Pharaonem cum suis : quia misericordia ejus existat in aeternum. Quia eduxit Israel de medio eorum : quonia misericordia ejus existat in aeternum. Quia percussit reges magnos : quonia misericordia ejus existat in aeternum. Quia percussit Pharaonem : quonia misericordia ejus existat in aeternum. Quia eduxit Israel de medio eorum : quonia misericordia ejus existat in aeternum. Quia percussit reges magnos : quonia misericordia ejus existat in aeternum. Quia percussit Pharaonem : quonia misericordia ejus existat in aeternum. Quia eduxit Israel de medio eorum : quonia misericordia ejus existat in aeternum.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 اسكروا لله الالهه فان رحمته لنايمه الى الابد * اسكروا رب الارباب فان رحمته كمايمه الى الابد * الذي صنع العجايب العظيمة وحده * وان رحمته لدينايم الى الابد * الذي حلف السموات بكنمته وان رحمته لنايمه الى الابد * الذي ببب الارص علي الميابه وان رحمته لنايمه الى الابد * الذي حلف الانوار العظيمة وحده * لان رحمته دائمايم الى الابد * السمسن لسلطان الهمار * لان رحمته دائمايم الى الابد * العسر والجور لسلطان الليل * لان رحمته دائمايم الى الابد * الذي صرب مصر مع انبكارها * فان رحمته بنايمه الى الابد * واحص اسرائيل من وسطهم * وان رحمته دائمايم الى الابد * سيك عربين ودرج رصيمه * فان رحمته دائمايم الى الابد * الذي فرب البحر الاحمر اولا * وان رحمته لنايمه الى الابد * واجار اسرائيل في وسطهم * لان رحمته دائمايم الى الابد * وعرف فربون جميع جموده في البحر الاحمر * وان رحمته لنايمه الى الابد * الذي هدي سمعهم في البريه * فان رحمته لنايمه الى الابد * وابسع الماه من سخن صفاه * وان رحمته لنايمه الى الابد * الذي صرب ملوكا عظيمة * وان رحمته لنايمه الى الابد * وقبل ملوكا عظيمه * وان رحمته لنايمه الى الابد * ستكون ملك الاموريين * وان رحمته لنايمه الى الابد * ووجع ملك بسان * وان رحمته لنايمه الى الابد * واعطي ارضهم ميراثا * لان رحمته دائمايم الى الابد * ممراا لاسرائيل عبدده * وان رحمته لنايمه الى الابد * ان الرب ذكرنا في مواضعنا * لان رحمته الى الابد * وخلصنا من يد اعدائنا * لان رحمته الى الابد * الذي يعطي طعاما للكل ذي جس * وان رحمته لنايمه الى الابد * اسكروا لله السماء * فان رحمته كمايمه الى الابد * اسكروا رب الارباب * فان رحمته دائمايمه الى الابد * اللدوبا

2 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27

eternum. Gratias agit Deo deorum quia misericordia ejus existat in aeternum. Gratias agit Domino dominorum, qui a misericordia ejus perpetua est in aeternum. Altitudo. 27

תהלים: קלז קלח קלח

TARGUM. רחגוס

PARAPH. CHALD. Verf. Lat. PSAL. CXXXVII.

Sijon ^psal. cxxxvii. ^ql. Babel flumina super
 על גדותי בגל שם ושכנו נבכינו בוכנו אח ציון:
 על ערבים בוחקה קלינו בערוחתי: כי שם שאולוני
 שובנו דבי ישר ויחוללינו שמה שירינו לנו משיר
 ציון: אף גשר את שירי יורה על אדמת נכר:
 אמ אשכחתי ירושלים תשקה ימיני: חדק לנו ציון:
 חסדך יאמר לנו: שמועתי לא אפרי אסלח אלה את ירושלים
 ויראש שמתחי: וקר ידוהו לבנו אוסאיה יום ירושלים
 האמרים ערו עד תימור עה: בחבל לננו
 שגמלח לנו: שמועתי לא אפרי אסלח אלה את ירושלים
 ויראש שמתחי: וקר ידוהו לבנו אוסאיה יום ירושלים

על ערוחתי בגל שם ושכנו נבכינו בוכנו אח ציון:
 על ערבים בוחקה קלינו בערוחתי: כי שם שאולוני
 שובנו דבי ישר ויחוללינו שמה שירינו לנו משיר
 ציון: אף גשר את שירי יורה על אדמת נכר:
 אמ אשכחתי ירושלים תשקה ימיני: חדק לנו ציון:
 חסדך יאמר לנו: שמועתי לא אפרי אסלח אלה את ירושלים
 ויראש שמתחי: וקר ידוהו לבנו אוסאיה יום ירושלים
 האמרים ערו עד תימור עה: בחבל לננו
 שגמלח לנו: שמועתי לא אפרי אסלח אלה את ירושלים
 ויראש שמתחי: וקר ידוהו לבנו אוסאיה יום ירושלים

Super flumina Babylonis, ubi sedimus & fle-
 vimus cum recordaremur Sion. Sup fall-
 ces in medio ejus suspensimus: citharas nos
 stras. Ibi autem rogaverunt nos Babylonii,
 qui captivos adduxerunt oos, ut diceremus
 verba canticorum: et raptores nostri letitiae
 causa dicebant: Pfallite nobis cantica quae
 dicebantur in Sion. *Evangelii Levita dixit*
quomodo cantabimus hymnos Dñi in
terra aliena? Respondit vox spiritus sanctius
dixit, Quid si oblitus fuero tui Jerusalem,
oblivioni tradam dextera meam. Adhæreat
lingua mea palato meo, nisi recordatus fu-
ero tui, nisi advertere fecero memorem Jeru-
salem in initio letitiae vestrae ministrorum
meorum. Dixit Michael princeps Jerusalem,
Memor esto Domini populi Edom, qui de-
struxerunt Jerusalem, dicentes: Destruitis
destruite usque ad fundamentum in ea. Dixit
Gabriel princeps Sion genti Babyloniacae
vastatrici, Beati qui reddiderit tibi retribu-
tionem tuam malis quæ retribuiti nobis. Beati
qui capiet et allidet parvulos tuos sup petra.
 Per manum Davidis.

David ipsi
 אודך בבר לי נגד אלוים אפרי:
 אמתחה אלהיך קרשה ואודה את שמה על
 חסדה ועל אמתחה פתחנולח ערבל שמה
 אמתחה: גוים חקחתי וחתני חרהבני בגפשי
 ע: יורה גל מלכי ארץ בר שמוע אמרי
 וישידו בדבוי יורה גל גדול כבוד יורה גל
 רם יורה ושפי דאמנות מרחוק יורה גל
 אלה בקרב צדה חתני על נהם אבי שמה
 ירה ויחשעני ימנה: יורה ימנר בעיר יורה
 חסדה לעולם מעשי ירה אלה ירה
 קלט
 לנצח ליד ממור יורה חקחתי וחתני:
 שבו יקום בגרוחתי וידע מרחוק:

David ipsi
 אודך בבר לי נגד אלוים אפרי:
 אמתחה אלהיך קרשה ואודה את שמה על
 חסדה ועל אמתחה פתחנולח ערבל שמה
 אמתחה: גוים חקחתי וחתני חרהבני בגפשי
 ע: יורה גל מלכי ארץ בר שמוע אמרי
 וישידו בדבוי יורה גל גדול כבוד יורה גל
 רם יורה ושפי דאמנות מרחוק יורה גל
 אלה בקרב צדה חתני על נהם אבי שמה
 ירה ויחשעני ימנה: יורה ימנר בעיר יורה
 חסדה לעולם מעשי ירה אלה ירה
 קלט
 לנצח ליד ממור יורה חקחתי וחתני:
 שבו יקום בגרוחתי וידע מרחוק:

PSAL. CXXXVIII.
 Confitebor coram te Dñe in toto corde
 meo: in conspectu judicium cantabo tibi.
 Adorabo coram templo sancto tuo. [Et confite-
 bor coram tuo propter benignitatem tuam
 & propter veritatem tuam, quoniam magnificasti super omne nomen tuum verba laudis tuæ. In die qua invocavi, responde mihi: multiplicasti io anima mea fortitudinem. Confiteatur coram te Dñe omnes reges terre, quoniam audierunt verba laudis tuæ. Et content in visis Dñi, quoniam magna est gloria Domini. Quoniam excelsus Dominus & humilem respiciet in bonum, et superbam de caelis longinquis deprimit. Si ambulavero in media angustia, vivificabis me; & super nasum inimicorum meorum ponens manum tuam ut destruas illos: et redimet me dextera tua. Dominus reddet malum illis et propter me: Domine benignitas tua in æternum: opera manuum tuarum ne derelinquas. Ad laudandú p manum Davidis canticu.]
 PSAL. CXXXIX.
 Domine perfrustratus es me & cognovi. Coram te nota est festio mea ad frudentum legi, et furio dictio mea ad evadendum in bel- lum: intellexisti societatem meam in ecclesia tua de populo longinquo
 וידעתי: את קרטי גלי אחרותי למעק באורתי ואוקימותי למול בקרבא אחרותי לחרותי בגפשיך מן עם רחוק:

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* סודך גל ומנה * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *
 * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *
 * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *
 * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *
 * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *
 * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *
 * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *
 * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *
 * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *
 * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * * חסדך חסדה ופשיך חסדך * *

David. Quam clamabat & exprobrabat ei quod rebellasset, quidam qui vocabatur Samuel filius Gari dicens, Offendens sanguinem. Spiritualis vero sensus Theologia, & contra cum peccatione. Verf. 16.
 Domine frustatus es me, & agnovisti me: Tu nota est festio mea, atque furge odi tui: Intellexisti cogitationes meas ab alto:

Verfio VULG. LAT.

Psalmus David, Jeremias, CXXXVI. Super flumina Babylonis, jillic felidimus & flevimus: etc. In falciibus in medio ejus, fufpendimus organa noftra. Quia, illic interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos, verba cantionum: Et qui adduxerunt nos, Hymni cantare nobis de canticis Sion. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? Si ephibus fuero tui, Jerufalem, oblivioni decur dextera mea. Adfareat lingua mea fucus meus, fi non meminero tui: Si non profuero Jerufalem, in principio lætitie mee. Memor esto, Dñe, filiorum Edom, in die Jerufalem: Qui dicunt, Exinanite, exinanite ufque ad fundamentum in ea. Filia Babylonis miferere nobis, qui retribuisti tibi retributionem tuam, quæ retribuisti nobis. Beatus, qui tenet, & alidet parvulos tuos ad petra.

Verfio GRÆCA. LXX. Interp.

1. Et illi qui captivi fuerunt in Babylonia, etc. 2. Et flevimus in medio ejus, etc. 3. Quia interrogaverunt nos, etc. 4. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc. 5. Si ephibus fuero tui, Jerufalem, etc. 6. Memor esto, Dñe, filiorum Edom, etc. 7. Quia interrogaverunt nos, etc. 8. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc. 9. Si ephibus fuero tui, Jerufalem, etc. 10. Memor esto, Dñe, filiorum Edom, etc. 11. Quia interrogaverunt nos, etc. 12. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc.

Verfio GRÆCA. LXX. Interp.

1. Et illi qui captivi fuerunt in Babylonia, etc. 2. Et flevimus in medio ejus, etc. 3. Quia interrogaverunt nos, etc. 4. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc. 5. Si ephibus fuero tui, Jerufalem, etc. 6. Memor esto, Dñe, filiorum Edom, etc. 7. Quia interrogaverunt nos, etc. 8. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc. 9. Si ephibus fuero tui, Jerufalem, etc. 10. Memor esto, Dñe, filiorum Edom, etc. 11. Quia interrogaverunt nos, etc. 12. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc.

Verfio GRÆCA. LXX. Interp.

1. Et illi qui captivi fuerunt in Babylonia, etc. 2. Et flevimus in medio ejus, etc. 3. Quia interrogaverunt nos, etc. 4. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc. 5. Si ephibus fuero tui, Jerufalem, etc. 6. Memor esto, Dñe, filiorum Edom, etc. 7. Quia interrogaverunt nos, etc. 8. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc. 9. Si ephibus fuero tui, Jerufalem, etc. 10. Memor esto, Dñe, filiorum Edom, etc. 11. Quia interrogaverunt nos, etc. 12. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc.

Verfio ÆTHIOPICA.

1. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 2. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 3. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 4. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 5. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 6. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 7. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 8. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 9. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 10. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 11. PUNZ WNTA: AFOA: ONO... 12. PUNZ WNTA: AFOA: ONO...

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1. المزمور المائية والسابع والثلثون * لداود في ارمياء وهو فيه استخين * علي الخار ابايل * 2. جلستنا هناك وبكينا لما ذكرنا صهيون * على الصمصم الذي في وسطها علمنا اننا لان هناك * 3. سلطنا الذين سبوا افعال النسيج * والذين اسبرعوا الي هناك قالوا * سلكوا لنا نسيك من نسيج صهيون * كفي نسج لكم نسيك الرب في ارض عيبه * ان نسيك يا يروسلیم نسي يميني * 4. ان لم ادركك يلصف لساني ككمني * وان لم اسعف فارب يروسلیم في ابداك فرجي * اكثر * 5. يا رب بني ادوم في يوم يروسلیم * الغالبين اهدموا الي اساسها * يا ابيد ابايل السعيدة * طربي * 6. لمن يجازيك عوض ما صنعت بنا * طربي لمن يمسك اطعالك ويصرمهم الصخن * اللؤلؤيا * 7. المزمور المائية والسابع والثلثون * وهو ك * و هو ك * استخين * 8. استرك يا رب من كل قلبي * واحداك امام الالهة * لانك استكبت جميع افعال فمي * واحداك * 9. عندك هيكل قدسك * واسكر اسمك على رصمك * وعداك * لانك عظمت اسمك القدوس على الكل * استكبت لي عاجل في اليوم الذي ادعوك فيه * كثر النطلع على نفسي بقود * 10. فلدعروني لك يا رب جميع ملوك الارض * لا هم سمعوا جميع افعال فمك * وليسكوا في طرف الرب * لان عظيم هو مجد الرب * الرب عالم ويربي ما في العمى * ويعلم ما بعد السموات * ان سلكت في وسط السدايك احبييني * بسط يدك على عصم الاعداء * وحاصني يمينك * 11. الرب يتكفي عني * يا رب رصمك دايم الي الابد * يا رب لا تطرح ما صنعت يدك اللؤلؤيا * 12. المزمور المائية والثامن والثلثون * كل * مزمور داود في التعريف * وهو م * استخين * 13. يا رب جبريني وعلييني * انت عارف جسدي وقومي * انت قدمت افكاري من البعد *

PSAL. CXXXVII.

Davidis, de Jeremia. Verf. 17.

1. Ruper flumina Babylonis fedimus ubi et flevimus, etc. 2. In falciibus in medio ejus, etc. 3. Quia interrogaverunt nos, etc. 4. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc. 5. Si ephibus fuero tui, Jerufalem, etc. 6. Memor esto, Dñe, filiorum Edom, etc. 7. Quia interrogaverunt nos, etc. 8. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc. 9. Si ephibus fuero tui, Jerufalem, etc. 10. Memor esto, Dñe, filiorum Edom, etc. 11. Quia interrogaverunt nos, etc. 12. Quomodo cantabimus canticum Dñi in terra aliena? etc.

PSAL. CXXXVIII.

Davidis, de Zacharia. Verf. 30.

1. Gratias ago tibi O Domine, ex toto corde meo, etc. 2. Et glorifico te in conspectu Angelorum, etc. 3. Et adorabo prope templum sanctificationis tuae, etc. 4. Et gratias ago tibi, etc. 5. Et glorifico te, etc. 6. Et adorabo, etc. 7. Et gratias ago, etc. 8. Et glorifico te, etc. 9. Et adorabo, etc. 10. Et gratias ago, etc. 11. Et glorifico te, etc. 12. Et adorabo, etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc. MS. A. 945. (a) Tō David, (b) etc.

Verfio VULG. LAT.

Verf. GRÆCA LXX. Interp.

Verf. GRÆC. LXX. Interp. & Æthiopice, Transl. LAT.

Verfio ÆTHIOPICA.

fermitat meam, & funiculum meum
4 inuestigasti. Et omnes vias meas
vidisti : quia non est sermo in lingua
mea. Ecce, Dñe, tu cognovisti omnia,

κατασκευασας... Et omnes vias tuas
vidisti : quia non est sermo in lingua
mea. Ecce, Domine, tu cognovisti omnia,

(b) Amittunt meum, (b) & (c) Funiculum
meum investigasti. Et omnes vias tuas
vidisti : quia non est sermo in lingua
mea. Ecce, Domine, tu cognovisti omnia,

የጥቅም ለሰላም ለእተቀረጸጽ፡፡ ወንጌል
ጵሱ፡፡ ማግኘት ለእተቀረጸጽ፡፡ ማግኘት ለእተቀረጸጽ፡፡
ማግኘት ለእተቀረጸጽ፡፡

In finem, Pſalmus David.
CXXXIX.
Ripe me, Domine, ab homine malo:
a viro iniquo eripe me.

Εἰς τὸ τέλος, τοῦ Δαυὶδ (α) ψαλμὸς. γλῶ.
ῥῖ. Ἐρῖπε με κύριε ἐξ ἐνόχων πονηρῶν, ἀπὸ ἀν-
δρὸς ἐπιβουλήσαντός μου.

In finem, ipsi David Pſalmus.
CXXXIX.
Ripe me, Domine, ab homine malo:
a viro iniquo eripe me.

Ἐርῖπε με ἀπὸ ἀνδρῶν ἐπιβουλήσαν-
των፡፡ Ἐρῖπε με ἀπὸ ἀνδρῶν ἐπιβουλήσαν-
των፡፡ Ἐρῖπε με ἀπὸ ἀνδρῶν ἐπιβουλήσαν-
των፡፡

3 *Khab siladi wad albir...
4 *Khab siladi wad albir...
5 *Khab siladi wad albir...
6 *Khab siladi wad albir...
7 *Khab siladi wad albir...
8 *Khab siladi wad albir...
9 *Khab siladi wad albir...
10 *Khab siladi wad albir...
11 *Khab siladi wad albir...
12 *Khab siladi wad albir...
13 *Khab siladi wad albir...
14 *Khab siladi wad albir...
15 *Khab siladi wad albir...
16 *Khab siladi wad albir...
17 *Khab siladi wad albir...
18 *Khab siladi wad albir...
19 *Khab siladi wad albir...
20 *Khab siladi wad albir...
21 *Khab siladi wad albir...
22 *Khab siladi wad albir...
23 *Khab siladi wad albir...
24 *Khab siladi wad albir...
1 *Khab siladi wad albir...
2 *Khab siladi wad albir...

3 *Khab siladi wad albir...
4 *Khab siladi wad albir...
5 *Khab siladi wad albir...
6 *Khab siladi wad albir...
7 *Khab siladi wad albir...
8 *Khab siladi wad albir...
9 *Khab siladi wad albir...
10 *Khab siladi wad albir...
11 *Khab siladi wad albir...
12 *Khab siladi wad albir...
13 *Khab siladi wad albir...
14 *Khab siladi wad albir...
15 *Khab siladi wad albir...
16 *Khab siladi wad albir...
17 *Khab siladi wad albir...
18 *Khab siladi wad albir...
19 *Khab siladi wad albir...
20 *Khab siladi wad albir...
21 *Khab siladi wad albir...
22 *Khab siladi wad albir...
23 *Khab siladi wad albir...
24 *Khab siladi wad albir...
1 *Khab siladi wad albir...
2 *Khab siladi wad albir...

3 *Khab siladi wad albir...
4 *Khab siladi wad albir...
5 *Khab siladi wad albir...
6 *Khab siladi wad albir...
7 *Khab siladi wad albir...
8 *Khab siladi wad albir...
9 *Khab siladi wad albir...
10 *Khab siladi wad albir...
11 *Khab siladi wad albir...
12 *Khab siladi wad albir...
13 *Khab siladi wad albir...
14 *Khab siladi wad albir...
15 *Khab siladi wad albir...
16 *Khab siladi wad albir...
17 *Khab siladi wad albir...
18 *Khab siladi wad albir...
19 *Khab siladi wad albir...
20 *Khab siladi wad albir...
21 *Khab siladi wad albir...
22 *Khab siladi wad albir...
23 *Khab siladi wad albir...
24 *Khab siladi wad albir...
1 *Khab siladi wad albir...
2 *Khab siladi wad albir...

3 *Khab siladi wad albir...
4 *Khab siladi wad albir...
5 *Khab siladi wad albir...
6 *Khab siladi wad albir...
7 *Khab siladi wad albir...
8 *Khab siladi wad albir...
9 *Khab siladi wad albir...
10 *Khab siladi wad albir...
11 *Khab siladi wad albir...
12 *Khab siladi wad albir...
13 *Khab siladi wad albir...
14 *Khab siladi wad albir...
15 *Khab siladi wad albir...
16 *Khab siladi wad albir...
17 *Khab siladi wad albir...
18 *Khab siladi wad albir...
19 *Khab siladi wad albir...
20 *Khab siladi wad albir...
21 *Khab siladi wad albir...
22 *Khab siladi wad albir...
23 *Khab siladi wad albir...
24 *Khab siladi wad albir...
1 *Khab siladi wad albir...
2 *Khab siladi wad albir...

הקלים : קמא

Acerunt bella corde in mala cogitaverunt Qui... אכרנט בלל קורפובנט דיע ומל קורדע אין מלא קוגיטברנט קוי...

די חשילו בישן בלפא כל יומא מערנין קרביא : מחנין בלישנהו הוד קרוא ארשא דעכוכותא...

Qui cogitaverunt mala in corde, tota die committentes bella. Excitant linguam suam sicut serpens...

קמא

ממור לדרו יהודא קראתא חושא לי האוינה קולי : קראתא לך : חכונ חפלתי קטרר לפניה משאח...

חושפחתי לרור וי קרחה חשלי אצות קלי : במקרי לך : חתנן צלותי הוד קטורת בוסמין...

Domine invocavi te, festina ad me, intende voci meae clamando ad te. Dirigatur tibi oratio mea sicut fomentum aromaticum...

הקלים : קמא

אשר חשבו רעות בלבך בדרוים ינודו מלחמות : לשונך כמו נחש חמיר קטבו חתת שפתיו קלה...

די חשילו בישן בלפא כל יומא מערנין קרביא : מחנין בלישנהו הוד קרוא ארשא דעכוכותא...

Qui cogitaverunt mala in corde, tota die committentes bella. Excitant linguam suam sicut serpens...

קמא

יהודא ארני עו ישנתי פורתה לראשי ביום נשק : יהודה ארני עו ישנתי פורתה לראשי ביום נשק...

חושפחתי לרור וי קרחה חשלי אצות קלי : במקרי לך : חתנן צלותי הוד קטורת בוסמין...

Domine invocavi te, festina ad me, intende voci meae clamando ad te. Dirigatur tibi oratio mea sicut fomentum aromaticum...

Verfio VULG. LAT.

Qui cogitaverit iniquitates in corde: tota die confitebantur prelia. Accurrit lingua suas fecit serpentis: venenum aspidum sub labiis eorum. Custodi me, Domine, de manu peccatoris: & ab hominib' iniquis eripe me. Qui cogitaverunt supplantare gressu meos: Ablocunderunt superbi laqueum mihi: Et fanoes exenderunt in laqueis: iuxta iter scandalu' posuerunt mihi. Dixi Dño, Deus me' es tu: exaudi, Dñe, vocem deprecationis meæ. Dñe, Dñe, virt' salutis meæ: obumbrâti sup caput meum in die belli: Ne tradas me, Dñe, à desiderio meo peccatoris: cogitaverunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exaltetur. Caput circuit' eorū: labor labio- rum ipsorū operiet eos. Cadent sup eos carbones, in igne' dejectos eos: in misericord' non subsilient. Vir linguosus non dirigitur in terra: virtū injustus mala capient in interitu. Cognovi quia faciet Dñs judicium inopis, & vindictam pauperum. Veruntamen just' confitebuntur nomini tuo: & habitabunt recti cum vultu tuo.

Psalms David. CXL.

D Omine, clamavi ad te, exaudi me: intende voci meæ, cum clamavero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: et velut manū mearam sacrificium vesperinum. Pone, Dñe, custodia' ori meo: & offium circumstantia labiis meis. Non declines cor meum in verba malitiæ: ad excusandas excusationes in peccatis. Cum hominib' operantib' iniquitatē, & non communicabo cum electis eorum. Corripit me iust' in misericord'ia, & increpabit me: olei autem peccatoris non impinget caput meum. Quonia' adhuc & oratio mea in beneficiis eorum: Abfortis sunt iuncti petra' iudices eorum. Audient verba mea quonia' potuerunt: Sicut crustulido tert'z erupta est sup terrā. Dispersata sunt ossa nostra fecit infernum: Quia ad te, Domine, Domine, oculi mei: in te speravi, non suferas animam meā. Custodi me à laqueo, quæ staterunt mihi: & à scandalis operantium iniquitatum.

MS.A. (B) ἀνέστη (γ) ἀνέστην ἀδίκου βούλον με (δ) ἐπισκέψαι (ε) μου. Εἴπω (ζ) ἐπὶ τῶν πέτρων. (η) τὸν ποταμὸν ἐλάσεις ἐν τῷ ὄρει. (θ) ὡς ὄρεα τῆς σελήνης.

MS. A. (B) (a) οὐδὲν (β) εἰς τὸν οὐρανὸν (γ) ἀνέστην ἀδίκου βούλον με (δ) ἐπισκέψαι (ε) μου. Εἴπω (ζ) ἐπὶ τῶν πέτρων. (η) τὸν ποταμὸν ἐλάσεις ἐν τῷ ὄρει. (θ) ὡς ὄρεα τῆς σελήνης.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Ὁ ὁσιος ἐλογισθησὶν ἐν καρδίᾳ μου. Ὁ δὲ ὀφθαλμὸς μου ἐκείνην ἡμέραν. ὁ ἀποστόλες ἐπέσει ἐπ' αὐτὸν ὁ οὐρανός. ὁ δὲ ἀσπίδων καὶ ῥοφῶν τῶν χερῶν μου ἀντὶ τοῦ ἀδίκου. Ὁ δὲ ὀφθαλμὸς μου ἐκείνην ἡμέραν. ὁ ἀποστόλες ἐπέσει ἐπ' αὐτὸν ὁ οὐρανός. ὁ δὲ ἀσπίδων καὶ ῥοφῶν τῶν χερῶν μου ἀντὶ τοῦ ἀδίκου. Ὁ δὲ ὀφθαλμὸς μου ἐκείνην ἡμέραν. ὁ ἀποστόλες ἐπέσει ἐπ' αὐτὸν ὁ οὐρανός. ὁ δὲ ἀσπίδων καὶ ῥοφῶν τῶν χερῶν μου ἀντὶ τοῦ ἀδίκου.

Psalms David. CXL.

Intende vocem precis meae, cum clamavero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: et velut manū mearam sacrificium vesperinum. Pone, Dñe, custodia' ori meo: & offium circumstantia labiis meis. Non declines cor meum in verba malitiæ: ad excusandas excusationes in peccatis. Cum hominib' operantib' iniquitatē, & non communicabo cum electis eorum. Corripit me iust' in misericord'ia, & increpabit me: olei autem peccatoris non impinget caput meum. Quonia' adhuc & oratio mea in beneficiis eorum: Abfortis sunt iuncti petra' iudices eorum. Audient verba mea quonia' potuerunt: Sicut crustulido tert'z erupta est sup terrā. Dispersata sunt ossa nostra fecit infernum: Quia ad te, Domine, Domine, oculi mei: in te speravi, non suferas animam meā. Custodi me à laqueo, quæ staterunt mihi: & à scandalis operantium iniquitatum.

MS.A. (B) ἀνέστη (γ) ἀνέστην ἀδίκου βούλον με (δ) ἐπισκέψαι (ε) μου. Εἴπω (ζ) ἐπὶ τῶν πέτρων. (η) τὸν ποταμὸν ἐλάσεις ἐν τῷ ὄρει. (θ) ὡς ὄρεα τῆς σελήνης.

MS. A. (B) (a) οὐδὲν (β) εἰς τὸν οὐρανὸν (γ) ἀνέστην ἀδίκου βούλον με (δ) ἐπισκέψαι (ε) μου. Εἴπω (ζ) ἐπὶ τῶν πέτρων. (η) τὸν ποταμὸν ἐλάσεις ἐν τῷ ὄρει. (θ) ὡς ὄρεα τῆς σελήνης.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethiopica. Transl. LAT.

Qui cogitaverunt iniquitates in corde: tota die confitebantur prelia. Accurrit lingua suas fecit serpentis: venenum aspidum sub labiis eorum. Custodi me, Domine, de manu peccatoris: & ab hominibus iniquis eripe me. Qui cogitaverunt supplantare gressu meos: Ablocunderunt superbi laqueum mihi: Et fanoes exenderunt in laqueis: iuxta iter scandalu' posuerunt mihi. Dixi Domino, Deus meus es tu: exaudi, Domine, vocem deprecationis meae. Domine, Domine, virtus salutis meae: obumbrasti super caput meum in die belli. Domine, ne tradas me a desiderio meo peccatoris: cogitaverunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exaltetur. Caput circuit eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos. Cadent super eos carbones in igne: dejectos eos in misericordia: non subsilient. Vir linguosus non dirigitur in terra: virtus injustus mala capient in interitu. 13 Cognovi, quia faciet Dominus iudicium inopis: & reddet vultu suo iustus. 14 Veruntamen iusti confitebuntur nomini tuo: & habitabunt recti cum vultu tuo.

Psalms David [a]. CXL.

Intende voci meæ, cum clamavero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: et velut manū mearam sacrificium vesperinum. Pone, Domine, custodia' ori meo, & offium circumstantia labiis meis. Non declines cor meum in verba malitiæ, ad excusandas excusationes in peccatis, sed hominibus operantibus iniquitatem, non communicabo cum electis eorum. Corripit me iustus in misericordia, & arguet mecum iniquitatem. Audiet verba mea, quonia' potuerunt: Sicut crustulido tert'z erupta est super terram: dispersata sunt ossa nostra: fecit infernum: quia ad te, Domine, Domine, oculi mei: in te speravi, non suferas animam meam. Custodi me à laqueo, quæ staterunt mihi, & à scandalis operantium iniquitatum.

MS.A. (B) ἀνέστη (γ) ἀνέστην ἀδίκου βούλον με (δ) ἐπισκέψαι (ε) μου. Εἴπω (ζ) ἐπὶ τῶν πέτρων. (η) τὸν ποταμὸν ἐλάσεις ἐν τῷ ὄρει. (θ) ὡς ὄρεα τῆς σελήνης.

MS. A. (B) (a) οὐδὲν (β) εἰς τὸν οὐρανὸν (γ) ἀνέστην ἀδίκου βούλον με (δ) ἐπισκέψαι (ε) μου. Εἴπω (ζ) ἐπὶ τῶν πέτρων. (η) τὸν ποταμὸν ἐλάσεις ἐν τῷ ὄρει. (θ) ὡς ὄρεα τῆς σελήνης.

Verfio ÆTHIOPICA.

Who cogitaverunt iniquitates in corde: tota die confitebantur prelia. Accurrit lingua suas fecit serpentis: venenum aspidum sub labiis eorum. Custodi me, Domine, de manu peccatoris: & ab hominibus iniquis eripe me. Qui cogitaverunt supplantare gressu meos: Ablocunderunt superbi laqueum mihi: Et fanoes exenderunt in laqueis: iuxta iter scandalu' posuerunt mihi. Dixi Domino, Deus meus es tu: exaudi, Domine, vocem deprecationis meae. Domine, Domine, virtus salutis meae: obumbrasti super caput meum in die belli. Domine, ne tradas me a desiderio meo peccatoris: cogitaverunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exaltetur. Caput circuit eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos. Cadent super eos carbones in igne: dejectos eos in misericordia: non subsilient. Vir linguosus non dirigitur in terra: virtus injustus mala capient in interitu. 13 Cognovi, quia faciet Dominus iudicium inopis: & reddet vultu suo iustus. 14 Veruntamen iusti confitebuntur nomini tuo: & habitabunt recti cum vultu tuo.

Psalms David [a]. CXL.

Intende voci meæ, cum clamavero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: et velut manū mearam sacrificium vesperinum. Pone, Domine, custodia' ori meo, & offium circumstantia labiis meis. Non declines cor meum in verba malitiæ, ad excusandas excusationes in peccatis, sed hominibus operantibus iniquitatem, non communicabo cum electis eorum. Corripit me iustus in misericordia, & arguet mecum iniquitatem. Audiet verba mea, quonia' potuerunt: Sicut crustulido tert'z erupta est super terram: dispersata sunt ossa nostra: fecit infernum: quia ad te, Domine, Domine, oculi mei: in te speravi, non suferas animam meam. Custodi me à laqueo, quæ staterunt mihi, & à scandalis operantium iniquitatum.

MS.A. (B) ἀνέστη (γ) ἀνέστην ἀδίκου βούλον με (δ) ἐπισκέψαι (ε) μου. Εἴπω (ζ) ἐπὶ τῶν πέτρων. (η) τὸν ποταμὸν ἐλάσεις ἐν τῷ ὄρει. (θ) ὡς ὄρεα τῆς σελήνης.

MS. A. (B) (a) οὐδὲν (β) εἰς τὸν οὐρανὸν (γ) ἀνέστην ἀδίκου βούλον με (δ) ἐπισκέψαι (ε) μου. Εἴπω (ζ) ἐπὶ τῶν πέτρων. (η) τὸν ποταμὸν ἐλάσεις ἐν τῷ ὄρει. (θ) ὡς ὄρεα τῆς σελήνης.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 **الذین یفکرُوا بِالطَّمْرِ فِی قُلُوبِهِمْ * اَعْدُوا الْكُفْرَ الْمَرَاتِلَ * سَلُوا لِسَامِمْ مِثْلَ دِي الْكُفْرِ * سَمُ**
4 **الْاَفَاعِي كَحْتِ سَعَاهِمُ * احْفَظِي يَا رَبِّ مِنْ يَدِ الْكَاطِبِي * وَبِئْسَ رِجَالٌ طَلَبُوا حِلَّصِي * الذِّينِ اسْتَوْرُوا**
5 **عَالِي اَرَاكٍ حَطَرَانِي * الْمَسْكُونِ اَحْوَا فِي مَخَاطَا * وَبِاطَابِ مَقْرَهَا حَالَ رِجَالِي * وَصَدْعُوا لِي عَيْنِ**
6 **عَرِبِ طَرِي * فَغَلَّتْ لِي رِبِ اَنْتَ هُوَ الْاَوْهِي * اَنْصَبْ يَا رَبِّ اِلَيَّ صَوْتِ طَلَبِي * يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا فَوَه**
7 **حَلَّصِي * طَلَبْتُ عَلَى رَاكِسِي فِي يَوْمِ الْكُفْرِ * يَا رَبِّ لَا تَسَلِمِي اِلَي الْكَاطِبِي مِنْ وِبِلِ سَهْوِي ***
8 **اسْتَوْرُوا عَلَيَّ فَا كَحَدَلِي لَيْلِي وَنَسْتَعَلُوا * رَأْسِ سَعَاهِمُ وَعَجِبَ سَعَاهِمُ يَعْطَمُ عَلِيهِمْ ***
9 **حُمُرِ رَاي * عَلَيَّ الْارْضِ نَظْرُحِمُمْ فَا يَسْتَطْعُونَ الْعِجَامَ مِنَ السَّعَاءِ * رِجَالٌ دَوْلَسَانِيْنَ لَا يَسْلَمُ**
10 **عَالِي الْارْضِ * رِجَالٌ طَلَبُوا بَصِدَّ السَّرْوَرِ الْمَهْلِكَةِ * مَلَبَتْ اَنْ الرِّبِ يَصْصِعُ حَدَامًا لِمَسَاكِينِ ***
11 **وَأَنْعَامًا لِبَائِسِيْنَ * لَكِنَّ الصَّدِّيقُونَ يَسْكُرُونَ الْمَسْكِينُ وَالْمَسْكُونُ يَسْلَمُونَ مَعِ وَجْهِكَ الْاَسْلَمِيَا ***
12 **الْمُرُورِ الْمَالِيَةِ وَالرَّابِعُونَ * لِدَاوُدَ * وَهُوَ * كَجِ * اسْتَسْخِنَ ***
13 **صَرَحْتَ اَلَيْكَ يَا رَبِّ فَاسْتَكْبَلْنِي * اَنْصَبْ اِلَيَّ صَوْتِ طَلَبِي اِذَا صَرَحْتَ اَلَيْكَ * وَتَسَلَّمَ بِصَوْبِي**
14 **اَمَامَكَ مِثْلَ الْخُورِ * وَرَوَّعَ يَدَيَّ يَدُونَ كَفْرَانَ الْمَسَاءِ * يَا رَبِّ صَاحِبِ عَالِي مِثْلِي حَاطِطَانِ عَلَيَّ سَعِي**
1 **بَا حَصِينَا * لَيْلًا عَمَلٍ قَلْبِي اِلَيَّ كَلَامِ رُوبِي * فَتَجِدَّ سَبِيْبًا مِنْ الْاَسْبَابِ اِلَيَّ اَتْطَانَا مَعِ اَنْسِ**
2 **عَامِلِي الْاِنْمِ * وَفَا اَرَفَّ مَعِ كَسَابِيْهُمْ * الْبَارِيُ يُوْبِي بَرَحْمَهُ وَيُوكِئِي * وَيَبِ اِكْطَادَ لِنِ اَدْحَنُ يَدِ**
3 **رَأْسِي * وَلَا صَاحِبِي فِي مَسْرَمِ * اَنْبَدَعُوا اَحْكَامَهُمْ عِنْدَ الْمَصْكَنِ * اَسْمَعُوا قَوْلِي فَاِنَّهٗ نَافِعٌ * لَكُنْدِيْدَ**
4 **اَكْرِبُ اَلَيْ يَسَفُ الْارْضُ وَحَلَفَ اَكْحَتِيْمُ بَبَدْوَتِ عَطَاهُمْ * اِنْ عِيْدُوا اَلَيْكَ يَا رَبِّ يَا رَبِّ عَالَيْكَ**
5 **تُوكِبُ وَهٗ نَعِصُ نَسِيْ * اِحْفَظِي مِّنَ الْعَجْ الَّذِي يَصْعَدُ لِي وَمِنْ سَبَاكَ فَاَعَالِي الْاِنْمِ ***

PSAL. CXL.

Davidis. Verfus 3.

Lamavi ad te, O Domine exaudi me: intende voci precis meae, cum clamavero ad te: Et erigatur supplicatio mea ante te sicut incensum: & elevatio manuum mearum erit velut sacrificia vesperinum. O Domine pone super os meum: custodem, & super labia mea portam nequitiarum: ne staterit cor meum ad fermos precium, & super labia mea portam nequitiarum: neq; cor meum in deliciis intro eos: Innoxius erudat me elemente eorum: & oleo peccatoris non tangam aquam: & aquam caput meum: neq; oratio mea in beneficiis eorum. Degluvierunt iudicia mea apud petra'. Audie'te sonum meum, quoniam virtus est. Plus ferum arationis quod fudit terram: & retro inforsu' dispersa sunt ossa eorum. Certè aculi nostradi te sumi O Domine: O Domine ubi sum fueris: ne queso' extermines anima' mtam. Custodi me à laqueo, quem posuerunt mihi, & à rebus ope animam iniquitate.

Verfio VULG. LAT.

Cadent in reticulo ejus peccatores: singulariter sum ego donec transeam. Intellectus David, cum esset in spelunca oratio. (1 Reg. 24.) CXLI. Voce mea ad Dnm clamavi: in voce mea ad Dnm deprecatus sum: Effundo in confpectu ejus orationem meam, & tribulationem meam ante ipsum pronuntio. In deficiendo ex me spiritum meum, & tu cognovisti femitas meas. In via hac, qui ambulabam, absconderunt laqueum michi. Considerabam a dextera, & videbam: & non erat qui cognosceret me. Peritit fuga a me, & non est qui requirit animam meam. Clamavi ad te, Domine: dixi; Tu es spes mea, portio mea in terra viventium. Intende ad deprecationem meam; quia humilitatus sum nimis. Libera me a persequentibus me; quia confortati sunt super me. Educ de custodia animam meam ad confidentiam nominum tuo: me expectant iustissimi, donec retribuas mihi. Psalmus David.

Quando persequatur eum Abalom filius ejus. (1 Reg. 17.) CXLII. Dominus percipere observationem meam in veritate tua; exaudi me in tua justitia. Et non intres in iudicium cum servo tuo: quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. Quia persecutus est inimicus anima mea: humiliavit in terra vitam meam. Collocavit me in obscuris facti mortuos seculari: Et anxius est super me spiritus meus, in me turbatus est cor meum. Memor fui dicum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum meditabar. Expandi manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua tibi: Velociter exaudi me, Domine: defecit spiritus meus. Non avertas faciem tuam a me: & similis ero defecentibus in lacu. Audita fac mihi manum misericordiam tuam: quia in te speravi. Notam fac mihi viam, in qua ambulabam: quia ad te levavi animam meam. Erripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Spiritus bonus deducit me in terram rectam. Interp. Ethio. Psal. CXLI. [a] In spelunca, [b] Tu Domine, [c] Conversus sum ad dexteram, & non videbam, [d] & tu es portio PSAL. CXLII. [a] Contrafacta est in me anima mea: & in [b] Et levavi manus

Verfio GRÆC. LXX. Interp.

Interp. In amplexibus meis clamavi, & singuliter sum ego donec transeam. Intellectus David, cum esset in spelunca oratio. CXLI. Voce mea ad Dominum deprecatus sum: Effundo in confpectu ejus orationem meam, & tribulationem meam ante ipsum pronuntio. In deficiendo ex me spiritum meum, & tu cognovisti femitas meas. In via hac, qui ambulabam, absconderunt laqueum michi. Considerabam a dextera, & videbam: & non erat qui cognosceret me. Peritit fuga a me, & non est qui requirit animam meam. Clamavi ad te, Domine: dixi; Tu es spes mea, portio mea in terra viventium. Intende ad deprecationem meam; quia humilitatus sum nimis. Libera me a persequentibus me; quia confortati sunt super me. Educ de custodia animam meam ad confidentiam nominum tuo: me expectant iustissimi, donec retribuas mihi. Psalmus ipse David, cum esset in spelunca oratio. CXLI. Voce mea ad Dominum deprecatus sum: Effundo in confpectu ejus orationem meam, & tribulationem meam ante ipsum pronuntio. In deficiendo ex me spiritum meum, & tu cognovisti femitas meas. In via hac, qui ambulabam, absconderunt laqueum michi. Considerabam a dextera, & videbam: & non erat qui cognosceret me. Peritit fuga a me: & non est qui requirit animam meam. 7 Ad te, Domine, clamavi: & dixi, Tu es spes mea. [a] Provia mia in terra viventium. [b] Intende ad deprecationem meam: quia humilitatus sum nimis. 9 Erue me de persequentibus meis: quoniam confortati sunt super me: quia humilitatus sum nimis. 10 Educ de [c] custodia animam meam, & in confpectu nominis tui, Domine. [d] Sustinebit iustus, quoad usque veritatem mihi. Psalmus ipse David, Quando eum filius persequatur. CXLII. Dominus percipere observationem meam in veritate tua: exaudi orationem meam: quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens: 3 Quia non persecutus est inimicus anima mea, humiliavit in [c] terra vitam meam. 4 Collocavit me in tenebris, sicut mortuos seculari: [d] Et [e] anxius est super me spiritus meus: in me turbatum est cor meum. 5 Memoratus sum dicum antiquorum: & meditatus sum in omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum meditabar. 6 [b] Expandi manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua tibi. [d] PARS ALMA 7. Cap. 7. an. me, Domine: [d] Defecit spiritus meus. 8 [f] Avertas faciem tuam a me, & similis ero defecentibus in lacu. 9 Audita fac mihi manum misericordiam tuam: quia in te speravi. 10 Notam fac mihi viam, in qua ambulabam: quia ad te levavi animam meam. 11 Erripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi. Doce me facere voluntatem tuam: quia Deus meus es tu. 12 Spiritus bonus deducit me in [b] terram rectam.

Verfio ÆTHIOPICA.

Quid sit peccator in reticulo ejus: singulariter sum ego donec transeam. Intellectus David, cum esset in spelunca oratio. CXLI. Voce mea ad Dominum deprecatus sum: Effundo in confpectu ejus orationem meam, & tribulationem meam ante ipsum pronuntio. In deficiendo ex me spiritum meum, & tu cognovisti femitas meas. In via hac, qui ambulabam, absconderunt laqueum michi. Considerabam a dextera, & videbam: & non erat qui cognosceret me. Peritit fuga a me, & non est qui requirit animam meam. Clamavi ad te, Domine: dixi; Tu es spes mea, portio mea in terra viventium. Intende ad deprecationem meam; quia humilitatus sum nimis. Libera me a persequentibus me; quia confortati sunt super me. Educ de custodia animam meam ad confidentiam nominum tuo: me expectant iustissimi, donec retribuas mihi. Psalmus David.

Quando persequatur eum Abalom filius ejus. (1 Reg. 17.) CXLII. Dominus percipere observationem meam in veritate tua: exaudi me in tua justitia. Et non intres in iudicium cum servo tuo: quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. Quia persecutus est inimicus anima mea: humiliavit in terra vitam meam. Collocavit me in obscuris facti mortuos seculari: Et anxius est super me spiritus meus, in me turbatus est cor meum. Memor fui dicum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum meditabar. Expandi manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua tibi: Velociter exaudi me, Domine: defecit spiritus meus. Non avertas faciem tuam a me: & similis ero defecentibus in lacu. Audita fac mihi manum misericordiam tuam: quia in te speravi. Notam fac mihi viam, in qua ambulabam: quia ad te levavi animam meam. Erripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Spiritus bonus deducit me in terram rectam. Interp. Ethio. Psal. CXLI. [a] In spelunca, [b] Tu Domine, [c] Conversus sum ad dexteram, & non videbam, [d] & tu es portio PSAL. CXLII. [a] Contrafacta est in me anima mea: & in [b] Et levavi manus

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione L A T I N A.

10 نَسَطَ أَكْطَادَ فِي سَبَاكِهِمْ إِلَى أَنْ أَحْزِرَ وَجْهِي وَالْجَوْمِهِمْ * اللَّبْلُبِيَا *
1 المُرُورِ الْمِيَاةِ وَالْكَادِي وَالْأَرْبَعُونَ * لِدَارِهِ * مَا كَانَ فِي الْمَعَارِجِ مَصْلِيًا * وَهُوَ يَحِي سَتِيخِن *
2 اعْلَيْتَ بَصُورِي إِلَى الرَّبِّ وَطَلَبْتِ مِنَ الرَّبِّ بَصُورِي * وَاقْبِصِ أَمَامَهُ طَلَبِي * وَاقْرِعْ قَدَامَهُ *
3 حَرِي * حَمْنِ فَيْبِتِ رُوحِي مَيَّ أَنْتَ عَلَيْتِ سَبْلِي * فِي طَرِيْقِي هَذِهِ أَلَيْتِ أَسْلِكَ فِيمَا * أَحْقُوا لِي *
4 فُخَاخَا * أَلَعْبَتِ مِنْ يَمِيْنِي وَطَرَبَتِ أَيْدِي أَنْ يَكُونَ مِنْ يَعْزُوبِي * صَدَلَّ عَيْبِي الْهَرَبُ وَبَلَسَ طَلَبِي *
5 لِنَفْسِي * فَصَرَحَتِ أَلَيْكَ يَا رَبُّ * وَكَلِمَتُ أُنْتُ هُوَ رَجَائِي وَخَطِي فِي أَرْضِ الْأَحْيَاءِ * أَنْصَبْ إِلَيَّ *
6 طَلَبِي فَإِنِّي فَدَدَلْتِ جَدَا * كَيْفِي مِنَ الطَّارِدِينَ لِي فَأَهْمُ أَعْمَرُوا أَكْبَرُ مَيَّ * أَحْبَبْ لِنَفْسِي *
7 مِنَ الْكَبْسِ لِكَيْ أَسْلَمَ أَسْمُكَ يَا رَبُّ * فَيَأْتِي مَنْظَرُ الْإِبْرَارِ حَتَّى كَجَارِيِي * اللَّبْلُبِيَا *
1 المُرُورِ الْمِيَاةِ وَالنَّبَاتِي وَالْأَرْبَعُونَ * لِكُدُّوْرِهِ * مَا كَانَ أَيْدِسْلُومَ وَكَلِمَةُ طَارِدِي * وَهُوَ كَجِ سَتِيخِن *
2 يَا رَبُّ أَسْمِعْ صَدْرِي كَلِمَتَكَ * أَنْصَبْ لِسُوْلِي بَعْدَكَ * أَسْتَجِبْ لِي * وَلَا تَحَاكَمْ عِبْدَكَ * فَإِنَّ كُلَّ *
3 حَرِي لَا يَبْرُكِي أَمَامَكَ * وَإِنَّ الْعَدُوَّ أَصْطَلَهَ نَفْسِي * وَأَدَلَّ فِي الْأَرْضِ حَيَاتِي * أَجَلَسِي فِي *
4 الظِّلْمَاتِ كَمَا وَبْتُ دَهْرِي * حَرْنِ رُوحِي عَلَيَّ * فَلَئِمْتُ قَلْبِي فِي بَاطِنِي * تَدَكَّرْتُ الْآيَاتِ السَّلْبِيَّةَ *
5 دَرَسْتِ فِي جَمِيْعِ أَعْمَالِكَ * وَفَرَّاتِ حَالَتِي يَدِيكَ * بَسَطْتِ يَدَيَّ كَيْفِي * صَارَتِ نَفْسِي أَلَيْكَ مِثْلَ *
6 أَرْضِ عَدَمِيَةِ الْمَاءِ * أَسْتَجِبْ لِي يَا رَبُّ عَالِمًا فَفَقَدْ فَيْبِتِ رُوحِي * لَا تَصْرِفْ وَجْهَكَ عَيْبِي * وَأَقْصِمِ *
7 كَالْهَائِنَاتِ فِي الْكَيْبِ * أَسْمَعِي رَجْمَتَكَ فِي الْعَدُوِّاتِ فَإِنِّي عَلَيْتُكَ تَوَكَّلْتُ * عَلَيَّ يَا رَبُّ الطَّرِيْقِي *
8 الَّتِي أَسْلَمْتُهَا فَإِنِّي رَفَعْتِ نَفْسِي أَلَيْكَ * كَيْفِي مِنْ أَعْدَائِي فَإِنِّي كَجَاءَتِ أَلَيْكَ * عَلَيَّ أَنْ *
9 أَصْدِمَ مَسِيْدَكَ فَإِنَّكَ أَنْتَ هُوَ الْآهِي * وَلِيْمَكَ فِي رُوحِ فَتَمَسَّكَ إِلَيَّ سَبْلِي الْأَسْتَعِيْمَةَ *
10 Cadent peccatores in retia tua, donec pertransieris solus, & liberer ad eam. Alleluia. PSAL. CXLI. Davidis, quum esset in spelunca orans, Verf. 13. R. Evulsi voce mea Domino, & deprecatus sum Dominum voce mea. Et. 3. Funda coram ipso precam meam, & evulsi ante illum macerem meam. Quum defecit ceret spiritus meus a me, tu cognovisti femitas meas in via mea, hic in qua ambulabam, abscondit mihi laqueum. Post me ad dexteram meam, & consideravi in adflectu qui me cognosceret. Avertas a me fugam, & non est qui quaerit animam meam. Quia propter clamavi ad te O Domine, & dixi: Tu es spes mea & spes mea in terra viventium. Ausulta deprecationem meam, quia humiliatus sum valde. Libera me a persequentibus meis, quia insulteraverunt plus mihi. Educ animam meam de carcere, ut gratias agam nominis tui O Domine: me enim expectant innocentes donec retribuas mihi. Alleluia. PSAL. CXLI. Davidis, quum Abalom filius ejus persequeretur eum, Verf. 13. Orationem tuam: ausult orationem meam per veritatem tuam: exaudi me. Et non committas iudicium cum servo tuo, quia nullus vivens non justificabitur ante te. Et quidem inimicus persequens est animam meam, & depressit humi vitam meam: sed de me scio in tenebris tu: mortuos aeternis non. Confitebitur est spiritus meus in terra, & turbatum est cor meum in infernis meis. Recordatus sum dicum prophetarum: & meditatus sum in omnibus operibus tuis, & extendi manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua tibi. Expandi manus meas ad te: anima mea ad te: anima mea ad te: anima mea ad te: anima mea ad te. Erripe me de inimicis meis, quoniam confortati sunt super me. Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Spiritus bonus deducit me in terram rectam.

הדלים : קמו קמו

TARGUM. תרגום

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

angustia de educe... me vivificabis... Dominus tuum nomen Propter... לְמַעַן שְׁמַחַת יְהוָה תִּחְיֶינִי... וְיָרֶם יְהוָה בְּצַדִּיקוֹ... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה...

מן בגלל שמכי יתקיימו בקרבך אנכי מן עקבת... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה...

Propter nomen tuum Deus erige me; in 11
iustitia tua educe de afflictione animam meam. Et in misericordia tua disperdes inimicos meos, & perdes omnes qui in angustias addigunt animam meam; quoniam ego servus tuus sum.

PSAL. CXLIV. קמו

1 בְּדִין לְרֹדֵי... 2 לְקַרְבֵי... 3 אֶצְבְּעוֹתַי לְמַלְחָמָה... 4 מִדְּאֵרָס וּתְרַעְוָה... 5 דְּמַחַת יְהוָה... 6 וְיָרֶם יְהוָה בְּצַדִּיקוֹ... 7 שְׁלַח הַצֶּהַד... 8 וְהַצִּילֵנִי מִפְּתָי רִגְבֵי מָוֶן... 9 דְּבִיר שְׁוֹן... 10 חָרַס אֶשְׂרֵיהֶן... 11 מִדְּאֵרָס וּתְרַעְוָה... 12 וְיָרֶם יְהוָה בְּצַדִּיקוֹ... 13 מִיּוֹן שְׁוֹן... 14 חָרַס אֶשְׂרֵיהֶן... 15 וְיָרֶם יְהוָה בְּצַדִּיקוֹ...

על יד דור בדין יי תוקפי ורמלאך ארדו לטרדו... קרב אצבעתי לאנחא קרבא: עבר טבו וכד... לקיפי תקיפי ומשוב ירו היקוסי ובמיריה... מברית די מרדד עשון חחורו: יי מה הוא... בר נש דחכימיה בני אנשא וחסבתייה: בר... נש ללא אמא יומי דיה טולא דערב: יי... ארבו שמה ותתגלו קרב בטרורא ומסקון... תנגא: ארבו דקמא וברנון שר נרדון... השגשגון: אשוי יוד מן שמי מרומא פצו... ותי שויב ירו מאכלוסין דמתולין למיון... מרומא פצו: די פוסחון... מל מרמא רמן ואריתון ארית... אלהים שבה חרת אשבה קרמא בגלא... עסרתו ניומו אושר קרמא: דיהב פורקן למליא... רפיית דור עבריה מרמא בישא רמליה: פצו ירו ושויב ירו מרדון רבני נוקרון די... פוסחון מל מרמא רמן ואריתון ארית... שקר: דבנגא נבציון דרקליו פולין... אריתו רבן מן טליוחון כנתנה ונתון... וכשרון לכנתה דמשמשון בשעת הדכלא: תוברגין מלון מסקון מן מרמא לשקמא... עאנימ מילון אלפיא כפשו דרביה פאשקמא: תודינג מרי מסול לית חוקו וליא מפקא... בישא לית צוחד כנתנה בפלמחא: טובי דשמה רכיון ליה טובי דשמה רכיון די... אלהיה:

Benedictus Dominus fortitudo mea, qui docet manus meas ad ordines belli, digitos meos ad moveendum praelium. Auditor benignitatis meae, & arx valida mea, fortitudo mea & liberator meus, factum meum, & in Verbo ejus speravi, qui subijcit populos sub me. Domine quid est homo ut agnoscat eum; filius hominis ut reputet eum? Homo vanitati similis est, dies ejus sicut umbra quae praeterit. Domine inclina tuos oculos, & manifesta te; tange montes, & emittent fumum, Fulgura fulgurationem, & disspia eos; emitte fagittas [tuas, &] conturbabis eos. Extende manum tuam de caelis excellis, eripe & libera me de exercitibus similibus aqius multis, de manu filiorum alienorum. Quorum os loquitur vanitatem, & lex eorum lex iniquitatis. Deus hymno novo laudabo coram te, in palatio decem chorardum psallam coram te. Qui das salutem regibus, qui liberasti David servum tuum a gladio pravo Goliath. Libera me, & eripe me de manu filiorum alienorum, quorum os loquitur vanitatem, & lex eorum lex mendacii. Quod filii nostri sine sicut plantationes dachylorum in doctrina Legis, nutriti & accepturte sua: filii nostrae splendide, & juvencat facerdotibus qui ministrant in medio templi. Cellaria nostra plena, supercibus berantia quotaonis; oves nostrae parientes millia, multiplicantes in myriadas in stabulis nostris. Tauri nostri patientes oneris: non est fortitudo, non est platio mala, non est clamor luctuosus in plateis nostris. Beatus populus cui sum hujusmodi: beatus populus, ejus DOMINUS est Deus ejus.

PSAL. CXLV. קמו

1 החלה לרוד ארומקה ארומתה הפלדא יאבדברה שמה... וְיָרֶם יְהוָה בְּצַדִּיקוֹ... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה...

תושבתחמה לרוד ארומקה אלהי מלכא... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה... וְיָבִיא מְצַרָה...

Exaltabo te Deus meus Rex, & benedicam nomen tuum in saecula saeculorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 בְּדִין לְרֹדֵי... 12 לְקַרְבֵי... 13 אֶצְבְּעוֹתַי לְמַלְחָמָה... 14 מִדְּאֵרָס וּתְרַעְוָה... 15 דְּמַחַת יְהוָה... 16 וְיָרֶם יְהוָה בְּצַדִּיקוֹ... 17 וְיָבִיא מְצַרָה... 18 וְיָבִיא מְצַרָה... 19 וְיָבִיא מְצַרָה... 20 וְיָבִיא מְצַרָה...

PSAL. CXLIII

David. Quam interfecit Asaph fratrem Goliath. Et gratiarum alio ejus qui videram est consequutus. Verf. 38. Benedictus sit Dñs qui instruxit manus meas ad praelium, & digitos meos ad bellum: Refugium meum, & liberator meus, suffulcor tuus, cui sum filius, & qui subjugavit populos mihi. Dñe quid est homo, ut ejus noticiam habueris: & homo, ut ei ziltimaveris? Homo vaporii similis est, & dies ejus labuntur sicut umbra. Inclina coeli Dñe, ac descende: atque increpa montes, & fumabunt. Confulcare fac fulgura tua, & exagita illos: emitte fagittas tuas, & disspia eos. Extende manum tuam ex alto, & extrahie me ex aquis vallis, & ex manu scelestorum, Quorum os loquitur vanitatem, & quoru dextera dextera est iniquitatis. Deus laudatione novā canā tibi, & lyrā decē chorardū psallā tibi, Quod contuleris salutē regi, & eriperis Davidem servū tuū ē gladio malo. Libera me de manu scelestorum, quoru os loquitur vanitatem, & quoru dextera dextera est iniquitatis: Quorum filii ut planta aluntur a pueritia sua, & filii eorum velut sponfa ornate inftar temporu: Cellae eoru plene, seque profundentes una in aliā: oves eoru foetant ac nutritantur in plateis ipsoru: Boves pragraudes, & non est inter eas sterilis: non est ruptura, neque ululatus in plateis eoru. Nunquid beatus populus cui talia contingunt? Beatus populus cujus Dominus est Deus ejus.

Laus, & initium gradus.

PSAL. CXLIV.

Davidis. Laudatio cum Theologia. Verf. 41. Extollam te Domine mi Rex, & benedicam nomini tuo in saecula saeculorum.

הדלים : קמו

TARGUM. הרגום

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

perpetuum & seculum in tuum nomen laudabo & tibi benedicam die omni In
 2 בקל יום אברכה ואהללה שמך לעולם ועד :
 infelligatio non ejus magnitudinis & valde Laudari & Dominus Magnus
 3 יוד יהוה ומלה מאד ונלהו אן חקר :
 annuiciabant tuas fortitudines & tu opera celebrabo generationi Generatio
 4 יוד לדור ושב משעה ונבורחה יגידו :
 fortitudinis Et meditabor tuorū mirabilia & tua magnificentie glorię Decorem
 5 יוד כבוד הודה ודבר נפלאותיה אשיחה : ועונו
 multitudine Memoriam cum narabo tuam magnitudinē & dicent tuorū terribilitatē
 6 נדאותיה יאמרו ונלהו אספרנה : יקר רב-
 Dominus miserator & Stragifus generatio canes tui iustitias & exaltabunt tuę bonitatis
 7 טובה יבעו וצדקה ודגנו : חנו ורחום יהוה :
 ejus in secula & : universis Dominus Bonus misericorditer magnus & patribus longus
 8 ארץ אפים ונלהו חסד : טוב יהוה לכל ורחמו
 tui in & : tua opera omnia Domine tibi Constatunt : ejus opera omnia super
 9 על כר מעשי יודו יהוה כר מעשי וחסדו
 loquentur tuam fortitudinem & : dicent tui regi Gloriam tibi benedicant
 10 וברכותיה כבוד מלכותה יאמרו ונבורחה יגידו :
 ejus regni decoris gloriam & : ejus fortitudines laudem filios facientium scire Jēd
 11 להודיע לבני אדם נבורתו וכבוד הדר מלכותה
 generatione omni in tua dominatio & : scilicet omnium regnum tuum Regnum
 12 מלכותה מלכות כר עלמים ומשלחה בכל יוד
 incurvatos omnes et goni & : cedentes omnes Dominus Fulcitur generatione &
 13 ורד : סומך יודו לכל הנפלים ויפק לכל דפופים :
 fas recipere in cor te cum eis : dunt tu & : foribit te ad omnium Oculi
 14 ענין אלה ישפרו ואתה נתון להם את אכלם כהנו :
 omnibus in Dominus Julius : voluntate vivens omne fuerit & tui manu Aperies
 15 פוחחא ידו ומשפע לכל חי דעון : צדק יהוה בכל-
 omni : Dominus Propinquus : suis operibus omnibus in misericordis & : suis viis
 16 ורבו וחסד בכל ויודו ורחמי : קרוב יהוה לכל-
 ferientiam Voluntatem : veritate in eā invocaverit qui omnibus seā invocantibus
 17 קרבו לכל אשר קראוהו באמת : רצון יראו
 Dominus Cōfiteatur eos faciet fervare & : audit eorum clamorem & : faciet
 18 ועשה ואת שועתם ישמע וישעים : שמר יהוה את
 D mini Laudem faciet dispendere impios omnes & : ipsium diligentes omnes
 19 כר ארבו ואת כל הרשעים ישמר : תהלת יהוה
 scilicet in eius sanctissimū nominē caro omnis benedicet & : nym os loquetur
 20 ויברך כל גשך עבד קרשו לעולם
 perpetuum &

Omni die benedicam tibi, & laudabo no-
 2 men tuum in secula seculorum. Magnus
 Dominus & laudabilis multum, & magni-
 3 ficentia ejus non est finis. Generatio ge-
 4 nerationi laudabit opera tua, & potentiam
 tuam narrabunt. Decorem glorię splen-
 5 doris tui, & verba mirabilium operum
 tuorum eloquar. Et fortitudinem terribi-
 6 lium tuorum dicent, & magnificentiam
 tuam narrabunt. Memoriam multę boni-
 7 tatis tuę perforabunt, & justiciam tuam
 laudabunt. Clemens & misericors Domi-
 8 nus, longanimis, & multiplex edens be-
 9 neficentias. Bonus Dominus omnibus, &
 10 misericordis ejus super omnia opera ejus.
 Constatunt tibi Deus omnia opera tua, &
 11 misericordes tui benedicant tibi. Glo-
 12 riam regi tui dicent, & fortitudinem tuam
 loquentur. Ut notam faciant filiis homi-
 13 num fortitudinem tuam, & gloriam deco-
 14 ris regni tui. Regnum tuum regnum om-
 15 nium seculorum, et potestas tua in omni
 16 generatione et generatione. Sufficient Do-
 17 minus omnes corruentes, et dirigit omnes
 18 curvatos. Omnes omnium in te sperant, et
 19 tu das illis cibum illorum in tempore suo.
 20 Aperis manum tuam, et farias omnia
 21 animalia desiderio ipsorum. Justus Do-
 22 minus in omnibus visus suis, & misericors
 23 in omnibus operibus suis. Proximus est
 24 Dominus omnibus qui invocant eum;
 25 omnibus qui invocant eum in veritate.
 Voluntatem timentium te faciet, & preces
 26 eorum exaudiet, & salvabit illos. Servat
 27 Dominus omnes diligentes se, & omnes
 28 impios disperdet. Laudem Dei loquetur
 29 os meum, & benedicent cuncti filii carnis
 30 nomen sanctitatis ejus in secula seculorum.

PSAL. CXLVI. קמו

קמו

Hallelujah.

PSAL. CXLVI.

canam : neli tui in Domini Laudabo. Dominum mea anima Lauda. Jah. Hallelujah
 1 הללויה הללו נפש את יהוה : אהללה בחי אומרה
 Laus tu non cuius hominis filio in sanctorum in filiatu. Ne me adhuc in meo Deo
 2 הללויה בערוי אל חכשחי בדביום בנאים שאנו לו חשועה :
 ei cogitat otes peribunt illa die in sua terra invenietur, et Spiritus Egredietur
 3 תצא רוחו ושב לאדמתו ביום הוא אברו עשתתיו :
 4

Lauda anima mea nomen Domini. Lan-
 1 dabo Dominum in vita mea, psallam Deo
 meo quamdiu fuero. Nolite considerare in
 2 principibus, in filio hominis in quo non
 est salus. Egredietur status ejus, rever-
 3 tetur in pulverem suum, in die illo peri-
 4 bunt machinationes ejus.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 חבל נהס קחך ונעשב עמך חכר. * וחסם נדך וסעבס גז : סחא
 3 חפא חכסאס. * וזן חזן נעלחך חכרטי : סעבס סאס נססס. * סדעס
 4 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 5 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 6 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 7 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 8 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 9 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 10 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 11 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 12 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 13 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 14 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 15 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 16 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 17 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 18 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 19 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 20 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 21 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 22 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 23 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 24 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 25 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 26 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 27 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 28 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 29 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס
 30 ונעלחך סאס נססס. * סעבס סאס נססס. * סדעס

Per singulos dies benedicā tibi, et laudabo no-
 2 men tuū in aeternā. Maximus est Dñs nolter
 3 & laudand⁹ vehementer, neque ullus est ter-
 4 min⁹ magnitudini ejus. Evum zero narrabunt
 5 opera tua, & potentiam tuam declarabunt :
 6 Viniq; terroris tui dicent, atque praestantia
 7 facinora tua memorabunt : Terrorēque for-
 8 titudinis tuę referēt : uamq; majestātē recen-
 9 tebo. Et memoriā beneficiorū tuorum pluri-
 10 morum exquirent iusti tui, atque reperient.
 11 Misericors est Domin⁹, atque benignus : lon-
 12 gus anim⁹ ejus, & plurima bonitas ipsius. Bo-
 13 nus est Dominus, & miserationes ejus in
 14 omnia opera ipsius. Gracias tibi agant Domine
 15 servi tui, & iusti tui te glorificent : Fashi re-
 16 gni tui dicant, et magnificentiā tuam loquan-
 17 tur : Et exponant hominibus fortitudinē tu-
 18 am majestatemque regni tui. Regnum tuum
 19 regnum est omnium seculorum, & dominium
 20 tuum in omnem generationem generationū.
 21 Verax est Dominus in verbis suis, & justus in
 22 cunctis operibus suis. Fulciet Dominus omnes
 23 laentes, & erigit omnes incurvatos. Oculi
 24 cū iusti bet hominis ad te sunt erecti, tu prębes
 25 illis cibum tempellivē : Aperis tu manum tu-
 26 am, & explēs desiderium omnis viventis.
 27 Justus est Dominus in cunctis visis suis, & cle-
 28 mens io omnibus operibus suis : Proximus est
 29 Dominus iis qui vocant eum in veritate, Fa-
 30 citque voluntatem timentium eum : audit
 31 preces eorum, servatq; illos. Custodit Do-
 32 minus omnes metuentes eum, omnes autem
 33 scelestos perdit. Laudes Domini loquar ore
 34 meo : & benedicent omnes filii carnis nomen
 35 sanctitatis ejus in seculum seculorum.

PSAL. CXLVI.

Dicitus ab Aggeo & Zacharia Propheis,
 1 qui ascenderunt cum captivitate ex Babel, de
 ministerio Sacerdotum mathisno. Et precatio
 atque laudatio cum Theologia. Vers. 13.
 2 Lauda anima mea Dominum : Laudabo
 3 Dominū in vita mea, & psallam Deo meo
 4 quamdiu superes ero. Ne fidatis Principi,
 5 & homini, cuius in manu nulla est salus, qui
 6 ejus exente spiritu, redigunt io terram lu-
 7 am, ipsaq; die perent omnia consilia ipi⁹.

תהלים : קמו

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

Facies... Beatus ille cui Deus Jacob est auxilio... Beatus ille cui Deus Jacob est auxilio; spes eius in Domino Deo eius. Qui fecit caelos & terram, maria & omnia quae in eis sunt: qui custodit veritatem in perpetuum. Qui facit iudicium clementibus sustentibus, dat cibum esurientibus: Dominus solvit victos. Dominus illuminat caecos, Dominus erigit curvos, Dominus diligit iustos, Dominus servat advenam; pupillum & viduam suscipiet; & viam impiorum disperdet. Regnabit Dominus in aeternum, Deus tuus Sion in generationem & generationem. Hallelujah.

Beatus ille cui Deus Jacob est auxilio; spes eius in Domino Deo eius. Qui fecit caelos & terram, maria & omnia quae in eis sunt: qui custodit veritatem in perpetuum. Qui facit iudicium clementibus sustentibus, dat cibum esurientibus: Dominus solvit victos. Dominus illuminat caecos, Dominus erigit curvos, Dominus diligit iustos, Dominus servat advenam; pupillum & viduam suscipiet; & viam impiorum disperdet. Regnabit Dominus in aeternum, Deus tuus Sion in generationem & generationem. Hallelujah.

PSAL. XCLVII. קמו

PSAL. CXLVII.

Laudate Deum, quoniam bonum est psallere coram Deo nostro, quoniam edificans Jerusalem Dominus, captivitatem Israel congregabit. Qui sanat conatos cordis, & adducit sanitatem morbis eorum. Imponit numerum stellis, & omnes nominationum vocat. Magnus dominator noster, & multus virtute; & prudentissimus eius non est numerus. Suscipiens manus factos Deum, humilians impios usque ad terram. Laudes dicite coram Domino in confessione: psallite coram Deo nostro in cithara. Qui operit caelum nubibus, qui praeparat terrae pluviam; qui crescere facit in montibus herbam. Dat iumentis cibum suum; pullis corvi qui clamant. Non in fortitudine equitantium equos beneplacet ei; neque in tibiis viroorum currentium voluntas eius. Benevolentiam complectitur Dominus timentes se, & eos qui expectant benignitatem ipsius. Lauda Jerusalem Dominum, lauda Deum tuum Sion. Quoniam roboravit seras portarum tuarum; benedixit filiis tuis in medio iuri. Qui posuit terminos tuos pacem, adipe frumentorum saturavit te.

Laudate Deum, quoniam bonum est psallere coram Deo nostro, quoniam edificans Jerusalem Dominus, captivitatem Israel congregabit. Qui sanat conatos cordis, & adducit sanitatem morbis eorum. Imponit numerum stellis, & omnes nominationum vocat. Magnus dominator noster, & multus virtute; & prudentissimus eius non est numerus. Suscipiens manus factos Deum, humilians impios usque ad terram. Laudes dicite coram Domino in confessione: psallite coram Deo nostro in cithara. Qui operit caelum nubibus, qui praeparat terrae pluviam; qui crescere facit in montibus herbam. Dat iumentis cibum suum; pullis corvi qui clamant. Non in fortitudine equitantium equos beneplacet ei; neque in tibiis viroorum currentium voluntas eius. Benevolentiam complectitur Dominus timentes se, & eos qui expectant benignitatem ipsius. Lauda Jerusalem Dominum, lauda Deum tuum Sion. Quoniam roboravit seras portarum tuarum; benedixit filiis tuis in medio iuri. Qui posuit terminos tuos pacem, adipe frumentorum saturavit te.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Beatus qui Deum Jacobi habet in auxilium, & cuius spes est in Domino Deo. Conditor caeli ac terrae & marium, atque omnium quae sunt in eis. Custodit veritatem in seculo, Facit iudicium nppressis, dat panem esurientibus Dominus: solvit victos Dominus: & aperit caecos Dominus: erigit inclinatos Dominus: diligit iustos Dominus, servatque pauperes: alit pupillos ac viduas: viam autem nefariorum submergit. Regnavit Dominus in aeternum, Deus tuus o Sion in generationem generationum.

Beatus qui Deum Jacobi habet in auxilium, & cuius spes est in Domino Deo. Conditor caeli ac terrae & marium, atque omnium quae sunt in eis. Custodit veritatem in seculo, Facit iudicium nppressis, dat panem esurientibus Dominus: solvit victos Dominus: & aperit caecos Dominus: erigit inclinatos Dominus: diligit iustos Dominus, servatque pauperes: alit pupillos ac viduas: viam autem nefariorum submergit. Regnavit Dominus in aeternum, Deus tuus o Sion in generationem generationum.

* מְדַבֵּר בְּמִקְוֵהוֹ *

PSAL. CXLVI.

Aggai & Zacharia. De Zorobabel & Jeshu Sacerdote atque Exrâ qui Zorobabel edificavit Jerusalem. Nobis autem laudatio cum Theologia. Vers. 24.

Aggai & Zacharia. De Zorobabel & Jeshu Sacerdote atque Exrâ qui Zorobabel edificavit Jerusalem. Nobis autem laudatio cum Theologia. Vers. 24.

* מְדַבֵּר בְּמִקְוֵהוֹ *

PSAL. CXLVII.

Aggai & Zacharia. Quam surgebant complementum templi Ierosolymitani. Et laus cum Theologia. Vers. 18.

Aggai & Zacharia. Quam surgebant complementum templi Ierosolymitani. Et laus cum Theologia. Vers. 18.

* מְדַבֵּר בְּמִקְוֵהוֹ *

Laudate Jerusalem Dominum, lauda Deum tuum Sion; Quoniam roboravit vinctes portarum tuarum, & benedixit filiiis tuis intra te; Constituit fines tuas in tranquillitate, & adipe frumenti saturavit te;

Laudate Jerusalem Dominum, lauda Deum tuum Sion; Quoniam roboravit vinctes portarum tuarum, & benedixit filiiis tuis intra te; Constituit fines tuas in tranquillitate, & adipe frumenti saturavit te;

ההלים : קמח קמח

15 *Dati ejus verbum curat velociter donec : terræ suum eloquium Mites*
 16 *buccellas sicut suam glaciè Projicit. sicut cinis sicut pruina: lanam sicut nivem*
 17 *subit : eas liquefaciet & suum verbum Mittet*
 18 *subit : eas liquefaciet & suum verbum Mittet*
 19 *subit : eas liquefaciet & suum verbum Mittet*
 20 *subit : eas liquefaciet & suum verbum Mittet*

15 *דמשרד מימיה לארעא ער סרוחבא וירוהו*
 16 *מלויה : ויתב תלנא חור הוי עמר גליר דיה*
 17 *קמח יבד : מטלק קוריה פליג דיה רסוקו*
 18 *דמן קרם קוריה מן אפשר ליה למקם :*
 19 *שדר קרם סחיה וימסנו יתב ורויה :*
 20 *ולחן מצא : דתני רבא ראויה לא יעקב*
 20 *קמחי וריני לישאל : לא עבד הובנא לכל*
 20 *עמא וריני לא הורענו הללויה :*

15 *Qui mittit verbum suum in terram : seff-*
 16 *anter curat fermo ejus. Dat nivem al-*
 17 *bam sicut lanam : pruinaum fecit cinerem*
 18 *spargit. Projicit glaciem suam diuifam ta-*
 19 *o. quum buccellas : & ante faciem frigidis*
 20 *ejus quis poterit subsistere ? Mittet rigorem*
 20 *caliditatis suæ & liquefaciet eos : faciet fe-*
 20 *dere spiritum suum, [] fluent aquæ. Qui*
 20 *annunciat verba legis Jacob, pacta sua &*
 20 *judicia sua Israel. Non fecit similiter omni*
 20 *populo, & judicia non docuit eos. Halle-*
 20 *lujah.*

PSAL. CXLVIII. קמח קמח

1 *excelsis in cum laudate : cœlis de Dominum Laudate Jah-Hallelu*
 2 *sol eum Laudate. ejus exercit' omnes eum laudate : ejus angeli omnes eum Laudate*
 3 *laudate eum sol & luna. laudate eum omnes stelle luminose.*
 4 *Laudate eum cœli eorum & aquæ. quæ pendent à verbo [ejus] super cœlum.*
 5 *Laudabunt nomen Domini, quoniam ipse mandavit & creata sunt. Et firmavit ea in secula seculorum : decretum edidit, & non præteribit. Laudate Dominum de terra, cœti & omnes abyssi, Ignis, & grando, nix & vapor, spiritusque tempestatis exequens verbum ejus. Montes & omnes colles, arbor fructifera & uniuersæ cedri. Feræ & omnes bestiæ, reptile & avis ala volatilis. Reges terræ & omnes populi, principes & omnes judices terræ. Adolescentes simul cum virgibus, senes cum junioribus. Laudabunt nomen Domini, quoniam forte nomen ejus folius : laus ejus super terram & cœlos. Et exultit gloriâ populo suo : laus omnibus piis ejus, filiis Israel populo qui appropinquant ei. laudate Dominum.*

1 *הללויה שבתו יתני פרוחא קדישיא מן שמאי*
 2 *ויהויה חילו אנגלי מרומא : שבתו*
 3 *ויהויה כל מלאכיא רי משמשו קמחי שבתו*
 4 *ויהויה כל חלתייה : שבתו יתני פרוחא*
 5 *ויהויה כל נוככי נורחא : שבתו יתני פרוחא*
 6 *שמי שמאי ומיא רחלון במירא מעלוי שמאי :*
 7 *ושבתו יתני פרוחא רי ארום הויא פקד*
 8 *ואתבריא : והקמחו עלמי עלמי נורחא*
 9 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 10 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 11 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 12 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 13 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 14 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 15 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 16 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 17 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 18 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 19 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*
 20 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו יתני פרוחא*

1 *Hallelujah.*
 1 *PSAL. CXLVIII.*
 1 *Laudate Dominum creaturæ sanctæ de*
 2 *cœlis, laudate eum omnes exercitus angelo-*
 3 *rum excelsi. Laudate eum omnes angeli ejus*
 4 *qui ministrant coram eo, laudate eum*
 5 *omnes exercitus ejus. Laudate eum Sol &*
 6 *Luna, laudate eum omnes stelle luminose.*
 7 *Laudate eum cœli cœlorum & aquæ, quæ*
 8 *pendent à verbo [ejus] super cœlum.*
 9 *Laudabunt nomen Domini, quoniam ipse*
 10 *mandavit & creata sunt. Et firmavit ea in*
 11 *secula seculorum : decretum edidit, & non*
 12 *præteribit. Laudate Dominum de terra, cœti*
 13 *& omnes abyssi, Ignis, & grando, nix &*
 14 *vapor, spiritusque tempestatis exequens*
 15 *verbum ejus. Montes & omnes colles, arbor*
 16 *fructifera & uniuersæ cedri. Feræ & omnes*
 17 *bestiæ, reptile & avis ala volatilis. Reges*
 18 *terræ & omnes populi, principes & omnes*
 19 *judices terræ. Adolescentes simul cum vir-*
 20 *gibus, senes cum junioribus. Laudabunt*
 21 *nomen Domini, quoniam forte nomen ejus*
 22 *folius : laus ejus super terram & cœlos. Et*
 23 *exultit gloriâ populo suo : laus omnibus*
 24 *piis ejus, filiis Israel populo qui appropin-*
 25 *quant ei. laudate Dominum.*

PSAL. CXLIX. קמח קמח

1 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 2 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 3 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 4 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 5 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 6 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 7 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 8 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 9 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 10 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 11 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 12 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 13 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 14 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*
 15 *excelsis in : ejus laus : novum canticum Domino Cantate Jah-Hallelu*

1 *שבתו קרם יי שבת חרותו שבתותיה בקהלא*
 2 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 3 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 4 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 5 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 6 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 7 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 8 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 9 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 10 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 11 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 12 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 13 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 14 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*
 15 *ויהויה יתני פרוחא : שבתו קרם יי שבת חרותו*

1 *Laudate Coram Domino hymno novo : 1*
 2 *laus ejus in Ecclesia Hierosolymitana. Lætanur [ho-*
 3 *mine] domui Israel in factore suo : filii*
 4 *Sion exultent in rege suo. Laudent nomen*
 5 *ejus in choris, in tympanis, & citharis*
 6 *plallant ei.*

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA A.

15 *Mittit verbum suum super terram, & veloci-*
 16 *ter currit fermo ejus: Dat nivem sicut lanam, &*
 17 *caliginem ut cinerem egerit: Projicit gla-*
 18 *ciem velut micæ: & frigidis ejus quis poterit*
 19 *resistere? Mittit verbum suum, & liquefacit*
 20 *ea: & exiit ventos qui fluere faciunt aquas:*
 20 *Manifestat verbum suum in Jacobo, & jus*
 20 *suum atque præcepta sua in Israele. Non fe-*
 20 *cit sic omnibus populis, & judicia sua non*
 20 *declaravit eis.*

1 *PSAL. CXLVIII.*
 1 *Aggæ & Zecharia. Sermo de Deo, ut*
 2 *quemadmodum superi sic laudent inferi Do-*
 3 *minum gloriosum Dominum Sabaoth Alfa-*
 4 *dat. Verf. 31.*

1 *Laudate Dominum de cœlo, laudate eum*
 2 *in excelsis. Laudate eum omnes Angeli*
 3 *ejus, laudate eum omnes exercitus ejus: Lau-*
 4 *date eum sol & luna, laudate eum omnes stel-*
 5 *læ & lumen: Laudate eum cœli cœlorum, &*
 6 *aquæ quæ super cœlum sunt, Laudent no-*
 7 *men Domini, quoniam ipse dixit ac fuerunt,*
 8 *ipse que justit & creata sunt. Stabilivit ea in*
 9 *seculum seculorum: legem tulit quæ non præ-*
 10 *teribit. Laudate Dominum de terra dracones, &*
 11 *omnes abyssi: Ignis, & grando, & nix, atq;*
 12 *gelu, venti, ac turbines opus verbi ejus: &*
 13 *Montes, & omnes colles, arbores frugiferæ, &*
 14 *& omnes cedri: Animal, & uniuersa pecora, in*
 15 *reptilia, & volacre, atque volatite: Reges*
 16 *terræ, cunctæque gentes, magnates, atque*
 17 *omnes judices terræ: Adolescentes, & virgi-*
 18 *nes, senes ac juvenes. Laudent nomen Do-*
 19 *mini: quia magnus est nomen ejus folius, &*
 20 *gloria ejus in terrâ & in cœlo. Attollit cor-*
 21 *nu populi sui, & laudent omnibus iustis suis,*
 22 *& filii Israel populo sibi conjuncto.*

PSAL. CXLIX.

1 *De templo novo. Et psalmus iste anony-*
 2 *mus est. Laudatio cum Theologia. Verf. 12.*
 1 *Canite Domino laudem novam: laus ejus*
 2 *in cœtu iustorum, Gaudeat Israel in fa-*
 3 *ctore suo, & filii Sion exultarentur in suo*
 4 *rege: Laudentque nomen ejus tympanis ac*
 5 *sistris, & lyris plallant ei:*

תהלים : קג

TARGUM. תרגום

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

salute in humiles glorificabit: suo populo in Dominus complacebit Qgia
 4 בְּיִשׁוּעָה יִחַדּוּ גְבוּרָה יִהְיֶה בְּעַמּוֹ יִפְאֹד עָנִוִים בְּיִשׁוּעָה
Suis cubilibus sepe precorabat: gloria in misericordes Exultabunt
 5 יְעַלֶּנוּ חֲסִידֵי דְבַכּוֹד רִנְנֵנוּ עַל־מַשְׂבַּחְתּוֹס
faciendum Ad eorum manū in acierum gladius & eorum gutture in Dei Exaltationes
 6 רֹמְמוּרָא אֵל בְּרַנְיָנִים וְחַבּ פִּיפּוֹת בְּיָדָם לְעִשׂוֹת
eorum reges alligandum Ad populis in increpationes: genibus in vindictam
 8 נָקְמָה בְּיָנִים חוֹבְהוֹת בַּאֲפֵסִים לְאֶסֶר מְלִיכֵיהֶם
judicium eis in faciendum Ad ferri compedibus in eorum ioculis & compedibus in
 9 בְּנִקְמָה וּבְכַפָּרָה בְּכָבְדֵי בְרוּל לְעִשׂוֹת בְּהַסֵּי מִשְׁטָפָא
Jah-Hallelu, suis piis omnibus hic decor: scripium
 פְּחֻב הַרְדּ הוּא לְכָל־חֲסִידוֹ הַלְלוּהָ :

אָרוֹס רְעוּתָא דִּי בְּעִפְיָה לִשְׁבַח עֲנוּתֵיהָ
 כְּפּוֹרָקָה : יָבוֹעוּ חֲסִירֵי בִקְרָא רִנְנֵנוּ
 עַל דְּמִכּוֹתוֹ : חוֹשְׁבָּן דְּאַלְהָא בְּעוֹנְקוֹדוֹ
 וְהָךְ סִפְרָא רֵיוּסְטְרָא בְּאַדְיוּחוֹ : לְמַעַבְד
 נִקְמָתָא בְּעִפְיָא מִכְּמַנְחָא אַפְסִיָא : לְמִסְר
 מִלְכֵיהוֹן בְּשִׂירֵיו וְיִשְׁרֵיהוֹן בְּכָבְדֵי אֶדְרוּלָא
 לְמַעַבְד בְּרוּן וְדוֹן דְּכִתְבֵי פְּאֹדִיתָא שְׁבַחֵיהָ
 הוּא לְכָל חֲסִידוֹ הַלְלוּהָ :
 Quoniam voluntas Domini in populo ejus : 4
 Landabunt humiles in redemptione. Exulta- 5
 bunt misericordes in gloria, jubilabunt in 6
 cubilibus suis. Laudes Dei in gutture eo- 7
 rum; & tanquam gladii accipies in mani- 8
 bus eorum. Ad faciendam vindictam in 9
 nationes; correptionem in populos. Ad 4
 alligandos reges eorum catenis, & nobili- 5
 ores eorum compedibus ferreis. Ad peragen- 6
 dum in eos judicium quod scriptum est in 7
 Legge: gloria ipse est omnibus piis ejus. 8
 Hallelujah.

PSAL. CL. קג

ג' fortitudinis expostore in eā laudate: g' sanctitate in Deum Laudate. Jah-Hallelu
 1 הַלְלוּהָ הַלְלוּהָ בְּבֵית מִקְדְּשָׁהּ שְׁבַח
sanctitatem secundam eum laudate: eji fortitudinibus in eum laudate
 2 הַלְלוּהָ בְּנִבְרָתוֹ
nebel in eum laudate: buccina clangere in eum laudate ejius magnitudinis
 3 גָּלוּ הַלְלוּהָ שׁוֹפָר שׁוֹפַר הַלְלוּהָ בְּנִבְלָא
organo & chordis in eum laudate: choro & tympano in eum laudate. cithara &
 4 וּבְנֵנוּ הַלְלוּהָ בְּנֵנוּ וּמְכוֹר הַלְלוּהָ קַמְנֵים וְעֶנְבֵי
multis cymbalis in eum laudate: antris cymbalis in eum laudate
 5 הַלְלוּהָ בְּצַלְצַל־שְׁמַע הַלְלוּהָ בְּצַלְצַל־חֲרוּשָׁה : בָּלָא
Jah-Hallelu. Jah laudabis balius
 6 הַנְּשַׁמָּה וְהָלֵל יְהוָה הַלְלוּהָ :

הַלְלוּהָ שְׁבַח אֱלֹהֵא בְּבֵית מִקְדְּשָׁהּ שְׁבַח
 יְהוָה בְּרִיקְעָא דְּעוֹשְׁיָהּ : שְׁבַח יְהוָה
 בְּנִבְרָתוֹ שְׁבַח יְהוָה הָךְ סוֹנֵי רְבוּחֵיהָ :
 שְׁבַח יְהוָה בְּחֲקִיעוֹתָא רְשׁוּרָא שְׁבַח
 יְהוָה בְּנִבְלֵין וְעֶנְבִין : שְׁבַח יְהוָה בְּחוּפִין
 וּבְנֵנוּ שְׁבַח יְהוָה בְּחִלְיָין וּבְנֵנוּ : שְׁבַח
 יְהוָה בְּצַלְצַל־דְּשְׁמַע בְּחֲרוּדוֹ שְׁבַח
 יְהוָה בְּצַלְצַל־דְּרִמְשֵׁמֵין וְיָבֵקָא : כָּל נְשַׁמָּה
 חֲשַׁבַּת יְהוָה הַלְלוּהָ :
 Hallelujab.
 PSAL. CL.
 Laudate Deum in domo sanctuarij ejus, 1
 laudate eum in firmamento fortitudinis 2
 ipsius. Laudate eum in potentia ipsius, lau- 3
 date eum secundum multitudinem magnifi- 4
 centia eius. Laudate eum clangore buccinae: 5
 laudate eum pfaictis & citharis. Laudate 6
 eum tympanis & choris: laudate eum ribis 7
 & organis. Laudate eum cymbalis tantum- 8
 modo ipsum resonantibus: laudate eum 9
 cymbalis resonantibus cum jubilatione. Mens 6
 omnis laudet Dominum. Hallelujah.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 * מְהֵלָּא ? זָכָא מְדוֹמָא דְּחַפְזָתָא. סְוֵאָה חַמְצָמַן פְּהִזְמֵן. * בְּלֹחַמֵתְא זָרְחָא חֲרָמָא.
 5 * עִפְיָתָא דְּבַכּוֹתוֹס יְחַפְזָתָא. * סְוֵאָה חַמְצָמַן. * אַחְזָר חַמְצָמַן. * שְׁמַרְלָא זָרְחָא.
 6 * פְּהִזְמָה סְוֵאָה חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן.
 7 * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן.
 8 * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן.
 9 * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן. * חַמְצָמַן חַמְצָמַן.

Quoniam oblectatur Dominus populo suo, 4
 praestaque pauperibus salutem. Confortetur 5
 iusti cum decore, & laudent eum super 6
 lectos suos. Exollantque Deum suis gutturi- 7
 bus eorum, Ad ulciscendam retributionem & gen- 8
 tibus & correptionem & populis: Ad vincen- 9
 dum reges eorum compedibus; & nobiliores 6
 eorum catenis ferri: Ad faciendum eis judi- 7
 cium quod scriptum est, & gloriam omnibus 8
 iustis ejus.

PSAL. CL.

Anonymus. Hortatio ad laudem generaltem eorum qua per Spiritum scripta sunt atque signata. Vers. 11.

1 * לָא מְעַדְוֵנָא. * מְסַפְחַתְנֵן. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 2 * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 3 * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 4 * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 5 * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 6 * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.

Laudate Dominum in sanctitate ejus: lau- 1
 date eum in firmamento roboris ejus. 2
 Laudate eum in fortitudine ipsius: laudate 3
 eum in abundantia magnitudinis ejus. Lau- 4
 date eum voce cornu: laudate eum citharis ac 5
 lyris. Laudate eum tympanis & sistris: lau- 6
 date eum chordis iucundis. Laudate eum 7
 cymbalis sonoris: laudate eum voce & cla- 8
 more. Omnis aura laudet Dominum.

PSAL. CLI.

Psalmus iste peculiaris Davidi, extra numerum est: nec in omnibus exemplaribus invenitur. Quando solus certavit cum Goliath, tunc dixit eum. Vers. 14.

1 * רְחוּב זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 2 * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 3 * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 4 * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 5 * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 6 * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.
 7 * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי. * חַחֵן זָרְחָא אַעְדְּשֵׁי אַעְדְּשֵׁי.

Parvus eram inter fratres meos, & puer in 1
 domo patris mei, pascebam oves patris 2
 mei. Manus meae aptarunt organum, & dicitur 3
 mei compegerunt Lyram; Et quis annuntiavit 4
 Domino meo? Ipse Dñs, & ipse Deus meus, 5
 Ipsemet misit Angelum suum, & eripuit me 6
 de ovibus patris mei, unxitq: me oleo unctio- 7
 nis suae. Fratres mei pulchri & grandes: & 8
 tam non est oblectat' eis Domipus. Egre- 9
 sus sum in occursum Philisthæi, maledixitq: 10
 mihi per simulacra sua. Ego autem, vagina- 11
 to ipsius ensc, ampuravi caput ejus, & abstuli 12
 probrum è filiis Israel.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 * وعندها كان ان يصدق. * ونصدقك فما لا يصعبه. * مغفلة قد صدقت
25 * لغناب. * وصفتهم ان لا يصدق. * * ان يصدقك فما لا يصعبه. * ونصدقك فما لا يصعبه
26 * حذركم. * وحذركم ان لا يصدق. * * ان يصدقك فما لا يصعبه. * ونصدقك فما لا يصعبه
27 * وحذركم ان لا يصدق. * * ان يصدقك فما لا يصعبه. * ونصدقك فما لا يصعبه
28 * * ان يصدقك فما لا يصعبه. * ونصدقك فما لا يصعبه. * * ان يصدقك فما لا يصعبه
29 * * ان يصدقك فما لا يصعبه. * ونصدقك فما لا يصعبه. * * ان يصدقك فما لا يصعبه
30 * * ان يصدقك فما لا يصعبه. * ونصدقك فما لا يصعبه. * * ان يصدقك فما لا يصعبه
31 * * ان يصدقك فما لا يصعبه. * ونصدقك فما لا يصعبه. * * ان يصدقك فما لا يصعبه
32 * * ان يصدقك فما لا يصعبه. * ونصدقك فما لا يصعبه. * * ان يصدقك فما لا يصعبه
33 * * ان يصدقك فما لا يصعبه. * ونصدقك فما لا يصعبه. * * ان يصدقك فما لا يصعبه

24 * فلي مii, si suscepit verba mea, et praecepta
25 mea absconderis in corde tuo, Et inclina
26 veris aure tuam sapienter, et converteris cor
27 tu ad intelligentiam Vocaverisque intellectus, et
28 ad intellectum extuleris vocem tuam. Et quia si
29 eris cum tanquam argentum, et indagaveris
30 cor tanquam thesaurum: Tunc percipies timo
31 rem Domini, et invenies scientiam Dei. Siquidem
32 Deus datur sapientiam, et ex ore eius proficit sci
33 entia et intellectus. Intellexit servus ipse qui
34 recti sunt, et protegit eos qui ambulans sine
35 labe, Et custodit vias iudicii, et vias sanctorum
36 suorum tuebatur. Tunc intelleges iustum, et
37 iudicium, et rectitudinem omnium lemitur bonar
38 um. Cum indideris sapientiam in cor tuum, et
39 scientia animae tuae oblectaverit, Mens bona
40 contodiet te, et intelligentia iustorum salvabit
41 te: Et liberaberis a visis pravus, et ab homini
42 bus loquentibus perversa, Qui deserunt viam
43 rectam, et ambulans in via tenebrarum, Et ge
44 stunt ad perpetranda scelera, et delectantur
45 conversatione maligna: Quorum vita perversa
46 sunt, et obliqua: fomite. Liberabit te sapientia
47 a muliere extranea, quae subvertit verba sua,

C A P. II.

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

24 * فاد كنت ادعوك فما اطعموني واسهب اولوا انما اصنعهم اليها * وجعلتم اراي من اوصية *
25 * وما اطعمت يديكماني * لئلا يراك ساعدك انا على فلا تكلم واسم بك مي يوافمكم الهالك *
26 * واذا دهكم الهيج بعنه وصبر عنكم سلكي كالربيعة * واذا ورد اليكم الاعمام والكمصار
27 * والصدك * ان ادا دهكم الهالك * اذا استعنتم في فلا اسكب لكم * الاسرار يطلبون ويلا
28 * كخدوي * لاهم مدوا اكلهم * وما اربوا كحافة الرب * ولا اربوا ان يصعوا الي مسوري * وكانوا
29 * يستهرون يديكماني * لئلا يراك ساء تكون اثار طريقتهم * ويصلون من عقابهم * لاهم بدال
30 * ما كانوا يطلمون الاطفال سيفلون * والاسفكاحاص ينجح المواقم * ومن يسعي يسكن
31 * في الرجاء * ويهداه من كل سر بلا خوف

C A P. II.

1 * يا ابي ان افيتت كلام وصيتي وجباته عندك * وسعبت اكلمة اربك * ودعوت قلبك
2 * الي القوم * ودعمتها الي ابيك لينعط لها * وان استعيت اكلمة * ومكث القوم صويك *
3 * وابعت اكلس بصوت عظيم * وان ابعتها كما تطلب القوم * واستعبت عنها كما يعس عن
4 * الكدور * حبيدك سفعهم كحافة الرب * وبصاف معرفة الله * لان الرب يعطي اكلمة * ومن وجهه
5 * العلم والقوم * وهو يكن لمن يعنون سبهم حلاصا * ويعصم مسلدهم ليعطوا منهاج حروفه *
6 * ويخط طرائق المذومع من منه * حبيدك يعهم العدل والانصاف * ويقوم على كافة افعال الاوصيا
7 * الصباكة * لان اكلمة ان جات الي قلبك * وسيكون اكلس في نفسك جدا حسنا * يعطاك
8 * الراي السديك * ويصوتك العفر البار في اوجرك * لينعطك من الطريفة الربية * ومن رجل
9 * يتكلم ما لا صدق فيه * انها البارون الطرائق المستعصمة لمسلدوا في منهاج الظلمه * انها
10 * المسورين بالاسايب * والمسندسين بالايجاج الربوي * الذي سبلهم معوجه * ومنهاجهم معوجه *
11 * كخدوك من طريفة اكلس المسدوية بعدا * ومن العرم المفسط عريبا *
12 * فلي mii, si suscepit verba moxii mei, et
13 ca servaveris apud te: Et audieris
14 sapientiam avris tuis, et tradideris cor tuum
15 ad intelligentiam, et iudicaveris eam
16 sensu tuo, et exaudieris: Et si invocaveris
17 veris sapientiam, et dederis prudentiam elo
18 quia tuam, et quaesieris prudentiam eloque
19 ingentis: Et si cum exieris in ex
20 teris in argentum, et intellexit gaudis eam
21 ut pueri: tantu tibi facis: Tunc intelleges
22 timo m Domini, et invenies cognitionem
23 Dei: Quia Dominus datur sapientiam, et
24 ex eius ore est intellectus, et intellexit
25 intellexit recondita eius qui custodiunt vias
26 suas, habitum: Et adjuvat veritatem eius
27 suam, ut custodiant eas servatum ejus
28 et servat eas in virtutum se. Tunc intelleges
29 iustitiam, et equitatem, et intellexit
30 omnia opera bona mandatorum bonis.
31 Quia si sapientia venerit ad cor tuum,
32 eris prudentia in anima tua gloria per
33 chortima. Intellexit tuam conscientiam
34 firmam, et intellexit te cogitatio iustis in
35 novissimis tuis, ut libe ent te a via mala,
36 et a viro loquente quod usulam in se
37 continet veritatem. O vos qui desideris
38 veras veritas, ut ambulatis in viis tenebro
39 sis: O vos qui gauditis malignitate, et
40 letamini in conversatione mala: Quorum
41 semite sunt veritas, et via iustitiae: In faciem
42 te a tamis veritatis, et delibetione iusta
43 ex orem.

מסלי ד

et oblitus fui Dei patris & servum adolecentiarum ducem Relinquitur...
17 השבירה אלוף נעוריה ואח בריחה אלהיה שבתה
18 כי שחח אדם מות ביחיה ויפה לו
19 מעלותיה: כל ימי ישובו לא יצאו
20 ישנו ארחות חיים: למען תלך בדרך
21 טובים ארחות צדקים שחמך: ברושמיים ישבתי
22 ארץ ותמימים ויחורו בה: ורשעים מארץ
23 יברחו ובוגדים יסחרו ממנה:

Versio VULG. LAT.

Et relinquit ducem pubertatis suae, & patris Dei sui oblitus est. Inclinata est enim ad mortem domus ejus, & ad inferos semitae ipsius. Omnes, qui ingrediuntur ad eam, non revertentur, nec apprehendent semitas vitae. Ut ambulans in via bonae calces iustorum custodias. Qui enim recti sunt, habitabunt in terra, & simplices permanent in ea. Impii vero de terra perentur, & qui iniqui agunt, auferentur ex ea.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

17 Ἐ ἀπολίπισται ἐθέλω πατῆρα καὶ ἄρχοντα τῶν ἐφημερῶν αὐτοῦ, ἕλιπον δὲ τὸν δὺν οὐρανῶν, ἡ ἀσπίς αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐπιπέδου. Ἔκλινη δὲ ἡ οἰκία αὐτοῦ εἰς τὸ θάνατον, καὶ εἰς τὰς ἀβύσσους ἡ ἑστία αὐτοῦ. ὅσοι εἰσέλθουσιν εἰς αὐτὴν οὐκ ἐπιστρέψουσιν, οὐδὲ μὴ καταλάβουσιν τὰς ἑστέρας. ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν. ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν. ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν. ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν.

MS.A. (a) καὶ πατέρα καὶ ἀρχοντα τῶν ἐφημερῶν αὐτοῦ, ἕλιπον δὲ τὸν οὐρανόν. (b) ἡ ἀσπίς αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐπιπέδου. (c) ἐκλινη δὲ ἡ οἰκία αὐτοῦ εἰς τὸ θάνατον. (d) καὶ εἰς τὰς ἀβύσσους ἡ ἑστία αὐτοῦ. (e) ὅσοι εἰσέλθουσιν εἰς αὐτὴν οὐκ ἐπιστρέψουσιν. (f) οὐδὲ μὴ καταλάβουσιν τὰς ἑστέρας. (g) ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν. (h) ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν. (i) ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν.

CAP. III.

17 גני תורתי ואח תשבותי וישבתי בארץ ויחורו ממנה ויברחו ובוגדים יסחרו ממנה
18 כי שחח אדם מות ביחיה ויפה לו
19 מעלותיה: כל ימי ישובו לא יצאו
20 ישנו ארחות חיים: למען תלך בדרך
21 טובים ארחות צדקים שחמך: ברושמיים ישבתי
22 ארץ ותמימים ויחורו בה: ורשעים מארץ
23 יברחו ובוגדים יסחרו ממנה:

CAP. III.

1 Fili mi, ne obliviscaris legis mee, & præcepta mea cor tuum custodiat. Longitudinem enim dierum, & annos vite, & pacem apponent tibi. Misericordia & veritas te non deficiant, circumda cas gutturi tuo, & de- 4 scribe in tabulis cordis tui: Et invenies gratiam, & disciplinam bonam, coram Deo et hominibus. Habe fiduciam in Dño ex toto corde tuo, & ne inmita- 6 ris prudentie tuæ. In omnibus viis tuis cogita illum, & ipse diriget gressus tuos. Ne sis faciens apud temetipsum: time Deum, & recede à malo: Sanitas quippe erit umbilico tuo, & irrigatio ossium tuorum. Honora Deum deum de tua substantia, & de primitiis omnium fructuum tuarum da ei: Et implebuntur horrea tua saturitate, & vino torcularia tua redundabunt. Disciplina Domini, filii mi, ne abijcias: ne deficias cum ab eo corripieris. Quem enim diligit Dominus, corripit: & quasi pater in filio complectetur sibi. Beatus homo, qui invenit sapientiam, & qui assuit prudentiam: Melior est acquisitionis eius negotiatio argenti, & aurum purum fructus eius: Pretiosior est cunctis opibus: & omnia, quæ desiderantur, huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera eius, et in sinistra illius divitiæ, & gloria. Vix enim vix pulchra, & omnes semet illius pacifice. Lignum vitæ est huius, qui apprehenderit eam: & qui tenuerit eam, beatus. Dominus sapientiam fundavit terram, stabilivit coelos prudentia. Sapientia illius eruperunt abyssi, et nubes rore concreverunt.

CAP. III.

17 Ἐκλινη δὲ ἡ οἰκία αὐτοῦ εἰς τὸ θάνατον, καὶ εἰς τὰς ἀβύσσους ἡ ἑστία αὐτοῦ. ὅσοι εἰσέλθουσιν εἰς αὐτὴν οὐκ ἐπιστρέψουσιν. ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν. ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν. ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν. ὅσοι δὲ ἐκτρέψονται ἐκ αὐτῆς οὐκ ἐπιστρέψουσιν.

TARGUM.

17 דשבקה מביחא דשילתה וקומא דאלהא מטר: דעמקא ומחא ביחיה
18 ויפה לו וישבתי בארץ ויחורו ממנה ויברחו ובוגדים יסחרו ממנה
19 מעלותיה: כל ימי ישובו לא יצאו
20 ישנו ארחות חיים: למען תלך בדרך
21 טובים ארחות צדקים שחמך: ברושמיים ישבתי
22 ארץ ותמימים ויחורו בה: ורשעים מארץ
23 יברחו ובוגדים יסחרו ממנה:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Quæ relinquit ducatum adolescentie suæ, & patrum Dei sui abiecit. Quoniam in fovea mortis est domus ejus, & ad gigantes itinera semitæ ipsius. Omnes qui ingrediuntur, non revertentur in pace, neque in ipsum. Omnes qui ingrediuntur, nec revertentur in pace, neque in ipsum. Omnes qui ingrediuntur, nec revertentur in pace, neque in ipsum.

CAP. III.

Fili mi ne obliviscaris legis mee, & præcepta mea custodiat cor tuum. Quoniam longitudinem dierum, & annos vite, & pacem adjiciet tibi. Benignitas & veritas ne dimittant te: liga eas in collo tuo, & scribe eas in tabula cordis tui. Et invenies gratiam & intelledum, & benignitatem coram Deo, & coram filiis hominum. Spera in Deo ex toto corde tuo, & prudentie cordistui ne inittaris. In omnibus viis tuis cognosce eum, & ipse diriget semitas tuas. Ne sis sapiens apud temetipsum: time Deum, & recede à malo. Medicina erit umbilico tuo, & pinguedo ossibus tuis. Honora Deum tuum de mammona tuo, & de primitiis omnium fructuum tuorum. Et implebuntur cellaria tua saturitate, & torcularia tua vino redundabunt. Disciplina Dei filii mi ne exercearis, & ne tadio afficaris in correptione ejus. Quoniam quem diligit Deus, corripit, & sicut pater in filio corripit filium suum. Beatus filius hominis qui invenit sapientiam, & filius viri qui profert intellegendum. Quoniam melior est negotiatio ejus negotiatio argenti, & auro confolato fructus ejus. Pretiosior est lapidibus preciosis, & nihil est quod ei comparetur. Longitudo dierum in dextera ejus, & in sinistra ejus divitiæ, & gloria. Vix enim vix vivavit, & omnia itinera ejus pacifica. Arbor vite est huius qui apprehendit eam: & hi qui occupaverunt in ea, beati. Deus in sapientia posuit fundamenta terræ, & preparavit coelos in prudentia. In scientia ejus abyssi rupti sunt, et nubes dillaverunt rorem.

17 Quoniam longitudinem dierum, & annos vite, & pacem adjiciet tibi. 18 Benignitas & veritas ne dimittant te: liga eas in collo tuo, & scribe eas in tabula cordis tui. 19 Et invenies gratiam & intelledum, & benignitatem coram Deo, & coram filiis hominum. 20 Spera in Deo ex toto corde tuo, & prudentie cordistui ne inittaris. 21 In omnibus viis tuis cognosce eum, & ipse diriget semitas tuas. 22 Ne sis sapiens apud temetipsum: time Deum, & recede à malo. 23 Medicina erit umbilico tuo, & pinguedo ossibus tuis. 24 Honora Deum tuum de mammona tuo, & de primitiis omnium fructuum tuorum. 25 Et implebuntur cellaria tua saturitate, & torcularia tua vino redundabunt. 26 Disciplina Dei filii mi ne exercearis, & ne tadio afficaris in correptione ejus. 27 Quoniam quem diligit Deus, corripit, & sicut pater in filio corripit filium suum. 28 Beatus filius hominis qui invenit sapientiam, & filius viri qui profert intellegendum. 29 Quoniam melior est negotiatio ejus negotiatio argenti, & auro confolato fructus ejus. 30 Pretiosior est lapidibus preciosis, & nihil est quod ei comparetur. 31 Longitudo dierum in dextera ejus, & in sinistra ejus divitiæ, & gloria. 32 Vix enim vix vivavit, & omnia itinera ejus pacifica. 33 Arbor vite est huius qui apprehendit eam: & hi qui occupaverunt in ea, beati. 34 Deus in sapientia posuit fundamenta terræ, & preparavit coelos in prudentia. 35 In scientia ejus abyssi rupti sunt, et nubes dillaverunt rorem.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 * بَعْدَ حَمْدِ مَنْ يَنْصُرُ بِدَعْوَتِهِ . وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . *
 18 * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . *
 19 * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . *
 20 * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . *
 21 * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . *
 22 * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . * وَهُدًى مَقْدُودٌ لِكَلِمَتِهِ . *

1 * مَقَالِي * * * * *
 2 * مَقَالِي * * * * *
 3 * مَقَالِي * * * * *
 4 * مَقَالِي * * * * *
 5 * مَقَالِي * * * * *
 6 * مَقَالِي * * * * *
 7 * مَقَالِي * * * * *
 8 * مَقَالِي * * * * *
 9 * مَقَالِي * * * * *
 10 * مَقَالِي * * * * *
 11 * مَقَالِي * * * * *
 12 * مَقَالِي * * * * *
 13 * مَقَالِي * * * * *
 14 * مَقَالِي * * * * *
 15 * مَقَالِي * * * * *
 16 * مَقَالِي * * * * *
 17 * مَقَالِي * * * * *
 18 * مَقَالِي * * * * *
 19 * مَقَالِي * * * * *
 20 * مَقَالِي * * * * *

Quæ defuit nutritium adolescentie suæ, & 17
 obliata est fœderis Dei sui, Et oblivioni tradi-
 dit limina domus suæ, & gressus femitarum
 suarum. Quicquid ingrediuntur ad eam, non
 revertuntur, neq; reminiscuntur via vitæ.
 Ambula igitur in via proborum, & custodi
 viam iustorum: Nam recti habitabunt in ter-
 ra, & ii qui sine lege sunt, remanebunt in ea.
 Peccatores verd exterminabuntur de terra, & ini-
 qui evellentur ex ea.

CAP. III.

Fili mi, ne obliviscaris legis meæ, & mandata
 mea custodi cor tuum: Quia longitudo di-
 eris & anni vitæ apponentur tibi. Et pax, &
 gratia, & æquitas ne te defraent: sed insecute
 eas collo tuo, & inculpe illas tabulis cordis
 tui: Ut invenias misericordiam & gratiâ atque
 intellectû boni corâ Deo, & corâ filiis homi-
 num. Spera in Dño ex toto corde tuo, & sapi-
 entia animæ tuæ ne confidas. Semis tuam in
 omnib' viis tuis, & ipse diriget semitas tuas.
 Ne sis sapiens in oculis tuipsum: sed time
 Dñm, & declina à malo, Ut sit sanitas carni
 tuæ, & impinguatio ossibus tuis. Honora Dñm
 de possessione tua, & de primitiis omnium
 proveniunt tuorum. Ut impleantur horrea tua
 faturate, & torcularia tua redundent vino.
 Fili mi, reprehensionem Dñi ne desperes, nec
 te pigeat in correptione ejus: Quoniam quem
 diligit Dñs, corripit instar patris qui corripit
 filiâ suâ. Beatus homo qui reperit sapientiâ,
 & filius carnis, qui invenit intelligentiâ.
 Quoniam melius est commercium ejus côm-
 cio argenti, & auro purissimo præstantiores
 sunt reditus ejus. Pretiosior enim est lapillus
 optimis, & nihil æquatur illi. Longitudo die-
 rum in dextera ejus, & divitiæ atq; gloria in
 leva ipsius. Viz ejus, viz sunt junctæ: &
 cunctæ semite illius, pax. Arbor est vitæ iis
 qui tenent eam: & qui expectant eam, beati
 sunt. Dominus sapientiâ suâ posuit fundamenta
 in terra, & condidit caelum intellectu suo.
 Et scientiâ ipsius rupit sunt abyssi, & nubes
 stillaverunt rorem.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * يَا بَنِي لَا تُدْرِكُكَ الْمَسُونَةُ الرَّبِيَّةُ الْمَارِكَةُ تَعْلِمُ أَكْدَافَهُ وَالنَّاسِيَةَ الْعَهْدَ الْإِلَهِيَّ * فَأَيُّهَا فَدَّ
 18 * جَعَلَتْ مَبْرِئَهَا فِي الْمَوْتِ وَأَعْمَالَهَا مَعَ الْأَرْضِينَ عِنْدَ الْحَكَمِيِّ الْمَوْتِ * فَكَاذِبُ السَّالِكِينَ فِيهَا لَنْ
 19 * يَرْجِعُوا وَلَا يَدْرِكُوا سَبْعَ مَسْعَاهُ لِأَنَّ سَبِيَّ الْكَيْدِ لَمْ يَدْرِكْهُمْ * لِأَنَّهُمْ لَوْ كَانُوا سَلَكُوا طَرَفًا صَاكِحَةً
 20 * لَكَانُوا فَدَّ وَجَدُوا طَرِيفَ الْعَدْلِ الْمَهْدَةَ * الْأَحْيَارُ يَكُونُوا قَاطِطِي الْأَرْضِ * وَدَوْرُ النَّعْمَةِ يَبْعُونَ
 21 * فِيهَا * وَطَرَفُ الْمَنَافِقِينَ يَبِيدُ مِنَ الْأَرْضِ وَالَّذِينَ يَبْجَارُونَ السَّرِيعَةَ يَفْضُونَ فِيهَا .
 22 * الفصل الثالث * يَا بَنِي لَا تَسْ سَرِيعِي وَتَحِطْ فَلَئِكَ أَقْوَامِي * فَسْتَرِيدُكَ طَوْلُ
 1 * الْعَمْرِ وَسَبِي حَيَاتِهِ وَسَلْمَةُ الصَّدَقَاتِ وَالْأَمَانَاتِ لَا تَقِينُ مِنْ عَيْنِكَ تَعْلَمُهَا حَوْلَ عَيْنِكَ وَتَجِدُ
 2 * نَعْمَةً * وَأَسْفَعُ مَبْعُطِينَ فِي الْكَسْبَاتِ أَمَامَ الرَّبِّ وَالنَّاسِ * كَنْ يَنْكُلُ فَلَئِكَ مَمْرُوكَا عَلَيَّ اللَّهُ *
 3 * وَكَيْدُكَ لَا تَسْرِعُ * وَفِي جَمِيعِ طَرِيفِكَ أَعْرِفُهَا لِدَعْوَمِ طَرَفِكَ * لَا تَكُونُ عِنْدَ نَسَاكٍ عَاقِلًا
 4 * أَيْ اللَّهُ وَأَجْحُ عَنْ كُلِّ سَمِي * حَبِيدُكَ يَكُونُ كَسَمِكَ سَعَاءً وَأَهْمَامًا بَعْطَامِكَ * أَكْرَمُ الرَّبِّ مِنْ
 5 * أَعْيَانِكَ الْمَسْطُوعَةِ * وَمَنْ أَمَارَ عَدْلِكَ أَعْطَاهُ نَوَاحِيهَا * لِمَنْ لِي حِرَابِيكَ مَلُومًا حَبْطَةً وَيَقْنَصُ
 6 * مَعَاصِرِكَ حَمَلًا * يَا بَنِي لَا تَسَامُ مِنْ أَدَبِ رَبِّكَ وَلَا تَصْبَحْ مَيِّ وَكَيْكَ * فَإِنَّ الرَّبَّ يُوَدِّعُ مِنْ
 7 * كَيْدِكَ وَيَكْجِدُ كُلَّ آيِنٍ يَغْتَبِلُهُ * مَعْبُوطُ هُوَ الْإِنْسَانُ الَّذِي فَدَّ وَجَدَ حَكِيمَةً * وَسَعِدَ الْمَرْءُ الَّذِي
 8 * فَدَّ وَجَدَ فِطْنَةً * لِأَنَّهَا أَكْرَمُ مِنَ أَجْرَارِ الْكُؤَاهِرِ النَّعِيسَةِ * وَلَنْ يَعَانِدَهَا أَمْرٌ حَبِيدٌ * وَيَعْرِفُهَا
 9 * سَرِيعًا كُلِّ مَنْ يَكُونُ الْيَمِينِ وَكُلِّ سَمِي كَرِيمٍ مَا يَسْوَاهَا * لِأَنَّ مِنْ عَيْنِهَا طَوْلُ الْعَمْرِ وَسَبِي الْكَيْدِ *
 10 * وَفِي سَمَالِهَا سُرُودٌ وَسِرَافٌ وَمِنْ فِيهَا يَنْبَغُ الْعَدْلُ وَعَلَيَّ لِسَاهَا كَيْدُ السَّرِيعَةِ وَالرَّحْمَةُ * وَطَرِيفُهَا
 11 * طَرِيفٌ حَسَنٌ وَمَسَالِكُهَا فِي السَّعْمَةِ * هِيَ عَوْدُ حَيَاتِهِ صَانِدُهُ كَمِيعِ الْمَعْبُودِينَ لَهَا وَالْمَسْتَدِينِ
 12 * عَلَيْهَا كَمَنْ يَسْتَدِينُ عَلَى الرَّبِّ * اللَّهُ بِالْحَكِيمَةِ لَسَّ الْأَرْضَ * وَالْقَطِينَةَ سَوَّمَ السَّمَوَاتِ * وَيَاكْسِ
 13 * تَسْعَبَتِ الْجُجْ * وَهَطَلَتِ الْعَيُومُ النَّدَاءَ *

CAP. III.

Fili mi, ne obliviscaris leges meas, &
 custodiat cor tuum caritas mea. Augustinus
 cuius ubi longitudo vitæ, & annos
 vitæ, & que incoluntatem. Etenim pro
 & fidelitates ne deficiat à te: cinge cin-
 cturam tuam, & invenies gratiam.
 Et prævenies intelligere opera bona coram
 Deo & hominibus. Esto ex toto corde tuo
 in Dño. Et in omni via vis tua nate cam, ut
 dirigat vias tuas. Nullo modo sit apud
 te remissio prudentissime Deum, & decli-
 na ab omni malo. Time exit cor por tuum sa-
 nitas, & cura de ossibus tuis. Honora
 Dñm de laboribus tuis iustis, & de fru-
 ctibus iustitie tue da illi primitias. Ut
 possitis impleantur horrea tua frumento, &
 redundent torcularia tua vino. Fili mi, ne
 cadas animis ab disciplina Domini tui,
 nec tedio officiaris eam te coispuerit.
 Quia Dominus cor-rigi quem diligit, &
 flagellat omnem filium quem charum ha-
 bet. Beatus est homo qui reperit scientiâ,
 & salus est vir qui invenit prudentiam:
 Quia est pretiosior lapidibus gemmarum
 præclaris: & nullatenus æquatur illi
 quicquam malignum. Et cogitet cor
 brevis quicunque accedit ad eam: & omne
 pretiosum non adequatur illi. Quia à dex-
 tra eius est longitudo vitæ & anni vitæ,
 & in sinistra ipsius, opes & nobilitas: Et
 ex ore eius sunt iustitie, & super linguam
 suam ponat legem & misericordiam. Et
 vitæ eius, sunt omne pulchritudine semite
 tuas, in tranquillitate. Ipsa est lignus vitæ,
 servans omnes amplectentes eam & im-
 pientes ei, ut cum qui ininitus Dominum.
 Deus sapientiâ fundavit rorem, & pu-
 dentia habitat in celis: Et confusio die-
 rum sunt abyssi, & nubes sunt rore.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 22 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 23 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 24 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 25 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 26 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 27 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 28 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 29 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 30 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 31 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 32 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 33 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *
 34 * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك * فملا من اهل بيتك *

Filli mi, ne vile sit in oculis tuis custodire do- 21
 ctinam meam & consilia mea; Erit enim vira 22
 anima tua, & benevolentia collo tua. Et 23
 tunc gradieris in itineribus tuis confidenter, & 24
 pede tuo non impinges. Et dormies, & non 25
 timebis; & cubabis, eritque suavis tibi somnus 26
 tuus. Et non timebis perturbationem repentinam, 27
 & imperium sceleratorum, cum ingruerit; Quonia 28
 Dominus erit tecum, & custodiet pedem tuum ne capi- 29
 tur. Ne defitas operari bonum, quandoque valent: 30
 manus tuas operari. Et cum habes, ne dicas 31
 sodali tuo, Vade & veni iterum cras, et dabo 32
 tibi. Ne moliaris malum contra socium tuum com- 33
 morantem tecum pacifice. Ne litiges cum quo- 34
 quam fraudulenter. Et ne zeluleris hominibus 35
 iniquum, nec approbes vias eius; Quonia 36
 iniquum est, & confutatio cordis Domini; & con- 37
 fabulationes Domini cum rebus. Maledictio Domini 38
 in domibus iniquorum, & habitatio iniquorum 39
 benedicitur. Destructusque irrilevos, et erga sapi- 40
 entes benevolus erit. Gloriam adspicientur 41
 sapientes, & stulti consequenter ignominiam.

CAP. IIII.

21 **A** Quiescite filii discipline patris, & au- 2
 scultate scientia et intelligentia. Quo- 3
 niam documentum bonum dedit vobis, legem meam 4
 ne derelinquatis. Filius enim fui patri meo 5
 tenellus, et unicuique apud matrem meam: Et de- 6
 cui me, dixitque mihi, Firmum sit verbum tuum 7
 in corde tuo, et serva praeceptum meum, ut vivas, 8
 et legem meam quasi pupillam oculi. Posside sa- 9
 pientiam, et posside intelligentiam, neque declines 10
 ab eloquio oris mei. Ne deferas eam, ut cu- 11
 lodiat te: dilige illam, ut salvet te. Principium 12
 sapientiae, posside sapientiam: et in omni pos- 13
 sessione tua, acquire prudentiam. Blandire illi, 14
 ut te exaltet: et amplectere eam, ut te glorifi- 15
 cet. Imponaturque capiti tuo decus benevolentiae, 16
 et correnam gloriam te fulciet. Audi filii mi, 17
 et accipite sermones meos, et multiplicabuntur 18
 anni vitae tuae. Vias sapientiae docebo te, et 19
 duca te per tramites rectos. Cumque ambulaveris, 20
 non vacillabunt gressus tui: et si cucur- 21
 reris, non impinges. Tene disciplinam meam, 22
 et ne deferas illam: conserva eam, quoniam 23
 ipsa est vita tua. In viam peccatorum ne ab- 24
 eas, neque invidias itineri sceleratorum:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

21 **يا بني لا تسقط هذه من امام عيني** * احفظ مسوري ورويي * ليما نعرفك * ويطوف على صديقك
 22 **وعلمه يكون لعمرك سعة** * واهاما يعطامك * ليعلم في جميع طرقك وانبعا في سلمة وما
 23 **يعمر فدمك** * وان جالست تكون غير حاييف * وان تمت بنام نوما لندنا * ولم تدس من
 24 **جبانة بجرعة وارده** * ولا من ويات المنافقين معاطين * لان الرب يكون في طرقك ووطد
 25 **رطلك ليد تدوع** * لا تمنع بان تعمل بالحق احسانا مادام في سبات تعمن يدك يد ولا تغفل
 26 **عد الي رجعا فلعطيك عدا** * وفي مكنتك ان تعمل الان معروفا فانك لا تعلم مادا بلكه
 27 **اليوم المعمل** * لا تدسي على صدقك الساكن معك المدوكك عليك اسوا * ولا توشى نجاشا
 28 **ان تعادي اسنا** * ليد يصح سوا * لان تعمن عار الرجال الارويا * ولا تسألن طرايعهم لان
 29 **كل من يبعدي السريعة يحس فدام الرب** * واما يجالس الصديق تعمن * لغير الله في منازل
 30 **المنافقين** * وساكن المنسطين ببارك * الرب يتاصب المنكدرين * ويخ المتواصعين
 31 **نعمة الحكماء يربون الجدد** * واما المنافقين فرغوا هوانا * الفصل الرابع
 32 **اياها العلمان اسمعوا ارب ابيكم** * واصعوا للمعروفوا ففها * لاني اهي لاكم هدية صلابة * ولا
 33 **نهدوا سريري** * فاني كتبت انبا مطبعا لاني وخبونا في وجه اممي * فاعلماني ووالا لي فليس رخ
 34 **ووليا في وليك** * احفظ وصاياي * لا تنسها * لا تعرض عن كلام فمي * لا تهمل الحكمة فنسرك
 35 **اعسها فكهطك** * سحق حولها فمعليك * اكرهها لكيما تعصدك * * * لنعطي راسك
 36 **اكلل النعم** * اسمع يا بني واقبل اوقلي * فمناكسر لك سنو حيليك * لنصير لك طرف عمرك
 37 **كنين** * فاني اعلمك طرايع الحكمة * واسلك بك في مناخ مستعفة * فانك ان سلكتها
 38 **فما تتعول خطوايك** * ان حاصرت فمنا فيما تنعب * اكل اذني * ولا تبرك * احفظه لنسك
 39 **في حيليك** * طرف المنافقين لا يجي اليها * وعدادا السريعة لا منازل طرايعهم

21 **F**ili mi, ne cadam hac & conspectu oculo- 2
 rum tuorum: serva consilium meum, & 3
 mentium meam, ut videri anima tua, & 4
 credens collum tuum gratia, & si car- 5
 nibus tuis fuerit, & cura de ossibus tuis. 6
 Et ambulabis in omnibus viis tuis securus in 7
 tranquillitate, & non impingat pes tuus. 8
 Et si sederis, erit introitibus: & si dormi- 9
 eris, dormies sonnum suorum: Et non 10
 turbabitur à timore horrendo i somno, pro- 11
 at irascibilibus impiis: ut dicitur: Huius- 12
 nam Dominus vix in vis tuis, & firma- 13
 bitur pes tuus quoniam tuus. Ne te ve- 14
 ritas à praedando pauper beneficiis, 15
 quandoque suppedita manu tua atiquid quo- 16
 jurer. Et ne dicas, Recurre ad me me- 17
 ram, daboque tibi cras, cum sit in pectus- 18
 ta tua: non mala conferas beneficii. Non, quia 19
 nefas quod accurat die venitur. Ne ex- 20
 cogites contra proximum tuum celibus in- 21
 tuita tecum, confidendum tibi, mala: Ne 22
 ne velis gratia in amicum, ne in- 23
 ferat tibi malum. Ne postulas enuila- 24
 tionem viorum malorum, & ne iudicis 25
 ullo modo vras. Quia quicunque- 26
 que transgreditur legem, immundus est cor- 27
 ran Dominus, confusus est. Dominus cum 28
 iustus. Maledictio Dei in habitaculis in- 29
> pium, & toleranciam. Iustorum benedi- 30
 centis. Dominus respicit sapientes, & hu- 31
 milibus dat gratiam. Sapientes posside- 32
 runt gloriam, at stulti exaltantur 33
 ad regem nam.

CAP. IV.

21 **O** Duci, audite disciplinam patris ue- 1
 stri, & attendite, ut cognoscatis doctri- 2
 nam. Quoniam ego preparavi vobis mi- 3
 nus dolum, ne negligatis legem meam. Nam 4
 ego fui filius obedientis patri meo, & ama- 5
 tus in conspectu matris meae: Docuit me: 6
 que me ambo, & dicebant mihi; Firmiter 7
 haereat sermo in corde tuo: custodias 8
 mandata mea: non oblitueris eas: Non 9
 declines à sermone oris mei: non negligas 10
 sapientiam, & ipsa te iuvabit: Adama 11
 eam, & servabit te; circumspice eam, & 12
 exaltabit te: Homo enim, ut opulenter 13
 tibi: Ut det capiti tuo coronam deli- 14
 ciarum. Audi filii mi, & accipite verba 15
 mea, & angelum: vobis enim vix vite tuae, ut 16
 plures tibi paucos etatis tuae vras. Do 17
 ctio enim te vias sapientiae, & ducunt te 18
 per vias vitae. Et quis si ambulaveris, 19
 non implicabuntur gressus tui: si am- 20
 plecteris eas, non fallentur. Cope de 21
 disciplinam meam, & ne cam det. Inqui- 22
 tus enim anime tuae in via tua. Al 23
 vias impiorum non accedes, & legis trans- 24
 gressum eorum non intueris.

Verfio VULG.

LAT.

Cum Translatione LATINA.

non me docentibus & me docentium voce in auctori non Et
 13 וְלֹא שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל הַמְּגַרִּים אֲנִי וְלֹא שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל הַמְּגַרִּים אֲנִי
 14 כַּמַּעֲטַת הַיַּיִן בְּכָל־רֶגַע כַּמַּעֲטַת הַיַּיִן בְּכָל־רֶגַע
 15 שְׂחֹד־מִיָּבֶט מִפְּנֵי עֵדָה שְׂחֹד־מִיָּבֶט מִפְּנֵי עֵדָה
 16 וַיִּפְצֵץ מִעֵנְוֵי הוֹצֵא וַיִּפְצֵץ מִעֵנְוֵי הוֹצֵא
 17 וַיְהוּדֵךְ לִבְדָּה וַיְהוּדֵךְ לִבְדָּה
 18 מֵאֵתֶּךָ בְּרֹדֶף וְשִׁמְהָ בְּרֹדֶף מֵאֵתֶּךָ בְּרֹדֶף וְשִׁמְהָ בְּרֹדֶף
 19 אֵילַת אֲבוֹתָי וְעֵלֶה הוּן אֵילַת אֲבוֹתָי וְעֵלֶה הוּן
 20 וַיִּגְדֵּן עֵרֶב בְּאֲחֻבָּי חֲשֹׁנָה חֲשֹׁנָה וַיִּגְדֵּן עֵרֶב בְּאֲחֻבָּי חֲשֹׁנָה חֲשֹׁנָה
 21 כִּי נִבְּוִי עֵינִי וַיְהוּדֵךְ דְּרַבְרָאִשׁ וְכִי־מִעֵנְוֵי וְכִי־מִעֵנְוֵי
 22 עוֹנוֹתָיו וְלִפְנֵי אֲדֹרְשֵׁי וּבְחַבְרָתוֹ עוֹנוֹתָיו וְלִפְנֵי אֲדֹרְשֵׁי וּבְחַבְרָתוֹ
 23 הוּא מוֹתֵר בְּצִוּי מִסֵּר וּבְרַב הוּא מוֹתֵר בְּצִוּי מִסֵּר וּבְרַב

13 Nec audivi vocem doctum non inclinavi me, & magistris mei non inclinavi aures meas? Penes fui in omni malo, in medio ecclesie & congregacionis. Bibe aquam de cisterna tua, & fuentia putei tui: Deriventur fontes tui foras, & in plateis aquas tuas divide. 14 Habeto eas solus, nec sint alieni participes tui. Sic vena tua benedicta, & lactare cum muliere adolescentie tue: 15 Cervi charissima, & gratissima hincillius: ubera ejus inebriant te in omni tempore, in amore ejus delectare jugiter. 16 Quare seducetis, filii mi, aliena, & fovetis in sinu alterius? 17 Respiceit Dominus viis hominis, & omnes gressus ejus considerat. Iniquitates sue capiunt impium, & funibus peccatorum suorum confringitur. Ipse morietur, quia non habuit disciplinam, & in multitudine stulticie sue decipietur.

13 Non audivi vocem doctum non inclinavi me, & magistris mei non inclinavi aures meas. Penes fui in omni malo, in medio Ecclesie, & congregacionis. Bibe aquam de cisterna tua, & fuentia putei tui: Deriventur fontes tui foras, & in plateis aquas tuas divide. 14 Habeto eas solus, nec sint alieni participes tui. Sic vena tua benedicta, & lactare cum muliere adolescentie tue. 15 Cervi charissima, & gratissima hincillius: ubera ejus inebriant te in omni tempore, in amore ejus delectare jugiter. 16 Quare seducetis filii mei, aliena, & fovetis in sinu alterius? 17 Respiceit Dominus viis hominis, & omnes gressus ejus considerat. Iniquitates sue capiunt impium, & funibus peccatorum suorum confringitur. Ipse morietur, quia non habuit disciplinam, & in multitudine stulticie sue decipietur.

C A P . V I . 1

1 בְּנֵי אִם־שָׂבֵרֶת לְרַעָה תִּקְשֵׁת לֹרֵךְ כַּפְּפֶה בְּנֵי אִם־שָׂבֵרֶת לְרַעָה תִּקְשֵׁת לֹרֵךְ כַּפְּפֶה
 2 נִקְשֶׁת בְּאֵמֶר־פִּיךָ לְיָדְךָ בְּאֵמֶר־פִּיךָ נִקְשֶׁת בְּאֵמֶר־פִּיךָ לְיָדְךָ בְּאֵמֶר־פִּיךָ
 3 עֲשֵׂה־וְאֹחֶיךָ בְּנֵי הַנְּצִלַל כִּי בָאֵת בְּכַף־רַעָה עֲשֵׂה־וְאֹחֶיךָ בְּנֵי הַנְּצִלַל כִּי בָאֵת בְּכַף־רַעָה
 4 לֶךְ הַתְּרַם וְרַב־רַעָה אֶל־חַתָּן לֶךְ הַתְּרַם וְרַב־רַעָה אֶל־חַתָּן
 5 שְׁרֵה לְעֵינֶיךָ וְהִנְחֵם וְהַנְּצִלַל שְׁרֵה לְעֵינֶיךָ וְהִנְחֵם וְהַנְּצִלַל
 6 צַבֵּץ בְּכַף־קֹשֶׁת וְכַפְּפֹר בִּידֵי־קֹשֶׁת צַבֵּץ בְּכַף־קֹשֶׁת וְכַפְּפֹר בִּידֵי־קֹשֶׁת
 7 אֶל־נַמְלֵה עֵלֶה רֹאה רַב־רַב־וְחַם אֶל־נַמְלֵה עֵלֶה רֹאה רַב־רַב־וְחַם
 8 אֵרֶךְ לֶקֶן וְשָׂר וְמִשְׁלָה אֵרֶךְ לֶקֶן וְשָׂר וְמִשְׁלָה
 9 לִחְמֵה אֲנֵרָה בְּקִצְרֵי מַאֲכָלָה לִחְמֵה אֲנֵרָה בְּקִצְרֵי מַאֲכָלָה
 10 מַעֲט מַעֲט מִשְׁנֵהוּ מַעֲט מַעֲט מִשְׁנֵהוּ
 11 מַעֲט תַּנְוִמֹת מַעֲטֵי חֶבֶק יָרִיב רֵשֶׁבֶת מַעֲט תַּנְוִמֹת מַעֲטֵי חֶבֶק יָרִיב רֵשֶׁבֶת
 12 וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה

CAP. VI.

1 Fili mi, si sponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam, illaqueatus es verbis oris tui, & captus propriis fermonibus. 2 Fac ergo quod dico, filii mi, & temetipsam libera: quia incidisti in manum proximi tui. Discurre, festina, fuscita amicum tuum: Ne dederis formum oculis tuis, nec dormitent palpebre tue. Erue quasi damula de manu, & quasi avis de manu aucupis. Vade ad formicam, & piger, & considera vias ejus, & dicte facientiam: Que cum non habet duccem, nec preceptorem, nec principem, Parat in estate cibum sibi, & congregat in messe quod comedat. Ufquequo piger dormies, paululum coofurges, & somno tuo? 5 Paululum dormies, paululum dormitabis, paululum contumitabis, ferres manus ut dormias: Et veniet tibi quasi viator, egestas, & pauperties quasi vir armatus. Si verb impiger fueris, veniet ut fons mellis tua, & egestas longè fugiet à te.

1 Fili mi, si sponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam, illaqueatus es verbis oris tui, & captus propriis fermonibus. 2 Fac ergo quod dico, filii mi, & temetipsam libera: quia incidisti in manum proximi tui. Discurre, festina, fuscita amicum tuum: Ne dederis formum oculis tuis, nec dormitent palpebre tue. Erue quasi damula de manu, & quasi avis de manu aucupis. Vade ad formicam, & piger, & considera vias ejus, & dicte facientiam: Que cum non habet duccem, nec preceptorem, nec principem, Parat in estate cibum sibi, & congregat in messe quod comedat. Ufquequo piger dormies, paululum coofurges, & somno tuo? 5 Paululum dormies, paululum dormitabis, paululum contumitabis, ferres manus ut dormias: Et veniet tibi quasi viator, egestas, & pauperties quasi vir armatus. Si verb impiger fueris, veniet ut fons mellis tua, & egestas longè fugiet à te.

MS. A. (a) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ (b) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה (c) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה (d) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה (e) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 וְלֹא שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל הַמְּגַרִּים אֲנִי וְלֹא שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל הַמְּגַרִּים אֲנִי
 2 כַּמַּעֲטַת הַיַּיִן בְּכָל־רֶגַע כַּמַּעֲטַת הַיַּיִן בְּכָל־רֶגַע
 3 וַיְהוּדֵךְ לִבְדָּה וַיְהוּדֵךְ לִבְדָּה
 4 מֵאֵתֶּךָ בְּרֹדֶף וְשִׁמְהָ בְּרֹדֶף מֵאֵתֶּךָ בְּרֹדֶף וְשִׁמְהָ בְּרֹדֶף
 5 אֵילַת אֲבוֹתָי וְעֵלֶה הוּן אֵילַת אֲבוֹתָי וְעֵלֶה הוּן
 6 וַיִּגְדֵּן עֵרֶב בְּאֲחֻבָּי חֲשֹׁנָה חֲשֹׁנָה וַיִּגְדֵּן עֵרֶב בְּאֲחֻבָּי חֲשֹׁנָה חֲשֹׁנָה
 7 כִּי נִבְּוִי עֵינִי וַיְהוּדֵךְ דְּרַבְרָאִשׁ וְכִי־מִעֵנְוֵי וְכִי־מִעֵנְוֵי
 8 עוֹנוֹתָיו וְלִפְנֵי אֲדֹרְשֵׁי וּבְחַבְרָתוֹ עוֹנוֹתָיו וְלִפְנֵי אֲדֹרְשֵׁי וּבְחַבְרָתוֹ
 9 הוּא מוֹתֵר בְּצִוּי מִסֵּר וּבְרַב הוּא מוֹתֵר בְּצִוּי מִסֵּר וּבְרַב

1 Et non audivi vocem doctorum meorum, & magistris meis non inclinavi aures meas. Penitus sui mibihiet in omnibus malis, in medio dio ecclesie & congregacionis. Bibe aquam de cisterna tua, & fuentia putei tuo. Redundant fontes tui foras, & io plateis tui aqua- 16 rum. Erunt tibi soli, & extranei non participabunt tecum. Erit fons 17 tuus benedictus: & lactare cum uxore adolescentie tue. Cervi amons 18 & exultatio gratie: rationem dicte io omni tempore, & in dilectionem 19 ejus incumbere semper. Et quare seducetis filii mi in aliena? neque etiam 20 amplexaberis gratia: rationem dicte io omni tempore, & in dilectionem 21 ejus incumbere semper. Et quare seducetis filii mi in aliena? neque etiam 22 amplexaberis gratia: rationem dicte io omni tempore, & in dilectionem 23 ejus incumbere semper. Et quare seducetis filii mi in aliena? neque etiam 24 amplexaberis gratia: rationem dicte io omni tempore, & in dilectionem 25 ejus incumbere semper.

1 Et non audivi vocem doctorum meorum, & magistris meis non inclinavi aures meas. Penitus sui mibihiet in omnibus malis, in medio dio ecclesie & congregacionis. Bibe aquam de cisterna tua, & fuentia putei tuo. Redundant fontes tui foras, & io plateis tui aqua- 16 rum. Erunt tibi soli, & extranei non participabunt tecum. Erit fons 17 tuus benedictus: & lactare cum uxore adolescentie tue. Cervi amons 18 & exultatio gratie: rationem dicte io omni tempore, & in dilectionem 19 ejus incumbere semper. Et quare seducetis filii mi in aliena? neque etiam 20 amplexaberis gratia: rationem dicte io omni tempore, & in dilectionem 21 ejus incumbere semper. Et quare seducetis filii mi in aliena? neque etiam 22 amplexaberis gratia: rationem dicte io omni tempore, & in dilectionem 23 ejus incumbere semper. Et quare seducetis filii mi in aliena? neque etiam 24 amplexaberis gratia: rationem dicte io omni tempore, & in dilectionem 25 ejus incumbere semper.

C A P . V I .

MS. A. (a) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ (b) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה (c) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה (d) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה (e) וְכֹחַ נִמְלֵהוּ רַאשֶׁה וּמִחֻסְרָה

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Et non audivi vocem doctumum, & hor- 13
tantibus me non praeſubi aurem meam? Pa- 14
rum abſuit quin verſatus ſim in omnibus mal- 15
lis in congregatione, & in eccleſia. Bibe 15
aſpas de puteo tuo, & fluena de fonte tuo. 16
Et effundantur aquae tuae per plateas tuas, & 16
in compitis tuis fluant: Sicutque tibi ſoli, & 17
alieni non participant tecum. Et erit bene- 18
dictus ſons tuus; & letare cum muliere adole- 19
ſcentiae tuae, Cervo amoris, & ibice amo- 19
ris: Vias ejus diſce in omni tempore, & in 19
amore ejus paſcere: Et ne feducaris fili mi, 20
ob extraneas, neve amplectaris filii extraneae. 20
Quoniam coram oculis ſunt Dñi viri, & 21
omnes ſemitae ejus deteſtae cora eo. In decliſis 2 2
ſuis capietur iniquus, & ſumibus peccatorum 2 2
ſuorum vincietur. Iple morietur inereditus, & 23
in multitudine erroris ſui decipietur.

CAP. VI.

Fili mi, ſi ſpondidiſti pro amico tuo, tradi- 1
didi manum tua alienis: Irretitus eſ ſermo 2
oris tui, & captus eſ eloquio labioru tuorum. 2
Fac ita fili mi, & temetipſum libera. Quando 3
quidem propter amicit tuum incididiſi in ma- 3
nus inimici tui, ſolicitata ergo amici tuum pro 3
quo ſideiſtuſtiſti, Et ne concedas ſortum oculis 4
tuis, neque dormitatonem ſuperciliiſ tuis: Ut 5
libereris quaſi cœpi a plagis, & velut auri 5
laqueo. Imitare formicam, & conſidera vias 6
ejus: et diſce quod non ſit ei meſſis. Nec fit 7
ſuper eam praefectus, nec qui ſollicitet eam, 7
Attamen parat ſibi ab aſtate panem ſuum, et 8
congregat in meſſe eſca ſuam. Ulſquequo dor- 8
mies piger? ecquando eſ ſomno tuo ſurges? 9
Parum dormies, parum ſomni capies, et parū 10
pones manum tuam ſupra pectus tuum: In- 11
gruetque in te paupertas, et aſſequetur te ege- 11
ſtas quaſi vir fortunatus, ho no ſultus.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

Non audivi vocem ejus qui me erudit- 13
bat meque docerat; & non venimus eum 14
in aure mea? Brevis tempore deveni in 14
omnium miſerum, in medio Eccleſiae, & 15
ſynagoga. Bibe aquas de vaſis tuis, & 15
de ſtipeſ ſontis tui: Et findatur tibi 16
aſpas de ſcatebra tua, & fluant aquae 16
tuae per ſtratos tuos: Et ſunt tibi ſoli poſ- 17
ſeſſio, & ne communicet tibi in illis 17
illius exterior. Fons aquae tuae, ſi tibi 18
peculiaris, & letare cum uxore adole- 19
ſcentiae tuae: Et amplectetur te cervus amo- 19
ris tui, & hinnulus gratiae tuae, qui ſonus 19
eſt: iſta ſi tibi panis, & iunctura ſi tibi 20
omni tempore: quia aſſentidens amoris 20
tuae, ſit multus. Ne attendas ad mali- 20
evam extraneam, nec eam addeas, & ne 20
attretes brachia multoſi que non ſit 21
uxor tua: Quia viae viri coram oculis 21
Dei ſunt, iſtaque obſervat vias 21
ejus omnes. Operta tranſgreſſionis le- 22
gem venatur hominem, & unquamque 22
ligabitur ſumibus peccatorum ſuorum 22
ſtreſſe. Hoc quia mortuus eſt cum ſis qui 23
ſunt ſine diſciplina, deſerui eſt ob mul- 23
titudinem machinationum ſuarum, & 23
peccat ob ſuam ſultitiam.

CAP. VI.

Fili mi, ſi ſpondidiſti pro amico tuo, 2
jam tradidiſti manum tuam inimi- 2
co tuo: Quia ſum liquoris viciatus bo- 2
mini labia ſua, & illaqueatur labiis o- 3
vii ſui. Fili mi, ſic quod mando tibi, 3
& ſalvus eris. Quandoquidem offu- 3
diſi in manus improborum propter a- 3
micum tuum, ubi impiger, pte amicum 4
tuum pro quo decernis ſpondere. Ne 4
des oculis tuis palpebris tuis: ut evadas 5
captivus in palpebris tuis: ut evadas 5
ſicut evadit cervus de reti, & ſicut 5
effugiſti aqua de laqueo. O piger, unde 6
ad formicam: & poſquam vidideris 6
ampliora vias ejus, & eſto ampliora 7
ſapientia quam ipſa. Haec enim cum non 7
habeat arva, nec habeat qui eum cogat, 7
neque ſit ſub imperio domini qui adigat 8
eam, Parat a tempore meſſis cidum 8
ſuam, & in miſſe cogit annenam in- 8
gentem. Aut uſade ad Apen, & ſciat 8
eam velut operatum fabricare opus ſu- 9
um arte mirabili: & laboris ejus de- 9
ferentur ad veteres, & unguis ſui nititur 9
ad tuendam ſanctitatem: eſque apud 9
omnes homines amabiliſ & laudanda. 10
eſtantibus debilis ſi viribus, tamen ante- 10
cellit, quia commendatur in ſapientia, & 10
preſſans eſt. O piger, uſquequod jace- 10
bis proſtratus? quandoquidem ſurges de ſom- 11
no? Dormis paululum, & ſedes paulo 11
limum, & dormitans paululum, & ample- 11
cteris manibus tuis pectus tuam pauca- 11
limum: Tum quid adveniet tibi? egeſtas 11
velut viator peſſimus, et paupertas quaſi 11
curſor velox in ambulando. Quod ſi ſu- 11
eris impiger, adveniet meſſis tua quaſi in 11
ſandatio fontis, et recedet paupertas a te 11
quaſi homo peſſimus.

CAP. VI.

* ما سمعت صوت من كان يوعبني ويعلمي ولا وصية في ادبي * في مده يسيخ حصنك في كافة 13
السوء * في وسط التكنيسة والكنع * اسرب اميانه من اولائك * ومن ابتياع يمدوعك * ولم يمسك لك 14
اليد من يمدوعك * ولم يمسك اميانهك في سوارعك * ولم يمسك لك وحدك ملكا * ولا يشاركك فيما 15
احد عريب * يمدوعك الذي للماء فليكن لك حصوا واوضح مع امراده حد اميانهك * ولم يمانعك 16
ايته كمينك * ومهن يمدعك الي لك * فليمدك لك ويعمرن بك في كل وقت * لان في انبيادك الي 17
مروها نصير كمين * لا تصع الي الامراده العربية ولا تمص اليها ولا تكسس ساعدي امراده 18
ليست امرادك * لان طرف الرجل امام عيني الله هي وهو يراهم طرايعه كلها * الاعدال المجاورن 19
السريعه يمدع الانسان * وكل احد يربط بجذائل خطاياها جبروتا * هذا لانه توفى مع الذين 20
لا ادبا لهم * فالقي من كمين تعمين * وهلك من اجل عباويه 21
* الفصل السادس 22
* يا بني ان صمعت صدعك * فقد اسلمت يدك الي عدوك * لان حقا قويا الانسان ستناه 23
ويوهي سعفي فيه * يا بني اعمل ما اوصيك به تسلم * لانك حصلت في ايدي الظالمين من 1
اجل صديقك * اذهب غير مصبح * احرو صدعك الذي نعمر نحصمه * لا تعظ عينك 2
نوما * ولا تعنص باعناقك * لتخلص ككلص العرامل من الوهي وكا نعلات الطائر من الفخ 3
* ايها العاجر اذهب الي النمله * وادا رايتها فمائل طرفها * وصير اوفر منها حذمه * لان تذك 4
اد ليست لها فحده * ولا لها من يصطرها * ولا هي تحت امر سيد يلدورها * تسعدك منذ اقصاء 5
طعامها * واكصاء يصنع وحين عظمه * او اذهب الي الكحلة واعرف انها مثل القاعل هي 6
تعمل صناعتها طرفه عكسيه * وانعالمها كحل الي الملوك * والعامه يستعملونها كعظ الصخره * وهي 7
عند جميع الناس ميسره * مع ايها صمعه في ووهي فعلت * لانها اكرمك بالحكمه 8
وقصلت * ايها العاجر الي مي يصطكع طريقا * مي يمهص من اللوم * تمام فله * وكجلس 9
فله * ويساعس فله * ويعاف يمدعك صدرك يسيرا * ثم مادا يوافقك العور كسافر روي * 10
والعامه كعج حيد السعي * وان كتب غير عاجر فسيجي حصادك كقيص اليبوع * ونصرف العامه عنك كاسان روي * 11

מטלי :

12. חף עקשות פה: *os perveritate ambulans & iniquitate vir* **יבליקל** Homo
 13. קוז בלעיל איש און *suis digitis suis pedibus suis, & indicat digitis suis,* **יבליקל** *suis oculis in* **אמאט**
 14. חרש וע עבד ער *tempore omni in malum facientis,* **יבליקל** *ejus corde in Perverfitate*
 15. חרש וע עבד ער *subito : ejus animus veniet extemplo Ideo* **יבליקל** *mittit contentiones*
 16. פתע *septem & ; Dominus oditit idā Sex* **יבליקל** *sanctitas non ē, contereque*
 17. ושבר ואין מרפא: *mansus & ; sublimis linguam sublimis Oculis* **יבליקל** *ejus animae abominatio*
 18. עינים נפש: *innocentes sanguinolē effundentes* **יבליקל** *innocentes cogitationes fabricaverit* **יבליקל** *innocentes cogitationes fabricaverit*
 19. לב תוש משכבות און *malum ad currere festinantē pedes* **יבליקל** *malum ad currere festinantē pedes*
 20. ונתן פתע ומתן פתע: *fratres inter diffidat minimi* **יבליקל** *fratres inter diffidat minimi*
 21. ונתן פתע ומתן פתע: *Legis tuametsi legem dimittas ne* **יבליקל** *Legis tuametsi legem dimittas ne*
 22. קשרם על לבן תמר: *decedat* **יבליקל** *decedat*
 23. ענין על דעתך: *lucerna quia. te alloquetur ipsa, fueris experientia* **יבליקל** *lucerna quia. te alloquetur ipsa, fueris experientia*
 24. חשבוני נפש: *et aliquid in via* **יבליקל** *et lux* **יבליקל** *et mandatum*
 25. ונתן פתע ומתן פתע: *extraneae linguae lenitate : mala muliere : et* **יבליקל** *extraneae linguae lenitate : mala muliere : et*
 26. למדנה *te capit,* non & *3uo corde in* **יבליקל** *pulchritudinem concupiscas Ne*
 27. אלהי תחמר *fuit patris in* **יבליקל** *fuit patris in*
 28. ונתן פתע ומתן פתע: *non & ; tuo finit in* **יבליקל** *ignem vir* **יבליקל** *accipiet Numquid*
 29. איש אש פתחו *eius pedes & ; prunas super vir* **יבליקל** *ambulabit Si* **יבליקל** *comburentur*
 30. אש על דעתך: *non & ; sui fecit uxorem ad* **יבליקל** *requmtē Sic* **יבליקל** *adulterat non*
 31. כן חמא אש תרעו לא יקנה *fuerit furatus cum furem* **יבליקל** *pernet non* **יבליקל** *eam in tangens omnis*
 32. לך יבנה *seputulum reddet Inventus Et* **יבליקל** *deturrit eam suam animam impudam ad*
 33. למלא נפשו *dic t. mulierum Aduerari . d. b. t. fuae domus substantiam omnem* **יבליקל** *fuae domus substantiam omnem*
 34. איתן און *illud facit ipse suam animam* **יבליקל** *comparat* **יבליקל** *coerde*
 35. לב משתן *non & ; opprobrium & ; inuocet* **יבליקל** *ignominiam &*
 36. ונתן פתע ומתן פתע: *inuocet die in parcer non & ; 3viri* **יבליקל** *excedit omnis* **יבליקל** *zelus Quia*
 37. כי קנה *et non & ; refrenat* **יבליקל** *omnis furit* **יבליקל** *accipiet Non*
 38. ונתן פתע ומתן פתע: *non & ; multiplicaverit* **יבליקל** *multiplicaverit*
 39. תרבו שדד: **יבליקל** *multiplicaverit*

CAP. VII. 1

recum alibi meo precepta & meos sermones custodi tibi Filii
 1 בני שמר אמר ומעיו תצפן אבך

T ARGUM.

12 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 13 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 14 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 15 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 16 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 17 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 18 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 19 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 20 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 21 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 22 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 23 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 24 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 25 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 26 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 27 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 28 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 29 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 30 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 31 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 32 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 33 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 34 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן
 35 חרש וע עבד ער רמן בענין חכם ברלין ונתן

Verfio VULG.

LAT.

12 Homo apollata, vir inutilis,
 13 graditur ore perverso, Annuis
 14 graditur ore perverso, Annuis
 15 graditur ore perverso, Annuis
 16 graditur ore perverso, Annuis
 17 graditur ore perverso, Annuis
 18 graditur ore perverso, Annuis
 19 graditur ore perverso, Annuis
 20 graditur ore perverso, Annuis
 21 graditur ore perverso, Annuis
 22 graditur ore perverso, Annuis
 23 graditur ore perverso, Annuis
 24 graditur ore perverso, Annuis
 25 graditur ore perverso, Annuis
 26 graditur ore perverso, Annuis
 27 graditur ore perverso, Annuis
 28 graditur ore perverso, Annuis
 29 graditur ore perverso, Annuis
 30 graditur ore perverso, Annuis
 31 graditur ore perverso, Annuis
 32 graditur ore perverso, Annuis
 33 graditur ore perverso, Annuis
 34 graditur ore perverso, Annuis
 35 graditur ore perverso, Annuis

Verfio GRÆCA. LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

12 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 13 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 14 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 15 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 16 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 17 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 18 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 19 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 20 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 21 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 22 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 23 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 24 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 25 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 26 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 27 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 28 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 29 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 30 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 31 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 32 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 33 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 34 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 35 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς

CAP. VII.

Filii mi, custodi sermones
 meos, & precepta mea recode
 tibi, Filii,

12 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 13 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 14 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 15 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 16 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 17 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 18 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 19 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 20 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 21 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 22 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 23 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 24 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 25 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 26 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 27 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 28 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 29 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 30 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 31 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 32 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 33 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 34 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 35 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς

KE. Ḳ.

1 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 2 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 3 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 4 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς
 5 ἄνη ἀπολάτα ἢ ἀχρηστέωστος ὁδὸς ὁδὸς

CAP. VII.

Filii, custodi meos sermones
 & meo mandata recode apud
 te, Filii, Domine, & solliciti
 autem ne timeas alienum.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina:

Homo calumniator, vir iniquos graditur peruerso ore. Annuis oculis
 suis, & terit pedibus suis, & indicat digitis suis. Et peruersus est in corde
 suo, & cogitat malum in omni tempore iurgia spargit. Propterea subitō 15
 venit interitus ejus, & subito conteretur, & non erit ei medicina. Sex 15
 sunt quae odit Deus, & septimum detestatur anima ejus. Oculos sublimes 16
 & linguam mendacem, & manus effundentes sanguinem innocentem. 17
 Cor quod cogitat cogitationes pessimas, & pedes festinantēs ad curren- 18
 dum in malum. Testem falsum qui loquitur mendaciam, & qui mittit iur- 19
 gia in fratres. Custodi fili mi precepta patris tui, & ne aber- 20
 res à lege matris tuae. Liga ea in corde tuo semper, & alliga ea in 21
 collo tuo. Cùm ambulaveris, deduce te; & cùm dormieris, cu- 22
 stodi te; & si vigilaveris, ipsa erit meditatio tua. Quia manda- 23
 tum est lucerna, & lex lux, & via vitæ correptio & disciplina. Ut 24
 custodiatur te à muliere mala, & à lenitate lingue extraneae. Non concupi- 25
 sces pulchritudinem ejus in corde tuo, ne seducat te palpebris suis. Quo- 26
 niam similis est aurora meretricis torque poenae: & uxor viri preciosam ani- 27
 mam venatur. Numquid potest homo ponere ignem in sinu suo, & vesti- 28
 mentum ejus non succendatur? Aut potest ambulare aliquis super pru- 29
 nas, & pedes ejus non comburantur? Sic est qui ingreditur ad uxorem 29
 proximi sui, ut rem habeat cum ea, non erit innocuus omnis qui tetigit 30
 eam. Non est quod inuentum fuerim qui furatur ut faciat animam sui. 30
 am eum eluit. Et qui venurus fuerit reddet septuplum, & omnem sub- 31
 stantiam domus suae dabit. Qui adulterat cum uxore, indiget in allecchū, 32
 & qui querit perdere animam suam, ipse facit illud. Plaza & igoomia 33
 accidat ei, & opprobrium ejus non recedat. Quoniam zelus est ira viri, 34
 nec parcat in die vindictae, Nec accipiet faciem ejus qui dat ei do- 35
 nam, neque contentus erit quamvis multes munerā.

CAP. VII.

Filii mi custodi verba mea, & precepta mea absconde apud te.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 * حِدْرُ حِدْرٍ هُوَ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 13 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 14 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 15 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 16 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 17 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 18 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 19 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 20 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 21 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 22 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 23 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 24 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 25 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 26 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 27 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 28 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 29 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 30 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 31 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 32 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 33 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 34 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *
 35 * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ * وَفِي حِدْرِهِ حِدْرٌ حِدْرٍ *

Vir seclitus ambulat in detractione: Nisi tibi
 oculis suis, et pulsar pede suo, & innuit digitis 13
 suis, Agitate in corde suo, & machinatur 14
 mala in omni tempore, & jurgia excitat inter
 duos. Propterea ex improbo venit exitus 15
 ejus, & repente conteretur, & non erit ei fa-
 nitas. Sex sunt quae odit Dñs, & septimum abo- 16
 minata est anima ejus: Oculi sublimem, & lin- 17
 guam mendacem, & manum effundentes sanguinem
 innocente, & cor molientes confilia fraudis, 18
 & pedem celerem ad currendum in malis, Et te- 19
 stis mendacem, qui loquitur falsitate, & serentem
 diffidia inter fratres. Custodi filii mi preceptum 20
 patris tui, & ne obliviscaris legem matris tuae.
 Infige ea cordi tuo semper, & circumda illa col- 21
 lum tuam. Et cum ambulas, fac adhaerere tibi, 22
 tecumque sint. Serva illa, ut te fervent: cumq;
 vigilaveris, ipsa sint tibi meditatio. Lucerna 23
 est enim mandatum, & lex lux: via vero veritas,
 & disciplina: ut custodiat te à 24
 muliere improba, & à criminatione lingue
 mulieris extraneae: Et non concupiscas pul- 25
 chritudinem ejus in corde tuo, neque capteris
 oculis ejus, nec te praedetur palpebris suis. Nā 26
 comparatio mulieris fornicariae, est instar pla-
 centae panis: & uxor viri animam pretiosa ve- 27
 natorum. Num ponit quis ignem in finis suo, & ve- 28
 stes suas non comburit? An verò incidit quis à 29
 super prunas ignis, & pedes ejus non ustulantur?
 Ita qui ingreditur ad uxorem socii sui, & 29
 tangit eam, non justificabitur. Non mirandum est 30
 aliquem deprehendi furantem, furatur enim ut fa-
 ciat animam suam esurientem. Et si deprehenderit 31
 furus, rependet septuplū, et omnis suppellex cū- 32
 ctis domus suae dabit. Qui autem adulteratur cum
 muliere, expers judicii est, & deparat animam 33
 suam: Et ipsomet efficit ut tangat eam in ignominia
 & assequatur illi, & opprobriū ejus oblivioni 34
 minime tradatur. Nam quia furor mariti ple- 35
 nus est zelotypiae, non parcerit in die retributionis
 eius. Nec rationem habebit oblationis, neque 35
 placabitur quantumvis magno munere.

CAP. VII.

Fili mi, custodi verba mea, & precepta
 mea reconde in corde tuo.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * الْإِنْسَانُ الْعَبِي الْمُدْعِي السَّرِيعَةَ يَسْلُكُ طَرِيقًا لَيْسَ صَالِحَةً * وَهَذَا يُعْمَرُ بَعْدَهُ وَيَكَلِّمُ بَرَجَلَهُ *
 13 * وَيَعْلَمُ بِأَسْرَاتِ أَصَابِعِهِ * يَعْلَمُ الْبَلَدِيُّ لَيْسِي الْأَسْوَأَ * فَمِنْ هَذِهِ تَكْنِيَةُ فِي كُلِّ وَفِي يَمِينِ *
 14 * فِي الْمَدِينَةِ هَيَوُجًا مَهْلَعَةً * وَهَذَا السَّبَبُ سَيُورِثُ هَذَا كَمَا يَأْسِرُجُ يَفْطَحُ جُرْمَهُ وَهُسْمًا لَا سَمَاءَ لَهُ *
 15 * لِأَنَّهُ يَسِرُ كَجَمِيعِ الْأَشْيَاءِ الَّتِي يَمِينُهَا اللَّهُ * مِنْ أَجْلِ خُبْرَةِ الدَّمِيسِ * لَمْ تَسْكُفْ عَيْنَ الْمُتَعَطِّمِ *
 16 * وَبِإِنْسَانِ الظَّالِمِ وَالْأَيْدِي السَّافِكَةِ دَمًا عَدْلًا * وَالْعَلْبُ الْمُدْسِي أَفْكَارَ رُوبِيَّةٍ * وَالرَّجُلُ السَّرِيعَةُ إِلَى
 17 * أَعْمَالِ السَّرِّ * السَّاهِدُ الظَّالِمُ كَيُفِي بَكْدِيهِ * وَيَسِيرُ إِلَى وَسْطِ الْأَحْوَادِ كَحَاكَاتٍ * يَا بَنِي أَحْطِ
 18 * بِأَوْرَاجِ أَمْرِكَ * وَلَا تَبْعُدْ فَرَادِيسَ أَمْرِكَ * حَلْقُهَا عَلَى نَفْسِكَ كُلِّ حَسْبٍ * وَبَعْدُكُهَا عَلَى عُنُقِكَ * أَيْنَ
 19 * مَا مَسَّتْ أَسْتَصْحَبُهَا * وَلَمْ تَكُنْ مَعَكَ * وَمَنْ يَأْزُبْ فَكَلِّمْكَ * لَنْ كَلِمًا إِذَا لَمْ تَحْصَبْ كَحَاطِبِكَ *
 20 * لِأَنَّ رُوبِيَّةَ السَّرِيعَةَ سَرَّاجٌ * وَطَرِيفُ حَيَاةٍ * وَبُيُوجُ وَبَادِي * كَحَطِّكَ مِنَ أَمْرَاءِ دَاتِ رَجُلٍ * وَمَنْ
 21 * وَسَايَةِ الْإِنْسَانِ الْعَرِيبِ * لَا تَعْلَمُكَ سَهْوَةُ أَكْمَالٍ * وَلَا تَقْدِصُ بَعِيدِيكَ * وَلَا كَحَطِّكَ جَفْوَهَا *
 22 * فَإِنَّ فِعْلَةَ الرَّابِيَةِ مَعْدَارُهَا حَبْنٌ * وَإِحْدَاهُ الْمُرَاعَةُ تَطْطَأُ نَعُوسَ الرَّجَالِ الْكَرِيمَةِ * أَيْرِطُ أَحَدِي *
 23 * حَكْرِي نَارًا * وَمَا كَحُوفِ نِيَابَةِ * أَمْ يَمْسَا أَحَدٌ عَلَى جَمْرِ النَّارِ * وَمَا كَحُوفِ رَجُلَةٍ * هَكَذَا مَنْ يَنْحَلُ
 24 * إِلَى أَمْرَاءِ دَاتِ رَجُلٍ مَا يَنْبَرُّ * وَلَا كُلِّ مَنْ يَلْمِسُهَا * وَلَيْسَ مَسْدَعُكَ إِنْ صَدَقَ مِنْ سَرَفٍ * لِأَنَّهُ
 25 * إِذَا يَسِرُ لَيْسَ يَسْرِعُ مَسَا جَائِعَةً * فَإِنَّ فِصْلَ عَلَيْهِ يَكْفِي سَبْعَةَ أَصْعَافٍ مَا سَرَفٌ * وَيُعْطِي جَمِيعَ
 26 * مَا يَمْلِكُهُ لَمْ يَكْفِي نَفْسَهُ * فَمَا الْقَاسِي فَمِنْ أَجْلِ نَرَانٍ فَطْمِيَّةٍ يَسْبُغُ لِنَفْسِهِ هَكَذَا * وَيَسْتَبْدِ
 27 * أَوْجَاعًا وَهَوَانًا * وَعَنْ لَنْ يَمْكِي إِلَى الْأَبَدِ * لِأَنَّ عَصَبَ رَجُلِهَا مَوْجِبُ عَيْنٍ * فَمَا يَرِي لَهُ فِي
 28 * يَوْمِ الْعَصَا * وَلَا يَفَادِي الْعَدَاةَ يَنْبُجُ مِنَ أَوْرَاجِ الْعَدَاءِ * وَلَا تَحْلُهَا الْهَدَايَا الْكَبِيرَةَ *
 29 * الْقِصْلُ السَّالِخُ *

Homo solitius transgressionis legit, ambu- 12
 lat: cum non videtur. Idem, innuit oculo 13
 suo, & indicat pede suo, & significat fi- 14
 guras digitorum suorum. In corde suo per-
 versus machinatur mala, & ob hanc sua
 consuetudinem, fingulis momentis excitat
 in vobis seditiones turbulencias, Et hoc de
 causa advenit perditio ejus cum infamia-
 one, absconditur exitus ejus, & fructus in- 16
 sanabilis. Quia delectatur omnibus rebus
 quas abominatur Deus, Ob immunditiam
 anime conteretur oculus superbi, & 17
 lingua tyranni, & manus effundentes san- 18
 guinem justorum, Et cor machinatorum cogi-
 tationes malas, & pedes veloces ad ope- 19
 randum malum. Testis iniquus inceditur
 suo mendacio, & inducit in medium
 fratrum lites. Fili mi, custodi leges patris
 tui, & ne rejicias precepta matris tuae. 20
 Appende ea super animum tuum iugiter, &
 & in circumda collum tuum. Vigila, 21
 ambulaveris, comitate illa, & sint tecum:
 cumque cuberis te, custodiant, ut cum
 fuereris, conversatur tecum. Quoniam 22
 am mandatum legis lucerna est, & via
 vitae, & disciplina est discipulus, & custo- 23
 dian te à muliere habente virum, & à
 calumnia lingue alienae. Nota te vincat
 concupiscentia pulchritudinis, & ne capi- 24
 ris oculis tuis, nec te rapiant palpebrae
 ejus: Quia pretius mercedis vobis est pa- 25
 nia unita: mulier venatur animam virorum
 suo pretiosa. Numquid allegat quis finem
 suo ignem, & non comburantur vestimenta 26
 ejus? An ambulat quis super carbones, &
 non ignis, & non urantur pedes ejus? Sic 27
 qui ingreditur ad mulierem habentem virum,
 non justificabitur, nec ullum qui can- 28
 tangit. Nec mirum est si capiat: qui
 furatur: si quidem ipse furatur ut faciat
 animam suam esurientem. Imò si captus fu- 29
 rit, septuplum ejus quod furatus
 est: & dabit omne quod possidet, ut liberet
 animam suam. At vero adulter, ob zeloty- 30
 piam judicis sui, abstulit animam suam
 interiorem. Et suffert dolores & despectum
 omnium, & opprobrium ejus non delibatur in
 aeternum. Nam furor mariti ejus referens 31
 est zelotypia, ideoque non parcerit in die iu-
 dicii, Nec commutabit inimicitiam cum illo
 genere ex generibus commutationum, nisi
 dissolverit eam munera plurima.

CAP. VII.

Fili mi, serva sermones meos, & pre-
 cepta mea absconde apud te. Fili mi,
 honorifica Dominum, & confortaberis,
 & corroborabit te: & ne amittas alium pra-
 ceptum eius, magis ipso.

1 * يَا بَنِي أَحْطِ أَقْوَالِي * وَصَالِحِي أَحْبَابِي عِنْدَكَ * يَا بَنِي أَكْرِمِ الرَّبِّ مَسَائِدِي وَيَهْوِيكَ *
 2 * وَلَا تَحْفَنُ أَحْرَ عَيْنٍ أَكْرَمِي مَعَهُ *

מטלי: ח

1. Ingreſſum tanquam meam legem & vives... 2. Serva mandata mea... 3. Oculi tui: Liga eam in digitis tuis... 4. Cordis tui. Dic sapientiz, Soror mea... 5. Voca amicum tuam... 6. Ab aliena, quæ verba ſua dulcia facit... 7. Proſpecti, et video parvulos, quando recordem juvenem... 8. Qui tranſit per plateam juxta angulum... 9. Mûs illius, graditur in obſcurum... 10. Et ecce occurrit illi mulier ornatu meretricio... 11. Vaga, Quæſtus impatiens, nec valens in domo conſiſtere... 12. Nunc foris, nunc in plateis... 13. Apprehenſumque deſcultur juvenem... 14. Prociac vultu blanditur, dicens: Vidimus pro ſalute voti... 15. Idcirco egreſſa ſum in occurſum tuum... 16. Deſiderat tui videri, & reperi. Interexi lumbis... 17. Pictus ex Aegypto. Aſperſibile meum myrrha... 18. & cinnamomo. Veni, inebrietur uberibus... 19. & ſuamur curpis amplexibus... 20. Non eſt enim vir in domo ſua... 21. Irritavit eum multis ferocibus... 22. Protraxit illum. Statim eam ſequitur... 23. Quæſtus impatiens, nec valens in domo conſiſtere... 24. Nunc foris, nunc in plateis... 25. Apprehenſumque deſcultur juvenem... 26. Prociac vultu blanditur, dicens: Vidimus pro ſalute voti... 27. Idcirco egreſſa ſum in occurſum tuum...

1. Serva mandata mea, & vives: & legem meam quaſi pupillam oculi tui: Liga eam in digitis tuis, ſcribe illam in tabulis cordis tui. Dic ſapientiz, Soror mea es: & prudentiam tuam, ut cuſtodiat te à muliere extranea, & ab aliena, quæ verba ſua dulcia facit. De fenestra enim domus mee per cancellos proſpecti, Et video parvulos, quando recordem juvenem, Qui tranſit per plateam juxta angulum, & prope viam domus illius, graditur in obſcurum, adveſperafcente die, in noctis tenebris, & caligine. Et ecce occurrit illi mulier ornatu meretricio, præparata ad capicandas animas: garrula & vaga, Quæſtus impatiens, nec valens in domo conſiſtere pedibus ſuis, Nunc foris, nunc in plateis, nunc juxta angulos inſidians. Apprehenſumque deſcultur juvenem, & prociac vultu blanditur, dicens: Vidimus pro ſalute voti, Idcirco egreſſa ſum in occurſum tuum, deſiderans tui videri, & reperi. Interexi lumbis ſublatis meum, ſtravi tæpeticibus pictus ex Aegypto. Aſperſibile meum myrrha, & cinnamomo. Veni, inebrietur uberibus, & ſuamur curpis amplexibus, donec illuciceſcat dies: Non eſt enim vir in domo ſua, abitit via longiſſima. Sacculum pecunie ſecum tulit: in die plenz luxæ recyruſus eſt in domum ſuam. Irritavit eum multis ferocibus, & blanditiis laborum, & protraxit illum. Statim eam ſequitur quaſi bos ductus ad victimam, & quaſi agnus laſcivicus, & ignorans quod ad vincula ſultus crabatur, Donec tranſgredit ſagitta jecur ejus: & velut ſi avis feſtinet ad laqueum, & neſcit quod de periculo animæ illius agitur. Nunc ergo, fili mi, audi me, & attende verbis oris mei. Ne abſtrahatur in viis illius mentis: neque decipiat ſemitis ejus. Multos enim vulneratos dejecit, & forſitimi quaſi que interfecti ſunt ab ea. Vix inferi domus ejus, penetrantes in interiora mortis.

1. Custodi meam mandata (b) & meos sermones tanquam pupillam oculorum, (c) Circumpon autem illos tuis digitis: inscribe autem super calvitium (e) cordis tui. Dic sapientiam (e) tuam sororem esse: & (f) prudentiam notam reddere tibi: ut te servet à muliere aliena, & mala; (g) ſi te ſermonibus, qui ad gratiam, adverte fuerit. De fenestra enim domus mee in plateas proſpiciens, Quæſtusque videtur inſipientium ſuum adoleſcentem inopem cordis, Prevaricatum (b) juxta angulum in tranſiitibus domum ſuarum, & loquentem In tenebris obſcuritatis, ſimulac quæſus nocturni, & caliginofa: Et ecce mulier occurrit (i) ſpectu habens meretriciam, quæ facit juvenem volvere corda: (k) voga autem eſt, & (l) luxurioſa. Et in domo non quaſcitur pedes ejus. Interdum enim foris circumvertitur: interdum verò in platea apud omnem angulum inſidians. Deinde apprehendens oſculatus eſt eum, (m) impudentiſſime facie alloquitur eum Sacrificium pacificum mihi eſt, hodie reddo vota mea. Hæc ex caula progreſſa (n) ſua obſidius tibi, deſiderans tuam faciem inveni te. (o) Inſtitit in teſtium meum: (p) ſperavit ab ægypto myrrha, & cinnamomo. Veni, & (q) inebrietur cubile meum odoribus, & domum meam cinnamomo, myrrha, & (r) cinnaſamomum. Veni, & (s) fruatur amicitia uſque in diluculum: Veni, & (t) colluctetur cupiditate. Non enim adeſt vir meus in domo, ubi autem via longam, (u) involuta pecunie acceptio in manu ſua: (v) per dies multos rediit in domum ſuam. (w) Seduxit autem eum multa (x) caligine, & laquei qui ex labiis, (y) erant enim. Ipſe autem obſequutus eſt (z) inſipientiam: & tranſiit in adoleſcentem agitur, & tranſiit canis (w) ad vinculum, aut iniquam certum ſagittam (aa) vulneratis inſectore. Feſtina autem tanquam avis in laqueum, neſcites, quia pro anima currit. Nunc ignis, fili mi, me, & (bb) inſidat in vias ejus cor (bb) inſidat. Multos enim vulnerando deſecit (cc) inimicem meos ſunt, quos inveniit. Vix infernum domus ejus, deſcendentes in infernum mortis.

CAP. VIII. Π

CAP. VIII.

ΚΕ Θ. Η.

CAP. VIII.

1. Quæſtus impatiens, nec valens in domo conſiſtere pedibus ſuis: Nunc foris, nunc in plateis, nunc juxta angulos inſidians.

1. Quæſtus impatiens, nec valens in domo conſiſtere pedibus ſuis: Nunc foris, nunc in plateis, nunc juxta angulos inſidians.

1. Quæſtus impatiens, nec valens in domo conſiſtere pedibus ſuis: Nunc foris, nunc in plateis, nunc juxta angulos inſidians.

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

1. Custodi precepta mea, & vives: & leges meas sicut pupillam oculi tui. Liga eam super tabulam cordis tui. Dic sapientiz: Soror mea es: & cognatam voca prudentiam. Ut custodiat te a muliere extranea, & ab aliena, cujus blandi fermones. Quoniam am per fenestras parvas domus mee proſpecti, & per cancellos habitaculi. Et vidi inſipientes, & conſideravi juvenes, & admiratus ſum deſicientem intellectui, Tranſeuntem contra angulum, & via domus ejus ambulante. Veſperi, in occaſu diei, in tenebris noctis, & in caligine. Et ecce mulier in occurſum ejus in ornatu meretricis, quæ auferat pedes ejus. Nunc foris, nunc in plateis, & contra omnem animum opportunitatem inſidians. Et apprehendit eum: & oſculatur illum, & impudentiſſime facie dicit ei: Sacrificia oblationum [habeo] ſuper me hodie reddidi vota mea. Propterea egreſſa ſum in occurſum tuum, quippe me ventens ad quaerendum ſocietatem, & dixit eam te ad adducendum. In fratris populi leſulum meum, & in tæpeticibus pidis de Aegypto. Aſperſi cubile meum myrrha & aloë & cinnamomo. Veni jucundem curis amplexibus, & mutuò adhaeremus deſideris. Non eſt enim vir in domo ſua; abitit via longinquæ. Sacculum argenti talit manu ſua, & in die congregationis venit ad domum ſuam. Seduxit itaque eum in multitudine verborum ſuorum, & in blanditiis laborum ſuorum deſecit eum. Et ipſe yladit poſtea confeſſum ſibi bos qui vadit ad macellum, & ſicut canis ad vinculum. Et ſicut cervus in cuius jecur volat ſagitta, & feſtinet ſicut paſſer ad laqueum, & neſcit quod tendat ad mortem animæ ſuæ. Et nunc fili audite me, & auſcultate verba oris mei. Ne deſceſcat cor tuum ad vias ejus, nec decipiat in ſemitis illius. Quoniam multos interfeceſtos deſecit, & fortes ſum omnes interfeceſti ejus. Vix inferni eſt domus ejus, deſcendentes ad cubiculum [peſulure].

1. Custodi precepta mea, & vives: & leges meas sicut pupillam oculi tui. Liga eam super tabulam cordis tui. Dic sapientiz: Soror mea es: & cognatam voca prudentiam. Ut custodiat te a muliere extranea, & ab aliena, cujus blandi fermones. Quoniam am per fenestras parvas domus mee proſpecti, & per cancellos habitaculi. Et vidi inſipientes, & conſideravi juvenes, & admiratus ſum deſicientem intellectui, Tranſeuntem contra angulum, & via domus ejus ambulante. Veſperi, in occaſu diei, in tenebris noctis, & in caligine. Et ecce mulier in occurſum ejus in ornatu meretricis, quæ auferat pedes ejus. Nunc foris, nunc in plateis, & contra omnem animum opportunitatem inſidians. Et apprehendit eum: & oſculatur illum, & impudentiſſime facie dicit ei: Sacrificia oblationum [habeo] ſuper me hodie reddidi vota mea. Propterea egreſſa ſum in occurſum tuum, quippe me ventens ad quaerendum ſocietatem, & dixit eam te ad adducendum. In fratris populi leſulum meum, & in tæpeticibus pidis de Aegypto. Aſperſi cubile meum myrrha & aloë & cinnamomo. Veni jucundem curis amplexibus, & mutuò adhaeremus deſideris. Non eſt enim vir in domo ſua; abitit via longinquæ. Sacculum argenti talit manu ſua, & in die congregationis venit ad domum ſuam. Seduxit itaque eum in multitudine verborum ſuorum, & in blanditiis laborum ſuorum deſecit eum. Et ipſe yladit poſtea confeſſum ſibi bos qui vadit ad macellum, & ſicut canis ad vinculum. Et ſicut cervus in cuius jecur volat ſagitta, & feſtinet ſicut paſſer ad laqueum, & neſcit quod tendat ad mortem animæ ſuæ. Et nunc fili audite me, & auſcultate verba oris mei. Ne deſceſcat cor tuum ad vias ejus, nec decipiat in ſemitis illius. Quoniam multos interfeceſtos deſecit, & fortes ſum omnes interfeceſti ejus. Vix inferni eſt domus ejus, deſcendentes ad cubiculum [peſulure].

1. Custodi precepta mea, & vives: & leges meas sicut pupillam oculi tui. Liga eam super tabulam cordis tui. Dic sapientiz: Soror mea es: & cognatam voca prudentiam. Ut custodiat te a muliere extranea, & ab aliena, cujus blandi fermones. Quoniam am per fenestras parvas domus mee proſpecti, & per cancellos habitaculi. Et vidi inſipientes, & conſideravi juvenes, & admiratus ſum deſicientem intellectui, Tranſeuntem contra angulum, & via domus ejus ambulante. Veſperi, in occaſu diei, in tenebris noctis, & in caligine. Et ecce mulier in occurſum ejus in ornatu meretricis, quæ auferat pedes ejus. Nunc foris, nunc in plateis, & contra omnem animum opportunitatem inſidians. Et apprehendit eum: & oſculatur illum, & impudentiſſime facie dicit ei: Sacrificia oblationum [habeo] ſuper me hodie reddidi vota mea. Propterea egreſſa ſum in occurſum tuum, quippe me ventens ad quaerendum ſocietatem, & dixit eam te ad adducendum. In fratris populi leſulum meum, & in tæpeticibus pidis de Aegypto. Aſperſi cubile meum myrrha & aloë & cinnamomo. Veni jucundem curis amplexibus, & mutuò adhaeremus deſideris. Non eſt enim vir in domo ſua; abitit via longinquæ. Sacculum argenti talit manu ſua, & in die congregationis venit ad domum ſuam. Seduxit itaque eum in multitudine verborum ſuorum, & in blanditiis laborum ſuorum deſecit eum. Et ipſe yladit poſtea confeſſum ſibi bos qui vadit ad macellum, & ſicut canis ad vinculum. Et ſicut cervus in cuius jecur volat ſagitta, & feſtinet ſicut paſſer ad laqueum, & neſcit quod tendat ad mortem animæ ſuæ. Et nunc fili audite me, & auſcultate verba oris mei. Ne deſceſcat cor tuum ad vias ejus, nec decipiat in ſemitis illius. Quoniam multos interfeceſtos deſecit, & fortes ſum omnes interfeceſti ejus. Vix inferni eſt domus ejus, deſcendentes ad cubiculum [peſulure].

CAP. VIII.

Propterea sapientia clamat, & prudentia elevat vocem suam.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * Serva mandata mea, & vives, & leges meas
 3 ceu pupillam oculi. Alligato ea collo tuo, et
 4 infribito illa tabulis cordis tui. Et dicitur
 5 sapientiz, Soror mea tu es: & prudentiam
 6 vocato intellectum: Ut custodiat te a mu-
 7 liere peregrina, cujus a dulciora sunt verba.
 8 Nam de fenestrad omnis lux, & de cancellis
 9 profectus, Viditque pueros, & contempla-
 10 rit adolefcentes, & expertes iudicio, Præter-
 11 euntes per plateam, & ad laus angulorum
 12 femirarum domus suæ, Vespere, ad occasum
 13 solis, in tenebris nocturnis & in caligie: Et
 14 egressa est mulier in occursum ejus, ornata me-
 15 tricio, divellens cor juvenum, Petulans ac
 16 lasciviens, cujus pedes domi suæ non que-
 17 scunt, Sed modò foras vagantur, & modò in
 18 plateis & angulis insidiantur. Et apprehendit
 19 eum, & deofculata est illum, & prociavi vultu
 20 dixit ei, Victimæ sunt pacifica, reddi reddi
 21 di vota mea. Propterea egressa sum in occur-
 22 sum tuum quoniam optabam te videre, & in-
 23 veni te. Stragulo intruxi lectum meum, & in
 24 stromatibus Ægyptiis operui: Et alperui cu-
 25 bile meum myrrhâ, & aloë, & cynamomum.
 26 Veni oblectemur amore in crastinum usque, &
 27 amplectamur alter alterum cum delectatione.
 28 Non est enim domi vir meus, abiit in viâ
 29 longinquam. Et ligaverit argenti lumpsit ma-
 30 nu sua, & post dies multos venturus est in do-
 31 dum suam. Igitur seduxit cum copiâ verbo.
 32 rum suorum, & blandicinis laborio suorum in-
 33 alexic eum ad se. Et ipse abiit post eam quasi
 34 infans, & quasi bos vadens ad lanienâ, & ve-
 35 lut canis ad vinculum. Et tanquâ servus cu-
 36 jus jecur transfrixum est sagittâ, & cellinatus
 37 velut animal alatum ad laqueum, & ignorat ad
 38 mortem anime suæ se pergere. Nunc ergo filii
 39 audite me, & attendite verbis oris mei. Ne
 40 flectatur cor tuum ad vias ejus, neque obres-
 41 in semitis ejus. Quia copiam occursum pro-
 42 stravit, & quidem fortissimi sunt omnes quos
 43 necavit. Vix domus ejus, vix vultu interi, &
 44 descendentes ad penetralia mortis.

CAP. VIII.
 Propterea sapientiam akâ voce inclama, & intelligentia respondebit tibi.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * احفظ وصاياي فكيما واقوالى ككده في عينك * اجعلها في اصبعك * واكتبها في عرض
 3 قلبك * قل للحكمة ان يكون اسمك * واصطبع العظم ليعصك احص ممن يعرفك ليعطك ممن
 4 امرأه عربية وحسبه * ان طارحك باقوال كحللناك بحسبها * لانها من اقدم بينها تلبي
 5 مسسرفه الى السوارح * فمن بصرد من الاولاد اجهال سنا ممسبا لبعض عيدين * عند عطفه
 6 موارد بينها منكلما * في الطلم المساني حين يكون السكود اللبدي والقنابي * تلقيه الامراء
 7 محده نوعا ريانيا التي تجعل قلوب الاحداث طابن * لانها مسطمن وكهمه ورجعها ما يسندان
 8 في منزلها * تطمخ مده ما خارج بينها تكمن حسا في السوارح عند كل راوية * ثم اذا سئلته
 9 فلبنه وابجره بوفاحة وجه * هذه كحبه سميه عدهي * اليوم اقصي تدوري * لهذا جرحب
 10 الى استعياك بايعة الى وجهك فوجدتك * قد سكدت سريري بعط الكنان * ورسنه بالطرايح
 11 والحي التي من مصر * قد نصحت على مصعبى الرعفران * ورسبت بيدي بعصب الدبرين *
 12 * هلم تصدح بفتح الكبة الى السكر * تعال نغلب بعسفي * فان رجلي ليس في المنبل حاضر *
 13 قد ذهب في طريقي بعنده * واحد بيده صند دراهم * بعد ايام كنين يعود الى منزله *
 14 فاستطلنه باكذب الكذب المنصل * وادفنه بالموافق ممن سعبها * فاستطار لسبي فارخ *
 15 وكفها كدور يساف الى الدنج * او مثل كلب يساف الى السجور * او مثل ابل مجر في
 16 كنده بسهم رسفه * يسارع كالظلم الى الفج * غير عالم انه في هلك نفسه بسعي * فالان يا
 17 بي اسمعي * واصح الى اقوال فمي * لا يحسن قلبك الى طرفها * ولا تطلس في منافعها *
 18 * فانها قد جرحب كنينين وافرهم * ولم يحصي عند الذين قتلهم * بينها هو طرف
 19 الكنين * مخدن الى مطلي الموت *
 20 * الفصل الثامن *

Cassidi manda a mea, & vives, & ser-
 2 mones meos quasi pupillam oculum tu-
 3 um. Pone eos in digitis tuis, & scribe eos
 4 in medio cordis tui. Dic sapientia ut
 5 sis soror tua, & fac prudentiam anime
 6 tue magis familiaris quocunque tibi vo-
 7 to. Et custodias te a muliere aliena
 8 maligna, & insidiosa in viis domus
 9 suæ, & de fenestris
 10 domus suæ circumlatu propiciens in pa-
 11 reas: Et quem vididerit de furtis suis ju-
 12 venis ambulantes, caventem prudentiam,
 13 Prope fletum vicinum domus suæ loquetur
 14 roritur tenebris vesperinis dum fuerit si-
 15 lentium nocturnum & tenebrosus, Oc-
 16 currit ei mulier spurca pie seferens emen-
 17 titam, que facit corâ juvenum voluvia.
 18 Quoniam ipsa volucris est & vindictosa,
 19 & pedes ejus non consistunt domi suæ:
 20 Egreditur aliquam pro extra domum su-
 21 am, insidians aliquandiu in vicis popu-
 22 licis quælibet angulum. Donec cum venie-
 23 ris illum, deofculatur eum, & obloquitur
 24 illum petulanti vultu, & dicit: En
 25 vidimus pacificam habere, bodie impleo
 26 vos mea. Propterea egressa sum in occur-
 27 sum tuum, excipies vultum tuum, &
 28 invenisti te. Jam stragula lectum meum vin-
 29 calis lineis, & ut quæ illum stragula
 30 tegminibus que sunt in Ægypto: Alperui
 31 cubile meum croco, & alperui domum me-
 32 am calamis cinnamomi. Vici stragula cro-
 33 lup. alperui amovisti usque ad matutinum
 34 veni, consolentemur amorem. Nam vix me-
 35 us non adeo domi, jam abii tiam lon-
 36 ginquam. Et manu sua lumpsit ma-
 37 nucule post multos dies revertetur ad do-
 38 miculum suum. Decepti ergo eum sermone
 39 multo et conexio, & stupescit tunc ta-
 40 quis laborum suorum. Avolsitque, ob ve-
 41 raniam, et fecit ut eam quasi canis du-
 42 ctus ad occisionem, vel quasi canis qui du-
 43 ctus ad spira, aut veluti cervus vulne-
 44 ratus in recore sagittæ, & transverbera-
 45 tus, festinas quasi volucris ad laqueum, ju-
 46 norans se ad interitum anime suæ perge-
 47 re. Nunc ergo filii mei, audite me, et attende ver-
 48 ba oris mei. Nullo modo flectas cor tuum
 49 ad semitas ejus, & in vultu modo decipiaris
 50 in viis ejus. Quoniam succurrit multos, &
 51 et deprecata est eos, neq. recessit ut vome-
 52 rum illorum quos cæcavit. Domus ejus
 53 fuit via gehennæ: descendentes ad claustra
 54 mortis.

CAP. VIII.
 Te confortare in sapientia, ut tribuat tibi prudentiam.

1 * احفظ وصاياي فكيما واقوالى ككده في عينك * اجعلها في اصبعك * واكتبها في عرض
 2 قلبك * قل للحكمة ان يكون اسمك * واصطبع العظم ليعصك احص ممن يعرفك ليعطك ممن
 3 امرأه عربية وحسبه * ان طارحك باقوال كحللناك بحسبها * لانها من اقدم بينها تلبي
 4 مسسرفه الى السوارح * فمن بصرد من الاولاد اجهال سنا ممسبا لبعض عيدين * عند عطفه
 5 موارد بينها منكلما * في الطلم المساني حين يكون السكود اللبدي والقنابي * تلقيه الامراء
 6 محده نوعا ريانيا التي تجعل قلوب الاحداث طابن * لانها مسطمن وكهمه ورجعها ما يسندان
 7 في منزلها * تطمخ مده ما خارج بينها تكمن حسا في السوارح عند كل راوية * ثم اذا سئلته
 8 فلبنه وابجره بوفاحة وجه * هذه كحبه سميه عدهي * اليوم اقصي تدوري * لهذا جرحب
 9 الى استعياك بايعة الى وجهك فوجدتك * قد سكدت سريري بعط الكنان * ورسنه بالطرايح
 10 والحي التي من مصر * قد نصحت على مصعبى الرعفران * ورسبت بيدي بعصب الدبرين *
 11 * هلم تصدح بفتح الكبة الى السكر * تعال نغلب بعسفي * فان رجلي ليس في المنبل حاضر *
 12 قد ذهب في طريقي بعنده * واحد بيده صند دراهم * بعد ايام كنين يعود الى منزله *
 13 فاستطلنه باكذب الكذب المنصل * وادفنه بالموافق ممن سعبها * فاستطار لسبي فارخ *
 14 وكفها كدور يساف الى الدنج * او مثل كلب يساف الى السجور * او مثل ابل مجر في
 15 كنده بسهم رسفه * يسارع كالظلم الى الفج * غير عالم انه في هلك نفسه بسعي * فالان يا
 16 بي اسمعي * واصح الى اقوال فمي * لا يحسن قلبك الى طرفها * ولا تطلس في منافعها *
 17 فانها قد جرحب كنينين وافرهم * ولم يحصي عند الذين قتلهم * بينها هو طرف
 18 الكنين * مخدن الى مطلي الموت *
 19 * الفصل الثامن *

משלי: ח

Verfio VULG.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tradatione LATINA.

LAT.

conspicitur fenitatum domum : viam supra excellorum capite In
 2 באש סרמם על דודת מרת נתרם נחמה
 3 אש סרמם על דודת מרת נתרם נחמה
 4 לירשעוים לפר קדת מבודפתח חתנה
 5 אלקים אושים אקרא וקולי אדבני אדם
 6 היבנו פתאים עקמה וכסלים היבנו לב : שמע
 7 כי ננידים אדבר ומפתח שפתו משעים :
 8 כי אמת יהנה חכי ותועברו non mei oris eloquia omnia iustitia In
 9 שפתו רשע : בצדק כל אמרו פי און
 10 בדם נפתח ועקש : כלם נחםם למבין
 11 וישיר למצא רעת : אקפידתו אקפידתו
 12 ואל כסף ורשע מחרוז נבחר : כי טובה הנמה
 13 מפינים וכל חפצים לא ישור בה : אני
 14 חכמה שנתתי ערמה ודעת מוסר אמנא :
 15 ודאת יהורח שונא דע צלם ונאון ודדן
 16 דע ופי תהפכת שאותו : לירעה ותושא אני
 17 כינה לי נבדרה : כי מלכים ימלכו ורונם
 18 ויחוקו צדק : שרים קחו ודן
 19 ונריבים כל שפתי ארץ : אני אהבי אהב
 20 ומשחירי ומצאני : עשר וכבוד אהבי
 21 הון לעזק וצדקה : טוב פניו מחרוז
 22 ומסו וחבואתי : מסו כסף נבחר
 23 צדקה ארלה : חזון נתרם משפט
 24 להנחיל להנחיל : אהבי יש ואצדקהם אהבי
 25 יורה קנני : דאשתי ודכו קדם ספעתי
 26 מאן : מעולם נסתי מראש סרמם
 27 ארץ : מאן חרמות חולתי : מאן מעטתי
 28 נבדתי מים : בשרם דרמם ודעתי לפני
 29 נבעות חולתי : ער לך עשה ארץ וחצות
 30 וראש עפרות תבל :

In summis excellisq; verti-
 32 bus supra viam, in medijs
 33 semitis flans, iuxta portas ci-
 42 vitanis in ipfis forib; loquitur,
 43 dicens, O viri, ad vos clami-
 44 tum. Intelligite parvuli astu-
 45 tiam, & insipientes animad-
 46 vertite. Audite, quoniam de
 47 rebus magnis locutura sum; &
 48 aperientur labia mea, ut recta
 49 pradicent. Veritatem medi-
 50 tabitur guttur meum, & labia
 51 mea defertabuntur impijs. Iusti
 52 sunt omnes sermones mei, non
 53 est in eis pravum quid, neque
 54 perverfium. Recti sunt intelli-
 55 gentibus, & qui inventientibus
 56 scientiam. Accipite disci-
 57 plinam meam, et non pecuni-
 58 am; doctrinam magis, quam
 59 aurum eligite. Melior est enim
 60 sapientia cunctis pretiofifis
 61 mis; et omne desiderabile ei
 62 non potest comparari. Ego fa-
 63 pientia habito in confilio, et
 64 cruditis interfium cogitationi-
 65 bus. Timor Domini odit ma-
 66 lum; arrogantiam, et superbi-
 67 am, et viam pravam, et os bi-
 68 lingue deteflor. Meum est con-
 69 silium, et aequitas, mea est pru-
 70 dentia, mea est fortitudo. Per
 71 me reges regnant, et legum
 72 conditores iuxta decernunt :
 73 Per me principes imperant, et
 74 potentes decernunt iustitiam.
 75 Ego diligentes me diligo; et
 76 qui mane vigilat ad me, in-
 77 venient me. Mecum funt divi-
 78 tiz, & gloria, opes superbz et
 79 iustitia. Melior est enim fru-
 80 ctus meus aurum, & lapide pre-
 81 tiofio, & genuina mea argen-
 82 to electo. In viis iustitiz am-
 83 bulo, in medio femitarum ju-
 84 dicio, ut diteam diligentes me,
 85 et thefauros eorum repleam.
 86 Dominus possidet me in initio
 87 viarum fuarum, antequam
 88 quidquam faceret ad princi-
 89 pium. Ab æterno ordinata funt
 90 fieri. Non dum erant abyfii,
 91 et ego jam concepta eram :
 92 necdum fontes aquarum eru-
 93 perant; Necdum montes gra-
 94 vi mole confiterant; ante
 95 colles egoparturiebar; Ad-
 96 huc topam non fecerat, et
 97 flumina, et cardines orbis ter-
 98 ræ.

Nam super excelsas summities
 2 est, & inter medium semitarum
 3 fluit. Apud portas enim po-
 4 nitum affidet, (b) & in introi-
 5 tu cantatur: Vos o homines ad-
 6 vato, & proficio meam vocem fi-
 7 liis hominum. Intelligite simpli-
 8 ces astutiam: & qui non habetis
 9 disciplinam, (c) apponite cor. Ex-
 10 audite me: (d) præclara enim di-
 11 com, & profertem et labijs recta:
 12 Quoniam veritatem meditabitur
 13 guttur meum: abominata autem
 14 coram me labia mendacia. Cum 8
 15 iustitia omnia verba oris mei: ni-
 16 hil (e) ipfis pravum, neque (f)
 17 toruosum. Omnia (g) profertem
 18 intelligentibus, & recta inveni-
 19 entibus scientiam. Accipite disci-
 20 plinam, & non argentum, &
 21 scientiam super aurum prædium.
 22 Melior enim sapientia lapidibus
 23 (h) pretiofifis: aurum autem præ-
 24 filium non est illa dignum. Ego
 25 sapientia inobediens (i) confilii-
 26 bus, & scientiam, & (k) cogi-
 27 tationem ego inuocabo. Timor 13
 28 Domini odit (l) iniquitatem, &
 29 continentiam, & superbi-
 30 am malorum: (m) odi autem
 31 ego perverfias vias malorum. Ste-
 32 tum est confilium, (n) & securi-
 33 tas mea prudentia, & mea ofor-
 34 titudo. Per me reges regnant,
 35 & dynafia (o) ferunt iustitiam.
 36 Per me (p) magnates magnificen-
 37 tur: (q) & tyranii per me tenent
 38 terram. Ego me amones diligo:
 39 & quærentes me (r) invenient.
 40 Divitiz, & gloria (s) mihi est, &
 41 & (t) possessio multorum, & ius-
 42 titia. (x) Melius me pro fructu 19
 43 percipere super aurum, & lapidem
 44 pretiofium: & mea genuina me-
 45 liora argento electo. In viis (y) 20
 46 iustitiz ambulo, et inter femi-
 47 tarum iustificationis vestor: ut (z) 21
 48 fructum amantibus me sustinuit.
 49 & in thefauros eorum impleam
 50 bonis. Si (a) amittatur a vo-
 51 bis, que in ditum funt: memor e-
 52 ro, que a feculo numerate. (aa)
 53 Dominus condidit me initium 22
 54 aum suarum in opera fua: Ante 23
 55 feculum fundavit me, in præci-
 56 pium, antequam terram faceret, Et 24
 57 antequam abyfifos confiterentur,
 58 principium procederet fontes a-
 59 quarum. Antequam montes collo-
 60 carerent, et ante omnes colles (bb)
 61 generat me. Dominus (cc) fe. 26
 62 eis regiones, et inhabitabiles, et
 63 summities habitatas ejus que sub
 64 celo.

MS. A. (a) ἀνοίγω (b) κέματα (γ) ἐν αὐτοῖς (δ) πρῶτα ἀδελφ. (ε) ἀπταναρθεῖται ἕδωτον χροσίου ἢ ἀργυρίου. Κρείσσον (ζ) εὐφροσύνη χροσίου. Πλεῖστον (η) πλοῦτον, τὸ ἢ ἐμὰ ἡντιμωτα κείσων ἀργυρίου (θ) δικαιοσύνης (i) ἀπὸ τοῦ τὴν γλῶσση παύσαι, (κ) ἄσ' ἕξωτον.

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

2 In capite collium prope viam consistit, & in medio femitarum stat. Et 3
 4 in foribus in introitu civitatis, & in ingressu portarum canit & dicit. 3
 5 Ad vos o viri clamito, & vox mea ad filios hominum. Intelligite in- 4
 6 sapientes astutiam, & stulti intelligant in cordibus suis. Audite quo- 5
 7 niam certa loquor, & eloquium oris mei rectum. Quoniam verita- 6
 8 tem meditatur os meum, & abominantur labia mea impietatem. In 7
 9 justitia enim sunt omnes sermones oris mei, neque est in eis pravum, 8
 10 nec perverfium. Omnes vero sunt manifesti viro intelligenti, & re- 9
 11 citi his qui expetunt scientiam. Suffcipite disciplinam meam, & non 10
 12 argentum; & colligite vobis scientiam magis quam aurum confa- 11
 13 tum. Quoniam melior est sapientia lapidibus pretiofifis, & nihil est 12
 14 quod ei comparetur. Ego sapientia habitavi astutiam: & scientiam 13
 15 & confilium invenio. Timor Domini odit malum; & scientiam 12
 16 et elationem, et viam malam, & os perverfium odio habui. Me- 14
 15 um est confilium, & cogitatio, & intelligentia & fortitudo. Per 15
 16 me reges regnant, & duces, omnes undos iudicia. Per me princi- 16
 17 ples imperant, & duces, omnes undos iudicia. Ego 17
 18 diligentes me diligo, & qui mane confurgunt ad me, invenient me. 18
 19 Divitiz, & gloria mea funt, opes & substantia, & iustitia. Melio- 19
 20 res funt fructus mei auro confato, & auro obrizo; & proventus me- 20
 21 us magis quam argentum electum. In via iustitiz ambulo, in medio 21
 22 femitarum iudicio. Ut hæreditate faciam diligentes me annos multos, 22
 23 & cellaria eorum impleam. Dnminus creavit me in principio creaturæ 23
 24 suæ, & ante opera fua ab initio. Ante feculum præparata funt 24
 25 initio antequam essent terra. Et antequam essent abyfifii montes 25
 26 & antequam essent fontes, moles aquarum. Antequam dentis defici 25
 27 sent, & ante colles condita sum. Antequam faceret terram & flu- 26
 28 mina, & verticem pulveris orbis.

2 In capite collium prope viam consistit, & in medio femitarum stat. Et 3
 4 in foribus in introitu civitatis, & in ingressu portarum canit & dicit. 3
 5 Ad vos o viri clamito, & vox mea ad filios hominum. Intelligite in- 4
 6 sapientes astutiam, & stulti intelligant in cordibus suis. Audite quo- 5
 7 niam certa loquor, & eloquium oris mei rectum. Quoniam verita- 6
 8 tem meditatur os meum, & abominantur labia mea impietatem. In 7
 9 justitia enim sunt omnes sermones oris mei, neque est in eis pravum, 8
 10 nec perverfium. Omnes vero sunt manifesti viro intelligenti, & re- 9
 11 citi his qui expetunt scientiam. Suffcipite disciplinam meam, & non 10
 12 argentum; & colligite vobis scientiam magis quam aurum confa- 11
 13 tum. Quoniam melior est sapientia lapidibus pretiofifis, & nihil est 12
 14 quod ei comparetur. Ego sapientia habitavi astutiam: & scientiam 13
 15 & confilium invenio. Timor Domini odit malum; & scientiam 12
 16 et elationem, et viam malam, & os perverfium odio habui. Me- 14
 15 um est confilium, & cogitatio, & intelligentia & fortitudo. Per 15
 16 me reges regnant, & duces, omnes undos iudicia. Per me princi- 16
 17 ples imperant, & duces, omnes undos iudicia. Ego 17
 18 diligentes me diligo, & qui mane confurgunt ad me, invenient me. 18
 19 Divitiz, & gloria mea funt, opes & substantia, & iustitia. Melio- 19
 20 res funt fructus mei auro confato, & auro obrizo; & proventus me- 20
 21 us magis quam argentum electum. In via iustitiz ambulo, in medio 21
 22 femitarum iudicio. Ut hæreditate faciam diligentes me annos multos, 22
 23 & cellaria eorum impleam. Dnminus creavit me in principio creaturæ 23
 24 suæ, & ante opera fua ab initio. Ante feculum præparata funt 24
 25 initio antequam essent terra. Et antequam essent abyfifii montes 25
 26 & antequam essent fontes, moles aquarum. Antequam dentis defici 25
 27 sent, & ante colles condita sum. Antequam faceret terram & flu- 26
 28 mina, & verticem pulveris orbis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 زيف وتكلم في بيته سمعك. * همداه وتكلم. * لا يفتعل قنبل. * 3
 3 زخا صفة عده قنبل. * همدك خبنا باخدا يفتعل قنبل. * حقه وحقا. * 4
 4 زبن ابن. * همدك حنتنقار. * بهدك حقا. * حقا حقا. * 5
 5 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 6
 6 زبن ابن. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 7
 7 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 8
 8 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 9
 9 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 10
 10 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 11
 11 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 12
 12 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 13
 13 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 14
 14 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 15
 15 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 16
 16 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 17
 17 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 18
 18 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 19
 19 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 20
 20 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 21
 21 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 22
 22 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 23
 23 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 24
 24 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 25
 25 زبن حقا. * همدك. * همدك. * همدك. * همدك. * 26

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 قناها في السواهي العالنه هي * وقد وقت في وسط الطرقات * لانها تكمن عند ابواب
 3 المقدرين وفي المداخل تمدح * التكم ايها الناس انصرع ولي بي الناس ارفع صوتي * يا ذوي
 4 الذعه بعهموا ندرا * ويا من لا ادبا لهم صورا فلبكم فيه * اسمعوني فاني اقول العاطا سريوه
 5 وايدي من سواهي اقول مسدويه * لان خلقي يخذ صدقا والسعوات الكلدويه مرفوضه امامي
 6 وكل اقول فمي يعمل * وليس فيها صعب ولا معوج * كلها مسدويه عند الذين يعفوها
 7 ومعلومه عند الذين قد وجدوها علما * حذرو ادبا ولا تحذروا فصر * تسلموا معرفه افضل من
 8 الذهب الابري * اد كسوسات الذهب النقي سدريس * واككمه افضل من الجواهر الكريهه
 9 فصمها * وكل كريم بعدس ما يسواها * انا اكلمه ساكن في الراي والسور * وانا دعوت المعرفه
 10 وكر المعاد * جسمه الرب سمع الطلم والنعطم والكبرياء وطريف الاسراي * انا قد انصت طرف
 11 الطاكين المنويه * في المسور والصور في العظمه لي القوه * في سملك الملوك * ويكتب
 12 المقدرين العدل * في يعظم سان العظامه * وفي يمساك امراة الارض * انا احب الذين كبرويي
 13 والذين يطلبويي كدويي * عمدي العنا والكذ * وافيداء العوايد الكلدوين والعدل * فافبطويي
 14 وخذوني افضل من الذهب والجواهر الكبريم * فان عني افضل من الذهب المنكب * انا في
 15 طريقي العدل اسلك * وفي وسط مهادج العدل انصرف * لكيما ارفع الذين كبرويي فيه دابحه
 16 واملا * كسورهم من اكبريت * ان بدأت اصيركم بالصايرت كل يوم * انذكرو الامور الي
 17 اعدها سد الذهب * الرب خلقي بنو طروفه في اعماله قبل الدهر * اسسي في البدني * قبل
 18 ان تصنع الارض * وقبل ان تكلف الخج * قبل ان تنبعث عيون المياه * وقبل ان يوطد
 19 اجيال * وقبل التلول كلها صنعني * الرب صدمع كورا عير مسكويه * وسواهي مسكويه
 20 للبريه الي تحت السماء * Y y

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

27 * قَم مَدَامْ هَعْدَمَلْ حَفَصَمَ هَوَا ۱۰۵۰ * هَمَّ حَجَبْ سَقْيِ الْاَنْوَا ۱۰۴۰ * هَمَّ رَجَعْمَ ۱۰۳۰
28 حَنَنْجَا جَبْ حَيْدَا ۱۰۲۰ * هَمَّ رَجَعْمَ مَحَقَقْدَا بَا ۱۰۱۰ * قَم مَمَر نَعْمَهْمَا حَمَقْدَا ۱۰۰۰
29 حَضْبِمْ هَمَّ حَجَبْ هَامَّ اَيَّهِيَهْ ۱۰۰۰ * حَقَصَهْ جَدَمَدَا ۱۰۰۰ * حَمَّ سَرَا ۱۰۰۰
30 مَكْمَمَر ۱۰۰۰ * هَمَّ قَرَضْ مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * سَمَّ سَرَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰
31 مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰
32 مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰
33 مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰
34 مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰
35 مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰
36 مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰ * مَمَّ مَدَمَدَا ۱۰۰۰

Quando firmabat caelos, cumeo etiam : & 27
quando confititur circumluc super facie voraginibus. Cum firmaret nubes superne, cumque 28
firmaret fontes abyssi. Quando posuit legem mari, & aquis ne excederent eos ejus : & cum 29
stituit fundamenta terrae, cum eo componenda. In me delectabar quotidie, & jugiter coram 30
eo latabar. Delectabar in orbe terrae ejus, & in gloria bar in filiis hominum. Nunc filii audite 31
me, Beatus qui collicit vias meas. Auditae 32
disciplinam, & elle sapientes & non aberrabit. Beatus homo qui me audierit, & exco- 34
baverit ad fores meas quotidie, & observaverit limina januam meam, Nam egressus viam 35
egressus sunt vitæ: & elicit favorem ad Dño. Qui autem peccant in me, animam suam perdunt: 36
& omnes flores mei, amici sunt mortis.

CAP. IX.

Sapientia edificavit domum, crexitque in ea 1
septem columnas. Er mastravit victimam suam, 2
miscuitque vinum suum, & instruxit meas suas, Ac mistit servos suos, ut clamarent super 3
colles ac dicerent, Qui est parvulus veniat ad me, & cujus manum est iudicium, & alloquar 4
eum. Venite, comedite de pane meo, & bibite de vino meo qui miscui: Et deponite in vobis 6
defectum iudicii vestri, & vivite: et viam rectam cogitate. Infamia maligno conciliat 7
infamiam, et arguit impium macula sua. Ne 8
corripis improbum, ne te oderit: sed corripes sapientem, et diligat te. Da occasionem 9
sapienti, ut amplius lapiat: et doceo justum, ut auget doctrinam suam. Initium sapientie, 10
timor Domini: et scientia iusti, intellectus. Quomiam per eam multiplicabuntur dies tui, 11
et adjicientur tibi dies vitæ. Eli mi si sapiens es, anima tua faciens es et amicus tuis: si autem fueris malus, tu solus habies ipsa mala tua. Qui procedit mendaciter, patitur ventos et abigit volucres caeli; deseruit enim viam vincer suæ, et oblitus est semite ministerii sui, et currat per desertum iniquorum: et ab ea 12
vina que trita est vagatur per locum sitibundum: & is etis quidem colligit nihil.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

27 * حَمَم سَوْمِ السَّمَاءِ كَمَب مَعَا حَاصِرًا ۱۰۷۰ * لِمَا اَرْتَدَّ عَرْسَهْ وَوَفَّ الرِّيَّاحِ ۱۰۶۰ * حَمَم صَعَجِ العَيْنِمْ اَلَّتِي فِي ۱۰۵۰
28 العَلَا ۱۰۴۰ * وَاَلِمَا جَعَلَ الِئْتِيَالِمْ اَلَّتِي تَحْتَ السَّمَاءِ وَنَسَمَهْ ۱۰۳۰ * وَصَعَجِ اَسْأَسِ الْأَرْضِمْ وَوَيَهْ رَاكِبَهْ ۱۰۲۰ * كَمَب ۱۰۱۰
29 عَمَدَهْ بَاطِمَهْ ۱۰۰۰ * اَمَّا كَمَبِ الْاَلَّتِي يَسُرُّ فِي كُلِّ يَوْمٍ ۱۰۰۰ * كَمَبِ اَوْجِحْ يَوْجِهَهْ كُلَّ وَهَبْتِ ۱۰۰۰ * لِمَا فَوَّجِ اِذْ كَمَبِلْ ۱۰۰۰
30 اَبْتِدَاعِ السَّمَاوِيَهْ ۱۰۰۰ * وَاسْتَبْسَرِ بَابِنَاءِ النَّاسِ ۱۰۰۰ * فَالآن يَا بَنِي اسْمَعِي ۱۰۰۰ * وَمَعْبُودِ الرَّجُلِ الْاَلَّتِي يَسْمَعِي ۱۰۰۰
31 وَالانْسَانَ الْاَلَّتِي يَحْبُطُ طَرَفِي ۱۰۰۰ * اِذْ يَسْمَعُ كُلَّ يَوْمٍ مِنْ اَبْوَابِي ۱۰۰۰ * وَيَكْبُطُ اَوْرَانَ مَدَاخِلِي ۱۰۰۰ * لَأَنْ ۱۰۰۰
32 كَارِحِي كَارِجِ الْاِحْيَاةِ ۱۰۰۰ * وَمَنْ الرَّبِّ يَسْمَعِدُ اِئْتِيَالَهْمَا ۱۰۰۰ * فَالَّذِينَ يَكْطُبُونَ اِلَيَّ اَمَّا يَبْقَاوْنَ وَيَبْدُون ۱۰۰۰
33 اِلَيَّ نَفْسِهْمَ ۱۰۰۰ * وَالَّذِينَ يَسْمَعُونَ يَكْمُونُ الْمَوْتِ ۱۰۰۰ * الْفَصْلُ الْاَسْمَاعُ ۱۰۰۰
34 * اَكْكَمَهْ اَبْتَبَ لَهَا لَيْسًا ۱۰۰۰ * وَسَمَدَمَهْ بَسْبِجِ اصْطَبْنِمْ ۱۰۰۰ * وَوَجَعَتْ حَمَائِهْمَا وَمَجَبَتْ فِي كَمَبِ حَمْرِهْمَا ۱۰۰۰
35 * وَسَوْمَتْ مَادِلَهْمَا ۱۰۰۰ * وَارْتَمَتْ عَمِدَهْمَا دَاعِمَهْ ۱۰۰۰ * بَسْمَادَهْ عَالِ اِلَيَّ كَأَسْهَابِ فَايَلَهْ ۱۰۰۰ * مَنْ كَانَ لَا فَطْنَهْ لَهُ ۱۰۰۰
36 * فَيَكْبُحُ اِلَيَّ ۱۰۰۰ * وَقَالَتْ لِلَّذِينَ ارْتَضَاهُمْ بَاقِصَهْ ۱۰۰۰ * هَلَمُّوا كَلُومًا مِنْ اَصْبَارِي ۱۰۰۰ * وَسَابِقُوا الْاَكْمَانَ اَلَّتِي مَرَجَبَهَا ۱۰۰۰
37 * لَكُم ۱۰۰۰ * اَسْرِكُوا الْعَبَاوَةَ لِمَدَاكُمَا اِلَى الْاَبْدَانِ ۱۰۰۰ * وَاطْلُبُوا الْعُقْبَةَ لِنَعْسُوا ۱۰۰۰ * وَيَقُومُونَ فِي مَعْرِفَتِكُمْ ۱۰۰۰
38 * فَهَمَاءُ ۱۰۰۰ * مِنْ اَبْوَابِ الْاَرْوَآءِ سَيَلْحَدُ لَدَانَهْ هَوَا ۱۰۰۰ * وَمَنْ يَبُوجِحِ اِلْمَدَائِفِ يَكْبُحُ الْعَيْبَ لَدَانَهْ ۱۰۰۰ * لَأَنْ ۱۰۰۰
39 * يَبُوجِحِ الْاَرْوَآءَ لِئَلَّا يَمَعْمُوكَ ۱۰۰۰ * وَجِمْ حَكَمَهْمَا فَيَكْمَبُكَ ۱۰۰۰ * لَأَنْ تَسْمَكَ مِنْ لَا حَكْمَهْ لَهُ فَمَعْمَدُكَ ۱۰۰۰ * اَعْطِ الْاَكْلَامَ ۱۰۰۰
40 * حَكْمَهْ فَيَبْدُونَ اَوْفَى حَكْمَهْ ۱۰۰۰ * عَرِفِ الصَّدِيقَ حَكْمَهْ فَيُرِيكَ فَبَوْلَهْ ۱۰۰۰ * مَسْمَادَهْ اَكْكَمَهْ كَمَاعَهْ الرَّبِّ ۱۰۰۰
41 * وَرَايَ الْمَغْسُطِينَ فَيَهْمَا ۱۰۰۰ * وَالَّذِينَ الصَّلَاحِ هُوَ اَنْ يَعْرِفَ السَّرِيْعَهْ ۱۰۰۰ * لَأَنَّكَ لَمْ تَكُنْ اَكْمَالَ نَعْسِ رَوَانَا ۱۰۰۰
42 * طَوِيْعَهْ ۱۰۰۰ * وَيَسْرِيَاكُ بِذَلِكَ سَمْسِنِ الْاِحْيَاةِ ۱۰۰۰ * يَا بَنِي اِنْ تَكُنْ حَكْمًا فَتَكْمَلُونَ حَكْمَهْمَا لِنَعْسِكَ ۱۰۰۰ * وَرَفَيْكَ ۱۰۰۰
43 * وَلَنْ يَبْرَبَ رَوِيَا ۱۰۰۰ * فَسَعْرِفِ الْاَسْوَأَ وَحَدَكَ ۱۰۰۰ * وَمَنْ يَمَعُ بِالْاَكْدَابِ فَذَلِكَ يَمَرَعِي الرِّيَّاحِ ۱۰۰۰ * وَمَسْمَلْ هَذَا ۱۰۰۰
44 * يَكْرِي طَبَوِيَا طَابِينَ ۱۰۰۰ * لَأَنَّ تَرَكْتُ طَرَفِي كَمْرَهْ ۱۰۰۰ * وَصَلَّ فِي سَبِيلِ الْبَحْرِ ۱۰۰۰ * وَسَمَلْتُ فِي فَعْرِ لَا مَاءَ ۱۰۰۰
45 * فِيَهْ ۱۰۰۰ * وَارِثَا بَرِيَهْ فِي جَرَبِ الْعَطَشِ ۱۰۰۰ * يَكْبُحُ بَيْدِيَهْ مَا لَا يَمْرُلُ لَهْ ۱۰۰۰

Dom stabili: caelis, & quibus em cae- 27
rare, & dum sparent: libation suum su- 28
per vitas. Dum fecerit vires que sunt
in excessu, firmas: & dum faceret fontes
qui sub caelo sunt, stabiles: & fecerit: sicut 29
damantate stabiles ac firmas. Et cum de- 30
pad ipsam componeret. Ego enim in quo
latabar per singulos dies, quod dabit in
facie ipsius singulis momentis: Quando 31
gazuli est post absolutione summationem
obis terrarum, & desolatus (si in filis
hominum: & nec si mi, audi me, beatus 32
est enim vni qui audit me, & homo qui
collocat: vias meas. P gilas quo 33
tid. & ad fores meas, & custodiam mesu- 34
ras liminum meorum. Quomodo fides mea 35
sunt fides eius, & à romino consecra-
tur possessionem ejus. Quis autem peccat; 6
contra me, cervi iniquitatem committit,
& delinquat in animam suam: & qui
me oderant, d. lignis motem.

CAP. IX.

Sapientia edificavit domum, & sul- 1
citavit ea septem columnis. Er mastravit 2
victimam suam, & miscuit in calice vinum
suum, & instruxit in calice vias suas, Et 3
mistit servos suos, ut clamarent super col-
les suos, vocantes alio clamore ad calcem
suam, dicens, Qui est filius potentia, de- 4
clinet ad me. Dixitque in quibus dicit
confitemur; Pax, eade de panibus meis, 5
& bibite vinum quod miscui vobis. Dele- 6
ctaque improbandum, ut regerent in a-
te. Nam & petite prudentiam, ut vivatis
& prosperatis in dultitia vestra intellegi- 7
tes. Qui erudit malis, acquirit sibi opor- 8
tunitatem: & qui corripit iniquum, parat
sibi ignominiam. Ne reprehendas malos, 8
ne te odio prosequantur: & corripes sapien- 9
tem: & auferit te. Ne redarguas eum cum
non est sapientia, quia te odio habebit. Da 9
sapienti occasioem, & erit sapientior: 10
dnce justum sapientiam, & augebitur acci- 11
pio ejus. Inimicus sapientie, timor Do-
mini: & mens justorum: rudentia: & me- 12
moriam bona est, ut scias legem. Quomiam 11
hoc modo vivit longum tempus, & augetur
sapientia tibi anni vitæ. Eli mi, si fueris 12
sapiens, vitimes sapiens eris & solidus
vires: & si servas malum, esperavit calamitates
fobis. Qui autem fidit mendaciam, 12
ipse observavit ventos: & qui talis est, cur-
vat post volucres volantes. Is enim dicitur,
qui vivit recte, & est observans in senti- 12
tu arvi, & ambulat per desertum iniquo-
rum, & terram desertam cum viribus
fructum: colliget vitulos suis quot
cari fuerit.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

27 * قَبْ خَلَمَ هَضَلًا خَصَدَه وَتَنِي. هَوَّجَ حَبَّ سَوِيَّةٍ لِي. أَقْبَلْتَنِي خَلْمًا * هَوَّجَ إِبْرِيمَ
 28 حَنْتًا جَبَّ حِيَالًا. هَوَّجَ إِبْرِيمَ حَوَّجًا بِالْوَهْمِ. * قَبْ خَصْرُ بَعْدَهُمَا حَنْدًا. هَوَّجَ إِبْرِيمَ
 29 خَنْبِيقَ قَهْدِهِ. هَوَّجَ حَبَّ هَدِيقَةِ زُرْجَا. * حَصَدَه حَاصِلًا مَدَّ سَا. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ
 30 قَهْتَمَر. حَصْرُ كَرِصَ مَدَّ سَازِزَ مَدَّ سَازِزَ مَدَّ سَازِزَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ
 31 حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ
 32 حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ
 33 حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ
 34 حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ
 35 حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ
 36 حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ. * حَصْرَ سَازِزَ إِبْرِيمَ

Quando firmabat caelos, cum eorum: & 27
 quando constituit circulum super faciem voragi- 28
 nis. Cum firmaret nubes super eum, cum que 29
 firmaret fontes abyssi. Quando posuit legem 30
 mari, & aquis ne excederent eos sicut: & cum 31
 statuit fundamenta terrae, cum ea componeret. 32
 In me delebatur quotidie, & jugiter coram eo 33
 letabar. Delelabar in orbite terrae eius, & 34
 gloriabar in filiis hominum. Nunc filii audent 35
 me, Beatus qui cultodit vias meas. Beatus 36
 disciplinam, & elite sapiens, & non aberrabit. Beatus homo qui me audierit, & excu-
 baverit ad fores meas quotidie, & observave-
 rit limina junuatur meorum, Nam egressus ve-
 rit, & egressus sunt vias: & elicit favorem à Dño.
 Qui autè peccat in me, animam suam laudat: &
 omnes olores mei, amici furis mortis.

CAP. IX.

Sapientia edificavit domum, & erexitque in ea
 septem columnas. Et masavit vitulum suam,
 miscuitque vinum suum, & iulxit mensas
 suas. Ac misit servos suos, ut clamarent super
 colles ac diceant, Qui est parvulus veniat ad
 me, & cyrus manuè illi iudicium, & alloqua-
 rum. Venite, comedite de pane meo, & bibi-
 te de vino meo q' misit: Et deponite à vo-
 bis delectum iudicii vestri, & vivite: etiam viam
 rectam cogitate. Disciplina maligno conciliat
 infamiam, et arguit impium macula sua. Non
 corripis improbum, ne te oderit: sed corripe
 sapientem, ut diligit te. Da occasionem
 sapienti, ut amplius lapiat: et doce justum, ut
 augeat doctrinam suam. Initium sapientiae,
 timor Domini: et scientia iustitiae, intellectus.
 Quoniam per eam multiplicabuntur dies tui,
 et adjicietur tibi dies vitae. Fili mi si sapiens
 es, anima tua facta sapiens es: et amicus tuis: nisi
 autem fueris malus, tu solus hauries ipsa mala tua.
 Qui procedit mendaciter, pascit ventos et ab-
 igit volucres coeli; deferunt enim viam vi-
 vine suae, et obtus est siniter ministroi sui,
 ut currat per desertum iniquorum: et ab ea
 via que trita est vagatur per locum scitibuan-
 dum: et eis quidem colliget nihil.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

27 * حَمِن سَوْمَ السَّمَاءِ كَتَبَ مَعَهَا حَاضِرًا. وَلَمَّا أَوْرَدَ عَرَسَهُ قَوْفَ الرِّيحِ * حَمِن صَعَجَ العِينِمْ الِئِي فِي
 28 العَلَاءِ قَوْبِيَةً. وَلَمَّا جَعَلَ التِّلْبِيعَ الِئِي كَتَبَ السَّمَاءَ وَبَعِثَهُ * وَصَعَجَ أَسَاسَ الأَرْضِ قَوْبِيَةً رَاسِيَةً * كَتَبَ
 29 عِدْدَهُ نَاطِقَةً. أَمَا كَتَبَ الَّذِي يَسِرُ فِي كُلِّ يَوْمٍ * كَتَبَ أَوْرَجَ يَوْجِهَهُ كُلَّ وَبْتٍ * لَمَّا وُجِعَ إِذَ كَتَبَ
 30 أَسْدَاعَ السَّكَوْنِيَةِ. وَاسْتَنْدَسَ بِأَنبَاءِ المَائِينِ * قَالَنَ يَا بِي اِسْمَعِي * وَمَعْمُوتَ الرَّجُلِ الَّذِي يَسْمَعِي
 31 وَالأَنسَانَ الَّذِي يَحْفَظُ طَرِيْقَ * إِذَ يَسْهَرُ كُلَّ يَوْمٍ عَلى أَبْوَابِي * وَيَحْفَظُ أَوْزَانَ مَدَاخِلِي * لِأَنَّ
 32 كَارِحِي كَارِحَ الكَيَاةِ * وَمَنَ الرَّبِّ يَسْتَعِينُ إِتْرَاهُمَا * فَالَّذِينَ يَحْتَطُونَ إِلى إِهْمَا يَبْأَفُقُونَ وَيَبْذَبُونَ
 33 إِلى تَعْطِيشٍ * وَالَّذِينَ يَعْجُونُ يَكُونُ المَوْتُ
 34 * الفَصْلُ التَّاسِعُ

Dum stabili: calos, & eorum: & 27
 cum eis: & cum eis: & cum eis: & cum eis: & cum eis: 28
 in excelsis, firmas: & cum fuerit firmas: 29
 qui sub calos sunt, stabiles: Faceretq' sum- 30
 dam: & in excelsis: & in excelsis: & in excelsis: 31
 pud ipsum componens. Nunc cum in quo 32
 letabatur per fugatus dies, gaudium in 33
 facie ipsius singulis nominat: Quando 34
 gressus est post altitudinem summam in 35
 omnes terrarum, & delectatus est in filiis 36
 hominum. Nunc autem me, & me: & me: & me: 37
 est enim qui qui audit me, & homo qui 38
 callidus est: & me: & me: & me: & me: 39
 tidie ad fores meas: & custodiet mensas 40
 meas: & me: & me: & me: & me: 41
 me: & me: & me: & me: & me: 42
 me: & me: & me: & me: & me: 43
 me: & me: & me: & me: & me: 44
 me: & me: & me: & me: & me: 45
 me: & me: & me: & me: & me: 46
 me: & me: & me: & me: & me: 47
 me: & me: & me: & me: & me: 48
 me: & me: & me: & me: & me: 49
 me: & me: & me: & me: & me: 50

CAP. IX.

Sapientia edificavit domum, & sal-
 tavit eam se tem columinis. Et masavit
 vitulas suas, & iulxit in calice vinum
 suum, & iulxit mensas suas. Et misit ser-
 vos suos, & vocavit ad clamorem ad colles
 suum, dicens: & qui est sine prudentia, de-
 cline ad me. Dixitque in quibus desit
 consilium; & vitæ, edite de panibus meis,
 & bibite vinum quod misit vobis. Der-
 liquit imprudentiam, ut reverteret in re-
 lationem: & petite ponderarim, ut vocatim
 et profuturum in doctrina vestra intellegen-
 tes. Qui erudit maior, acquirit sibi op-
 portunitatem: & qui carpit iniquum, proter
 subiugantur. Revertentur maius, &
 ne te odio profugantur: corripie sapien-
 tem: & amabit te. Ne vedagras cum cui
 non est sapientia, quia te odio habebit. Da
 sapienti occasionem, & erit sapientior:
 doce justum sapientem, & augetur ac-
 ceptio eius. Initium sapientie, timor Do-
 mini: & mens iustorum in radice: & me-
 moria bona est, ut scias legem. Quoniam
 hoc modo vitas longam vitam, & angu-
 stantur tibi anni vitæ. Filii mi, si fueris
 sapiens, timent sapiens eris: & fidelis ius-
 tus: & si fueris malum, experietis cala-
 mitates solus. Qui autem fidit mendaci-
 tate, ipse observat veritas: & qui talis est,
 non possit voluere voluntas: in enim derel-
 quit viam vias: & abierit in sensu
 suum, & ambulavit per desertum iniquo-
 rum: & terram desertam cum turba
 fuerit: & collige manibus suis quot
 carer fructibus.

Verfio VULG.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatioe LATINA.

משלי :

quicquam oculi non & simplicitatis tumulanti subitane Mulier
אשה נכסלות הומיה פתיוח פוזחא ובל ירעה מה :
13 אשכחתי מן הים פתיוח פוזחא ובל ירעה מה :
14 אשכחתי מן הים פתיוח פוזחא ובל ירעה מה :
15 אשכחתי מן הים פתיוח פוזחא ובל ירעה מה :
16 אשכחתי מן הים פתיוח פוזחא ובל ירעה מה :
17 אשכחתי מן הים פתיוח פוזחא ובל ירעה מה :
18 אשכחתי מן הים פתיוח פוזחא ובל ירעה מה :

Mulier stulta & clamosa, pleo-
oq; illecebris, & nihil omni-
13 Mulier stulta, & clamosa, pleo-
oq; illecebris, & nihil omni-
14 Mulier stulta, & clamosa, pleo-
oq; illecebris, & nihil omni-
15 Mulier stulta, & clamosa, pleo-
oq; illecebris, & nihil omni-
16 Mulier stulta, & clamosa, pleo-
oq; illecebris, & nihil omni-
17 Mulier stulta, & clamosa, pleo-
oq; illecebris, & nihil omni-
18 Mulier stulta, & clamosa, pleo-
oq; illecebris, & nihil omni-

(m) Mulier insipiens, & audax, 13
indigna buccelle fit, que non no-
vit pudorem: Sedet in foribus
sua domus, super scilicet palatum
in plateis, aducens praeterites
14 & est qui recte perque in
vitiis suis: Quis est vitiis suis?
15 pueri istius, avertit ad me:
16 domus attingit, & aqua furis
(n) dulcem. Isti autem non no-
vunt, quia (o) vitium est apud
eam perent, & in (p) profundum
inferni occurrunt. Sed ipsi non
moreri in loca, neque in vicinis ocu-
lum tuum ad eam: Ita enim trans-
ibit aquam (q) alienam. Ab a-
qua autem aliena abstinere tu: Con-
de fonte alieno ne biberas: in lon-
gum vitas tempus, adjuvantur
etiam tibi anni vite.

C A P. X.

filii & ; patrem laetificabit sapiens Filius Solomon Parabolæ
משלי שלמה בן חכם ישעיה אב וכן
1 משלי חזקת אמו :
2 רשע זקוקה הציל מסותה : לא ירעה
3 יהור נפש צדיק והורר רשעים יהור :
4 ראש עשה כדרימה וכן הרוצים עשיר :
5 יגד בקיץ בן משכיל נדבם בקיץ :
6 בן מבשל : ברכת לראש צדיק וכן :
7 לשעים יכפרה חסם : וכן לבכרה :
8 ושם רשעים ירקב : חכם לב ינקח :
9 מצות ואירי שפתים ילבט : הולך פתוח :
10 ילך בטח ומעקש זרכו וורע : קרץ :
11 מקור חיים פן צדיק ופי לשעים יכפרה חסם :
12 שנתה חטור מרנים ועל פה לשעים :
13 חכמה נבון בשפתים : חכמה :
14 חכמה ושכט לו חכמה לב : חכמה :
15 יצפני רעת ופי צילר ממה קרבה :
16 הון עשיר קרבה וון מחתרת דלים :

Parabolæ SALOMONIS.

C A P. X.

Filius sapiens lætificat patrè:
filius verò stultus mortificat eam
matris suæ. Nil proderunt
thesauri impietatis: iustitia
3 ve-d liberabit à morte. Non
affliget Dominus fame ani-
mam iusti, & insidias impio-
rum subvertet. Egessitate
operata est manus remissa:
manus autem forium divitias
parat. Qui nititur mendaciis,
licet pacifit ventos: idem au-
tem ipse sequitur aves volan-
tes. Qui congregat in messe,
filius sapiens est: qui autem
sterit æstate, filius confusio-
nis. Benedictio Domini ius-
super caput iusti: os autem im-
piorum operit iniquitas. Mem-
oria iusti cum laudibus: &
nomen impiorum putrefcet.
8 Sapiens corde præcepta sus-
cepit: stultus cæditur labiis.
9 Qui ambulat simpliciter, am-
bulat confidenter: qui autem
depravat vias suas, manifestus
10 erit. Qui annuit oculo, dabit
dolorem: & stultus labiis ver-
11 berabitur. Vena vitæ, os iusti
& os impiorum operit iniqui-
tatem. Odium sùfcitat rixas:
& univerfa delicta operit cha-
12 ritas. In labiis sapientis in-
venitur sapientia: & vir-
ga in dorso ejus qui indiget
13 corde. Sapientes abscondunt
scientiam: os autem stulti
14 confusio proximum est. Sub-
stantia divitis, urbs fortitudi-
nis ejus: pavor pauperum,
15 egessitas eorum. Opus iusti ad
vitam: fructus autem impii
ad peccatum.

MS.A. (z) ἄσφατος (h) ἀπειθείας ἰδὸν, (δ) ἐν δόξῃ ἢ ἐρηνοσύνης (h) ἠὲ ἀ-
ποστ(ῆ) ἄσφατος (h) ἀπὸ τῆς (λ) ἡγ(ῆ) ἀσφατος ποταμὸν ἀποστ(ῆ) ἀπὸ (μ) ἡγ(ῆ)

KE 6. I.

CAP. X.

Y Id est Caput duxerunt patres, i-
dem: filius verò stultus mortifi-
cavit matrem. Non proderunt thesauri
impie: iustitia autem libera-
bit à morte. Non affliget
Dominus fame animam iusti:
viam autem impiorum operit.
Pauperitas fame humiliat: ma-
nus autem forium dicitur. (c) Fi-
lius eruditus sapiens erit: im-
pudens autem multiro utitur: (d)
Incolimus vitæ, ab estia filius in-
telligens, corruptus autem à ven-
to fit in messe filius (e) iniquus.
Benedictio Domini super caput ius-
ti: os autem impiorum operit.
(f) Incolimus incompunctum. Memor
7 iustorum (g) cum entoniam:
nomen autem impii (h) extinguetur.
Sapiens corde suscipit man-
data: qui autem non est iustus
labiis, (i) pervertit agens supplan-
tabitur. (j) Amibius (k) sim-
pliciter, ambulat filius: qui au-
tem (l) infortinet vitas suas, cog-
noscat. Qui innotet oculis cum
dolo, congregat vitas meas: et
qui autem arguit cum libertate,
pacifict. Fov vitæ in (m) nota
nil iusti: os autem impii operit
perditio. Odium suscitavit con-
tentio: omnes autem (n) non
contentiosos operit amicitia. (p)
Qui è labiis profert sapientiam,
13 (q) vitæ percussit vitam exor-
dem. (r) Sapiens accumulabit
14 festum: os autem temerarii ap-
propinquat contritionem. Possitio
15 divitum civitas (s) munita: (t)
contritio autem impiorum pauper-
tas. Opera iustorum vitam faci-
16 unt: (u) fructus autem impiorum
(x) peccata.

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Mulier stulta & vaga, insipiens, & nescit bonum. Et habitat in porta
domus suæ, super scilicet elevatam & firmam. Et vocat transeuntes per
viam, quorum via recte sunt. Ut insipiens veniat ad eam, & indi-
genti intellectui dicit: Aquæ furtivæ dulces sunt, & panis absconditus
suavis. Et nescit quoniam gigantes dejicit ibi, & in profundis inferni
omnes qui invitati sunt ab ea.

Mulier stulta & vaga, insipiens, & nescit bonum. Et habitat in porta
domus suæ, super scilicet elevatam & firmam. Et vocat transeuntes per
viam, quorum via recte sunt. Ut insipiens veniat ad eam, & indi-
genti intellectui dicit: Aquæ furtivæ dulces sunt, & panis absconditus
suavis. Et nescit quoniam gigantes dejicit ibi, & in profundis inferni
omnes qui invitati sunt ab ea.

C A P. X.

Parabolæ Saloomonis, Filius sapiens lætificat patrem suum, & filius
stultus mortificat eam matris suæ. Non profunt thesauri impii, & ju-
stitia liberat à morte mala. Non facit elurire Dominus animam iusti, &
substantiam impiorum expellet. Pauperitas attenuat vitum dolorem,
& manus recti divitias parat sibi, Qui operatur in æstate, filius pru-
dens est: & qui dormit in messe, filius est confusioinis. Benedictioes
6 erunt super capita iustorum, & in ore impiorum operitur rapina. Me-
moriam iustorum benedictio erit, & nomen impiorum extinguetur. Sa-
piens corde suscipit præcepta, & stultus labiis suis capietur. Qui am-
bulat in perfectione, ambulat in spe, & qui pervertit vias suas, notus
erit. Qui annuit oculis suis, dabit tristitiam, & perverfus labiis suis
10 comprehendetur. Fons vitæ, os iustorum, & os impiorum injuriam te-
nit. Odium incitat rixas, at univerfa delicta operit charitas. In labi-
13 is prudentis invenitur sapientia, & virga corpori ejus qui indiget in-
tellectu. Sapientes abscondunt scientiam, & ori stultorum consumptio
14 proxima. Substantia divitis civitas est roboris ejus, & consumptio pau-
15 perum necessitas eorum. Opera iusti ad vitam, fructus [autem] impii
ad peccatum.

Parabolæ Saloomonis, Filius sapiens lætificat patrem suum, & filius
stultus mortificat eam matris suæ. Non profunt thesauri impii, & ju-
stitia liberat à morte mala. Non facit elurire Dominus animam iusti, &
substantiam impiorum expellet. Pauperitas attenuat vitum dolorem,
& manus recti divitias parat sibi, Qui operatur in æstate, filius pru-
dens est: & qui dormit in messe, filius est confusioinis. Benedictioes
6 erunt super capita iustorum, & in ore impiorum operitur rapina. Me-
moriam iustorum benedictio erit, & nomen impiorum extinguetur. Sa-
piens corde suscipit præcepta, & stultus labiis suis capietur. Qui am-
bulat in perfectione, ambulat in spe, & qui pervertit vias suas, notus
erit. Qui annuit oculis suis, dabit tristitiam, & perverfus labiis suis
10 comprehendetur. Fons vitæ, os iustorum, & os impiorum injuriam te-
nit. Odium incitat rixas, at univerfa delicta operit charitas. In labi-
13 is prudentis invenitur sapientia, & virga corpori ejus qui indiget in-
tellectu. Sapientes abscondunt scientiam, & ori stultorum consumptio
14 proxima. Substantia divitis civitas est roboris ejus, & consumptio pau-
15 perum necessitas eorum. Opera iusti ad vitam, fructus [autem] impii
ad peccatum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 * **وَرِزْسُ بَيْتِلِ نَهْرًا كَذِبًا. وَهَنْتِلُ دَمْعُهُمَا لَ هَمَلًا ٥٥.** * **مَقْتَمُ حَكِيمٌ حَقِيمًا**
 18 **حَقِيمًا وَحَقًّا. وَبَدْحُفُ حَمَلًا سَهْمٌ وَحَنْتِلُ ٥٥.** * **صَفِيٌّ أَوْ حَمَلًا لَا مَدْحًا قَبْلَ حَقْلًا**
 19 **وَسَهْمٌ سَهْمًا وَهَمَلًا. * هَامِدٌ حَمَلٌ حَمَلًا وَرِزْمًا. هَكْحَا وَحَقْلًا حَمَلًا ٥٥.**
 20 **سَهْمًا وَرِزْمًا هَمَلًا وَحَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 21 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 22 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 23 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 24 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 25 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 26 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 27 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 28 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 29 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 30 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 31 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**
 32 **وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا وَرِزْمًا. هَمَلًا وَرِزْمًا حَمَلًا**

CAP. XI.

Bilances dolosae abominatur Dominus: & ponderibus iustis oblectatur. Ubi intrat obsecrator, intrat ignominia: humilibus autem sapientia. Spes iustorum astructur: & superbia peccatorum destruetur. Non produntur divitiae in die irae: iustitia vero liberabit a morte. Aequitas integri dirigit viam ejus: & in impietate sua corruet impius. Iustitia rectorum salvabit illos: at iniqui iniquitate sua capientur. Cum moritur vir impius, perit spes ejus: & spes malignorum peribit. Justus ab angustia liberabitur, & subintrabit impius pro eo. Impius ore suo corrumpit focum suum: at iusti per scientiam confirmabuntur.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * **طَرَفُ كَيْبَاهِ يَكْفِطُهَا الْاَدَبُ. وَالْاَدَبُ الَّذِي لَا يُوَجِّعُ يَبْلُغُ * السَّمْعَاتِ الطَّالِمَةِ نَعْسِي صَاحِبِهَا**
 18 **عَدَاوَةُ الدِّينِ يَبْرُزُونَ الْعَرِيَاءُ اَوْلِيَاكَ اَعْمِيَاءُ كَثِيرًا * مَن كَسَرَ الْكَلِمَةَ لَمْ يَبْلُغْ مِنَ الْكُتُبِ**
 19 **وَمَنْ يَسْمَعُ عَلَيَّ سَلِيمٌ يَكُونُ لِي نَبِيًّا * وَفِيهِ كَمِثْرِينَ لِسَانَ الْمَسْطُ * وَفِيهِ الْمَنَافِعُ يَدُلُّ * سَعَوَاتُ**
 20 **الْمُسْطَمِينَ بِعَرَفِ الْعَلِيَّاتِ وَالْاَعْمِيَاءُ يَمُودُونَ فِي الْعَاقَةِ * بَرَكَةُ الرَّبِّ كَيْفَ رَأَسِ الْمَسْطُ هَذَا بَعْدِيهِ**
 21 **وَمَا يَصَافُ الْبَدَنُ حَرَنَ فِي الْعَلْبِ * الْعَبِيُّ يُلْمَسَانِي بِعَمَلِ الْاَسْوَاءِ * وَكَيْفَ كَمَةِ نَبِيحِ الْاِنْسَانِ فَطِنَهُ ***
 22 *** الْمَنَافِعُ يَمُودُ فِي الْهَلَاكِ سَهْوَةً الْمَسْطُ مَعْبُودَةٌ * فِي عَمُورِ الرَّبِّ يَبْدَأُ الْمَنَافِعُ * وَالْمَسْطُ اِذَا**
 23 **كَلَّمَكَ يَسْلَمُ اِلَى الْاَبَدِ * كَمَا اَنْ اَكْصِرُمْ صَارَ لِطَارِاسٍ وَاللِّدْحَانُ لِلْعَيْمِيْنَ * كَذَلِكَ كَجَاوِرِ السَّرِيْعَةِ**
 24 **صَارَ لِمَنْ يَسْتَصْحَبُهُ * حَسِيهِ الْمَوْتُ بَرِيْدًا اَيَّامًا * وَسَيُّو الْمَنَافِقِيْنَ لِمَنَافِقِصُ * السَّرْوَرُ يَدَاوِمُ**
 25 **الْمُسْطَمِينَ * وَرِجَاءُ الْمَنَافِقِيْنَ يَهْلِكُ * حَصْنُ الْبَلَاءِ كِحَافَةُ الرَّبِّ * وَالْمَسْطُ يَمْلِكُ الْعَامِلِي الْاَسْوَاءِ ***
 26 *** الْمَسْطُ مَا يَتْرَاكِي مَدَا الْاَنْفَرِ * وَالْمَنَافِقُونَ لَمَنْ يَسْكُبُونَ الْاَرْضَ * وَمِ الْمَسْطُ يَعْطُرُ حِكْمَةً ***
 27 **وَلِسَانُ الطَّالِمِ يَجْبَاحُ * سَعَوَاتِ النَّاسِ الْمَسْطَمِينَ يَعْطُرُ نَعْمًا * وَمِ الْمَنَافِقِيْنَ يَبْعُوجُ مَالُوفًا ***
 28 *** الْعَصَلُ الْكَاذِبِي حَسَرُ ***

Las vite custodit disciplina: & diſciplina que non corrumpit, in errorem inducit. Labia iniqua operantur illa liberatorem inimicitia: qui promouet mendaciam, ipſe ſuus inſipientes vadit. Quis multiplicat verba, non erudit peccatum: & qui parit labia ſuis, eſt peccator. Argentum probatum, lingua juſta: & cor impii macerſcit. Labia juſtorum docent ſabulna: inſipientes autem moriuntur in ceſſat. Benedicſtio Domini ſuper caput juſti deſuperſpiciat, & comburatur cum mavor in corde. Inſipientes ſicut quia ſua operatur mala: & ſapientia generat hominis intelligentiam. Iniquus verſatur in interitu: deſiderium juſti eſt acceptum. In tranſitu in bonis probi inſipia: juſtus autem cum deſiderat, ſeruat in aeternum. Sicut uua acerba eſt inſenſa dentibus, & fons oculis: ſic tranſgreſſio legis nocet ei qui amat illam. Timor mortis augeſt dies: & anni impiorum diminuantur. Letitia perſeuerat cum juſtis: & ſpes iniquorum peribit. Aex juſti, timor Domini: & factio, operantibus iniquitate. Juſtus non relaxabitur in aeternum, impius vero non habitabit terram. Os juſti ſilloc ſapientiam, & lingua impii exſcabitur. Labia hominum juſtorum ſilant delicias, & os iniquum peruerteret inſaniam.

CAP. XI.

Statera dolosae sunt abominande coram Domino, & mensura iusta est accepta apud eum. Quocunque ingreditur superbia, ibi est deſpectus, os vero humilium meditabitur sapientiam. Perſectio rectorum in bono, dirigit eos: & peruerſitas tranſgreſſorum maculat eos. Dilatationes & operes non produnt in die furoris: iuſtiti autem liberabit a morte. Juſtus cum moritur, reliquit poſt ſe lamentationem ſuper ſepulchrum: in interitu vero iniquorum erit ſillicitio & letitia. Juſtiti ſcientia erit diſcretio immaculata: & in impietate precipitabitur iniquus. Juſtiti hominum rectorum liberabit eos: & tranſgreſſiones legem capientur propter caritatem conſilii. Cum obiter uir juſtus, uulſo modo peribit ſpes ejus: & gloria iniquorum diſſipabitur. Juſtus eſſigiet laqueum, & trahetur iniquus pro eo. In ore iniquorum laqueus eſt inedia ubi: at bene facta juſtorum ſpes eſt iſtis caſacilitas.

1 *** الْمَوَارِينُ الْعَاسَةُ مَرْدُولَةٌ فَكَلِمَةُ الرَّبِّ وَالْمَعْيَارُ الْمَسْطُ مَعْبُودَةٌ عِنْدَهُ * حَيْثُ مَا يَدْحَلُ الْعَسْطُ فَهَكَذَا**
 2 **الْهَوَانُ وَمِ الْمَنَافِقِيْنَ يَهْدُ حِكْمَةً * كَالِ الْمَعْمُومِيْنَ فِي الْكَبْرِ يَسْتَدْفِعُ * وَمَعْرِفَةُ الْكَاثِرِيْنَ يَسْتَلْسِرُهُمْ ***
 3 *** النِّعَمُ وَالْاَمْوَالُ مَا تَسْعُ فِي يَوْمِ الْعَصَبِ * وَالْعَدْلُ يَكْتُمِي مِنَ الْمَوْتِ * الْمَسْطُ اِذَا مَاتَ حَلَفَ نَدَمًا**
 4 **عَلَيْهِ * وَهَكَذَا الْمَنَافِقِيْنَ يَصْبِرُ بِهِ مَسَارِعُهُ وَسَمَانَةٌ * الْعَدْلُ يَهْدِي وَيَعُودُ طَرَفًا لَا عَيْبَ فِيهَا * وَالْعَاقِبَةُ**
 5 **يَمُودُ فِيهِ الطَّالِمُ * عَدْلُ النَّاسِ الْمَعْمُومِيْنَ يَكْتُمُهُمْ * وَالْعَادِلُونَ عَنِ السَّرِيْعَةِ يُوَحِّدُونَ عَيْدَهُمْ ***
 6 **الْمَسْطَمِينَ * اِذَا مَوَا الرَّجُلِ الْمَسْطُ لَمَنْ يَهْلِكُ رِجَاؤُهُ * وَفِي الْمَنَافِقِيْنَ يَصْمُكُلُ * الْمَسْطُ يَبْلُغُ مِنَ**
 7 **الْمَعْيَصِ * وَيَسْلَمُ الْمَنَافِعُ عَوْصَةً * فِي وَفِي الْمَنَافِقِيْنَ وَفِي لَاهِلِ الْمَدِينَةِ * وَحَسَنُ الْمَسْطَمِينَ رِجَاءٌ لَهُمْ وَيَسْرُرُ ***

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * دَحْخَاتِى دَحْخَاتِى دَحْخَاتِى دَحْخَاتِى دَحْخَاتِى دَحْخَاتِى دَحْخَاتِى دَحْخَاتِى دَحْخَاتِى دَحْخَاتِى * In probitate iustorum roborabitur civitas: 10
 11 & in interitu impiorum exultabit. Benedicti- 11
 12 one rectoris erigetur civitas: & ore impiorum 12
 13 subvertetur. Qui despiciat factum suum, demens 13
 14 est: & vir prudens in silentio habitat. Dela- 14
 15 tor revelat secretum: at qui fidelis est animo, 15
 16 regit sermonem. Populus qui gubernator non 16
 17 est, corrumpet: & falsus ipse in consilio multo. 17
 18 Improbis malum operatur, cum occurrit 18
 19 iusto, quoniam odit expectantes spem. Mulier 19
 20 gratiosa fulcis gloriam viri: sedes autem con- 20
 21 tumelie, mulier odio habens veritatem. Pigri 21
 22 etiam cum divitiis suis erunt inopes: at ani- 22
 23 mosi sustentabunt scientiam. Vir probus lo- 23
 24 cat animæ foenora optima: perdit autem cor- 24
 25 pus suum vir qui non miseretur. Impius facit 25
 26 opera fraudis: at ferentis iustitiam, æquitas e- 26
 27 rit merces. Filius iustitiae, ad vitam: & qui o- 27
 28 peratur nequitiam, ad mortem. Abhoret Dñs 28
 29 profundis corde: et delestat ius qui sine ma- 29
 30 cula sunt in via. Qui extendit manum suam in 30
 31 focium suum, non erit infans mali: & semen 31
 32 iustorum salyabitur. Quale est monile aureum 32
 33 in rictu suis, talis est mulier pulchra & festi- 33
 34 da sapore. Desiderium iustorum, circa bona: 34
 35 & spes in iustorum est ira. Est qui proprium 35
 36 ferit, & multum cogit preventum: et que qui 36
 37 non proprium colligit, & tamen parum ha- 37
 38 bet. Anima benedicti impinguabitur: & 38
 39 maledictus, adhuc maledicetur. Qui denegat 39
 40 frumentum in angustia, reliquit ius inimicis 40
 41 suis: & benedictio erit super caput eius 41
 42 qui vendit. Qui querit bonum, querit favo- 42
 43 rem: & qui querit malum, adveniet eum. Qui 43
 44 fidit opibus suis, corrumpet: & julus velut folia 44
 45 germinabunt. Qui domum fraudibus ædifi- 45
 46 cat, relinquet liberis suis gemitus: & qui 46
 47 non accumulatur in domo sua, distribuet liberis 47
 48 suis ventum. Et stultus erit servus sapientis. 48
 49 Fructus iusti, arbor vitæ: dissipabuntur au- 49
 50 tem animæ impiorum. Si iustus vix vivit, 50
 51 impius & peccator ubi confiletur.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * بَصَالِحَاتِ الْمُسْلِمِينَ تَصْطَلِحُ الْمَدِينَةَ * وَأَقْوَامُ الْمُنَافِقِينَ نَهْدِمُ وَكَيْفَ * وَفِي فَتْحِ الْمُنَافِقِينَ 10
 11 * بِنِعْمَةِ الْمَوْلَانِ يَحْلُو سَائِنُ الْمَدِينَةِ * يَفْرَجُ أَهْلَ الْمَدِينَةِ نِعْمَ أَرْوَاهِمُ * وَالْإِنْسَانَ 11
 12 * الْمُنْعَمَى الْعَمَلُ يَسْتَصْكِبُ السَّكُوتَ * وَالْإِنْسَانُ الْمُسِيءُ يَجْلِسُ الْأَرَاءَ فِي الْكُجْمِ * وَسَمِعَ 12
 13 * الْمَدِينَةَ تَكْتُمُ الْأَمْرَ * مَنْ لَيْسَ لَهُمْ نَذِيرٌ يَسْطَرُونَ كَسْفُوتَ الْوَرْدَةِ * وَالْكَأْسُ هُوَ فِي الْمُسَارِينِ 13
 14 * الْكِرْبَلَةُ * الْكَيْدُ يَعْجَلُ السَّرَّ إِذَا حَالَطَ السَّطَا * وَهَيْبَتُ ذِكْرِ الْمَدِينَةِ * الْمَرْءُ السَّكُونِ 14
 15 * نَهَضَ لِجَدْلِهَا سَرَفًا * وَكَرْسِي الْهَوَانِ الْمَرْءُ الْمُنَافِقِ الْمَعْدَلَاتِ * الْعَاوِرُونَ دَوْرَ الْعِدَاءِ 15
 16 * يَصْبِرُونَ مَعْسِرِينَ * وَدَوْرُ السَّهَامَةِ يَبْطُونُونَ فِي النَّوْرِ * يَنْعَسُهُ يَعْجَلُ الْكَبِيرُ الْإِنْسَانَ الرَّحِيمَ * 16
 17 * الْمُنَافَى يَعْجَلُ أَعْمَالًا طَالِمًا * وَنَسَلُ الْمُسْلِمِينَ يَعْجَلُ نَوَابِ الْكَيْفِ * الْإِنْسَانُ الْمَسْطُ يُولَدُ لِلْجِيَادِ * 17
 18 * وَرُكُصُ الْمُنَافِقِ يَجْرِي إِلَى الْمَوْتِ * وَرَأَى عِنْدَ الرَّبِّ الطَّرِيفُ الْمَلْدُونِ * وَجَمِيعُ الَّذِينَ لَا عَيْبَ 18
 19 * فِي مَنَافِقِهِمْ مَقْبُولُونَ عِنْدَهُ * وَمَنْ يَلْعَبِي يَدًا فِي يَدِ طَلْمَا لَنْ يَكُونَ عَيْبُ مَعَايِفَ * وَمَنْ 19
 20 * يَبْرَحُ عَدْلًا يَأْخُذُ نَوَابًا أَمِينًا * مِثْلُ الْعَرُطِ فِي أَنْفِ حَبْرِينَ * كَذَلِكَ الْكُفْرُ فِي أَمْرَاءِ حَبْرِيهَا 20
 21 * سَهْوَةُ الْمُسْلِمِينَ كَلْبَاهُ صَاكِحِهِ * وَرِجَا الْمُنَافِقِينَ يَجْلِسُ * يَكُونُ فَوْمُ يَبْرَعُونَ 21
 22 * يَبْطُونُونَ الْأَسْيَاءَ الَّتِي لَهُمْ فَيَكْتَسِبُ لَهُمْ أَكْثَرُ مِمَّا * وَفَوْمُ يَكُونُونَ يَكْتَسِبُونَ فَيَنْقُصُ حَالَهُمْ 22
 23 * وَيَعْسِرُونَ * كُلُّ نَفْسٍ مَبَارِكَةٍ بِسَبْطِهِ * وَالرَّجُلُ الْعَصُوبُ لَيْسَ سَكَنُهُ حَسَنًا * وَمَنْ يَجْمَعُ الْكِبْرِيَّةَ 23
 24 * يَجْلِفُهَا لِأَمْرِ * وَالْبَرَكَةُ تَحُلُّ يَكُ رَأْسُ الْمَعْطِيِّ السَّخِي * الْعَامِلُ الْأَصَالِحَاتِ يَلْبَسُ نِعْمَةً 24
 25 * صَاكِحُهُ * وَالْبَيْعِيُّ الطَّالِحَاتِ سَتْدُوكُهُ * الْأَوَانِي بِالْعِدَاءِ وَالْمَدْلُ بِهِ هَذَا يَسْطَرُ * وَمَنْ يَعْصِدُ 25
 26 * الْمُسْلِمِينَ يَسْرِفُ نَوْرًا * مَنْ لَا يَنْصَرِفُ حَسَنًا فِي مَبْرَلَةِ رَبِّهِ يَأْخُذُ بِالْعَيْبِ يَكْتَسِبُ الْعَاقِلُ * مَنْ تَمَسَّ 26
 27 * الْعَدْلُ يَبْرَحُ سَجْنُ الْكِيَادِ * وَنَوَسُ الْعَادِلِينَ عَنِ السَّرِيَّةِ يَعْجَلُ فَبَلْ حَذْفًا * فَإِنْ كَانَ الْمَسْطُ 27
 28 * يَأْجِهْدُ يَخْلُصُ * فَالْحَاطِي وَالْمُنَافِقِ أَيْنَ يَطْهَرُ * 28

inceptionem: **ע** & scientiam diligens correctionem Diligens
 1 **א**יב **מ**סר **א**הב **ד**עת **ו**שנח **ח**ינח
ma loquentium vitorum & Domino 3 bonivolentiam educet Bonus ininspiens
 2 **ש**ר: **ט**וב **י**פק **ר**צון **מ**הרה **א**יש **מ**יותר
justorum, radix & impietate in homo stabiliis erit Non autem pariter
 3 **י**רשע: **ל**א **ז**יון **א**רם **ב**רשע **ו**שר **צ**יקים
putredo velut & sui viri corona viri Mulier, commovebitur non
 4 **ב**ר **י**פוט **א**שת **ח**יל **ע**שרת **ב**עלה **ו**כרב
ibulicium justorum Cognitiones afflictiis judae eius ollibus in
 5 **ב**עצמותיו **מ**בשר: **מ**חשבותיו **צ**יקים **מ**טפס
impiorum Impiorum Verba dicitur impiorum callis confilia
 6 **ח**תובלות **ר**שעים **מ**רמה: **ד**בר **ר**שעים **א**רם
rectiorum, radix & impietate in homo stabiliis erit Non autem pariter
 7 **ד**ם **ו**פי **ו**שרים **י**צלם: **ה**פוך **ר**שעים **ו**אנח
Laudabitur vijus rertorum et al. Stabit justorum domus &
 8 **י**בית **צ**יקים **ו**עמד: **ל**פי **ע**קלו **ו**הלה
et filij domus contemptum in erit corde perversus & vir
 9 **א**יש **ו**יעשרה **ל**ב **ו**יהם **ל**בו: **ט**וב **נ**קלה
justus in pte carere & se diligere pat: vijusij servus &
 10 **ו**עבד **לו** **מ**סחכר **ו**חסר **ל**ם: **י**ודע **צ**יק
Cruas obdit impiorum miserationes & sui jumentis animas
 11 **נ**פש **ב**תתו **ו**רמי **ו**רשעים **א**כור: **ע**בד
excide carum, vacuos papam & pane futurabitur, suam human
 12 **א**דמתו **ו**שבע **להם** **מ**מרה **ו**מרה **ק**רם **ח**סר **ל**ב:
Stabit justorum radix & inonorum rete impius deriderit
 13 **ח**מל **ו**רשע **מ**צור **ר**עים **ו**שר **צ**יקים **י**ת:
a juffia de excitateur & usum laqueus laborum peraratione in
 14 **ב**רשע **ש**פתים **מ**יקש **ו**וצא **מ**צלה
retibitionem & bono futurabitur viti oris fructu De justus
 15 **צ**יק: **מ**פוי **פ**י **א**יש **ע**יב **נ**וב **ו**מור
et justus: et reddet homini manum
 16 **ו**י **א**רם **ו**שוב **לו**: **ר**ד **א**יר **י**שר **ב**עניו
et via cognoscat de in Stali sapiens confilio suum &
 17 **ו**שמע **ל**עה **ת**כח: **א**יל **ב**ים **ו**ידע **נ**עס
annunciabit veritatem Egredietur callidus inominiam etiam &
 18 **ו**כסר **ק**לו **ע**רים **ו**פח **א**מנה **ו**יד
contines in firmi Est dolium justitiam testis & justitiam
 19 **צ**יק **ע**י שקרים **מ**מה: **ו**יש **ב**וטה **ב**מרה **ה**
et iniman usum Labium fanitas sapientum lingua & gladii
 20 **ח**רב **ו**לשון **ח**כמים **מ**רפה: **ש**פת **א**מ **ה**בן
Dicitur in lingua facum quosere pcepta & peccatum in
 21 **ר**ע **ו**ע **ו**אנוחה **ל**שון **ש**קר: **ב**רמה
Nam latetia etis cogitavit & in malum substantiam corde in
 22 **ב**ל **ח**רש **ר**ע **ו**יעצ **ש**לום **ש**בת: **ל**א
etis oculis in recta fuiti Via ei reddet homini manum
 23 **ו**אנה **ל**ציק **ב**ל **א**ון **ו**רשעים **מ**לא **ו**ע:
et vitam justorum & justorum Labia Domini Abominatio
 24 **א**רם **ע**רים **נ**קרה **ד**עת **ל**ב **נ**סלום
doloia & donabitur sulcatorum Manus sultitiam peccabile
 25 **י**ר **ו**דוים **ח**כש **ו**רמה
tributus in erit
 26 **ל**מ:

PROVERBIA.

Verfio VUL.LAT.
CAP. XII.

1 Qui diligit disciplinam, diligit scientiam: & qui odit increpationem, insipiens est. Qui bonus est, haurit gratiam à Domino: qui autem confidit in cogitationibus suis, impiè agit. Non roborabitur homo ex impietate: & radix justorum non commovebitur. Mulier diligens, corona est viro suo: & putredo in offibus ej. quæ confusione res dignas gerit. Cogitationes justorum judicia: & consilia impiorum fraudulenta. Verba impiorum insudantur sanguini: os justorum liberabit eos. Verte impius, & non erunt: domus autem justorum permanebit. Doctrina sua noceat vir: qui autem vanus & excors est, patebit contemptum. Melior est pauper & sufficiens sibi, quam gloriosus & indigens pane. Novus justus jumentorum suorum animas: viscera autem impiorum crudelitas. Qui operatur terram suam, satiabitur panibus: qui autem lectatur orium, flulifimus est. Qui livis est in vini demoratioribus, in suis munitionibus relinquit contumeliam. Desiderium impij munimentum est pessimum: radix autem justorum proficiet. Propter peccata laborum ruinam proximat malo: effugiet autem justus de angustia. De fructu oris sui unusquisque replebitur bonis, & juxta opera manum suarum retribuetur ei. Via illi recta in oculis ejus: qui autem sapiens est, audit consilia. Fatuus stacim indicat iram suam: qui autem diffimulat injuriam, callidus est. Qui non loquitur, index justitiae est: qui autem mentitur, celtis est fraudulentus. Eit qui promittit, & quasi gladio pungitur conscientie: lingua autem sapientium fnatis est. Labium veritatis firmum erit in perpetuum: qui autem cellis estreperantius, concinnat lingua mendacii. Dolus in corde cogitantium mala: qui autem pacis incunt consilia, sequitur eos. Gaudium. Non contrahit justus quidquid ei acciderit: impij autem replebantur malo. Abominatio est Dno labia mendacia: qui autem fideiter agunt, placet ei. Homo verlusus cel-

Verfio GRÆC. LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

1 **Q**ui diligit disciplinam, diligit scientiam: & qui odit increpationem, insipiens est. Bonus est qui suscipit voluntatem à Deo, & viri impii infringunt consilium. Non dirigeur filius hominis in impietate, radix autem justorum non commovebitur. Mulier honesta corona est viro sui, & mulier mala sicut putredo in ligno, sic disperdit ossa viri sui. Cogitationes justorum, judicium: & solertia impiorum frans est. Verba impiorum insudantur sanguini, & os rectorum liberat eos. Subvertentur vir impii, & non invenientur: domus autem justorum permanebit. Vir laudatur juxta intelligentiam ejus, & indigens intelligentia erit in contemptum. Melior est abjectus qui habet servos, quam ille qui gloriosus est & indiget pane. Novus justus animam jumentis sui: & miserationes impiorum, crudelitas. Qui operatur terram suam satiabitur pane: & qui in seclatur vacua, indigenis intellectu est. Desiderat impius rete mali, radix autem justorum permanebit. Propter peccatum labiorum corruit malus, & liberatur justus de angustia. Vir de fructibus oris sui satiabitur bono, & omni homini retribuetur juxta operam suam. Via illi recta est in conspectu ejus: & qui audit consilium, sapiens est. Stultis importune iram suam ostendit: callidus autem celat iniquitatem suam. Qui attestat veritatem, narrat justitiam, & testis fallus dolosus est. Est cujus verum est quasi gladius circumisus, & lingua sapientum sanata. Labium veritatis dirigitur in seculum, & festinus lingua testis fallitatis est. Dolus est in corde eorum qui cogitant malum, & gaudium erit iis qui consilium pacis incunt. Non decet se juxta aliquid iniquitatis, impij autem replentur malo. Abominatio Dei est labium mendacii: & qui fideliter agunt placet ei. Filius hominis affluens operit scientiam, & sicut stultorum reperit scientiam. Manus forium dominabitur, & dolosi erunt in tributum.

MS.A. (a) ἀγαπᾷ. (b) ἀμαρτάνει. (γ) ἀπειθῶν. (δ) ἀμαρτάνει. (ε) ἐπιπόνητος. (ς) ἀπειθῶν.

TARGUM.

כ"ב: יב
CAP. XII. יב

P.A.R.A.P.H. CHALD. Verfio Latina.
CAP. XII.

1 **מ**ן **ו**דחה **מ**תורתא **ד**תמא **ו**דעתא **ו**מנא **מ**נסותא **ב**ורא **ה**וא: **ט**ב **מ**ן **מ**קבל **ר**עויה
 2 **ד**ארת **ו**בדא **ר**שעא **ר**עויה: **ל**א **ת**קן **כ**ד **נ**שא **ב**רשעא **ו**עקרוהו
 3 **צ**דיקי **ל**א **נוע**: **א**חתי **נ**שתיא **ב**לילא **ל**בעלה **ו**אנחה **ב**שתא **ה**וה **ב**לשתא
 4 **ב**כיסי **ח**כמ **מ**בדא **נ**מו **ד**בגרה: **מ**חשבתוהו **ד**צדיקי **ד**ינא **נ**ב **כ**מ **ב**תרומו
 5 **ר**שעי **ר**סותה: **מ**לי **ד**רשעי **כ**מני **ל**רמה **ו**פומהו **ד**רעי **מ**פי **ל**הו:
 6 **ת**קתו **ר**שעי **ו**לא **נ**שתחו **ו**בתוהו **ד**צדיקי **ו**קום: **נ**בדא **מ**שתחב **ב**פיה
 7 **ר**סוקלתוהו **ח**סר **ר**ענא **ו**הו **ל**שטתה: **ט**ב **ה**וא **ל**ל **א**עבד **א**ת **ל**יה **מן** **ה**וא
 8 **ר**מתק **ו**חסר **ל**חמה: **י**ודע **צ**יקא **נ**כשא **ד**כעויה **ו**רמה **ו**דרשעי **נ**כרויה
 9 **כ**פלה **ב**ארעה **י**ספע **ל**חמא **ו**דדך **כ**תד **ס**רקותא **ח**סר **ד**ענא **ה**וא: **ד**אנרשעא
 10 **מ**צותא **ב**שתא **ו**עקרוהו **ו**עקרוהו **ד**צדיקי **נ**תקם: **כ**חובא **ר**שתא **מ**תקל **בי**שא **פ**ולט **צ**יקא
 11 **מ**ן **ע**קת: **נ**בדא **מן** **פ**וי **פ**ושה **י**שבע **מ**רתא **וכל** **כ**ד **נ**הדך **ע**ובד **א**רו **מ**תפיע
 12 **א**רתיה **ר**סקלא **ח**רמא **ב**אפוי **ו**רשע **ל**עה **ת**כח **ו**הסמא **ה**וא: **ש**עא **כ**ד **ו**מר
 13 **מ**וד **ר**זניה **ו**ערים **מ**כסי **צ**עריה: **מ**ן **ר**ססה **ו**רמה **ו**סמיתא **ה**וא **צ**יקותא **ו**מר
 14 **ד**שקרא **מ**פא **ה**וא: **א**ת **ד**אמריה **ס**פסיא **ו**נשא **ו**לשנא **ד**חכמי **מ**אסיה: **ש**פא
 15 **ר**קשטא **ת**תקן **ל**עלם **ו**סדרא **מ**סחדב **ב**לשנא **ד**שקרא: **ר**סותיה **ב**ל **כ**הו **ו**דחשין
 16 **ב**שתא **ו**לא **ל**ו **ד**עציו **ט**למא **ה**רותא **ה**וא: **ל**א **ש**פד **צ**דיקא **כל** **מ**מע **ד**עמא
 17 **ו**רשעי **מ**ן **ו**בישא: **מ**רתיה **ד**ארה **ס**פתיה **ד**שקרא **ו**כאלן **ו**עקרי **ה**מנותא
 18 **מ**תרעי: **כ**ד **נ**ש **ע**ימא **מ**כסה **ו**רשעא **ו**ל **כ**הו **ו**דקלי **מ**ן **ו**יעמא: **א**ד **ד**תקי **י**
 19 **ח**שלט **ו**רמא **י**הו **ל**מסה:

1 Qui diligit disciplinam, diligit scientiam: & qui odit increpationem, insipiens est. Bonus est qui suscipit voluntatem à Deo, & viri impii infringunt consilium. Non dirigeur filius hominis in impietate, radix autem justorum non commovebitur. Mulier honesta corona est viro sui, & mulier mala sicut putredo in ligno, sic disperdit ossa viri sui. Cogitationes justorum, judicium: & solertia impiorum frans est. Verba impiorum insudantur sanguini, & os rectorum liberat eos. Subvertentur vir impii, & non invenientur: domus autem justorum permanebit. Vir laudatur juxta intelligentiam ejus, & indigens intelligentia erit in contemptum. Melior est abjectus qui habet servos, quam ille qui gloriosus est & indiget pane. Novus justus animam jumentis sui: & miserationes impiorum, crudelitas. Qui operatur terram suam satiabitur pane: & qui in seclatur vacua, indigenis intellectu est. Desiderat impius rete mali, radix autem justorum permanebit. Propter peccatum labiorum corruit malus, & liberatur justus de angustia. Vir de fructibus oris sui satiabitur bono, & omni homini retribuetur juxta operam suam. Via illi recta est in conspectu ejus: & qui audit consilium, sapiens est. Stultis importune iram suam ostendit: callidus autem celat iniquitatem suam. Qui attestat veritatem, narrat justitiam, & testis fallus dolosus est. Est cujus verum est quasi gladius circumisus, & lingua sapientum sanata. Labium veritatis dirigitur in seculum, & festinus lingua testis fallitatis est. Dolus est in corde eorum qui cogitant malum, & gaudium erit iis qui consilium pacis incunt. Non decet se juxta aliquid iniquitatis, impij autem replentur malo. Abominatio Dei est labium mendacii: & qui fideliter agunt placet ei. Filius hominis affluens operit scientiam, & sicut stultorum reperit scientiam. Manus forium dominabitur, & dolosi erunt in tributum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA:

CAP. XII.

1 *مَقَالِي * نَحْت * * زَنْبِرُ مَدْبُورِالِ رَنْبِرُ يَحْكُمُ. رَنْبِرُ مَدْحَمُتَا مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 2 *نُكْرَاتُ حُرِّ حُرِّا رَنْبِرُ رَنْبِرُ مَدْحَمُ. مَدْحَمُ مَدْحَمُ مَدْحَمُ. * لَّا تَدْفِقُ مَدْحَمُالِ
 3 خَفِضَتْهُ مَدْحَمُالِ رَنْبِرُ مَدْحَمُالِ. * مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 4 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 5 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 6 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 7 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 8 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 9 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 10 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 11 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 12 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 13 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 14 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 15 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 16 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 17 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 18 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 19 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 20 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 21 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 22 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 23 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ
 24 مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ مَدْحَمُالِ

Qui diligit increpationem, diligit scientiam: & qui odit increpationem, diluit eam. Bene cedere viro custodienti voluntate Domini: et vir iniquus condemnabitur. Non firmabitur homo ex impietate sua: & radix iulli non movebitur. Mulier virtute prædita, corona est mariti sui: & qualis est caries ac vermis in ligno, sic perdit virum mulier nefaria. Cogitationes iustorum iudicium: & conversatio impiorum, fraus. Verba sceleratorum inficiantur sanguini: & os iustorum liberat eos. Subvertentur impij, & non invenientur domus autem iustorum perdurabit. Os prudens laudant homines: & qui experts est iudicio, despicietur. Melior est vir pauper ministrans sibi ipsi, melior inquam eo qui gloriatur, & indiget pane. Iustus apudicit animi iumentum suum: impiorum clausa sunt viscera. Qui colit terram, saturabitur panis: & qui currit post venturam, demens est. Exoptat impius patere facinus: & radix iustorum germinabit. In iniquitate laboratorum suorum caput malignum: effugit autem iustus ex angustia. Vir probus fructibus operis sui saturabitur: & cuius homini iuxta opus manuum suarum pendetur. Via desipientis, bona est in oculis suis: & qui obtemperat consilio, sapiens est. Stultus cadit die declarationis suæ: ar prudens regit opprobrii suum. Delicata manifestam loquitur iustus: & testis iniquitatis, fraudulenter est. Sunt qui dicunt, Gladius transfolit, lingua vero sapientis fanat. Labia veraciter recta sunt: & testis temeraria lingua est iniqua. Dolus in corde maligni fruit malitiam: & iis qui consulunt pacem, erit gaudium. Non convenit viro iusto quidquam fraudis: impij autem pleni sunt nequitia. Labia mendacia abominatur Dominus: delictorum autem iis qui agunt fideliter. Homo cæcatus, sedes est scientiarum: et cor stultorum advocat nequitiam. Manus fortium dominabitur: et fraudulenti erunt sub turbo.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

PSA L. XII.

1 *الْقَصَلُ النَّبِيَّ عَسَى * * مَنِ يَحِبُّ الْاَدَبَ يَحِبُّ الْكَسْبَ * وَمَنِ عَمِيَ التَّوْبِيحَاتِ
 2 *فَدَاكَ جَاهُكُ * مَنِ رَجَعَ عِنْدَ الرَّبِّ رَجِعَ فَدَاكَ الْفَاضِلُ * وَالْاَسَانُ الْمَجَاوِرُ السَّرِيعَةُ سَاعِدُ عِيْنَهُ
 3 *الْاِنْسَانُ مَا يَنْفَعُهُ مِمَّنْ فَيْلٍ مِّنْ لَّا سَرِيحَةَ لَهُ * وَاَصْوَالُ الْمَقْسُطِيْنَ لَسْنَ يَفْلَحُ * الْاِمْرَاةُ السَّهْمَةُ
 4 *اَكْنَلُ لِرَجُلِهَا * مَسْرُةَ التَّوْبُوْهِ فِي الْكَسْبِ هَكَذَا يَهْدِيكَ الرَّجُلُ اِمْرَاةٌ تَعْمَلُ السُّوْرَ * اَذْكَارُ
 5 *الْمَقْسُطِيْنَ حَاكِمَاتُ * وَالْمَنَافِقُوْنَ يَدْبُرُوْنَ الْعَسْوَى * اَقْوَالُ الْمَنَافِقِيْنَ عَاسَهُ * وَمِثْلُ الْمُنَافِقِيْنَ
 6 *يَكْمُرُ * اِلَى حَيْثُ مَا اَلَحَ الْمَنَافِقُ وَرَبُّ يَبِيْدُ وَيُهْلِكُ * وَمِثْلُ الْمَقْسُطِيْنَ بِنَعِيْ نَابِيْهُ * وَمِثْلُ
 7 *لِلْعَبْدِ مَدْحَةُ النَّاسِ * وَالنَّاكِلُ الْقَلْبِ يَهْرُءُ بِهِ * الْاِنْسَانُ الَّذِي فِي حَظِّ حَامِلٍ يَكْتُمُ دَائِمَةً *
 8 *اَفْضَلُ مِمَّنْ يَكْعَلُ لِنَفْسِ كَرَامَةً وَهُوَ كَيِّدٌ حَبِيْرٌ * الْمَقْسُطُ يَبْرَأُ عَنِ اَنْفُسِ الْهَائِمَةِ وَيُجَالِحُ اَحْسَاءَ
 9 *الْمَنَافِقِيْنَ لَّا رَحْمَةَ لَهَا * مَنِ فَلَاحَ اَرْضَهُ يَمْلِكُ مِنَ الْاَخْبَارِ * وَالَّذِيْنَ يَكَاوِرُوْنَ عُرُوْرَاتِ الْاِنَاطِلِ
 10 *اَرَاهُمُ اَبْصَرَ * مَنِ يَلْدُوْنَ مَلِكًا فِي كَهْرَبِ الْكُهُوْرِ سَيَكْنُ فِي حَصُوْبِهِ هُوَانًا * سَهْوَاتُ الْمَنَافِقِيْنَ
 11 *سَلِيْمٌ * وَاَصْوَالُ الْعَالَمِيْنَ الْمُوْبِيْدِيْنَ فِي صِيَابَتِهِ اَكْاطِيْ * اَجَلُ حَطَايَا سَعِيْدٍ يَسْقُطُ فِي الْاَفْكَاحِ *
 12 *وَالْمَقْسُطُ يَفْلَحُ مَعَهَا مَنِ يَبْصُرُ بِصَرٍّ مَقْشُوْرًا سَيَرْجَمُ * وَمَنِ يَبْلَغُ فِي الْاَبْوَابِ يَعْمَلُ النُّقُوْسَ *
 13 *مَنِ عَمِيَ الْقَمَمُ يَمْلِكُ مِنَ الْاِنْسَانِ حَيْرَاتٍ * وَسَيَعْطِيْ مَكْرَاهًا سَعِيْدٍ * طَرَفُ الْكِهَالِ مَسْدُوْبٍ
 14 *اِمْرَاهِمُ * وَكَيْفَتُمْ يَسْمَعُ السُّوْرَ * الْكِهَالُ مِّنْ يَوْمَةٍ كَيْفِيْ نَعِيْبَةٍ * وَالْمَاكِرُ يَكْمُرُ اِفْتَانَهُ *
 15 *الْمَقْسُطُ يَبْغُ وَيَكْمُرُ بَامَانَةِ مَسْدُوْحَةٍ * وَسَاهَكُ الظُّلْمِ عَاسٌ يَكُوْنُ * وَمِثْلُ الْمَقْسُطِ يَكْرَهُونَ اَمَّهُمْ يَكْرَهُونَ
 16 *بِالسَّعْيِ * وَالسِّنُّ حَكَمَاءُ بَصَدْقَتِ * السُّوْرَاتُ الصَّادِقَةُ بِنَعْفِ السَّهْمَاتِ * وَالسَّاهِكُ الْعَبْكُوْلُ لَهُ
 17 *رِساْنٌ طَالِمٌ * الْعَمَسُ فِي الْقَلْبِ يَبْسِيْ الطَّاكِحَاتِ * وَالَّذِيْنَ يُوْبِرُوْنَ السَّهْمَةَ يَقْرَهُونَ * مَا يَرْصِيْ
 18 *الْمَقْسُطُ طَلْمًا * وَلَا صَنَعًا وَاِحْدًا مِّنْهُ * وَالْمَنَافِقُوْنَ يَسُدُّوْنَ مِمَّنِ الْاَسْوَأَ * السَّمْعُ الْكَلْبِيْ رُوَاْلَهُ
 19 *عِنْدَ الرَّبِّ وَمَنِ يَعْمَلُ الْعَصْفَ مَقْبُوْلٌ عِنْدَهُ * الْاِنْسَانُ الْعَقِيْبُ كَرَسِيْ الْكَسْبِ * وَقَلْبُ الْاَعْبِيَاءِ
 20 *لِقَدْحِ الْاَعْبَاءِ * يَدُ الْكَبِيْرِيْنَ مَسْكٌ لِّسَهْوَةٍ * وَالَّذِيْنَ يَدْبُرُوْنَ لِاَلْسِنِ *
 21
 22
 23
 24

Qui amat discipulam, amat prudentiam: & qui odit increpationem, diluit eam. Bene cedere viro custodienti voluntate Domini: et vir iniquus condemnabitur. Non firmabitur homo ex impietate sua: & radix iulli non movebitur. Mulier virtute prædita, corona est mariti sui: & qualis est caries ac vermis in ligno, sic perdit virum mulier nefaria. Cogitationes iustorum iudicium: & conversatio impiorum, fraus. Verba sceleratorum inficiantur sanguini: & os iustorum liberat eos. Subvertentur impij, & non invenientur domus autem iustorum perdurabit. Os prudens laudant homines: & qui experts est iudicio, despicietur. Melior est vir pauper ministrans sibi ipsi, melior inquam eo qui gloriatur, & indiget pane. Iustus apudicit animi iumentum suum: impiorum clausa sunt viscera. Qui colit terram, saturabitur panis: & qui currit post venturam, demens est. Exoptat impius patere facinus: & radix iustorum germinabit. In iniquitate laboratorum suorum caput malignum: effugit autem iustus ex angustia. Vir probus fructibus operis sui saturabitur: & cuius homini iuxta opus manuum suarum pendetur. Via desipientis, bona est in oculis suis: & qui obtemperat consilio, sapiens est. Stultus cadit die declarationis suæ: ar prudens regit opprobrii suum. Delicata manifestam loquitur iustus: & testis iniquitatis, fraudulenter est. Sunt qui dicunt, Gladius transfolit, lingua vero sapientis fanat. Labia veraciter recta sunt: & testis temeraria lingua est iniqua. Dolus in corde maligni fruit malitiam: & iis qui consulunt pacem, erit gaudium. Non convenit viro iusto quidquam fraudis: impij autem pleni sunt nequitia. Labia mendacia abominatur Dominus: delictorum autem iis qui agunt fideliter. Homo cæcatus, sedes est scientiarum: et cor stultorum advocat nequitiam. Manus fortium dominabitur: et fraudulenti erunt sub turbo.

משלי : יג

Versio VULG. LAT.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

bomum verbum & : illud incurvabit vici corde in Sclitudo
25 דברה לבד איש ישחנה ודבר טוב
16 ישחנהו יתר מרעהו צדיק ודרך רשעים
27 חתום : לא יתוך רמיהו צדו ודודן
28 אדם יקר חרון : פארהו צדקה חיים ודרך נתיבה
אל מור :

Morior in corde viri humiliabit illum, & sermone bono lctificabitur. Qui negligit damnium propter amicum, justus est : iter autem impiorum decipit eos. Non inveniet fraudulentus lucrum : & substantia hominis erit auri pretium. In femita justitiae, vita : iter autem devium ducit ad mortem.

τὸ πρῶτον λέγει καὶ ἄλλοι παρομοιοῦντες ἀνδρῶς (παρ) Terribilis sermo cor timentis viri justi : nuntiatio autem bona lctificat eum. (20) Cogitavit suus, superius (21) amicus eius, eos autem qui peccat, persequatur mala : & via impiorum seducet eos. Non consequetur dolosus venationes : possessio autem pretiosa viri mundus. In via justitiae vita : via autem eorum, qui timores sunt injuriarum, in mortem.

CAP. XIII. יג

CAP. XIII.

MS. A. (4) ἐπαρῆν (η) αἰ ψ γόμας τῶν ἀρετῶν ἀνεπιτήκει. ἀμπερδύοντες κἀλεῖοῦζονται.

audi in non delator & : patris eruditioem sapiens Filius
1 חכם מוסר אב ילדו לא שמעו
2 וערה : מפיו פיראש יאכל טוב ונפש
3 בעתים חכם : נצח פיו שמר נאפשו
4 פשק פשחו מחמה לו : מחארהו ואין נאפשו
5 עצה ונפש חרצים חרשן : דבר שקר
6 וענה צדק ורשע יבאש ויחפר : ויחפר
7 צדקה חס ודרך ורשעה חסות : ורשעה
8 רב : פכד נפש איש עשור ורש לא
9 שמע וערה : אור צדקים ישמה ונר
10 רשעים יגיעה : רק מערה ואין
11 נעצום חכמהו הון מהבל ימעט וקבץ
12 ער דבה : הוחרח ממעסה מלה
13 לב ועץ חיים חארה בארה : בו
14 לרבה יתבל : וירא מערה הון ישלם
15 חונת חכם מקור חיים : למוסר משקש
16 מורח : שקלה טוב ודרך וירא
17 איהו : כל ערום ישעה ברעה וחסר
18 אורח : מאנה רשע יפל ברע וצד אמנים

Filius sapiens, doctrina patris : qui autem illius oris est, non audit cum arguitur. De fructu oris sui homo satiabitur bonis : anima autem pravicatorum iniqua. Qui custodit os suum, custodit animam suam : qui autem in confederat est ad loquendum, sentiet mala. Vult & non vult piger : anima autem operantium impinguabitur. Verbum mendax justus detestabitur : impius autem confundit, & confunditur. Justitia custodit innocentem vitia : impietas autem peccatorem supplantat. Est quasi dives, cum nihil habet : & est quasi pauper, cum in multis divitiis sit. Redemptio animae viri, divitiæ suæ : qui autem pauper est, increpationem non sustinet. Lux iustorum lctificat : lucerna autem impiorum extinguetur. Inter superbos femper jurgia sunt : qui autem arguit omnia cum consilio, reguntur sapientia. Substantia festinata minuetur : que autem pascit paulatim colligitur manu, multiplicabitur. Spes que differtur, affligit animam : lignum vitæ desiderium veniens. Qui derahit alicui rei, ipse se in futurum obligat : qui autem timet præceptum, in pace versabitur. Animæ dolose errant in peccatis : iulli autem misericordes sunt, & miserantur. Lex sapientis fons vitæ, ut declinet à ruina mortis. Doctrina bona dabit gratiam : in itinere contempnitur vorago. Alutus omnia agit cum consilio : qui autem factus est, aperit stultitiam. Nuntius impij cadet in malum : legatus autem fidelis, fanitas.

Κ Ε Θ. ι γ.

1 YΙδς παύσεις ἀνακτος σαργῶ, τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐν ἀποκαίῳ. (A) Ἄπὸ καρπῶν δικαιοσύνης φάγη ἀγαθός, τὸ ἴσχυρὸν ἡδύων δάκτυλ ἄσπευ. (B) Ὅτι φοβῶμαι ἐπεὶ τὸ εἶναι στόμα ἴσχυρ ἢ τὸ εὐσπῆτης γέλασον ποδοῖν ἰσχύων. (C) ἐκ δὲ δὲ πᾶς ἀρετῆς, τὸ ἴσχυρὸν ἀνδρῶν ἐν δὲ μαλῶ. (D) Ὅτι δὲ ἀνδρῶν ἴσχυρ τὰ ἰσχύων ἡδύων, τὸ ἴσχυρ ἢ τὸ ἴσχυρ τὸ ἴσχυρ τὸ ἴσχυρ. (E) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (F) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (G) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (H) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (I) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (J) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (K) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (L) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (M) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (N) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (O) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (P) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (Q) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (R) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (S) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (T) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (U) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (V) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (W) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (X) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (Y) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων. (Z) Ἔστιν εἰ ἀνδρῶν, ἴσχυρ ἰσχύων ἰσχύων.

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

מלתא רחילתא בליוה דנברא מרחלא ומליה טבא מחריו ליה : טב מן חבריהו
צדקה ואחרון דרשעי מחיי לרוו : לא נשקבל צדקה לנברא כנלוא ומליוה
דבר אקלש דרבה יקדה : פארהו רציקה חוי ואורה דערונה

Verbum timoris in corde viri terrorem gignit, & verba bona lctificant illum. Melior est justus focio suo, & via impiorum decipit eos. Non obdvia fiet venatio viro doloso, & substantia hominis erit aurum pretiosissimum. In via justitiae vita est, & iter perversum in mortem.

CAP. XIII.

בד חכמה מקבל מרונה דאקא וקדא סמקנא לא מקבל בעתא : וקדה
מן פרי פומיה נסבע טבתא ונפשהו דכווני חרשפה : דנטר פומיה מודה נפשהו
ופרחה שפונדיה מינו שציא איה ליה : מחרונה נפשה דעטלה מעדע ולא
מחוי ליה ונפשהו דתקפי חרזן : מלתא רשקרה סנו צדקה ורשעה נברת
ונפר : צדקתא הנטוד לאלון דחמימי פארהוהו ורשעה מטלטר בחטויה
איה דמחער נפשהו וירת כל מעדע ומסכנן נפשה ומוליה טבאה : איה
ליה פוקנה ונפשה דנברא עורויה ומסכנא לא מקבל בעתא : נודא רצדקי
דוון שקנה רשעי נרעה : לחור פונרתא אחיא סנחא אלון דחמימין חכמי
אמון : מלתא מן עולה רמיהו ויער דמכנן ויהב נפשהו יסע מבריהו : מן
דחמימי למעדרויה טב מן דתלי בסרה ואילנה דחי נפשהו איה דמלתא
חתבל מנה ודדחה : סקלא טבא ויהב חסדא וארחא חקפיה דכווני חרבר
כל ערמא עבר דחיה מרעה ומכלא פרס ליה לשטוהא : שלחא בישא יפל בבישחא
ואנויא מתימנא אטאהו :

Filius sapiens suscipit doctrinam patris : sed filius derisor non suscipit oburgationem. Unusquisque de fructibus oris sui satiabitur bono : anima autem pravicatorum rapitur. Qui custodit os suum, cavet animam suam : et qui aperit labia sua, multa consumptio imminet ei. Desiderat anima pigri aliquid, et non obvenit ei : et anima fortium impinguabitur. Verbum mendacii custodit justus, impius autem confundetur et erubescet. Justitia custodiet eos qui simplices sunt in via sua ; impius autem in habitabilis erit propter peccata sua. Est qui divitem facit semetipsum, et nihil habet ; et est qui pauperem facit animam suam, et habet substantiam multam. Redemptio animae cuiusque sunt divitiæ suæ, pauper autem non recipit increpationem. Lux iustorum exultabit, et lucerna impiorum extinguetur. Attamen in superbia venit contentio : et in superbia consiliis inveniuntur. Sapientes sunt, qui congregati et dat pauperi, multiplicabitur pecunia sua. Melior est qui projicit sarculum suum illo qui pedit triticum patitur ab eo ; et qui timet præceptum, penabitur bono. Lux sapientis fons vitæ, ut declinet à ruina mortis. Intellectus bonus dat gratiam, et via directorum peribit, Omnis callidus opus est ex scientia, et stultus sibi expandit stultitiam suam. Nuntius impius cadet in malum, et legatus fidelis medicina est.

משלי: יד

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

inceptionem castitatis & eruditionem deserviunt ignominia & Paupertas
 18 ריש וקלון פורע מוסר ושקר חוכמה
 abon inatio & anime dulcedet exsistat Desiderium glorificabitur
 19 וקבר: מאורה נדיה הערב לנפש ותועבת
 erit sapiens sapientibus cum Ambulans malo & recedat stultorum
 20 פסלים סיר מרע: הלק אדחקקים יחכם
 malum sequetur peccatores. conteretur stultus psonis &
 21 ועוה פסלים יועז: חטא הרדף רעה
 filius faciet hereditate Bonum. bonum teldet iustis &
 22 ואת צדיקים ישלם טוב: טוב יתחיל בני
 Multus peccantis facultas iusto recondita & filiorum
 23 בנים וצפון לצדוק חוטא: רב אכל
 Probens iusticia sine corsus est & pauperum salutem
 24 ניר ראשים ויש נספה בלא משפט: חושק
 e. d. duplo quoque cum diligens & suum filium olea & suam virgam
 25 וישלם שונא בני ויחבבו שחר
 venet & fur anime satoritate ad concidens iustus concisionem
 26 מוסר: צדק אכל לשבע נפש ובען
 verbis impiorum
 27 רשעים ותחסר: רשעים ותחסר

18 Egestas, & ignominia ei, qui deservit disciplinam: qui autem acquiescit argenti, gloriatur. Desiderium autem desiderat. 19 Ambulans recto itinere, & timens Deum, despiciatur ab eo, qui inflati gratia dicit viam. In ore stulti virga superbie: labia autem sapientium custodiunt eos. Ubi non sunt boves, precepit vacuus es: ubi autem plurimum segetes, ibi manifesta est fortitudo bovis. Testis fidelis non mentitur: profert autem mendacium dolosus testis. Queritur denique sapientiam, & non invenit: doctrina prudentium facilis. Vade contra virum stultum, & nescit labia prudentis. Sapientia callidi est intelligere viam suam: & impudentia stultorum errans. Stultus illud peccatum, & inter iustos morabitur gratia. Cor quod novit amaritudinem animi suam, in gaudium eius non miscbitur extraneus. Domus impiorum debetur: tabernacula vero iustorum germinabunt. Et via, quæ videatur homini iusta: novissima autem eius deducunt ad mortem. Rius dolore miscbitur, & extrema gaudii lætibus occupat. Viis suis replebitur stultus, & super eum erit vir bonus. Innocens credit omni verbo: a stultus considerat gestus suos. Filio doloso nihil erit boni: servo autem sapienti prosperi erunt actus, & dirigetur via eius. 26 Sapiens timet, & declinat a malo: stultus autem in fatuabilis.

CAP. XIV. יד

CAP. XIV.

KEΘ. ΛΓ.

CAP. XIV.

fuis manibus in stulticia & suam domum edificavit mulierem Sapientem
 1 חכמת נשים בניה בונה וזולת בונה
 Dominum timens, sua rectitudine in Ambulans eam destruet
 2 ויחכם: הלק נישור וישור
 baculus stulti ore In quem sterneris suis viis pervertis &
 3 וקלון רדניו בונה: בפי אכל חסר
 abon non In eos custodient sapientium labia & sapientia
 4 נאורה ושפון חכמים השמרים: נאורה אלפים
 abvis potentia in possessione multitudo & mansum præsepe
 5 אבוס רב: רבת הכבאות נסח עור
 testis mendacis effabi & mentitur non veritatem Testis
 6 עור אמנים לזא יעוב ויפיה פובים עד
 intelligenti Kientia & non & sapientium irritat Quasi vitæ jphianis
 7 עקר: בקש לזא עקמה ואן ורעת לבנון
 nefecia & stulto viro cum emine Vade. leviss
 8 נקל: לך מנר לזא פסיל ובל יועת
 suum viam intelligere callidi Sapientia. scientiz Labia
 9 עפורה: חכמת פורס הכן רדני
 di dnm pablia quiseq Sultorum dolus stultorum stulticia &
 10 ואלור פסלים מרמה: אוליס וליז אטם
 amantidinem cognosq Cor bonocentis redios inter &
 11 וכן ישרו רשע: לב יועז מרת
 Domus alienus miscbitur non ipsius læticia In & sua anime
 12 נפש ובעתחלו לזא יחברו וי: לב ברת
 via Est forabi redorum temeritas & debetur impiorum
 13 רשעים ושקר ואלור ישרים יפיה: יש רדף
 Etiam. moris via ejus novissimum & vini facta ad redz
 14 ישר לנפש אש ואחריה רדני מרת: נס
 Irasitia læticia ejus novissimum & cor dolobit ridendo In
 15 בשהק ויכאן לב ואחריה שמהו חונה
 vie codisqer & cunde averfus saturabitur suis vis De
 16 מרדניו ישע קנ לב ומליו אש
 intelligit callidus & verbo omni credit simplex bonus
 17 טוב: פח יאמן לל דבר ועורם וס
 stultus & malo & recedens & amoni Sapientis suum gressum ad
 18 לאשור: חסר יזא וסר מרע וקסר
 fidem & pablia
 19 מיערבו ובוטח: מיערבו ובוטח

1 Sapientes mulieres edificavit domum suam: insipiens extructam quoque manibus destruet. Ambulans recto itinere, & timens Deum, despiciatur ab eo, qui inflati gratia dicit viam. In ore stulti virga superbie: labia autem sapientium custodiunt eos. Ubi non sunt boves, precepit vacuus es: ubi autem plurimum segetes, ibi manifesta est fortitudo bovis. Testis fidelis non mentitur: profert autem mendacium dolosus testis. Queritur denique sapientiam, & non invenit: doctrina prudentium facilis. Vade contra virum stultum, & nescit labia prudentis. Sapientia callidi est intelligere viam suam: & impudentia stultorum errans. Stultus illud peccatum, & inter iustos morabitur gratia. Cor quod novit amaritudinem animi suam, in gaudium eius non miscbitur extraneus. Domus impiorum debetur: tabernacula vero iustorum germinabunt. Et via, quæ videatur homini iusta: novissima autem eius deducunt ad mortem. Rius dolore miscbitur, & extrema gaudii lætibus occupat. Viis suis replebitur stultus, & super eum erit vir bonus. Innocens credit omni verbo: a stultus considerat gestus suos. Filio doloso nihil erit boni: servo autem sapienti prosperi erunt actus, & dirigetur via eius. 26 Sapiens timet, & declinat a malo: stultus autem in fatuabilis.

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

18 מסכנאומן ליה צערא מרש מרדוה וימודר בכנסוהא מתפר: רתא דאיהא
 19 חכסם נפשא ומר חקתא רסלי פיקא מן ויעתא: ומהלך עם חכימי נתחם
 20 ויחבר לסקלי כנאש ליה: חטא הרדף בישתא וצדיקי וישלמו טבתא: וברא
 21 טבא מורית לבני בניה ומתנשר לצדיקא עתרתיה דחטא: רבא אכיל ארע למסכנא
 22 ואת נברא מתנע בלא רעא: דחשך שבטיה סני ביריד ודררס ליה מקרם ליה
 23 מרדוה: צדיקא אכל ושבעא נפשיה וכרסא דרשעו ותחסר:
 1 חכמתה רשית כנא ברתא ושיתה עקאלרה: דמהלך כפדיצוהא דחל
 2 מן קרם אלהא ורעשיק באורחיה שאט ליה: כפופיה דשטיא וקחא דצערה
 3 ושפורזון דחכימי נטרן אנו: אור דלרה חורא דכן אודוהא וסונא דרעלהא
 4 חקלדיה דחורא: סקרה מהימנא לא מכוב ודמלל כפרותא סקרה רגלא הוא: בעי
 5 מסכנא חכמתא וית וירישתא למן רחבין וליא: אור בארעא אחריהא מן
 6 קרם סקלי דלור כפפוריה ויעתא: חכמתא רעימא פונא ראורה בשיתוהא
 7 סקלי רשיותא: כסלי מליו בחטא ובינה ריעי רעוה: לא ירע מרדוהא
 8 דנפשיה ובחוריה לא מתערב נוכרה: ברתא רשעיה ישעיה ומסכנא דרעיה
 9 מרעה: אית אורחא דסברין בני נשא ריעיה היא וסופה אורחא במות: אף
 10 בערקה נכא לבא וסופה דחוריה חפוצ: מן אורחיה נסבע מן דמריה לכרה
 11 וברא טבא נסבע מן דחלחיה: שבה מומון לכל מליועימא מתפן לטבתיה
 12 הימא רחל ומסכא מן בישתא וסכלא מתחלל פכלותא וקסרה ביה:

18 Pauper & qui ignominiosus est deserit disciplinam: & qui caustus est in reargutione, honoratur. Desiderium honestum suave est animæ, & abominatio stultorum recedit a scientia. Qui ambulat cum sapientibus, sapiens erit: & qui habet societatem cum stultis, malum erit ei. Peccatores persequeruntur malum: iustus vero retribuent bona. Vir bonus hæreditare facit filios filiorum suorum, & receduntur bona. Bonus vir (h) hereditare facit filios filiorum suorum: (c) desiderat autem malum: iustus autem comprehendens bona. Bonus vir (h) hereditare facit filios filiorum suorum: (c) desiderat autem malum: iustus autem comprehendens bona. Bonus vir (h) hereditare facit filios filiorum suorum: (c) desiderat autem malum: iustus autem comprehendens bona. 26 Sapiens timet & declinat a malo: & stultus fervet in stulticia, & confidit in ea.

PSAL. XIV.

1 Quis sapiens est in mulieribus, edificavit domum suam: & stultus autem destruxit eam. Qui ambulat in rectitudine, timet Deum: & qui calumniatur eum est in via sua, contemnit eum. In ore stulti virga tribulantis: & labia sapientium custodiunt eos. Ubi non sunt boves, præcepta munda sunt, & multitudo frugum in fortitudine bovis. Testis fidelis non mentitur: & qui loquitur mendacium, testis detractor est. Querit de stultis sapientiam, & non adfert: & scientia prudenti vilescit. Vade per viam aliam a facie stulti, quia in labiis eius non est scientia. Sapientia callidi intelligentia est viz lux: in stulticia stultorum frans [est.] Stultus non ponat comparationes in peccato, & inter testos est beneplacium. Cor novit amantidinem anime suæ, & in gaudio eius non miscbitur extraneus. Domus impiorum destruetur, & tabernaculum redorum germinabit. Et via quam purtat filii hominis esse rectam: & finis lætitiæ erit via mortis. Etiam qui risu dolet cor, & finis lætitiæ erit mors. Viis suis satiabitur qui est e vanidius corde suo, & vir bonus satiabitur timore filio suo. Insuper credit omni verbo, & callidus attendit ad bonum filium suum. Sapiens timet & declinat a malo: & stultus fervet in stulticia, & confidit in ea.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 * تَهْمِيْمًا هُوَ زَجْرًا مَخْرُجًا مِنْ بَدَنِهِ وَبَدَنُهُ مَحْمُومًا لَعْنَتًا * تَهْمِيْمًا هُوَ زَجْرًا مَخْرُجًا مِنْ بَدَنِهِ وَبَدَنُهُ مَحْمُومًا لَعْنَتًا *
19 لَظْفَرٌ نَعْفًا هُوَ مَعْدَمًا وَبَحْرًا فَيَنْجَرُ بِهِ وَجْهُ بَحْرًا * وَبَدَنُهُ خَيْرٌ مِنْ شَيْعُرٍ نَعْفًا
20 نَعْفًا هُوَ بَدَنُهُ خَيْرٌ مِنْ شَيْعُرٍ نَعْفًا * وَبَدَنُهُ خَيْرٌ مِنْ شَيْعُرٍ نَعْفًا *
21 حُرٌّ حُرًّا * حُرٌّ زَجْرًا مَخْرُجًا مِنْ بَدَنِهِ وَبَدَنُهُ مَحْمُومًا لَعْنَتًا *
22 * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ *
23 * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ *
24 * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ *
25 * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ *
26 * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ * كَيْفَ يَنْجَرُ بِدَنِّ حُرِّهِ *

Paupertas & ignominia destruit disciplinam: 18
& qui observat oburgationem, laudabitur.
Defensio honeste, delectabitur anima: & ob- 19
secutis impiorum remota est a scientia. Qui 20
graditur eum sapiente, erit sapiens: & qui
ambulat cum stulto, malo afficietur. Peccator: 21
rem persequetur calamitas: & iusti adducuntur
bonis. Vir probus hereditatem reliquitur: 22
filiis filiorum suorum: & asseruatur iusto divi-
tiaz peccatoris. Qui non videtur habitari: 23
one, annorum multorum spatio amiserunt divi-
tias: imo quidam penitus amiserunt. Qui: 24
enique parit virgo suz, odit filium suum:
qui vero diligit filium suum, sedulo corripit: 25
eum. Iustus comedit, & saturatur anima impi-
us: & venter impiorum egebit.

CAP. XIV.

Mulier sapiens edificabit domum: & sulta 1
manibus suis destruet eam. Qui ambulat in 2
rectitudine, timet Dnm: & qui peruersus est
in itinere suo, contemnit illu. In ore stulti, 3
stimulus & ignominia: & labia sapientiu ter-
vabunt eos. Ubi non sunt boves, vacua sunt 4
praecepta: & copia preventiu, ex fortitudine
bovis. Testis verax non arguitur mendacio: 5
& qui loquitur mendacium, testis est falsus.
Malignus querit sapientiam, & non inve- 6
nit eam: & scientia a prudente invenitur.
Viro stulto omnia contraria sunt: & armatu. 7
ra scientiz, labia sapientiu. Cantus, sapientia 8
sua intelligit via suam: & iter stultoru, in er-
rore. Domus impioru aequo iure pollutatur: & 9
vacuatione: domus aut iustorum, gratia. Scul-
ti operantur peccata: et filii iustorum, bene- 10
placitum. Cor prudens, morer odit sibi meti-
ipsum: et in gaudio ejus, non se immiscebit ali- 11
eni. Domus impioru peribit: et habitaculu
rectoru exultabit. Est via qua putant homines 12
recta esse: semite illius, semite sunt mortis.
Etiam in tisu doletur cor: et finis gaudiu ejus 13
tristitia. De viis suis satiabitur qui audax est 14
in corde suo: et vir bonus futuratur timore
anime suae. Puer credit omni verborum cau- 15
sus discernit bonum a malo. Sapiens timet, 16
et desistit a pravitate: et stultus immisceat se
illi confidenter.

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

18 * الْاَبُ يَبْدِيعُ الْعَمْرَ وَالْهَوَانَ * وَمَنْ يَحْفَظِ التَّوْبِيكَاتِ يَسْرِفُ * سَهْوَاتِ الْمُوَسِّدِيْنَ حَسْبًا نَلِكًا
19 * النِّعْسُ * وَاعْمَالِ الْمُنَافِقِيْنَ بَعِيْدَةً مِنَ الْمَعْرُوَةِ * مَنْ عَيَّسِي الْكَلِمَاءَ يَكُوْنُ حَكِيْمًا * وَمَنْ بَيَّسِي
20 طَائِحًا مَعَ الْجَهَالِ سَيَعْرِفُ بِهِمْ * الْكٰطِيُوْنَ يَطْرُقُوْهُمُ سِرْوَرًا * وَالْمَقْسُوْنَ يَكْرِهِيْمُ الْكِيْرَانَ * الْاِنْسَانَ
21 الصَّالِحِ يَرِي اَبْنَاءَ الْمُنِيْفِيْنَ فِرْوَدَ الْمُنَافِقِيْنَ نَكْرًا * الْمَقْسُوْنَ يَعْشَوْنَ فِي الْعِبَادَةِ *
22 سَيَنْبِيْنُ كَيْبِيْنَ * وَالطَّالِبُوْنَ يَجِدُوْنَ سِرِيْعًا * مَنْ يَسْقِيْ عِيْدَ عَصَاهُ يَعْثَبُ اَبْنَهُ * وَمَنْ يَكْتَبُ اَبْنَهُ
23 يُوْرِيْهِ اَهْلًا * الْمَقْسُوْ اِذَا اَكَلَ نَسِجَ نَعْسَةٍ * وَأَنْعَسَ الْمُنَافِقِيْنَ كَجَنْجَامٍ مَعْسِيْ
24 * الْعَصِيْلُ الرَّابِعُ عَشْرُ * الْمَسَاءُ الْكَكَمَاتِ اُنْتُوْا الْمَنَارِلَ * وَالْمَرْءُ الْكَاغِلَهُ تَحْرِهًا
25 * يَبْدِيْهَا وَيَكْرِهَهَا * السَّالِكُ مَسْعِيْمًا يَبْدِيْ الرَّبَّ * وَمَنْ يَبْعُوْجُ طَرْفَهُ يَهَانَ * مَنْ فَمَ الْجَهَالِ يَبْرُرُ
26 * عَصَا السَّنْبَةِ * وَسَعَاتِ الْكَلِمَاءِ كَقَطْرِهِمْ * مُوَضِّعٌ لَا يَكُوْنُ بِعَمْرِ فَا لِعَالِيْ نَصِيْبِهِ * وَحَبِيْبُ
27 الْعَمِيْتِ الْكَلْبِيْنَ فَعَوْدَ الْبَيْتِ طَاهِرًا * السَّاهِكُ الصَّدُوْقِ لَنْ يَكْذِبَ * وَالسَّاهِكُ الطَّالِمِ يَكْبِرُ
28 بِالْكَذِبِ * تَطْلُبُ عِنْدَ الْاَسْرَارِ حَكْمَةً وَلَا تَجِدُهَا وَاكْسَ عِنْدَ دَوِي الْعَطْشَةِ مَدِيْسِرَ وَجُوْدَ * كَاغَمَ
29 الْاَسْيَاءَ مَصَادِرَهُ لِاِنْسَانَ الْكَاغِلِ * وَنَجَاحُ الْكَلْبِ السَّقْوَابِ الْكَلْبَةِ * حَاكِمُهُ الْمَدِيْسِرِيْنَ يَعْزُو
30 نَظْرًا يَبْعُوْمُ * وَسَقَاغُهُ الْاَعْبَادِيْ فِي الصَّلَاةِ * مَنَارِلُ الْعَادِلِيْنَ عَنِ السَّرِيْعَةِ نَسْوِيْبِ الْاَهْدَامِ *
31 وَمَنَارِلُ الْمَقْسُوْمِيْنَ مَعْدُوْلُهُ * قَلْبُ الرَّجُلِ الْكَسَالِ نَعْسَةُ حَرِيْبِهِ * وَاِذَا فَرِحَ فَمَا يَكْاطِبُهُ نَعْمٌ *
32 * مَنَارِلُ الْمُنَافِقِيْنَ كَجَمَاحٍ وَيَبْدِيْكَ وَمَسَاكِيْنُ الْمُنُوْمِيْنَ يَبْقِيْ اَبْنَهُ * تَكُوْنُ طَرْفِيْ يَطْمِيْهَا النَّاسُ
33 اِنْهَآ مَسْجُوْمَةٌ * وَاِذَا حَرَفَا نَعْسِيْ اِيْ اَعْيَاقِ الْكَلْبِيْنَ * الْاَفْرَاحُ لَا يَكْبِيْطُ فَمَا حَرْنُ * وَاِذَا حَرَفَا نَعْسِيْ
34 الدُّوْحُ * الْكَسُوْرُ الْقَلْبِ يَمْلِكِيْ مِنْ طَرْفِهِ * وَالْاِنْسَانُ الصَّالِحِ يَسْبَعُ مِنْ اَفْعَالِهِ * السَّالِحُ الْوَدِيْعُ
35 يَصْدَقُ كُلَّ كَلِمَةٍ * وَالْمَدْرَبُ يَكْبِيْ اِلَى التَّوْبِيَةِ * اَكْتَلِمْتُمْ اِذَا حَسَبِيْ جَحَّ عَنِ السَّرِّ * وَالْكَافِلُ مَبْرُوْكٌ
36 عِنْدَ دَاتِهِ * وَيَبْرُوْكُهُ عِنْدَ دَاتِهِ يَكْاطِبُ الْاَتَمَّ *

CAP. XIV.

Mulieres potentes edificat domos: 1
mulier autem facia debetur eis manus
sua & effudit eas. Incedens stultus, timet 2
Dominum: qui autem perverit vias
suas, supercedetur. De ore stultorum ex- 3
ceditur vana contumelia: & labia sa-
pientium custodiunt eos. Ubi non sunt 4
boves, praeserta sunt vacua: & ubi sunt
segetes multae, ibi saturatus bonus est ma- 5
nistis. Testis fidelis non mendaciat.
Suis aliquis confiditur in mendacio. 6
Quos apud impios sapientia, & non
invenies ea: & scutum apud prudentes
facile est inveniri. Omnes res contrariae 7
sunt homini stulto: & anima prudentis,
labia sapientie. Sapientia callidiora
cogitavit: a vis eorum: & labes im- 8
prudens in errore. Bonus puer: eni-
tium laetum meretur destructionem: &
domicilia iustorum sunt gratia. Cuius 9
vis sensus arcum visus est: & cum
gaudet, non commovetur ei iugum. In- 10
bitacula impiorum destruentur: & peribit:
sed iustitia autem refectum man- 11
nebit stabili. Est via quam putant
homines esse pacem, & non iustitia eius
extrematum ad profunda inferni. Gred- 12
us non iustitiae in morte: & corruerit
corum capellatum lucis. Audax corde im- 13
plebitur suis suis: & homo bonus facit
bona operibus suis. Simplex mansuetus cre- 14
dit omni verbo: & evadens venter ad
paucitiam. Sapiens cito timet deum:
a malis stultus autem stultus superbi, & ob- 15
fidens suam via se pro, & venter eum
fecerit.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA

17 * **مُحَلِّلًا** . **مَلَا** **بُخْبَرًا** **أَلَّا** **تَكْفُرْ** . **فِي** **خُزَانٍ** **بِنَمِصَلٍ** . **وَتَكْفُرُ** . * **بُنَابِ** **هَقْلًا** **عُيُوبًا** . **وَتُحِبُّ** **بُنَادًا** .
18 **مُفْخِرًا** **بِحُجَارٍ** . * **تُحَقِّقُ** **خَيْبًا** **عَمْرًا** **بِحِلِّ** . **هَقْلًا** **بِلِئْلِ** **حُجْرَةٍ** **رُبُيْمًا** . * **أَفِ** **إِذْ**
19 **حَسْبُ** **وَعَيْ** **هَنْدٍ** **مُهْمِنًا** . **وَتُتَدَعَى** **بِحَدِيدٍ** **هَيَّ** **مَرَسًا** . * **بُعِيَا** **حَسْبُ** **سَيْلًا** .
20 **وَتُدَسَّرُ** **أَلَّا** **تُهْمِنُ** **مُهْمِنًا** . * **حَقْلًا** **رُجِيمٍ** **بُخْبَرٍ** **صُعْدًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** .
21 **بُخْبَرٍ** **فَدَيْسٍ** **رُحْمًا** . **تُحَبِّبُ** **صُعْدًا** **رَبِيْمًا** **وَتُتَدَعَى** **أَلَّا** **تُهْمِنُ** **مُهْمِنًا** .
22 **بِع** **وَتُتَدَعَى** **أَلَّا** **تُهْمِنُ** **مُهْمِنًا** . * **صُعْدًا** **رَبِيْمًا** **سُبْرًا** **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** .
23 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** .
24 **بِحَقْلٍ** **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **حَدِيدًا** **بِنَمِصَلٍ** **حَمَارًا** **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** .
25 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
26 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
27 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
28 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
29 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
30 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
31 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
32 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
33 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
34 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
35 **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . **وَتُدَسَّرُ** **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** .
رَبِيْمًا **وَرَبِيْمًا** . * **بُنَادًا** **وَرَبِيْمًا** **سُبْرًا** . * **مُقَالًا** **وَرَبِيْمًا** .

Præceptis, quæcumque operatur, inconsultus agit: & vir sapiens, cunctabundus est. He-
18 teridari acquirunt stulti insipientiam: & cauti dividunt scientiam. Prociident mali co-
19 ram bonis: & scelesti venient ad portam iusti. Etiam sociis suis exosus est pauper: & amici divitis, multi sunt. Qui contemnit so-
20 cium suum, peccat: & qui miseretur pauperum, beatus. Iniqui errant committentes flagitia: misericordes vero atque iusti operantur quælibet bona. Perperat mala, misericordiam & fidem non intelligent: clementiam autem et fides est cum operantibus bona. In omnibus rebus ad quas contendis, una est
21 vitium: qui humilis est conditionis in habitaculo suo, tranquillus ac jucundus erit. Omnem dolorem sanat Dominus: & sermo laborum hominum nefariorum iacturam affectet eis. Corona sapientum, divitiæ eorum: & mores stultorum, dementia illorum. Liberat animas testis veritatis: & loquitur dolum testis mendax. Timor Domini, spes magna: et filius bonus erit, protector. Timor Domini fons est vitæ: iis qui devitant laqueos mortis. In populo copioso magnificus est rex: & in exitio populi fragitur rex. Qui longanimitas est, admodum sapiens est: at qui impatiens est, valde stultus est. Qui temperat iram suam, medicus est cordis sui: & caries osium zelus est. Qui tractat pauperem asperè ac dure, irritat fadorum eius; et qui venerat Dominum, miseretur egenorum. In malicia sua destruit iracundia: et qui confidit se non habere peccata, iustus est. In corde iustorum habitabit sapientia: et in corde stultorum non agnoscitur. Iustitia exaltabit gentem: et extenuat populum peccata. Oblectatio regis, in sermo prudente: et in sapientia animæ lux corrumpit impii. Qui confidit se non habere peccata, iustus est: ira autem etiam sapientes perdit.

CAP. XV.

Verbum mite, avertit furorem: at sermo asper, concitat iram. Lingua sapientum ornat scientiam: et os stultorum eructat maledictionem. In omni loco oculi Domini intuentur bonos et malos. Sanitas linguæ, arbor est vitæ: et qui comedit de fructibus ejus, saturabitur ex ea. Scultus irridet castigationem patris sui: et qui callidus est, custodit correctionem.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA

17 * **أَكَادُ** **العَصَبِ** **يَعْمَلُ** **بِأَسَافِرٍ** . **وَالرَّجُلُ** **الدَّفِيعُ** **العَقْلُ** **يُحْمَلُ** **بِأَوْيَابِ** **كَانِينٍ** * **الأَعْيَاءُ**
18 **بِعَلْمَانُونَ** **الرَّوْبِلَةِ** **وَالْمَكْرُونِ** **يَعْمَدُونَ** **أَكْسًا** * **الأَسْرَارُ** **يُرْوَدُونَ** **لَدَيْ** **الصَّالِحِينَ** * **وَالْمَنَافِقُونَ**
19 **يُحْدَمُونَ** **لَدَيْ** **أَبْوَابِ** **المُطْطِينِ** * **الأَصْدِقَاءُ** **يَمْدُون** **لِالأَصْدِقَاءِ** **المَسَاكِينِ** * **وَأَصْدِقَاءُ**
20 **الأَعْيَاءِ** **كُدْرُونَ** * **مَنْ** **يُعْمِنُ** **العَقْلَ** **يُحْطِي** * **وَمَنْ** **يُرْجِمُ** **المَسَاكِينَ** **مَطُوبٌ** * **الطَّالُونَ**
21 **المُسْطَلَمُونَ** **يَسْمُونَ** **المَسَاوِي** * **وَالصَّالِحُونَ** **يَصْطَلِبُونَ** **رَحْمَةً** **وَحَقًّا** **المُبْدِعُونَ** **الأَسْوَدَ** **لَنْ** **يَعْرِفُوا**
22 **الرَّحْمَةَ** **وَالْأَمَانَةَ** **وَالصَّدَقَةَ** **وَالْأَمَانَةَ** **عِنْدَ** **الصَّانِعِينَ** **الصَّالِحَاتِ** * **فِي** **جَنِيحٍ** **مَا** **يُحْمَلُ** **بِأَبْوَابِ**
23 **سَيِّ** **وَأَحَدٌ** **صَالِحٌ** * **وَالْمَلِكُ** **وَمَنْ** **لَا** **يَبُوجِعُ** **سِدْرُونَ** **فِي** **العَاقَةِ** * **أَكْبَلُ** **الْحَكْمَاءَ** **المَكْرُ** **وَيَحَالُ**
24 **الأَعْيَاءَ** **رَيْبٌ** * **السَّاهِدُ** **الصَّادِقُ** **يُخَيِّ** **النَّفْسَ** **مِنِ** **الأَسْوَدِ** **وَالعَاسُ** **يُخْرِفُهَا** **فِي** **النَّكْبِ** * **فِي**
25 **بَعْوِي** **الرَّبِّ** **العَوْدُ** **وَمَسْكَدُهَا** **يُحْمَلُ** **أَوَّلَادُهُ** **فَاعِدَةٌ** * **أَمِنَ** **الرَّبِّ** **عِيسَ** **الْحَيَاةُ** **يُحْمَلُ** **أَنْ** **يُحْجَ**
26 **مَنْ** **فَجَّ** **أَبْوَابَ** * **سَرَفُ** **المَلِكِ** **بِالْأَمَةِ** **الْبَدِينِ** * **وَمَنْ** **سَمِعَ** **المُعْتَدِ** **بِعَبِي** **السَّعْبِ** * **الْأِنْسَانُ** **المُعْهَلُ**
27 **يَكُونُ** **جَرِيْلٌ** **أَكْطُ** **فِي** **دِفْعَةِ** **العَقْلِ** * **وَالسَّائِمُ** **جَاهِلٌ** **فَوْي** * **الْأِنْسَانُ** **الرَّوْبِعُ** **العَصَبِ** **طَبِيبٌ**
28 **العَلْوِيُّ** * **وَمَنْ** **سَمِعَ** **العَطْمَ** **العَلْبِ** **أَكْسَسَ** * **مَنْ** **يَبِيعُ** **كَلْبًا** **وَقَدِمَ** **بِعِظْمٍ** **مِنْ** **حَلْقَةٍ** * **وَمَنْ** **يَكْدُمُهُ**
29 **يُرْجِمُ** **المَسْكِينِ** * **الْمَنَافِقُ** **يَبْعُدُ** **سُرْبَانِيَّةً** * **وَالرَّوْبِعُ** **بِدِينٍ** **عَدْلٌ** * **فِي** **العَلْبِ** **الصَّالِحِ** **حِكْمَةٌ**
30 **الْأِنْسَانُ** * **وَلَنْ** **يَعْرِفَ** **فِي** **قَلْبِ** **الْحَاغِلِ** * **العَدْلُ** **يُعْطِي** **الْأَمَةَ** * **وَالْحَطَايَا** **بِعِصْرِ** **العَبَائِلِ** * **الْحَاغِمُ**
31 **الذَّيْبُ** **مُعْبُولٌ** **عِنْدَ** **المَلِكِ** * **وَيُحْمَلُ** **بِنَصْرِهِ** **يُنْبِرُخُ** **الهُوَانُ** * **أَلْعَصَلُ** **الْكَاسُ** **عَسِي**
32 **العَبِيْطُ** **يُعَلِّمُ** **العَدْلَةَ** * **وَالْحَاوِيَةُ** **المَكْفِيْطَةُ** **سَرْدُ** **العَصَبِ** * **الكَلِمَةُ** **أَكْرَمُهُ** **نَهِيْصُ** **سَمَائِيلَ**
33 **العَبِيْطُ** * **وَمَنْ** **الأَعْيَاءُ** **يُحْمَلُ** **بِالْأَسْوَدِ** * **عَيْنَا** **الرَّبِّ** **فِي** **كُلِّ** **مَكَانٍ** **تُرْوَبُ** **الطَّالِحِينَ** **وَالصَّالِحِينَ** * **سَعَا** **الْأِنْسَانُ** **سُجُنَ** **الْحَيَاةِ**
34 **وَمَنْ** **يَصُوْبُهُ** **وَيُحْفَطُ** **عَيْنِي** **رَوْحًا** * **الرَّوْلَةُ** **العِي** **يَهْرُ** * **بِنَادِيْ** **أَبْنِهِ** * **وَمَنْ** **يُحْفَطُ** **وَصِيَاهُ** **فَدَاكُ** **مَدْوَارِ** **الدُّرَيْيَةِ**
35

Promptus ad iram, operatur absque consilio: vir autem acutus ingenio sustinet iracundiam multam, impudens autem dicitur inter se vitium et callidi tenent scientiam. In omni loco oculi Domini intuentur bonos et malos. Sanitas linguæ, arbor est vitæ: et qui comedit de fructibus ejus, saturabitur ex ea. Scultus irridet castigationem patris sui: et qui callidus est, custodit correctionem.

CAP. XV.

IRA perdit prudentes: & responsio humilis avertit furorē. Verbū dūm concitāt malignitates iræ: & insipientium navat mala. Oculi Domini in omni loco explorant impubēs & prolos. Sanitas linguæ, arbor vite: & qui seruat eam & callidus eam, implentur tranquillitate. Estius impudens deridet disciplinam patris sui: & qui custodit præcipia ejus, is præstat peritiam.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 **حَصْنَةُ** زِيَارَتِ سَيِّدَتِكَ تَعْلَمُ بِرَأْسِهَا * **حَقْمًا** بِسِقْمًا
7 **مَعْلُوكٌ** بِبَحْرًا * **حَقْمًا** بِهَقْلًا **بِلَا** دَائِسٍ * **بَسْرًا** بِحَقْلًا **بِحَبْلًا** **بِلَا** زِيَارَتِ
8 **عَفْصَةِ** * **زَيْسًا** بِحَقْمًا **بِحَبْلًا** **بِحَبْلًا** **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
9 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
10 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
11 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
12 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
13 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
14 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
15 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
16 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
17 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
18 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
19 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
20 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
21 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
22 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
23 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
24 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
25 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
26 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
27 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ
28 **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ **بِلَا** زِيَارَتِ

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 **فِي** الْعَدْلِ الْمُنْكَرِ قُوَّةٌ جَرِيئَةٌ وَالْبِئْسَ مَا يُجَاهِدُونَ مِنَ الْأَرْضِ كَيْفَ أَصْلَحَهُمْ فِي مَنَازِلِ الْمُقْسَمِينَ
7 **قُوَّةٌ** جَرِيئَةٌ **وَعِبْرَاتُ** الْبِئْسَ مَا يُجَاهِدُونَ **سَعَاتُ** الْكَلِمَاتِ مَرْبُوطَةٌ بِالْحَسَنِ وَالْوَلُوبُ الْأَعْيَاءُ لَيْسَتْ
8 **مَدْصُورَةٌ** * **كَلِمَاتُ** الْبِئْسَ مَا يُجَاهِدُونَ **رِدَالُهُ** عِنْدَ الرَّبِّ **وَهُوَ** يَكْبِتُ الطَّالِبِينَ الْعَدْلَ * **أَدَبٌ** ذِكْرُ الدُّعَاةِ
9 **يَعْرِفُ** الْكِبَارُونَ وَالْبِئْسَ مَا يُجَاهِدُونَ **يَتَوَقَّعُونَ** **وَأَمَّا** مَسْتَعْبِقُ الْكَلِمَاتِ **وَالرَّهْمَةُ** طَاهِرَانِ عِنْدَ الرَّبِّ
10 **فَكَيْفَى** وَلَا تَكُونُ فَلَوبُ النَّاسِ طَاهِرِينَ عِنْدَهُ * **الْعَيْمِيُّ** مَرْبُوطٌ لَمْ يَكْبِتْ مِنْ يَوْكِهِ * وَلَا يَطْلُبُ
11 **الْكَلِمَاتِ** * **الْقَلْبُ** الْمُسْرَرُ يَسْمِي بَطَانَ الْوَجْهِ * **وَإِذَا** حَصَلَ فِي الْعَوْمِ يَعْطِبُهُ * **الْقَلْبُ** الْمَعْمُومُ
12 **يَلْبَسِي** الْكُفْرَ **وَقَدْ** مِنْ لَيْسُوا مَرْبُوعِينَ **يَعْرِفُ** الْأَسْوَاءُ **مَدَى** الرِّمَانِ كَمَا عَيْنُ الطَّلْحِيِّ يَعْجَلُ
13 **الْأَسْوَاءُ** * **وَالصَّالِحِينَ** كُلِّ حَسَنِ يَسْتَكْبِرُونَ * **تَنْصِبُ** صَدَقَتَهُ بِمَكَاةِ الرَّبِّ أَفْضَلَ مِنْ كَدَرِهِ
14 **كَلِمَاتٍ** مَعَ عَدَمِ تَخَافَةٍ **صِغَارُهُ** يَعْجَلُ بِالصَّدَقَاتِ وَالْأَنْعَامُ أَفْضَلُ مِنَ الْعَدَمِ عَجَلٌ مَعَ الْعَدَمِ
15 **الْإِنْسَانُ** الْعَصُوبُ يَسْمِي حَصُوبًا **وَالطَّوِيلُ** الْأَمَامَةُ يَسْكُنُ الْعَبْدَانِ أَنْ يَكُونَ * **الْإِنْسَانُ**
16 **الْمَهْمَلُ** يَكْبِتُ الْكَلِمَاتِ وَالْبِئْسَ مَا يُجَاهِدُونَ **أَكْثَرُ** طَرَفِ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ مَقْرُورَهُ بِأَوَّلِ
17 **السُّوْقِ** **وَمَنْ** هَاجَرَ الْمُسْتَكْبِرِينَ مَهْمَلًا * **الْأَبْنُ** الْكَلِمَاتِ يَسِرُ أَبَادًا **وَالْأَبْنُ** الْكَلِمَاتِ يَسْمِي بِأَمَةٍ *
18 **سَبِيلُ** السَّعْيَةِ فِي أَعْيَارِ الرِّيَابِ **وَالرَّجُلُ** الْكَارِمُ الْعَجَلُ يَسْلُكُ مَقْرُورًا **الَّذِينَ** لَا يَتَذَكَّرُونَ الْجَمْعَ
19 **يَجُورُونَ** أَفْكَارَهُمْ **وَفِي** قُلُوبِ الْمَسَارِينِ نَيْبُ الْمَسْرُورِ * **وَالطَّالِبُ** مَا يَطْلُبُهَا لَا يَقُولُ سِيًّا حَيْثُ وَلَا
20 **حَطْرًا** فِي الرِّيَابِ السَّامِلِ * **طَرِيقُ** الْكَلِمَاتِ رِيَابُ الْعَقْبَةِ حَقًّا **وَإِذَا** جَحَّ عَنْ الْعَهْرِيَّةِ يَحْلُصُهُ الرَّبُّ *
21 **الرَّبُّ** يَعْجَلُ مَنَازِلَ الْمُنْعَطَمِينَ **وَقَدْ** وَطَدَ كَحْمِ الْأَوَّلِيَّةِ **الْعَكْسُ** الطَّالِمُ رِدَالُهُ عِنْدَ الرَّبِّ **وَالْقَاصُ**
22 **الطَّاهِرِينَ** سَرِيعًا * **مَنْ** يَأْخُذُ الْهَدَايَا يَهْدِكَ دَابَّةً **وَمَنْ** يَعْجَلُ أَحَدَ الْهَدَايَا يَكْثُرُ الصَّدَقَاتُ
23 **وَالْأَمَانَاتُ** تَهْدِي مِنَ الْكَطَايَا **وَيَكْفِيكَ** أَنْ تَرَاهَا **وَيَكْفِيكَ** الرَّبُّ يَجْحُجُّ الْإِنْسَانُ عَنِ السَّرِّ * **قُلُوبُ**
24 **الْمُقْسَمِينَ** تَسْلُوْنَ **وَتُحَدِّثُ** فِي صَدُوقِ الْأَمَانَةِ **وَقَدْ** الْبِئْسَ مَا يُجَاهِدُونَ **يَجَاهِدُونَ** بِالْأَسْوَاءِ **طَرَفِ** النَّاسِ الْمُنْقَسِمِينَ
25 **عِنْدَ** الرَّبِّ * **لِأَنَّ** لَهَا يَصِيرُ الْأَعْدَاءُ أَصْدِقَاءً

In justitia multa, fortitudo copiosa : in- 5
quae autem excellens & terra cum universa
radice sua. In domibus justorum robur
multum & fructus impiorum peribunt.
Labia sapientum legata sunt prudentia : 7
& corda insipientium non sunt confidentia.
Vultus impiorum sunt admodum apud
Dominum : & ipse diligit quærentes jus- 8
tiam. Discipulum mansueti non autem
elevis : & adules correptionem obprob- 9
obitu turpi. Gehema & interiva sunt
manifesta apud Dominum : quomodo er- 10
gati non erunt etiam corda hominum ma-
nifesta apud ipsum? Immoigratus non
amat eum qui carpit ipsum, neque ver- 11
fatur cum sapientibus. Cor letum nitvii
licitatem vultis : cum autem vesca- 12
tur in maribus, tristem reddit illam.
Cor rebum querit pudentiam : & os ro- 13
rum qui non sunt morigerati, cognoscit
mala. Toto temporis intervallo oculi im- 14
proborum recipiunt mala : proborum au-
tem amittunt momento quæstivati. Sors par- 15
va cum timore Domini, presertim est oblatione
thesauri tui : cum exordia timoris e- 16
jus. Convivium cum oleibus cum cha- 17
ritate & gratia, presertim est oblatione
vultorum cum innocentia. Homo inaccu- 18
sus ad iungia : & largiamus fidati im-
munitia. Vir patiens fidati litet : & in- 19
quis scilicet cas. Pleaque via eorum
qui non operantur, sunt frane generibus
sinturam : via autem solum plana sunt. 20
Filius sapiens dicitur ad patrem suum : et
filius filius in descrita opinionum : & vir
pudicus iudicio incedit recta. Qui non 21
honorat concilia, omittunt illoium co-
ghationes : & in cordibus consiliatorum
manebit consilium : At iniustus non obe- 22
dit illi, nec dicit quicquam boni neque
sancti mente sanæ. Semite vite sunt co- 23
gnitiones eruditi veræ : cum declinaverit
ad inferno, liberat eum Dominus. Do- 24
minus eradicabit domos superbarum : &
iam confirmavit terminos iudice. Cogi- 25
tatio iniqua abominatio est apud Domi-
num : & eloquia mendacum, pericula.
Qui sunt munera, perdit seipsum : & 26
qui odit summptionem munerum, salvabitur.
Discardis & fidelitatis corvi-
tum a peccatis, & exterminant vestigia
eorum : & per timorem Domini deici- 27
tur bona malitiam. Corda justorum cum
templantur & meditantur genera fidelita- 28
tis : & os iniquorum profert malignita-
tes. Semite hominum iustorum, apud
Dominum : quia per ipsas inimici sunt
amici.

מטל: יי

Verfio VULG.

LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranfatiooe LATINA.

audiet iustorum orationem & impiis ab Dominus Longinquus... רחוק יהיה מרשעים וצלותם צדיקים ישמע

Longe est Dominus ab impiis: & orationem iustorum exaudiet. Lux oculorum iustificat animam: fama bona impinguit offa.

Longe est ab impiis Deus ab impiis & preces autem iustorum exaudiet. Spectator parva acceptio cum iustitia, quam multa geminata cum (1) iniustitia.

CAP. XVI. יי

Omnes linguis responsio Domino & cordis diffusioe hominis... אדם מערכו לב ופיהו מענה לשון כל

Hominis est animam preparare: & Domini gubernare linguam. Omnes vitz hominis patent oculis ejus: spirituum ponderat est Dominus.

ΚΑΡΔΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΕΟΥΣ... Cor vtri cogitat iusta... Spectator parva acceptio cum iustitia, quam multa geminata cum (1) iniustitia.

TARGUM.

רחיק הוא אלהא מרשעי ועלותיון רציון ישמע: בהורא דעיון מרדי לכא שומעתא... רחוק יהיה אלהא מרשעי ועלותיון רציון ישמע

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Longe est Deus ab impiis, & orationem iustorum exaudiet. Lux oculo- rum iustificat cor: fama bona impinguit offa.

Longe est Deus ab impiis & preces autem iustorum exaudiet. Spectator parva acceptio cum iustitia, quam multa geminata cum (1) iniustitia.

CAP. XVI.

מזב נש דרשתא רבא ומן יי סמלא רלשנא: כלחון ארחתיה דנברא דכין אנון... בעניו ואלהא מתקן ארחתיה: נלי לאלהא עובד דמתקן משבחה

Ab homine est consilium cordis, & a Domino fermo linguae. Omnes vitz viri munde sunt in oculis ejus, & Deus dirigit vias ejus.

Ab homine est animam preparare: & Domini gubernare linguam. Omnes vitz hominis patent oculis ejus: spirituum ponderat est Dominus.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

29 * وسمع اذ قدس جح حلال. ورحمك اذ رزقك عصف. * فته اذ بختك. وخصم حلال. 29
 30 * حذر اذ حذر. وخصم حلال. * ورحمك اذ رزقك عصف. * فته اذ بختك. وخصم حلال. 30
 31 * وخصم حلال. ورحمك اذ رزقك عصف. * فته اذ بختك. وخصم حلال. 31
 32 * وخصم حلال. ورحمك اذ رزقك عصف. * فته اذ بختك. وخصم حلال. 32
 33 * وخصم حلال. ورحمك اذ رزقك عصف. * فته اذ بختك. وخصم حلال. 33

Procul abest Dominus ab impiis : & oratio- 29
 nem iustorum exaudit. Lux oculorum delectat 30
 cor : & cor bonum impingat ossa. Auris 31
 quae audit increpationem vitae, inter sapien- 32
 tiam, odit animam suam : qui autem acquie- 33
 scit disciplinae, possidebit sapientiam. Timor 33
 Domini, doctrina est vitae : & gloria humilis
 praecedit eum.

CAP. XVI.

Ab homine cogitatio cordis, & a Domino 1
 fermo linguae. Omnes vii muadae sunt 2
 in oculis suis : & Dominus disponit vias ejus. 3
 Revela Domino opera tua, & disponet cogi- 4
 tationes tuas. Universae opera Domini sunt 5
 propter eos qui obediunt illi : & impius fer- 6
 vatur ad diem malum. Immundus est coram 7
 Domino omnis elatus corde : & qui extendit 8
 manum suam contra socium suum, non expi- 9
 abitur a malo. Per bonitatem & iustitiam re- 10
 mittitur iniquitas : et timor Domini declinare 11
 facit a malo. In beneplacito Domini, vii vii, 12
 et inimici quoque suis rependet. Melius est 13
 parum cum iustitia, quam copia frugum absq- 14
 ue iudicio. Cor hominis cogitat vias suas : et 15
 Dominus disponit gressus ejus. Divinitus su- 16
 per labia regis, et in iudicio non erabit os 17
 ejus. In pondere statera, iudicium Domini, 18
 et opera ejus omnia, pondera sunt iustitiae. 19
 Execrabiles sunt reges qui committunt ini- 20
 quitatem, iustitia enim firmatur solum. Vo- 21
 luntas regis, labia iusti, et verbum rectorum 22
 diligit. Ira regis, nuntii sunt mortis, vir au- 23
 tem sapiens extinguit eam. In splendore vul- 24
 tus regis, vita, et gratia illius tanquam nubes 25
 ferentina. Possidenti sapientiam, melior est ei 26
 quam aurum, et possidenti intelligentiam, 27
 praestantior est ei quam argentum. Semita 28
 rectorum vitare facit malum, et qui cautus 29
 est in anima sua, custodit viam suam. Ante 30
 fractionem, ignominia, et ante morbum, elatio 31
 spiritus. Melior est humilis spiritu et hu- 32
 milis oculis, eo qui patitur spolia cum poten- 33
 tibus. Qui percipit verbum, reperiet bonum, 34
 et qui fretus est Domino, beatus, 35

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

29 * الله يبعث بعد البعد من المنافقين * ويسكب صلوات الصدق بعين * كسب قبل بعدل 29
 30 * افضل من علق كنين بطلم * ولب الانسان فليمد ريات مسطه * حي يعوم الله حطوايه 30
 31 * العين اذا ابصر كصا جنده نسر القلب * والانسان الصاكة تدمم الاعظام * من يطرح 31
 32 * الادب يعف نفسه * ومن يحفظ الدويكات يحب نفسه * حسنه الرب ادب وجاهه * ومبداء السرف 32
 33 * يحاويها * والحج يسلك فقام المتواضعين * الفصل السادس عشر 33

Deus recedit distantia distantiam ab 29
 impiis, & exaudit orationes proborum. 30
 Lacrum parvam cum iustitia, praestantior 31
 est fugibus multis cum iniquitate. Cor ho- 32
 minis cogit cogitationes iustas, ut diri- 33
 gat Deus gressus ejus. Oculi, cum in- 34
 tuatur inspectiones bonas, laetificat cor : 35
 & multum bonum impingit ossa. Qui 36
 rejicit disciplinam, odit animam suam : 37
 & qui servat correctiones, amat animam 38
 suam. Timor Domini, disciplina est spiri- 39
 tualis : & initiis gloria respondet ei : 40
 & bono incedit ante humiles.

CAP. XVI.

1 * اعمال المتواضع كلها طاهر امام الله * والمتواضعون يمدون في يوم سوره * * كل مستعلي 1
 2 * القلب بحس عند الله * من يطرح يدا في يد ظلم لن يبتر الطائفة * مبداء الطريق الصالح 2
 3 * افعال المعدلات * وهي مقبوله عند الله اكبر من تصكيه الدناج * من يلتمس الرب يحذ 3
 4 * المعرفة مع العدل * الذين يبعثونه ابتعا مستويا يحذون السلام * اعمال الرب كلها بعدل * 4
 5 * والمتواضع يحب ليوهم سرف * معرفه الحاطر في سعي الملك * فيما يصل فمه في القصة * رجحان 5
 6 * الميزان عدل عند الرب * واعماله متقابل عدله * من يعمل الاسواء مرفول عند الرب * لان 6
 7 * كسبي وراسته مسوم بالعدل * السعاب المسطه عند الملك * وهو يحب الاقوال القويمة * 7
 8 * عصب الملك رسول الموت * والانسان الحكيم يستعطفه * ابن الملك في نور اكيابه * 8
 9 * والمعبودون عنده كسكابه مسابيه * فراح الحكمة عاليه مانون اكبر من الذهب * فراح 9
 10 * الفطيه مانون ربيعه اكبر من الفصه * سبل اكيابه يستعمل من الاسواء * وطرف العدل 10
 11 * بعد طول العزم من يقبل اذبا سيكون في اكياب * ومن يحفظ الدويكات سبتكم * 11
 12 * من يحفظ طرفه يرضون نفسه * ومن يحب حياته يسعي على فمه * الدعظم يقدم قبل الهنسم * 12
 13 * سوره المير يسقط قبل السقوط * الوديع العصب بتواضعه افضل من الذي يورج العنايم 13
 14 * يستعظم * الفقيه في الامور واحده الصاكات * والمودول على الرب ممدوط * 14

Peccata humili omnia, munda sunt co- 1
 ram Deo : et sceleris, peritiam in die ma- 2
 gni. Omnis elatus corde, immundus est apud 3
 Deum. Qui iniecit manum in manum 4
 tyranni, non effugiet periculum. Iustus 5
 via bonae, op vno acquiritur : sicut qui 6
 accipit apud Deum plusquam iustitiam 7
 utilitatem. Qui querit Dominum, in 7
 veniet scientiam cum equitate. Quis qua- 8
 rit eum inquisitione recta, inveniet sa- 9
 lutiem. Opera Domini curat, cum iusti- 10
 tia : impius servatur ad diem malum. 11
 Cognitio intentionis, in l'ibis regis : neque 12
 erabit os eius in iudicio. Exultavit 13
 facere, iustitia est apud Dominum : & 14
 opera ejus, pondera iustitiae istius. Qui 15
 committit scelera, execrabilis est apud 16
 Dominum : quia scilicet principatus ejus 17
 est firmatus in equitate. Labia iusti, a- 18
 pud regem, utrum iste diligit sermones re- 19
 ctos. Ira regis nuntius est mortis : et 20
 homo sapiens deturbat eam. Filius re- 21
 gis, in splendore viae : & accipit apud il- 22
 lum, sicut velati nubes vestimenta. Ger- 23
 mina sapientiae, excessus electa magis quam 24
 aurum : gemina p iudicio, electa, iustitia 25
 sua quam argentum. Semita viae 26
 declinat a nequitiis : & via equitatis 27
 impotenti longi utilitatem. Qui reci- 28
 pit disciplinam, os in bonis : & qui ca- 29
 stodit correctiones, sapiens fit. Qui ob- 30
 servat vias suas, servat animam suam : 31
 & qui amat vitam suam, parat os suum. 32
 Superiora praecedit confitenti : & in- 33
 te considerans coram ante animam. Qui 34
 mitis est in ira, in humilitate sua pre- 35
 stantior est eo qui dividit spolia cum sa- 36
 perbia. Prudens in negotiis, inveniet be- 37
 na : & confidens in Domino, felix.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 **سَافِيں قَورِدِ نَوَرِ اِنْتَلِيجَنِيَا** * & is cu- 21
 jus dulcia suavia labia, auget doctrinam. Vena
 22 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 est vir intellectus iis qui norunt illud, & defici-
 23 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 plina fultoribus, insipientia. Cor sapiens nocet
 24 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 sermonem oris sui: & labii sui addit doctri-
 25 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 nam. Favus mellis, dicitur sapiens: & dulcis
 26 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 est anime ejus, & fanitas olivæ ipsius. Est via
 27 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 que videatur oculis hominibus esse recta: attra-
 28 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 mendum semite ejus, semite sunt mortis. Anima
 29 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 dolens, sibi dolet: & ex ore sui ipsius procedit
 30 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 interius ejus. Vir fecleratus alitum malum: &
 31 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 & ex ore ejus ardeat ignis. Vir iniquus ex-
 32 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 citat litem: & vanus persequitur amicos suos.
 33 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 Vir perversus adulatur factio suo, & ducit eum
 34 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 per viam haud bonam: Innuat etiam oculis
 35 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 suis, & meditatur perversitates: & cogitat
 36 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 labiis: suis, & malum perficit. Diadema glo-
 37 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 riæ, senectus: & in via iusticie celebratur.
 38 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 Praefantior est longanimis gigante: & qui do-
 39 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 mat animum suum, eo qui dominatur urbi.
 40 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 In finem dolosi cadet fors ejus: & à Domino
 41 **اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا اِنْتَلِيجَنِيَا** * & dicitur
 egredietur iudicium ejus.

CAP. XVII.

Melior est panis ficus cum quiete, melior inquam domo plena vicium contentio-
 nis. Servus prudens dominabitur filio pu-
 defacienti. & inter fratres dividet hereditatem.
 Conflatorium probat argentum, & fornax aurum: Dominus autem cor explorat. Vir malignus aufertur labia doloso-
 rum: iustus autem non obedit lingua flagiti-
 oforum. Qui deridet pauperem, irritat creatu-
 torem ejus: & qui lætatur pernicie, non erit impunitus. Corona senum, filii florum sunt: & gloria florum, parentes eorum. Non decet
 stultum, labium fidele: neque iustum, labi-
 um mendax. Lapillus gratia pulcher est in
 oculis habentis eum: & quoquoque vel vertit
 lapillus ille, prudentia est.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

21 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 Sapientes & eruditus appellabunt opin-
 22 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 mos: & qui sunt in domo sua, in
 23 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 filiis suis, sicut in domo sua, in
 24 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 domo sua, in filiis suis, sicut in domo
 25 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 sua, in filiis suis, sicut in domo
 26 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 sua, in filiis suis, sicut in domo
 27 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 sua, in filiis suis, sicut in domo
 28 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 sua, in filiis suis, sicut in domo
 29 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 sua, in filiis suis, sicut in domo
 30 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 sua, in filiis suis, sicut in domo
 31 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 sua, in filiis suis, sicut in domo
 32 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 sua, in filiis suis, sicut in domo
 33 **اَلْحَكَمَاءُ وَالْفُهَمَاءُ يَسْمُوْنَهُمْ صَاكِنًا** * & dicitur
 sua, in filiis suis, sicut in domo

CAP. XVII.

Panis vestrius cum pace & securitate, certè melior est domo confecta panibus
 malis & vicium iniquis cum vicia.
 Servus prudens colit dominum sul-
 tor, & inter fratres dividit fortis. Quon-
 3 admittendum probatur argenti et auri in
 fornace, sic probatur corda defici apud
 Dominum. Senectus obtinetur lingua
 declinansum à lege: iustus autem non
 intendit ad labia mendacium. Tuus non datur
 dicitur, fidei: ei vultu cui non est fidei,
 nec obtulit quidem. Qui videt
 5 peccatum, irascentem eum: & qui
 letatur de peccato, non iustificabitur,
 neque innoxius erit: & interlar-
 6 coris misericordiam confertur. Co-
 na senum, filii florum: & gloria florum,
 7 parentes eorum. Libi vultus non
 continentur soli, neque labia mendacia
 continentur iusti. Primum benefice
 8 vultu, iis qui tenentur ipso & quoniam
 9 predatus est illo, quocumque vel vertit,
 10 plannum inveniit et negotium suum.

משלי : יח

Verfio VULG.

Verfio GRÆC. LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

LAT.

מסרה פשע מבקש אהבה וישנה ברבר
 9 *malum querens in increpatione Discretæ*
 ספריו ארוך : תחת נערה מבין מהורה
 10 *centies scilicet multum*
 כסיל מאה : אך מי יבקש תע ומלאה
 11 *crudeliter in orbibus scilicet*
 אכורי ושלח בו : פגוש רב שפול פאש
 12 *in malum Reddens sua stultitia in stultum non*
 ואן כסיל באולוחו : משבו רעה תנח
 13 *etiam in bono*
 טובה לא תחמיש רעה מביתו : פוטר מים
 14 *antequam & contentionis principium*
 ראשית מרון ולפני התנעל הריב מלאה
 15 *impium Justitiam*
 מצויקו רשע ומרשיע ציוק חובעה
 16 *ipsum ambo etiam DOMINI*
 יהיה נם שניהם : למרהוה מרוד
 17 *stulti manu in*
 יקר כסיל : לקנות חכמה ורב אן
 18 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 19 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 20 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 21 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 22 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 23 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 24 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 25 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 26 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 27 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה
 28 *tempore omni in*
 יקר אהב רעה : ויח ויח לצורה

9 Qui celat delictum, querit amicitias : qui altero sermone reperit, separat foederatos.
 10 Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plaga apud stultum. Semper jurgia querit malus : angelus autem crudelis miretur contra eum. Expedit magis urfo occurrere rapis foetibus, quam fatuo confidenti in stultitia sua. Qui reddit mala pro bonis, non recedit malum de domo ejus. Qui dimittit aquam, caput est jurgiorum : & antequam patiar contumeliam, iudicium deserit. Qui iustificat impium, et qui condemnat iustum, abominabilis est uterq; apud Deum. Quid prodest iusto habere divitias, cum sapientiam emere non possit ? Qui altam facit domum suam, querit ruinam : & qui evitat discere, incidit in mala. Omni tempore diligit qui amicus est : & frater in angustia comprobatur. Stultus homo plaudent amico suo. Qui meditatur discordias, diligit rixas : & qui exaltat ostium, querit ruinam.
 20 Qui perverfi cordis est, non inveniet bonum : & qui vertit linguam, incidit in malum. Natus est stultus in ignominiam suam : sed nec pater in fatuo lababitur. Aninus gaudens zacetem floridam facit : spiritus tris exiccat offa. Munera de sinu impius accipit, ur pervertat semiras iudicii. In facie prudentis lucet sapientia : oculi stultorum in sinibus terræ. Ira patris, filius stultus : & dolor matris quæ genuit eum. Non est bonum, dampnum inferre iusto : nec percutere principem, qui recta iudicat. Qui moderatur sermones suos, doctus & prudens est : & pretiosus spiritus vir eruditus. Stultus quoq; si tacuerit, sapiens reputabitur : & si compresserit labia sua, intelligens.

9 *Qui celat iniquitate facta, querit amicitiam : (o) qui autem edoceat, dividit amicos, & domo fidens. (p) Contentius minis cor prudentis : imprudens autem cor fatuus non fuit. (q) Contradictioes suscitavit omnia malis. Domini autem angelum (r) immitte videm emittit ei. (s) incidit sollicitudo vno intelligenti : im prudentes autem excogitantibus mala. (t) reddat mala pro bonis non movemur malis & domo suam. (u) potestatem ad sermonum principum iustificat : praedicti autem exasperat contentio, & iurgium. (v) iustum iudicat eum, qui in iustum, iustum autem eum, qui in iustum ; (h) immo iustum, & abominabilis apud Deum. ut quid sunt divites imprudenti ? acquirere enim sapientiam ceteros non poterit. Qui excellam facit suam domum, querit contumeliam : qui autem coriosus accedit ad sapientiam, (d) incidit in mala. In omni (i) tempore amicus sit tibi : frater autem in necessitatibus utilis fuit : huius enim rei gratia nascuntur. Vir imprudens, (f) plantat, & congerit fenum, cum etiam spondens spondentem : (g) hos ipse amicos. Amicus peccata gerit (ad) rixis : Et (h) dicitur corde non occurrat boni. Vir facit iniquitatis linguam, incidit in mala : Cor autem in prudentis, dolor possidentis illud. Non latet pater filium : (c) filio indisciplinato : spiritus autem prudentis latet in malum suum. Cor letum facit (ad) vultu labore : (e) vultu autem tristis facit : ut esse. Accipiens munera (ff) iniuste in peccatis non proferantur : ut : impium autem declinat vultu iustitiam. (gg) Vultus intelligentis viri sapiens : autem cum imprudentis ad extrema terra. I. a. 25 pari filium imprudentis : (hh) dolor et, qui reperit ipsum. Da-matum inferre vultu iusto non boni : neque fas infirmari (i) principibus iustis. Qui parci verbum pro promere divitum, (kk) bene sentiens : longanimitas autem vir prudens. Demencia interrogant (ll) sapientium videlicet repulsi : ut scilicet faciat, sapienter prudens esse.*

CAP. XVIII. ח

CAP. XVIII.

CAP. XVIII.

se miscebit existens omni in separatus querit desiderium ad
 1 *scilicet iniquitatis in*
 2 *scilicet iniquitatis in*
 3 *scilicet iniquitatis in*

Occasiones querit qui vult recedere ab amico : omni tempore erit exprobrabilis. Non recipit stultus verba prudentie : nisi ea dixerit quæ verfantur in corde ejus.

MS.A. (s) * eis rixas dicitur autem. (i) & (f) sollicitus (h) & iustitiam filiorum. (k) * rixas (*) exasperat (m) in vultu autem dicitur (*) autem (v) interrogantibus sapientium logydrastata, K E Q. m. CAP. XVIII. Occasiones (a) querit vir, qui vult recedere ab amicis : in omni autem tempore erit exprobrabilis. Non (b) ergo habet sapientiam is, qui induget corde : magis enim dicitur insipientiam. MS.A. (*) dicitur

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

9 דמכסי חובה בעי רחמנותא וישנו מלתא מפרק רחמא : עלא בשתא בכור רחמנא
 10 טוב מן דלמכסתי לסכללא מאה חושדון : ברמ נבדא מרודא בעי בישתא ומלאה
 11 נבחרתא וישתד עליה : פגוש רוב ורתותה נבנרנא חכימא לא מחוש ומסכלא
 12 בשטותיה נפל : דפרע בישתא חלק טבתה לא תפסוק בישתא מן ביתיה :
 13 אשד דמא חזק מא מרודא תרי וקרם קריא אשע דינא : רמניה לרשיעא ומחוי
 14 לצייקא ליה לרבא ורחמניה : דאלהא אף חושדון : למא רין אלא ליה תנרותא מסכלא
 15 דלית ליה לרבא ורחמניה : בכל עון נבדא דחיים הוא ואתא לעקתא מחילוי
 16 נש חסד רעננא משלמ יריה וערב ערבותא על כרביה : ורחם חובא רחם
 17 מצותא ומוריס חרעיה בעי תבדא : מן העקים לביה לא משפוח טבתא וטבתהפך
 18 בלשניה נפל בבישתא : דמולוד סכלא חסותא ויליה ולא חוי אבוי דטפתא :
 19 לרבא חריא משפיר נופא דוחא דככתא מבישא טימא : שוחרא מן עופא ישב
 20 רשיעא למעלי ארתא דינא : אפוי רסכולתנא חרין רחמניה ועינו מסכלא
 21 בעומקא רשיעא : ברא סכלא מכיר אבוי וממיר לאשיה : למתח לצייקא
 22 לא שפיר אף לא למחוי ציוקא רחמין חריותא : חושפן מלוי יריע ורשיעא
 23 ומכתיב דוחיה נבדא רחמנא : אף שטיא דשחק חכימא הוא מחחשב ורבלי
 24 שפוטיה מחבן :

9 Qui celat delictum, querit amicitiam : & qui repetit sermonem, separat amicum. Penetrat increpatione intelligentem magis quam percutere stultum centies virgis. Verum vir amarus querit malum, & animum crudelis mittit contra eum. Occurrit urfus & terror viri fatuolenti, non commoventur : & stultus in stultitia sua cadit. Qui reddet malum pro bono, non recedet malum de domo ejus. Qui effundit sanguinem sicut aquam, concitat jurgia : & antequam exardescat dimittit iterum. Qui iustificat impium, & qui condemnat iustum, ureturque est abominandus Deo. Ad quid prodest negotio stulto, qui non habet locum neque scientiam ? In omni tempore socius diligit, & frater ad tempus angustiae natus est. Filius hominis indigenis intellectus pangit in manum suam, & spondit fidei iustorum pro amico suo. Qui diligit peccatum, diligit rixam : & qui exaltat portam suam, querit interitum. Qui pravus est corde suo, non inveniet bonum : & qui perverfus est in lingua sua, corruet in malum. Qui generat stultum, molestia erit ei, & non letabitur pater insipientis. Cor gaudens pulchrum facit corpus, & spiritus tristis exiccat offa. Manus de sinu capier impius, ut declinet a via iudicii. Vultus prudentis hilaris est in sapientia, & oculi stultorum in profundis terræ. Filius stultus exasperat patrem suum, & exacerbat matrem suam. Multare iustum omnem est bonum, neque peccatere iustos qui dicunt recta. Qui prohibet sermones suos, scit scientiam : & qui humilis est spiritus suo, vir intelligens est. Stultus quoque si tacuerit, sapiens reputabitur : & qui compresserit labia sua, intelligens.

Qui celat delictum, querit amicitiam : & qui repetit sermonem, separat amicum. Penetrat increpatione intelligentem magis quam percutere stultum centies virgis. Verum vir amarus querit malum, & animum crudelis mittit contra eum. Occurrit urfus & terror viri fatuolenti, non commoventur : & stultus in stultitia sua cadit. Qui reddet malum pro bono, non recedet malum de domo ejus. Qui effundit sanguinem sicut aquam, concitat jurgia : & antequam exardescat dimittit iterum. Qui iustificat impium, & qui condemnat iustum, ureturque est abominandus Deo. Ad quid prodest negotio stulto, qui non habet locum neque scientiam ? In omni tempore socius diligit, & frater ad tempus angustiae natus est. Filius hominis indigenis intellectus pangit in manum suam, & spondit fidei iustorum pro amico suo. Qui diligit peccatum, diligit rixam : & qui exaltat portam suam, querit interitum. Qui pravus est corde suo, non inveniet bonum : & qui perverfus est in lingua sua, corruet in malum. Qui generat stultum, molestia erit ei, & non letabitur pater insipientis. Cor gaudens pulchrum facit corpus, & spiritus tristis exiccat offa. Manus de sinu capier impius, ut declinet a via iudicii. Vultus prudentis hilaris est in sapientia, & oculi stultorum in profundis terræ. Filius stultus exasperat patrem suum, & exacerbat matrem suam. Multare iustum omnem est bonum, neque peccatere iustos qui dicunt recta. Qui prohibet sermones suos, scit scientiam : & qui humilis est spiritus suo, vir intelligens est. Stultus quoque si tacuerit, sapiens reputabitur : & qui compresserit labia sua, intelligens.

CAP. XVIII.

Desiderium querit separatus, & omne consilium deridet. Non vult stultus intelligentiam, sed in stultitia honoratur ejus animus.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 * **Q**ui egit delictum, querit amicitiam: & qui renuit corrumpere, ab amico & hospite separatur. Minz contritum cor sapientis: & pro increpatione vapulabit stultus, nec sentiet. Vir liciofus querit malum: quapropter mittetur in eum angulus in quo non est misericordia. Cadet cogitatio & terror in virum sapientem, & in stultum ob insipientiam suam. Qui rependit malum pro bono, non recedet malum de domo ipsius. Et qui effundit sanguinem, litem concitat apud prefectum. Qui iustificat impium, & damnat iustum, abominabilis est apud Dominum. Ad quid prodest possessio stulto qui non habet cor ad possidendam sapientiam? Amicus quocunque tempore amicus est, & frater ad angustiam nascitur. Homo stultus dat manum suam, spondens pro facio suo sponsonem. Qui diligit loquituram, diligit fraudem & jurgium: & qui exaltat ollum suum, querit fractionem anime suae. Is cuius cor obtretdans est, non inveniet boni: & qui pervertit linguam suam, cadet in malum. Qui generat filium ad ignominiam anime suae generat illum: neque latrabitur in eo pater ipsius. Cor hilarare nocet corpus: spiritus autem dolens excipat ossa. Qui munus accipit, iniquus est: depravat enim viam iudicii. Vultus prudentis intuetur sapientiam: oculi vero insipientis profunda terret. Laccitit iram patris sui filius stultus, & irritat genitricem suam. Infere damnium iusto non decet, nec etiã percutere iustos qui recta loquuntur. Qui colubet sermones suos, novit scientiam: & qui longanimitis est, vir sapiens est. Stultus silens, quasi sapiens censetur: is cuius labia sunt taciturna, prudens reputabitur.

C A P. XVIII.
In silentio autem suo meditatur concupiscentiam, & deridet documentum bonum. Stultus non oblectatur sapientiam, quoniam & meditatur cor ejus insipientiam.

1 * **Q**ui celat delicta, cupit amicitiam: & qui odit absconscirent eorum, separat inter amicos & domos. Cor subtilis ingenii consistit mine: & stultus, quamvis capiat let, non percipit. Omnis iniqua suscitatur jurgium & liens, & Dominus misit ad eum angelum non misericordem. Cuius casti super vana non cogitavit. & stulti cogitant nequitas. Qui veritatis pro bonis mala, non recedens mala de domo ipsius. Iustum iudicium tribuit formidibus aut horrorem: & is cuius jurgium exardecit propter pauperem & egenum. Abominabilis est ac despectus apud Deum, qui in iudicio declinat iniquum iustum, & iustum iniquum. Quare scietis sine insipientia divite? quandoquidem qui excors est, non potest possidere sapientiam. Qui facit domum suam sublimem, querit fractionem: & qui diffultatem facit discendi, incidit in mala. In omni tempore sit tibi amicus: & fiat tibi in angustia frater tuus miles, quoniam ad hunc constituitur nisi nisi. Homo stultus collidit seipsum, & de eo gestitatur ut de stultissimo qui spondet pro amico suo. Amicus peccatum, diligit vias: & datus corde, non invenit bona. Homo, cuius lingua relox est ad mutatio nem & variationem, incidit in mala. Cor imprudens erucit eum qui possidet illum. Pater non gaudebit filio immorigerato: & filius prudens letificat matrem suam. Cor: Mare nuntio amicitiam, & societatem: & hominis tristis exstercatur ossa. Qui suscepit mueram in sinu suo, iniquitatem commisit, huiusmodi explanabuntur vis ejus: & impus declinat a via in quitatis. Vultus ovis sapientis super bos est: & oculi insipientis ad frates suos aspicunt. Filius insipientis ira patri suo: & dolor ei que genuit illum. Non est bonum iustum ad inferre homini iniqui nulla in re: neque res est iusta circumire iustos potestas. Qui percutit, & colubet se qui possidet verbum asperum, is est dolus. Vir longanimitis, firmus est iudicio. Et qui non habet intel lectum, cum interrogaverit de sapientia, reputabitur hoc illi sapiens. Qui facit seipsum inimum, censetur prudens.

C A P. XVIII.
Vt cupiens separare se ab amicis suis a querit occasiones: & in omni tempore est vituperabilis. Et qui habet opinionem difficile, non eget sapientia: quid stulticia dicit illam magis.

Bbb

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * **Q**ui celat delicta, cupit amicitiam: & qui odit absconscirent eorum, separat inter amicos & domos. Cor subtilis ingenii consistit mine: & stultus, quamvis capiat let, non percipit. Omnis iniqua suscitatur jurgium & liens, & Dominus misit ad eum angelum non misericordem. Cuius casti super vana non cogitavit. & stulti cogitant nequitas. Qui veritatis pro bonis mala, non recedens mala de domo ipsius. Iustum iudicium tribuit formidibus aut horrorem: & is cuius jurgium exardecit propter pauperem & egenum. Abominabilis est ac despectus apud Deum, qui in iudicio declinat iniquum iustum, & iustum iniquum. Quare scietis sine insipientia divite? quandoquidem qui excors est, non potest possidere sapientiam. Qui facit domum suam sublimem, querit fractionem: & qui diffultatem facit discendi, incidit in mala. In omni tempore sit tibi amicus: & fiat tibi in angustia frater tuus miles, quoniam ad hunc constituitur nisi nisi. Homo stultus collidit seipsum, & de eo gestitatur ut de stultissimo qui spondet pro amico suo. Amicus peccatum, diligit vias: & datus corde, non invenit bona. Homo, cuius lingua relox est ad mutatio nem & variationem, incidit in mala. Cor imprudens erucit eum qui possidet illum. Pater non gaudebit filio immorigerato: & filius prudens letificat matrem suam. Cor: Mare nuntio amicitiam, & societatem: & hominis tristis exstercatur ossa. Qui suscepit mueram in sinu suo, iniquitatem commisit, huiusmodi explanabuntur vis ejus: & impus declinat a via in quitatis. Vultus ovis sapientis super bos est: & oculi insipientis ad frates suos aspicunt. Filius insipientis ira patri suo: & dolor ei que genuit illum. Non est bonum iustum ad inferre homini iniqui nulla in re: neque res est iusta circumire iustos potestas. Qui percutit, & colubet se qui possidet verbum asperum, is est dolus. Vir longanimitis, firmus est iudicio. Et qui non habet intel lectum, cum interrogaverit de sapientia, reputabitur hoc illi sapiens. Qui facit seipsum inimum, censetur prudens.

1 * **Q**ui celat delicta, cupit amicitiam: & qui odit absconscirent eorum, separat inter amicos & domos. Cor subtilis ingenii consistit mine: & stultus, quamvis capiat let, non percipit. Omnis iniqua suscitatur jurgium & liens, & Dominus misit ad eum angelum non misericordem. Cuius casti super vana non cogitavit. & stulti cogitant nequitas. Qui veritatis pro bonis mala, non recedens mala de domo ipsius. Iustum iudicium tribuit formidibus aut horrorem: & is cuius jurgium exardecit propter pauperem & egenum. Abominabilis est ac despectus apud Deum, qui in iudicio declinat iniquum iustum, & iustum iniquum. Quare scietis sine insipientia divite? quandoquidem qui excors est, non potest possidere sapientiam. Qui facit domum suam sublimem, querit fractionem: & qui diffultatem facit discendi, incidit in mala. In omni tempore sit tibi amicus: & fiat tibi in angustia frater tuus miles, quoniam ad hunc constituitur nisi nisi. Homo stultus collidit seipsum, & de eo gestitatur ut de stultissimo qui spondet pro amico suo. Amicus peccatum, diligit vias: & datus corde, non invenit bona. Homo, cuius lingua relox est ad mutatio nem & variationem, incidit in mala. Cor imprudens erucit eum qui possidet illum. Pater non gaudebit filio immorigerato: & filius prudens letificat matrem suam. Cor: Mare nuntio amicitiam, & societatem: & hominis tristis exstercatur ossa. Qui suscepit mueram in sinu suo, iniquitatem commisit, huiusmodi explanabuntur vis ejus: & impus declinat a via in quitatis. Vultus ovis sapientis super bos est: & oculi insipientis ad frates suos aspicunt. Filius insipientis ira patri suo: & dolor ei que genuit illum. Non est bonum iustum ad inferre homini iniqui nulla in re: neque res est iusta circumire iustos potestas. Qui percutit, & colubet se qui possidet verbum asperum, is est dolus. Vir longanimitis, firmus est iudicio. Et qui non habet intel lectum, cum interrogaverit de sapientia, reputabitur hoc illi sapiens. Qui facit seipsum inimum, censetur prudens.

Tom. III.

3 * كأمque deveniret impius ad imum malo-
4 rum, veniet super eum sulcitra & iniquitas
& contumelia & opprobrium. Aquae pro-
5 fundae, verba oris viri: & fluvius decurrens,
6 fons sapientiae. Vereri vultum impij, non est
7 bonum: neque reflexere iudicium adversus
8 iustum. Labia stulti ingredientur in litem, et
9 os ejus perducit eum ad mortem. Os impru-
10 dentis fractio est animae: & labiis suis ven-
11 turum animam suam. Verba focerdis injiciunt
12 eum in malum: ipsaque depriment eum in
13 penealia inferni. Et qui remittit manus
14 suas in opere suo, frater est viri destruentis.
15 Turris est munia nomen Domini, & ad eam
16 accurret iustus & fortis. Honor & divitiae,
17 viri fortitudinis ejus: & intra murum forti-
18 tissimum, habitaculum ejus. Ante contriti-
19 nem extolletur cor viri: & ante honorem
20 depressio. Qui responsum reddere aequam
21 audiat, stultus est & ignominiosus. Spiritus
22 viri tolerat passionem suam: Spiritum vero
23 dolentem quis ferat? Cor firmum possidet
24 sapientiam: & auris sapiens auscultat scienti-
25 am. Munera hominis dilatant ei, & ante
26 magnates sistant eum. Innocens est homo in
27 lite propria: at cum venit focus ejus indicat
28 illi. Sors dirimit litem, & inter potentes
29 dividit. Frater qui adjuvat ad fratre suo, in-
30 star urbis ab arce sua, cubus repagula sui veluti
31 ferz arcis. De fructibus oris viri futabiti-
32 tur venter ejus, & frugibus laborum suorum
33 saturabitur. Mors & vita in linguz potestate
34 sunt: & qui diligit eam, velcetur fructibus
35 ejus. Qui invenit uxorem bonam, invenit bo-
36 num, & impetrat gratiam a Domino: qui
37 expellit uxorem bonam, expellit bonam de domo
38 sua. Pamper loquitur molliam: dives autem lo-
39 quitur grandia. Sunt amici qui amici sunt: &
40 est amicus qui firmius haeret quam frater.

CAP. XIX.

Melior est pauper qui ambulat in integ-
2 ritate, quam dives cujus perverae sunt vi-
3 zae. Qui non noceat seipsum, male cederet ei: &
4 qui celer est pedibus suis, peccabit. Sulcitra
5 viri depravat vias ejus, & contra Domium
6 succenset in corde suo. Opes addunt ami-
7 cos plurimos: pauper autem separatur ab
8 amicis suis.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 * إذا أقصي الإنساني إلى فعمى الأسواء يهبون ويوافيه هوان وعار * ما عفى الذالكلم في قلب
4 الرجل * وهو يندفى فيصم * وعين حيايه * ليس حسبان * وجب الإنساني * ولا بارأ أن
5 يميل العدل في العصاة * سغات الجاهل تسوقه إلى الأسواء * وهم الملهكم يسندعي الرب *
6 * قم العبي يهسمه * وسعدناه كما لنفسه * العاصرون يصنعهم الكوف * وأبلس الظالمين المذواحين
7 جابحه * من لا يسعي دانه بأعماله فذاك أحو من يسعد دانه * اسم الرب من عطيه فويه *
8 * والمفسطون بأحصارهم المبر يسعدليون * وجود نوره الإنسان مدنيه حصيه * وسرفها كجلها
9 عظماء * تعالي قلب الرجل لمسهمة * ويدل قبل سرفه * من يكاب كالأفيل أن يسمع فذلك
10 عباوه له وعار * عصب الرجل يسلمه علم عاقل * والإنسان الصغبر النفس من ذا يكمله *
11 * قلب الحارم العقل يسدي حسا * وأدان الحكماء تطلب معولا وكرا * عطيه الإنسان يسوع
12 جاهه * وكلمه مع العبدلين * القسط يندب دانه في بدو كلامه * كما أن المقلوب من حطر
13 نباله يوكه * المفسط يسكن الجاوه * ويقرب لها في دوي الأندار * أبا يعنيه أحوه كدسه
14 حصيه وسافهه * يكصل في القوه كفوه ملك موسى * الإنسان من كمن فيه يكه جوفه *
15 * ومن أثار سعيه يسوع ويعلمي * الموت والكتابة في يد الإنسان * والذين يسكوه بأدكون
16 كمراته * من وجد أمراءه صابكه * فقد وجد الكيرات * وقد أحد من الله أمارات الطلاقه
17 * والسنسار * من يخرج من منزله أمراءه صابكه يخرج الكيرات * ومن يسك فاسعه فذلك عبي
18 * * الفصل التاسع عشر *
19 * عباوه الرجل نعدس طرايعه * وفي قلبه يلوم الله * العنا يربك صاحبه أصدفاه كدبرين *
20 * والمسكن يكتب * ومن صدبغه الكبص به *

CAP. XIX.

1 * Prudentia viri corrupta vias ejus: &
2 in corde suo occipit Deum. Divitiae
3 addunt domino suo multos amicos: pau-
4 per frustatur etiam amico sibi propicio.

משלי: י"ט

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

5 Tectis falsus non erit impunitus: & qui mendaciam loquitur, non effugit. Multi colunt personam potentis, & amici sunt dona tribuentis. Fratres hominis pauperis oderunt eum: insuper & amici procul recesserunt ab eo. Qui tantum verba fecerit, nihil habebit: Qui autem possessor est mentis, diligit animam suam, & custos prudentiæ inveniet bona. Falsus tectis non erit impunitus: qui loquitur mendaciam, peribit. Non decet stultum dicitur, nec servum dominari principibus. Doctrina viri per patientiam nocitur: & gloria ejus est iniqua prætergre-di. Sicut fremens leonis, ita & regis ira: & sicut ros super herbam, ita & hilaritas ejus. Dolor patris, filius stultus: & tæctus jurgit perilliantia, litigiosa mulier. Domus, & dicitur dantur a parentibus: ad Domino autem propriè iuxor prudens, Pigredo immittit foporem, & anima dissoluta esuriet. Qui custodit mandatum, custodit animam suam: qui autem negligit viam suam, mortificabitur. Feneratur Domino qui miseretur pauperis: & vicissitudinem suam reddet ei. Erudi filii tuum, ne desperes: ad interfectionem autem ejus ne ponas animam tuam. Qui impatientis est, sustinebit damnium: & cum ruperit, aliud apponet. Audi consilium, & suscipe disciplinam, ut sis sapiens in novissimis tuis. Multæ cogitationes in corde viri: voluntas autè Domini permanebit. Homo indignus misericors est: melior est pauper, quam vir mendax. Timor Domini ad vitam: et in plenitudine commorabitur, absque vici-tatione pessima. Audiat piger manum suam sub aëlla, nec ad os suum applicat eam. Perfidente flagellato stultus sapiens erit: si autem corripuerit sapientem, intelliget disciplinam. Qui affigit patrem, & fugat matrem, ignominiosus est & infœcilis. Non cesses, fili, audire doctrinam, nec ignores sermones scientiæ. Tectis iniquus deridet iudicium: & os impiorum devorat iniquitatem. Parata sunt derisoribus iudicia: & mallei percussoribus stultorum corporibus.

5 Tectis falsus non erit impunitus: & qui mendaciam loquitur, non effugit. Multi colunt personam potentis, & amici sunt dona tribuentis. Fratres hominis pauperis oderunt eum: insuper & amici procul recesserunt ab eo. Qui tantum verba fecerit, nihil habebit: Qui autem possessor est mentis, diligit animam suam, & custos prudentiæ inveniet bona. Falsus tectis non erit impunitus: qui loquitur mendaciam, peribit. Non decet stultum dicitur, nec servum dominari principibus. Doctrina viri per patientiam nocitur: & gloria ejus est iniqua prætergre-di. Sicut fremens leonis, ita & regis ira: & sicut ros super herbam, ita & hilaritas ejus. Dolor patris, filius stultus: & tæctus jurgit perilliantia, litigiosa mulier. Domus, & dicitur dantur a parentibus: ad Domino autem propriè iuxor prudens, Pigredo immittit foporem, & anima dissoluta esuriet. Qui custodit mandatum, custodit animam suam: qui autem negligit viam suam, mortificabitur. Feneratur Domino qui miseretur pauperis: & vicissitudinem suam reddet ei. Erudi filii tuum, ne desperes: ad interfectionem autem ejus ne ponas animam tuam. Qui impatientis est, sustinebit damnium: & cum ruperit, aliud apponet. Audi consilium, & suscipe disciplinam, ut sis sapiens in novissimis tuis. Multæ cogitationes in corde viri: voluntas autè Domini permanebit. Homo indignus misericors est: melior est pauper, quam vir mendax. Timor Domini ad vitam: et in plenitudine commorabitur, absque vici-tatione pessima. Audiat piger manum suam sub aëlla, nec ad os suum applicat eam. Perfidente flagellato stultus sapiens erit: si autem corripuerit sapientem, intelliget disciplinam. Qui affigit patrem, & fugat matrem, ignominiosus est & infœcilis. Non cesses, fili, audire doctrinam, nec ignores sermones scientiæ. Tectis iniquus deridet iudicium: & os impiorum devorat iniquitatem. Parata sunt derisoribus iudicia: & mallei percussoribus stultorum corporibus.

5 Tectis falsus non erit impunitus: & qui mendaciam loquitur, non effugit. Multi colunt personam potentis, & amici sunt dona tribuentis. Fratres hominis pauperis oderunt eum: insuper & amici procul recesserunt ab eo. Qui tantum verba fecerit, nihil habebit: Qui autem possessor est mentis, diligit animam suam, & custos prudentiæ inveniet bona. Falsus tectis non erit impunitus: qui loquitur mendaciam, peribit. Non decet stultum dicitur, nec servum dominari principibus. Doctrina viri per patientiam nocitur: & gloria ejus est iniqua prætergre-di. Sicut fremens leonis, ita & regis ira: & sicut ros super herbam, ita & hilaritas ejus. Dolor patris, filius stultus: & tæctus jurgit perilliantia, litigiosa mulier. Domus, & dicitur dantur a parentibus: ad Domino autem propriè iuxor prudens, Pigredo immittit foporem, & anima dissoluta esuriet. Qui custodit mandatum, custodit animam suam: qui autem negligit viam suam, mortificabitur. Feneratur Domino qui miseretur pauperis: & vicissitudinem suam reddet ei. Erudi filii tuum, ne desperes: ad interfectionem autem ejus ne ponas animam tuam. Qui impatientis est, sustinebit damnium: & cum ruperit, aliud apponet. Audi consilium, & suscipe disciplinam, ut sis sapiens in novissimis tuis. Multæ cogitationes in corde viri: voluntas autè Domini permanebit. Homo indignus misericors est: melior est pauper, quam vir mendax. Timor Domini ad vitam: et in plenitudine commorabitur, absque vici-tatione pessima. Audiat piger manum suam sub aëlla, nec ad os suum applicat eam. Perfidente flagellato stultus sapiens erit: si autem corripuerit sapientem, intelliget disciplinam. Qui affigit patrem, & fugat matrem, ignominiosus est & infœcilis. Non cesses, fili, audire doctrinam, nec ignores sermones scientiæ. Tectis iniquus deridet iudicium: & os impiorum devorat iniquitatem. Parata sunt derisoribus iudicia: & mallei percussoribus stultorum corporibus.

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

5 סודא רשקא לא נורכי ורמש כרבותא לא נחמלט: סעע דמשמשין קדם דפא ורלבישן ותיב מרובתא: כלהון דחמיס דמסכנא סנו ליה ואף חברו רחמן מניה אכא וסודך במלו לא שרוד: קני לכא טבא רחם נפשא נטר ביונא משכח טבתא: סודא רשקא לא נורכא ורמוע כרבותא נאבד: לא יאי לסכלא פנקא אף לא לעברא דנשחלט ברבכנין: שכוליה דבד נשא ננירוח אורחיה ושבתיה ורבותא: רחם חוד אריא ועפיה דמלכא ורוד שאל על עסקא דעותיה: פד סכלא קשה הוא לאבי ורוד קרטי ורוד דלפא דרלף חביר דאחמא: ביתא ומולא וירוחא הוא דבברו ורוד ארמא סמכמא אחמא לנבא: עולוחיה רבא שבעה ונפשא דרמא חכפן: דנבד פוקא נטר נפשיה ורמש אורחיה ומוח: מן דבא רגויה לאלמא מרדחם על מסכנא ופוקעוניה טבתא משלם ליה: ררו ברך מסול דאיה סכמא ורמחיה לא חרים נפשך: נבדא חמתנא מקבל חכא וכמה דמתעלי על טועניה מוסיף: שמע עזרתא וקבל מרדוחא מסול רחמנא בסופך: סניען מחשבתא לבויה נבדא ועזתא דאלמא דיהא חקום: רגותיה דבד נשא חסיה וטב מסכנא מן נבדא סכא: דחלותיה ואלהא לחיה ומן דשבע מות נבוה ולא נקוד בישתא: עטלמא דרמשי ורדיה בשחחיה אף לא לפשויה מקרב ליה: למסכנא חמיו ושברא מערס ואכסו לסוכלחן דנתיבן ורעא: דבו לאבי ומעדיק לאמיה פדא הוא מכהתנא ומחפנא: פרש ברי ושמע מרדוחא ולא תשנא מן מאמרי דפמי: סודא דלמא ממוק דשעיה ופוקתו דרשעי מיק אמתא: מחמיו למסכנו דינו ומחא לנשמיחון דסכלי:

5 Tectis falsus non erit innocens: & qui loquitur mendacium, non libera-bitur. Multi sunt qui ministrant coram principe, & malis dat munera. 6 Omnes amici pauperis oderunt eum, insuper focii ejus recedunt ab eo: 7 ubi est qui infestator verbis suis, nihil erit eis firmum. Qui possidet cor bonum, diligit animam suam: qui custodit prudentiam; inveniet bonum. Tectis falsus non erit innocens: & qui loquitur mendacium, peribit. 9 Non decet stultum delicia, neque servum dominari cum principibus. 10 Intellectus hominis est differre furorem suum, & pulchritudo ejus est in pre-tergressu in iniquitatem. Eremit sicut leo ira regis, & sicut ros super herbam voluntas ejus. Filius stultus gravis est patri suo sicte acida: & sicut stulticia quod distillat, ligia mulier. Domus & substantia filii hereditas [sunt] a parentibus, & a Deo traditur mulier viro. Pigredo mittit formam, & anima dolosa esuriet. Qui custodit mandatum, custodit animam suam: & qui spernit viam suam, morietur. Qui quartit com-modare Deo, miseretur pauperis, & retributionem bonam reddet ei. Erudi filium tuum, quoniam est pectus: & ad mortem ejus ne attollas animam tuam. Vir iracundus suscipit peccata, & quando exaltatur, super onus suum addit. Audi consilium & suscipe disciplinam, ut sapiens sis in finituro. Multæ cogitationes in corde viri: consilium autem Dei ipsum permanebit. Desiderium filii hominis misericordia ejus, & melior est pauper quam vir mendax. Timor Dei est ad vitam; & qui satiat ad eo, percontabit, sic nec visitabitur a malo. Piger abscondit manum suam sub aëlla sua, neque ad os suum applicat eam. Percute derisorem, & infersus astutior erit: & corripue prudentem, ut intelligat scientiam. Qui deridet patrem suum & fugat matrem suam, filius est ignominiosus & confusione dignus. Crece filii mei & audi disciplinam, & non eret a verbis oris mei. Tectis iniquus deridet iudicium, & os impiorum profert iniquitatem. Parata sunt derisoribus iudicia; & verbera corporibus stultorum.

5 Tectis falsus non erit innocens: & qui loquitur mendacium, non libera-bitur. Multi sunt qui ministrant coram principe, & malis dat munera. 6 Omnes amici pauperis oderunt eum, insuper focii ejus recedunt ab eo: 7 ubi est qui infestator verbis suis, nihil erit eis firmum. Qui possidet cor bonum, diligit animam suam: qui custodit prudentiam; inveniet bonum. Tectis falsus non erit innocens: & qui loquitur mendacium, peribit. 9 Non decet stultum delicia, neque servum dominari cum principibus. 10 Intellectus hominis est differre furorem suum, & pulchritudo ejus est in pre-tergressu in iniquitatem. Eremit sicut leo ira regis, & sicut ros super herbam voluntas ejus. Filius stultus gravis est patri suo sicte acida: & sicut stulticia quod distillat, ligia mulier. Domus & substantia filii hereditas [sunt] a parentibus, & a Deo traditur mulier viro. Pigredo mittit formam, & anima dolosa esuriet. Qui custodit mandatum, custodit animam suam: & qui spernit viam suam, morietur. Qui quartit com-modare Deo, miseretur pauperis, & retributionem bonam reddet ei. Erudi filium tuum, quoniam est pectus: & ad mortem ejus ne attollas animam tuam. Vir iracundus suscipit peccata, & quando exaltatur, super onus suum addit. Audi consilium & suscipe disciplinam, ut sapiens sis in finituro. Multæ cogitationes in corde viri: consilium autem Dei ipsum permanebit. Desiderium filii hominis misericordia ejus, & melior est pauper quam vir mendax. Timor Dei est ad vitam; & qui satiat ad eo, percontabit, sic nec visitabitur a malo. Piger abscondit manum suam sub aëlla sua, neque ad os suum applicat eam. Percute derisorem, & infersus astutior erit: & corripue prudentem, ut intelligat scientiam. Qui deridet patrem suum & fugat matrem suam, filius est ignominiosus & confusione dignus. Crece filii mei & audi disciplinam, & non eret a verbis oris mei. Tectis iniquus deridet iudicium, & os impiorum profert iniquitatem. Parata sunt derisoribus iudicia; & verbera corporibus stultorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 * شاه زو بزلال تهنهقا. وهدننالا بزلال ارا تهنهقا. * هتينا بوزا بدهفصعب همر 5
 7 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. هز 6
 8 ودهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. * زونا بزهفم فتهقه هب لا هزن. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 7
 9 بعهت. * زونا بزهفم فتهقه هب لا هزن. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 8
 10 بزلال باب. * لا بزلال هفصلا فهننالا. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 9
 11 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 10
 12 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 11
 13 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 12
 14 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 13
 15 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 14
 16 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 15
 17 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 16
 18 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 17
 19 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 18
 20 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 19
 21 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 20
 22 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 21
 23 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 22
 24 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 23
 25 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 24
 26 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 25
 27 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 26
 28 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 27
 29 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 28
 30 زحل. هك جيعب ناهت كوهت حمار. * فدهت اشتهت ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا هتنب حنه. ودهننالا 29

Testis mendax non erit impunitus: & qui loqui- 5
 tur mendacium non evadet. Multi funt qui mi- 6
 nistrant apud principem, et flagitiosus largitur 7
 munera. Omnes fratres pauperis oderit illi: 8
 qui etiam amici ejus recedunt ab ipso. Qui 9
 detrahit verbis suis, non est verax: et qui pos-
 sedit sapientiam, diligit animam suam. Qui servat 10
 fidem invenit bonum: et testis falsus non impunè
 feretur: et qui loquitur fallum, peribit. Non con- 11
 venit stulto voluntas, neque servo dominari 12
 magnatib'. Prudentia viri, longa nimitas ejus 13
 est: et gloria ej' amoverit iniquitatè. Fremit ceu 14
 leo ira regis: et ut ros super herbam, benevolen-
 tia ej'. Ignotia est patri filii? Stultus est ut plu- 15
 via in domu stillans, angus mulieris, Domus? et 16
 opes hereditas sunt pateras: a Dno autè ma-
 ritatur uxor viro. Dormitatio parit fomnum: & 17
 anim' elatus fame laborabit. Qui servat prez- 18
 ceptum, cavet animam suam, qui autè negligit vi-
 suas, occiditur. Qui Dno adhaeret, miseretur 19
 pauperi, & secundum opera sua primum ac-
 cipiet. Erudi filium tuum, quonia adhuc spes est: 20
 et ignominie ej' ne proferas animam tuam. Ho- 21
 mo iracundus damna percipiet: & quod magis 22
 delinquit, sarcina sua auget. Audi consiliu, & 23
 complectere calligatione, ut sapias in viis tu-
 is. Plurimar sunt cogitationes in corde viri: et 24
 consiliu Dni firmu erit. Desideriu hominis, 25
 beneficiu suu. Melior est pauper quine diu-
 vitia fallaci. Timor Dni, ad vitam: & qui cun-
 que 26
 satiabitur illo, pernoctabit, & non visitabit
 malu. Piger qui abscondit man' suas in sinu 27
 suo, nequid os quide' fundit admovebit eas. Dum 28
 flagellatur facinorofus, sapiens carus evadit,
 & sapientie s' corripit, intelligit scientia. Qui 29
 despicit patrem suu, & affligit matrem sua, fi-
 lius est ignominia ac dedecus offerens. Cui-
 stare fili mi, & audi discipulatu, & ne oblivis-
 caris sermonè scientie. Testis iniquus robur 30
 addit liti: & ore suo scelestus immergetur.
 Parati sunt dolores his qui fovent litem, & 31
 plaga populo stulto.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * الساهد الكذوب لن يكون غير معاقب ومن يستعدي وهو طالم فما يعقب * كسبون 5
 7 كسبون وجود الملوك وكل روي يصير للانسان عارا * كل من يقب احا ماسلنا فذاك بعندا 6
 8 من الصدفة الذكرى الصاكره تصاب الذين يعرفونها والرجل الكارم العقل يصادها 7
 9 من يعمل طبائحات كسبون يعم عمل الروديته ومن يباحك الاوال لن يسلم المقبي فطبه 8
 10 يجب دانة ومن يحوطها يبعطن كيد الكيراب * الساهد الكذوب لن يكون غير معاقب ومن 9
 11 يصير سر سيهلته * اللدم لن يوافي الجاهل وان كان عبدا فسيفيد بكبري بتعاطم * الانسان 10
 12 الرحم يعمل * ونحن سبوركي لدي العادلين عن السبيعه * وعيد الملوك يصاهي ويران 11
 13 الاسد والندي على العشب كذلك طالع * الابن الجاهل خيرا لانه ويندورا من اجن راينه 12
 14 ليس طاهين * الابان يصبرون لانباهم منبرلهم ويعلمهم ومن قديل الرب يعرف الامراء بالرجل * 13
 15 * كبدته تمسك البطل المسترحي * ونفس من لا يعمل سبابا كجوع * من يحفظ وصيه بصون 14
 16 نفسه ومن يهاون بطرفه يهلك * من يرحم مسكين يعرض الله وسيفكا فيه على قدر عطيمه * 15
 17 * ادب ابنك فان رجاء هكذا يكون حسنا * ولا تدفع نفسك بالذم * الرجل الرديع الصير 16
 18 سبسك اسباة كسبون فان سنيت فانه يصيب اليها ونسسه * اسمع يا بني ادب ابنك * الصير 17
 19 لاجرك حكما * افكارا كسبون في قلب الانسان * وراي الرب يدعي الي الابد * الصير 18
 20 الانسان مسكين مسقط اوصيل من موسى كذوب * حسنه الرب في الانسان حياه ومن لا تعوي 19
 21 فده سيسكن في مواضع لا يسارها معرفه * من يحي يدنيه في حصه طلم * فما يدنمها 20
 22 ولا الي فيه * العبي اذ اذبه الكجوع وجاهده يكون لوفه رديه * ان وكب رجلا عاقل سيفيد 21
 23 حسا * من يحن اباه ويدفع امة يسكرى * ويذون يدلك ملقيا * الابن المتكلف عن حفظ 22
 24 ادب ابنه يدس القاطا رويه * من ينكفل بعد جاهل يتصمن الواجب * فم المنافع 23
 25 يتبلغ الانصاف * والسياط معده للنساف * وكذلك العموات مسومه الجاهل * 24

Testis mendax non erit impunitus: & qui q- 5
 aggressor est & impius, non evadet. 6
 Multi serviant vultibus regum: & o- 6
 mnis nequitia fact hominis ignominia. 7
 Quicumque odit fratrem pauperem, in est 7
 venosus et charitatis. Tama bona excrucit 8
 iis qui illas non: & omi finna judi- 8
 cii repentit illam. Qui peccat factio: 8
 multa, omi lei opes obomationis: & 9
 qui pccipit ac stonem, non sstabitur. 9
 Postiis pudendum, diligit semetipsum: 10
 et qui cam servat cum e, invenit bona. 10
 Testis mendosus non erit impunitus: & 9
 qui accendit malum, proderit ab eo. De- 11
 litia non cognoscunt stulto: & si ser- 11
 vus servus, incipit se servare cum a- 12
 gnata. Homo etiam, longamini est: 12
 & gloria ejus decemur usque ad de- 13
 clinantes a lege. Minis regis stultus 13
 sicut regis loria: & velus non ser- 14
 per bi viam, sic pccatis illam. Filius 13
 stultus pulari est patri suo: & tota 14
 ex necesse fo macta, non sur p- 14
 va. Pores abscondit filis sua domini 14
 suum: & opes suas: & a domino 15
 fugiat: mulier cum viro. Timiditas 15
 deceret oratum: & ignorans: & ani- 16
 ma ejus qui non operatur quidemam, 16
 effret. Quis servat mandatum suu, cu- 16
 studit animam suam: & qui negligit, 17
 vias suas, invidet. Qui misericor 17
 pauperi, commoda Deo: & rein- 18
 bet ei juxta datum ejus. E udis si 18
 lium tuum, quoniam spes illius hoc 19
 pacto est bona: & ne extollat noc- 19
 entia tua cum supbia. Homo male 19
 concupiscit animam suam: se voluit, 20
 apponet illi etiam animam suam. 20
 Audo o stultu, discipulam 20
 patris tui, ut evadas in novissimis tuis 21
 supbas. Cogitationes multe in corde 21
 hominis: & consiliu Domini nuncius 22
 in sterium. Etonsus, pccatus ho- 22
 minis. Pauper justus passatur est di- 23
 cte mendacii. Timor Domini in ho- 23
 mine, vita: & in quo non est reli- 24
 gio, habitabit in locis ad que non ac- 24
 cedit scientia. Quis condit manus suas 14
 in sinu suo, proventus est, & non ap- 25
 prozomabit illas ne quidem ad os suum. 25
 Solus, cum sume corripus ac fra- 25
 gellatus fuerit, exaudiet sagaxia. Si cor- 26
 ripias virum pudicum, acquirere san- 26
 sum. Quis despicit parvam suam, & 26
 abicit matrem suam, confundeit, & 27
 oit propter hic vitia. Filius post- 27
 ponens custodiam disciplinæ patris sui, 28
 studet eloquiis parvis. Quis stonit 28
 p o servo stulto, obligat se debito. 29
 Os iniquorum delictum justitiam: & 29
 lora sunt parata flagitiosis: & fia her- 30
 tormenta sunt iustis: & inflantur.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

- 1 * فُقَالُوْهُ * * قُب * * جِعْبُ هُوَ سَعْدٌ وَهُوَ يُعَالِجُ صَدْرًا هُوَ قَدْ جَعَلَ قَسْمًا
- 2 * لَوْ كَانَ سَمِيرًا * * نَسْتَرُ بِسَاطُرِ زَيْتُونِ زَيْتُونِ وَنَحْنُ عَابِدُكَ هُوَ بِنَسْتِمْ لَكَ شَيْئًا لَّا نَعْلَمُ
- 3 * لَمَعَتْ سُدْرَةُ بِيْحَالٍ هُوَ دَمْعُ فَرْجِهِ هُوَ دَمْعُ بِنَسْتِمْ * * نَسْتِمْ سَخِيْنٌ
- 4 * نَالَ غَدَمًا هُوَ غَيْلًا سَسْرًا هُوَ كَبَدًا تَنْزَلًا * * حَمِيْضًا يَجِدُكَ دَخْطَهُ بِنَحْلًا هُوَ جِدًا سَمِيْعًا
- 5 * سَبَّحْتَهُ * * هُوَ اِلَّا رَضِيَئَةً كَذَبْتَهُ رَضِيَئَةً حَقِيْرًا رَبِّكَ مَا هُوَ سَمِيْعًا كَلِمَةً
- 6 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا رَجُلًا
- 7 * تَعْتَمِبُ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 8 * تَعْتَمِبُ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 9 * تَعْتَمِبُ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 10 * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 11 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 12 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 13 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 14 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 15 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 16 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 17 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 18 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 19 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 20 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 21 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 22 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 23 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 24 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 25 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 26 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 27 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 28 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا
- 29 * مَدْعُوبٌ * * زَيْتُونٌ ذُو عَيْنٍ هُوَ مَدْعُوبٌ اِلَّا بِرُضْيَانِ رَجُلٍ رَجُلًا

1 Potens est vinum, et ebrietas infamis: et 1
 quicunque luxuriatur in ea, non est sapiens.
 Eremit ceu leo ira regis: & quilibet ad iram
 provocat eum, peccat in animâ suam. Gloria
 2 viri est cum amovet contentiones: & qui-
 cunque stultus est, irridet. Probris afficitur pi-
 ger, at tamen non filit: & mendicabit tempo-
 re messis, nec erunt aquæ. Profundum est ver-
 bum in corde regis: at vir sapiens exhaustit
 illud. Plerique homines vocantur viri miseri-
 3 cordes: virum autem fidelem quis inveniat?
 Iusti ambulantis in integritate, supercilios erunt
 4 filii ipsi ipsi. Rege sedente super folio ju-
 dicii, dissipantur à conspectu ejus universa
 mala. Quis dicat, Innocens est cor meum, & 5
 mundatus sum à peccatis? Pondus & pondus,
 6 ne mensura ac mensura, abominanda sunt utraq;
 apud Dñm. Etiam puer ex suis actionibus de- 11
 prehendiatur an purus sit, & num recta sunt
 opera ejus. Aurem quæ audit, & oculum qui 12
 videt, Dominus fecit utrumque. Ne diligas
 somnum, ne ad paupertatē redigaris: fed aper- 9
 tui oculos tuos, ut fatieris pane. Amicus dicit 14
 socio suo, Possedi: at tunc gloriatur. Dicit 15
 etiam, Adest auris, & copia lapidum optimo-
 16 rù, & vasa pretiosa, & labia scientiæ. Ablu-
 lerunt palliù ab eo qui spondet pro alio, et
 propter alienū acciperunt pignus ejus. Fide- 17
 jusser existit homini pro pane fallaci: et demù
 implebitur os ejus calculus. Confilium cogita- 18
 tatione stabiliatur, et ex provocacione fit pre-
 19 lumbum. Qui revelat secretum, inimicus est: et
 cum eo cujus præparaverit malitiam, ne com-
 20 mificeris. Qui maledixerit patri suo et matri
 sue, hujus lucerna extinguetur velut pupilla in
 21 nebrofa. Hereditas præcipitata in pupilla,
 in fine haud benedicetur. Ne dicas, Rependâ 22
 malù: fed expecta Dñm ut liberet te. Abomi- 23
 nabilia sunt apud Dñm pondera diversa, et
 bilantes fraudulentæ non sunt bonæ. A con- 24
 spectu Dñi firmantur gressus viri: acquiescit
 25 est homo qui disponat viam suam? Laqueus
 est homini vovere fanciuram, et postquam
 26 voverit retractare sese. Dissipat impios rex
 prudens, et vertit super eos rotam. Lucerna 27
 Domini halitus est hominibus, et scrutatur
 cuncta penetralia ventris. Beneficentia et 28
 veritas custodiunt regem: at beneficiatâ mu-
 nitur folium ejus. Decus juvenum, robur 29
 eorum: et nitor feniorum, canities.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

- 1 * الْعَصَلُ الْعَسْرُونَ * * كَلَّ مِنْ يَلْهَجٍ بِالْبَيْتِ الْهَيْمِ وَالسُّمْرِ الْقَاصِحِ فَلَيْسَ دَلَاكٌ
- 2 * حَكَمًا * * وَعِنْدَ الْمَلِكِ لَا قُوَّةَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ عَصَبِ السَّمِيْعِ * * فَمَنْ يَعْبُدُهَا إِنَّمَا يَحْطِي إِلَى نَفْسِهِ * *
- 3 * سَوِيَ الرَّجُلُ أَنْ يَكْبَحَ عَنِ السَّمِيْعَةِ * * وَكَلَّ جَاهِلٌ يَسْبِكُ عَمَلَهُ هَذِهِ الْأَسْيَاءُ * * الْكَاذِبَانِ إِذَا
- 4 * عَمِيَ فَمَا يَحْكُلُ * * وَهَذِهِ الصُّورُونَ مَنْ يَقْبَرُونَ حَبْطَةَ فِي الْكَيْسَاءِ * * الرَّايِ فِي قَلْبِ الرَّجُلِ مَا
- 5 * عَمِيَ * * وَالْإِنْسَانُ إِذَا قَدِيَ الْعَقْلَ يَسْتَفِي * * الْإِنْسَانُ الرَّحِيمُ رَجُلٌ عَظِيمٌ وَكَيْفَا وَالْإِنْسَانُ الْأَمِينُ
- 6 * يَكْدُ عَمَلًا * * مَنْ يَتَصَوَّفُ فِي الْعَدْلِ يَكُ عَمِلًا يَحْلَفُ أَوْلَادَهُ مَعْبُوطِينَ * * الْمَلِكُ الْعَدْلُ إِذَا جَلَسَ
- 7 * عَلَى كَرْسِيِهِ فَلَنْ يَبْصَادَهُ فِي عَيْنِيهِ كَلَّ حَبِيبٌ * * مَنْ يَعْفِرُ أَنْ لَمْ فُذِلْ طَاهِرًا * * أَمْ مِنْ يَجْلِفُ
- 8 * نَابَهُ نَعْيٌ مِنْ أَكْطَا * * مَنْ يَسِيْ حَنَابَهُ لِأَبْنِهِ أَوْ لِأُمِّهِ يَنْطَفِي مِصْبَاحُهُ وَجَدْنَا عَيْنِيهِ
- 9 * نَظْرَانِ طَلْبُهُ * * أَكْطُ الْكَرْوَضِ عَلَيْهِ فِي الْمُبَادِي مَا يَحْكُمُ أَمِنْ فِي الْأَوَاخِرِ لَا تَعْوِلُنْ أَعْدَابَ
- 10 * الْعَدُوِّ بَلِ أَصْبِرْ لِلرَّبِّ يَعْنِيكَ * * مَعْيَارٌ صَعْبٌ وَكَبِيرٌ وَكَامِيلٌ مِمَّنَّاهُ جَسَدٌ فَدَامَ الرَّبُّ كَالِهَاءِ * *
- 11 * وَمَنْ يَعْمَلُهَا مِنْ صِمَاعِيَةٍ سَيَعْنَفُ لَهَا الْأَسْبَابُ مَعَ الْبَارِ طَرِيْقَهُ مَعْرُومَةٍ * * الْأَدَوْنَ سَمِعْ وَالْعَيْنِ
- 12 * بَعْضِيْ فَهْمًا وَفَاعِلًا هِمَا كِلَاهُمَا أَعْمَالُ اللَّهِ * * لَا تُحِبُّ أَنْ تَعْتَابَ أَحَدًا لِيَلَّا يَنْتَلِعَ * * أَوْحِ عَيْنِيكَ
- 13 * وَكَلِّ مِنَ الْكَيْبَرَاتِ * * رَدَّالُهُ عِنْدَ الرَّبِّ الْمَعْيَارِ الْمُنِيِّ وَالْمُبْدِرَانَ الْعَاسِ لَيْسَ أَمَامَهُ كَمُودًا * * مِنْ
- 14 * الرَّبِّ تَعْوِمُ حَظَوَاتِ الرَّجُلِ * * فَمَا لَيْتَ كَيْفَ يَنْفَعُهُمْ طَرَفُهُ * * لَجَّ الرَّجُلُ أَنْ يَعْدِسَ سِيَّاءَ مِنَ الَّذِينَ
- 15 * لَهُ سِرْبَعًا * * لِأَنَّهُ نَعَدُّ أَنْ يَبْدُرَ يَنْفَعِ أَنْ يَبْدُمُ * * الْمَلِكُ إِكْرَامُكَ دَائِرِي الْمُنَافِقِينَ * * وَسَبَبٌ لَهُمْ
- 16 * طَرْدًا * * نَوْرُ الرَّبِّ نَسْمَةُ النَّاسِ * * أَوْ سِرَابٌ يُفَسِّسُ كَارِنَ الْكُوفِ * * الصِّدْقُ وَالصِّدْقُ حِفْظُ الْمَلِكِ * *
- 17 * وَكُوطَانٌ فِي كَرْسِيِهِ بِالْعَدْلِ * * إِكْرَامُهُ رِيْنَةُ لِلْسَّبَابِ * * وَالسَّيْبُ سَرْفُ السِّيْبُوحِ * *

1 Quicunque indiget vino immediato, et
 2 ebrietas inhonesta, si non est sapiens.
 Hinc rex non despicitur à suo et leo-
 3 nus: & qui irascat, sunt peccat in
 animam suam. Presbiter viri est si
 4 retrahat se à consuetudine: & omnia stultus
 5 invenit similibus hisce verbis. Ignorantia
 cum vultu pueri, non est in intellectu:
 6 hujusmodi est qui miratur frumentum in
 in messe. Cogitatio in corde hominis, a-
 7 qua profundâ: & homo acutus ingratè ex-
 haurit illam. Homo infrioris, vir
 8 magnus & buclius: & homo fidelis in-
 venit occupationem. Qui se gerit cum
 9 iustitia inculpatè, reliquis filios suos fac-
 licet. Rex iustus, cum sedet super
 10 throno suo, non oportet oculis ejus om-
 ne malum. Quis gloriatur se habere
 11 cor mundum? aut qui publice facit pu-
 rium à peccatis?
 Veri. 10. 11. 12. & 13. habentur
 post verf. 22. Reliqui desiderantur.
 Quicunque se gerit cum patre suo aut
 12 matre sua, castigetur lucerna ejus: &
 13 pupille oculorum ejus videbunt tentorias.
 Sors acide expulsa in principis, non lau-
 14 dabitur negotium ejus in extranum. Ne 22
 dicas, Criticabo inimicum: sed expecta
 10 Dominum, auxiliabit tibi. Pondus par-
 10 cum & magnam, & mensurâ duplices,
 abominabiles sunt coram Domino omnes:
 11 Et qui talia exercuerit in arte sua, impe-
 11 detur in illa. Adolescens via cum ius-
 12 to, recta est. Auri auditus, & oculum vi-
 det ad intelligendū: & actiones uris-
 13 que, opera Dei. Rex anes desuper 13
 quomquam ne eradicetur: aperit oculos tuos,
 ut imple te bonis. Abominatio est apud 23
 Dominum mensura duplex: & ane sta-
 14 rean fallacem non est laus. A Domino 14
 dirigitur gressus hominis: mortalitas vero
 quomodo intelligit vias suas? Gloria 25
 viri est ut sanctificet aliquid ex his que
 habet: citâ: quomam postquam voverit,
 15 incipit penitere. Rex sapiens, dispa-
 16 tor est iniquorum, & castus in extranum.
 Lumen Domini halitus est hominum, aut 27
 16 lucerna investigans cellas ventris. Elec-
 17 tiosna: & veritas, custodia regis: & fir-
 28 matus folium ejus in equitate. Sapientia, 29
 ornatus juvenum: & canities, magnifi-
 centia fenum.

משלי: כח

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆC. LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ventris interioribus plaga & malum dardis vulneris Livores

30 Livor vulneris absterget mala: & plaga in fectetioribus ventris.

30 ἡ τριπλία ἐν συντριμμῶμα σφαιρα ἰσ- (dd) Livores & contritiones (cc) occurram malo: plaga autem in fectria ventris.

CAP. XXI.

CAP. XXI.

CAP. XXI.

quod omne super: Domini manui regis cor, aequum Pelagi
פלגים למן ביד ידוהו על לב אש
1. ejus oculi in recta viri via Omnis illud inclinabit, voluerit
2. יתפץ ויפנו: כל דרך אש ישר בעיניו
3. elecum: iudicium & iustitiam Facere. Dominus corda ponderari &
4. יהוה מוכח: רום עינים ומה לב נר
5. superabundantiam ad vere fidei Cogitationes, peccatum impiorum
6. רשעים חשאת: מחשבות חרוז אן
7. וכר אץ: אר לחסור: פלע אצרות בלשו
8. שקר רבל: נרף מבקשמת: שר רשעים
9. יגורם בן מאנו לעשות נשפט: הפכפך רדך
10. נפש רשע אודה: רע לא יחון בעינו
11. ויבשרו ליהם יקח רעה: משכיל ציוק
12. לבית רשע מסלף רשעים לרע: אנו
13. מועקה רב נבתיא מקרא ולמ ענה:
14. מן נסתר יפח ויחור: ויחור נסתר
15. ענה: שמתה לציוק עשות מעטפת אמתה
16. פלעיל: און
17. בקהל רפאים ינוח: איש מחסור ארע
18. אהב יין ושמן לא יעשר: רשע
19. רשע וחתו ישירים בונר: טוב שבר בארץ
20. מרר מלשר מונים וקעס: אונר נחמר
21. ושמן פגור חכם וביקול אים יבלענו:
22. רדך צוקה וחסר ימצא חיים צוקה
23. ויבדו: עור נפיהם עלת תבם ויר
24. עו מבשחם: שמר פיו ולשונו שמר
25. מצרות נפשו:

Sicut divisiones aquarum, ita cor regis in manu Domini: quocunque voluerit inclinabit illud. Omnis via viri recta sibi videtur: appendit autem corda Domini. Facere misericordiam & iudicium; magis placet Domino, quam victimæ. Exaltatio oculorum est dilataio cordis: lucerna impiorum peccatum. Cogitationes robnti semper in abundantia: omnis autem piger semper in egeitate est. Qui congregat thesaurum lingua mendacii, vanus & excors est, & impingetur ad laqueos mortis. Rapidus impiorum detrahet eos, quia noluerunt facere iudicium. Perverfa via viri, aliena est: qui autem mundus est, rectum opus ejus. Melius est federe in angulo domatit, quam cum muliere litigiosa, & in domo communi. Anima impii desiderat malum, non misericordiam proximo suo. Multo gra peffilente sapientior erit parvulus: & si fedetur sapientem, sumet scientiam. Excogitat iustus de domo impii, ut detrahat impios à malo. Qui obrurat aurem suam ad clamorem pauperis: & ipse clamabit, & non exaudietur. Munus absconditum extinguit iras, & donum in fini indignationem maximam. Gaudium iusto est facere iudicium, & pavor operantis iniquitatem. Vir, qui erraverit à via doctrine, in coetu gigantum commorabitur. Qui diligit epulas, in egeitate erit: qui amat vitam, pinguis, non ditabitur. Pro iusto datur impius: & pro reo is iniquus. Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa & iracunda. Thesaurus desiderabilis, & oleum in habitaculo iusti: imprudens homo dissipabit illud. Qui sequitur iustitiam & misericordiam, inveniet vitam, iustitiam, & gloriam. Civitatem fortium ascendit sapiens, & delruxit robor fiducie ejus. Qui custodit os suum, & linguam suam, custodit ab angustia animam suam.

ΚΕ Φ. κα'.
1 Ὁ Ὄσπερ ἐπιπλὸν ὕδατος, ὅτις καθ' ἡμέραν βασιλεὺς ἐν χειρὶ θεοῦ, ἡ δὲ ἐκείνου δόξα
2 νεώσα ἐκεί ἐκείνων αὐτῶν. ἡ Πλας ἀνθ' ὁσάνῃ ἐκείνου ἡμέρας, ἡ ἐκείνου δόξα
3 διασ κείνου. ἡ Πότιον δίκαια ἐκείνου δόξα
4 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
5 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
6 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
7 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
8 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
9 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
10 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
11 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
12 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
13 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
14 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
15 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
16 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
17 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
18 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
19 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
20 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
21 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
22 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα
23 ἡ ἐκείνου δόξα ἐκείνου δόξα

Sicut imperat aqua; ita cor regis in manu Dei: quocunque (a) voluerit innuere, illud inclinabit illud. Omnis via videtur sibi iusta: (b) placet autem corda Domini. Iustitia & veritatem esse, placet apud Deum magis, quam hostiarum sanguis. Magna sapiens, in consumetia audeat corde: fas autem impiorum, (c) peccatum. Qui (d) operatur iniquitatem, mendax, vanus sicutur (e) in laqueo mortis. (f) Perditio impii hostia sustinetur: non enim voluit agere iustitia. Ad peccatos peruenit ut via mittit Deus: tunc dicit enim & recta opera sua. Melius habitare super angulum, sub dicit, quam in ente litis cum iniquitate, & in domo communi. (h) Anima impii non conseruat misericordiam ab illo hominum, multatio interpretatur (i) iustitiam si simplex: intelligens autem sapiens, sustinet iustitiam. Intellectus iusti iustus (k) coram impiorum: & (l) vilipendit impiorum multo. Qui obturat aures suas, ne audiat imperillum; & ipse (m) iurabit, & non erit, qui exaudiat. Munus occultum (n) auerit iras: muneribus autem qui parat, iustitiam suscitit fortem. Latitia iustorum facere iudicium: (o) fatuus autem immundus est apud malos. Vir errans à via iustitiae, in synagoga (p) exigentiam requiescit. Vir (q) egens amat laticiam, diligit vitium, & oleum, (r) ad diuitias. (s) Civitatem fortium autem iusti (t) iniquitas, quom cum muliere rixosa, & litigiosa, & (u) in mendam. Thesaurus desiderabilis requiescit super os sapientium: imprudens autem viri (x) detrahit illum. (y) Via iustitiae, & misericordiae (z) invenit vitam, & gloriam. (aa) Civitates mentibus ingreditur eis sapiens: & diruit munitiorem, in qua confidebant impii. Qui exaudit os iustum, & linguam, confertur de tribulatione animam suam.

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

10 Pavores & plaga occurunt malo, & istus in interioribus ventris.
30 ἡ τριπλία ἐν συντριμμῶμα σφαιρα ἰσ-
Sicut rivuli aquarum, ita cor regis in manibus Dei, & quocunque vult inclinabit illud. Omnes via viri recte sunt in conspectu ejus; dirigit autem cor ejus Deus. Qui facit iustitiam & iudicium, complacet sibi in illo Deus magis quam in sacrificio. Exaltatio oculorum, & tumor cordis, & lucerna impiorum peccatum. Cogitationes collectæ ad abundantiam, & lapsus fellinus ad egeitatem [videtur]. Opera cellariorum in lingua mendacii, & dissipabuntur; & evellentur illi qui querunt mortem, Ruina impiorum collect eos, quoniam non voluerunt facere iudicium. Qui se pervertit viam alicujus, extraneus est: qui qui mundus est, recta sunt opera ejus. Melius est federe in angulo tecti, quam cum muliere litigiosa, & in domo communi. Anima impii desiderat malum, & non misericordiam consequetur in oculis ejus focus ejus. Per multam derisoris sapientior fiet infidiosus, & in intellectu sapientis a sumet scientiam. Contempletur iustus domum impii, & transferat impios in malum. Qui obrurat aurem suam ne audiat clamorem pauperis, vocabit quoque Deum, & non exaudietur. Munus in abscondito extinguit iram, & munus in fini indignationem fortem. Latitia est iusto facere iudicium, & perditio iis qui faciunt in iniquitatem. Felix hominis qui errat à via intellectus, cum filius tenet commorabitur. Vir qui egocens est & diligit laticiam, diligitque vitium 17 & unguitur, non ditabitur. Io commutatione iusti [erradit] impius, 18 & pro rectis directores. Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa & rixosa. Argentum desiderabile, & oleum iulo habitaculo sapientis; & stultus filiorum hominis dissipabit illud. Qui sequitur iustitiam & misericordiam, inveniet vitam, et gloriam, 22 Civitatem fortium ascendit sapiens, et detrahit robor fiducie ejus. Qui custodit os suum et linguam suam, custodit ab angustia animam suam.

CAP. XXI.
Sicut rivuli aquarum, ita cor regis in manibus Dei, & quocunque vult inclinabit illud. Omnes via viri recte sunt in conspectu ejus; dirigit autem cor ejus Deus. Qui facit iustitiam & iudicium, complacet sibi in illo Deus magis quam in sacrificio. Exaltatio oculorum, & tumor cordis, & lucerna impiorum peccatum. Cogitationes collectæ ad abundantiam, & lapsus fellinus ad egeitatem [videtur]. Opera cellariorum in lingua mendacii, & dissipabuntur; & evellentur illi qui querunt mortem, Ruina impiorum collect eos, quoniam non voluerunt facere iudicium. Qui se pervertit viam alicujus, extraneus est: qui qui mundus est, recta sunt opera ejus. Melius est federe in angulo tecti, quam cum muliere litigiosa, & in domo communi. Anima impii desiderat malum, & non misericordiam consequetur in oculis ejus focus ejus. Per multam derisoris sapientior fiet infidiosus, & in intellectu sapientis a sumet scientiam. Contempletur iustus domum impii, & transferat impios in malum. Qui obrurat aurem suam ne audiat clamorem pauperis, vocabit quoque Deum, & non exaudietur. Munus in abscondito extinguit iram, & munus in fini indignationem fortem. Latitia est iusto facere iudicium, & perditio iis qui faciunt in iniquitatem. Felix hominis qui errat à via intellectus, cum filius tenet commorabitur. Vir qui egocens est & diligit laticiam, diligitque vitium 17 & unguitur, non ditabitur. Io commutatione iusti [erradit] impius, 18 & pro rectis directores. Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa & rixosa. Argentum desiderabile, & oleum iulo habitaculo sapientis; & stultus filiorum hominis dissipabit illud. Qui sequitur iustitiam & misericordiam, inveniet vitam, et gloriam, 22 Civitatem fortium ascendit sapiens, et detrahit robor fiducie ejus. Qui custodit os suum et linguam suam, custodit ab angustia animam suam.

CAP. XXI.
Sicut rivuli aquarum, ita cor regis in manibus Dei, & quocunque vult inclinabit illud. Omnes via viri recte sunt in conspectu ejus; dirigit autem cor ejus Deus. Qui facit iustitiam & iudicium, complacet sibi in illo Deus magis quam in sacrificio. Exaltatio oculorum, & tumor cordis, & lucerna impiorum peccatum. Cogitationes collectæ ad abundantiam, & lapsus fellinus ad egeitatem [videtur]. Opera cellariorum in lingua mendacii, & dissipabuntur; & evellentur illi qui querunt mortem, Ruina impiorum collect eos, quoniam non voluerunt facere iudicium. Qui se pervertit viam alicujus, extraneus est: qui qui mundus est, recta sunt opera ejus. Melius est federe in angulo tecti, quam cum muliere litigiosa, & in domo communi. Anima impii desiderat malum, & non misericordiam consequetur in oculis ejus focus ejus. Per multam derisoris sapientior fiet infidiosus, & in intellectu sapientis a sumet scientiam. Contempletur iustus domum impii, & transferat impios in malum. Qui obrurat aurem suam ne audiat clamorem pauperis, vocabit quoque Deum, & non exaudietur. Munus in abscondito extinguit iram, & munus in fini indignationem fortem. Latitia est iusto facere iudicium, & perditio iis qui faciunt in iniquitatem. Felix hominis qui errat à via intellectus, cum filius tenet commorabitur. Vir qui egocens est & diligit laticiam, diligitque vitium 17 & unguitur, non ditabitur. Io commutatione iusti [erradit] impius, 18 & pro rectis directores. Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa & rixosa. Argentum desiderabile, & oleum iulo habitaculo sapientis; & stultus filiorum hominis dissipabit illud. Qui sequitur iustitiam & misericordiam, inveniet vitam, et gloriam, 22 Civitatem fortium ascendit sapiens, et detrahit robor fiducie ejus. Qui custodit os suum et linguam suam, custodit ab angustia animam suam.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Contritio atque supplicium occurrerunt flagitiis : & plaga ad intima ventris eorum.

30

* قفلة * دا *

CAP. XXI.

1 **U**T rivus aquarum, cor regis in manibus Dei : & quocunque vult inclinat illum. Omnes viae viri rectae sunt in oculis suis : Dominus autem cor disponit. Qui facit iustitiam & iudicium, gravior est Domino quam victima. Altitudo oculorum, & latitudo cordis, & lucerna impiorum, peccatum. Cogitationes electi, fideles : & maligni, perniciolae. Comparatio thesauri, lingua mendaci : & ad exitum deturabuntur quicunque mortem querunt. Contritio impiorum venit in ipso, eod quod noluerit facere iudicium. Qui pervertit viam suam, vir est alienus : qui verò putat esse facta sunt opera ejus. Praestat sedere in coram teo, quam habitare cum muliere iuxta. Animus impij non videtur in oculis sociorum ejus. Et ex detrimeto maligoi sapientis redditur qui simplex est. Prudens in consilio suo, amplèditur scientiam : Et iustus intelligit cor impiorum, & impellit impios ad malum. Qui obcurat aures suas quomodo audiat pauperem, ipse quoque clamabit ad Deum, & non exaudietur. Anus claudens, Melius est versari in terra deserta, quam habitare cum muliere iuxta & intricante. Thesaurus expectabilis & unguentum dispersum, sapientia : & prudentia hominum degluttit eum. Qui querit iustitiam, & bonitatem, inveniet vitam, & iustitiam, & gloriam. Ad urbem gigantum ascendit sapiens, & subjugavit arcem fiducia ejus. Qui custodit os & linguam suam, servat animam suam a calamitate.

2 **U**T rivus aquarum, cor regis in manibus Dei : & quocunque vult inclinat illum. Omnes viae viri rectae sunt in oculis suis : Dominus autem cor disponit. Qui facit iustitiam & iudicium, gravior est Domino quam victima. Altitudo oculorum, & latitudo cordis, & lucerna impiorum, peccatum. Cogitationes electi, fideles : & maligni, perniciolae. Comparatio thesauri, lingua mendaci : & ad exitum deturabuntur quicunque mortem querunt. Contritio impiorum venit in ipso, eod quod noluerit facere iudicium. Qui pervertit viam suam, vir est alienus : qui verò putat esse facta sunt opera ejus. Praestat sedere in coram teo, quam habitare cum muliere iuxta. Animus impij non videtur in oculis sociorum ejus. Et ex detrimeto maligoi sapientis redditur qui simplex est. Prudens in consilio suo, amplèditur scientiam : Et iustus intelligit cor impiorum, & impellit impios ad malum. Qui obcurat aures suas quomodo audiat pauperem, ipse quoque clamabit ad Deum, & non exaudietur. Anus claudens, Melius est versari in terra deserta, quam habitare cum muliere iuxta & intricante. Thesaurus expectabilis & unguentum dispersum, sapientia : & prudentia hominum degluttit eum. Qui querit iustitiam, & bonitatem, inveniet vitam, & iustitiam, & gloriam. Ad urbem gigantum ascendit sapiens, & subjugavit arcem fiducia ejus. Qui custodit os & linguam suam, servat animam suam a calamitate.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* المعانيب والمسمات المدعي الأسرار والكجرات في حارين جوفهم

30

* العصل الكادي والعسرون *

CAP. XXI.

1 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

2 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

3 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

4 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

5 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

6 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

7 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

8 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

9 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

10 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

11 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

12 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

13 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

14 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

15 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

16 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

17 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

18 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

19 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

20 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

21 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

22 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

23 **S**icut elevatio aquae, ita cor regis in manibus Dei, quocunque voluerit inclinat, inclinat illum id. Omnis homo ad vitam suam iustus : & Dominus confirmat corda. Dno facti apud Deum gratia : & faciat homo opera iusta, & ut veritas sit : & utique sunt praesentiora sanguine victimarum. Superius cogitatione, in scriptura cor ejus processit est : lucerna impiorum, peccatum.

שטיל: כב

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Verfio VULG. LAT.

Cum Translatione LATINA.

Superbia ira in facies: ejus nomen derisor, arrogant, Superbus
 24. וְיִדְוּ עַשְׂתֵּי עֶבְרָה וְיָדוּ שָׂמוּ לָזְזוּ עֵשֶׂה עֶבְרָה וְיָדוּ
 25. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 26. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 27. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 28. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 29. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 30. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 31. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ

24. ὁ ὑπερβῶν ἐν ἀνθρώποις ἐστὶν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν
 25. ὁ ὑπερβῶν ἐν ἀνθρώποις ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν
 26. ὁ ὑπερβῶν ἐν ἀνθρώποις ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν
 27. ὁ ὑπερβῶν ἐν ἀνθρώποις ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν
 28. ὁ ὑπερβῶν ἐν ἀνθρώποις ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν
 29. ὁ ὑπερβῶν ἐν ἀνθρώποις ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν
 30. ὁ ὑπερβῶν ἐν ἀνθρώποις ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν
 31. ὁ ὑπερβῶν ἐν ἀνθρώποις ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν

C A P. XXII. כב

CAP. XXII.

CAP. XXII.

24. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 25. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 26. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 27. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 28. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 29. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 30. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ
 31. וְיָדוּ לְשָׂמוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ פִּירְמָנוּ

1. Melius est nomen bonum, quam divitiæ multæ: sup argenti & aurii gratia bona. Dives & pauper obviaverunt sibi: utriusq; operator est Dñs.
 2. Callidus vidit malum, & abscondit fe: innocens pertranfit, & affluens ei damno. Finis modestæ timor Dñi, divitiæ et gloria et vita. Arma et gladius in via perverfi: custos animæ suæ longè recedebat ab eis. Proverbii est: Adolefcens iuxta viam suam, etiam cum fenerit, non recedebat ab ea. Dives pauperibus imperat: et qui accipit mutuum, servus est foenerantis. Qui feminat iniquitatem, metet mala; et virga iræ suæ confumabitur. Qui prorus est ad misericordiam, benedicetur: de panibus enim suis dedit pauperi. Victoriam et honorem acquirit qui dat munera: animam autem auferet accipietiorum. Ejice derisor, & exibit cum eo jurgium, & exhibetque causæ & contumeliam. Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam laborum suorum habebit amicum regem. Oculi Dñi custodiunt scientiam: & supplantantur verba iniqui. Dicit piger: Leo est foris, in medio platearum occidendus sum. Fovea profunda est alienæ: cui iratus est Dominus, incidet in eam. Stulticia colligata est in corde pueri, & virga disciplinae fugabit eam.

תרגום

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

24. Derisor, tumidus, superbus, est nomen ejus, faciens iram superbia sua.
 25. Desiderium pigri interficit eum, ed quodd nolunt manus ejus facere opus.
 26. Tota die desiderio desiderat, & justus tribuit, & non parcat. Sacrificium est impiorum aominabile est, quia in scelere offerunt illud. Tactis mendacior ipse peribit, & vir bene audientis rectè loquetur. Impudens facit vir impius est, & rectus ipse prparat viam suam. Non est sapientia neque intelligentia neque consilium sicut Dei. Equus paratur in diem belli, sed à Deo est falus.
 27. Derisor, tumidus, superbus, est nomen ejus, faciens iram superbia sua.
 28. Desiderium pigri interficit eum, ed quodd nolunt manus ejus facere opus.
 29. Tota die desiderio desiderat, & justus tribuit, & non parcat. Sacrificium est impiorum aominabile est, quia in scelere offerunt illud. Tactis mendacior ipse peribit, & vir bene audientis rectè loquetur. Impudens facit vir impius est, & rectus ipse prparat viam suam. Non est sapientia neque intelligentia neque consilium sicut Dei. Equus paratur in diem belli, sed à Deo est falus.
 30. Derisor, tumidus, superbus, est nomen ejus, faciens iram superbia sua.
 31. Desiderium pigri interficit eum, ed quodd nolunt manus ejus facere opus.

C A P. XXII.

1. Lectum est nomen bonum magis quam divitiæ multæ: & argenti & auro melior essentia. Dives & pauper obviaverunt sibi mutuo, & ambos creavit Deus. Callidus vidit malum & abscondit fe, & insipientes transierunt & dampnum passi sunt. Merces maofuetudinis est timor Domini, divitiæ & gloria & vita. Peditas [est laqueus] in via perverfa: & qui custodit animam suam, elongabit fe ab eis. Dehinc adolefcens iuxta viam suam, ut cum fenerit non declinet ab ea. Dives dominatur in pauca peres, & qui accipit mutuum, servus est foenerantis viri. Qui feminat iniquitatem metet iniquitatem, & virga iræ ipsius confumabitur. Qui bonum oculum habet, ipse benedicetur: & quoniam dedit de pane suo pauperi. Ejice derisorem, & expelle contentiosum, & cessabit jurgium et ignominia. Diligit Deus mundum corde, et in gratia laborum suorum focius enim regis. Oculi Dei custodiunt scientiam, et protulit verbum prædolum. Dicit piger in socordia sua: Leo est foris, et in medio viarum arum occidat. Fovea profunda est extraneorum, et qui provocat Deum, incidet in eam. Stulticia ligata est in corde pueri: virga disciplinae elongabit eam ab eo.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 * **كَبِيرٌ بِعَسَبِ عَقَبِهِ .** * **خُتِبَ خَمَلًا خَمَلًا .** * **قُدِّرَ لَهُ سَخِينٌ قُدِّرَ لَهُ حَسَبٌ .** * **كَلِمَاتُ**
 25 **ذَلِيلٍ قَدْرٌ بِتَحِيٍّ بِبُؤْسِ حَقِيرٍ .** * **هَمَّوْهُ سَخِينٌ .** * **قُدِّرَ لَهُ .** * **رَبُّهُ نَاتِكٌ .** * **ذَلِيلٌ نَاتِكٌ .**
 26 **وَجَبَسَ بِخَيْلٍ هَمَّوْهُ .** * **كَلِمَاتُ** **بُخْبَلًا خَمَلًا حَسَبٌ .** * **هَمَّوْهُ زَا بِيَالٍ بِبُؤْسِ .** * **حَقِيرٌ**
 27 **هَمَّوْهُ زَا بِيَالٍ هَمَّوْهُ .** * **سَرِيحٌ** **أَقْبَسَ .** * **بِحَزَا خَمَلًا .** * **هَمَّوْهُ زَا بِيَالٍ .** * **كَلِمَاتُ**
 28 **هَمَّوْهُ زَا بِيَالٍ .** * **حَمَّوْهُ .** * **حَمَّوْهُ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .**
 29 **كَلِمَاتُ** **حَمَّوْهُ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .**
 30 **كَلِمَاتُ** **حَمَّوْهُ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .**
 31 **كَلِمَاتُ** **حَمَّوْهُ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .** * **أَقْبَسَ .**

CAP. XXII.
 P Rallentius est nomen bonum, quam divitiae
 1 multæ: & melior est benignitas, quam aurum
 & argentum. Dives & pauper obviaverunt
 2 sibi: utrumque verò Dñs fecit. Cautus vidit
 3 malignum vapulare, & magnopere eruditus
 4 est: ituli vero transferrunt prope eum, & ja-
 5 churam passi sunt. Finis humilitatis, timor
 6 Domini, & opes, & honor, & vita. Retia &
 7 laquei, via difficulti: qui autem servat animam
 8 suam, recedet ab eis. Qui corripit puerum
 9 ad os vix, etiam si confenerit non aberrabit
 10 ab ea. Diviti dominabitur pauper, & ser-
 11 vus fœnerabitur ei qui fœnerabitur illi.
 12 Qui ferit iniquitatem, metet flagitium: & 8
 baculus iræ ejus absumetur. Qui boni est
 9 oculi, is benedictetur, quia tribuit de pane
 10 suo pauperi. Perde scânorolum, & crite
 11 rixolum, & extermina litem atque contume-
 12 liam: ut non cum federit in concilio, pro-
 13 boro vos omnes afficiat. Diligit Deum qui-
 14 cunque purus est in corde suo, & miseretur
 15 labiis amicorum regis. Oculi Domini ob-
 16 servant scientiam, & perdunt sermones men-
 17 daces. Dicit piger quando legatur, Leo est
 18 in via, & ecce cades in plateis. Fovea pro-
 19 funda, os alienæ: & is cui Dominus irascitur,
 20 cadet in eam. Stulticia devellit cor
 21 adolescentis, & virga disciplina remota est
 22 ab eo.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * **الْمُهَيِّجُ وَالْعَابِي وَالرَّاهِي يُسَمِّي فَسَادًا .** * **وَمَنْ يَكْفِكُ فِدَاكَ مَكَاوِرِ السَّنَةِ * السُّهَوَاتُ يَعْطَلُنَ**
 25 **الْكِسْلَانَ .** * **لَآنَ يَدِيهِ لَسَنُ نَوِيْرٍ أَنْ تَعْمَلَ سِيَا .** * **الْمُنَافِقُ يَدْسُهُي طَوْنَ الْمَهَارِ سُهُوَاتٍ رُوِيَّةٍ وَالْمُسَاطِ**
 26 **يُرْجِمُ وَيَدْرَأُ بِكَ إِسْعَاقَ .** * **حَكَايَا الْمُنَافِقِينَ رَدَالَهُ عِنْدَ الرَّبِّ .** * **لَا يَهْمُ يَغِيْرُ وَيُهَيِّجُ لِرَأْيِ عَادِلٍ عَنِ**
 27 **السَّرِيْعَةِ * السَّاهِكُ الْكَلْبُ يَلْبِكُ * وَالْإِنْسَانُ الْمَطْبَعُ يَبْدُلُكُمْ كَقَوْطَا * الرَّجُلُ الْمُنَافِقُ يَنْتَصِبُ**
 28 **بِرُوحِهِ لَا اسْتِكْيَاءَ لَهُ .** * **وَالْمُدْعُوْمُ هُوَ يَبْعَثُ طَرِيْقَهُ * مَا يَبْعَثُ سَهَامَهُ * مَا يَبْعَثُ مَسْوْمُونَ عِنْدَ الْمُنَافِقِ**
 29 *** الْقَرْسُ يَسْتَعِدُّ لِيَوْمِ الْعِيَالِ * وَمَنْ أَلَّ اللَّهُ الْعَوِيْبَةَ * الْعَقْصُ الْمُنَافِقِ وَالْعَسْرُونَ * .**
 30 *** الْأَسْمُ الْمَكْمُوْدُ أَرْوَعُ فِدْرًا مِّنَ الْعِيَالِ الْكِرْبَلِ * وَالْبَدْعَةُ الصَّاحِكَةُ أَفْضَلُ مِّنَ الْفِصَّةِ وَالذَّهَبُ الْعِي**
 31 **وَالْمُسْكِنُ لِعِي أَحَدُهُمَا الْآخَرُ * وَكِلَاهُمَا الرَّبُّ حَالِفُهُمَا * الْمُدْرَبُ إِذَا أَبْصَرَ سِرْبًا مَعَايَا يَدَاوُ**
 32 **نَادَا أَصْدًا وَالْأَعْيُنَا لَمَّا أَصَارُوا حَسْرًا * حَيْلُ الْحَكِيْمَةِ بَعُوِي الرَّبِّ وَرُفُوْدُهُ وَكَيْدُ وَجِيَا * فِي الطَّرِيْفِ**
 33 **الْمُرْجُوْعَةِ الصَّعْبَةُ فَرْطَبُ وَخَجَا * وَمَنْ يَكْفِطُ نَفْسَهُ يَعْطَلُ مَهْمَا * الْمُسْكِنُ يَرُوْسُونَ الْمُسْرِبِينَ**
 34 **وَالْعَيْدُ يَفْرُصُونَ سَادَا مَهْمَا * مَنِ يَرْجِعُ الطَّائِكَاتُ يَحْصِدُ السِّيَابَةَ وَيَهْمُ صَرِيْعَةً أَعْمَالَهُ * اللَّهُ يَكْبُ**
 35 **الرَّجُلُ الطَّلَفُ الرَّوْحَةُ وَالسَّكِي * وَيَكْمِلُ أَبْطُلُ أَعْمَالَهُ * مَنِ يَرْجِمُ الْمُسْكِنَ ذَاكَ يَفَاتُ لِأَنَّهُ أَعْطَا**
 36 **الْمُسْكِنَ مِّنَ أَعْمَالِهِ * مَنِ يَعْطُ الْهَدِيَّةَ يَسْتَصْبِعُ طَعْمًا وَكَرَامًا .** * **وَيَسْتَبِيْعُ نَفْسَهُ مِمَّا أَفْسَاهَا * أَخْرَجَ**
 37 **السَّادُ مِّنَ الْجَمْعِ فَتَكْرِمُ مَعَهُ الْعَلْبُ * لِأَنَّهُ إِذَا جَلَسَ فِي الْجَمْعِ يَهْمُنُ الْجَمَاعَةَ * الرَّبُّ يَكْبُ الْقَلُوْبَ**
 38 **الْبَانُ * وَجَمِيْعُ النَّاسِ لَا عَيْبَ فِيهِمْ مَقْبُوْلِينَ عِنْدَهُ * الْمَلِكُ يَرْجِي السَّعْبَ يَسْعِيْمُ وَعَيْنَا الرَّبِّ**
 39 **تَرْصِدُ أَحْسَ وَتُرْوَلُ الْأَقْوَالُ الْعَادِلُ عَنِ السَّرِيْعَةِ * النَّاسُ مَنْ يَخُجُّ فَيَقُوْلُ الْأَسْدُ فِي الطَّرَفَاتِ وَالْعَمَلَةُ**
 40 **فِي السَّوَارِعِ * هُوْدُ عَيْنُهُ مِمَّ الْمُدْعِي السَّرِيْعَةِ * وَمَنْ يَفْعَلُهُ الرَّبُّ يَسْغُطُ فِيهَا يَدُونَ طَرَفًا رُوِيَّةٍ**
 41 **أَمَامَ الْإِنْسَانِ وَمَا يَكْبُ أَنْ يَرْجِعَ فِيهَا وَيَسْعِي لِي أَنْ يَرْجِعَ مِّنَ الطَّرِيْقَةِ الْمُدْرِيَّةِ وَالرُّوِيَّةِ * السَّعَاغَةُ**
 42 **يَسْعَلُهَا وَتَلْبُ السَّنَا * إِذَا كَانَ الْعَصَا وَالْأَدْبُ بَعْدًا مِمَّ * .**

P. accipit, & protervus, & superbus vocat-
 1 tur coruptela: & qui irascitur, is est
 2 transgressor legis. Appetit occidit pi-
 3 gnum, quoniam manus ejus non eligit, &
 4 facere quidquam. Impius concupiscit tota
 5 die desideria peccati: & iustus mis-
 6 teretur & miserebitur obque parum.
 7 Sacrificia impiorum, despectio apud Do-
 8 minum: quoniam offerunt illa male.
 9 Leni à lege. Testis mendax peribit: &
 10 homo obediens loquitur caute. Vn im-
 11 pius erigit sese vultu impudenti: &
 12 rectus, ipse intelligit vias suas. Quoniam
 13 ventus fugacitas, non est constans
 14 apud impium. Equus paratur ad diem:
 15 bellus à Deo auxiliium.
 CAP. XXII.
 Nomen laudabile altioris est digni-
 1 tatis quam divitiæ multe: & gratia bo-
 2 na, pretiosior argento & auro. Dives
 3 & pauper offendentes alter alterum: ut
 4 utroque Dominus creavit. Expertus
 5 est videt scâllum cruciatum, eruditus
 6 eruditio: sicuti autem cum trans-
 7 ferret, devotum afficiuntur. Finis fa-
 8 penitentiæ, timor Domini, & opes, &
 9 gloria, & vita. In itinere obliquus, alpe-
 10 ro, dumi, & laqus: & qui custodit
 11 animam suam, liberabitur ab ipsi.
 Deest. Verf. 6.
 Pauperes dominabuntur divitibus: &
 7 servus fœnerabitur dominis suis. Qui
 8 seminabit nequitias, metet mala: & com-
 9 plebit flagellum operum suorum. Deus
 10 diligit vivum hilarem vultu & libera-
 11 tem, & pericit vanitates operationum il-
 12 lius. Qui miseretur pauperi, ipse nutritur,
 13 qui dedit manus, parat sibi prosperitatem
 14 & honorem: & erudit axillam suam ab
 15 eo quod possidet illam. Educ coruptio-
 16 rem à congregatione: & exiit cui co-
 17 calamius: quoniam cum federit in con-
 18 gregatione, vilis erit coram. Domini
 19 amat corda innocentiæ: & omnes in qui-
 20 bus non est vitium, accepti sunt apud eum.
 21 Rex pacificus populum letificat: & oculi
 22 Domini observant scâllum, & aspernan-
 23 tur sermones declinantes à lege. Piger
 24 excipat se, & ait, Leo est in via, & ec-
 25 c. so in plateis. P. accipitum vultum, &
 26 transgressorem legem: & is quem oculi Do-
 27 mini incidit in illud. Sunt vici proce-
 28 rorum hominis, et non cupit recedere ab i-
 29 psi: decet tamen illum reperire se à via
 30 obliqua et peccati. Stultitiam accendit
 31 cor juvenis, cum fuerit baculus et disci-
 32 plina longè ab illi.

LAT.

Cum Translacione LATINA.

Inclina defēctā ad verē, dīvitī dāsī; sibi multū fīcīendū.

16 עשק לכל הרבוח לזון העשיר אצל המתמור: *Qui calumniatur pauperem, multiplicat sibi malum: & qui dat divitiis, augeat divitiās suas, dabit ipse ditiori, & egibit.*

17 יונה ושמן רביי חכמים וליבה תשית לדעתו: *Inclina auriem tuam, & audi verba sapientium, & auriem tuam pone ad scientiam meam.*

18 ביי נעים ביי השמרים בבטנה: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

19 על שפתך: להורות ביי חכמה בשלך: *Quia non facies violentiam super Dominum spes, & notam tibi faciat tuam (XIII) autem.*

20 היום אף ארתה: הלא כתבת לך שלשים במעורת: *Et in die furoris tui, tu ventis & ventis eloquiorum certaminem te facientem fore.*

21 הוריעה קשת אמרי אמת: *Ne seras discipulus Neque timebitis veritatis eloquia referentium ad te.*

22 להשיב אפרים אלהותיך: אלתהו דר: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

23 ביי רהוא ואל תדבא עני בשער: ביי חיהו: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

24 וקבע את קבעיהם נפש: אל: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

25 תתעב את בעל האמת כי לא תבוא: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

26 פן תחלף אחרתו ולקחת מנוח לנפשך: אל: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

27 הרהי בקעך: עיניך עמוט אמת: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

28 לה לשלם למה: וקח משקב מחתוך: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

29 אלתחבב נבול עול: עשו אבותיך: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

30 חיות אישי מחר במלאכה: לפני מלקים יתעב: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

16 Qui calumniatur pauperem, multiplicat sibi malum: & qui dat divitiis, augeat divitiās suas, dabit ipse ditiori, & egibit. Inclina auriem tuam, & audi verba sapientium, & auriem tuam pone ad scientiam meam. Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino. Quia non facies violentiam super Dominum spes, & notam tibi faciat tuam (XIII) autem. Et in die furoris tui, tu ventis & ventis eloquiorum certaminem te facientem fore. Ne seras discipulus Neque timebitis veritatis eloquia referentium ad te. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.

16 Qui calumniatur pauperem, multiplicat sibi malum: & qui dat divitiis, augeat divitiās suas, dabit ipse ditiori, & egibit. Inclina auriem tuam, & audi verba sapientium, & auriem tuam pone ad scientiam meam. Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino. Quia non facies violentiam super Dominum spes, & notam tibi faciat tuam (XIII) autem. Et in die furoris tui, tu ventis & ventis eloquiorum certaminem te facientem fore. Ne seras discipulus Neque timebitis veritatis eloquia referentium ad te. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.

MS. A. (a) παραδύλαξ (b) παρὰ δόξου (c) δὲ ἐν ἡμέραις (d) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (e) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (f) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (g) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (h) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (i) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (j) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (k) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (l) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (m) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (n) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (o) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (p) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (q) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (r) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (s) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (t) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (u) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (v) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (w) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (x) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (y) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου (z) ἀποδοῦναι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου.

C A P. XXIII.

C A P. XXIII.

C A P. XXIII.

Inclina defēctā ad verē, dīvitī dāsī; sibi multū fīcīendū.

17 יונה ושמן רביי חכמים וליבה תשית לדעתו: *Qui calumniatur pauperem, multiplicat sibi malum: & qui dat divitiis, augeat divitiās suas, dabit ipse ditiori, & egibit.*

18 ביי נעים ביי השמרים בבטנה: *Inclina auriem tuam, & audi verba sapientium, & auriem tuam pone ad scientiam meam.*

19 על שפתך: להורות ביי חכמה בשלך: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

20 היום אף ארתה: הלא כתבת לך שלשים במעורת: *Et in die furoris tui, tu ventis & ventis eloquiorum certaminem te facientem fore.*

21 הוריעה קשת אמרי אמת: *Ne seras discipulus Neque timebitis veritatis eloquia referentium ad te.*

22 להשיב אפרים אלהותיך: אלתהו דר: *Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.*

23 ביי רהוא ואל תדבא עני בשער: ביי חיהו: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

24 וקבע את קבעיהם נפש: אל: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

25 תתעב את בעל האמת כי לא תבוא: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

26 פן תחלף אחרתו ולקחת מנוח לנפשך: אל: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

27 הרהי בקעך: עיניך עמוט אמת: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

28 לה לשלם למה: וקח משקב מחתוך: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

29 אלתחבב נבול עול: עשו אבותיך: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

30 חיות אישי מחר במלאכה: לפני מלקים יתעב: *Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino.*

17 Qui calumniatur pauperem, multiplicat sibi malum: & qui dat divitiis, augeat divitiās suas, dabit ipse ditiori, & egibit. Inclina auriem tuam, & audi verba sapientium, & auriem tuam pone ad scientiam meam. Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino. Quia non facies violentiam super Dominum spes, & notam tibi faciat tuam (XIII) autem. Et in die furoris tui, tu ventis & ventis eloquiorum certaminem te facientem fore. Ne seras discipulus Neque timebitis veritatis eloquia referentium ad te. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.

17 Qui calumniatur pauperem, multiplicat sibi malum: & qui dat divitiis, augeat divitiās suas, dabit ipse ditiori, & egibit. Inclina auriem tuam, & audi verba sapientium, & auriem tuam pone ad scientiam meam. Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino. Quia non facies violentiam super Dominum spes, & notam tibi faciat tuam (XIII) autem. Et in die furoris tui, tu ventis & ventis eloquiorum certaminem te facientem fore. Ne seras discipulus Neque timebitis veritatis eloquia referentium ad te. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.

T A R G U M.

C A P. XXIII.

רעשק למסקנא מטל ליה בשפתה ויורה לעמוקא חסרונה הוא ליה: כן יעלי אדנה ושמת מלי רחמי ליה וליבה תשית לדעתו: משול דבסמיני נטר אנין בפרסך ונתקינו ידיו תרה על שפתך: דניתו באלהי סברך ודוריקה ומנחם הדד אף ארת: והיא כתיבה אנו לך על תל ליה ומנין בענת דודיעה: לא דרענה קישטא ומלי רחמי רחמיך חתוך מלחך דקישטא מעשרך: לא תחול למסקנא משול דמסקנא העיף ולא תחול למסקנא: משול דקישטא ומלי רחמיך חתוך מלחך דקישטא מעשרך: לא תחול למסקנא פדענותו ונקשרו: לא תחבר עם מרי מירודא ועם נבליה מתנה לא תעיל לך חלף אחרתו ותשכח פתה לנפשך: לא תחבב משלם אינך בערבותה טל תברך: אם ליה לך דפריע נסקו תשניה מתחמה: לא תשני חסימא דמקל מל ערבו ארתך: אין תותחא נבליה דמתו בערבתי קום מלכי נקום ואתנקים קום תשובי:

17 Qui calumniatur pauperem, multiplicat sibi malum: & qui dat divitiis, augeat divitiās suas, dabit ipse ditiori, & egibit. Inclina auriem tuam, & audi verba sapientium, & auriem tuam pone ad scientiam meam. Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino. Quia non facies violentiam super Dominum spes, & notam tibi faciat tuam (XIII) autem. Et in die furoris tui, tu ventis & ventis eloquiorum certaminem te facientem fore. Ne seras discipulus Neque timebitis veritatis eloquia referentium ad te. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.

17 Qui calumniatur pauperem, multiplicat sibi malum: & qui dat divitiis, augeat divitiās suas, dabit ipse ditiori, & egibit. Inclina auriem tuam, & audi verba sapientium, & auriem tuam pone ad scientiam meam. Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino. Quia non facies violentiam super Dominum spes, & notam tibi faciat tuam (XIII) autem. Et in die furoris tui, tu ventis & ventis eloquiorum certaminem te facientem fore. Ne seras discipulus Neque timebitis veritatis eloquia referentium ad te. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.

C A P. XXIII.

17 Qui calumniatur pauperem, multiplicat sibi malum: & qui dat divitiis, augeat divitiās suas, dabit ipse ditiori, & egibit. Inclina auriem tuam, & audi verba sapientium, & auriem tuam pone ad scientiam meam. Qui dicit bonū coram hominibus, sed detestabilis est coram Domino. Quia non facies violentiam super Dominum spes, & notam tibi faciat tuam (XIII) autem. Et in die furoris tui, tu ventis & ventis eloquiorum certaminem te facientem fore. Ne seras discipulus Neque timebitis veritatis eloquia referentium ad te. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus. Non facies violentiam Domini Quia porta in officium conteras ne & iste iuravit quia Dominus.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 * يا اذن حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
17 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
18 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
19 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
20 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
21 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
22 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
23 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
24 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
25 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
26 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
27 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
28 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
1 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
2 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
3 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
4 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
5 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
6 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
7 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
8 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
9 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
10 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع
11 * وبتت حذركم من صهيح صيغته. وبتت حذركم من صهيح صيغته. * زرقع

Qui pauperem laedit, auget malum suum: & qui diviti largitur, iactura est anime ejus. Admove aurem tuam, & audi verba sapientum, & appone cor tuum ad scientiam meam. Quandoquidem jucunda sunt, reconde ea in ventrem tuum, & parentur simul super labia tua. Ut sit in Domino fiducia tua notum feci tibi hodie. Et ecce scripti hinc tibi tercia vice: Ut indicarem tibi consilium & scientiam, tranquillitatem, & verba veritatis: ut respondeas verbum veritatis ei qui te misit. Ne laedas pauperem quod pauper sit: & ne deprimas inopem in porta. Dominus enim judicabit causam eorum, & compenfabitur oppressio illarum anime eorum. Ne sis amicus homini iracundo, & cum viro pleno furoris ne ingrediaris: Ne forte dicas: leges ejus, & inventas offensivulium animae tuae. Ne tradas animam tuam sponso inini, veritus personam. Nam si nihil habes unde reddas, auferent iteratum tuum sub te. Ne dimoveas certum penuriam quem definiunt patres tui. Si videas virum promptum in opere suo, coram regibus itabit: non autem itabit coram obfusis.

CAP. XXIII.

Cum sedes coenatus coram profecto, adverte quod ante te positum est: Ne forte ponas cultrum in ostium. Si adit vir nobilis, exoptes de cibo ejus: quia panis ejus, panis est mendacis. Ne accedas ad divitem, sed cum prudentia recede ab eo. Nam si deligas oculum tuum in eo, non ceruetur a te: quoniam efficit sibi alas velut aquila, & avolat in caelum. Ne coenes cum homine avido, neque desideres de cibo ejus. Ut enim si quis clamam deglutiret, sic ederes ac biberes cum eo, & cor ejus nequaquam esset erga te: Et panem quem comederes, vomeres: & contuminares verba tua jucunda. Coram illo te loquaris, quia spernet verba tua. Ne loco inopes terminum antiquum, & in agro popillorum ne anticipes. Si quidem vindex corum potens est, & ipse judicabit causam eorum.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
17 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
18 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
19 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
20 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
21 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
22 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
23 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
24 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
25 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
26 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
27 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
28 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
1 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
2 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
3 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
4 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
5 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
6 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
7 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
8 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
9 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
10 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال
11 * من يبيع فقيرا يصنع سرورا كمين ومن يعطي العربي سفاص حاله * ابدل اذنك للاذوال

Qui opprimis pauperem, committis mala multa: & qui dat diviti, immolabitur condicio ejus. Præbe aurem tuam eloquiis sapientibus, et audi sermones meos, & erige cor tuum ad agnoscendum eos esse laudabiles. Si enim offensus es in corde tuo, latifecit tibi in labiis tuis simul. Sit fiducia tua in Domino, & non fuerit tibi visum sanum. Itaque serbo illos tu animo tunc irruerit ad consilium & docturam, super latitudine cordis tui. Nam doctus te erubescit, & si fueris tui flus iusticie bone, ut respondeas sermone vocatus in qui aderat tibi. Ne iras vites pauperem, quoniam infirmitas est: & ne aspernaris infirmum in afflictionibus suis. Nam Dominus judicabit iudicium tuum, & liberabit animam tuam qui iustitiam. Ne agnoscas focum hominis iustitiam: & ne colabaris cum omni frigidando, Ne dicas tuis ejus & fames anime tuae laqueum. Ne permutes te ipsum pro spongia, & iudicabis oculum hominum: Quoniam si non habueris modum liberandi te ab illis, tollent scintillam quod est sub lateribus tuis. Ne naves te inimos acceris, quos possident patres tui. Perit peritus & velox in actionibus suis, contentus versetur coram regibus, & non fiet coram viris debilibus & abjectis.

CAP. XXIII.

1 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
2 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
3 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
4 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
5 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
6 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
7 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
8 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
9 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
10 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده
11 * ان جالس نعسي لدي مايدده ذي اذيد ان فماعة عمل الموصوعات امامك اعملا عمدا * واندده

Si sedes ad coenandum ad mensam potentis, considera que sunt apposta coram te in consideratione prudentis: Et extendit manum tuam, sciens te similem illi debere parare. Et licet fuerit immoderate aviditas, & appetas cibos ejus, qui parant alimentum mendaci. Si fueris pauper, ne extendas latius iudicium tuum ad opulentem, ne cohibe te ab illo in cogitatione tua. Nam si defixeris in ea oculum tuum, non videbitur unquam: quia aptate sunt illi ale velut aquila, & rediit ad domicilium in quo sit. Ne coenas cum viro invidio, & ne appetas cibos ejus. Nam vultus qui deglutit pilos est, ipse. Comede & bibe, & ne inducas illum ad te, & comedas cum ea panem tuum. Quia comedit illum, & corripet sermone tuos puteolos. Ne dicas quicquam in auribus ignari, ut irideat elegria tua docta. Ne irascaris limitis alterius, & ne aggrediaris terminus popillorum. Quoniam Dominus vindicabit eorum, & effundit iudicium tuum.

משלי: כד

.Scientia eloquia ad tuas aures & tuum cor eruditionem ad fac loquendi
 12 הכיאה למסור לבך ואזניך לא יאמר העתה
 13 אל תמנע מענר מסר קי חכמו פשט
 14 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 15 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 16 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 17 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 18 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 19 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 20 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 21 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 22 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 23 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 24 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 25 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 26 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 27 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 28 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 29 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 30 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 31 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 32 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 33 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 34 וישמח בך וישמח בך וישמח בך
 35 וישמח בך וישמח בך וישמח בך

Verfio VULG. LAT.

12 Ingiuriatur ad doctrinam cor tuum, & aures tuas ad verba scientiae. Noli subtrahere a puero disciplinam: si enim percusseris eum virga, non morietur. Tu virga percussus eum: & animam ejus de inferno liberabis. Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit tecum cor meum: Et exultabunt renes mei, cum locuta fuerit renum tua labia. Non zmuletur cor tuum peccatores: sed in timore Domini esto tota die: Quia habebis spem in novissimo, & proslolatio tua non auferetur. Audi, fili mi, & esto sapiens: & dirige in via animum tuum. Noli esse in conviviis potatorum, nec in comestationibus eorum: qui carnes ad vendendum confitentur: Quia vacantes potibus, & dantes symbola consumentur, & vestietur pannis dormitatio. Audi patrem tuum, qui genuit te: & ne contemnas eum: sicut genuit mater tua. Veritatem eme, & noli vendere sapientiam, & doctrinam, & intelligentiam. Exultat gaudio pater julli: qui sapientem genuit, latrabitur in eo. Gaudeat pater tuus, & mater tua, & exultet quae genuit te. Praebe, fili mi, cor tuum mihi: & oculi tui vias meas custodiant. Fovea enim profunda est meretrix: & puteus angustus, alieno. Infidiatur in via quasi latro, & quos incautos viderit, interficiet. Cui vix & cujus patri vix? cui rixae? cui fovet? cui sine causa vulnera? cui suffusio oculorum? Nonne his, qui commorantur in vino, & fludent calicibus epotandis? Ne intuearis vinum quando flavescit, cum splendeat in vitro color ejus: ingreditur blandè. Sed in novissimo mordebit coluber, & sicut regulus venae diffundet. Oculi tui videbunt extraneas, & cor tuum loquetur perverfa. Et eris sicut dormiens in medio mari, & quasi sopitus gubernator, amisso clayo: Et dices, Verberaverunt me, sed non dolui: iraxerunt me, & ego non fenssi: quando evigilabo, & rursus vina reperiam?

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

12 Da in disciplinam cor tuum: aures autem tuas adhibe sermionibus scientiis. Ne defideris percussus: quoniam si percussus fueris virga, non morietur. Nam tu quidem percussus eum virga: omnia autem ejus de morte evas. Fili, si sapiens fuerit tuum cor, laetificabis & mem cor. Et immortabitur sermionibus tua labia ad mea labia: si recta fuerint. Non zmuletur cor tuum peccatores: sed in timore Domini esto tota die. Nam si sermionibus ejus, eris cum iusti negotis: spes autem tua non contemdet. Audi, fili mi, & sapiens esto, & dirige (q) cogitationes cordis tui. Ne loquaris bibax nisi, neque extendas te (r) ad symbola, & carnis emptorias. Omnis enim ebrius, (s) et scelerator mendacibus; & induentur discipulae & lacris omnis somnolentia. Audi, fili mi, paterem, qui genuit te: & non contemnas, quoniam genuit (t) mater tua. Bene educat pater iustum: & in filio sapiente laetatur anima ejus. Latratur pater, & mater super te, & gaudeat quae peperit te. Da mihi, fili, cor tuum; & oculi tui meas vias (u) servent. (x) Domini cum prorsum esset otiosa domus, & puteus angustus, (y) alienus. Hic enim brevis peribit, & (z) omnis iniquus absumitur. Cui vixit? cui intulit? cui iudicavit? cui autem mollescit, & vice? cui contritiones (a) supererunt? (aa) cui lucidi oculi? Nonne (b) immortantur in vino? (bb) nonne vestigantur, ubi conparationes fieri? Nolite iudicari in vino: sed converfentur cum hominibus iustis, & converfentur in locis dramulationis. Nam si in phiala, & pocula deturbit oculi tuos: postea ambulabis in medio phiala. Nonne autem (c) tanquam si serpens percussus extenditur, & tanquam si caecus diffunditur esse venenum. Oculi tui cum viderint alienam, & os tuum tunc loquetur (cc) perverfa, & (dd) jaculis tanquam in corde maris; & tanquam gubernator in multa tempeste. Dices 33 autem: (te) Ferunt me, & non dolui: (ff) illuserunt mihi, ego autem non fenssi: (gg) quando eris diluculatus, ut videres quoniam quibuscumque conveniam?

MS. A. (β) σαυδων, (γ) ενδουλη, (δ) ουτως, (ε) οτις, (ς) σελειου οφθαλμοι, (z) οτις, (h) εις τα ποθηα.

ΚΕ Θ. ΑΔ.

C A P. XXIV. כד

C A P. XXIV.

CAP. XXIV.

12. sciens eloquia ad tuas aures & tuum cor eruditionem ad fac loquendi
 13. viga in eum percussus cum: correctionem puero a prohibeas Ne
 14. eius animam & tuum cor fuerit sapiens tui mi Fili
 15. tuum cor: & mei renes exultabunt Et ego etiam, meum cor

12. Da in disciplinam cor tuum: aures autem tuas adhibe sermionibus scientiis. Ne defideris percussus: quoniam si percussus fueris virga, non morietur. Tu percussus eum virga, & animam ejus ab inferno liberabis. Fili mi, si sapiens est cor tuum, laetabor ego in corde meo. Et exultabunt renes mei, cum locuta fuerit renum tua labia mea locuta fuerit recta. Ne zmuletur cor tuum peccatores, sed in timore Dei tota die. Ut sint novissima tua bona, & spes tua in via. Ne sis inter eos qui comestantur carnem, nec inter illos qui inebriantur vino. Quoniam qui ebrius est & vorax, inopia afficietur, & pannis ruptis vestietur dormitatio. Acquiesce patri tuo qui genuit te: & ne contemnas cum senuerit mater tua. Posside veritatem, & ne vendas sapientiam, & disciplinam & intelligentiam. Exultando exultabit pater iusti, & qui genuit sapientem, latrabitur in eo. Latrabitur pater tuus & mater tua, & exultabit quae peperit te. Pone fili mi cor tuum ad me, & oculi tui custodiant vias meas. Quoniam fovea profunda est meretrix, & puteus angustus extranea. Et sicut [fer]a: raptus piens oculis infidelibus, & venatur filios infipientes. Cui vix & cui dolui? cui rixae? cui vulnera sine causa? & cui rubedo occupatorum? His qui commorantur in vino, & iis qui vadunt, & deficiunt domum mixtionis. Ne intuearis vinum cum rubuerit, cum posuerit in calice colorem suum, & ingreditur rectè. Novissimum autem ejus sicut coluber mordet, & sicut alpis quae volat. Et videbit oculi tui extraneas, & cor tuum loquetur perverfa. Eteris sicut dormiens in corde maris, & sicut naua qui dormit in navi. Et dices: Percusserunt me, & non dolui; & diripuerunt me, & neficivus quando evigilabo, et rursus addam quaerere illud?

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

12. Introduce ad doctrinam cor tuum, & aures tuas ad verba scientiae. Ne prohibeas a puero disciplinam, quoniam si percusseris eum virga, non morietur. Tu percussisti eum virga, & animam ejus ab inferno liberabis. Fili mi, si sapiens es cor tuum, laetabor ego in corde meo. Et exultabunt renes mei, cum locuta fuerit renum tua labia mea locuta fuerit recta. Ne zmuletur cor tuum peccatores, sed in timore Dei tota die. Ut sint novissima tua bona, & spes tua in via. Ne sis inter eos qui comestantur carnem, nec inter illos qui inebriantur vino. Quoniam qui ebrius est & vorax, inopia afficietur, & pannis ruptis vestietur dormitatio. Acquiesce patri tuo qui genuit te: & ne contemnas cum senuerit mater tua. Posside veritatem, & ne vendas sapientiam, & disciplinam & intelligentiam. Exultando exultabit pater iusti, & qui genuit sapientem, latrabitur in eo. Latrabitur pater tuus & mater tua, & exultabit quae peperit te. Pone fili mi cor tuum ad me, & oculi tui custodiant vias meas. Quoniam fovea profunda est meretrix, & puteus angustus extranea. Et sicut [fer]a: raptus piens oculis infidelibus, & venatur filios infipientes. Cui vix & cui dolui? cui rixae? cui vulnera sine causa? & cui rubedo occupatorum? His qui commorantur in vino, & iis qui vadunt, & deficiunt domum mixtionis. Ne intuearis vinum cum rubuerit, cum posuerit in calice colorem suum, & ingreditur rectè. Novissimum autem ejus sicut coluber mordet, & sicut alpis quae volat. Et videbit oculi tui extraneas, & cor tuum loquetur perverfa. Eteris sicut dormiens in corde maris, & sicut naua qui dormit in navi. Et dices: Percusserunt me, & non dolui; & diripuerunt me, & neficivus quando evigilabo, et rursus addam quaerere illud?

12. Introduce ad doctrinam cor tuum, & aures tuas ad verba scientiae. Ne prohibeas a puero disciplinam, quoniam si percusseris eum virga, non morietur. Tu percussisti eum virga, & animam ejus ab inferno liberabis. Fili mi, si sapiens es cor tuum, laetabor ego in corde meo. Et exultabunt renes mei, cum locuta fuerit renum tua labia mea locuta fuerit recta. Ne zmuletur cor tuum peccatores, sed in timore Dei tota die. Ut sint novissima tua bona, & spes tua in via. Ne sis inter eos qui comestantur carnem, nec inter illos qui inebriantur vino. Quoniam qui ebrius est & vorax, inopia afficietur, & pannis ruptis vestietur dormitatio. Acquiesce patri tuo qui genuit te: & ne contemnas cum senuerit mater tua. Posside veritatem, & ne vendas sapientiam, & disciplinam & intelligentiam. Exultando exultabit pater iusti, & qui genuit sapientem, latrabitur in eo. Latrabitur pater tuus & mater tua, & exultabit quae peperit te. Pone fili mi cor tuum ad me, & oculi tui custodiant vias meas. Quoniam fovea profunda est meretrix, & puteus angustus extranea. Et sicut [fer]a: raptus piens oculis infidelibus, & venatur filios infipientes. Cui vix & cui dolui? cui rixae? cui vulnera sine causa? & cui rubedo occupatorum? His qui commorantur in vino, & iis qui vadunt, & deficiunt domum mixtionis. Ne intuearis vinum cum rubuerit, cum posuerit in calice colorem suum, & ingreditur rectè. Novissimum autem ejus sicut coluber mordet, & sicut alpis quae volat. Et videbit oculi tui extraneas, & cor tuum loquetur perverfa. Eteris sicut dormiens in corde maris, & sicut naua qui dormit in navi. Et dices: Percusserunt me, & non dolui; & diripuerunt me, & neficivus quando evigilabo, et rursus addam quaerere illud?

כד לחן במרי בשפתיה ולא חתרתי נלמחי עמוהו

NE amuleris viros malos, neque defideres esse cum eis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * **قَدَحًا وَصِعًا** وَتَسْ حَحَاةً. وَحَدًّا مَصْلَحًا سَقَمًا. * **سَمِيحًا كَصَلْبًا**
 3 **صَدًا. وَصَعًا مَلًا فَتَحَ أَمَس.** * **وَصِيحًا كَصَلْبٍ لَوْنًا.** * **فَلَا قَبِيضَ لَوْنًا**
 4 **وَصَهْفُودًا. * فَتَحَ تِه سَمِيحًا وَجَن حَبِيحًا. وَخَرًا بِسَدَلٍ وَجَن رِيضًا سَلًا. * وَجَن رِيضًا**
 5 **كَصَلْبٍ مَرْدًا. وَهَقَ زَمِيحًا وَصَهْفُودًا وَبَحَلًا. * سَمِيحًا وَزَمِيحًا حَقَمًا. وَصَدًا وَزَمًا**
 6 **فَدَسًا فَهَمَسًا. * وَبَدَسًا وَصَهْفُودًا. * وَخَرًا حَتًّا كَصَلْبًا. * لَوْنًا وَجَنًا وَبَحَلًا**
 7 **سَمِيحًا وَتِه وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَحَدًّا كَصَلْبًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 8 **فَرًا لَوْنًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. وَحَدًّا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 9 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 10 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 11 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 12 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 13 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 14 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 15 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 16 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 17 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 18 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 19 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 20 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 21 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 22 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 23 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 24 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 25 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 26 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 27 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 28 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**
 29 **وَخَرًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا وَبَحَلًا. * وَبَحَلًا**

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * **قَانَ فَلَيْسَ يَنْبَغُ أَنْ يَكُونَ كَأَرْبَةٍ وَسُقُومًا يَسْتَكْفِرُ بِكَلِمَةٍ دَوَاعِي الْأَعْيَابِ * الْمَرْبِلُ بِالْحَكْمَةِ يَبِي**
 3 **وَالْفَقْدُ يَبْقَى * وَالْحَكْمُ سَمِيحٌ حَرَامٌ مِنْ كُلِّ شَرٍّ وَبِقِسْمَةٍ * الْحَكْمُ أَفْضَلُ مِنْ**
 4 **الْعُورِيِّ وَالرَّجُلُ الْكَارِي وَطَنُهُ أَفْضَلُ مِنْ فَاخِرِ عِظْمَةٍ * سَمِيحٌ يَصْنَعُ الْقَبِيلَ وَالْمَعْرُوفُ يَصْنَعُ**
 5 **الْعَيْبَةَ ذِي مَسْرُوعٍ * الْحَكْمَةُ وَكَمِ الْعِلْمِ صَاكِمَةٌ فِي أَبْوَابِ الْحِكْمَاءِ * الْحَكْمَةُ مَا يَرْبَعُونَ عَنْ**
 6 **سَرِيحَةِ الرَّبِّ بَلْ يَمَكْرُونَ فِيهَا فِي الْكَمِوعِ وَالْجَالِسِ * الْمَوْتُ يَلْقَى مَنْ لَا أَدَبَ لَهُمْ وَالْعَيْبَةُ**
 7 **يُؤْتِي فِي حَطَايَاهُ * الْجَالِسَةُ لِلرَّجُلِ أَنْ يَكْتَسِبَ بِالْقِسْمِ فِي الْيَوْمِ السَّيِّئِ * وَفِي يَوْمِ الْأَعْيَابِ إِلَى أَنْ**
 8 **يَعْنِي * أَعْيُنُ الْمَسْؤُومِينَ إِلَى الْمَوْتِ * وَلَا تَسْخَرُ أَنْ تَسْتَعِزَّ بِمَقُولِهِمْ * فَإِنْ قُلْتَ مَا عَرَفْتَ هَذَا**
 9 **فَاعْلَمْ أَنَّ الرَّبَّ يَعْرِفُ قُلُوبَ الْكُلِّ * وَالْحَاكِمُ الدَّيْمَةُ لِكَاغَةِ الْبَلَاءِ ذَلِكَ فَدَعُ عَرَفَ الْكَاغَةَ وَهُوَ**
 10 **الَّذِي يَعْصِي لِذَلِكَ يَطْمَأَنَّ أَعْمَالَهُ * يَا بَنِي كُلِّ عَسَا * فَإِنَّ الشَّهَادَةَ صَالِحَةٌ * وَتَكْفِي حَقْلَكَ * وَهَكَذَا تَكْسِبُ الْحَكْمَةَ فِي نَفْسِكَ * لِأَنَّكَ إِنْ وَجَدْتَهَا سَدَرْتَهُ وَوَجَدْتَهَا حَمْدًا * وَمَا يَسْرُوكَ الرَّجَاءُ * لَا تَعْبُدَنَّ مَنَافِقًا إِلَى مَرْعِي الْمَقْسُومِينَ * وَلَا يَطْعَمُكَ سَلْبُ الْكَوْفِ * فَإِنَّ الْمَسْطُ يَسْقُطُ سَبْعَ مَرَّاتٍ وَيَمُوتُ * وَالْمَنَافِقُونَ يَصْعَقُونَ فِي السَّرُورِ * إِنْ يَسْقُطَ عَدُوُّكَ وَلَا تَسْمَعْ بِهِ * وَلَا تَسْرِعْ فِي حَمْدِكَ وَتَعْرِفُهُ * فَإِنَّ الرَّبَّ يَرِي ذَلِكَ وَمَا يَرْضَاهُ * وَيُؤْتِي عَمَهُ عَصَبَةً * لَا تَسْرِعْ بِالْعَامِلِينَ الْأَسْوَاءِ * وَلَا تَسْلُصَنَّ أَعْيُنَكَ * وَلَا تَصْنَعْ ذَلِكَ لِأَسْرَارٍ * وَصَبَّاحَ الْمَنَافِقِينَ يَطْغِي * يَا بَنِي أَيْمَنَ اللَّهِ وَارْتَبِ الْمَلِكِ * وَلَا تَحَالِقَنَّ أَحَدًا مِنْهَا * لِأَنَّ الْمَنَافِقِينَ يَعْدِلُونَ بَعْدَهُ * وَمَنْ يَعْرِفُ مَرْوَفَ نَعَادَتِهِمْ * ابْنُ الْهَلَاكِ إِذَا حَقَّ كَلَامًا يَكُونُ حَارِجًا عَنْهُ * وَأَمَّا قَبْلَهُ فَبَوْلًا وَفِي * وَلَا يَقُولَنَّ لِلْمَلِكِ سِيًّا مِنْ لِسَانِهِ كَذِبًا * فَإِنْ مَا يَخْرُجُ مِنْ لِسَانِهِ لَعْنًا كَذِبًا**

משלי: כה

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

corde arenis hominis vineam sicut & arenis pigri hominis agrum sicut
על שדה ארעניו וינעם עבדיו ועל ארענו פגרי ארענו

30 Per agru homiois pigri transivi, & per vineam vici stulti:
31 Et ecce totum repleverunt utrica, & operuerunt superficiem eius spinz, & mæteria lapidid destructa erat.

1 Τις χωριτερεθε δδωρ εν ιματιοις, 1 τις
δωρησασθαι παντων οψι δδωρον τρις γηις: 1 η

C A P. XXV. כה

C A P. XXV.

C A P. XXV.

1 חכמה ופיהו שלמה חכמה ופיהו שלמה
2 כבוד יהודה: כבוד יהודה
3 מלכות יהודה: מלכות יהודה
4 רעמק רעמק
5 מנינים מנינים
6 אבנן אבנן
7 ענינה ענינה
8 חכמה חכמה
9 ריבה ריבה
10 פן פן
11 עובת ריבה עובת ריבה
12 קצין קצין
13 אכל אכל
14 אכל אכל
15 אכל אכל
16 אכל אכל
17 אכל אכל
18 אכל אכל

1 Hæ quoq; parabolz Salomonis, quas tranflulerunt viri Ezechie regis Juda. Gloria Dei est celat verbum, & gloria regum intelligat fermonem. Coeli sunt excelsi, & terra deorsu, & cor regu inscrutabile. Aufer rubiginẽ de argento, & egredietur pura puriffimum. Aufer impietatem de vultu regis, & firmabitur iustitia throno ej. Ne gloriofi appareas coram rege, & in loco magnoru ne fteris. Meli est enim u dicam tibi, Alende huc, & quatuor humiliter cora principe. Quæ viderit oculi tui, ne proferas in iurgio citò: ne postea emendate non possis, cum dehonore staveris amicu tuu. Cautum tuu tracta cum amico tuo, & secretu extraneo ne reveles: Ne forte insultet tibi cum audierit, & exprobrat non cesset. Gratia & amicitia liberant: quas cibi ferva, ne exprobrabilis fias. Mala aurea in lectis argenteis, qui loquitur verbu in tempore suo. Inauris aurea, & margariti fulgens, qui atquu sapiens, & aurem obediens. Sicut frigus nivis in die messis, ita legat fidelis ei, qui misit eum, anima ipsius requefere facit. Nubes, & ventus, & pluviz non sequentes, vir gloriofus, & promissa non complens. Patientia lenietur princeps, & lingua mollis convi. Mel invenisti, comede q; sufficit tibi, ne forte fatiat; evomas illud. Subtrahet pedem tuu de domo proximi tui, ne quando fatiatu odierit te. Jaculum, & gladius, & sagitta acuta, homo qui loquitur contra proximum suum falsum testimoniu.

Quis ad convertit aquam in vellimento? (a) qui tenuit omnia extrema terre? (b) quod nomen est fili filii tui? (c) Omnia enim verba Dei veritas: (d) protegit autem ipse cor: (e) revertentur ipsam. Ne addas verba tua, ut non agraat te, & fias mendax. Dno peto a te; ne (k) auferas a me gratiam, nequam ego moriar. (l) Quam verbum dicitur autem, & paupertatem ne dederit tibi: (m) confiteatur enim tibi, que sunt necessaria, & sufficiens: Ne facturus sit mendax fiam, & dicam, Quia me videt? (n) aut (o) dicam iure, & perjurem nomen Dei. Ne (p) iudicis famulus in manu domini, ne quando maledixit te, (q) & delevit. Filius malus parum maledic, & marem non benedicit: (r) Filius inanis iuravit se iudicium: exitum vero suu non levit. Filius malus sublimis aculos habet, & palpebris autem suis extollitur. Filius inanis gladius dentibus habet, & filios molus, ut consumat, & cum comedat (t) humiles de terra, & pauperes eorum ex hominibus. Cap. 24. Hæc (u) autem dico vobis: (v) spiritibus (x) cognoscere. Ne vultus e personam in iudicio non est bonum. Qui dicit impium, suus est; maledictus populu erit, & vidibilia in gentibus. Qui autem dicit iustum, meliores parib; ut ipsos autem veniet iustificari. (y) Latu autem desolabitur, qui respondet verba bona. Trepida (z) in egyptu operatur, & aversare in aq; & vadit post me, & edificabit domum tuam. (a) Non fit iustus iustus in tuum ex: (b) non, neque (c) adulteris tuis le: (d) non, neque (e) quemadmodum iustus est me, utar eo: ulciscer vultum eum de iuravit, quibus me efficit. (b) Tanquam aqua, vir impudicus; & tanquam aqua, homo egenus sensu. Si dimiserit ius, defertur fiet, & sibi fecerit totum, & fit deivertus: spes autem lapidum ejus deficiunt. (c) vultum ego ego penitentiam: respici (c) ut eligere iustitiam. Paululum (d) dormio, paululum autem somnum capio: paululum vero d'plexor manus (e) pectus. Si autem hoc fecerit, veniet procedens pauperes tua, & egestas tua canquam bonus convivor. Cap. 30. (f) Sanguis fite erant dilectione dilecti, & (h) res ipse non facturum eam: & quare non (i) sufficit dicere, Satis est. Infernas, & (k) amor mulieris, & terra que non facit vir aqua, & aqua & ignis (l) non dicent, Satis est. Qui lum, qui irridet patrem, & efficit senectutem matris, afficiat eum corvi de (m) convallibus, & comedat eum pulli aquilinum.

MS. A. (a) η τοις πτωχοις ωσπερ: (b) γρη. Πάντες λόγου (μ) εμαρτυροειν (ν) πνευμα τα δδωρον & ανταρτου (ο) (ε) συμπλας, οση αναλασσειν τοδ τρωχενος απο τρις γηις, (σ) αιδεσθαι σεβασμωσιν & καλδη εν κρησι. (σ) ευλογοιαι εμαθθι. (ρ) Κορου. (σ) η ενδεια αμαρ. (τ) ορις (υ) ορις (φ) ενμαρτυροειν (χ) τα παρτα εσθ, & (ψ) η εν κρησι.

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 על חקלי תרביא עשלא עבדיתועל ברמיח דבר נשא חסר רענוא: ווא סליק בליח יערי
2 וכויו אפוי חורלי וסונא דכפוי אחקער: חיותי אנוא ושמת לך וחימת וקבלית מררותוא:
3 קלול תנום קלול חרמוך קלול תשימ ירדע לא חרוד ותרמוך: וחימת ותררך מסבתא
4 וצריכוותא ורך גברא שבלרא:
5 אף אליו מחליו דשלמה עמיך וכתבו רחמי דחקיה מלכא יהודה: וקרא ראלקא
6 מן דמטש מלחא וקרא רמלכי מן דכעז מלחא: שמארמין וארשא עמקא ולבז
7 רמלכי לא מתכעז: גבו סולאנא מן סטא דנפוך מן מן דצפא: נחטייר רישעא מן קום
8 מלכא ויתקין בצוקתא כורסיה: לא תשתכחך קום מלכא ודכוכתא דר ברבי לבז
9 וקום: מילר ורבידניר לך סק רבא מן דמשפלה קום שליטא מן דרוח ענינה:
10 לא חפוך פריא מסרבתא דלא תרוח באחרייתא בר יחמיץ יתך תרד: דינע ורוח
11 עם תרד באחרייתא דרוח איתר לא חלי: ולא תסוך מן דשמע ויתבך דהיך:
12 וחווי דרובא כנעני דסמא מלחא דמלך פסאית: קרשי רובא וטמ דמרנעו:
13 מכתנותא דרבימא על אורא דשמעא: אוד קריווא דרמא דרבימא דהיא דרבימא:
14 אונא מרמינא למשדווי תפשה דמריה מהפך: לוימא דענן ורוחא דמסרא לא רת
15 מרמי נבדא דמשתבדר כמחוקתא דשקרא: כנענרות דרוחא משתבד דשאנא ומלחא
16 רכיחא כבדא רמא: ריבשא משפתח אכל סופקך דלא תשבע ותתכניה: כלא
17 דרדך מן פיותה דרתמך דלא כנענך ומסנע: אוד פריעא וספיא ונורא שטנא גברא:
18 דמסוך על חביריה סררותא דשקרא:

Per agrum viri pigri transivi, & per vineam filii hominis indigentis intel-
ligentia. Et ecce pullulavit cora fylva, & operuerunt superficiem ejus spz.
nz, & mæteria lapidum ejus destructa erat. Et vidi ego & posui cor me.
um, & vidi & suscepit disciplinam. Parum dormitabit, & parum dormi-
ens, parum appetitibus manus tuas ad pectus tuum u domias. Et veniet et
procedet pauperas tua, & indigentia quasi vir feuctus.

Hæ quoque sunt parabolz Salomonis profundæ, quas scripserunt amiei
Ezechie regis Juda. Gloria Dei qui celat verbum, at gloria regum qui in-
vestigat fermonem. Coeli sunt excelsi & terra profunda, & cor regu in-
vestigabile. Colligite faciem de argento, ut egrediatur pura & confila-
torio. Ejeiat vir impius a scie regis, & pizparabitur in iustitia folium ejus.
Ne plendius sis in conspectu regis, et in sede principum ne ftes. Quoniam
melius est ut dicat tibi, Ascende huc, quam ut dejiciat te eorum dominato-
re, quem viderunt oculi tui. Ne egrediaris ad furgium citò, ut non con-
tendas postea quando exasperaverit te amicus tuus. Cautum tuum judica
cum socio tuo in novissimo, et secreta alterius oec reveles. Ut non expro-
bret tibi qui audierit, et famam tuam non pervertat. Mala aurea cum cæ-
laus argenteis, qui loquitur verbum opportunè. Inauris aurea, cum cæ-
laus smaragdina, correptio sapiens in aurem audientem. Sicut frigus nivis in
die messis, sic est legatus fidelis his qui miserunt eum, et animam domini
sui refecit. Diei nubium et veoti in quo non est pluvia, similis est vir qui
gloriat in die non fallitatis. In patientia spiritus lactatur princeps, et ver-
bum molle confringit os. Mel invenisti, comede quod tibi sufficit, ne fati-
aus evomas illud. Prohibe pedem tuum a domo focii tui, ne facierit et
oderit te. Sicut malleus et gladius et sagitta acuta, sic est vir qui testifi-
catur contra proximum suum falsum testimoniu.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

30 * سَمَحَهُ بِحُزْنٍ سَخِنُ خُزْنًا. * فَتَدْنَهُ بِضِعْفٍ سَفِيحٌ حُزْرًا. * وَهَذِهِ قَلْبَهُ
 31 * وَطَلَبَ حُزْرًا. وَفِيهِ قَلْبُهُ سَخِنًا. وَهَسْبِي حَيْبٌ بِقَارِقٍ إِهْدَانِيَعَهُ. * وَسَرْنَدُ إِتْرًا.
 32 * وَهَقْدَهُ حُزْبٌ : وَهَقْدُهُ حُزْرًا. * وَنِي حُزْبًا لَيْبَرُ. وَهَقْدُهُ حُزْبًا لَيْبَرُ.
 33 * وَبُرُ * سَبْرًا. * وَرَبُّهُ حُزْبًا. * وَرَبُّهُ حُزْبًا. * وَرَبُّهُ حُزْبًا.
 34 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.

Prope agrum hominis pigri transivi, & prope vineam hominis exordis: Et ascendens rota repleta est dumis, & operuerunt superficem ejus calyx, & fepes ejus lapidez dirutz erant. Id ego vidi, & reposui in cor meo, & eruditionem accepi. Si enim paululum dormifcas, & paululum dormias, & paululum ponas manum tuam super pectus tuum. Præcedet te paupertas, & apprehendet te inopia ceu vir tabellarius.

Finis Proverborum Salomonis.

CAP. XXV.

Hæc etiam sunt proverbium Salomonis profunda, conscripta ab amicis Ezechie regis iudæ. Gloria Dei, qui celat verbum: at gloria regis, qui scrutatur verbum. Coeli sunt sublimes, terra profunda, & cor regis non pervelligatur. Seligite scioram ab argento, & exeat vas purgatum. Dissipentur iniqui in conspectu regis, & firmabitur folium ejus in iustitia. Ne glorior coram rege, & in loco magnatum ne steteris. Prælat enim ut dicat tibi. Accede superius, potius quam ut te humiliet. Coram præfecto, quod viderunt oculi tui, illud dicito. Et ne exeat ad litigandum cito: ne cum litigaveris, tandem te vituperent amici tui. Causam tuam age cum socio tuo, & arcanum alienum ne reveles: Ne forte is qui te audit, te vituperet, & cogitent de te multi: Malum aurem in calice argenteo, qui profert verbum reprobissimum. Uti inauris aureæ & hyacinthus optimus, ita objugatio sapientia auri obtemperantia. Quæ admodum cum descendit nix in die mellis, temperat æstum: sic fidus legatæ mentibus eum, & animam dominorum suorum retentat. Ut tibi vis ventisque præsentibus nulla est pluvia, eodem modo homo qui se jactat de donis suis. Logannimitate pellicis princeps, & lingua molli frangit ossa. Mel cum repereris, si sufficientia tuâ comedere cum fatiatur fueris evomas illud. Ne sit frequens pes tuus ad domum amicitia: ne te fatiatur odierit te. Qualis est clava gladii, & sagitta acuminata: talis est homo qui reddit testimonium falsum contra proximum suum.

1 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 2 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 3 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 4 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 5 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 6 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 7 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 8 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 9 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 10 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 11 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 12 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 13 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 14 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 15 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 16 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 17 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.
 18 * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا. * وَهَقْدَهُ حُزْبًا.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

لسان الملك سيعب كعبى من روع اليه يسكفه لانه اذا احبب عصبم يعي الناس مع اعصابهم
 وياعكل عظام الناس ثم يحويها كحرف لهب النار حي يصير طعما لفرج الدسور يا بني
 اربب افواي واذا فليها لا تسمك هذه الافوال يعولها الانسان للذين يصكفون الله وكقول
 الفصل الثمانون

Lingua regis glutinos est carnis: qui se oblectat illi, comedit eum & quoniam cum exacerat furor ejus, preder homines eum membris eorum, & comedit ossa hominum, & imm comburet illa quasi incendo flammae ignis: ita ut frant esca pulla agularum. O fili mi, time eloquia mea, & cum accipieris ea, non te pavorebit. Injusti modi sermones dicit homo iis qui credunt in Deum, & sese retraxerunt. Reliquos hujus capituli verliculosiores peries post ver. 14. sequentis. c. 30.

CAP. XXX.

1 * الاربى اوفى عباده من جميع النيس وليست في وطعم الناس الله علمي حكمة وعرف معرو
 2 * العكس من صعد الى السماء وويل من جمع الرياح في حصه من حفن الماء وجهه في نوبه
 3 * من مسك كافة اطراف الارض وعيالها ما اسمها وما اسم والده افوال الله كلها حكام حكيين وهو
 4 * يعصم المتورع من لا يرتك في افواله سيات ليك يوتك ويصير كاديا سمين اطلب منك
 5 * فلي تبرع عبي امته لهما قبل وفائي الكلكم الباطل والكاذب اجعله بعيدا مني وعيا وهرا لا
 6 * تعطي بل رب لي ما احببته وكعبى به لاني اسعبي فاصر كذوبا وافول من يراي ان و
 7 * افقر فاسرف واحلف باسم الله لا تدفعن عبدا الي يدي سنده لاني يلصك فسد الولد
 8 * الردي يلعن اباه وما يبارك منه الولد الردي يعينك رسمة مقسطا وما سلفك لسكوصه
 9 * الولد الردي له عيان هايديان ويروع جفوه الولد الردي اسنانه سيدف واطراسه فوس
 10 * فواطخ حي انه يبيد الصعفاء من الارض ويا كلهم والفرع من الناس هذه الافوال اولها
 11 * لثم ايها الكذماء فهلكم ليس كمودوا كجابا وجه احد في القضاة من يقول ان المنافى عدل
 12 * هو سيدكون عند السعوب ملعوا وفي الامم مبعوا والذين يوكون يطهرون مصلين والبركة
 13 * الصاكه نورهم ويصاحون السعوات التي تجاوب افوالا صاكه سيم اعمالك الانصراف
 14 * والسكوص واناب في الكفل وادب وراي فتعبد ابنة مريك ولا تعرف ساهدا كاديا
 15 * على من يبيدك ولا يعرف ساهدا كاديا

Aræ de ego sum stultissimus omnium hominum, & non est in me intellectus hominum. Deus dedit mi sapientiam, & scivi scientiam sanctorum. Quis ascendit ad caelum, & descendit? Quis collegit ventos in sinu suo? Quis conclusit aquam, & congregavit illum in velle suo? Quis tenuit universas extremitates terra, & frons ejus? Quodnam est nomen ejus, & quoniam nomen gestatoris illius? Eloquia Dei cuncta legitis, & ipse coroboratus timens te. Ne addas sermonibus quia quicumque, ne te te arguat, & suas mendax. Uno pelo te lo, ne detegat tibi confessionem eorum ante obtium meum. Si monem unum & mendacem longe fac a me: & dirigas ac paupertatem ne des tibi: sed dispone mihi id cuius ego, & continus ero. Ne forte dilectam, Quis me vidit? Aut pauper sum, & super, & inueni per nomen Dei. Ne iradas servum in manus domini sui, ne maledicai tibi, & percas. Fictus improbus maledicai patri suo, & non benedicat ab illo. Falsus nequam credit se esse iustum, & non animadverit propter scelus formi suum. Falsus iniquus habet oculos firmidabiles, ex tollit palpebras suas. Denes iusti mali, testes: ut molares equa, secures ferventes; ad hoc ut pvidat infirmos de terra, & comedat eos, & pauperes ex hominibus. Cap. 34. ver. 33.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

- 19 * آب غلر بيفلر آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 20 * ملح بقلل كذبل بقلل حب سحره صمه دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 21 * ذابل ليلحه بذر . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 22 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 23 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 24 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 25 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 26 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 27 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 28 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .

Ut dens putridus & pes luxatus, ita est fiducia mendacis in die angustiae. Qui auferit pallium a proximo suo in die frigoris, similis est ei qui perfundit acetum super chordam arcus, & angit cor dolens. Ut tinea vestem, & ut caries ligna: ita moror laedit cor viri. Si famelicus sit inimicus tuus, & si sitibundus, pota eum. Cūmque talia praestiterit illi, carbones ignis congeres super caput illius, & Dominus rependet tibi, quemadmodum ventus Aquilonaris generat pluviam, ita vultus malus & lingua occulta. Satius est degere super cor tuum, quam degere cum muliere furore in domo contentionum. Quales sunt aquae frigidae animae sistenti, tale est nuntium bonum veniens ex terra longinqua. ut si quis obturet fontem, scatebram aquarum corrumpit: ejusmodi est iustus cum cadit coram impio. Comedere nūm nimium, non est bonum: nec etiam discurrere verba fastidiosa. Sicut urbs aperta carens mœnibus, ita est civitas minimè longanimis.

CAP. XXVI.

- 1 * مقلان * ده * آب اجرا صفدا . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 2 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 3 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 4 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 5 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 6 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 7 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 8 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 9 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 10 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .
- 11 * آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل . آب ذابل عذر دابل .

UT nix in æstate, & imber in messe, sic stultum non decet honor. Quemadmodum avis & animal penatum per acra volant, sic erit maledictio vana. Flagellum equo, & stimulus asino: ita quoque stimulus homini stulto. Ne des reponitum stulto secundum stultitiam ejus, ne tu quoque similis ei fias: Imò loquere cum stulto secundum sapientiam tuam, ne arbitretur in se ipso sapientiam se esse. De sub pede suo bibit iniquitatem is qui mittit verbum per stultum. Si reddere queas gressum claudo, impetra vis verbum ab ore stulti. Ut lapsus in funda, sic qui laudat stultum, Spinae germinarunt in manu ebrioris, & insipientia in ore stulti. Multum patitur caro stulti, & ebriosus trajecit mare. Ut canis rediens ab vomitum suum, ita est stultus delirans in stultitia sua.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

- 29 * لا نعل بطير ما عيل معي اعمل معه اعابيه على ما طماني الرجل الجاهل كالقاعه والانسان
- 30 * الناص الرابي كالكريم * ان تركه صار بورا ويسعب فيه الكسيس كلمه * ويصير مطرجا *
- 31 * ومن يدك جدارانه من جاريها * اما تلتك * احصا اعرضت عن اخبار الادب * لتنت اناعاس *
- 32 * قلدك وابناوم قلدك واعانف يدي صدي قلدك * ان عيلت است هذا فيسول في فرك مباررا *
- 33 * واعسارك كالعساعي الساعف وروده * العلقه كان لها تلتك بنات كجويات نجس كندرا *
- 34 * وهولاه التلتك ما استعها * والرابعه لم تكفها ان يقول حسبي كفاني * وهن الكحيمه وعيس *
- 1 * المراء * والارض العسبه الي لم تسبع مطرا * والماء والندار لم يقولوا بتدعي * العين الصاحكه *
- 2 * على ابنها والمهينه سيكوحه امها * نفورفا العبران من تجاريها * واءكلها فراح السور * تلتك *
- 3 * اسياء هي لم يمكدي افهها والرابع لسب اعرفه * اسر السمر الطايير * وطرف اكيه على الصخر *
- 4 * الاملس * ومسالك المركب الساسر في البحر * وطرايف الانسان في حدانينه * هذد الصون طريفي *
- 5 * الامراءه العلسه الي اذا فعلت فعلها تسعمل ويقول اني ما عيلت سبا فيبكا * بتلده امور همس *
- 6 * الارض * والرابع ما يمكها احماله * العبد ان سمح ان يملك * والجاهل اذا تلمذ من الاطعمه *
- 7 * واصناف النعم * والعبد اذا احرص مولاه * والامراءه المافنه ان حصلت لرجل صالح * اربعه *
- 8 * اسياء وهي حفين في الارض * وهي اوفر حكاه من الحكماء * الصل الدواني لا فوه لهن *
- 9 * ويسعدون من الصيف طعامهن * والنفاد امه ليس فويه * وقد جعلوا مبارلهم في الصكور *
- 10 * وكجزا هولاء لا ملكا لهم * ويسكن امن واحد يحسن تربيت * والعابدون يسعد بتدعي *
- 11 * وهو عير مصيد * ويسدن في قصور الملوك * تلتك اسياء هي عسي مسيا حسنا * والرابع *

Ne dicas, Sicuti res filias, egam cum illo; credero enim pro eo quod male me habuit. Vir insipiens est vultus arum, homo carens judicio tanquam vinca. Iam desistat, sit desoria, & invadat illam bibis totam: sitque abjecta, & corruat manus ejus ab lapibus suis. Ego percussit pedem meum, tandem declinavit ab electione disciplinae. Occupavi me in dormiendo parum, & dormiendo aliquantum, & amplectendo manus meo pedum meum, parumper. Si feceris tu idem, adveniet paupertas tua cito, & inopia tua vultu cuiusque propeperat est adventurus. Ex cap. 30. vers. 15. Sanguisuga habet tres filias dilectas quas amabat multum, & has tres non satiauit, quarum non satis fecit ita ut dice-ret, Satis est, sufficit mihi. Sunt autem in ferus, & amor mulieris, & terra sterilis que non satiatur pluvia, & aqua quæ ignis non dicitur. Sufficit Oculi videntem patre sui, & contentum suum est maritri suo, ardet corvis ab originibus suis, & comedens est pulli aquilarum. Terra sunt que non possunt intelligere, & qui non novit: Pelagia aquile volans, & via serpenti super petram levem, & cursu navis sulcans mare, & vias hominum in parvitate sua. Hujus similitudinis est mulier adultera, que postquam egit opus suum, satuit se & alii, non fecit quidquam in parte. Tribus in rebus quassatur terra, quorum verum nequit sustinere. In servo, si permittatur ut domineur: & stulto, cum repleatur fuerit cibo, & generibus deliciorum: & servo cum ejecerit dominum suum: Et in muliere odiosa, si contingat viro bono. Quatuor res sunt viles in terra, & ipse sunt sapientiores sapientibus. Fornice, que non habet vires, & parat ab estate eam suam. Histicæ, gens est nimia foris, & tamen ponit domicilia sua in parvis: Et locuste, he non habent regem, nam in exercitu suo, res earum, & modus illarum est cum pulchra dispositione. Et atque mittit manus suas, & que non cadent, & habitat in palatia regum. Tria sunt que graduntur incessu pulchro, & quorum transitransitu elegant:

يعبر عبورا ملكا *

מלי: כו

11 ראינו איש חכם בעיניו תקוה לכסיל מפניו
 12 ארץ עזל שחר בדרך אורו בין הרחבות ורחל
 13 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 14 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 15 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 16 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 17 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 18 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 19 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 20 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 21 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 22 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 23 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 24 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 25 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 26 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 27 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה
 28 חסוב על צדקה ויעל על פסחו: כסן על צדקה

Verfio VUL. LAT.

11 Vidisti hominem sapientem sibi
 12 videri? magis illo ipse habet
 13 videri insipiens. Dicit piger; Leo
 14 est in via, & leona in itinerti-
 15 bus: Sicut osium vertitur in
 16 cardine suo, ita piger in lectu-
 17 lo suo. Abfcondit piger ma-
 18 num sub ascella sua, & laborat
 19 si ad os suum convertat. Piger
 20 videtur viris loquentibus senten-
 21 tias. Sicut qui apprehendit au-
 22 ribus canem, sic qui transit im-
 23 patients, & committitur rixae
 24 alterius. Sicut noxius est qui
 25 mittit sagittas, & lanceas in
 26 mortem: Ita vir qui fraudulenter
 27 nocet amico suo: & cum fuerit
 28 deprehensus, dicit; Ludens es
 29 tui. Cum defecerit ligna, ex-
 30 tinguetur ignis: & suffurone
 31 subtrado, iurgia conquirent.
 32 Sicut carbones ad prunas, & liga
 33 ad ignem, sic homo iracundus
 34 suscitatur rixas. Verba sus-
 35 furionis quasi simplicia, & ipsa
 36 perveniunt ad intima ventris,
 37 Quomodo si argento fordido
 38 ornare velis vas fictile, sic labia
 39 rumentia cum pessimo corde
 40 sociata. Labiis suis intelligit
 41 inimicum, cum in corde tra-
 42 daverit dolos. Quando sub-
 43 miserit vocem suam, ne credite-
 44 ris ei: quoniam septem nequitiae
 45 sunt in corde illius. Qui operit
 46 odium fraudulenter, revelabitur
 47 malitia ejus in concilio. Qui
 48 fodit foveam, incidet in eam: &
 49 qui volvit lapidem, revertetur
 50 ad eum. Lingua fallax non amat
 51 veritatem: et os lubricum operatur
 52 ruinas.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.
 11 Vidisti hominem sapientem sibi
 12 videri? magis illo ipse habet
 13 videri insipiens. Dicit piger; Leo
 14 est in via, & leona in itinerti-
 15 bus: Sicut osium vertitur in
 16 cardine suo, ita piger in lectu-
 17 lo suo. Abfcondit piger ma-
 18 num sub ascella sua, & laborat
 19 si ad os suum convertat. Piger
 20 videtur viris loquentibus senten-
 21 tias. Sicut qui apprehendit au-
 22 ribus canem, sic qui transit im-
 23 patients, & committitur rixae
 24 alterius. Sicut noxius est qui
 25 mittit sagittas, & lanceas in
 26 mortem: Ita vir qui fraudulenter
 27 nocet amico suo: & cum fuerit
 28 deprehensus, dicit; Ludens es
 29 tui. Cum defecerit ligna, ex-
 30 tinguetur ignis: & suffurone
 31 subtrado, iurgia conquirent.
 32 Sicut carbones ad prunas, & liga
 33 ad ignem, sic homo iracundus
 34 suscitatur rixas. Verba sus-
 35 furionis quasi simplicia, & ipsa
 36 perveniunt ad intima ventris,
 37 Quomodo si argento fordido
 38 ornare velis vas fictile, sic labia
 39 rumentia cum pessimo corde
 40 sociata. Labiis suis intelligit
 41 inimicum, cum in corde tra-
 42 daverit dolos. Quando sub-
 43 miserit vocem suam, ne credite-
 44 ris ei: quoniam septem nequitiae
 45 sunt in corde illius. Qui operit
 46 odium fraudulenter, revelabitur
 47 malitia ejus in concilio. Qui
 48 fodit foveam, incidet in eam: &
 49 qui volvit lapidem, revertetur
 50 ad eum. Lingua fallax non amat
 51 veritatem: et os lubricum operatur
 52 ruinas.

C A P. XXVII. כו

11 adies fit pariter quid fisa non quia caraffino die in te laudes Ne
 12 alia labia non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 13 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 14 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 15 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 16 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 17 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 18 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 19 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 20 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 21 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 22 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 23 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 24 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 25 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 26 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 27 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 28 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 29 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet
 30 et iras non & extraneus: tuum os non & alienus te Laudet

CAP. XXVII.

1 Ne gloriaris in crastinum,
 2 ignorans quid supererunt
 3 pariat dies. Laudet te alienus,
 4 & non os tuum; extraneus, &
 5 non labia tua. Grave est fa-
 6 tum, & onerosa arena: fed
 7 ira stulti utroque gravior. Ira
 8 non habet misericordiam, nec
 9 erumpens furor: & impetum
 10 concitatis ferre quis poterit?
 11 Melior est manifesta correptio,
 12 quam amor abfconditus. Me-
 13 liora sunt vulnera diligens,
 14 quam fraudulenta oscula odien-
 15 tis. Anima fatura calcabit
 16 favum: & anima furientis etiam
 17 amarum pro dulci sumet. Sicut
 18 avis crasimigrans de nido suo,
 19 sic vir qui derelinquit locum
 20 suum. Unguento & variis odorib'
 21 delectatur cor: et bonis ami-
 22 consiliis anima dulcoratur.

C A P. XXVII.

1 Ne gloriaris in crastinum,
 2 ignorans quid supererunt
 3 pariat dies. Laudet te alienus,
 4 & non os tuum; extraneus, &
 5 non labia tua. Grave est fa-
 6 tum, & onerosa arena: fed
 7 ira stulti utroque gravior. Ira
 8 non habet misericordiam, nec
 9 erumpens furor: & impetum
 10 concitatis ferre quis poterit?
 11 Melior est manifesta correptio,
 12 quam amor abfconditus. Me-
 13 liora sunt vulnera diligens,
 14 quam fraudulenta oscula odien-
 15 tis. Anima fatura calcabit
 16 favum: & anima furientis etiam
 17 amarum pro dulci sumet. Sicut
 18 avis crasimigrans de nido suo,
 19 sic vir qui derelinquit locum
 20 suum. Unguento & variis odorib'
 21 delectatur cor: et bonis ami-
 22 consiliis anima dulcoratur.

תרגום

11 און הוריא נבדא דתפיס בעניו נשליה סקלא טב מנייה
 12 אראי בית שמי: ודך תדעא דמכרד על צדקה תכנה עטלא על עסייה: ע טבא מכשי
 13 אריה בשחתא לעו דנהפכיה לפומיה: עטלא תפיס בעניו טב מן שבעא יתר טעמא
 14 דלך בפרנו רכלבני ומתני על דינא דלא דלוייה: און הוא דמתחת דפשת גירי
 15 שניו רמתא: הוכנה נבדא אדממי בהכריה ואמר מנה נחית: הוכנה דלית קיס
 16 דעקא נירא הוכנה דלית שושא ישחק תנא: שוטקל לנמרי וקס לנודא תנרא
 17 תנרא מרה סתוא: מלוי דשנישא מרנן ליה והנן נחן לנה דכר סא: הוד כספא
 18 מנייה דקירם על תספא הוכנה שפוטא דרלן ולבא פיא: מן שפותיה מתייע קנאה
 19 וקסן סאם מיתא: ואן סתן בקליה לא תהימן ביה מסול דשבע בישתא איר
 20 בניה: דמכרד סתוא ממוטא תנא בישתיה כנששא: דהר נומא ביה נפול
 21 ודמיעל בפיא עלוי הפכא: לישנא דשקא סני אהחא דקוטטא ופוטא דבני עבר
 22 תרבותיה:

P A R A P H. CHALD. Verfio Latina.

Si vidisti virum qui sapiens est apud fempiternum, melior est illo stultus. 11
 Dicit piger: Lexna est in via, leo est in placis. Sicut osium vertitur in 12
 cardine suo, figer piger in lectulo suo. Piger abfcondit manum suam sub 13
 ascella, & laborat ut ad os suum convertat. Piger sapiens est 14
 in oculis suis magis quam septem reddentes rationem. Sicut ille qui ap- 15
 prendit aures canis, sic est ille qui contendit, & rixatur in causa quæ non 16
 est sua. Sicut ille qui deiciens se, emitit sagittas acutas mortis; Sic est 17
 vir qui fraudulenter agit in socium suum, & dicit: Ludens ludebam. Ubi 18
 non sunt ligna, extinguitur ignis: & ubi non est suffurone, conquirent 19
 iurgia. Carbones ad prunas, & ligna ad ignem, & vir ligitiosus in- 20
 cendit rixam. Verba suffurionis proferuntur est, & ipsa descendunt ad ince- 21
 riora ventris. Sicut argenteum exalcentum quo optertum est vas fictile, sic 22
 labia incensa, & cor pessimum. Labiis suis cognoscitur inimicus, & in in- 23
 terioribus suis reponit fraudulentiam. Si deprecatus fuerit voce sua, non 24
 credes ei; quoniam septem malitia sunt in corde ejus. Qui operit odium 25
 in concilio, revelabitur malitia ejus in concilio. Qui fodit foveam, inci- 26
 det in eam: & qui volvit lapidem, revertetur in eum. Lingua fallax odit 27
 vias veritatis, & os bifidum operatur ruinas.

C A P. XXVII.

11 Ne gloriaris in crastinum, quia oecis quid paritura sit hodierna
 12 dies. Laudet te extraneus & non os tuum; alienus, & non labia tua.
 13 Gravis est lapis, & ponderosa arena, & ira stulti gravior ambobus. Cru-
 14 delitas est ira, & inundatio est furor: & quis stabit coram zelo? Melior
 15 est correptio manifesta quam amor abfconditus. Pulchra sunt vulnera di-
 16 ligentis, & mala oscula odientis. Anima fatura calcabit favum, & anima
 17 furientis quicquid amarum est, dulce est. Sicut passer qui mutatur de ni-
 18 do suo, sic vir qui mutat locum suum. Sicut oleum & aromata licificant
 19 cor, sic vir suavis est amaro loquum consilio inimici suæ,

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * نَعْتَبُ هُوَ زَيْتُونُهُ إِذْ حَضَبَ الْإِخْطَاءُ ضَعْفًا بَأْسًا. *
 11 * هُوَ عَضُّهُ رَمِيَتْ. * وَجِبُّهُ إِذَا زَيْتُونُهُ. * وَأَبْيَعُ حَبُّهُ. * سَبْرًا كَخْصِ عَضُّهُ كَحَبِّ سَبْرًا. *
 12 * وَتَسْتَقْبَلُ. * حَيْضُهَا بِرَأْسِهَا ضَعْفًا. * وَبِالْأَعْيُنِ. * هَقْلًا رَسَّ حَبُّهُ حَكِيمًا. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 13 * تَحْبَبُهُ كَذَلِكَ يَوْمَ يَوْمِ يَخْتَرُ حَيْضُهَا. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 14 * حَيْضُهَا وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 15 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 16 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 17 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 18 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 19 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 20 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 21 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 22 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 23 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 24 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 25 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 26 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 27 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *

Amicum tuum & amicum patris tui ne de-
 feras : & domū fratris tui ne ingrediaris in
 die advertearis tuæ. Melior est vicin' propin-
 quus, quam fratrem procul abfens. Sapientis est
 non mihi, & iustificā cor meū, & averte à me ini-
 propriū exprobrantiū mihi. Cautus videns
 malū, abscondit se : sultus verò tranfirunt
 prope illud, & detrimentū passi fuūt. Epicur-
 us panem ej' qui pōndit pro alieno, et pro-
 pter extraneū, pign' ej'. Qui benedicit proxi-
 mū suū cum absentatione elatā voce, non dif-
 fert ab eo qui maledicit. Ut pluvia in domum
 perfiltans in die imbris, talis est mulier lici-
 giosa. Ventus Aquilonaris asper est, & Dex-
 teri nomine vocatur. Ferrū ferrū expolit, &
 homo expolit faciē proximi sui. Qui ser-
 vat sicut, comedit de fructib' ej' : & qui cautē
 custodit dnm suū, honorabitur. Quemadmodū
 dī non sunt similes vult' vultib', ita diferen-
 tia sunt corda à cordib'. Infern' est perditio
 nunquā satiantur : eodē quoq; modo oculus
 hominū est insatiabilis. Confessorius probat
 argentum, et fornax aurū : homo verò ore
 laudantiā eum exploratur. Cor secleratum
 querit malū : et cor justiorū, scientiā. Etiam
 percutus sultū in medio coetu, nullū tamen
 ei afferes emolumentū, nec abstrahes demē-
 tiā ej'. Cum pacis, agnoscat peccatoris
 tui, appone cor tuū ad gregē tuū : Non enim
 percutia cor possessio, neq; conventū leclū
 cum seclū. Germavit ferū, et apparuit
 gramen, et collecta est herba montū. Agni
 ad vestitū tuū et hodi ad seclū tuū : Lac etiā
 caprarū, in cibū tuum, et cibum domūs tuæ.

CAP. XXVIII.

Fugient inquit nemine eos persequente : ju-
 sti verò tanquā leo confident. Ob iniquita-
 tem terræ multiplicentur principes ejus :
 homines autē justī qui nōrunt aequitate,
 prorogabunt dies suos. Homo pauper qui
 decipit pauperem, similis est pluvia precipi-
 ti in qua nulla est utilitas. Qui deserunt le-
 gem, gloriantur de iniquitate : qui verò legē
 custodiunt, magnificat seipos. Homines
 mali non intelligunt iudiciū : qui autē
 Dominum querunt, nōrunt omnia bona.
 Pauper ambulat in simplicitate : divitis au-
 tem vix, difortē.

1 * مَقْلَانِ * صَبَّ * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 2 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 3 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 4 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 5 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *
 6 * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. * وَتَسْتَقْبَلُ. *

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * لَا تَرْوَيْسَنَّ أَمَامَ الْمَلِكِ * لَا تَقِفْ أَمَامَ الْمُعْتَمِرِينَ * فَإِنَّ الْأَفْصَلَ أَنْ يُعَالَ لَكَ أَصَعَدَ إِلَيَّ *
 7 * وَأَحْسَنُ مِنَ أَمْعَانِكَ إِحْسَنُ الرَّبِيسِ * قُلْ مَا رَأَيْتَ عَيْنَاكَ * وَلَا تَسْعَطُنْ فِي الْكُصُومَةِ سَرِيْعًا *
 8 * لِيَدَّ تَسْتَدِيمُ فِي أَوْحَارِكَ * مَنِي عَيْرِكَ صَدِّيقُكَ لَا تَهَارُونَ أَنْ تَنْصَرِفَ إِلَيَّ وَرَأْيُكَ * لِيَدَّ يَكُونُ
 9 * صَدِّيقُكَ يَعْزُرُكَ وَمَا تَبْعُدُ حَسْرَتُكَ وَعَدَاؤُكَ بَلْ تَكُونُ عَيْدُكَ نَطِيرَ الْمَوْتِ * أَلَمْ تَرَ
 10 * وَالصَّدَاقَةَ حِرَانًا وَأَحْفَطَهُمَا لِنَسَاكَ لِيَدَّ يَكُونُ مَعِيرًا * لَكِنَّ أَعْظَى طَرَابِقُكَ إِحْسَنُ أَعْظَافِ
 11 * مِثْلُ بَقَاعَةِ دَهَبٍ فِي كَيْفِيَّةٍ مِنَ الرَّبْرِجِدِ * هَكَذَا سَبْدُكَ أَنْ تَقُولَ كَلَامَكَ * الْكَلَامُ الْكَلِمَةُ
 12 * فِي أَدْنِ سَبْرِيَّةِ الْأَسْمَاعِ * كَقِرْطِ دَهَبٍ يَعْلَمِي فَبِهِ رِبْرِجِدٌ هَرِيْلُهُ وَمَعَهَا * مِثْلُهُ حَرَجُ النَّجْجِ
 13 * فِي الْكُصَاوِمِ يَبْعَثُ أَسْتَعَارَ الْكَمْرِ * كَذَلِكَ الرَّسُولُ الْأَمِينُ يَبْعَثُ مِنَ أَرْسَلَةٍ * لِأَنْ يَبْعَثُ نَبِيْسَ الدِّينِ
 14 * سَبْرِيَّةً كَبْرِيَّةً * كَأَنَّ الرِّيَاحَ وَالْعَيْوَمَ وَالْأَمْرَارَ وَأَصْحَ طَهْوَرِيَّةً * كَذَلِكَ الْمُتَعَرِّفُونَ بِالْمِحْكَةِ
 15 * الْكَادِيَّةِ * يَعْهَلُ يَكُونُ حَسَنُ الْمَسْمُوعِ عِنْدَ الْمُلُوكِ * وَاللِّسَانُ الرَّجْوِيَّ حَسَمَ الْعِطَامِ * إِذَا وَجَدْتَ
 16 * عَسَلَ كُلِّ مَا يَكْفِيكَ * لِيَدَّ نَعْلُكَ مِنْهُ فَبِعِيَادَةٍ * أَدْخَلَ رَجْدَكَ إِلَيَّ عِنْدَ صَدِّيقِكَ دَحْوَلًا نَبْرًا
 17 * سَبْرًا * لِيَدَّ يَسْبَعُ مِدَّكَ وَيَعْزُرُكَ * مِثْلُ الْعَصَا وَالسِّيْفِ وَالسَّهْمِ الْكَادِيَّةِ تَصْلُهُ * هَكَذَا الْإِنْسَانُ
 18 * الدِّينِيَّةِ يَسْهَدُ بِكَ صَدِّيقُهُ سَهَادَةً كَادِيَّةً * طَرِبُ السَّرْبَرِ وَيَجْلُ مَجَابِرِي السُّبْدِ يَهْدِيكَ فِي
 19 * الْيَوْمِ السَّيِّي * كَأَنَّ أَكَلَ لَنْ يُوَافِقَ الْعَرِيَّةَ * هَكَذَا مَنْ يَسْبُطُ كِسْفَهُ فِي أَلْمِ مَا يُوَافِقُهُ أَنْ يَجْمَ
 20 * قَلْبُهُ * كَقَلْبِ النُّوسِي فِي الدُّوْبِ وَالذُّوْبِ فِي الْكَسْبِ * هَكَذَا حَرْنُ الْإِنْسَانِ يَبْصُرُ قَلْبَهُ * إِنْ يَجْمَ
 21 * عَدُوَّكَ فَطَاعِمُهُ * وَإِنْ يَعْطُشُ فَاسْقُهُ * فَإِنَّكَ أَنْ فَعَلْتَ ذَلِكَ أَمَّا يَجْمَعُ جَمْرًا يَكُ رَأْسُهُ * وَالرَّبُّ
 22 * يَجَارِيكَ بِالصَّاحَاتِ * الرِّيْحُ الْجَدْوِي يَمْضِي السُّكَابَ وَالرَّوْحَةُ الْوَفَاقُ يَحْرِصُ الْإِنْسَانَ * السَّيْدِي فِي
 23 * رَأْيِي فِي بَيْتِ الْأَفْصَلِ مِنَ السَّيْكِي فِي بَيْتِي جَدِيدٍ * مَعِ أَمْرًا عَدَاً فَارِيَّةً نَكِيَّةً *
 24

Ne glorietur coram regē, ne flet coram
 potētib' : Quoniam prestat ut dicat
 tibi, Averte ad me, & melius quān
 ut vilipēdaris in p'sentia princip'.
 Dic que viderunt oculi tui, Et ne veniat
 in alienationem citō, ne te pasciat
 nō novissimū tuū. Cum te arguerit e-
 mōnus tuus, ne neges veritatem :
 Ne forte amicus tuus te arguat, &
 tamen non recedat sis tuā & inimicitia
 tua, sed sit a te ut te inflat mortis. Gratia
 & amicitia sunt duæ res nob' h'ntimae :
 serva eas amice tuæ, ne sis proditor :
 quia totus cultus tuus tuus in optima
 conversatione. Sicut malum avium in tor-
 que strangulo, sic te modus tuus in
 dicendis & bis tuis. Sicut sapiens in
 aure p'ores ad audiendum, est velut
 iudicis aurea cui appenditur fingitū
 multū preti. Quemadmodū exius tu
 vis in missi p'odisti v'hemēntie taloris,
 sic legatus fidelis p'odisti ei qui ne ite
 alium : p'odisti enim animabus comen
 qui eo veniunt. Et : v'ntum & n'vum
 aique plurimum patens est exius, si qui
 se fallunt de dono mandati. In pacien-
 tia consistit v'ntū v'ntū ra io apud
 reges, lingua mollis confingit v'ntū. Cūn
 invenieris mel, comde quod tibi suffi-
 ti : ne eo repleas, evamas illud. Introduce
 pedem tuum ad amicum tuum ingressi-
 vato & parum frōveneris, ne cavetate
 & odio te habeat. Quarta est fustis, &
 gladius, & telum acuta cuspidis : tales
 est homo qui tūcūm coram amicum suum
 testimonium falsum. V'ra maligū &
 homo v'ra p'cedens legem, perbit in die
 malo. Sicut acium non convenit ulcers,
 sic ei qui in co-pore suo incidit in pas-
 sionem, non convenit consistare cor suo.
 Quarta est fustis in inducunt, &
 & v'ntum in ligno : sic tristitia hominis
 officit cordi suo. & v'ntum v'ntum
 v'ntum, cūcū cum : & si fuerit, p'ia cum.
 Nati si id fecerit, cervē congregabit. &
 bonus ignis super copus quis, & Don ignis
 retinebit tibi bona. Ventus d'videntis
 excitat mites : & vultus p'ocax rē-
 maretere facit linguam. Tabernaculum
 angulum in quacuque domo, m' t' us est,
 quān' habitare in domo nova cum m' t' e
 calamitatis & m' m' t' v'ntum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 * بُنِيَتْ تَعْدَةُهَا خِرَازِيَةٌ وَهِيَ حَسْبُهَا. * وَرَفِئَتْ هِيَ بِمَعَارِجِهَا أَرْضِيَةٌ. * وَبَدَعَتْهَا
8 مَعِينَتُهُ جِبْ مَرَاةٍ وَجِبْ وَبِيَارَ * تَعْمِيهِ هِيَ خَصْبٌ وَبَدَسَتْهَا كَلَا حَقِيقَتِهَا. * وَبَدَعَتْهَا
9 وَبَدَسَتْهَا وَلَا تَعْبُدْ تَعْدَتَهَا. * وَفِي رَحْمَتِهَا خِرَازِيَةٌ. * وَبَدَعَتْهَا مَرَاةٌ وَبَدَسَتْهَا
10 حَيَّةٌ خِرَازِيَةٌ. * وَبَدَعَتْهَا بِلَازِقِهَا * وَبَدَعَتْهَا مَرَاةٌ. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا نَفْسَةٌ.
11 وَبَدَعَتْهَا هَفْهَفَاتُهَا * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا رِزْقُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
12 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
13 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
14 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
15 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
16 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
17 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
18 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
19 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
20 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
21 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
22 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
23 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
24 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
25 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
26 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
27 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا
28 وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا. * وَبَدَعَتْهَا حَسْبُهَا

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 * كَأَنَّ الْمَاءَ الْبَارِدَ لَدَيْكَ لِلنَّفْسِ الطَّامِئَةِ * كَذَلِكَ الْبَشَرُ الصَّالِحُ مِنْ أَرْضٍ بَعِيدَةٍ * كَأَنَّ
26 مَسْعُوكًا أَنْ يَسْكُ أَحَدٌ عَيْنًا أَوْ يَسْقُدَ مَعْبُ مَاءً * كَذَلِكَ مَسْطَعًا أَنْ يَسْقَطَ الْمَسْطُ أَمَامَ
27 الْبَاطِلِ * أَكَلِ الْعَسَلِ كَثِيرًا لَيْسَ كَمَثَرِهَا * وَكَلِمَاتُهَا مَسَامِيرٌ أَنْ تَكْرُمَ الْأَقْوَالِ السَّرِيعَةِ * مِثْلُ
28 مَدِينَةٍ أَسْوَأَ مِنْهَا مَهْدُومَةٍ وَهِيَ بَيْتٌ سَوِيٌّ كَذَلِكَ الْإِنْسَانُ الَّذِي يَعْجَلُ سِيَّئًا بِكَيْ مَسَاجِيرِ *
* الْفَصْلُ السَّادِسُ وَالْعِشْرُونَ *

25 *ut aqua frigida jucunda est anime sitiventi, sic est numerum bonum de terra longinqua. Quodammodo turpe est ut intercludat quis fontem, aut corrumpat fluentem aquam: sic est intolerabile ut cadat justus coram impio. Comestio mellis nimis, non est laudabilis: necessest requirit ut honoretur sermo preclarus. Sicut urbs cuius metus sunt diruta, et est sine muro: sic est homo, qui aliquid agit absque consilio.*

1 * مِثْلُ الْبَدَنِيِّ فِي الْكُضَامِ وَكَالْمَطْرِ فِي الصَّيْفِ * كَذَلِكَ لَيْسَتْ لِلْجَاهِلِ كِرَامَةٌ * مِثْلُ طَيْرٍ
2 وَصَافِيٍّ سَطَايِرِ * كَذَلِكَ الْأَعْمَى الْبَاطِلُ تَوَانِي إِلَى أَحَدٍ * مِثْلُ الْمُقْرَعَةِ لِلْفَرَسِ وَالْمَكْرِ لِلْحِمَارِ
3 كَذَلِكَ الْعَصَا لِأَمَةِ مَجَاوِرِ السَّنَةِ * لَا تَجَاوِرِينَ عَيْنِيَا نَظِيرَ عِبَاوِيَةٍ * لَيْتَ نَصِيرَ سَهْمِيَا بِهِ * بَلْ
4 جَارِي الْعَيِّ كَحَوِ عِبَاوِيَةٍ * لَيْتَ يَطْهَرُ عَيْنُكَ نَعْسَةً حَكِيمًا * مِنْ يَرْسِلُ كَلِمَةً مَعَ رَسُولِ جَاهِلٍ يَدْسِي
5 بَعِيدًا مِنْ طَرِيقِهِ * أَسْبِغْ سَلُوكَ السَّافِرِينَ وَكَلِمَاتِ السَّرِيعِ مِنْ فَمِ الْأَعْيَاءِ * مَنْ يَرْبِطُ
6 جَرِيًّا فِي مَقَاعٍ يَصَاهِي مِنْ يَعْطِ الْعَيِّ سَرَفًا * الْأَسْوَأُ تَوَلَّعَ فِي يَدِ السَّكْتِيِّ وَوَدَاعِي
7 الْعَبْوِيَةِ فِي يَدِ الْأَعْيَاءِ * كُلُّ بَشَرٍ الْأَعْيَاءِ يَسِي عِلْمِيَا بِأَسْيَاءِ كَثِيرِينَ * لِأَنَّ تَكْصِيمَهُمْ هَمْسُ
8 لَهُمْ * مِثْلُ الْكَلْبِ الَّذِي يَعُودُ إِلَى فَمِهِ وَيَصْبِي مَقْرُوبًا * كَذَلِكَ الْعَيِّ يَرْوِيئِيهَا يَعَاوِدُ إِلَى حَظِيئِهِ *
9 يَكُونُ جَلُّ يَحْلُبُ حَظِيئِهِ * وَيَكُونُ جَلُّ يَسْتَوِرُ سَرَفًا وَبِحَمِيَّةٍ رَجَعُ مَسْتَعْرًا عِنْدَ
10 رَأْيِهِ أَنَّهُ حَكِيمٌ * بَلْ كَانَ فَمُ أَحَدٍ أَمْرًا سَعَمِيَا لِلنَّعْسَةِ * الْعَالِمُ إِذَا أُرْسِلَ إِلَى طَرِيقِ يَقُولُ * فِي
11 الطَّرِيقِ السَّبْعُ وَفِي السَّوَارِعِ الْعَقْلَةُ * مِثْلُ الْبَابِ يَنْعَطِي إِلَى مَعْطَفِهِ وَيَرْجِعُ كَذَلِكَ الْكَاثِلَانِ
12 يَعْطَلِبُ فِي سَرِيرِينَ * الْعَالِمُ إِذَا أَحْبَبَ يَدُهُ فِي عَيْنِ مَا يَكْتُمُ يَدْفَعُهَا إِلَى فَمِهِ * الْعَالِمُ يَسْتَوْصِحُ
13 عِنْدَ دَأْتِهِ مَوَافِرَ الْحَكْمِيَّةِ * لَكِنَّهُ مِنَ الْأَحَدِ فِي سَبْعَةِ بَشَرَانِ * كَمِثْلِ مَنْ يَسْكُ ذَيْبٌ كَلْبٌ *
14 كَذَلِكَ مَنْ يَتَقَدَّمُ فِي حُكْمِهِ لَيْسَتْ لَهُ

1 *Ut vos in messe, et velut pluvia in aestate: sic non est stultis honor. Sicut volatilis et aves volantes, sic maledictio vana supervenit alicui. Sicut serpens que, et similitudo asino: sic est intolerabile ut cadat justus coram impio. Comestio mellis nimis, non est laudabilis: necessest requirit ut honoretur sermo preclarus. Sicut urbs cuius metus sunt diruta, et est sine muro: sic est homo, qui aliquid agit absque consilio.*

מטלי: כט

CAP. XXIX. כט

Sanitas non & conteretur repente. *servitum inducunt in captivitatem* Vir
 1 איש תחכוח מקשת עתה פתח ישבו ואין כרמא:
 genex; *impium dominum & populus latibatur; justus multiplicat vi-*
 2 דבור צדקיו ישמח העם ובמשל רשע יאנח
 3 עם: איש אהב תכמה ישמח אביו ורעה
 4 וזנות יאבדו: מלך במשפט ועימך ארץ ואיש
 5 תרומות הרסנה: גבר מחליק על רעהו רשח פורש
 6 ער-פעמו: בנפשט איש רע מושק וצדיק
 7 ירון ושמן: ידע צדיק דין דלים רשע
 8 לא יבין דעת: איש צלון ופיתו קרע
 9 ותכמים ישובו אף: איש תלם נשפט אדאיש
 10 אור: רגון ושחן ואין נחמה: ורמס
 11 ישמח: וישירם יבקשו נפש: כל
 12 מלך מקשיב על דבר עקב כל משתיו רשעים:
 13 רש ואיש תכמים נפגשו: מאיר עיני
 14 שניהם ירוה: מלך נשפט פאמח דלים כסאו
 15 לער: ירון: שבת וחוכמה יתן חכמה ונער
 16 מלך מביש אמו: כבורה לשעם ירפה:
 17 פשע וצדיקים במקלות ידא: יקר
 18 בנה ויניח: ויתן מעדנים לנפש:
 19 כן ירון יפרע עם ושקר חורה אהו:
 20 דברים יאמר עבר יבין ואין מענה:
 21 חיות אש אין דבריו חקה לכסיל מינו:
 22 מפקן מעד עברו ואחריו יתן
 23 מנו: איש אהב ונרד מרון ובעד חבד רב
 24 נשע: נארת אדם השפלת ועפר רוח
 25 יחמך כבוד: חולק עמך נשוא אנד:
 26 ישמע ולא ינוד: חרדת אדם יתן מוכת
 27 ביהוה ישכח: רבים מקשים פני משה:
 28 זמורה משפט איש: חועבר צדקים אש עול:
 29 וחועבר רשע ישר דרד:

CAP. XXIX.
 1 Iro, qui corripientē durā
 cervicē contemnit, repentinus
 ei supervenit interitus: & est
 2 sanitas non sequetur. In mul-
 3 tificatione justorum latibatur
 4 vulgus: cum impij simpserint
 5 principatū, gemet populū. Vir
 6 qui amat sapientiam, latificabit
 7 patre suū: qui autē nutrit for-
 8 tātā, perdet substantiā. Rex iustus
 9 erigit terrā, vir avarus destruet
 10 eā. Homo, qui blandis scilicet
 11 sermonib; loquitur amico suo,
 12 rete expandit gressib; ejus. Pec-
 13 cantē virū iniquū involvet lar-
 14 que: & justus laudabit atq; gau-
 15 debit. Novit justus causā pau-
 16 perū: impij ignorat scientiā.
 17 Homines perfulescentes dissipant
 18 civitatē: sapientes verō aver-
 19 tunt furorē. Vir sapiens, si cū
 20 stulto contendit, live ira fac-
 21 tur, five rideat, nō inveniet re-
 22 quem. Viri sanguinij oderunt
 23 simplicem: justus autē querunt
 24 animā ejus. Totū spiritū suū
 25 profert stultus: sapiens differet,
 26 et reservat in posterū. Princeps
 27 qui libenter audit verba men-
 28 daciā, omnes ministros habet
 29 impios. Pauper et creditor obvi-
 30 averit sibi: utrifq; illumina-
 31 tor est Dñs. Rex qui iudicat in
 32 veritate pauperes, thronus ejus
 33 in aeternum firmabitur. Virga
 34 atq; correptio tribuit sapientia-
 35 m: ceppo aure, qui dimittitur
 36 voluntari suæ, confundit matrē
 37 suā. In multiplicatione impio-
 38 rum multiplicatur scelera: et
 39 justū ruinas eorū videbunt. E-
 40 rudi filiū tuū, & refrigerabit
 41 te, & dabit deliciā animæ tuæ.
 42 Cūm propheta descenderit, dis-
 43 spabitur populū: qui verū cu-
 44 siodit legē, beatus est. Servus ver-
 45 bis non potest erudiri: quia q-
 46 dicis intelligit, & responderē
 47 contemnit. Vidisti hominē ve-
 48 locē ad loquendū, quā multa ma-
 49 gis speranda est, quā illi o-
 50 ceptio. Qui delicatē à pueritia
 51 nutrit servū suū, postea feni-
 52 et contumacē. Vir iracundus
 53 provocat rixas: & qui ad in-
 54 dignandū facilis est, erit ad
 55 peccandū proclivior. Superbū
 56 sequitur humilitas: & humilē
 57 spiritū suscipiat gloria. Qui cū
 58 fure participat, odit animam
 59 suā: adjuvantē audit, & non in-
 60 dicat. Qui rimet hominē, circū-
 61 corruet: qui sperat in Dño, sub-
 62 levabitur. Multi requirūt faciē
 63 principis: & iudiciū à Dño e-
 64 greditur singularū. Abominatō
 65 justū virū impiū: & abomi-
 66 nantur impij eos, qui in rectā
 67 sunt via. Verbum custodiens
 68 filius, extra perditionem erit.

Cum Translatione LATINA.
 1 Quia multiplicat divitias suas est
 2 sanitas, & excoercentis ei (b) qui
 3 miseretur iniquum, congregetur.
 4 Quia declinat aures suam, non ex-
 5 audit legem: & ipse orationē suā
 6 (jehemindit fecit. Qui sedu-
 7 cit rectos in viam malam, in cor-
 8 ruptionem ipse incidit: iniqui autem
 9 (k) transibunt bene, & non in-
 10 grediantur in ea. Sapiens quod se
 11 vir dicitur: pauper autem intelligens
 12 (l) contemnit eum. Rex accidit
 13 unum justorum multa facit glancio-
 14 locis autem impiorum capitulum ho-
 15 minas. Qui cooperit imperatorem
 16 suum, non prosperabit: qui autē
 17 (m) iurat velangonitias, (n) dicitur.
 18 Beatus vir, qui (o) veretur
 19 omnia per metū dñi: autem cor-
 20 de incidit mala. Leo gressus, & lupus
 21 fures, qui cum impijs sunt, pa-
 22 ramide dominatur autem imperatori.
 23 (p) Rex egens provencium, (q) na-
 24 gnis syrophania: qui autē dicit ius-
 25 titiam, longum (r) tempus vivet.
 26 Virum, qui in causa mortis, pon-
 27 dens, proferat erit, & non in fac-
 28 ritate. Evadit stultus, & dilige-
 29 te, & dabit ornatum anime tuæ,
 30 non obedies genti iniquæ. (s) Qui
 31 (t) iustitiam, adjuvat est: qui autem
 32 perverbis viri vadit, implicabitur.
 33 Qui operatur iustum, thronus
 34 impieborum paulus: qui autē ius-
 35 titiam (u) dicit, impieborum pa-
 36 terate. Vir (v) fidelis multo abun-
 37 dantius: (w) malus autem non im-
 38 punitur erit. Qui non veretur fac-
 39 ties iustorum, non veniet: qui talem
 40 est, buccellā panis vendet vitulo.
 41 Refugit discere non (x) puerulum:
 42 & non nocet, quia (y) malitior
 43 obnebit eum. Qui corripit humi-
 44 litatis vias, gratias reportabit magis
 45 (z) vias, qui lingua glauferit.
 46 (bb) Sicuti aplici panis vel maite,
 47 & videtur non peccare: hic (cc)
 48 confors est viri impij. (dd) Iudicis
 49 lis viri iudicat remore: qui autem
 50 confidit super Dominum, in cura
 51 diligenet erit. Qui confidit in se,
 52 daciū cordis, talis est impudens:
 53 qui autē ambulat sapientis, salva-
 54 bitur. Qui ad pauperem, non e-
 55 gabit: qui autem avertit oculum
 56 suum, (ff) in multa peruet erit.
 57 In locis iniquis (gg) gemas iustitiam
 58 autem perditione abundabit iusti.
 59 MS. A. (h) iustitiam (i) ad iustitiam (j) iustitiam (k) iustitiam
 60 KE. O. N.
 61 K. P. iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē
 62 iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē
 63 iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē
 64 iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē
 65 iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē
 66 iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē
 67 iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē
 68 iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē
 69 iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē
 70 iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē iustitiam autē

TARGUM.

גברא ולא מקבל כסנותא ומקשי קריליה בעלמא נחמבר ולא חריו ליה אסו: בסונא
 5 גברא דרשיו חרי עמא ובשלטנא דרשיו נחמא עמא: גברא דרמס חמרא חריו אבוי
 7 גברא דמתפלג על חבריה מעדתא פריס על הלכותיה: גברא בישא בחוביה מקציר
 8 וצדיקא רגו וחדי: ידע צדיקא רגוהו דמקבני ורשעי לא מתבניו ודיעמא: גברא
 9 מקבני ממליון כדבא וחכמי חמפניו ונא: גברא חכמיא רגו עם גברא ששאי רגו
 10 וראו ולא מתחבר: גברו ואשריו דמא סקו חממותא ורשעי בעון לרה: כולה
 11 וחמיהו מפקן כקלא וחכמא פדענא מאכרי: שליטא דנאח מלי דקרא כלהו
 12 משמשניו דרשעי: מסכנא וגברא מקצירא פניעו חר כחר ולא ראה מנהי עיניו חריו רגו:
 13 מלבא דראן מקושטא למקבני פדסיה לעלם לעלם: רשעו ומכסותא ודיבון
 14 חמכא וטליא ולא מקבל בעמא מכרות אסיה: בסונא רגו חובא כסניו וצדיקא
 15 ויתון במקלותא: ויתן ויניח: ויתן חפניו לנפש: בסונא ועולא חמכא
 16 עמא ורשאי אוירא טוביה: במליא חמכא עברא וידעני ולא בליעיא חמכא גברא
 17 חמקלין מלוי כסניא רשכ הוא סקלא מעיה: חמפנק מן שליחיה לעכרא גתיו
 18 ובאחריותיה ודו מנסח: גברא רגו חמכא סניעו חובוי: רמוא
 19 דבר נשא חשקל ניהאמן דסביא חריותיה נפלג וקרא: דפלג עם נבא סני נפשיה נפסק
 20 מוקמא ולא מודה: מוקמא רב נשא עברא ליה חקולקא וימסר באלהא נפשו:
 21 סניעו ודיעון אפי דשליטא ומן קרבם אלהא ודיעו גברא: מרסקתא וצדיק
 22 גברא עולה ומקרקא דרשעי גברא ררשעי אחרתיה:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

CAP. XXIX.
 1 Vir qui non recipit correptionem, & indurat cervicem suam, cito conte-
 2 reur, & non erit ei medicina. In multitudine iustorum, latetur populus: & in
 3 dominio impiorum gemet populus. Vir qui amat sapientiam, latificabit pa-
 4 trem suum: & qui adheret meretrici, perdet substantiā suam. Rex in iudicio
 5 stabiliet terram: & vir iniquus dissipat eam. Vir qui dividitur à socio suo,
 6 rete expandit gressibus ejus. Vir in malis in peccato suo capitur, & socio ex-
 7 ultat & gaudet. Novit iustus iudicium pauperum, impij autem non intelli-
 8 gunt scientiam. Viri derisores loquuntur mendaciam, & sapientes averunt
 9 furorē. Vir sapiens contendens cum viro stulto, five irascatur five rideat,
 10 non conteritur. Viri qui effundunt sanguinem, oderunt simplicitem: &
 11 recte autem querunt eam. Omnem furorē suum profert stultus, & sapi-
 12 ens in prudentia reprimat. Princeps qui affuciat verba mendaciā, omnes
 13 ministros ejus sunt impij. Pauper & medicocris fortunæ non obviantur
 14 sibi invicem, & Deus illuminat oculos amborum. Rex qui iudicat in veri-
 15 tate pauperes, thronus ejus in aeternum dirigetur. Virga & correptio pr-
 16 bent sapientiam, & puer qui non recipit correptionem, confundit matrē
 17 suam. In multitudine impiorum peccatum multiplicatur, & justū videbunt
 18 ruinas eorum. Erudi filium tuum, & requiescere te faciet, & dabit deli-
 19 cias anime tuæ. In multitudine iniquorum dissipatur populus: & qui cur-
 20 flodit legem, beatus est. Verbis non eruditur servus: cogofcit enim, nec
 21 patitur. Si vidisti virum velocem in verbis suis, melior est spes de stulto
 22 quā de illo. Qui delicatē indulget à pueritia sua, servus evadit: & ad
 23 extremum evertetur. Vir iracundus concitat rixam, & viri furiosi multa
 24 sunt peccata. Elatio filii hominis humiliat eum: & qui summissus est spi-
 25 ritus, dividit gloriam. Qui dividit cum fure, odit animam suam: iusturandū
 26 defertur ei, & non confitebitur. Calumnia filii hominis accedit ei offen-
 27 diculū: & qui sperat in Deo, roborabitur. Multi sunt qui querunt faciem
 28 principis, & à facie Dei iudicium viri. Abominatio iustorum est vir ini-
 29 quus, & abominatio impiorum est vir cuius via sunt rectæ.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* مقارن * دي *

CAP. XXIX.

Homo qui non accipit correctionem, est
 que durz cervicis, brevi conteretur, nec erit
 illi medela. In multitudine iustorum crescit
 & sub dominio impiorum ingemit
 populus. Vir qui amat sapientiam, exhi-
 larabit parcom suum: qui autem pacificus in
 forstatione, perdet facultates suas. Rex judi-
 cio terrâ erigit: at impius in cegestatem redi-
 git illam. Homo qui anceps est erga proxi-
 mum suum, rete expandit gressibus ejus. Ho-
 mo facinorosus, crimine suo capietur: iustus
 autem canet & gaudebit. Jullus enim novit
 judicium pauperum: impius autem non per-
 cipit scientiam. Homines irrilores incendunt
 urbes: at sapientes repellunt iram. Vir sapi-
 ens contendit cum viro stulto, & irascitur, ac
 ridet, nec tamen succenfer. Viri efflores fan-
 guinis oderunt pium: iusti vero diligunt eum.
 Totam iram suam proferit stultus: sapiens au-
 tem mente sua pervolvit. Princeps qui audi-
 tum præbet verbo mendaci, hujus ministri o-
 mnes iniqui sunt. Pauper & dolens occurre-
 runt invicè, & Dñs illustrat oculos utriusque.
 Rex qui judicat in veritate, hylus thronus in
 judicio firmabitur. Virga & oburgatio dant
 sapientiam: puer autem ineruditus pudescat
 matrem suam. In multitudine impiorum cre-
 scit impietas: & julti latitantur in ruina i-
 mporum. Erudi filium tuum, & is requiem &
 delicias afferet animæ tuæ. In multitudine im-
 piorum diffrumpitur populus: qui custodit
 legem, beatus. Verbis non corrigetur servus:
 novit enim fe non vapulari. Si videas ho-
 minem præcipitem in verbis suis, scito illo
 meliorem esse stultum. Qui delicias indulget
 a pueritia sua, servus erit, & jlo novitimo
 suo suspirabit. Homo iracundus provocat
 litem: & homo indignus multiplicat
 iniquitatem. Superbia hominis deprimit
 eum, & humilitas illius honorem augebit ei.
 Qui cum fure partitur, odit animam suam:
 & decernit in eum juramenta, nec fati-
 cur. Iniquitas viri componit ei offendicu-
 lum: at qui Domino fidit, magnificabitur.
 Multi sunt qui ambiunt vultum principis: à
 Domino autem egreditur judicij viri. Abomi-
 nandum est apud jultum viri iniquus: & via
 recta abominabilis est apud iniquos.

1 **حزرا** **ولا** **مدفلا** **مصحفلا** **هفقا** **مفحه** **حجلا** **تلاخا** **هلا** **ايهلا** **كاه** **هسما** **ا**
 2 **صهرا** **ا** **ارزما** **فقا** **حصد** **هصه** **كنا** **بختلا** **كنا** **انس** **حصد** ***** **حزرا** **ارزما**
 3 **صهرا** **بسر** **الاصه** **ه** **و** **رخا** **صا** **سما** **نص** **فمننه** ***** **ككخا** **صا** **بسر** **محصر** **ارزما**
 4 **ههرا** **مدينه** **حاه** ***** **حزرا** **وكفقا** **الا** **سحا** **ه** **مدينه** **اهف** **الا** **كسما** **ه**
 5 **حزرا** **صعرا** **جده** **كاه** **كنا** **رما** **ه** **ارزما** **بغص** **هسما** ***** **ارزما** **كنا** **نما** **بسر**
 6 **مدينه** **ههرا** **الا** **كسما** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 7 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 8 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 9 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 10 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 11 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 12 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 13 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 14 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 15 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 16 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 17 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 18 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 19 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 20 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 21 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 22 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 23 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 24 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 25 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 26 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**
 27 **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه** **حزرا** **مدينه** **كنا** **بسر** **ه**

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18 **مئل** **الذنين** **العوا** **ان** **يطرحوا** **الاقوال** **لذئبي** **الناس** ***** **ومن** **يلقي** **الكلام** **اولا** **يعرف** **به**
 19 **هكذا** **جميع** **الذنين** **يكلمون** **لاصدق** **فامس** ***** **معي** **ما** **سوف** **كنا** **يعولون** **اعما** **علمت** **هذا** **مارجا**
 20 **يا** **كطبت** **الذنين** **يخس** **وفيد** **النار** **وجيب** **لا** **يوجد** **هو** **عصب** **سكن** **الكصوره** ***** **الاسكان**
 21 **الحمر** **واكطبت** **في** **النار** **والرجل** **القاري** **لحريك** **الكصوره** ***** **اقوال** **الملائقين** **والخادمين** **لذئبي**
 22 **وهذه** **تصرب** **بواطن** **اكساء** ***** **فصم** **بعظي** **بعين** **يجب** **ان** **كحسب** **كالحرف** **السعوات** **المستعصم**
 23 **نسر** **قلبا** **حربا** ***** **العدو** **المبناكي** **يسقيني** **يومي** **الي** **كل** **سي** **وفي** **فلم** **يكرج** **صدوق** **العيس**
 24 **ان** **تصرع** **الذئب** **العدو** **يصرب** **عظيم** **فك** **لذئبي** **له** ***** **فان** **في** **نفس** **سبعه** **سرو** ***** **من** **يحيي**
 25 **عداوه** **يبندع** **عسا** ***** **واللعيس** **العلم** **يسمر** **حظاياه** **في** **الكماة** ***** **من** **يخسر** **لقرين** **حقن** **يسقط**
 26 **فها** ***** **ومن** **يندرج** **جرا** **عك** **نفسه** **يندرجها** ***** **الاسان** **الكذوب** **يعت** **الصدق** ***** **وفها** **لا**
 27 **عطاء** **عليه** **يصنع** **جواب** **الهج** **والسعب**

* الفصل السابع والعشرون *

CAP. XXVII.

1 **Ne** **glorieris** **de** **eo** **quod** **facturus** **est** **in** **crastino** **quia** **nescis** **quid** **parias** **dies**
 2 **ventura** **Laudet** **te** **proximus** **tuus** **non** **est** **inimicus** **et** **celebre** **te** **alium** **et** **non** **labia** **ira**
 3 **in** **difficili** **virgine** **simili** **gravior** **est** **ira** **Stultus** **suribundus** **non** **invenietur** **et** **ira** **est** **acuta** **at** **prope** **reum** **non** **confite-**
 4 **re** **potest** **Conventiones** **manifeste** **et** **perite** **sunt** **prostrationes** **amicitia** **occulta** **Valuta** **amici** **sunt** **utroque** **oculis** **inimici** **voluntarii** **Anima** **qua** **est** **in** **7**
 5 **fatvitate** **devidet** **domina** **suos** **et** **animo** **qua** **est** **in** **angustia** **et** **amaro** **dulces** **videbitur** **Sicut** **volucere** **cum** **8**
 6 **volucere** **de** **nido** **suo** **fic** **homo** **adhibebitur** **in** **servitium** **et** **subjectionem** **cum** **differerit** **et** **loci** **suis** **Cor** **gaudet** **9**
 7 **et** **animum** **et** **vinis** **et** **adornamentis** **et** **animam** **differunt** **casus**

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* قَوْلَانِ * *

1 * تَكَلَّمَ هَيْبٌ فِي زَمَانِهِ : وَفَخَلَا بَصِيْقًا . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 2 * سَمِعْتُمْ هَيْبٌ وَثَمِينٌ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 3 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 4 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 5 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 6 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 7 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 8 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 9 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 10 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 11 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 12 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 13 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 14 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 15 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 16 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 17 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 18 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 19 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 20 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 21 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 22 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 23 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ
 24 * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ : وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ الْإِسْرَائِيلِيِّ . * وَهَذَا كَقَوْلِ

CAP. XXX.
 Sermones Agur filii Jaci qui consequit' est i
 propheta, & vires acquisivit, dixitq; ad Aa-
 nel; Quandoquidē manet est iudicij mei, &
 nec est in me prudentia humana. Nec novi
 sapientia, neq; didici scientia sanctorū: Dici-
 to mihi, Quis ascendit in caelis, & descendit?
 quis continuit spiritū volis fuisse quis colliga-
 vit aquas in linteo? & quis constituit omnes
 terminos terrae? Quodnā est nōmē ej', & q
 nomen filij ej', si nōli? Univerfa dicta Dei ē.
 lecta sūt, ipseq; fulcit eos qui confidit in illo.
 Nil addas verbis ej', ne te corripiat, & argua-
 ris mendacio. Duo abs te postulavi, ne dene-
 ges mihi antequā moriar. Amove à me vani-
 tatē et sermonē mendacē, et paupertatē ac di-
 vitias ne dederis mihi, sed concede mihi habi-
 tationē pro sufficiētia mea: Ne forte fatiar ne-
 gē, ac dicā, Quis est Dñs? aut ne in paupertate
 redact' fueris, & jurē p nōmē Dei mei. Ne
 tradas servū heritij ej', ne tibi maledicat, & sis
 obnoxio? Generationi quae parentes suos con-
 tumelias afficit, & matri suae non benedicit.
 Generationi quae munda est in oculis suis, &
 tamen à sordib' suis non lavit se. Generationi
 ni quae cūm elatos habet oculos, palpebras sua-
 as attollit. Generationi cuius dentes glutii
 sunt, et cultri canini ej', ut devorent pauperes
 terrae & inopes ex hominib'. Sanguisq; tres
 habebat filias dilectas: tres inquam, sunt quae
 non faciuntur, & quarta nequaquā dicit, Satis
 est: Infernus, et cui' constructa sunt viscera, &
 terra non saturatur aquis, & ignis nunquā dicit,
 Sufficit. Oculum qui ridet patrem suum, &
 & spernit senectutem matris suae, eruent coria
 ej' vallīs, & devorabit pulli aequilae. Tri-
 a sunt quae me latent, & quartā ignoro: Viā
 quae in caelo, & viā serpentis supra petra,
 & viā navis in corde maris, & viam viri in
 adolescentia sua. Ejusmodi est via mulieris
 adulterae: comedit, & extergit os suum, ac
 dicit, Nihil feci. Sub tribus contremiscit
 terra, et sub quatuor nequit sustinere: Sub
 servo cūm regnabit, sub stulto qui satiatur pane:
 Sub odiosa muliere quae nubit viro, et
 sub ancilla quae ejicit dominum suum. Quatuor
 sunt minima super terram, eaque sapien-
 tiora sapientibus.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * صَدَقْتِكَ أَوْ صَدَقْتَ ابْنَكَ لَا تَهْمَلُهُ * وَلَا تَدْحَسَنَّ إِلَيَّ مِنْزِلَ أَصْنَاكَ جَرَأًا * صَدَقْتِ قَرِيبٌ
 11 * مَصَافِيحَ بَيْتِكَ أَفْضَلَ مِنْ أَلْحِ يَسَاكِنَ بَعْدِي * يَا بَنِي صِرْ حَكْمًا لِيَعْرِجَ فَلَئِكَ * وَأَرُودُ عِنْدَكَ
 12 * أَوَالَ الْمَعِينِ * الْمُدْرِبَ يَكْفِي فِي مَوَافَاةِ الْمَسَاوِي * وَالْأَعْيَانَ إِذَا وَافَقَهُمْ يَكْبِدُونَ حَسَانَ *
 13 * مَنْ يَهْدِكَ مَا لَيْسَ لَهُ نَبِيحٌ نَوْهَةٌ * فَقَدْ عَبَّرَ الْمُنْعَطَمَ * مَنْ يَبَارِكُ صَدَقَةً بِالْعِدَاةِ بَصِيرَةٌ
 14 * عَظِيمٌ * أَعْبَدُهُ أَنَّهُ لَا يَفِي بَيْنَهُ وَيَبِينُ مِنْ يَلْعَنُهُ * نَقَطَ الْوَكْفِي كَحَرَجِ الرَّجُلِ فِي الْيَوْمِ
 15 * السَّمِيحِ مِنْ مَنزِلِهِ * وَكَذَلِكَ الْأَمْرَاءُ الْقَارِئَةُ السَّنَامَةَ كَحَرَجِ الرَّجُلِ مِنْ بَيْتِهِ * السَّمَالُ رِيحٌ
 16 * صَعْبَةٌ * وَالْإِسْمُ يَلْعَبُ بَيْنَهُمَا * الْكَلْدُ كَحَدِّ الْكَلْدِ * وَالْإِنْسَانُ كَحَدِّ وَجْهِ رَوْنَدِهِ * مَنْ نَصَبَ بَيْنَهُ
 17 * يَأْكُلُ أَهْمَارَهَا * وَمَنْ حَفِظَ صَاحِبَةَ أَكْرَمٍ * كَأَنَّ الْوُجُوهَ مَا تَسَاءَلَةُ الْوُجُوهَ * كَذَلِكَ أَهْمَارُ
 18 * النَّاسِ مَا تَسَاءَلُهُ * الْكَلْبُ وَالْهَلَاكُ مَا يَسْبَعَانِ * كَحَدِّهِ الْأَصْوَرُونَ أَعْيُنَ النَّاسِ مَا تَسْبَعُ وَلَا تَمْلِكُ
 19 * وَذَلِكَ عِنْدَ الرَّبِّ تَصْلُبُ الْعَيْنِ * وَالَّذِينَ لَا أَهْبَأَ لَهُمْ مَا يَتَسَكَّرُونَ لِسَانَهُمْ * الْأَحْمَاءُ أَحْبَابُ
 20 * الْقَصِيَّةِ وَالذُّغَيْبِ وَأَمَّا كِلَهُمَا * وَالْإِنْسَانُ يَمْلِكُنْ يَعْزِمُ الدِّينَ يَمْدَحُوهُ * فَلَبَّ الْمُنْعَدِي السَّرِيعَةَ
 21 * يَلْعَسُ السَّرَّ * وَالْقَلْبُ الْمُنْعَمُ يَطْلُبُ عِلْمًا * أَنْ جَلَدَتْ الْعَيَّ فِي وَسْطِ الْجَمَاعَةِ وَأَهْمَلَهُ * فَمَا
 22 * تَمْدِيحُ يَذَلُّكَ عِبَاؤُهُ * أَعْرِفْ نَعُوسَ رَعِيَّتِكَ مَعْرُوفَةً بِلَيْعَةٍ * وَيَتَبَّ فَلَئِكَ كَيْ قَطْمَلِكَ * قَانَ
 23 * الْعَرِي وَالْأَقْبَدُ أَرَلَيْسَا لِلْإِنْسَانِ مَدْيُ الدَّفْرِ * وَلَا تَدْفَعُ مِنْ جَبَلٍ إِلَى جَبَلٍ * أَهْمَمُ بِأَوَائِحِ الْكُحْصَنِ
 24 * الَّتِي فِي الْبَعْعَةِ * فَكُنْ حَسْبًا * وَاجْمَعْ حَسْبًا جَبَلِيًّا لِيَكُونَ لَكَ عَمَلٌ لِلدُّنْيَا * أَكْرَمُ الرِّيَاضِ
 25 * لِيَكُونَ لَكَ خِرَافٌ * يَا بَنِي لَكَ مِيٌّ أَقْوَالًا قَوِيَّةٌ كَيْلَتِكَ وَكَيْبَانَهُ مِنْ كَيْدِكَ *
 26 * الْفِصْلُ النَّاسِ وَالْعَسْرُونَ * الْمُنَادِي يَهْرَبُ مِنْ عَيْرٍ أَنْ يَكْذِبَهُ أَحَدٌ * وَالْمُغْطِ مَدِيلٌ
 27 * كَالْأَسَدِ * مِنْ أَجْلِ حَطَايَا الْمُنَادِي صَدَارِ أَكْكَ وَمَاتِ * وَالرَّجُلُ الْمُدْرِبُ يَكْمَلُهُمَا *

Amicum tuum cui amicum parvis tuis ne
 contemas: & ne ingratiā habita-
 culum faciat tui, gratis. Amicus prox-
 imus propinquus domui tuae, est melior
 fratre habitante procul. Fili mi, esto
 sapiens, ut gaudeas cor tuum: & aver-
 te à te verba infamiae. Cantus ascendit
 se in aduentum malorum: & insipienter,
 cum advenierit: eis, sustulit vitellū.
 Qui dedit quod sua est sum, auferat
 tur vestis ejus: jam enim excessit super-
 bum. Qui hereditatē amicae suae in manu-
 tinio, voce ingenti, crede nullam esse dis-
 servatam inter illum & inter tuum qui
 maledicit ej'. Certe perstitit illi edū-
 centi: ut non ē dono sua in die plebis:
 sic mulier linguosa calumniae educit
 civem de domo ejus. Separavit est ven-
 tas asper, & nomine appellatur: Dexte-
 r. Fecit enim servum, & homo acui fac-
 iem fecit sui. Qui plantat spinas, coet
 f. natus ejus: & qui colit amicum
 suum, honorabitur. Sicut vulgus non scit
 fontes vitulibus, sic mentes hominum non
 aspelluntur. Infernus & pediculus non
 faciuntur: hoc modo oculi hominum non
 faciuntur nec impletur. Abstinentia
 est quod Dominus dicitur oculi
 (i. impudentia) & qui non habet di-
 se plantam, non colibet linguam suam.
 Excusatio est experimentum argenti
 & am: & probat in omni re: & homo
 comprobatur ore eorum qui laudant eū.
 Cur provaritanti legem, querit malū:
 & cor rectum investigat scientiam. Si
 flagellaveris insipientem in medio concilii
 & desceperis eum, non asperes ob hoc
 stultitiam ejus. Cognosce animos gregū
 tui cognitione persectā, & confusa cor
 tuum super greges tuos. Quia gloria &
 potestas non est homini in seculum, neque
 conceditur à progenie ad progene-
 nem. Cura origenis verbas quae sunt
 in campo, & reducat in se: & collige
 verbas montium, ut sint tibi pedales ad
 indumentum. In pretio habes prae, ut
 sint tibi agni. Fili mi, habes à me ser-
 mones potentes pro vita tua & vita co-
 rum qui tibi ministrant.

CAP. XXVIII.

Impius fugit absque eo quod vexet eum
 quisquam: & justus mixtus est quasi leo.
 O peccata impiorum non sunt inexcusa-
 vi ea. Ita sedat illas.

25 Formice, popul' iofim', qui pr-
parat in melle cibū sibi: Lepulcu-
lus, plebs invalida, qui collocat in
26 petra cubile suū: Regē locusta non
habet, & egrediuntur univerſa p tur-
27 mas luas: Stello manib' nititur,
& moratur in edibus petris. Tria
28 sunt, quæ bonè gradiuntur, & quar-
tum, q̄ incedit felicitatē: Leo forti-
30 ſſim' beſtiarū, ac nulli' pavebit
occurſu: Gall' succinct' lumbos:
31 & aries: nec eſt rex, qui reſiſtat ei.
32 Eſt qui ſtult' apparuit poſtquā ele-
vatus eſt in ſublime: ſi enim intel-
lexiſſet, ori ſuo impoſuiſſet manū.
33 Qui autē fortiter premit ubera ad
claudēdi lac, exprimit butyrū: &
qui vehemētē emungit, elicit ſangu-
inē: & qui provocat iras, producit
discordias. CAP. XXXI.

25 Formice, popul' iofim', qui pr-
parat in melle cibū sibi: Lepulcu-
lus, plebs invalida, qui collocat in
26 petra cubile suū: Regē locusta non
habet, & egrediuntur univerſa p tur-
27 mas luas: Stello manib' nititur,
& moratur in edibus petris. Tria
28 sunt, quæ bonè gradiuntur, & quar-
tum, q̄ incedit felicitatē: Leo forti-
30 ſſim' beſtiarū, ac nulli' pavebit
occurſu: Gall' succinct' lumbos:
31 & aries: nec eſt rex, qui reſiſtat ei.
32 Eſt qui ſtult' apparuit poſtquā ele-
vatus eſt in ſublime: ſi enim intel-
lexiſſet, ori ſuo impoſuiſſet manū.
33 Qui autē fortiter premit ubera ad
claudēdi lac, exprimit butyrū: &
qui vehemētē emungit, elicit ſangu-
inē: & qui provocat iras, producit
discordias. CAP. XXXI.

18 τὸ καὶ ἐγένετο ὅτι ἔσθον ἐν τῷ ἐρ-
γῷ αὐτοῦ, ἵνα ἔκ ἀποθνήσκῃ (τ) δὲ ἡ
29 καὶ αὐτῆς ἔσθον ἡ δὲ ἡνία. Ἰδὲ τῆ
30 γαίης αὐτῆς ἐκείνη ἐπὶ τῷ ἑσθόνῃ
31 τῷ (1) τῶν ὅς ἔχοντες αὐτῆς ἐπὶ
20 αὐτῆς ἀποθνήσκον. Ἰδὲ γὰρ ὅς αὐτῆς
21 οὐδ' ὅς φρονεῖται ἡ δὲ οὐκ ὁ ἀνὴρ
22 αὐτῆς, ἵνα τῶν περὶ ἡνίας, ἵνα πάντες γὰρ
23 οὐ παρ' αὐτῆς (φ) ἐπὶ ἀποθνήσκον αὐτῆς.
24 Ἰδὲ γὰρ ὅς ἔχοντες αὐτῆς ἀποθνήσκον
25 αὐτῆς, τὸς ὅς βούλον ἢ παροργισαὶ
26 αὐτῆς ἐπὶ ἀποθνήσκον. Ἰδὲ γὰρ ὅς ἔχοντες
27 αὐτῆς ἀποθνήσκον ἐν πύλαις, ἵνα
28 ἡνίας ἐν ἡνίας ἐν πύλαις ἡνίας
29 ἡνίας ἐν πύλαις ἡνίας ἐν πύλαις
30 ἡνίας ἐν πύλαις ἡνίας ἐν πύλαις
31 ἡνίας ἐν πύλαις ἡνίας ἐν πύλαις
32 ἡνίας ἐν πύλαις ἡνίας ἐν πύλαις
33 ἡνίας ἐν πύλαις ἡνίας ἐν πύλαις

29: מלך: שלמה הזה משיבו צעד ואדבעה משיבו לבת:
30: ליש נגור בבקמה ולא ישוב ממני כרי: ורוד מתנים
31: או תיש ומלך אלקים יעמו: אם נבלת בתנשא ואם
32: אחרת יד לך: כי מי צלב וצואה חמאה
33: ומי צף וצואה רם ומי צף וצואה רם ומי צף וצואה רם

29: מלך: שלמה הזה משיבו צעד ואדבעה משיבו לבת:
30: ליש נגור בבקמה ולא ישוב ממני כרי: ורוד מתנים
31: או תיש ומלך אלקים יעמו: אם נבלת בתנשא ואם
32: אחרת יד לך: כי מי צלב וצואה חמאה
33: ומי צף וצואה רם ומי צף וצואה רם ומי צף וצואה רם

29: מלך: שלמה הזה משיבו צעד ואדבעה משיבו לבת:
30: ליש נגור בבקמה ולא ישוב ממני כרי: ורוד מתנים
31: או תיש ומלך אלקים יעמו: אם נבלת בתנשא ואם
32: אחרת יד לך: כי מי צלב וצואה חמאה
33: ומי צף וצואה רם ומי צף וצואה רם ומי צף וצואה רם

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

25: שומשמיני לא עשיו עמהו ומתקניו בקיטא מכלהו: ותנסי דעשהו לא תחפר ועברו
26: להו ביתא בקתרי: וקמצי ומלכא לית להו ומכנשניו כלהו פתרי: ואקמרא
27: ומסככה בידו ועמרא בביהא מלכי: הלא חאטון ושיפון וליכיהו וארבעא ושער
28: מהלכו: אריא נכד בכערא ולא היפו מן כל מדעס: ואכאממרודו פנת חרנגלי
29: ותישא ירוול בית נורא ומלכא וקאם ומכלל בית עממה: לא חתורום בלא חשפש
30: לא חושיש אורד לפוש: דמן דמיצא חלכא נקאא חמאהו מן כבושא דרנא נפוק
31: דמא ומן חרונא אצי נפוק דינא: לא
32: מלודו דלמאל מלכא נביתחא ומרודחא דרדחיה אפיה ואמרת ליה: ויברי ווי ברי
33: כריו ווי ברי נרדי: לא חתן לנש חילד וארחדו לננת מלכו: אחרד מן מלכי למואל
34: מן מלכו וישחיו חמרא ומן שלטוני ושחיו חמרא: לא חתנהו וישחיו חמרה
35: ויגורו דכלהו בני עני: הבן שכרא אבאלי חמרה למירוי נפש: ואשחיו חמרה
36: מסכתיהו וישחקיהו לא נקדו חוב: פתח פושד להלו דלא מסטו ריון לכלהו
37: בני עולי: פתח פושד ריון צוקתא ריון לעני ולעליבו: אחתא כשרתא מני ישבח
38: יקרא היא מן כיפי סכתא טמיה: דתכל עלה לפיה דבעלה ולא מסכחא ולא חסרא
39: דרעיה סכתא ולא בישתא כל וימי תחא: תכעת עמרא ותכאנא ועברתהו דצבא
40: אריה: ויחז חיו אלפת חרנא דמן רחיק מיתא מקלות: וקמת בלולא ויהבת
41: מזנה לביתה ופולחנה לטליחיה: ואחשבת בחי עיחא ונסבת חקלא ומן פרי
42: וירדא נצבת ברמא: ואסר חכושנה חרנא ויחז דרעיה:

25: Formice quorum populus non est fortis, & preparant in estate cibum suū.
26: Et locustæ quorum populus non est fortis, & faciunt sibi domos in petris.
27: Et locustæ quæ non habent regem, & congregantur omnes in unum. Et ar-
28: gressu manibus tegumenta facit, & flat in domo regum. Tria sunt quorum
29: in animalibus, & non in figurat a quorumam. Et gallus succinctus inter gal-
30: linas, & hircus sylvæstris qui vadit in domū peregrini, & rex qui flat & lo-
31: quitur in domo populi sui. Ne te extollas, ne sis insipiens, neque extendas
32: manū tuam ad os tuum. Quia qui exprimit lac, elicit butyrum, & de ex-
33: pressione furoris exit sanguis, & de naribus vulnus exit coactio.

25: Formice quorum populus non est fortis, & preparant in estate cibum suū.
26: Et locustæ quorum populus non est fortis, & faciunt sibi domos in petris.
27: Et locustæ quæ non habent regem, & congregantur omnes in unum. Et ar-
28: gressu manibus tegumenta facit, & flat in domo regum. Tria sunt quorum
29: in animalibus, & non in figurat a quorumam. Et gallus succinctus inter gal-
30: linas, & hircus sylvæstris qui vadit in domū peregrini, & rex qui flat & lo-
31: quitur in domo populi sui. Ne te extollas, ne sis insipiens, neque extendas
32: manū tuam ad os tuum. Quia qui exprimit lac, elicit butyrum, & de ex-
33: pressione furoris exit sanguis, & de naribus vulnus exit coactio.

Versio A R A B I C A cum Interpretatione L A T I N A.

3: المسكح بالبعافات يبعي الساكنين * مثل المطر السديك فطله والذئب لا يرفع هكذا
4: الذين يصلون السريعة ويمدحون البعاف * والذين يحبون السريعة يضطعون لانفسهم سورا
5: الناس الاسرار ما يعفون الانصاف * والطالبون الرب يعفوه في كل شي * الساكنين الساك
6: في الصدف افضل ممن موسى كذوب * الابن المعبد كحط السريعة * من يراعي الاسراف لمدين
7: اياه * من يكثر بركة يكثر الربا والاسكثار * اما كجمعه لمن يرحم المساكين * من
8: يميل اذنه ليع يسمع السرايع فذلك سرول صلاته *

3: المسكح بالبعافات يبعي الساكنين * مثل المطر السديك فطله والذئب لا يرفع هكذا
4: الذين يصلون السريعة ويمدحون البعاف * والذين يحبون السريعة يضطعون لانفسهم سورا
5: الناس الاسرار ما يعفون الانصاف * والطالبون الرب يعفوه في كل شي * الساكنين الساك
6: في الصدف افضل ممن موسى كذوب * الابن المعبد كحط السريعة * من يراعي الاسراف لمدين
7: اياه * من يكثر بركة يكثر الربا والاسكثار * اما كجمعه لمن يرحم المساكين * من
8: يميل اذنه ليع يسمع السرايع فذلك سرول صلاته *

Audax in impiis aibus opprimis pauperes.
Falsi iudicia eius videntes est castus,
et que in hyl prodit se facti qui ne-
liquis legem, et laudat impietatem. Et
qui amant legem, confitentur amorem
iustitiam. Homines mali non intelli-
gunt equitatem: et querentes do-
minum intelligunt cum omnia in rebus.
Super intercedit in veritate, et p
non est digne mentas. Filii sapient
servat legem: qui efficiunt profici
despicit parven suum. Qui multu
opes sua multum in usus et multu
cations, seut colludat in qui mis-
eretur pauperum. Qui avertit auit
suam ne audiat legi, huius despic
in: otatio.

25 * **مَقْضُومٌ بِسَلَا كَمَا حَقَقَ . . . وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَسَيُفْشَى**
 26 **وَيُرْمَى بِسَبَلَا . . . وَخَبْرٌ سَبَلَا . . . فَتَأْكُلُ حَتْمَتَهُ . . . * وَهَقْرٌ بِمَلْحَدٍ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . ***
 27 **وَمَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 28 **وَمَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 29 **وَمَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 30 **وَمَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 31 **وَمَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 32 **وَمَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 33 **وَمَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 1 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 2 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 3 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 4 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 5 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 6 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 7 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 8 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 9 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 10 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 11 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 12 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 13 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 14 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 15 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 16 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***
 17 **مَلْحَدٌ كَمَا حَتْمَتَهُ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . * وَوَدَّ يَحْمِلُ كَيْسَ فَيُطْلِقُ حَسْبَ حَتْمَتِهِ . . . ***

Formice, quibus nullus est robur, attamen pa-
 rant ad zlate panem suum: Cuniculi qui
 sunt in firmi robore, attamen componunt sibi
 domos in petris: Locustae, quae regem non ha-
 bent, omnes tamen filum congregant: Et
 stellio, qui seipit manibus suis, & habitat in
 edibus regum. Tria sunt quoru[m] gressus recti
 sunt, & quartum bellè incedit. Carulus leonis
 fortissimus est omnium belluarum, non ex-
 pavescit, nec terga vertit ulli bestiae: Gallus su-
 perbe se circumagens inter gallinas: Aries in-
 cedens in fronte gregis: & texlogus inter
 populos. Ne concupiscas, ne probro afficia-
 ris: & ne extendas manum tuam ad os tuum
 cum dolo. De pinguedine lactis egreditur bu-
 tyrum, & si comprimas manum tuam super
 frumentum, emanabit sanguis: pari modo ex
 pertinacia vultus procedit contentio.

C A P. XXXI.

Ermones Muel regis prophetae, quem eru-
 diens mater sua, dixit ad eum, Heu fili mi, heu
 fili uteri mei, heu fili votoru[m] meorum. Ne de-
 deris robur tuu[m] mulieribus, & vias tuas in
 cibis regu[m]. A regibus, o Muel, cave: to a re-
 gibus inquam qui bibunt vinum, & principibus
 qui bibunt liceram: Ne forte bibas, & obli-
 vificaris Expositoris legis, & oblivioni
 tradas causam omnium filiorum pauperum.
 Conceditur sicera mortis, & vinum is qui
 amaro sunt animo: Ut bibant, & oblivifican-
 tur dolorum suorum, et calamitatum suarum
 ultra non recorderentur. Aperi os tuum in ver-
 bo veritatis, et judica omnes filios impiorum.
 Aperi os tuum in iudicio iusto, & judica pau-
 peres ac inopes. Mulierem sedulam quis in-
 vniat? pretiosior quidem est lapidulus opti-
 missis quibus non est pretium. Et iretum est illi
 cor mariti ejus, undè et materiam ei deesse
 non est passus. Ipsa rependit illi bona et non
 mala, cum tunc diebus vita suae. Quae vivit lanam
 et linum, et operatae sunt manus ejus pro ar-
 bitrio suo. Facta est quasi navis mercatoris,
 cuius merces è longinquo veniunt. Et surgens
 noctu dedit escam domesticis suis, et operam
 ancillis suis. Et consideravit arum, et emit
 illud: et de fructibus manuum suarum plan-
 tavit vineam: Et accinxit foreiter lumbos su-
 os, et roboravit brachia sua.

Versio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

10 **مَنْ يُصِلُ الْمَعْرُومِينَ فِي طَرِيقِهِ رِيَّةً * فَذَاكَ سَيَسْعَطُ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَالْعَادِلُونَ عِنْدَ**
 11 **السَّرِيعَةِ كَجُورِهِمْ الْكِبْرِيَاءُ وَمَا يَدْعُلُونَ فِيهَا * الْإِنْسَانُ الْمُؤَسِّرُ حَكِيمٌ عِنْدَ نَفْسِهِ وَالْقَلْبُ الْأَمِينُ**
 12 **يَكُونُ دَانَةً * مَنْ أَحَلَّ مَعْرُوبَةَ الْمُسْطَمِينَ يَصِيرُ كَمَنْ كَتَبَ وَالنَّاسُ يَفْهَمُونَ فِي أَمَاكِنِ الْمُنَافِقِينَ ***
 13 **مَنْ يَكْتُمُ نِفَاقَهُ مَا يَسْهَرُ مَدَاهِمَهُ * مَنْ يَسْهَرُ نِفَاقَهُ وَيُؤَيِّدُهُ كَيْبُ * مَعْدُوبُ الْإِنْسَانِ الَّذِي**
 14 **يَكْسِي كُلَّ سَيِّئٍ مِنْ أَجْلِ الْوَرَعِ * وَالْقَلْبُ السَّعِطُ فِي الْأَسْوَأِ * سَبْعُ جَانِحٍ وَرَيْبُ صِلَامٍ**
 15 **مَنْ يَعْصِبُ الْمُسْكِينَ * وَيَكُونُ مِنْ أُمَّةٍ فَكْرَةٍ * الْمَلِكُ الَّذِي أَرْبَعَاتُ أَمْوَالِهِ مَقْرَعَةٌ**
 16 **بِأَجْ عَظِيمٍ * وَمَنْ يَبْعِضُ الظُّلْمَ يَبْعِضُ رِمَانًا طَوِيلًا * مَنْ يَطْمِنُ رَجُلًا فِي عِلَّةٍ قَبْلَ سَيِّئِهِ**
 17 **هَارِبًا وَلَا يَكُونُ فِي أَمْنٍ وَإِطْمَائِيَةٍ * أَدَبُ ابْنِكَ وَتَحِيَّاتُكَ وَتَحِيَّاتُكَ رَيْبٌ * لَا تَطْمَعَنَّ أُمَّةٌ**
 18 **مَعْدُوبَةَ السَّرِيعَةِ * السَّالِكُ مَعْسُطًا فَعَدَّ عَيْسَ * وَالسَّالِكُ فِي طَرَفٍ مَلْبُوبَةٍ صَعْبَةٍ يَكُونُ مَسْتَدِينًا**
 19 **لَهَا * مَنْ يَعْمَلُ أَرْضَهُ سَيَمْلِكُ مِنَ الْأَحْبَارِ وَمَنْ يَطْلُبُ الْفِرَاقَ وَالْبَطَالَهَ يَمْلِكُ مِنَ الْإِنْسَانِ**
 20 **الْمَوْجِي الْمَأْمُونِ يَبَارِكُ بِرِكَاتِ كَنْعَانَ * وَالرَّيْجِيُّ مَا يَكُونُ عَيْسَ مَعَارِبٍ * وَمَنْ هَذَا تَكْنِيئُهُ**
 21 **يَسْلَمُ إِنْسَانًا بِكَيْسٍ حَبِيرٍ * الرَّجُلُ الْكَسُوفُ يَحْرُصُ أَنْ يَسْمَعِيَ * وَمَا فَدَّ عِلْمٌ أَنْ الرَّجُومُ يَسْتَكْمُ ***
 22 **مَنْ يُوَجِّحُ طَرِيقَ الْإِنْسَانِ لَهُ أَيَادِي * وَجُحْ أَكْبَرُ مِمَّنْ يَطْطَعُهُ نَحْطَانِهِ * مَنْ يَعْصِبُ أَبَاهُ**
 23 **وَأُمَّهُ وَيَطْمِنُ أَنَّهُ مَا يَحْطِي بِذَلِكَ * فَذَاكَ سَيَكُ الرَّجُلُ الْمُنَافِقُ * الرَّجُلُ الَّذِي مَا يَسْبَعُ**
 24 **يَدِينُ بَاطِلًا * وَمَنْ فَدَّ تَوَكَّلَ عَلَى الرَّبِّ سَيَكُونُ مَهْمَأِيَةً * مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى قَلْبٍ مَهْمَأِيَةٍ فَذَاكَ**
 25 **جَاهِلٌ * وَمَنْ يَسْلُكُ نَحْطَانَهُ يَكْتَلِسُ * مَنْ يَعْطِي الْمَسْكِينَ مَا يَكُوجُّ إِلَى أَحَدٍ مِمَّنْ يَرُدُّ عَيْنَهُ**
 26 **عَيْسٌ سَيَكُونُ فِي صَنْعِهِ كَنْعَانَ * فِي مَوَاصِعِ الْمُنَافِقِينَ يَصْنَعُ حَالِ الْمُسْطَمِينَ * وَفِي هَذَاكَ**
 27 **أُولِيكَ يَبْكُوكُ لِلْمُسْطَمِينَ حَظَّهُم ***

Qui seducit rectos per suum malum, in
 cadit in corruptionem & mercedem,
 & declinans a lege effugiet bonos,
 & non ingredietur in ea. Vir di-
 ces vel sapiens apud semetipsum: &
 pauper prudens apud seipsum. Pro-
 pter auxilium iustorum fiet locusta mul-
 ta: & humilis parvulus in gloria in-
 quatum. Qui celat impietatem suam,
 non erunt plures viae ejus. Qui promulget
 impietatem suam, etiam corruptio eius
 locuetur. Bonus homo qui omnia timet
 propter pietatem. Et domus cordis cadit
 in mala. Leo famelicus, & lusus
 agrediens, qui irascit pauperem: &
 cadit de grege agnorum. Rex cuius
 subditantes pecuniarum suarum forte
 propele, est appropinquatio maxima: qui
 autem dicit se esse opulentem, crepat longum
 tempus. Qui securitatem passus viro
 in occasione homicidii, est prostratus,
 & non erit in se. Vir taceat ac tranqui-
 llitate. Erunt filius tuum, & amab-
 is te, & diliget te anima tua ornamentum.
 Ne obtempres genti transgre-
 dienti legem. Ambulans iustus, jam
 praedestinatus est: & incedens per
 treantes periculosos, & adus, implicabitur
 in eis. Qui operatur vicram
 suam, implicabitur passibus: & qui
 expedit ostensionem & etiam, repe-
 bim eggesta. Erato securus, fide-
 lis, benedictus bonis: bonis mul-
 tis: & sceleratus non erit impudens:
 Et qui talis est avarus, tradit homi-
 nem pro fragmento panis. Vir inveni-
 dus inhiat divitiis: & nescit quid mi-
 sericordiae detinet eum. Qui corrumpit
 vias hominis, acquirit suam gratiam &
 donorum quàm is qui blandus illi
 sermone suo. Qui non infertur illi
 suo aut manum suam, & puer: se hoc
 non peccare, hic participet esse viri ne-
 farit. Homo qui non fastidit, iudicatus
 temerè: & qui expulset est in domum,
 eius habet ibi. Qui cogitavit in
 corde praecipit, & desipiens est: & qui
 incedit propter, salvabitur. Qui dicit
 pauperibus, verumè indignus: & qui
 avertit oculos suos ab eis, erit in
 angustia maxima. In locis impiorum
 miser erit status iustorum: & in in-
 teritu eorum multiplicabitur suis ius-
 tiorum.

משלי : לא

Verfio VUL. LAT.

תרגום ארמאי ARGUM. PAR. CHALD. Verfio Latina.

18. In nocte in extinguetur non est. Circulus bona quod Guffavit
 עשמה בירשוב סורה לא יכבה בלילה הנה :
 19. In nocte lucerna eius. Manum suam misit ad fortia, & digi
 יורה שלחה בכישור וכפה חמכו פלך :
 20. Manum suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad
 בפה פרשה לעני ויורה שלחה לאביו :
 21. Non timebit domus lux à frigiditate nivis, & omnes enim domestici ejus ve
 לא יזרא לבחיה משלג כי כל פיהה לבש שנייה :
 22. Stragulam vestem fecit sibi : byffus & purpura indumentum ejus.
 מכרים עשהה לה שש וארבען לבושה :
 23. Nobilis in portis vir est, quando federit cum fenatoribus cer
 נורע בשערים בעלה בשבח עב וקני ארץ :
 24. ræ. Sindanem facit, & vendit, & cingulum tradidit Chan
 סדו עשהה ותמכר בעלה נחמד נחמד ונחמד :
 25. nanzo. Fortitudo & decor indumentum ejus, & ridebit in
 יתקד לבושה ותשיק ליוב אחרון :
 26. die novissimo. Os suum aperuit sapientie, & lex elementis
 פיה פתחה בהכמה ויורה חסר על לשונה :
 27. in lingua ejus. Confideravit femitas domus suæ, & panem
 צפיה הליכות פיהה לרוב עצלות לא חמלה :
 28. otiosa non comedit. Surrexit filii ejus, & beatissimum prac
 קמו בניה ואשריה בעלה :
 29. dicaverunt: vir ejus, & laudavit eam. Multæ filie congrega
 ויהלה : רבות בנות עשו חיל ואה עולת :
 30. es universas. Fallax gratia, & vana est pulchritudo : mulier
 על בלנה שקר החן ובל היפי :
 31. timens Deum, ipsa laudabitur. Date ei de fructu manuum suarum, & laudent eam in portis opera ejus.

Guffavit & vidit quia bona est negotiatio ejus: non extinguitur in nocte lucerna eius. Manum suam misit ad fortia, & digiti ejus apprehenderunt firmum. Manum suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem. Non timebit domus lux à frigiditate nivis, & omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplicibus. Stragulam vestem fecit sibi: byffus & purpura indumentum ejus. Nobilis in portis vir est, quando federit cum fenatoribus certæ. Sindanem facit, & vendit, & cingulum tradidit Chananzozo. Fortitudo & decor indumentum ejus, & ridebit in die novissimo. Os suum aperuit sapientie, & lex elementis in lingua ejus. Confideravit femitas domus suæ, & panem otiosa non comedit. Surrexit filii ejus, & beatissimum pracdicaverunt: vir ejus, & laudavit eam. Multæ filie congregaverunt divitias: tu supergressa es universas. Fallax gratia, & vana est pulchritudo: mulier timens Deum, ipsa laudabitur. Date ei de fructu manuum suarum: & laudent eam in portis opera ejus.

18. TETH. Et gustavit quoniam bona est negotiatio sua, & non extinguetur in nocte lucerna eius. JOD. Manum suam extendit ad verbulum, & manus ejus tenuerunt firmum. CAPH. Manum suam extendit ad inopem, & brachia sua misit inoperiam patientibus. LAMED. Non timebunt filii domus ejus à nive, quoniam omnes domestici ejus vestiti sunt coccineis. MEM. Stræca fecit sibi: byffus & purpura indumentum ejus. NUN. Natus est in provincia marit' ejus, quando federit cum feciotoribus terræ. SAMECH. Siodonem fecit, & vendidit, & cingulum tradidit mercatori. AIN. Fortitudo & decor indumentum ejus, & ridebit in die novissimo. PH. Os suum aperuit in sapientia, & lex gratie in lingua ejus. SADC. Manifestus fuit vir domus ejus, & panem pingvinitatem non comedit. COPH. Surrexerunt illi filii ejus, & beatitudinem illi dederunt: vir ejus & laudavit eam. RES. Multæ filie possederunt divitias, sed tu superasti universas. SIN. Quoniam fallax est gratia, & vana superchritudo: Mulier timens Deum, ipsa laudatur. TH AL. Date ei de fructibus manuum suarum, & laudent eam opera sua in portis.

18. TETH. Et gustavit quoniam bona est negotiatio sua, & non extinguetur in nocte lucerna eius. JOD. Manum suam extendit ad verbulum, & manus ejus tenuerunt firmum. CAPH. Manum suam extendit ad inopem, & brachia sua misit inoperiam patientibus. LAMED. Non timebunt filii domus ejus à nive, quoniam omnes domestici ejus vestiti sunt coccineis. MEM. Stræca fecit sibi: byffus & purpura indumentum ejus. NUN. Natus est in provincia marit' ejus, quando federit cum feciotoribus terræ. SAMECH. Siodonem fecit, & vendidit, & cingulum tradidit mercatori. AIN. Fortitudo & decor indumentum ejus, & ridebit in die novissimo. PH. Os suum aperuit in sapientia, & lex gratie in lingua ejus. SADC. Manifestus fuit vir domus ejus, & panem pingvinitatem non comedit. COPH. Surrexerunt illi filii ejus, & beatitudinem illi dederunt: vir ejus & laudavit eam. RES. Multæ filie possederunt divitias, sed tu superasti universas. SIN. Quoniam fallax est gratia, & vana superchritudo: Mulier timens Deum, ipsa laudatur. TH AL. Date ei de fructibus manuum suarum, & laudent eam opera sua in portis.

FINIS PROVERBIO RUM.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

العَصَلُ النَّاسِ وَالْعَسْرُونَ

CAP. XXXI.

1. *الانسان الموح افضل من الانسان العليل المعنى * لانه اذا تلهب بعدة فليس له سقا
 2. *المعسرون اذا مدحوا السعوب يسرون * والمناصفون اذا سراعوا صافوا بالناس امرورهم
 3. *الانسان اذا احب الكلمة يسر اياه * ومن يراعي الرطابي يصنع سروره * الملك العدل
 4. *يعلم سان الملك * والرجل المتعدي السبه ينعصمها ويحيا * من يصلح سبكه لديه
 5. *وجه صدقه * حصل فيها رجاء * في اقتيران الانسان كظنه كما عظماء * والمعسط يكون
 6. *في العج والسرف * المعسط يعرف ان يحكم في احقر الاسباء * والمناصف ما يعده علما *
 7. *والسكسكس لمن يوجه عنده عقل عالم * الناس المعسرون احرول منسهم * والحكماء
 8. *استعدوا العيط * الانسان الككم يحكم لامع * والرجل الطالج اذا اعناط يصحك
 9. *عليه * وما يجرع ولا يتوفي * الناس المسارون الدماء يعقدون المعسط * والمعسرون يطلبون
 10. *نفسه * الكامل يجرع جميع عصمه * والككم يحبه في كل جهة * الملك اذا اطاع كلانا
 11. *طلما * جميع الذين تحت يده عادلون عن السريعة * المقرض والعريم اذا اجمع احدهما
 12. *مع الآخر * فالرب يعقد احوالهما كليهما * الملك اذا حكم للمساكين بالحق * فقد
 13. *انصب كرسه للسهاد * اجرأحأب واليهيأحأب يمكن حكمة * والصصي الصال يجري
 14. *والديه * اذا كان المناصفون كنبين صارت خطايا كنبين * والمعسرون اذا سقط اولئك
 15. *صاروا مكوفين * ادب ابنك فيحكك * ويحك نفسك ربه * في امة مجاورين السه لمن
 16. *يوحد معسر * ومن يحفظ السريعة معبوط * العبد العظ ما يردوب بالاقوال * لانه ان يفهم
 17. *لكنه ما يطبع * اذا رايت انسانا في اوقاله عكولا * فاعلم ان الكاهل له رجا اكسر
 18. *من يندلل ويبطر مند صلبه * سيكون عبدا وينالم يكل نفسه احبرا *
 19. *الرجل العصبوب يبعث قفر * والانسان السكوط يعح مناسي اخطايا * الدعظم يندلل
 20. *الانسان * والمناصفعين اللب يقول لهم الرب ما يرايه * من يقاسم السارق يحم
 21. *نفسه * واذا حصرت اليمن اذا سعول لها ما يعرفون

Homo corrigibilis excellentior est homine dicit cervicis: quia cum reperit successus suavis, nullam habetiam. Insuper cum laudatur, populi gaudet: impij vero cum principatum obtinuerint, fastidio sunt hominibus vercerum. Homo, cum amaverit sapientiam, laetificat patrem suum: & qui indulget scortis, perdit opes suas. Rex justus erigit famam patriæ: & vir pius vacicator legi, destruit eam & devastat illam. Qui parat ve coram facie amici sui, eo capientur pedes ejus. In adhesionem hominis peccator, laqueus ingens: justus autem erit in gaudio & exultatione. Justus non judicat in rebus injustissimis: impius autem non intelligit justitiam: & quod pauper non accendit intellectus scientis. Homines corruptores combusserunt cruciatem suam: & sapientes destruxerunt suam. Homo sapiens judicabit populum: & vir improbus, cum iratus fuerit, iradibitur: atque non veretur, nec sibi cavet. Homines particeps iniquitum, odio habent justum: rectus autem quærit animam ejus. Stultus proferi totam iram suam: ac sapiens abscondit eam in omni occasione. Rex cum confert sermoni iniquo, omnes ii qui sunt sub manu ejus, transgressores sunt legis. Generator & debitor domi alter cum altero conveniunt, Dominus visitat conditiones amorum. Rex cum judicaverit pauperibus in veritate, erigetur sedes ejus in testimonium. Pulværa & correptiones tribuunt sapientibus: & filius perditus confundit genitores suos. Cum impij sunt multi, fuerit peccata multæ: justj vero, cum ceciderit illi, sunt pavidi. Erudi filium tuum, & amabi te, & dabit anime tue ornatum. In gente transgressante legem, nullo modo invenitur Interpres: & qui custodit legem, beatus. Servus dyaboli non auditur sermionibus: quia nunquam intelligit, tamen non obedi. Cum videris hominem in sermonibus suis præcipitem, scito filium majorem esse spem quam illam. Qui voluit, & delicate nutrire à pueritia sua, erit servus: & debita super animam suam profecit. Homo iracundus peccare facit, irruptiones: & homo indignandus aperit fomites peccatorum. Superbia humiliat hominem: & humilibus corde Dominus res dicit quibus corroboret. Qui partium cum fure, odit animam suam: & cum ad est suspirandum, audientes illud non sciunt.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * Et gustavit bonam esse negotiationem suam : 18
 19 & non exstinguebatur lucerna ejus tota nocte .
 20 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * Et brachia sua extendit cum solertia , mansuetus
 21 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * Et non metuebant domesticis ejus nivem , quia
 22 omnes vestiti erant croceis . Stratum sibi fere .
 23 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * Celebris erat maritus ejus inter urbes ,
 24 dum federet inter seniores terrarum . Lintheum
 25 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * fecit , ac vendidit : & cingulum tradidit Cha-
 26 nanzis . Fortitudo & decus vestimentis ejus ,
 27 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * ruit cum sapientia , & lex misericordiae super
 28 linguam ejus . Et aperit suorum domus ejus :
 29 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * panem suum ignavit non comedit . Sur-
 30 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * rexerit filii ejus , & tribuerunt ei beatitudi-
 31 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * nem : maritus quoque ; ejus laudavit eam . Com-
 32 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * plures etiam filiae ejus possederunt divitias :
 33 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * Tu vero omnes excellit . Fallax est decior , &
 34 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * vana pulchritudo : & mulier quae Dominum
 35 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * timet , ipsa laudabitur . Date ei de fructibus
 36 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * manuum suarum , & glorificent eam opera
 37 * هُوَ جَدِيدٌ بِرُوحِهِ هَبَّ الرِّيحُ زَمَانَهُ . هَلَّا يُجِبُّ هُوَ الرِّيحُ لِحَدِيثِهِ كَمَا هُوَ . * ejus in porta .

Finis Libri Proverborum Salomonis filii David regis Israel, completentis versus mille octingentos sexaginta tres.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 * فَتَعْرِفُوا إِذَا أُنْعَمَ النَّاسُ وَجَدُوا مَهْمًا وَمَنْ يُوَكَّلُ عَلَى الرَّبِّ سَيُعْزِجُ * النِّعَامَ يَمِجُّ الْإِنْسَانَ * Quae implicati sunt dum inveniat ho- 10
 26 * عِلْمًا وَلَا أَمْرًا يُوَكَّلُ عَلَى سَيِّئَةٍ * كَمَا يَزُونُ كَيْدًا مَوْنَ أَمَلًا وَجُودَ الرِّسَالَةِ وَالْمَدِيرِينَ * مِمَّنْ * nuer , & revertit sunt eos qui autem
 27 * الرَّبُّ يَصْرِفُ الْعَدْلَ لِلْإِنْسَانِ * الْإِنْسَانُ الْمَقْسُطُ رَوَالَهُ عِنْدَ الرَّجُلِ الطَّالِمِ * وَالطَّرِيقَةُ الْمُنْقُومَةُ * qui confidit in Domino suo , salvabitur .
 10 * رَوَالَهُ عِنْدَ الْكَايِدِ عَنِ السُّلْطَةِ * الْأَمْرَاءُ السُّهْمَةُ مِنْ كَيْدِهَا * مَنْ هَذَا تَكْتُمُهَا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ * Nullis ministrant eo-am scilicet P. i. 16
 11 * الْكُفْرَانِ وَالْكَوَاهِرِ الْمَعْسُومَةِ * قَلْبُ رَجُلٍهَا رَافِعٌ فَمَا مِنْ هَذَا صُورُهَا مَا نَعُورُهَا النَّحْطَرِ الْكَلْبِيَّةِ * pan & gubernatorum : & a Domino .
 12 * لَا يَهْدِيهَا عَمَلُهَا طَوَّلَ عَمْرُهَا أَكْبَرُ لَا السُّرْمُ يَدْنَاهَا إِلَى الصُّوفِ وَالْكَفَانِ * وَأَدَا سَرَجُهَا * quibus fiet homini . Vt iustus , abomina- 17
 13 * عَيْنَا يَدْنَاهَا أَعْمَالًا نَافِعَةً * وَصَارَتْ كَمَرْكَبِ الْبَحْرِ فَاوَادُ مِنْ بَلَدٍ بَعِيدَةٍ * وَجَمَعَتْ نَوْرُهَا * tio apud virum inquam : & via recta ,
 14 * وَفَامَتْ مَدَى الْيَبَالِي * وَمَكَّتْ أَهْلَ مَدِينِهَا أَطْعِمَةً وَأَعْمَالًا كَادِمَةً * مَا رَأَتْ فَكَلِمَةً أُنْعَمُهَا * M. 14 * exercitatio apud declinatem a lege .
 15 * أَعْمَالُ يَدْنَاهَا نَصَبَتْ فِيهِ * حَقُوقًا مَبْرُورَةً سَدْنَةً * وَبَدَتْ يَدْنَاهَا إِلَى الصُّوفِ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * Ex Cap. 31.
 16 * جِدَتْ هُوَ * فَمَا طَطَّيْتُ طَوَّلَ الْبَيْتِ سِرَاجِهَا * مَدَّتْ بَاعَهَا إِلَى الْأَعْمَالِ الْمُوَافِقَةِ * وَجَرَّصَتْ يَدْنَاهَا إِلَى * Mulierem prudentem quis inveniat ? cu- 20
 17 * الْمَعْرَلِ * وَتَكَّتْ يَدْنَاهَا إِلَى الْعَقْرِ وَبَدَتْ مَدِينُهَا إِلَى الْمَسْكِينِ * رَجُلُهَا مَا يَجْتَمِعُ فِي الدُّنْيَانِ عَمْرُهَا * jus enim conditio talis est , pretiosior est
 18 * أَنْ أَبْطَأَتْ فِي مَوْضِعٍ مَا جَمَعَهُ الدُّنْيَانُ عِنْدَهَا قَدْ كَسَبَتْ كَسُومًا * وَعَمَلَتْ لِرَجُلِهَا جَلَدًا * lapidibus & gemis eximiiis . Co. v. v. 11
 19 * مَبْطُومَةً * وَعَمَلَتْ لَهَا مَلَأْسَ مِنَ الْعَمْرِ وَالْبُرْقِ * فَصَارَ رَجُلُهَا مَسَارَ الْيَبَالِ فِي الْأَبْوَابِ * وَأَدَا جَلَسَ * utrum sit in ea . Et que istiusmodi est , non
 20 * فِي الْجَمْعِ مَعَ السُّيُوفِ السَّاكِنِينَ الْأَرْضِ * عَمَلَتْ سِيَابِي * وَبَاعَهَا لِأَهْلِ بَسْرِي * وَمِيَارًا * وَبَاعَهَا * decernit thesauri praefari . Nam exercet 12
 21 * وَبَدَتْ يَدْنَاهَا إِلَى الصُّوفِ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * In virum suum tota aetate sua bonum , non
 22 * فَوَدَّ وَجَسَّ وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * Extendit manum suam ad la- 13
 23 * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * nam & linum : & cum texerit ea ,
 24 * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * componit manibus suis opera utilia . Et 14
 25 * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * Et lucrum atititit & regione longinqua ;
 26 * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * & congregavit opes suas . Et juvenex 15
 27 * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * & lucrum atititit & regione longinqua ;
 28 * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * & congregavit opes suas . Et juvenex 15
 29 * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * & congregavit opes suas . Et juvenex 15
 30 * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * & congregavit opes suas . Et juvenex 15
 31 * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * وَوَأَقْبَتْ أَنْ الْعَمَلَ * & congregavit opes suas . Et juvenex 15

* كَرِبَ يَعُونُ اللَّهُ تَعَالَى وَحَسْبُ نَوْفِيهِ أَدَابُ سُلَيْمَانَ أَسْتَعِجْكُمْ لِنَكْبِصِهَا *
 * الَّتِي اسْتَكْبَهَا أَصْدَفًا حَرْفِيًا مَلِكِ يَهُودَا *

* وَالسَّجُّ لِلَّهِ دَائِمًا أَبَدًا *

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

LIBER

COHELETH,

Nempè Salomonis filii Davidis Regis Ifrael.

CAPUT I.

* صَدَا بَعْدَ كَذِبِ رِيَاةٍ عَمِيصَةٍ فِي رِيَاةٍ مَدْحُورَةٍ بِرِيَاةٍ

* قِيَالٍ * ؟ *

Sermones Coheleth filii David Regis Jeru-
salem. Vanitas vanitatum, ait Coheleth: 2
vanitas vanitatum: omnia vanitas. Quod 3
emolumentum est homini ex omni labore
quo laborat sub sole? Ætas præterit, & 4
ætas succedit: terra autem in æternum perit.
Oritur fol, & occidit fol: & ad locum ubi ori-
tur, idem revertitur, ut inde rursus oriatur: 5
Pergit ad Austrum, & flestitur ad Aquilo-
nem. In orbem circumagitur percutitur; ve-
tus, & ad circulos suos remeant ventus. Omnes 7
torrentes exonerant sese in mare, attamen
mare non impletur. Ad locum enim quod de-
fluunt torrentes, eodem ipsi revertuntur, ut
iterum fluant. Omnes sermones fatigantur, 8
homo non saturabitur loquendo, neque satu-
ratur oculus videndo, nec impletur auris au-
diendo. Quod fuit, ipsum est: & quod factum 9
est, ipsum fit: nec est quicquam novum sub
sole. Quicquid loquentes dixerimus, Vide, 10
hoc novum est, forte fuit à seculis que nos
præcesserunt. Non est antiquiorum memoria, 11
neque posterorum qui extant, ullæ erit me-
moria apud eos qui postmodum futuri sun-
t. Ego Coheleth sui rex super Ifrael in Jerusa-
lem. Extradidi cor meum ad exquirendam & 13
contemplandam sapientiam de omni re que
facta est sub sole. Curam ærumnansum dedit
Dominus hominibus, ut occuparentur in
ea. Perplexi omne opus quod factum est sub 14
sole: & ecce omnia vanitas & perturbatio
spiritus.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

IN NOMINE DEI Creatoris, Largitoris.

LIBER

COLLECTANEORUM,

Hoc est,

SENTENTIÆ Collectoris, filii David.

CAP. I.

* بِسْمِ اللَّهِ الْكَافِ الْرَاقِ *

* كِتَابُ الْجَمَاعَةِ * أَوَّلُ أَجْمَاعِ أَبِي دَاوُدَ *

* الْعَصَلُ الْأَوَّلُ *

* بَاطِلَةٌ الْأَبْطِيلُ قَالَ أَجْمَاعِ سَلِيمَانَ بْنِ دَاوُدَ * بَاطِلَةٌ الْأَبْطِيلُ * كَافَةٌ الْأَسْيَاءُ بَاطِلَةٌ * 2
* مَا الْعَصَلُ لِلْإِنْسَانِ فِي جَمِيعِ نَعْمَةٍ الَّذِي يَنْعَبُ فِيهِ كَحِثِّ السَّمْسِ * حَيْثُ يَعْصِي 3
وَيُحْبِلُ يَكْبِي * وَالْأَرْضُ إِلَى الْإِبْدِ هِيَ * وَسُوفَ السَّمْسُ وَيَعْبُدُ السَّمْسُ وَيَكْذِبُ إِلَى 4
مَوْضِعِهَا * إِذَا أَسْرَبَ هُنَا * تَذْهَبُ إِلَى الْعِبْلَةِ وَيَذْهَبُ إِلَى السَّمَالِ * يَذْهَبُ جَانِبَهُ فَمَعْصِي 6
الرِّيَاحِ * وَإِلَى دَوَائِلِهَا يَعُودُ الرِّيَاحِ * الْأَوْدِيَةُ كُلُّهَا تَذْهَبُ إِلَى الْبَحْرِ وَالْبَحْرُ مَا يَحْصِلُ مِمَّا يَلْبَسُ 7
إِلَى الْمَكَانِ الَّذِي يَعْصِي إِلَيْهِ الْأَوْدِيَةُ يَلْتَمِسُ يَعُودُ نَفْسَهَا * فَتَذْهَبُ الْأَدْوَالُ كُلُّهَا مَنطُوعَةً * 8
مَا يَسْتَطِيعُ الْإِنْسَانُ إِلَّا يَتَكَلَّمُ * وَالْعَيْنُ مَا تَسْمَعُ مِنَ النِّظَرِ * وَالْأَدْنُ مَا تَعْمَلِي مِنَ 9
السَّمَاعِ * مَا الْأَمْرُ الْكَايِنُ الْمَكُونُ نَفْسَهُ * وَمَا هُوَ السِّيَ الصَّائِرُ الْمَصْنُوعُ نَفْسَهُ * وَكُلُّ لَيْسَ 10
كَلِمَتٌ كَحِثِّ السَّمْسِ * لَمْ يَعْذِرْ أَحَدٌ أَنْ يَتَكَلَّمَ أَوْ يَعْزِلَ أَبْصَرُ هَذَا السِّيَ فَإِنَّهُ جَدِيدٌ 11
هُوَ * وَقَدْ صَارَ فَمَا سَلَفَ فِي الدُّعُورِ الصَّائِرِينَ قَبْلَنَا * وَلَنْ يُوْحَدَ ذِكْرًا لِلدُّعُورِ الْأَوَّلِ 12
وَلَا لِلصَّائِرِينَ أَحْبَلُ * يَعْنِي لِلْمَكُونَةِ مَا يَكُونُ لَهَا ذِكْرًا بَعْدَ الْكُتُوبِ أَحْبَلُ 13
* أَيُّ الْكَلِمَةِ صِرَتْ مَلِكًا عَلَى إِسْرَائِيلَ يَاوَسَلِيمَ * وَيَدَلَّتْ عَلَيَّ أَنْ يَبْنَعِي وَيَسْأَلُ 14
حِكْمَةً عَلَى جَمِيعِ الْكَايِنَاتِ كَحِثِّ السَّمَاءِ * فَإِنَّ اللَّهَ أَعْطَا أَبْنَاءَ النَّاسِ تَعَلُّبًا لِيَسْأَلُوا 14
بِهِ * وَعَرَفَ فِي جَمِيعِ الصَّائِرِ الْمَصْنُوعَةِ كَحِثِّ السَّمْسِ * فَأَيُّ هِيَ كُلُّهَا بَاطِلَةٌ وَأَحْبَارُ 14
الرَّوْحِ *

Vanitas vanissima, inquit Collector: 2
Solomon filius David, vanitas vanissi-
ma: res omnes vane sunt. Quod re- 3
fuit habet homo ex toto labore suo,
quo sub sole contendit? Ætas præterit, 4
et ætas succedit: & terra æternum per-
stat. Ori inque fol, & occidit fol, sese- 5
que recipit in locum suum: & cum
illuc ventus est, Pergit ad Meridiam, 6
tum flestitur ad Septentrionem. In Sy-
rum errantes abeunt venti, & ad re-
volutionem suam redeunt venti. Tor- 7
rentes omnes in mare se recipiunt, ma-
re latens non increpatur plenum: ad
locum in quem se recipiunt torrentes,
ad eundem ipsorum revertuntur. Et verò 8
sermones omnes deficiunt peritum, non
potest homo quin loquatur, & oculus
non saturatur videndo, neque auris im-
pletur audiendo. Quamvis est res p. a. 9
fuit: & eadem que existit. Et quævis
est res que fit: eadem que facta
fuit, nihil est sub sole novum. Ne- 10
mo potest pronuntiare cui dicere, Pate-
bit c, quia novum est: non fortasse
fuit cum seculis que nos præcesserunt.
Neque enim reperitur memoria seculo- 11
rum præcedentium, neque postea suc-
cedentium. Hoc est, hujus creaturæ
non erit memoria post iudicium in fine.
Ego Collector sui rex super Ifrael Je- 12
rusolymis. Et perdidit cor meum ut
expeteret & contempleretur sapienter
quæcumque sunt sub celo: (Dixit
enim dedit filius hominum negotium
perplexum quo se occupavit.) Et cog- 13
novi omnia opera que fiunt sub sole,
& ecce omnia sunt inanis, & ap- 14
petitina spontanea ærumni.

קדלת: ב

Verfio VULG.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

LAT.

laborem ad & mez manus fecerant que mea opera omnia in ego respexi Et
 11 ופניתו אני בכל מעשי שפשו ימי ובמל לא
 non & spiritus p[er]fusa & virtus uniusveria ecce & faciendum ad laboravi quo
 Quis enim stultus & sapientiam videns non ego respexi Et dolere sub reliquum
 12 יתרו חחת השמש ונקפתי אני לראות חכמה והוללות
 regem post est venturus qui, homo quid Nam. stultitia & quod
 13 ובמלוי ימי מה האדם שגבה אחרי המלך את אשר
 supra sapientia p[er]fusa est quod vidi Et id ipsum fecerunt. Jam
 14 כבר עשיתי: וראיתי אני שיש יתרו חכמה מן
 ego oculi Sapientis tenebrifusa p[er] lucu tenebrifusa sicut: stultitiam
 15 הפכלות בחרו האור מן החשך: החכם עיניו
 ego etiam cognovi Et ambulans tenebrifusa in stultus & ejus capite in
 16 בראשו ובכפל בחדש הולך וירעהו: ויפתו יו
 meo corde in ego Dixique: lapis omnino eveniet unus eventus quod
 17 שמקרה אחרי יקרה את כלם: ואמרתי אני בלבי
 ego quid ut & mibi eveniet ego etiam stultus & sapientiam tunc
 18 כמקרה הכסיל גם אני יקרני למה חכמה אני
 vanitas hoc etiam quod. meo corde in sum locutus Et excelsitimi tunc
 19 מן יתי ובהי חכמה שגם אהבה
 ego etiam in stultu cum sapientis memoria non Quia
 20 כי און וקרני לחכם עם הכסיל לעולם שבבר
 ego sapientis invenit quomodo & off obtinuit unne venturiam dierum
 21 חושים הבאים הבל נשנה ואוד ימות החכם עם
 opus me super malum quia videri stulto
 22 ושמנו: ושנאה את החכם כי רע על השפשה
 spiritus p[er]fusa & vanitas omnia quia: sole sub fit quod
 23 שפנעה חחת השמש ביהכל הרב ורעו רוח:
 f. c. sub labanti ego quajam eum labore omnem ego odi Et
 24 ונשנותי אני את כל עמלי שאני עמל חחת השמש
 cap ens utriusq; sunt Et sine post eris qui h[ab]uerit illum dimittam quia
 25 שאני נון לאדם שיוזיא אחי: ובי יורע החכם
 laboravi quo meo labore omni in b[e]n[e]dictis ad h[ab]uerit: vel fit futurus
 26 וייה אן מכל וישלט כבר עמלי ששקמתי
 ego sum v[er]us Et vanitas hoc etiam: sole sub esse[m] sapientis quo &
 27 ושקמתי חחת השמש גם יהיה הבל: וספתי אני
 sub laboravi quo labore omnem supercunam cor facientes deperat ad
 28 לאש את לבי על כל העמל ששקמתי חחת
 scientia in & sapientiam in q[ui] laboravi homo est Nam. sole
 29 השמש: בירש אדם שקמלו בחכמה ובדעת
 scientia in & sapientiam in laboravit non qui homini &: recludit in &
 30 ובשרשו וראשם שלא עמל: בן יומנו חלקו
 h[ab]uerit scientia quod Quia: inq[ui] magnum malum & vanitas hoc etiam
 31 נב יהיה הבל ורעה רבה: כי מה יהיה לאדם
 sub laboravi iste quo. sui cordis confusio & v[er]o labore uniuerso in
 32 כבר עמלו ובעונו: וכל עמל חחת
 etiam: v[er]us inq[ui] magnum ira & dolores eius dies omnes Quia: sole
 33 השמש: כי כבר ימיו יבעט ענינו גם
 f. c. vanitas hoc etiam: ejus cor jam non nocte in
 34 בלקלה לא שבע לבן נב יהיה הבל היום:

Cumque me convertissem ad universa opera, que fecerant manus mea, & ad labores, in quibus frustra sudaveram, vidi in omnibus vanitatem & afflictionem animi, & nihil permaeroe sub Sole. Transivi ad contemplantam sapientiam, errorumque & stultitia: (quid est, inquam, homo, ut sequi possit regem factorem suum?) Et vidi quod iamum precederet sapientiam stultitiam, quantum differet lux a tenebris. Sapientis oculi in capite ejus: stultus in unius utriusque esset interitus.
 Et dixi in corde meo: Si unus & stultus & meus occusit erit, quid mihi prodelet quod majorem sapientie dedi operam? Locutusque cum mente mea, animadverti quod hoc quoque esset vanitas. Non enim erit mentis sapientis similiter ut stulti in percipuum, & futura tempora oblivione cuncta pariter operient: moritur doctus similiter ut indoctus. Et indicor taceri me vitæ meæ, videntem mala universa esse sub Sole, & cuncta vanitatem & afflictionem spiritus. Rursus detestor sum omnem industriam meam, quæ sub Sole studiosissime laboravi, habiturus hereditæ post me, quem ignoro, utrum sit sapiens an stultus futurus sit, dominabitur in laboribus meis, quibus defudavi & sollicitus fui: & est quidquam tam vanum?
 Unde cessavi, renuntiaviq; cor meo ultra laborare sub Sole. Nam cum alius laboraret in sapientia, & doctrina, & sollicitudine, homini otioso quæritâ dimitit: & hoc ergo, vanitas, & magni malum, Quid enim proderit homini de universo labore suo, & afflictionem spiritus, quæ sub Sole cruciaturus est? Cuncti dies ejus doloribus & ærumnis pleni sunt, nec per nocentem mente quietiscit: & hoc nonne vanitas est?

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

11 ואספחתי את אגב בכל עובדי עברי וי ובשרחתי די טורחתי למעבר והאכולא הבלו
 ותבירות רוחא וולית מותר ברון תחוט שמשא בעלמא הרין אלהי את ליגור שלימ
 על עוברי טבחא לעלמא ראחי: ואספחתי לחיות חוכמתא והחולותא ומלכותא
 12 וסכלתני ארום מה הנאה אית לגבר לעלאת בחר נורת מלאפכת פורענותא הא
 13 כבר אוננת עלי ואחבערת ליה: תחיותא אגב כרוח נבואה דראת מותר לחוכמתא
 14 מן שפוטא חדר כמותר נודו וימאן מן חשוד לוליא: הכימא מספחל ברישא מה רעותי
 15 לחיי כסוף ועמלי ומכסל נורתא בישתא מן עלמא ושטיא בתשוקא אול ורעותי אף
 16 אנא דא לא מצלי חכימא ומכסל נורתא בישתא מן עלמא כר ייתי פורענותא בעלמא
 אדוני חר ואדע רופל חון: ואמרתי אנא בל כדאדעון שאלו בר קיש אנא מלכא
 17 דקט בשטיותי ולא נטר תקפרתי ראפוקר על עסקא ומתשלט מניה מלכותא אף
 18 אנא וערענני ולמהרין חכימתי אנא בכך ויתר מניה ומללותא גם בלבי דאף ויהיבלו
 19 לית אלהו נורת מרמא דוי: ארום לית רבנא לחכימא עם שטיא לעלמא ראחי
 20 וברו מיתר נברא מן דהיה כבר ביומאיו כר יומאיו כר יתון וימא רשתידין למחוי ברתמי
 21 כולא אשפחתי ואוכרין וימון בני אנשא דהיא סופא דריקא כסופא רחבא: וסעיתי
 22 אנא כל תיון בישין ארום ביש עלו עוכבא בישא דא דיעבר על בני אנשא חזרות
 23 שמשא בעלמא הרין ארום כולא הבלו ותבירות רוחא: וסעיתי אנאית כל טורחתי וי
 24 ורדת חרות שמשא בעלמא הרין בנין דאשפקעו לחכמם פרי ראחי בחרי ויית
 25 ירבם עותה ויסב מן ירוי עשרתי שכתא וישפן על טח מלכותא: ומן ידע החכים היא
 26 טוש מלכא דעודד למחוי בחרי וישלט בכל טורחתי ויטורחי מניה מלכותא הרין ובכל
 27 מה ראקנית חוכמתי חחות שמשא בעלמא הרין ותחיהו בלבי ותיבת למיסר הרין ובכל
 28 דין דהו ותוריתא אנא לאשא ית לבי על כל טורחארי טרחת למקני ודחכמתי לתקנא
 29 חרות שמשא בעלמא הרין: ארום את נבד די טורחתי בחוכמתא ובסכלתנו ובצדקו
 30 וימות בלא גלד ולבד ולא טרח ביה ותגיה למחוי חלוקה אף וין הבלו ובישטיא
 31 רבתי: ארום מה הנאה אית ליה לנדב טורחתי ומסכירות לביה ויהו טרח חחות
 32 שמשא בעלמא הרין: ארום כל יומאיו סאבין ותקור רגויה ונינה אף בלוליא לא
 33 טרסה מן דהרחיק ליה אף וין הבלו הוא:

Et contemplans sum ego in omnibus operibus meis quæ fecerant manus in me, & in labore quem laboraveram ad faciendum: & ecce omnia vanitas & contrafio spiritus, & nihil est reliquum in eis sub Sole in seculo hoc, sed manum meam præmium integram pro operibus meis bonis in seculo venturo. Et animadverti ego ad videndum sapientiam & commotionem regioi, & intelligentiam: nam que utilitas est viro ut ore post decem regis & post ultionem, cum ecce jam fluctum sit super eum & factum sit ei? Et vidi ego in spiritu prophetie, quod longè plus dignitatis sit sapientie, quam stulticie, sicut excellentior est lux diei tenebris nodis. Sapiens enim contemplantur in principio id quod futurum est in fine, & vultur & avertit decreta mala amando, & stultus in tenebris ambulat: & cognovi etiam ego quod si non oret sapiens, non avertit decreta mala amando, cum venerit pœnia in mundum accidens unum accidet omnibus illis. Et dixi ego in corde meo, 17 Juxta accidens Saul filii Kis, mihi (rex ille declinavit perversee, sed servavit mandatum quod acceptat de Amalek, quapropter regno privatus est) etiam mihi accidet, & ad quidnam sapiens lux diei sic imagis quam ille? & locus sum in corde meo, quod etiam hoc vanitas, & nihil est nisi decretum verbi Domini. Nam non est memoria sapientis cum stultus in seculo venturo, & post mortem viri id quod fuit jam in diabos ejus, cum venerint dies qui futuri sunt post eum, omne invenitur: & quonodo dicent filii hominis quid futurum sit finis justii sicut finis peccatoris? Et odi omnem vitam malam, quia malum contra me est, opus malum quod sit contra filios hominis sub sole in seculo hoc, quia omnia vanitas & contrafio spiritus. Et odi ego omnem laborem meum quem laboravi sub Sole in seculo hoc, propterea quod relinquam eum Rehabgham filio meo qui venit post me, venietque servus ejus Rehabgham & auferet de manibus ejus decem tribus, & obtinebit dimidium regni. Et quis novit an sapiens erit an stultus rex qui futurus est post me, et dominabitur in omni labore meo quem laboravi in seculo hoc, & omni eo quod acquisivi in sapientia mea sub Sole in seculo hoc: & obituri in corde meo, & rursum dixi: Etiam hoc vanitas. Et reverterus sum ego ut facerem desperare cor meum super omnem laborem quem laboravi ad acquirendum; & quod sapiens fuerit ad preparandum sub celo in seculo hoc. Quia est vir cuius labor fit in sapientia, & in intelligentia & in iusticia, & morietur absque liberis: & viro qui non laboravit in illo, dabit illud ut fit pars ejus. Etiam hoc vanitas & malum magnum. Et enim que utilitas est in viro in omni labore suo & in contrafione cordis sui, quo ille laborat sub Sole in seculo hoc? Et enim omnes dies ejus molesti, & fortem reddis indignationem ejus negotium ejus: etiam noctu non dormit præ sollicitudinibus cordis sui: etiam hoc vanitas est.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * سَبَا إِنَّا صَافَا حَضْرًا بِخَصْبِ نَبِي . وَصَفَا حَصَالًا بِخُضْكَ حَبِطًا .
 12 حَضْرَمَر أَوَّجَالًا . هَلْهُوَ زَا وَهَسَا . مَكْنَسَا مَقَانًا . أَسَا عَصْفَرًا . * سَبَا إِنَّا
 حَضْرًا سَبْعَدًا . وَحَصْبًا حَصْبًا . هَسْبًا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .
 13 حَا وَحَصْبًا حَصْبًا . قَم حَصْرُ نَجِ بِخَصْبِهِ . * سَبَا إِنَّا مَقَانًا حَصْبًا حَصْبًا .
 14 وَجِ هَسْبًا . * أَسَا . نَسَا . وَنَسَا . وَجِ هَسْبًا . * حَصْبًا . حَصْبًا . وَنَسَا .
 15 حَصْبًا . وَنَسَا . * نَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . * وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .
 16 حَصْبًا . وَنَسَا . وَنَسَا . * وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .
 17 حَصْبًا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .
 18 حَصْبًا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .
 19 وَنَسَا . وَنَسَا . * وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .
 20 وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .
 21 حَصْبًا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .
 22 حَصْبًا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .
 23 وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا . وَنَسَا .

Præterea consideravi ego omne opus quod
 11 egere manus meæ, & omnem laborem in
 quo exercendo fatigatus fueram: sed ecce
 omnia vanitas & perturbatio spiritibus, nec
 12 ullum est emolumentum sub sole. Et re-
 spexi ut considerarem sapientiam & trans-
 13 fessionem atque stultitiam: quid enim est
 homo, ut ingrediatur post regem in judi-
 cium, ac multo magis cum factore suo? & 13
 deprehendi tanto præstantiorem esse sapien-
 tiam stultitiâ, quanto præclarior est lumen
 tenebris. Sapientis oculi sunt in capite
 14 ipsius: stultus autem in tenebris incedit. Præ-
 15 terea cognovi idem accidens omnibus eyc-
 nire. Et dixi ego in corde meo, Si casus
 idem stulti, mihi etiam contingat, quorum
 16 igitur majorem ego sapientiam acquirerem?
 Et pronuntiavi in corde meo, quod hoc etiam
 sit vanitas. Quoniam stultus abunde
 17 loquitur: quoniam sapienti non erit memoria
 cum stulto in æternum: non secus ac dies jam-
 18 pridem reversi, utque omnia tradantur obli-
 19 vioni, & quemadmodum moritur sapiens cum
 stulto. Quapropter odi vitam, quoniam dif-
 20 flicet mihi opus quod factum est sub sole:
 quandoquidem omnia sunt inanis, & animi
 21 molestia. Odi quoque omnem laborem meum
 22 qui me fatigavi sub sole, quod si relicturns
 illum homini qui post me erit. Quis autem scit
 23 utrum sapiens futurus sit, an stultus? & tamen
 poterit omnium laborum meorum in quibus
 ego defudavi, quæque industria mea acquisi-
 vi sub sole: & hoc etiam est iuanitas. Qua-
 20 propter reversus sum ut relaxarem cor meum
 pro omni labore quem laboravi sub sole. In-
 21 venit namque homo cui labor infirmatur
 in sapientia, & scientiâ, atque solertia, & for-
 tem suam tradit homini minime laboranti in
 illa: & hoc etiam vanitas est & summa in-
 22 feria. Quid enim resultat homini ex omni
 labore suo, & placito cordis sui, quo fatiga-
 23 tur sub sole? Nam cunctis diebus suis occu-
 patio ipsius dolor est atque indignatio, & ne
 nocte quidem quiescit cor ejus: & hoc et-
 iam vanitas.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * وَنَطَرْتُ أَمَّا فِي جَمِيعِ صِنَائِعِي الَّتِي صَنَعْتُهَا يَدَايَ * وَفِي نَعْيِي الذَّنْبَ نَعْبِدُ فِي
 12 أَعْمَالِهَا * فَأَدْلُهَا كَلَّهَا بَاطِلُهُ وَأَحْيَارُ الرُّوحِ * وَلَنْ يُوْجِدَ فِيهَا فَصْلَةً كَتَبَ السَّمْسِ *
 13 وَبَصُرْتُ أَمَّا لَأَنْظُرَ إِلَى الْحِكْمَةِ وَحِرْكَةِ دَوْرِ الرِّمَانِ وَالْعِبَادَةِ * لَأَنَّ أَيْمَانَ يَنْقَادُ
 14 فِرَاقَ الْمَسْرُوقِ فَيَعْرِفُ مَا عَمِلَهُ النَّاسُ فِيهَا * فَعَلِمْتُ أَنَّ الْحِكْمَةَ لَهَا مِثْلُ فَصْلِ عَيْلِ
 15 الْعِبَادَةِ كَمَا يَفْصَلُ فَصْلُ الْمَوْرِ عَيْلَ الظُّلْمَةِ * الْحِكْمَةُ عَيْنَانِ فِي رَأْسِهِ * وَالْعَيْلُ يَسْأَلُكَ فِي
 16 الظُّلْمَةِ * وَعَلِمْتُ أَنَّ لِقْيَا وَاحِدَةً تَلْقِيهِمْ كُلَّهُمْ * فَعَلْتُ أَمَّا فِي قَلْبِي * مِثْلَ لِقْيَا
 17 الْعَيْلِ * وَكَذَلِكَ تَلْقِيهِمْ * فَلِمَ تَحْكُمُ * حَسْبِيكَ تَكَلَّمْتُ فِي قَلْبِي فَصْلَةً * لَأَنَّ
 18 الْعَيْلَ مِنْ فَصْلَةٍ قَلْبِي يَسْأَلُكَ * وَلَعَمْرِي إِنْ هَذَا بَاطِلٌ * لَأَنَّ لَنْ يُوْجِدَ ذِكْرَ الْحِكْمِ
 19 مَعَ الْعَيْلِ * فَابْعَصَبْتُ أَكْبَادَهُ كُلَّهَا مَعًا * لَأَنَّ الصَّنَاعَةَ الْعَمُولَةَ كَتَبَ السَّمْسِ رُؤْيِي عَيْلَ *
 20 لَأَنَّ كُلَّ الْأَشْيَاءِ بَاطِلَةٌ وَأَحْيَارُ الرُّوحِ * فَابْعَصَبْتُ أَمَّا جَمِيعَ نَعْيِي الذَّنْبَ أَنْعَبَهُ أَمَّا كَتَبَ
 21 السَّمْسِ * لِأَنِّي أَسْرَكَهُ لِلْإِنْسَانِ الصَّائِرِ بَعْدِي * وَمَنْ قَدْ عَلِمَ إِنْ كَانَ يَكُونُ
 22 حَكِيمًا أَوْ عَيْيًّا * وَإِنْ كَانَ يَسْتَوِي عَيْلَ نَعْيِي كُلَّهُ الذَّنْبَ نَعْبِدُ وَحَكْمَتُ فِيهِ
 23 كَتَبَ السَّمْسِ * وَلَعَمْرِي إِنْ هَذَا بَاطِلٌ * وَعَاوَدْتُ أَمَّا أَرْهَدُ بَعْلِي فِي كَافَّةِ نَعْيِي
 24 الَّذِي نَعْبْتُ فِيهِ كَتَبَ السَّمْسِ * إِنْ يَكُونُ إِنْسَانٌ يَحْصِلُ نَعْبَهُ فِي الْحِكْمَةِ وَفِي الْعِلْمِ
 25 وَفِي السَّكَاةِ * وَيَكُونُ إِنْسَانٌ مَا نَعْبُ فِي هَذَا يُعْطِيهِ حَصْبًا * وَهَذَا لَعَمْرِي قَبَاطِلٌ وَسِرْ
 26 عَظِيمٌ * لَأَنَّ مَاذَا يَصْبِرُ الْإِنْسَانُ فِي جَمِيعِ نَعْبِهِ وَأَحْيَارِ قَلْبِهِ كَمَا يَنْعَبُ هُوَ كَتَبَ السَّمْسِ *
 27 لَأَنَّ كَافَّةَ أَيَّامِهِ بَعْلِيهِ مَوْجِبٌ مِنَ الْأَوْجَاعِ وَالْعَصَبِ * وَهِيَ هَذَا قَلْبُهُ مَا يَبْنَاهُ فِي الْكَيْلِ *
 28 وَهَذَا لَعَمْرِي بَاطِلٌ *

Deinde respixi ego cuncta opera mea
 11 quae fecerunt manus meae, intumque
 laborem quem sustulam in iis agendis,
 & ecce omnia vana sunt & animi
 12 labium, nec ullum repavit in eis emol-
 umentum sub sole. Respexi etiam ut
 13 contemplerer sapientiam, & motum re-
 volutionsis temporum, atque demerentiam,
 quis enim mortalium sequitur consti-
 tum, ac sciat quae fecerunt homines per
 14 illud? Et cognovi quid sapientia tantum
 dignitate praestit demerentiam, quan-
 tum lucis praestantia tenuit antecel-
 15 sita Sapientia oculi sunt in capite ipsi-
 us, stolidus vero ambulat in tenebris.
 Scies autem ego quod idem casus
 16 omnibus contingat, Dixi apud me
 ipsum, Juxta casum demerui, nisi mihi
 17 contingeret, cui ergo sapias evasi?
 Tunc abundanter sum locutus in corde
 meo (stolidus enim est abundantia cor-
 18 dis sui loquitur) & hoc quidem ve-
 rum est: Non enim reperitur memo-
 19 ria sapientiam cum stolido. Quapropter
 20 totam pariter odi vitam, quoniam
 laboriosus sum et mihi quod quid
 fit sub sole: quandoquidem res omnes
 vanae sunt, & placitum spiritibus.
 Et odi omnium laborem meum cui defu-
 21 do sub sole, quia relicturns sum cum
 homini post me futuro. Et quis novit
 22 utrum sapiens futurus sit, an stolidus?
 Quid si dominaturus est in omnem la-
 23 borem meum cui defudavi & indu-
 strosè studii sub sole, certe hoc vanis-
 simum est. Quare conversus ego re-
 24 nuntiavi in corde meo omni labori quo
 fatigatus fueram sub sole: Siquidem
 25 est homo qui laborem suum acquirit
 per sapientiam, per scientiam, perque
 generositatem: estque homo qui non la-
 26 boravit in hoc, cui debet forentiam:
 atque id quidem vanum est, ac sum-
 27 mum malum. Quid enim proventi ho-
 mini ex labore suo & placito cor-
 28 dis sui, quando ipse laborat sub sole?
 Nam cunctis diebus suis, molestis
 29 detinetur negotiis, & dolentibus & indi-
 gnatione plenus: & adhuc cor ejus non
 dormit noctu: & hoc ferè vanum
 est;

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14. **Novi quod quicquid Dominus condidit,** hoc manebit in eternum, nihil illi addendo, nihilque ab eo detrahendo : & Dominus effecit ut ipsum fornicaret. Quod fuit jam pridem, est : & quicquid erit, multo jam ante fuit. Et Deus requirit vexillum qui propellitur. Præterea vidi fuis ubi judicium esse dixerat, ibi impietatem regnare : & ubi iustitia, ibi iniquitatem. Quæ propter dixi apud meipsum, Iustum & impium judicabit Deus : tempus enim omni negotio omnique factio tunc erit. Dixi ego in corde meo, more loquens hominum, Creavit illos Deus : & ut ostenderet eos similes esse jumentis, Contingit eis casus hominum & casus jumentorum : idem casus omnibus contingit. Ut moritur iste, sic moritur ille : idemque spiritus omnibus inest, nec præstat homo jumento, quia cuncta sunt vanitas. Omnia tendunt ad locum unum : omnia facta sunt ex pulvere, & omnia in pulverem revertuntur. Et quis sciat an spiritus hominum sursum ascendant, spiritus autem jumentorum deorsum in terram descendant ? Igitur deprehendi nihil melius esse penes eos, quam ut fruatur homo operibus suis, quum ea sit pars ipsius. Quis enim adducet eum ut spectet quicquid post ipsum futurum est ?

CAP. IV.

1. Præterea conversus consideravi oppressiones omnes quæ sunt sub sole : & ecce lacrymarum oppressorum, nec adeit qui sublevet eos de manu opprimientium eos : violentia, nec habent auxilium. Unde laudavi mortuos qui quidem mortui fuerunt, præ vivis qui adhuc vivunt. His aurem utriusque beator est qui nondum fuerit, quia non vidit actiones pessimas quæ sunt sub sole.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14. **Didici titam creaturas omnes quas condidit Deus,** in eodem ordine & conditione perpetuo mansuras, nec esse possibile quicquam his addi, qui ex his dei abis : Deumque efficisse ut timeant ad conspectum ipsius. Quod fuit, ipsum quidem existis : quicquid est, jam fuit ac præterit. Et Deus postulat quod requiritur, hoc est, quod ejus vestigia sequitur. Quis præterea sub sole locum judicii, ibi que est infidelis : locum iusti, ibique fidei. Quare dixi in corde meo, Deus quidem iustum ex æquo judicat, & impium ex æquo judicat : omnis enim res & quodlibet negotium tempestatem habet. Dixi ego in corde meo hominum verbis, Deus judicabit illos, & ostendet ei quod sit bellus. Nam apud ipsos casus hominum & casus jumentorum idem est apud ipsos, & arbitrantur quilibet esse mortis hujus hominis, talem esse mortem illius, eundemque spiritum omnibus inesse, nec hominem frastu jumento ulla modo, quandoquidem res omnes una sunt : Et omnia in unum locum rediunt, omnia facta esse ex pulvere, & omnia in pulverem redeunda. Et qua novit ut an spiritus ipse hominis sursum ascendat, & an spiritus ipse jumentis in ima terre descendat ? Et cognovit rem aliam non esse bonam, præter eam quæ quis proficitur in operibus suis : huc enim est pars ipsius, nam quis dicit eum ad videndum quid post se de via quæ relinquit ?

CAP. IV.

1. **Et conversus consideravi** lacrymas omnes quæ sunt sub sole : & ecce lacrymas oppressorum, nec invenitur eis consolator : & violentiam procedentem de manu opprimientium, nec reperitur eis consolator. Quare laudavi ego simul cum his qui mortui sunt, eos qui defuncti sunt modis, magis quam vivos, cum falleret qui vivit ut sit modis. Et fallacior his ambobus est qui natus non est, qui non est expertus malum ex operatione actionis sue quæ committitur sub sole.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 * سِرْبِنْدُ اِنْ اِذَا خَطَلَا هَوَا دَعِيْرًا بِحَضْرَا. دَوْلَا يُبْسِنُوهُ بِحَضْرَا. جِبْ سَحْبُوهُ.
 5 هُوَ اَيْ تَنْبَلُ اِتْجَالَا هُوَ زُفْرًا وَرُوْسًا. * هَمْلَا دَخِيْبًا رِبُوْتًا. * هُوَ زَقْلَا قُصْبُوهُ. * هُوَ
 6 دِيْلَا هَمْلَا نَسْرًا. * جِبْ دِيْلَا سَقْفَتَا خَطَلَا هُوَ زُفْرًا وَرُوْسًا. * هُوَ تَقْفَا اِنْ اِذَا
 7 هُوَ سِرْبِنْدُ اِتْجَالَا اِسْمَا هَمْلَا. * اِسْمَا سَبْرًا هَمْلَا اَوْسًا. هَمْلَا اِنْ اِذَا اِسْمَا اِسْمَا.
 8 هَمْلَا هَمْلَا خَطَلَا خَطَلَا. هُوَ اَيْ خَسْبَتَا اِلَّا هَمْلَا حَمْلًا زَا. هَمْلَا اِنْ اِذَا خَطَلَا
 9 هَمْلَا نَعْفًا جِبْ هَمْلَا. هُوَ اَيْ تَنْبَلُ اِتْجَالَا هُوَ. * هَمْلَا سَبْرًا. * هُوَ جِبْ
 10 اِسْمَا جِبْ سَبْرًا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا.
 11 سَحْبُوهُ. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا.
 12 هَمْلَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا.
 13 هَمْلَا اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا.
 14 هَمْلَا اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا.
 15 هَمْلَا اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا.
 16 هَمْلَا اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا.
 17 هَمْلَا اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا. * هُوَ اِسْمَا اِسْمَا.

Confideravi quoque labores omnes, cun-4
 & que in operando prosperitates; quod
 hominis emulatio sit a facio suo: arque
 hoc etiam vanitas est, & animi perturbatio.
 Stultus amplexatur manus suas, devorat
 que carnem suam, dicens; Pleno pugillo
 requies, melior est quam plenus volis labore
 & animi molestia. Conversus enim cum
 templatus sum vanitatem sub sole. Est unus
 quispiam, nec habet secundum; & filium
 aut fratrem non habet: attamen nullus est
 omnium laborum ejus finis, imò necatura
 oculus ejus divitiis. Cuiam ego laboro,
 & fraudo meipsum bono? & hoc etiam va-
 nitas est, & cura pessima. Meliores sunt duo
 quam unus, quoniam est eis premium bo-
 num in labore suo. Nam si ceciderint, alter
 socium suum eriget. Vt folia, qui si ceciderit,
 non adest qui eum erigat. Præterit si duo
 simul cubent, calcient: unus autem quomo-
 do calefacit? Et si quis insultet, habet resi-
 stent ei: denique filium triplicatum hand cito
 rumpitur. Præstantior est puer egenus, & sapiens,
 rege sene qui stultus est, ac nescit ampli-
 us esse cautus. Quoniam est carcere prodit
 ad regnandū, & quoniam in regno quosq; suo
 natus est pauper. Vidi ego cunctos viventes
 qui ambulat sub sole, comitari juvenem se-
 cundum qui loco ipsius surrecturus est. Neque
 terminus est omni populo, omnibus inquam
 qui præcesserunt eum: imò nec posteri lata-
 buntur in eo: nam hoc vanitas est & animi
 molestia. Custodi pedem tuum, quum per-
 gis ad domum Dei, & accede ad audiendum:
 præstantius hoc est vicinis quas offerunt
 stulti; quoniam ignorant agere quod bo-
 num est.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

4 * وَعَرَفْتُ اِنَّا جَمِيعٌ اَلدَّعْبُ وَكَافَةٌ سَكَاةِ الصَّنَاعَةِ * اِنَّ اَكْسَدَ دَاةِ الْاِنْسَانِ مِنْ رَفِيقِهِ
 5 يَكُوْنُ * وَهَذَا لَعْمَرِيْ قَبَاطِلٌ وَاَحْيَايَا الرُّوْحِ * اَلْعِيْ قَدْ تَنَاوَلُ يَدَيْهِ وَاَكَلَ كَلْبَانَهُ *
 6 * مَلُوْ كَيْ رَاةِ صَالِحٍ اَكْثَرُ مِنْ مَلُوْ كَيْفِيْنَ تَعْبًا وَاَحْيَايَا الرُّوْحِ * وَاَتَعَطَّفُ اِنَّا فَرَايْتُ
 7 الْاَبَاطِيْلُ كَحَبِ السَّمْسِ * يُوْجِدُ وَاَحِدًا وَاَلَنْ يُوْجِدُ اَنْ وَاَدَاكِ اَبْنِ * وَهِيَ هَذَا لَيْسَ لَهْ اَحْ *
 8 * وَاَلَيْسَ فِيْ جَمِيعٍ تَعْلَمُ تَعْلَبُ * وَهِيَ هَذَا اِنْ عَيْنُهُ لَنْ تَسْبَعُ مِنْ اَلْعَبَا * وَاَلَنْ اَتَعَبُ
 9 اِنَّا وَاَهْمُ نَهْسِي الصَّلَاحِ * وَهَذَا لَعْمَرِيْ قَبَاطِلٌ وَاَتَعْلَبُ سَرِيْرٌ هُوَ * الْاِنْسَانِ صَالِحَانِ
 10 حَيْرِيْ مِنَ الْوَالِدِ * اِدْلُهُمَا تَوَابٌ صَالِحٍ فِيْ تَعْبِهِمَا * لَانَهُمَا اِنْ سَعَطَا قَالُوْا حِدٌ يَبْهَضُ
 11 سَرِيْرِكَا * وَاَلْوَيْلُ لَلْوَالِدِ نَعْسُهُ اِذَا سَعَطَ وَاَلَا يَكُوْنُ لَهْ نَانَ يَبْهَضُ * وَاِنْ رَوْدَا اِنْسَانِ
 12 يَكُوْنُ لَهُمَا رِفَاٌ وَاَحْيَايَا * وَاَلْوَالِدِ كَيْفَ يَسْتَحْنُ * وَاِنْ نَايَدُ الْوَالِدِ وَاَلْاِنْسَانِ يَعْوَمَانِ
 13 مَعَابِلَةً * وَاَلْحَيْطُ الْمَلِكُ مَا يَسْتَدْبُ سَرِيْعًا * صَبِيْ فَعَسَرُ وَاَحْيَايَا صَالِحٍ اَفْضَلُ مِنْ
 14 مَلِكِ سَجٍ وَاَحْيَايَا * مَا قَدْ عَرَفْتُ اِنْ يَصْعَبِيْ اِلَى دَاةِ اَيْصَا * وَاِنَّهُ مِنْ مَنْرِلِ الْمَعْدِنِ
 15 يَحْرَجُ لِيَمْلِكُ * وَهِيَ هَذَا قَاةِ صَاْرٍ فِيْ مَلِكَةٍ فَعَسَرَا * عَرَفْتُ جَمِيعَ الْاَحْيَا مَعَا *
 16 اَلسَّالِكِيْنَ كَحَبِ السَّمْسِ بَعْدَ اَلسَّابِ الْمَايِ مِنْ يَعْوَمُ بَدَلًا مَعَهُ * وَاَلَيْسَ التَّعْلَبُ جَمِيعُ
 17 السَّعْبِ * وَاَنْ كَجَمِيعِ الدِّيْنِ نَعْدَمُوْا قَبْلَهُمْ * وَاَلْعَمْرِيْ اِنْ الْاَحْيَا لَمْ يَسْرُوْا يَهْ وَاَدَاكِ
 * اِنْ هَذَا اَبَاطِلًا وَاَحْيَايَا الرُّوْحِ * اَحْقَطُ قَدَمِكَ فِي الْوَيْتِ الَّذِي تَدْعُبُ فِيْهِ اِلَى بَيْتِ اَللّٰهِ *
 وَاَصَابِي الْقَرِيْبَ لِاسْتِمَاعِ * وَاَلَيْسَ كَحَيْدِكَ اَفْضَلُ مِنْ عَطِيَّةِ الْكُهَالِ * لَا اَسْمَ لَيْسُوا
 حَارِفِيْنَ اِنْ يَعْملُوْا حَسَنًا *

Deprehendi quoque omnem laborem & 4
 omnem in agendo solertiam; quod ipsa
 quoque hominis invidia sit a facio:
 & hoc quidem vanitas est, & placidus
 spiritus. Stultus capiti suo manibus
 convolvit, & comedit carnem suam. Vola
 quiete plena, potior est duabus volis
 labore & animi placito refectus. Prae-
 stantior est puer egenus, & sapiens, rege
 sene qui stultus est, ac nescit amplius
 esse cautus. Quoniam est carcere prodit
 ad regnandū, & quoniam in regno quosq;
 natus est pauper. Vidi ego cunctos viventes
 qui ambulat sub sole, comitari juvenem
 secundum qui loco ipsius surrecturus est.
 Neque terminus est omni populo, omni-
 bus inquam qui præcesserunt eum: imò
 nec posteri latantur in eo: nam hoc
 vanitas est & animi molestia. Custodi
 pedem tuum, quum pergis ad audiendum:
 præstantius hoc est vicinis quas offerunt
 stulti; quoniam ignorant agere quod
 bonum est.

* فَكَّرُوا * ٥

CAP. V.

1. **أَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 2. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 3. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 4. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 5. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 6. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 7. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 8. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 9. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 10. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 11. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 12. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 13. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .
 14. **وَأَلَمْ أَهْؤُنَّ وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي** . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي . وَهَذَا هُوَ مَقْصُودِي .

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الْفَصْلُ الْكَامِسُ *

CAP. V.

1. **لَا تَسَارِعْ فِي يَدَيْكَ** . وَلَا تَعْتَكِسْ قَلْبَكَ . أَنْ يَقْرَبَ كَلِمَةَ أَمَامِ اللَّهِ . فَإِنَّ اللَّهَ فِي السَّمَاءِ
 2. **وَأَنْتَ فِي الْأَرْضِ** . وَلَتَكُنْ فِي هَذَا أَوْوَالِكَ قَلِيلَةً . فَإِنَّ الْمَنَامَ يَكْفِي أَسْكَانًا . وَصَوْتُ
 3. **الْعَيِّ يَكْفِي بِكَفِّ الْأَوْوَالِ** . كَمَا يَجِبُ أَنْتَ إِذَا تَذَرَيْتَ لِلَّهِ تَذْرًا لَا تَسْبِطِي أَنْ تَقْصِيهِ .
 4. **لَإِنَّ لَيْسَ مَسِيهِ اللَّهِ فِي الْأَعْبَادِ** . جَمِيعٌ مَا تَنْدِينُ أَنْتَ وَأَقْصِيهِ . فَالْأَصْلَحُ أَنْ تَنْذِرَ .
 5. **مَنْ أَنْ تَنْذِرَ وَلَا تَقْصِي** . لَا تَمْنَحْ فَمَنْ أَنْ يَخْطِي إِلَيَّ بِسَرِيكَ . وَلَا تَقُولِينَ أَنْ أَمَامَ وَجْهِ
 6. **اللَّهِ عَدَمٌ مَعْرُوفٌ** . لِيَعْلَمَ بِسُكُوطِ اللَّهِ عَلَى عِبَادَتِكَ . وَيَعْلَمَ صِنَاعَ يَدَيْكَ . فَإِنَّهَا فِي كَفِّ
 7. **الْمَنَامَاتِ وَالْأَبْطَالِ وَالْأَوْوَالِ الْكَبِيرَةِ** . أَنْتَ اللَّهُ . أَنْ رَأَيْتَ فِي الْبَلَدِ بَعِيَّ عَلَى فَمِي وَأَحْبَابِ
 8. **الْإِنْصَافِ وَالْعَدْلِ** . وَلَا تَعْتَكِسْ مِنَ الْأَمْرِ . فَإِنَّ الْعَدْلِيَّ يَحْفَظُكَ فَوْقَ الْأَمْرِ الْعَالِي . وَالْمُسْتَغْدُونَ
 9. **عَلَى فَصْلَةِ الْأَرْضِ وَمَا فِيهَا** . فِي كُلِّ أَمْرٍ يَبْجِدُ لَهُمْ مَلِكٌ لِلصَّبْعِ الْمَعْمُولِ . مِنْ يَجِبُ الْقِصَّةُ
 10. **مَا يَسْبَعُ مِنَ الْقِصَّةِ** . وَمَنْ أَحَبَّ عِلْمَهُ فِي كَثْرَتِهَا مَا يَسْبَعُ . وَهَذَا لَعَنِي بَاطِلٌ . فِي
 11. **كَفْرِ أَكْبَرٍ يَتَكَبَّرُ الدِّينَ بِأَعْيُنِهِ** . وَمَا السَّهَامَةُ الَّتِي فِيهِ . لِأَنَّ لِلْعَالِيْنَ أَنْسَهَامًا أُبْتَدَأَ
 12. **أَنْ يَنْصُرَ** . نَوْمَ الْعَبْدِ حَتَّى أَنْ عَرَضَ أَنْ يَأْكُلَ فَلَيْتَ . أَوْ كَثُرَ وَالسُّنَّ فِي الْأَسْبَعِيَّةِ مَا يَحْمِلُهُ
 13. **سَهْوَةً أَنْ يَنْدَامَ** . وَكَذَلِكَ سَهْوَةً وَكَذَلِكَ السَّمْسُ . نَبْرُوحَ كَقَطْرَةٍ عِنْدَ صَاحِبِهَا
 14. **لَيْسَ لَهُ** . فَهَلْكَ تِلْكَ الدَّرُودُ فِي مَعْلَبِ رَيْبٍ . وَأَوْلَادُ أَبْنَاءِ لَيْسَ فِي يَدَيْهِ سَيِّ . كَمَا حَرَجَ مِنْ
 بَطْنِ أُمِّهِ عَارِيًا يَعْلَمُونَ أَنْ يَعْصِي كَمَا جَاءَ . وَلَنْ يَأْخُذَ سَيِّ مِنْ نَعْبَةٍ لِيَكْتَفِي حَامِلَةً يَبْدَأُ .

Non festines ore tuo, & cor tuum non sit
 veloc ad promendum sermonem coram Deo:
 Deus enim in caelo est, & tu in terra: quo-
 circa pauci sunt sermones tui. Nam ex
 multa cura provenit somnium, & vox stulti
 ex multis sermonibus. Quum votum Deo
 voveris, ne differas illud solvere: stultus
 enim non est gratus: tu verò quod voveris
 perfolve. Melius est te non vovere, quam
 vovere nec perfolvere. Ne committas ut os
 tuum occasione peccandi præbere carni-
 tuz. Et ne dicas coram Deo, Error est: no
 fortè irascatur Deus voci tuz, destruatque
 opus manuum tuarum. Quandoquidem in
 multitudine somniorum cum vanitates in-
 sunt, tum multi sermones errorum, tu Deum
 time. Si pauperum oppressionem, & rap-
 pinam atque jurgium videris in civitate, hanc
 ob rem ne oblitescas: quoniam excelsus
 excelsum observat, & utrique præstant excel-
 siores. Hæreditas terræ cuique est infita:
 rex agrum colit eurat. Et qui amat argen-
 tum, non saturabitur argento: & qui amat
 mammonam, haud fructur illo: atque hoc
 etiam vanitas est. Crescentibus opibus, 10
 crescut qui comedant illas. Et in quo sunt
 utiles domino suo opes, præterquam aspectu
 oculorum ejus? Dulcis est somnus agricol-
 tori, sive parùm sive multum comedat: di-
 viti autem futuritas non concedit dormire.
 Est morbus acerrimus quem vidit sub sole. 11
 Divitias, scilicet assevari domino suo in exi-
 tium ejus: Et perire divitias illas in occu-
 patione pessima generavit enim filium, qui ni-
 hil habet in manu sua. Quemadmodum 14
 egressus est e ventre matris suæ, nudus ite-
 rum abit ut venerat nec quicquam reportat
 ex labore suo, quod abeat in manu ipsius.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

15 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 16 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 17 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 18 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 19 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .

Atque hic etiam morbus pessimus est : nam 15
 uti venerat, sic abiit : & quod operapretium
 est in omnibus quo vento laboravit ?
 Quin etiam cunctis diebus suis in tenebris 16
 comedit, & in ira magna, & in furore, ac
 molestia, & agritudine. Hæc est res quam 17
 vidi ego Coheleth, Bonum est atque deco-
 rum edere ac bibere, & bono fuit in omni
 suo labore quo quis sub sole defudit, nume-
 ro dierum vitæ suæ, quos concedit illi Do-
 minus : quoniam hæc est portio ipsius.
 Etiam, cuiquæ dederit Dominus divitiis 18
 atque facultates, & copiam fecerit ei com-
 edendi ex ipsis, & percipiendi partem su-
 am, & fruedi labore suo : hoc quoque cor-
 dum Dei est. Non enim admodum recorda- 19
 bitur dierum vitæ suæ : quia Deus occupat
 illum in læticia cordis ejus.

CAP. VI.

* مَقَالٌ * ٥ *

1 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 2 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 3 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 4 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 5 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 6 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 7 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .
 8 * هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ وَتَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ . هَذِهِ تَمَّتْ حَيَاتِي فِي سَعْيٍ .

Est miseria quam vidi sub sole, & fre- 1
 quens est apud homines. Vir cui largitur
 Deus divitiis & facultates atque honorem,
 nec deest animæ suæ quicquam ex omnibus
 quæ expetit, nec rancore tribuit ei potestatem
 Deus comedendi ex iis, sed homo extraneus
 vorabit eas post ipsum : hoc vanitas est, ac
 morbus. Si progenuerit quis centum libe- 3
 ros, & plurimos vixerit annos, & multipli-
 centur dies annorum ejus, animus autem
 ejus non satietur bonis, adeoque sepulchrum
 non habet : dico abortivum potio-
 ris esse conditionis quam ille. Is enim in va- 4
 num prodiit, & in tenebris abiit, tenebrisq;
 nomen ejus occultabitur : Imò nec soleni 5
 a pexit, nec agnovit. Tolerabilis est illi quæ-
 illi, Etiam si vixerit annis bis mille, bonis at- 6
 tem non fit fructus. Nonne enim unum in lo-
 cum tendit omnia? Quicquid laboriosè con- 7
 tendit homo, propter eos tunc est : anima ta-
 men ipsius haud expletur. Quia plus utili- 8
 tatis est sapienti quam stulto. Quare? quo-
 niam pauper scit vitam sectari.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * وَذَلِكَ أَنَّ هَذَا سَعْيًا رَدِيًّا * لِأَنَّهُ كَمَا جَاءَ كَذَلِكَ يَبْصُرُ * وَمَا فَضَلَهُ الَّذِي يَتَعَبُ فِيهِ لِلرَّيَاحِ *
 16 * وَمَعَ ذَلِكَ جَمِيعُ أَيَّامِهِ لِلظُّلَمِ وَالنَّوْجِ وَالْعَصَبِ الْكَثِيرِ وَالسَّعْمِ وَالرَّنْ * فَمَا السَّيِّئِ *
 17 * الَّذِي عَرَفْتَهُ أَمَا صَانِحًا لِلَّذِي هُوَ جَيِّدٌ * أَنْ يَأْكَلَ وَيَسْرِبَ وَيَبْصُرَ الصَّلَاحَ فِي جَمِيعِ
 18 * عَمَلِهِ الَّذِي يَتَعَبُ فِيهِ كَمَنْ كَتَبَ السَّمْسَ * وَيُرَاعِي عَمَلَهُ أَيَّامَ حَيَاتِهِ الَّتِي مَتَكَ اللَّهُ أَنَا * لِأَنَّ
 19 * ذَاكَ حَطْمٌ * وَلَعَمْرِي أَنْ كُلَّ إِنْسَانٍ أَعْطَاهُ اللَّهُ سُرُوحًا وَمَالًا * وَسَلَطَهُ عَلَيْهَا لِيَأْكَلَ مِنْهَا *
 20 * وَيَأْخُذَ حَطْمًا وَيَسْرِى بِنَعْمَةٍ * هَذَا عَطِيَّةُ اللَّهِ هُوَ * لِأَنَّ أَيَّامَ حَيَاتِهِ لَمْ يَذْكَرْ كَثِيرًا * لِأَنَّ
 21 * اللَّهُ يَجْذِبُهُ فِي سُرُوحٍ قَلِيلَةٍ *

Nimirum maxime est hoc pessimum : quia 15
 prout venerat, sic abiit : & quod
 proderit id in quo laborat venit? Et 16
 adhuc omnes dies ejus consumpti sunt
 tenebris, & luctu, & indignatione nul-
 ta, morbo, atque amaritudine. Ea igitur 17
 est quod cognovit hominem esse ei qui pro-
 bus est, Edere ac bibere, & videre bonum
 in omni suo labore quo facit : sed
 sub sole, & aridior numero dierum
 ætatis suæ, quæ dedit ei Deus quan- 18
 doquidem hæc est pars ipsius. Et
 quidem quoties concedit Deus homini
 divitiis & opes, & dat illi potesta-
 tem comedendi ex ipsis, & fruedi
 partem suam, ac sciendi labore suo :
 hoc Divini muneri est. Non enim 19
 sequenter recordatur dierum vite suæ,
 quia Deus trahit illum in vilisitate
 cordis ipsius.

* الفصل السادس *

CAP. VI.

1 * يَكُونُ سَرٌّ قَدْ عَرَفْتَهُ كَمَنْ كَتَبَ السَّمْسَ * وَهُوَ كَثِيرٌ كَمَنْ كَتَبَ السَّمَاءَ * إِنْسَانٌ يَعْطِيهِ اللَّهُ سُرُوحًا
 2 * وَقَلِيلٌ وَسَرٌّ * وَلَيْسَ لِنَفْسِهِ أَعْوَارٌ مِنْ كُلِّ مَا يَسْمَعِي * وَمَا سَلَطَهُ اللَّهُ أَنْ يَأْكَلَ مِنْهُ
 3 * لَكِنْ إِنْسَانٌ عَرِيبٌ يَأْكُلُهُ * وَلَعَمْرِي أَنْ هَذَا بَاطِلٌ وَسَعْمٌ حَبِيبٌ هُوَ * إِنْ وُلِدَ الْإِنْسَانُ
 4 * مِائَةً * وَعَاسٍ سَلْبِينَ كَثِيرِينَ * وَكَانَتْ أَيَّامَ حَيَاتِهِ كَثِيرِينَ * وَمَا تَسْبَعُ نَفْسُهُ مِنْ أَكْثَرِ *
 5 * وَمَعَ ذَلِكَ مَا صَارَ لَهُ مِنْ ذَاكَ قَبْرٌ * فَلَيْتَ أَمَا أَنْ أَسْعَطُ صَالِحًا أَفْضَلَ مِنْهُ * لِأَنَّهُ جَاءَ
 6 * بِالْبَاطِلِ وَسَخِصَنِي إِلَى الظُّلْمَةِ * وَسَيَعْطِيهِ اسْمُهُ بِالظُّلْمَةِ * مَعَ أَنَّهُ مَا رَأَيْتُ سَمَسًا وَلَا يَعْرِفُهَا *
 7 * قَلْبُهُ رَاحَةٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا * وَإِنْ عَلَسَ جَمَلُ الْوَيْفِ سَلْبِينَ وَمَا عَرَفَ حَبْرًا * وَلَيْسَ إِلَيَّ
 8 * مَوْضِعٌ وَاحِدٌ يَذْهَبُ إِلَيْهِ * كُلُّ تَعَبِ الْإِنْسَانِ لَعْمَةٌ * وَنَفْسُهُ مَا تَعْبُدِي * لِأَنَّ أَكْثَرَكُمْ لَهُ
 9 * فَصَلْ أَكْثَرُ مِنَ الْعَمِيِّ * لِأَنَّ الْعَقِيمَ قَدْ عَرَفَ السَّلْوَكَ أَمَامَ أَكْبِيَاءِهِ *

Est malum quod cognovi sub sole, & 1
 illud quidem frequens sub celo.
 Est homo cui Deus tribuit divi- 2
 tias, possessionem, atque honorem,
 nec est ejus anima penuria ullius
 rei quam exoptat : & tamen non
 præbet ei Deus facultatem edendi ex
 illis, sed homo alienus comedit eas :
 & recordat hoc vanum esse, & mor- 3
 bus perniciosis. Si gignat quis centum
 liberos, & annos vixerit penitios,
 sinique dies ætatis ejus plurimos, non
 tamen satietur ejus anima bonis, &
 adhuc non fiet ei ex illis sepulchrum :
 ego pronatio abortivum ipsi meliorem
 ac præstantiorem esse. Non in veni- 4
 tuum, & in tenebras abiit, tene-
 brisque vegetat nomen ejus : Videri
 quæ quæ non solem vidi, nec agnovit
 eum. Itaque major est illi quies quam
 ipsi. Et quantum fructibus annorum
 multibus vixerit, bonum autem non
 cognoverit, nec ad eundem locum
 omnia se recipiat? Tunc labor tu- 7
 minis pro ipsius est ore, animus ta-
 men ejus non impletur. Etiam si
 pius infans præstantior est, quia pau- 8
 per novit ubi vivat.

קְרָלָת : ז

9. Spiritus propter vanitates hoc etiam animam in pre oculorū visio. *Quia*
 9. טוב מראה עינים מרוב נפש יהוה ודעות רוח : *Quia*
 10. homo ista quod nomen est, et non enim est vocalis. *Jam furit* Quicquid
 10. מר שדחה כבר נקרא שמו ונורע אשר הוא אדם
 ולא יוכל לעם שדחוקים מסנו : *Jam furit*
 11. ועושים עיניו ביהוה : *Jam furit*
 11. ודעה מרבים הגבול מויתור לאדם : *Jam furit*

CAP. VII.

9. Melius est videre quod cupias, quam desiderare quod nefarias : sed & hoc vanitas est, & praesumptio spiritus. Qui futurus est, iam vocatum est nomen ejus : & scitur quod homo sit, & non possit contra fortiore *melius* se in iudicio contendere. Verba sunt plurima, quae in disputando habent vanitatem.
 10. Quod necesse est homini majora se noscere, cum ignoret quid conducatur sibi in vita sua, numero dicitur peregrinationis suae, & tempore quae velut umbra praeterit? Aut quis est poterit indicare quid post eum futurum sit? *Melius est* nomen bonum, quae unguenta pretiosiora, et dies mortis die natiuitatis. *Melius est* ire ad domum lucis, quae ad domum convivii in illa enim finis conuictio admonetur hominibus, & vivens cogitatur quid futurum sit. *Melius est* ira furit, quae punitio vultus, corrigatur animus delinquentis. Cor sapientis ubi tristitia est, et cor stultorum ubi leticia. *Melius est* a sapiente corripi, quam a stultorum adulatione decipi. Quia sicut sonus spinarum ardentium sub olla, sic risus stulti: sed & hoc vanitas. Calumnia concubatur sapientiae, & perdat robur cordis illius. *Melius est* finis orationis, quae principii. *Melius est* patiens arrogante, Ne sis velox ad irascendum : quia ira in sinu stulti requiescit. Ne dicas, Quod putas caute est, quod priora tempora meliora fuerunt quam nunc sunt: stulta enim est humilicomo diuinatione. Ut illi est sapientia cum diuitiis, & magis prodest videntibus. *Solus est* Sicut enim protegit sapientia, sic protegit pecunia: hoc autem

Verfio VUL. LAT.

9 Melius est videre quod cupias, quam desiderare quod nefarias : sed & hoc vanitas est, & praesumptio spiritus. Qui futurus est, iam vocatum est nomen ejus : & scitur quod homo sit, & non possit contra fortiore melius se in iudicio contendere. Verba sunt plurima, quae in disputando habent vanitatem.

10. Quod necesse est homini majora se noscere, cum ignoret quid conducatur sibi in vita sua, numero dicitur peregrinationis suae, & tempore quae velut umbra praeterit? Aut quis est poterit indicare quid post eum futurum sit? *Melius est* nomen bonum, quae unguenta pretiosiora, et dies mortis die natiuitatis. *Melius est* ire ad domum lucis, quae ad domum convivii in illa enim finis conuictio admonetur hominibus, & vivens cogitatur quid futurum sit. *Melius est* ira furit, quae punitio vultus, corrigatur animus delinquentis. Cor sapientis ubi tristitia est, et cor stultorum ubi leticia. *Melius est* a sapiente corripi, quam a stultorum adulatione decipi. Quia sicut sonus spinarum ardentium sub olla, sic risus stulti: sed & hoc vanitas. Calumnia concubatur sapientiae, & perdat robur cordis illius. *Melius est* finis orationis, quae principii. *Melius est* patiens arrogante, Ne sis velox ad irascendum : quia ira in sinu stulti requiescit. Ne dicas, Quod putas caute est, quod priora tempora meliora fuerunt quam nunc sunt: stulta enim est humilicomo diuinatione. Ut illi est sapientia cum diuitiis, & magis prodest videntibus. *Solus est* Sicut enim protegit sapientia, sic protegit pecunia: hoc autem

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA. (in) Bonum est aspectus aculatoris super ambulantem animam. Et cetera vanitas, et praesumptio spiritus. Si enim quid futurus iam vocatus est nomen eius, et cognitur quod homo est, non poterit iudicari eum. (in) Fortiore super se. Quia verba multa multiplicatae vanitates.

10. Quod necesse est homini majora se noscere, cum ignoret quid conducatur sibi in vita sua, numero dicitur peregrinationis suae, & tempore quae velut umbra praeterit? Aut quis est poterit indicare quid post eum futurum sit? *Melius est* nomen bonum, quae unguenta pretiosiora, et dies mortis die natiuitatis. *Melius est* ire ad domum lucis, quae ad domum convivii in illa enim finis conuictio admonetur hominibus, & vivens cogitatur quid futurum sit. *Melius est* ira furit, quae punitio vultus, corrigatur animus delinquentis. Cor sapientis ubi tristitia est, et cor stultorum ubi leticia. *Melius est* a sapiente corripi, quam a stultorum adulatione decipi. Quia sicut sonus spinarum ardentium sub olla, sic risus stulti: sed & hoc vanitas. Calumnia concubatur sapientiae, & perdat robur cordis illius. *Melius est* finis orationis, quae principii. *Melius est* patiens arrogante, Ne sis velox ad irascendum : quia ira in sinu stulti requiescit. Ne dicas, Quod putas caute est, quod priora tempora meliora fuerunt quam nunc sunt: stulta enim est humilicomo diuinatione. Ut illi est sapientia cum diuitiis, & magis prodest videntibus. *Solus est* Sicut enim protegit sapientia, sic protegit pecunia: hoc autem

plus habet erudio et sapientia, quod vitam tribuant possessoris suo.

TARGUM.

9. טוב מראה עינים מרוב נפש יהוה ודעות רוח : *Quia*
 10. homo ista quod nomen est, et non enim est vocalis. *Jam furit* Quicquid
 10. מר שדחה כבר נקרא שמו ונורע אשר הוא אדם
 ולא יוכל לעם שדחוקים מסנו : *Jam furit*
 11. ועושים עיניו ביהוה : *Jam furit*
 11. ודעה מרבים הגבול מויתור לאדם : *Jam furit*

14. plus habet erudio et sapientia, quod vitam tribuant possessoris suo.

Melius est ire ad vitam legitimum ad consolandum eum, quam ire in domum convivii nisi subsannatorum: quod in domo lucis fit finis omnis hominis et cetera; si quidem super omnes illos decreta est sententia mortis: propterea qui ierit ad domum lucis, vir iustus sedebit & ponet in corde suo loquelam mortis: & si est in manu ipsius quicquam mali, deponet illud, & convertetur in penitentiam coram Domino mundi. *Melius est indignatio* qui indignatur Dominus mundi adverfus iustos in saeculo hoc, quam risus quod ille dederit *improbis*: dum enim contritatur vultus majestatis, venit penuria & vindicta in saeculum ad beatandum cor iustorum qui orant ante Dñm mundi, & ipse miserebitur ipsorum. Cor sapientium moerens propter vastationem domus sanctuariorum, & dolens propter exilium domus Israel: & cor stultorum est in laetitia domus derisionis: comedunt & bibunt & delinunt, & non revolvunt super cor suum afflictionem fratrum suorum. *Melius est sedere in schola domus doctrine*, & audire in *tympano* stultorum. Et enim sicut vox clamoris spiorum quae comburantur sub olla, sic vox rufus stultorum: etiam hoc vanitas. Et enim violentia decipit sapientiam quod non ambulat in via sua, & perdet per eloquia magna sapientiam cordis sapientiae, quae data fuerit ei dono caelitus. *Melius est in negotio quieti* initiu ejus, quod in principio quod non notat est viro quid futurum est ut fiat in fine ejus, sed pnis res boni: innotescit viro quod bonus est: & melior est ante Dñm vir qui imperat spiritui suo & fugit cooperficiencia sua, quae vir qui ambulat in timore spiritus sui. Et in tempore quo venit super te correctio de caelis, ne festines in anima tua ut incalfeas, & dicas verba contumacia contra caelum: etenim si tu sufficiens fueris, remittetur tibi, & situ exacerbare et calueris, sciro quod furor in sinu stultorum quiescat, quoad perire faciat eos. Et in tempore molestiae tuae ne dicas, Quod si in antebas boni in mundo, quod dies antiqui fuerunt boni, & homines generationis illi fuerunt pulchrioris opere quae hodie boni contigit eis, & tu non ex sapientia quiescisti super hoc. *Bona est sapientia Legis cum hereditate divitiarum* sed longe melius est ut vir verteretur in mansuetudino cum viris habitatoribus terrae qui viderunt boni & mali sub Sole in saeculo hoc. Et enim quemadmodum custoditur vir in umbra sapientiae, sic custoditur in umbra argenti in tempore quo facit ex eo elemosioyam: & augmentum cognitionis sapientiae vivificabit dñm suum & seplechitur ad saeculum futurum. *Contemplate opt* Dominum et fornicidine ejus, qui fecit cecum, gibbif & claudum, ut sint mirabilia in saeculo: etenim quis est qui poterit dirigere unum ex illis, nisi Dominus mundi qui curvavit eum?

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Melius est viro ut lateat super saeculo futuro ipsi, & ut faciat iustitiam, & ut videat mercedem bonorum operum futurorum in die iudicii magni, quam ut eat ad saeculum illud in afflictione animae: verum hoc vanitas est viro peccatorum, & confraictio spiritus. Id quod fuit in mundo, ecce jam vocatum fuit nomen eius & cognitur illis hominis id die quo fiat Adam antiquus, sicut totum decretum verbi Domini: & non est facultas viro confitendi in iudicio cum Domino mundi, qui fortior est illis. Et enim si res malae sunt quae multiplicat vanitatem in mundo: quae adjectio est viro qui tulerit in eis? *CAP. VII.*

Quis enim est qui noverit quid proderit homini in futuro hoc, nisi ut studeat in lege, quod ipsa vita saeculi, & omnis numerus dierum vitae vanitatis ejus quos vixit, in tempore mortis suae illi reputerit in oculis ejus, ut umbra: nam quis indicat homini quid futurum est ut fiat coram eo in saeculo hoc sub Sole? *Melius est nomen bonum* quod comparatum iusti in saeculo hoc, quam unguentum unctiois quod fuerit inunctum super capita regum & Sacerdotum: & dies qui jacebit vir & emittetur in domum sepulchri cum nomine bono atque iustitia, quam dies quo vivens est improbus in mundo. *Melius est ire ad vitam legitimum ad consolandum eum*, quam ire in domum convivii nisi subsannatorum: quod in domo lucis fit finis omnis hominis et cetera; si quidem super omnes illos decreta est sententia mortis: propterea qui ierit ad domum lucis, vir iustus sedebit & ponet in corde suo loquelam mortis: & si est in manu ipsius quicquam mali, deponet illud, & convertetur in penitentiam coram Domino mundi. *Melius est indignatio* qui indignatur Dominus mundi adverfus iustos in saeculo hoc, quam risus quod ille dederit *improbis*: dum enim contritatur vultus majestatis, venit penuria & vindicta in saeculum ad beatandum cor iustorum qui orant ante Dñm mundi, & ipse miserebitur ipsorum. Cor sapientium moerens propter vastationem domus sanctuariorum, & dolens propter exilium domus Israel: & cor stultorum est in laetitia domus derisionis: comedunt & bibunt & delinunt, & non revolvunt super cor suum afflictionem fratrum suorum. *Melius est sedere in schola domus doctrine*, & audire in *tympano* stultorum. Et enim sicut vox clamoris spiorum quae comburantur sub olla, sic vox rufus stultorum: etiam hoc vanitas. Et enim violentia decipit sapientiam quod non ambulat in via sua, & perdet per eloquia magna sapientiam cordis sapientiae, quae data fuerit ei dono caelitus. *Melius est in negotio quieti* initiu ejus, quod in principio quod non notat est viro quid futurum est ut fiat in fine ejus, sed pnis res boni: innotescit viro quod bonus est: & melior est ante Dñm vir qui imperat spiritui suo & fugit cooperficiencia sua, quae vir qui ambulat in timore spiritus sui. Et in tempore quo venit super te correctio de caelis, ne festines in anima tua ut incalfeas, & dicas verba contumacia contra caelum: etenim si tu sufficiens fueris, remittetur tibi, & situ exacerbare et calueris, sciro quod furor in sinu stultorum quiescat, quoad perire faciat eos. Et in tempore molestiae tuae ne dicas, Quod si in antebas boni in mundo, quod dies antiqui fuerunt boni, & homines generationis illi fuerunt pulchrioris opere quae hodie boni contigit eis, & tu non ex sapientia quiescisti super hoc. *Bona est sapientia Legis cum hereditate divitiarum* sed longe melius est ut vir verteretur in mansuetudino cum viris habitatoribus terrae qui viderunt boni & mali sub Sole in saeculo hoc. Et enim quemadmodum custoditur vir in umbra sapientiae, sic custoditur in umbra argenti in tempore quo facit ex eo elemosioyam: & augmentum cognitionis sapientiae vivificabit dñm suum & seplechitur ad saeculum futurum. *Contemplate opt* Dominum et fornicidine ejus, qui fecit cecum, gibbif & claudum, ut sint mirabilia in saeculo: etenim quis est qui poterit dirigere unum ex illis, nisi Dominus mundi qui curvavit eum?

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 * **مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِحَسْبِ جَبِّهِ تَحْتَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 10 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 11 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**

Melior est aspectus oculorum, quam incef-
 sus voluntarius : at hoc etiam vanitas est,
 & animi turbatio. Quod exiit, jam olim
 vocatum est nomen ejus, & cognitum est
 quid sit homo, nec possit iudicio contende-
 re cum potentiore sc. Multa sunt enim ver-
 ba quæ augment vanitatem.

CAP. VII.

1 * **مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 2 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 3 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 4 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 5 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 6 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 7 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 8 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 9 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 10 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 11 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 12 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 13 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**
 14 **بَرِيءَا جَبِّ مَلِيئَرُ بَرِيءَا بِنْعَمَا. هَوِي تَوْرِي تَحْتَا هَوِي تَوْرِي بِنْعَمَا. * مَلِيئَرُ**

Quod emolumentum est homini ? quis
 enim scit quid utile sit homini in vita sua
 numero dierum vanissimæ ætatis suæ ? hi
 enim velut umbra prætereunt. Quis indi-
 cabit homini quid futurum sit post cum
 sub sole ? Melior est fama bona quam un-
 guentum optimum, & dies mortis melior
 est die nativitas. Melius est adire locum
 luctus, quam adire locum conviviis : is enim
 est finis omnium hominum : & qui vivit,
 bona præstabit cordi suo. Melior est indi-
 gnatio risu : quia feveritate vultus serenum
 redditur cor. Cor sapientum inter luctum
 versatur : cor autem stultorum inter gau-
 dium. Melius est audire correptionem sapi-
 entum, quam ut quis audiat canticum
 stultorum : Qualis enim est sonitus spina-
 rum sub olla, talis est risus stultorum : At
 hoc etiam vanitas est : Quia calumnia per-
 dit sapientes, & munere cor perfundatur.
 Melior est finis sermonis, quam exordium
 ejus. Et melior est longanimitas arrogantia.
 Ne præcipiti sis animo ad succensendum :
 quoniam ira in stultorum sinu requiescet.
 Ne dicas, Qui factum est ut prius dies
 meliores essent quam isti ? non enim sapi-
 enter hæc percontaris. Melior est sapientia
 instrumentis bellicis, ac multo inagis solem
 videntibus. Nam umbra sapientis similis
 est umbræ pecuniæ : at abundantia cog-
 nitionis sapientis vitam tribuet domino suo.
 Considera opus Dei : quis enim possit ita
 bilire eum qui perturbatus est ?

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * **أَلْعَيْنِ دَاتِ اللَّطْرِ صَاكِحَ أَفْصَلُ مِنَ النَّبَسِ الْمَايِدَةِ وَمَعَ ذَلِكَ قَهْدًا بَاطِلًا وَأَحْيَارَ الرُّوحِ *
 10 * أَنْ كَانَ سَبَا فَعَدَّ سَبِيَّ أَسْمَهُ وَعَرَفَ أَنَّهُ إِنْسَانٌ وَلَنْ يَمَكِّنَهُ أَنْ يَكْفِكَ مَعَ قُوَّتِهِ أَفْصَلُ
 11 * مِمَّنْ * لِأَنَّ يَكُونُ أَقْوَالَ كَقَدَمِ نَكَمِ الْأَبْطِيلِ *
 * الْفَصْلُ السَّابِعُ ***

Oculus circumspicitus bonus est, & est
 tior animâ ceteris: nihilominus hoc usum
 est, & placitum spiritus. Si quid ex-
 tat, jam est impostum nomen ejus, &
 innotuit quid homo sit, nec valeat iudicio
 contendere cum potente præstantiore se.
 Non pernitit sunt sermones qui mul-
 tiplicant vanitates.

CAP. VII.

1 * **مَا الْفَصْلُ لِلْإِنْسَانِ * لِأَنَّ مِنْ قَدْ عَرَفَ مَا هُوَ الْأَصْلَحُ لِلْإِنْسَانِ فِي حَيَاتِهِ * عَدَدُ أَيَّامِ حَيَاتِهِ
 2 * بَطَالَتِهِ فَأَجَارَهَا بِالطَّلِ * لِأَنَّ مِنْ يَكْفِي الْإِنْسَانَ مَاذَا يَكُونُ حَالَهُ كَحَبِّ السَّمْسِ * أَسْمُ الْأَصْلَحِ
 3 * أَفْصَلُ مِنَ بَيْتِ صَالِحٍ * وَيَوْمَ الْمَوْتِ هُوَ لِلْإِنْسَانِ أَحْيَرُ مِنْ يَوْمِ مَوْلِيدِهِ * لَصَالِحِ الْمَصِي إِلَى
 4 * بَيْتِ الدُّوْحِ أَفْصَلُ مِنَ الدُّوْحِ إِلَى جَلَسِ السَّرْبِ * هَذَا أَنْ هَذَا عَلَيْهِ كُلِّ إِنْسَانٍ * وَكَيْفِي
 5 * يُعْطِي قَلْبَهُ صِلَاحًا * الْعَصَبُ صَالِحٌ أَفْصَلُ مِنَ الصَّكِيكَ * لِأَنَّ يَسَّرَ الْوَجْهَ يُطِيبُ الْقَلْبَ *
 6 * قَلْبُ الْكَلِمَةِ فِي بَيْتِ الدُّوْحِ * وَوَلَبَّ الْجَهَالِ فِي مَنْرِلِ السَّرْوِ * أَسْمَاعُ أَسْمَارِ الْكَلِمِ
 7 * أَفْصَلُ مِنَ إِنْسَانٍ يَسْمَعُ عِنَاءَ الْجَهَالِ * لِأَنَّ كَصَوْتِ السَّوَكِ تَحْتِ الطَّنْكِ كَدَاكَ فَخْكَ
 8 * الْأَعْيَاءِ * وَلَعَمْرِي هَذَا بَاطِلٌ * لِأَنَّ الْبَعْثِي يَدْسُرُ رَأْسَهُ الْكَلِمِ * وَيَكُلُّ قَلْبَ قُوَّتِهِ * أَسْمَاءُ
 9 * الْكَلِمِ صَالِحٌ أَفْصَلُ مِنَ ابْتِدَائِهِ * الْمَهْلُ صَالِحٌ أَفْصَلُ مِنَ الْمُسْتَعْلِي بِرُوحِ الْهَدَايِ *
 10 * لَا تَسَارِعْ أَنْ تَعْصِبَ بِرُوحِكَ * فَإِنَّ الْعَصَبَ فِي حَسَنِ الْأَعْيَاءِ يَسْدُرُوحُ * لَا تَعْلُ مَاذَا صَارَ
 11 * وَمَاذَا أَصَابِي * لِأَنَّ الْأَيَّامَ السَّالِعَةَ كَاتَبَ صَاكِحَهُ أَفْصَلُ مِنَ هَذِهِ الْأَيَّامِ * فَاذْهَبْ مَا سَأَلُوا عَنْ
 12 * هَذِهِ كَلِمَةٍ * كَلِمَتُهُ صَاكِحَهُ مَعَ بَدَلِ حَصْمَا * وَفَصَلَهَا نَافِعٌ لِلَّذِينَ يَبْصُرُونَ السَّمْسَ * لِأَنَّ
 13 * كَلِمَتَهُ فِي طَلْمَا كَطَلِّ الْعَصَةِ * فَصَلْ مَعْرُفَةَ كَلِمَتِهِ يَكْفِي مِنَ أَمْسِ مِمَّنْ * أَبْصُرْ صَالِحِ
 14 * اللَّهُ * لِأَنَّ مِنْ يَمَكِّنُ يَرْبِيَنَّ مِنْ يَعْكَسُهُ اللَّهُ ***

Quid prodest homini ? quis enim no-
 vit quid magis conducat homini in vita
 sua ? numerus dierum ætatis suæ,
 imò vero vanitas suæ, transigit in um-
 bra : nam quis referet homini quid futu-
 rum sit post ipsum sub sole ? Nomen bo-
 num excellentius est ingenio optimo : &
 dies mortis melior est hominis quam dies
 nativitas ejus. Bonum enim hoc, si quis
 inuitat ejus. Bonum quidem est ire ad
 domum luctus, melius quam ire ad con-
 festum potationis : quædam hæc, si quis
 omnis hominis : qui vivit est, bona
 imbut cor suum. Intelor est indignatio
 quam risu, quia per tristitiam vultus
 cor hilarescit. Cor sapientum est in do-
 mo luctus, & cor stultorum in domo
 gaudii. Audire oburgationem sapientis
 præstantius est homine qui audit concen-
 tum stultorum. Nam ut crepitus spina-
 rum sub olla, ita est risus stultorum : &
 hoc quidem vanum est. Oppressio namque
 perverit mentem sapientium, & dissolat
 cor fortitudinis ejus. Finis sermonis
 melior est principio ejus. Longanimitas
 præstantior est eo qui est spiritu despectionis
 superbi. Ne festines irasci in animo tuo,
 quoniam ira in stultorum sinu requie-
 scit. Ne dicas, Quid factum est, ut
 quid accidit mihi ? non dies preti-
 rui meliores erant debus præstantibus :
 quis insipienter hoc suscitaverit. Bona est
 sapientia cum beneficio suæ fortis, ejusque
 præstantia prodest his qui vident solent.
 Nam esse in sapientie umbra, idem est
 ac esse in umbra pecuniæ : præstantia
 cognitionis sapientis tribuit illi vitam,
 qui utilitatem ex ea percipit. Inspecte
 opera Dei ; nam quis possit concitare
 quem Dominus perturbaverit ?

קדולת : ח

Interpretationem scias quis & sapiens ut quis

1 בתקנתו ומו יורע עמו דבר... 2 אלו פירמה שמואל דברת שמונת אלהים... 3 תבולת מפרו חלק אל העמוס דבר רע... 4 יתן עשה באשר דבר מן שלטון ומו יאמר למה... 5 קשה שומר מצוה אל ירע דבר רע ועת ומשפט... 6 ירע לב תבוס : כי לכל דפיני יש עור ולשטן כי... 7 רעת האדם דבר עליו : כראינו ידע מה שיהיה... 8 כי כאשר יהיה מי יגור לו : אין אדם ישלם ברוח... 9 במלחמה לא ימלט ישע אדם עליו : אדבר לו... 10 ראונו דתו לב לא תעשה אדם עשה חת... 11 השמט עור אשר שלט האדם באדם לרע לו : וכן... 12 ראונו רשעים קברים ובמה ומסקום קרוש ילכו... 13 וישחקו ביער אשר בו נועשה ים הבל : אשר... 14 בני האדם בדם לעשות דע : אשר הטא עשה רע... 15 מלך ומאריך ימים אשר יהיה שוב לראי... 16 דאלהים אשר יראו מלפניו : וטוב לא איהו לרע... 17 יש צדיקים אשר נעשה לערף הארץ אשר : יש צדיקים אשר... 18 אלהם כמעשה הרשעים ויש רשעים שמע... אלהם כמעשה הרשעים ויש רשעים שמע

Verfio VUL. LAT.

Quis talis ut sapiens est & quis cognovit solutionem verbit... CAP. VIII. Sapientia hominis luet in vultu ei... 2 illi commutabit. Ego os regis observo, et precepta iuramenti Dei. Ne fellines recedere a facie ei... 3 licuer, facier: Et fermo illi potestare plen' est : ne dicere ei quisquis potest... 4 Quis autidit precepti non experitur quidquid mali. Tempus & repositione cor sapientis intelligit... 5 Quia ignorat praterita, et futura nullo scire potest nuntio... 6 Non est in hominis potestate prohibere spiritui, nec habet potestatem in die mortis... 7 Omnia hinc consideravi, & dedi cor meum in cunctis operib'... 8 Interdum dominus super homo homio in malu' fuit... 9 Vidit impios sepultos: qui etiam adhuc viventes... 10 Sed & hoc vanitas est. Etenim quia non poterat citio contra malos fuenticia, abq; timore ullo filii hominum perterant... 11 Mala. Attamen peccator ex cop centies facit malu', & p patientia sustentatur... 12 Non fit bonu' impio, nec prolongant dies eius... 13 Est & alia vanitas, que fit super terram : sunt iulli, quibus mala proveniunt... 14 Sed & sunt impioi : qui ira securi sunt, quasi iustorum facta habeant

Verfio GRECA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

1165 018 Κορη, ης το 018 αντη ημελη... CAP. VIII. Sapientia hominis illuminabit vultum eius... 2 Ego os regis observo, et precepta iuramenti Dei... 3 Quis autidit precepti non experitur quidquid mali... 4 Quia ignorat praterita, et futura nullo scire potest nuntio... 5 Non est in hominis potestate prohibere spiritui... 6 Omnia hinc consideravi, & dedi cor meum in cunctis operib'... 8 Interdum dominus super homo homio in malu' fuit... 9 Vidit impios sepultos: qui etiam adhuc viventes... 10 Sed & hoc vanitas est. Etenim quia non poterat citio contra malos fuenticia... 11 Mala. Attamen peccator ex cop centies facit malu', & p patientia sustentatur... 12 Non fit bonu' impio, nec prolongant dies eius... 13 Est & alia vanitas, que fit super terram : sunt iulli, quibus mala proveniunt... 14 Sed & sunt impioi : qui ira securi sunt, quasi iustorum facta habeant

TARGUM.

1 מזהו חכמה דברל למס קבל חוכמתו ביי ולמרע פטר מלא בככיא חוכמתה... 2 רבד חכים תגר ווי אפור בני צדיקים ותצוף אפון יתהללון קר אורחותיה מטב לבש :... 3 ולא חכמי בשומ מימריה על מן : ובעדן רואן ביי לא תנוח לצלחה קרמיהו אהבה... 4 רומרו אוו וצלו ותבי רחמי מניה בני דלא תקום כפתנס ביש ארומרון כל למיא... 5 בני דר וצדיקעבר : בחר דאענוותי ממרא נמלא רשלי על כל עלמה מתעבא... 6 כבהלו ומן חווי נבדא דמה ביהוימר ליה מה עברא : נבר דייטר פקרויא ביי... 7 לא ינדע מעס ביש לעלמה ראחי ועדן צולא רין וקשט אשחמדע לבת בחכמיה... 8 ארומ לקר עסקא אית עדן טב וביש וכל רין קשט איתעבר כל עלמה ארומ מן קרם... 9 למרו פורענוח בעלמא על חובי אנשו עבדי רשעני לעיווח : ארומ לחווי... 10 תים מן רעויה למרו חסופיה עלוי ארומ בעדן דיי רשעני מן קרם : לאכאשא ליה... 11 מרוא רין וחיליה : לית אנש דישלוט ברוח נשמא לממעני נשמא רחי בני דלא... 12 יפסק מן גופא ראנש לחיה שלטונא ביום מותא לשובא נבר לחבריה לית מעי ונה... 13 מיטין כררא ולא ישובי חובי מרדו ביום דינא רבא : תכל דתויו היה כעלמא... 14 ריו והיה ית לכבי למרע תכל עברא דאעבר בעלמא ריו החוח שמשא בעדן דיי... 15 יקלוט אנש באנש לאכאשא ליה : ובקושטא חותי חביא דאתקרו ופשעיו מעלמא... 16 מאר קיש דצדיקא שרין חסן דאוו לאחוקא בנהנס איתשון מן יתב קרה... 17 ויבקר דעברא דאעבר לחון אף רין גישא : ומן מלל דליר מתקרב פתנס ביש... 18 פורענוח רשעא פברע על עובדיוהו בישא : ויבמן יתבא עבר ביש מאר שרין ומן קרם... 19 למבר גיש בעלמא ריו : ובמן יתבא עבר ביש מאר שרין ומן קרם... 20 ליה ארכא בני דיווב ארומ אנהלי ליה ברות קודשא ורעא אנא דויה טב לעלמא ראחי... 21 לחיליה ביי דחלון מן קרמוהו ועברין רעויה : וטב לא יהי לרשעא לא יהי ליה... 22 ארכא לעלמא ראחי ובעלמא ריו וקשמעו וימ חיויה יערקון ויתלפון כטלר בני... 23 דליתוהו רחיל מן קרם : אירי הבלו דאתער למרו מתעבר על אפי ארעא ראח... 24 צדיקא רמיס ררו ביש כאלו אנו עברין פוקרי חביא ואירי חבין דמטי לחון כאלו... 25 אנו עברין בעובדי צדיקא וחיות ברות קודשא רישא דמטי לצדיקא בעלמא ריו לא... 26 על חוביוהו אלהו למבר מן חובא קלילא קלילא רישא דמטי לעלמא רישא דמטי... 27 דמטי לחביא בעלמא ריו לא על וכתוהו אלא למפרע ררו אנהא על וכתוהו קל... 28 עברו למרוהו ארליו אנהא בעלמא ריו וכתוהו ריו חולקהו לעלמא ראחי אמרי... 29 בממרי דאף ריו רבול :

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Quis est sapiens qui possit consistere advers' sapientia Dni, & scire so... CAP. VIII. Quis est sapiens qui possit consistere advers' sapientia Dni... 2 Interdum dominus super homo homio in malu' fuit... 3 Vidit impios sepultos: qui etiam adhuc viventes... 4 Sed & hoc vanitas est. Etenim quia non poterat citio contra malos fuenticia... 5 Mala. Attamen peccator ex cop centies facit malu', & p patientia sustentatur... 6 Non fit bonu' impio, nec prolongant dies eius... 7 Est & alia vanitas, que fit super terram : sunt iulli, quibus mala proveniunt... 8 Sed & sunt impioi : qui ira securi sunt, quasi iustorum facta habeant

* الفصل الثامن * ت *

CAP. VIII.

1 **Quis est sapiens similis? & quis novit interpretationem verbi? Sapientia viri illustrat vultum ejus: qui autem procacis est vultus, odio habebitur. Os regis observat, & ad proferendum juramentum Dei ne festinet. Ab ejus conspectu recede, neque perflitas in rem mala: quicquid eorum liberiter ei, faciet. Quomodo nunc rex loquatur, permittit ei ei, & quis dicat illi, Quid agis? Qui servat mandatum, nescit rem malam. Et tempus ac rationem novit cor sapientis: Nam res qualibet opportunitatem habet ac rationem. Multa namque miseria accidit homini. Quomodo ignorat quid evenerit; & quid eventurum sit ei post ipsum, quis indicet illi? Neque est qui dominetur vento, ut ventum prohibeat: nec est dominium in die mortis, nec evasio in die certaminis, neque salvabit impietas dominos suos. Hoc etiam totum consideravi, & applicui animi mei ad cognoscendum omne opus quod geritur sub sole, & tempus quo homo dominatur est homini ut noceret ei. Tunc etiam vidi impios sepultos redire: & quomodo in loco sanctitatis recesserint, nihilominus oblivioni traditum esse in tribus quod tanta fecerint: at hoc etiam vanitas. Quia non illi co sumitur vindicta à facinorosis, propterea roboratur animus hominum intra ipsos ad perpetrandum scelus. Qui peccat, centum mala committit, at tamen prorogat illi penam Deus. Scio etiam quod bonum evenit iumentibus Dominum, qui eum reverentur. Impio autem non erit bonum, neque prorogabit dies, non secus ac umbra: quia Deum non reveretur. Est vanitas que usu venit super terram: Sunt videlicet iusti quibus obtingit quasi facerent opera impiorum: & sunt impii quibus obtingit quasi facerent opera iustorum: atque dixi, Hoc vanitas est.**

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الثامن *

CAP. VIII.

1 **Quis cognovit sapientes? & quia non sermone interpretationem? Sapiencia homini lucidum reddit vultum ejus: & qui cavet pudore, odiosum reddit quibus sumus. Os regis ut regis, & ne sit precepti in juramento Domini. Non qui defecit à conspectu illius, non permanebit in testimonio malo: quoniam quicquid voluerit, facit. Loquatur ut rex potestate potest, & quis dicit? Quid fecisti? Qui servat preceptum, & distinquat expartitur sermone malum. Et cor sapientis novit opportunitatem sapientia: Quis cavet rei invenit opportunitatem & iudicium: quia non reperitur qui sciat: quia scientia hominis multa est super ipsum: Quia non reperitur qui sciat futurum: quia enim ipse rem indicat quomodo sit futura? Nemo dicitur: quis potestatem habet in ventum, ut impediat ventum: neque reperitur qui potestatem quam exerceat in diem mortis, (vel, ut alibi dicitur, neque reperitur qui potestatem habeat imperandi diei mortis): neque reperitur emissio in die belli: neque impietas iumentum servandi, cum qui ex ipsi facultates acquirit. Hoc etiam cum rebus omnibus cognovi. Præterea cor meum adieci ad omnem actum qui sub sole exerceatur: ex iis rebus quibus homo dominatur: in popti damnum ac nocummentum. Et tunc vidi impios ingredientes ad id è conspectu sancti in sepulchra, & obisse, ac laudatos fuisse in ubi quæ sit in terra: Repertum videlicet iustum quibus obtingit secundum opus impiorum: & reperitur impius quibus obtingit secundum opus iustorum: unde dixi, Ræ à hoc vanitas est.**

קהלה :

sub homini bonum non quod... et laudavi ego laudavi Et...
15 ושבחתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם חוץ...
16 השמש כי לאכל ולשתות ולשמח והוא ילונ...
17 בשמחתי כי לאכל ולשתות ולשמח והוא ילונ...

CAP. IX. ט

hoc omne declarandum ad &... et laudavi ego laudavi Et...
15 ושבחתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם חוץ...
16 השמש כי לאכל ולשתות ולשמח והוא ילונ...
17 בשמחתי כי לאכל ולשתות ולשמח והוא ילונ...

Verfio VUL. LAT.

Laudavi igitur laetitiam, quod non esset homini bonum sub Sole, nisi quod comederet, & biberet, atque gauderet: & hoc solum fecit auferret de labore suo, in diebus vite suae, quos dedit ei Deus sub Sole. Et apponit cor meum ut scirem factum, & intelligerem diffinitionem quae versatur in terra: est homo, qui diebus & noctibus somnium non capit oculis. Et intellexi, quod omnium operum Dei nulla possit homo venire ratione, eorumque sit laboraverit ad querendum, tantum minus inveniat: etiam si dixerit sapiens se nosse, non poterit repetire.

CAP. IX.

Omnia haec tractavi in corde meo, ut curiosè intelligerè: Sunt iusti atque sapientes, & operantes eorum in manu Dei: Et tamen nescit homo, utrum a more an odio dignus sit: Sed omnia in futurum servantur incerta, eo quod universa aequè eveniunt iusto & impio, bono & malo, mundo & immundo, immolanti victimas, & sacrificia contententi: licet bonus, licet et peccator: ut perjurus, ita & ille qui verum deoratur. Hoc est pessimum inter omnia, quod sub Sole fuit, quia eadem cunctis eveniunt, unde et corda filiorum hominum implentur malitià, & contemptum in vita sua, & post haec ad inferos deducuntur. Nemo est qui semper vivat, & qui huic rei habet iudicium: melior est canis vivus leone mortuo. Viventes enim sciunt se esse mortuos, mortui vero nihil noverit amplius, nec habent ultè mercedè: quia oblitivum tradit ea memoria eorum. Amor quoque, & odium, et invidiæ simul perierit, nec habent partem in hoc seculo, & in opere quod sub Sole geritur.

Verfio GRÆC. LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA. Et laudavi ego laetitiam: quia non est bonum homini sub Sole, nisi comedere, & bibere, & letari. Et apponit cor meum ut scirem factum, & intelligerem diffinitionem quae versatur in terra: est homo, qui diebus & noctibus somnium non capit oculis. Et intellexi, quod omnium operum Dei nulla possit homo venire ratione, eorumque sit laboraverit ad querendum, tantum minus inveniat: etiam si dixerit sapiens se nosse, non poterit repetire.

CAP. IX.

Omnia haec tractavi in corde meo, ut curiosè intelligerè: Sunt iusti atque sapientes, & operantes eorum in manu Dei: Et tamen nescit homo, utrum a more an odio dignus sit: Sed omnia in futurum servantur incerta, eo quod universa aequè eveniunt iusto & impio, bono & malo, mundo & immundo, immolanti victimas, & sacrificia contententi: licet bonus, licet et peccator: ut perjurus, ita & ille qui verum deoratur. Hoc est pessimum inter omnia, quod sub Sole fuit, quia eadem cunctis eveniunt, unde et corda filiorum hominum implentur malitià, & contemptum in vita sua, & post haec ad inferos deducuntur. Nemo est qui semper vivat, & qui huic rei habet iudicium: melior est canis vivus leone mortuo. Viventes enim sciunt se esse mortuos, mortui vero nihil noverit amplius, nec habent ultè mercedè: quia oblitivum tradit ea memoria eorum. Amor quoque, & odium, et invidiæ simul perierit, nec habent partem in hoc seculo, & in opere quod sub Sole geritur.

TARGUM.

שבחתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם חוץ...
15 ושבחתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם חוץ...
16 השמש כי לאכל ולשתות ולשמח והוא ילונ...
17 בשמחתי כי לאכל ולשתות ולשמח והוא ילונ...

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Et laudavi ego gaudium Legis, quia non est bonum homini in seculo hoc sub Sole, nisi tantum comedere & bibere & gaudere in labore suo, & pro parte sua quae data est ei ex coelo, atque non extendere manum suam in rapinas & violentiam, & hoc conduceret illum in pacem ad scilicet illud, & accipiet mercedem perfectam pro labore suo quo laboravit in integritate omnibus diebus vite suae quos dedit illi Dñs in seculo hoc sub Sole. Quemadmodum dedit cor meum ad sciendum sapientiam Legis, & ad videndum negotium quod fit super terram, etenim sapiens etiam qui vult studere in Legge, & invenire sapientiam, labor est illi: nam etiam interdum non quiescit, & noctu somnium oculis suis non videt. Et vidit ego omne opus fortitudinis Dñi, quoniam terribilis est: & non est factus homini inveniendi opus fortitudinis Dñi quod factum est in mundo hoc sub Sole, quando labo avertit homo ut inquirat id quod futurum est ut fiat, non inveniet: & etiam si dixerit vir sapiens in dicto suo, ut sciat id quod futurum est ut fiat in fine diei, non licebit illi invenire.

CAP. IX.

Et tamen nescit homo, utrum a more an odio dignus sit: Sed omnia in futurum servantur incerta, eo quod universa aequè eveniunt iusto & impio, bono & malo, mundo & immundo, immolanti victimas, & sacrificia contententi: licet bonus, licet et peccator: ut perjurus, ita & ille qui verum deoratur. Hoc est pessimum inter omnia, quod sub Sole fuit, quia eadem cunctis eveniunt, unde et corda filiorum hominum implentur malitià, & contemptum in vita sua, & post haec ad inferos deducuntur. Nemo est qui semper vivat, & qui huic rei habet iudicium: melior est canis vivus leone mortuo. Viventes enim sciunt se esse mortuos, mortui vero nihil noverit amplius, nec habent ultè mercedè: quia oblitivum tradit ea memoria eorum. Amor quoque, & odium, et invidiæ simul perierit, nec habent partem in hoc seculo, & in opere quod sub Sole geritur.

15 * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** بِإِنَّهُ نَبِيٌّ هَذَا، وَكَمْ هَذَا حَقُّهُ لَسَانِ عَصْفَرٍ : إِذَا حَتُّوا قَلْبًا
قَاصِرُ السُّبْحَانِ * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** هَذَا هَذَا نَهَى هَذَا كَمَا حَمَدَهُ نَهَى هَذَا سَمِعَهُ رِيَاءَ هَذَا كَمَا كَلِمَتَا
16 **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** هَذَا هَذَا نَهَى هَذَا كَمَا حَمَدَهُ نَهَى هَذَا سَمِعَهُ رِيَاءَ هَذَا كَمَا كَلِمَتَا
17 **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** هَذَا هَذَا نَهَى هَذَا كَمَا حَمَدَهُ نَهَى هَذَا سَمِعَهُ رِيَاءَ هَذَا كَمَا كَلِمَتَا

* قِيلَانِ * وَ

CAP. IX.

1 **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** هَذَا هَذَا نَهَى هَذَا كَمَا حَمَدَهُ نَهَى هَذَا سَمِعَهُ رِيَاءَ هَذَا كَمَا كَلِمَتَا
2 **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** هَذَا هَذَا نَهَى هَذَا كَمَا حَمَدَهُ نَهَى هَذَا سَمِعَهُ رِيَاءَ هَذَا كَمَا كَلِمَتَا
3 **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** هَذَا هَذَا نَهَى هَذَا كَمَا حَمَدَهُ نَهَى هَذَا سَمِعَهُ رِيَاءَ هَذَا كَمَا كَلِمَتَا
4 **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** هَذَا هَذَا نَهَى هَذَا كَمَا حَمَدَهُ نَهَى هَذَا سَمِعَهُ رِيَاءَ هَذَا كَمَا كَلِمَتَا
5 **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** هَذَا هَذَا نَهَى هَذَا كَمَا حَمَدَهُ نَهَى هَذَا سَمِعَهُ رِيَاءَ هَذَا كَمَا كَلِمَتَا
6 **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** * **قَاصِرُ السُّبْحَانِ** هَذَا هَذَا نَهَى هَذَا كَمَا حَمَدَهُ نَهَى هَذَا سَمِعَهُ رِيَاءَ هَذَا كَمَا كَلِمَتَا

Hæc enim omnia cordi meo indidi, tumque hoc deprehendit cor meum: Quod iusti ac sapientes, & opera eorum sunt in manu Dei: & amorem pariter ac odium ignorat homo: quicquid ob oculos habet, vanitas est. Omnibus uni sicut alteri par casus contingit, iustis & impiis, bonis ac malis, puris impuriq;e, sacrificanti & non sacrificanti; ut probro, sic peccatori; ut juratori, sic ei qui à iuramentis abhorret. Hoc pessimum est inter omnia que usu veniunt sub sole, quia casus idem omnibus. Quin etiam cor hominum implerum est malitia, & error improbus insidet in corde vitæque ipsorum, & eorum finis ad mortuos. Quicumque particeps est cuiuscunque vitæ, spem habet: canis enim vivus, melior est leone mortuo. Nam vivi sciunt se morituros: at mortui nihil sciunt: nec habent amplius mercedem, quia oblivione delecta est memoria ipsorum: Tum amor, cum odium, tum invidia ipsorum jampridem perit, nec partem habent amplius in æternum in iis omnibus que sunt sub sole.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 **وَمَنْ لَتَّ بَابَ السُّبْحَانِ** * **لَتَّ بَابَ السُّبْحَانِ** لَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ كَيْفَ السَّمْسِ حَطًّا صَاحِبًا سَوِيًّا مَا يَأْكُلُهُ وَيَسْرِبُهُ
16 **وَمَنْ لَتَّ بَابَ السُّبْحَانِ** * **وَمَنْ لَتَّ بَابَ السُّبْحَانِ** لَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ كَيْفَ السَّمْسِ حَطًّا صَاحِبًا سَوِيًّا مَا يَأْكُلُهُ وَيَسْرِبُهُ
17 **وَمَنْ لَتَّ بَابَ السُّبْحَانِ** * **وَمَنْ لَتَّ بَابَ السُّبْحَانِ** لَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ كَيْفَ السَّمْسِ حَطًّا صَاحِبًا سَوِيًّا مَا يَأْكُلُهُ وَيَسْرِبُهُ

Et tandem ego lætavi, quod non sit homini sub sole fors salax præter id quod comedit ac bibit, & quo fruitur: atque hæc cum eo vadit pro labore i, sicut, dicitur vitæ suæ, quos concessit illi Deus sub sole. Præter animi num ad res adjecti, ut scivim sapientiam, & insipientem negotium negotium quod exercetur in terra: illud enim excecatur, neque die neque nocte afficitur somnus in oculis ejus. Quod cognovit universæ Dei opera, & quod semini possibile sit opus invenire in verborum conditio sub sole. Quamvis laboraret homo in his persequendis, non reperiret illa. Quin etiam quicquid scire proponit sapiens, reperiri nunquam poterit.

* الفصل التاسع *

CAP. IX.

1 **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ**
2 **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ**
3 **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ**
4 **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ**
5 **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ**
6 **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ** * **لَنْ هَذَا كَلِمَةٌ مَكْنِيَةٌ لِقَلْبِي وَعَرَفْتُ قَلْبِي هَذَا كَلِمَةٌ**

In enim totum concessi cordi meo, utique totum cognovit cor meum; iustos ac sapientes, imò etiam opera eorum in manu Dei esse; & hominem quidem nec amorem nec odium scire. Omnia in conspectu eorum vana sunt. In omnibus eorum negotii casus idem accidit iusto & impari, probro & improbo, mundo & immundo; tam eique sacrificas, quam qui non sacrificat; ut homo inter vos, ita & peccatori & huic & illi parati, sic qui timeat jurare. Hæc res est pæfata inter omnia sub sole condita, quod casus idem sit omnibus. Præterea dixi filios hominum plenas esse malo animo, & in corde ipsorum eblatiquidem inesse quærendi vitæ, & quod ab eorum toto est, ad mortuos tendere. Nam communicare aliquem a cum vitæ in vitæ omnibus, res est optatæ: hoc: quandoquidem casus ipse vitæ melior est leone mortuo. Non videtur se morituros: mortui verò non exant, nihilque sciunt; nec habent ulterius premium, quia oblivioni iam tradita est memoria eorum. Quia etiam amor ac odium, & emulatio ipsorum iam perit, nec sortem habent amplius in aeternum in illa se qua se sub sole.

أَيْضًا إِلَى الْآيَاتِ *
1

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

- 7 **اگر اچھا صبر باہر کھسبو. ہر جگہ حد کھڑا کھڑا. سنبھلو. ڈھگلا ژر ریحہ اگتہ** * Agedum comed cum letitia panem tuum, 7
 8 **دھکھڑو. * دھکھڑو. تہاسہ سہسہ سہسہ سہسہ. دھکھڑو جہ زغبو. ڈھکھڑو اگتہ** & vinum tuum bono animo bibe, quia Deo
 9 **ہر جگہ سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ** placent opera tua. Omni tempore cantu
 10 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** ne desit. Et fruire vitâ cum uxore quam di
 11 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** ligis, eundis diebus frivolet vitæ tuæ : hæc est
 12 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** enim pars tua in vita tua, & in labore tuo est
 13 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** quod sub sole fatigaris. Quicquid operari potest
 14 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** manus tua, dum polles viribus, facio : quia
 15 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** nec opus, nec ratio, nec scientia, nec sapien
 16 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** tia est in inferno, ad quem tendis. Coover
 17 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** sus deprehendi sub sole, quod neque veloci
 18 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** tum sit cursus, neque bellum robustorum,
 19 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** neque sapientum panis, neque prudentum
 20 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** vitæ, neque peritorum gloria : tum quia
 21 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** tempus & fortuna omnibus accidit : Tum
 22 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** quia ignorat homo tempus suum. Ut pisces
 23 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** qui capiuntur sægenè improbis & ut aves que
 24 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** capiuntur laqueo, ita capiuntur homines tem
 25 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** pore infausito quod extemplo ruit in ipsos.
 26 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** Hanc etiam vidi sapientiam sub sole, & maxi
 27 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** ma quidem est apud me. Urbs erat parva, &
 28 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** homines in ea pauci : hanc invasit rex magnus,
 29 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** & obsedit eam, & extruxit adversus eam
 30 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** aggeres : Repertus est autem in ea vir pau
 31 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** per sapiens, qui pauper liberavit suâ fa
 32 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** pientia urbem illam ; nemo tamen recor
 33 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** datus est viri illius pauperis. Unde dixi ego
 34 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** meliorem esse sapientiam fortitudinis, & sa
 35 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** pientiam pauperis esse despectam, ejusque
 36 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** sermones minime audiri : Et verba sapien
 37 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** tum patiens audiri, quam clamorem prin
 38 **دھکھڑو سہسہ سہسہ سہسہ سہسہ. ڈھکھڑو اگتہ. ڈھکھڑو سہسہ سہسہ** cipis stulti.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

- 7 **تعالم كل حبرك يعرج واسرب حبرك يعقب صالح * وان الله قد ارنصي صايحك * في**
 8 **كل اوان وتلكن ثيابك بئسا * ولا يعون راسك رينا ينصب عليه * وايصي حياتك**
 9 **مع المرأة التي احببها كافة ايام حياة بطالتك * الايام التي متكمها تحت الشمس ***
 10 **جميع ايام باطلتك * فان هذا حظك في حياتك وفي تعبك الذي تبعه انت تحت**
 11 **الشمس * كلما عسى تحده يدك * ذاك عمله اعلم نظير وديك * فان احببتم ليست فيه**
 12 **صالحه ولا فخر ولا علم ولا حكمة * حيث تمصي انت هناك * التفتت وعرقت تحت الشمس**
 13 **ان السعي ليس الاغفاء * ولا اكره الاقواء * ولعمري ولا اكبر الحكماء * لا العنا للعهاء * ولا**
 14 **الملك للعلماء * لان الوقت والالقاء يلقاهم كلهم * والكدية وما يعرف الانسان وفيه كالسماك**
 15 **المصيد في سبكه روية * وكالظير المصيد من فوج * مثل هذا يعنص انسا الناس في**
 16 **وحي حبست سوي * ادا سعط علمهم بعينه * وهذا لعبري عرفه حكمة تحت الشمس * وهي**
 17 **لذي عظمه * ان مدسه لطيفه فيها ناس قليل فويل اليها ملك عظيم * فاطاط لها وابسا**
 18 **عليها فصلا يرحبه عظمه * فوجد فيها رجة حكما فقيرا * وسلم ذاك المدينه وجالصها**
 19 **حكيمه * ولم يذكر اسان فجه ذلك الرجل العفير * فقلت اما الحكيمه صالحه افضل من**
 20 **العدو * وحكيمه العفير مرفوضه * وكلامه ليس سموعه * اولئك الحكماء سمع ببياحه**
 21 **اكثر من هتاف ذوي السلطان في مسارهم**
 22 **ui, comede panem tuum cum letitia,**
 23 **ate, & bibe vinum tuum bono animo,**
 24 **quantum Deus jam apprehavit opo. a tua.**
 25 **Quousa tempore cananda sunt respicenda**
 26 **tas, neque caveat caput tam alto super**
 27 **ipsum fundendo. Et fruce vitâ tua**
 28 **cum uxore quam diligis, cunctis die-**
 29 **bus vite venietatis tue, diebus inquam**
 30 **qui tibi concessi sunt sub sole, cunctis**
 31 **diebus vivitatis tue; quoniam hæc sit po-**
 32 **ratio tua in vita tua, & in labore tuo**
 33 **quod laboras sub sole. Quicquid forte**
 34 **manu tua occurrat agendum, ipsum age-**
 35 **to pro virili tuo, non nulla est æs,**
 36 **neque cogitatio, neque scientia, neque**
 37 **sapientia in inferno, quod is est infernus.**
 38 **Conversus me deprehendi sub sole cur-**
 39 **sus non esse levium, neque sortium**
 40 **prælium, imò nec faciem quidem sci-**
 41 **pientiam, nec opes prudentiam, nec cru-**
 42 **ditionum graviam : quoniam opportuni-**
 43 **tas & fortuna his omnibus contingit.**
 44 **Et revera nesci homo suam opportuni-**
 45 **ritatem, ut pisces rei noxiæ capi,**
 46 **inque volucres laqueo capi, sic illu-**
 47 **quantur filii hominum frustra adver-**
 48 **sus tempore, quoniam in eos invasit ex**
 49 **improvisis. Et hoc sanè sapientiam esse**
 50 **deprehendi sub sole, eaque apud me**
 51 **maximam : Quod nimium urbs que-**
 52 **dam erat elegans, paucus se quos in-**
 53 **minibus : ad hanc accedens rex mag-**
 54 **nus obsedit eam, & murum adver-**
 55 **sus eam extruxit in vallissimam plate-**
 56 **am. Inventus est autem in ea vir quidam**
 57 **sapiens, pauper : atque is urbem cri-**
 58 **psit ac liberavit suâ sapientia : nemo**
 59 **tamen recordatus est prudentiam homi-**
 60 **ni illius pauperis. Quapropter ego**
 61 **dixi sapientiam meliorem ac profici-**
 62 **entiam esse robore, sed sapientiam pau-**
 63 **peris esse abjectam, ejusque verba non**
 64 **audiri. Sermones sapientium audiri**
 65 **in majore cum tranquillitate, quàm**
 66 **clamor portæ prædiorum in concita-**
 67 **vi suo.**

multum bonum perdet unus peccator & c.

Verfio VUL. LAT.

Verf. GRÆC. LXX. Interp. cum Transl. LAT.

טובת חכמה מכל קרב וחכמה אחרת יאמר טובה הרבה...
preciosum & dignum...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

Mellior est sapientia, quam arma bellica...
1 Mulca morientes peridunt...
2 Preciosior est sapientia & gloria...

1 Αγαθὴ σοφία ἀπὸ ὅλης ἀγαθῆς...
2 Μῦθος ἀναψύσας...
3 Μῦθος ἀναψύσας...

חכמה מבורכות מכלות מעט: לבחכמה לימינו...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

3 Si spiritus potestatem habentis ascenderit super te...
4 Si spiritus potestatem habentis ascenderit super te...

4 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...
5 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...

מלפני השליט: נחמו חכמך...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

5 Et malum q̄ vidi sub Sole, quafi per errorem egrediens à facie principis...
6 Principis: Positum stultum in digitoris subtillis...

6 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...
7 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...

קרה הכבוד הוא לא פעם קלקל וחליים יגבר...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

7 bitur ab eis. Si retulimur ferri ferrum, & hoc non ut prius, sed hebetatum fuerit, multo labore exacuatur...

8 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...
9 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...

אין ויחזו להבלי השווא: רבדי רבדי רבדי רבדי...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

11 Si mordet serpens in silentio, nihil eo minus habet qui occultè detrahit. Verba oris sapientis gratia: & labia insipientis præcipitabunt eum...

12 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...
13 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...

אילו ארץ שפלת גער ושירי בקר ואכילו...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

14 Labor stultorum affligit eos, qui nesciunt in urbe pergere. Væ tibi terra, cuius rex perierit...

15 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...
16 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...

TARGUM.

טובא חוכמת חכמים בעון עקמת יתיר סו פני קרבא בעון אפיהורו קרבא ונקרא חכבא...

Mellior est sapientia [quae] reddit sapientes in tempore afflictionis, quam vasa bellica in tempore inmundi: & vir peccator unus qui est in generatione, occasionem affert ut prædatur bovium magnam eum mundo.

ET concupiscentia mala que manet juxta portas cordis eius, sic fecit mulca, quod causam adferat mortis in mundo, aded ut tradat sapientem in tempore quo peccat & corruptum nomen bonum quod simile fuerat antea...

ויצא בישאדשקו על תרעו לכה הכיבוקא וגוים מוחא בעלמא על דמסרי חכמיא...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

17 Mulca morientes peridunt unguenti. Preciosior est sapientia & gloria, parva et ad tempus stulticia. Cor sapientis in dextera ejus, & cor stulti in sinistra illius...

18 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...
19 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναβῆ...

בבוסמנו ובמה יא יקויר יתיר מן חוכמתא חכמינו ועוטר שירינו נבד דטפשו חויה ועיר...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

19 Principis: Positum stultum in digitoris subtillis, & divites fere deorum. Vidi servos in equis, & principes ambulantes super terram quasi servos. Qui fodie foveam, incidit in eam: & qui dissipat sepem, mordebit eum coluber...

20 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...
21 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...

בבוסמנו ובמה יא יקויר יתיר מן חוכמתא חכמינו ועוטר שירינו נבד דטפשו חויה ועיר...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

21 In principio mundi factus est homo, & in fine mundi factus est homo. In principio mundi factus est homo, & in fine mundi factus est homo...

22 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...
23 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...

בבוסמנו ובמה יא יקויר יתיר מן חוכמתא חכמינו ועוטר שירינו נבד דטפשו חויה ועיר...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

24 Mulca morientes peridunt unguenti. Preciosior est sapientia & gloria, parva et ad tempus stulticia. Cor sapientis in dextera ejus, & cor stulti in sinistra illius...

25 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...
26 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...

בבוסמנו ובמה יא יקויר יתיר מן חוכמתא חכמינו ועוטר שירינו נבד דטפשו חויה ועיר...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

26 Mulca morientes peridunt unguenti. Preciosior est sapientia & gloria, parva et ad tempus stulticia. Cor sapientis in dextera ejus, & cor stulti in sinistra illius...

27 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...
28 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...

בבוסמנו ובמה יא יקויר יתיר מן חוכמתא חכמינו ועוטר שירינו נבד דטפשו חויה ועיר...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

29 Mulca morientes peridunt unguenti. Preciosior est sapientia & gloria, parva et ad tempus stulticia. Cor sapientis in dextera ejus, & cor stulti in sinistra illius...

30 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...
31 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...

בבוסמנו ובמה יא יקויר יתיר מן חוכמתא חכמינו ועוטר שירינו נבד דטפשו חויה ועיר...
1 יבדו מות יבאשו יבאשו יבאשו

32 Mulca morientes peridunt unguenti. Preciosior est sapientia & gloria, parva et ad tempus stulticia. Cor sapientis in dextera ejus, & cor stulti in sinistra illius...

33 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...
34 Ἐάν τις ἐπί τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀναבῆ...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18. * Meliorem esse sapientiam instrumentis belli. 18. cis: & peccatum unum plurima bona deperdere.

* قِيلَانِ * * ت *

CAP. X.

1. * Ut musca mortuus foetidum reddunt vas 1 unguenti suavis. Præponderat sapientie & gloriæ multæ, modica stultitia. Cor sapi- 2 entis est in dextera ipsius, cor autem stulti in sinistra ipsius. Imò etiam stultus quum 3 per viam graditur, vaxors est: & quicquid cogitat, dementia est. Si spiritus principis 4 efferatur in te, ne deferas locum tuum: quia curatio remittit peccata multa. Est malum 5 quod vidi sub sole quædam errorem prodeun- tem in conspectum principis: Sedere 6 stultum in summo fastigio, divites autem in humilitate federe. Vidi servos in equis, & 7 principes quasi servos super terram ambulantes. Qui fodit fossam, incidit in eam: 8 & qui sepem aperit, mordebit cum serpens. 9 Qui transfert lapides, dolore circa illos afficietur: & qui findit ligna, laborat in eis, Si ferrum hebetetur: idemque vultum 10 perturbat, & oculos multiplicat: at sapi- entia gnavis est emolumentum. Si morde- 11 at coluber, absque incantatione non est in incantatore emolumentum. Verba oris sapi- 12 entis, laus: labia verò stulti demergunt eum. Initium verborum oris ejus, stultitia: & fi- 13 nis oris illius, dedecus atrox. Sultus etiam 14 verba multiplicat. Nescit homo quid fuerit, & quid post ipsum futurum sit, quis indica- 15 bit ei? Labor stultorum fatigat eos, quia 16 nesciunt urbem adire, Væ tibi civitas cu- jus rex est puer, & cujus magnates manè comedunt.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18. * Sapiencia melior est instrumentis belli. 18. cis: & quam quis unum commisit pec- catum, justitiam facit multorum bono- rum.

* الْعَصَلُ الْعَسْرُ *

CAP. X.

1. * الدباب المايب يعمن ويفسد طرف ريب طيب * قليل من الحكمة كرم افضل من 1 سيف العباد الكريل * قلب الحكيم من يمانه * وقلب العبي من يسراه * ولعمري ان 2 العبي اذا مصي في طريق يعون قلبه * وعلمه اللطيف في جميع الاسماء عبادوه هو * 3 اذا صعد النيك روح المنسلط فك سركن له موضعاً * فان السعا يسكن خطايا عظيمة * 4 يكون سرور عروب كبح الشمس * لمن قد خرج بعين احببارة من حصن وجه المنسلط * 5 اعطي به العبي في معالي جسمه * والاعيناء يجلسوا في حال دليل * رايب عبيد على 6 الكيل * وروساء ماسلمين على الارض كالعبيد * من يكفر هونه يسقط فيها * ومن ينعص 7 سناجا تلذعه حيه * من يوقع سخان يعذب لها * من يسقى خطبا يعطب به * ان 8 سعط الكندك عليه * وهو قد ارجح وجهها وايد فود * والحكمة فصل السجاج * ان 9 لدعنه اكين في مسارية فما يوجد للراي فصل * اقول قم الحكيم منه * وسعنا العبي 10 تعريفات * مبداء اقول فيه عبادوه * وهايه فيه اعوجاج حبيب * والعبي يكفر اقوله * 11 وما يعلم الانسان ما هو الكاين وما هو العبيد ان يكون * لان من يكفر بما وراءه * تعب 12 الاعيناء بنعمهم * الذي ما يعرف السلوك في المذنبه * الاويل لك ايها المذنبه ايي 13 مذكرك ساب * وروساءك يا اكون بالعداد * 14

Musca mortuus mucidum reddunt 1 & corrumpunt vas olei suavissimi. Parum sapientia honorabilis est quam gloria stultitia multa. Cor sapientis 2 est ad dexteram ipsius, & cor insipientis ad sinistram ipsius. Et profectus 3 insipientis, quam per viam incidit, cor deficit: & deficit rationis ejus in rebus omnibus, stultitia est. Cum 4 ascendit ad se spiritus potestatem habentis, ne relinquat ei locum: nam fanitas veritatis grandia peccata. Sunt 5 mala que deprecandi sub sole, quale est ejus qui egreditur in circuitu e conspectu principis. Et ejus loco sufficit 6 tur stultus in summis sublimitatibus, divitiibus interim in humis conditione se lenitibus. Vidi servos in equis, & 7 principes super terram incedentes more servorum. Qui foderit fossam, inci- 8 dat in eam: & qui demolitur macerian, mordebit eum coluber. Qui 9 lapides erigit, percutiabitur in eis: qui findit ligna, percutiabitur in illis. Si rec-dat in eum serpens, quod & vul- tum segenem reddat, & vires confir- mat: verum sapientia est generosus hominis emolumentum. Nulla repri- 10 tur in venefico virgus, si mordeat eum coluber dum sua profert secreta. Elo- 11 quia oris sapientia, gratia: & labia stulti implicane eum. Exordium ser- 12 monum oris ejus, insania: & fins oris ejus, obliquitas perverfa: & fins mea stultus multiplicat sermores suos. Nescit autem homo quid futurum sit, quisque se futurum: quis enim indi- 15 caret et quid futurum sit? Labor stultorum vexabit illos, qui nesciant ambulare per urbem. Væ tibi civitas, 16 cujus rex est adolescens: & cujus prin- cipes manè vescuntur.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17. * O te beatam civitatem cujus rex ingenius est, & cujus magnates suo tempore comedunt, ad strenuitatem, & non ad comptotandum. Per pigritiam inclinabitur contigatio. 18. * Et per remissionem manuum perfillabit domus. Ad hilaritatem facta sunt panis & vinum atque oleum, ut viventes exultarent: pecunia vero quidem eos deprimit ac ledit. Ne in mente quiescat tua regi maledixeris: & in cubiculo cubilis tui ne maledicas diviti: nam volucere coeli deferret vocem tuam, & dominus volucris patefaciet sermones tuos.

* مقارن * م *

CAP. XI.

1. * Mitte pacem tuam super aquarum superficiem, quia post multos dies reperies illum. Da portonem septem, imo octo: quia nefcis quid mali fuerit super terram. Si nubes impleantur pluvia, super terram effundentur. Et si lignum cadat ad Austrum, aut in plagam Aquilonarem, quocumque ceciderit lignum, ibi manebit. Qui ventum observat, non feminabit: & qui spectat nubes, non metet: Quotiam nefcis quae sit via venti. Et enim praegnantem quae concipit, sic ignora opera Domini omnia quae faciunt. Quolibet mane femina semen tuum, & vespere ne remittas manum tuam: nefcis enim utrum prosperet sit habiturus, an hoc, an illud: quod si utrumque simul, eo meliora. Gratum est lumen & jucundum oculis, praesertim vero solem videntibus. Nam si multis annis vivat homo, in illis omnibus letetur, & recordetur diem tenebrarum, quoniam plurimi erunt: quicquid venturum est, vanitas est. In diebus adolescentiae tuae latere adolescens, & fucere bonus, & ambula in viis cordis tui, & in aspectu oculorum tuorum: ad scito quod pro his omnibus inducet te Dominus in judicium.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17. * معبوطه انت ايمها الارض الذي ملكتك ابن حمر * وورسكك يا كرون في وفي الطعام يعود وما يحككون * بانواع الكسل يحيي السعي * ويطلان الادي يذلف البيت * يصنعون اكبر حكا * واكبر يسر الاحياء * وكل الاسياء تذلل ويطيع للقصه * ومع هذا لا تلعنن انت في سريرتك ملكا * وفي حراين مساكينك لا تلعنن موسرا * فان طابرت السماء يسير صوتك وهو الاجاحه يحمر فوك *

CAP. XI.

* الفصل الحادس عشر *

1. * ارسل جبرك على وجه الماء فانك ستكده في كمن الايام * اعط السبعه نصيبا واسخ موقرا للعنيت * فانك ما تعرف ما يكون على الارض سيرير * اذا كلبت السكاتب المطر سكب على الارض * واذا سقطت حسبه من القبله واذا سقطت في موضع الشمال * حيث سقطت الكسبه هناك تكون * من يرصد الرياح ما يزرع * ومن يلبصر الى السكاتب ما يحصد * الامور التي لم يوجد فيها احد يعرف ما هو طريق الروح * كالعظام في بطن الكلبتي كذلك ما تعرف البرايا صلاح الله التي يعملها كلها * من العذوات ازرع روعك وفي الاسوات لا تظلي يدك بطاله * فانك ما تعلم انهما يلبت ويدسوا اما دا واما داك * وان اينعا كلاهما معا فذاك حظ صالح * والنور حلو وصالح للعينين ليدصر الشمس معه * لان الانسان اذا عاين سبعين كدين * يسير لهما وكلها ويندكر ايام الطلحه * فانها تكون كدين * كل امر وارو باطل * ايها الساب افرح في جدانيتك * وليبهرج قلبك في ايام سببتك * وتصرف عيني معيب في طرف قلبك * ولا تصرف في معاينتي عينيك * واعلم ان بعد هذا الاكروب سيكسر الله الي الذي يدون *

קדולת: יב

Verfio VUL. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

C A P. XII.

CAP. XII.

Cum Tractatione LATINA.

CAP. XII.

1 **וְכֵן אֶפְרָאֵךְ בְּיַם תְּרוֹחוֹךְ** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**
 2 **כָּפַי עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**
 3 **וְהַכּוֹכָבִים וְהַנּוֹשֵׁם אֶת הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**
 4 **וְהַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**
 5 **וְהַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**
 6 **וְהַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**
 7 **וְהַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**
 8 **וְהַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**
 9 **וְהַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**
 10 **וְהַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו** **עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאֵהוּ יַם הַיָּם הַרְחֵקוּ** **הַיָּם יִשְׁמַע אֶת אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּיָמָיו**

1 **M**emento Creatoris tui in diebus iuventutis tuae, antequam veniat tempus afflictionis, & appropinquet annus, de quibus dicas, Non mihi placent: Antequam tenebrelect Sol, & lumen, & luna, & stelle, & revertantur nubes post pluviam: Quod commovetur custodes domus, & turbantur venti fortissimi, & otiosae erunt molientes in minuto numero, & teobtefrent videntes per foramina: Et claudent ostia in platea, in humilitate vocis molucris, & conflurent ad volent volucris, & obfuscescent omnes filii carminis. Excelsa quoque timebunt, & formidabunt in via, florebit amygdalus, impinguebitur loculta, & dissipabuntur capparitis: quoniam ibit homo in domum aeternitatis suae, & circuibit in platea plangentes. Antequam rumpatur funiculus argenteus, & revertatur vitula aurea, & conteratur hydra super focet, & confringatur rota pulvis cisterne. Et revertatur pulvis in terram suam unde erat, & spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum. Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes, & omnia vanitas. Cumque esset sapientissimus Ecclesiastes, docuit populum, & enarravit quae fecerat: & investigans composuit parabolas multas. Quaevisit verba utilia, & concisere sermones rectissimos, ac veritate plenos. Verba sapientia sunt, & quasi clavi in alio defixi, quae magis ferunt confilia data sunt a pastore in re uno. His amplius, filii, ne requitas. Facies plures libros nulli est finis: si frequenter; mendicatio, carnis afflictio est: sine loquendi pariter omnes audiamus. Deum time, & mandata eius observa: hoc est enim omnis homo: Et cuncta, quae sunt, adducet Deus in iudicium pro omni errato, sive bonum, sive malum illud sit.

T A R G U M.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

C A P. XII.

1 **E**t esto memor creatoris tui, ut glorifices eum in diebus adolescentiae tuae, antequam veniant tibi dies mali, & perveniat super te annus, quibus dicas, Non est mihi in illis complacentia. Antequam mutetur splendor glorie faciei tuae, & assimilarur Soli, & lumen oculorum tuorum antequam obcectetur, & decor maxillarum tuarum a oculoqum obtenebretur, & pupillae oculorum tuorum, qui assimilatur stellis, antequam extingantur, palpebrae oculorum tuorum stillabunt lacrymas, ut nubes post pluviam. In die quo contremescit coxae tuae, & concutietur brachia tua, & deficient dentes oris tui, antequam possint masticare cibum, & caligabit oculi tui qui vident per cancellos capitis tui. Et erunt pedes tui ligati, ut non prodeant in platea, & recedet a te appetitus cibi; & excitaberis sine fomno tuo, causa vocis aviculae, nisi affuerit qui grassantur motus; & remittetur labia tua a diceodo caotico. Etiam facta quae antea fuerunt, timebis, melior coesurum; & tumulus levis, similis erit io facie nimis tuae monti excelsorum, tempore quo letis in via, & germinabit caput spinae tuae prae macie sicut amygdalus, & inflabuntur tibi pedum tuorum, & prohibebetis a habernaeculo, etenim declinat homo ad eundem in domum sepulchri sui, & circumdabunt angeli inquisitores iudicii tui, ut lamentantes qui circumstant per plateam ad scribendum iudicium rationis tuae. Antequam obmutescat lingua tua a loquendo, & sit contractus vertex capitis tui, & rumpatur fel tuum super jecur tuum, & decuratur corpus tuum in medium sepulchri tui. Et reddet caro tua quae creata est ex pulvere in terram, quemadmodum erat ab antiquo: & spiritus animae tuae redibit, ut stet in iudicio ante Dominum qui dedit illi tibi. Quando contemplatus est Selomoh rex Israel vanitates mundi huius, & vanitates quas faciunt filii hominum, dixit Ecclesiastes in verbo suo, Omnia vanitas. Et plus quam omnes filii hominum fuit Selomoh, qui vocatur Ecclesiastes, sapiens: & rursus docuit scientiam populum domus Israel, & attendit voci sapientium, & scrutatus est libros sapientiae, & in spiritu prophético a Domino composuit libros sapientiae, & parabolas intelligentiae multas valde. Quaevisit Selomoh rex, qui vocatur Ecclesiastes, sapientia sua iudicare iudicia super cogitationes cordis hominis, & sine testibus: propterea dictum fuit per spiritum prophetiae a facie Domini, Ecce jam scripta sunt in libro Legis per manum Moysi magistri Israel rectissima verba & fidelia, in dicto testium flabit verbum. Verba sapientium assimulantur stimulis & ligonibus, quae impellunt ad diceodo scientiam indigentes scientia, sicut docet stimulus bovem, & magistri Sanhedrin ductores viarum, & sermonum qui dati sunt per manum Moyses prophetae, qui pavit solus populum domus Israel in deserto manna & capedis. Et quod plus est per illis, filii mi monitus esto, ut facias libros sapientiae plurimos, adeo ut non sit finis, & ut studeas verbis Legis, conspicia quae defatigationem carnis. Finis verbi quod factum est in seculo occulte, totum futurum est ut publicetur atque divulgetur omnibus filii hominum: propterea verbum Domini time, & praecipe eius custodito, ut non peccet in secreto: quod si peccaveris, circumspedus esto ut te coovertas: nam huiusmodi decet esse viam omnis hominis. Etenim omne factum Dominus adducet in diem iudicii magni, & futurum est ut publicetur adversus omnem rem quae velata fuerit a filiis hominum, tam bonum quam malum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* مَقَالِي * نَت * * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 1
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 2
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 3
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 4
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 5
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 6
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 7
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 8
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 9
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 10
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 11
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 12
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 13
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 14
 * اُجْدِي زَقِيْرًا جَمُّ خُصْب. هِرْبَتَا صَعْدًا جَمُّ قَهْرِي. 15

Averte indignationem ab animo tuo, & amove malum a carne tua : nam peruerita & ignorantia sunt vanitas. Et memor esto Creatoris tui in diebus adolescentie tuae, antequam a Iuveniane dies asperi, & accedant anni de quibus dicas, Non delector illis. Atrequam tenebreſcat ſol, & ſpendor luna atque ſtellarum, & redeant nubes poſt pluviam. Quod die tremeſtus cultodes domus, & preſtiti robor agitantur, et ceſſabunt molentes eod quod in parvum numerum ſint redacti ; & obſcurabuntur ſpectantes per feneftras. Et fores claudentur in plateis cum exili ſonitu moleſtium, ſurgente ad vocem avicular, & deprimuntur omnes filii cantici : Excellium quod que metuet, & contremiſcet in viis ſuis, & emerget ſup eum vigilia, & germinabit amygdalus, & creſcet loculta, & diſſipabitur caparis, & deſinet inopia, eod quod repetat homo domum laboris ſui, & lugentes in plateis circumibunt. Antequam præcidatur ſonus 7 argenteus, & comminatur pomum aureum, & frangatur hydría ad fontem, & rota citrar ſuper puteum : Et revertatur pulvis in ter : ram qualis erat, & ſpiritus redcat ad Domini qui dedit illum. Vanitas vanitatum, ait Coheleth, vanitas vanitatum, omnia vanitas. Præterea, quia Coheleth fuit ſapientiffimus adeo ut doceret populum ſcientiam, & auſcultaverit, indicaverit, atque compoſuero proverbía plurima : Sumn opere quæſivit Coheleth ut inveniret ſermones jucundos, & in veritate ſcriptis ſermones veritatis. Verba ſapientum ſunt velut aculei, & velut clavi inſixi. Præpoſiti liminibus dati ſunt ab uno paſſore : Quare maxime eos, ſili mi, cave-to. Multos ſcribendi libros nullus eſt finis, & nimis ſermo labor eſt carnis. Summa ſermonis univerſi eſt, Omnia audi, & conſpectu Domini timeto, & præcepta illius ſervato : hoc enim eſt quod ab eodem opifice datum eſt culi bet homini. Cuncta namque opera Domini adducet in iudicium de quacunque re occulta vel aperta, ſive bona ſive mala.

Libri Coheleth finis.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 1
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 2
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 3
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 4
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 5
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 6
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 7
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 8
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 9
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 10
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 11
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 12
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 13
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 14
 * اَلْعَصْلُ النَّبِيَّ عَسْر * 15

Quin remove iram a corde tuo, et aufer malitiam a carne tua: quoniam adolescentia et iniquitas operatio vanitas est. Et recordare Creatoris tui in diebus adolescentie tue, ne forte veniant dies calamitatis tue, et adveniant anni quibus dicas, Non est in eis mihi volucri. Quando ſol ſit in lumen, lunaque et ſtelle nomium ſunt tenebris occupati, neque recurrunt nebulis poſt pluviam. In die qua contremiſcent ambo domus collidis, et occident ubi potenties, et ceſſabunt molantes: ceſſabit ſiquidem molituro enium, & deſicient ac tenebreſcent ſpectantes per foramina. Clodent etiam janua in ſoto, ad imbecillitatem vocis molivricis, & ſulcatantur vox ovili, & deſicient omnes filie carminum. Ad hoc proſpectabunt ab alto, eruntque terribiliter in via, & florabit amygdali, & pinguet loculta, & apparbit evaneſcet homo natus, & ceſpiter in domiciliu ſui ſu, et ingens ſperulit abouret foru. Tantiſſe dñ non reſtituit ſonus argenteus, nec revertit em ſu avi, et frangi-tur hydría ſecus fontem, & rotabitur rota ſuper puteu. Redeat pulvis in terru quod admodu fuerat, vedeatque ſpiritus ad Deu qui dederat illu. Inqui Coheleth, Vanitas vanitatum, res quidem omnes vanas ſunt. Et veru immenſu benefici: qui quadi Collee-tor ſapient fuerit, et hominem unu ſeculi doceno ſi ſcientia, et coſiderat: autu eius deus proveo biou. Multa ſi veru ſtudiu vacuoſi Collee-tor, ut inveniret dicta proverbialia, et ſcriptu viderit, ſermones veritatis. Dicta ſapientum ſunt: veluti ſimul bonum, et veluti clavi ligniti: dicta ſi iniqui qua iradido unu et veſtigia operu ſuorum ab uno paſſore, et ex viis augmentu ſunt conſecti. O ſili mi, hec obſerva. Ex pluriſimo libro in compaſſione nulla aſſeritur uaguq pau-teru utilitateſtatem in fruſtationu ovu lecti-tatione labor inſeſt ca mi. Et ut uno verbo dica, Audi, ſilma rei hac eſt: Deu time, et præcepta eius obſerva: oculibus enim homini hoc prædeſt. Nã Deo adigat univerſa: opo ſua ad iudicium, ut iudicentur de quacunque re in qua ſue unu negligent, ſi v. b. n. ſue mala.

Laus Deo temperata & perpetua.

Auxilio Dei exactis obſervis un eſt liber Eccleſiaſtiſti, qui eſt Vanitas vanitatum, à Salomone filio Davidis, qui regnavit ſuper filios Iſrael, conſcriptus.

שיר השירים

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

CAPUT I.

CAPUT I.

quod, canticum Canticum.

שיר השירים

שיר: canonicum
me Ofculetur . Salomon ipsi
שיר השירים
שיר: canonicum
me Ofculetur . Salomon ipsi
שיר השירים
שיר: canonicum
me Ofculetur . Salomon ipsi

שיר השירים

שיר: canonicum
me Ofculetur . Salomon ipsi
שיר השירים
שיר: canonicum
me Ofculetur . Salomon ipsi

שיר השירים

שיר: canonicum
me Ofculetur . Salomon ipsi
שיר השירים
שיר: canonicum
me Ofculetur . Salomon ipsi

שיר השירים

שיר: canonicum
me Ofculetur . Salomon ipsi
שיר השירים
שיר: canonicum
me Ofculetur . Salomon ipsi

שירי וחושפתין די אמר שלמה נבואה בלפני ישראל ברוח
בואה קדם רבו כל עלמה וי עסתי שירתא אחאפרו
בלמה נבואה די שידא רין משנת מן כולוון שרתא קמוי
ארכ נבואה די שרתא רין חובתיא ואתא שריא דשבתא ואת
עלוי פתח פופיה ואמר מומוד שיר לויא דשבתא שרתא
תעיתא אמר משה עם בני ישראל נבואה די כנוע להון מרי
עלמה יר ואמר רסוף פתחו כולוון ואמר חדא שרתא
דברין כתוב בנן שבתא משה ובני ישראל שרתא הליאתא
אמר ובני ישראל נבואה די שרתא יר לון פאר דרמיה
רברין כתוב בנן שבתא ישראל שרתא רביעיה אמר משה
נבואה די שרתא רין למפטר מן עלמא ואונס בהית עסא בת
ישראל רברין כתוב בנן שרתא שמה אומלל שרתא חמישה
אמר ויושע בר נון אפך קרבא כנעון וקמו ליה שמה
וסברא לחיון ושרי שער ופסקו מלמס שרתא פתח
פופיה איהו ואמר שרתא רברין כתוב בנן שבתא ויושע
קדם י שרתא שרתא אמרו ברוך דיבורה ביומא דמסרי
ית סקרא וית משרייה בור בני ישראל דברין כתוב
שבתא דיבורה וברק פר אבנעס שרתא שבעיה אמר
חננה מן ואתיהו בת ליה בר נון אמר י דברין כתוב
וצלא חנה כנוואה ואמר שרתא חמישה אמר דוד
מלכא ישראל על כל נבואה עבד ליה פתח פופיה ואמר
שרתא רברין כתוב בנן שבתא דוד נבואה קדם י שרתא
תשיעיה אמר שלמה מלכא ישראל ברוח קורשא קדם
רבו כל עלמה וי ושרתא שיריה שתדיו למיך בני
לילתא בעון דיפקין מליותא רברין כתוב ומפטר על דיו
דישעה נבואה רברין כתוב שרתא רין לון לחיה
כליל אתקדשוהו חנה דקסח וחרות לבא כעסא דאולין
לא חנואה קדם י תלותמין כשתיא כמני ומן וקל טבלא
למעל לטריא דיו ולמפלח קדם י תקופיא ישראל י שיקט
אמר שלמה נבואה ברוח שמה י דיה לבן אוינהא י דיה
דרשה סקרא רבא כתוב על חיון לחיה ושתא סקרי
משנת ותר מרא בנרא ויהוה מחמל עמן אפין כנבר
רשק ותר ברירה מן סניאות חחיתא רחב לו יחור משבין
עממיא לרית לקל נסח נבחרה רבית לעסא בת ישראל
ועו כל עממיא רי שמעו ית שמע נבחרה ואחרה סקרא ושמע
קוישא אשתמע בכל ארעא דיהו כידו כמשח רבנות ריהו
מתרבי על ריש מלכין וכתבין ובני נון חמו ציקא למקד
בת אורח טובה ביד יתקנון עלמא ריו ועלמא דאיהו
משכני בר נפיקו עסא רבית ישראל מספרין חוח מרביא
שכינתא מר עלמא קמיהו בעמורא קרענא בימסא ועשורא
דאשתא בליליא אמרו ציקי דא יהו רבו כל עלמא
נבריא בתר ותי רחשין בתר אורח טובה וקרוב יתן
בשפולא רטורא דסני ורב יר אוינהא מן פתח נבוא
דקוישא ותי ונתן בעסרין ותריון אחין דמכתבא בהון ותי רברין יהוון ועבת יח
אלהוהו ותי מתרחמין מבתר שעות עממיא וכל ציקאי דעברין דחקין קרמין יתן דמלכין
מן דרחמין יתן מקודד שחרה בר עבדו בית ישראל ית עלמא דאחקידו אפיהו בבני
יחשד שרין במשפני קרין ובר חבו מויובתא ואשתקל לחון סניא זיויקא אפיהו בללאכי
על דעברו ישראל למשכנא ושרת פניהו כשנתה די ומשה רבון סלוק לקועא ויוב
שלם פניהו ובין מלכין אל אמרת כשתיא ישראל כל קבל עממיא ללא חבין ותי
על די אנה קוריחה מבני על דעבדית מעוברין וסניא לישמשא וסניא רבוביא שקרא
אנו נרמי לאסתקפה חקוה רונא רי עלי ואלפוני למפלח מעיתכון ולהלכא בענימבוין
ולמרי עלמא די הוא אלהי לא פלחית ולא אלת פנימסייה לא ושרית ית פקדויה ותי
אוריחה הנדה בר מסאומיה רמשה נבואה למפטר מן עלמא אמר קדם י ליל קדם י
דעסא ריו עתדיו למחב ולמחלכא בלותא כעו חיי קרמי איקרו ויחסנטין ישרין בני
עממיא דקשין ותי חיון כחומר אכשרי שמשא ושרתא בחקופיהו ויטו ולמרי ריו ותי
ממשלון בני ערו בני רעשו וישמעאל די משחין לך טשחיון לחבריה אמ אנה
קורשא ריו הוא למשה נבואה אכשא לחול למחין ואתא כשתיא דמתיא לרביא שרתא
ונשח תהארחה לה תהארחה לך לא חול חיון ציקוא ותיא מסדרא צלוחא ער פס
ברוהאמרי רתה ותי מלכא לבנהא חקוה לנינו עיו למיד לברו בנשחא
ולברת קרשה ובהמיה וכתב ותי חפרניסו כלי ותיא ער ומן דאשלח מלכא כשתיא ותי
מבר יתחון בעית על משכניהו הוא ברת מקרא שרבי לחון דוד ושלמה רעא ישראל

Antica & laudes quae dixit Salomon propheta rex Israel per Spiritum sanctum coram Domino dominatore totius seculi. Decem cantica dicta fuerunt in hoc seculo isto, & hoc canticum laudabilis est omnibus filiis. Canticum autem dixit Adam in tempore quo dimissum fuit illi peccatum suum; & venit dies Sabbati, & protulit eum; aperuit os suum, & dixit psalmum cantici diei Sabbati. Canticum secundum dixit Moses cum filiis Israel in tempore quo dixit eis dominator seculi mare caeruleum; aperuerunt omnes [os suum], & dixerunt simul canticum; quoniam sic scriptum est: Tunc cecinit Moses & filii Israel. Canticum tertium dixerunt filii Israel in tempore quo datus fuit eis puteus aquae; sic enim scriptum est: Tunc cecinit Israel. Canticum quartum dixit Moses propheta quando pervenit tempus ejus ut disolveretur ab hoc seculo; & increpavit in eo domum Israel; quoniam sic scriptum est: Audite caeli, & loquar. Canticum quintum dixit Jofue filius Nun quando inivit praesidium in Gaboon, & steterunt ei Sol & Luna triginta & sex horis; & cesserunt dicere canticum; apernit ille os suum, & dixit canticum; sic enim scriptum est: Tunc cecit Jofue coram Domino. Canticum sextum dixerunt Barach & Deborah, in die quo tradidit Dominus Sifaram & exercitum ejus in manum filiorum Israel; quoniam sic scriptum est: Et cecinit Deborah & Barach filius Abinoem. Canticum septimum dixit Anna in tempore quo datus fuit ei filius a facie Domini; sic enim scriptum est: Et oravit Anna in prophetia, & dixit. Canticum octavum dixit David rex Israel pro omnibus miraculis quae fecit ipsi Dominus; aperuit os suum & dixit canticum; quoniam sic scriptum est: Et cecinit David in prophetia coram Domino. Canticum nonum dixit Salomon rex Israel in spiritu prophético coram Domino dominatore totius seculi. Canticum decimum dicitur fuisse filii captivitatis, quando egressi fuerunt de captivitate sua; quoniam sic scriptum est & declaratum per manus Eliae prophetae; sic enim scriptum est: Canticum istud erit vobis in gaudio, sicut in nocte qua sanctificata est sollemnitas Pascha, & letitia cordis sicut populi qui ambulat ut appareant coram Domino tribus vicibus in anno, in organis musicorum & voce tubae comex, ut ingredientur in montem Domini, & ut serviant coram Deo fortissimo Israel. Dixit Salomon Propheta: Benedictum nomen Domini, qui dedi nobis Legem per manus Moysi scribae magni scriptam in duabus tabulis lapideis, & sex tractatus Mishnah ac Talmud cum explicatione; & loquebatur nobiscum facie ad faciem, sicut vir qui osculatur socium suum, pro multitudine dilectionis suae, qui dilexit nos magis quam septuaginta nationes. A voce miraculorum tuorum & potentiae tuae quae fecisti populo tuo domui Israel, commoti sumus omnes populi qui audiverunt famam potentiae tuae, & signorum tuorum bonorum, & nomen tuum factum auditum est in universa terra, quod est electum magis quam oleum unctiois quo unguuntur capita Regum & Sacerdotum; & ided dixerunt iusti ambulare post viam bonitatis tuae, ut possident seculum hoc & seculum venturum. Quando egressi fuerunt populus domus Israel de Aegypto, majestas dominatrix fecerat dux eorum in columna nubis per diem, & in columna ignis per noctem. Dixerunt iusti illius generationis; Dominator totius seculi, trahe nos post te, & curremus post viam bonitatis tuae, & aperifica nos ad radices montis Sinai, & da nobis Legem tuam de tabulaur tuo quod est in firmamento; & delectabimur & exultabimus in viginii & duobus characteribus quibus scripta est, & recordabimur eorum, & diligemus deitatem tuam, & recordemur ab idolis popolorum; & omnes iusti quoque faciunt quod rectum est coram te, timebunt te, & diligunt praeccepta tua. Quando servierunt domus Israel vitulum, denigratae sunt facies eorum sicut filiorum Aethiopiae qui morantur in tabernaculis Cedar; & quando egerunt poenitentiam & dimissum fuit eis peccatum, multiplicatus fuit splendor gloriae vultus eorum, sicut vultus angelorum, eo quod fuerunt coctinas tabernaculis, & resedit in medio eorum majestas Domini. Moses autem magister eorum ascendit ad aethera, & posuit pacem inter eos & regem eorum. Dixit coetus Israel coram populo: Nolite me despiciere eo quod oigrior vultus sum, & quia feci juxta opera vestra, & adoravi Solem & Lunam, quia prophetae falli fuerunt causa ut devolveretur ira furoris Domini super me, & docuerunt me ut servirem idolis vestris, & ambularem in institutis vestris; Domino autem seculi, qui est Deus meus, non servivi, neque ambulavi in legibus ejus, neque custodivi praeccepta ejus & Legem ejus. Quando perverit tempus ut Moses propheta disolveretur ab hoc seculo, dixit coram Domino: Manifestum est coram me quod populus iste futurus est ut peccet, & ut vadat in captivitatem: nunc autem iudica mihi quemodo gubernabuntur, & quemodo habitabunt inter populos quorum decreta sunt eis graviora calore & zetu Solis in meridie in revolutione Tammuz, & quare erunt transfrangentes inter greges filiorum Esau & Ismael, qui applicant tibi idola sua pro sociis. Dixit sanctus & benedictus Moysi propheta: Sicut possules ut deleatur illis exilium: Synagoga, quae comparata est pulcherrima, & quam anima mea diligit, ambulet in viis iustorum, & ordinet orationem suam in ore praefectorum suorum, & deducat generationes suas, & doceat filios suos, qui comparantur haecis caprarum, ut ambulent in domum Ecclesiae & in domum doctrine; & proper illud meritum sustentabuntur in captivitate, donec mitram eis regem Messiam, qui ducat eos in requiem ad tabernaculum ipsorum, quod est domus sanctuariorum, quam edificavit eis David & Salomon pastores Israel.

Verfio VULG. LAT.

CANTICUM CANTICORUM SALOMONIS, SIR HASIRIM.

CAP. I.

OSCULETUR ME osculo oris sui: quia meliora sunt ubera tua vino. Fragrantia unguentis optimis. Oleum effusum nomen tuum: id est adolescentulæ dilexerunt te. Trahe me: post te curtemus in odorem unguentorum tuorum. Introductus rex in cellaria sua: exultabimus & letabimur in te, memores uberum tuorum super vinum: recti diligunt te. Nigra sum, sed formosa, filie Jerusalem, sicut tabernacula Cedar, sicut pelles Salomonis. Nolite me considerare quod fusca sum, quia decoloravi me Sol: filii matris meae pugnaverunt contra me, posuerunt me custodiæ in vineis: vineam meam non custodivi. Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagari incipiam post greges foederalium tuorum. Si ignoras te, o pulcherrima inter mulieres, egredere, & abi post vestigia gregum, & pascæ hædos tuos juxta tabernacula pastorum.

Verfio GRÆCALXX. Interp. (C) A Σ M A.

1 ΑΣΜΙΑ φαρμάκων, ή βαν(α) Σαμουών, ή ΘΙΛΗ...
2 Σολ μαρολ (C) κάθ' εδρον, ή και οσμή μύρων σου...
3 Είλωνσάν οσι ήπλωσεν Cυ εις οσμην μύρων Cυ δρα...

MS. A. (C) Ασμια φαρμάκων, (α) ή Σαμουών, (β) και (γ) τα μύρων (δ) εις μύρον (ε) έθρασε. (C) Ποιμαίνεις, (C) ποιμαίνων σου.

INTERP. ÆTHIOP. [a] Jucunda sum ubera tu [b] qua filius tu [c] quoniam non me intuitus est Sol. [c] officiar errabunda super [d] si te ipsam non cognoveris,

Verfio ÆTHIOPICA.

ἄσρια φαρμάκων: ἢ βαν(α) Σαμουών: ἢ θιλῆ...

OSCULETUR ME osculo oris sui, quia meliora sunt viscera tua vino. Ob odorem unguentorum tuorum optimorum, oleum myrrhae est nomen tuum: propter ad adolescentulæ adamærat te. Trahe me, post te curtemus. Introducto me rex in cubiculum tuum, letabimur & exultabimus in te: commemorabimus amoré tuum plquam vinum, & plusquam restos dilectionis tuam. Nigra sum, at decora filie Jerusalem, sicut tentoria Cedar, & sicut cortina Salomonis. Ne me respicias q nigra sum; nam sol nigram me reddidit. Filii matris meæ pugnaverunt adversum me, posuerunt me custodiæ vinearum, & vinea meam non custodi. Indicate mihi quem diligit anima mea. Quomodo pascis, & quomodo cubas in meridie? ne sim velut errabunda inter greges arietum tuorum. Nisi te ipsa noscas O pulcherrima, inter mulieres, veni tibi q vestigia pecudû, & pascæ hædos tuos in tabernaculis pastorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

١ * ٢ * ٣ * ٤ * ٥ * ٦ * ٧ * ٨ * ٩ *

1 OSCULETUR ME osculo oris sui, quia meliora sunt viscera tua vino. Ob odorem unguentorum tuorum optimorum, oleum myrrhae est nomen tuum: propter ad adolescentulæ adamærat te. Trahe me, post te curtemus. Introducto me rex in cubiculum tuum, letabimur & exultabimus in te: commemorabimus amoré tuum plquam vinum, & plusquam restos dilectionis tuam. Nigra sum, at decora filie Jerusalem, sicut tentoria Cedar, & sicut cortina Salomonis. Ne me respicias q nigra sum; nam sol nigram me reddidit. Filii matris meæ pugnaverunt adversum me, posuerunt me custodiæ vinearum, & vinea meam non custodi. Indicate mihi quem diligit anima mea. Quomodo pascis, & quomodo cubas in meridie? ne sim velut errabunda inter greges arietum tuorum. Nisi te ipsa noscas O pulcherrima, inter mulieres, veni tibi q vestigia pecudû, & pascæ hædos tuos in tabernaculis pastorum.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

١ * ٢ * ٣ * ٤ * ٥ * ٦ * ٧ * ٨ * ٩ *

1 OSCULETUR ME osculo oris sui: quia meliora sunt viscera tua meliora sunt vino: & fragrantia unguentorum tuorum excellentiora unguentis. Nomen tuum oleum suave esset, iocoso amantur te pulchra, teque traxerunt ad te teo tuo. Ad fragrantiam unguentorum tuorum accurremus. Introductus me rex in cubiculum tuum secretivum. Exultamus & letamur in te: amamus enim ubera tua plquam vinum. Rectitudinem dilexit O filie Jerusalem, nigra quidem sum, at formosa velut tabernacula Cedar, ut tentoria Salomonis. Ne me respicias quod nigra sum, quia sol decoloravit me. Filii matris meae de recentibus posuerunt me custodiæ in vineis, nec custodierunt vineam meam. Indica mihi O tu quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi recubis in meridie, ne sim quasi projecta inter greges non tuos. O speciosissima inter sananas, si te ipsam ignoras, egredere in per vestigia pastorum, & hædos qui ad te pertractas, pascæ in tabernaculis pastorum.

שיר השירים: ג

תרגום TARGVM.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

CAP. III. J

CAP. III.

quodvis noctibus in meo cubili Super
 על משכבי בלילות בלשתי
 cum quavis : mea anima dilexit quem
 את משכבי נפש בקשתי
 cum inveni non & nunc
 ולא מצאתיו : אקומו נא
 nunc in civitate in circuib &
 ואסובבה בעיר בשוקים
 quaram sicut loci in &
 ובהכות אבקשה את שאהבה
 cum inveni non & ea quavis : mea anima
 נפש בקשתי ולא מצאתיו :
 circumiens custodis me inveniant
 מצאני השמים הסבבים
 mea anima dilexit quem : civitate in
 בעיר את שאהבה נפשי
 transivisse : quia paulul' Temp' t' vididit
 ראום : כמעט שעברתי
 inveni que s'pice s'is ab
 מרם עד מצאתי את שאהבה
 non & : eum apprehendi : mea anima
 נפשי אחרתי ולא
 cum introducam donec : cum dimittam
 ארננו עד שהביאתי
 certare ad & mea matris domum ad
 אל בית אמי ואל חדר
 filii vos Adjuravi : mea genitricis
 הורתי : השבעתי אתכם בנות
 corus in : vel : civitas in Jerusalem
 ירושלה בצבאות או פאולות
 si & sustentare illis si scampi
 השרתי את העירו ואם
 doceat : amorum sceleris evigilate
 העודרו את האהבה עד
 & s'pice : illi Que voluerit
 שחפץ : מ ואת עלה : מך
 sustitit : sumi columna sicut deserto
 הפרר פתמרות עשומטר
 pulvere omni ex : thure & s'pice
 מן ולבונה מכל אבנת
 Selomoh ipi qui ip' led' En p'pugnata
 רובל : הזה משורן של שלמה
 ceno : cum sum : potentes sexaginta
 ששים גברים סביב לה
 app'chess' ipi Omnes : Israel potentibus ex
 מבערי ישראל : כלם אחיו
 : liban : docti gladio
 הרב מלמרי מלחמה איש
 furore 1 : daum tenet super : eum gladius
 הרבו על ירכו מחרד
 sibi fecit : s'pice Thastanum : noctibus in
 בלילות : אפריון עשה לו
 A chonan : Ipnis ex Selomoh
 המלך שלמה מעצו הרבנו :
 ejus stratum : argenti fecit : ejus Columnas
 עשיריו עשה כספ דפרתו
 ejus medium : purpure : omi scilicet : auri
 והב מרכבו ארננו חוכו
 Jerusalem : filiaz : amor factorem
 דצופ אהבה מנות דיושלים :
 reem in Silion filia : videte & Egedimini
 צאניה והאניה בנות ציון בליל
 cum coronavit que : s'pice : in Selomoh
 שלמה בעטרה שעטרה לו
 suz desponsationis die in : ejus mater
 אסו ביום חתונה
 ejus cordis latitia die in & 23

על וכך הוא עמא בית ישראל דאשתלקו עני קרא מעליהון
 וכלילא קודשא ראויהב לחו כסני אשתלרת מהון
 ואשתארו חשיכו בלילא בעו ית כלילא קודשא אשתלקו
 מהון ולא אשתארו : אקומו אמרו בני ישראל אליו לאליו
 יקום ויגול ויחסד למשכן ומנא דפרסיה משה מברא למשרתא
 ותבע אלפן מן קדם יי ושכינת קודשא ראשתלקת מננה
 ותירו בקדוין וכלשאי ופכתו ולא אשתכו : מצאני אמרת
 נשחתי ישראל אשתכו ית משה ואתוין ולוא נשוי משרת
 ממנה דמשכן ומנא די מסתדו ותודה חורר חורר ושאלית
 לחון על עסק שכינת קודשא דיו דאשתלקת מני אתיב משה
 ספרא רבא דישאל וכו אמר אסק לשמי מרומא ואצלי קדם
 יי מאיס וכפר על חוביכון ושכינתה ביניכו ובמקדמו
 כמעט כעיד צבחד יהוה ותבוי מקדו רוגיה ופקיר למשה
 וביא למעמד משכן ומנא וארוני ואשרי שכתייה בנייה ועמא
 בית ישראל הו מקדוין קודשיו ועסקין בפתנמי אורתיא
 בארדו בית מרשא דמשה רבחו וקטננה ויהושע בר נון
 מושמשיה : השבעתי בר שבע שבוע אומיא דבני ישראל
 ועידוין למחסן ירו ארעוון קמו כדרא וקציעו ירו אלניא
 וקטימו ית פסועי מא וצדיאו ותקריוון וערוו אמר קודשא
 כידי הוא למשה ובא אנא מפת לאבהדותו דאליו לאעלא
 ית בניחוון ואחסנה ארעא עברא חלב ודבש וכתרוו אנא מעל
 ית בניחוון לארעא צדיא ויקטיאו כעו אנא מעשב ויהוון ארעא
 לשני במרשא ותחי אורתי מתערבא בניוהון ומפתרן אנון
 עסקיון ורשעיו בניו מה דאצריאו בכן אמר משה לבני ישראל
 אשבעתי לכוונ נשחתי ישראל בני צבאות ומתקפי ארעא
 ישראל ולא תירוין למסק לארעא וכענאו עד משלים
 ארעין שניו יהיא דעמא מן קדם יי למסתי ותבוי ארעא
 ויתעברו ית דרנא ותחי ארעא כבישא קדמיון
 מן בר סלקו ישראל מן מרשא ועברו ית ירדנא עם יהושע
 וכו אמר עמי ארעא מה היא דא אומא בחרת דסלקא מן
 מרשא מתנפדא מן סגרת פוסקין ומערא כוכותיה דאברהם
 די פלה וצלי מרם יי כבוד מויה ומתמרקא משת דביתא
 דצוקתיה וישק די אתערק בארד בית מוקדשא ומתקריו טור
 דלבנותא ומתקריון לה נסין בחסיותיה ויעקב דאשתל
 עסיה עד מסק קרצא ותנבד מניה ואשתוב הוא ותרי עטר
 שבויו : הנה בר נבא שלמה מלכא ישראל ית בית מקדשא
 רי בירושלים אמר יי כמי מריה כמי יא בית מוקדשא היין
 דאתבני לי על רוי ומלכא שלמה בר דוד וכמה יאן פתניא
 בעיר דפרסין ויהוון וקמין על דוכתייהו וימברכו לעמא בית
 ישראל בשור ארו ומסדיו למשקו רבחוון ובהיא ברכתא
 מסרה לחון בשור רם ומסדיו ובהו מנפריין ומעלקין לכו
 נפרי ישראל : כלם וכהניא ולוא נכל שבטי ישראל בולחוון
 אחריו בפתנמי אורתיא ומתילין לתרמא ושקלו וטרוו ביון
 כנפריו מלפי קדבא וכל חד וחד מהון חתמתי מלה על
 כפרוון והיכה ארחתית בכסיה דאברהם ומתקריוו ביה
 כנבד ויהיא הנידא על דכיה ובניו נולא חליו מן מוקדשא
 וטלני ואליו כלילא : אפריון היכל קודשא בנא ליה
 שלמה מלכא מן אלני ונבילא ושאי ושורבני ראתו מן
 לבנון ותפא ותיהו דבב רבי : עמודו ובת די שלם
 ויהיה שני כערה ית ארנא דסרתי ותהא עמודא דעלמא
 ובערה תרוין לחי אבניא די אצנע חסן משה בחודב דיקדוין מן כסף מוקק ושפריון דרב
 מב וקדשו וטלל מן עלייה ית פרוקתא דחלבא וארננא ובניו כרוביא די עליו כפורתא
 והר שרית שכתנא די דשכן שמיה דירושלם מן כל כנפי ארעא דישאל : צאניה כד
 אתא שלמה מלכא למעסי ית חנות בית מוקדשא כרוא נפק בחיל וכו אמר פוק ותחי יתבי
 כלילא ררעא דישאל ועמא דציון בתנא וכלילא וכלילו עמא בית ישראל ית מלכא
 שלמיביום חנוכת בית מוקדשא יהו בחרות חנא דמסללתא דיעבר שלמה מלכא בעננה
 ויהיא ית חנא דמסללתא ארבעה עטר וזמין :

ET quando vidit populus domus Israel quod sublatz ef-
 fient nubes glorie ab eis, & corona sublatz quz
 data fuit eis in Sinai, ablata esset ab eis, remanserunt con-
 tenebrati sicut nox, & querierunt coronam sanctitatis quz
 sublatz fuerat ab eis, & non inveniunt illam. Dixitque
 filii Israel ad invicem : Surgamus & eamus & circunde-
 mus tabernaculum foederis quod extendit Moses extra
 castra, & queramus doctrinam a facie Domini, & majesta-
 tem sanctam quz sublatz est a nobis : & circuitur per
 civitates & plateas & per vicus, & non inveniunt eam.
 Dixit coetus Israel : Invenient me Moses & Aaron &
 Levitz observantes custodiam verbi tabernaculi foederis
 qui circuibant illud per gyrum, & interrogavi eos de ma-
 jestate glorie Domini quz sublatz fuerat a me. Respondit
 Moses scilicet princeps Israel, & sic ait : Ascendam ad cce-
 los excelsos & orabo coram Domino, si forte placibi-
 tur super peccata vestra, & habitare faciet majestatem
 suam inter vos sicut olim. Quasi paulum & modicum fu-
 it, & reveris est Dominus ab ira furoris sui, & prece-
 pit Dominus Mosi prophete ut faceret tabernaculum foederis
 & arcam : & collocavit majestatem suam in medio
 ejus : & populus domus Israel offerabant oblationes suas,
 & navabant operam verbi Legis in conatu domus
 doctrinz Mosi magistri eorum, et in cubiculo Josue filii
 Nun ministri ejus. Quando audierunt septem populi quod
 filii Israel possederint essent terram ipsorum, surrexerunt
 simul et succiderunt arbores, et obturaverunt fontes aqua-
 rum, et destruxerunt urbes suas et sugerunt. Dixit ille
 sanctus et benedictus Mosi propheta : Ego juravi paribus
 istorum me introduciturum filios eorum in possessionem
 terrz fluentis lacte & melle, & nunc ego induco filios eorum
 in terram devastatam & vacuum : nunc ego retinebo eos
 quadraginta annis in deserto, & erit Lex mea adueta
 corporibus eorum : & postea illi populi impij, xdfi-
 cabunt quod destruxerunt. Tunc dixit Moses filiis Isra-
 el : Adjuro vos coetus Israel per Dominum exercituum, &
 per sortes terrz Israel, ne superbis contentis ut
 ascendatis in terram Chananzorum, donec impleantur qua-
 draginta anni, & sic voluntas coram Domino tradat
 habitatores terrz in manus vestras : & transibitis Jordanem,
 & erit terra subiecta coram vobis. Quando
 ascenderunt filii Israel de deserto, & transierunt Jordanem
 cum Josue filio Nun, dixerunt populi terrz : Quz est ista
 gens electa quz ascendit de deserto, suffumigata
 ab incensu aromatum, & adjuta propter meritum Abra-
 he, qui servavit & oravit coram Domino in monte Mo-
 riah, & exteris oleo unctiois propter justitiam Isaac, qui
 ligatus fuit in loco domus sanctuarii, qui vocatus est
 Mons thuris : & sunt ei mirabilia propter misericordiam
 Jacob, cum quo luctatus est usque ad ascensum auraz,
 & prevaluit illi, & liberatus est ipse & duodecim tri-
 bus ejus. Quando edificavit Salomon rex Israel domum
 sanctuarii Domini in Jerusalem, dixit Dominus in verbo
 suo : Quam pulchra est domus sanctuarii hac quz
 edificata est mihi per manus regis Salomonis filii David
 & quam pulchri sunt Sacerdotes in tempore quo exten-
 dunt manus suas & stant in suggestu suo, & beoedicunt po-
 pulo domus Israel in sexaginta signis que tradita sunt
 Mosi magistro eorum ! & illa benedictio circumdat eos
 sicut murus excelsus & fortis, & in ea prevalent & pro-
 sperantur omnes fortes Israel. Sacerdotes autem & Le-
 vitz & omnes tribus Israel universi apprehendunt verba
 Legis, quz comparantur gladio, & ponderant & agitant ea
 sicut fortes docti in bello, & super unoquoque eoru signa-
 ta est circuncisio in carne ipsorum, sicut signata sunt in
 carne Abrahz : & prevalent & confortantur in ea sicut
 fortis qui accinctus est gladio super femur suum ; & ideo
 non timent a spiritibus nocivis & demonibus qui ambulat
 in nocte. Templum sanctuarii edificavit sibi rex
 Salomon de lignis cedrinis, & arceuthinis et pinis quz
 adducebat de Libano, et operuit illud auro purissimo.
 Et postquam consummavit illud, posuit in medio ejus
 arcam testimonii quz erat columna seculi, et in medio
 ejus erant duz tabule lapidez quaz reposuit ibi Moses
 in Horeb, quz erant preciosiores argento purgato, et
 pulchrioris auro optimo : et extendit et obumbravit su-
 per eam velum hyacinthinum et purpureum, et inter
 Cherubim, quz erant super propitiatorium, fudebat ma-
 jestas Domini, qui habitare fecit nomen suum in Jeru-
 salēm magis quam in omnibus urbibus terrz Israel. Quan-
 do venit Salomon rex ut faceret dedicationem domus
 sanctuarii, prezo egressus est in fortitudine, et sic ait :
 Egedimini et videte habitatores provinciarum terrz
 Israel et populus Sioo diadema & coronam qua coronaverunt
 populus domus Israel regem Salomonem in die dedicatio-
 nis domus sanctuarii : & letatus est in letitia solenni-
 tatis tabernaculorum : nam fecit Salomon rex in tempore
 illo solennitates tabernaculorum quatuordecim diebus.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܩܠܐ * *

Super cubile medi in noctibus que s'vi quem
 dilexit anima mea : nactus eum, nec inveni.
 Surgam equidem, circumibo in civitate, in vicis,
 & in plateis, queram quem dilexit anima mea : que s'vi eum, nec ioveni.

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCALXX. Interp.

Verf. GRÆC. LXX. Interp. & Æthiopes. Transl. LAT.

Verfio ÆTHIOPICA.

CAP. III.

ΚΕ Φ. Ε.

1 IN lectulo meo per noctes quasi...

1 ΕΜΙ κοιτώ με εν νυκτι... ο καταλοιπός σου...

1 IN cubili meo in [a] noctibus quasi...

CAP. III. በጋራየ፡ በበለጸገ፡ ስለሥላሳ...

INTERP. ÆTHIOP. [a] noctibus meis [e]um: vocavi eum, & non exaudivit me. [c] Et dixi illis, Nunquid [d] virtum charitatis, [e] gladiolus, [f] Palastrum fecit [g] lapide Sapphirino constratum,

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 الفصل الثالث * في اللباني على مصيحتي...

MS. A. (a) Ὀρχατῆρες...

1 IN noctibus super cubili meo quasi...

CAP. III. ገላላ ወርቅ ስራዎቹ ስራዎቹ...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 ልጄ ጆሴፍ ስራዎቹ ስራዎቹ ስራዎቹ...

MS. A. (a) Ὀρχατῆρες...

1 Invenierunt me custodes qui circumvenit...

1 ስራዎቹ ስራዎቹ ስራዎቹ ስራዎቹ...

Verfio VULG. LAT. CAP. IV.

Quam pulchra es, amica mea, quae pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo quod infirmiter later. Capilli tui sicut greges caprarum, quae ascendunt de monte Galaad. Dentes tui sicut greges tonsarum, quae ascendentur de lavacro, omnes gemellae foecibus, & steriles non est inter eas. Sicut vitra cocinea, labia tua: & eloquii tui, dulce. Sicut fragmen mali puicini, ita genae tuae, absque eo quod intrinsecus later. Sicut turris David collis tua, quae edificata est ad propugnaculis, in mille clypeis pendente ex ea, omnis armatura fortis. Duo ubera tua, sicut duo hinnuli capreae gemelli, qui pascuntur in liliis. Donec aspirer dies, et inclinentur umbrae, vadat ad montem myrrhæ, et ad collē thuris. Tota pulchra es, amica mea, & macula non est in te. Veni de Libano, sponsa mea, veni de Libano, veni: coronaberis de capite Amanae, de vertice Sanir & Hermon, de cubilibus leonum, & de montibus pardorum. Vulnerabli cor meum, foror mea sponsa, vulnerabli cor meum in uno oculo tuorum, & in uno corne illi tui. Quae pulchrae sunt mammae tuae, foror mea sponsa! pulchriora sunt ubera tua vino, & odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua, sponsa, mel et lac sub lingua tua: & odor vestimentorum tuorum licet odor thuris. Hortus conclusus foror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

Verfio GRÆC. LXX. Interp. KE Φ. Δ.

Quam pulchra es, amica mea, quae pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo quod infirmiter later. Capilli tui sicut greges caprarum, quae ascendunt de monte Galaad. Dentes tui sicut greges tonsarum, quae ascendentur de lavacro, omnes gemellae foecibus, & steriles non est inter eas. Sicut vitra cocinea, labia tua: & eloquii tui, dulce. Sicut fragmen mali puicini, ita genae tuae, absque eo quod intrinsecus later. Sicut turris David collis tua, quae edificata est ad propugnaculis, in mille clypeis pendente ex ea, omnis armatura fortis. Duo ubera tua, sicut duo hinnuli capreae gemelli, qui pascuntur in liliis. Donec aspirer dies, et inclinentur umbrae, vadat ad montem myrrhæ, et ad collē thuris. Tota pulchra es, amica mea, & macula non est in te. Veni de Libano, sponsa mea, veni de Libano, veni: coronaberis de capite Amanae, de vertice Sanir & Hermon, de cubilibus leonum, & de montibus pardorum. Vulnerabli cor meum, foror mea sponsa, vulnerabli cor meum in uno oculo tuorum, & in uno corne illi tui. Quae pulchrae sunt mammae tuae, foror mea sponsa! pulchriora sunt ubera tua vino, & odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua, sponsa, mel et lac sub lingua tua: & odor vestimentorum tuorum licet odor thuris. Hortus conclusus foror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

Verf. GRÆ. LXX. Interp. & Ethiopica, Transl. LAT. CAP. IV.

Quam pulchra es, amica mea, quae pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo quod infirmiter later. Capilli tui sicut greges caprarum, quae ascendunt de monte Galaad. Dentes tui sicut greges tonsarum, quae ascendentur de lavacro, omnes gemellae foecibus, & steriles non est inter eas. Sicut vitra cocinea, labia tua: & eloquii tui, dulce. Sicut fragmen mali puicini, ita genae tuae, absque eo quod intrinsecus later. Sicut turris David collis tua, quae edificata est ad propugnaculis, in mille clypeis pendente ex ea, omnis armatura fortis. Duo ubera tua, sicut duo hinnuli capreae gemelli, qui pascuntur in liliis. Donec aspirer dies, et inclinentur umbrae, vadat ad montem myrrhæ, et ad collē thuris. Tota pulchra es, amica mea, & macula non est in te. Veni de Libano, sponsa mea, veni de Libano, veni: coronaberis de capite Amanae, de vertice Sanir & Hermon, de cubilibus leonum, & de montibus pardorum. Vulnerabli cor meum, foror mea sponsa, vulnerabli cor meum in uno oculo tuorum, & in uno corne illi tui. Quae pulchrae sunt mammae tuae, foror mea sponsa! pulchriora sunt ubera tua vino, & odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua, sponsa, mel et lac sub lingua tua: & odor vestimentorum tuorum licet odor thuris. Hortus conclusus foror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

Verfio ÆTHIOPICA. CAP. IV.

Quam pulchra es, amica mea, quae pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo quod infirmiter later. Capilli tui sicut greges caprarum, quae ascendunt de monte Galaad. Dentes tui sicut greges tonsarum, quae ascendentur de lavacro, omnes gemellae foecibus, & steriles non est inter eas. Sicut vitra cocinea, labia tua: & eloquii tui, dulce. Sicut fragmen mali puicini, ita genae tuae, absque eo quod intrinsecus later. Sicut turris David collis tua, quae edificata est ad propugnaculis, in mille clypeis pendente ex ea, omnis armatura fortis. Duo ubera tua, sicut duo hinnuli capreae gemelli, qui pascuntur in liliis. Donec aspirer dies, et inclinentur umbrae, vadat ad montem myrrhæ, et ad collē thuris. Tota pulchra es, amica mea, & macula non est in te. Veni de Libano, sponsa mea, veni de Libano, veni: coronaberis de capite Amanae, de vertice Sanir & Hermon, de cubilibus leonum, & de montibus pardorum. Vulnerabli cor meum, foror mea sponsa, vulnerabli cor meum in uno oculo tuorum, & in uno corne illi tui. Quae pulchrae sunt mammae tuae, foror mea sponsa! pulchriora sunt ubera tua vino, & odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua, sponsa, mel et lac sub lingua tua: & odor vestimentorum tuorum licet odor thuris. Hortus conclusus foror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

INTERP. ÆTHIOP. [a] amica mea, [b] columba, Capillamentum tuum [c] montibus Galaad, [d] Instrumenta bellica pendente [e] pulchra es, nec macula neque ejusmodi quidquam est in te. [f] Emolliam foror mea sponsa, emolliam modo ex oculis tuis, unum sicut collis tui. [g] Unguentum tuum super omnia aromata. [h] Favus stillat de labiis tuis, lac & mel sub lingua tua: & odor narium tuarum, sicut

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione L A T I N A.

الفصل الرابع * يا فريدي ها انت جملته ها انت حسنة * عينك حمامتان حلوا من سديك * سعرك كقطعان العري التي اعلمت من جلعاد * واسنانك كالقطعان الجرون الصاعدة من الاسكمان التي هي كلها ذوات ابرام * وليست فيها تكلني * سعناك كالخط القومري * وكلامك لذني * وقامه حدك الكسر الرماني * سوي حسن سديك * عينك كبرج دارود المني في تلبوس * الملعف عليه الف نرس وكامه اسنة المقدرين * تدياك ككسف يوم العرلة اللدان يرعيان في السوسن * الي ان يعرج النهار ويسير الافياء * سامصي معه ابي جبل المي والي تل التكدن * كذك جملته يا فريدي * وليس فيك معاب * ايها العروس تعالي من لبنان هلمني من لبنان * كمن فلعبرين من مبداء الامانية * من راس سائير وجرون * ومن صير السباع ومن جبل العروس * ايها العروس احي الهيب فدينا من جمال عينيك * بقدمه عينك الواحدة * ايها العروس احي ما احسن جمال تديك * تدياك احسن من الكمر وطيب نسيم تدياك افضل من جميع الطيوب * ايها العروس سعناك يعطران شهدا * كح لسنانك عسل ولينا * وطيب نسيم تدياك ككسمن لبنان * احي العروس بسنان معلى * جنب معلى * عين كدموم *

CAP. IV. Cognata mea, ecce tu formosa es, ecce tu pulchra es. Oculi tui sunt duae columbae, prae ter infirmitatem tuam. Pili tui sicut greges caprarum, quae perveniunt de Galaad. Et dentes tui sicut greges tonsi ascendentes in lavacro, quorum omnes oves sunt gemelli parvi, & nulla est inter eas vitula. Labia tua sicut stillam cocineam, & eloquium tuum sicut donum, & omnia genera tua sicut cortex mulogranati, propter odorem incantationis tuae. Collum tuum sicut turris Davidus edificata in thuris, cui sunt apposi mille clypei, omniaque roburatum cuspidibus, ubera tua sicut hinnuli gemelli capreae, qui pascuntur inter lilia. Donec conficiatur dies, & potest dant umbrae. Ibo cum eo ad montem myrrhæ & ad collē thuris. Tota formosa est O cognata mea, & nullum est in te vitium. O sponsa, veni de Libano, propterea, de Libano venies ac transibis per initiationem Fidei, per caput Sanir & Hermon, per luffa leonum, & montem pardorum. O sponsa foror mea, inflammabli corda nostrae pulchritudine oculorum tuorum, aliter torque collis tua. Hæc sponsa foror mea, quam speciosa est pulchritudo uberiorum tuorum! ubera tua sunt vino pulchriora, & suaviores odoribus vestimentorum tuorum perfusionibus cunctis aromatis. Hæc sponsa, labia tua stillant favum, sub lingua tua mel & lac, & suavitas odoris vestium tuorum velut fragrantia Libani. Soror mea sponsa, hortus est conclusus, univideri observatum, fons obgnatus.

Verfio S Y R I A C A cum Interpretatione L A T I N A.

يا فريدي ها انت جملته ها انت حسنة * عينك حمامتان حلوا من سديك * سعرك كقطعان العري التي اعلمت من جلعاد * واسنانك كالقطعان الجرون الصاعدة من الاسكمان التي هي كلها ذوات ابرام * وليست فيها تكلني * سعناك كالخط القومري * وكلامك لذني * وقامه حدك الكسر الرماني * سوي حسن سديك * عينك كبرج دارود المني في تلبوس * الملعف عليه الف نرس وكامه اسنة المقدرين * تدياك ككسف يوم العرلة اللدان يرعيان في السوسن * الي ان يعرج النهار ويسير الافياء * سامصي معه ابي جبل المي والي تل التكدن * كذك جملته يا فريدي * وليس فيك معاب * ايها العروس تعالي من لبنان هلمني من لبنان * كمن فلعبرين من مبداء الامانية * من راس سائير وجرون * ومن صير السباع ومن جبل العروس * ايها العروس احي الهيب فدينا من جمال عينيك * بقدمه عينك الواحدة * ايها العروس احي ما احسن جمال تديك * تدياك احسن من الكمر وطيب نسيم تدياك افضل من جميع الطيوب * ايها العروس سعناك يعطران شهدا * كح لسنانك عسل ولينا * وطيب نسيم تدياك ككسمن لبنان * احي العروس بسنان معلى * جنب معلى * عين كدموم *

gigantum. Geminæ tuz mamme sunt veluti duo hinnuli gemelli capreorum, pascētes in liliis. Donec remittatur dies, & humiliter uenit umbra, vade O dilectissima, ad montes myrrhæ & ad collē thuris. Tota pulchra veni de Libano foror mea sponsa, veni de Libano, venias, transæscque ab origine Amanarum (i. indigenarum) & ad vertice Sanir & Hermon, ad cubilibus leonum, & ad montibus pardorum. Roborāti me foror mea sponsa, roborā, sicut me altero oculorum tuorum, unā murenu labi collis tui. O quam pulchrae sunt mamme tuz prae vino, & odor fragrantiarum tuarum prae cunctis fragrantissimis! Favum stillant labia tua, omne mel & lac sub labiis tuis: & odor indumenti tui sicut odor Libani. Hortus clausus est foror mea sponsa, hortus clausus, fons obgnatus.

שיר השירים: ו

TARGUM. תרגום

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

1 Jherusalim filie vos Adjuro
 השבעתי אחכם בנות ירושלים
 qui sum dilectum inveniretis
 אס סממא אד דרורי מדי
 amoris ego quia tui edicabit
 תנודו לו שחולת אהבה אני
 pulcherrima dile pra tuus dilectus
 2 דודך מרדן היפה
 tuus dilectus quid similitudinem in
 גושנים מה דודך מרדן
 meus dilectus nos adjurasti sic quia
 3 שבעה השבעתי: דודי
 rec. Dulcis, tuberculatus & candidus
 צח ואדים דגול
 aurum eius Capiti, millibus decem
 4 מרבבה: ראשו ככתם
 nigri eius cincinni sicut
 פו קוצותיו חלמלים שחיות
 oculi sicut eius Oculi corvus veluti
 5 עיניו עיני גינת
 se lacrimas, aquarum et rivi super
 פת אפיקי מים דהגות
 ple. radium super manentes, lacte in
 כחלב שבוט על מלאת:
 et omnia sulci linea sicut ejus Maxilla
 6 לחיו כערונית הפנים
 eius labia: aromatum flores
 מנורות מרקחים שמותיו
 aromaticum gratiam diffusantia lilia
 יושנים נטפות מור ערב
 pleui, nigri circuli eius Manus
 7 ידיו לילול וזב ממלואים
 dexte. man. super os: dexte in
 כרשיש מעו עשת
 columae eius case sapphiris et
 8 מעל פת פפרים: שקיו עשירי
 ple. radii super fund. ut manent
 שש מקרים על ארבע
 et dexte ut manent eius aspectus
 9 מראהו בלבנות כבד
 ple. adnes. quos Palatum
 10 כפארוס: חבו סממנים
 anera dexte. site & deciderit ipse et
 11 וכלו כמפרים זה הדול
 Jherusalim filie meus sum iste &
 12 וזה רע בנות ירושלים:
 pulcherrima dile pra tuus dilectus
 אנה חבד דודך היפה
 et dilectus est mihi quia similitudinem in
 גושנים אנה פניה דודי
 super os: dexte ut manent
 ובקשתי עקב:

CAP. VI. 1

ficus her. una ad descendit meus dilectus
 דודי יתר לדג
 pulcherrima ad aromatis. flosorum linea ad
 לעיות הגשם לרעות
 lilia coll gendum ad & horris in
 בנים וילקט שושנים:
 mali meus dilectus & jmo dilectus Ego
 2 אני לדודי דרורי
 in Pulcherrima dile pra tuus
 הדועה בשושנים: יפה הדור
 decora, Tifrah sicut mea amica
 רעתי כתיבה נאה
 et ut terribilis: Jherusalim sicut
 כידושלים אמה בגדול:

קורשתי ושלה אשתה מן שמיא וקבל פדעא ויר קורבנא ויר קטורת בוסין וכנבר
 דמפרנס יר בירה רחמא כחננון בן פנקנו וקנבר דמנבר ורדון מן משדיתא מן פנינון
 מן בבל: אי וכההיא יומא אנה קלחא למי עלמא רחמי רחמי אשרי שכנרת
 קדשתי בעינון יתי בחפסון: יפה אמר יי במפריה כמה יא ארת תכובתו בומן רעבותיה
 למעב רעותי שפיר ברת מוקרשה דמיר לי כמקדש קרמי די בגא לי שלמה
 מלכה ברושלים ואמתך על כל עממא בויא רחלכו ארבע טקסיה במרבא:

8 Dixit coetus Israel: Adjuro vos Prophetae per decretum
 verbi Domini, quod si revelatus fuerit vobis misericors
 vester, annouiciet coram eo, quod amore misericordis ejus
 ego laogueo. Responderunt Prophetae & dixerunt domui
 Israel: Qualis est Deus quem tu vis colere coetus Israel
 qui pulcher est super omnes populos? qualis est Deus quem
 tu vis timere; quia sic adjurasti nos? Tunc coepit coetus
 Israel orare laudes dominatoris seculi, et sic ait: Illi Deo
 volo servire qui amicus est per diem stola alba sicut nix: et
 splendor gloriæ vultus Domini lucet sicut ignis, propter
 multitudine sapientie et opinionibus, qui rumores novos
 ipse innovat quotidie, et futurum est ut manifestet eos po-
 pulo suo in die magno, et vexillum ejus erit fura mille milia
 angelorum qui ministrat coram eo. Lex ejus quæde-
 siderabilior est auro obrizo, et interpretatio verborum quæ
 in ea sunt coæservata, et eloquia et præcepta, custodiendibus
 ea sunt alba sicut nix: his autem qui non custodiunt ea, sunt
 oigra sicut alæ corvi. Oculi ejus cootemplantur semper Je-
 rusalem, ut benefaciat ei et benedicat ei à principio anni
 usque ad finem ejus; sicut columbe quæ stant et aspiciunt
 ad exitum aquarum; propter meritum eorum qui habiant
 in concilio qui laborant in Lege, et illuminatio iudicium ut
 sic fite sicut lac, et habitant in domo doctrinæ et discerunt
 in iudicio donec consumantur; iustificat et ut condemnent.
 Dux tabule lapideæ quas dedit populo suo, scriptæ erant
 decem lineis similibus lineis horti aromatum quæ germinant
 acutissimos sensus & suaves, sicut hortus germinatio aroma-
 ta: & labia sapientum qui laborant in Lege, fluunt sententiis
 ex omni parte; et eloquium oris eorum sicut myrrha
 electa. Et duodecim tribus Jacob fervi ejus disposuit erant
 per circuitum in lamina coronæ aureæ sanctæ, scilicet in duo-
 decim margaritis cum tribus patribus mundi, Abraham,
 Isaac & Jacob, Rubeo sculptus erat in lapide Sardinio: Simeon
 sculptus erat in lapide Topazio: Levi sculptus erat in
 Sapphiro: Iuda sculptus erat in Carbunculo: Issacar
 sculptus erat in Smaragdo: Zabulon sculptus erat in Jaspide:
 Dan sculptus erat in Beryllo: Neptalm sculptus erat in
 Agate; Gad sculptus erat in Amethysto: Affer sculptus erat
 in Chrysolitho: Joseph sculptus erat in Onychino; Ben-
 jamin sculptus erat in Ligurio: qui similes erant duode-
 cim signis caelestibus, lucidi sicut lampas, & polli in operi-
 bus suis sicut dentes elephantis, & splendentes sicut gem-
 mæ. Sicut autem ipsi sunt columnæ seculi; & bases super
 sustentacula auri optimi, sunt verba Legis in quibus labo-
 rant, & corripunt populum domus Israel ut faciat vo-
 luntatem ejus: & ipse impletur super eos misericordibus
 sicut senis, & dealbat peccata domus Israel sicut ovem:
 & paratus estur faciat victorias & bella contra populos qui
 transgrediuntur verbum ejus, sicut juvenis cuius fortis qui robu-
 rus sicut sicut cedri. Verba gutturis ejus dulcia sunt sicut
 mel, & omnia præcepta ejus desiderabilia sapientibus ejus
 super aurum & argentum. Hæc est laus Dei dilecti mei,
 & hæc est sortitudo virtutis Domini dilecti mei, & Prophe-
 ta & prophetarum in Jerusalem. Responderunt Prophetae
 cum audirent laudes Domini ex ore coetus Israel, & ita di-
 xerunt, Propter quod peccatum sublata est de medio tui ma-
 gister Domini, & tu quæ pulchra es in operibus tuis super
 omnes nationes: & ad quem locum declinavit dilectus tuus
 quando elevatus est de sanctuario tuo? Dixit coetus Israel:
 Propter peccata & rebelliones & prodicionem quæ inventæ
 sunt in me. Dixeruntque Prophetae: Nunc convertite ad
 penitentiam, & furgamus tu & nos, & oremus coram eo,
 & queramus misericordiam tecum.

CAP. VI.

Dominator autem seculi suscepit voluntariè orationem
 eorum, & descendit in Babylonem ad concilium sapientium
 & dedit populo suo requiem; & eduxit eos de captivitate
 iporum per manum Cyri & Esdræ & Nehemiæ & Zoroba-
 bel filii Salthiel, & seniorum Judæorum; & edificave-
 runt domum sanctuarii, et constituerunt sacerdotes super
 oblationes, et Levitas super custodiam verbi sanctitatis,
 et misit ignem de caelis, et suscepit voluntariè oblationem,
 et incensum aromatum: et sicut vir qui nutrit filium suum
 dilectum in deliciis, ita delicatè nutritivit eos; et sicut vir qui
 colligit rosas de convallibus, ita coegregavit eos de Baby-
 lonia. Et in illo die ego servivi domino seculi dilecto meo,
 & dilectus meus habitare fecit majestatem sanctam in medio
 meo, et nutritivit me deliciis. Dixit Dominus in verbo suo:
 Quam pulchra es tu dilecta mea in tempore quo vis facere
 voluntatem meam! pulchra est domus sanctuarii, quam dedi-
 ficasti mihi similem priori [domus] sanctuarii; quam
 edificavit mihi Salomon rex Jerusalem; et terror tuus fuit
 super omnes populos in die quo ambulaverunt quatuor vé-
 xilla tua per desertum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 * * * * *
 9 * * * * *
 10 * * * * *
 11 * * * * *
 12 * * * * *

Adjuro vos filie Jherusalem si reperiretis pa-
 trum meum, narret ei esse me amore languida.
 Quis est patruus tuus? et patris, pulcherrima in-
 ter mulieres? quis est patruus tuus? et patris,
 quod ita nos adjurasti? Patro? meo candidus
 quod ita nos adjurasti? Patro? meo candidus
 est ac rubicundus, & electus? et myriadibus? Caput
 ejus simile est lapidi auro, cincinni ejus demis-
 si, nigri ut corvi. Oculi ejus sunt quales colli-
 bari super rivis aquæ, lacte lotarum, & su-
 per convenientia futurum.

Verſio VULG. LAT.

8 Adiuro vos, filie Jeruſalem, ſi inveni-
9 amore languere. Qualis eſt dilectus tuus
10 fic adjuvath nos? Dilectus meus candidus
11 & rubicundus, electus ex millibus.
12 Caput eius aurum optimum: Comae eius
13 ſicut clava corumbae, quae laete ſunt lotae, &
14 reſident juxta fluentia pleniffima. Genae
15 illius ſicut areolae aromatum conſitae
16 pigmentariis. Labia eius lilia diltil-
17 lantia myrrha prima. Manu illius tor-
18 ntilles aureae, plene hyacinthis. Ven-
19 ter eius eburneus, dilinctus ſaphi-
20 phiris. Crura illius columnae mar-
21 moreae, quae fundatae ſunt ſuper baſes
22 aureas. Species eius ut Libani, electus
23 ut cedri. Guttur illius ſuaviſſimum,
24 & totus deſiderabilis: talis eſt di-
25 lectus meus, & ipſe eſt amicus meus,
26 filius Jeruſalem. Quo abiit dilectus
27 meus, & pulcherrima mulier? & qua-
28 retemus eum tecum.

CAP. VI.

1 Dilectus meus deſcendit in hortu-
2 ſuum ad areolam aromatum, ut pa-
3 ſceatur in hortis, & lilia colligat. Ego
4 dil. & meo, & dilectus meus mihi,
5 & qui paſcitur inter lilia. Pulchra eſt
6 amica mea, ſuavis, & decora ſicut Je-
7 ruſalem, terribilis ut caſtrum acies
8 ordioata.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

8 Ὁραμα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ ἢ ἐν ᾧ
9 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
10 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
11 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
12 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
13 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
14 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
15 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
16 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
17 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
18 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
19 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
20 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
21 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
22 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
23 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
24 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
25 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
26 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
27 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν
28 ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν ᾧ ἰσχυροὶ οὗ ἀγαπᾶσθε ἢ ἐν

MS. A. (a) ἡμῶν μου (b) ἀδελφοῦ
(c) ἀδελφοῦ
(d) ἀδελφοῦ
(e) ἀδελφοῦ
(f) ἀδελφοῦ
(g) ἀδελφοῦ
(h) ἀδελφοῦ
(i) ἀδελφοῦ
(j) ἀδελφοῦ
(k) ἀδελφοῦ
(l) ἀδελφοῦ
(m) ἀδελφοῦ
(n) ἀδελφοῦ
(o) ἀδελφοῦ
(p) ἀδελφοῦ
(q) ἀδελφοῦ
(r) ἀδελφοῦ
(s) ἀδελφοῦ
(t) ἀδελφοῦ
(u) ἀδελφοῦ
(v) ἀδελφοῦ
(w) ἀδελφοῦ
(x) ἀδελφοῦ
(y) ἀδελφοῦ
(z) ἀδελφοῦ

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & ETHIOP. Transl. L. A. T.

Adiuro vos, filie Hieruſalem, ſi inveni-
9 amore languere. Quis eſt dilectus tuus
10 fic adjuvath nos? Dilectus meus candidus
11 & rubicundus, electus ex millibus.
12 Caput eius aurum optimum: Comae eius
13 ſicut clava corumbae, quae laete ſunt lotae, &
14 reſident juxta fluentia pleniffima. Genae
15 illius ſicut areolae aromatum conſitae
16 pigmentariis. Labia eius lilia diltil-
17 lantia myrrha prima. Manu illius tor-
18 ntilles aureae, plene hyacinthis. Ven-
19 ter eius eburneus, dilinctus ſaphi-
20 phiris. Crura illius columnae mar-
21 moreae, quae fundatae ſunt ſuper baſes
22 aureas. Species eius ut Libani, electus
23 ut cedri. Guttur illius ſuaviſſimum,
24 & totus deſiderabilis: talis eſt di-
25 lectus meus, & ipſe eſt amicus meus,
26 filius Jeruſalem. Quo abiit dilectus
27 meus, & pulcherrima mulier? & qua-
28 retemus eum tecum.

MS. A. (a) ἡμῶν μου (b) ἀδελφοῦ
(c) ἀδελφοῦ
(d) ἀδελφοῦ
(e) ἀδελφοῦ
(f) ἀδελφοῦ
(g) ἀδελφοῦ
(h) ἀδελφοῦ
(i) ἀδελφοῦ
(j) ἀδελφοῦ
(k) ἀδελφοῦ
(l) ἀδελφοῦ
(m) ἀδελφοῦ
(n) ἀδελφοῦ
(o) ἀδελφοῦ
(p) ἀδελφοῦ
(q) ἀδελφοῦ
(r) ἀδελφοῦ
(s) ἀδελφοῦ
(t) ἀδελφοῦ
(u) ἀδελφοῦ
(v) ἀδελφοῦ
(w) ἀδελφοῦ
(x) ἀδελφοῦ
(y) ἀδελφοῦ
(z) ἀδελφοῦ

Verſio ETHIOPICA.

8 Ἄσθηθῶν ἡγῆ: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:
9 Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:
10 Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:
11 Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:
12 Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:
13 Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:
14 Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:
15 Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:
16 Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:
17 Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν: Ἄσθηθῶν:

MS. A. (a) ἡμῶν μου (b) ἀδελφοῦ
(c) ἀδελφοῦ
(d) ἀδελφοῦ
(e) ἀδελφοῦ
(f) ἀδελφοῦ
(g) ἀδελφοῦ
(h) ἀδελφοῦ
(i) ἀδελφοῦ
(j) ἀδελφοῦ
(k) ἀδελφοῦ
(l) ἀδελφοῦ
(m) ἀδελφοῦ
(n) ἀδελφοῦ
(o) ἀδελφοῦ
(p) ἀδελφοῦ
(q) ἀδελφοῦ
(r) ἀδελφοῦ
(s) ἀδελφοῦ
(t) ἀδελφοῦ
(u) ἀδελφοῦ
(v) ἀδελφοῦ
(w) ἀδελφοῦ
(x) ἀδελφοῦ
(y) ἀδελφοῦ
(z) ἀδελφοῦ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 يا بنات اورشليم اسكلفيكن بافتدارات الكحل وروايتك ادا وجدتم ابن احى فاحذروه اني
9 اما اكنبه بحجره * ايها الكنبلة في النساء ما ابن احنك من ابناء الاح * ايها الكنبلة في
10 النساء ما هو ابن احنك من ابناء الاح لانك اسكلفينا هكذا * ابن احى ابيض واسفر مسكب
11 من بين ريواف * راسه ذهب كافار * طفاين سبطه سواد العرب * عيناك ككماميين
12 على احواض موعبة ماء * تسكمان في اللبس * جالسسين على احواض موعبة ماء * حداد كبرك
13 الطيب الجيدة طيب العطرى * سعيا سوسنات نعطران تكتي * مملوان ممل * يداد
14 كروطنان * مملوان ذهب سوسن * جوفه لوح عاج في جوفه الكباريا والمريجان * ساقاه عهودا
15 رجم مومسان على فاعد ذهب * موعه كلبان * مسكب كالار * لهانه حلاوة * وكه سهود * هدا
16 ابن احى وهذا يري يا بنات اورشليم * ايها الكنبلة في النساء اين ذهب ابن احنك الي
17 اين ابصر ابن احنك فطلبه معك *
* الفصل السادس *
ابن احى اكنه الي بساينه الي احواض الطيب *
ليزعي في النساءين ويجمع السوسن * اما لابن احى وابن احى لي الذي يزعي في السوسن *
* فزيتي جيبه كسوسن اللينة فزح كورسليم * بحجره كالصعوب المريرة *

CAP. VI.

Nepos meus descendit in hortum suum ad pascendum in hortis, & legendum lilia. Ego nepos meus sum, & nepos meus mihi, & qui pascitur inter lilia. Pulchra est forma mea, & similitudo delectationis voluptatis, decora ut Jerusalem, formidabilis ut acies inflata.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 * فحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى
14 * فحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى
15 * فحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى
16 * فحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى
17 * فحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى فاحذروا من احى

CAP. VI.

1 Pater meus descendit ad hortum suum &
2 ad pulvillos aromatum, ut pascatur in hortis,
3 colligatque lilia. Ego patruus meus, & pa-
4 trus meus mihi, qui pascitur in liliis. Pulchra
5 est propinqua mea, ut voluntas, formosa ut
6 Jerusalem, terribilis ut electa.

שיר השירים:

TARGUM.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

1 ipsi qui me regunt et tuos oculos Averte
4 הכפי עיניך שרם
5 הרחיבי שערך בער
6 ושלך את פניך שערך
7 ושלך את פניך שערך
8 ושלך את פניך שערך
9 ושלך את פניך שערך
10 ושלך את פניך שערך

הכפי אסתי רבני חכמי כן שחא רבתי חודר חודר לקבלי
די אנו אמלכני בבלוהא קבעי מרשא לאולפן אוריח ושא
ועושתי ועמא דארעא אצריקו יתי במסיר פמרוח כבני העקב
דלקטו אבניא ועבדו בל' שוש' שחא בטורא רחלערי: שנוי וכניא
ולאו אכלי קורבני ומעשר קורבני ואפר שחא רבין מכל
אמסתי ונולותיהו היכרה רבין ערדי רעא ויעקב כוון
וסלקון מן נחל יובקא ארלא הית כרוון איסא ויעלה וכולהו
רמוך ארלא ורלון חיומין ככל עין ומכללא ועקרא לא הית
כהון: כלה ומלכות בית חשמונאי כולרוון מלון פקודי
ברמונה כד סן מתרחיה כנא רבא וכוניו ראנן צדיקן
מכולהו ומקסין פקודי ואנמי אריחא בצחוח: ששים
פארין קמו ונמי ונכשו שחין מלכין מכני דעשו מלוכשי
שחין ורבוני על סומון ופדשין וחסין ורכסין מכני וישמעאל
רבין על פילא בד מן שא עמסא ולישנא דלית בהון סנון
ומניאו אכסמרוס מלכא עליהו לרישא ואורו לחנא קרבא
ירושלם: אחת ובעדנא אחת הית קנשחא רשאל דמילא
וענא שלמתא שלמתא בלח לבד לבד וסדרה ואחידא לאודיחא
ועסקא כחנני אוריחא לבב שלים ובריון ומחיה כומא
נפשת ספדיס הא כבן נפקו בני חשמונאי ומחיה וכל עמא
דישראל ואנחו בהון קרבא ומסר יתרוון פידהו וכר חו
חבי פלכיא אשרי יתרוון ומלכות ארעא ושלמוני וקלסו
להון: מ אמרו אופיא כמה וחנני עוברי עמא הרא בקרעא
שפרין עולימחא כס' הרא ובריון וכותהא לשפשא ואומחיה
על כל יתי ארעא כוון ורליכו ארבעת טקסחא כמ' פד'
אל אמר מיי עלמא לבית מנדש תון ראובני על ידוה
וכדש השרית שנויה למחמי עוברי טבין ועמי ולממי
אלויל פשו סמן חכמיא רמחילין לנפנא וקלבויהו מלון
ועברין טבין וברמוני: לח וכדו אכלי קרב' די אנון
צדיקין ועסקין פארותא אמר ין כמ' מיה לא אסיר למכנא
ואף לא אעמדי עשוון נמיא אליון אמילוד בנפשי לא אטבוהון
ולשואר יתרוון ויחנני פדחיו מלכין פניו וכותהא צדיקי
נדא דרמן בעובדיהו לאכרהם אבוהון: שובי חוביל לוי
בנשחא דישראל חובי לירושלם חובי לבית אולפן אוריחא
חובי לקבלא גבואה מן בני ארדי מחננאן בשום מ' מרדני
ומה סיבכוו נביא שקרא למשעי עמא וירושלם גבואה כוון
אחון סמלון ספיא על מ' מרדני ולאחלחא משדות ישראל
ויהורה:

Fac accumbere magistros tuos sapientes, congregatio magna, in
circuircu in conspectu meo; ipsi enim consulebant me in captivitate,
& consueverant gymnasium doctrinae legis meae. Reliqui
autem magnates tui & populus terrae justificaverunt me in verbo
oris sui, sicut filii Jaacob, qui collegerunt lapides, & fecerunt
accervum io monte Galaad. Sacerdotes autem & Levite qui
comedunt oblationes tuas & decimas sanctificatas & primicias
mundi sunt ab omni violentia & rapina, quemadmodum mundi
erant greges ovium Jaacob io tempore quo ascendebant detor-
rente Jaboc, in quibus oon erat violentia nec rapina; & omnes
families erant ad invicem, & pariebant gemellos foetus in omni
tempore; & orbata & sterilis non erat in eis. Regnum autem do-
mus Hafmenzorium omne plenum est preceptis sicut malogra-
natum, praeter Mathiam sacerdotem magnum & filios ejus qui
erant justiores illis omnibus, & confirmabant praeccepta & verba
legis in puritate. Tunc fuerunt exor Græci & congregaverunt sex-
aginta reges de filiis Elau, indutos lorici, ascendentes super
equos, & equites & octoginta duces de filiis Ismael, ascendentes
super elephantos, praeter reliquos populos & linguas quorum non
erat omenus; & constituerunt Alexandrum regem super eos in
principem, & venerunt ut pugarent contra Jerusalem. Et in il-
lo tempore erat coetus Israel similis columbae perfecta, & ser-
viabat unanimis domino suo, & apprehendebat legem, &
laborabat in verbis legis in corde perfecta, & pura erat jus-
titiæ ejus sicut in die quo egressa est de Ægypto. Tunc egressi
sunt filii Hafmenzorium & Mathias & omnis populus Israel,
& pugnaverunt contra eos, & tradidit eos Dominus io manus
eorum: & cum hoc vidissent habitatores provinciarum, bea-
tos eos dixerunt, & regna teræ & patentes, & laudaverunt
eos. Dixerunt nationes: Quam splendida sunt opera populi
hujus, mane! Pulchri sunt juvenes ejus sicut luna, & pu-
ra sunt merita ejus sicut sol: & terror ejus erat super omnes
habitatores teræ, quando ambulabant quatuor vexilla ejus per
desertum. Dixit dominator seculi: In domo sanctuarum ste-
cunda quæ edificata est per maoum Cyri, habitare feci ma-
jestatem meam ut viderem opera bona populi mei; & ut
viderem si crescant & multiplicentur sapientes qui compa-
raur viti, & si germina eorum plena sint operibus bonis
sicut mala punica. Cum autem revelatum fuit coram Do-
mino quod essent iusti, & quod laborarent in lege, dixit Do-
minus in verbo suo: Non addam ultra humiliare eos, occurrere
faciam cum eis consumptionem, sed consilium inibo in anima
mea ut benefaciam eis, et ut ponam eos excellos in curribus re-
gum propter meritâ justorum generationis illius: qui simi-
les sunt in operibus suis Abraham patri suo. Revertere ad me
coetus Israel: revertere ad Jerusalem; revertere ad domum
doctrinae legis meae, revertere ad suscipiendam prophetiam ad
prophetis qui prophetaut io nomine verbi Domini. Quid
prodest vobis o prophetæ falsi, ut decipiatis populum qui est
in Jerusalem in propheta vestra; quia vos loquimini aver-
sionem contra verbum Domini, ut prophanetis castra Israël,
& Juda:

הסגנים:

1 lui pedes sunt pulchri
2 מן פקודי
3 פקודי
4 פקודי
5 פקודי
6 פקודי
7 פקודי
8 פקודי
9 פקודי
10 פקודי

מה אמר שלמה דרוח בנואה מן קרסי כמות שפרו ורליהו
וישראל כד מלקון לחאחואה קרס ית חלת ומנין שחא
מכרילין דמסענא ומכרילין ית גרדיהו ית גרדיהו ויח נרבחון ויחני
נפסי דכירון ואנו כויתרין רבנינו על כלילא דקורשא ועבד
כצלא אומנא לארנה כננא: שרדו וריש מחיבתה די
בוכותיה מחפרסנין כל עלמא היכרה ועבדא מחפרסן מן
קרתייה כמנינא ראמיה חוקי פארותא כוונא כוונא וס' הרא
כמיתיה רצאה ולסאכא לזכאה ולחביא ולא חסרין פחני
אוריחא תיריא ספופיה היכרה רל' חסרין מיי ורדא רבא
די נפק מעון ושבעו חכמינו מסחרין ויחיה כציד סקלר'
ואצוריהו מן מעשר קורשא ונרדא ונכר' דסני להון
עורא כננא ורובל' וישע ונקרה ומרכי בלשן אנשי
בנשחא רמא דסתילין להרין בניו ידיו לרוי חילא למעסק
פארותא יסתיליא: שני הרין פרמינו גשחין לספרדי
נשיה כד דוד וקשיה כד אפרים רמון למשה ואחרן בני
יובד דסתילין להרין אורולין חיומי מביא:

Dixit Salomon in spiritu prophetiae a facie Domini:
Quam pulchri sunt pedes Israël, quando ascendunt ut appa-
reant coram Domino tribus vicibus in anno, cum calcementis
taxis, & offerunt vota sua & oblationes voluntarias fursi
& filii eorum qui egressi sunt de femore eorum pulchri sunt
sicut lapides pretiosi, qui fixi sunt in corona sancta, quam
fecit Belecet artifex Aaron sacerdoti. Et princeps scholæ
tuæ per cuius meritum gubernantur omnia secula, sicut foetus
enutritur per umbilicem in utero matris suæ, splendidus
est in lege sicut circulus Lunæ; quando venit ad mundan-
dum, & ad contaminandum, & ad justificandum, & ad
condemmandum: & non deficiunt verba legis unquam ab
ore ejus, sicut non deficiunt aquæ fluminis magni, quando
egredietur de paradiso, & septuaginta sapientes circumdant
eum sicut aream rotundam, & cellaria eorum plena sunt de-
cimis sanctificatis & votivis & spontanæis; quas continu-
entur eis Esdras sacerdos, & Zorobabel, & Jolue, & Nehemias,
& Mardocheus et Belsa, viri ecclesie magnæ, qui
comparantur rosis, vult eis virtus ut laborent in lege die ac
nocte. Duo salvatores tui qui te redempturi sunt, Messias
& filius David & Messias filius Ephraim, similes sunt
Mosi et Aaron filius Jacob qui comparantur duobus hin-
nulis gemellis caprea.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 א'ס'פ'ח' ח'ס'ת'פ'ח' ב'ח' ח'מ'ח'ח'
5 ח'ס'ת'פ'ח' ב'ח' ח'מ'ח'ח'
6 ח'ס'ת'פ'ח' ב'ח' ח'מ'ח'ח'
7 ח'ס'ת'פ'ח' ב'ח' ח'מ'ח'ח'
8 ח'ס'ת'פ'ח' ב'ח' ח'מ'ח'ח'
9 ח'ס'ת'פ'ח' ב'ח' ח'מ'ח'ח'
10 ח'ס'ת'פ'ח' ב'ח' ח'מ'ח'ח'

4 Averte oculos tuos ex adverso meo, quoniam
5 ipsi abdicarunt me. Coena tua sicut grex cap-
6 riarum ascendens est monte Galaad. Denes
7 tui sicut grex tonfarum ascendit ad montem
8 Lycaon, quæ omnes habent gemellos, & nulla est
9 inter eas orba. Ut fragmen mali punici punici cervix
10 tua, praeter silentium tuum. Sexaginta sunt
11 regine, & octoginta cocubinae, puellæ verò
12 numeræ. Una est columba mea perfecta,
13 una est mari suæ, & electa genitrici suæ.
14 Viderunt eam filiz, & dabantur eam
15 regina & concubioe, & celebrarunt eam. Quæ
16 est hæc quæ prospicit sicut aurora, formo-
17 sa ut luna, pura ut foliis terribilibus ut myrtades.
18 Ad hortum nucum descendit ad inspectan-
19 dum poma convallium, ad videndum num

4 Averte oculos tuos ex adverso meo, quoniam
5 ipsi abdicarunt me. Coena tua sicut grex cap-
6 riarum ascendens est monte Galaad. Denes
7 tui sicut grex tonfarum ascendit ad montem
8 Lycaon, quæ omnes habent gemellos, & nulla est
9 inter eas orba. Ut fragmen mali punici punici cervix
10 tua, praeter silentium tuum. Sexaginta sunt
11 regine, & octoginta cocubinae, puellæ verò
12 numeræ. Una est columba mea perfecta,
13 una est mari suæ, & electa genitrici suæ.
14 Viderunt eam filiz, & dabantur eam
15 regina & concubioe, & celebrarunt eam. Quæ
16 est hæc quæ prospicit sicut aurora, formo-
17 sa ut luna, pura ut foliis terribilibus ut myrtades.
18 Ad hortum nucum descendit ad inspectan-
19 dum poma convallium, ad videndum num

Notandum hic, Librum Canticorum, quem communiter in octo dividimus Capita, (quæ literis Romanis expressimus, versibus etiam secundum Græcam versionem appositis,) apud Æthiopes, in quinque tantum membra distingui, quæ figuris numeralibus illorum propriis indicantur.

ESAIAS.

ספר ישעיהו

CAP. I. N.

Jerusalem & Jehudah super vidit quam, Amos filii Jeshahu Vifio... HIEROSOLIMA & JERUSALEM...

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

PROPHETIA ISAIÆ

CAP. I.

Ὁ ΣΑΙΑΣ ΕΣΑΙΑΣ

CAP. I.

CAP. I.

1 JERUSALEM & JERUSALEM... 2 QUIA... 3 QUIA... 4 QUIA... 5 QUIA... 6 QUIA... 7 QUIA... 8 QUIA... 9 QUIA... 10 QUIA... 11 QUIA... 12 QUIA... 13 QUIA... 14 QUIA... 15 QUIA... 16 QUIA... 17 QUIA... 18 QUIA... 19 QUIA... 20 QUIA... 21 QUIA... 22 QUIA... 23 QUIA... 24 QUIA... 25 QUIA...

1 VISIO Isaie filii Amos... 2 QUIA... 3 QUIA... 4 QUIA... 5 QUIA... 6 QUIA... 7 QUIA... 8 QUIA... 9 QUIA... 10 QUIA... 11 QUIA... 12 QUIA... 13 QUIA... 14 QUIA... 15 QUIA... 16 QUIA... 17 QUIA... 18 QUIA... 19 QUIA... 20 QUIA... 21 QUIA... 22 QUIA... 23 QUIA... 24 QUIA... 25 QUIA...

1 Ὁ ΣΑΙΑΣ ἸΣΑΙΑΣ... 2 QUIA... 3 QUIA... 4 QUIA... 5 QUIA... 6 QUIA... 7 QUIA... 8 QUIA... 9 QUIA... 10 QUIA... 11 QUIA... 12 QUIA... 13 QUIA... 14 QUIA... 15 QUIA... 16 QUIA... 17 QUIA... 18 QUIA... 19 QUIA... 20 QUIA... 21 QUIA... 22 QUIA... 23 QUIA... 24 QUIA... 25 QUIA...

1 VISIO, quem vidit Esaius... 2 QUIA... 3 QUIA... 4 QUIA... 5 QUIA... 6 QUIA... 7 QUIA... 8 QUIA... 9 QUIA... 10 QUIA... 11 QUIA... 12 QUIA... 13 QUIA... 14 QUIA... 15 QUIA... 16 QUIA... 17 QUIA... 18 QUIA... 19 QUIA... 20 QUIA... 21 QUIA... 22 QUIA... 23 QUIA... 24 QUIA... 25 QUIA...

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

CAP. I.

1 נביא את ישעיהו בר אמוז דאחזבי על אגש יהודה ויהי יושלם בימי עזיה ויהי אהו... 2 תוקרהו מלכא רבית יהודה... 3 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 4 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 5 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 6 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 7 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 8 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 9 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 10 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 11 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 12 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 13 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 14 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 15 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 16 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 17 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 18 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 19 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 20 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 21 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 22 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 23 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 24 דאחזביש מת קדם פתמי ארי... 25 דאחזביש מת קדם פתמי ארי...

1 Prophecia Esaiæ filii Amos, quam prophetavit super viros Juda, & habitatores Jerusalem in diebus Oziae, Jotham, Achaz, Ezechiaz, regum domus Juda... 2 QUIA... 3 QUIA... 4 QUIA... 5 QUIA... 6 QUIA... 7 QUIA... 8 QUIA... 9 QUIA... 10 QUIA... 11 QUIA... 12 QUIA... 13 QUIA... 14 QUIA... 15 QUIA... 16 QUIA... 17 QUIA... 18 QUIA... 19 QUIA... 20 QUIA... 21 QUIA... 22 QUIA... 23 QUIA... 24 QUIA... 25 QUIA...

gregationis vestrae, quoniam non relinquitis peccata vestra, ut exaudiatur oratio vestra in tempore congregationis vestrae.

Observe lector in versione Arab. prophetarum, vericulos plurimos, praesertim in Hieremia, imò alicubi integra ferè capitula, in editione Parisiensis desiderari, quæ ex MS. Arab. antiquissimo & præstantissimo, quod cum Hebr. plerunq; concordat, supplementa verò uncis includuntur, præfixis hæc literis, MS. Oxon.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

PROPHETIA ESAIAE FILII AMOS.

CAP. I.

VISO Esaiæ filii Amos, quam vidit de Juda & de Jerusalem, in diebus Ozia, Jotham, Ahaz, & Hezecia regum Judæ. Audite cœli, & auscultate terra: nam Dominus loquitur. Filios nutriti & exaltavi, ipsi autem perfidie mecum egerunt. Agnoscit bos possessorem suum, & asinus præsepe domini sui: at Israel non agnoscit, & populus meus non animadvertit. Heu gentem peccatricem, gentem iniquitate gravatam, semen facinorosum filii corrupti, dereliquistis Dominum, & irritastis Sanctum Israelis, & retrocessistis: Quorum vapuletis ultra, & amplius erudierimini? Omne caput dolore, & omne cor microrum languet: A planta pedis ad cerebrum usque non est in eo locus sanus: vulnera, cicatrices, & plaga tumentes non fuerunt consolidata, nec obligata, nec oleo emollita. Terra vestra devastata, civitates vestre igne exulit, terram vestram aspicientibus vobis deyrant alieni, & est desolata veluti ruina ab extraneis facta. Et relicta est filia Sion ut tugurium in vinea, ut pergula in cucumerario, & velut urbs obsesta. Et nisi Dominus exercitum reservasset nobis superstities istos, sicut Sodoma efflumis, & Gomorra compararemur. Audite firmamentum Domini principes Sodomorum, & aures præbete legi Dei nostri popule Gomorra. Ad quid mihi cedit multitudo sacrificiorum vestrorum? dicit Dominus: satur sum holocaustis arietum, & adipe faginarum, & sanguine taurorum, agnorum, & hedorum non oblector. Cùm ad videndum faciem meam venitis, quis hæc postulat de manibus vestris, ut conculcatis atria mea? Ne pergaris afferre mihi oblationes vanas, fuscum qui est mihi abominandus: initio mensum & sabbatho cœtum convocatis, at non comedo fraude & coactu partu.

* بِحُفَايَاهُ زُجْحُنَا حَيْزُ زُجْحُنَا *

* حُفَايَاهُ * ? *

1. سُرْبَا زُجْحُنَا حَيْزُ زُجْحُنَا. بِيَسْرَا لَّا سَاهُ زُجْحُنَا. زُجْحُنَا زُجْحُنَا. صَفَاةَ حُفَايَاهُ هَمَامَا. 2. هُزْبَا هِيَرْمَا حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * عَجَبَةٌ عَجَبُنَا. هِنَا بَازُجْحُنَا. حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. حُفَايَاهُ. 3. زُجْحُنَا هِنَا زُجْحُنَا. هِنَا زُجْحُنَا. * بِيَسْرَا زُجْحُنَا. هِنَا زُجْحُنَا. هِنَا زُجْحُنَا. 4. هُزْبَا هِيَرْمَا. لَّا يَسْرَا. هُزْبَا هِيَرْمَا. * هِنَا حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. 5. حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. 6. هِنَا حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. 7. حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. 8. هِنَا حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. 9. هِنَا حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. 10. هِنَا حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. 11. هِنَا حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. 12. هِنَا حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. 13. هِنَا حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا. * حُفَايَاهُ زُجْحُنَا.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

IN NOMINE DEI Clementis & Misericordis.

INITIUM

PROPHETIAE ESAIAE prophetae, cujus benedictiones perpetuo & ad aeterna secula super nos manent. Amen.

CAPUT PRIMUM. Textus primus.

* بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *
* بَدُو بِنُورِ إِسْعِيَاءَ الَّذِي بَرَكَاةُ تَدْوِمِ عَلَيْنَا إِلَى الْأَبَدِ *
* وَإِلَى أَبَدِ الْأَبَدِينَ آمِينَ *

* الْأَصْلُ الْأَوَّلُ * * الْأَخْلَاقُ الْأَوَّلُ *

1. * الرُّوْيَا الَّذِي رَأَاهَا إِسْعِيَاءُ ابْنُ أَمُوصَ * رَأَاهَا عَلَى الْيَهُودِيَّةِ وَأَسْرُسُلِيمَ * فِي مَمْلَكَةِ عَوْرِيَا *
2. وَيُرِيَامَ * وَأَحَارَ * وَحَرْفِيَا * الَّذِينَ تَمَلَّكُوا عَلَى الْيَهُودِيَّةِ * أَسْمَعِييَ أَيُّهَا السَّمَاةُ * وَأَبْصِي أَيُّهَا الْأَرْضُ *
3. * لِأَنَّ الرَّبَّ قَالَ وَوَلَدَتْ أُمَّةً * وَرَأَعْتَهُمْ وَهَمَّ عَدْرُوهُ فِي * عَرَفَ الدَّوْرَ قَائِمًا * وَأَكْبَارَ مَدْوَدَ سَلِكِ *
4. * وَإِسْرَائِيلَ لَمْ يَعْرِفِي * أَلْوَيْلَ لِلْأُمَّةِ الْكَاطِبِيَّةِ * السَّعْبِ الْمَمْلُوكِي مِنَ الْكَاطِبِيَّةِ * وَالسَّبَلِ الْكَلْبِيَّةِ *
5. * الْإِنْبَاءِ الْأَعْمِيَّةِ * تَرْكَمُ الرَّبُّ وَأَعْصَبُهُمْ فِدْوَسَ إِسْرَائِيلَ * لِمَادَا بَصُرْتُمْ أَيُّهَا تَرَادُونَ عَمَّا *
6. * كُلِّ رَأْسٍ لَوْجَعِ * وَكُلِّ قَلْبٍ حَزْنِ * مِنَ الْعَدَمِيِّنَ إِلَى الرَّأْسِ لَيْسَ هُوَ جَرِحَ * وَلَا عَمَرَ * وَلَا صَرِبَهُ مَلْهَبُهُ لَيْسَ يُوْصَعُ عَلَيْهِمْ مَرْهَمٌ * وَلَا دَهْنٌ * وَلَا رِبَاطَاتٌ * أَرْضَكُمْ كَرِبَ وَمَدَنَكُمْ كَرِفَ بِالْبَارِ *
7. * وَيَكُونُكُمْ نَاكِلَهَا الْعَرَبَاءُ * أَمَا أَنْتُمْ * حَرِيْبٌ وَفَعْرَبٌ مِنَ الْعَرَبَاءِ * وَأَعْمَلْتُمْ أَيْتَهُ صَهِيونَ مِثْلَ فِعْيَ فِي كَرَمِ *
8. * كَمَنْطَرِنَ الْفَاكِكِهَةِ فِي مَعْبَادِهِ * وَالْمَدْيَنِيَّةِ الْكَاصِنِ * لَوْلَا أَنْ رَبَّ الْكَيْسِ أَبْعَى لِنَا بَعِيَهُ *
9. * لَكِنَّا قَدْ صَرَّا مِثْلَ سَدُومَ * وَمَا لَنَا مِنْ أَهْلِ عَامُورَا * أَسْمَعُوا كَلِمَةَ الرَّبِّ يَا رُوسَاءَ سَدُومَ *
10. * وَأَبْصُرُوا لِمَا مَوَسَّسَ اللَّهُ يَا سَعْبَ عَامُورَا * مَا هِيَ كَيْسَ دَابَّكُمْ فِي يَقُولُ الرَّبِّ *
11. * مَمْلُوكُوا أَنَا مِنْ حُرُوفَاتِ الْكَلْبِيَّاتِ * وَتَرْكَمُ الْكُرَافِ وَهَمَّ الدَّبْرَانِ وَالْبَيْدُوسِ نَسَبَ أَيْدِيهَا * وَإِدَامَا أَيْتُمْ لِيَطْهَرُوا لِي مِنْ دَابَّكُمْ هُنَا مِنْ أَيْدِيكُمْ *
12. * لَا تَعُودُوا أَنْ تَطُورُوا دِيَارِي * أَنْ قَدَمْتُمْ لِي سَمِيْدًا أَبْطَلًا وَجُورًا *
13. * مَرْدُولٌ هُوَ عِنْدِي * رُؤُوسُ سَهْوَرِكُمْ وَسَبُوكُمْ وَيَوْمَكُمْ الْعَظِيمِ نَسَبَ أَحْمَلَهَا * صَوْمَكُمْ

VISO quam vidit Esaiæ filii Amos, quam vidit de Juda & de Jerusalem, in diebus Ozia, Jotham, Ahaz, & Hezecia, qui regnarunt super Judam. Audi O caelum, & auscultate O terra, quia Dominus ait; Filios genui & exalti, ipsi vero infideliter me. Cognoscit bos possessorem suum, & asinus præsepe domini sui; Israel autem non cognovit me. Pro genti peccatrici, populo pleno peccatis, progeniti pessima, filius scleratis & dereliquisti Dominum, & ad iram provocasti Sanctum Israelis. Ad quid venistis ulterius? pergereis impietatem. Omne caput dolens quidem est, & omne cor microrum. A prædibus ad verticem usque non est unguis neque oleus, neque plaga accensa, cui non sit impostum malægnæ, nec oleum, nec fascium. Terra vestra vastata, & regionem vestram decurrabant alieni coram vobis: vastata & desolata est ab alienis. Et remansit filia Sion quasi ruina in vinea, quasi custodia pomorum in cucumerario, & quasi urbs obsesta. Nisi Dominus exercituum referisset nobis reliquias, & consisteremus quidem in Sodoma, & similes essetis genti Gomorra. Audite verbum Domini O principes Sodomorum, & auscultate legem Dei O popule Gomorra. Quid est malitudo sacrificiarum vestrarum apud me? dicit Dominus: plenus quidem sum holocaustis arietum: adipem agnorum, & sanguinem taurorum atque hircorum nolo. Et quando venitis mi comparatis coram me, quis sum hac postulat de manibus vestris? Ne pergaris conculcatis atria mea. Etiam obiteris mihi similitudinem vanam et inconfum, desolabile est apud me. Initio mensum vestrorum, sabbatha vestra, & dies vestre celebrum, sunt mihi intolerabilia: Jejunium vestrum,

שעיה : N

mea anima tibi odio vestras solennitates & vestras Calendas
 14 השמים ומעריבם שנתים ומעריבם שנתים
 vos exaudiendo in Et. sustinendo laboravi desuperis ad me super factum
 15 והיו עיני לא ראוהו וכלתו וכלתו
 quando etiam : vobis a meos oculos occultabo, vestras velu
 בפנים אתני עיני מכם גם כן
 sergentibus vestras manus : audire ego non, orationem multiplicabit
 תרבו חסדו אינני שמע ויבכם דימים
 vestras studium malum remotore : scilicet mundi, vos Lavate : sunt plenz
 16 מלאו : רחצו הובו הסירו רע מעליכם
 Dilatite : malefacere definite : meorum oculorum conspectu de
 17 מנר עני חדרו הרע למרו
 pupillo judicate : pupilla affectum dirigite, iudicium quarete, benefacere
 והטב דרשו משפט אפרו המצו שפשו יוחם
 .DOMINUS dicit, nos increpatus & nunc : vidua iudice
 18 ריב אל מנה : למינני ונתנה יאמר יודה
 : abfcent nix veluti, coccus tanquam vestra peccata fuerint si
 אמריו חסדו פשלו שנים
 acquiritis Si : erunt lana veluti, vermiculus tanquam rubra fuerint si
 19 אסתימו כחלע עמרי ירו : אם חתבו
 : renueritis si : comeditis terra bonum, & audieritis &
 ושבעים טוב הארץ האכלו : ואם חמתנו
 DOMINI US quia : devorabimini gladio, fuerit rubellus &
 ומריכם חרב האכלו כי פי יודה
 plena : fidelis civitas meretrix ut fuit Quomodo : est locutum
 דבר : איכה היתה לזונה קריה נאמנה למאני
 tuum Argenti homicida nunc & : in est morata iustitia, iudicio
 20 משפט צדק יקח בה בעתה מרצוים : כספה
 tui Principes : agit in matre tua postu : scioris in sui
 21 היה למנים סבאן מהול במים : שרבו
 sequi &, manus diligens ipse iaur : furum socii &, contumacia
 מוריה וחבירי נגידם כלו אהב שרבו ורבו
 ingrediatur non videt si & : iudicium non pupillo : retributiones
 שלמנים יוחם לא ישפטו וריב אל מנה לא יבוא
 exercitum DOMINUS Dominus dicit Propterea : eos ad
 22 אלהים : לקו יאם הארון יודה צבאות
 me vindicabo & meis hostibus de consolabor Heu : Israel
 23 אברו ישראל הו אנתם מברו ואנקמה
 te super meam manum convertat Et : meos inimicos de
 24 מואבי : ואשכבה ירו
 etu flamma omnia auferam & : tuas scioris purificationem in repurgabo &
 הארץ כדר סנה ואסירה כל ביריה :
 tuos consiliarios & : principio in fuerit tuos iudices restituum Et
 25 ואשכבה שפטו כבראשנה : ועמד
 iustitia civitas tibi vocabitur postea & : initio in fuerit
 כבתולה אחריה יקרא לה עיר הצדק
 quia tunc & : redimetur iudicio in Sion : fidelis civitas
 27 קרנה ואנמה : וישפטו הפרה ושכרו
 peccatorum & : peccatorum confitenti Et : iustitia in
 28 בצדקה : ושבר פשעים ותטאים
 Quia : confumentur DOMINUM derelinquentique : pariter
 29 ורבו ועובי יודה וכל : כי
 horis ab extollet & : concepit illis quos unius ad : afflictum pudore
 יבשו מאלים אשר חמתם ותחפיו מהנחת
 : elegit quos
 אשר בורחם :

Verfio VULG. LAT.

14 Calendas vestras, & solennitates vestras, odive anima mea : facta sunt mihi molesta, 15 laboravi sustinens. Et cum exaudieritis manus vestras, avertam oculos meos a vobis : & cum multiplicaveritis orationem, non exaudiam : manus enim vestras sanguine plenz sunt, 16 Lavamini, mundi estote, auferite mali cogitationum vestrarum ab oculis meis : qui efficit agere perverte, Dificite benefacere : quarete iudicium, subvenite oppresso, iudicate pupillo, defendite vidua. Et venite, & arguite me, dicit Dominus : si fuerint peccata vestra ut occinum, quaf nix dealbabunur : & si fuerint rubra quaf vermiculus, velur lana alba erunt. Si volueritis, & audieritis me, bona terra comedetis. Quod si nolueritis, & me ad iracundiam provocaveritis : gladius devorabit vos, quia os Domini loratum est. Quomodo facta est meretrix civitas fidelis, plena iudicii : iustitia habitavit in ea, nunc autem homicida. Argentum tuum verum est in scioria : vinum tuum miltum est aqua. 23 Principes tui infideles, socii fura : omnes diligunt munera, sequuntur retributiones. Pupillo non iudicat : & causa viduz noo ingreditur ad illos. Propter hoc ait Dominus Deus exercituum fortis Israel : Heu, consolabor super hostibus meis, & vindicabor de inimicis meis. Et convertam manum meam ad te, & excoquam ad purum scioriam tuam, et auferam omne flammam tuam. Et restituum iudices tuos ut fuerunt pridis, et consiliarios tuos sicut antiquitus : post hac vocaberis civitas iusti, & fidelis. Sion in iudicio redimetur, et reducta eam in iustitia : Et conteret scelestos, et peccatores simul : et qui dereliquerunt Dominum, confumentur. Confundetur enim ab idolis, quibus sacrificaverunt : et erubescit super hostis, quos elegerat,

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

14 Καὶ τὰς ἑορτὰς ὑμῶν, καὶ τὰς ἑορτὰς ὑμῶν Et neomenias vestras, & solennitates vestras odie anima mea. Factis sunt mihi in facientem : (m) nequam mihi ad detestantem peccata vestra. (Am ex 15) tendentis manus, avertam oculos meos a vobis : & si multiplicaveritis orationem, non exaudiam vos. Manus enim vestre sanguine plenz sunt. Lavamini, mundi estote, auferite mala de animabus vestris ab oculis meis : sicut a muliere vestra. Dificite facere bona, quarete iudicium, liberate oppressum, iudicate pupillo, & iustificite vidua : Et venite, & arguite me, dicit Dominus : si fuerint peccata vestra, quaf vermiculus, sicut nix dealbabur : & si fuerint, in concinuis, sicut lana dealbabur. Si volueritis, & audieritis me : bona terra comedetis. Si autem nolueritis, & me ad iracundiam provocaveritis, devorabit vos. Os enim Domini loratum est heu. Quomodo facta est meretrix civitas fidelis, si plena iustitia in ea, nunc autem homicida. Argentum vestrum non verum est in scioria : vinum autem miltum est aqua. 23 Principes tui infideles sunt, participes fuerunt munera, sequentes sunt retributionem, pupilli non iudicantes, & iudicio viduarum non attendentes. Propterea hec dicit Dominus dominator Sabeot : (1) De fure Israel. Non effugiet enim furor meus contra (m) auferatios : & iudicium de inimicis faciam : Et inducam manum meam super eos, & excoquam ad purum : inabescentes autem peccatores, & auferam omnes priuaticatores de te. Et impuram iudicem tuam, sicut aqua, & consiliarios tuos, sicut ab initio. Et post hec vocaberis civitas iustitia, metropolis fidelis Sion. Nam cum iudicio saluabimini captivitas ipsius, & cum misericordia. Et conteretur sceleris, & peccatores simul : & qui dereliquerunt Dominum, confumentur. Confundentur enim ab idolis suis, quos ipsi volebant : & confusi sunt super hostis, quos conceperunt.

MS.A. (Z) τὰς χεῖρας ἐκτείνεις ἑπὶ τὸν ἐμὸν, (h) ὡς διελεῖς ἄβυθον, (δ) δὲ λῆτες, (i) καὶ πῆλεις ὑμῶν πνευματικῶν : οἱ ἀκαθάρτοι (κ) χεῖρας (λ) δὲ ἀσθεῖας κῆλεθ' Ἐλεσάδω, (μ) ἑσπευσάμεθα. (ν) Ἐ ἐπὶ τὸν ἐμὸν, ὡς πῆλεις ἄβυθον, (ξ) ἔσον, ὡς πῆλεις ἄβυθον, (θ) ἐστὲν ἀσπευσάμεθα ἑπὶ τοῖς ἐδδύλοις (σ) ἵπασαρχισθησάντα ἑπὶ τοῖς κῆποις αὐτῶν,

Targum JONATHAN.

14 רחיקון ומעריבין רחק מימרי הו קרמי לרחוק אסעתי למשקן : ובר פניתי פרסין
 15 ורחו ללצה עיבון מסלקנא אפי שכנא מכן ופא בר אחון מסון לצלצה לא רעני
 16 קרמי לקבלא עיבון מדידון גם ופי מין : תובל לאריות וארבו מתובלן וארבו
 17 בישות עבריון מקבירל מימרי אחמעו מלאבאשא : אלפי לאוטבא חבכו רינא וכו
 18 יאנים דוניו יתמא עבדו קבילו קבלת ארמלתא : בכך בר תתובלן לאריות חבכו
 19 מן קרמי ואעביר בעתכון אמר יי אם יהון חובינו בת מין כצבעוני כתל נא יחרון
 20 אם יסקון כהריתא בעמך נקי יהון : אם חובינו חתקלון למימרי מוכבא דארעא
 21 חיקלון : ואם חסרבו ולא חתקלון למימרי בחרב סבא חתקלון אזי מירא דיי
 22 ויר כן : אכריו תבו עבריה למחוי כעשה קריתא מרי מנא רהור מלא עבדו
 23 יונא קושטא יהוה מתעבדו בתוכו אנון קטלוי נפשן : בכספך הוה לפסולא חסרבו
 24 מערב מנא : וברבו מריון ושקמיו לנגבו כולחון דחיסין כפלל שחרה
 25 חסריו גבר לתבריה עבדו רל טוב דינו יחשלבם לך דינו דין יחמל לך דינו
 26 וקבלת ארמלתא לא עלת לקרמיהו : בכך אמר רבון עמא בבאת חקיקא ישראל
 27 קריתא וירשלבם אנה עתיד לתתמה פרם וי רשיעי לא אחילי למעבר פודענת דין
 28 מסנא עמי ואחבו נקמא לבשל דבבי : ואחבו מוח גבוריה עלד ואגרד במארמקון
 29 בבורתא מל רשעא ואערי מל חובד : ואמני בוד דינו קושטא תנפן דובקמתא
 30 ומלכי מלכך בר מן אלא אכות בן יחקר לך קריתא דקושטא קריתא מרי מתא : איו בר
 31 ותעבר בתיראת חפרוק ועבדו אריותא יתובלן ליה פכו : ויתקרו מריון ויחבו
 32 כריתא וישקבו אריותא דיי ישחיון : ארי תתחחון מאלני שעותא דרמדתון
 33 ותחפנעון מגני שעותא דחיון סחטיון בחון :
 אשר בורחם :

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Neomenias & solennitates vestras detestatur Verbum meum, factaque sunt coram me in abominationem : multiplicavi remittens. Et cum facerem deces exteoderint manus suas ad orandum pro vobis, auferam maledictionem meam a vobis : & cum multiplicaveritis orationem, non est voluntas coram me ad exaudiendo orationem vestram, eo quod manus vestre plenz sunt sanguine innocens. Convertimini ad legem meam, & mundamini a peccata : vestris, & auferam manum operationis vestrarum a conspectu Verbi mei : definite malefacere. Dificite benefacere, quarete iudicium, iustitiam vim patientis iudicate : iudicium pupilli facite, audite clamorem viduz. Cum conversi fueritis ad legem meam, deprecabimini coram me, & faciam deprecationem vestra, dicit Dns. Si fuerint peccata vestra maculata quaf tinctorum, quaf nix dealbabunur : & si fuerint rubra sicut coccinum, sicut lana munda erunt. Si si renueritis & non obederitis verbo meo, bona terra comedetis. Quod si nolueritis, & me ad iracundiam provocaveritis, devorabit vos. Os enim Domini loratum est heu. Quomodo conversa est civitas fidelis, ut essent opera eius sicut opera meretricis ? que erat plena operantium iudicium, & veritas sebat in ea, nunc autem ipsi sunt homicidz. Argentum tuum factum est in scioria : vinum tuum miltum est aqua. Principes tui rebelles, & socii latronu : omnes diligunt accipere muera : dicunt sibi uniuersique, proximo tuo : Fac pro me bonum in iudicio meo, & retribuam tibi in causa tua. Iudicii pupilli non iudicant, & clamor viduz non ingreditur in conspectu eorum. Propterea dicit dominator sceuli Dns exercituum fortis Israel : Civitatem Hierusalem ego consolabor, sed vampsium quando revelatur fuero et facia ultionem iudicii de hostibus populi mei, & retribuam vindictam inimicis meis. Et converta passionem fortitudinis meam in rem, & muodabo, quaf purificans cum herba borith, amicum improprietate, & auferam omne peccatum tuum. Et confluent in te iudices veraces sicut in principio, & consiliarios tuos sicut aotiquis : & postea vocaberis civitas veritatis, urbs fidelis. Sion autem, cum factum fuerit in ea iudicium, reverteretur in legem, reverteretur ad eam in iustitia. Et conterentur rebelles & peccatores simul : & qui dereliquerunt legem Domini, confumentur. Quoniam confundemini a lucis idolorum, quos concupistis : & erubescit ab hostis simulachrorum, a quibus auxilium querebatis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 * زب ب ستنف * حنجر ب ستنف . هبنا نعرف . هه حنجر لاسبارا . انه حنجر صفا . * ص 14
 15 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 15
 16 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 16
 17 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 17
 18 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 18
 19 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 19
 20 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 20
 21 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 21
 22 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 22
 23 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 23
 24 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 24
 25 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 25
 26 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 26
 27 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 27
 28 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 28
 29 * حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . حنجر ب ستنف . * ص 29

كتنا ب رجح .

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * ويطالبكم واعبادكم ان يعصموا بقسي * وصرتم في بقله لسبب من ان احمل خطاياكم * اذا مددتم ايديكم الي
 اصفي عيني عدلكم * وان اكرم الظلمه لسبب استكيب لكم * لان ايديكم مملوه من الدم *
 16 * استكموا وصدروا انبياء * اذ بعوا السرور من نفوسكم امام عيني * كفوا عن سروركم *
 17 * تعلموا ان تصعدوا حسنا * اطلبوا ايضا ان يعيدوا المطوم * واحلموا لليسم * ويرزوا الاملة *
 18 * وعالوا نبطا يعول الرب * فان تكن خطاياكم مثل السواد لا يصبها مثل النديج * وان
 19 * تكن مثل القرم لا يصبها مثل الصوف النعي * وان سلتم وسعدتم مي * سماء كون حيرات
 20 * الارض * وان لا تزيكوا ولم تسعوا مي * سياكلكم السيف * لان دم الرب نطف لهذا *
 15 * fecis vestras, & saluavit eos. Sed ad
 anima mea: & facti estis mihi: & non
 16 * sed dicitis peccata vestra. Cum expo-
 deritis ad me manus vestras, converti ad vobis
 oculos meos: & quoniam multiplicaveritis
 peccata, haud cavidi vos: quia manus
 17 * vestrae plene sunt sanguine. Lavamini,
 ni, & exaudite purificationem: & abluamini
 18 * ipsi: & exaudite purificationem: & abluamini
 19 * nate a fletibus vestris: & dicitis bonificati-
 20 * ones: quare iustitiam non videtis? & ad liem
 21 * viduerunt non audiverunt? Propterea dicit
 22 * Dominus: Dominus exercituum, Fortissimus
 23 * Israelis: Pa potentibus inter gentem Isra-
 24 * elitiam: quoniam sic mea non desiste
 25 * ab adversariis: & iudicium meum exercebo
 26 * in hostes meos. Manus meae super te
 27 * claudet, & manus ad mundum tendit: & re-
 28 * bellas: & omnes impas vellam a te, & humiliabo
 29 * superbos: & exigam iudices tuos: & erant
 30 * amici, & confiditios tuos ut evans olim: & post hoc vocaberis vobis equi-
 31 * tatis mater servum fidelis Sion. Post haec
 32 * dicit enim salvabitur captivitas eius per equitatem & misericordiam: Tempus ve-
 33 * rd & peccatores simul sangetur: & qui Dominus
 34 * Dominus preverunt, & contrivit: & non
 35 * niam pudore suffunditur propter idola sua
 36 * qua amaverunt: & principes quod fuerunt
 37 * propter sculpturas quae fecerunt, & pudescunt
 38 * propter iniquitates quae conceperunt.

lectio in qua continetur admiratio Prophetae de urbe Jerosolymorum, ejusque mutatione, & narratio eorum quae eventura sunt illi & civibus ejus.

21 * كيف صارت مدينه صهيون المومنه رايه * المملوه من الانصاف * التي رويد العدل فيها *
 22 * وان اصطحج فيها الغائبون * فصنكم عيني بعير * وحصاروك يمجرون اكمه بالماء * وروسك
 23 * عصاه يساركون الانصوف * ويجدون الرسا * ويستعجلون في المكافاة * ولا يحكون للانبياء
 24 * والي فضاء الارامل لا يصعون * لاجل هذا يقول السيد رب اجنود جبار اسرائيل * الزميل للاقرباء *
 25 * في آل اسرائيل * لان عصبي لم يكن عن المصالحين * وساصع حكمي باعدادي * واطبى
 26 * يدي عليك * واحمك النفاة * واغذاك العصاه * واستاصل كل الهمه منك * ولا تلس المستكبرين *
 27 * ولا تصبن فصاتك كما كانوا اولاً * وسيريك كما كانوا قديماً * ويعدك وراك ثلثين مدينه
 28 * العدل * ام الذين المومنه صهيون * لان بعد اكمه يخلص سيمها بالعدل والرحيمه *
 29 * وسينصون الهمه واخطاه معا * والذين اهلوا الرب يستاصلون * من اجل اسمي يحرون
 30 * باي اسم الذي ارادوا * ويسقطون ايضاً ويحكون باسم الذي صنعوا * وسيحرون باسم
 31 * الذي اسموها *

ישעיה ב

agua cui hortus velat & suo folio defluens altius se eritis Quando
30 כי תהיו כאלה נמלת עלה וכנה אשר מים
31 ויהי חסן לנערת ועליו לנעוץ
וכברו שניהם יהיו ואין מבנה

Verflo VULG. LAT.

Cum fueritis vltur quercus defluentibus foliis, & velut hortus abique aqua. Et erit fortitudo vestra, ut favilla stuppa, & opus vestrum quasi fcintilla: & succendet utrumque simul, & non erit qui extinguar.

Verflo GRÆCA LXX. Interp. Cùm Tröalatione LATINA.

Erunt enim quasi (y)terribilium, 30
quæ abiecit folia, & velut hortus non habens aquam. Et erit fortitudo eorum, ut (x) favilla stuppa, & operatioes eorum, sicut fcintilla: & comburentur, castelli, & peccatores simul: & non erit qui extinguat.

CAP. II.

Jehudah super, Amos filius Jeshabub vidit quod Verbum
יהודה אשר בר אמוץ בן ישעיהו
erit preparatus domum mississimam in erit et: Jerusalem &
ירושלם והיה בארץ יהודה
et elevabit, & montium capite in DOMINI domus moos
יה בראש ההרים ונשא
populi ibunt Et gentes omnes cum ad confluent & collibus pia
מבנות ונהרו אליו כל הגוים והלכו עמי
domum ad DOMINI montem ad ascendam & Agni dicent & multi
רבים ואמר לני יעקב
ambulabimus & sicut viti de nos docebit & : Jacob Dei
אלהי יעקב ויהיו מדבריו ונלכה
DOMINI verbum & lex exhibit sicut de qua: ejus femitivus
בארחתו כי מציון תצא תורה ודבר יהודה
populus arguet & gentes inter judicabit Et
מירושלם: ושפת בני הגוים והוכיח לעמים
sua lanceas & ligones in suos gladios contendant & multos
רבנים וכחורו חרבותם לאתם והחיתו חרבותם
non & gladium gentem contra gens levabit non: falces in
למזרות לארשא ויו אל ניו הרב ולא
ambulemus & agile, Jacobus Domus
bellum ultra dicent
למרו ומלחמה: ביה יעקב לבו ונלכה
domum suam populum dimittit Quia DOMINI lumine in
באר יהודה: כי נשטחה עמך ביה
domum suam populum dimittit Quia DOMINI lumine in
יעקב כי תמלא מקום ועמם כפלים וכלרי
fuerunt sufficientes alienorum
נכרים ושפוק: והמלא ארצו סמים ואין קצה
suis non & equis c) terra est repleta & c) theauris finis non &
ואין קצה לארצו והמלא ארצו סמים ואין קצה
eius quadrifigis
מקרבתי: והמלא ארצו אילונים למעשה ירו
homino incurravit Et eorum digiti fecerunt quod ei acinuosibunt
ישתחוו לאשר עשו אצבעתי: וישח אדם
spectant in Ingrederet eis parces non & vir le humiliavit et
ושפת: איש ואל חמא להם: ביה בצור
decoro & DOMINI formidinis facibus & : pulvere in teabfonde &
החמון בעפר מפני פחד יהודה ומחיה
teicurravibit & humiliabit hominis elatit Oculi ejus excentia
אנו: עני נבחות אדם שפיל ועת
illia die in ipse solus DOMINI elevabitur & homini altitudo
יה אנשים ונשגב יהודה לבדו ביום ההוא:
excellum & superbum omnem super exertitum DOMINI dies Nam
כי יום ליהודה צבאות על כל נאה ודם
Lebanon cedros omnes super Et est humiliabli & elatum omnem super &
ועל כל ארצו הלבנון
Babon quercus omnes super & elevatas & sublimis
הרמים והנשאים ועל כל אלני הבשון

CAP. II.

Verbum, quod vidit Isaias, filius Amos, super Juda & Jerusalem. Et erit in novissimis diebus preparatus mons domus Domini in vertice montium, & elevabitur super colles, & fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt populi multi, & dicent: Venite & ascendamus ad montem Domini, & ad domum Dei Jacob. & docebit nos vias suas, & ambulabimus in femitis ejus: quia de Sion exhibit lex, & verbum Domini de Jerusalem. Et judicabit Gentes, & arguet populos multos: & confabunt gladios suos in vomeres, & lanceas suos in falces: non levabit gens contra gentem gladium, nec exercebuntur ultra ad praelium. Domus Jacob, venite, & ambulemus in lumine Domini. Projecisti enim populum tuum, domum Jacob: quia repleti sunt ut olim, & augeres habuerunt ut Philisthim, & pueris alienis adhezferunt. Repleta est terra argento & auro: & non est finis thesaurorum ejus: Et repleta est terra equis equis: & innumera biles quadrigæ ejus. Et repleta est terra equis idolis: opus manuum suarum adoraverunt, quod fecerunt digiti eorum. Et incurravit se homo, & humiliatus est vir: ne ergo dimittas eis. Ingrederent in peram, & abscondent in fossa humo à facie timoris Domini, & à gloria majestatis ejus. Oculi sublimis hominis humiliabuntur, & incurvabitur altitudo viroium: exaltabitur autem Dominus solus in die illa. Quia dies Domini exercituum super omnem superbos, & excelsum, & super omnem arrogantem: & humiliabuntur. Et super omnes cedros Libani sublimes, & erectas, & super omnes quercus Balsao.

KEΦ. β.

CAP. II.

Ο λόγος ο οποίος (α) πείρα Η
σάλα ύψη Άμωσ περί της Ιουδαίας, και
30 απρόϊ Ιερουσαλήμ. Οτι της εταί εφελ
31 της ημάς ημάρτας τδ εφ (Ν)ωπλου, &
δ οπλο τδ δει (β) ετ άρπου Η δέον,
32 & εφελδιστας εφάδω τδν δουω, & η
33 ευστη ετ άυτδ πάτω τδ εδνη. Καλ μα
34 ρουστουα εδνη παλλδ, & εδουο, (γ) δού
35 τδ η άναδούθητδ τδ εφ (Ν)ωπλου, και
36 ετ τδν δον τδ εδνη Ιακωβ, & άναγγελει
37 ητην τδν εδν δουω, & παροδούθηα εν
38 τδ εν γάρ εδν ελεουστουα ημω, και
39 εδουο ωπλου Η Ιερουσαλήμ. Καλ κει
40 νη άναητητη Η εδνη, & (δ) ελεουστουα
41 λαδν παλλν & (ε) ευρηθίσηα τδσ μα
42 ρατδσ άυτων ετ εστρα, & τδσ εδουα:
43 άυτων ετ εδνηα, & ετ ημ (α) εδουα
44 ετ εδνηα μακρδτα, & ετ ημ μάσω
45 ου ετδ τολαμην. Καλ τού ε δει (ζ) Ι
46 αωδ, δευτε περδουδουα τδσ τωτδ κωι
47 ου (Α)νηα τδν λαδν άυτδ τδν δον
48 τδ Ιερραλ' ετδ ηνεαληδν ατ τδ άπ' εφ
49 χητδ η γέρα άυτων κληδουαμην, ατ η των
50 εδουαμην, & τίνα πολλδ άδουαλα ετ
51 τδσ άυτοτδ. Ενεαληδν γάρ η γέρα άυ
52 τδσ γερουοί, & ετ ημ αειδουα
53 τδν δουωμην άυτων. Καλ ηνεαληδν η γη
54 (η) ισπαν, & ετ ημ αειδουα τδν άρρα
55 άυτων, & ηνεαληδν η γη εδουα
56 ματω τδσ εργον τδν γερου άυτων, και
57 απουκότηαον ετδ ιπποθηα οε δάκτυλα
58 άυτων. Καλ κωιαν άδουαμην, & ετ
59 ηνεαληδν άηθη, & ετ ημ άνηα άυτοτδ. Καλ
60 νύ (ι) ηνεαληδν ετδσ τδσ πέρδω, & άρρηκίω
61 ετδ η γη άπδ απουκότηαον τδσ ποε ε
62 ηλοσ, & άπδ τδσ δέθητδ τδσ ηδουα
63 τδσ άυτοτδ. Οτ γάρ ε
64 εδουαμην κωιου υψαλο & ετ άδουαμην
65 ηνεαληδν, & ηνεαληδουα τδ υψαλο
66 ετ άδουαμην, & εφελδιστουα κωιου
67 άυτων τδ ημ εδουα. Ημια γάρ κωιου
68 Καλαδδ τδσ πάτω υδουαμην & εφελδουα
69 πορ, & ετδ άνηα υψαλο & κωιου, & ηνεαληδουα
70 ηνεαληδν & υψαλο & κωιου, & ετδ ημ
71 εδουαμην, & ετδ ημ εδουαμην βαλαδν Ιααβ,
MS. A. (α) επωδ κωιου τδσ ετδ κωιου (β) ετδ κωιου (γ) ετδ κωιου (δ) ετδ κωιου (ε) ετδ κωιου (ζ) ετδ κωιου (η) ετδ κωιου (θ) ετδ κωιου

Targum JONATHAN.

ארי חורן בבוטמא די מטר טרפויה ונכרת שקימ רמן לית לה: ויהי חוקהו
דרשעא כנעורת בנתא ועובר יהוה ונעוץ נורא כמא דמקרביו לנסטר דין
ולקון תרויהו בחדא כוספן רשעיא אנו ועובריהו בישא ולא יהי עלהו חס:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Quia eritis veluti quercus, ejus folia defluunt, & veluti hortus irriguus qui non habet aquam. Et erit fortitudo impiorum sicut suppa lini, & opus manuum eorum sicut fcintilla ignis: quæ cum applicatur ad invicem, ardent ambo simul: sic confluentur impij, & opera eorum prava, & non erit super eis misericordia.

CAP. II.

פתם נבואה דאתנבי ישעיה בר אמוץ על אש יהודה ויהי וירושלם: ויהי בסוף
וימא מתקן יהו טור בית מקדש ארין בריש טורי ומנצל מתא ויחטון למפלה
עלויה כל מלכותא: ויהיו עמין סמיא וימיו אתו ונסק לטור בית מקדש ארין
לבית שכנת אלהיה יעקב וילפנתא מאורון ויתקן קרמיה ויהד באולפן אריתיה
ארי מציון תפוק אורותא ואולפן פתמא דני מירושלם: ויהיו מלכותא
ויכח לעמין סמיא ויעפון ספיהו למסין ומוריהו למלון לא יטול עם אפרי
עב ון ולא יתאלפון עוד מבין קרבא: וימיו דבית יעקב אתו ויהד באולפן אריתא
רין: ארי שבקתון דחלא תקיפא רהוה ברק לכו דבית יעקב ארי אמלית
ארעבון טעון כמלקרמין ועננו כפלתא ובנימוס עממיא אולין: ואתמלית
ארעוון כספ דבדבית סוף לנעויה ואתמלית ארעוון סמין לית סוף לרתכותיה:
ואתמלית ארעוון וישעיהו יהוה סמין לראקא ארעא ויתו: וימא אנשא
ויהלש קרופ ארעוון ולא תשבק רהו: ועלון למקעק בעצרת בטנא אשאר ארין
בעפראמן קרם ודחלא רין ומיו יקריה: עינרמתא אנשא ומאן ויהלש קרופ ארין
ותקיי בחרורו בעדנא ההיא: ארי וימא רעיה למתי מן קרם יצאות על כל
ותנא ורמל בא ועל כל תקיפא ומאמן: ועל כל מלכי עממיא תקיפא ומסעא
ועל כל טורי מירנא:

Verbum prophetie, quod prophetavit Esaias filius Amos super viros
Juda, & habitatores Jerusalem. Et erit in fine dierum paratus mons do
mus sanctuarii Domini in capite montium, & elevabitur super colles,
& confluent ut servant super eum, omnia regna. Et ibunt populi multi,
& dicent: Venite & ascendamus in montem domus sanctuarii Domini,
& in domum majestatis Dei Jacob. & docebit nos vias, quæ rectæ sunt cor
tam eo: & ambulabimus in doctrina legis ejus: quia de Sion exhibit lex, &
doctrina verbi Domioi de Hierusalem. Et judicabit inter reges, & argu
et populos multos, & contendent gladios suos in vomeres, & lanceas fu
as in falces: non levabit populus contra populum arma, neque dicent
amplius praelium. Dicent viri domus Jacob: Venite & ambulemus in
doctrina legis Domioi. Quia dereliquistis terribilem & fortissimum, qui
erat redemptor vester domus Jacob: quia repleta est terra vestra idolis,
sicut ab initio: & augeres fuerunt sicut Philistim, & in legibus populoru
ambulavit. Et repleta est terra eorum argento & auro, & non est finis
thesaurorum ejus, & repleta est terra eorum equis, & omo est finis quadri
genarum ejus. Et repleta est terra eorum idolis, opus manuum suarum ado
rant, quæ paraverunt digiti eorum. Et humiliabitur homo, & infirmabitur:
tur fortitudo viroium: ne dimittas eis. Et ingredientur ut fugiat fug
in peram, & ut abscondant in pulvere à facie timoris Dñi, & à splendore
gloriz ejus. Oculi sublimis homiois humiliabuntur, & infirmabitur for
titudo viroium: & erit fortitudo Domioi solius in tempore illi. Quia dies
venturus est à facie Domini exercituum super omnes superbos & elatos
cord: & super omnes fortes, & humiliabuntur. Et super omnes reges
populorum fortes & robustos, & super omnes principes provinciarum.

30 * كُنْهًا بِنَاهَا * اَبْرَامُ حَمْدًا * اَبْرَامُ حَمْدًا * اَبْرَامُ حَمْدًا * Quoniam erunt sicut terebinthus cujus folia
 31 * حَمْدًا حَمْدًا * حَمْدًا حَمْدًا * حَمْدًا حَمْدًا * Ericque fortitudo eorum in supram, opera 31
 * حَمْدًا حَمْدًا * حَمْدًا حَمْدًا * حَمْدًا حَمْدًا * autem eorum in Gintillas: & ardebuot ambo
 * حَمْدًا حَمْدًا * حَمْدًا حَمْدًا * حَمْدًا حَمْدًا * simul, nemine extingente.

CAP. II.

1 * قَدْ رَأَى بَنِي إِسْرَائِيلَ * يَوْمَئِذٍ * لَأَنْ يَسْأَلُوا * وَتَقُولُوا * * Sermo quem vidit Esaias filius Amos de Ju-
 2 * يَسْأَلُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * da & de Jerusalem, Eric ultimis diebus
 3 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * mons domus Domini constitutus in vertice
 4 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * montium, & altior collibus; eumque spe-
 5 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * ctabant omnes gentes: Et ibunt multi po-
 6 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * puli dicentes, Venite, alcedamus ad montem
 7 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * Domini, & ad Deum Jacobi, ut doceat nos
 8 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * de vis suis, & ambulemus in semitis ejus:
 9 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * quoniam de Sion prodibit lex, & sermo Do-
 10 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * mini de Jerusalem: Et jus dicit inter gen-
 11 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * tes, & arguet populos multos remotos: tan-
 12 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * dentque gladios suos in vomeres aratri, &
 13 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * lanceas suas in falces: & non levabit gens
 14 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * contra gentem gladium, neque discent ampli-
 15 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * bus bellum. Filii familias Jacobi, agite, &
 16 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * ambulemus in luce Domini. Nam destitisti
 17 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * populum tuum filios familias Jacobi, eo quod
 18 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * repleti sint ut antea, prestigis utatur ut Pa-
 19 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * lestini, & plurimos exterorum filios educa-
 20 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * rint: Repleta sit terra eorum argento &
 21 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * auro, nec fit fides thesaurorum eorum: im-
 22 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * pleta sit terra eorum equis, & currum eo-
 23 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * rum nullus fit finis: Impleta quoque sit
 24 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * terra eorum idolis, opus manuum suarum ad-
 25 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * orent, quod fecerunt digiti eorum; Et hu-
 26 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * miliaverit se homo, & vir se demiserit: ne
 27 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * ergo dimittas eis, Ingredimini in petram, &
 28 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * abscondite vos in pulvere, propter pau-
 29 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * vorem Domini, & pro majestate fortitudinis
 30 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * ejus. Oculos hominum clauso humiliabit,
 31 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * & deprimetur superbia viri, & solus Domi-
 32 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * nus magnificabitur in die illa. Nam dies
 33 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * Domini erit super omnem fessum eorum, &
 34 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * efferentem, & super omnem superbientem,
 35 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * ut deprimatur: Super omnes cedros Li-
 36 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * bani altas & sublimes, et super quercus
 37 * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * وَتَقُولُوا * Baifan:

Verſio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

30 * لَمْ يَصِدُّوا * مِثْلَ النَّظْمِ * أَلَيْسَ فِيهَا مَاءٌ * * Quoniam evident sicut terebinthus cujus
 31 * لَمْ يَصِدُّوا * مِثْلَ النَّظْمِ * أَلَيْسَ فِيهَا مَاءٌ * * folia de fluxerunt, & sicut hortus in quo
 * لَمْ يَصِدُّوا * مِثْلَ النَّظْمِ * أَلَيْسَ فِيهَا مَاءٌ * * nulla erat aqua: Et erant robur eorum
 * لَمْ يَصِدُّوا * مِثْلَ النَّظْمِ * أَلَيْسَ فِيهَا مَاءٌ * * velut arundo carnalis, & actiones
 * لَمْ يَصِدُّوا * مِثْلَ النَّظْمِ * أَلَيْسَ فِيهَا مَاءٌ * * eorum velut scintilla ignis.

CAP. II.

Revelatio secunda.

Sermo qui factus est a Domino ad
 Esaiam filium Amos, de Judæa
 & de Jerusalem.

1 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * Sermo qui factus est a Domino ad
 2 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * Esaiam filium Amos, de Judæa
 3 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * & de Jerusalem.
 4 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * ERIT quidem postrema diebus domus Dei
 5 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * in vertice montium, & atollat super editissimos
 6 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * colles: Et constitutur ad illum universæ
 7 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * gentes, & multi ex populis ad illum sese
 8 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * recipient dicentes: Adfessum ad nos
 9 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * montem Domini, & ad domum Dei Ja-
 10 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * cobi, ut significet nobis viam suam, quia
 11 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * reclusa ambulamus in eam, & Sicut odi-
 12 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * bit lex, & verbum Domini est Jerusalem:
 13 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * Et jus dicit inter gentes multas, & cor-
 14 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * ripet: populum copiosum, & concident
 15 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * gladios suos, & apabant eos in vomeres,
 16 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * & lanceas suas componunt in falces: &
 17 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * non fiet gens contra gentem gladi-
 18 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * um, & non discent amplius bellum. Nunc
 19 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * itaque O domus Jacob, venite, ambulemus
 20 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * in luce Domini: Quoniam ipse liberavit
 21 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * populum suum domum Israel: jam enim
 22 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * repleta est regio eorum, ut erat antebac,
 23 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * auguratiombus more exterorum, & na-
 24 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * ti sunt eis filii eorum permulti. Nam regio
 25 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * eorum impleta iam est argento & auro,
 26 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * & thesauri eorum nullus est numerus:
 27 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * impleta est terra eorum equis, & curribus
 28 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * eorum nullus est numerus: Denique re-
 29 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * pleta est terra eorum abominationibus, o-
 30 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * peribus scilicet manuum eorum, et adora-
 31 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّBِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * tionum quod composuit digiti eorum:
 32 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * Contempsit se homo, et humilavit se vir:
 33 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * ut amens non desistat eos.
 34 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * Textus secundus.
 35 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * Nunc ergo ingredimini in petram, et ad-
 36 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * dite vos in terra à facie terroris Domini,
 37 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * et à gloria roboris ejus, cum exierit ad
 38 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * perfingendam terram: Intuitus enim Do-
 39 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * mini sublimes sunt, homo verò alijctus.
 40 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * Et deprimetur confusio hominum, et so-
 41 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * lus Dominus exaltabitur in die illa. Nam
 42 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * dies Domini exercituum ventura est su-
 43 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * per omnem blasphemiam et arrogantem:
 44 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * et quicunque superbia et extulit se, se-
 45 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * st, deprimetur. Item super omnes cedros
 46 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * Libani cellissimas et clarissimas, et super
 47 * أَلْقَى الرَّبُّ صَارَ مِنْ قَبْلِ الرَّبِّ * أَرْسَلِيَهُ * بَنِ أَمُوصَ * * omnem aborem quercus Baifan:

ישעיהו: ג

Versio VULG. LAT.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

elevatos colles omnes super & excelsum montes omnes super Et
 ועל כל ההרים דומים ועל כל הנקעות הנשאות
 14: munium murum omnes super & excelsum turrim omnes super Et
 ועל כל כנרת נבחר ועל כל חומת בצורה
 15: munium murum omnes super & turris naves omnes super Et
 ועל כל אגנות תרשיש ועל כל שכיות החמרה
 16: munium murum omnes super & turris naves omnes super Et
 ושך נבחרת הארץ ושקל רום אנשים
 17: vana Et illa die in ipse solus DOMINUS elevabitur &
 ותשקב יהוה לבדו ביום ההוא והאנשים
 18: petrarum speluncas in introibunt Et conelder penitus
 כלול יחליף: ובאו כמערות צרים
 19: gloria & DOMINI formidinis factibus & pulcherrimae connotatis in &
 ובמחרת עפר מפני פחד יהוה והמחרת
 20: terram frangendam ad ipsum surgendam in rebus altitudinis
 באנו בקומו לרעץ הארץ: ביום
 21: sui auti vana & sui argenti vana homo projiciet illa
 יהוה ישרוף הארץ את איליו לכפו ואת איליו והבו
 22: vana & seves fidelem ad se incurvandum ad sibi fecerunt qua
 אשר עשו לו להשתחית לחפר פרות ולעטלפים
 23: factibus & faxum fopulis in & petrarum fissuram in vortendum ad
 לבוא בנקרות הצרים ובסעפי הפלעים מפני
 24: ipsum forsendo in eius altitudinis decore & DOMINI formidinis
 פחד יהוה והמחרת באנו בקומו
 25: flum et jus homine ab vobis Definite terram frangendam ad
 לרעץ הארץ: חדלו לכם מיהרס אשר נשמה
 26: ipse repulatur qui in nam & num nifi in
 באפו כי במה יחשב הוא:

Et super omnes montes excel-
 14: Et super omnes colles ele-
 15: Et super omnes turrim excel-
 16: Et super omnes murum munium, Et super omnes
 17: Et incurvabitur sublimitas homi-
 18: Et idola penitus conterentur: Et intro-
 19: Et in voraginez terræ, à facie
 20: Et ingredietur scissuras petra-
 21: Et in cavernis faxorum, à facie
 22: Quiescite ergo ab homine, cu-
 23: quia excelsum reputatus est ipse.

Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 14: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 15: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 16: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 17: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 18: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 19: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 20: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 21: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 22: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai
 23: Kai eti (d) sup vnaclm d'p, kai

CAP. III.

CAP. III.

ΚΒΘ. γ.

CAP. III.

Jerusalem à rancore exercituum Dominus dominator ecce Nam
 1: Jerusalem à rancore exercituum Dominus dominator ecce Nam
 2: Jerusalem à rancore exercituum Dominus dominator ecce Nam
 3: Jerusalem à rancore exercituum Dominus dominator ecce Nam
 4: Jerusalem à rancore exercituum Dominus dominator ecce Nam
 5: Jerusalem à rancore exercituum Dominus dominator ecce Nam
 6: Jerusalem à rancore exercituum Dominus dominator ecce Nam
 7: Jerusalem à rancore exercituum Dominus dominator ecce Nam
 8: Jerusalem à rancore exercituum Dominus dominator ecce Nam

Ecce enim dominator Domini
 1: Ecce enim dominator Domini
 2: Ecce enim dominator Domini
 3: Ecce enim dominator Domini
 4: Ecce enim dominator Domini
 5: Ecce enim dominator Domini
 6: Ecce enim dominator Domini
 7: Ecce enim dominator Domini
 8: Ecce enim dominator Domini

Et ecce itaque dominator Domini
 1: Et ecce itaque dominator Domini
 2: Et ecce itaque dominator Domini
 3: Et ecce itaque dominator Domini
 4: Et ecce itaque dominator Domini
 5: Et ecce itaque dominator Domini
 6: Et ecce itaque dominator Domini
 7: Et ecce itaque dominator Domini
 8: Et ecce itaque dominator Domini

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

ועל כל טורא רמא ועל כל רמתא מגולתא: ועל כל ירחבין כמגיל רמועל כל ירשו
 ועל כל ירחבין כמגיל רמועל כל ירשו
 ועל כל ירחבין כמגיל רמועל כל ירשו
 ועל כל ירחבין כמגיל רמועל כל ירשו
 ועל כל ירחבין כמגיל רמועל כל ירשו
 ועל כל ירחבין כמגיל רמועל כל ירשו
 ועל כל ירחבין כמגיל רמועל כל ירשו
 ועל כל ירחבין כמגיל רמועל כל ירשו

Et sup omnes mootes excelsum, & sup omnes colles elevatos. Et sup omnes
 14: Et sup omnes colles ele-
 15: Et sup omnes turrim excel-
 16: Et sup omnes murum munium, Et super omnes
 17: Et incurvabitur sublimitas homi-
 18: Et idola penitus conterentur: Et intro-
 19: Et in voraginez terræ, à facie
 20: Et ingredietur scissuras petra-
 21: Et in cavernis faxorum, à facie
 22: Quiescite ergo ab homine, cu-
 23: quia excelsum reputatus est ipse.

Et sup omnes mootes excelsum, & sup omnes colles elevatos. Et sup omnes
 14: Et sup omnes colles ele-
 15: Et sup omnes turrim excel-
 16: Et sup omnes murum munium, Et super omnes
 17: Et incurvabitur sublimitas homi-
 18: Et idola penitus conterentur: Et intro-
 19: Et in voraginez terræ, à facie
 20: Et ingredietur scissuras petra-
 21: Et in cavernis faxorum, à facie
 22: Quiescite ergo ab homine, cu-
 23: quia excelsum reputatus est ipse.

CAP. III.

CAP. III.

Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 1: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 2: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 3: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 4: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 5: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 6: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 7: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 8: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-

Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 1: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 2: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 3: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 4: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 5: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 6: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 7: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 8: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-

Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 1: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 2: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 3: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 4: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 5: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 6: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 7: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-
 8: Ecce enim dominator feculi Dominus exercituum auferet de Hierusa-

Juda transmigrati sunt, quia eloquium oris sui, & merces operum suorum manifesta fuit coram Domino; provocant enim majestatem ejus.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 * هَلَا وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. هَلَا قَلَا وَتَدَارَا وَرُتْمُ. * هَلَا قَلَا مَحْجِيْلَا وَرُتْمِمْ. هَلَا قَلَا
 15 هَيْرَا وَرُطْبِمْ. * هَلَا قَلَا قَلَا لِقَدَا بَارُطْبِمْ. هَلَا قَلَا قَلَا. وَهَيْرَا وَرُتْمُ.
 16 * هَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * هَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 17 وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 18 وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 19 وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 20 * وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 21 وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 22 وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.

Super montes excellos, & super colles sub-
 limes: Super omnes turres altas, & su-
 per omnes muros munitos: Super omnes
 naves Thar'is, & super omnes speculas opta-
 cissimas: Et humiliabitur celsitudo hominis,
 & altitudo viri deprimitur, & solus Dominus
 exaltabitur in die illa: Idola vero peni-
 tibus transibunt. Et ingredientur in specus
 petre, & in hiatus terre, propter terrorem
 Domini, & propter nitorem fortitudinis eius,
 cum surrexerit ad domandum terram.
 Eadem illa die abijciet homines idola aurca
 & argecea quae fabricaverant sibi, ut adora-
 rent vanitates & vespertiliones. Ingredi-
 endo in cavernas petre & in rupes lapideas,
 propter pavorem Domini, & propter decem-
 fortitudinis ejus, cum surrexerit ad do-
 mandum terram. Quiescere ab homine qui
 halitum habet in naribus suis: quanti enim
 est momenti?

CAP. III.

* مَقْلَا. *
 1 * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 2 * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 3 * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 4 * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 5 * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 6 * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 7 * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.
 8 * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ. * مَقْلَا. وَهَيْرَا وَرُطْبِمْ.

Nam ecce Dominus dominorum amotu-
 rus est a Jerusalem & a Juda fulctorem & ful-
 cricentem, omnem fulcientem pane, & omnem
 fulcientem aqua: Strenuam, & virum bello-
 latorem, judicem, & prophetam, hariolum,
 & senem: Duce[m] quinquagenarium, ho-
 norandi vultus virum, & consiliarium, fi-
 brum peritum, & sagacem in consilio: Et
 adolescentes constituum principes eorum, &
 irrifores imperitabunt eis. Et irruet popu-
 lus alter in alterum, quisque in socium suum:
 & insolentem juvenes contra senes, & igno-
 biles contra nobiles. Etenim apprehendet
 unusquispiam fratrem suum e domo sua pa-
 ternâ, & dicet ei: Velles habes, esto princeps
 noster, et offendiculum hoc sub manu tua fir-
 Respondet autem eo die, dicetque: Nequa-
 quam ero caput, quia io domo mea nec pa-
 nis erit, nec opetimentum. Ne constitua-
 tis me principem super populum, quoniam
 impiegit Jerusalem, et lapsus est Juda: oam
 lingua eorum, et opus manuum eorum exacer-
 baverunt Dominum et nubem majestatis
 ejus.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 * وَعَلِي كُلِّ جَبَلٍ عَالٍ * وَعَلِي كُلِّ اَكَامٍ مَرِيْعَةٍ * وَعَلِي كُلِّ بَرِيْحٍ سَاهِيٍّ * وَعَلِي كُلِّ سَوِيٍّ مَرِيْعٍ *
 15 * وَعَلِي كُلِّ سَعِيْرِ الْبَحْرِ * وَعَلِي كُلِّ مَطَرٍ حَسَنِ السَّمِيْنِ * وَبَدَلُ كُلِّ اَنْسَانٍ * وَبَسَطُ اَرْبَاعِ الْبَسِيْرِ *
 16 * وَيَعَالِي الرَّبِّ وَحَاكٌ فِي ذَلِكِ الْيَوْمِ * وَيَكْفُوْنَ جَمِيْعٌ مَا عَمِلَتْ اَيْدِيْهِمْ * وَيَكْفُوْهُمَا فِي الْمَعَالِيْرِ * وَفِي
 17 * سَوِيٍّ الصَّكُوْرَةِ وَفِي اَنْعِيْمِ الْاَرْضِ * مِنْ وَجْهِ حَرْفِ الرَّبِّ وَمِنْ جَدِّ قُوِيَّةٍ * اِذَا قَامَ لِيَسْمُ الْاَرْضُ *
 18 * اَنَّ فِي ذَلِكِ الْيَوْمِ يَخْرُجُ الْاَنْسَانُ رَدًّا لِمَا مِنْ كَسْبِ الْفِصَّةِ الْذَهَبِ * الَّتِي اَعْتَصَبُوْهَا لَهُمْ
 19 * لِيَسْجُدُوْا لَهَا وَمِنْ الْاَسْبَاحِ الْاَيْلِيَّةِ * لِيَكْفُوْهَا فِي اَنْعَابِ الصَّكْرِ الْبَصَلِكِ وَفِي سَوِيٍّ الصَّكُوْرَةِ *
 20 * مِنْ وَجْهِ حَرْفِ الرَّبِّ * وَمِنْ جَدِّ قُوِيَّةٍ * اِذَا قَامَ لِيَسْمُ الْاَرْضُ *
 21 * كَقَوْلِهِمْ عَنْ الْاَنْسَانِ الَّذِي يَتَشَفَّى الرِّيْحَ بِمَنْكُورِيَّةٍ لَانِهَا اِقْيَاسٌ * [MS. Oxon.]

Super quoscuq[ue] montes altissimos, & su-
 per ediffissimos quosq[ue] colles. Super omnes
 turres elatissimas, & super omnes muros
 celsissimos: Super omnes naves in mari, &
 super omnem aspectum p[ro]p[ri]i viri ad na-
 vium. Et deprimitur omnis homo, & ab-
 titudo mortalium labitur: solus autem Do-
 minus exaltabitur eo die. Et abscondent
 quoscunq[ue] compo[n]entes manus eorum &
 abscondent iniqua, illum in autu[m] in h[ab]itu
 tibus paraverunt, & in foraminibus terra
 facie terrarum Domini, & in majestate vo-
 boris ejus, cum exierit ad comp[on]endam
 terram. Nam eo die ejicient homines viri
 sua ex acquisitione argenti, aut[em] qui
 sibi concesserant ut adorarent ea, & ex
 phantasmatis non est iniquus in domo eorum
 foramina petre durissimum, & in hiatus
 rupium, & facie terrarum Domini, & in ma-
 jestate roboris ejus, cum exierit ad com-
 mandandam terram.
 [D'esslie vos ab ipso homine, cuius h[ab]itu
 tus est in naribus ejus: nam in quo effi-
 mandus est?]

CAP. III.

العَصَلُ الثَّلَاثُ *
 * فِرَانَ فِيمَ تَوِيْحِ النَّبِيِّ لِّلسَّعِيْبِ * وَفِيْمَ لَهُمْ عَنِ الدُّوْكَلِ عِنْدَ الْاَنْسَانِ *
 1 * هَاهُوَذَا السَّيْدُ رَبُّ الْاَكْدُوْدِ يَنْدُرِعُ مِنَ الْيَهُودِيَّةِ وَمِنْ اَيْرُوسَلِيْمِ الْعَوْرِي وَالْعَوْرِيَّةِ * وَوَدَّ الْاَكْبَرِ
 2 * وَوَدَّ الْمَاءِ * وَالْجَبَارِ وَالْمُنْقَدِرِ * وَالْاَنْسَانَ الْكَارِبِ * وَالْقَاضِي وَالنَّبِيَّ * وَالْعَرَاْفَ وَالسَّيْحَ * وَرِيْسَ
 3 * حَسِيْنِ * وَالْمَسِيْرَ الْعَمِيْكِيَّ * وَالْمُهَنْدِسَ الْاَكْثِيْمِ السَّامِعِ الْعَهْمِ * وَاقْدَمَ رُفْسَاعَهُمْ اَحْدَانَا * وَيَسُوْدُونَ
 4 * عَلَيْهِمْ الْمَسْمِيْرِيُّونَ * وَيَقْعُ السَّعْبُ اَنْسَانَ عَلَيَّ اَنْسَانٍ * وَاَنْسَانَ عَلَيَّ رُفْسَاعَهُ * وَيَعْمَلُ الصَّيَّيَّ بِالسَّيْحِ *
 5 * وَالسَّعْبِ الْمَكْرِمِ * اَنَّ الرَّجُلَ مِيْمَ يَسْبِبُ بِاِحْوِ اَوْ يُوَاكِدُ مِنْ بَيْتِ اَيْتِيْمٍ * وَيَقُوْلُ لَهُ اَنْكُ تُوْبُ
 6 * وَكُنْ رِيْسَا عَلَيْنَا * وَلِيَكُنْ طَعَامِي مِنْ عَيْدِكَ * فَكَيْفَ فِي ذَلِكِ الْيَوْمِ وَيَقُوْلُ * لَسْتُ اَكُوْنَ
 7 * رِيْسَا * اَنَّ لَيْسَ فِي بَيْتِي جَبْرٌ وَلَا مَلْبُوسٌ * لَسْتُ اَكُوْنَ عَلَيَّ هَذَا السَّعْبِ رِيْسَا * اَنَّ اَيْرُوسَلِيْمَ
 8 * وَكُنْ حَالَتٌ * وَالْيَهُودِيَّةِ سَعْبَةٌ * وَالسَّعْبُ كَالْعَالِيِّ فَرَايَضُ اَللّٰهُ يَا اَمِيْمَهُمْ *

lectio continens commotionem
 Prophete ad populum, et co-
 hortationem ne spem collocent
 in homine.
 Ecce Dominus dominator exercituum au-
 feret ab Judea et ab Jerusalem validi et
 validam, robur panis & robur aquae, & vi-
 gantem, & potentem, hominum, bellatorem,
 judicem, prophetam, divinum, & senem:
 Duce[m] quinquagenarium, consiliarium, admi-
 randum, archicentum sapientem, capaxem
 rationis. Et constituum principes eorum
 in venes, et dominabuntur eis irrisores. In-
 truetq[ue] populus alter in alterum: & homo
 in facium suum: et infolentet p[ro]ter contra
 senem, et stolidus contra bonissimum. Nam
 apprehendet quis eorum fratrem suum, aut
 aliquem de domo patris sui, dicetq[ue] ad
 eum: P[ro]sternere habes, si ergo dux voluerit,
 sique citius meus es tui. At in respondit
 ea die, dicetq[ue]: Non ero dux, quis non
 est domi mea panis neq[ue] indumentum.
 Non ero dux super hunc populum, quia
 Jerusalem jam desolata est, et Judea
 corrupta, et lingue eorum adorientur
 inceptis divinis ob imiquitates eorum.
 B

ישעיה: ג

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Sedom sicut suum peccatum & eos in respiciendo eorum faciem Agnitio
 9 דגרת פנייהם ענתה לבם ותשאחם כסרתם
 reddiderunt quoniam eorum animæ Vz. celentium non, nunciaverunt
 הנידו לא כחרו או לנפשם כי נמלו
 fructum quod, bonus eam iusto Dicitur malum sibiipfis
 10 להם רעה: אמרו צדיק כי טוב כי פרי
 retributio man: malum implo Vz. comedent suorum fructuum
 11 מעלליהם יאכלו: או לרשע רע ביהמול
 parvulus, ejus exaltatus mei Populi ei fiet ejus manuum
 12 ויהו וישעה לו: עמי נגשו מעול
 gerere facientes, te beneficiames mi Popule. cum in sunt dominatz mulieres &
 13 ונשים משלו בו עמי מאשרה מתעים
 DOMINUS hijudans ad Siam abfulturum tuaz femitaz viam &
 14 ועברו לרין עמי: יהוה במשפט
 faciens vos Et filius principibus & fili populi fenibus cum veniet
 15 יבוא עמו עמי וישיר
 venietis vobis Ugid vestris domibus in afficti rapina: vineam
 16 הרבים גורת העני בבתיכם: מלכם תרכאו
 Dominus dicit, malebis affluens facies & meum populum
 עמי ופני עיניהם תשתנו נאמרני
 eo Pro: DOMINUS dixit Et exercituum DOMINUS
 17 יהוה צבאות: ואמר יהוה יעו
 eature extente ambulaverunt & Sijon filiz suspensum quod
 18 פי נבדלו בנות ציון ותלכנה נטויות ניון
 suis pedibus in & ibant plaudendo & ambulando, gaudis fulsentes &
 19 ומשקרת עיניהם הלוה ומשפה תלכנה וביבילון
 filiarum verticem Dominus inficet fabie Et alimibant
 20 העשקסר: ושפת ארני קרקר בנור
 die tu detegret earum pendulum DOMINUS & Sijon
 21 ציון יהוה פתחו: וערה: כיום
 capidnam gloriam Dominus faciet retere illa
 22 תהות יסור ארני את תפארת העשקים
 lunulas & reticida &
 23 והשקים והשורנים: הנשפוח והשור
 annis & peficelides & Tazri velamina &
 24 הרעלות: הפארים והצפורות והקשירים ובתי
 naris circulus & Annulus innaures & animi
 25 הנפש והלחשים: תפכועה וטמי האף
 circumenens & pefca & apertimenta & veli Mantuans
 26 והמספוחות והמספוחות והמספוחות והמספוחות
 annas & capidnam & fidentes & Special
 27 והמספוחות והמספוחות והמספוחות והמספוחות
 exilio circulo pro & erit macu atomate pro erit Et
 28 והיה יתת בשום מקרה ויתחת תורה נפשה
 circumlan facta pedoralis pro & calvitium calamitij opere pro &
 29 ויהת מעשה קשה קרה ויהת ויהת פנינה
 cadent gladio in tui Viri pulchritudine pro quis: facie
 30 שק ביהתחתי יפי: מקה פורב יפלו
 ejus porte lugebant & plangent Et pralio in tua fortitudo &
 31 ונברתה בפלחמה: ואנו ואכלו פחיה
 fedebit terra in munda &
 32 ונקחה לארץ תשב:

Verfio VULG. LAT.

Agnitio vultus eorum respou
 dit eis: & peccatum suum
 quasi Sodoma prædicaverunt,
 nec abfconderunt: vz. noime
 eorum, quoniam reddita sunt
 eis mala. Dicitur iusto, Quoniã
 benè, quoniam fructu adin
 ventionum suarum comedit.
 11 Vz impio in malum: retribu
 tio enim manuum ejus fiet ei.
 12 Populum meum exatores fui
 spoliaverunt, et mulieres domi
 nate sunt eis. Popule meus,
 qui te beatum dicunt, ipsi te
 decipiunt, & viam greffulum
 13 tuorum dissipant. Stat ad judi
 candum Dominus, & stat ad
 judicandus populos. Dominus
 ad judicium veniet cum seni
 bus populi sui, & principibus
 ejus: vos enim depafsi estis
 vineam, & rapina pauperis in
 domo vestra. Quarè atteritis
 populum meum, & facies pau
 perum commolitis, dicit Domi
 nus Deus exercituum? Et
 dixit Dominus, Pro eo quod
 elevatz sunt filiz Sion, & am
 bulaverunt extento collo, &
 nubibus oculorum ibant, &
 plaudebant, ambulabant pedi
 bus suis, & compositio gradu
 17 incedebant: Decalvabit Do
 minus verticem filiarum Sion,
 & Dominus crinem eorum
 nudabit. In die illa auferet
 Dominus ornamentum calcea
 mentorum, & lunulas, Et tor
 ques, & monilia, & amillas,
 & mitras, Et discriminalia, &
 peficelidas, & murenulas, et
 olisafactoria, & inaures, Et
 annulos, et gemmas in fronte
 pendentes, Et mutatoria, &
 palliola, & linteamina, et acus,
 23 Et specula, & sindones, et
 vitras, et thestrifra. Et erit pro
 flavi odore foetor, et pro zoa
 nularibus, et pro crispanti
 crine calvitium. Pulcherrimi
 quoque viri tui gladio cadent,
 26 et fortes tui in prelio. Et mo
 rebunt atque lugebunt portæ
 ejus, et defolata in terra fe
 debit.

Cum Translatione LATINA.
 9 Quare tunc humiliata est gloria
 eorum: & confuso vultu: eorum
 restitit eis: & peccatum suum,
 quasi Sodomorum, annuntiaverunt,
 & ostendunt. Ve anime co
 rum, quoniam confitenti san
 ctissimo fructum contra fructiferos,
 10 Dicitur: & Alligatum iustum,
 quoniam (m) inuiliu est nobis. Ha
 que fructus operum suorum com
 edent. Vz iniquo: mala fecerunt
 11 opera manuum ejus accidit ei.
 Popule meus, exatores vultu
 12 liant vos, & (n) exigentes domi
 nantur vobis. Popule meus, qui
 beatos vos dicunt, decipiunt vos
 & semiam pedum vestrum in
 13 vant. Sed nunc sedit in iudicio
 Dominus, & statuet ad iudicium
 14 populum suum. Iste Dominus ad
 iudicium veniet cum senioribus po
 15 puli, & cum principibus ejus. Vos
 autem quare inceditis extento
 16 collo? & rapina pauperis in do
 17 mibus vestris? Quarè vos inju
 18 stis efficitis populum meum, & in
 19 ficiam pauperum confuditis? Hac
 16 dicit Dominus; Pro eo, quod ex
 17 altate filii filie Sion, & ambul
 18 verunt collo extenso, & nubibus
 19 oculorum, & in locis pedum suam
 20 abstrinxerunt tunicas, & pedibus
 21 plaudentes, Et humiliabit Deus prin
 22 cipales filias Sion: & Dominus
 23 denudabit habitum eorum in die
 24 illa: & auferet Dominus gloriam
 25 vestimentis eorum, reticulos, &
 26 cincturios, & (o) lunulas, Et (p)
 27 monile damillium, & ornatum sup
 28 eris eorum, & compositionem orn
 29 atis glorio, & brachialia, & ar
 30 millas, & reticulum, & annulos,
 31 destitit, & in aureas, Et pectus
 32 purpuræ, & purpuras clavatas, &
 33 indumentis, que per dorfum, &
 34 peficenas Lascotas, & byssina, &
 35 byssina cum auro, et hyacintho (q)
 36 contexta, et thestrifra (r) ac
 37 bitonia. Et erit pro edore flavi
 38 pulvis: et pro zona funiculo cin
 39 gulis: et pro ornamento capiti
 40 auveo calvitium habebit propter
 41 opera tua: et pro tunica circun
 42 data purpurea circumcingenti facce.
 43 Et filius tuus pulcherrimus, quem
 44 digne, gladio cadet: et fortis
 45 vultu gladio cadent. Et humili
 46 labuntur, atque lugentur viri
 47 ornatis vestris: et reliquæ iu
 48 stas, et ad terram alludent.

MS.A. (γ) δτι (δ) εἰσπυτες (ε) της ἰσῆου (ζ) και νεμωσιν
 (η) ἀποκαλυφθῆ (θ) ὅτι πὸν κόσμος ἀντὶ ἡμῶν, (ι) της ὕψους
 (κ) ἡ δὲ ἰσῆος ἀντὶ, (λ) ἡ τὰ σείδῆτα, ἡ τὸ ἀκτυλλας, (μ) τὸ κό
 νια, (ν) σὺν χροσῆ (ξ) ἡ ἰσῆος,

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

אשתמוך ורואת אפרון בדינת אסדור בהון ותשאדון כסרומא קבלו ללא גענון יו
 9 לנפשוון ארנו מ דתיני לחון פישתה: אמרו לצדיק טוביכו ארי פרי שבדיהון
 10 ויתלמין: ויר שיעא רעובריהון בישן ארני מלא רידיהון ויתחב לחון: עשי סרסוכיהו
 11 בוודי כמעללי לכרמא וכמרי חובא שליטו בידה עשי משכנה אשיעוד ואורת שבלק
 12 קלקילו: עשתי למרון וימנעו למעבר פורענות דיון מן מסמא: פרינא עולות סבו
 13 עמא ומרסודו ואתון אנסחון ית עמי חטוף מסמנא בבתי סון: מה לון ראתון מסמנן
 14 עמי עמי ואפי חשקא מכליון אחון ומיתון בדיניהון אמר יו אלהים צבאות: ואמר יו
 15 תלף ראדור ברבא בנר ציון ואלון מריון צאר ומסרפון עינון ואלון ובכחהו מספון
 16 ובר ליהון מרנון: וישעברו ויקרת כרת ציונו ויקרה ויערי: בומא ההוא וערי יית
 17 ויהשכרת מסמנא ושביסא ומבכא: ענקיא ושיריריא וחינקסמא: קלילא ושירי
 18 רנלא וקל מסמנא וקרישא ותלשתא: שקתא ומלטילא: פיתנא וששפא
 19 וברננקיא ומפחיא: ומתוראן קרסמא ומסרמא וכבינתא: ויהא אתר דהואה ויהון
 20 גוה וישמית ומסא ואתר דהואה אסרן ומסרין יהו ורשמו ויהו מלתא תלף אקפדת פתא
 21 ויהו ויהו דהואה מלכין כנינה ומסרין: ויהו פורענותו תלף תעבר מרנון ארי
 22 מעשרא ומספורהון: שפר נבדלו פתרה ויתקלון ועברי נצחנה פקרבה: ויעדון
 23 ויסופון תרע קריהא ויתרוקן ארעא ויתורב:
 24 cidentur, & victores tui in bello. Et destruentur et peribunt in porta civitatum suarum, & defolata erit.

Agnitio enim vultus eorum in iudicio
 9 eorum quasi Sodomite prædicant, &
 10 quoniam ipsi fuerunt causa quod
 11 venierit eis malum. Dicitur iusto: Be
 12 ni aut ellis vos, quia fructus operum
 13 suorum retribuetur eis. Vz impiis
 14 quorum opera mala sunt, quia retri
 15 butio operum suorum reddetur eis.
 16 Populum meum exatores fui ex
 17 poliauerunt, quasi vindemiantes vine
 18 am, & quasi feneratoros dominati
 19 sunt ei. Popule meus, qui te laud
 20 ant, decipiunt te, & viam femine
 21 tuz dissipant. Judicaturus est Do
 22 minus, & revelabit se, ut faciat
 23 ultionem iudicii in populos. Domi
 24 nus ad iudicium veniet cum seni
 25 oribus populi sui, & exatoribus
 26 ejus: vos autem diripistis populum
 27 meum, rapina pauperis in domibus
 28 vestris est. Quid vobis est quod
 29 depaupertatis populum meum; &
 30 facies pauperum atteritis, ut in
 31 causa sua perant? dicit Dominus
 32 Deus exercituum. Et dixit Domi
 33 nus, Pro eo quod elevatz sunt filiz
 34 Sion, & ambulaverunt extento collo,
 35 & sibio lintis oculis ibant, &
 36 crinibus circumvolutis, & pedibus
 37 suis provocantes: Profletmet Domi
 38 nus gloriam filiarum Sion, & Do
 39 minus gloriam carum auferet. In illo
 40 tempore auferet Dominus ornamentum
 41 calceamentorum, & lunulas, &
 42 torques, Et monilia, & amillas
 43 manuum, & mitras. Et discrimina
 44 lia, & amillas pedum, & murenulas,
 45 & inaures, & olisafactoria. Et
 46 annulos, & gemmas. Tunicas &
 47 palliola, & linteamina, & acus. Et
 48 specula, & sindones, & coronas, &
 49 thestrifra. Et in locubi erant arao
 50 mata, tabesfacta erit; & in loco
 51 ubi ligabant zonas, erunt ligmata
 52 per
 53 cussionis, & pro circunvoluto crine
 54 erit tonsio capitis, & pro eo quod
 55 ambulabant in superbia, accingentur
 56 faccis. Hac vindicta sumetur ex
 57 eis, quia fornicatae sunt in pulchritudine
 58 sua. Pulcherrimi viri tui gladio
 59 occidentur, & victores tui in bello.
 60 Et destruentur et peribunt in porta
 61 civitatum suarum, & defolata erit.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* كَحْفَتَا حَرَاةَا حَرَاةَا فَهَاتَا حَرَاةَا. * سَوَاةَا سَوَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ a
 10 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ اَلْ a
 11 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 12 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 13 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 14 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 15 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 16 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 17 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 18 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 19 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 20 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 21 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 22 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 23 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 24 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 25 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a
 26 * حَرَاةَا حَرَاةَا. * اَبْ هَوَاةَا بِنَهْمَا. * اَلْ a

Assentatio eorum testatur contra ipsos, & peccata sua more Sodomorum patefaciunt, nec erubescunt. Vt animæ eorum, quæ compararunt sibi retributionem malam. Iustum Deum vehementer exacerbant, propterea fructus operum suorum comedent. Vt impio perditio, quoniam opus manuum ejus repperitur ei. Principes populi mei recedant illum, & mulieres dominiu exercet in eum. Popule mi, benefactores tui seducunt te, & viam femitatum tuarum conturbant. Exurgit ad judicandum Dominus; exurgit inquam, ad judicandum populum suum. Dominus ad iudicium ingredietur tam cum senibus populi sui quam cum principibus ejus. Vos vineam combussistis, & rapina pauperum in domibus vestris est. Cur læditis populum meum, & læcis pauperum robore suffunditis? ait Dominus potentissimus. Quandoquidem superbiverunt filiz Sion, & erecto incendunt collo, oculorum nutibus ambulantes, pedibus suis tripudiant, & Dominum provocant ad iram; Humiliabit Dominus præcipuos inter filias Sion, & Dominus sexus earum nudabit. Eâ die amovebit Dominus pompam vestrum, ornamentorum, & conam illarum; Sphæras rulas capillorum, crystallas, & tempora earum; Ornatum vultus, in aureas, & torques earum; Monilia, & armillas earum; Sericum, fundones, carbasa, byssum, & purpuras earum. Indumenta, hyacinthos, cocca, torum denique fasciculum ornatus earum. Hisque loco suavis, doris earum, pulvis; loco vitæ lumborum suorum, Circulis acingentur felle; loco gemmarum, incisiones; & loco hyacinthorum suorum, faccis operientur: quoniam torquentur pulchritudo earum. Parentes tui gladio corruent, & robustissimi tui bello: Florebant & in ludu sedebant portæ ejus, & victoria ejus in terram deciderit.

زَوْدَاتَا حَرَاةَا حَرَاةَا اَقْبَلَا.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* مَن اَجَلْ اَنْ جَدْتُمْ اَنْصَحَ الْاَنْ وَحَرِي وَوَفِيْهِمْ اَنْصَبْ لَهُمْ اِذَا دَاعَوْا حَطِيْمِيْمٌ مِّمْلْ اَهْلْ 9
 10 سِدُوْمٌ وَاَسْهَرُوْهُمُ الْاَوِيْلْ لَانَسِيْمٌ لَا مِمْ نَسَاوْرُوْا مَسُوْنٌ سِرِيْنٌ لِدُوْلِيْمٌ * وَفَاَلَوْ بِرِيْطِ الْاَصْدِيْفِ
 11 لَانَهْ عِيْرٌ صَالِحٌ هُوَ لَنَا * وَفِيْاَكْلُوْنِ الْاَنْ عِلَاتْ اَعْمَالِهِمْ * الْوِيْلْ لَالِيْمِ * وَفَسَدُوْنِ بِيْ سِرُوْرِ
 12 حَسْبِ اَعْمَالِ يَدِيْهِ * يَا سَعِيْ اَلْمَسْرُوْنِ عَلِيْمِكُمْ يَعْطُوْنِكُمْ * وَالْمَقْصُوْنِ اَكْرُوْفِ مَسْمُوْمِ يَسْتَوْلُوْنِ
 13 عَلِيْمِكُمْ * يَا سَعِيْ اَلذِيْنِ يَعْطُوْنِكُمْ يَصِلُوْنِكُمْ وَيَقْلُوْنِ سَبِيْلَ اَرْجَالِكُمْ * لَكِنْ سَبِعُوْمِ الرَّبِّ الْاَنْ
 14 لِمَاكُمُ * وَيَقْلُوْنِ سَعْبِيْ فِي الْاَقْصَا * هُوَ الرَّبُّ يَابِيْ لِحَاكُمِ مَعَ مَسَالِحِ سَعْبِيْ مَعَ رُوْسَايَا * وَاَنْتُمْ
 15 لِمَاذَا اَحْرَقْتُمْ كَرْبِيْ * وَاحْطَفَ الْمَسْكِيْنِ فِي نِيُوْكُمِ * لِمَاذَا اَنْتُمْ اَصْرَقْتُمْ نَسْعِيْ * وَرَجُوْهُ
 الْمَسْكِيْنِ اَحْرَبْتُمْ * فَرِيْاَنْ فَمِ نُوِيْحِ الْبِيْ لِسِرَاةِ نَسَاةِ بِيْ صَهِيُوْنِ *
 * هَكَذَا يَقُوْلُ رَبُّ الْاَكْيُوْسِ * مَن اَجَلْ اَنْ بَنَاتٌ صَهِيُوْنِ اَرْجَعْنَ وَعَسِيْنِ بِالرِّقَابِ الْعَالِيَةِ
 16 وَبِعَمِي الْعِيُوْنِ * وَكَيْفِي الْاَرْجَلِ * يَكْرُوْنِ بِيْاِيْمِمْ مَعًا * وَيَلْعَبْنَ يَاوَدَا مِيْمِمْ * يُوَاصِحُ اَللّٰهُ بَنَاتِ
 17 صَهِيُوْنِ الرَّيْسَاتِ * وَالرَّبُّ يَكْسِفُ سَكْلَهُنَّ فِيْ ذٰلِكَ الْيَوْمِ * وَيُدْرِعُ الرَّبُّ سَرَفَ لِبَاسِهِنَّ *
 18 وَرِيْدِيْمِمْ * وَصَفَايَرِهِنَّ * وَسَاكْلَهِنَّ * وَفَاكْدَهِنَّ * وَعَصَابِيْمِمْ * وَرِيْدِيْمِمْ وَوَجُوْفِهِنَّ *
 19 وَرِيْكِيْبِ رِيْدِيْمِمْ سِرُوْفِهِنَّ * وَاسَاوْرِهِنَّ * وَحَلَقَهِنَّ * وَمَدَاكِهِنَّ * وَوَدَاكِهِنَّ * وَوَاوْرِيْمِمْ *
 20 وَوَرُوْمِمْ * وَوَمَسْعِيْمِمْ * وَوَسُوْرِيْمِمْ * وَسَدَاكِلَهِنَّ الرَّاهِيَاتِ * وَارْجُوْلَهِنَّ * وَبَاوْفِهِنَّ * وَوَرُوْمِيْمِمْ *
 21 وَارْجُوْلَهِنَّ الْمُدْسُوْحِ بِالذَّهَبِ وَالْيَاوُوْبِ * وَجَاكِلِيْمِمْ اَكْسَانَ * وَيَكُوْنُ عَوْصُ رِيْكِيْمِ الطَّنْبِ
 22 عَارًا * وَعَوْصُ مَنَابِطِيْمِمْ يَمِيْطُوْنِ بِالْكَبَالِ * وَعَوْصُ رِيْدِيْمِمْ رُوْسَهِنَّ بِالذَّهَبِ يَكُوْنُ لِكِ وَبِعِ
 23 مَن اَجَلْ اَعْمَالِكُمْ * وَعَوْصُ سِرْبَاكِ الْاَلْمَسِيْمِمْ مَدْرِيْنِ مَسُوْحَا * وَابْسَاكِ الْاَكْسَنِ الَّذِيْ تَكْنِيْمِ
 24 يَسْعَطُ بِالسِّيْفِ * وَاقْوِيَاكُمِ يَسْعَطُوْنِ بِالسِّيْفِ وَيَدْلُوْنِ * وَكِرْنَ اَوْعِيْمِ رِيْدِيْمِمْ * وَيَلْعَبْنَ
 25 وَجَدَاكِ * وَنَصْرَبُ نِيْكَ الْاَرْضِ *
 26

Nam gloria eorum unum banulista unum est, & veracitudo vultuum eorum, & cetera se contra ipsos; quandoquidem peccatum suum divulgavit et predicavit in Sodomis. Peccata animabus eorum, quæ consilium pestimum ceperunt: sibi incipit, & cetera. Vultus iustorum iustum, quia incommotus est nobis: comedunt ergo unum proventum operum suorum. Peccaverunt, quoniam dilaceraverunt ei mala pro portione operum manuum ejus. O mi popule, qui perierunt vobis, succidunt vos, & qui delit in vobis exigunt, & manantur in vos. O mi popule, qui vos beat, seducunt vos, & perturbant vias pedum vestrorum. Vt exurge jamjam Dominus ad iudicium, sileteque populum suum ad iudicium. Ipse Dominus veniet ad litigandum cum senatoribus & principibus populi sui: Hæc vos, cur incensatis vineam meam, & spolium pauperum est domi vestre? Cur vos damnavit istud: in populo meo, & vultus pauperum veracitudo reddidistis?

Leccio continens iurgationem Prophetæ ad impudicas mulieres filiorum Sion.

Sic dicit Dominus exercituum, Quia filie Sion offerunt sese, & ambulat porrectis cervicibus, annexis oculis, & crepitantes pedibus, vestes suas simul veperant, suisque vestibus ludunt; Depremit Deus filias Sion præcipuos. Nam nudabit Dominus sexum earum in illa die; Et auferet Dominus luxum vestitibus eorum, ornamentum, & inietas earum comas; Torquet, & inietas & vitas earum. Ornatum fasciarum, & tanquam congeriem ornamenti splendoris earum. Armillas, aureas, sillas, (species est inaurium) amuletorum pyxides, annulos, inanes, Colletas, pappas, & cingulos earum sumptuosos, Purpuram, hyacinthos, coccum, purpuram aureo hyacinthosque contextam, & flagula earum pulcherrima. Et loco suavis odoris earum, erit pulvis; & loco cingulorum earum, cingenti funibus; & loco ornamentis aureis capium earum, sunt sibi porrigines, propter opera tua; & loco indusii tui ferici, præcingenti ciliis. Filium tuum venissem quem diligit, gladio corruent; & robusti vestri gladio corruent, ac deprimentur: Et marebus vestra erunt & vestri, manisque sola, sequæ percutietur tellus.

illā die in unum virum in mulieres septem apprehendent Et induentur nostris vestimentis & comedemus nostrum Panem: dicendo לאמר לחמנו נתאכל ותשלחנו נתפש לק עלנו שקף אקף חרפנו: ביום ההוא יתה צמח יהוה לצר ולכבוד רוחו: הארץ לא תלחפת וישראל יהיה והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קרוש אמרו כל בתי כבודו: ירושלים בירושלם: אמרתי ארתי את צאת בניו וברוחו: ובראיה על פניו: ועל מקראה עני יומם ועשן ונגה אשלחבה: לולא כי על לבבך קפח: לולא יוםם סחרו בלמסדה ולמסדור מורם וממסר:

CAP. V.

fuit Vinca: sicut vineae mei dilecti nunc Cantabo אשירה נאלידיו שנית דלתי לברכו כרם היה לידי: בפרוץ ברושם יתקדו וישקלו וישערו: שרק יובן מריר בתונו ובקב חצב בו ויקן לעשות עיבם ויעש באשם: ועתה יושב ירושלם ויש יהודה שפסולות בניו: ויהוה אורישי את אונחם את ארבעת ימי ירושלים: והיה נפרץ פרוץ ירושלים: למרסם: ועלה שמיר ושתל תע העבים אצות הממסור עליו: והיה נקטע עששעו ויקו למשפח והנה משפח לצדקה והנה צעקה:

Targum Jonathan.

ותקפו שבע נשיו בנברא חר בערנה התיא לממר מרילא נכורל ומרילא נחפס: לחור ותקרו שקף עלנא קנשו חסורנא: בערנא התיא משהא יתי לחורו וליקר: ועברי אורינא רבי ותושבא לשובת ישראל: ויהי ראשאר יתוב לציון ועבר: אורינא ותקום בירושלם קרוש ותאמר ליה כל דכתיב עלי עולם יהוה בתמרת ירושלם: אכערי יתי הנאלת בת ציון ויתר אשיר וסוכו בירושלם נילי מגנה: ענין יתי מריל עלוהו בימא ואמטתה ויהוה קאשר שורא אורי ועל אתר בית כנעניה: וקרא אמיר לאיתא עלוהי שכנתה תתי מגנה עלוהי כננו: ועל ירושלם חרי: מרילא עני לאמלא עלה בימם משרב לובית סחר ולאנא מרמית וממסר:

אמר נבא אשפיה עני ישראל: ומתל לברמא וועיה דאבר הרחם וושפיה: דחמי לרמיה עמי כתיב ישראל: יהברת להון אהכנה כסור דם בירעא שמינא: וקדושחניו ויקרתינו ויקמתנו כעצב נפן חסירה ונביתא מקדשי בעריון אה מקדשי: ויהברת לכפרה על חטאתו ונאמרית ויעפריו ועבריו עביון קרמי ואנון אבאשו: עובריון: נבא אמר להון את בית ישראל מרונו אורינא ואלה עבן למתבקען: ויהי בירושלם ואנשי יהודה דייט קעו וינא קרמי מן עמי: מה טבא אמרית לליקר עור: לעמי ולא עברית להון מא דין אמרית ויעבריו עביון שכוו ואנון אבאשו ועבריון: וכענא תניי כעו לבון תיראנא עתיר למעבד לעמי אסקל שכנתי מערונו יהוה לזבי תרע: בית מקדשהון יהוה לרשינו ואשוננו רמישו לא אסחערנו ולא יסהכנו יהוה מרילא: ושכריון ועל נביתא אפקר דלתי ותבנו עליהון נביתא: ארי עשיה ריי צבאות בית ישראל: ונשי יהודה נביתא רחוריה ואמריתי ויעבריו וינאודא אנון אמרית אמרית: ויעבריו וכו ותאנון מקסן וברו:

dabo ne prophetizet super eos prophetiam. Quia populus Dñi exercituum Israel est, & viri juda plantatio latitae ejus. Et dixi ut faceret iudicium & ecce facti sunt calumniatores; dixi ut faceret iudiciam, & ecce ipsi multiplicant peccata.

ET apprehendent septē mulieres viri unū in die illa, dicentes; Panem nostrū operiemur, tantummodo invocetur nomen tuū super oos, & vestimenta nostrā operiemur: in die illa erit germen Dñi in magnificētia & gloria, & fructus terrae sublimis, & exultatio his qui salvati fuerint de Israel. Et erit: Omnis qui relictus fuerit in Sion, & relictus in Ierusalem, sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est in vita in Ierusalem, si abluerit Dñs fordes filiarū Sion, & sanguinem Ierusalem laverit de medio ejus, in spiritu iudicii, & spiritu ardoris. Et creabit Dñs super omnē locū Montis Sion, et ubi invocatus est, nubē p̄ diē, & fumum & splendorem ignis flammantis in nocte: sup omnem enim gloriam proteclio. Et tabernaculū erit in umbraculo diei ab aëru, & in securitate, & abscōnōe à turbine, & à pluvia.

CANTABO dilectio meo canticum pavulæ mei vineæ suæ. Vineæ facta est dilectio meo in cornu filio olei. Et sepi vitæ, & lapides elegit eis illa, & plantavit eadē, & edificavit turrim in medio ejus, & torcular extruxit in ea et expectavit ut faceret urvas, & fecit labruscas. Nunc erigebat habitatores Ierusalem, & viri juda iudicate inter me & vineâ meâ. Quid est quod debui ultra facere vineæ meæ, & non feci ei? an quod expectavi ut faceret uvas, & fecit labruscas? Et nunc ostendat vobis quid ego faciam vineæ meæ: auferat sepe ejus, & erit in direptione à dirivā marceriæ ejus, & erit in concussione. Et puna cæ deferta: non putabitur, & non fodietur: & ascendent verbes & spine: & nubibus mandabo ne pluant super eam imbrem. Vineæ enim Dñi exercituum, domus Ierusalem est: & viri juda, germen ejus delectabile: & expectavi ut faceret iudiciū, & ecce iniquitates, & iustitiâ, & ecce clamor.

Exit propheta: Cantabo nunc Ierusalem, qui comparatus est vineæ, semini Abraham dilecti mei, canticum dilecti mei, vineæ suæ. Populus meus dilectus meus Israel, dedi eis hereditatem in monte excelso, in terra pingui. Et sanctificavi eos, & honorificavi eos, & sustentavi eos, sicut plantationem vitis electæ, & edificavi sanctuarium meum in medio eorum. Altare quoque meum dedi ad propitiandum super peccata eorum: & precepi eis ut facerent opera bona in conspectu meo, & ipsi inique egerunt in operibus suis. Propheta dixit eis: Ecce domus Israel recesserit à lege, & nolunt converti. Nunc habitatores Ierusalem & viri juda, iudicate nunc iudicium inter me & populum meum. Quod bonum dixi ut facerem populo meo quod non fecerim eis? & cum præciperem eis ut facerent opera bona, quare ipsi fecerunt opera mala? Nunc autem annuntiabo vobis quod ego facturus sum populo meo. Tollam majestatem meam ab eis, & erunt in direptionem: contemnam domum sanctuarii eorum, & erunt in concussione. Et pnnas eos derelictos: non erit eis sustentaculum nec fomentum: & erunt transfugiatores & derelicti. Propheta quoque mansit calumniatores; dixi ut faceret iudicium & ecce facti sunt calumniatores; dixi ut faceret iudiciam, & ecce ipsi multiplicant peccata.

ET apprehendent septem mulieres hominum unum, dicentes; Panem nostrum comedemus, & vestimenta nostris operiemur: tantummodo nomen tuum invocemus super nos: aufer opprobrium nostrum. Die autem illa illucescit Deus in consilio cum gloria super terram, & exaltet, & glorificet relictum in Sion, & quod relictum fuerit in Ierusalem, sanctus vocabitur: omnes scripti autem in vita in Ierusalem. Nunc autem annuntiabo vobis quod ego facturus sum populo meo. Quod bonum dixi ut facerem populo meo quod non fecerim eis? & cum præciperem eis ut facerent opera bona, quare ipsi fecerunt opera mala? Nunc autem annuntiabo vobis quod ego facturus sum populo meo. Tollam majestatem meam ab eis, & erunt in direptionem: contemnam domum sanctuarii eorum, & erunt in concussione. Et pnnas eos derelictos: non erit eis sustentaculum nec fomentum: & erunt transfugiatores & derelicti.

CANTABO nunc canticum dilecti mei vineæ suæ. Vineæ facta est dilectio in cornu, in loco pingui. Et sepepi eam, & velleci, & plantavi vineam in medio ejus, & edificavi turrim in medio ejus, & torcular fodi in ea, & expectavi ut faceret urvas, & fecit labruscas. Nunc habitatores Ierusalem, & viri juda, iudicate inter me, & vineam meam. Quid factum ultra vineæ meæ, & non feci ei? Quoniam expectavi, ut faceret uvas, fecit autem spinas. Nunc autem annuntiabo vobis, quid ego faciam vineæ meæ. Auferam sepe ejus, & erit in direptionem: & dirivā murum ejus, & erit in concussione. Et dirivā ut vineam, & non putabitur, neque fodietur: & ascendent in eam latrunculi in terram incultam spinæ: & nubibus mandabo, ne pluant in cum imbre, vineæ enim Domini Sabaoth, domus Ierusalem, & viri juda, novella plantatio dilecti. Expectavi ut faceret iudicium: feci autem eis iniquitatem, & non iustitiam, sed clamorem.

PAAPH. CHALD. Verfio Latina. CAP. IV. ET apprehendent septem mulieres virum unum in tempore illo, dicentes: Panem nostrum comedemus, & vestimenta nostrā operiemur, tantummodo invocetur nomen tuum super nos: aufer opprobrium nostrum. In tempore illo erit Christus Domio in gaudiū & gloriam: & factores Legis in magnificētia, & in laudem, his qui liberati fuerint de Israel. Et qui relictus fuerit, revertetur ad Sion, & factor legis sustentabitur in Ierusalem. Sanctus vocabitur omnis qui scriptus fuerit ad vitam æternam: videbit consolationem Ierusalem. Si abfulerit Dominus formidam filiarum Sion, & effundentes sanguinem innocentem, qui sunt in Ierusalem transfugerit de medio ejus, in verbo iudicii & in verbo consummationis. Et creabit Dominus super omne sanctuarium montis Sion, & super locum domus majestatis suæ, nubem gloriæ: quæ erit umbrosus super eum in die, & caligatio splendoremque tanquam ignis flammæ in nocte: quoniam ampliori gloria quàm dixit ut adduceret super eum, majestas ejus erit protegens super eum in protectione. Et super Ierusalem umbraabit nubibus, ut sit umbra super eam in die ab æstu, & in domum refugii etiam ad protegendum à turbine & à pluvia.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* مقال * ; * مقال *

CAP. IV.

1 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 2 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 3 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 4 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 5 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 6 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *

Et apprehendit septem mulieres virum unum in die illo, dicensque illi; Panem nostrum comedemus, & velibis nostris operemur: tantummodo nomen tuum super nos vocetur, & aufer opprobrium nostrum. Eodem eo die erit ortus Domini in gloriam & honorem, & fructus terrae in splendorem & gloriam in qui superfluit fuerint ex Israele. Et fiet, ut qui reliquus fuerit in Sion, & qui reliquus fuerit in Ierusalem, sanctus vocetur; quicumque scriptus fuerit, in Ierusalem, ad vitam. Et lavabit Dominus locum munitionum suarum, & sanguinem amovebit & medio Ierusalem per spiritum iudicii, & per spiritum ardentem. Et super omnem locum munitionum suarum, & super omnem locum undequaque nubem atque fumum interdiu, & fulgorum flammae igne noctu. Obumbrabit enim gloriam, Erigique tegimen ad umbram diurnam, quò quis recipere se possit ab alio, tegere se, & cavere a nimbo & ab imbre.

CAP. V.

1 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 2 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 3 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 4 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 5 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 6 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *
 7 * نزلت في هذا يوم حذرنا من صفة هذا . . . *

CAnam dilectio meo. Canticum dilecti mei ad vineam suam. Vineam habebat dilectus meus in cornu loci uberissimi: Coluit eam, septoque cinxit: fedit in ea palmites, turrim extruxit in ea, & torcular etiam fecit in ea: & expectavit ut ederet uvas, at edidit siliquas. Jam viri Jude, et habitatores Ierusalem, iudicate inter me et vineam meam. Quid amplius oportebat facere vinee mez, quod non fecerim, ut expectante me ut ederet uvas, ediderit siliquas? Nunc offendam vobis quid sim facturus huic vinee mez. Fundidit evertam turrim ejus, et erit in direptionem: sepem ejus rumpam, et erit in conculationem: Et efficiam ut vasteret: non paritabitur neque excoletur, et germinabunt in ea spinæ et vepres: et precipiam nubibus ne pluviam demittant in eam. Nam vinea Dñi potestissimi, domus est Iherusalem: et viri qui ex Iuda, planeta sunt nova et dilecti: expectavi iudiciu, et fuit rapina; iustitia, at ecce ululatus.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الرابع *

CAP. IV.

1 * ويصنع سبع بسوسه انسان واحد قليات *
 2 * اسمك يدعي علينا *
 3 * ليرجع ويحك من بعني من اسرائيل *
 4 * يدعون اطهارا *
 5 * صهيون *
 6 * صوت بار ملهس ليلا *
 * الفصل الخامس *

Et prebendam septem mulieres homini unum, dicens: Comedimus panem nostrum, & induemur vestibus vestris, ac nulla in ve molle erimus: tantummodo nomen tuum vocetur super nos, & aufer opprobrium nostrum. In illo die ortus: Deus cum consilio et gloria super terram, ut extollat & glorificet eos qui residui fuerint ex Israele. Et erit, qui reliquus fuerit in Sione, & manserit in Ierusalem, vocabuntur puri: & omnes qui ascripti fuerint ad vitam in Ierusalem: Abiuret enim Dominus foedus filiorum & filiarum Sion, & sanguinem expurgabit & Ierusalem de medio eorum, Spiritu iustitie & Spiritu incendi: Quo veniente contingerit ut queantur loca in monte Sion essentialia, & queantque ipsi circumstantia: iudibus obumbrantur interdiu, omnisque gloria quasi fumo regatur: noctu vero splendore ignis ardentis. Erigique in umbra ab alio, sub tecto & in latibulo à turbine & imbre.

CAP. V.

1 * فيران يصي فيه النبي حسن صبيح الرب ابي بني اسرائيل *
 2 * امده حيني *
 3 * ان يصنع عينا فصنع سوكا *
 4 * كرمي *
 5 * فصنع سوكا *
 6 * ويصير موطيا *
 7 * السحاب ان لا تمطر عليه مطر *
 * الفصل السادس *

Lesio in qua narrat Prophetia benedicta Domini erga filios Israelis, et maleficia atque inobedientiam illorum erga illum. Carmen concilium dilectio meo: Carmen dilecti mei de vinea sua. Vineam habebat dilectus meus in angulo quodam, in loco fertilis: Hanc sicut circumdedit & munivit, vitas in hac plantavit, turrim in medio sive extruxit, torcular in ea effudit: cunctaque operam suam producit: vinea sponsa prodest. Item verò O homines Iude, & qui degitis in Ierusalem, iudicate inter me & vineam meam. Quid vestra agendum vinee meae quod non prestaverim? sperabam enim uvas redduntur, reddidit autem spinas. Equidem iudicabo vobis quid facturus sim vinee meae. Ausuram sepem ejus, ut exponatur direptioni: evertam sepem ejus, ut patet concultationi: Derelinquam vineam meam, & erit non coletur neque arboris: ut sicut nascatur in ea quasi in terra inutilis & et mandabo nubibus de pluviam demittant in eam. Nam vinea Domini excoletur & dimittit Iherusalem: et habitatores illam iudicium facient, sicut autem irrogantem: nequaquam iustitiam, sed & comorem.

ישעיה: ה

Versio VUL. LAT.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

8 הו' מנעו ברה בניהו שהיה בשרה
10 מקרב הארץ: באוני יהודה צבאות אסלא
12 תהי עשרת צמירי כרם יעשו פת אחרת וירע
14 לא יביטו ומעשה יהוה לא יראו: לכן נלה
16 עמי מכל-הרעה וכבודו מן-רעב והמונו
18 תהי עשרת צמירי כרם יעשו פת אחרת
20 ויתקרב ובנואה עשות קרוב שאל נדעה: הו'
22 לאור נאור לחשוש שמים בר למתוך ויתקרב
24 צדיקים יסירו ממנו: לכן פאכל קש לשון
26 אש וחשש להבה ורעה שרשעים כסמך יהיה
28 ופתחים פאכל יעלה כי מאסו את-חוקי-יהוה
30 צבאות ואת אמרת קדושי-ישאל נאצו:

8 Vz qui conjugitis domum ad domum, et agrum agro copulatis usque ad terminu locorum: numquid habitabitis vos soli in medio terræ? In autibus meis sunt hæc, dicit Dominus exercituum: Nisi domus multe deferte fuerint, grandes & pulchræ, absque habitatore. Decem enim jugera vinearum facient lagunculam unam, & triginta modii sementis facient modios tres. Vz qui conflurgitis manè ad ebrietate sectandam, & potandam usque ad vesperam, in vino esturitis. Cithara, & lyra, & tympanum, & tibia, & vinum in conviviis vestris: & op' Domini non respicietis, nec opera manuum ejus consideratis. Propterea capivus ductus est populus meus, qui non habuit scientiam, & nobles ejus interierunt fame, & multitudo ejus siti exaruit. Propterea dilatavit infernus animam suam, & aperuit os suum absque ullo termino: & descendunt fortes ejus, & populus ejus, & sublimes gloriosusque ejus, ad eum. Et incurvabitur homo, & humiliabitur vir, & oculi sublimium deprimentur. Et exalabit Dominus exercituum in judicio, & Deus sanctus sanctificabitur in jultitia. Et pascetur agni juxta ordinem suæ, & deferta in ubertatem versa adaez comedent. Vz qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, et quasi vinculu plaurii peccatum. Qui dicitis, & Feline, & cito veniat opus ejus, ut videamus: & appropiet, et veniat consilium Sancti Israel, et sciens illud. Vz qui dicitis malum bonum, et bonum malum: ponentes tenebras lucem, et lucem tenebras: ponentes amarum in dulce, & dulce in amarum. Vz qui sapientes estis in oculis vestris, et corâ volu-metipis prudentes. Vz qui potentes estis ad bibendum vinum, & vires fortes ad miscendum ebrietate. Qui justificatis impium pro mulieribus, & jultitiam justis aufertis ad eo. Propter hoc, sicut devoravit stipulâ lingua ignis, & calor flammæ exurit sic radix eorum quasi favilla erit, & germen eorum ut pulvis ascendet. Abjecerunt enim legem Domini exercituum, et eloquium Sancti Israel blasphemaverunt.

8 Oual oi Cwâpôrtes oixiaz... De qui conjugunt domum ad domum, et agrum ad agrum appropriant, numquid habitabitis soli in medio terræ?
9 Nisi domus multe deferte fuerint... Propterea dilatavit infernus animam suam, et aperuit os suum absque ullo termino.
10 decem jugera vinearum facient lagunculam unam... et triginta modii sementis facient modios tres.
11 et conflurgitis mane ad ebrietatem sectandam... et potandam usque ad vesperam, in vino esturitis.
12 cithara, et lyra, et tympanum, et tibia, et vinum in conviviis vestris... et opera Domini non respicietis, nec opera manuum ejus consideratis.
13 propterea capivus ductus est populus meus... qui non habuit scientiam, et nobles ejus interierunt fame, et multitudo ejus siti exaruit.
14 propterea dilatavit infernus animam suam, et aperuit os suum absque ullo termino... et descendunt fortes ejus, et populus ejus, et sublimes gloriosusque ejus, ad eum.
15 et incurvabitur homo, et humiliabitur vir, et oculi sublimium deprimentur... et exalabit Dominus exercituum in judicio, et Deus sanctus sanctificabitur in iustitia.
16 et pascetur agni juxta ordinem suam, et deferta in ubertatem versa adaez comedent... et trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, et quasi vinculum plaurii peccatum.
17 qui dicitis, et feline, et cito veniat opus ejus, ut videamus... et appropiet, et veniat consilium Sancti Israel, et sciens illud.
18 et qui dicitis malum bonum, et bonum malum... ponentes tenebras lucem, et lucem tenebras: ponentes amarum in dulce, et dulce in amarum.
19 et qui sapientes estis in oculis vestris, et coram volu-metipis prudentes... et vires fortes ad bibendum vinum, et vires fortes ad miscendum ebrietate.
20 qui justificatis impium pro mulieribus, et jultitiam justis aufertis ad eo... propter hoc, sicut devoravit stipulâ lingua ignis, et calor flammæ exurit sic radix eorum quasi favilla erit, et germen eorum ut pulvis ascendet.
21 abjecerunt enim legem Domini exercituum, et eloquium Sancti Israel blasphemaverunt.

Targum Jonathan

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

8 וימקיפו בירא על ביתא חקל אנטא בתקלהו מן קרבי אומרו עד דנתוס כל אחר
9 ומרמן ויתבין בלחרון בניהו ראשא: אמר נביא בחוורו רוחו שמש בר
11 אורית לא מן קרם ו צבאות אס לא בתין סנאיין ל צרויהו דרבין וסבין סמלי יתבין
13 אי בתובא רלא יהבו מעשריא בית עשר אשכרין דכרם יעברון בתא חדא ובית נור
15 ויעעביה חת סאיין: וי מקרמין בצפרא למשיו חמר עתק דרפון מאחרין למעשה
17 מקמין על שהוהו חמר אונסין מליק לחון: ותו על ירו כנד ונביר קרוס
19 וקרב וחתרא משוהו ובאוהותא ניו לא אסתפל ושרי גוברותא לא חו:
21 כן גלו עמי מבלי דעתא ויקרוהו מיתו בכפא וסוהו בצבורתא בצחותא: כן
23 אפתותא שאל נשה ופתחת פומה וליח סוף ונחוי וקרוהו וסוהו ואתרשטוהו
25 ויתקפו דיון: ומאז אנשא ויחלש חקוה כרין ועינ רמא ומבן: ותקפו צבאות
27 ברין ואלהא קושיא מקושי פכותרא: ויחפרסו צדיקיא כמא דאמר עיליהן וסנין
29 ונקי רשיעיא צדיקיא חסנו: וי ומשון למחשי צבחר נגדין חובין סמבלי למא
31 חלו וסנו עד דתקפין ונגרילת עילתא חובין: דאמרין אימתי ווחי
33 ונלי פרשתיה בריל דעתי ויקרב ויהי מלידה וקושיא רשעא
35 ונרעהיה: וי דאמרין לרשיעיא רמל חין ועלמא הין און סביא ווענתיה
37 אוריהו רשיעיא הלא במתי חודא לצדיקיא חשוד לרשיעיא ויבסמן פתמי
39 לעבריה: וי דחנמינו בעינ נפשוהו וכל אפיון סוכלתנין: וי דנברין למשיו
41 חמר נגדין מרי נכסין לאתרנאה מן עתיק: מכן ליה לחובה חלף דמקליון
43 מגדה סמוך דשקר וכותר ופיה ברשע מערו מרין: כן ויתחלף נפשא
45 באשתא וכעמדת בשלוהותיה מסנ ותקפון לשבויה ומסון אונסיהו באבא
47 דרתי ארי קצו באוריתא צבאות ותמימר קדושיא ישראל דחיקו:

8 Vz qui conjugunt domum domui, agrum violenter agro suo copulant, et dicunt: Donec possideamus omnem locum: exultantes quod habitabunt soli in medio terræ. Dixit Propheta: In auribus meis audivi, si quidem decretum est hoc a facie Domini exercituum, Si non domus multe in defolationem erunt, grandes & bonæ absque habitatore. Et propter peccatum non folvendi decimas, locus decem jugerum vinearum faciet lagunculam unam, & locus ubi seminatur corus sementis, faciet tria facta. Vz qui conflurgunt mane ad bibendum, vinum vetus sectantes, & memores discipulum vesperi in cubilibus suis: vinum rapinatum inceditis eos. Et sunt cum cithara & psalterio, & lyra, & organo, & in vino convivia eorum:& in lege Domini non contemplantur, & opus potentie ejus non respiciunt. Propterea captivus ductus est populus meus, et quod uon habuit scientiam, & nobles eorum peccant fame, & multitudo eoru in siccitate & in siti. Propterea dilatavit infernus animam suâ, et aperuit os suu sine fine, & descendunt nobiles eorum, & multitudo eoru, et tumulus eorum, & qui sortis est in eis. Et humiliabitur homo, & infirmabitur fortitudo fortium, & oculi sublimes humiliabuntur. Et roborabitur Dominus exercituum in judicio, & Deus sanctus sanctificabitur in iustitia. Et pascetur julli sicut dictum est de eis, & multiplicabuntur, & subilancias impiorum julli possidebunt. Vz qui incipiunt puffedum peccate, trahentes peccata in funiculis vanitatis, augmentur & erescunt donec fortiora facta sint, et quasi vinculum plaurii peccata. Qui dicunt: Quando festinabit et revelabitur miraculum ejus ut videamus, et appropiet, et veniat consilium sancti Israç, et sciens illud? Vz qui dicunt impiis qui profperant in seculo hoc, Vos estis boni: et manifestis dicunt: Vos estis impii. Itaque cum venerit lux jultis, tenebras erunt impiis; & elicia erunt verba legis operantium ea, et vcniet rebellio impiis, et scient quia in fine erit amarum peccatum, facientibus illud. Vz qui potentes sunt ad bibendum vinum, et viri divitiarum, ad inebriandum se vino veteri. Qui justificatis impium, ed quodd recipiunt ab eo mammonam iniquitatis, et jultitiam jultorum maligne auferunt ab eis. Propterea confluerunt sicut stipula in igne, et scient manifestum in flamma, multiplicatum fortitudinem eorum, qualis lucis erit, et pecunia rapine eorum, sicut favilla que volat: quoniam detestati sunt legem Domini Sabaoth, et Verbum sancti Isracl repellerunt.

8 Vz qui conjugunt domum domui, agrum violenter agro suo copulant, et dicunt: Donec possideamus omnem locum: exultantes quod habitabunt soli in medio terræ. Dixit Propheta: In auribus meis audivi, si quidem decretum est hoc a facie Domini exercituum, Si non domus multe in defolationem erunt, grandes & bonæ absque habitatore. Et propter peccatum non folvendi decimas, locus decem jugerum vinearum faciet lagunculam unam, & locus ubi seminatur corus sementis, faciet tria facta. Vz qui conflurgunt mane ad bibendum, vinum vetus sectantes, & memores discipulum vesperi in cubilibus suis: vinum rapinatum inceditis eos. Et sunt cum cithara & psalterio, & lyra, & organo, & in vino convivia eorum:& in lege Domini non contemplantur, & opus potentie ejus non respiciunt. Propterea captivus ductus est populus meus, et quod uon habuit scientiam, & nobles eorum peccant fame, & multitudo eoru in siccitate & in siti. Propterea dilatavit infernus animam suâ, et aperuit os suu sine fine, & descendunt nobiles eorum, & multitudo eoru, et tumulus eorum, & qui sortis est in eis. Et humiliabitur homo, & infirmabitur fortitudo fortium, & oculi sublimes humiliabuntur. Et roborabitur Dominus exercituum in judicio, & Deus sanctus sanctificabitur in iustitia. Et pascetur julli sicut dictum est de eis, & multiplicabuntur, & subilancias impiorum julli possidebunt. Vz qui incipiunt puffedum peccate, trahentes peccata in funiculis vanitatis, augmentur & erescunt donec fortiora facta sint, et quasi vinculum plaurii peccata. Qui dicunt: Quando festinabit et revelabitur miraculum ejus ut videamus, et appropiet, et veniat consilium sancti Israç, et sciens illud? Vz qui dicunt impiis qui profperant in seculo hoc, Vos estis boni: et manifestis dicunt: Vos estis impii. Itaque cum venerit lux jultis, tenebras erunt impiis; & elicia erunt verba legis operantium ea, et vcniet rebellio impiis, et scient quia in fine erit amarum peccatum, facientibus illud. Vz qui potentes sunt ad bibendum vinum, et viri divitiarum, ad inebriandum se vino veteri. Qui justificatis impium, ed quodd recipiunt ab eo mammonam iniquitatis, et jultitiam jultorum maligne auferunt ab eis. Propterea confluerunt sicut stipula in igne, et scient manifestum in flamma, multiplicatum fortitudinem eorum, qualis lucis erit, et pecunia rapine eorum, sicut favilla que volat: quoniam detestati sunt legem Domini Sabaoth, et Verbum sancti Isracl repellerunt.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 * وَتَحْبِبُ صَوْبَ صَدْرٍ حَصْبًا : سَمَلًا صَمَلًا سَلَامًا . بِالْبَيْتِ الْبَارِئِ الْبَارِئِ .
 9 كَسْبَةُ بَيْتِ صِيحَةِ بَرْزَخًا . * حَارَاتُ كَدُنْ سِيحَانًا يَعْبُدُهَا هَيْتًا
 10 حَسْبُهُ زَلَّاهُ . * بَحْ صَفْ بَيْتِ . * كَلْبًا بَحْبًا بَحْبًا . سَبْرًا سَمْبًا . زَوْجًا
 11 رَهْمًا يَحْبِبُ هَلًا . * هُنَّ حَرْبُ بَيْتِ حَرْبًا هَزْزًا هُزْزًا . هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 12 هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 13 كَلْبًا لَّا مَسْبُوحًا . هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * كَلْبًا هُزْزًا هُزْزًا . بَحْ
 14 كَلْبًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * كَلْبًا هُزْزًا هُزْزًا . * كَلْبًا هُزْزًا هُزْزًا
 15 هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 16 هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 17 هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 18 هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 19 هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 20 هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 21 هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 22 هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 23 * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا
 24 * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا . * هُزْزًا هُزْزًا هُزْزًا

8 *Ve vobis qui adjungitis domum domui, & agrum agro permiscitis, ut locum occupatis, & foli habitetis in terra. Auribus meis auditus est Dominus potens dicere, multas domos defolandas esse ob penuriam habitaculorum. Nam decem jugera vinearum, lagenam unam; & semetis eori, fatum reddent. Ve iis qui fummo mane surgentes, & ad liceram accurrentes immorantur ad vesperam usque, quoad vinum adurat eos. Cum lyris & citharis, tympanis ac fistris vinum potant; opera vero Dei non intelligunt, nec opus manuum ejus contemplantur. Ideo captivus abductus est populus meus ob ignorantiam, & multi eorum fame, multi vero siti perierunt. Ideo dilatavit infernus seipsum, & os suum dilatavit in immanium; & in eum descendit gloria, honorandi, & fortes: Humiliabitur plebeus, depremetur nobilis; & oculi elati humiliabuntur: Et exaltabitur Dominus potens in judicio, et Deus sanctus sanctificabitur in justitia. Et pascentur agni in his quae pertinebant ad eos; et ruinas quae restituae fuerunt, peregrini devorabunt. Ve iis qui producent peccata sua velut funem longum, et ut zonam rotae peccatum suum: Et dicunt; Citò acceleret Dominus opera sua, ut videamus ea; et accedat veniaque consilium Sancti Israelis, ut agnoscamus illud. Ve iis qui vocant malum bonum, et bonum malum; ponunt tenebras lucem, et lucem tenebras; et statuunt amarum dulce, et dulce amarum. Ve iis qui sapientes sunt in suis oculis, et aspectu suo prudentes. Ve iis qui valentes sunt ad potandum vinum, et viris fortibus qui miscent liceram: Qui solvant rem propter munus ipsius, et innocentiam innocentis abdicant in fe. Propterea ut absumitur stipula lingua ignis accendi, sic isti flammam emissi absumunt: radix eorum ut pulvis erit, et fereulus eorum ut gluma ascendet; et quod sperverint legem Domini potentissimi, et sermonem Sancti Israelis irriterint.*

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * الْوَيْلُ لِلَّذِينَ يُوَصِّلُونَ بَيْنَ بَيْتَيْهِ وَيَسْتَوُونَ حَقْلًا كَعَمَلِ
 9 لَيْسْتَلْبُوا سِي الْعَرَبِيَّةِ، هَلْ تَسْكُنُوا عَلَى الْأَرْضِ وَتَدْرِكُمْ * قَدْ سَمِعَ هَذَا فِي مَسَامِعِ رَبِّ الْكِبْرِيِّ *
 10 لَآنَ إِذَا صَارَتْ لَكُمْ مَسَائِلُ كَمَنْ تَصْنَعُ الْحَرَابَ وَإِنْ تَكُنْ عَظِيمَاتٍ وَحَسَانًا لَا يَصِيرُ فِيمَنْ سَكَانَ
 11 * لَآنَ الْإِمَّاكَانَ الَّذِي يَعْمَلُ عَسْنَ فِذْنِ مِثْلِ الْبَشْرِ يَعْمَلُ جِزْنَ وَأَحَاكَ * وَالَّذِي يَبْرَعُ سِنَّهُ أَرْوَابَ
 12 سَدْعَلِ تَلَاثَةَ أَكْيَالٍ * الْوَيْلُ لِلَّذِينَ يَوْمُونَ بِالْعِدَاةِ وَيَسْعَوْنَ فِي طَلَبِ الْمُسْكِرِ * وَيَسْمَعُونَ
 13 لِلنَّسَاءِ لَآنَ الْكَمْرِ كَرِفَهُمْ * لَا يَهْمُ يَسْرُونَ الْكَمْرَ بِالْقَبِيَانِ وَالْمُرْمَارِ وَالطَّبُولِ وَالرَّمُونِ وَلَا يَسْطَرُونَ
 14 أَعْمَالَ الرَّبِّ * وَلَا يَتَبَاغَمُونَ أَعْمَالَ يَدَيْهِ * لَآنَ صَارَ سَعْيِي مَسْبِي مِّنْ أَجْلِ إِيْمِهِمْ لَمْ يَعْرِوْا الرَّبَّ *
 15 وَصَارَتْ كَمِنْ الْأَمْوَاتِ لِأَجْلِ الْكَبْرِ وَعَطَسَ الْمَاءُ * وَعَرَصَ الْكَلْبُ نَفْسَهُ وَفَجَّ وَادَّ لِيَبْلَا يَبْعِضُ *
 16 وَسَيَكْدِرُ فِيهِ الْمَسْرُودُونَ وَالْمَعْطُوبُونَ * وَالْأَعْدِيَاءُ الْمَقْسُودُونَ * وَيَبْصَحُ الْإِنْسَانُ بِرِيْحَانِ الرَّجُلِ وَيَدْبَلُ
 17 الْأَعْيُنَ الْمَعَالِيَةَ * وَيَبْرِغُ الرَّبُّ رَبُّ الْكِبْرِيِّ تَأْكُلُهُمْ * وَاللَّهُ الْعَدُوْسُ يَدْمَجِدُ بِالْعَدْلِ * وَيَرْعُونَ
 18 الَّذِينَ أَحْبَطُوا مِثْلَ الْبَيْتَانِ * وَحَرِيَاتِ الْمَهْمَدِينَ الْكِرَافَ تَأْكُلُهَا * الْوَيْلُ لِلَّذِينَ يَمْدُونَ
 19 حَطَائِمَهُمْ مِثْلَ الْكَبْلِ الطَّوِيلِ * وَمِثْلِ نَيْرِ سَيْْرِ الْعَجَلَةِ أَمَهُمْ * وَالْقَائِلُونَ لِيَدْنِ سَرِيْعًا مَا
 20 يَصْنَعُهُ اللَّهُ بِنَا * كَيْ نَطْرَنَ * وَبِنَاتِ مَسْرُونَ فِدْوَسِ إِسْرَائِيلَ * لَكِنِّي نَعْرِفُهَا * الْوَيْلُ لِلَّذِينَ
 21 يَعْلَمُونَ لَيْسَ حَيْدًا * وَكَيْدًا سَرًا * الَّذِينَ يَصْنَعُونَ الظُّلْمَةَ نَوْرًا وَالنُّورَ ظُلْمَةً * الَّذِينَ يَكْعَدُونَ
 22 الْمَرَّ حَلْوًا * وَكَلَمًا مَرًّا * الْوَيْلُ لِلَّذِينَ هُمْ عِدَاةُ دَوْلَاهُمْ فَهَمَاءُ * وَعِدَاةُ أَرْوَابِهِمْ عَقْلَاءُ * الْوَيْلُ
 23 لِلْأَقْرَبَاءِ مَعَكُمْ عِنْدَ سَرِّ الْكَمْرِ * وَالْمَعْدِنِينَ الَّذِينَ يَمْرَجُونَ الْمُسْكِرَ * وَيَرْكُونَ الْمُنَافِي
 24 مِّنْ أَجْلِ رَسُوْمِهِ * وَيَبْدَعُونَ حَقَّ الصِّدْقِ * لِأَجْلِ هَذَا كَأَيِّدِ الْعَصَبِ مِّنْ جَمْرِ النَّارِ *
 فَيَكْفُرُونَ مِّنَ الْإِهْتِبِ الْكِرَفِ * يَصْنَعُ أَمَلَهُمْ مِثْلَ النَّارِ * وَرُفْرُهُمْ تَصْعَدُ كَالْعَبَابِ * لَا يَهْمُ
 لَمْ يَسْأَلُوا أَمْرًا مِّنْ رَبِّ الْكِبْرِيِّ * لَكُمُ سَمَّ أَنْكَطُوا كَلِمَةً فِدْوَسِ إِسْرَائِيلَ *

Textus tertius. Lectio.
 8 *Ve iis qui domum domui annectunt, & agrum agro adjungunt, ut rem proximi rapiant: sicut soli super terram habitatorum essis? Jam audivimus est hoc in auribus? Dominum exercituum. Nam quantumvis plura fecerit vobis domus, in vobis non erunt habitus; & quatuorvies sit ac pulchra, nullus tamen erit in illa habitator. Locum enim quem decem jugera bonum avarare confueverunt, unum producat lagenam; & qui sex cubitos, et credebatur esse mensura capiens centi viginti octo libras) feruere colligere tres mensuras. Ve iis qui manus surgentes soliti sunt in quocumque potu inebriante, seque protendunt ad vesperam usque; nam vinum adurat eos. Significati vobis habuerunt adhiberi lyras, & psalteria, tympana, ac tibias; & non respiciunt opera Domini, ac contemplantur opera manuum ejus. In fumum salus est populus meus captivus, et quod non cognoverunt Domini: & facta est multitudo mortuorum propter famem, et aquam sitim: Et dilatavit infernus seipsum, in avaritiam; os suum ne deficeret; & in eum ruunt nobiles, & magnates, divites, atque corrupti: Et humiliabitur homo, & deprimetur vir; & oculi elati demittentur: Dominus autem exercituum, Dominus exaltabitur in judicio, & Deus sanctus glorificabitur in justitia. Et pascentur qui referuntis fuerint, igne carorum; & viciosa minacium comedent agni. Ve iis qui peccata sua velut prolixum funem, & vult jugum viti rotas iniquitatis suas producant: Quibus dicitur, Attendant cito que facturus est nobis Deus, ut videamus illa, & adveniat consilium Sancti Israelis, ut sciamus illud. Ve iis qui malum dicunt bonum, & bonum malum; qui tenebras efficiunt lucem, & lucem tenebras; qui faciunt amarum dulce, et dulce amarum. Ve iis qui sunt apud se meliosus sagaces, et judicio suo prudentes. Ve anachibus inter vos ad potum vini, et vobis infelicibus potum inebriantem; & justum delectantibus impium propter munus ejus, sus autem justis abrogantibus. Inverso quemadmodum comburentur arundines caliginosus ignis, sic isti ardentis flammam comburentur: cujus origo eorum pulvis erit, & flos eorum ut pulvis fulvis ascendet. Quia noluerunt legem Domini exercituum, sed verbum Sancti Israelis irriterint.*

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

25 * كذبت اذنتها لا تسمع ولا تفتحه ولا تفتح ابصارها ولا تفتح فمها ولا تفتح
 26 * فمها ولا تفتح ابصارها ولا تفتحه ولا تفتح ابصارها ولا تفتح فمها ولا تفتح
 27 * فمها ولا تفتح ابصارها ولا تفتحه ولا تفتح ابصارها ولا تفتح فمها ولا تفتح
 28 * فمها ولا تفتح ابصارها ولا تفتحه ولا تفتح ابصارها ولا تفتح فمها ولا تفتح
 29 * فمها ولا تفتح ابصارها ولا تفتحه ولا تفتح ابصارها ولا تفتح فمها ولا تفتح
 30 * فمها ولا تفتح ابصارها ولا تفتحه ولا تفتح ابصارها ولا تفتح فمها ولا تفتح

Propterea exarsit ira Dñi contra populum suum, & sublati in eos manu sua, & percussit illos, & contempserunt montes, sicut utiq; eadem vora forum ut lutum in medijs plateis: his tamen omnibus non est avera ira ejus, sed adhuc manus ejus est elata. Nam attollet signum gentibus è longinquo, & sibilabit eis ab extremis terrarum, sicut statim ac velociter aderunt. Non fatigabuntur, nec impingent: non dormiant, neq; dormient: non solvent cingulum lumborum suorum, neque rumpentur corrigie calcamentorum earum: Sagitte earum acutae, & arcus earum extremi & ungulae equorum earum sibilibus, & rotæ earum turbini similes censuratur: Rugitus earum ut leonis rugientis, & ut cauli leonis rugientis, prædæ capientis & salvatoris depertantis nemie eripientis. Et fremet in illos eâ die ut fremit stormis terram intuebuntur, et intuegebuntur & calamitas, & lux obtenebrescet præ caliginè earum.

CAP. VI.

* * * * *
 1 * * * * *
 2 * * * * *
 3 * * * * *
 4 * * * * *
 5 * * * * *
 6 * * * * *
 7 * * * * *
 8 * * * * *

ANNO quo mortuus est Ozia rex, vidi Dominum sedentem super foliâ excelsum, & majestate simbarum ejus plenum erat templum ipsius: Et Seraphim stantes super illud, habentes singuli duas alas, quarum duabus tangebant facies suas, duabus tangebant pedes suos, duabus autem volabant: Et clamabant alter ad alterum, ac dicebant: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus potentissimus, cujus laudibus plena est universa terra. Et commota sunt ligna portarum à voce que resonabat, & domus impleta est fumo. Quapropter dixi, Vix mihi stupens sum, quia homo pollutus sum labiis, & inter populum cujus pollutæ sunt labia, habitator: & tegem Dñm potentissimum viderunt oculi mei. Sed advolvit ad me unus ex iis Seraphim manu gestans carbonem ignitum quem forcipe tulerat ab altari: Tergitque os meum, & dixit mihi, En tergitur hic labia tua, ut taceat iniquitas tua, & peccata tua dimittantur. Deinde audivi vocem Domini dicentis, Quæ mittam? et quis ibit? Cui dixi, En ego, mitte me.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 * وعصبت رب الكيوس على سعديه * والقي يده عليهم وصبرهم * وانكببت الجبال * وصارت
 26 * * * * *
 27 * * * * *
 28 * * * * *
 29 * * * * *
 30 * * * * *

Incirco irâ incensus Dominus exercituum in populum suum, iniecit in eos manus suas, & percussit eos, & transiit sicut montes, & facta sunt eorum calcæstra: eorum sima in medijs viis: his tamen omnibus non auerit iram suam, sed manus ejus adhuc est alta; Et mox erigit vexillum gentibus remotis, & adducet eas ad exitum iherosolymitarum: & ecce venturae sunt eis ac velociter: Non esturunt neque fatigabuntur, non dormient, neque dormient non deponent cingula sua à lumbis suis, neque rumpentur corrigie calcæstrarum earum. Hi sunt quosamvis gentes: sicut arcus, & arcus tarsi: quarum ungulae equorum saxa duro, & rotæ earum rapido vento similes videantur: Invenit ut leones, & incipit, & rugit ut leo, & exardet: & rugiet fremens: que contra eum illo die quasi fremens maria fluctuabit: & erunt apex terræ ad calum, & ad terram deo sum, ecce incensus est in superbo eorum.

CAP. VII.

Revelatio tertia.

Lesio continens visionem quam vidit Esaja filius Amosi tribus annis, vel (ut alii asserunt) triginta annis postquam sublata fuit ab eo propheta.

* * * * *
 1 * * * * *
 2 * * * * *
 3 * * * * *
 4 * * * * *
 5 * * * * *
 6 * * * * *
 7 * * * * *
 8 * * * * *

Reterea contigit anno quo mortuus est Ozia rex, ut viderem Dominum exercituum insidentem folio sublimi et alto, & ad eum stabant sex Seraphim: quatuorque circumstantes, quatuor singuli duas habebant alas, et binis tangebant facies suas, binis tangebant pedes suos, & binis volabant: Et alter ad alterum clamabat, ac dicebat: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus exercituum: tota terra plena est gloria ipsius. Sublati quoque est velum simul propter vocem quâ clamabant, & ades respexit super me. Quomodo enim dixi, Au me miserum, quidam quidem sum; homo sum enim pollutus labiis peccatis, & habitus in medio populi, habentis labia pollutata, & oculis meis vidi regem Dominum exercituum. Sed in fus ad me fuit unus ex illis Seraphim manus sua gestans carbonem ignitum, quem forcipe ex arâ contempit: Et tergit os meum, & dicit mihi, Ecce tibi tergitur hic labia tua, aboleris iniquitates tuas, & expandentur peccata tua. Tum audivi vocem Domini dicentis, Quæ mittam? & quis ibit ad me pro populo istum? Dixi, Ecce ego, mitte me.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 Tum dixit mihi, Vade dicam huic populo, 9
 Audiendo audire, & ne intelligat; & videndo
 10 videte & ne cognoscatis. Crassum enim red-
 ditum est cor populi huius, aures fuat aggra-
 10 uat, & oculos suos oblitit, ne videat oculis,
 11 suis, & audiat auribus suis, corde percipiat,
 penitentiam agat, & dimittatur ei. Dicenti
 11 autem mihi, Quoties Domine dixit, Donec
 valuerint civitates ob penuriam incolarum,
 & domus ob penuriam hominum, et ter-
 12 ra valleturac defolietur; Expellat Dominus
 homines, maxima sit derelictio in terra,
 12 Et superflites in ea fit unus è decem, & con-
 13 vertatur, sitque in incendum, quasi tere-
 binthus, & quasi glans quæ effudit è cali-
 culo suo: fermen sanctum est planta ejus.

* قَعْلَانِ * * ز *

CAP. VII.

1 Contigit autem diebus Ahazi filii Jothami
 filii Ozii regis Judæ, ut ascenderent Israan rex
 2 Aram & Pechah filius Romelitz rex Irafan in
 Jerusalem ad oppugnandum eam, non potuerunt
 3 expugnare eam. (Quod cum perlatum
 fuisse ad familiam Davidis, confpirasse sci-
 4 licet Aramum cum Aphremo, tremere cor
 ejus & cor populi ipsius, ut tremere solent
 5 abores tybra vento agitant.) Quapropter dixit
 6 Dominus ad Esaiam, Egredere obviam Aha-
 7 zo, tu & Sarisub filius tuus, ad latus lacus si-
 8 perioris qui est in via agri fullonis; Et dic ei,
 9 Cautus esto, & fiteo; ne timeas; neque for-
 10 midet cor tuum ab his duobus caudis titio-
 11 num combustorum, ab ælu furoris Rafanis,
 & filii Romelitz, Dicentium, Ascendamus
 12 contra Judæam, evertamus eam, & numpamus
 13 eam, & regem constituamus in ea Isaium Te-
 baelis. Sic dicit Dominus Deus, Non sub-
 14 stiter id, neque fiet. Nam caput Aram Da-
 15 mafus, & caput Damafci Rafan: & post
 16 sexaginta quinque annos labetur Aphrem è
 17 populo: Et caput Aphrem erit Samaria, &
 18 caput Samariae filius Romelitz: quod si non
 19 creditis, neque intelligetis.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 Dixit Vade dicte populo Ifra. Audiendo qui-
 10 dem audietis, at non intelligetis: Videndo qui-
 11 dem videbitis, at non percipietis. Crassa enim
 12 sunt aures eorum quoniam oblititi sunt, &
 13 oculos suos obcluserunt: quoniam vidant
 14 oculos suos, audiant auribus suis, & corde
 15 suo intelligunt: sed non cupiunt cor.
 16 Cuiusque dixit Domine, Quoties Domine
 17 Dixit, inquit, deferta sunt ista terra non
 18 habitantur, & domus sua at nullus in eis
 19 maneat homo, & terra relinquatur deserta.
 20 Polthec vidi amarebit Deus homines,
 21 & qui superstiti sunt, multiplicabunt
 22 in super terram. Quod datum ad hoc in
 23 ex capite de ma pro eorum: sed ad
 24 huc in discreto: sed non credidimus: et
 25 glans cum la det non pro fluxerat,
 CIP. VII.

Revelatio quarta.

1 Quis est qui eam paravit? Hæc fi-
 2 lii Jothami filii Ozii regis Judæ, et
 3 filii Romelitz filii Aram, et Pechah filii
 4 Romelitz rex Irafan ascenderunt in Jeru-
 5 salem ad expugnandum eam, non potuerunt
 6 obtinere eam. Non ita enim erat visus
 7 David, & quibusdam à eorum filijs, Jam
 8 confpiravit Aram cum Aram: motus
 9 quæ debilitatus est animus ejus, & animus
 10 populi ipsius, et cuncti solent ligari in
 11 fira à venturo prodo.

Textus quartus.

3 Quamobrem dixit Dominus ad Esaiam,
 4 Egredere in occursum ad eum, tu et Sarisub
 5 filius tuus qui est in via agri fullonis; Et di-
 6 ce ad eum, Cuius est tuus tranquillitas et
 7 metus, neque mollescit animus tuus pro-
 8 pter gentem istam lignam, gemmas caudas
 9 combustas, quoniam licet etiam fuerit
 10 indignationis mee, ego tamen convorsus
 11 item sum ab eo. Et dicit filius quidem Aram,
 12 et filio Romelitz qui perierunt in re con-
 13 siliam in eum dicens, Ascendamus in Jeru-
 14 salem, incolas ejus alloquamur, & educamus
 15 eos ad nos: et regem constituamus super eum
 16 sicut Tabachis. Sic dicit Dominus exter-
 17 riuum omnipotens, Et quæcumque volu-
 18 erit iniquitas eorum, et peccata sexaginta
 19 anni regum Aram: et populus dicitur,
 20 Et caput Aram Samaria, et caput Sa-
 21 maria filius Romelitz: et nisi credideritis,
 22 non in eum.

LECTIO Nativitatis, continens annu-
 1 mationem prophete ad generum
 2 Davidis, de nativitate Christi:

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * *Tum subdidit Dominus dicens ad Ahazum ;*
 11 *Pete tibi signum à Domino Deo tuo ; in*
 12 *imo profundo pete, ut in excelso fulsimum.*
 13 *Dixit autem Ahaz, Non petam, neque ten-*
 14 *tabo Dominum Deum meum. Dixit ille, Au-*
 15 *dite domus Davidis : Parva res est apud vos*
 16 *fatigare virum, nisi fatigatis etiam Deum*
 17 *meum ? Propterea dabit vobis Dominus*
 18 *Deus signum. Ecce virgo concipiet & pa-*
 19 *riet filium, & vocabitur nomen ejus Ama-*
 20 *nuel. Butyrum & mel comedet, ut sciat ab-*
 21 *horre à malo & eligere bonum. Nam ante-*
 22 *quam sciat puer ille abhorrete à malo & eli-*
 23 *gere bonum, derelinquetur terra quam tu*
 24 *desertaris causâ duorum regum ejus. Domi-*
 25 *nus adducet super te, super populum tuum,*
 26 *& super domum patris tui, tempora qualia*
 27 *manquam venerunt ab eo die quo Aphre-*
 28 *dem tempore ut sibilante Domino ad inulas*
 29 *que sunt ad ripas fluviorum Ægypti, & ad*
 30 *vespas que sunt in terra Athur. Veniant &*
 31 *confideant omnes in valle Jathoth, in histi-*
 32 *bus petre, & in rimis quibusque. Eodem*
 33 *tempore Dominus novacula ebriâ trans lu-*
 34 *vium abradet, regem Athur ab ejus capite*
 35 *usque ad pilos pedum ejus ; etiam barbam*
 36 *ejus auferet. Erat enim eodem tempore, ut*
 37 *nutriente aliquo vitulam bovinam & duas*
 38 *oves, Contingat ut piz copia lactis quod*
 39 *præbebunt, comedat butyrum : mel enim*
 40 *ac butyrum comesturum est quincique lu-*
 41 *perstes manserit in terra. Erit etiam eo-*
 42 *dem tempore, ut omnis locus in quo fu-*
 43 *erint mille vites, confans mille argenteis,*
 44 *in vitem ac spinetum vitatur, ut ut*
 45 *non nisi cum sagittis & arcubus ingrediantur*
 46 *illuc : nam veribus ac spinis implebitur*
 47 *universa terra. Omnes verd montes*
 48 *quos sulcât aratrum, sulcabitur, nec in-*
 49 *trabit illuc metus veprum aut spinarum,*
 50 *sed erunt ibi pascua boum, & locus tritus*
 51 *à pecudibus.*

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * *Rufus allocutus est Dominus Ahazum,*
 11 *dicens ; Pete tibi signum à Domino*
 12 *Deo tuo, in profundo sive in excelso.*
 13 *Respondit Ahaz, Non petam, neque*
 14 *tenitabo Dominum. Dixit autem O-*
 15 *domus Davidis : Non parvi momenti*
 16 *res est apud vos molestiam hauribus*
 17 *perire? quomodo ergo molestiam Do-*
 18 *mino pabere? Pote hoc dat us*
 19 *vos ipsum. Dominus sig.um. Ecce vir-*
 20 *go concipiet parturietque filium, & vo-*
 21 *cabatur nomen ejus Emmanuel, Buty*
 22 *um & mel comedet, & atque non*
 23 *sciat malum desertari, abge bonum ;*
 24 *Præquam enim sciat puz isti bonum*
 25 *aut malum, desertabit malum, ut*
 26 *bonum eligat. Et tertia puz qua tu*
 27 *metus à confpectu horum duorum re-*
 28 *gum, perdidi aut quidem ; Et adducet*
 29 *Deus contra te, & non possunt tuum,*
 30 *& come dominum tuam præteram, tu-*
 31 *pora quibus nunquam exoriet ab eo die*
 32 *quo Aphremum ab Judæa t aduaxi : rex*
 33 *Assyriorum. Eodem quoque tempore cog-*
 34 *itiget, ut adducat Dominus infulas que*
 35 *vigent ad oram fluvius Ægypti, & a-*
 36 *que que sunt in regione Assyriam.*
 37 *Que simul venientes consistunt in val-*
 38 *libus hujus provincie, in foaminnibus*
 39 *petrarum, in sptibus, in omni bus ba-*
 40 *ribus, & in inulis arboribus. Eodem*
 41 *tempore Dominus novacula sua magnâ*
 42 *& acutâ, hoc est, tenui fuvialisvege Af-*
 43 *syriorum, caput & pilos pedum abra-*
 44 *det zeti; que barbam detondit. Eodem*
 45 *etiam tempore contiget, ut nutriat quis*
 46 *vitulum de iobis & duas oves ;*
 47 *Ficque ut puz multo lacte quod fa-*
 48 *cent, butyrum & mel comedat qu-*
 49 *cumque reliquus fuerit super terram.*
 50 *Præterea contiget eodem tempore, ut*
 51 *quibus locus in quo fuerint mille vites*
 52 *mille fctis cedropis, vitetur in rili-*
 53 *tudinem ac spinas. Adieque cum fa-*
 54 *ctum & arcu ingrediantur illuc, quon-*
 55 *dodam in solitudinem & spinas de-*
 56 *fectet universa terra. Omnis autem*
 57 *mons ad arandum idoneus, arborum;*
 58 *nce nullis eo meus accedet : quomodo*
 59 *ex mento & spemio erudet pascua*
 60 *agrum, & locus in quo boues utri-*
 61 *usque pascuntur.*

scribe & grande volumen tibi Tolle : & ad Dominus dixit Et
 1 ויאמר יהוה אלי קודלך גלגלון גרול וכתב
 2 ויאמר יהוה אלי קודלך גלגלון גרול וכתב
 3 עליו פחרט אגוש למחר שלר חש פיו
 4 facerdotem Urithi , fideles testes mihi faciam testificari Et
 5 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 6 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 7 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 8 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 9 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 10 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 11 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 12 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 13 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 14 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 15 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים
 16 ואת זכריהו בן ברכיהו : ואת בן אלה הנביאים

ET dixit Dominus ad me; & ſcribe in eo hylominis; & vel-
 2 lociter ſpolia detrahe, citò præ-
 3 dare. Et adhibui mihi teſtes fi-
 4 deles, Uriam ſacerdotem, &
 5 Zachariam filium Barachiz :
 6 Et acceſſi ad prophetiſam, &
 7 concepit, & peperit filium. Et
 8 dixit Dominus ad me; & voca
 9 antequam ſciat puer vocare pa-
 10 trem ſuū & matrem ſuam, au-
 11 feretur fortitudo Damafci, &
 12 ſpolia Samariz, corā rege Af-
 13 ſyriorum. Et adiecit Dominus
 14 loqui ad me ad huc, dicens; Pro
 15 eo quod abiecit populus iſta: a-
 16 quas ſiloc, quæ vadunt cum ſi-
 17 lentio, & aſtumpſit magis
 18 Rafin, & filium Romeliz: Pro-
 19 pter hoc ecce Dominus adducet
 20 ſuper eos aquas fluminis
 21 fortes & multas, regem Afſy-
 22 riorum, & omnem gloriam eju-
 23 ſ; & aſcendet ſuper omnes
 24 ripas ejus, & fluet ſuper uni-
 25 verſas ripas ejus, Et ibit per
 26 Judam, inundans, & tranſiens
 27 uſque ad collum veniet. Et erit
 28 extenſio alarum ejus, implens
 29 latitudinem terræ tuæ, O Em-
 30 manuel. Coogregamini popu-
 31 li, & vicinimi, & audite uni-
 32 verſe procul terræ: conforta-
 33 mini, & vicinimi, accogite
 34 vos & viciniimi: Inite confi-
 35 lium, & diſſipabitur: loquimini
 36 verbum, & non fiet: quia no-
 37 bificum Deus. Hæc enim ait
 38 Dominus ad me; Sicut in manu
 39 ſorti erudivie me, ne irem
 40 in via populū hujus, dicens; Non
 41 dicatis, Conjuratio: omnia enim
 42 quæ loquitur populus iſte, con-
 43 juratio eſt: & timorem ejus o-
 44 timeatis, neque paveatis. Do-
 45 minus exercituum iſtius fundificat
 46 iſte: ipſe pavor veſter, & ipſe
 47 terror veſter. Et erit vobis in
 48 fundificationem. In lapidem
 49 ſcandali offenditiſis, et in petram
 50 ſcandali, duabus domibus Iſ-
 51 rael, in laqueum & in ruinam
 52 habitantiū Jeruſalem. Et of-
 53 fendent ex eis plurimi, & cadent,
 54 & conterentur, & irruentur,
 55 & capientur. Liga teſtimonium,
 56 ſigna legem in diſcipulis meis.

ΚΕ. Θ.

ET dixit Dominus ad me: Sume
 2 tibi tomum (α) βουβι μαγει-
 3 ſcribe in eo, hominis ſilo, ut e-
 4 lociter depredationem facias ſpo-
 5 liorum, addeſ enim: et teſtes mihi
 6 fac fideles homines, (β) Ζαχα-
 7 Zachariam filium Barachiz, Et (γ)
 8 acceſſi ad prophetiſſam, et in utero
 9 concepit, & peperit filium. Et dixit
 10 Dominus mihi; Voca nomen ejus;
 11 Cui ſpolia, velociter depredate:
 12 Quia, antequam ſciat puer voca-
 13 re patrem, & matrem, tollet vir-
 14 tutem Damafci, & ſpolia Sama-
 15 rize coram rege Afſyriorum. Et ad-
 16 diecit Dominus loqui mihi ad huc;
 17 Eo quod populus hic non vult a-
 18 quam ſilicem, quæ vadit cum ſi-
 19 lentio, ſed vult habere Rafin, &
 20 filium Romeliz regem ſuper vos;
 21 Propterea ecce Dominus adducet
 22 ſuper vos aquam fluminis fortem,
 23 & multam, regem Afſyriorum, et
 24 gloriam ejus. Et aſcendet ſuper om-
 25 nem conſultationem veſtram, & (d)
 26 ambulabit ſuper omnem murum
 27 veſtrum: Et auferet de Judea
 28 hominem, qui poſſit caput leve-
 29 re, aut fortem aliquam facere. Et erunt
 30 caſtra ejus, ut implentur latitudi-
 31 nem regionis tuæ. (e) Hic enim dicit
 32 Dominus: Et erit murus, quædā-
 33 que loquuti fueritis, non manebit
 34 in vobis, quia non ſcilicet Deus. Sic
 35 dicit Dominus: Fati manebit reced-
 36 unt ab iſtius vici populi huius,
 37 dices; Ne forte (f) dicant, Du-
 38 rum. Omne enim quicquid dixerit
 39 populus iſte, ad huc eſt. Timorem
 40 autem ejus non timueritis, neque
 41 conturbemini. (g) Dominus iſtius
 42 fundificat: & ipſe erit timor
 43 veſter. Et, ſicut in lapide conſul-
 44 tationem, non, ut lapide: inſignis occu-
 45 rit, neque in petra: murus. Domus
 46 autem Jacob in laqueo, & (h) in
 47 conſultatione ſtatentes in Hieruſalem:
 48 Iſte enim erit in ipſis pluvium,
 49 & cadent: & conterentur: & op-
 50 propinquabunt: & capientur: (i)
 51 homines in iudicio. Tunc man-
 52 ſiſti erunt, qui (k) ſignantur, ut
 53 non difſicent legem.

ET dixit Dominus ad me: Sume tibi tomum (α) βουβι μαγει-
 ſcribe in eo, hominis ſilo, ut e-
 lociter depredationem facias ſpo-
 liorum, addeſ enim: et teſtes mihi
 fac fideles homines, (β) Ζαχα-
 Zachariam filium Barachiz, Et (γ)
 acceſſi ad prophetiſſam, et in utero
 concepit, & peperit filium. Et dixit
 Dominus mihi; Voca nomen ejus;
 Cui ſpolia, velociter depredate:
 Quia, antequam ſciat puer voca-
 re patrem, & matrem, tollet vir-
 tutem Damafci, & ſpolia Sama-
 rize coram rege Afſyriorum. Et ad-
 diecit Dominus loqui mihi ad huc;
 Eo quod populus hic non vult a-
 quam ſilicem, quæ vadit cum ſi-
 lentio, ſed vult habere Rafin, &
 filium Romeliz regem ſuper vos;
 Propterea ecce Dominus adducet
 ſuper vos aquam fluminis fortem,
 & multam, regem Afſyriorum, et
 gloriam ejus. Et aſcendet ſuper om-
 nem conſultationem veſtram, & (d)
 ambulabit ſuper omnem murum
 veſtrum: Et auferet de Judea
 hominem, qui poſſit caput leve-
 re, aut fortem aliquam facere. Et erunt
 caſtra ejus, ut implentur latitudi-
 nem regionis tuæ. (e) Hic enim dicit
 Dominus: Et erit murus, quædā-
 que loquuti fueritis, non manebit
 in vobis, quia non ſcilicet Deus. Sic
 dicit Dominus: Fati manebit reced-
 unt ab iſtius vici populi huius,
 dices; Ne forte (f) dicant, Du-
 rum. Omne enim quicquid dixerit
 populus iſte, ad huc eſt. Timorem
 autem ejus non timueritis, neque
 conturbemini. (g) Dominus iſtius
 fundificat: & ipſe erit timor
 veſter. Et, ſicut in lapide conſul-
 tationem, non, ut lapide: inſignis occu-
 rit, neque in petra: murus. Domus
 autem Jacob in laqueo, & (h) in
 conſultatione ſtatentes in Hieruſalem:
 Iſte enim erit in ipſis pluvium,
 & cadent: & conterentur: & op-
 propinquabunt: & capientur: (i)
 homines in iudicio. Tunc man-
 ſiſti erunt, qui (k) ſignantur, ut
 non difſicent legem.

ET dixit Dominus ad me : Sume tibi tabulam graodem, & ſcribe in ea
 2 ſcripturam clarā : Feſtina ad prædandum prædam, & auferendum ſpo-
 3 lium. Et contellare coram me teſtibus fidelibus maledictiones quas dixi
 4 ut inducerem in prophetia Uriz ſacerdotis : Ecce venerunt. Et etiam
 5 omnes conſolationes, quas dixi ut adducerem in prophetia Zachariz filii
 6 Barachiz, ego adducturus ſum. Et ingreſſus ſum ad prophetiſſam : & con-
 7 cepit & peperit filium. Et dixit Dominus ad me : Voca nomen ejus : Fe-
 8 ſtina ad prædandum prædam, & auferendum ſpolium. Quoniam antequam
 9 ſciat puer vocare patrem & matrem, capientur ſubſtantiæ Damafci, &
 10 ſpolia Samariz, coram rege Afſyrie. Et addidit Dominus loqui
 11 mecum rufus dices. Pro eo quod abiecit populū hie regnum domi David,
 12 qui regebat eos in quiete, ſicut aquæ ſilicem, quæ defluunt in quiete; & elegerunt
 13 Rafin & filium Romeliz : Propterea ecce Dñs adducet & aſcendet
 14 ſuper eos caſtra populorum, quæ magna ſunt ſicut aquæ fluminis
 15 fortes & multæ; regem Afſyrie, & omnem exercituum ejus : & aſcendet
 16 ſuper omnes rivus ejus, & ibit ſuper univerſas ripas ejus. Et tranſibit
 17 per terram domus Judæ ſicut torrens inundans : uſque ad Hieruſalem per-
 18 veniet : & erit populus exercitus ejus implens plenitudinem terræ tuæ
 19 Emanuel. Coogregamini populi & conterimini; auſcultate omnes qui
 20 eſtis in ſinibus terræ : confortamini & conterimini : confortamini & con-
 21 terimini. Inite conſilium & diſſipabitur, loquimini verbum, & non con-
 22 firmabitur; quia in adiutorium oſtendit eſt Deus. Quia hæc ait Dominus
 23 mihi in fortitudine prophetiz, & docuit me, ne ambularem in via populū
 24 huius, dicens : Ne dicatis rebellionem, pro omni quod dicit populus hic
 25 rebellionem; & timorem ejus ne timeatis, & fortitudinem ejus ne dicatis
 26 eſſe fortitudinem. Dominum exercituum iſtius fundificat ſanctum; &
 27 ipſe eſt timor veſter, & ipſe eſt fortitudo veſtra. Et ſi non obedi-
 28 erit verbum ejus vobis in ulionem & in lapidem percutientem, & in pe-
 29 tram ſcandali duabus domibus principum Iſrael, & in interitum & in
 30 ſcandalum hiſ qui diviſi ſunt de domo Judæ, & habitantibus in Hieruſa-
 31 lem. Et offendent in eiſ; multi & cadent, & conterentur, & deſtruentur, & capientur. Propheta ſerva teſtimonium, ne teſtificeris eis quia oon obediunt : ſigna &
 32 abſconde legem, quia non volunt diſcere eam.

1 ויאמר יי לך לחרב וכתוב עלווד כתב מפרש מוחי למפו בואלמעדי עראה
 2 ואתה ירמי סהידו מכתבי ויה לנשיא דאמריה לאיתאה בנבואת אריה כהנא ויה
 3 אחא אף פו קל נתחמת דאמריה לאיתאה בנבואת זכריה בן ברכיאי אנה עתור
 4 לאיתאה : ועלית לתנבואת ועריות לחרב בך ויאמר יי לך קרי שמיה מוחי למפו בוא
 5 ולמעדי עראה : ארי עד לא ידע עולמא מקרי אפא ואפא ישיב יח נכח רמשק ויה ערא
 6 שמרון קדם מלכא דאחור : ואוסוף מכתבא למלכא ועמו עור למיסר : חתר דקץ
 7 עמא חרין במלכותא דבית דוד דמרב להון גנית כמי שלוחא רגשו גנית ואתר ערא
 8 יתרא תפשיא ותשיא ית מלכא דאחור : ויה כל משרתי ויסק על כל פשיודו ויה
 9 על כל בפיודו : ועודי בארעא רבית יהודה גנהל גמבר עד ירושלם ימט ויה עם
 10 משרתייה מלי פתאי ארעך עשנו אל : אתחברו עממא ואתברו ואצותל די כסיפ
 11 ארעא אתקפו ואתברו ואתקפו : אתחברו ואתקפו מלכו ויעי מלכו פרנמא ולכא
 12 חקום ארי כשענא אלתי : ארי כונא אסר יי בכל חקיה בנבואת אולפני מלכות
 13 לא תחמו עמו חרין ולימר : לא תחמו עמו חרין מרוב חרין מרוב חרין מרוב חרין
 14 ותתלון ועל חוקיה לא תחמו עמו חרין : ואתר בנבואת ויתקו חרין ויה ויתקו חרין
 15 ויה ויתקו חרין : ואם לא תחמו עמו חרין ויה ויתקו חרין מרוב חרין מרוב חרין
 16 חרין בתי דבדי ישראל לחבר ולחמלא על דאחפני על דבית יהודה חרין
 17 בירושלם : ויתקו חרין מרוב חרין ויתקו חרין : ויתקו חרין מרוב חרין מרוב חרין
 18 לא תחמו עמו חרין ולימר : לא תחמו עמו חרין מרוב חרין מרוב חרין מרוב חרין
 19 ומ. Et offendent in eiſ; multi & cadent, & conterentur, & deſtruentur, & capientur. Propheta ſerva teſtimonium, ne teſtificeris eis quia oon obediunt : ſigna &
 20 abſconde legem, quia non volunt diſcere eam.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* مَقَالِي * ت *

CAP. VIII.

1. * **ET** dixit mihi Dominus. Sume tibi volum magnum, & scribe in eo humano scribendo more; Ad accelerandam captivitatem, & sollicitandam praedam. Et adhibe mihi testes fideles, Uriam sacerdotem, & Zachariam filium Barachiz. Deinde accessi ad prophetissam, quae concepit ac peperit filium; & dixit ad me Dominus. Vocata nomen ejus, Celer ad captivitatem, & sollicitus ad praedam: Quia priusquam nort hic puer contra istos aquas fluvii copiosae et ingentes, rex videlicet Athur cum tota pompa sua, qui ascendet super omnes rivus eorum, & ambulabit super omnes muros eorum, Transibit per Judaeam, & converteret; & transiens ad collum usque peringeret, & expansio alarum ejus implebit latitudinem terrae tuae O Amanuel. Contremiscite populi, & conterimini; aurem praebete quotquot remotissimi estis in terra: sumite animos, & frangimini: Architectamini consilium, & irritum fiet: loquimini verbum, & non subsistet propter Amanuelem. Sic dixit mihi Dominus. Quasi manuum tenens abducet me ne dicatis in via populi hujus. Et dixit, Ne abutis, Rebellio: & horum terrore ne percellamini, neque expavefcatis. Dominum potentem sanctificate; ipse enim est timor vester, idcirco est protector vester. Et idem erit in Sanctuarium, & in lapidem percussiois, & in filicem offendiculi ambabus domibus Israelis; in laquos & rena habitatoribus Jerusalem: Et multi impiogetes corruent & confringentur, irriterentur & capientur. Colligate vos testimonium, & obsequante legem:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الثامن *

CAP. VIII.

1. * **P** Reterea dixit mihi Dominus, Accipe tibi volumen integrum, paginae novam magnam, & scribe in ea stylo hominum: Insanus ad divipienda spolia, adeo enim. Et adhibe mihi testes homines fidos, & verum sacerdotem, & Zachariam filium Barachiz. Tuus accessi ad prophetissam, quae concepit peperitque filium: dixitque mihi Dominus. Vocata nomen ejus, Spolia cito diripe, & evade praedamini: Nam quum nondum noveret hic puer patrem aut matrem vocare, desecit opulentiam Damasci & spolia Samariae ad regem Assyriorum. Item, etiam allocutus est me Dominus, dicens: Quocumque populus iste non vult equam Silohe tranquillam decurrentem, sed voluit us Rafan & filium Romulei sic vex super eos; licet eo immittere hominum in via quam fluminis rapidum ingentem, regem Assyriorum & gloriam ejus, quae ascendens super omnes cautes efflor, & iniquae manus vestri unguis: Affecit a Judaea usque qui possit collere caput, aut aliquod pedicem velis: & inique exiit ejus talis ut implet latitudinem regionis tuae. Deus nobiscum sit. Scitote hoc O populi, & confestim: audite usque ad extrema terra. Etiam animos sumatis, & contemnit & contemnit, inquam animos sumptuosos, superbia: Et quocumque confluxum suavitatis, hanc constant erit in vobis; quia Deus nobiscum est. Sic dicit Dominus in manu facti ad eos qui sunt rebelles perambulando in via hujus populi: Dicit, inquam; Ne forte dicatis, Difficile est: quicquid enim dicit populus iste, Difficile est. Metu eorum ne terreamini, & ne turbemini. Dominum sanctificate, & in se timor vester: nam si fiduciam in eo collocaveris, praefatio tibi erit; Neque ut in peram offendiculi incidatis in eum, neque ut in scopulam existatis. At vero domus Jacob erit in laqueo, & in tendena eras Jerusalemorum. Haec de causa remittitur vites multarum inter eos, & conruent, & conuenerunt, & acciderunt ad eos homines, disperserunt adversus eos eum carcerum. Tuus fiet manifestus qui legem sigillo obstruas ne addidit eam:

طاهرين الذين يحمون على الناس لئلا يعلموها *

ישעיה: ט

domo s. facti facies abscondentem, DOMINUM praefator Et
17 תחביתו לדומו הסתיר פניו מברו
18 יעקב וקצתי לו: הנה אנכי ויהיה אשר
נתת לי יהוה לאחור ולמפנים בשרא

Verfio VULG.

LAT.

17 Et expectabo Dominum, qui abscondit faciem suam à domo Jacob, & praefator eum.
18 Et ego & pueri mei, quos dedit mihi Dominus in signu, & in portentum Israel à Domino exercitum, qui habitat in monte Sion.
19 Et cum dixerint ad vos: Querite à pythonibus, & à divinis, qui strident in incantationibus suis: Numquid non populus à Deo suo requirit, pro vivis à mortuis?
20 Ad legem magis, & ad testimonium. Quod si non dixerint juxta verbum hoc, non erit eis maucina lux.
21 Et transibit per eam, corruer, & eluriet: & cum eluriet, infascetur, & maledicti regi suo, & Deo suo, & suscipiet sursum.
22 Et ad terram inuehatur, & ecce tribulatio et renebrz, dissolutio & angustia, & caligo persequens, & non poterit avolare de angustia sua.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

17 Καὶ ἐπιθῶ, Μὲν ἔτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐκκεκρυμένον ἔσται ἐπὶ τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐπελάττω αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ.
18 Ἐγὼ καὶ παῖδες οἵ μου, ἃς ἐπέθηκεν ὁ κύριός μου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν σημεῖο καὶ ἐν τέρασι.
19 ὅτε ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐκείνην ἡμέραν, ἠκούσαντες πάντες οἱ Ἰσραηλιῖται, καὶ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν ἕρποντα ἕρποντα, καὶ ἐπὶ τὸν ἕρποντα ἕρποντα.
20 Ἐπιζητήσατε τὴν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν ἕρποντα ἕρποντα.
21 Ἐπιζητήσατε τὴν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν ἕρποντα ἕρποντα.
22 Ἐπιζητήσατε τὴν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν ἕρποντα ἕρποντα.

CAP. IX. ט

CAP. IX.

primam tempus secundam ce in conuulsum qui ei, elenbratus non Quia
1 בן לא מועף לאשר מוצק על צרת הראשון
2 הקל ארצה ובולן יארצה נפחלי והאחרון
3 חכבור דרך הים עבר הירדן גליל הנוים
4 העם הרליים כחשק אור אור נורו ישיב
5 בארץ צלמרת אור נגיה עליהם: הרביים
6 הנוי לא נדלתה השמחה שמחו לפנה
7 כשמת בקשר כאשר יגילו בחלקם
8 של: כי את על סבלו ואור משרה שקמו
9 שמו הנשג על החתת כיום מדין: כי
10 כרסאון סאן בישע ושמה מגוללה כרמים
11 היתה לשיפה מאקרת אש: כי
12 ילד לנו בן נחור לנו ותהי המשרה על שמכו
13 ויקרא שמו פלא יועץ אר נכור אבי
14 ער שרשולום:

1 Primo tempore alleviata est terra Zabulon, & terra Nephthali: et novissimo aggravata est via maris trans Jordanem.
2 Galilee Gentium. Populus, qui ambulabat in renebris, vidit lucem magnam: habitantibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis.
3 Multiplicasti gentem, non magnificasti lætiam. Lætabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victores capti prædâ, quando dividit spolia.
4 Jugum ejus oneris ejus, et virgam humeri ejus, et sceptrum exactoris ejus superasti, sicut in die Madian.
5 Quia omnis violenta prædatio cum tumultu, et vestimentum miflum sanguine, erit in combustionem, et cibus ignis.
6 PARVULLUS ENIM NATUS EST nobis, et filius datus est nobis, et factus est principatus super humerum ejus: et vocabitur nomen ejus, Admirabilis, confiliarius, Deus, fortis, pater futuri seculi, princeps pacis.

MS.A. (a) ἐπιθῶ καὶ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν ἕρποντα ἕρποντα.
MS.A. (a) ἐπιθῶ καὶ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν ἕρποντα ἕρποντα.
MS.A. (a) ἐπιθῶ καὶ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐκείνην ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὸν ἕρποντα ἕρποντα.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

17 אמר נביא על רא צלית קדם יי דאמר לסלקא שכנתיה מדינת יעקב ובעיניו מן
18 קרמור: הא ער דאנאקום ועולמא דירב לי יי ותחמון בנא ארון ומופתין דאמרון
19 למית על ישראל דאם יתוון וירובן בחפל נורא דר נורא ליהוון דילון מלאחתוא
20 קרמי צבאות די שכנתיה בטורא דרצון: וארי ימרון לכו עממא ראחון ביניהון חקעו
21 מן פרו וכן וכו' דמנצפון ומנחמון הלא אורח עממא פלחי שעותא עפא מן
22 שעותא חקעון תיא מן מתיא: כרוי ומימן לוחן לאורייתא ראחיון לבטול אמרון
23 ויערי חקלא בארעא ויעא וכן ויהי ארי יתו כפן ומטור וילוטו ויבי
24 שום פתחיה ושעותיה ותפני לעלא למכש פורקן בחר דתחתיהם נורא ולא יכול:
25 וכסד מתבי ארעא יבעי ארי יתו עלויה עקא כפן ושלחו עקא קבל ויבור:

Dixit propheta, Pro hoc oravi coram Dño, qui dixit se subducturum me-17
18 jectam suam de domo Jacob, & deprecarus sum in conspectu ejus. Nobis 18
19 ergo vivo & pueri quos dedit mihi Dñs, cofirmabuntur in eccie sua signa & portenta, quæ dicta sunt ut veniret super Israel. Quod si viderint 19
20 & converteri fuerint, irrita erit sententia, quæ decreta est super eos ut trans- 20
21 migrant: ne appareant coram Dño exercitum, cujus majestas habitat in monte Sion. Et quando dixerint vobis populi, in quorum medio vos habetis 21
22 bitatis: Querite pythonibus & divinis qui garriunt & gemunt: nonne hoc 22
23 via est popolorum colentium idola? unilquifque populus ab idolo suo requirit, vivi à mortuis. Sic dicitis eis: Legem, quæ data est idolo 23
24 in testimonium, audivim? Nisi transfugeraveritis inter populos, & dixerint 24
25 vobis juxta verbum hoc: jam non erit ei qui maneat confurgat, & requirat illud. Et transibit corruens in terra, & erit tribulatio & fames. Et erit 25
26 quando videri famem & afflictionem, & maledicti & contemnet nomen facerdotis sui & idoli sui: & respiciet supra à quærat salutem, postquam signata est sententia, & non poterit obfirmare. Et auxilium queret ab 26
27 habitatorib' terræ, quando veniet super eum tribulatio famis, & lassitudo tribulationis, & tenebræ, & disperio.

Quoniam non deficiet omnis qui veniat ut tribulet eos. Primo tempore 1
transmigraverunt populus terra Zabulon & populus terra Nephthali: & 2
qui remanserunt ex eis, rex fortis eos abducat in captivitatem, et quod non 3
sunt recordati potentie quæ facta est in mari [rubro], & miraculorum [que 4
facta sunt in] Jordaoe, & belli civitatum populorum. Populus domus [Is- 5
rael, qui ambulabat in] Aegypto erit in tenebris, egressi sunt ut viderent 6
lumen magnum: habitantibus in terra umbræ mortis, lux orta est eis. 7
Multiplicasti populum domus Israel, ipsi multiplicasti lætiam, læta: 8
sunt coram te sicut lætantur victores prælii, sicut lætantur cum dividunt 9
spolia. Quoniam sustulisti jugum subjectionis ejus, & dominium tribula- 10
tionis ejus, dominium quo serviebat ei, contritum est sicut in die Ma- 11
dian. Quoniam omnis acceptio & daum eorum est in malitiam. Coinqui- 12
nati sunt in peccatis, sicut vestimentum quod involutum est in sanguine, 13
cujus maculas sullones non possunt mundare ab eo; & sic ad nihilum 14
valer, nisi ut comburantur igni. Sic dicit contra eos populus, qui fortes 15
sunt sicut ignis; & occidit eos. Dicit propheta domui David, Quoniam 16

CAP. IX. ט

CAP. IX.

parvulus natus est nobis, filius datus est nobis: & suscepti legem super te ut fervaret eam: & vocabitur nomen ejus in æternum, Christus, cujus pax multiplicabitur super nos in diebus ejus.

Quoniam non deficiet omnis qui veniat ut tribulet eos. Primo tempore 1
transmigraverunt populus terra Zabulon & populus terra Nephthali: & 2
qui remanserunt ex eis, rex fortis eos abducat in captivitatem, et quod non 3
sunt recordati potentie quæ facta est in mari [rubro], & miraculorum [que 4
facta sunt in] Jordaoe, & belli civitatum populorum. Populus domus [Is- 5
rael, qui ambulabat in] Aegypto erit in tenebris, egressi sunt ut viderent 6
lumen magnum: habitantibus in terra umbræ mortis, lux orta est eis. 7
Multiplicasti populum domus Israel, ipsi multiplicasti lætiam, læta: 8
sunt coram te sicut lætantur victores prælii, sicut lætantur cum dividunt 9
spolia. Quoniam sustulisti jugum subjectionis ejus, & dominium tribula- 10
tionis ejus, dominium quo serviebat ei, contritum est sicut in die Ma- 11
dian. Quoniam omnis acceptio & daum eorum est in malitiam. Coinqui- 12
nati sunt in peccatis, sicut vestimentum quod involutum est in sanguine, 13
cujus maculas sullones non possunt mundare ab eo; & sic ad nihilum 14
valer, nisi ut comburantur igni. Sic dicit contra eos populus, qui fortes 15
sunt sicut ignis; & occidit eos. Dicit propheta domui David, Quoniam 16

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 * صَدَحْتُ فِي دُورِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي *
 18 * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي *
 19 * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي *
 20 * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي *
 21 * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي *
 22 * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي * وَفِي يَوْمِ دَعْوَتِي *

Ego vero in doctrina mea expectabo Dominum qui avertit faciem suam à familia Jacob, eumque proſolabor. In ego & filii quos 18 conceſſit mihi Dominus, portento & miraculo sumus in Israele, à Domino potentissimo qui habitat in monte Sion. Et cum dixerint 19 vobis, Conſultate hariolos & divinos qui grunniunt & mugiant; nequaquam populus Dei sunt ii qui mortuos conſultant de vivis. Legem & tellimonium conſultite, ut ne proficiant huiusmodi fermone, pro quo nullum dari poteſt munus. Tranſibit per eam, dum 20 ramque reddet illam, & eſuriet; cumque eſurierit, iraceſcat, & blaſphemabit regem suum & Deum suum. Surlum vertet oculos suos, & terram intuebitur; & anguſtia, tenebre, calamitas, atque caligo propulſabunt eum: non enim exagitiabit eum qui est afflictiſſus, ut præcedenti tempore.

CAP. IX.

* هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ *
 1 * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ *
 2 * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ *
 3 * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ *
 4 * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ *
 5 * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ *
 6 * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ * هَذِهِ تِلْكَ *

Estinavit terra Zeholon & terra Nephtali, & crevit imperium: via maritima, ultiores Jordanis fluminis partes, Galilæa populosa, Gentes que ambulat in tenebris, videbunt lucem magnam; & super eos qui sedent in regione umbræ mortis, lux orientur. Multiplicati populum, eique magnificenti latitiam: Izraei sunt coram te sicut hi qui Iztaur in messe, & sicut hi qui gestium cum prædam partiuntur: Quoniam jugum servitutum eorum, & fultum humeri eorum, & virgam que opprimebat eos, confrégit ut diem Median. Quivis enim strepius, cum terrore audiebatur, et vestimentu sanguine intinctum erat, denique abijt in combustionem & in pabulum ignis. Nam puer natus est nobis, & filius datus est nobis factum; est imperium ejus super humerum ipsius, & vocatum est nomen ejus Admiratio, & Conſiliarius, Deus seculorum fortissimus, Princeps pacis;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * وَيَقُولُ أَسْطَرُ اللَّهُ الَّذِي أَمْرُ وَجْهَهُ عَنِ بَيْتِ يَعْقُوبَ * وَأَكُونُ مَبْرُوكًا عَلَيْهِ * هَانَذَا
 18 * وَالْبَيْتُونَ الَّذِينَ أَعْطَانَهُمُ اللَّهُ وَيَكُونُ آيَاتٌ وَمُعْجَزَاتٌ كَثِيرَاتٌ فِي بَيْتِ إِسْرَائِيلَ مِنْ قَبْلِ
 19 * رَبِّ أَكْبُوسِ الَّذِي يَسْكُنُ فِي جَبَلِ صَمِيدُونَ * وَإِنْ قَالُوا لَكُمُ * أَطْلُبُوا الَّذِينَ يَصُورُونَ
 20 * مِنَ الْأَرْضِ وَالْكَرَفَاتِ فِي الْبَطْنِ * الَّذِينَ يَعْلَمُونَ الْبَاطِلَ * إِنْ الَّذِينَ يَصُورُونَ مِنَ الْبَطْنِ
 21 * لَيْسَ هُمْ أَمْرٌ لِأَهْلِهِمْ * لِمَاذَا نَسْأَلُونَ أَمْرِي عَنِ الْأَحْيَاءِ * لِأَنَّهُ أَعْطَانَهُمْ سَرِيعَةً لِلْمَعْرُوفِ * لَكَيْمَّا
 22 * يَعْلَمُوا لَيْسَ مِثْلُ هَذَا الْقَوْلِ الَّذِينَ مِنْ أَجْلِهِ لَنْ نَعْطِيَ هَدْيَهُ عَنْهُ * وَسَلِّبِي عَلَيْكُمْ
 * كَجَعَلَهُ صَدْعُهُ * وَيَكُونُ إِذَا مَا جَعَلَهُمْ وَتَكَلَّمُوا بِالرُّبُوبِيِّ عَلَيْكُمْ وَأَبْرَأْتُكُمْ *
 * وَيَطْرُقُونَ إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَ * وَيَطْرُقُونَ إِلَى الْأَرْضِ أَسْفَلَ * وَإِذَا سَدَّهْ وَصَفَّهْ وَطَأَّمْ وَصَعَطَهْ
 * صَمِيدَهُ وَطَأَّمَهُ حَتَّى لَا يَبْصُرُونَ * وَلَا يَحْتَسِرُونَ * هُوَ كَأَنَّ فِي الصَّعْبَةِ إِلَى رَمَانِ أَسْرَبَ هَذَا
 * أَوْلًا * أَصْحَحْ هَذَا سِرِّيًّا *

Dicitque, Deum exopto qui avertit 17 faciem suam à domo Jacob, & mecum in ipso sidnciam colloco; Et ego & 18 filii quos dedit mihi Deus. Fient autem signa & prodigia magna in domo Israel, à Domino exercitum qui degit in monte Sion. Quid si dixerint 19 nobis, Stultissimi est is qui vocem emittunt à terra & res delicias à Romacho, qui falsa loquuntur; sanè qui vocem à stomacho emittunt, nequaquam sunt gens Dei sui. Quare mortuos conſultate de vivis? Non legem dicit 20 is in auxilium; quominus dicent, Nihil par est huic fermosi, pro quo nullum par minus sumis potest. Et 21 venis super vos sumis acerbissima, hincque in cum eſurietis, ecce evadunt, & turpa loquuntur de principe vestro, deque patris vestri. Cuius 22 significat sursum, & vultum demittent in terram deo sum, & ecce calamitas, afflicti, tenebre, & alioſo miseris. Te labrisque plena, in ut non videant. Ac non obtineſceat quicumque fuerit in calamitate, usque ad tempus, quo beati prius propinquem; exequar hoc quampriimum,

CAP. IX.

Textus quintus.

* الْفَصْلُ السَّابِعُ *
 * الْأَحْحَاجُ الْكَالِسُ *
 1 * بَلَدٌ زَابُلُونَ * أَرْضُ بَعْلَانِيمَ طَرِيفُ الْخَزْرُوقِيهِ فَاطِيْبِي السَّاحِلِ * وَعَبْرُ الْأَرُونَ جَلِيلِ الْأَمَمِ *
 2 * تَوْلَاحِي الْيَهُودِيهِ * السَّعْبُ الْكَالِسُ فِي الظِّلْمَةِ أَبْصَرُ نَوْرًا عَظِيمًا السَّاكِنُونَ فِي التَّكْوِينِ وَطَالَالِ
 3 * الْأَرْبِ يَسْرِفُ الصَّوْفَ عَلَيْكُمْ * كَعَنْ السَّعْبِ الَّذِي أَحْدَرْتَهُ فِي سَرِيرِكَ وَيَعْرِوْنَ أَمَامَكَ
 4 * كَالْفَرِحِيِّ فِي الْبَيْدَرِ * وَكَأَيَعْرِوْنَ الَّذِينَ يَعْرِسُونَ الْعَيْنَانِ * مِنْ أَجْلِ أَنْ التَّمْرَ الْمَوْصُوعِ
 5 * عَلَيْهِمْ يَنْدَجُ * وَالْعَصَا الَّتِي يَكُ عَنْهُمْ * لِأَنَّ عَصَا الْعَصَاةِ أَبْطَلَهَا الرَّبُّ كَأَنَّ فِي يَوْمِ
 6 * الْمَدِينِ * لِأَنَّ كُلَّ حَلْمَةٍ جَعَتْ بِالْعَسِ وَكُلُّ نَوْبٍ بِصَاحِكَةٍ سَعِيدُونَ وَيَعْمُونَ أَنْ لَوْ كَانُوا كَحَبْرِيَمِينَ
 * بِالْبَارِ * لِأَنَّ صَيَاوَةَ لَنَا وَأَبْنَا أَعْطَانَاهُ * الَّذِي صَارَتْ بِرَأْسِهِ عَلَيْكَ مَدْكِيهِ * وَيَدْعِي
 * اسْمَ مَلِكِ الْمَسْرُوعِ الْعَظَمِيِّ * مَسْرُوعِي * إِلَهُ فَوْقِي * مَسْلَطُ * بِيَسِيسَ السَّلَامَةِ * أَبِ الدَّهْمِ
 * الْعَبِيدِ * لِأَنَّ أَرِيدَ سَلَامَةً عَلَى الرَّبِّ سَلَامَةً * وَجَعَلَهُ لَهُمْ *

Regio Zabulon, terra Nephtalin, via 1 maris, & reliqui degentes in ora maritima, ultior: pars Jordanis, Galilæa gentium, climata Judææ, Populus qui sedebat in tenebris, vidit lucem magnam; 2 Quia habitati in regione, & umbra mortis, aris: ut splendor super eos. Multitudo populi quem pæc tui exultatione venire fecisti, gaudent iam enim resicent gaudentes in area, & quem admodum letantur qui dividunt bolia. Quia juvenis est impium & fultis immensum caruiti evasit, auferatur: nam fultum rebellum abolita Domus, ut conſigit in die Median. Etiam omnem nationem 3 & omnem telluriam dato vel pacifice comparatum restituit, & tabuit ea esse igne combusta. Puer enim natus est nobis, & filius datus est nobis, cuius dominium super huncos ejus, & vocabitur nomen ejus, Angelus consilii magni, Conſiliarius admirabilis, Deus fortis, Imperator, Dominus pacis, Pater suavis scuti: nati allaturus sum pacem per nuptibus, pacem & iaculabitur in istos: isti,

CAP. IX.

Textus quintus.

D

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 **حَتَّىٰ تَمُوتَ عَذَابُهُمْ . وَتَكُونَ خُبْرًا . لَا تَعْرِفُونَ رُبُّهُمْ .**
 8 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 9 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 10 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 11 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 12 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 13 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 14 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 15 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 16 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 17 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 18 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 19 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 20 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**
 21 **وَتَكُونُ مَدِينَةً . تَدْعُو إِلَىٰ سُلْطَانِهَا . وَتَقُولُ مَدِينَةُ حَكِيمٍ .**

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 **رَأْسُهُ عَظِيمٌ * وَلَيْسَ لِسُلْطَانِهِ حَدٌّ * عَلَيَّ كَرُوسِي دَاوُدَ وَمَلَائِكَتِي * لِيَقْرَأَهَا وَيُصْعِدَهَا**
 8 **بِالْعَدْلِ وَالْإِنصَافِ * مِنَ الْآنَ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ * عَيْنَ رَبِّ الْكَيْبِ تَعْمَلُ هَذَا**
 9 **فَرِيَانُ الدِّبْرِ ***
 10 **أَرْسَلَ الرَّبُّ مَوْجًا عَلَىٰ يَهُوْيَاقِيمَ * وَجَاءَ عَلَىٰ إِسْرَائِيلَ * وَسَلَعَمَ كُلَّ سَعْبِ أَفْرَامَ وَكُلِّدِينَ**
 11 **فِي السَّامِرَةِ * بِنَعْمَتِهِ وَقَلْبَ مَرْيَمَ يَهُوْدُونَ * اللَّسَّانُ يَسْأَفُ * لَكِنَّ هَلَمُوا نَكَبَ الْحِجَابِ ***
 12 **وَيَقْطَعُ الدُّوبَ وَالْأَرَارَ * وَيَبْنِي لَنَا بَرْوَحًا * وَيَقْرَأُ اللَّهُ الْعَالَمِينَ عَلَىٰ جَبَلِ صِهْيُونَ وَعَلَىٰ**
 13 **أَيُّوسَلِيمَ عَلَيْهِمْ * وَيَصْرِفُ أَعْدَاءَ يَهُوْدَا * أَهْلَ سُورِيَةِ مِنَ مَسَارِفِ السَّمْسِ * وَالْيَهُوَانِينَ**
 14 **مِنَ مَعَارِبِ السَّمْسِ * الَّذِينَ يَأْكُلُونَ سَعْيِي بِكُلِّ فَمٍ * وَهَٰذَا كُلُّهَا لَمْ يَرِدْ عَصَبِي**
 15 **لَكِنَّ يَدَهُ أَيْضًا عَلَيْهِ * وَالسَّجْبُ لَمْ يَرْجِعْ حَتَّىٰ صَرِبَ * وَلَمْ يَطْلُبْ رَبَّ الْعَوَاتِ * وَأَسْبَعُ**
 16 **الرَّبُّ مِنْ إِسْرَائِيلَ الرَّأْسَ وَالذَّنْبَ * التَّكْبِيرُ وَالصَّعْنِي فِي يَوْمٍ وَاحِدٍ * وَالسَّحْبُ وَالذِّبْنَ**
 17 **يَطْوِيُونَ هَذَا السَّعْبَ صَالِمِينَ وَصَالِمِينَ كَيْ يَبْتَدِعُوا * لِأَجْلِ هَذَا مَا يَسِّرُ اللَّهُ بِأَحْدَانِهِمْ ***
 18 **وَأَسْمَانِهِمْ وَأَرْضِهِمْ * لَا يَرْجِعُ لَأَهْمَ كَلِمَةٍ وَحِيدَةٍ * وَكُلُّ فَمٍ يَتَكَلَّمُ بِالطَّلَانِ * فِي هَٰذَا كُلُّهَا**
 19 **لَمْ يَرِدْ عَصَبِي بَلْ يَدُهُ أَيْضًا عَلَيْهِ * وَسَيُضْطَرِّبُ الْأَسْمَ كَالدَّارِ وَمِثْلَ كَيْبِلِ يَأْسِ يُوَكِّلُ مِنَ**
 20 **النَّارِ * وَيَسْعَدُونَ فِي عِيَابِ الْعَيْصَةِ * وَيَبْأَلُ جَمِيعَ مَا يَحُوطُ بِالنِّلَالِ * مِنَ أَجْلِ رَجْعِ عَصَبِي**
 21 **رَبِّ الْكَيْبِ أَحْرَبُ الْأَرْضِ كُلُّهَا وَيَصْرِفُ السَّعْبَ مِثْلَ كَيْبِ النَّارِ * وَلَيْسَ يَرْجِعُ الْإِنْسَانُ أَحَادًا**
 22 **لَكِنَّ يَجْعَلُ إِلَىٰ مِيَامِنَةٍ * لِأَنَّهُ يَجُوعُ * وَأَكُلُ مِنَ مِيَامِينِ وَلَا يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ الْأَكْلَ كَمَ ذَرْعِي ***
 23 **لَآنَ أَفْرَامَ يَأْكُلُ مَسِي * وَمَسِي يَأْكُلُ أَفْرَامَ * لِأَنَّهُمَا يَخْضِرَانِ يَهُوْدَا مَعًا * وَيُحَاكُ كُلُّهَا لَمْ**
 24 **يَرِدْ عَصَبِي لَكِنَّ يَدَهُ أَيْضًا عَلَيْهِ ***

Letio de iustitia.

Ad sit Dominus moralitatem in Jaco-
 8 bati, & venit super Iſraelem, Quam
 9 etiam experient totus populus Aſſy-
 10 ticus, & ſedentes in Samaria, qui ſu-
 11 perbo etatque animo dicunt; Lateres
 12 corruent, ſed veniet, ſecurus lapides, &
 13 moros cadamus a que cedros, & adifi-
 14 ficamus nobis turres. Veſum conſortia
 15 ſunt in eos Deus aduerſarius moris ſtor
 16 & Jeruſolymum, Dimittique haſtes
 17 Jude, Syas ab oriente ſole, & Græcos ab
 18 occaſu ſole, qui populum noſtrum omniſem
 19 ore comederit: huius autem omniſis band-
 20 quæſtionem averſa eſt indignatio eius, ſed
 21 manus eius adhuc erit erecta. Populus e-
 22 rit nequaquam ſocius reſuſcitati, nec Do-
 23 minus poteſtatem quaſcit, quoad per-
 24 culſus fuerit. Aſſerique Dominus in 14
 25 Iſraele caput & caudam, magnum ac
 26 parvum eodem die: (Senex & puer) & ſa-
 27 ties devorantur, & ſunt caput: & proph-
 28 eta qui docet iniquitates, iſt eſt cauda)
 29 Et erunt qui bene hunc populum, & i-
 30 nantes & ſedentes, ut devorantur eum.
 31 Propter id ingratum enim Deo iuvenes cu-
 32 rati, & in pupillis & viduas eorum
 33 nulla utetur clementia: quia ſtigiaſi
 34 ſunt omnes a que ſcelerati, & omne
 35 os loquitur ſtigia: huius autem omni-
 36 bus non ceſſabit ira eius, ſed manus e-
 37 jus adhuc eſt alta. Nam caerdotes im-
 38 probis velut ignis, & veluti ſerum
 39 avidum conſumentur ab igne, & ardeant
 40 in ſatibus ſerum, & conſumentur quicquid
 41 circumſociet collibus. Propter excandit
 42 ſentiam ira Domini exercituum com-
 43 bnetur tota terra, ſed que populus ut in
 44 qui uſurarius eſt igne, & nemo in fratrem
 45 ſuum clementia utetur: Sed declinabit
 46 ad dexteram ſuam, & quida eſuriet, &
 47 comedet in ſiſtina ſua, neque carum
 48 ſaturabitur homo devorans carnem bra-
 49 chii ſui. Nam Aſſenius devorabit
 50 Manafſem, & Manafſes devorabit
 51 Aſſenium, quoniam deſiderant Iu-
 52 dan ambo ſua: huius autem omniſis
 53 non ceſſabit ira eius, ſed manus eius
 54 adhuc eſt alta.

Verfio VUL. LAT.

Verfio GRÆC. LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ספירה

CAP. X.

fecerit scribere laborem facientibus scribere & iniquitatem suam
 1 הוֹיִן הַקֹּדֶם חֲקֻקֵי אֵין וּמַכְתִּיבִים עֲמַל כְּתוּבֵי :
 2 הַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 3 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 4 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 5 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 6 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 7 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 8 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 9 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 10 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 11 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 12 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 13 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 14 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי
 15 לְהַפְּעוּרִים מִיּוֹן לִי וְלֹא מִשְׁפַּט עֲמִי

Væ qui condunt leges iniquas & scribentes, in iustitiam
 1 scripserunt : Ut opprobrium in iudicio pauperes, & vim facerent
 2 Quid facietis in die visitationis, & calamitatis de longè venientis
 3 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 4 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 5 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 6 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 7 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 8 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 9 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 10 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 11 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 12 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 13 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 14 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 15 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit

CAP. X.
 KEΦ. I.
 CAP. X.
 Væ scribentibus iniquitatem :
 1 scribentes enim, iniquitatem scribunt : Declinantes iudicium
 2 opum, rapientes causam pauperum
 3 Quid facietis in die visitationis, & in die calamitatis
 4 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 5 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 6 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 7 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 8 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 9 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 10 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 11 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 12 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 13 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 14 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit
 15 Super omnia hæc non est avertitur furor eius, sed ad huc extendit

Targum Jonathan

PARAPH. CHALD. Verfio Latina

וְדַרְשֵׁינָם רְשָׁמִין דְּמִינֵם וְכַתְּבֵי דְלִיאָן פְּחֻבִין :
 2 וְכַתְּבֵי עֲמַל בְּרִיאָן מִדְּוֵי אֲרַמְלֵן עֲרִידִין וְנִתְכַּסֵּי לְמֵאִיבּוּן : וְמַה עֲבָדוּן לִימָא
 3 וְדִקְרָוּן לִימִין חֻבִּיבִין וְלִרְגֻשׁ עֲקָא מִחֻקֵּי יִיחִי לְמִשְׁקוֹן לְמַעַד וְהִכָּא חֲשַׁקוֹן
 4 קְרָבוֹן : כְּבֹן בְּן אֲרַעְכוֹ אֲסִירִין חֲתָמִסְרִין מִחֻקֵּי בְּרִיבִין וְלִימִין חֻבִּיבִין
 5 וְאִתְרַבֵּי מִחֻבִּיבִין וְדִירַבֵּי רִנְוִיָּה מִתְּרַבֵּי בְּנֵי מִתְּרַבֵּי עֲרָרָא
 6 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי
 7 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי
 8 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי
 9 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי
 10 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי
 11 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי
 12 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי
 13 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי
 14 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי
 15 וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי וְאִתְרַבֵּי מִתְּרַבֵּי

Væ qui signant signacula violentiæ, & scripturam laboris scribunt.
 1 ut evertant in iure pauperes, et vi rapiant id quod maximè volunt pauperes
 2 populi mei in iudicio : ut sint viduæ præda eorum, & substantiam pupillorum diripiant.
 3 Et quid facietis in die qua visitabuntur super vos peccata vestra & in tumultu tribulationis que de longè veietur ? quò fugietis ad auxilium ?
 4 & quomodo relinquetis gloriam vestram ? Propterea extra terram vestram vinculis vinciemini, & extra civitates vestras interfecit projiciemini.
 5 In omnibus his non sunt conversi à peccatis suis : avertetur furor eius ab eis, & adhuc retineat sceleris sui : & adhuc plangens ejus factura est, ut vindictam sumat ab eis.
 6 Væ Affur dominum furoris mei, & angelus missus à facie mea contra eos in maledictionem. Ad cœtum hypocritarum mittam eum, & super populum qui transgressi sunt legem meam mandabo illi, ut diripiat prædam & auferat spolum, & ut ponat eum in concultationem quasi lutum platearum.
 7 Et ipse non sic exultabit, & in corde suo non sic cogitat : sed ad disperdendum dicit in corde suo, & ut consumat populos absque misericordia. Dicit enim : Nonne omnes principes mei pariter quasi reges reputati sunt coram meo ? Nonne factus Carthamis subiecta est coram me, sic Calano ? Nonne feci Arphat traditus : est in manum meam, sic Hemath ? & sicut feci Damasco, sic facia Samariam ?
 8 Sicur inveniit malum mea tegna que colunt idola, & simulachra eorum exultant : & exultant Samariae ? Nonne feci Samariam & idolis in faciam ? & simulachris ejus ? Et erit eum consummatio.
 9 Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio.
 10 Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio.
 11 Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio.
 12 Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio.
 13 Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio.
 14 Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio.
 15 Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio. Et erit eum consummatio.

Quando elevatur virga extra ad percutiendum, non virga percuit, sed ille qui percuit in ea.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 * **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نَارًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * Idecirco immittet Dominus Deus fortis in-
 17 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نَارًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * terum in pingues ejus, & loco gloriae ip-
 18 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نَارًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * us ardebit incendium ejus velut incendium
 19 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نَارًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * ignis. Et lux Israelis in ignem vertetur, &
 20 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نَارًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * & sancti ejus in flammam, qui comburent & de-
 21 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نَارًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * vorabit vepres & spinas ejus eodem die : Et
 22 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نَارًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * decor sylvae ejus & Chamelei ejus ab anima
 23 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نَارًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * & decore carum velut confumetur & fiet quasi
 24 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نَارًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * nunquam fuisset : Et reliqua ligna sylvae
 25 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي نARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * ipsius in numerum redigentur tam exiguum,
 26 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي NARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * ut puer scribere possit ea. Et fiet tunc
 27 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي NARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * temporis, ut non pergat amplius reliquus Is-
 28 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي NARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * rael & qui evadent è domo Jacobi, inniri eo
 29 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي NARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * qui se latit ; sed æquo jure innotentur Do-
 30 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي NARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * mino sancto Israelis. Reliqui enim conver-
 31 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي NARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * tentur, reliquie nimirum Jacobi, ad Deum
 32 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي NARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * fortissimum. Nam tamen fuerit populus tuus
 33 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي NARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * Israel ut arena qui est in mari, nihilominus
 34 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُفُوسِهِمْ وَجَعَلْتُ كَلِمَاتِي NARًا مُوقِدَةً فِيهِمْ** * residui converentur ex eis : præciderit, & ca-
 35 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * bit, & convertet cum aequitate : Quoniam fi-
 36 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * nem & compendium facturus est Dominus
 37 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * potens in univerfa terra. Sic dicit Dominus
 38 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * potens, Ne timeas popule mi qui habitas in
 39 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * Sion, ab Assyrio qui te percutit virga sua, &
 40 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * baculum suum contra te levat in via Ægypti :
 41 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * Ac cum temporis fiet ut recedat servitus ejus
 42 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * ab humero tuo, & jugum ejus à collo tuo,
 43 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * & corrumpatur jugum à conspectu juvenca-
 44 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * rum. Veniet ad Anath, tranfibit per Ma-
 45 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * geddo, & in Machmas ponet impedimenta
 46 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * sua : Trajiciet vadam Gebaa, Beth-baia-
 47 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * nem : trepidabit Rama, et Gebaath Saulis
 48 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * aufugiet. Hinni voce tua filia Gethaim, au-
 49 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * scula Lis, et responde Anathoth. Recedit
 50 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * Marmena, et civis Gubin confortati sunt.
 51 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * Adhuc dies in Nob manebit : agitabit ma-
 52 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * num suam contra montem filiz Sionis et con-
 53 **وَأَرْسَلْتُ يَدِي بِنُFUSIHEM WJECALTU KLIMATI NARA MUQIDETA FIHEM** * tra colles Jerusalem.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 * **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * Nequaquam fiet ista : sed immittet Do-
 17 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * minus exercituum in homines tuos ignem
 18 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * & in volentes tuos ignem
 19 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * adentem combustionem. Et tunc lux
 20 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * israelis velut ignis, & sancti israelis
 21 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * cum flamma accensa, quae exardescet
 22 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * de vobis quae h. omnes vorant ut fu-
 23 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * rum. Eo die laudat dicent montes, colles,
 24 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * sylvaeque & decurabit ab in ma ad ca-
 25 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * nes usque : & qui fugerit, vel in qui
 26 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْسِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * fugit (summas accerentem : Et qui su-
 27 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْسِلُ رَبُّ الْكَيْSِ إِلَيَّ كَرَامَتِكَ هَوَانًا وَإِلَيَّ سُرُوفِكَ نَارًا مُوقِدَةً كَرِيحًا** * pererint ex eis, redierunt ad eum nu-
 28 **وَلَيْسَ هَكَذَا لَكِنَّ يَرْSILU RBU KLIS ILI KRAMATIK HUANAN W ILI SURUFIK NARA MUQIDETA KRICHIA** * merum, ut parvus parvis eos conscribere
 29 **وَلَيْS_HAKAZA LKNN YRSILU RBU KLIS ILI KRAMATIK HUANAN W ILI SURUFIK NARA MUQIDETA KRICHIA** * possit. Eodem die non adiacent
 30 **وَلَيْS_HAKAZA LKNN YRSILU RBU KLIS ILI KRAMATIK HUANAN W ILI SURUFIK NARA MUQIDETA KRICHIA** * qui sepeliat facient ex israel, & qui
 31 **وَلَيْS_HAKAZA LKNN YRSILU RBU KLIS ILI KRAMATIK HUANAN W ILI SURUFIK NARA MUQIDETA KRICHIA** * evaserint ex jacobis, fidei amplius
 32 **وَلَيْS_HAKAZA LKNN YRSILU RBU KLIS ILI KRAMATIK HUANAN W ILI SURUFIK NARA MUQIDETA KRICHIA** * in qui se oppresserunt : sed Deo san-
 33 **وَلَيْS_HAKAZA LKNN YRSILU RBU KLIS ILI KRAMATIK HUANAN W ILI SURUFIK NARA MUQIDETA KRICHIA** * ctis israelis in rei vicine solent : Et tunc
 34 **وَلَيْS_HAKAZA LKNN YRSILU RBU KLIS ILI KRAMATIK HUANAN W ILI SURUFIK NARA MUQIDETA KRICHIA** * qui superfluit manebit è nobis, re-
 35 **وَلَيْS_HAKAZA LKNN YRSILU RBU KLIS ILI KRAMATIK HUANAN W ILI SURUFIK NARA MUQIDETA KRICHIA** * cipiens se ad Deum potentissimum.

* الأختلاف السادس *

Textus sextus.

22 * **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * Emissi fuerit numerus israelis velut
 23 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * arena maris, tamen ex eis salva-
 24 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * buntur. Verbum enim absolutum, &
 25 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * sufficit præcedendum. Non verbum præci-
 26 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * sum facit Deus in toto orbe. Pro-
 27 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * pterea sic dicit Dominus Deus exer-
 28 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * citissimus : Ne timeas popule mi habitan-
 29 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * tes in Sion, ab Assyriis, quod te ba-
 30 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * culis percussit : ego enim adducam
 31 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * super te flagellum, ut vedas viam
 32 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * ægypti. Nam brevis cessabit ira, &
 33 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * super mecum erit contra consilium eorum :
 34 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * Concipiat enim Dea adversus illos
 35 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * plagam finitum Medianarum in loco
 36 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * angustis, & furor suo in via mari
 37 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * proxima, in qua que est popo ægy-
 38 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * ptum. Eodemque die tollietur à te
 39 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * mensus ejus, & jugum ejus à collo
 40 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * tuo, & perdit jugum ejus à cervicibus
 41 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * suis vestibus. Nam venturus est virgatus
 42 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ رَمْلِ الْبَحْرِ يَخْلُصُ مِنْهُمْ النِّدْرُ لِأَنِّي أَكْمِلُ كَلِمَةَ وَأَقْطَعُهَا** * ad urbem Angia, deinde transiens
 43 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * ad Magdedo, & in Metabas posu-
 44 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * ritus vestis sua : Flumina transiens, in
 45 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * loco revoletur Angiam. Rursum au-
 46 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * dem Saulis timor occupabit. Et sic
 47 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * erit filia Gulin : adiecit in Es, au-
 48 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * ditur in Antheb, & convenerit An-
 49 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * dabna. At O habitatoris Gebin, agri-
 50 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * tate habetis, ut percuratus in via : &
 51 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * manum : confortate montem filium
 52 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * Sionis O huius collis qui stas in Je-
 53 **وَإِنْ كَانَ عَدَدُ إِسْرَائِيلَ Mِثْلَ RMLI ALBHR YKLSU MNHM NIDRU LI ANNI AKMLU KLIMATA W AQPTUHA** * rusalem.

* في أيرسليم *

33 **הנה האדון יהיה צבאות מטעם פארם:**
 34 **במקצת יומי הוקמה גלגלים והנבחרים ישלחו:**
 34 **ונקף סבבך הנקד בפרול והלבנון פארם יקול:**

CAP. XI. A

eius radicibus de faucibus & Iai stirpe de viga egredietur Et
 1 **וצא חטב מנעו ישי ונצר משרשו**
 2 **יפרה: ונחה עליו רוח יהוה רוח**
 3 **דעת ויראת יהוה: והרומן יקרב**
 4 **למשכן אוננו יוכת: ושפט בעדק רלים**
 5 **הוכיח במשור לענוי ארץ הדבה ארץ**
 6 **למשכן אוננו יוכת: ושפט בעדק רלים**
 7 **קטן נתן בם: ופרה רוב חרענה יחרו וירבו**
 8 **עריה ואתה כבד יאכל חנו: ושפטו יבא**
 9 **יווה: והנה: להרעה ולא ישחיתו בכל**
 10 **אשר עמל לנס עמים אליו עוים ירשו יהוה**
 11 **מתחתו כבוד יהוה יתהוה יוסף ארץ**
 12 **שנת ירוו לקנות ארשאר ארשאר**
 13 **ישאר מאשור וממצרים ומפדרים ומכוש ומעיל**
 14 **ומשנע ומחמת ומאי הים: ונשא**
 15 **מארבע קנפורה הארץ: וקרה קנאת אפרים וזרבי**
 16 **יהודה וירחו אפרים לא יקנה את יהודה יהודה:**
 17 **לא יצד את אפרים:**

Verfio VULG. LAT.

33 Ecce dominator Dominus exercituum costringet lagunculam in errore, & excelsi statura succidentur, & sublimes humilia buntur. Et subvertentur condensa saltus ferro: & Libanus cum excelsis cadet.

CAP. XI.

1 **ET** egredietur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet. Et requiescet super eum Spiritus Domini; spiritus sapientie, & intellectus, spiritus scientie, & pietatis, et replebit eum Spiritus timoris Domini. Non secundum visionem oculorum iudicabit, neque secundum auditum aurium arguet: Sed iudicabit in iustitia pauperes, & arguet in equitate pro manifestis terrae: & percussit terram virga oris sui, & spiritus laborum suorū interficiet impium. Et erit iustitia cingulum lumborum ejus: & fides cinctorium renum ejus; & pardus cum heodo accubabit: vitulus & leo & ovis simul morabuntur, & puer parvulus minabit eos. Vitulus & arvis pacentur: simul requiescent castri eorum: & leo quasi bos comedet paleas. Et delectabitur infans ab ubere super foraminē aspidis: & in caverna reguli, qui ablatctus fuerit, 9 manum suam mittet. Non nocent, & non occident in universo monte sancto meo: quia repleta est terra scientiā Domini, sicut aqua maris operient. In die illa, radix Jesse, qui stat in signum populorum, ipsum gentes deprecabuntur, & erit sepulchrum ejus gloriosum. Et erit in die illa: Adiciet Dominus secundum manum suam ad possidendum residuum populi sui, quod relinquetur ab Assyriis, & ab Egypto, & a Phetros, & ab Aethiopia, & ab Elam, & a Sennar, & ab Emath, & ab insulis maris. Et levabit signum in nationes, & congregabit profugos Israel, et disperfos Juda colliget à quatuor plagis terræ. Et auferetur zelus Ephraim, et hostes iuda peribunt: Ephraim non emulabitur iudam, et iudas non pugnat contra Ephraim.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

33 **Εκκε dominator Dominus Sabaoth**
 34 **conturbabit gloriosos cum fortitudine: & excelsi superbia conterentur: & sublimes humilia buntur: Et cadent sublimis gladiis: Libanus autem cum excelsis cadet.**

CAP. XI.

1 **Και** ἐξεγείσεται ῥαβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄσπρος ἔσται τῆς βλάστη ἀναβήσεται. 2 Καὶ ἀναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα τοῦ κυρίου, καὶ πνεῦμα σοφίας, καὶ πνεῦμα συνέσεως, καὶ πνεῦμα ἐπιγνώσεως, καὶ πνεῦμα φόβου κυρίου. 3 καὶ πληθήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβου κυρίου. 4 οὐ κατὰ ὄψιν ὀφθαλμοῦ κρίσει, οὐ κατὰ ἀκοήν ὀφθαλμοῦ ἀκούσει, οὐ κατὰ ἀκοήν ὀφθαλμοῦ ἀκούσει, οὐ κατὰ ἀκοήν ὀφθαλμοῦ ἀκούσει. 5 ἀλλὰ κατὰ ἀκοήν ὀφθαλμοῦ ἀκούσει, καὶ κατὰ ἀκοήν ὀφθαλμοῦ ἀκούσει. 6 καὶ ἔσται ἡ δικαιοσύνη ἡ ἀσπίς αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ. 7 καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ. 8 καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ. 9 καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ. 10 καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ. 11 καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ. 12 καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ. 13 καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ. 14 καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ. 15 καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ ἡ ἀσπίς αὐτοῦ.

Targum JONATHAN.

33 **הא דבון עלמא י צבאות רמי קטול במשרותיה כבעוט דמתבעש במעצרה ורמי**
 34 **קומא ויקשפון וחקיפא ומאבון: וקטל גברי משרותיה דמתברין כבדולא ועברי**
 1 **ויפוק מלכא כמגורו ריש ומשיחא מנן בנוה יתרבי: ותשרו עלוהו רוח נבואה מן**
 2 **קדם יי רוח חכמה ומוקלחנה דוח מלך ונבואה רוח מדע והחלוקה דוי: ויקרבנה**
 3 **לרחלתייהו לא לחיו ענהו יהו ראו ולא לשפט אודנהו יהו מוכח: וירין כושטא**
 4 **מסקנן ויובח דקומנותא מחשיבי עפא דארעא חבי ארעא כמסר פופרה**
 5 **ובמכלל ספרותיהו מית ארמילוס רשעא: ויהוון צדיקא חסור חסור ליה וקברי**
 6 **אפרים ונמרא עם גרמי ישרי ועלנא ואריא ופספס פחדא וינק וער יהו מדבר לחיו:**
 7 **וחור ראוהו בארעון כחדא ישרון גנהון וארית כחורא יכול חכמה: ויהוה ינקא על**
 8 **חור חיו פתן ועל חיוו לגלי עני חור חור חסילא יהודה וישט: לא וכאשון ולא:**
 9 **ותכלון ככל שרא רקודשי ארי ותמלי ארעא למערות דהחלוקה ריי במאי דלפס חפון:**
 10 **ויהו בערנה הריא בר ברהו ריש עתיד דיקום את לעממיהו לא למקלן ושתמיון ויהו**
 11 **אשר בות משרויה ביקר: ויהו בערנה הריא ופספס פחדא וינק וער יהו מדבר לחיו:**
 12 **ומגנת ופס: וינקון את לעממיהו וינש כמברי ישראל ולנות יהודה: יקרב מארבע**
 13 **רוחי ארעא וחקיפי קנאת רבית אפרים ודמשיקן לרבית יהודה ושתעון רבית אפרים:**
 14 **לא יקננו כד בית יהודה ורבית יהודה לא יעיקון לרבית אפרים:**

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Ecce dominator fecit Dns exercituum projiciet interfecitos in castris ejus, sicut enim vix calcatur in torculari. Et excelsi statura succidentur, & fortes humilia buntur. Et occidet robustos exercitus ejus, qui fortes sunt sicut ferrum, & bellatores ejus super terram Israel cadent.

CAP. XI.

1 **ET** egredietur rex de filiis Jesse, & Christus de filiis filiorum ejus ungetur. Et residet super eum spiritus prophetie à facie Dni, spiritus sapientie & intellectus, spiritus consilii & fortitudinis, spiritus scientie & timoris Dni. Et applicabit eum ad timorem suum Dominus: non secundum visionem oculorum suorū iudicabit, neque secundum auditum aurium suorū arguet. Sed iudicabit in veritate pauperes, & arguet in fide pro egenis populi terræ, & percussit peccatores terræ verbo oris sui, & in eloquio laborū suorū occidet armillum impiū. Et erunt iusti in circuiu eius, & fideles accedent ad eum. In diebus Christi Israel multiplicabitur pax in terra. Ethabitabit lupus cum agno, & leopardus cum heodo commorabitur, & vitulus & leo & aries pinguis simul erunt: & puer parvulus minabit eos. Et bos & urfus pacentur, simul morabuntur filii eorum, & leo sicut bes comedet paleas. Et delectabitur infans super foraminē aspidis: & super visum conche oculorum serpentis reguli, qui ablatctus est mittet manum suam. Non malè regnet neque nocent in omni monte sancto meo, quia implebitur terra scientiā timoris Dni, sicut aqua operient mare. Et erit in tempore illa filii filiorum Jesse, qui futurus est ut stet in signum populorum: ipsi regnabunt, & erit loc manifestus ejus in gloria. Et erit in tempore illa, adiciet Dns secundum potentiam suam, ut liberet reliquias populi sui que relinquentur de Assyria, & de Egypto, & de Phetros, & de India, & de Elam, & de Babylonia, & de Emath, & de insulis maris. Et levabit signum à quatuor ventis terræ. Et auferetur zelus domus Ephraim: & qui annuntia afficent domū iuda, excidentur: viri domū Ephraim non emulabuntur domū iuda: & viri domus iuda non angustia bunt domum Ephraim.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 * وَتَحْسَبُ صَدَقَاتُكَ بِفَجْءٍ كَمَا مَعَدَّاهُ . وَتَمْنِي أَنْ تَصْرُقَ خَصْمَكَ كَمَا تَسْتَلِمْ . جَارِيَةً
 15 وَصَدَقَاتُكَ تَمْتَلِقُ . وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَنْتَبِهُ خَصْمَكَ بِعَدَاوَتِكَ . * وَتَسِيءُ كَمَا تَحْفَظُ
 16 مَعْدَاكَ بِصَدَقَاتِكَ . وَتَسِيءُ بِسَبِّهِ . وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَسْتَهْتِكُ .
 * وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَسْتَهْتِكُ .
 * وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَسْتَهْتِكُ . وَتَسْتَهْتِكُ .

Sed humero Palesinorum aren fecus mare, & ambo simul diripiunt Orientales: in Adummos & Moabitis extendant manus suas, & Ammoniz obediunt eis. Valfabit quoque Dominus linguam (i. finem) maris quod est in Egypto, & sublatu manu sua conera flumen, potestate venti sui percuciet illud in septem torrentes, ita ut calcet trahatur. Pateatq; semita reliquo populo sub qui reliquus fuerit: ex Athurque modum contigit Israelitis eo die quo ascenderunt in terra Egypti.

CAP. XII.

ET dices eo tempore; Gratias ago tibi Domine, quoniam iratus eras mihi, sed averfisti iram tuam, & consolatus es me. Et Deo salvatore meo fretus sum, & non timebo, quoniam praedictum & gloria mea Dominus est, & erit mihi saluti. Haurietis aquas cum gaudio de fontibus, salutes, & dicetis eo die, Gratias agite Domino, & invocate nomen ejus, patet facite inter gentes adionem ejus, mementote magnum esse nomen ejus: Pfallite Domino, quia magnificenti fecerunt notum sit hoc in rota terra. Exulta, & laudes dicitio habitatrix Sionis, quia magnus est qui intra te est sanctus Israelis.

CAP. XIII.

Onus Babelis quod vidit Esaias. Super montes nitidos attollite signum, efferte vocem ad illos, annuite manu; principes ingredientur per portas tuas. Ego praecepi in Sanctuario meo, & advocati potentes in ira mea, qui magnificaverunt decore meo, Vox tumultus in monte, quasi multarum gentium: vox tumultus regnorum gentium quae se congregant. Dominus potentissimus recenfer copias. Bellatores veniunt; & longinquo, & ab extremitatibus caeli Dominus cum instrumentis irae suae, ad vallandam universam terram. Ejulate, qui propinquus est dies Domini, & veluti depopulatio veniet ex improvviso. Iterico nianus omnes remittentur, & omne cor mortalium tabefcet, & turbabuntur.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 * وَيَطْرُقُونَ فِي سَعِينِ الْقَبَائِلِ الْعَرَبِيَّةِ وَيَسْمَعُونَ الْكَلِمَةَ مَعَا وَالَّذِينَ مِنْ مَسَارِفِ السَّمْسِ وَالْأَدْوَمِيَّةِ
 15 وَيَصْعَدُونَ الْيَدْيِ عَلَى مَوَابِ أَوْلَا * وَيَبْنُونَ الْاَلْوَرُونَ يَسْتَعْمُونَ * وَيَكْرِبُ الرَّبُّ بَحْرِ مِصْرَ *
 وَيَصْنَعُ يَدَهُ عَلَى تَهْرَهَا بِرِيحٍ عَاصِفَةٍ * وَيَضْرِبُ سَبْعَةَ أَوْرِيَّةِ فِي مِصْرَ * حَتَّى يَكُونُوا بِالْأَحْدَاثِ
 16 * وَيَلْجُونَ جَبَارًا لِسَعْيِ الْمُنْبَعِيِّ مِصْرَ * وَيَكُونُ إِسْرَائِيلُ كَالْيَوْمِ الَّذِي خَرَجُوا فِيهِ مِنْ أَرْضِ مِصْرَ
 * الْعَصَلُ الثَّلَاثِي عَشَرَ

Sed contolantes in tabulis nationum exterrarum, mare simul praedabuntur, eos qui sunt ab oriente sole, nec non Adummos; & manus imponent Moabitis primis, & Ammonitis primi obtemperabunt. Valfabitque Dominus mare Egypti, & maxiam suam impositio fluvio ejus vultu in bonum; & percucietque septem torrentes in Egypto, ita ut calcet trahantur eos, Finique aditus populo meo qui reliquus est in Egypto; & erunt Israeliti ut in die illa quae egressi sunt in terra Egypti.

CAP. XII.

Itaque dices eo die, Erud: co te O Domine, quod iratus sis mihi, tum exultabo in te: nam misistis iram tuam. Ecce Dominus servatus meus est; & iso confidam, & per enim servus. nec timido; quoniam Dominus laus mea & carnea meaum est, & salus est mihi servator. Haurite aquam cum gaudio de fontibus salutis. Dices etiam eo tempore, Cantate Domino, edite cura clamore nomen ejus; praedicate inter gentes glorificationes ejus, mementote exaltatus iam esse nomen ejus. Laudate nomen Domini, quia facta sublimia, & praedicate hoc in universa terra. Letamini & gaudete O habitatrix Sionis, quia Sanctus Israelis exaltatus est in medio ejus.

CAP. XIII.

Revelatio quinta. V Iso quam vidit Esaias filius Amos de i Babelis. Ergite vexillum super montem 2 apertum: altitute vocem quod vos, & nuntietis: agitate manum; aperite: O principes; Ego enim praecipio; quia 3 sancti sunt; & ego adducam eos: venient gigantes ad (edendum) vram meam; quid dicitis simul, & magnificabitur. Vox gentium multarum super montem, 4 similia voci multarum gentium: vox regum & multarum gentium congregatarum. Dominus enim excitationum praecipit genti bellatrici ut veniat in terra de longinquo; & ab extremitatibus caeli; fundamentum Domini, & cum eo bellatores, ad pendendum tunc orbem terrarum, & peccatores ex eo delendos. Ululatus, quia dies Domini proximus est, & straluaa ventura est à Deo. Propterea omnia manus distulit, & omnia anima formidatis:

1 * وَيَقُولُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ * أَبَارِكُكَ يَا رَبِّ لِأَنَّكَ عَصَبْتَنِي * وَرَدَدْتَ عَصَبِي عَنِّي وَرَجَمْتَنِي * هَا
 2 * إِلَهِي الرَّبُّ تَخَلَّصَنِي * وَأَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ فَاحْلُصْ بِي * وَلَا أَحْزَنْ مِنْ أَجْلِ أَنْ الرَّبُّ يَجِدَنِي
 3 * وَيَسْكُنِي * وَصَارَ بِي كَهَلَا * وَاسْتَعْمُوا الْمَاءَ بِسُرُورٍ مِنْ يَنْبَائِعِ أَكْالِصِ * وَيَقُولُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ
 4 * سَكَوْا الرَّبُّ * اصْرُخُوا بِاسْمِهِ * اخْرُجُوا فِي الْأَمَمِ فَتَكْفِيكُمْ أَنْتُمْ كَرُونَ أَنْ وَكِنْ رَجَعَ اسْمُهُ * سَكَوْا اسْمَ
 5 * الرَّبِّ * لِأَنَّهُ صَنَعَ عَالَمِيَّاتٍ * وَخْرُجُوا تَهْنَكُ فِي الْأَرْضِ كُلِّهَا * أَبْهَتَجُوا وَأَصْرُوا يَا سَاكِنِي
 6 * صَمِيذُونَ * لِأَنَّ وَدَسِ إِسْرَائِيلَ رَجَعَ فِي وَسْطِهَا *
 * الْعَصَلُ الثَّلَاثِي عَشَرَ * الرَّوْحِي الْكَامِسُ *

1 * الرَّوْيَا الَّذِي رَأَاهَا إِسْعِيَاءُ بِنِ امْرُوسَ عَلِي بَابِلَ * أَرْفَعُوا عَلَانَةً عَلَى جَبَلِ سَهْلِي * أَعْلُوا الصَّوْتِ
 2 * عِنْدَكُمْ وَلَا تَكْفُوا * هَرُوا بِالْيَدِي * أَنْكُوا أَيُّهَا الرُّسِيَاءُ * وَأَنَا امْرُ * لَأَمَمِ مَعْدُسُونَ * وَأَنَا أَجْلِبُهُمْ *
 3 * بَابِي أَجْبَابِينَ لِيَسْكُنُوا عِصِي * يَفْرَحُونَ مَعًا وَيَعْظُمُونَ * صَوْتِ أُمَّمِ كَنْبَنِي عَلَى أَجْبَالِ
 4 * سَمِ أُمَّمِ كَنْبَنِي * صَوْتِ مَلُوكِ وَأُمَّمِ كَنْبَنِي كَجَمْعِ * وَبِ الْكَيْدِ يَأْمُرُ لَأَمَمِ تَحَارِيَةَ لِبَابِي
 5 * مِنَ الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِي * مِنْ طَرَفِ أَسَاسِ السَّمَاءِ الرَّبِّ وَالْحَارِيُونَ مَعًا * لِيَبْدِيَهُ كُلَّ الْمَسْكُونِيَّةِ *
 6 * وَيَهْلِكُ أَكْطَاهُ مَهَا * وَوَلِدُوا لِأَنَّ يَوْمَ الرَّبِّ قَرِيبٌ * وَالْأَنْكَسَارُ بَابِي مِنْ قِبَلِ اللَّهِ * لِأَجْلِ
 7 * هَذَا كُلِّ يَدٍ تَهْلِكُ * وَكُلُّ نَفْسٍ يَجْرَعُ *

ישעיהו: יד

CAP. XIV. יד

1 וישראל adhaec eliget, & Jacob Dominus miseretur Nam
 2 כי ירחם יהוה את יעקב ויבחר עובדו ישראל
 3 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 4 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 5 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 6 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 7 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 8 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 9 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 10 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 11 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 12 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 13 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 14 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 15 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 16 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 17 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 18 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד

Verfio VULG. LAT.

1 Miserebitur enim Dominus Jacob, & eliget adhuc Israel, & ha-
 2 bitare faciet eos super terram suam, & adhaerebit domui Jacob.
 3 Et tollent eos populi, & adducent eos in locum suum: & possidebit eos domus
 4 Israel super terram Dñi in servos & ancillas: & erunt captivantes eos qui se ceperant, & subji-
 5 ciant eos ad actores suos. Et erit in die illa: cum requiem dederit tibi Deus à labore tuo, & à
 6 concussione tua, & à servitute dura, quâ ante servillii: Sumes
 7 parabolâ istâ contra regem Babylonis, & dices: Quomodo cessavit exactor, quievit tribu-
 8 tus? Conivit Dñs baculi impiorum, virgâ dominantium,
 9 Cadentem populus in indignatione, plagâ insanabili, sub-
 10 jicientem in furore gentes, perlicentem crudeliter. Con-
 11 quievit & siluit omnis terra, gavisâ est & exultavit: Abi-
 12 tes quoque latrare sunt sup te, & cecidi Libani: ex quo dormi-
 13 stit, non ascendi qui succi-
 14 dat nos. Infernus subter conturbat' est in occurru adventu-
 15 tum, sicut tibi gigantes, sicut tibi principes terræ super-
 16 rekerunt de foliis suis, omnes principes nationis. Univerfi
 17 respondebunt, & dicent tibi: Er tu vulnerat' es sicut & nos,
 18 nostri similis effect' es. De-
 19 trahita est inferos superbia tua, concidit cadaver tuu: subter
 20 fecit necruer tinea, & operi-
 21 mentu tuu erunt vermes. Quo-
 22 modo cecidisti de coelo, Lucifer, qui man orebaris i cornu-
 23 liti in terrâ, qui vulnerabas gentes? Qui dicebas in corde
 24 tuo; In coeli confendâ, supra
 25 astra Dei exaltabo soliu meû, sedebo in monte testamenti, in
 26 laterib' Aquilonis. Ascendam super altitudinē nubiu, similis
 27 ero Altissimo. Verutamen ad infernu detrahêris in profun-
 28 dum laci. Qui te viderint, ad te inclinabuntur, teque propitien-
 29 tiam: Numquid ille est vir, qui conturbavit terrâ, qui con-
 30 cussit regna. Qui posuit orbē desertu, & urbes ej' destruxit, vincit' es? noo aperuit carcerem? Omnes reges gentium univèrſi dormierunt in gloria, vir in domo sua.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

1 Et miserebitur Dominus Jacob, & eliget adhuc Israel, & ha-
 2 bitare faciet eos super terram suam: & adhaerebit domui Jacob:
 3 Et afferentur ad eos: & apponetur ad domum Jacob: Et afferentur in locum eorum; & possidebunt, & multiplicabuntur super terram, in servos, & servas: & erunt captivi, qui captivaverant eos, & subjugaverant eos, & dominati fuerant eis. Et erit in die illa requiescere faciet Dominus à dolore, & a furore tuo, à servitute tua dura, quam servivisti eis. Et sumes legem mentationem hanc super regem Babylonis: Quomodo cessavit exactor, & cessavit solitator? Conivit Dominus baculum peccatorum suorum, virgum principum suorum, & cecidi Libani, ex quo in dormivisti, non ascendi qui cadat nos. Infernus subter conturbat' est in occurru tibi: confiterentur tibi omnes (c) gigantes, qui principabantur terra, qui exaltabant de foliis eorum omnes reges gentium. Omnes respondebunt tibi: & dicent tibi: Er tu vulneratus es, sicut & nos: & in nobis venimus tuos: Defendit ad infernum gloria tua, multa letitia tua: subter te sternent perditionis: & (d) operum tuum verum. Quomodo cecidisti de caelo Lucifer, qui man orebaris? Conivit est ad terram, qui movebat ad omnes gentes. Tu autem dixerat in mente tua: In caelum ascendam, super sidera caeli ponam thronum meum, sedibo in monte excelso super montes excelsos. Et ad Aquilonem: Ascendam super nubes: Et similia Altitimo. Quis autem in infernum descendit, & ad infernum ascendit? Qui vidit te, & invidit tibi super te, & dicent' iste homo, qui irritabat terram, qui concitabat reges: Qui per-
 17 nit' vidit totum, destruxit, & elevavit eum altitudinē, & qui in (e) oblatione gentium, non solutus. Omnes reges gentium dormierunt in haure, homo in domo sua.

Targum JONATHAN.

1 ויחנן יהוה את יעקב ויבחר עובדו ישראל
 2 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 3 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 4 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 5 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 6 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 7 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 8 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 9 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 10 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 11 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 12 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 13 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 14 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 15 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 16 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד
 17 ויפוללם על ארמם ויגלה הנגד
 18 ויחנן על ארמם ויגלה הנגד

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 Miserebitur enim Dñs domus Jacob, & eliget adhuc Israel, & ha-
 2 bitare faciet eos super terram suam, & adhaerebit domui Jacob. Et tollent eos populi, & adducent eos in terram suam: & possidebit eos domus Israel super terram majestatis Domini in servos & ancillas: & erunt captivantes eos qui captivaverant eos, & servient eis illi qui subjecerant eos. Et erit in die qua requiescere faciet Dñs te à tribulatione tua, & à subjectione tua, & à servitute dura qua ante servivisti. Et tolles parabolam istam super regem Babylonis, & dices: Quomodo cessavit subje tui subijcens nos i defectu fortitudo peccatoris! Conivit Dñs fortitudinem impiorum, domini peccatorum. Qui percussit eos populos in furore, percussione sine cessatione, servit' faciens in furore populos servitute sine cessatione. Conquievit, pacata est omnis terra, & exultaverunt in canticis. Dominatores quoque latrati sunt super te divites in substantiis dicebant: A tempore quo dormivisti, non ascendit disperders super nos. Infernus subter te commotus est in occurru adventu tui, sicut tibi gigantes. Omnes divites in substantiis furexerunt de foliis suis omnes reges populo. Omnes illi respondebunt, & dicent tibi: Tu quoque infirmatus es sicut & nos, assimilatus es nobis. Detrahita est in infernum gloria tua; strepitus laudis musicæ tuæ: subter te sternent vermes, & super te tinea. Quomodo cecidisti de excelso, qui eras i splendidi inter filios hominum, sicut stella lucens inter stellas & projectus es in terram qui occidebas populos. Tu autem dixisti in corde tuo: In excelsum ascendam, super populu Dei ponam thronum regni mei, & sedebo in monte fœderis in finibus Aquilonis. Ascendam super omnem populum: ero excelsior omnib'. Verutamen ad infernum detrahêris, ad extremam lacum dom' perditionis. Qui te viderint, super te contemplantur, teque propitientiam: Numquid ille est vir, qui commovebat terrâ, in solitudine redigens regna? Posuit orbē sicut desertu, & civitates ej' destruxit: vincit' es? non aperuit januam, Omnes reges populo sum univèrſi dormierunt in gloria, unusquisque in domo seculi sui.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * مَقْلَانِ * تَم * * كَدَّيْلا * بِدَبْطَر * دُنْبِل * * نَحْفَه * . * مَدْرِي * حَر * لَه * ا *
 2 * رَه * نَه * نَحْفَه * . * مَدْرِي * ق * ا * ي * ن * ن * ح * ق * ن * . * مَدْرِي * ل * ا * ر * ح * م * . * مَدْرِي * ز * ا * . * ا * ي * ن *
 3 * رَه * نَه * ا * ي * ل * . * ح * ر * ن * ه * . * دُنْبِل * . * ح * ح * ر * . * ا * ل * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 4 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 5 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 6 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 7 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 8 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 9 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 10 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 11 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 12 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 13 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 14 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 15 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 16 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 17 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *
 18 * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . * مَدْرِي * . *

CAP. XIV.
 Miferetur enim Dominus Jacobi, & iterum placabitur Iſraeli, & relinquet eos in terra iſorum. Rurfus confociabuntur adverſus eos advenſi, & aggregabuntur contra familiam Jacobi; Abducent eos gentes, & deportabunt in terram ſuam. At poſtdebunt eos Iſraelite in terra Domini in ſervos & ancillas, in captivitatem adigent eos qui le captivos ducebant, & domina buntur in eos qui le ſervitute premebant. Et fiet ea die quæ requiem dederit tibi Dominus ad morerem & indignationem tuam, & ad dura ſervitute quæ fueris oppreſſus; Ut aſſumas parabolam hanc de rege Babelis, ac dicas; Quomodo ceſſavit profectus, ceſſavit & operis exactor? Fregit Dominus baculum impii & baculum profecti, Qui populos obſtinatæ cedebat immoderatis verberibus, gentes iracunde caſtigabat, & ſine clementia perfequebatur; Quævit ac ſtultitia tota terra, & exultat cum cantico. Quia etiam abietes & cedri Libani de te letantur dicentes, Ab eo tempore quo occubimus, nemo accendit ad nos cedendum. Infernus deorum commotus eſt cauſa introitus tui, excitavit contra te gigantes omnesque terre principes quos propriis foliis depulſi. Omnes reges populorum reſpondebant tibi centaque tibi, Etiam tu infirmus es ſicut nos, & nobiſcum traditus? Fallus tuus decidit in infernum, & mortua eſt lyra tua? Subter te ſternitur caries, & operit te vermis? Quomodo de celo decidit? (cujula in matutino) in terram ruiſti dehoncitantis populorum? Tu tecum ipſe dicebas, Ascendam in celum, ſuper ſtellas Dei exaltabo ſolum meum, & ſedebo in monte ſublimes qui ſites eſt in imis partibus Aquilonis. Super celiffimas nubes aſcendam, & ſimilis ero Altiffimo. Verum in infernum ruas, & in profundum foveæ. Omnes te videntes proſpectabant te, & teque contemplantes dicent, Hicce enim vit irle qui terram exagitant, regna conturbavit? Valla vit orbem terrarum in modum ſolitudinis, civitates deſtituit, victos tuos nequaquam ſolvit? Omnes populorum reges occubierunt cum honore, qui ſuoc doni ſuz;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * الْعَصَلُ الرَّابِعُ عَسْر * * وَيَرْحَمُ الرَّبُّ يَعْقُوبَ * * وَيَكْفُرُ أَيْضًا إِسْرَائِيلَ * * وَيَسْتَرْكِنُونَ
 2 * فِي أَرْضِهِمْ * * وَالْعَرَبِيُّ يَعْزُبُ إِلَيْهِمْ * * وَيَعُودُ إِلَى بَيْتِ يَعْقُوبَ * * وَوَأَحَدُهُمْ وَوَأَحَدُهُمْ إِلَى
 3 * مَوْضِعِهِمْ * * وَيَنْزُونَ وَيَنْزِرُونَ فِي أَرْضِ الْهَيْهَمَ * * وَيَصِيدُونَ لَهُمْ عَيْنِيًا وَأَمَامًا * * وَيَصْنَعُونَ الدِّينَ سَبُودَهُمْ
 4 * مَسْلُومِينَ * * وَيَسُودُونَ الدِّينَ سَادُوا عَلَيْهِمْ * * وَيَكُونُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ الَّذِي يَبْكُكُ اللَّهُ فِيهِ مِنْ
 5 * وَجَعِكَ * * وَعَصِيدِكَ * * وَعِدْوِيْنِكَ * * الْأَصْبَعَةُ الَّتِي بَعْدَتْ لَهُمْ لَهَا * * وَوَأَحَدُونَ هَذَا الدَّرَجَ عَلَى مَلِكِكَ
 6 * بَابِلَ * * وَيَقُولُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ كَيْفَ بَطَلَ الْمَسْلُطُ * * وَكَيْفَ بَطَلَ الْكِرْبِيُّ * * اللَّهُ كَسَرَ نَبِيْرَ
 7 * الْكُطْبَةَ وَبَنِي الرُّوسَاءِ * * وَصَرَبَ الْأَمَمَ صَرْبَهُ بَعْصِيدِ الَّذِي لَا سَعَاءَ لَهُ * * وَصَرَبَ الْأَمَمَ صَرْبَهُ
 8 * عَصَبِ * * وَطَمَ يَسَعْفِ * * وَأَسْرَجَ الْتَلُوكَ عَلَيْهِ * * كُلُّ الْأَرْضِ تَصْرَحُ بِسُرُورٍ * * وَتَبْكِي لِبَنَانِ
 9 * فَرَجِبَ بِكَ * * وَارْرَ لِبَنَانِ قَالَتْ * * مِنْذُ الْوَقْتِ الَّذِي فِيهِ أَنْتَ أَصْطَجَعْتَ لَمْ يَصْعَدْ مِنْ
 10 * نَوْطَعِنَا * * الْكُحْكِمِ مِنْ أَسْفَلِ ثَمَرِ حَبْنِ أَسْفَلِيْنِكَ * * وَفَأَمَّا مَعَكَ جَمِيعُ الْكِبَالِيْنَ الدِّينِ سَارُوا
 11 * عَلَى الْأَرْضِ * * الْعَالَمِيْنَ عَنْ كَرَامَتِهِمْ * * جَمِيعُ مَلُوكِ الْأَمَمِ * * وَجَمِيعُهُمْ كِبَارِيْنَ وَيَقُولُونَ لَكَ * * وَأَيْتَ
 12 * صَدَقْتَ مَلِكِنَا * * وَجَمِيعَ فِتْنَانَا * * وَبَرَلْ إِلَى الْكُحْكِمِ بِحَدِّكَ الْكُتُبِ وَسُرُورِكَ * * يَعْرِضُونَ لِحَدِّكَ
 13 * السُّوَيْسَ * * وَعَطَاوِكَ دَرَجَ * * كَيْفَ سَقَطَ مِنَ السَّمَاءِ كَوْكَبُ الصُّبْحِ الْمَسْرُوفِ بِالْعِدَاةِ الْبَكْسَرِيَّةِ
 14 * الْأَرْضِ الْمُرْسَلِ إِلَى كُلِّ الْأَمَمِ * * وَأَيْتَ قُلْتِ فِي قَلْبِكَ * * أَصْعَدْتُ إِلَى السَّمَاءِ * * وَهَوَيْتُ كَوْكَبَ
 15 * السَّمَاءِ أَصْعَدَ كَرَسِي * * أَجْلَسْتُ فِي جَبَلٍ عَالٍ عَلَى الْكِبَالِ الْعَالِيَةِ الَّتِي كَحُو الْكِرْبِيَاءِ * * وَأَصْعَدْتُ
 16 * وَفِي السَّمَكِ * * وَأَكُونُ سَمِيهَا بِالْعَلِيِّ * * وَالآنَ أَكْثَرْتُ إِلَى الْكُحْكِمِ وَإِلَى أَسَاسَاتِ الْأَرْضِ * *
 17 * * الدِّينِ يَنْظُرُونَكَ يَتَعَجَّبُونَ مِنْكَ * * وَيَقُولُونَ هَذَا الْإِنْسَانُ الَّذِي أَحَدَهُ كُلُّ الْأَرْضِ * * وَرَبَّلَ
 18 * الْمَلُوكِ * * وَجَعَلَ الْمَسْكُونَةَ كُلَّهَا حَرَابًا * * وَهَدَمَ الْمَدْنَ * * وَطَمَ يَحْلِي الدِّينِ فِي الْأَسْرِ * * جَمِيعُ مَلُوكِ
 19 * الْأَرْضِ رَدُّوا بِكْرَامَتِهِ * * وَكُلُّ وَاحِدٍ مِنَ النَّاسِ فِي بَيْتِهِ * *

CAP. XIV.
 D'inde miseretur Dominus Jacobi, & elget aſine Iſraelum, & requiescent in terra sua, & advena converteſtu ad eos, & revertetur ad annum Jacobi: Accipient eſe populi, & introducent eos in locum eorum, & heredes eorum æque multiplicabunt in terra Dei sui, ſicutque ſi ſervus & ancilla: qui captivos abducerunt eos, ſicut captivi, & dominabuntur in eis qui ſibi dominabantur. Et eſt eo die quæ requiem dedit tibi Dominus ad indignationem, & ad dura tuam ſervitute quæ ſervituti tui; Et aſſumas parabolam hanc lugubrem de rege Babelis, ac dicas tu die, Quomodo ceſſavit profectus, & quomodo ceſſavit ſolus? Deus fregit ſagum peccata tuorum, & jugum tui non poterit ceſſare in ſua ſua gentes (legi cum nullum eſt medicamentum: Et ſeraiſſi populi ſi plagæ ſua, nec poterit. Et quærit ſi quis? ſervus erat iſto: nota terra clamat cum ſtultitia: Abietes Libani letantur de te, & cedri Libani dicunt: A quo tempore jacuisti, nemo aſcendit ad amputandum nos: Inſertus ab imo egred ſulit eum obivus tibi factus eſt, & fuerunt tecum omnes gigantes qui divites fuerant ſuper terram, ſurgentes ſi ſolis ſua, omnes videlicet reges populorum: Et hi omnes reſpondebunt & dicent tibi, Et tu debilis factus es ſicut nos, & ampuatus es inter nos? Et deſcendit in infernum gloriæ tua magna, & gaudium tuum? Siervum ſub te iuſtus, & equum malum tuum cum vermis. Quomodo cecidit è celo ſtella matutina manes ſplendefcentis? factus eſt ſuper terram qui nullus fuerat contra multos populos? Tu quidem diceſas in corde tuo, Aſcendam ad celum, & ſuper celos ſtella collocabo ſolum meum, ſedibus in monte ſublimes, ſuper montes excelſos qui ſunt Aquilonem ventis: Et hi bus altius aſcendam, & ero ſimilis Altiffimo. Nunc autem in infernum deſcendiſti, & in ima terre ſubdametæ. Quis te vidit, ut demerabatur, ac dicent; Hicce enim vit eſt qui totum irradat orbem? verget remiſſi? ſervus ſum terram deſolam, cecidit tui ubes delicti? & eos qui in vinculo erant, miſimè ſolvit? O omnes reges terre cum hunc jacuerunt, & qui ſuoc doni ſuz;

الأرض رددوا بكرامته * وكل واحد من الناس في بيته *

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 * تو صد ا بهي... 20 * تو صد ا بهي... 21 * تو صد ا بهي... 22 * تو صد ا بهي... 23 * تو صد ا بهي... 24 * تو صد ا بهي... 25 * تو صد ا بهي... 26 * تو صد ا بهي... 27 * تو صد ا بهي... 28 * تو صد ا بهي... 29 * تو صد ا بهي... 30 * تو صد ا بهي... 31 * تو صد ا بهي... 32 * تو صد ا بهي...

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 * وابت طرح في الامم... 20 * لان كا ان النوب... 21 * اهلك ارضي... 22 * اهلك لنگيلا... 23 * واهلك اسمهم... 24 * ووصي الي لا سي... 25 * هكدا يدون... 26 * موتيا ويندع... 27 * المسكويه كلها... 28 * في اهل فلسطين... 29 * لا تقولوا... 30 * الافاعي... 31 * في سلامة... 32 * وجميع القبيل... 28 * في اسم الذي مات فيها... 29 * لا تقولوا... 30 * الافاعي... 31 * في سلامة... 32 * وجميع القبيل...

Revelatio sexta. Prophecia Elfaiz filii Amos de incolis Palestine. Quo anno mortuus est rex Ahab, facturus est verbum istud. Nec latemini O omnes eorum nationes...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* هَكْمِه حَصْبَا رِزْحَتَا . اَلَا تَحْمَلِي حَصْبَا . اَلَا نُحَدِّثُكَ هَا . مَدَّوَا 2
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 3
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 4
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 5
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 6
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 7
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 8
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 9
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 10
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 11
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 12
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 13
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 14
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 15
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 16
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 17
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 18
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 19
 * مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا . مَدَّوَا 20

Ascendunt in domum Ribon super excel-
 * fa ad flendum: super Nebo & super Made-
 * ba ululabit Moab: in omnibus capitibus e-
 * jus erit evulsio capillorum, & omnis barba
 * detrita. In plateis ejus accingent fe saccis,
 * & super recta & in plateis unquamque ulu-
 * lans descendet cum flatu. Ululabit Helbon
 * & Elala, & ulque ad Soth audietur vox ca-
 * ritum. Propterea inguina Moabi strepitabunt,
 * & anima ipsius vociferabit ad ipsum: Et
 * cor meum super Moab ululabit in spiri-
 * tu suo usque ad Soar vitulam triennem; quia
 * per clivum Lohath lugentes ascendent; & in
 * via Hornim clamorem fractionis edent,
 * Quoniam aquae Nemrim deficient: quia for-
 * num arefcet, elangebit herba, & nullum e-
 * rit olus; Iccirco quod residuum erat, pra-
 * teribit; & operam eorum secus vallis Ara-
 * bin depositabunt. Nam circumdabit ulua.
 * us terminum Moabi, & ad Gheham ulque
 * erit ululatus ejus, & ad puteum Elim ululatus
 * ejus; Quoniam aquae Ribonis implebuntur
 * cruore: ponam enim super Ribonem addita-
 * mentum, & cogitabo de iis qui evaserint
 * ex Moab.

CAP. XVI.

Super reliquam vero terram mittam filium
 principis terrae, & lapide solitudinis ad mon-
 tem filiae Sionis. Et is erit sicut avis qui
 migrare facit nidum suum, at filiae Moab de-
 relicta manebit in vado Arnonis. Adpice
 mentem, fac profundam meditationem, pone
 sicut noctem umbram tuam in ipso meridie, co-
 culta errantes, & dispersos ne prodas. Con-
 morantur in te dispersi Moabi, et illis per-
 fugium a facie directoris nam defuit pulvis,
 consumatur dire prior, & conculator deficit
 a terra. Et stabiliter solum benignitate, se-
 debitque super illud in veritate in tabernacu-
 lo Davidis, judex & inquirens iudicium, & ac-
 celerans iustitiam. Audivimus iactantiam
 Moabi, quod admodum te iactavit; arrogantiam,
 superbiatiam, & furorem ejus, qualem non
 praelixerant de voce ejus. Propterea ulu-
 labit Moab, & de Moabo totifant ipse ulula-
 bit: super muri parietibus qui destruentur sunt,
 gemetis ut aegroti;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* اَحْرَبُوا عَلَيْنَا اِنَّ فَاك بَادٌ دِينُونَ حَيْثُ هَمَّا كَلِمَةً هَمَّا كَلِمَةً هَمَّا كَلِمَةً هَمَّا كَلِمَةً 2
 * وَوَلَوْا * يَكْفُ كُلِّ رَاسٍ فِرْعَ * حَبِيْعِ الْاَدْرِعَةِ نَطْعَمُ * فِي سَوَارِعِهَا الْبَسُوَا مَسْحَا * وَبَحْرَا عَيْلَا 3
 * اسْطَاحَكْهَا فِي رِحْلِهَا فِي حَارْلِهَا بِاِحْمَالِهَا وَوَلَوْا بِنَاك * اَنَّ حَسْبُونَ صَرْحٌ وَبِنَاكَم بِيَا حِي سَمْع 4
 * صَوْبِهَا * لِأَجْلِ هَذَا حَقُو الْمَوَائِيْمِ يَصْرِحُ فِي دَائِمَةٍ وَنَسِيهَا نَعْلَمُ * وَفَلَب الْمَوَائِيْمِ يَصْرِحُ فِي دَائِمَةٍ 5
 * اِلَى صَاعَاتٍ * اَلْمَا الْعَجَلَةُ الْبَاكُ * وَفِي الْمَصْعَدِ الَّذِي لَكَ يَمِيْدُونَ يَصْعَدُونَ فِي طَرِيفِ حَرِيْمِ 6
 * كُوَارٍ وَبِكَسَارٍ وَرِلْرَلِ * مَاءٌ يَبْرِيْنُ يَبْرِيْنُ يَبْرِيْنُ * وَعَسْبِهَا يَبْرِيْنُ * لِأَنَّهُ لَا يَكُونُ عَسْبٌ اَحْصَرُ * 7
 * وَاَيْسَ هَذَا نَسِيْتَا اَنْ يَخْلَصَ * لَائِيْ اَجْلَبُ عَيْلَا الْوَادِي الْاَعْرَابِ وَيَا حِدْوِي * لِأَنَّ الصَّرِيحَ 8
 * جَمْعُ حَدِّ الْمَوَائِيْمِ جَلْعَامُ * وَرَيْبِيْمِ اِلَى بَيْتِ الْبَيْتِ * وَمَاءٌ يَمِيْدِي دِمَاءٌ * لَائِيْ اَجْلَبُ عَيْلَا رَوْنِ 9
 * الْاَعْرَابِ * وَبِرْعِ لَسَانِ مَوَابٍ وَرَيْبِيْلٍ وَبِعِيْبِهِ اَدَامَا * وَارْسِلْ مِيْلَ دِيَابَاتٍ عَيْلَا الْاَرْضِ *
 * الْفَصْلُ الْاَسَاوِسُ عَسْبِي *
 * هَلْ صَحْنٌ صَحْرَاءُ هُوَ جَبَلٌ صَيِّوْنُ * لَائِيْكَ تَسَاوِي مِيْلَ عَسْبٍ مَسْرُوْعٍ لِيَطِيْرُ طَائِرِيْ يَا اَبْنَةَ مَوَابٍ * 2
 * وَبَعْدَ هَذَا يَا اَرْبُونَ وَفِي الْاَكْبَرِ * اَسْمَعُوا * طَلَّ نَوْحٌ لَهَا كُلِّ حَيْسٍ فِي وَسْطِ الطَّهْيِيْنِ * حَارُوا 3
 * هَارِيْدِيْنِ فِي طَلْمَةِ * لَيْسَ يَجُورُونَ بِاِكْ * هَارِيُوا مَوَابٍ * لِأَنَّهُمْ يَصْيِرُونَ لَكُمْ سَبْرًا مِنْ وَجْهِ 4
 * الْمَصْطَهِيْدِ * لِأَنَّهُ قَدْ اَبْرَعَتْ حَارِبِيْكَ * وَابْتَهَمَتْ سَعْوِيْكَ * وَاَبَادَ الرِّيْسَ الْاَلْدَائِسَ عَيْلَا الْاَرْضِ *
 * وَيَسْعِدِيْمُ الْاَلْدَرِيْسِي بَرْحِيْمَةً * وَيُكَلِّسُ عَلَيْهِ يَأْكُفِي فِي مَسْكِنِ دَاوُدَ الْاَكَاكِمِ الطَّالِبِ الْاِنْصَافِ 5
 * وَالْمَلِكِ الْعَدْلُ * سَمِعْنَا بِعَظْمَةِ مَوَابِ الْمُبْعَظِمِ حَدَا * اَبْرَعَتْ عَظْمَتَهُ وَكَبَّرِيَاهُ وَجَعَلَتْ 6
 * لَيْسَ هَكَذَا تَكْتِيْمِيْكَ لَيْسَ هَكَذَا * وَوَلِيْ يَا مَوَابٍ * لِأَنَّ فِي الْمَوَائِيْمِ جَمْعُ الْمَوَائِيْلِيْنِ * 7
 * وَرِسَاكِنَ حَادِسَاتٍ دَرَسِ *
 * F 2

Dolete de eis, quia jam perit ut aqua
 Dibonis. Tibi est flendum vltimum, illic
 ascenditis ad flendum: super Nebo
 Moabiticum ululatis super omnes caput
 erit porriga, omnia brachia praedictantur.
 In campis ejus indimimus ciliatius, &
 gemit super recta, in plateis & regi-
 onibus ejus ululatis omnis cum flatu.
 Dicit Helbon exclamabit, & Jifsa lo-
 cuta est ut audivit fit clamor utriusque
 & propterea ululans descendet ulu-
 lans exclamabit in fomeris ad Sagae,
 quia haec est vitula triennis; & super
 clivum Hornim ascendent per viam
 Arnonim cum maceris, frigare, &
 tremore. Aqua Nemrim arefcet in sol-
 tudinem, & ejus herba defccet; quia
 non erit h rba viridis. Ad neque hoc
 modo incipiet lebecari; quoniam ad-
 ductus sum ad eam super vallem, &
 accipiet eam. Clamor enim congregabit
 terminus Moabiticae Galim, & tumul-
 tus eorum erit usque ad puteum Elim;
 Et aquae Remmonis implebuntur sanguine:
 quoniam contra Remmonem Arabes ad-
 ductam, & caufecant linguam Moabi
 & Arnelis, & reliquias Adamae; mis-
 tamque vltimam vltima super terram.

CAP. XVI.

Nam petra defcivit est mons Sionis?
 Ego quidem vltim excepimus nidum vlti-
 mae vltimae O filia Moabi & post haec
 O Arnon sepit egerit. Audite, umbra
 gutturis est aqua cum omni tempore, ut
 isto meridie: super caput sunt, iuga fe-
 dantes in tenebris: non confidunt per te.
 Fuger: praedite Moabitibus quoniam ipsi
 sunt vltis vltis vltis a facie percussio-
 nis: iam enim defcivit ars tua bellica, ad-
 venit miseria tua, & perit principis ter-
 ram concilians. Et solum elementa erige-
 rent, fedibus super illud cum vltimae
 in domo Davidis iudex amans equitatem
 & queres iustitiam. Audivimus info-
 rentiam Moabi amicum insolentiam: de-
 tracta est insolentia, superbia, & obstina-
 tus furor ejus: nequam talia erat horro-
 scopum tuum, nequamquam talia.
 Alitit O Moab quoniam in regione Moabitica erit
 eorum ululantium, & vltima Hadaah
 contritio.

ישעיהו: יז

Verſio VULG. LAT.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

gentium Domini: Sibmah viſitabilis Cheſbon arvis quia
 8 כי שרמית השבון אמלל יבן שבמה בעלי נים
 8 era verunt ſingulare Jahazer ad ufque, & eius viſes optimas qualiſuerunt
 הלמו עיר שיפיה עיר יעדו ונעו הע
 9 Idico mare itantur, & ſtenderunt eius emiffiones: deſertum
 מרבר שלהרעה נפשו עברו כו: על-כן
 9 mea lachryma inebriabo: Sibmah viſitabilis Cheſbon in plorabo
 אכלה בבכי יעדו יבן שבמה ארויה רמעותי
 9 tuam meſſem ſuper & tuas effiuſas ſuper quoniam: Elhelech & Cheſbon
 חשבון ואלעלה כו על-מזיב ועל קצירה
 9 Chemo: d exultatio & lœtitia colligetur Et cecidit celeſtium
 הדר נבל: ועאסף שמחה ויגל מרחקתא
 10 non torcularibus in vinum: jubilibi non vadit non vineis in &
 ובקרבם לא ירגו לא ייעע ויין בקיבם לא
 10 Mnab ad mea vilicera Ido ſeci caſſate calceas calcabit
 ירה הרדה הירד השבתי: על-כן מני למואב
 11 erit Et charres-Chir ſuper mea in vinum & ſonantibus cinis &
 ככוד יהמו וקרי לקור חרש: והוא
 12 excullum ſuper Moab laboraverit quod, apparuerit cum
 מנאי יהוה מנאי יהוה מנאי יהוה
 12 potuit non & anadaz ad ſuum ſonanturum in ingredietur in
 ובה אל-מקדשו לרחפלא ולא יוביל
 12 nunc ex Moab ad DOMINUS eſt locutus quod verbum Hoc
 והיהרבר אשר רבר יהוה אל-מואב: מואב
 13 anis Irubus Ia: dicendo, DOMINUS eſt locutus: nunc Et
 ושחיה רבר יהוה: לאמר בשלש שנים
 14 omni in Moab gloria viſitandæ & mercenarii annis tanquam
 ככל שני שני ונקלה כבוד מואב בכל
 14 eſt ſonantibus, & parum reſtaurata & multa turbis
 הקמן רבר ושאר מעט לוא כבוד:

Quoniam ſuburbana Heſebon deſerta ſunt, & vineam Sabama domini gentium exciderunt: flagella eius ufque ad Jazer pervenerunt: erraverunt in deſerto, propagineſ ejus relictæ ſuot, & tranſierunt marcæ. Super hoc plorabo in ſtuo Jazer vineam Sabama: inebriabo te lachryma mea Heſebon, & Eleale: quoniam ſuper vindemiam tuam, & ſuper meſſem tuam voc calcantium iruit. Et auferetur læticia & exultatio de Carmelo, & in vineis non exultabit neque jubilat: vinum in torculari non calcabit qui calcare conſueverat: vinum voc calcantium abſtuli. Super hoc venter meus ad Moab quali cithara ſonat, & vilicera mea ad murum cocti lateris. Et erit: cum apparuerit quod laboravit Moab ſuper excellis ſuis, ingredietur ad ſancta ſua ut oblectetur, & non valebit. Hoc verbum, quod locutus eſt Dominus ad Moab ex tunc: Et nunc locutus eſt Dominus, dicens: In tribus annis, quaſi anni mercenarii, auferetur gloria Moab ſup omni populo multo, & relinquetur parvus & modicus, nequaquam multus.

8 Τα πειθα Ἐσειδὸν πηδῆσαι, ἀμπλὸς Σα- Campi Eſebon lugebunt: vinea Sabama. Quia abſorbentur gentes, caſſidatæ vites ejus ufque Jazer. Nolie contingere, obſervate & deſertum, qui miſſi ſunt. Derelicta ſunt: tranſierunt enim ad mare. Propter hoc plorabo, quaſi ploratum laxæ, vineam Sabamam. Videntes tuas deſecti Eleleth, & Eleale: quoniam ſuper meſſem, & ſuper vindemiam tuam contulcabo: & omnia cadent. Et in torcularibus: non ceſſabit. Propter hoc venter meus ſuper Moab, veluti cithara, ſonat: & vilicera mea quaſi ſonantium reſtaurabit. Et erit in conſpectu meo, quaſi laboravit Moab in aris, quaſi ingredietur in manuſtra ſua, ut deprecetur: & non poterit eximere eum. Hoc verbum, quod locutus eſt ſuper Moab, quando locutus eſt. Et nunc dico: In tribus annis auoniam meo ceſſandæ lego, in paucis ſuper Moab omnibus divitiis multas: & relinquetur paucus, & non bono-rius.

MS. A. (1) δὲ ἕτημα. (2) ἕτημα, ἐπὶ τῷ ἄμνησθησιν. (3) ἀπό τῷ τῷ ἐνηκεῖται. Καὶ ἕτημα εἰς τὴν ἐν τῷ πλῶμα (3) ἕτημα ἕτημα. (4) ἐπὶ τῷ πλῶμα.

C A P. XVII. II. KEK. 17. CAP. XVII. VERBUM, @ RODOC- TRA DAMASCUM.

CAP. XVII

TO' P'HMA TO' KATA' DA- MASCOT.

aceruus erit & civitas remans Dammeſce Ecce Dammeſce ſane
 1 משה דמשק הנה רמשק מוקד מעיר ויהיה מעי
 1 erunt gregibus Hatoher civitates Derelicta
 מלא: עובות עיר ערש לערדי חתינה
 2 Ephraim ab munio ceſſabit Et: exterreri non & jaccubabit
 2 ודבצו וזון חרוד: ונשפת מבצל מאפריס
 3 Iſracl ſilurum gloria ſicut: Aram reſiduo & Dammeſce d regnum &
 ומלכו מדמשק ושאר ארים ככוד בני ישראל
 3 illa die in, erit Et: exercitum DOMINI dixit, erunt
 והיו נאם יהוה: צבאותיו והיה פיום הדוא
 4 erit Et: macrefcet ejus carnis pinguedo & Jahabogloria attenuabitur
 ויהי כבוד ועקב גישו ומשמן עשור ויהו: והוא
 4 metat ſpicas ejus brachium &, ſpicas meſſem colligere ſicut
 כאסף קציר קשרו ויהו: שבלים יקצור
 4 Reliquetur Et: Ephaim valle in ſpicas leger ſicut erit &
 והיה במלקט שבלים בעמק רפאים: ונשאר
 4 exiit in granorum trium duorum oleæ exculsio ſicut: racemi eo in
 עו עלות פנקף ויהי שנים נשלה נגריה בראש
 5 Dominus dixit, frugiferis ejus ramis quinque, quotat verberis
 אמר יהוה חמשה בסעפיה פריה נאם יהוה
 5 Iſracl Deus: אלוהי ישראל:

1 O Nus Damafci. Ecce Damafcus definec eſſe civitas, & erit ſicut aceruus lapidum in ruina. Derelictæ civitates Arner gregibus erunt, & requiescent ibi, & non erit qui exterreret. Et ceſſabit adjuutorum ab Ephraim, & regnum ad Damafco: & reliquæ Syriz ſicut gloria filiorum Iſracl erunt: dicit Dñs exercituum. Et erit in die illa: attenuabitur gloria Jacob, & pinguedo carnis ejus marcefct. Et erit ſicut congregans in meſſe eo reſtitit, & brachium ejus ſpicas leger: & erit ſicut quærens ſpicas in valle Raphaim. Et relinquetur in eo ſicut racemus, & ſicut excuſſio oleæ duarum vel trium olivarum in ſummitate rami, ſive quatuor aut quinque in cacuminibus ejus fruſcus ejus: dicit Domious Deus Iſracl.

1 **Ε**κce Damafcus (a) tolletur de civitatibus: & erit in ruinam, Derelicta (b) in ſtecalium in cubile gregum, & requiescit, & non erit perſequens: Et non erit ulterius in manibus (c) ad conſugendum Ephraim: & non ultra regnum in Damafco, & reliquum Syriorum. Non enim in melior eſt filius Iſraclæ gloria enim. Hæc dicit Dominus Sabaoth: Erit in die illa diſſectio gloria Jacob: & pinguetia gloria ejus concutietur. Et erit quomodo ſpicas congregæ meſſem fruſtum, & ſtema fructuum metat: & erit, quomodo ſpicas congregæ fruſtum in valle duæ, & veluta in ea fuerit filicula: vel, ſicut grana olive duo: ſed una in ſummitate excellat, ſive quatuor, aut quinque ſuper venter eorum ſui velitæ. Hæc dicit Dominus Deus Iſracl.

MS. A. (a) Κορυθα, in (b) ἕτημα βασιλῆος (c) ἀπολαῖμα. (d) δὲ τῶν δόξων (e) δόξων (e) πῶνα τῶν δόξων (f) ἐπὶ τῷ βασιλῆ: in ἕτημα ἀμνησθ.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

ארי אתפויא משריח חשבון אחקשלא סיעת שבמה מלי עממיא קטלוי שלטויהו ער
 9 יעדו מט טע למברא שלטויהו ונו עברו ומה: על כן כמא ראויהו משריח על
 9 יעדו כן איהו קטלוי על שבמה ארויה רמעותי ואלעלה ארי על חצירי ועל
 10 קטפוי פוזין נכלו: ותחכנש ביע וחרויה מן פרמלא ובכרימא לא ויוצו ולא יחיו
 10 חמר במעצריא לא ועצרוני עצרוני עצור אבסלית: על כן מעיהו דמואבא ככרימא
 11 ויהו ארי חיהו ארי לואה מאוב על כמא ועויל
 11 לבויהו על אנש כרף חוקפיהו דון: ויהו ארי יהוה ארי לואה מאוב על כמא ועויל
 12 בית שעותיה למבעי ולא יבויל: דין פרונמאר מללי על מאובא מפכן: וכער
 12 מללי לוי למימר בחרת שניו פשני אנדא אוסף וקרוהו דמואבאי בכל המון כמא ושאר
 14 צבתר פוער יסוף כל וקרוהו:

Quoniam direpta sunt castra Eſſebon, interfecta est turba Sabema: reges & populorum occiderunt dominatores eorum: usq; ad Jazer pervenerunt, erraverunt in solitudine, profugi eorum transfretaverunt, transfierunt mare. Propterea sicut adduxi exercitum contra Jazer, sic adducam occisores contra Sabema: inebriabo te lachryma Eſſebon & Eleale, quoniam super meſſem tuam & super vindemiam tuam depradatores irruerunt. Et retrahetur læticia & gaudium de Carmelo, & in vineis non exultabunt neque ridebunt: vinum in torcularibus nō calcabunt calcatores: cessare fecit calcationem vini. Propterea viscera Moabitaram quasi cithara sonabant, & corda eorum super homines civitatis fortitudinis suæ dolebunt. Et erit cum viderit quod laboraverit Moab super excellis, & ingredietur domum idololatricæ suæ ut obsecret, & non valebit. Hoc est verbum quod locutus est Dominus super Moabitis ex tunc. Et nunc locutus est Dominus, dicens: In tribus annis quasi anni mercenarii, & deficiet gloria Moabitaram cum omni turba multa: & relinquetur pusillum modiciorumque, & finietur omnis gloria eorum.

מטרל כסדרלו לאשקאה יתדמשק הא רמשק מתעדוי משלכו ויהו לכרד מחרא: י
 3 שבין קרויהו חרבו לבית משרי ערוין דעויהו וישורו לית מינר: ויכלל שלוטן
 3 מאפריס וכלכו מדמשק ושאר יחד אומ יום ויקרוהו פיקר בני ישראל יהו אמר ו
 3 צבאות: ויהו בערנא יהודה ומא וקר יעקב ועויהו קרויהו יגלו: ויהו כמכנש חצר
 3 קמה וירעיה שובליו וחצור ויהו במלקט שובליו כמשר נברא: וישתאריו ביה עוללו
 3 כביעו ויראתו חתין ולחא נגריו יריש ענפא אביע חמשה כמא מרא כן ישתאריו
 3 ויראו צבויא כנ עלמא בניו מלותא אמר ואלהא ישראל:

O Nus calicis maledictionis ad propinquandum Damafco. Ecce Damafcus i definet eſſe regnum, & erit in civitatem redaſtum in aceruos lapidum. De- relicta civitates eorum derelictabuntur, in domum manſioſis gregum ovium erunt: et habitabunt ibi, & non erit qui exterreret. Et ceſſabit domini um ab Ephraim, & regnum ad Damafco, & reliqui ſingularæs ex Syria, & gloria eorum quaſi gloria filiorum Iſracl erit, dicit Dñs exercituum. Et erit in tempore illo, humiliabitur gloria Jacob, et divitia gloriæ ejus tranſ- migrabuntur. Et erit ſicut congregans in meſſe manipulum, & qui brachio ſuo ſpicas metit, & erit ſicut colligens ſpicas in valle gigantum: Et re- liquetur in eo racemi, ſicut excuſſio olive: duo vel tria grana in ſummitate rami, quatuor vel quinque in propagine ejus diſperſa: ſic relin- quetur ſolitarii juſti in medio ſeculi inter regna: dicit Dominus Deus Iſracl.

CAP. XVII.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 * مَدَّالًا بِسَقْدَا * بِسَعْفَا سَبْعَا. حَقْدَا وَفَحْفَا. * بِحَيَّا وَبَحْتَمَا * بِجِه
 9 * مَدَّالًا تَنْزَلُ حَنْبَرًا مَدَّالًا. * وَهَجَّه حَنْبَرًا حَنْمَانَا. * بِبَهْ وَهَجَّه مَدَّالًا.
 10 * سَعْفَا. * وَالْحَلَالَا مَدَّالًا بِلَا سَرْجَمَا * هَلَا مَقْعَبَا * بِشَعْرَا بِفَالَا. * وَبَايَحْمَا *
 11 * مَدَّالًا بِحَنْبَرًا * مَدَّالًا. * مَدَّالًا حَنْبَرًا مَدَّالًا. * مَدَّالًا مَدَّالًا * بِسَبْعَا مَدَّالًا *
 12 * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *
 13 * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *
 14 * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *

Quoniam agri Hefbonis vastati sunt, vitis & Schemz propages gigantes populorum amputarunt, & ad Jaazir usque pervenerunt : in radicibus ejus in deserto cum effente oblitit, protruderunt scilicet ultra mare. Hac de causa plangam te plantum Jaazir O vitis Schemz, irrigabo te lachrymis tuis O Hefbon & Elaala; quia in messem tuam & in vindemiam tuam irruerit conculator : Et cessabit gaudium & exultatio à Charmelo, nec labaruntur in Charmelo : vinum haud exprimit in lacu, nec calcabit calcator ; quia calcatorem abolebo. Incidit venter meus de Moabo tanquam lyra loquatur, & intestina mea de muro qui destruendus est. Denique cum viderit Moab se fatigatum super altibus, veniet ad funduarium ut oret, sed non poterit. Hujusmodi sermonem pronuntiavit Dominus contra Moabum inle ab illo tempore : Nunc autem loquitur Dominus, & ait ; Intra tres annos, quales sunt anni mercenarii, infamia notabitur gloria Moabi causa multitudinis populi sui, quod paucis admodum, non multus sit mansurus.

CAP. XVII.

Onus Damafci.

Ecce Damafcus desinet esse civitas, eritque in vastitatem & excidium : Et erunt derelictae civitates Adoiris, & inservientes gregibus, ut cubent in iis nomine mollestiam exhibente. Deficiet robur ab Aphremo, & regnum à Damafco ; & residui Aphremi sicut gloria florum Israelis erunt, dicit Dominus potentissimus. Eric etiam in die illa ut attenuetur honor Jacobi, & pinguedo carnis ejus decutatur. Eritque sicut in qui segetem adhuc stantem colligit, cujus brachium spicas metit, & erit sicut in qui spicas legit in valle Rephaim. Et remanebit in co (Aphremo) racematio quasi in olea, quae excussa dux vel tres olive, aut quatuor vel quinque remaneant in fumo cacumine ramorum ejus ; dicit Dominus Deus Israelis ;

* مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *

1 * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *
 2 * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *
 3 * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *
 4 * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *
 5 * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *
 6 * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا * مَدَّالًا مَدَّالًا *

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * وَلَا تَكْجَلْ حَمُولَ حَسْبُونَ * كَرْنَ كَرْمَةَ سَابَامَا * نَسْرَهَا الْأَمَّ * دُوسُوا كَرَامَهَا إِلَى يَعْزِي * وَلَا
 9 * كَجَعُوا * يَوْفُوا فِي الْبَرِيَّةِ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ الَّذِينَ نَبَّأُوا * لَا يَمَسُّ جَارُولَ الْبَرِيَّةِ * لِأَجْلِ هَذَا أَبْكِي
 10 * مَلَّ بَكَاءُ يَعْزِي كَرْمَةَ سَجَا * اسْتَبَارَكَ أَدْرَكَهَا حَسْبُونَ * فَعَالٍ أَيْضًا عَلَى حَصَادِكِ وَعَلَى قَطَائِكِ
 11 * سَادُسٌ وَيَسْعَطُونَ جَمْعًا * وَيَسْرِعُ سُرُورُكَ وَيُهْجَمُكَ مِنْ كَرْمِكَ * وَيَكْرُمُكَ لَا يَسْرُونَ * وَلَا
 12 * يَعْزِرُونَ حَمُولًا فِي الْمَعَاصِرِ لَا يَمَسُّ بَادُوا * لِأَجْلِ هَذَا فَوَادِي عَلَى مَوَابٍ مَمْلُوءَةٍ فَيَنْتَابِ تَلْكُنْ *
 13 * وَاحْسَايَ مِمَّا السُّورِ الَّذِي جَدَّيْتُمْ * وَيَدُونَ هَذَا إِذْ كَجَلَسُنْ نَعْمَتِ مَوَابٍ بِأَيْدِيكُمْ * وَيَدْحَلُ
 14 * إِلَى صَدْعَةٍ يَدْفِيهَا حَيٌّ يَصْلِي * فَلَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تَخْلَصَهُ * هَذِهِ الْكَلِمَةُ الَّتِي تَتَكَلَّمُ الرَّبُّ بِهَا عَلَى
 مَوَابٍ وَقَالَهَا قَدِيمًا * وَالْآنَ أَقُولُ * فِي ثَلَاثَةِ سَنِينَ سَيُؤْتِي الْأَجِيرُ * يَهَانَ جَدُّ مَوَابٍ بِكُلِّ عَنَابِهَا
 الْكَثِيرِ * وَيَسْرِكُ قَلْبُهُ وَيَلْسُ كَرِيمَهُ *

Tam quia rubore suffundentur arva Hefbonis, mare conseruet vitis Sabama, bibent eam gentes. Concultae vites ejus ad Jaazir usque, & non colligiet earum. Paganini per desertum O missi qui superstitis estis, quia protergetis sui desertum. Hac de re plango ut plantum Jaazir vitem Sabame : abores tuas apprehendit Hefbon, dixitque proterea, conculator tuum & vindemiam tuam concutabo ita ut simul decidat. Et auferetur graduum tuum & lachrya tua à vicinia tuis, ita ut viciis tuis minime fruantur, nec vinum exprimat in lacubus, ed quod pervenit. Hanc ob rem precor : dia mea, causâ Moabi, sunt veluti citiara canens, & viscera mea veluti maris quem resursum. Continget enim hoc, ut cum pudicitus & iustitia fuerit Moabi in altibus, & ingressus ad opus manuum tuarum ut depressus, nequeat liberare te. Hinc est verbum quod locutus est Dominus de Moabo, quodque olim predixit : Non verò dico, Intra tres annos, eosque quidem annos mercenarii, videsque gloria Moabi cum universa copia divitiarum ejus, que pauca nec distioa relinquimus.

* الْوَجْهِ النَّامِسِ * الْفَصْلُ السَّابِعُ عَشْرُ *

CAPIT XVII.

Relatio octava.

1 * كِهَادَمَسَى يَسْرِعُ مِنَ الْمَدِينِ * وَيَصِيرُ لِلسَّعْطَةِ وَمَرُورِكَ إِلَى الدَّهْرِ * مَرُودًا لِقَطْعَانِ الْعِنَمِ
 2 * وَرَاحَةِ لِأَدْوَادِ الْبَعْرِ * وَلَا يَدُونَ مَصْطَهَكَ * وَيَلْسُ نَادُونَ حَصِيمَهُ لِيَهْرَبَ أَقْرَبُ هُنَاكَ * وَيَلْسُ نَادُونَ
 3 * أَيْضًا مَمْلُوكَةً فِي دَمَسَى * وَيَقِيمُ السَّامِسُنْ لِحَدِّكَ * لَا يَمَسُّ لَا يَنْالُونَ كَرَامَةَ عَلَى إِسْرَائِيلَ وَجَدَّاهُمْ
 4 * هَكَذَا يَقُولُ رَبُّ الْكِنُوزِ * يَكُونُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ أَصْحَابُ كَلَالٍ كَجِدَّ يَعْزَبُ * وَكُنْ سَرِيهَ
 5 * سَدْرِلُ * وَيَكُونُ كَمَا يَجْمَعُ وَاحِدٌ أَكْصَادَ الْعَانِسِ وَكَيْصِدَ رِيعِ السَّبِيلِ * وَيَكُونُ كَمَا
 6 * يَجْمَعُ وَاحِدٌ السَّبِيلِ فِي وَادٍ سَدْرِيكَ وَيَبْقِي فِيهِ قَضْبُهُ * أَوْ مِمَّا حَبَّ رَيْدُونِهِ * أَسْنَانُ أَوْ
 ثَلَاثَةٌ عَلَى طَرَفِ عَالٍ * أَوْ أَرْبَعَةٌ أَوْ خَمْسَةٌ سَدْرِكَ عَلَى أَعْصَانِهِ * هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ
 إِلَهُ إِسْرَائِيلَ *

Prophecia Esaiæ de Damafco. Ecce 1 Jazir Damafcus demoret ex urbibus, eritque in ruinam, & perpetuo derelicta, Cubile gregibus ovium, & statio armen. 2 ita boum, nemine abigetur. Non erit munus ut ed confugiat Aphremo, nec erit amplius regnum in Damafco, & vestigium Damafconum peribit ; non enim assequuntur honorem & gloriam filiorum Israelis : sic dicit Dominus exercituum. Evanescet eo die gloria Jacob : 4 & multitudo nobilitatis ejus concutietur : Et erit perinde ac liquis segetem stantem colligeret, aut spicarum semen demeret : erique perinde ac siquis colligeret spicas in dura valle, in qua calamitates tantum remaneret : Aut vitis bacca olea, dux vel tres in aliquo summo fastigio, aut quatuor vel quinque in ramis ejus relictæ : sic dicit Dominus Deus Israelis.

إِلَهُ إِسْرَائِيلَ *

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translacione LATINA.

Die illa fides erit homo... qui fecit eum: oculi aetem sua... ad faciem suam...

Verfio VULG. LAT.

In die illa inclinabit homo ad factorem suum, & oculi eius ad sanctum israel respicient...

ישעיה: יח

ad eum oculi & fuis factorem ad homo aspiciet illa die in... יסורים יהושע וישעיהו על עשרה ועיני אל...

C A P. XVIII.

... ארץ צלצל בנפיה אשר מעבר לנהר... ההליל בים ציריה ובכלי נמא על פני מים...

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

In tempore illo innotetur homo cultui factoris sui, & oculi eius in verbo sancti israel sperabunt...

Targum JONATHAN.

בעתה יהיה ומקמיה אנשה לפולחן עבריה וישנויה למימי קדיש ישראל... ולא סתמה על אנשי עובר יהודה ויהתקנה אצבעיתה לא ותקום ואשריא ימיני סנסים...

C A P. XVIII.

Verbe terre ad quam venietur in navibus de terra longinqua, & vela eorum extenduntur, quasi aquila que volat alis suis...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 * صه صه صه اوه . بيا لا ابع للا خصة هه . و خصة هه بيه . خه خه ايه ايه .
 8 * ولا يلا بلا للا و خصة ايه . و خصة ايه و خصة ايه . و خصة ايه .
 9 * صه صه اوه . و بيه هه هه . و بيه هه هه . و بيه هه هه .
 10 * و خصة ايه ايه . و خصة ايه ايه . و خصة ايه ايه .
 11 * صه صه ايه ايه . و خصة ايه ايه . و خصة ايه ايه .
 12 * صه صه ايه ايه . و خصة ايه ايه . و خصة ايه ايه .
 13 * صه صه ايه ايه . و خصة ايه ايه . و خصة ايه ايه .
 14 * صه صه ايه ايه . و خصة ايه ايه . و خصة ايه ايه .

Eodem illo die confidet homo conditoris suo, & oculi ejus respicient ad Sanctum Israelis : Non autem confidet aris quas fecerunt manus sue, & digiti sui composuerunt, neque superfixit ad idola & numina. Tempore illo civitates munitionis ejus evadent tanquam Citerata Heres que derelicta effertur à conspectu filiorum Israelis : tandem in corruptionem redigétis. Quandoquidem oblata est Dei Salvatoris tui, & Potentissimi roboratoris tui haud meministi; propterea plantam decoram plantabis, feres eam palmitibus alienis : Die quo plantabis eam, prohibebit flos ejus, manè semen eum germinare facies; velut jugum vindemiarum in die brevi, & sicut dolos hominis. Heu, exercitus populorum multorum quorum strepitus procedit quasi strepitus mariarum, & tumultus gentium tanquam fremitus aquarum multarum. Increpavit eum, & fugiat percut, curatque sicut pulvisculus montium coram vento, & sicut flucta coram turbine tempore vespertino, Ecce abreptio (i. raptatur) ætatem quam sit aurora, nec diu maneat. Talis erit portio conculantis nos, & pars diripientis nos.

CAP. XVIII.

1 * و لا ارا ارا و لا ارا ارا . و لا ارا ارا و لا ارا ارا .
 2 * و لا ارا ارا و لا ارا ارا . و لا ارا ارا و لا ارا ارا .
 3 * و لا ارا ارا و لا ارا ارا . و لا ارا ارا و لا ارا ارا .
 4 * و لا ارا ارا و لا ارا ارا . و لا ارا ارا و لا ارا ارا .
 5 * و لا ارا ارا و لا ارا ارا . و لا ارا ارا و لا ارا ارا .

Væ terre umbre alarum, quæ est trans fluvium Cus, Mittenti legatos per mare, & in valis junctis super faciem aquarum. Abierunt nuntii celeres ad populum intantum & evulsum: ad populum à quo robur locum distium est, populum fecundum & concultatum, cujus terram flumina diripiuerunt. Omnes habitatores orbis qui in terra commorantur, cum portaverint montes vexillum, videbuntis, & cum sonaverit buccina, audietis. Sic enim ait mihi Dñs, Silentium indicito, & confideat preparatione meam (i. opus ad quod sum paratus). Similem ardori ferventi fœcus flumen, & sicut lembe nubi roris in die messis. Nam ante messis perfectæ gemmam, & florem ablaudit; & cum aderant frondes, luxuriantes falce secabit, & palmites transiens decutiet.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * في ذلك اليوم يصبر الانسان من كولا . في حاله و عيناه لعنوس اسرائيل مطران * ولا يصبرون
 8 * و لا يصبرون على المذبح . ولا على اعمال ايديهم التي صنعها اصابعهم . لكن يصبرون من كولا
 9 * على الرب قدوس اسرائيل . ولا يبطرون الي اصنامهم ولا رجالهم * في ذلك اليوم يصبر المدن
 10 * امروقه مثل التي بركها الامورانيون و الاموريون من وجه يسه اسرائيل . و يصبر حرايا * من
 11 * اجل انك تركت الاله كلك و لم تذكر الرب معيك . لان هذا يعوسون عرسا غير مومن
 12 * و رعا كافرا * في اليوم الذي يعرسي فيه بصلين * او رعبت بالعداه يبره للخصا في اي
 13 * يوم ترينهم مثل اب انسان يورب لبسهم * و بل كليل امم كليلين مثل كليل مومس لان هكذا
 14 * لساوفن * و صهل امم كليلين مثل ماء يديوي * مثل ماء كليلين * امم كليلين مثل عسف ماء
 15 * كليل عسف * و عصبه و عباد يطرده مثل تراب الدين المعرير امام الريح . و مثل عبار البكرين
 16 * يحمله العاصف عند المساء * و يكون حزن قبل العداه * و لا يكون بعد * هذا يصيب الدين
 17 * هبروكم * و مبراب الدين و ربوكم * الفصل الثامن عشر * الافتتاح التاسع

In illo die collocabit homo fiduciam suam in creatore suo, & oculi sui intuentur Israelis intuentur : Non autem collocabunt super suam in idolis suis, & in opibus manuum suarum, quæ fecerunt digiti eorum, sed collabuntur super suam in Domino filio Ihsrlis, & non spectabunt idola sua nec abominabuntur eas. In illo die flent montes que dicitur sunt, & velut ille quas dereliquit: Amos. & sicut Ababie à conspectu filiorum Israelis: sicut inquam dicitur. Et quasi de eligetis Deus servorem tuam, nec meminerit Dominus aditus in tui: sic et co plantabis plantam: si fideles & sicut impium. Quæcumque die plantaveris: si germinis: cum tenueris: si in flos foret: ad missum, quocumque die hereditate possideris illam, tu pater aliquis hereditatum reliquis filijs suis. Callant autem multitudine: quoniam multationem, eam mare procellasum erit: cæcitas hunc patibulum : & confusio multarum gentium similis erit: quoniam similia ante manes : Manes gentes in precantia multarum aquarum inundavit. Amos. & sicut eam, & sicut ex illa eam in portio: sedulum paleæ carum suo. & sicut. & quasi pulverem in tubæ abreptio sub tempore vespertinum. Et autem tributa ante matutinum, & non erit decipias. Hæc erit pars eorum qui abierunt vobis, & hereditas eorum qui facti sunt heredes vestri.

Textus nomen.

CAP. XVIII. Prophetia Elisei de rege Ethiopia, qui opem suam implorabitur Israelis, egressus est ut opem ferret eis.

1 * و بل اجبحة سمن الارض الي ابع اثار الكلبه * المرسل في البحر رهان و رسائل مندوبيه على
 2 * وجه الماء * لاهم كهدرون حنقون يمضون الي امه عالمهم و سعب عرب و ردي من ابعك ملك
 3 * امه غير موجوده و ماماسه * الان جميع اثار هاك الارض مثل كون مسدونه مسكن * كورهم
 4 * مثل علامه من جبل مرفوع * مثل صوت برف يبلون مسوعا * لان هكذا قال لي الرب اسبناك
 5 * يكون في مديني * و مثل صوه حري وسط الهار و مثل تكايه نداه يوم العطا * تكون
 6 * قبل الكصار * عند ما تسهي رهن و حصوم رهن * فيلص العنافيد الصغار
 7 * بالناحل * و يقص الأعصاب و يقطعها *

Væ alii novum terre ad remotissimam Ethiopia fluvium : Stetit arabis per mare, & super aquæ superficie epistolæ scribit. Quia sunt nuntii veloces, eam ad gentem libanem, & populum eburnum & malignum, te veniat, & gentem in se defendendam & conculta. In die junctura omnia habuit terra flumina: ut regio habitata habitantur regio istius finis est vexillo quod avallit in morte: sicut in suo buccine qui suum. Nam in m. & dicit Dominus, Scitatis erit in uter me; & perinde ac lux calidus in iplo me vidit, & perinde ac nubes vorax de indom. Que accidit ante missum inflavit suam empor flos & ambrasis producta in f. eam in vobis vestes castitiam: parvos batos f. libos amputatis; & f. abnt extendit que vana.

ישעיהו : יט

Et relinquentur simul auidus montium, & bestis terre : & astate perpetua erunt super eum volucres, & omnes bestie terre super illum hymbabunt. In tempore illo, deferetur munus Domini exercituum a populo divulso & dilacerato, & populo terribili, post quem non fuit alius, & a gente expectante, expectante & conculcata, cujus diriperunt flumina terram ejus; ad locum nominis Domini exercituum, montem Sion.

CAP. XIX. יט

Verfio VULG. LAT.

1 Et relinquentur simul auidus montium, & bestis terre : & astate perpetua erunt super eum volucres, & omnes bestie terre super illum hymbabunt. In tempore illo, deferetur munus Domini exercituum a populo divulso & dilacerato, & populo terribili, post quem non fuit alius, & a gente expectante, expectante & conculcata, cujus diriperunt flumina terram ejus; ad locum nominis Domini exercituum, montem Sion.

CAP. XIX.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

1 Et relinquentur simul colatibus caeli, & bestis terre. Et congregabuntur super eis volatilia caeli : & omnes bestie terre super eum venient. In tempore illo offerentur munera Domini Sabaoth a populo tribulato, & avulso, & a populo magno ex hoc nunc, & a quo in aeternum tempus. Gens sperans, & conculcata, que est in parte fluvii : regionis ejus, in locum, ubi nomen Domini Sabaoth, montem Sion.

MS. A. (h) τὸ ποταμῷ

CAP. XIX.

1 Et relinquentur simul auidus montium, & bestis terre : & astate perpetua erunt super eum volucres, & omnes bestie terre super illum hymbabunt. In tempore illo, deferetur munus Domini exercituum a populo divulso & dilacerato, & populo terribili, post quem non fuit alius, & a gente expectante, expectante & conculcata, cujus diriperunt flumina terram ejus; ad locum nominis Domini exercituum, montem Sion.

CAP. XIX.

1 Et relinquentur simul auidus montium, & bestis terre : & astate perpetua erunt super eum volucres, & omnes bestie terre super illum hymbabunt. In tempore illo, deferetur munus Domini exercituum a populo divulso & dilacerato, & populo terribili, post quem non fuit alius, & a gente expectante, expectante & conculcata, cujus diriperunt flumina terram ejus; ad locum nominis Domini exercituum, montem Sion.

CAP. XIX.

1 Et relinquentur simul auidus montium, & bestis terre : & astate perpetua erunt super eum volucres, & omnes bestie terre super illum hymbabunt. In tempore illo, deferetur munus Domini exercituum a populo divulso & dilacerato, & populo terribili, post quem non fuit alius, & a gente expectante, expectante & conculcata, cujus diriperunt flumina terram ejus; ad locum nominis Domini exercituum, montem Sion.

Targum JONATHAN.

1 Et relinquentur simul auidus montium, & bestis terre : & astate perpetua erunt super eum volucres, & omnes bestie terre super illum hymbabunt. In tempore illo, deferetur munus Domini exercituum a populo divulso & dilacerato, & populo terribili, post quem non fuit alius, & a gente expectante, expectante & conculcata, cujus diriperunt flumina terram ejus; ad locum nominis Domini exercituum, montem Sion.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 Et relinquentur simul auidus montium, & bestis terre : & astate perpetua erunt super eum volucres, & omnes bestie terre super illum hymbabunt. In tempore illo, deferetur munus Domini exercituum a populo divulso & dilacerato, & populo terribili, post quem non fuit alius, & a gente expectante, expectante & conculcata, cujus diriperunt flumina terram ejus; ad locum nominis Domini exercituum, montem Sion.

um inivit Dominus exercituum cootra Ægyptum

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 * تَعْلَمُ جَعْفُ * جَسْرًا جَدِيدًا * بِقُوَّةِ حَسْمَا * بِزُخْرِ لَوْنِيَةِ حَكْمَتِهِ لَمَّا هُوَ مَكُونُ 6
 7 * سَمَاءُ * بِزُخْرِ حَكْمَتِهِ لَوْنِيَةِ * قَاتِلُ مَهْمُودًا هُوَ * تَعْلَمُ قَاتِلُ مَهْمُودًا حَكْمَتُهُ سَمَاءُ 7
 * حَقْدُ مَدِينَتُهُ مَحْمَدًا جَعْدًا * بِسَلَا جُنَيْهِ مَدِينَتُهُ * حَقْدُ مَدِينَتِهِ * بِسَلَا * بِقُوَّةِ 8
 * سَمَاءُ * لَمَّا هُوَ مَكُونُ * لَمَّا هُوَ مَكُونُ * بِقُوَّةِ حَكْمَتِهِ لَمَّا هُوَ مَكُونُ * بِقُوَّةِ 9

Et relinquuntur ambo volucri montium & bestis terrae : & congregabuntur aduersus eum volucre & omnes bestiae terrae indignabuntur in eum. Eodem illo die afferet munera Domino fortissimo populus intorrens & evulsus, populus à quo fortitudo procul distat, populus fecundus & concultatus; cujus terram diriperunt flumina; ad locum nominis Domini fortissimi, ad montem Sionis.

* مَقَالِي * * مَقَالِي * * مَقَالِي * * مَقَالِي * * مَقَالِي *

CAP. XIX.

Omnia Aegypti.

1 * هَا رَبُّ جَالِسٌ عَلَى كُرْسِيِّ مَقَالِي * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * 1
 2 * جَعْفُ مَدِينَتِهِ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * 2
 3 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 3
 4 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 4
 5 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 5
 6 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 6
 7 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 7
 8 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 8
 9 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 9
 10 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 10
 11 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 11
 12 * حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ حَقْدُ 12

Ecce Dominus confectus furus est nubes veritatis, & ingressurus Aegyptum : tunc contremiscent idola Aegypti à conspectu ejus, & cor Aegypti contabescet in praecordis ejus. Concitabo Aegyptium aduersus Aegyptium, pugnabitque alter in alterum, & quilibet in locum suum, urbs aduersus urbem, & regnum aduersus regnum. Excidentur spiritus Aegyptii in praecordis ejus, & consilium ejus iminegam, consulentque idola & magos, hariolos ac divinos. Tradam Aegyptios in manum dominorum crudelium, & rex immanis dominabitur in eos, ait Dominus fortissimus. Deficient aquae à mari, & flumen destruetur & arefcet. Deficient flumina & exhaurientur, & destruentur amnes ingentes, arundo, scirpus, ac juncus arefcet. Demum aqua que super flumina est & ad ostium fluminis, & qui quid factum erit ad ripam fluminis, excidebitur, tunderique ita ut minimè inveniantur. Et stebunt piscatores, & in lectu veniatur qui hamos injiciunt in flumen; quique retia pandunt super aquas, agnitudine laborabunt. Pudescunt opifices lini, qui pedunt & texunt ad laticiam : Et humilia buntur omnes qui steterant conficiunt ad opum humanum. Desuperunt magnates Saan, sapientes illi qui per Pharaonis consilia dabant insana : quomodo diceris Pharaonis, Sapientes flumens, & filii regum piscatores? Ubiana sunt sapientes tui? declarent jam tibi, & sciant quid statuerit Dominus potentissimus de Aegypto.

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

6 * وَيُرْكَهَا لِطَيُورِ السَّمَاءِ وَوُجُوهِ الْأَرْضِ * وَيَجْمَعُ عَلَيْهِمْ طَيُورِ السَّمَاءِ * وَكُلُّ وَجُوهِ الْأَرْضِ بَانِي 6
 7 * عَلَيْهِ * فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ يَلْمِزُ الْكَلْبُوسَ مِنَ سَعَبِ كَرُونَ وَصَيْعِي * مِنَ سَعَبِ عَظِيمٍ * 7
 * مِنْدُ الْآنَ وَالْيَوْمِ الْأَلَمِ * الْأَمْرُ الْعَيْبِ مَرْجُوهٌ * وَالْمُدَّاسَةُ * الَّتِي هِيَ فِي بَاحِيهِ لَمْ يَكُنْ كَوْرَهَا فِي الْمَوْضِعِ 8
 * حَيْثُ اسْمُ رَبِّ الْكَلْبُوسِ دَعِيَ * جَبَلِ صَهْيُونَ * 9

Et relinquunt eos volucribus caeli & bestis in terra : & congregabuntur super eos volucri caeli, omnesque bestiae terrae venient super eos. Tunc temporis apparerunt oblatus Domino exercituum à populo aramulio & affilio, à populo magno, & tunc & in perpetuum & ne insperata & concitata, existente ad istum fluminis regionis fuit in loco ubi Dominus exercituum invocatum est, nomen montis Sionis.

CAP. XIX.

Revelatio nona.

1 * هَا الرَّبُّ جَالِسٌ عَلَى كُرْسِيِّ مَقَالِي * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * وَنُحْبَلُ * 1
 2 * وَجَعْفُ * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 2
 3 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 3
 4 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 4
 5 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 5
 6 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 6
 7 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 7
 8 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 8
 9 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 9
 10 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 10
 11 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 11
 12 * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * وَفَلَوْهِي * 12

PARABEIA DE AEGYPTO. Ecce Dominus insidens tui leui, descendens in Aegyptum, & commouebit opus manuum Aegypti à conspectu ejus, & euertet eorum cultusque in ipsis. Et in uentus Aegypti in Aegyptios, & oppugnabit quosque fratrem suum, & quosque proximum suum, infususque pedes eorum arborum & lex eorum legem. Et in habitus spiritus Aegyptiorum intra ipsos, & intratum faciem consilium eorum, consulentque deos suos, & idola sua, & astrololum suum & terra, & diuinos, & aramulum suum. Tradamque Aegyptum in manus quorundam dominorum crudelium in eos; sic dicit Dominus exercituum. Et uentus Aegyptii aquam que est prope mare, siquidem flumina desiccat & arefcet. Deficientque flumina & rami fluminis, arefcet omnis aquae congregies, omne arborum diuinitum, cacti, & herba uirens; Quaequid denique in eis flumini est, & quaequid statum est ad oras fluminis, arefcet uita perniciter. Et suscipiant piscatores, & gement omnes qui rete proficiunt in flumen, & qui bannum proficiunt, piscatores inquam ueniunt. Et pudor occupabit eos qui faciunt limum pexum, & qui faciunt sarcum am, horum inquam opifices in doloce resfabuntur. Et omnes qui sporas faciunt, & conuoluntur, festaque labore conficiunt : Principes Saan prouidentes regni consilium, euentum subit, & insanium fiet consilium eorum. Quomodo distulit rex, Nos sumus filii prudentium, filii regum qui fuerunt ab initio? ubi nunc sumus sapientes isti? incedit jam tibi, dicantque quid decreuerit Dominus exercituum de Aegypto.

كَلْبُوسِ عَلَى مِصْرَ * G

טערה: כ

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

fecerit errare, & N. ph. principes sunt decipit, Soban principes sunt Infatuati
טערה שרי נפאן ודעש את
שור תריבא אגולו אגיוטום
מציבין פנת שבטיה: יהוה מסב בקרבה
רוח עועים ודעש את מצרים בכל מעשהו
כחערת שבור בקיאו: ולא יהיה למצרים מעשה
אשר ישערה ראשונב כפה אבטון: ביום ההוא יהיה
מצרים כנשים ודעש את מצרימ: ביום ההוא יהיה
אשר הוא מנפך עריו: ויהיה צבאות יהוה
אדמת יהודה למצרים לחנוף: לחנוף יהוה צבאות אשר
אחיהו יפחד מפני עת יהוה צבאות אשר
הוא יושף עריו: ביום ההוא יושף חשב
שרים מצרים מרקות שפת בנען ושבועות
אמי דיער: Hæes civitas: exercitum DOMINI UM per
ליחיה: צבאות עיר החרם יאמר לחת:
אשר יתיר החרם ביום ההוא יהיה:
אשר יתיר החרם ביום ההוא יהיה:
אשר יתיר החרם ביום ההוא יהיה:

Stulti facti sunt principes Taneos, emarcuerunt principes Memphicos, deciperunt principes Egyptum, angulum populorum egypti, Dominus miscuit in medio ejus spiritum turpinitis: & errare fecerunt Egyptum in omni opere suo, sicut errat ebrius & vomens. Et non erit Egypto opus, quod faciat caput & caudam, incurvantem & refrangentem. In die illa erit Egyptus quasi mulieres, & stupcebunt, & timebunt à facie commotionis manus Dñi exercituum, quam ipse movebit super eam. Et erit terra Juda Egypto in pavore: omnis qui illi fuerit recordat, pavebit à facie consilii Domini exercituum, & ipse cogitavit super eam. In die illa erunt quinque civitates in terra Egypti, loquentes lingua Chanaan, & jurantes p Dñm exercituum: Civitas Solis vocabitur una. In die illa erit altare Dñi in medio terræ Egypti, & titulus Dñi juxta terminum ejus erit in signum, & in testimonium Dño exercituum in terra Egypti, clamabunt enim ad Dominum à facie tribulantis, & mittet eis salvatorem & propugnatorem, qui liberet eos. Et cognoscat Dominus ab Egypto, & cognoscent Egypti Dominum in die illa, & colent eum in hostiis & in muneribus: & vota vovebunt Domino, & solvent. Et percussit Dominus Egyptum plagâ, & sanabit eam, & revertentur ad Dominum, & placabitur eis, & factus erit in illa erit via de Egypto in Assyrios, & intrabit Assyrius Egyptum, & Egyptus in Assyrios, & fervient Egypti pñ Affur. In die illa erit Israel tertius Egypto & Assyrio: benedictio in medio terræ. Cui benedixit Dominus exercituum, dicens: Benedictus populus meus Egypt, & opus manuum mearum Assyrio: hæreditas autem mea Israel.

Defecerunt principes Taneos, & exaltati sunt principes Memphicos: & decipient Egyptum per tribus. Dominus enim miscuit in eis spiritum seductionis: & seduxerunt Egyptum in omnibus operibus suis, sicut errat ebrius, & vomens simul. Et non erit Egypti opus, quod faciat caput, & caudam, & principium, & refrangentem. Die autem illa erunt Egypti, quasi mulieres, in timore, & tremore: & facie maris Domini Sabaoth, quam ipse immittet eis. Et erit terra Judæ egypto in terrore. Quicunque nominaverit eam ipsi: timebunt propter consilium quod dedit benedixit Dominus super ipsam. Die illa erunt quinque civitates in Egypto loquentes lingua Chanaan, & jurantes in nomine Domini Sabaoth. Civitas (h) Solis vocabitur una civitas. Die illa erit altare Domino in regione Egyptiorum: & titulus ad terminum ejus Dominus. Et erit in signum in scutum Domino in regione Egypti. Propter clamabunt ad Dominum propter tribulationes eas: & mittet eis hominem, qui salvabit eas: judicatus salubritatis. Et notus erit Dominus in Assyriis: & cognoscent Assyrii Dominum in die illa, & facient sacrificia, & vovebunt vota Domino, & reddent. Et percussit Dominus Egyptum plagâ, & sanabit eam sanatione. Et conversentur ad Dominum: & exaudiet eos, & sanabit eos sanatione. Die illa erit via ab Egypto ad Assyrios: & intrabit Assyrius in Egyptum: & revertentur Assyrii ad Assyrios: & habitabit Assyrii in Assyriis. Die illa erit Israel tertius in Assyria, & in Assyria habitabit Israel. Quando bñdixit Dominus Sabaoth, dicens: Benedictus populus meus qui in Egypto, & qui in Assyriis, & hæreditas mea Israel.

CAP. XX.

KEB. x.

CAP. XX.

IN anno, quo ingressus est Tharchan in Azotum, cum misisset eum Sargon rex Assyriorum, & pugnasset contra Azotum, & cepisset eam.

IN anno, quo ingressus est Tharchan in Azotum, cum misisset eum Sargon rex Assyriorum, & pugnasset contra Azotum, & cepisset eam.

IN anno, quo ingressus est Tharchan in Azotum, cum misisset eum Sargon rex Assyriorum, & pugnasset contra Azotum, & cepisset eam.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Infipientes facti sunt principes Taneos, erraverunt viii Memphicos: decipiant Egyptus principes provincialium ejus. Dominus immisit in eos spiritum erroris, & errare fecerunt Egyptios in omnibus operibus suis: sicut errat ebrius, & provolvitur in vomitu suo. Et non erit Egyptus rex qui regnet, nec princeps nec fatrapa, nec prefectus, nec dominator. In tempore illo erunt Egypti infirmi siculæ mulieres, & contremiscent, & conterentur à facie elevationis potentie Domini exercituum, quam ipse levabit super eos. Et erit terra domus Judæ Egypto in pavore: in omnis qui recordatus fuerit illius, contremiscent à facie consilii Domini exercituum, quod ipse consulit contra eos. In tempore illo erunt quinque civitates in terra Egypti, loquentes lingua Chanaan, & jurantes in nomine Domini exercituum. Civitas domus Solis, que destruenda est, dicetur una ex eis. In tempore illo erit altare præparatum coram Domino in medio terræ Egypti, & titulus in latere terminus ejus coram Domino. Et erit in signum, & in teflem coram Domino exercituum in terra Egypti: quando oraverint coram Domino à facie eorum qui tribulant eos, & mittet eis salvatorem & judicem, & liberabit eos. Et revelabitur potentia Domini ut benediciat Assyriis, & scient Egypti timere à facie Domini in tempore illo, & colent in hostiis sanctificatis, & in oblationibus, & vovebunt vota coram Domino, & solvent. Et percussit Dominus Egyptos percussione: & sanabit eos, & convertentur ad cultum Domini, & suscipiet orationes eorum, & sanabit eos. In tempore illo erit via tria de Egypto in Assyriam: & pugnabit Assyrii contra Egyptios, & Egyptii contra Assyrios, & fervient Egypti Assyriis. Intempore illo, erit Israel tertius Egypti & Assyriis: benedictio in medio terræ. Cui benedixit Dominus exercituum, dicens: Benedictus populus meus quem eduxi de Egypto: & qui peccaverunt coram me, transivissent eos feci in Assyriam: & quando converti sunt, vocavi Iherusalem populum meum, & hæreditas mea Israel.

IN anno, quo ingressus est Tharchan in Azotum, cum misisset eum Sargon rex Assyrii: & pugnasset contra Azotum, & subjecit eam.

IN anno, quo ingressus est Tharchan in Azotum, cum misisset eum Sargon rex Assyrii: & pugnasset contra Azotum, & subjecit eam.

IN anno, quo ingressus est Tharchan in Azotum, cum misisset eum Sargon rex Assyrii: & pugnasset contra Azotum, & subjecit eam.

IN anno, quo ingressus est Tharchan in Azotum, cum misisset eum Sargon rex Assyrii: & pugnasset contra Azotum, & subjecit eam.

IN anno, quo ingressus est Tharchan in Azotum, cum misisset eum Sargon rex Assyrii: & pugnasset contra Azotum, & subjecit eam.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 * **عَلِمَهُ وَذَرَفْتَا رُجْحَ بِلَاوَيْدِهِ وَتَحَنَّنَ وَتَقَهَّقَ** . ٥٠ **وَأَحْبَبَهُ حَقْرُؤُنَا حَرَمْنَا بِهَمْزَاتِهِ** .
 14 * **حَدَّنَا بِجَلْدِي صَدَّقْتَهُ وَهَسَّ أَحْبَبْنَا** . ٥١ **وَأَحْبَبَهُ حَقْرُؤُنَا حَقْلَهُ حَقْرُهُ** . ٥٢ **أَسْبَأ** .
 15 **بُرْجَا وَهَسَّ حَادِيَهُ** . * **وَأَلْبَسْتَهُ حَقْرُؤُنَا حَرَا وَتَحَبَّبَ زَيْبُهُ هَسْنَا : هَسْنَا حَادِيَهُ** .
 16 **هَسْبُهُ** . * **صَمَّحَدَا أَسْ** . ٥٣ **بِأَسْتَهُ حَقْرُؤُنَا أَسْبُ لَعْنَةُ هَسْرَا وَهَسَدَا ؟ بِأَسْتَهُ** .
 17 **بَحْنُنَا سَحْنُنَا ؟ بَحْنُنَا حَادِيَهُ** . * **أَسْلُو أَسْلُو أَسْلُو أَسْلُو أَسْلُو أَسْلُو أَسْلُو أَسْلُو** .
 18 **بِأَسْتَهُ حَادِيَهُ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** .
 19 **هَسْتُمْ حَقْرُؤُنَا سَحْنُنَا** . **أَسْرَا كَلَامُهُ** . **أَسْرَا كَلَامُهُ** . * **صَمَّحَدَا أَسْ** . ٥٤ **بِأَسْتَهُ حَادِيَهُ** .
 20 **حَقْرُؤُنَا سَحْنُنَا حَادِيَهُ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** .
 21 **مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . * **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** .
 22 **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . * **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** .
 23 **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . * **صَمَّحَدَا أَسْ** . ٥٥ **بِأَسْتَهُ حَادِيَهُ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** .
 24 **صَمَّحَدَا أَسْ** . ٥٦ **بِأَسْتَهُ حَادِيَهُ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** .
 25 **أَسْبَأ** . * **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** . **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** .
 * **حَقْرُؤُنَا** * **بِحَمْدِ مَهْرٍ زَائِحَةٍ** .

Infanterum magnates Saan, exulerunt se mag- 13
 nates Mophis, & errare fecerunt Egyptum 14
 per angulos tributum ejus. Dominus miscuit
 in occiduo ejus spiritum errantium, & errare 15
 fecit Egyptum in cunctis operibus suis, sicut
 obrerat ebrius in vomitu suo: Nec erit 16
 Egyptio vir qui faciat caput vel caudam,
 caudam vel caput. In illo erit Egyptus 17
 similis mulieribus, timebit sicutum ac trepidabit
 ob elationem manus Domini potentissimi,
 quam elaturus est adversus eum. 18
 Eritque terra Judæ Egyptio formidini, ita 19
 ut quoties aliquis mentionem ejus fecerit
 apud ipsum, exhorretur; propter consilium
 Domini potentissimi, quod de se statuit. In 20
 illo die erunt urbes quinque in terra Egyp-
 ti loquentes linguam Chananzam, & jurantes
 per Dominum potentem: & harum una
 vocabitur Heres. In illo illo erit arc 21
 Domino potenti in medio terræ Egypti, & 22
 flatus Domino factus limites ejus: Eritque
 in signum & testimonium Domino potenti
 in terra Egypti. Clamabit enim ad Domi-
 num causâ opprimentis, mittetque eis ser-
 vatorem & judicem, & eripiet eos. 23
 nocetque Dominus Egyptio, & cognoscent
 Egyptii Dominum in illo, offerentque
 victimas et similaginem, vovebunt vora Do-
 mino, et excolent. Itaque Dominus Egyp-
 tios plagâ percutiet, tum sanabit eos: 24
 conventur ad Dominum, et exaudiet eos, et
 sanabit eos. In die illo erit femita ex 25
 Egypto in Assyriam, & ex Assyria in Egyp-
 tum; & ingredietur Assyrius Egyptum, &
 & Egyptius Assyriam, & colent Egyptii
 Assyrios. In illo die Israel natus est tribus, 26
 erit benedictio tam Egyptiis quam Assyr-
 iis in medio terræ: Quoniam ipsi benedi-
 xit Dominus omnipotens, & ait; Benedi-
 ctus populus meus qui est in Egypto, & opus
 manuum mearum quod est in Assyria, & hereditas
 mea Israel.

CAP. XX.

1 Anno quo venit Tharthan in Afsod, cum 1
 misisset eum Sargon rex Assyrie, oppugnavit
 Afsod, & cepisset eam;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * **فَمَاتَ رُؤَسَاءُ صَاعِنَ وَارْتَبَعَتْ رُؤَسَاءُ مَعَى وَيَصَلُّونَ مِصْرَ بِمَقَابِلِهَا** * **لَآنَ الرَّبِّ مَرِحَ لَهُمْ رُوحَ**
 14 **الصَّلَاةِ وَآوَلَّ مِصْرَ بِكُلِّ أَعْمَالِهِمْ كَمَا يَصَلُّ السُّكْرَانُ وَكَأَكْرَافٍ مَعًا وَلَا يَكُونُ لِلْمِصْرِيِّينَ**
 15 **عَمَلٌ الَّذِي يَصْنَعُ رَأْسًا وَدُبَابًا بَدَلًا وَعَايَةً** * **فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ تَصِيرُ الْمِصْرِيُّونَ مِثْلَ النَّسَاءِ فِي حَرْفٍ**
 16 **وَرِعَاءٍ مِنْ وَجْهِ يَدِ رَبِّ أَكْيَدِيسَ الَّتِي يَصْنَعُهَا عَلَيْهِمْ وَكَأَنَّ بَدَنَ الْيَهُودِ لِلْمِصْرِيِّينَ كَحَوْفِهِ** *
 17 **وَكُلٌّ مِنْ يَسْمِيهَا لَهُمْ يَكْفَوْنَ لِأَجْلِ الْبَرِّي الَّذِي رَوَاهُ الرَّبُّ عَلَيْهِمَا** * **فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ تَكُونُ حَسْبُ**
 18 **مَدِينِ مِصْرَ تَدَكُّمُ بِاللِّسَانِ الْكِعْبَانِي وَكَلْفُ بِأَسْمِ الرَّبِّ مَدِينُهُ عَيْنُ سَمَسٍ تَدْعِي مَدِينَهُ**
 19 **وَإِحْدَاهُ** * **فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ يَكُونُ مَدْحُ الرَّبِّ فِي كَوْنِ الْمِصْرِيِّينَ وَيَصْبَهُ عَمَلُ حَادِيَهُ الرَّبِّ** *
 20 **وَيَكُونُ عَلَامُهُ إِلَى الذَّهْرِ الرَّبِّ فِي كَوْنِ مِصْرَ لَا مَهْرَ يَصْرُحُونَ إِلَى الرَّبِّ لِأَجْلِ كَرَمِهِمْ وَبِرْسَلِ**
 21 **لَهُمُ الرَّبِّ إِسْمَانًا الَّذِي يَخْلِصُهُمْ حَاكِمًا يَخْلِصُهُمْ وَيَكُونُ الرَّبُّ مَعْرُوفًا لِلْمِصْرِيِّينَ وَيَعْرِفُونَ**
 22 **الْمِصْرِيِّونَ الرَّبَّ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ وَيَصْنَعُونَ ذِبَابِيَّ وَيَكُونُونَ مَدْرُورًا لِلرَّبِّ وَيُوقُونَ وَيَصْرَبُ الرَّبُّ**
 23 **الْمِصْرِيِّينَ صَرِيحًا عَظِيمًا وَيَسْلَمُهُمْ بِسَعَابَةٍ وَيَجْعَلُونَ إِلَى الرَّبِّ وَيَسْكَبُ لَهُمْ** * **فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ تَكُونُ**
 24 **طَرِيقٌ مِنْ مِصْرَ إِلَى الْمُؤَصِّلِينَ وَيَنْصَلُّ الْمُؤَصِّلُونَ إِلَى مِصْرَ وَالْمِصْرِيُّونَ يَكْتَبُونَ إِلَى**
 25 **الْمُؤَصِّلِينَ وَيَسْعَدُ الْمِصْرِيُّونَ لِلْمُؤَصِّلِينَ** * **فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ يَكُونُ إِسْرَائِيلُ نَالِيًا فِي الْمُؤَصِّلِينَ**
 26 **وَفِي الْمِصْرِيِّينَ مَبَارَكٌ فِي الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكَهَا رَبُّ أَكْيَدِيسَ فَإِيَادًا مَبَارَكٌ سَعِي الَّذِي مِصْرَ**
 27 **وَالَّذِي فِي الْمُؤَصِّلِينَ وَمَبَارَكٌ إِسْرَائِيلُ** *
 * **الْعَصَلُ الْعَسْرُونَ** * **الْوَحْيُ الْعَاشِرُ** *

Defecerunt principes Saan, amati sunt 13
 principes Mtophos, & sedentes Egyptum
 cum nationibus ejus. Non Dominus mi- 14
 scuit eis spiritum errantium, qui errare fecit
 Egyptum in omnibus operibus suis quem- 15
 admodum errat ebrius, adeo; sagcissimi
 quomque: Nec erit Egyptus illam opus 16
 faciens caput aut caudam, principium aut
 finem. Eo die erunt Egyptii sicut mul- 17
 ieres in timore & formidine, pueri
 Domini excolunt quam impossitius
 est. Et patia fuerunt via formida- 18
 bilis redderet Egyptiis, ut quoties aliquis
 nominaretur eam apud ipsos, exhorretent
 propter consilium quod decrevit Dominus
 adversus eam. Eo die erunt ubi quinque 19
 in Egypto loquentes idioma Chananzam,
 & jurantes per Dominum potentem: & una
 vocabitur Tharthan. In illo illo erit arc 20
 Domino potenti in medio terræ Egypti, & 21
 flatus Domino factus limites ejus: Eritque
 in signum & testimonium Domino potenti
 in terra Egypti. Clamabit enim ad Domi- 22
 num causâ opprimentis, mittetque eis ser-
 vatorem & judicem, & eripiet illos. 23
 nocetque Dominus Egyptio, & ingredietur
 Assyrius Egyptum, & Egyptii ab- 24
 ient ad Assyrios, & colent Egyptii
 Assyrios. Eo die erit Israel servus inter 25
 Assyrios & Egyptios, Benedictus in ter-
 ra, cui benedixit Dominus exercituum,
 dicens, Benedictus populus meus qui est
 in Egypto, & qui est inter Assyrios, &
 hereditas mea Israel.

CAP. XX.

Revelatio decima, 1
 Anno quo ingressus est Tathan in Af- 2
 dodem (quum scilicet missus ab A-
 ytharege Assyriarum, oppugnavisset Afsod-
 dem & cepisset eam) 3
 * **فِي السَّنَةِ الَّتِي دَخَلَ فِيهَا طَارْتَانَ إِلَى أَسْفُودَ** * **حَمِينَ أَرْسَلَ مِنْ قِبَلِ أَرْنَا مَلِكِ الْمُؤَصِّلِينَ**
 4 **وَجَارَ أَسْفُودَ وَآحْدَاهَا** *

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * قات حرمنا هو . ذكلا مدبر حس يعبر بحرا حر اذبح و ذبح ذن . ابا هب
 2 هجر جح سرتب . هههسب جح تي كيب . هذبح اذبحنا . هذبح ذنيل هسعب . * هذبح
 3 مدبر . اذبحنا اذبحنا حجب . يعبر ذنيل هسعب . هذبحنا يههه اذبحنا
 4 اذبحنا هسعب . لا ذبحنا هههه . * هذبحنا يههه ذنيل . هذبحنا يههه .
 5 هذبحنا يههه . هذبحنا هههه ذنيل هسعب . هذبحنا يههه ذنيل .
 6 * هذبحنا يههه . هذبحنا هههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل .
 7 * هذبحنا يههه . هذبحنا هههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل .
 8 * هذبحنا يههه . هذبحنا هههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل .
 9 * هذبحنا يههه . هذبحنا هههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل .
 10 * هذبحنا يههه . هذبحنا هههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل . هذبحنا يههه ذنيل .

Eodem illo tempore locutus est Dominus per Efaïam prophetam Amos filium, dixitque ad eum; Abi, depone cilicium de lumbis tuis, & calceos tuos de pedibus tuis: felicitate sic, & incesit nudus & discalceatus. Tum dixit Dominus, Quemadmodum incesit servus meus Efaïa nudus & discalceatus, ita fient signa & portenta tibus anois super Egyptum & super Cus. Sic abducat rex Assyria captivitatem Egypti, & captivitatem Cus, juvenes ac senes nudos & discalceatos, & detegeatur turpitudine Egypti: Et frangatur ac pudore afficiatur à Cus fiducia sua, & ab Egypto gloria sua. Et dicit incola hujus inluz eo die, Hicinc est status fiducia nostra ad quam confugeramus ut haberemus præfidium, & evaderemus à rege Assyria? nos igitur quomodo salvamur?

CAP. XXI.

Onus deserti maris.

Non fecus ac nimbus ab Austro advolans à deserto, & veniens è terra longinqua; Spectrum atrox apparuit nobis: tyrannicus opprimens, & prædo divipiens. Ascende Ilam & montes Mediz, & omnes genitus ejus celsare faciam. Iccirco repletum est dorsum meum tremore, & corripueunt me caligines quasi caligines parurientes: contremisco quò minus audiam, et contorbor quò minus videam. Errat cor meum, caligines me tereunt, & pulchritudines mihi gratissimas vertunt mihi in pavorem. Parate incesas, speculatores, editæ et bibite, Surgite magne, ungitæ clypeos: Nam ita dixit mihi Dominus, Vade, constitue speculatorem qui quod viderit indicet. Cum itaque videret quitatum duorum equitum, unius afflicterius camelo infidentis; & cumque diu auditum invidisset, Clamavit speculator in auribus meis, ac dixit; Ego domine, consistam jugiter per diem, et in excubiis meis perstabo coris noctibus. Interea ecce venit unus ex inquitantibus illis equitibus, et respondens dixit; Cecidit, cecidit Babel, et omnes dii ejus sculptiles contracti sunt humi, propter perniciam mellis et propter perniciam aræ. Quod audivi à Domino Deo Israelis, nuntiavi vobis.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * حديد تكلم الرب مع اسعيا بن عاموص قايلا امص وانبع عن حفوك مساكك * وصل
 2 نعليك عن قدميك * واصدع هكذذا امص عربيا وحافيا * وقال الرب * على كفو ما مصي فتاي
 3 اسعيا عربيا وحافيا * ثلاثة سنين تكدون علامات وايات للمصريين والحبش * لان هكذذا يسوف
 4 ملك الموصلين سبي مصر وسبان اكبس ومساكلهم * عراه وحفاه كاسمين فصيحه مصر *
 5 ويكرزون ويعلمون المصريون بالحبش التي كاتب المصريون مدوكيس عليهم * لا هم كانوا لهم
 6 مجددا * ويعول السكان في هان الكريين في ذلك اليوم * هوذا نحن كنا متوكيس ان نلكحي
 7 اليهم للعوبه * الذين لم يستطعوا ان يخلصوا من ملك الموصلين * وكيف نحن نخلص
 8 * الفصل الحادي والعشرون * الرعي الحادي عشر * وهو الاحكام العاسر *

Et Inquam tempore allocutus est Dominus Efaïam filium Amos, dicens; Vade, ecce faccum tuum de lumbis tuis, et solas tuos solus de pedibus tuis: & hoc modo faciantur signa & discalceatus. Tum dixit Dominus, Quemadmodum incesit puer meus Efaïa nudus & discalceatus, ita tibus annis erunt signa & prodigia in Egyptis & in Assyriis. Hoc enim pacto abducat rex Assyriam captivum Egypti, & juvenes ac senes nudos & discalceatos, & detegatur turpitudine captivitatis. Ita prodigalia superabundant in Egyptis ab Assyriis quibus facti erant captivi, quippe qui gloriantur esse aquod ipsos. Et dicit inquitantibus in hac insula eo die, Ecce nos confabulamur fore ut præ auxilio confugeremus ad illos qui nequeunt liberare se à rege Assyriam, quemadmodum ergo nos evademus?

CAP. XXI.

Revelatio undecima.

Textus decimus.

Propheta de incolis deserti quod est I mari proximum. Cui turbo de deserto, permeans à deserto, veniens è terra, visum formidabile ac prædum nuntiatur mihi: Rebella rebellat, et perfidus perfidè agit in gentem Abusæ. (I. Elamitas) partem Persarum ad me venient: jamrevocabo & meipsum consolabor. Hac de re & implerè est aurium meum dissolutione, & occupaverunt me tormina quasi parurientes: adeo opprimor ut non audiam, adeo trepido us non videam. Animus meus eras, scelus me debilitat, & anima mea suprema terrare percellitur. Sternit manus, editæ, bibite: surgite O præteper, præpate clypeos. Hoc enim dixit mihi Dominus; Adspice, statu tibi exploratorem; & quod videris, annuntia. Et vidi duos equites infidentes, unum insidentem asino, alterum insidentem camelo, unum milita audis digna narrarem. Vocæ etiam & strum ad exploratorem Domini: & dixit, Sisti insidens per dies aliquot, & super capra steti ego tota nocte. Et stanti & adventi eques unus ex his duobus, qui respondit ac dixit, Corruit Babel illa magna, & omnia ipsius idola & manufacta ipsius comminuta sunt in terram usque. Audite O religiozi & dolentes, tunc audite: quod audivi à Domino excelsitum, Deo Israelis, annuntio vobis.

שְׁעִירָה: כב

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Verſio V U L G.

Cum Tranſlatione LATINA.

LAT.

11 TO 'OPAMA TH'S 'IAOTMAI'AZ. VISIO IDU'IMÆ. 11

nocte de quid Custos : Sehir de clamant me ad : Dumah Onus
 משא דומיה אלו קרה משעיר שחר מה מלילה
 : nox etiam & mane Venit : custos Dixit : nocte de quid custos
 שמר מה מלילה : אמר שחר אחר בקר ובכ לילה
 falso In : Harab In Onus : venite revertimini , quærite quæriti si
 אם תבשונו עמו שבו אחיו : משא בערב ביתר
 Dedanum femite , morabimini Harsh In
 בערב חילוני ארחור דרנים : לקראו צמא
 : vnguem prævenite ejus pane cum Temah tertæ habitatores , aquæ venite
 יהיו מים ישובי ארצומא בלחמו קרמו נדו
 : regni gladii facibus à , evægi sunt gladiorum facibus à Quoniam
 כי מפני חרובך נדדו מפני חרב נטושה
 sic Quia : prælii gravitatis facibus à & , extenti arcus facibus à &
 ומפני קשת דרוכה ומפני כבד מלחמה : בילה
 : et furtet & , mercenarii animi ficuti , poms adha In : me ad Dominum dixit
 אמר ארני אלו פער שנה בשנו שלד ובלד
 filiorum fortium arcus maneri residuum Et . cedat gloria omnis
 כל כבוד קדד : ושאר מספר קשה פורו בני
 est locutus Israel Deus DOMINUS nam : imminuentur Cedat
 קדד ומשנו כי יהיה אלהי ישראל דבר :

11 Onus Duma ad me clamat ex
 12 Seir ; Custos, quid de nocte ?
 13 Custos ; Venit manè & nox : si
 14 quæritis, quærite : converti-
 15 mini, venite. Onus in Ara-
 16 bia. In falu ad vesperam dor-
 17 niens, in femis Dedanum.
 18 Occurrentes sicuti fete a-
 19 quam, qui habitatis terram Aus-
 20 tri, cum panibus occurrere sug-
 21 fugerunt. A facie enim gladii sui
 22 fugerunt, à facie arcus exten-
 23 ti, à facie gravis prælii: Quoniam
 24 hæc dicit Dominus ad me; Ad-
 25 huc in uno aono, quasi in uno
 26 mercenarii, & auferetur omnis
 27 gloria Cedar. Et reliquæ nu-
 28 meri sagittariorum fortium de
 29 filii Cedar imminentur : Do-
 30 minus enim Deus Israel locu-
 31 tus est.

11 Ad me (d) voca de Seir, Custo-
 12 die propugnaculis. Custodis mane
 13 ne, & nocte. Si quæsit, quæ-
 14 re, & apud me (e) habita, in
 15 salu vesperæ dormies, aut in via
 16 Dedan. In occursum sicuti a-
 17 quam fruges oi' evocantes in præ-
 18 one Theman, & panes obvium ser-
 19 ve fugientibus, & propter multitu-
 20 dinem occursum, & propter sur-
 21 bem extensum, & propter multu-
 22 tudinum gladii, & propter multu-
 23 tudinem arcuum intuentium, &
 24 propter multitudinem eorum, qui
 25 ceciderunt in bello. Quia sic di-
 26 xit m. h. Dominus ; Adhuc annus
 27 unus, quasi annus mercenarii, de-
 28 ficiet gloria filiorum Cedar. Et
 29 reliquæ numerus fortium filio-
 30 rum Cedar erit succum : quia Do-
 31 minus Deus Israel locutus est.

C A P. XXII. כב

tu omnis ascendit quia, nunc tibi Quid : visionis vallis Onus
 משא ארני מה לך צמא כירעליר בלך
 : leta civitas, tumultuans urbs, plena Tamulatioibus ; tecta in
 לננות : קשתות מלאה עיר הומיה קרה עליה
 : bello mortui neque ; gladio interfecti non tui Interfecti
 חלליו לא חלל-ה הרב ולא מחו מלחמה
 Omnes : sunt ligati ana ab : simul fuisse vngari tui gubernantes Cuncti
 כד-קשתות נדדו יחדו מן קשתות ארני כד
 : dixi Propterea fugerant longè à , pariter sunt vincti non inventi
 משא ארני יהוה מרחוק ברחו : על-כן אמרתי
 super me consolari festinetis : ne : fletu In me amari fletu, me à Reflicti
 שבע מני אמרר כדני אל-חצוצר לחנני על
 : conculationis & , conatitiois dies Quia : mei populi filiz vngant
 שר ברעמי : ביום מהומה וכבושה
 : visionis Valle in exercituum D'OMINO Domino propugnaculis &
 ומבוכה ארני יהוה צמא פני חיון
 : Halam Et : montem ad clamor & , parietem exparientis
 מן קרבן קר ושוט אר-הרה : ועלם
 : a stern de cultris Chi' : & , equitum hominis curru In pharetram tuis
 נשא אשפרה פרבך ארם פרשתי וקר ערה מני
 : equites & , curra : sunt repleta munus vallium celsis , fuit Et
 יהוה מבחר עמקו מלאו רבך והפרשתי
 : operimentum dilexerunt Et : fortium vngas : fignarum parietis
 שר שור השעירה : וכל את מסך
 : sylvæ domus armatorum ad illa die In respexit & ; Jebudah
 יהודה וחבש פנים יהוא אל נשק ביתר היערי
 : sunt multiplicatæ quia ; vidit David civitatis scissuras Et
 ועת בקיע ער-דור ראותם רבנו
 : Et : inferioris pifcinæ aquas congregavit &
 ותקבצו ארמי הפרכה התחחנה : ואת
 : munimentum ad domos destruxit & , numeratis Jerusalem domos
 בתי ירושלם ספרים ותחצו הפחים לבצר
 : murum
 : החומה :

1 Onus vallis Visionis. Quid-
 2 nam quoque tibi est, quia ascen-
 3 dit à & tu omnis in tecta ?
 4 Clamoris plena, urbs freques,
 5 civitas exultans, interfecti tui,
 6 non interfecti gladio, nec mor-
 7 tui in bello. Cuncti principes
 8 tui fuerunt simul : durèque
 9 ligati sunt : omnes qui inventi
 10 sunt, vincti sunt pariter, pro-
 11 cul fuerunt. Propterea dixi;
 12 Recedite à me, amare fletu
 13 nolite incumbere ut confole-
 14 mini me super vultate filiz
 15 populi mei. Dies enim inter-
 16 fectiois, & conculationis,
 17 & fletuum, Domino Deo exer-
 18 citium in valle Visionis :
 19 scruentis murum, & magoli-
 20 super montem. Et Elam
 21 fupit pharetram, currum homo-
 22 nis equitis, & parietem nu-
 23 davit clypeus. Et erunt elec-
 24 tæ valles iuz plene quadriga-
 25 ræ, & equites ponent sedes
 26 suas in porta. Et revelabit
 27 operimentum Judæ, & videbis
 28 in die illa armamentarium do-
 29 mûs factis. Et scissuras civita-
 30 tis David videbitis, quia mul-
 31 tiplicatæ sunt : & congrega-
 32 tis aquas pifcinæ inferioris,
 33 Et domos Iherusalem numerati-
 34 fitis, et destruxistis domos ad
 35 muniendum murum.

MS.A. (A) κλητες (B) θυλακισται (C) εδωκεν (D) εδωκεν, (E) εδωκεν, (F) εδωκεν, (G) εδωκεν, (H) εδωκεν, (I) εδωκεν, (J) εδωκεν, (K) εδωκεν, (L) εδωκεν, (M) εδωκεν, (N) εδωκεν, (O) εδωκεν, (P) εδωκεν, (Q) εδωκεν, (R) εδωκεν, (S) εδωκεν, (T) εδωκεν, (U) εδωκεν, (V) εδωκεν, (W) εδωκεν, (X) εδωκεν, (Y) εδωκεν, (Z) εδωκεν.

Κ Ε Θ. κ β.

C A P. XXII.

C A P. XXII.

TO' (A) PH' MA TH'S PH'ARITOS VERBUM VALLIS SION.

Targum JONATHAN.

משל כס דלוט לאשקאה ירודמה עלי אכלי מן שמיה נביא פריש לחון ונבי אתא
 נביא פריש לחון מה דעתיך למיחי : אמר נביא אתא אנר לצוקיא ואח פריענות
 לרשעיא אם חביו אתון חובי ער ראתון יבולו למחב : משל כס דלוט לאשקאה יחי
 ערבא בחורשא ברמשא אריתון שרית בני דרו : לאפי צחא פוקו גניו דמיה רחבי
 בארעא דרומא לחמא ראתון אכליו ופיו למשקיא : ארי מן קדם קטול עיקו מן קדם
 חרפא שלפא ומן קדם קשת מתחיתו ומן קדם קרס חרופ קרבא : ארי כתון אמרי לי כסוף
 שניא כעני אגרא וסוף כל קרדו דערבא : ותקופ עבדי קרב גברי בני עבאי יערו
 ארי בממאדא ילהא דישראל נור בן :

Targum JONATHAN.

11 Onus Duma ad me clamat ex
 12 Seir ; Custos, quid de nocte ?
 13 Custos ; Venit manè & nox : si
 14 quæritis, quærite : converti-
 15 mini, venite. Onus in Ara-
 16 bia. In falu ad vesperam dor-
 17 niens, in femis Dedanum.
 18 Occurrentes sicuti fete a-
 19 quam, qui habitatis terram Aus-
 20 tri, cum panibus occurrere sug-
 21 fugerunt. A facie enim gladii sui
 22 fugerunt, à facie arcus exten-
 23 ti, à facie gravis prælii: Quoniam
 24 hæc dicit Dominus ad me; Ad-
 25 huc in uno aono, quasi in uno
 26 mercenarii, & auferetur omnis
 27 gloria Cedar. Et reliquæ nu-
 28 meri sagittariorum fortium de
 29 filii Cedar imminentur : Do-
 30 minus enim Deus Israel locu-
 31 tus est.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Onus calicis maledictionis ad propinandum Dumæ. Ad me clamat de coe-
 11 litis ; Propheta ediffere eis prophetiam, propheta ediffere illis qui convertentur
 12 est. Dixit propheta, Est merces iustis, & est vindicta impiis: si convertenti
 13 estis, convertimini dum potestis converti. Onus calicis maledictionis ad
 14 propinandum Arabibus. In sylvâ in vespere manebit turba filiorum Dedan.
 15 In occursum sicuti educite flumina aquarum qui habitatis in terra Aus-
 16 trali: panem quem vos comeditis præparate fugientibus. Quia à facie oc-
 17 cisionis fugerunt, à facie gladii nudati, et à facie arcus exten-
 18 ti, & à facie fortitudinis prælii. Quia hæc dicit Dûs mihi. In fine annorum quasi anni
 19 mercenarii; & consumetur omnis gloria Arabum. Er fortitudo bellatorum
 20 fortium filiorum Arabum imminuetur, quia in verbo Domini exercituum
 21 decretum est ita.

C A P. XXII.

Onus prophetie super civitate que habitat in valle, quam prophetaverunt
 1 super eam prophetæ. Quidnâ vobis est hic, quia ascendistis universi vos
 2 in tecta ? A facie rumulus quo plena erat civitas, laudabilis urbs exultans,
 3 interfecti tui non sunt interfecti gladio, nec mortui sunt io bello. Omnes
 4 principes tui mortui sunt, simul à facie arcus exten-
 5 ti transmigraverunt : omnes qui inventi sunt in te, occisi sunt, simul eminus fugerunt. Propterea
 6 dixi, Sinite me & amare fletu, ne quæzatis coofolationem meam sup
 7 contritionem cæcus populi mei. Dies enim tumultus et conculationis, & oc-
 8 cisionis coram Dño Deo exercituum, sup civitatem que habitat in valle,
 9 super quam prophetaverunt Propheta, scruentis domos & circumdantes
 10 turres que sunt in cacumine montium. Et Elamite adhaerent clypei. In curru
 11 hominis & cum eo duo equites, & super murum adhaerent clypei. Et pul-
 12 chiora electæ vallis iuz impleta sunt quadrigis, & equites constituntur
 13 super portas. Et revelabit operimentum domus Judæ, & proficietur in
 14 tempore illo super arma thesaurorum sanctuarii. Et divisionem civitatis
 15 David vidistis, quia multa fuit ; & congregastis populum ad aquas pifcinæ
 16 inferioris. Et domos Hierusalem numerastis, & congregastis domos ad ro-
 17 borandum murum.

Verfio SYR IACA cum Interpretatione LATINA.

11 مَعْمَلًا يَهْتَدِي بِهِمْ مَجْرَابُ مَجْرَابٍ وَجْهُهُمُ نَهْمُهُمْ وَيَمْتَدُّ إِلَيْهِمْ أَيْدِيهِمْ وَيُنَادُوا لَهُمْ بِأَرْجَاءِ إِبْرَاهِيمَ...
12 فِي خَيْبِ إِبْدَانٍ مَجْهٌ مَاءٌ لَا يَنْتَهِي...
13 مَعْجَلًا يَرْوِيهِمْ * لَأَنَّهُمْ تَعَدُّوا حَمْدَهُمْ...
14 أَرْجَاهُ حَمْدِهِمْ * مَدَّ إِلَيْهِمْ وَجْهَهُمْ يَأْتِيهِمْ...
15 مَجْرَابُ مَجْرَابٍ يَهْتَدِي بِهِمْ مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
16 مَعْمَلًا يَهْتَدِي بِهِمْ مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
17 مَعْمَلًا يَهْتَدِي بِهِمْ مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
مَقَالَانِ * وَه *
مَعْمَلًا وَسَلًا وَيَسْرَةً *

Onus Domus. Me vocavit & Seir cultos non...
Eunus. Edixit cultos, Venit aurora, etiam...
Onus Arabia. Vespere in sylva pometabit in itinere Derumim. Ad...
Onus scitum affere aquas O incolae...
Onus Scitum affere aquas O incolae...
Onus Scitum affere aquas O incolae...

CAP. XXII.

Onus vallis Hezjon (i. Vifonia.)

1 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
2 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
3 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
4 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
5 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
6 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
7 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
8 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
9 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
10 * تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...
تَبْدُ إِيْمَانًا مَجْرَابُ مَجْرَابٍ...

Quid tibi jam est, quod tota ascendis in caecum? Tamuluo plena es civitas? clauore plena es civitas potens? nec tui nequaquam sunt occisi gladio, nec bello mortui? Omnes principes tui simul vacillant? ab arripiendo arcu retardantur? & procul fugiunt? Propter hoc dico, Sinite me strecu cruciari: ne urgeatis ut me confolemini super fractura filiz populi mei: Quia dies est perturbatiois, conculcationis, & fletus Domino Deo potentissimo in valle Hezjon. Scruatus est moenia, vociferavit super montes; Elamira sumptit pharetram cum equitibus hominum equitum, & muro insidentes comprehenderunt clypeos. Erunt clissime valles tuae plene curribus, & equites introvertent sese ad portas: Juda deprehendet aciem, & videbis eo die arma domus salutaris, & Elabe & factationes civitatis David. Sic vidistis: & congregastis aquas piscinae inferioris, ut obrueretis domos Ierusalem; & domos evertitis, ut muniretis murum;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
2 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
3 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
4 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
5 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
6 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
7 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
8 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
9 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
10 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
11 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
12 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
13 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
14 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
15 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
16 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
17 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
18 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
19 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
20 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
21 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *
22 * الْوَحْيُ الْبَاطِنِي عَسَى *

Revelatio duodecima.
Propphetia de Edom & de Seir, qui sunt filii Efaui. Vocate me de Seir, custodie portas. Cavere tibi manes & nocti: si quaeris quieti. Propphetia de Arabibus & filii Cedar. Et apud me habitio in sylva cubabis vespere in via Dabban. Obviam venient offerre aquam O habitantes in regione therman, cum prae occurrerit fragoribus: Propter multitudinem fugerunt, & propter multitudinem vocavit, & propter multitudinem cadent in praeco. Sic enim dixit mihi Dominus, intra annum, ut audivimus voce condicistis, defecit gloria filio unum Cedar: Et reliquae voces filii ortum Cedar, erunt pauci: quia Dominus Deus Israel locus est.

CAPUT XXII.

Revelatio decima tertia.

1 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
2 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
3 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
4 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
5 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
6 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
7 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
8 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
9 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
10 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
11 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
12 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
13 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
14 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
15 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
16 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
17 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
18 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
19 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
20 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
21 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *
22 * أَمَّا إِذَا صَارَ لَكَ الْآنَ لَا تَكُفُّمْ صَعِيدَكُمْ جَمِيعًا إِلَى الْأَسْطِخَاةِ الْبَاطِلَةِ *

Propphetia de incolis vallis Sion, nempe camporum qui sunt circa Jerusalem.
Quid tibi jam accidit, quod ascendis in omnes in terra? nam implata est visus vociferantibus? & intransi tui non sunt gladio vulnerati, nec morati iudicio mortui. Omnes tui duces fugerunt, & qui cedunt, cum speraverant vincitur; & qui fortiores erant in: pacis aufugerunt. Propter hoc dixi, Sinite me strecu cruciari: ne urgeatis, nequaquam posset consolari me super fracturae filie populi mei; & est enim dies perturbatiois, invasiois, & conculcationis: & errabit justus Domini exercituum per vallis in Sion, & errabunt in minimo ad maximum, & turbat in montibus. Elamira sumptit pharetram, & homines equi insidentes, & turba bellatorum. Excellentissimas valles tuae plene erunt curribus, & equites claudens portas tuas: De regem portas Jude, & introvertent in domos electas urbi: & deteguntque evanescunt cognationem Davidica. Et congregabunt esse multos, & frange vallibus: & quam piscinae prioris ad urbem, & quoque debruisse domos Ierusalem; & manentis murum urbi;

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 12 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 13 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 14 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 15 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 16 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 17 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 18 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 19 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 20 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 21 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 22 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 23 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 24 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 25 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.

Et aqueductus fecit inter murum & aquas piscinæ veteris; nullâ habuit rationem opificis ejus, & conditor ejus ne quidem à longè spectâstis. Cùmque vocaverit Dñs Deus potentissimus eo die ad flumem, ad plantas, ad lanias, & ad citharum cithariorum; Ecce voluptatem & gaudium, inactionem boum, & mactationem pecudum, esum carniùm, & potationem vini: edamus dicentes & bibamus, cras enim moriemur. Delatum est hoc ad aures Domini parentis, qui dixit; Nequaquam fereris crimen istud usq; ad mortem, ait Dominus Deus potentissimus, Sic dicit Dñs potentissimus, Vade ad Sochanem istum, ad Sebnam præfectum domûs, & dic ei; Quid hic agis? & quid tibi est hic, quod tibi sepulchrum hic excideris? O excedens in excelso sepulchrũ tuum, & deligans in petra habitatum tuum; Ecce Dominus abjiciendo abjicit te heus vir, & obliviscendo obliviscetur tui; Propulsabit te violentè ut impulsus fueris in terram vastissimam: ibi morieris, ibique currus honoris tui erit ignominia domûs heri tui. Deturbabo te ab honore tuo, & abdicabo te dignitate tuâ: Et erit eo die dicit Dominus, ut vocem seruum meum Eliacim filium Helcie, Induam cum tunica tua, baltheo tuo præcingam eum, tuamque potestatem tradam in manus ejus. Is erit pater civibus Jerusalem & viris domûs Judæ: Imponetq; claves domûs Davidis humero suo; & aperiet, nec erit qui claudat; claudet, nec erit qui aperiat. Infigam eum ut paxillum in loco firmo, eritq; solium honoris domui suæ paternæ. Ad appendent ei toti honorem domûs honorandũ & gloriosũ patris ejus, omneq; instrumentũ parvum, ab instrumento musico usque ad instrumentum citharæ. Die illa dicit Dominus potentissimus, avelletur paxillus iste infixus in loco firmo, deponetur, & cadet; & peribit onus quod imposuerat ei: nam Dominus locutus est.

CAP. XXIII.

Onus Tyri.

U lulate naves Tharsis, qui spoliatus est in domo is qui merces afferrebat, & de terra Chetim apparebat nobis.

* مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.
 * مَقْتَبِلُ حَبَابٍ. قَسَدُهُمْ حَقْبًا بِمَعْنَى حَبَابٍ. هَلْ سَبَأَ حَبَابُهُمْ.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * وَصَعُوا لَهُمْ مَاءَ بَيْنَ سَوْرَيْنِ دَاخِلَ الْبَيْرِكَةِ الْأُولَى * وَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى الَّذِي صَنَعَهَا مِنْكَ الْبَيْتُ *
 12 * وَلَمْ يَعْرِفُوا الرَّبَّ حَالِهَا * وَدَعَا رِبَ الْكَيْبُوسِ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ بَكَاءً * وَعَوَّلَا وَبَدَعُوا وَلَبَسَ مَسْوَجٌ * هَوْلًا *
 13 * صَعُوا سُرُورًا وَهَجْرًا * دَجَلُوا عَجَبًا وَدَجَلُوا حِرَافًا * حَتَّى يَأْكُلُوا كَمَا يَسْرُبُوا حَمْرًا * قَابِلِينَ
 14 * رَاكِلًا وَسَرْبًا لِأَنَّا عَدَا مَوْتٌ * فَهَيْكَ صَارَتْ مَسْجُودًا فِي مَسَاجِدِ رَبِّ الْكَيْبُوسِ * لِأَنَّهُ لَا يَنْدَرِكُ
 15 * لَكُمْ هَيْكَ الْكُطَيْبِ حَتَّى تَمُوتُوا * هَكَذَا يَقُولُ رَبُّ الْكَيْبُوسِ * أَمْسِكُوا إِلَى الْعِمَارِيَّةِ إِلَى صَعْمَانَ الْكَازِبِينَ
 16 * وَهَلْ لَكُمْ هَاهُنَا * وَمَا لَكُمْ هَاهُنَا تَدْرُونَ * لِأَنَّكُمْ كَذَبْتُمْ لَكُمْ هَاهُنَا فَبَرُّوا * وَصَعِبَتْ لَكُمْ فِي الْمَعَارِنِ
 17 * الْمَرْبُوعَةُ جَدًّا * وَصَعِبَتْ لَكُمْ فِي الصَّكْرَيْنِ فِيمَا * هَارَبَ رِبَ الْكَيْبُوسِ يَجْرِعُ وَيَسُوفُ رَجُلًا وَيَسْرِعُ حَامِلًا *
 18 * وَأَجَاكَ الْمَسْجِدُ * وَيَلْقِيكَ إِلَى كَوْنٍ بَعِيدٍ عَنِ مَعَايِصِكَ وَهَيْكَ مَوْتٌ وَيَصْغُرُ مَرْكَبُكَ الْكَسْنُ
 19 * إِلَى هَوَانٍ وَيَبِيحُ رَيْبُكَ إِلَى الْوُطِيِّ * وَيَسْرِعُ مِنْ وَكَالَتِكَ مِنْ دَرَجَتِكَ * وَيَكُونُ فِي ذَلِكَ
 20 * الْيَوْمِ أَدْعَاؤُ فَتَايَ الْبِنَافِثِمْ أَبْنِ حَلَكِيو * وَالنَّسَمُ حَلَّتْكَ * وَأَعْطَيْتَ تَأْجَاكَ * وَعَمَّرَ وَكَالَتِكَ
 21 * أَدْعَاؤُ فِي يَدَيْهِ * وَيَكُونُ مِثْلَ أَبِ السَّكَّانِ بَابِ رُسُلِهِمْ * وَالسَّكَّانُ يَهُودًا * وَأَعْطَيْتَ نَجْدَ دَاوُدَ * لَهُ *
 22 * وَيَرْزُقُ وَلَا يَكُونُ مَقَامُ * وَأَقَامَهُ رَيْبُ سَا فِي مَوْضِعٍ أَمْسِكُ * وَيَكُونُ لِلدَّرْسِيِّ جَدًّا لِبَيْتِ أَمِي *
 23 * وَيَكُونُ مَتَوَكِّلًا عَلَيْهِ * كُلَّ سَرِيحٍ فِي بَيْتِ أَمِي * مِنَ الصَّعْمَرِ * وَإِلَى الْكَيْبُوسِ وَيَكُونُ
 24 * مَمْسُوكًا يَدِ * فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ * هَكَذَا يَقُولُ رَبُّ الْكَيْبُوسِ * يَلْزَمُكَ الْإِنْسَانُ النَّبِيَّ فِي مَوْضِعٍ
 25 * أَمْسِكُ * وَيَسْرِعُ * وَيَسْرِعُ الْجَدُّ الَّذِي عَلَيْهِ * لِأَنَّ الرَّبَّ تَكَلَّمَ *
 * الْفَصْلُ الثَّلَاثُ وَالْعِشْرُونَ *
 * الْوَحْيُ الرَّابِعُ عَشَرَ *

Faciensque sibi aquam inter duos muros in via piscinæ prioris, & nullam habentes rationem ejus qui simuladum fecerat eam, neque cognoscentes Dominum creatorem istius. Et proclamante Domino exercituum eo die flumem, gylatum, depilationem, & induam cithariorum; Et lantiam & gaudium celeb. dunt, citharus mactaverunt, & jngul. rze. ut agnos, ut ederent carnum, & libent. vinum, decet. Et datus est bibamus, cras enim morietur sumus. Revelatum id facti in auribus Domini exercituum. Profeta negotium dimittit; vobis hoc peccatum, donec moriamini. Sic dicit Dominus exercituum, Vade ad eam, arud. Seniam thesaurum, & dic ei; Quid tibi est hic? & quid hic agis, quod exciderit hic tibi sepulchrum, fecisti tibi in edicta spolia monumentum, & in petra habitatum fortissimum fecisti tibi? Et dicit Dominus exercituum creator & adhaer. vnum, devotissime statum tuum & diadem. eum gloriosum. Et erit tibi in regione reuissimam immensam, ibique morietur; autem tuam plebem commiserit exponet, & damum principis tui concutiat. Annotabit ab officio tuo & à dignitate tua. Et fiet eo die ut vocem suum meum Eliacimum filium Helcie, Et induam cum baltheo tuo, deum illi diadem. tuum, & auctoritatem officii tui tradam in manus ejus; eritque loco patris habitantibus in Jerusalem & habitantibus in Juda; Illi dabo gloriam Davidis, & imperabit nomen adhaer. suum: Statuum illum principem in loco tuo, eritque solum hmaris domi suæ paternæ. Ijfo freti erunt omnes nobiles domûs ipsæ pte. ne à minimo ad maximum, eiq; imitentur. In die illo, sic dicit Dominus exercituum, Honor constitutus in loco tuo veniat cadetiq; amovetur; & cadet honor in quo est; quoniam Dominus locutus est.

CAP. XXIII.

Revelatio decima quarta.

Textus undecimus.

Prophecia ad Tyrum, & regem, ac civem ejus. Filia tu naves Chetionæ (Chalcedoniæ) quas peris, nec vestra est de neq; à terra Citi a facina, imo vent dicitis.

* وَهُوَ الْأَخْلَاجُ الْكَادِي عَسْر *
 * وَهُوَ الْأَخْلَاجُ الْكَادِي عَسْر *
 * وَهُوَ الْأَخْلَاجُ الْكَادِي عَسْر *

שועה: כג

1 repleverunt mare non sicut Sidon Caricibus infulze habitatores Sidon
 2 רפו ישיבי אי סוד צירון עקר ים מלאו: :
 3 eijus proventus fluminis nectis, Sidon femem multici aquis in Et
 4 ונבמים רבום ורע שוד קציר יאור ובוחתה
 5 ורדו סוד נויים: נוש צירון בי אמר נון
 6 מעו הים לאמר לא חלת ולית לרתי ולת
 7 נדלתו ברומת בתולות: באשר שמעו למצרים
 8 ודלו כשמע צד: עברו חרשיה דיללו
 9 ישיבי אי: הויתו לכם עליוה מימ קרבם
 10 קרבתו יבולת גרלה מרדוק לנו:
 11 ויש אח על צד הפעררה אשר סחוריה
 12 שרים כנננה נקבדי ארץ: יהוה צבאות יוצה
 13 לחלל: נאון גד צבוי להקל כל נכפיה
 14 ארץ: עברו יבאר בת חרשיה שון
 15 מוח עור: יתו גתה על הים דרנו
 16 ממלכות יהוה צוה אל כננן לשמך
 17 מעניה: ויאמר עוד חוספי עוד לילון
 18 חמשקה בתולת בת צירון בתים קומי עברי נם
 19 לא ריה אשור יקרה לצים הקמו בחינו עוררו
 20 ארמניה שמה למפלת: חילול גיות חרשיה
 21 כי שר מעון: והוה בים התימ
 22 ונשבתה צד שבעים שנים בימי מלך אחר
 23 מקץ שבעים שנה יהוה לור נבחרת
 24 חונת: קח כבוד סבי עיר ונה נשבתה
 25 השיבו נון חרשיה שיר למעו חונת: והיה מקץ
 26 שבעים שנה יקח יהוה את צד ויקר
 27 לאתנה ונחנה את צד ממלכות הארץ על
 28 פני הארמה: והוה סחוריה ואתנה קוש
 29 ליהוה לא יאצר ולא יחקו כי לישבים לפני
 30 יהוה יהיה סחוריה לאגל לשבעה
 31 ולמכר עתק:

Verfio VUL. LAT.

2 Tacere qui habitatis in infula: negotiatores Sidonis transfretantes mare, repleverunt. In aquis multis fermen Nili, mellis fluminis fruges ejus: & facta est negotiatio gentium. Erubescit Sidon: ait enim mare; Non parturivi, & non peperivi, & non enuturivi juvenes, nec ad incrementum perduxivi virginem. Cum auditum fuerit in Aegypto, dolebunt quae audierunt de Tyro: Transite maria, ululate qui habitatis in infula: Numquid non vultis haec est, quae gloriabatur a diebus pristinis in antiquitate sua; ducent eam pedes sui longè ad peregrinandum. Quis cogitavit hoc super Tyrum quondam coronantem, cum negotiatores principes, infitores ejus inclinet? Dominus exercituum cogitavit hoc, ut detraheret superbiam omnium glorie, & ad ignominiam deduceret universos inclytos terre. Transiteram tuam quasi flumen, filia maris, non est cingulum ultra tibi. Manum suam extendit super mare, conturbavit regna: Dominus mandavit ad verus Chanaan, ut contereret fortis ejus, & dixit: Non adicies ultra tui glorie, calumniam sustinens virgo filia Sidonis: in Cethim confurgens transfreta, ibi quous; non erit requies tibi. Ecce terra Chaldaeorum talis popululus non fuit, Assur fundavit eam: in captivitate traduxerunt robustos ejus, suffoderunt domosejus, posuerunt eam in ruinam. Ululate naves maris, quia devallata est fortitudo vestra. Et erit in die illa: In oblivione eris, O Tyre, septuaginta annis, ficut dies regis uni: post septuaginta autem annos erit Tyro quasi canticum meretricis. Quae citharam, circui civitatem, meretrix oblivioni tradita: bene cithara, frequenta canticum, ut memoria tui sit. Et erit post septuaginta annos: Visitabit Dominus Tyrum, & reduct eam ad mercedis suas: & rursum forniciabitur cum universis regibus terre Tyri faciem terrae. Et erunt negotiationes ejus, & merces ejus sanctificatae Domino: non condentur, neque reponentur: quia his, qui habitaverint coram Domino, erit negotiatio ejus, ut manducet in saturitate, & vestiantur usque ad vetustatem.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

2 Τίσι θύμιοι γυβόσαν οι ένωικόντες εν τή νήσφ, μετάλλου (γ) θούρικόν, δια-
 3 προφής η δάλασα: Εν τή νήσφ ποικί-
 4 ασίμα μεταβόλον: οι άμύτι εισεφο-
 5 μένη, οι μετάλλου η δώνον. Αιγυπτίαι
 6 Σιδόν, άπην η δάλασα: η η ίγους τής
 7 δάλασος άπην, Ουκ έδινον, έδ έπην, έδ
 8 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 9 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 10 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 11 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 12 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 13 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 14 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 15 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 16 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 17 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 18 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 19 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 20 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 21 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 22 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 23 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 24 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 25 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 26 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 27 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 28 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 29 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 30 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ
 31 έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ έδ

Targum JONATHAN.

1 Contritii sunt habitatores infule, negotiatores Sidon, qui transfabant mare, repleverunt et. Quæ erat sufficiens negotiorum multia populis: cujus 3 proventus erat in melle congregacionis fluminis, & facta est negotiatio populorum. Confusit filium Sidonii, quia dixit Occidentalibus qui habitat 4 in fortitudine maris, dicens: Utinam non infimarer, nec conciperem, nec nutrirem juvenes, nec deliciis affluere facerem virginem. Sicut audiverunt 5 plagam quæ percussit filium Aegypti, tremuerunt quando audiverunt Tyrii. Migraverunt in provincia maris. Ululate habitatores infule. Nunquid habet 6 est vobis Tyrus fortissima a diebus antiquis, cui ab antiquo afferebant manus? a terra longinquaque? Ecce nunc migravit ut longè habitaret. Quis dedit 7 hoc consilium contra Tyrum quæ erat consiliatrix? cui negotiatores erant principes, & dominatores ejus inclinet terræ. Dñs exercituum dedit hoc con- 8 silium, ut violaret gloriam universæ latitæ, ut in ignominia deduceret omnes gloriosos terræ. Migra de terra tua quasi aquæ fluminis, fuge iu provincia 9 maris, non est ultra fortitudo. Potentia ejus elevata est super mare ad com- 10 mōvenda regna. Dñs mandavit ad verum Canaanem, ut disperderet fortis ejus. Et dixit, Non additis ultra roborari, qui vim inferretis populo qui est iu 11 Sidon. In Cethim confurgite, transfretamur: ibi quous; non erit vobis requies. Ecce terra Chalzeorum, infula popul? aliquid non erat. Assyrii fundavit eā 12 in infulas: sternerūt speculas ejus, dissipaverūt palatia ejus, posuerūt eam in aceryos lapidū. Ululate defendentes in naves maris, quoniam devallata sunt 13 provincia fortitudinis vestra. Et erit in tempore illo, et oblivioni tradetur Tyri septuaginta annis, ficut dies regis uni: & in fine septuaginta annorū 14 erit Tyro quasi canticum meretricis. Mutata est gloria tua: migra in aliam provinciam, civitas quæ eras quasi meretrix oblivioni tradita es: converte citharam tuam in luctū, & musicā tuā in lamentationē; fortasse erit memo- 15 ria tua. Et erit in fine septuaginta annorū, ingredietur memoria Tyri coram Dño; & revertetur in locū suū: & erit sufficiens negotiatio ejus omnib? regnis populorū quæ sunt super faciem terræ. Et erunt negotiatio ejus, & 16 merces ejus sanctificata corā Dño; non thesaurizabuntur nec reconden- tur: quia his qui ministrant corā Dño, erit merces ejus, ut comedant & sa- 17 turentur, & operiantur vestimentis glorie.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 Contritii sunt habitatores infule, negotiatores Sidon, qui transfabant mare, repleverunt et. Quæ erat sufficiens negotiorum multia populis: cujus 3 proventus erat in melle congregacionis fluminis, & facta est negotiatio populorum. Confusit filium Sidonii, quia dixit Occidentalibus qui habitat 4 in fortitudine maris, dicens: Utinam non infimarer, nec conciperem, nec nutrirem juvenes, nec deliciis affluere facerem virginem. Sicut audiverunt 5 plagam quæ percussit filium Aegypti, tremuerunt quando audiverunt Tyrii. Migraverunt in provincia maris. Ululate habitatores infule. Nunquid habet 6 est vobis Tyrus fortissima a diebus antiquis, cui ab antiquo afferebant manus? a terra longinquaque? Ecce nunc migravit ut longè habitaret. Quis dedit 7 hoc consilium contra Tyrum quæ erat consiliatrix? cui negotiatores erant principes, & dominatores ejus inclinet terræ. Dñs exercituum dedit hoc con- 8 silium, ut violaret gloriam universæ latitæ, ut in ignominia deduceret omnes gloriosos terræ. Migra de terra tua quasi aquæ fluminis, fuge iu provincia 9 maris, non est ultra fortitudo. Potentia ejus elevata est super mare ad com- 10 mōvenda regna. Dñs mandavit ad verum Canaanem, ut disperderet fortis ejus. Et dixit, Non additis ultra roborari, qui vim inferretis populo qui est iu 11 Sidon. In Cethim confurgite, transfretamur: ibi quous; non erit vobis requies. Ecce terra Chalzeorum, infula popul? aliquid non erat. Assyrii fundavit eā 12 in infulas: sternerūt speculas ejus, dissipaverūt palatia ejus, posuerūt eam in aceryos lapidū. Ululate defendentes in naves maris, quoniam devallata sunt 13 provincia fortitudinis vestra. Et erit in tempore illo, et oblivioni tradetur Tyri septuaginta annis, ficut dies regis uni: & in fine septuaginta annorū 14 erit Tyro quasi canticum meretricis. Mutata est gloria tua: migra in aliam provinciam, civitas quæ eras quasi meretrix oblivioni tradita es: converte citharam tuam in luctū, & musicā tuā in lamentationē; fortasse erit memo- 15 ria tua. Et erit in fine septuaginta annorū, ingredietur memoria Tyri coram Dño; & revertetur in locū suū: & erit sufficiens negotiatio ejus omnib? regnis populorū quæ sunt super faciem terræ. Et erunt negotiatio ejus, & 16 merces ejus sanctificata corā Dño; non thesaurizabuntur nec reconden- tur: quia his qui ministrant corā Dño, erit merces ejus, ut comedant & sa- 17 turentur, & operiantur vestimentis glorie.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * هذاه حصة زار * زار زار انا زار * بنح حصد * * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
3 * زار زار زار زار زار زار * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
4 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
5 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
6 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
7 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
8 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
9 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
10 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
11 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
12 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
13 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
14 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
15 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
16 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
17 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *
18 * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه * حصد هذاه *

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * ما اذا تكون سبيها انما الساكن في اكيرين * حصار فيسبعه العارون البحر في ماء كثير *
3 * تسال الجار حصار الاتم * مثل قبضة من حرمة حصار * اذ يصنع يا صيدا قال البحر وفوه
4 * البحر قالت لم اطف ولم اكد ولم اربي سبانا * ولم ارفع عذارية * واذا يصير مسموعا في
5 * مصر * يا حدهم الرجوع من اجل صور * امصوا الي كرسيدويه * ولولوا انما السكان في هك
6 * اكيرين * اليس عظمكم كانت منذ البدوة من قبل ان تسلم * من نواصر هك على
7 * صور وهل هي دنيا * او لا تغدر بحارها المصورون روسيا الارض * رب اكيرين راي ان يحل كل
8 * كبرياء المصورين * ويؤمن كل سوي على الارض * اعلمني ارضك * لان ليس باي بعد سبعين
9 * من كرسيدويه * ويدك لا تعوي على البحر ايضا * التي اجربها نواصر اكيرين امر من
10 * اجل كنعان ان يهلك وولها * ويهلون لا يعودوا ان لتعظموا ويطلموا ابنه صميدون *
11 * وان ذهب الي كنعان فليس تكون لك هناك راحة * لان حليطها سبط * MS. Ox. ولكن هذه ارض
12 * الكلدانيين * هذا الشعب الذي اناك ليس مثل الموصلدي الذي لا يقدر عليك * ويدري
13 * تبارك في الرب * ويصيروا قصورك خرابا * ولا شعبه المنسبون الذين فتشوا قصورك * ولولي يا
14 * سمن كرسيدويه * لان حصنك هلك * ويدون في ذلك اليوم نورك صور سبعين سمن * مثل
15 * من ملك مثل من انسان * ويكون بعد سبعين سمن نصير صور مثل نسيك رايه *
16 * حدي فندان ويروي ايها المدية الراية المنسية * فينري حسنا * امسدي كثيرا *
17 * ليكون لك وكر * ويكون بعد سبعين سمن يصح الله نهدك صور * ويعبدها رايه
18 * الي الابد * ونصير محررا لكل ملكات المسكونة على وجه الارض * ويكون بحارها واجرها
19 * ويسروا ويملوا * اموجا وكر امام الرب *
20 * H 2

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * قَفَايَ * * حَب * * تَا حَبُّنَا * مَسْحَا * زَخْرُفًا * حَبَّ * هَسَّسَتْ * قَفَايَ *
 2 * حَبَّ * زَخْرُفًا * حَبَّ * يَسَنَ * * يَسَنَ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 3 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 4 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 5 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 6 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 7 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 8 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 9 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 10 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 11 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 12 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 13 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 14 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 15 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 16 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 17 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *
 18 * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * * حَبَّ * *

CAP. XXIV.

Ecce Dominus vastaturus est terram & dir-
 cerpturus eam, destrueturus superficiem ejus,
 & incolas ejus dispersturus. Erigat populus
 sacerdoti, & servus par dño suo, & ancilla
 par dñæ suæ, possessor par vendenti, mutuo ac-
 cipiens par mutuo danti, par creditoris qui
 debitor ejus est. Planè vastabitur terra, & 3
 planè diripietur, quia Dñs pronuntiavit hanc
 sententiã. Ejulabit et in luctu versabitur terra,
 ejulabit, fedefit, & lugebit orbis, ejulabit
 celsitudo terræ, & terra similis fiet habitatoribus
 suis. Quia transgressi sunt legem, immuta-
 verunt mandatum, & violaverunt pactum sem-
 pitemum; Propterea in luctu versabitur ter-
 ra, & condemnabuntur omnes habitatores
 ejus; propterea interficientur omnes habita-
 tores terræ, & reliqui sicut mortales perpauci.
 Versabitur in luctu fumentum, ejulabunt vi-
 ces, gement omnes læti animo. Cessabunt gau-
 dium, & tympana, flebit vox exultationis,
 cessabunt gaudium & citharæ. Cum canico
 non bibent vinum, amarefct ficera bibentibus
 eam. Prædã exhauriet civitas & clauden-
 tur omnia cellaria. Querela erit super vino
 in plateis, cessabit omne gaudium, & desinet ex-
 ultatio terræ. Remaneat in civitate vastitas,
 & afflictio discindet portas ejus. Sic contin-
 get in medio terræ inter gentes, perinde ac in
 excussione oleæ, & iacematione cum absolu-
 ta fuerit vindemia. Hi vocẽ suam effecerit, & 14
 laudabunt majestatem Dñi, & hinniet et mari.
 Ideo laude celebrare Dñm, & in infulus
 maris nomen Dñi Dei Israelis. Ab extre-
 mitatibus terræ cantica audivimus, fortitu-
 dinem justit dicentis, Secretũ meum est, meum
 est secretum. Hei mihi; celsitudo dilequentium,
 peccidit per fiditiã commiserunt. Pavor, & fovea,
 & laqueus imminet tibi O habitator terræ:
 Et quicumque fugerit à voce pavonis, incidet
 in foveam; & quicumque emerferit et fovea,
 laqueo capietur; nam cataracta ex alto ape-
 rientur, & concutientur fundamenta terræ.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

الفصل الرابع والعشرون

CAP. XXIV.

1 * هَا رَبِّ يَسُدُّ السَّمَوَاتِ وَيَكْبِتُ كُلَّهَا وَيَكْبِتُ وَيَكْسِي وَجْهَهَا وَيَبْذَرُ السَّكَّانَ فِيهَا * وَيَكُونُ
 2 السَّعْبُ مِثْلَ الْكَاهِنِ * وَالْعَبْدُ مِثْلَ السَّيِّدِ * وَالْعَبْدُ مِثْلَ السَّيِّدِ * وَيَكُونُ الْمُسْتَبْرِي مِثْلَ
 3 الْبَائِعِ * وَالْمُرْتَضِ مِثْلَ الْمُفْرِضِ * وَالْعَرِيمُ كَالَّذِي لَهُ عَلَيْهِ الدِّينُ * الْأَرْضُ مَعْدَمٌ فَسَادًا *
 4 الْأَرْضُ تَنْهَبُ أَنْهَابًا * لِأَنَّ فَمَ الرَّبِّ تَكَلَّمَ بِهَا * حَرْبٌ مَرِيضِعُوا الْأَرْضِ * وَالْأَرْضُ أَعْمَتْ لِأَجْلِ
 5 سَكَّانِهَا * مِنْ أَجْلِ أَمْسٍ بَعَدُوا نَامُوسَ الرَّبِّ * وَبَدَلُوا الْأَوَامِرَ الْعَهْدِ الْأَبَدِيِّ * مِنْ أَجْلِ هَذَا
 6 أَلْعَنَهُ تَأْكُلُ الْأَرْضُ * لِأَنَّ سَكَّانَهَا أَهْطَأَ لِأَجْلِ هَذَا السَّكَّانِ فِي الْأَرْضِ يَصِيرُونَ فُقَرَاءَ * وَيَبْقَى
 7 أَرَأْسٌ وَفَلْدَانٌ * يَحْرَنُ الْكُمُرُ * يَحْرَنُ الْكُرْمُ * يَنْهَبُ جَمِيعَ فَرْحِي الدُّنْيَا * أُنْكَفَى فَرْحٌ
 8 الطَّبُولُ * أُنْكَفَى نِعَاطُ وَعِي الْمُنَافِقِينَ * أُنْكَفَى صَوْتُ الْعَبِيدَانِ * حَرِيدُوا وَلَمْ يَسْرِبُوا حَمَلًا *
 9 صَارَ الْمُسْتَكْرِمُ مِثْلَ السَّارِسِينِ * حَرْبٌ كُلُّ مَدِينَةٍ * يَعْلَى الدِّيبُ لِيَدَّأَ يَدَّأَ * وَيُلْوُوا مِنْ
 10 أَجْلِ الْكُمُرِ يَنْكَلُ مَوْصِجٌ * أُنْكَفَى كُلُّ سُرُورِ الْأَرْضِ * وَيَعْبِتُ الْبِلَادَ حَرَابًا * وَالْبَيْتُ الْمُدْرُكُ
 11 يَهْلِكُونَ * كُلُّ هَاكَ تَكُونُ فِي الْأَرْضِ فِي وَسْطِ الْأَمَمِ * وَتَلِي كَحْوِ مَا يَبْطِغُ وَاحِدٌ يَبْدُونَ *
 12 هَكَذَا يَبْطِغُ عَوْمُهُمْ * وَإِذَا فَرِحَ الْعَطَافُ * هُمْ يَصُوبُ يَصُوبُونَ * وَالَّذِينَ يَسْرُكُونَ عَلَى الْأَرْضِ
 13 يَفْرَحُونَ مَعًا * يَمْجِدُ الرَّبَّ * يَصْطَرِبُ مَاءَ الْكُمُرِ * لِأَجْلِ هَذَا يَمْجِدُ الرَّبَّ يَتَكُونُ فِي جَرَائِمِ الْبَحْرِ
 14 أَسْمَ الرَّبِّ يَتَكُونُ مَمْجِدًا * إِذَا الرَّبُّ إِلَهُ إِسْرَائِيلَ مِنْ أَجْلِ الْأَرْضِ سَمِعْنَا بَأَيَاتِ * الرَّجَاءِ
 15 كَسَنَ الْعِبَادَةِ * وَيَعْبُدُونَ * الْوَيْلُ لِلْعَصَاةِ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الدُّنْيَا * حَوْفٌ وَجَعَنَ وَسْرَكَ عَلَيْكُمْ
 16 إِذَا السَّكَّانُ فِي الْأَرْضِ * وَيَتَكُونُ الْهَارِبُ يَسْقُطُ تَحْتَ الْكُوفِ فِي الْكُفْرِ * وَالْكَارِجُ مِنَ الْكُفْرِ
 17 يَهْلِكُ مِنَ الْعَجْ * لِأَنَّ كَرَا أُنْكَفَى مِنَ السَّمَاءِ * وَيَسْرُكُ أَسَاسَاتِ الْأَرْضِ *
 18

Ecce Dominus consumpturus est or-
 bem universum, destrueturus eam, & habitantes in
 eo dispersturus. Erigat populus sicut
 sacerdos, & servus sicut dominus, & ancilla
 sicut domina, & utique par venditori
 venditor, mutuo danti mutuo accipiens,
 & creditor sicut in qui delivus
 est illi obstrictus. Terra pavida eos-
 sumenda est, terra pavida est dissi-
 penda; quoniam os Dominus hac effatum
 est. Contrarii sunt voluntates terræ,
 & terra deliquit propter habitatores
 suos. Quia transgressi sunt legem
 Domini, & immutaverunt præcepta,
 nempe fœdus sempiternum; & ideo
 maledictio devorabit terram. Quoniam
 habitatores ejus peccaverunt, & ideo
 habitantes in terra pauperes evadent,
 & remanebunt homines pauci. Dis-
 rebit vinum, marces vineæ, susp-
 aribit omnes hilares animo. Cessabit
 gaudium tympanorum, cessabit festus
 & opulenta impiorum, cessabit sonitus
 citharæ. Contristabuntur, nec bibent
 vinum, & potus inebrians amarus fiet
 bibentibus. Destruentur omnes urbes,
 claudetur domus ne ingrediantur. Reli-
 quibit ubique propter rari paucissimi,
 cessabit omne terra gaudium. Regio
 manebit desolata, & domus derelictæ
 peribunt. Hæc omnia erunt in terra in
 medio populorum; & quemadmodum
 amputat aliquis oleam, sic amputabunt
 eos. Cum autem defuerit futuri vinda-
 mator. Ipsi clamorem edent; & qui
 reliqui manserint super terram, simul
 gaudebunt in gloria Domini; egre-
 sari aqua maris, & ideo in gloria
 Domini in insulis maris, nomen Domini
 erit gloriosum. O Domine Deus Is-
 raelis, ab ore terræ audivimus porten-
 ta; spes decet sane pietatis virum; &
 dicent, Ve rebellions qui rebellat
 contra legem. Formido, & fovea,
 & la-
 queus super vos O habitantes in terra:
 Et que ut fugiens, cadat formidinis
 pressus in foveam; & emergens et fu-
 vœ, laqueo percat; quoniam fons
 de celo aperientur, & commovebunt
 fundamenta terræ.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 Horrendè contremifcet terra, graviter agita-
 bitur terra, atrociter nutabit terra, Vacillans
 20 bitur terra, atrociter nutabit terra, Vacillans
 21 bitur terra, atrociter nutabit terra, Vacillans
 22 bitur terra, atrociter nutabit terra, Vacillans
 23 bitur terra, atrociter nutabit terra, Vacillans

CAP. XXV.

Domine, Deus meus es, te exaltabo & con-
 fitebor nomini tuo, quòd rem admirandam
 & confilium fidele jampridem feceris, Amen:
 Quòd civitatem redegeris in acervum, & civi-
 tatem munitam in ruinam, quòd phanum extero-
 rum perpetuè ex hac civitate fit edificandù.
 Hac de causa te celebravit populus multus, &
 3 civitas populorum fortitè te venerabunt:
 Quòd fueris protector pauperis, & adjutor
 4 inopis in tribulatione sua, protector ab imbre,
 & umbra ab æstu. Spiritus enim hominis ar-
 5 rogantis similis est imbrì contra parietem,
 & similis umbra in æstu. Superbia exterorum
 humiliabitur, ut æstus umbra nubium: pro-
 6 pagò arrogantium humiliabitur. Et faciet
 7 Dñs potens inter omnes populos in monte
 isto conviviù pingue, conviviù inquam referat-
 8 & pingue Vivificatoris notam in caelestis ac
 fortissimi. Et absorbebitur etiam in hoc mo-
 9 te princeps qui dominabitur in omnes gen-
 tes, & victima quæ immolata fuerit pro un-
 10 çis gentibus. Et absorbebitur mors cum vi-
 11 ctoria in sempiternum: amovebit quoque Dñs
 Deus fortis lachrymà ab omnib' faciebus, &
 opprobrium populi sui amovebit ab unverta
 12 terra: nam Dñs locutus est. Et dices eo die,
 13 Hic est Dominus Deus noster quem expectaba-
 mus, liberabit nos: hic est Dominus Deus
 noster quem expectabamus, exultabimus &
 lætabitur de salute ejus.

19 * Horrendè contremifcet terra, graviter agita-
 20 bitur terra, atrociter nutabit terra, Vacillans
 21 bitur terra, atrociter nutabit terra, Vacillans
 22 bitur terra, atrociter nutabit terra, Vacillans
 23 bitur terra, atrociter nutabit terra, Vacillans

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 Agitatione agitabitur terra, stupore ob-
 20 stupescet terra, nutabit terra, Et agita-
 21 bitur ut specula cultuolum fructuum,
 ut ebrius sentiens, cadetque, nec
 22 valebit resurgere, et quòd inquisit
 23 prevertetur ei. Et erit illà die ut ma-
 num adhibeat Deo contra caeli ornam-
 24 ta & contra reges terre, Colligantur
 & concludantur in arcem & in caetera, post
 25 eva multa visitatorum, liquescent lateres,
 & coramini stent. Erubescet luna,
 & pudebit solem, quia Dominus re-
 26 gabit in Sion & in Jerusalem, &
 glorificabitur coram senioribus.

CAP. XXV.

Textus duodecimus.
 Gratiarum actio Hezecie regis
 ad Dominum pro victoria
 quam adeptus est.

19 * تصطرب الارض اضطراباً وكبري الارض حين ماتت الارض * فندبرل منل منطن العاكه
 20 * مثل الستران العجل * ويسط ولا تسطيع ان تقوم * لان الاتم قوي عليها * ويدون في ذلك
 21 * اليوم يجلب الله كل ريبة السماء اليك * وعلى ملوك الارض * ويجمعون ويكبسون في حصن
 22 * وفي حين من اجبال كبرين * ويدون معهم * ويدوب اللبنة ويسط السور * يبلصخ القمر
 23 * وكري الشمس * لان الرب يملك في صهيون وفي ايرسليم * ويملك امام المسايح
 * الفصل الخامس والعشرون *
 * الاصحاح الثاني عشر *
 1 * سكر حوياء الملك للرب * على ما اوتي على الظفر * قال * ايها الرب الهي اشدك اسخ اسمك *
 2 * لانك صنعت اموراً عكيبه * ليس يارب الزاي الاول الصاوف * لانك اعطيت مدناً للبراب *
 3 * مدناً حصيه لئسقط اساساتها * مدن المتافمين لا تبني الى الابد * لاجل هذا يباركك الشعب
 4 * المسكن * ومدن الناس المظلمين يباركوك * لانك صرت عوناً لكل مدنيه دئيلة وسيرا
 5 * للكنيين لاجل القلة من الناس الاشرار تكلمهم يا سبن العطاش * ازرع البسر المظلمين
 6 * يباركوك * مثل اناس صبري الموقس عطاش في صهيون * لانك تكلمهم من الناس المتافمين
 7 * الذين اسلمنا اليهم * سموم في سمر بكابه يذل عصن الاقوياء * ويصنع رب الكيوس لكل
 8 * الامم * على هذا الكبل سراً دئماً * سرب قطاف يسرون سرورا * يسرون حمرا يدفون دها طيبا
 9 * في هذا الكبل * ويدفون في هذا الكبل دفعا * ويبلع في هذا الكبل يعطي هك كلها الامم *
 10 * لان هذا الزاي على كل الامم * قوي الموت وابلدع * وايضا سرح الله كل دمعاً من كل وجه *
 11 * ويرع عار سعيه من كل الارض * لان فم الرب تكلم * ويولون في ذلك اليوم * ها الهنا الذي
 12 * نوكنا عليه * ويدهج به * ويخلصنا * هذا الرب رجواه * يدهج ويرع بحالاصنا *

19 * Ite; O Domine Deus meus, te glo-
 20 rifico; et nomen tuum extolvo, quòd
 21 res admirandas praefecisti. Succedit O
 22 Domine confilium illud psumum ve-
 23 rum. Tu enim urbes in pulverem ade-
 24 gisti, ut urbes munitae converterent à sus-
 25 tinentibus, urbes impionum non reedifica-
 26 rentur in aeternum. Propter hoc bene-
 27 decet tibi populus tenuis, & urbes homi-
 28 num oppressorum benedicent tibi: Quia
 29 praesidio factus es omnibus uribus abye-
 30 ctis, & protectioni afflictis, propter pau-
 31 ciatem ab hominibus flagitiosis liberabis
 32 eos O protectioni scientium. Spiritus ho-
 33 minum oppressorum benedicent tibi, ut po-
 34 te hominum pusillitatorum sicutum in
 35 Sion; et quòd liberet eos ab hominibus
 36 impiis quibus nos tradideras. Ventus ca-
 37 lidus nibe coepit deponere remum po-
 38 tentium. F. ceterque Dominus exercituum
 39 condet geribus super hunc montem, pro-
 40 pium sicutum, potum vindemiam: hilitat
 41 bibem, vitum bibent surgent se unguen-
 42 to facti in hoc monte: Dabant istam
 43 loc in monte domum, & hoc in monte ab-
 44 solbatur. Haec omnia gentibus abscon-
 45 det, quòd rate confilium est super omnes
 46 gentes. Involuit mors, & absorpta est:
 47 quoniam etiam amovit Deus omnem lachrymà
 48 ab omni vultu, amorisque opprobrium
 49 populi sui à tota terra; quandoquidem os
 50 Domini locutum est. Et dicit illà die,
 51 Ecce Deus noster cui confisi sumus, exul-
 52 tabimus in eo, & liberabit nos: hunc Do-
 53 minum speravimus, exultabimus & læta-
 54 bimus de salute nostra.

יְשׁוּעָה: כו

Verſio VULG. LAT.

Verſio GRÆCALXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 11 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 12 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 13 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 14 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 15 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 16 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה

10 Quia requiescet manus Domini in monte isto: & triurabuntur Moab sub eo, sicuti teruntur palex in plaufus. Et extendet manus suas sub eo, sicut extendit naans ad natan: & humiliabit gloriam ejus cum afflitione manuum eius. Et monumenta sublimium murorum tuorum concident, et humiliabuntur, & detraherentur in terram usque ad pulverem.

10 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 11 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 12 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 13 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 14 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 15 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 16 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה

CAP. XXVI. כו

CAP. XXVI.

MS. A. (n) παύσων (δ) τὸ τελεῖν (ε)

1 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 2 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 3 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 4 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 5 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 6 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 7 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 8 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 9 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 10 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 11 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 12 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 13 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 14 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 15 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 16 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה

1 In die illa canabitur Canticum istud in terra Juda: Uibs fortitudinis noſtra: Sion ſalvatorum, ponetur in ea murus & autemurale. Aperite portas, & ingredietur gens iuſta, culſodiens veritatem. Veus error abijt: ſervabit pacem; pacem, quia in te ſperavimus. Sperabit in Domino in ſeculis æternis, in Domino Deo forti in perpetuum. Quia inconvitabit habitantes in excelſo, civitatem ſublimum humiliabit. Humilabit eam uſque ad terram, detrahet eam uſque ad pulverem. Conculcabit eam pes, pedes pauperis, gressus egrotoſum, Semia iuſti recta eſt, reſtus callis iuſti ad ambulandum. Et in ſemita iudiciorum tuorum, Domine, ſultinimus te: nomen tuum, et memoriale tuum in deſiderio animæ. Anima mea deſideravit te in nocte: fed & ſpiritu meo in præcordiis meis de manè vigilabo ad te. Cum feceris iudicia tua in terra, iuſtitiarum deſiderat habitatores orbis. Miſereatur impio, & non diſcet iuſtitiarum: in terra Sanctorum iniqua geſtit, & non vidit gloriã Domini. Domine, exaltet manus tua, et non v deſant: videant, & confundantur zelantes populi: & ignis hoies tuos devoret. Domine, dabis pacem nobis: omnia enim opera noſtra operatus es nobis. Dñe Deus noſter, poſſederit nos domini abſque te, tantum in te recordemur nominis tui. Morientes non vivunt, g'anes non reſurgunt: propterea viſitasti & contrivisti eos, & perdidisti omnè memorialem coram. Indulſiſti genti, Domine, indulſiſti genti: numquid glorificatus es? elongaſti omnes teum nos, terræ. Domine, in tribulatione requieſcunt te, in tribulatione murmuris docti, in tua eis.

1 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 2 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 3 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 4 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 5 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 6 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 7 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 8 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 9 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 10 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 11 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 12 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 13 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 14 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 15 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 16 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

10 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 11 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 12 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 13 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 14 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 15 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 16 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה

10 Quia revelabitur potentia Dñi in monte isto, & triurabuntur Moabit in loco suo, sicut teruntur palex in luto. Et extendet plagæ potentie suæ in ter eos, sicut extendit fe natans ad naaxand; & humiliabit gloriã ejus cum impositione manuum suarum. Civitatem autem munitam in civitatib; popululorum destruet, projiciet eam, & detraherentur in terram usq; ad pulverem.

10 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 11 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 12 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 13 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 14 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 15 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
 16 **יְשׁוּעָה** אֲרָצָה יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וְיִשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * ... Nam quiescat manus Dni in isto monte, & ... 11 ... 12 ...

CAP. XXVI.

1 In die illa cantabitur canticum hoc in terra ... 2 ... 3 ... 4 ... 5 ... 6 ... 7 ... 8 ... 9 ... 10 ... 11 ... 12 ... 13 ... 14 ... 15 ... 16 ...

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * ... 11 ... 12 ...

CAP. XXVI.

1 In illo die cantabitur canticum istud de ... 2 ... 3 ... 4 ... 5 ... 6 ... 7 ... 8 ... 9 ... 10 ... 11 ... 12 ... 13 ... 14 ... 15 ... 16 ...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 * **بِحَدِّكَ تَمُدُّ فَخْرَكَ رَضُّ قَمْرٍ حَضْرَتَا .** * **رَمَتْ مَعْقَى إِزْدَه .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** *
 25 **أَقْبَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا هَمْدُهِنَا .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا هَمْدُهِنَا .** * **مَعْقُوهَا هَمْدُهِنَا .** *
 26 **تَبْرَهِنَا صَبْرُ الْكَاثِرِ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *
 27 **أَفْأَلْ مَعْقُوهَا .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *
 28 **صَمْدُه .** * **حَمْدُه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *
 29 **مَعْقُوهَا .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *

Num tota die jugum ducit arator ad ferendum? ¹⁴
 Elevat ac deprimit tellurem suam? An non ¹⁵
 postquam aquavit solum ejus, spargit anisum, ¹⁶
 an cyminum ferit, vel frumentum, aut hordeum, ¹⁷
 aut panicum jacit in terminis ejus? Erunt ¹⁸
 dies illius in iudicio Deus, tamen laudabit eum. ¹⁹
 Neque enim iustorum conculatione trituratur anisum, neque circumvolvicur plastrum super cyminum: sed baculo excutitur anisum, & cyminum stimulo. Frumentum trituratur in ulum nostrum: neque enim quasi ad victoriam triturando trituratum illud, aut multitudine rotarum plastrorum & unguis contretur illud. Etiam hoc a Domino potest prodit: mira hominis industria auxit alimentum.

CAP. XXIX.

Heu Ariel civitas quam inhabitavit David, adice annum ad annum, solennitates celebrantur. Equidem yeabo Arielem tuum sit geminus & ulularus, sicut que Ariel. Nam castrametabor tanquam sphaera adversum te, palis angustabo te, & excubias contra te erigam: adeoque dejeceris, ut & pulverem loquaris, & pulvere resonent verba tua, vox tua audietur e terra sicut pythonis, & e pulvere pipiant verba tua. Erat enim ceu pulvis tenuissimus multitudo exercituum te, & velut gluma transiens, multitudo robustorum tuorum. Et ex improviso mox à Domino potenti visitaberis terramotibus, tonitruis, ingenti fragore, fulgure, turbine, & flamma ignis comburentis. Erunt velut somnium in visione nocturna, multitudo omnium gentium que infolent in Sionem, omniumque exercituum & turbarum que direxant eam. Et quis illis est famelicus qui immiat le comedere, cum autem evigilat, languidus est, & vacua anima ejus: vel qualis est stibundus qui in somno sibi videtur bibere, cum tamen evigilat, languidus est, & vacua anima ejus: talis erit multitudo caeterarum gentium infolentium in montem Sionem. Admiramini & obstupescite, conturbamini & stupete quibus cibus estis, sed non vino; & qui vacillatis, sed non fœcra:

* **مَعْقُوهَا .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** *
 1 **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** *
 2 **أَقْبَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** *
 3 **تَبْرَهِنَا صَبْرُ الْكَاثِرِ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *
 4 **أَفْأَلْ مَعْقُوهَا .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *
 5 **صَمْدُه .** * **حَمْدُه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *
 6 **مَعْقُوهَا .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *
 7 **أَقْبَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *
 8 **تَبْرَهِنَا صَبْرُ الْكَاثِرِ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *
 9 **أَفْأَلْ مَعْقُوهَا .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** * **مَعْقُوهَا .** * **أَلْ أَيْسُ حُدْرُ إِزْدَه .** * **رَضُّ مَعْقُوهَا .** *

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * **هَلْ يَسْتَأْنِي أَكْرَابُ أَنْ يَكْرَبَ الْهَارَ كَلَه .** * **أَوْ يَبْدُرُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَهْبِي الْأَرْضَ * أَيْسُ** *
 25 **أَهَا مَهْدٌ وَجْهَهَا حَبِيدٌ يَبْرَعُ سَوْبَهَا قَلْبُهَا أَوْ كَوْبَا *** * **وَأَيْصَابُ يَبْرَعُ بَرًا وَسَعْبَرًا وَسَوْفَانَ فِي** *
 26 **حَدْوِكَ *** * **وَيَبَادِرِينَ بِحُكْمِ الْهَيْكِ وَيَعْرَبِينَ *** * **لَأَنَّهُ لَيْسَ بِصَعْوَبَةٍ بَدْعَا السَّوْبِيِّ * وَلَا** *
 27 **بَكْنُ الْعَجَابَةِ تَدْرِي عَلَى الْكُؤُونِ * لَكِنْ بِالْعَصَا يَبْنَعُ السَّوْبِيُّ * وَالْكَؤُونُ مَعَ** *
 28 **أَكْبَرِ يَوْكَلُ *** * **لَأَنَّهُ لَيْسَ لِي الْآبَدُ أَمَا أَعْصَبَ عَلَيْكُمْ * وَلَا صَوْبَ مَرَاتِي يَكُونُ سَكْمُ** *
 29 *** وَهَذَا الْآيَاتُ مِنْ قَبْلِ رَبِّ أَكْبُؤُسِ بَرِي * أَسْتَوِي * أَرْعَوْا عِبْرًا بِأَطْلَالِ ***

Nonquid agricola veniit acre tota die? ¹⁴
 an vobis semen jacit, quisquam ¹⁵
 tellurem disponat? Neque cum equavit ¹⁶
 superficem ejus, tunc scit plantam ¹⁷
 anis nigri vel cymini? Imo sicut frumentum, ¹⁸
 & speltam in terminis tuis, Et cymisus in iudicio Dei ¹⁹
 tui, & gaudium: non eris cum distulisti ²⁰
 pugatur anisum, neque vasa ²¹
 plastrum super cyminum volvitur, sed ²²
 baculo excutitur anisum, & cyminum ²³
 tua cum pane comeditur. Neque enim ²⁴
 in perpetuum vasculis vobis, neque vox ²⁵
 amaritudinis mee conturbabit vos. Hæc ²⁶
 signa à Domino exercituum prodicent: ²⁷
 confusum capite, tollite saltem inuicem.

CAP. XXX.

Vobis Avielis quam expugnavit David: cogite aversionem ab anno in annum, quis conturbat estis eam cum ¹
 Moab. Nam angusticus sum Avielim, ²
 & vobis ac divitis ejus meae vult: ³
 obsequio te, ut scit David, Jacimus ⁴
 circum te sepium, & erigam adversus ⁵
 te p-opugnacula: Adeo ut humiliaverit ⁶
 semones tui ad terram usque, & in ⁷
 terram semones tui obsequiantur, ⁸
 & fiat vox tua sicut eorum qui clamant: ⁹
 tibi est terra, & infirmetur vox tua ad ¹⁰
 pulverem usque. Divites impiorum sunt ¹¹
 veluti pulvis dispersus, & vultus ejus ¹²
 affertur: Sicut, veluti momentum ¹³
 temporis, ex imperio Domini exortum. ¹⁴
 Erunt enim hæc visitatio conjuncta cum ¹⁵
 tonitruis, & venient, ingenti fragore, turbine, ¹⁶
 & flamma ignis de coelo. ¹⁷
 Et sicut in quibusdam inter dominum ¹⁸
 dicit, erunt divites conturbati gentis que ¹⁹
 casta perierit adversus Israelim, ²⁰
 & omnes aces instrumentum conturbati ²¹
 visitatione, & omnes visitatione adversus ²²
 eam, & obsequiantur illi. Erunt inquam ²³
 veluti qui inter do mirandum somniant ²⁴
 se à bere & comedere, cum autem ²⁵
 experientur somnium suum saltem ²⁶
 experientur, vel tanquam sicut somnium ²⁷
 qui somnium se bibere, tamen evigilant ²⁸
 sicut sicut adhuc laborans, & cum autem ²⁹
 vult se lassato: tales erunt divites ³⁰
 caeterarum gentium. O quibus infirmis ³¹
 xistis contra Jerusalem & contra montem ³²
 Sion, admiratione atque stupore ³³
 percellimini, & cuiusvis non quidem ³⁴
 pota inebriare neque vino.

* **الْفَصْلُ الْتَالِثُ وَالْعِشْرُونَ *** * **وَيَبِلُ مَدِينَةُ أَرِبِيلَ الَّتِي حَارَبَهَا دَاوُدُ *** *
 1 **أَجْعَوْا الْعِبَاتِ سَنَةً لَسْتُمْ *** * **لَأَنَّكُمْ تَأْكُلُونَهَا مَعَ مَوَاب *** * **لَأَنَّ أَصَابِي أَرِبِيلَ *** * **وَيَبْصُرُ** *
 2 **وَوَيْهَا وَعِبَانَهَا لِي *** * **وَاحْطِ بِهَاكَ مِثْلُ دَاوُدَ *** * **وَأَلْقِي عَلَيْكَ سَيْبًا *** * **وَأَصْغِ عَلَيْهِ بِرُوحَا *** *
 3 *** وَبَدَلْ أَوْلَاكَ إِلَى الْأَرْضِ *** * **وَالِي الْأَرْضِ أَقْوَالُكَ يَعْوَصُونَ *** * **وَيَبْصُرُ صَوْبِكَ مِثْلَ الَّذِينَ** *
 4 **يَصَوِّدُونَ مِنَ الْأَرْضِ *** * **وَيَضَعُ صَوْبِكَ إِلَى النَّوَابِ *** * **وَيَكُونُ عِي السَّافِقِينَ مِثْلَ عِبَارِ** *
 5 **مَدِينَةٍ *** * **وَمِثْلَ الْهَبَاءِ الْكَمُولِ *** * **وَيَكُونُ مِثْلَ دَفِينَةِ لَوْبِ *** * **مِنْ قَبْلِ رَبِّ أَكْبُؤُسِ *** * **لَأَنَّ** *
 6 **الذَّعْبُ يَكُونُ مَعَ رَعْدٍ وَرِزْلَةٍ وَصَوْبٍ عَظِيمٍ *** * **عَاصِفٍ مَهْلُولٍ *** * **وَلَهَيْبِ نَارٍ يَأْكُلُ *** *
 7 *** وَيَلْدُونَ مِثْلَ الَّذِي يَكْلَمُ فِي الْمَنَامِ *** * **عِنَا الْأَمَمِ جَمِيعُهَا الَّذِينَ جِيسُوا عَلَى إِسْرَائِيلَ *** * **وَيَجْتَبِعُ** *
 8 **الْجِيسِينَ عَلَى إِيرُؤَسَلِيمَ *** * **وَيَجْتَبِعُ الْكَمْعِينَ عَلَيْهَا *** * **وَيَكُونُ مِثْلَ الَّذِينَ يَكْلَمُونَ فِي** *
 9 **الْمَنَامِ إِهْمُ يَسْرُونَ وَيَأْكُلُونَ *** * **وَأَدَّ يَعْوَمُونَ مِنْهَا بِمِثْلِ بَاطِلٍ *** * **وَعَالِي نَكْوِ مَا يَكْلَمُ الْعَطْسَانُ أَنَّهُ يَسْرِبُ *** *
 10 **وَيَعْوَمُونَ وَهُوَ يَعْطَسُهُ أَيْصَا *** * **وَيَعْسَهُ تَرْحَابًا بِأَطْلَالِ *** * **هَكَذَا يَكُونُ عِنَا جَمِيعِ الْأَمَمِ *** * **أَيْهَا الَّذِينَ** *
 11 **عَسَلَرُوا عَلَى إِيرُؤَسَلِيمَ *** * **وَعَالِي جَبَلِي صَمِيؤُونَ *** * **أَحْتَرِيمُ قَهْلَانِيمَ *** * **وَسَلَرِيمَ لَيْسَ مِنْ مَسْكِرٍ وَلَا مِنْ حَمْرٍ ***

Verſio VUGL. LAT.

Verſio GRÆCALXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 Quoniam miſcuit vobis Diſſi-
ſpirituſ ſoporis, claudet oculos
veſtros: prophetas & p̄nol-
pes veſtros, qui vident viſio-
nes, operiet: Et erit vobis vi-
ſio omnium ſicut verba libri
ſigorti, quem cum dederint
ſcienti literas, dicent; Lege
iſtum; & reſpondebit; Non
poſſum, ſignatus eſt enim. Et
dabitur liber neſcienti literas,
diceratque ei; Lege; & re-
ſpondebit; Neſcio literas. Et
dixit Dominus; Ed quodd ap-
propinquat populus iſte ore
ſuo, & labiis ſuis gloriſicat
ſuo, cor autem eius longe eſt a
me, & timuerunt me manda-
to hominum & doctrinis. Ideo
ecce ego addam ut admiratio-
nem faciam populo huic mira-
culo grandi & ſtupendo: per-
bitem enim ſapientia a ſapie-
ntibus eius, & intellectus pru-
dentium eius abſconderit. Vz
qui profundis eſtis corde, ut
a Domino abſcondatis conſilium
eius: quorum ſunt in tenebris
opera, & dicunt; Quis videt
nos, & quis videt nos? Per-
verſa eſt hæc veſtra cogitatio:
quasi ſi lutum contra ſigillum
cogita, & dicat opus factori
ſuo. Non fecit mi: & ſig-
mentum dicat factori ſuo.
Non intelligis. Nonne adhuc
in modico & in brevi con-
vertetur Liban' in Chamel, &
Chamel in falſu reputabitur?
Et audient in die illa ſurdi
verba libri, & de tenebris & cal-
gine oculi carorum videbunt.
Et addent mites in Domino la-
titiam, & pauperes homines
in Sancto Iſrael exultabunt:
Quoniam deſecit qui preva-
lebat, conſummatuſ eſt illu-
ſor, & ſufficit ſunt omnes qui
vigilabant ſup iniquitatem:
Qui peccare faciebant homi-
nes in porta ſupplantabant, &
declinaverunt fruſtra à juſto,
Propter hoc, hæc dicit Do-
minus ad domum Jacob, qui
redemit Abraham; Non modo
confundetur Jacob, nec
modo vultus eius erubefcet:
Sed cum viderit filios ſuos,
opera manuum mearum, in
medio ſui ſanctificantes no-
men meum, & ſanctificabunt
Sanctum Jacob, & Deum Iſra-
el prædicabunt;

10 Quoniam miſcuit vobis Diſſi-
ſpirituſ ſoporis, claudet oculos
veſtros: prophetas & p̄nol-
pes veſtros, qui vident viſio-
nes, operiet: Et erit vobis vi-
ſio omnium ſicut verba libri
ſigorti, quem cum dederint
ſcienti literas, dicent; Lege
iſtum; & reſpondebit; Non
poſſum, ſignatus eſt enim. Et
dabitur liber neſcienti literas,
diceratque ei; Lege; & re-
ſpondebit; Neſcio literas. Et
dixit Dominus; Ed quodd ap-
propinquat populus iſte ore
ſuo, & labiis ſuis gloriſicat
ſuo, cor autem eius longe eſt a
me, & timuerunt me manda-
to hominum & doctrinis. Ideo
ecce ego addam ut admiratio-
nem faciam populo huic mira-
culo grandi & ſtupendo: per-
bitem enim ſapientia a ſapie-
ntibus eius, & intellectus pru-
dentium eius abſconderit. Vz
qui profundis eſtis corde, ut
a Domino abſcondatis conſilium
eius: quorum ſunt in tenebris
opera, & dicunt; Quis videt
nos, & quis videt nos? Per-
verſa eſt hæc veſtra cogitatio:
quasi ſi lutum contra ſigillum
cogita, & dicat opus factori
ſuo. Non fecit mi: & ſig-
mentum dicat factori ſuo.
Non intelligis. Nonne adhuc
in modico & in brevi con-
vertetur Liban' in Chamel, &
Chamel in falſu reputabitur?
Et audient in die illa ſurdi
verba libri, & de tenebris & cal-
gine oculi carorum videbunt.
Et addent mites in Domino la-
titiam, & pauperes homines
in Sancto Iſrael exultabunt:
Quoniam deſecit qui preva-
lebat, conſummatuſ eſt illu-
ſor, & ſufficit ſunt omnes qui
vigilabant ſup iniquitatem:
Qui peccare faciebant homi-
nes in porta ſupplantabant, &
declinaverunt fruſtra à juſto,
Propter hoc, hæc dicit Do-
minus ad domum Jacob, qui
redemit Abraham; Non modo
confundetur Jacob, nec
modo vultus eius erubefcet:
Sed cum viderit filios ſuos,
opera manuum mearum, in
medio ſui ſanctificantes no-
men meum, & ſanctificabunt
Sanctum Jacob, & Deum Iſra-
el prædicabunt;

10 Quoniam miſcuit vobis Diſſi-
ſpirituſ ſoporis, claudet oculos
veſtros: prophetas & p̄nol-
pes veſtros, qui vident viſio-
nes, operiet: Et erit vobis vi-
ſio omnium ſicut verba libri
ſigorti, quem cum dederint
ſcienti literas, dicent; Lege
iſtum; & reſpondebit; Non
poſſum, ſignatus eſt enim. Et
dabitur liber neſcienti literas,
diceratque ei; Lege; & re-
ſpondebit; Neſcio literas. Et
dixit Dominus; Ed quodd ap-
propinquat populus iſte ore
ſuo, & labiis ſuis gloriſicat
ſuo, cor autem eius longe eſt a
me, & timuerunt me manda-
to hominum & doctrinis. Ideo
ecce ego addam ut admiratio-
nem faciam populo huic mira-
culo grandi & ſtupendo: per-
bitem enim ſapientia a ſapie-
ntibus eius, & intellectus pru-
dentium eius abſconderit. Vz
qui profundis eſtis corde, ut
a Domino abſcondatis conſilium
eius: quorum ſunt in tenebris
opera, & dicunt; Quis videt
nos, & quis videt nos? Per-
verſa eſt hæc veſtra cogitatio:
quasi ſi lutum contra ſigillum
cogita, & dicat opus factori
ſuo. Non fecit mi: & ſig-
mentum dicat factori ſuo.
Non intelligis. Nonne adhuc
in modico & in brevi con-
vertetur Liban' in Chamel, &
Chamel in falſu reputabitur?
Et audient in die illa ſurdi
verba libri, & de tenebris & cal-
gine oculi carorum videbunt.
Et addent mites in Domino la-
titiam, & pauperes homines
in Sancto Iſrael exultabunt:
Quoniam deſecit qui preva-
lebat, conſummatuſ eſt illu-
ſor, & ſufficit ſunt omnes qui
vigilabant ſup iniquitatem:
Qui peccare faciebant homi-
nes in porta ſupplantabant, &
declinaverunt fruſtra à juſto,
Propter hoc, hæc dicit Do-
minus ad domum Jacob, qui
redemit Abraham; Non modo
confundetur Jacob, nec
modo vultus eius erubefcet:
Sed cum viderit filios ſuos,
opera manuum mearum, in
medio ſui ſanctificantes no-
men meum, & ſanctificabunt
Sanctum Jacob, & Deum Iſra-
el prædicabunt;

MS.A. (ε) Καὶ ἔσονται ὑμῖν ὡς τὰ ῥήματα ταῦτα, (σ) ἔσθ' οὗτις
χρησισιν (τ) ἰσχυροὶ ἀποδοῦναι (δ) ἰσχυροὶ (ρ) πλάσσει, οὐ (ζ) ἴσται
μα (ψ) οὐ ἔσθ' οὗτις (ω) ἀλλήλοισι, (υ) ἔσθ' ἀλλήλοισι (α) ἔσθ' ἀπὸ
γῆς ἐν ἀδικίαις δικαίων. (β) μεταστήθ' Ἰσραὴλ.

TARGUM JONATHAN.

Verſio Latina.

10 Quoniam miſcuit vobis Diſſi-
ſpirituſ ſoporis, claudet oculos
veſtros: prophetas & p̄nol-
pes veſtros, qui vident viſio-
nes, operiet: Et erit vobis vi-
ſio omnium ſicut verba libri
ſigorti, quem cum dederint
ſcienti literas, dicent; Lege
iſtum; & reſpondebit; Non
poſſum, ſignatus eſt enim. Et
dabitur liber neſcienti literas,
diceratque ei; Lege; & re-
ſpondebit; Neſcio literas. Et
dixit Dominus; Ed quodd ap-
propinquat populus iſte ore
ſuo, & labiis ſuis gloriſicat
ſuo, cor autem eius longe eſt a
me, & timuerunt me manda-
to hominum & doctrinis. Ideo
ecce ego addam ut admiratio-
nem faciam populo huic mira-
culo grandi & ſtupendo: per-
bitem enim ſapientia a ſapie-
ntibus eius, & intellectus pru-
dentium eius abſconderit. Vz
qui profundis eſtis corde, ut
a Domino abſcondatis conſilium
eius: quorum ſunt in tenebris
opera, & dicunt; Quis videt
nos, & quis videt nos? Per-
verſa eſt hæc veſtra cogitatio:
quasi ſi lutum contra ſigillum
cogita, & dicat opus factori
ſuo. Non fecit mi: & ſig-
mentum dicat factori ſuo.
Non intelligis. Nonne adhuc
in modico & in brevi con-
vertetur Liban' in Chamel, &
Chamel in falſu reputabitur?
Et audient in die illa ſurdi
verba libri, & de tenebris & cal-
gine oculi carorum videbunt.
Et addent mites in Domino la-
titiam, & pauperes homines
in Sancto Iſrael exultabunt:
Quoniam deſecit qui preva-
lebat, conſummatuſ eſt illu-
ſor, & ſufficit ſunt omnes qui
vigilabant ſup iniquitatem:
Qui peccare faciebant homi-
nes in porta ſupplantabant, &
declinaverunt fruſtra à juſto,
Propter hoc, hæc dicit Do-
minus ad domum Jacob, qui
redemit Abraham; Non modo
confundetur Jacob, nec
modo vultus eius erubefcet:
Sed cum viderit filios ſuos,
opera manuum mearum, in
medio ſui ſanctificantes no-
men meum, & ſanctificabunt
Sanctum Jacob, & Deum Iſra-
el prædicabunt;

10 Quoniam miſcuit vobis Diſſi-
ſpirituſ ſoporis, claudet oculos
veſtros: prophetas & p̄nol-
pes veſtros, qui vident viſio-
nes, operiet: Et erit vobis vi-
ſio omnium ſicut verba libri
ſigorti, quem cum dederint
ſcienti literas, dicent; Lege
iſtum; & reſpondebit; Non
poſſum, ſignatus eſt enim. Et
dabitur liber neſcienti literas,
diceratque ei; Lege; & re-
ſpondebit; Neſcio literas. Et
dixit Dominus; Ed quodd ap-
propinquat populus iſte ore
ſuo, & labiis ſuis gloriſicat
ſuo, cor autem eius longe eſt a
me, & timuerunt me manda-
to hominum & doctrinis. Ideo
ecce ego addam ut admiratio-
nem faciam populo huic mira-
culo grandi & ſtupendo: per-
bitem enim ſapientia a ſapie-
ntibus eius, & intellectus pru-
dentium eius abſconderit. Vz
qui profundis eſtis corde, ut
a Domino abſcondatis conſilium
eius: quorum ſunt in tenebris
opera, & dicunt; Quis videt
nos, & quis videt nos? Per-
verſa eſt hæc veſtra cogitatio:
quasi ſi lutum contra ſigillum
cogita, & dicat opus factori
ſuo. Non fecit mi: & ſig-
mentum dicat factori ſuo.
Non intelligis. Nonne adhuc
in modico & in brevi con-
vertetur Liban' in Chamel, &
Chamel in falſu reputabitur?
Et audient in die illa ſurdi
verba libri, & de tenebris & cal-
gine oculi carorum videbunt.
Et addent mites in Domino la-
titiam, & pauperes homines
in Sancto Iſrael exultabunt:
Quoniam deſecit qui preva-
lebat, conſummatuſ eſt illu-
ſor, & ſufficit ſunt omnes qui
vigilabant ſup iniquitatem:
Qui peccare faciebant homi-
nes in porta ſupplantabant, &
declinaverunt fruſtra à juſto,
Propter hoc, hæc dicit Do-
minus ad domum Jacob, qui
redemit Abraham; Non modo
confundetur Jacob, nec
modo vultus eius erubefcet:
Sed cum viderit filios ſuos,
opera manuum mearum, in
medio ſui ſanctificantes no-
men meum, & ſanctificabunt
Sanctum Jacob, & Deum Iſra-
el prædicabunt;

10 Quoniam miſcuit vobis Diſſi-
ſpirituſ ſoporis, claudet oculos
veſtros: prophetas & p̄nol-
pes veſtros, qui vident viſio-
nes, operiet: Et erit vobis vi-
ſio omnium ſicut verba libri
ſigorti, quem cum dederint
ſcienti literas, dicent; Lege
iſtum; & reſpondebit; Non
poſſum, ſignatus eſt enim. Et
dabitur liber neſcienti literas,
diceratque ei; Lege; & re-
ſpondebit; Neſcio literas. Et
dixit Dominus; Ed quodd ap-
propinquat populus iſte ore
ſuo, & labiis ſuis gloriſicat
ſuo, cor autem eius longe eſt a
me, & timuerunt me manda-
to hominum & doctrinis. Ideo
ecce ego addam ut admiratio-
nem faciam populo huic mira-
culo grandi & ſtupendo: per-
bitem enim ſapientia a ſapie-
ntibus eius, & intellectus pru-
dentium eius abſconderit. Vz
qui profundis eſtis corde, ut
a Domino abſcondatis conſilium
eius: quorum ſunt in tenebris
opera, & dicunt; Quis videt
nos, & quis videt nos? Per-
verſa eſt hæc veſtra cogitatio:
quasi ſi lutum contra ſigillum
cogita, & dicat opus factori
ſuo. Non fecit mi: & ſig-
mentum dicat factori ſuo.
Non intelligis. Nonne adhuc
in modico & in brevi con-
vertetur Liban' in Chamel, &
Chamel in falſu reputabitur?
Et audient in die illa ſurdi
verba libri, & de tenebris & cal-
gine oculi carorum videbunt.
Et addent mites in Domino la-
titiam, & pauperes homines
in Sancto Iſrael exultabunt:
Quoniam deſecit qui preva-
lebat, conſummatuſ eſt illu-
ſor, & ſufficit ſunt omnes qui
vigilabant ſup iniquitatem:
Qui peccare faciebant homi-
nes in porta ſupplantabant, &
declinaverunt fruſtra à juſto,
Propter hoc, hæc dicit Do-
minus ad domum Jacob, qui
redemit Abraham; Non modo
confundetur Jacob, nec
modo vultus eius erubefcet:
Sed cum viderit filios ſuos,
opera manuum mearum, in
medio ſui ſanctificantes no-
men meum, & ſanctificabunt
Sanctum Jacob, & Deum Iſra-
el prædicabunt;

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * **كَلِمًا** وَيَقْبُرُ حِكْمَةً مُدْبِرٌ زَهْرٌ رُحْبَانًا . **وَعَهْبَانًا** **لَا** حَنْتَسَه . **سَلَا** 10
 11 **بَحْتَرًا** . **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 11
 12 **لَا** **تَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 12
 13 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 13
 14 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 14
 15 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 15
 16 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 16
 17 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 17
 18 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 18
 19 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 19
 20 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 20
 21 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 21
 22 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 22
 23 **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** **وَيُنْبِغُ قَهْبَانًا** . * **سَلَا** **وَتَعْمَه** 23

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * **لَا** **الرَّبُّ** **سَعَاكُم** **رُوحَ** **حَسْوَعٍ** **وَيُعْوِضُ** **عِيُونَهُمْ** **وَأَسْبَابَهُمْ** **وَرَسَائِلَهُمْ** **الَّذِينَ** **يُرُونَ** **الْكُفْيَاتِ** 10
 11 * **وَيَكُونُ** **لَكُمْ** **جَمِيعُ** **هَذِهِ** **الْكَلِمَاتِ** **مِثْلُ** **كَلِمَاتِ** **هَذَا** **الْأَسْمَى** **الْكَلِيمِ** * **الَّذِي** **أَدَا** **دَعْوَتَهُ** 11
 12 **لِإِنْسَانٍ** **حَبِيبٍ** **بِالْكِتَابَةِ** **يَقُولُونَ** **أَفْرَأَ** **هَذَا** * **فَيَقُولُ** **لَسْتُ** **أَفْرَأُ** **لَهُ** **أَنْتَ** **كَلِيمٌ** * **وَيَدْفَعُ** 12
 13 **هَذَا** **الْكِتَابَ** **فِي** **يَدِ** **إِنْسَانٍ** **لَا** **يَعْلَمُ** **الْكِتَابَةَ** **وَيَقُولُ** **لَهُ** **أَفْرَأَ** * **فَيَقُولُ** **لَسْتُ** **أَعْرِفُ** **الْكِتَابَةَ** * 13
 14 * **الْأَفْحَاحُ** **الرَّابِعُ** **عَشَرَ** * **فِيهِ** **تَوْحِيحٌ** **لِئِي** **إِسْرَائِيلَ** * **وَقَالَ** **الرَّبُّ** * **هَذَا** **الْأَسْمَى** 14
 15 **يَعْرِبُ** **مَعِي** **وَيَكْرِيهُ** **بِسَمِيَّتِي** **وَقَلْبُهُ** **يَبْعَثُ** **بِعِدَايَ** **عَبِي** **وَيَعْبُدُونِي** **بِاطْلًا** **وَيَعْلَمُونَ** **وَضَائِقَ** 15
 16 **النَّاسِ** **وَيَعْلَمُهُمْ** * **لِأَجْلِ** **هَذَا** **هَلِكُ** **أَرِيكَ** **أَنْ** **يَتَبَدَّلَ** **هَذَا** **الْأَسْمَى** **وَيُعَلِّمُهُمْ** **أَسْمَاءَ** **وَأَرْيَايِكَ** **حِكْمَتَهُ** 16
 17 **حِكْمَتَهُمْ** **وَأَقْبِي** **فَهُمْ** **فَمَسَامِحٌ** * **الرَّيَالِ** **لِلَّذِينَ** **يَصْدَعُونَ** **رَأْيًا** **بِغَيْرِ** **وَلَيْسَ** **مِنْ** **فِي** **الرَّبِّ** * 17
 18 **وَيَلِ** **الَّذِينَ** **يَصْدَعُونَ** **رَأْيًا** **فِي** **حَبِيبِهِ** **وَيَصْنَعُ** **أَعْمَالَهُمْ** **فِي** **طَلْمِهِ** * **وَيَقُولُونَ** **مِنْ** **رَأْيِ** **عَرَفْنَا** 18
 19 **أَوْ** **مَنْ** **الَّذِي** **يَصْدَعُ** **كُنْ** * **أَلَيْسَ** **مِثْلُ** **طَبِينِ** **الْقَلْحَوْرِيِّ** **كَحَسْبُونِ** * **هَلِ** **أَكْبَلَهُ** **نَعُولُ** **كَلِيلَهَا** 19
 20 **أَبَ** **مَنْ** **جَبَلِي** **أَمْ** **نَعُولُ** **الصَّيْدِ** **لِلصَّانِعِ** **أَبَ** **مَنْ** **صَدَعْتَنِي** **بِهِمْ** * **أَلَيْسَ** **بَعْدَ** **قَلْبِي** **يَتَبَدَّلُ** 20
 21 **لِبْنَانِ** **مِثْلُ** **جَبَلِ** **الْكَرْمَلِ** * **وَجَبَلِ** **الْكَرْمَلِ** **يَكْسِبُ** **عَابَهُ** * **فَيَسْتَعْبِقُونَ** **فِي** **ذَلِكَ** **النَّوْمِ** **الضَّمَمِ** 21
 22 **أَقْوَالِ** **الْكِتَابِ** * **وَالَّذِينَ** **فِي** **الطَّلْمَةِ** **وَالَّذِينَ** **فِي** **الصَّنَابِ** * **أَعْيُنُ** **الْعَمِيَانِ** **يَبْصُرُونَ** * **وَيَسْبَاحُ** 22
 23 **الْمَسَاكِينِ** **لِأَجْلِ** **الرَّبِّ** **يَسْرُرُونَ** * **وَالَّذِينَ** **لَا** **رَجَاءَ** **لَهُمْ** **مِنْ** **الْبَشَرِ** **يَعْمَلُونَ** **سُرورًا** **بِعَدْوِي** **إِسْرَائِيلَ** * 23
 24 * **فِي** **الْأَنْبِيَاءِ** **وَهَلِكُ** **الْمَسْكِينِ** * **وَأَسْوَدُوا** **الْأَعْيُنَ** **بِإِسْرَائِيلَ** * **وَالَّذِينَ** **يَكْعَلُونَ** **النَّاسَ** **أَنْ** 24
 25 **يَكْطُرُوا** **بِالْعَوْلِ** * **وَجَمِيعُ** **الَّذِينَ** **يَبْنَكُونَ** **فِي** **الْأَبْوَابِ** * **يَصْدَعُونَ** **عَيْنِ** * **وَيَصْلُونَ** **الصَّيْدِ** 25
 26 **بِكُورِهِمْ** * **لِأَجْلِ** **هَذَا** **هَكَذَا** **يَقُولُ** **الرَّبُّ** **عَلَى** **بَيْتِ** **يَعْقُوبَ** **الَّذِي** **مِنْ** **إِبْرَاهِيمَ** * **لَا** **يَكْرِي** 26
 27 **الآنَ** **يَعْقُوبَ** **وَلَا** **يَسْكِي** **الآنَ** **وَجِهَ** **إِسْرَائِيلَ** * **لَكُمْ** **أَمْ** **عَلَيْنَ** **بِنُؤْمِنِ** **أَعْمَالِي** * **لِأَجْلِ** **جَبَلِي** **يَعْمَلُونَ** 27
 28 **أَسْمِي** * **وَيَعْمَلُونَ** **فَدْوِي** **يَعْقُوبَ** **يَكْفُونَ** **إِلَى** **إِسْرَائِيلَ** 28

Sed quia Dominus intendendum parat ut sit 10
 bus spiritum abiectionis & occidit oculos 11
 tan vltros quam prophetas & principum 12
 & vltros qui vident occidit: Et dicitur ei, 13
 ac verba huius lib. obsequia, quem ceteri 14
 obtulerint homini scriptura perit, & 15
 dixerunt ei, Lege hoc; respondit, Nequeo 16
 legere, quoniam illegitimus est. Quod si deus 17
 libet illi in manu alicuius litterarum imperari, 18
 & dicitur ei, Lege illum; respondit, Litteras 19
 Textus decimus quartus. 20
 Continens reprehensionem contra filios Israelis. 21
 Et dicit Dominus, Populus hic oves sine 22
 approquat ad me, & dicitur ei, Bis suis me lo- 23
 natus, cor autem ejus prout adest tibi, 24
 fidei me adorant, & propece aliqua 25
 oculos hominum docent. Hoc de causa 26
 ecce ego populum istum negare volo; 27
 equidem comminatione comminatus fa- 28
 ctum est, sapientium sapientia eorum 29
 perdam, & prudentia eorum prudentiam 30
 abscondam. Et his qui profusa confusa 31
 machinatur, non tamen Dominus: ut in qui 32
 et audetina confusa machinatur, quorum 33
 actiones sicut in tenebris, tum dicitur, 34
 Quis videt nos, & quis novit nos? aut 35
 quis agnovit nos? Annon sicut locum fi- 36
 guri reputamus? nunquid argilla missa 37
 dicit, Iste sum, Tu non plasma illi? an 38
 officium dicit officii sui, Tu non com- 39
 passus ut produceret? An non post exi- 40
 gium tempus erant abitur Libanus ut montes 41
 Chamales? & montes Chamales eius sylvae 42
 reputabatur? Et dicitur audire facta ver- 43
 ba huius libri, & in limbo, quique 44
 in caligine vultu, inter ceterum oculi 45
 viderunt: Pauperes propter Dominum 46
 cum letitia gressus, & in motu illi quibus 47
 nulla sp. est, impudenter gaudere in 48
 Sancto Israelis. Deficit impius, perit 49
 superbus, & extinguitur sum in sara cum 50
 nequicia sua: Quoniamque facientibus 51
 minus peccate vultus, omnes qui repre- 52
 hendantur in portis, offenduntur generant, 53
 & iusti impietatis sue complexum 54
 reddunt. Propter hoc sic dicit Dominus de 55
 domo Jacobi, quia sargavit eis Abra- 56
 ham, Jam non pudebit Jacob, neque 57
 jam erubescet vultus Israelis: Sed cum 58
 viderint filii eorum opera mea, propter me 59
 sanctificabunt nomen meum, sanctificabunt 60
 Sanctum Jacobi, & vultu, Deum 61
 Israelis: K 2

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Et scient errantes spiritu intellectuam, et multiterros dicent legem.

CAP. XXX.

VÆ filii desultores, dicit Dominus, ut faceretis consilium, & non ex me & ordiremini celâ, & non p spiritu meo, ut adderetis peccatum sup peccata...

1 הוי בנים סוררים נגד יהוה לעשות עצה... 2 ולמה מני ולנסך מסכה ולא למשו... 3 ספור חטאות על הנפאת ההלכה לררת... 4 פועה ולחסות בצל מצרים: ויהי לכם משון...

5 כבוד הנפוח פתח ארץ מצרים: ויהי לכם משון... 6 פועה ולחסות בצל מצרים: ויהי לכם משון... 7 פועה ולחסות בצל מצרים: ויהי לכם משון...

8 ויהי לכם משון... 9 ויהי לכם משון... 10 ויהי לכם משון... 11 ויהי לכם משון...

12 ויהי לכם משון... 13 ויהי לכם משון... 14 ויהי לכם משון...

אש מלקוד ולחשוף מים מבה: תרגום יונה

Et scient errantes spiritu intellectuam, et multiterros dicent legem.

CAP. XXX.

VÆ filii desultores, dicit Dominus, ut faceretis consilium, & non ex me & ordiremini celâ, & non p spiritu meo, ut adderetis peccatum sup peccata...

1 Ουκ αι ταια... 2 και εν ταια... 3 και εν ταια... 4 και εν ταια...

5 και εν ταια... 6 και εν ταια... 7 και εν ταια... 8 και εν ταια...

9 και εν ταια... 10 και εν ταια... 11 και εν ταια... 12 και εν ταια...

13 και εν ταια... 14 και εν ταια... 15 και εν ταια...

MS.A. (α) παιδα λγα (β) εν ταια... ΤΑΡΓΟΜ ΙΟΝΑΘΑΝ.

TARGUM JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Et scient qui non didicerunt spiritum intellectuam; & qui dicebant, nihil sunt omnia haec, suscipient disciplinam.

CAP. XXX.

VÆ filii transgressoribus, dicit Dominus, ut influerent deliberationem, & non ex verbo meo; & caperent consilium, & non interrogaverunt prophetas meos, ut adjuceat peccata peccatis animæ suæ. Qui vadunt...

1 ויהי לכם משון... 2 ויהי לכם משון... 3 ויהי לכם משון... 4 ויהי לכם משון... 5 ויהי לכם משון... 6 ויהי לכם משון... 7 ויהי לכם משון... 8 ויהי לכם משון... 9 ויהי לכם משון... 10 ויהי לכם משון... 11 ויהי לכם משון... 12 ויהי לכם משון... 13 ויהי לכם משון... 14 ויהי לכם משון... 15 ויהי לכם משון...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 * يهتجف هتقلا ايسم بهنم لوه و ساهه . هتقلا بهتجف هتقلا هتقلا .
 1 * مقار . * * * * *
 2 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 3 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 4 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 5 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 6 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 7 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 8 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 9 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 10 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 11 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 12 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 13 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .
 14 * هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا . هتقلا هتقلا هتقلا هتقلا .

Et scientiam acquirere igna: i quorum spiritus errabat, & stulti dicent obtreperare.

CAP. XXX.

Væ filiis refractariis, dicit Dominus, qui consilium propoliere sibi, sed non ex mente mea, & liberare liberationes, sed non secundum spiritum meum, ut peccata peccatis accumularent: Qui os meum inimice consulentes abierunt ut descenderent in Ægyptum ad roborandum se robore Pharaonis, & recipiendum se sub protectionem Ægypti. Cedet vobis robur Pharaonis, in pudorem: & receptus sub protectionem Ægypti, in abjectionem. Quoniam ipse in Soane, & principibus ac nuntii ejus impii fatigabuntur. Apud populum qui non proderit eis nec ad auxilium nec ad utilitatem, imò ad ignominiam & opprobrium. *Onus belliarum Ægypti in terra angusta & misera.* Leo & cattulus leonis, & inter eos aspis & praeter volans, deportabit super dorsum afellorum opes suas, & super latera camelorum thesauros suos, ad populum qui non proderit eis. Nam Ægyptii vanum & inutile prestabant auxilium: acrico proclamo ad eos, Vana est hac fiducia vestra. Jam ergo veni, scribe hæc in tabulis & in libro foederis enim: ut ad postremum usque diem maneat in testimonium sempiternum. Est enim populus morosus, filii sunt mendaces, filii qui noluerunt obedire legi Domini: Qui dixerunt videlicetibus, Ne videatis, & prophetis, Ne vaticinemini nobis correptionem: loquimini nobis dissidium, & videte nobis mendaciam: Seducite nos à via, abducite nos à semitis, & abolete à nobis Sanctum Israelis. Propterea, sic dicit Dominus Sanctus Israelis, Quandoquidem sprevisse verbum hoc, confisi autem elis oppressioni, multistitis, cique confisi elis: Idcirco erit vobis hoc peccatum simile rupturæ muri collapsi, & sicut murus altus cujus fractura sit eis improvisò, Et cuius fractura similis est fracturæ vasis testacei quod sine clementia iniqua lassatur, ut non reperitur inter fragmenta ejus testula quæ capi possit ignis & foco, aut hauriri aqua & cisterna.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * ويعرفون العلم الصالون بالروح والذين يعلمون ان يطعموا والاسمه الهذيان ندعلم
 1 * ان نذكركم بالسلامة * الفصل الثامن * ويئل الاولاد المارية هكذا
 2 يقول الرب * صنعتم رايًا وليس من قبلي * وموانيع ليس من قبلي روعي * ليردادوا
 3 خطايا على خطايا * انما الكاهنون ليرتلوا الي مصر ولم يسألوني * ليستعدوا يعرفون
 4 ويسلثوا بالمصريين * انه يكون لكم سمر فرعون حريا * وعارا للموتكين عني مصر *
 5 * لانهم يكونون بصلعان مارككم رؤساء اسرار * ينعبون مع الشعب ابطالا * الذي لا
 6 ينعهم لا للمعوية ولا للمعوية * لكن للحري والعار * الوحي اكمس عسر
 7 * ذي الاربع قوائم التي في البيرة في الاسك والصافية * الاسك وسبل اللب من هناك *
 8 والافاعي واولاد الافاعي الطارين * الذين يمشون على كعبروا كمال عنانهم لانه لا ينعهم
 9 للمعوية لكن للحري والعار * المصريون ينعونكم ابطالا وارعيا * احبرهم ان تعريكم
 10 هناك ابطالا * والان اجلس اكتب هناك على لوح وفي كتاب * ان هذا نصير الي ايام زمان
 11 والي الابد * لان الشعب عاص هو * بدون كتابهم * الذين لم يسالوا ان يسعوا ناموس
 12 الله * القائلون للانبياء لا يحبروا * والذين يرون الرويا لا تكلموا * لكن كذبوا واحبروا
 13 بصلالة احري * وارجعوا بنا من هذا الطريق * اندعوا بنا هذا السبيل * واندعوا بنا كلمة
 14 اسرائيل * لاجل هذا هكذا يقول الرب فدوس اسرائيل * انكم حالتم هناك الكلمات
 15 ويوكلم على الكذب * ولانك تكلمت وصرت مدوكلا علي هذا القول * لاجل هذا تكون
 16 هناك ابطالا مثل سور ساقط سريعا لمينية حصية منقلبة التي حضرت سقطها سريعا
 17 * ويكون سقطها مثل كسر انا حري من حار ربيعت * حتي ان لا تجد فيهم حرافية
 18 نار برعها * وفيه ماء قليل تجذبة

Errantes spiritu pudentiam agnoscere, & linguas infipientes descendit peccati loqui.

CAP. XXX.

Hæc miseris filiis deservitis fidei: sic dicit Dominus, Agnoscite consilium quod non erat ex me, & facta que non erant & spiritus meo; ut adiretis vobis peccata peccatis. Hæc qui non in consilio, proficimini ut erit in Ægypti ad opem Pharaonis implendam, & mendaciam protectionem in Ægyptum; & sitis & vobis p. o. c. Pharaonis in pudorem, & opprobrium confidendum Ægypti. Erunt enim in Soane Angeli, & tempore incipies seclerati, F. u. s. i. a. labo- rantes apud opulum q. i. nullam offerent eis opem vel utilitatem, sed pudorem & opprobrium.

Revclatio decima quinta.

Populum inquam similem quatuor dibus 6 que sunt in desivo cum infirmitate. & angusta, unde prodire leo & cattulus leonis pro peccatis & sicut volantis, qui osius & camelis deservit opes suas ad gentem que non proderit eis ad subsistendum, sed potius ad pudorem & ignominiam. Ægyptii in vasis & inanis prod. erunt vobis. Annuntia eis dicens, Hujusmodi consilio vestro, vana est, Jam 8 autem sede, scribi hæc super tabulam & in libro: nam hæc futura sunt ad duobus dies, & ad alteram diem, Quia 9 populus hic rebellis est, filii mendaces qui nolunt acquiescere legi Dei: Qui dicunt ad prophetas, Ne annuntietis nobis, & his qui vident visiones, Ne nos allo- quamini: sed loquimini & annuntiate nobis alium evanum: Revocat: nos ab hac via, tollite à nobis hoc institutum, & auferite à nobis vocabulum ista istis. Hæc de causa, sic dicit Dominus S. u. s. i. a. s. i. s. Quis h. s. verbis contradiçit, & fiduciam collocasset in mendacibus, & quia numerasti & fecisti elis hujusmodi sermone: Idcirco erit vobis peccatum hoc velut iunçam casura manna ubis manna subvertente, cuius ruina proxime impugnat: Cuius casus 14 erit similis fragmæntis testacei quod sine clementia iniqua lassatur, ut non reperitur inter fragmenta ejus testula quæ capi possit ignis & foco, aut hauriri aqua & cisterna.

ישעיהו: ל

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translacione LATIN A.

14 Quia hæc dicit Dominus Deus sanctus Israel: Si revertimini & quieticatis, falvi eritis in silentio & in spe erit fornicatio vestra. Et nolulistis: Et dixistis: Nequaquam, sed ad equos fugiemus: ideò fugietis. Et super veloces ascendemus: ideò Velociores erunt, qui persequuntur vos. Mille homines à facie terroris unius: & à facie terroris quinque fugietis, donec relinquami nisi qualis navis in vertice montis, & quasi signum super collem. Propterea expectat Dominus ut misereatur vestri: & ideò exultabitur parens vobis: quia Deus iudicii Dominus: beati omnes qui expectant eum. Populus enim Sion habitabit in Jerusalem: plorans nequaquam plorabis, miserans miserabitur tui: ad vocem clamoris tui illatit ut audierit, & respondit tibi. Et dabit vobis Dñs panem arctis, & aqua brevem: & non faciet ovulare à te ultra doctorem tuum: & erunt oculi tui videntes præceptorem tuum. Et aures tue audient verbum post tergum momentis; Hæc est via, ambulate in ea: & non declinetis neq; ad dexteram, neque ad sinistram. Et contaminabis laminas sculptilium argenti tui, & vestimentum confaltis auri tui, & disperges ea sicut immundiciam menstruatae. Egrederet, dices ei: & dabitur pluvia femini tuo, ubicumque feminaveris in terra: & panis frugum terræ erit uberrimus, & pinguis: pascetur in possessione tua in die illo agnus spatiosus: Et rauri tui, & pulli affnorum, qui operatur terram, commisitum migra comedent sicut in area ventilatum est. Et erunt super omnem montem excelsum, & super omnem collem elevatum, rivi currentium aquarum, in die interfectionis militorum cum ceciderint turres. Et erit lux Luna sicut lux Solis, & lux Solis erit septemplex sicut lux septem dierum, in die qua alligaverit Dominus vulnus populi sui, & percussuram plagæ ejus sanaverit.

15 Quia hæc dicit Dominus Deus sanctus Israel: Si revertimini & quieticatis, falvi eritis in silentio & in spe erit fornicatio vestra. Et nolulistis: Et dixistis: Nequaquam, sed ad equos fugiemus: ideò fugietis. Et super veloces ascendemus: ideò Velociores erunt, qui persequuntur vos. Mille homines à facie terroris unius: & à facie terroris quinque fugietis, donec relinquami nisi qualis navis in vertice montis, & quasi signum super collem. Propterea expectat Dominus ut misereatur vestri: & ideò exultabitur parens vobis: quia Deus iudicii Dominus: beati omnes qui expectant eum. Populus enim Sion habitabit in Jerusalem: plorans nequaquam plorabis, miserans miserabitur tui: ad vocem clamoris tui illatit ut audierit, & respondit tibi. Et dabit vobis Dñs panem arctis, & aqua brevem: & non faciet ovulare à te ultra doctorem tuum: & erunt oculi tui videntes præceptorem tuum. Et aures tue audient verbum post tergum momentis; Hæc est via, ambulate in ea: & non declinetis neq; ad dexteram, neque ad sinistram. Et contaminabis laminas sculptilium argenti tui, & vestimentum confaltis auri tui, & disperges ea sicut immundiciam menstruatae. Egrederet, dices ei: & dabitur pluvia femini tuo, ubicumque feminaveris in terra: & panis frugum terræ erit uberrimus, & pinguis: pascetur in possessione tua in die illo agnus spatiosus: Et rauri tui, & pulli affnorum, qui operatur terram, commisitum migra comedent sicut in area ventilatum est. Et erunt super omnem montem excelsum, & super omnem collem elevatum, rivi currentium aquarum, in die interfectionis militorum cum ceciderint turres. Et erit lux Luna sicut lux Solis, & lux Solis erit septemplex sicut lux septem dierum, in die qua alligaverit Dominus vulnus populi sui, & percussuram plagæ ejus sanaverit.

16 Sic dicit Dominus, Dominus sanctus Israel: Si non revertimini in gentibus vestris; tunc salvis eris, & factis ubi fueris: quia confidebas super vanis; una scilla est fortitudo vestra. Et nolulistis audire, sed dixistis: Super equos fugiemus: propterea fugietis: & super velocibus ascensurus eritis: ideò locos erunt, qui persequuntur vos. Mille ad vocem unius fugiet: & ad vocem quinque fugiet multi: donec relinquami nisi qualis navis super montem, & quasi signum super collem. Et natus expectabit deus, ut misereatur vestri: & propterea exultabit, in peccatis vobis: quia iudex Dominus Deus (h) vester. Beati (i) qui immant in eo: Quis operatur in Sion habitabit: & (k) Hierusalem plorata placet, miseret tui. Auferet tui: (l) vocem clamoris tui quando vidit: exaudiet te. Et dabit Dominus vobis panem subtilatum, & aquam angelicam: & nequaquam ulterius appropriabunt illi, qui decipiunt te: quia oculi tui videbunt eos, qui se seduciant: Et auces tue audient vocem patris tui decipientis, qui decibit; Hæc voces ambulantes in ea, sive ad dextram, sive ad sinistram. Et contaminabis idola dexterae tuae, & dextraria: committes ea, & disperges, sicut aquam menstruatae: & sicut fluctus abijciet ea. Tunc erit pluvia femini terræ tuae: & panis frugum terra tua erit abundans, & pinguis. Et pascetur frumentum tuum in die illa locum pinguium, & spatiosum. Tanti erit fructus, & dices: operantur terram, comedent pascas committent in horto ventilato. Et erit super omnem montem excelsum, & super omnem collem elevatum aqua transiens in (m) die illa, cum pascitur mullis, & comedentur turres. Et erit lux Luna sicut lux Solis, & lux Solis erit septemplex in die, quando sanaverit Dominus contitionem populi sui: & dolorem plagæ tue curabit.

17 Sic dicit Dominus, Dominus sanctus Israel: Si non revertimini in gentibus vestris; tunc salvis eris, & factis ubi fueris: quia confidebas super vanis; una scilla est fortitudo vestra. Et nolulistis audire, sed dixistis: Super equos fugiemus: propterea fugietis: & super velocibus ascensurus eritis: ideò locos erunt, qui persequuntur vos. Mille ad vocem unius fugiet: & ad vocem quinque fugiet multi: donec relinquami nisi qualis navis super montem, & quasi signum super collem. Et natus expectabit deus, ut misereatur vestri: & propterea exultabit, in peccatis vobis: quia iudex Dominus Deus (h) vester. Beati (i) qui immant in eo: Quis operatur in Sion habitabit: & (k) Hierusalem plorata placet, miseret tui. Auferet tui: (l) vocem clamoris tui quando vidit: exaudiet te. Et dabit Dominus vobis panem subtilatum, & aquam angelicam: & nequaquam ulterius appropriabunt illi, qui decipiunt te: quia oculi tui videbunt eos, qui se seduciant: Et auces tue audient vocem patris tui decipientis, qui decibit; Hæc voces ambulantes in ea, sive ad dextram, sive ad sinistram. Et contaminabis idola dexterae tuae, & dextraria: committes ea, & disperges, sicut aquam menstruatae: & sicut fluctus abijciet ea. Tunc erit pluvia femini terræ tuae: & panis frugum terra tua erit abundans, & pinguis. Et pascetur frumentum tuum in die illa locum pinguium, & spatiosum. Tanti erit fructus, & dices: operantur terram, comedent pascas committent in horto ventilato. Et erit super omnem montem excelsum, & super omnem collem elevatum aqua transiens in (m) die illa, cum pascitur mullis, & comedentur turres. Et erit lux Luna sicut lux Solis, & lux Solis erit septemplex in die, quando sanaverit Dominus contitionem populi sui: & dolorem plagæ tue curabit.

MS. A. (x) Οὗτος λέγει κύριος, & ὁ ἄγγελος Ἰσραὴλ, (λ) ἐπεὶ οὗτος, (μ) Ἄλλ' ἤπαται, Ἐφ' ἵπποις (ν) καὶ ἤπαται, Ἐπι (ξ) καὶ διὰ φωνῆς ἐνὸς φασίζοντα χίλιαι, (ς) ἦμαρ ἕνα, ἢ τὸ καταλείψετε τὴν δουλίαν ὑμῶν; μακάριοι πάντες οἱ (π) ἐς αὐτοῦ, (ρ) ὅτι ἐλάσθη, τὴν ἄρνην (σ) ὁ μὴ (τ) ἔξαφίει (υ) καὶ τὰ σεμνερωσομένα ληθά ποιήσιν, καὶ λακίμοις (ς) γνῶμιστοσ (χ) λακίμοιμῶνα.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

14 Quia hæc dicit Dominus Deus sanctus Israel: Dixi, Si converti fueritis ad legem meam; & quieticatis, & habitabitis confidenter, & eritis fortes: & nolulistis. Et dixistis, Non, sed in equos fugiemus: ideò fugietis: & super veloces equitabimus: ideò veloces erunt persecutores vestri. Mille hominum à facie increpantis unius, à facie increpantis quinque fugietis, donec relinquami nisi sicut fax in vertice montis, & sicut signum super collem. Propterea futurum est ut Dominus misereatur vestri: & fortis est ipse qui miserebitur vestri; quia Deus faciens iudicium Dominus est: beati iusti qui sperant in salutare ejus. Quoniam populus in Sion habitabit in Hierusalem: plorans nequaquam plorabis. Miseratione miserebitur tui, vocem orationis tua suscipiet, & faciet deprecationem tuam. Et dabit vobis Dñs substantias odii, & prædam afflictionis, & non tollet majestatem suam ultra de domo sanctuaria: & erunt oculi tui videntes majestatem meam in domo sanctuarii. Et aures tue audient verbum post tergum tuum, dicens: Hæc est via, ambulate in ea, & non declinetis ad dexteram, neque ad sinistram. Et contaminabitis cooperaturam simulacrorum argenti vestri, & ornamentum confaltis auri vestri; abominabimini ea sicut abominatur immunditiam menstruatae: sic abominabimini ea. Et dabit pluviam feminis tui; quod feminabis terram, & frumentum fructus multiplicabitur in terra; & erit nutritus & bonus; & nutritur iusti pecoribus suis in tempore illo, pinguedine tenerorum & pinguium. Boves autem et affni quibus operantur terram, pabulum im pinguans comedent, quod elevatum est pala et ventilabro. Et erunt super omnem montem excelsum, et super omnem collem elevatum rivi currentium aquarum, & erunt in ruinam regibus, & exercitus eorum in die occisionis magnæ; cum ceciderint principes. Et erit lux Luna sicut lux Solis, & lux Solis futura est ut splendet decat trecenties quadragies ter super lucem septem dierum, in die qua reduct Dominus captivitatem populi sui, & infirmitatem plagæ ejus sanabit.

14 Quia hæc dicit Dominus Deus sanctus Israel: Dixi, Si converti fueritis ad legem meam; & quieticatis, & habitabitis confidenter, & eritis fortes: & nolulistis. Et dixistis, Non, sed in equos fugiemus: ideò fugietis: & super veloces equitabimus: ideò veloces erunt persecutores vestri. Mille hominum à facie increpantis unius, à facie increpantis quinque fugietis, donec relinquami nisi sicut fax in vertice montis, & sicut signum super collem. Propterea futurum est ut Dominus misereatur vestri: & fortis est ipse qui miserebitur vestri; quia Deus faciens iudicium Dominus est: beati iusti qui sperant in salutare ejus. Quoniam populus in Sion habitabit in Hierusalem: plorans nequaquam plorabis. Miseratione miserebitur tui, vocem orationis tua suscipiet, & faciet deprecationem tuam. Et dabit vobis Dñs substantias odii, & prædam afflictionis, & non tollet majestatem suam ultra de domo sanctuaria: & erunt oculi tui videntes majestatem meam in domo sanctuarii. Et aures tue audient verbum post tergum tuum, dicens: Hæc est via, ambulate in ea, & non declinetis ad dexteram, neque ad sinistram. Et contaminabitis cooperaturam simulacrorum argenti vestri, & ornamentum confaltis auri vestri; abominabimini ea sicut abominatur immunditiam menstruatae: sic abominabimini ea. Et dabit pluviam feminis tui; quod feminabis terram, & frumentum fructus multiplicabitur in terra; & erit nutritus & bonus; & nutritur iusti pecoribus suis in tempore illo, pinguedine tenerorum & pinguium. Boves autem et affni quibus operantur terram, pabulum im pinguans comedent, quod elevatum est pala et ventilabro. Et erunt super omnem montem excelsum, et super omnem collem elevatum rivi currentium aquarum, & erunt in ruinam regibus, & exercitus eorum in die occisionis magnæ; cum ceciderint principes. Et erit lux Luna sicut lux Solis, & lux Solis futura est ut splendet decat trecenties quadragies ter super lucem septem dierum, in die qua reduct Dominus captivitatem populi sui, & infirmitatem plagæ ejus sanabit.

Quia hæc dicit Dominus Deus sanctus Israel: Dixi, Si converti fueritis ad legem meam; & quieticatis, & habitabitis confidenter, & eritis fortes: & nolulistis. Et dixistis, Non, sed in equos fugiemus: ideò fugietis: & super veloces equitabimus: ideò veloces erunt persecutores vestri. Mille hominum à facie increpantis unius, à facie increpantis quinque fugietis, donec relinquami nisi sicut fax in vertice montis, & sicut signum super collem. Propterea futurum est ut Dominus misereatur vestri: & fortis est ipse qui miserebitur vestri; quia Deus faciens iudicium Dominus est: beati iusti qui sperant in salutare ejus. Quoniam populus in Sion habitabit in Hierusalem: plorans nequaquam plorabis. Miseratione miserebitur tui, vocem orationis tua suscipiet, & faciet deprecationem tuam. Et dabit vobis Dñs substantias odii, & prædam afflictionis, & non tollet majestatem suam ultra de domo sanctuaria: & erunt oculi tui videntes majestatem meam in domo sanctuarii. Et aures tue audient verbum post tergum tuum, dicens: Hæc est via, ambulate in ea, & non declinetis ad dexteram, neque ad sinistram. Et contaminabitis cooperaturam simulacrorum argenti vestri, & ornamentum confaltis auri vestri; abominabimini ea sicut abominatur immunditiam menstruatae: sic abominabimini ea. Et dabit pluviam feminis tui; quod feminabis terram, & frumentum fructus multiplicabitur in terra; & erit nutritus & bonus; & nutritur iusti pecoribus suis in tempore illo, pinguedine tenerorum & pinguium. Boves autem et affni quibus operantur terram, pabulum im pinguans comedent, quod elevatum est pala et ventilabro. Et erunt super omnem montem excelsum, et super omnem collem elevatum rivi currentium aquarum, & erunt in ruinam regibus, & exercitus eorum in die occisionis magnæ; cum ceciderint principes. Et erit lux Luna sicut lux Solis, & lux Solis futura est ut splendet decat trecenties quadragies ter super lucem septem dierum, in die qua reduct Dominus captivitatem populi sui, & infirmitatem plagæ ejus sanabit.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

15 **Propterea**, sic dicit Dominus Sanctus Iſra-
 16 **elis**, Cum poenitentiam egeritis & genu-
 17 **eritis**, liberamini, & in tranquillitate & spe
 18 **erit** fortitudo vestra; at non acquivitis:
 19 **Sed dixistis**, Non ita; equos conscende-
 20 **mus**, & super velocia jumentis fugimus. I-
 21 **cito fugietis**, at velociores erunt qui per-
 22 **sequentur** vos. Mille ab increpatione in-
 23 **erit**, & omnes ab increpatione quinque fugi-
 24 **eritis**: donec remaneatis velut onager in
 25 **vertice montis**, & velut index super col-
 26 **lem**. Incipiet enim Dominus misereri ve-
 27 **strum**, & exaltabit se ad clementiam erga
 28 **vos** adhibendam, quia Deus est iudex Do-
 29 **minus**: proinde beati omnes qui expe-
 30 **ctant** eum. Nam populus in Sine festu-
 31 **rus est**, & in Jerusalem nullatenus scibis:
 32 **miseratione** movebitur ad vocem clamor-
 33 **is vestri**, & statim ac audierit; exaudiet
 34 **vos**: Dabitque vobis Dominus panem in eo
 35 **angustia**, & aquam in angustia, & non con-
 36 **gregabit** amplius seductores vestros: sed
 37 **ſpectabunt** oculi vestri *punitorem* seducto-
 38 **rum** vestrorum. Et aures vestre: audite ver-
 39 **bum** a tergo vestro dicens, Hec est via, in
 40 **hac** incedite, & ne digrediamini de itinere
 41 **aut ſiniſtroſum**. Et pollutis argentum quo te-
 42 **ta** sunt idola vestra, & ephod fulvis auri ve-
 43 **ſtri**, ſpargetis ea velut aquas menstruæ, &
 44 **veluti** ſordes ejicietis ea. Terra habitur
 45 **pluvia** ſemini vello quod in turris ſeruetis,
 46 **& frumentum** terræ ſuave erit ac pingue;
 47 **paſcua** jumentorum veſtroꝝ erunt eo die
 48 **in loco** uberrimo: Boves etiam & juveni
 49 **tellurem** arantes farragineum mundum con-
 50 **cedent**, palæ & ventillabro agitantur. Fiet
 51 **etiam** ut ſuper quemcumque non eſt excu-
 52 **ſum** & ſuper quemcumque collem ſublimum,
 53 **fluant** rivi aquarum in die præterita magna &
 54 **cum** conruent turres. Erut cradere lux lu-
 55 **is** quanta lux ſolis; & lux ſolis erit ſeptu-
 56 **pla**, ut lux ſeptem dierum; in die quâ Do-
 57 **minus** conſolidaverit fractionem populi ſui,
 58 **& dolorem** plagæ ejus ſanaverit.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 **Sic enim dicit Dominus Sanctus Iſra-**
 16 **elis**, Cum conveneritis ſuſpirans, tunc ſa-
 17 **uberemini**, & ſcies quali eras quando
 18 **conſiderabas** vanitatis tua. Vana facta eſt
 19 **fortitudo** veſtra, & auri & moluitis;
 20 **Sed dixiſti**, Equeſtrius ſunt equoſ; i-
 21 **curo** fugietis: Dicitis etiam, Levitius
 22 **jumentis** utimur; & iacros jam erunt
 23 **perſecutores** veſtri levitimi. Et ab unius
 24 **voce** fugiet millia, & a voce quin-
 25 **que** fugiet quinquaginta, donec maneat
 26 **ut** malus navis ſuper montem, & ut
 27 **veſtilifer** ſuſper collem. P. Haec verò poſt-
 28 **ſet** Deus in vando clementia erga vos,
 29 **& ideo** elevabit ſe ad miſerendum
 30 **veſtri**, quia Dominus noſter iud x eſt; &
 31 **ad aſternam** reddendam gloriam ve-
 32 **ſtram**: beati omnes qui poſſunt in
 33 **ea**. Nam populus ſanctus habitabit in
 34 **Sione**, & Ieruſalem cum lacrimis ſu-
 35 **derit**, & dixerit, Miſere me, miſere-
 36 **bitur** tui: ſicut aique unde ite vocem
 37 **clamaris** tui, auſtiter te; & dabit vo-
 38 **bis** panem tribulationis & aquam an-
 39 **guſtam**, & non accedent ulterius ad te
 40 **ſeducutores** tui, quoniam oculi tui vi-
 41 **debunt** ſeducutores tuos; & aures
 42 **tue** audient verba ſeducutorum tu-
 43 **orum** a tergo dicentium, Haec eſt via,
 44 **ambulemus** in ea, ſive ad dexteram
 45 **ſit**, ſive ad ſiniſtram. Tu aſpiceſ ideo
 46 **la oblecta** argento & oblecta auro,
 47 **communes** ea, ſpargesque velut a-
 48 **quam** paſcentia meſſuram, & veluti
 49 **ſtercus** proci amovabis ea. Time ade-
 50 **ria** pluvia ſemini telluris tue, & panis
 51 **eſt** proſpectu terre tue erit ad ſatur-
 52 **itatem** & ubertatem: paſcentur pecora
 53 **tua** eo die locum ſapidum & am-
 54 **plum**: Tauri veſtri, & vacca veſtre
 55 **qua** terram colunt, comedunt paleam
 56 **herdeo** mixtam vnamo equarum.
 57 **Prætere** ſuper omnem montem ſubi-
 58 **mem** & collem elevatum, aqua de-
 59 **curret** eo die, ubi multi perierunt,
 60 **& occiderunt** turres. Et erit lux lu-
 61 **is** ſicut lux ſolis, lux auri ſicut
 62 **ſepiuple** in die quo curabit Dominus
 63 **fractionem** populi ſui, & ſanabit do-
 64 **lorem** vulnatis tui.

15 **لَاَنْ هَكَذَا** يَقُولُ الرَّبُّ قَدُّوسِ إِسْرَائِيلَ * **إِذَا** رَجَعْتَ نَهْيَكَ * **حَبِيبِي** كَلِّصْ **وَعِلْمَ** كَيْفِ
 16 **كَلِمَتِكَ** لِمَا تَوَكَّلْتَ عَلَيْهِ **الْأَبْطَالُ** صَارَتْ قُوَّةُكُمْ **بَاطِلَةٌ** * **وَلَمْ** تَسْأَلُوا **أَنْ** تَسْمَعُوا * **لَكِن** قَدِمْتُمْ
 17 **فَرَبِّ** عَلَى **أَكْبِيلٍ** * **لِأَجْلِ** هَذَا **تَهْرَبُونَ** * **وَقَوْلُونَ** نَحْنُ نَحْمِي **رُكْبَانًا** عَلَى **الْكَهَنَاتِ** * **لِأَجْلِ** هَذَا **الآنَ**
 18 **تَصْنَعُونَ** طَارِدُونَكُمْ **سَرِيعِينَ** * **وَيَصْنَعُونَ** وَاكْبَدَ **تَهْرَبُونَ** **الْوَفَّ** * **وَيَصْنَعُونَ** حَمْسَةَ **تَهْرَبُونَ** كَمِثْرُونَ *
 19 **أَلَيْ** أَنْ **تَبْعُونَ** مِثْلَ **صَارِي** عَلَى **جَبَلٍ** * **وَمِثْلَ** حَامِلِ **عَلَامَةٍ** عَلَى **أَكْمَةٍ** * **وَمَنْ** بَعْدَ **يَنْبِتُ** **اللَّهُ**
 20 **لِيَسْرِفَ** عَلَيْكُمْ * **وَلِأَجْلِ** هَذَا **يَرْفَعُ** لِيَرْجِعَكُمْ * **مَنْ** أَجَلَ **أَنْ** **الرَّبُّ** **الهِمَا** **حَاطِمٌ** **هُوَ**
 21 **وَلِيَقْبِي** **جَدِّكُمْ** * **تَعْبُوتُونَ** **جَمِيعَ** **الْمُتَابِعِينَ** فِيهِ * **مَنْ** أَجَلَ **أَنْ** **السَّعْبُ** **الْقُدُّوسُ** **يَسْتَكْنِي** فِي
 22 **صَهْبِيُونَ** * **وَإِيْرُوسَلِيمَ** **إِذَا** **بَنَيْتُمْ** **بُكَاءَ** **أَرْضِي** **فِيْرَجَمِكُمْ** * **حِينَ** **رَأَى** **صَوْتَ** **صَرَاحِكُمْ** **سَمِعَكُمْ** *
 23 **وَيُعْطِيكُمْ** **حَبْرًا** **سَاكًا** **وَمَاءً** **صَدِيقًا** * **وَلَا** **يَقْرَبُونَ** **لَكَ** **مَصْلُوكَ** **بَعْدَ** * **لِأَنَّ** **عَيْنِي** **نَظَرُ**
 24 **مَصْلُوكَ** * **وَأَذِيَّتُكَ** **تَسْمَعُ** **كَلِمَاتِ** **مَصْلُوكَ** **مَنْ** **حَلَفَ** * **الْقَلِيلُونَ** **هَكَذَا** **الطَّرِيفُ** **سَيَسِيرُ** **فِيهَا** *
 25 **أَنْ** **كَانَتْ** **عِيسَا** **وَلَنْ** **كَانَتْ** **سَمَاءًا** * **وَيَبْرَحُ** **الْأَصْنَامُ** **الْمَعْسَابُ** **بِالْقَصَّةِ** **وَالْمَعْسَابُ** **بِالذَّهَبِ** * **وَيَجْعَلُهَا**
 26 **سُكْرًا** **وَيُدْرِيهَا** **مِثْلَ** **مَاءِ** **الْحَايِضِ** * **وَمِثْلَ** **الرَّيْلِ** **نَعْمَتِهَا** * **حَبِيبِي** **الْمَطَرُ** **يَكُونُ** **لِرِجْعِ**
 27 **أَرْضِيكَ** * **وَأَكْبَرُ** **مِنْ** **عَلَةِ** **أَرْضِيكَ** **يَكُونُ** **سَبْعًا** **وَرِدْصًا** * **وَرِعِي** **بِهَيْبَتِكَ** **فِي** **ذَلِكَ** **الْيَوْمِ**
 28 **مَوْصِعًا** **دَسْمًا** **وَمِيسْعًا** * **بَنِيْرَانَكُمْ** **وَيَهْرِكُمْ** **الَّذِي** **يَعْمَلُونَ** **الْأَرْضَ** **يَأْكُلُونَ** **تَبْنَا** **مُخْلِطًا**
 29 **بِالسَّعْمِ** **مَعْرِيبًا** * **وَيَكُونُ** **عَلَى** **كُلِّ** **جَبَلٍ** **عَالٍ** **وَعَلَى** **كُلِّ** **أَكْمَةٍ** **مَرْبِيعَةً** **مَاءٌ** **يَجْرِي** **فِي** **ذَلِكَ**
 30 **الْيَوْمِ** * **إِذَا** **هَلَكْتَ** **كَمِثْرُونَ** **وَإِذَا** **سَقَطَ** **الْمَرْوَجُ** * **وَيَكُونُ** **نُورُ** **الْقَمَرِ** **مِثْلَ** **نُورِ** **السَّمْسِ** *
 31 **وَيُدْوِرُ** **السَّمْسُ** **يَكُونُ** **سَبْعَةً** **أَضْغَاغًا** * **فِي** **الْيَوْمِ** **إِذَا** **نَسْتَبِي** **النُّزُلَ** **الْمَكْسَارَ** **سَعْدِي** **وَيُدْوِرُ**
 32 **وَجَعَّ** **صَرْيَتِيكَ**

שעיר: לא

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRECA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

gr: vites & cibus ardens, longinquus de venit Domini nomen Ecce
 הנה שמי יהוה לא מפניו ארוך אפוא וכבר
 ignis conuqum ejus lingua & ita sunt repleta ejus labia: oneris
 משאה שפתיו מלא וגם ולשנו כנש
 collum ad usque, inundans torrens velut ejus spiritus Et: confumens
 אכלת: ודחלו כנחל שטוף עד צואר
 facies: errare frantum, & vanitates eribio in gentes agitant ad admittit
 יחצה להנפה נים נפת שנה רסן מחיה
 facilius nocte sicut vobis erit Canticum popolorum maxillis in
 על לחי עמים: השיר יהוה לכם ככל התקיש
 nomen in immanem ad, vobis cum cunctis sicut cordis letitia & solennitatem
 תן ושמת לבב כדולק בחליל לבוא כהר
 Dominus faciet audire Et Israel iterum ad Domini
 יהוה אל צור ישראל: והשמע יהוה את
 i: in ostendit sui brachii defensionem & suae vocis magnificum
 הור קולו ונחמתי ודעו ידעה בודיע
 grandinis lapide & turbine & dispersione, ceterum ignis flamma & ignis
 אף ולהב אש אוקלה נפץ וורס ואבן ברר
 erit Et: veniens vinga in: Assur conteret Domini voce & Quia
 כירסקול יהוה יתת אשור בשבט ידו: יהוה
 Dominus faciet requiescere quam, fuisse virge transtus omnis
 כל מעבר משה מוסדה אשר יניח יהוה
 egredietur bellis in: citharis in & tympanis in reum super
 עליו ובתקים ובקנרות ובכלתחמת חנניה נלחם
 regi ipsa etiam, Topheth heri ad defigis Quia: ea cum
 ברה: ביר ערוך מאמול תפחה נם הוא מלך
 l'gia & ignis ejus pyra: dilatavit sicut profundum & est preparata
 הוקן העמק הרחב מרתה אש ועצים
 in ardentis sulphuris torrens sicut Domini fletus
 תרבה נשמת יהוה כנחל נפיות בערה ברה:

27 Ecce nomen Domini venit de longinquo, ardens furor ejus, & gravis ad portanda: labia ejus repleta sunt indignatione, & lingua ejus quasi ignis devorans: Spiritus ejus velut torrens inundans usque ad mediū colli, ad perdendas gentes in nihilum, & franū erroris, & erat in maxillis populorum. Canticū erit vobis sicut nox sanctificata solennitatis, & letitia cordis sicut qui pigit cum tibia, ut intret in montem Dñi ad fontem Israel. Et audiam facie Domini gloriam vocis suae, & terrorem brachii sui ostendit in comminatione furoris, & flammā ignis devorantis: allidet in turbine, & in lapide grandinis. A vocem enim Dñi pavebit Assur virgā pennis, Et erit transitus virge fundatus, quam requiescere faciet Dominus super eum in tympanis & citharis: & in bellis praecipuis expugnabit eos. Preparata est enim ab heil Topheth, a rege preparata, profunda, & dilatata. Nutrimenta ejus, ignis & ligna multa: status Dñi sicut torrens sulphuris succedens cam.

27 Ecce nomen Domini venit post tempus: ardens furor cum gloria, eloquium labiantum ejus, eloquium ius plerum: & ira furiva, fies ignis, devorabit: Et spiritus ejus sicut aqua in valle valens venies usque ad collum, & dividetur, ut convulset gentes super errorem suum, & peficquetur eos error, & capiet eos ad faciem ipsorum. Nihilquid super oportet vos latari & inveniri in Sanctis mea jugiter, quasi fissa celarentes, & quasi gaudentes ingredi cum tibia in montem Domini ad Deum Iherosolymam: Et audiam faciem Domini gloriam vocis suae, & furorem brachii sui ostendit: & flamma devorante fulminabit venterem, & sicut aqua & quando descendens cum vi. Per vocem enim Domini super perabuntur Assurii plagae, quae percutiet eos. Et erit eis per circuitum, unde erit error super auxiliis, in qua ipse confidebat; ipsi cum tympanis, & cithara pinguibant contra eum & commutatione. Tu (o) enim ante dies exis eis. Nihilquid & isti perantur est regare? vultum profundum, ligna possita, ignis, & ligna multa, furor Domini, sicut nullis sulphure succensa.

CAP. XXXI. לא

CAP. XXXI.

28 Vae qui descendunt in Aegyptum ad auxiliū, in equis sperantes, & habentes iudicium super quadrigis, quia multa sunt; & super equibus, quia praevallidi nimis: & non sunt confisi super Sanctū Israel, & Dominum non requiescunt. Ipse autem sapiens adduxit malum, & verba sua non abstulit: & confluet contra domum pelliorum, & contra auxilium operantium iniquitate. Aegyptus, homo, & non Deus; & equi eorum, caros, & non spiritus: & Dominus inclinabit manum suam, & corruet auxiliator, & cadet cui praestatur auxilium, simulque omnes confumentur. Quia haec dicit Dominus ad me; Quomodo si rugiat leo & cattulus leonis super praedā suam, et cum occurrerit ei multitudo pastorum, a voce eorum non formidabit, et a multitudine eorum non pavebit: sic descendet Dominus exercitum ut praerit super montem Sion, et super collem ejus.

MS. A. (1) ad dñm dicitur, (2) dñm dicitur, (3) dñm dicitur, (4) dñm dicitur, (5) dñm dicitur, (6) dñm dicitur, (7) dñm dicitur, (8) dñm dicitur, (9) dñm dicitur, (10) dñm dicitur, (11) dñm dicitur, (12) dñm dicitur, (13) dñm dicitur, (14) dñm dicitur, (15) dñm dicitur, (16) dñm dicitur, (17) dñm dicitur, (18) dñm dicitur, (19) dñm dicitur, (20) dñm dicitur, (21) dñm dicitur, (22) dñm dicitur, (23) dñm dicitur, (24) dñm dicitur, (25) dñm dicitur, (26) dñm dicitur, (27) dñm dicitur, (28) dñm dicitur, (29) dñm dicitur, (30) dñm dicitur, (31) dñm dicitur, (32) dñm dicitur, (33) dñm dicitur, (34) dñm dicitur, (35) dñm dicitur, (36) dñm dicitur, (37) dñm dicitur, (38) dñm dicitur, (39) dñm dicitur, (40) dñm dicitur, (41) dñm dicitur, (42) dñm dicitur, (43) dñm dicitur, (44) dñm dicitur, (45) dñm dicitur, (46) dñm dicitur, (47) dñm dicitur, (48) dñm dicitur, (49) dñm dicitur, (50) dñm dicitur, (51) dñm dicitur, (52) dñm dicitur, (53) dñm dicitur, (54) dñm dicitur, (55) dñm dicitur, (56) dñm dicitur, (57) dñm dicitur, (58) dñm dicitur, (59) dñm dicitur, (60) dñm dicitur, (61) dñm dicitur, (62) dñm dicitur, (63) dñm dicitur, (64) dñm dicitur, (65) dñm dicitur, (66) dñm dicitur, (67) dñm dicitur, (68) dñm dicitur, (69) dñm dicitur, (70) dñm dicitur, (71) dñm dicitur, (72) dñm dicitur, (73) dñm dicitur, (74) dñm dicitur, (75) dñm dicitur, (76) dñm dicitur, (77) dñm dicitur, (78) dñm dicitur, (79) dñm dicitur, (80) dñm dicitur, (81) dñm dicitur, (82) dñm dicitur, (83) dñm dicitur, (84) dñm dicitur, (85) dñm dicitur, (86) dñm dicitur, (87) dñm dicitur, (88) dñm dicitur, (89) dñm dicitur, (90) dñm dicitur, (91) dñm dicitur, (92) dñm dicitur, (93) dñm dicitur, (94) dñm dicitur, (95) dñm dicitur, (96) dñm dicitur, (97) dñm dicitur, (98) dñm dicitur, (99) dñm dicitur, (100) dñm dicitur.

Targum Jonathan.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

27 ויהי שמא דין מתגלי כמא דאתנפאו עלוהי נבייה מלקרמין תקפו רגויה וקשי
 מלסורבא מן קרמוהי על רשעיה נפק לוט ומימריה פאשא אמלא: ומימריה
 כנחל מנבר ער צואר תקפין יקטל רשעיה בעמיה ברמות יקנו וסם קטעו לביס
 עממיה: תושבחה יהוה לכן כליא ראתקש ביה חנא וחרור: לבא כמא דנפין
 בתורתה באבובא למעל בטור קודשא רני לאתחואה קרם תקפיה דישאל: וישמע
 ית ויו קל מימריה ותקוף דרע נבחרתיה יגלי בתקוף רנו ושלחבי אשא רמשא
 פסילו בדור ודמית ואבניו רבד: ארי מקל ממדא רני מתבר אחראה די בשולטן
 מתי: ויהי כל מעבר רב רביון ותקפיון וי יניח וי פורענה נבחרתיה בניהון
 בתופין ובקנרות ושבחו ביה ישראל ועל קרבא תקפיה דיתעבר ליהון בעממיה:
 ארי מסדרא מן עלמין לקביל חוביהון נהנם אף היא מלך עלמא תקפיה לעמיקה
 ולאפקחה מרוא ראשתיה דלקא ברה כרפאטין סעיאן מימרא רני כנחל מנבר
 נפיות דלקא ברה:

28 Vae qui descendunt in Aegyptum ad auxiliū, in equis sperantes, & habentes iudicium super quadrigis, quia multa sunt; & super equibus, quia praevallidi nimis: & non sunt confisi super Sanctū Israel, & Dominum non requiescunt. Ipse autem sapiens adduxit malum, & verba sua non abstulit: & confluet contra domum pelliorum, & contra auxilium operantium iniquitate. Aegyptus, homo, & non Deus; & equi eorum, caros, & non spiritus: & Dominus inclinabit manum suam, & corruet auxiliator, & cadet cui praestatur auxilium, simulque omnes confumentur. Quia haec dicit Dominus ad me; Quomodo si rugiat leo & cattulus leonis super praedā suam, et cum occurrerit ei multitudo pastorum, a voce eorum non formidabit, et a multitudine eorum non pavebit: sic descendet Dominus exercitum ut praerit super montem Sion, et super collem ejus.

MS. A. (1) ad dñm dicitur, (2) dñm dicitur, (3) dñm dicitur, (4) dñm dicitur, (5) dñm dicitur, (6) dñm dicitur, (7) dñm dicitur, (8) dñm dicitur, (9) dñm dicitur, (10) dñm dicitur, (11) dñm dicitur, (12) dñm dicitur, (13) dñm dicitur, (14) dñm dicitur, (15) dñm dicitur, (16) dñm dicitur, (17) dñm dicitur, (18) dñm dicitur, (19) dñm dicitur, (20) dñm dicitur, (21) dñm dicitur, (22) dñm dicitur, (23) dñm dicitur, (24) dñm dicitur, (25) dñm dicitur, (26) dñm dicitur, (27) dñm dicitur, (28) dñm dicitur, (29) dñm dicitur, (30) dñm dicitur, (31) dñm dicitur, (32) dñm dicitur, (33) dñm dicitur, (34) dñm dicitur, (35) dñm dicitur, (36) dñm dicitur, (37) dñm dicitur, (38) dñm dicitur, (39) dñm dicitur, (40) dñm dicitur, (41) dñm dicitur, (42) dñm dicitur, (43) dñm dicitur, (44) dñm dicitur, (45) dñm dicitur, (46) dñm dicitur, (47) dñm dicitur, (48) dñm dicitur, (49) dñm dicitur, (50) dñm dicitur, (51) dñm dicitur, (52) dñm dicitur, (53) dñm dicitur, (54) dñm dicitur, (55) dñm dicitur, (56) dñm dicitur, (57) dñm dicitur, (58) dñm dicitur, (59) dñm dicitur, (60) dñm dicitur, (61) dñm dicitur, (62) dñm dicitur, (63) dñm dicitur, (64) dñm dicitur, (65) dñm dicitur, (66) dñm dicitur, (67) dñm dicitur, (68) dñm dicitur, (69) dñm dicitur, (70) dñm dicitur, (71) dñm dicitur, (72) dñm dicitur, (73) dñm dicitur, (74) dñm dicitur, (75) dñm dicitur, (76) dñm dicitur, (77) dñm dicitur, (78) dñm dicitur, (79) dñm dicitur, (80) dñm dicitur, (81) dñm dicitur, (82) dñm dicitur, (83) dñm dicitur, (84) dñm dicitur, (85) dñm dicitur, (86) dñm dicitur, (87) dñm dicitur, (88) dñm dicitur, (89) dñm dicitur, (90) dñm dicitur, (91) dñm dicitur, (92) dñm dicitur, (93) dñm dicitur, (94) dñm dicitur, (95) dñm dicitur, (96) dñm dicitur, (97) dñm dicitur, (98) dñm dicitur, (99) dñm dicitur, (100) dñm dicitur.

CAP. XXXI.

ישעיהו: לב

Jerusalem super exercituum Dominus proteget sic, volantes aves sicut...
נבון והיזיל פסוק והמלש: שבו לאשר...
העמיקו סרה פי ישראל: כי ביום ההוא ימסו...

Verfio VUL. LAT.

Sicut aves volantes, sic proteget Dominus exercituum Jerusalem, protegens & liberans, crantibus & salvans. Conventimini sciet in profundum recesserit filii Israel. In die enim illa abijcet vir idola argenti sui, & idola auri sui, quae fecerunt vobis manus vestrae in peccatum. Et cadet Assur in gladio non viri, & gladius non hominis vorabit eum, & fugiet non a facie gladii: & juvenes ejus vestigiales erunt: Er fortitudo ejus ad terrore transibit, & pavebunt fugientes principes ejus: dixit Dñs, cujus ignis est in Sion, & caminus ejus in Jerusalem.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

Sicut aves volantes, sic proteget Dominus Sabaoth super Hierusalem, proteget, & eruet, & conservabit, & salvabit. Conventimini, qui profundum consilium confabulabatis, & iniquum, filii Israel. In die enim illa abijcet argentes autem ejus in idola argenti, & idola auri, quae fecerunt manus eorum: Et cadit Assur: non gladius viri, neque gladius hominis vorabit eum: & fugiet non a facie gladii. Juvenes autem erunt in idola: Per erit enim circumdabuntur, quasi vallis, & vincetur: qui autem fugerit, capietur. Haec dicit Dominus: (a) Beatus, (b) qui habet in Sion, semetipsum, & domesticos in Hierusalem.

CAP. XXXII.

ECCe in justitia regnabit rex, & principes in judicio paxerunt. Et erit vir sicut qui absconditur a vento, & celat se a tempestate, sicut rivi aquarum in siccis, & umbra petrae prominentis in terra deserta. Non caligabunt oculi videntium, & aures audientium diligenter auscultabunt. Et cor stultorum intelliget scientiam, & lingua balborum venosior loquetur & planè. Non vocabitur ultra is, qui insipientes est, princeps: neque fraudulenter appellabitur major: Stultus enim satia loquetur, & cor ejus facit iniquitatem, ut perficiat simulationem, & loquatur ad Dominum fraudulenter, & vacuum faciat animam esurientis, & potum sitienti auferat. Fraudulenti vasa pessima sunt: imple enim cogitationes concinnavit ad pendendos mites in fermone mendacii, cum loqueretur pauper in judicium. Princeps vero ea, quae digna sunt principis, cogitabit, & ipse super duces itabit. Mulieres opulente surgite, & audite vocem meam: filiae confidentes percipite auribus eloquium meum. Polli des enim & annuum, vos conturbabimini confidentes: conturbata est enim vindemia, collectio ultra non veniet. Obfuscate opulente, conturbabimini confidentes: exiite vos, & confundimini, accingite lumbos vestros. Super ubera plangite, super regione desiderabili, super vinea fertili.

Κ Ε Θ. Λ'.

CAP. XXXII.

ECCe enim rex justus regnabit: & principes cum iudicio paxerunt. Et erit homo occultus in firmos suos, & absconditur, quasi ab aqua, & apparbit in Sion, sicut fuitius currentis inclusus in terra siccis: Et nequaquam ultra erunt confidentes in hominibus: sed aures ad audiendum adhibent: Et cor infirmorum tument auditui: & lingue balbutientes citò dicunt loqui pacem. Et nequaquam ultra dicunt fultis, ut princeps sit, nec ultra dicem misisti tui, factus enim satia loquetur, & cor ejus plena intelligit ad perficiendam iniqua, & loquuntur ad Dominum errorum, ut disperdas animas esurientes, & animas sitiennes ocacas (c) faciat. Conturbabimini enim pessimum iniqua cogitabit, interficere humilis in scitimonibus iniqua, & dissipare verba humilium in iudicio. Tis autem sapientia cogitavit: hoc consilium permancet. Mulieres divites surgite, & audite vocem meam: filiae in die audite verba mea: (d) Dicit enim memoriam facite in dolore cum se. Consumpta est evidens, (e) confusio, non ultra veniet: Obfuscate, superficite, infirmam confidentes, eximimini, mala sumini, (f) accingite lumbos, Et super ubera plangite, de agro desiderati, & vinea geminimi.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

כיפא דשאס פון תתלי גבדחיה ריי צבאות על ירושלם ניגו וישביציל יועדי: חובו לאוריה ארי אסעחו למחשי בני ישראל: ארי בעינא הויא יתקון גבר סעתי...
כספון ומשנת דבהון דעברו למון יריכון חובא: ופול אמודא פתרי לא אשח תרבי...
לא אגש משצרה יועדו ליה פמו קודם דמטלין סדרפא ונפרוהי לחבר יווי: ושל שונודו מן קדם דחלא יעוין ויתקדו מן קדם סקאל כבדודו אפס יי דדודו ליה בציון...
לעבדי אוריתא ותונו פער ליה דאשא בירושלם לרעברו על מסיה:

Sicut avis quae volat, sic revelabitur potentia Dñi exercituum sup Jerusalem: & proteget & liberabit, salvabit & transibit. Conventimini ad legem, quia multa peccata filii Israel. Quia in tempore illo profierit unufquisq, idola argenti sui, & idola auri sui, quae fecerunt vobis manus vestrae in peccatu. Et cadet Assur in gladio non viri, & gladii non hominis consumet eum: & fugiet tanquam a facie occidentium gladio, & robusti ejus in interitū erunt. Principes autē ejus a facie timoris transibunt, & conerentur propter misericordiam principis ejus. Dicit Dñs, cujus splendor est in Sion faciens legem, & caminus ignis ardens in Jerusalem, transgredientibus verbū ejus.

Sicut avis quae volat, sic revelabitur potentia Dñi exercituum sup Jerusalem: & proteget & liberabit, salvabit & transibit. Conventimini ad legem, quia multa peccata filii Israel. Quia in tempore illo profierit unufquisq, idola argenti sui, & idola auri sui, quae fecerunt vobis manus vestrae in peccatu. Et cadet Assur in gladio non viri, & gladii non hominis consumet eum: & fugiet tanquam a facie occidentium gladio, & robusti ejus in interitū erunt. Principes autē ejus a facie timoris transibunt, & conerentur propter misericordiam principis ejus. Dicit Dñs, cujus splendor est in Sion faciens legem, & caminus ignis ardens in Jerusalem, transgredientibus verbū ejus.

לב

CAP. XXXII.

הא לקושטא מילודו מלכא וצדיקיא למעבר פודענוריון מן עממיא יתקפון: ויוון צדיקיא דמסטרין מן קדם רשיעא כמא דמסטרין מן קדם ורסתו ותובין ויתרבין...
ותקבל אוק פנהון בפרעו כפצידו מיהא ונגידן פארעא סשלחה כשלל ביה מקר בצרעא משלחה: ולא ישמטמן עיני צדיקיא ואוריני מקבלי אולפוציתן: ולבב מדוריון יסבל מרע ולשנחון דהוה בליס יוהי למללא בפצחון: לא ויהאר עור...
לרשיעא צדיקיא ולרעברו על ממיריה ליה ותאפר תקיפון: אדו רשיעא רשעא ממלילין ובלבון מרעשעו אונס למעבר קודם יתמלא אקדין ליה ללהא גש צדיקיא...
רמסרין לאולפנא הא ככפנא לרומא ופתמי אקדין דמנן כמא בצחיה כצחיה לבלא: ורשיעא רעבריהון מישיין ואנן על עצת חמאין מתמלכין לחלא ענוניתא...
במלי שקד ותקמי חשיכא בדינא: וצדיקיא קושטא מתמלכין ואנן על קושטוון ותיקמי: קיניו ויתובין שליון קומא שממנא קלו פריווי שרו לרוחצן אצחא למימיו: וימין עם שנין ויועו ריי שרו לרוחצן ארו סק עמא על לאלית למכש: אחריו דהובין...
שליון ריי שרו לרוחצן שליו ואתעדשלו ואסרו על הרציו: על בדין ספרין על חקלי המרתא על גופינו טענון:

ECCe in veritate regnabit rex, & iusti, ut fumant iussū vindictā de populi, in dignitate evenhent. Et erunt iusti qui esse abscondunt propter timores, sicut qui abduunt seisc a tempestate: & revertentur & magnificabuntur, & suscipietur citò doctrina eorum, sicut rivi aquarum decurrentes in terra siccata: & sicut umbra petrae gravis in terra arida. Nec claudetur oculi iustorum: & aures recipientium disciplinā auscultabunt. Et cor insipientium intelliget scientiam, & lingua eorum quae erat balbutiens, velociter loquetur eleganter. Non dicentur amplius impius iustus, & qui transgressi sunt verbū ejus, non dicentur fortes. Quia impii impietatem loquuntur, & in corde suo vim cogitant ut faciant iniquū, & ut loquantur corā Dño errorem, ut lassam faciant animam iustorū, qui non aliter desiderant doctrinam, quam amelicus panem: & verba legis, quae sunt sicut aqua siccibundum, putant auferre. Impii autem, quorum opera mala sunt, ipsi in consilio peccatorū deliberant disperdere iteris verbis mendacibus, & verba pauperum in iudicio. Iusti autem veritatē cogitant, & ipsi sup veritatē suam confident. Provinciae quae habitantini tranquillae: surgite audite vocem meam. Civitates quae habitantini confidenter, auscultate verbum meum. Diebus enim cum annis contompebuntur, qui habitant confidenter, quia defecit frumentum, & non sunt fruges ad colligendum. Contriti sunt qui habitabant in pace: contremuerunt qui morabantur confidenter: expoliabimini & nudamini, & accingite lumbos. Super ubera plangentes, super agros desiderabiles, super vites oneratas [fructu].

ECCe in veritate regnabit rex, & iusti, ut fumant iussū vindictā de populi, in dignitate evenhent. Et erunt iusti qui esse abscondunt propter timores, sicut qui abduunt seisc a tempestate: & revertentur & magnificabuntur, & suscipietur citò doctrina eorum, sicut rivi aquarum decurrentes in terra siccata: & sicut umbra petrae gravis in terra arida. Nec claudetur oculi iustorum: & aures recipientium disciplinā auscultabunt. Et cor insipientium intelliget scientiam, & lingua eorum quae erat balbutiens, velociter loquetur eleganter. Non dicentur amplius impius iustus, & qui transgressi sunt verbū ejus, non dicentur fortes. Quia impii impietatem loquuntur, & in corde suo vim cogitant ut faciant iniquū, & ut loquantur corā Dño errorem, ut lassam faciant animam iustorū, qui non aliter desiderant doctrinam, quam amelicus panem: & verba legis, quae sunt sicut aqua siccibundum, putant auferre. Impii autem, quorum opera mala sunt, ipsi in consilio peccatorū deliberant disperdere iteris verbis mendacibus, & verba pauperum in iudicio. Iusti autem veritatē cogitant, & ipsi sup veritatē suam confident. Provinciae quae habitantini tranquillae: surgite audite vocem meam. Civitates quae habitantini confidenter, auscultate verbum meum. Diebus enim cum annis contompebuntur, qui habitant confidenter, quia defecit frumentum, & non sunt fruges ad colligendum. Contriti sunt qui habitabant in pace: contremuerunt qui morabantur confidenter: expoliabimini & nudamini, & accingite lumbos. Super ubera plangentes, super agros desiderabiles, super vites oneratas [fructu].

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 * **U**t aves quæ volant, sic proteget Dominus potentissimus Jerosolymam, proteget, liberabit, tuebatur, & adjuabit. Penitentiam agite filii Israel, quoniam aggravastis animadvertionem. Nam ego die contempserunt homines idola aurea & argentea quæ fabricaverunt vobis manus vestre in peccatum. Et cadet Assyrius gladio; non virorum quidem gladius, neque gladius gigantum consumet eum; fugiet à gladio, & juvenes ejus erunt in prodigium: In rupe domicilii sui commorabitur, & conterentur à conspectu prodigii principes ejus, dicit Dominus cujus lux est in Sione, & fornax in Jerusalem.

CAP. XXXII.

1 * **E**cce inquit rex, & principes jure dominantur: Et erit vice latibuli à vento, & vice receptus à nimbo; ut rivus aquarum in siti, & velut umbra ingentis faxi in terra incommodis agitata. Non obtineatur oculi eorum qui vident, & aures eorum qui audiunt, auscultabunt: Cor insipientis intelligit scientiam, & lingua balhorum festinabit loqui pacem: Stolidum nequitiam vocabunt deinceps principem, neque bonus exhaustum vocabunt fervatorem. Stolidus enim stollida loquitur, & cor ejus fabricat iniquitatem, ut committat impetratem, loquatur errorem, vacuum reddat animam famelicis, & sitiundi potum extituriat. Pestifera sunt instrumenta hominis vacui; nam vis cogitatio tendit ad corruptendos pauperes sermone falsitatis, & causam inopis in judicio. Magnus vero magna molitur, idemque magnis rebus inflit. Mulieres opulente, surgite, audite vocem meam: filix confidenter, auferat verba mea: Dichus anni insipientis infatentur ex que confundit, quia deficit vindemia, collecta jam erit, nec adveniet. Trepidate opulente, & irascimini quæ confunditis: exite atque nudate vos, ciliicis accingite lumbos vestros: De vestris uberibus plorate, de gramine campi de que viti & fructibus ejus.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 * **S**icut aves volantes, ita proteget Dominus Jerosolymam, liberabit, possidebit, & servabit eam. Penitentiam o qui profuerunt animæ cogitationem meditantium. Et quæ doquidem eo die vultus morales officia manuum suarum argentes, & aurea que confecerant manus totum, cadet Assyrius. Non gladius viri, nec hominis gladius devorabit eum, & fugiet nomen persequente: juvenes ad stragum distentur, & circumstant eum peritiam sicut errabundis, & profugis: & profugis paribilibi. Sic dicit Dominus, Factorem illam qui habet in Sione agrum, & aliquid populi in Jerusalem.

CAP. XXXII.

1 * **N**am ecce rex iustissimus regnabit, & principes cum iustitia principatum gerent: Et homo occidit huc vobis, & abscondit se ut aqua vapores: & apparebit in Sione quasi fluvius decursum porrigens sese per terram sitiundam. Non erunt imposteriorum fideles hominibus, sed præbeunt aures ad audientium. Anima imbecillum constat brevi ad ascendendum, & lingue barbæ brevis discent loqui pacem. Non dicat imposteriorum stulto ut principatum gerat, neque dicat amplius se vultu, Tace. Stultus enim stultitiam loquitur, & cor ejus fabricat vanitatem, ut perficiat stultum: perverſus loquitur de Deo, ut contempnat animas famelicas, & animas sitiundas redat inane. Mens etenim reproborum scelus architectorum, ut humiles contempnat pravus sermonibus, & humilitatem conficit perverſat in judicio. At vero sancta religio viti meditantur prudentiam: aque buyimadi conflum perdarbit. Huius famæ opulente, surgite, & audite vocem meam: O filix confidentes, audite sermones meos: stultus dicit memoriam anni spatio cogite cum dolore asque: Perit opulencia, defici fementia, nec venies amplius. Obſurgite, dolente o confidentes, deponite vestes, nudamini, accingite lumbos vestros, ciliicis, & plangite super ubera, propter agrum vultuosum & vineam frugiferam.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 **سَلَا** زُرْجَاهُ وَحَدَثِ حَقِيلُ بِنَجِي بِحَقْلِي. حَقِيلَةُ مَعْقَدَةٌ. فَالِإِسْمَاءِ. حَقِيلَةُ 13
 14 **عَيْبَانَا**. * مَدَالَا وَبَدَهُا لِأَلْجُبِ. سَمَلَا بِمَنْبِرَا بِعَدَقِص. مَعْقَدَةٌ هَتْ. بِفَدَا 14
 15 **حَقِيلِي** حَمْدًا جَدِيص. حَقِيلَا. سَمَلَا بِمَنْبِرَا. حَقِيلَا. حَقِيلَا. حَقِيلَا. * حَقِيلَا 15
 بِالْجِبِ حَقِيلُ زَمَلَا وَجَمْدُ مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 15
 16 **بَسْمَعَت**. * مَدَمَلَا. * سَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * مَدَمَلَا 16
 17 **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * مَدَمَلَا 17
 18 **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * مَدَمَلَا 18
 19 **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * مَدَمَلَا 19
 20 **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * مَدَمَلَا 20

CAP. XXXIII.

1 **صَفْ حَقِيلَا** **بِأَيْدِي** **إِلَى أَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 1
 2 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 2
 3 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 3
 4 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 4
 5 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 5
 6 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 6
 7 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 7
 8 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 8

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 **أَرْضٌ سَعْيِي صَارَتْ سَوَاكًا** وَيَصْعَدُ الْعَسْبُ وَيَنزِعُ الْقَرْحُ مِنْ كُلِّ بَيْتِ الْمَدْيِينَةِ الْعَيْنِيَّةِ * يَتَبُونَ 13
 14 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 14
 15 **أَرْضٌ سَعْيِي صَارَتْ سَوَاكًا** وَيَصْعَدُ الْعَسْبُ وَيَنزِعُ الْقَرْحُ مِنْ كُلِّ بَيْتِ الْمَدْيِينَةِ الْعَيْنِيَّةِ * يَتَبُونَ 15
 16 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 16
 17 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 17
 18 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 18
 19 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 19
 20 **مَدَمَلَا** **بِأَيْدِي** **مَدَمَلَا**. * مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. مَدَمَلَا. * 20

CAP. XXXIII.

1 **وَيْلٌ لِلَّذِينَ يَسْعَوْنَ بِكُمْ** * وَلَيْسَ أَحَدٌ يَجْعَلُكُمْ أَسْعِيَاءَ * وَالْكَالِفُ لَا يُجَالِعُكُمْ * فَهَذَلِكَ 1
 2 **الْعَصَادُ وَيَسْأَلُونَ** * وَيَمْدُلُ سَوَسٌ عَلَيَّ نَوْبٌ كَذَا يَهْرَبُونَ * يَا رَبِّ ارْحَمْنَا لِأَنَّا عَلَيْكَ نَوَكَلْنَا 2
 3 **صَارَ رَوْحُ الْعَصَاةِ لِلْهَلَاكَةِ** * وَحَلَاصِنَا فِي رَمَسِ السَّكِّ * لِأَجْلِ صَوْتِ حَوْفِكَ ذَهَلْتِ 3
 4 **السَّعْوِي** * وَمِنْ حَوْفِكَ تَقَرَّبَ إِلَيْنَا * وَالآنَ يَجْمَعُ عَلَيْكُمْ مِنْ صَعْبَيْكُمْ وَكَيْسَ * كَمَا يَجْمَعُ 4
 5 **وَأَجِدُ جَرَدًا هَكَذَا يَجْمَعُونَ لَكُمْ** * فَدَمَسَ اللَّهُ السَّاكِينَ فِي الْأَعَالِي * أَمَلْتِ صَاهِدُونَ حَذَمًا 5
 6 **وَعَدَلًا** * يَسْأَلُونَ بِالْمُؤَسِسِ * حَلَاصِنَا فِي كَدُورٍ * تَعَاكَ حِكْمَهُ وَوَطَنَهُ وَحَسَنَ عِبَادِهِ عِنْدَ 6
الرَّبِّ * هُوَذَا هُمْ كَدُورُ الْعَدْلِ *

Textus decimus sextus.
 Prophetia de rege Assyriæ, quomodo vicerit eum rex Babelis, cujusque regnum sibi usurparerit.

الْبُدُودُ فِي مَلِكِ الْمُؤَصِّلِ * وَطَقَّرَ مَلِكُ بَابِلَ * وَجَاءَ مَلِكُهُ لَهُ *
 7 **هَا كُفُوكُمْ هُمْ يُكَافُونَ** * الَّذِينَ جَمَعْتُمْ يَكْفُونُ مَمْلِكُمْ * لِأَنَّ رَسُولًا يَسْأَلُونَ بِسَلَامَةٍ *
 8 **يَنْكُونُ عِمْرَانُ طَالِبِينَ سَلَامَةٍ** * لِأَنَّ طَرَفَ عَوْنٍ يُكْرَبُونَ * أَنْكَمِي حَوْفَ الْأَمَمِ * وَرَفِعَ 8
الْعَهْدَ مَعَ هُوَذَا * لَيْسَ تَكْتَسِبُونَهُمْ أَنَا سَا *
 Ecce metu vestri isti paventur; it quos in tuleritis, formidabunt eos; non fluctuatos mittent ad petendam pacem. Et dicitur: amara flagitavit pacem. Et namque subditi persequentur, cessabit terror gentium, factus erit in frangetur, ne homines quidam confiant eos.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 **Libavit, feditque in luctu terra** : erubuit 9
 Libanus & pudefactus est : factus est Saron
 similis plantis : destructus est Basan & Char-
 melus. Nunc surgam, dicit Dominus : nunc
 10 exaltabor, nunc extollam me. Spinus con-
 11 fectus, & festucarum passus in spiritu ven-
 12 turo ignis devorabit vos : Et ardebunt gen-
 tes quasi calx, & quasi spinæ congefæ igne
 comburentur. Audite logarithmi quod feci, 13
 & scitote propinquum potentiam meam. Ex-
 14 territi sunt peccatores in Sion, & pavor in-
 vasti impios. Quis nostram habitabit cum
 igne devoratis? & quis nostram habitabit
 cum igne secula consumens? Qui ambu- 15
 lat iuste, & recte loquitur, odit fraudem &
 oppressionem, excutit manum suam in mu-
 nus accipiat, obturat aures suas ne audiat;
 & claudet oculos suos ne videat malum;
 & in excelsis habitabit; & in inquisitione rupis 16
 habitaculum ædificabit; hujus panis panem est suppe-
 ditatus. (i. i. i. i. i.) & aqua certæ. Regem in 17
 palatium sua viderunt oculi tui in terris
 longinquis, & eorum tuum tempore addidit.
 tibi est scriba? ubi ponderator? ubi qui re- 18
 censet viros populo potentis? Non respiciet 19
 ad populum cuius gravis est auditus, lingua bal-
 butiens & non intelligibilis. Respice Sio- 20
 nem civitatem solenniarum nostrarum, &
 oculi tui contemplantur Jerusalem habitatio-
 nem opulentam, tabernaculum inconsumum
 cuius paxilli non evellentur in æternum, cui-
 21 us nulli funes difumpserunt : Quia Domi-
 nus, nomen est apud nos gloriosum, ipseque
 erit nobis locus lucidus, claritas, & ampli-
 tudo vastatur ne regner dominus ullius prin-
 cipis, & potens (quiquis ille fuerit) non
 transeat per eam. Nam Dominus est iudex; 22
 Dominus interpres, Dominus rex noster,
 idemque servator noster est. Laxati sunt lux 23
 nes tui, non autem obfirmati; nutaverunt co-
 lumæ tuæ, & non expanditur vexillum do-
 nee pariti essent prædam; & multitudo clau-
 24 dorum ceperunt captivitate. Neque dicit
 cetincola, Æger sum; populus habitans in
 ea peccatum suscepit.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 **Convictabitur terra, pudescet Libanus,** 9
 visus est Saron in saltu, Gaziza &
 Chamelus erunt ambo puri. Nunc ex- 10
 surgam, dicit Dominus, nunc glorificari
 bor, nunc exaltabor : Nunc videbitis, 11
 nunc erubescitis, fortitudo animæ vestri
 erit vana, ignis devorabit vos : Populi
 12 comburentur eorum sine in campo exalto
 & flagranti. Audient qui sunt in 13
 longinquo quid fecerim, agnoscant pro-
 pinquum fortitudinem meam. Adcedant 14
 flagitiosi qui sunt in Sone, terrorem impio-
 rum corripit, indi videtis vobis quid ignis
 comburit : quis inducit vobis locum per-
 ennem? Qui ambulat in iustitia, qui 15
 recta ratione loquitur, odit impudentem
 & oppressionem, manibus suis excutit
 munus, aggregat aures suas ne audi-
 ant insipientium languorem, claudit oc-
 16 lus suos ne videat oppressionem; hic
 habitabit in sp. luca sub m. petra sol-
 ditissime : hic dabitur panis, & aqua
 sua certissima. Viditibus regem in glo- 17
 ria, & oculi vestri terram à longè vi-
 dentem, animus vester meditabitur ter-
 rorem. Ubi sunt eloquenti, ubi sunt
 18 qui interpretantur? ubinam est qui nu-
 meret atomos? Populi parvum aut ma-
 19 gni nequaquam videbunt : neque cognoscent
 vocem profundam, quod minds audiat
 populus improbus, nec inveniat intel-
 lectus apud audientem. Ecce Sion a- 20
 solus vestra : oculus tui videbit O Jeru-
 salem opulenta, tentoria inveni-
 da, quorum pella pax illi erunt immobiles ad
 æternum tempus, quorum domus nunquam
 21 rumpentur. Quia nomen Domini inaxi-
 mum erit apud vos. Erit vobis loco fami-
 lio & virorum latarum eius, emptio-
 rum : non ambulabit in hac civi-
 22 tate peccatis neci impulsis. Quia Domi-
 nus in eis maximum est, & non recedet
 à me. Dominus est pater, Dominus iu-
 dix noster, Dominus p. incipit noster,
 Dominus rex noster, Dominus ipse li-
 23 berabit nos. Dispersi sunt fines tui
 quia debiles erant, columna tua nau-
 vit : non demistet restitulas, neque
 vexillum eriget, donec tradatur disrepi-
 24 onis : tandem claudi multi facient di-
 reptionem : Neque dicit populus habi-
 tans in ea, Æger sum; quia remissus
 est eis peccatum.

9 **حَرَبَتِ الْأَرْضُ * حَرَبَتِ نَبْتَانُ صَارَ صَارُونَ غِيَاصًا * أَكْجَلْبَلُ وَالْكَرْمَلُ يَكْوَانُ** 9
 10 **طَاهِرِينَ * الْأَنْ أَوْفَمَ قَالِ الرَّبِّ * الْأَنْ أَمَّا كَلْبُ * الْأَنْ أَرِيعُ * الْأَنْ يَعْلَمُونَ * الْأَنْ كَرُونَ ***
 11 **فَوَدَّ رِيحَكُمْ تَضْمِيرُ بَاطِلَةٍ * النَّارُ نَاكِلِكُمْ * وَيَضْمِيرُ الْأَمَمَ كَحَرَفِينَ مِمْلَ سَوَكٍ فِي حَقْلٍ**
 12 **كَرُوفٍ وَكَتْرِيفٍ * يَسْمَعُونَ الْكَلِمَةَ مِنْ بَعِيدٍ مَا صَنَعَتْ * يَعْلَمُونَ الْعَرَابَ يَعُونِي * بَعْدَتْ**
 13 **الْأَمَمَةُ الدِّينِ فِي صَهْيُونَ * أَكُوفُ يَأْخُذُ الْمُنَافِقِينَ * وَيَكْبِرُكُمْ أَنْ النَّارُ كَرُوفٍ * مِنْ**
 14 **يَكْبِرُكُمْ بِالْمَوْضِعِ الْآبِدِيِّ * الْمَنَاسِي بِالْعَدْلِ * وَالْمَتَكَلَّمُ بِالطَّرِيقِ الْمُسْتَعْمَرِ * الْبَاعِضُ**
 15 **الْأَمَمِ وَالطَّمَمِ * وَيَنْقُصُ يَدَيْهِ مِنَ الرَّسَا * يَبْعَلُ أَدْنِيَهُ الْآ سَمْعَ حَكْمٍ فَمِ * يَعْصِ عَيْنِيهِ**
 16 **كَيْلًا يَبْطُرُ طَلْمًا * هَذَا يَسْكُنُ فِي مَعَارِجٍ مَرْتَدِعَةٍ لِمَسَاكِينٍ فَوِيَّةٍ * يَعْطِي لَهْ جَبْرٍ ***
 17 **وَمَا وَصَفَ * تَرُونَ مَلَكًا مَعْدَكَ * وَتَرِي عِيدُوكُمْ أَرْضًا مِنْ بَعِيدٍ * تَعْسُكُمْ نَبْلًا**
 18 **حَوْفًا * أَيْنَ هُمُ الْكَاهِنُ * أَيْنَ هُمُ الدِّينِ يَسْرُونَ * أَيْنَ هُوَ الَّذِي يَخْصِي الْمُرْدُونَ * سَعْبًا**
 19 **صَعْدَرًا وَكَبِيرًا لَيْسَ يَرُونَ * وَلَا يَعْلَمُ صَوًّا عَيْنًا * حَيَّ لَا يَسْمَعُ سَعْبَ طَالِحٍ * وَلَيْسَ**
 20 **يُوجِدُ فَمَهُ لِلسَّمْعِ * هَا صَهْيُونَ الْمَدِينَةَ خَلَاصًا * عَيْنَاكَ نَبْطَرَانِ يَا أَيُّرُوسَلِيمَ الْمَدِينَةَ**
 21 **الْعَيْنَةَ مَصَارِبَ لَا تَسْرِعُ * وَلَا تَحْرُكُ أَوْيَادَ مَسَاكِينِهَا إِلَى الْآبِدِ رَمَانًا * وَلَا تَعْرِفُ حَبَالَهَا * لِأَنَّ**
 22 **أَسْمَ الرَّبِّ عَظِيمَ لَكُمْ * يَكُونُ لَكُمْ مَوْضِعَ أَظْهَارٍ وَجَلْبَجَانٍ عَرَاضٍ وَمَدْسَعَةٍ * لَا تَسْلُكُ فِي**
 23 **هَذَا الطَّرِيقِ وَلَا تَسْمُرُ سَعْبَتِي مَسَامَةً * لِأَنَّ رِيَّ عَظِيمَ هُوَ * وَلَا يَجَاوِزِي * الرَّبِّ الْآبَ * الرَّبِّ**
 24 **حَاكِمِنَا * الرَّبِّ رَيْسِنَا * الرَّبِّ مَلِكِنَا * الرَّبِّ هُوَ يَخْلُصُنَا * عَمْرُوتُ حَبَالِكَ لِأَنَّهَا لَمْ تَعْرِفْ**
 25 **عَمْرُوكَ مَالًا * لَيْسَ يَدَيْي الْأَطْنَابُ وَلَا يَرِيعُ عَلَامَتِي إِلَيَّ أَنْ يَسْلَمَ لِلْمَهَبِ * الْأَنْ عَرَجَ**
 26 **كَبْرُونَ يَصْنَعُونَ كَهْبًا * وَلَا يَقُولُ السَّعْبُ السَّكِينِ فَمَهَا أَنْعَبُ * لِأَنَّ الْكَطِيهَةَ**
 27 **تَرِكْنَا لَهُمْ ***

ישעיה: לר

C. A. P. XXXIV. לר

1. terra Audite attendite populi & audientium ad gentes Accedite
 קרבו נויים לשמע ולאפיסקיבו חשמע הארץ
 2. ומלאה תכל וכל אצאיה: כי קצף
 ומלאה תכל וכל אצאיה: כי קצף
 3. ליהיה על כל הגוים והמה על כל
 ליהיה על כל הגוים והמה על כל
 4. צבאם ויריבם נתנם לפחם
 צבאם ויריבם נתנם לפחם
 5. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 6. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 7. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 8. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 9. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 10. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 11. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 12. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 13. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 14. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 15. וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא
 וכל הרים ומדמם: ונקמו כל צבא

Verfio VULG. LAT.

CAP. XXXIV.

1. Accedite Gentes, & audite, & populi attendite: audiat terra, & plenitudo ejus; orbis, & plenitudo ejus; orbis, & omne germen ejus. Quia indignatio Domini super omnes gentes, & furor super omnem miliciam eorum: interfecit eos, & dedit eos in occisionem. Interfecti eorum projecturi, & de cadaveribus eorum ascendet foetor tabefcent montes à sanguine eorum. Et tabescet omnis militia caelorum, & complicabuntur sicut liber caeli: & omnis militia eorum defluet, sicut defluit folium de vinea, & de ficu. Quoniam inebriatus est in caelo gladius meus: ecce super Idumaeam descendet, & super populum interfecionis meae, ad judicium. Gladius Domini repletus est sanguine, incrassatus est adipe, de sanguine agnorum, & hircorum, de saugine medullarum arietum: victima enim Domini in Bosra, & interfecio magna in terra Edom. Et descendunt unicornes cum eis, & tauri cum potentibus: inebriabitur terra eorum sanguine, et humus eorum adipe pingui. Quia dies ultionis Domini, annus retributionis iudicii Sion. Et convertentur torres ejus in picem, & erit terra ejus in picem ardentem. Nocte & die non extinguetur, io fempiternum ascendet fumus ejus: à generatione in generationem defolabitur, in secula seculorum non erit transiens per eam. Et possidebunt illam onocrotalus & ericuis: ibis & corvus habitabunt in ea: & extendetur super eam mensura, ut redigatur ad nihilum, & perpendicularium in desolationem. Nobiles ejus non erunt ibi: regè potius invocabunt, & omnes principes ejus erunt in nihilis. Et orientur in domibus ejus spine, & urticae, & palustris in munitionibus ejus: & erit cubile draconum, & pascua struthionum. Et occurrent daemonia onocentauris, & pilosus clamabit aliter ad alterum: ibi cubavit lamia, & invenit sibi requiem. Ibi habitu fovem ericuis, & emutivie carulos, & circumfodit, & fovit in umbra ejus: illic congregati sunt milvi, alter ad alterum.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Transfacione LATINÁ.

ΚΕΘ. ΑΨ.

CAP. XXXIV.

1. Accedite gentes, & audite principes. Audiat terra, & qui in ea; orbis terra, & populus qui in ea. Quia furor Domini super omnes gentes, & ira super omnes exercitus, ad perdendos eos, & invadendos eos in occisionem. Uulnerati autem eorum projecturi, etiam montes: & ascendet eorum (b) odor: & vagabuntur (c) montes à sanguine eorum. Et (d) tabescunt omnes virtutes caelorum, & complicabuntur calum, sicut liber: (e) & omnes militia caeli defluent, & sicut cadunt folia de ficu. Inebriatus est gladius meus in caelo: ecce super Idumaeam descendet, & super populum perditionis cum judicio. Gladius Domini impletus est sanguine: incrassatus est de adipe, de sanguine hircorum, & (f) agnorum, & de adipe hircorum, & arietum. Sacrificium enim Domini in Bosra, & molatio magna in Idumaea: Et occidentur ubi cum torres, & erit terra in picem: & erit terra ejus, quasi rixi ardens. Nocte & die, & non extinguetur in sempiternum tempus: & ascendet fumus ejus fursum: in generatione suas defolabitur: & in tempore multum Aves, & hirci, & ibis, & corvus habitabunt in ea. Et immitetur super eam funiculus geometrie defecit: & onocentauri habitabunt in ea. Principes ejus non erunt: reges enim & magnates ejus erunt in perditionem. Et pullabunt in civitatibus eorum pilosus ligna, & in munitionibus ejus: & erit caule (g) struthion, & acium struthionum: Et occurrent daemonia onocentauris: & clamabunt alter ad alterum: illic cubavit lamia, invenientibus sibi requiem: Illic nidificabit hircus: & fovit in umbra filios ejus cum fecerit: & erunt facies inter se:

MS. A. (a) ἐπινοήματα ἐν αὐτῇ, (b) ἀπὸ τοῦ, (c) ἀπὸ τοῦ, (d) ἐπινοήματα ἐν αὐτῇ, (e) ἀπὸ τοῦ, (f) ἀπὸ τοῦ, (g) ἀπὸ τοῦ.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

C. A. P. XXXIV

1. אתקרבו עממא למשמע ומלכותא אציה חשמע ארעא ומלאה תכל וכל אצאיה: כי קצף
 2. ארירט מוקדם יי על כל עממא וקטולא על כל משרתיהון חבונו מסרנו למקטל:
 3. וקטיליהון וחרסון ופגריהון יסק חנהון ויתמסון טוריא מדמיהון: ויתמסון כל חיל
 4. עממא ויתמסון מחרות שמיאבמם ראמר עליהון בספרא וכל משרתיהון ויספון
 5. כסחר טרפ ספון וכלא מהאנה: ארי חנהון בשמא חרבי הא על ארס חנהון ועל
 6. עפא רחובית לרנא: חרפא קרם יי אחמיתאדם ארתת מתרב סום מלכו ושלטונו
 7. מורב כלית רברבו ארי קטלא קרם יי בגצא ונקמא סמאיה בארעא רדאום
 8. ויתקטלוו נקרין עפאון ושלטונו עם טורין וחרין ארעהון מרמהון ועפרהון מהרבהון
 9. רדון: אריוס פוערעהא קרם יי שנת חושלימא למעבר פוערעהא דין עולבנא רדיון:
 10. ויתקטלוו נהלא לופא ועפרה לטפריא וחרת ארעא לופא ועפרה: לילי ויבם לא
 11. חרפי לעלם סתנה מרד לרד חחרוב לעלם סמא לית דא ערי בה: ויתמסנה קהון
 12. וקפוו וספיון ועורבוו מרד בה ויתנגר עליה חוט דחויבנא ומשלהחא רצרוחא:
 13. רהו אמיון בני חריון אנהא ולא צבו קלפא עליהון סלכוכל רברבא יהוון ללמא:
 14. וספון ברערתא טריון קרסויון וחריון פתקופ ברבא וחרו מרד יהוון אחרא לבת
 15. עממא: וישעון חסון פחרויון ושריון חר עם חכיה וחיבון פרם חסון ושריון לילין
 16. ויתקטלוו ויתאחרתא לית חכררה:

1. Accedite populi ad audiendum, & regna attendite: audiat terra, & plenitudo ejus, orbis & omnes qui habitant in eo. Furor enim à facie Dñi est super omnes populos, & occisio super omnem exercitum eorum: condemnavit eos & tradidit eos in occisionem. Et interfecit eorum projecturi, & de cadaveribus eorum ascendet foetor eorum, & colligebuntur montes à sanguine eorum. Et tabescunt omnes exercitus caelorum, & debentur defubter caeli sicut decidit de ficulnea. Quia meus exercitus eorum consumatur, sicut defluit folium de vite; & sicut decidit de ficulnea. Quia revelatus est in caelo gladius meus; & ecce super Idumaeam revelatus est, & super populum qui condemnati in iudicio. Gladius enim in conceptu Dñi repletus est sanguine, impinguitur, est adipe, sanguine regù & dominatorum, & adipe renem principu; quoniam occisio est corà Dño in Bosra, & in interfecio magna in terra Edom. Et occidentur fortes cum terra, & dominatores cum ducibus; & inebriatur eorum sanguine ipsorum eis; & pulvis adipe eorum impingabitur. Quia dies vindictæ est corà Dño, annus retributionis ad summendam ulrionem iustam injuriæ Sion. Et convertentur torres ejus in picem, & pulvis ejus in sulphur; & erit terra in picem ardentem. Noctes & dies non extinguetur: in æternu ascendet fumus ejus; à generatione in generationes defolabitur: in secula seculorum non erit qui transeat per eam. Et possidebunt illam cati & ericii; & ululz, & corvi habitabunt in ea: et extendetur super eam linea defolationis, & perpendicularium defructionis. Qui dicuntur, Filii liberi fumus, & nolebant succedere super se. Et omnes principes ejus erunt in nihilis. Succrescent in palatis ejus spine, urticae, & tribuli in munitione civitatis ejus; & erit habitaculum draconum, & loci fulu struthionis. Et occurrent feræ cati, & daemones inter se colludent: verumtamen ibi manebunt oostuz, & invenient sibi requiem. Ibi nidificabit ericuis, & pullos excludet, & perdes coru garrient in umbra ejus: veruntamen ibi congregabuntur milvi alter ad alteru.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* مَقْلَان * حَم * * لِأَارُ * بِرَبِّنَا *

1 * مَهْمَه حَتَمَد * حَتَمَد * زَهْنَاه * زَهْنَاه * إِيصَه * إِيصَه * زَحْدَا * حُصْلَان * إِضْلَا * حُصْلَان *
 2 حَفَه * زَهْنَه * * ذَهْنَاه * رَهْنَاه * رَهْنَاه * ذَهْنَاه * حَفَه * حَفَه * زَهْنَه *
 3 سَلَحَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 4 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 5 حَقْدَا * زَهْنَه * حَقْدَا * زَهْنَه * حَقْدَا * زَهْنَه * حَقْدَا * زَهْنَه * حَقْدَا * زَهْنَه *
 6 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 7 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 8 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 9 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 10 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 11 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 12 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 13 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 14 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *
 15 زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه * زَهْنَه *

A Deste populi ad audiendum, auscultate
 gentes, audiet terra univerfa, orbis & omnes
 habitatores ejus: Nam iri Domini est
 contra omnes populos, & indignatio ejus
 contra omem exercitum eorum; ut trucidet eos,
 & tradat eos interemioni. Projicientur
 fossi eorum, male olebit odor cadaverum eorum,
 & foetebit montes ob sanguinem eorum.
 Etiam contabescent omnes caelorum
 exercitus, & convolventur caeli ut volumen,
 & totus exercitus eorum defluet quemadmodum
 defluit folium è vite, & ut grossus è fico.
 Inebriabitur enim gladius meus in caelis,
 ecce super Adumros descendet, super populum
 qui convictus est in iudicio. Gladius
 Domini plenus est sanguine, pinguis factus est
 sanguine & adipe signatorum & hoedorum,
 & adipe renum arietum: nam vittima Domini
 est in Bosar, & cades magna in terra Adumzorum.
 Cum his cadent etiam unicornes,
 & tauri cum juvenescendo ut inebrietur terra
 sanguine eorum, & pulvis adipe eorum
 pinguetur: Quoniam dies est ultionis Domini,
 & annus retributionis iudicii Stonis.
 Tortentes ejus in picem convertentur, & pulvis
 ejus in sulphur, critique terra ejus pix
 ardens. Et non extinguetur noctu neque in
 terdium, sed perpetuo ascendet flamma ejus: val-
 stabunt: ad aeternas generationes, & in seculum
 feculorum nemo per eam transibit: Sed
 occupabunt eam cygni & herinacii, & pellicani
 atque corvi habitabunt in ea: et extendetur
 super eam filum vastitatis, nec erit ibi
 gaudium. Neque nominabunt ibi regnum,
 quia cuncti principes ejus erunt in exitium.
 Nascetur spinæ in palatibus ejus, et cardui aut
 erit habitatio canum sylvestrium, & pascua pulvis Ilu-
 thium. Obvius offendent in ea spiritus, & dae-
 mon alterum vocabitur ibi refidebit flrix:
 inveniæque sibi quietem: Ibi midificabit
 herinacens, excutiet se, effodiet, & penetra-
 bit in umbram illius: et ibi congregabuntur
 milvi alter cum altero;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الرابع والستون *

1 * أَدْرِيرُوا أَيْهَا الْأَمَم * وَيَسْمَعْ الرَّسَاء * لَسْمَعِ الْأَرْضِ وَالسَّاكِنُونَ فِيهَا * الْمَسْكُونَةُ
 2 * وَالسَّبْعِ الدِّينِ فِيهَا * مِنْ أَجْلِ أَنْ عَصَبَ الرَّبِّ عَلَى كُلِّ الْأَمَم * وَالرَّجْمَ عَلَى عَدُوِّهِمْ *
 3 * وَجَوَاهِمُ وَمَوَالِمِهِمْ يَطْرُدُونَ * وَيَصْعَدُ رَأْسُهُمْ * وَيَعْمَلُونَ
 4 * إِكْبَالَ مِنْ ذَمِيمٍ * وَيَطْوِيهِ السَّمَاءُ مِثْلَ الْكِتَابِ * وَجَمِيعِ الْكُوكُبِ تَسْقُطُ مِثْلَ
 5 * وَرِفٍ مِنْ كَرِيمٍ * وَكَأَنَّ تَسْقُطُ وَرِفَهُ مِنْ لَيْثِمٍ * سَكَمٍ سَيْفِي فِي السَّمَاءِ * هَا عَلَى أَدْمِ
 6 * يَنْبُرِلُ وَيَكْفِي سَعْبَ الْهَلَاكِ حَكِيمٍ * سَيْفِ الرَّبِّ أَمْتَلِي دَمًا * سَمْنِ مِنْ سَكَمِ الْكِرَامِ وَمِنْ
 7 * وَالدِّعْجِ الْعَظِيمِ فِي الْأَدْوَمِيَّةِ * وَتَسْقُطُ الْأَعْيَانُ مَعَهُمْ وَالْكَبَابُ وَالنَّبْرَانُ * وَيَسْكُرُ الْأَرْضُ
 8 * مِنَ الدَّمِ * وَيَسْمَلِي مِنْ سَكْمِهِمْ * لِأَنَّهُ يَوْمَ حَكَمِ الرَّبِّ * وَسَمُّهُ الْكَفَاةُ وَالْحَكْمُ فِي
 9 * صَمْبِيُونِ حَصْرَبٍ * وَيَجْعُ أَوْرِيهَا لِلكِبْرِيَّةِ * وَيَصِيرُ أَرْضُهَا مِثْلَ رَيْبِ حَبْرِ لَيْلًا وَنَهَارًا *
 10 * وَلَا يَطْفِئِي إِلَى الدَّهْرِ رِيَاءًا * وَيَصْعَدُ دَحَلُهَا إِلَى رَوْبِ إِلَى جِبَلِهَا * كَحَبْرٍ وَإِلَى رَسْمِ كَيْلِهَا *
 11 * كَرْبٍ * وَيَسْكُنُ فِيهَا الظُّيُورُ وَالْقَبَائِدُ وَالْكَبَابِيُّ وَالْعَبْرَانُ * وَيَلْقَى عَلَيْهَا حَيْطٌ مَسَاحَةٌ *
 12 * الْعَبْرِيَّةُ * وَيَسْتَلِي فِيهَا الْعَبْلَانُ * رِيَاءُهَا لَا يَكُونُونَ * لِأَنَّ مَلُوكَهَا وَرِيَاءَهَا وَعِطْمَاهَا *
 13 * يَصْرَدُونَ لِهَلَاكِ * وَيَدْبُ فِي مَذْلَمِهَا الْإِنْبَارُ السُّوْكِيَّةُ فِي حَصْرُهَا * وَيَصِيرُ مَارِي لَبْنَاتٍ
 14 * أَوْيٍ * وَحَصْبِيُونِ لِلدَّعْمِ * وَيَلْقَى أَكْنَ * وَالْعَبْلَانُ يَلْمُونَ أَحْرَ مَعَ أَحْرٍ * هُنَاكَ تَسْبِيحُ الْعَبْلَانُ *
 15 * لِأَنَّ مِمْ وَجَدُوا لَهُمْ رَاةً * هُنَاكَ عَسَسَ الْعَبْدُ * وَحَلَّصَتِ الْأَرْضُ بِعَاقِبَاتِهَا نَبْتًا * هُنَاكَ الْإِنْبَائِلُ
 يَلْمُونَ وَيَطْرُدُونَ وَجِدَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا *
 * م

Accedite o gentes, audiat printi-
 pes, audiat terra & qui habitant in
 ei, orbis & populi existens in eo:
 Quoniam ira Domini est adversus om-
 nes gentes, & furor adversus nu-
 merum eorum; ut pedet eas, & ma-
 lificatus devolvant. Fulvnerit & mor-
 tuu: eorum projectantur, ascendente fax
 totius eorum, & succescent montes eis:
 eorum sanguine. Caelum quoque ut li-
 ber convolabitur, & omnes stelle de-
 cadent ut folia è vite, & quemad-
 modum labrus folium è fico. Itebri-
 a us gladius meus in caelo, tu super
 Edom & super papulum peditionis
 iussu deice sicut es. Gladius Domini
 in repletur sanguine, pinguis est
 adipe agno-m, & sanguine hocorum
 & aie um, & adipe hocorum & aie-
 tum; qua sacrificium Domini erit in
 Bosar, & incepti mactatio in Edomaea.
 Corient etiam cum istis deviet, & tauri
 & bovinaci, libones, & corvi: ja-
 cietur super eam filum dimensionis di-
 festi, & habitabunt in ea flices.
 Principes ejus non erunt quia reges
 ejus, & principes ac magnates ejus
 interibunt. Excitantur in subbas
 arcibus ejus, aiores sicut astra, & erit
 receptus canum sylvestrium, & caula
 stru-houm. Demones occurrent in-
 vicem, & flices ascendunt altera in
 alteram. Ibi requiescent striges quia
 inveniunt sibi requiem: Ibi nidific-
 bunt herinacii: sic terra cernit suos
 exinet campos: ibi cervi sibi
 inveniunt occurrunt, sseque eorum vi-
 debunt.

ישעיה: לה לו

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

defuit non eis ex unum: legite & Domini libro asperge Requirit

16 Requirete diligenter io libro Domini, & legite: unum ex eis non defuit, alter alterum non quæsit: quia quod ex ore meo procedit, ille mandavit, & spiritus ejus ipse congregavit ea. Et ipse misit eis fortem, & manus ejus dividit eam illis in mesuram: usque in æternum possidebunt eam, in generationem & generationem habitabunt in ea.

16 Requirete diligenter in libro Domini, & legite: unum ex eis non defuit, & alter alterum non quæsit: quia Domini eis mandavit, & spiritus ejus congregavit ea. Et ipse misit eis fortē, & manus ejus dividit eam illis in mensuram: usque in æternum possidebunt eam, in generationem & generationem habitabunt in ea.

C A P. XXXV. לה

C A P. XXXV.

Κ Ε Θ. ΑΨ.

C A P. XXXV.

1 florēbit & solitudo exultabit & facies & desertum ei in Gaudebunt

1 Estabitur deserta & in via, & exultabit solitudo, & florēbit quasi lilium. Germinans germinabit, & exultabit letabunda & laudans: gloria Libani data est ei: decor Carmeli, & Saron, ipsi videbunt gloriam Domini & decorem Dei nostri. Confortate manus dissolutas, & genua debilia roborate, Dicitē pusillanimitas, Confortamini, & nolite timere: ecce Deus vester ultionem adducet retributionis: Deus ipse veniet, & salvabit vos. Tunc aperientur oculi cæcorū, & aures surdorum patebunt. Tunc faliet sicut cervus claudus, & aperta erit lingua mutorum: quia fissæ sunt in deserto aquæ, & torrens in solitudine. Et quæ erant arida, erit in stagnum, & stietis in fontibus aquarum, In cubilibus, in quibus prius dracones habitabant, orietur vigor calami & junci. Et erit ibi semita & via, & via sancta vocabitur: non transibit per eam pollucus, & hæc erit vobis directa via, ita ut nulli non errent per eam. Non erit ibi leo, & mala bestia non ascendet per eam, nec invenietur ibi: & ambulabunt qui liberati fuerint. Et redempti a Dño conventurunt, & venient in Sion cum laude: & læticia sempiterna super caput eorum: gaudium & lætiam obtinebunt, & fugiet dolor & gemitus.

1 Estabitur deserta & in via, & exultabit solitudo, & florēbit quasi lilium. Et (a) efflorescent, & exultabunt deserta formidans: gloria Libani data est ei, & (b) honor Carmeli. Et populus meus videbit gloriam Domini, & alibi dicitur Domini, Confortamini, manus & genua dissoluta. Confortamini vos, pusillanimitas mente, confortamini, nolite timere. Ecce Deus noster iudicium veritatis & retribuet: ipse veniet, & salvabit nos. Tunc aperientur oculi cæcorum, & aures surdorum audient. Tunc faliet, sicut cervus, claudus: exsultabit autem erit lingua mutorum: quia fissæ sunt in deserto aquæ, & vallis in terra sistens: Et erit inagros in paludibus: & in siccitate terra fons aquæ erit: ibi lætitia avium, & (c) lætitia arundinis, & paludes. Erit ibi via munda, & via sancta vocabitur: & non transibit illi: immunda: neque erit ibi via immunda: qui autem discesserint, ibunt super eam, & non errabunt. Et non erit ibi leo: & mala bestia non ascendet in eam, neque invenietur ibi: sed ambulabunt in ea redempti, & congregati per Dominum. Et revertentur, & venient in Sion cum læticia: & læticia sempiterna super caput eorum. Super caput enim eorum laus, & exultatio, & lætitia apprehendet eos: fugiet dolor, & in via, & gemitus.

C A P. XXXVI. לו

C A P. XXXVI.

Κ Ε Θ. ΑΨ.

C A P. XXXVI.

ascendit, Chizchijahu regis anno decimo-quarto in fuit Et

1 Et factum est io quarto decimo anno regis Ezechia, ascendit Sennacherib rex Assyriorum super omnes civitates Juda munitas, & cepit eas.

1 Et factum est in quarto & decimo anno regnante Ezechia, ascendit Sennacherib rex Assyriorum super civitates Judæ munitas, & cepit eas.

Targum Jonathan. תרגום יונתן

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

16 תבעו מעל ספר דוד ובעו תרם מנחם ושאן ואתחא לחסרה לה עיבירי 16

16 Requirete in libro Dñi, & quærite: unum ex eis non defuit, nec alterum eius conjugentur. Et ipse in verbo suo misit eis fortem; & in voluntate sua dividit eis funiculos usque in seculum possidebunt eam; in generationem & generationem habitabunt in ea.

16 Requirete in libro Dñi, & quærite: unum ex eis non defuit, nec alterum eius conjugentur. Et ipse in verbo suo misit eis fortē; & in voluntate sua dividit eis funiculos usque in seculum possidebunt eam; in generationem & generationem habitabunt in ea.

C A P. XXXV

1 ויהו דתיבו בפרברא פארעא עיחא ויבועו דרשו במישרא ויהוה כשונא: כרן 1

1 Exultabit qui habitant in deserto, in terra arida; & gaudebit qui morantur io campetribus, & splendebit sicut lilia. Exultantes exultabunt, & gaudebunt exultatione & gaudio. Gloria Libani data est eis; decor Carmeli & Saron: domus Israel quibus dicitur hæc, ipsi videbunt gloriam Dñi, decorem laudis Dei nostri. Dixit Propheta: Confortate manus dissolutas, & genua tremantia roborate. Dicitē festinis corde ut operentur secundum legem, Confortamini, et nolite timere: ecce Deus vester revelatur ut faciat vindictam iudicii: Dñs auctor retributionis ipse revelabitur & salvabit vos. Tunc aperientur oculi domus Israel, qui sunt quasi cæci a lege; & aures eorum qui sunt quasi surdi ad audienda verba prophetarum, audient. Tunc cum viderint exules Israelitarum congregatos ascendere in terram suam more cervorum velociflorum, ita ut non detineantur, laudabit lingua eorum, quæ erit quasi muta, quod tunc diffixæ sunt in deserto aquæ, & torrens in solitudine. Et erit arida in stagna aquarum, & locus stietis in fontibus aquarum. In loco ubi prius dracones habitabant, ibi multiplicabuntur calami & junci. Et erit ibi via erit & recta, Via sancta vocabitur, non transibunt per eam immundi, & non deficiet usque in viam: & qui non didicerint, non errabunt per eam. Non erit ibi rex nefaciens, nec dominator tribulans pertransibit eam; imò illic non invenientur: ibi tunc redempti, Redempti autem a Dño revertentur & congregabunt de medio captivitatis sue, & venient ad Sion cum laude. Et lætitia sempiterna erit eis, quæ nunquam cessabit, & oves gloriæ erit obumbrans super capita eorum: gaudium & lætiam invenientis & cessabit ab eis, & a domo Israel dolor & gemitus.

1 Exultabit qui habitant in deserto, in terra arida; & gaudebit qui morantur io campetribus, & splendebit sicut lilia. Exultantes exultabunt, & gaudebunt exultatione & gaudio. Gloria Libani data est eis; decor Carmeli & Saron: domus Israel quibus dicitur hæc, ipsi videbunt gloriam Dñi, decorem laudis Dei nostri. Dixit Propheta: Confortate manus dissolutas, & genua tremantia roborate. Dicitē festinis corde ut operentur secundum legem, Confortamini, et nolite timere: ecce Deus vester revelatur ut faciat vindictam iudicii: Dñs auctor retributionis ipse revelabitur & salvabit vos. Tunc aperientur oculi domus Israel, qui sunt quasi cæci a lege; & aures eorum qui sunt quasi surdi ad audienda verba prophetarum, audient. Tunc cum viderint exules Israelitarum congregatos ascendere in terram suam more cervorum velociflorum, ita ut non detineantur, laudabit lingua eorum, quæ erit quasi muta, quod tunc diffixæ sunt in deserto aquæ, & torrens in solitudine. Et erit arida in stagna aquarum, & locus stietis in fontibus aquarum. In loco ubi prius dracones habitabant, ibi multiplicabuntur calami & junci. Et erit ibi via erit & recta, Via sancta vocabitur, non transibunt per eam immundi, & non deficiet usque in viam: & qui non didicerint, non errabunt per eam. Non erit ibi rex nefaciens, nec dominator tribulans pertransibit eam; imò illic non invenientur: ibi tunc redempti, Redempti autem a Dño revertentur & congregabunt de medio captivitatis sue, & venient ad Sion cum laude. Et lætitia sempiterna erit eis, quæ nunquam cessabit, & oves gloriæ erit obumbrans super capita eorum: gaudium & lætiam invenientis & cessabit ab eis, & a domo Israel dolor & gemitus.

C A P. XXXVI.

1 ויהו פארבע עשרה שנה למלך חזקיהו עליהו סנחריב מלך אשור על כל ערי יהודה ויהוה 1

1 Et factum est in decimo quarto anno regis Ezechia, ascendit Sennacherib rex Assyriorum super omnes civitates domus Judæ munitas, & obtinuit eas.

1 Et factum est in decimo quarto anno regis Ezechia, ascendit Sennacherib rex Assyriorum super omnes civitates domus Judæ munitas, & obtinuit eas.

ישעיה : לו

ad Jerusalem in Lachis de Rabfaches Affur rex misit Et
 וישלח מלכא אשור ואת רבשקה מלכא ישראל וישלח
 pifcinz aqueductu in fectis & gravi vntine in Chitichijahu regem
 הפלך חוקיו בחרל בכר ועמר בתעלת הכרמ
 Eljachum cum ad efl egressus Et fullones agri jiras via in superioribus
 העלונו במסלת חרובים ויצא אליו אלקים
 Joach & scriba Sebah & domum super qui Chitichijahu filius
 בן חלקיהו אשר על חבתי ושבא חספר ויואח
 ויאמר אליהם רבשקה אמרו : Affur rex magnus rex dixit sic Chitichijahu ad nunc
 נא אל חוקיהו בה אמר הפלך הנדול מן אמר
 laborum vntam ente Dixi fiditi qui hac fiducia Quo
 קה הבטחונו הורא אשר מסתחמו אמרו רב רב שפתים
 quia fiditi quo super nunc : pretium ad firmata & confirmata
 עצה ויבחרה למלחמה עמה על מי בטחה בני
 flecto vntam flecto super fidiit Etce i me contra rebellasti
 מרתח כי : הנה בטחה על משענת הקנה דרעני
 ei in intrabit fectis super et fucit in nunc cui Egypto super isto
 הנה על מלכות אשר ימקם אשר יבא כפפו
 super fidentibus omnibus Egypti rex Peroh sic : e perforabit &
 ונקמה בן פיה מלצרים לכה הבטחה עליו :
 hic nunc : fidius nostro Deo Domino In me ad dixeris si Et
 וכי האמר אלי אלי הורה אלהינו פתחנו הלא הוא
 altaria & excelsa Chitichijahu fecit temerere curias
 אשר חוקיהו את בסתיו ואת מבתיו
 altaria fectis ad Jerusalem & Jebudah ad dixit que
 ויאמר יהודה וירושלם לבני המעלה הור
 regi in domo obsecro fidejube nunc Et vos in curvabitis
 חשחחו : ועשה החערב נא את ארצנו הפלך
 tibi dare poteris si equorum duo millia tibi dabo & Affur
 וישור ואמנה סוסים ארבעים אלף לחת לה
 unus ducis fectis vertere fectis equorum Et eos super equantes
 ויבנים עליהם : ויאמר דהשיב את פני פתח אחד
 equites : eim dominii fectorum
 עבדי ארני הקטנים והבטח לה על מצרים
 ascendi Domino absque numquid nunc Et equites & curiam propter
 וירכב ולפרשים : ועשה המלצרי יהוה על יתי
 ascendi : ne ad dixit Quoniam : e corripitiam ad istam terram contra
 על ארצנו וזאת להשחיתה יהוה ארצנו ארצנו עליה
 Syriac & Eljachum dixit Et eam corripit & istam terram ad
 אל הארץ רואה השחיתה : ויאמר אלקים ושבתיו
 Syriac : eus fectis ad obsecro Loquere : Rabf-fach ad Joach &
 ויואח אל רבשקה דבר נא אל עבדי יהוה אלקים
 auribus in Jebudah nos ad loquaris ne & nos audietes quia
 בי שמעתי אוננו אלהית רב אלנו יהוה יהוה גאון
 ston dominum ad Nonquid Rabf-fach dixit Et aurium super qui populi
 העם אשר על החפה ויאמר רבשקה הוא ארצנו
 ad nomie : fca verba fectis ad dominum me militie ad &
 ואלה שלחני את רב רב אחר ברבים האלה הלא
 fca fcti curiam ad vnto super fectentes homines
 האנשים והשבעים לאכל את חמרת לאכל את חמרת
 clamavit & Rabf-fach fectis Et vobiscum fca vnto bibi vntam ad &
 ולשחוח את שניהם עסקם : ויעמר רבשקה ארצנו
 magis regis verba Audite dixit fcti Judaeis magna voce in
 בקול גדול ויהוה יאמר שמעו את דברי הפלך הנדול
 Chitichijahu cum imperat sic rex dixit sic Affur regis
 מלך אשור : בה אמר הפלך אל ישא לבס חוקיהו
 vos erueret poteris non quia
 כי לא יוכל להצל אחכם :

Verfio VULG. LAT.

Et misit rex Assyriorum Rabfachen de Lachis in Jerusalem ad regem Ezechiam in manu gravi, & stetit in aqueductu piscinae superioris in via Agri fullonis. Et egressus est ad eum Eliachim filius Helciae, qui erat super domum, & Sobna scriba, & Joas filius Asaph a commentariis. Et dixit ad eos Rabf-faces, Dicitte Ezechiz; Hæc dicit rex magnus, rex Assyriorum; Quæ est ista fiducia, quæ confidis? Aut quo confilio vel fortitudine rebellare disiposui super quem habes fiduciam, quia recessisti à me? Ecce confidis super baculum arundineum contractum istum, super Egyptum; cui si innixus fuerit homo, intrabit in manus ejus, & perforabit eam: sic Pharaon rex Egypti omnibus, qui confidunt in eo. Quod si responderis mihi: In Domino Deo nostro confidimus: idoneo ipse est, cujus abstulit Ezechias excelsa & altaria, & dixit Judæe & Jerusalem: Coram altari isto adorabitis? Et nunc trade te domino meo regi Assyriorum: & dabo tibi duo milia equorum, nec poterit ex te prebere ascensorem eorum. Et quomodo sustinebis faciem iudicis unius loci ex fervis domini mei minoribus? Quod si confidis in Egypto, in quadrigis, & in equitibus: Et nunc numquid sine Domino ascendi ad terram istam, ut disperderem eam? Dominus dixit ad me: Ascende super terram istam, & disperse eam. Et dixit Eliachim, & Sobna, & Joas ad Rabf-faces; Loquere ad servos tuos Syri linguæ: intelligimur enim: ne loquaris ad nos Judæicè in auribus populi. qui est super terram. Et dixit ad eos Rabf-faces; Numquid ad dominum tuum & ad te misit me dominus meus, ut loquerer omnia verba ista, et non poteris ad viros, qui sedent in muro, ut comedant stercore sua, et bibant urinam pedum suorum vobiscum? Et stetit Rabf-faces, et clamavit voce magna Judæicè, et dixit; Audite verba regis magni, regis Assyriorum: Hæc dicit rex; Non fideat vos Ezechias, quia non poterit erueret vos.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Et misit rex Assyriorum Rabfacha in de Lachis in Hierusalem ad regem Ezechiam cum virtute multâ. Et stetit in aqueductu piscine superioris in via Agri fullonis. Et egressus est ad eum Eliachim filius Helciae, qui erat super domum, & Sobna scriba, & Joas filius Asaph a commentariis. Et dixit eis Rabf-faces; Dicitte nunc Ezechiz; Hæc dicit rex magnus, rex Assyriorum; Quæ fiducia est? Numquid in confilio, & fortitudine laborem prelium sit? Et nunc super quem confidisti, quæ inobediens es mihi? Ecce fidens es super baculum arundineum contractum istum, super Egyptum: si quis innixus fuerit super eam, intrabit in manus ejus, & perforabit eam; sic Pharaon rex Egypti, cui si quis innixus fuerit, intrabit in manus ejus, & perforabit eam; sic Pharaon rex Egypti, cui si quis innixus fuerit, intrabit in manus ejus, & perforabit eam. Et nunc trade te domino meo regi Assyriorum: & dabo tibi duo milia equorum, & poteris prebere ascensorem super eos. Et quomodo poteris avertere in faciem Toparcharum? Servus sum, qui confideamus in Egypto, in equum, & ascensorem. Et nunc non sine Domino ascendimus super regionem hanc ad oppugnandum eam. Dominus dixit ad me; Ascende super terram istam, & disperse eam. Et dixit ad eum Eliachim, & Sobna, & Joas; Loquere ad servos tuos Syriacè: audimus enim nos: & ne loquaris ad nos Judæicè. Et si quid loquaris in auribus nostrum, super murum? Et dixit ad eos Rabf-faces; Numquid ad dominum tuum vestrum, vel ad vos missi me dominus meus loqui vobis hæc? Nunc ad bonum, & qui sit super murum? Et dixit super fectis; Et bibant urinam vobiscum sumini? Et stetit Rabf-faces, & exclamavit voce magna Judæicè, & dixit; Audite verba regis magni, regis Assyriorum: Hæc dicit rex; Non fideat vos Ezechias, quia non poterit erueret vos.

Targum JONATHAN.

וישלח מלכא אשור יתב שקה מלכיש וירושלם לוח מלכא חוקיהו כבשרו סניא
 וקם במסכת ברכתא עליהו רבשך חקל מששה קצריא : ונפק ליה אלקים פ
 חלקיהו רי סמנא על ביתא ושבא ספרא ויואח בר אסר די סמנא על כרנא : ויאמר
 להון רב שקה אמרו בען לחוקיהו כדנן אמר מלכא רב פתנא מלכא ראחור מה רוחצנא
 דרין ואתח חמתיא : אמרו פדס במסקל ספן מלכד וגבורא אעבר קרבא בען על פן
 אחר חצתא ארי מדרתא בי : הא אתח חצתא על ספך קנ ארעיא ררין על פיה מלכא
 ומצרים ראמי סתחמד גברא עלוהו ועל ברויה ובענה פן פיה מלכא ומצרים לכל
 רבתי חצין עלוהו : וארי ותימן לו על מיסר אריא ויהוה אתח חצתא הלא הוא ראעדי
 חוקיהו ית בסתיו וית אנוווי ויאמר לאש הדיח ליתבי ויחוקם קדם סרתא חרין
 חסרין ויען אתערב בען עס רבנו מלכא ראחור ואמך ואתח ררין ארין סוסין אהגול
 למנא עלה רכבין עליוהו : ואכרין ארמי מרסי לאתחא ית אפי חר משלטין עבדי
 רבנו ועריא ואתח חצתא לה על מצרים לרתיבין ולפרשין : ובען חר בסירא די
 מלקות לארעא יהוה וחבליהו אמר לי סק על ארעא הדי וחבלה : ויאמר אלקים
 ושבא ויואח רב שקה מלל בען עס עקרב ארמית ארי שמסין אתחנא ואל המלכ
 עמנא יהוה ית קדם עשאר על שורא : ואמר רב שקה הלות רבנו ועל שלחני רבנו
 למללאות פתנמי האליו הלא על גבריא ררובו על שורא למיכל ול סתחחון
 ומשוחי פתנמי מלכא ררליהון בצירא עסכון : וקם רב שקה ואכלי בקל רבי יהוה ויאמר
 שמעו ויתחמו מלכא רב פתנא מלכא ראחור : כדנן אמר מלכא לא יושע לבון חוקיהו
 ארי ויכול לשבוא יתכון :

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Et misit rex Assyrie Rabfachen de Lachis in Jerusalem ad regem Ezechiam cum exercitu multo, & stetit in aqueductu piscine superioris, in via agri ubi fullones extendunt pannos. Et egressus est ad eum Eliachim filius Helciae, qui pæpofitus erat domus, & Sobna scriba, & Joas filius Asaph a commentariis. Et dixit eis Rabf-faces: Dicitte nunc Ezechiz; Hæc dicit rex magnus noster rex Assyrie, Quæ est ista fiducia quæ confidis? Dixi, s; Utique in loquela laborum, in confilio, & in potentia faciam bellum; nunc in quem confidis, ni rebelles contra me? Ecce confidis in fuven-taculo calami contracti, isto Pharaone rege Egypti; cui si quis innixus fuerit, intrabit in manus ejus, & perforabit eam; sic Pharaon rex Egypti omnibus, qui confidunt in eo. Quod si dixeritis mihi. In verbo Domini Dei nostri confidimus; nõnne ipse est cujus abstulit Ezechias excelsa, & altaria? & dixit virus Judæe, & habitatoribus Jerusalem, Coram altari isto adorabitis? Et nunc commisit te obsecro cum domino meo regi Assyrie, & dabo tibi duo milia equorum, si poteris tibi constituere selliores fectos suos. Et quomodo tu putas avertere faciem nostram à principibus fervis domini mei minimis? & confidis in Egypto, in curribus & in equitibus. Jam verò. Num sine verbo Domini ascendi contra terram hanc ut disperderem eam? Dominus dixit mihi, Ascende super terram hanc & disperse eam. Et dixit Eliachim & Sobna, & Joach ad Rabf-faces; Loquere nunc cum fervis tuis Syriacè; intelligimur enim nos: nec loquaris nobiscum Judæicè coram populo qui est super murum. Et dixit Rabf-faces; Numquid ad dominum tuum & ad te misit me dominus meus ut loquar verba hæc? nõnne ad viros qui sedent super murum, ut comedant stercore sua, & bibant urinam suam in obfidione vobiscum? Et stetit Rabf-faces & clamavit voce magna Judæicè, & ait: Audite verba regis magni, regis Assyrie. Hæc dicit rex; Non fideat vos Ezechias, quia non poterit liberare vos.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * مغزو و تكلموا في اذنه و جمع حصى حذت عينا . . حيا سرعنا و تكلموا في اذنه و تكلموا في
3 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
4 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
5 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
6 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
7 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
8 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
9 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
10 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
11 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
12 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
13 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .
14 * و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . . و تكلموا في اذنه و تكلموا في اذنه . .

Tum rex Assyria de Lachis misit Rab-facem ad Hezechiam regem, in Jerusalem, cum numerosis copiis: qui cum subisset in clivo laci superioris, quod est in via agri sillonis, Et egressus esset ad eum Eliacim filius Hezechie praefectus domus, Sebna scriba, & Joach filius Afachi à commentariis: Dixit ad eos Rab-face, Dicite Hezechie, Sic dicit rex maximus, rex Assyria, Quoniam est fiducia tanta qua confidis, ut dicas superesse tibi sermone labiorum, & mentem, virisque ad bellandum? cui quaso confidis, ut in me rebelles? Ecce confidis fulcro a iudinis quibus, nempe Aegyptio, quo cum quis innititur, manum ejus penetrat perforatque: talis est Pharaon rex Aegypti omnibus fiducia in ipso collocantibus. Quod si dixisset mihi, Domino Deo nostro confisus; quid profuit Hezechie abolevisse altaria & aras, & dixisse Juda & Jerosolyms, Coram hoc altari adorabitur? Jam verò commercium habet cum domino meo rege Assyria, daboque tibi duo milia equorum, & vides ut um habeas equites. Quomodo ergo repellere faciem unius & nobilioribus inter minimos domini mei servos, & consideres Aegyptio, equibus, & equitibus? At nunc, an absque Domino ascendi ad terram istam ut vultarem eam? Dominus quidem mihi dixit ut ascenderem contra terram istam & vultarem eam. Dixit Eliacim, Sel n, & Joach ad Rab-face, Alloquere servos tuos Aramice, intelligimus enim; neque alloquaris nos Judaeice praesente populo qui adest super moenia. Ait illis Rab-face, Nequaquam ad vos & ad dominum vestrum misit me dominus meus ad haec verba proferenda, sed ad viros qui moenibus assident; ut ne comedant stercorem suum, & bibant urinas suas vobiscum. Itaque surgens Rab-face, & clara voce Judaeice exclamans dixit, Audite verba regis maximi, regis Assyria. Sic ait rex Assyria, Ne seducat vos Hezechia, non enim poterit eripere vos:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * و ارسل ملك الموصلين رصاصكس من لاشس الي ايرفسلم الي حروبنا الملك يحيى
3 * عظيم و روى في جدول الماء الذي للبركة العليا في طريق حقل القصار * فخرج اليه
4 * النافيم الوكيل ابن سلكتوا و صمصان كاتب الكيس و يواح ابن اصاب كاتب الدناكس
5 * فقال لهم رصاصكس * فولوا كحروبنا هكذا يقول الملك العظيم ملك الموصلين * مادما نرجوا
6 * هل نجسبون او نكلام سقين يكون لك المصاف * والان ياتي مادما نوكب انك نعصي * ها
7 * ندخل على العصي القصية هك الاكسون * في مصر * ان الذي يذوقها عليها تدخل في
8 * بك * هكذا يكون دوعون ملك مصر و جميع المذوكلين عليه * وان فليس على الرب الاله
9 * كن نوكبا * اصلطوا الان سيدنا ملك الموصلين * واعطي لكم العبي فليس * ان كنتم
10 * نستطيعون ان نعطوا عليها ركبا * فكيف نستطيعون ان نرجعوا وجه رئيس موضع واحد
11 * المذوكلون على المصريين هم عبيد لفرس وراكب * والان هل يعير امر من الرب صعدنا
12 * الي هك الكون كاربها * الرب قال لي اصعد الي هك الارض و افسدها * فقال له النافيم
13 * و صمصان و يواح * نكلم مع عبيدك بالسرانية * لانا نحن نسمع ما يقول * ولا نكلم معنا
14 * بالكلنايت * فلماذا نكلم في اذان الناس الجلوس في السور * فقال رصاصكس لهم * هل
15 * الي ريكم ان اليكم اسلمي سيدك لانكلم هك الكلمات * اليس الي الرجال الجلوس
16 * على السور * كيلا ياكلوا زبلا و يسربوا ارافه معكم معنا * و روى رصاصكس و صرح
17 * بصوت عظيم باليهودي و قال * اسمعوا اسمعوا كلام الملك العظيم ملك الموصلين
18 * هكذا يقول الملك * لا يجذعكم حروبنا بكلمات * لا يستطيع ان
19 * يلككم

Deinde misit rex Assyriaum Rab-facem ad Lachis Ierosolyman eorum: ad Hezechiam regem, lignum cum exercitu: qui subisset ad Iherosolim aquae pitius superioris, in itinere agri sillonis. Et egressus est ad eum Eliacim æconomus: Helic filius, & Sebna scriba: & Joach filius Afachi scriptor rerum memorabilium. Quibus dixit Rab-face, Dicite ad Hezechiam, Sic dicit rex magnus, rex Assyriaum, Quia speras? Num audacia, ut vobis laborum acies est instrueda: tibi? cui rei confidis, quod contra me rebelles? Ecce confidis hinc seipsum a iudinis quasso, & vides, quo si quis innitatur, penetrat: manum istius: talis est Pharaon rex Aegypti: & omnes qui soluciam collocant in eo. Quod si dixisset, Domino Deo nostro confisus; immisisset jam vos cum domino nostro rege Assyriaum, daboque vobis duo milia equorum, si possitis supportare eis equites. Quoniam regis pectus retundere potest, si non principis virum loci? qui fidem Aegyptis, servus sunt equi & equitis. Jam vero, nisi absque Domino ascenderis contra istam regionem ut opprimeris mas com? Dominus dixit mihi, Ascende contra terram istam: & vultarem eam. Dixit autem Eliacim, Sebna, & Joach; Loquere cum servis tuis Syriace, audimus eum qua dicitur eis; & ne loquaris nobiscum Chaldaice: cur enim loquereris in auribus hominum insipientium magro? Respondit eis Rab-faces, Nam ad dominum vestrum, aut ad vos misit me dominus meus, ut loquerer haec verba? Nonne ad viros insipientes magro? quod minus comedat stercorem, & urinam bibant sua vobiscum. Tum supergens Rab-faces, & magna voce exclamans Judaeice dixit, Audite, audite verba magni regis, regis Assyriaum. Sic dicit rex, Ne decipiat vos Hezechia verbis; non poterit seducere vos.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 * Dixit eis Esaiā, Sic dicite domino vestro; ita
 7 * dixit Dominus, ne terreatur verba quae au-
 8 * didisti, quibus blasphemarunt coram me nuntii
 9 * regis Assyriæ. Ecce talis ei importurus sum
 10 * spiritum, ut audita fama revertatur in
 11 * terram suam: & gladio proferatur eum in
 12 * terra sua: Rab-face reversus, invenit regem
 13 * Assyriæ oppugnantem Lebnam (audiverat enim
 14 * eum de Lachis profectum; Audiveratq; de
 15 * Tarhacregæ Ethiopiz, quod proficisset
 16 * ad pugnantum contra eum.) Hoc audivit, ni-
 17 * sit nuntius ad Hezeciam hinc mandatis. Sic
 18 * alloquimini Hezeciam regem Judæ, dicens,
 19 * Ne te decipiat Deus tuus cui tu confisus dic-
 20 * is, Non tradent Jerusalem in manus regis
 21 * Assyriæ. Ecce tu iudicium quicquid fecerunt
 22 * reges Assyriæ omnibus terris, destruentes eas:
 23 * tu eripereris? Num eniperunt dii gen-
 24 * tium quas interfecerunt patres mei, Gozanem,
 25 * Haranem, Rafaphum, & incolas Adanis quæ
 26 * est in Dalasar? Ubi est rex Hemath, rex Re-
 27 * phad, rex civitatis Sepharim, Naz, & Avz?
 28 * Acceptis ergo Hezecia literis de manu lega-
 29 * torum, isque perlectis, ascendit in domum
 30 * Domini, & explicavit eas Hezecia coram
 31 * Domino, Ora vitque Hezecia coram Domi-
 32 * no, & ait; Domine potentissime, Deus Isra-
 33 * elis, sedens super Cherubim, tu es Deus solus
 34 * super omnia regna terræ, tu fecisti celum ac
 35 * terram. Inclina Domine aurem tuam, & au-
 36 * di; aperi Domine oculos tuos, & vide; audi
 37 * inquam verba Sanherib, qui misit ad Pro-
 38 * phetas efficiendū Deum viventem. Revera ſi
 39 * Dominus, vastaverunt reges Assyriæ cunctas re-
 40 * giones, Et tam terram quam deus earum igne
 41 * combusserunt; quia non erant dii, sed opus
 42 * manuum humanarum, ex ligno, argento, aut
 43 * lapide, ideo perdidit eos. Nunc itaque
 44 * Domine Deus noster, eripe nos de manibus
 45 * illius, ut cognoscant omnia regna terræ te
 46 * solum esse Deum. Tunc missus est Amosi fi-
 47 * lius Esaiā ad Hezeciam, & dixit ei: Sic di-
 48 * cit Dominus potentissimus, Deus Israelis;
 49 * Quicquid orāsti me contra Sanheribum re-
 50 * gem Assyriæ, exaudivi.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * فقال لهم اسعيا هكذا قولوا لسيديكم هكذا يقول الرب لا تخف من الكلمات التي سمعتموها
 7 * التي عبروني بها رسل ملك الموصلين ها انا الذي حولي ريحا ويسمع حبرا ويرجع الي
 8 * كوريب ويسقط بالسيوف في ارضه ورجع رصاصكس وادرك ملك الموصلين كاحصار لبناء
 9 * وسمع ملك الموصلين ان نارانا ملك اكبوس خرج ليحاصرهم سمع ورجع وارسل مختبرين
 10 * حروبيا فابانلا وولوا حروبيا ملك اليهوديه لا يكدعك الهك الذي انت متوكل عليه فابانلا
 11 * ايروسلهم لا تدفع في يد ملك الموصلين قد سمعت مما صنعت ملوك الموصلين يتكلم
 12 * الارض كيف اهلكتوها وانت تكلمت هل يحسم الاله الامم الذين اهلكتهم اباي عوران
 13 * وجران وراسف وعدان التي هي في كورن بامان اين هي ملوك امامت واروات وفيه
 14 * سفاريدم وواع وعاوا واحد حروبيا الكتاب من الرسل وفراد وصعد الي بيت الرب وهكاه امام
 15 * الرب * صلاه حروبيا ملك يهودا * وصدلي حروبيا امام الرب فابانلا * يارب
 16 * الكديس اله اسرائيل اجالس علي الساريدم انت هو وحدك الاله علي كل مملكه في المسكونه
 17 * انت صنعت السماء والارض امل يارب سمعك * اسمع يارب افخ يارب اكاصك * اطلع
 18 * وانظر الكلمات التي ارسلتها سكاريب ملك الموصلين ليعبر الله اكي
 19 * * الاكحاح النامس عسر * باكي ان ملوك الموصلين احربوا المسكونه كلها وكوريمم
 20 * * ووصعوا اوابهم بالنار لانها ليس الهه لكن عمل ايدي البسن احساب وجماره واهلكتهم
 21 * * والان انت ايها الرب الهنا حلصنا من يدهم لنعلم كل مملكه الارض انك انت هو الله
 22 * * وحدك * وارسل اسعيا بن اموص الي حروبيا وقال له هكذا يقول الرب اله اسرائيل اسكجب
 23 * ما صليت به الي من اجل سكاريب ملك الموصلين

At illi Esaiā, Sic dicite domino vestro; &
 Sic dicite Dominus, Ne timeas ob verba
 quæ audisti, quibus convitiati sunt mihi
 legati regis Assyriæ. Ecce talis est importurus
 sum illi ventum, ut audita fama redeat
 in regionem suam, & gladio conuas in
 terra sua. Etque reversus Rab-faces, af-
 secutus est regem Assyriæ oppugnantem
 Lebnam. Audiverat autem rex Assyriæ
 quod Tharathæ rex Abissinorum profici-
 sci ad obsidendum eum, audivens inquam,
 reversus est, misitque nuntios ad Hezeciam,
 dicens; Dicite Hezecia regi Judæe,
 Ne te decipiat Deus tuus cui tu confidisti,
 dicens; Jerusalem inquamquam in adendum
 in manum regis Assyriæ. Jam audi-
 visti quid fecerint reges Assyriæ toti
 terræ, quando perdidit eos: & tu
 exauderes? Num dii gentium quos perdi-
 derunt patres mei, Habarum cas? Coz-
 nem, Haranem, Rafaphum, & Adanis
 que est in regione Hamanica? Num
 sunt reges Amathæ, Arphabum, urbis
 Sepharim, & Nie, & Ave? Cümque ac-
 cepisset Hezecia epistolam à nuntio, &
 legisset eam, ascendit in domum Domini,
 & explicavit eam coram Domino:

Oratio Hezecia regis Judæ.

Ora vitque Hezecia Dominum, & dicens;
 O Domine exercituum, Deus Israelis, qui
 sedes super Cherubim, tu solum Deus
 pater omnibus regibus que sunt in orbem
 terrarum: tu celum terramque condi-
 disti. Pater O Domine audiam tuam,
 audi O Domine; aperi O Domine oculos
 tuos, inspicit, & considera verba que mi-
 si Sanhib rex Assyriæ ad efficien-
 dum contumeliam Deum viventem.

Textus decimus octavus.

Verum quidem est reges Assyriæ omnes
 struxisse eorum omnem terrarum & regio-
 nes earum. Et possessit idolatram in
 ignem quæpe que non esset dii, sed opus
 manuum mortalium, ligna, nimirum la-
 pide, & vas pedidit. Quare tu
 O Domine Deus noster, libera nos de manu
 eorum, qui sunt in unum regem terræ te
 solum esse Deum. Audivit autem Esaiā fi-
 lius Amos ad Hezeciam, dixit ei; Sic di-
 cit Dominus Deus Israelis, Exaudias quod à
 me rogasti de Sanherib rege Assyriæ.

te subfannavit, te Depexit: et sup Dñs est locutus quod verbum Hoc
 22 וההירב אשך רבך יהוה עליו בזה לך לענה לך
 Quem Jerusolim filia, mox caput te post, Sion filia: ego
 23 בתולדות ציון אמר: ראש הגיעה בתי ושלם אדמי
 vocem exaltasti quem contra & pfecti conitini & pfecti probis
 תרפתי ונפת ועל-אני הרמוקות ואת
 manum Per. Israel Sanctum contra? tuos oculos altitudinem Ierusalem &
 24 ותשא מרוב עיניה אר-קוש ישראל: ביר
 multitudine in: dixisti & Dominum affecti probis tuorum servorum
 עבריה תרפתי אנני והאמר ביר
 succidam & Libanon lateratum altitudinem ascendi ego mei cum
 25 רבני אני עליתי מרוב הרים ורפתי ואת
 altitudinem introibo & ejus abutium edictorem ejus cedrorum fustem
 קומת ארזים במרת ברזשיו ואבול מרוב
 quos bibi & cedri Ego. ejus Carmeli fultum, ejus exornatis
 26 קצו יער ברמלו: אני קרתי ושתיית מים
 succidi Nonne amminit rivus omnes meorum pedu fustem in sicabo &
 27 ואחר בנתא-עמי קר-ארזים מרוב הרים אבול
 nunc: cum palmarum & quardam dicitur & feci cum longe à
 28 ממרוק אותה עשיתי מימ קרב וצרתיה עתה
 civitates & delectationem acerros defolandam ad erit & illum adduxi
 29 הבאניה: ותהי להאיות גלוב עצים ערים
 fusti contriti manu ceciderunt earum Habitatorefque muniat
 30 בצרות יושביה קצו יער התה
 de clorà herbà germinis olus & agri herbà fuerunt affecti sunt pudore &
 31 ובשו היו עשב הירוק דשא חציר גנות
 tuum ingredi & vinum ingredi & vinum fultate Et. legetem ante uredo &
 32 ושרמה לפני קמה: ושבחה ואתה ובוואה
 nunc tuum & me contra rebrsi Pro. mein tuum refsi & novi
 33 וישתי ואת התרונה אלי: עין התרונה אלי ושאנה
 meum fustem & meum in meum bhamum ponam & amas aures in ascendit
 34 עלה באני באפה חתי באפה ומגני
 tibi hoc Et. ea per vultu qua viam per te faciam redire & tuis labijs in
 35 בשפתיה והשבחיה בירדאש-באתה: ויהי לך
 respiciam secundo anno in & pfecti fustem anno Comede: signum
 36 האור אכול השנה ספיה ובשנה השנית שחים
 comedet & vineas plantat & metite & fectate tercio anno in &
 37 ובשנה השלישית וקני וקני וקני וקני וקני ואכול
 radicem fustem Jhudah domus evasio adjicit Et. earum fructum
 38 פרים: והספר פליטיה בתי יהודה ויהודה ויהודה
 egrediar Jerusolim de Quia furtum fructum faciet & deoribus
 39 למטה ועשה פרי למטה: מי מירושלם חצנה
 faciet exercitum Domini Zelus. Sijon monte de evasio & reliquum
 40 שארית ופליטה מרת ציון קפת יהודה צבאות השנה
 in Ierubait Non. Assur regem ad Dominum dixit sic Propterea hoc
 41 זאת: לכן כה אמר יהוה אל מלך אשור לא יביא אל
 hlypeo et prencipabit non & fignit ibi jactet non & hanc civitatem
 42 העיר האת לא יורה שם תן לא יקרמה מן
 revertetur ea in venit qua via in agerem eam iuxta effundat non
 43 ולא יושפו עליה מלה: פרוך אשיר פה ויה
 super protegam Et. Domin' dixit ingredietur non hanc civitatem in &
 44 ואל העיר והאת לא יבוא נאם יהוה: ונתה על-
 meo servum David propter & me propter & servand ad hanc civitatem
 45 העיר והאת לרושעה למענו ויה עברי:
 centum Assur caphanatione in percussit & Domini angeli est egressus Et
 46 ויצא מלאך יהוה ויבר בפתחה אשור מארה
 mortua cadavera ipse omnes ecce & manet in maturaverunt & millia quinque & octoginta &
 ושמנים ותמשה אלה וישכמו בפקר והיה גלם פרים ממים:

Verfio VUL. LAT.
 22 Hoc est verbu, q locur' est Dñs super eum, Depexit te, & subfannavit te virgo filia Sion: post te caput novit filia Jerusale. Cui exprobrasti, & quem blasphemasti, & sup quem exaltasti vocē, & levasti altitudinem oculoru tuoru ad Sanctū Iſrael. In manu fervoru tuoru exprobrasti Dño: & dixisti: In multitudine quadrigarū mearū ego ascendi altitudinē montiu, juga Libani: & succidā excellā cedrorū ejus, & electas abietes illi: et introibo altitudinē fummitatis ej', fultū Carmeli ejus. Ego fodi, & bibi aquā, & excicavi velligio pedis mei omnes rivus aggerum. Numquid non audisti, quoz olim fecerim ei ex dieb' antiquis ego plasmavi illud: et nunc adduxi: & factū est in eradicationē collis compugnantū, & civitatū munitarū. Habitatorē earū brevitatē manu contremuerunt, & confusi sunt: facti sunt sicut sceni agri, & gramen paluz, & herba rectorū, quæ exaruit antequā maturefceret. Habitationē tuam, & egressū tuū, & introitū tuū cognovi, & infantiā tuam contra me. Cūm fures ad verberū me, superbia tua ascendit in aures meas: ponā ergo circuitū in naribus tuis, & frēnū in labijs tuis, & reducā te io viam, p quā venisti. Tibi autem hoc erit signū: Comede hoc anno quod ingre nafcutur, & in anno secundo pomis velcere: in anno autē tercio seminate, & metite, & plantate vineas, et comedite fructū earum. Et mittet id, quod salvati fuerit de domo Judæ, & reliquum illi, cadic deorsū, & faciet fructū sursum: Quia de Jerusale exhibunt reliquias, et salvatio de monte Sion: zelus Dñi exercituum faciet istud. Propterea hæc dicit Dñs de rege Assyriorū, Non intrabit civitatē hanc, et non jactet ibi flagitū, & non occupabit eā clypeus, & non mittet in circuitu ejus aggerē. In via quā venit, per eam revertetur, & civitatem hanc non ingredietur, dicit Dominus: Et protegam civitatem istam, ut salvem eam propter me, & propter David servum meum. Egredius est autem Angelus Domini, et percussit in castris Assyriorum quinquē millia. Et surrexerunt manē, et ecce omnes, cadavera mortuorum.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.
 Cum Translatione LATINA.
 Hoc est verbum, quod loquutus est de eo Deus; Virgo quæ te, & subfannavit te, virgo filia Sion: super te caput movit, filia Hierusalem. Quem exprobrasti, & irrisisti: quem erga quem exaltasti vocem tuā? Et non elevasti in altitudinem oculos tuos ad Sanctum Iſrael? Quia per multos exprobrasti Dominum. Tu enim dixisti: Multitudine certuum ego ascendi in altitudinem montium, & in ultima Libani, & succidi altitudinem cedri ejus, & pulcherrimum cupressi, & intravi in altitudinem parvū sylvæ: Et posui pomem: et defolavi aquas, & omnem congregationem aquarū: Non hæc audisti, olim que feci tibi: Ex diebus antiquis constitui: et nunc ostendi, desolate gener in multitudinibus, & habitantes in civitate: tua mania: Remissus pennis, & amavitus tuæ ascendi ad mō: & munitum civitulum in nāsum tuum, et fructum in labijs tuis: et auertam te viā, quā venisti in ea. Hoc autē tibi signum: Comede hoc anno, quod ingrederis in nāsum tuum, & in anno secundo (e) relinquis, tercio autem seminatis metite, et plantate vineas, & comedite fructum earū. Et erunt decelcti in judæa, pullulabunt radicem deorsum, et facient fontem sursum. Quoniam de Hierusalem (servant reſisti, et salvati de monte Sion. Zelus Domini Sabaoth faciet hæc. Propterea sic dicit Dominus super regem Assyriorum, Non ingredietur in civitatem hanc, neque jactet iuxta eam flagitum, neque immitteat super eam scutum, neque circumdabit super eam vallium: Sed oia, quā venisti in ea revertetur: et civitatem hanc non ingredietur. Hæc dicit Dominus: Protegam pro civitate hæc ad secundam eam propter me, & propter David puerum meum. Et occidit de castris Assyriorum centum octoginta quinque millia. Et surgentes manē, invenerunt omnia corpora mortua.

Targum JONATHAN.

22 ויהי פתגמי מלי עלוהו במקרא עלה ממיקא עלה מלכות נבשתא רציון פתרה
 23 וישוהו מעיון עסא רבירושלם: ית מן הפרתא וית מן אתר רבתיא וקם מן ארמתיא
 24 קלא וקפתא לוימא עינה ואמרתא מין ורלא כשרין קדם קרשאר ישראל: ביר עבריה
 25 הפרתא עסא דיי ואמרתא בנסיות דתיבין אגא סלקין לתקופ ברביוהו ואף אחוד
 26 בית מקדשוהו ואקטול שפר נכריוהו מסת שלטנוהו ואכבוש קרית חוקפהו ואשיצי
 27 מן בתייהו: אנא דויתי חפיר גופי ושתו מן וקפתי בפרסתרלי עסא רעמי כל
 28 מן בתייהו עמיקין: הלא שמעתא מלקרמי למפרעה מן קרמ רמקרב ואף
 29 עלה אתבניא בניו ישראל ולא תתא ורא חוץ קרמי למפרע מן קרמ רמקרב ואף
 30 אתקנתא פנן איתתה ורא הות לך לתקלא על דהיאה קרמי באתר גשתי גליו דשו
 31 קריון ריבין: ותיביוהו אתקצר חיליוהו ואתברו ובהויהו קעשב חקלי וירוק ותיאה
 32 קעשב ארמי רשוקו עד לא מטא למיוו שובליו: ומתבר בעיניה ומפקה לברא לאנהא
 33 קרמא ומיתד לארעא ישראל גלי קרמי ויתר אנתוהו קרמי גלי: חלף ראת טתא על
 34 מריו ואתר נושקה סליקר לקרמי ואשני שריו בליסקה וקם בספתיה ואתבנד
 35 בארתיא ראתיאה: ויהי לך אתא אכול פשתא הרתא בתין ובשתא הניתא סכתבין
 36 וישתא חלףאה ורעו והצודו וצבדו כרמי ואכולו אבהו: ויספון משיאר רבתי יהודה
 37 דאשתיא חליוהו בארן ומשלה מלרעו מרמי טיפה לילל: ארי מרושעו יפקון
 38 עאר צריקא ויבנת מקימ אורתא מטורא וצוין מרמי טיפה רצינות תתשיל דנא:
 39 בכך פנן אמר יי על מלכא ראתור לא ועל לקתא הרתא ולא וקשת חפן עד ולא
 40 וקדמית בתייהו ולא יצבור עלה מלויא: באורתיא דאתא פה ויתוב ולקרתא הרתא לא
 41 ועל אמר יי: ואני על קרתא הרתא למפרקה בידל ממירי ובדיל דוד עברי: ונפק
 42 מלאך ריי וקסל במשיות אחורא מאה ותמן ותמשא אלפיו ואקדמו בצפרא ויהא
 43 כולדו פנן מריו:

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Hoc est verbū quod decrevit Dñs sup eū: depexit te, subfannavit te, regnū tuū
 22 coetus Sion: post te capita sua moverunt, popule qui habitas in Hierusa-
 23 lēm. Cui exprobrasti, & super quem magnificat' es, & contra quem extulisti
 24 vocem? & sustulisti in excessum oculos tuos; & dixisti verba quæ non
 25 sunt recta coram sancto Iſrael? In manu fervorum tuorum exprobrasti po-
 26 pulo Dño: & dixisti: Cum multitudine quadrigarum mearū ego ascendam
 27 in munitiōem civitatū tuarū, & insuper capiam domū sanctuarii eorum, &
 28 occidam pulcherrimos inter fortes eorū, & electos principes eorum, &
 29 subijciam civitatē fortitudinis eorū, & consumam multitudinem exercitus
 30 eorū. Ego fodi cisternas, & bibi aquas, & conculcavi velligis pedū populī
 31 qui mecum est, omnes aquas fluminū profundiorū. Nōne olim audisti quid
 32 fecerim Pharaoni, regi Ægypti? etiā de te prophetaverunt prophete Iſrael, &
 33 non egisti potentias, & hoc visum est ante me à dieb' antiquis, ut facerem
 34 tibi: & etiā preparavi illud, & nunc adduxi illud: & hoc sūt tibi in
 35 ruinā, eò quòd facta sine corā te, sicut tumul' sūstūti, quo humiliate sūt
 36 civitates munitæ. Et habitatorū ejus virt' abbreviata est, contriti sūt &
 37 confusi, facti sūt sicut herba agri, & sicut ol' viride, quasi sceni tectorum,
 38 quòd maxime tanguntur antequā perveniat ad spicā: Et lesio tua in confilio,
 39 & egredius tu' foras ad pugnandū, & introit' tu' in terrā Iſrael manifesta
 40 sūt corā me: & quòd provocasti me ad irā, coram me manifestū est. Pro eo
 41 quòd provocasti contra verba meū, & tumul' tuus ascendit in conspectu
 42 meo: ponam armillas in maxilla tuā, & frēnū in labijs tuis, & reducā te per
 43 viam quā venisti. Et hoc tibi erit signū, Comede hoc anno que sponte na-
 44 scuntur, & in anno secundo ex illis renascuntur; & in anno tertio, fectate,
 45 & metite, & plantate vineas, & comedite fructū eorū. Et addet qui libe-
 46 rati fuerint de domo Judæ, & qui remanserint, sicut arbor, quæ mittit radicem
 47 deorsū, & elevatur rami ej' sursum, Quoniam de Hierusalem egredietur
 48 reliqui iusti, & erepti confirmantes legē de monte Sion. In verbo Dñi: Exer-
 49 citatū fiet hoc. Propterea hæc dicit Dñs sup regē Assyriæ, Non intrabit
 50 civitatē hanc, & non jactet ibi flagitum, & non occupabit eā clypeus, & non
 51 congeret contra eā aggerē. Per viā quā venit, p. eā revertetur: & civitatem
 52 hanc non ingredietur, dicit Dñs. Et protegam civitatē hanc, ut salvem eam
 53 propter verbum meum, & propter David servum meum. Et egredius est an-
 54 gelus Dñi, & interfecit in castris Assyriorū centum & octoginta quinque
 55 millia; & surrexerunt manē, & ecce omnes erant cadavera mortuorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

22. *Hæc est sententia quam protulerit in eum Dñs, 21*
 Contemnit eideque te virgo filia Sionis, mo-
 veteque post te caput suum filia Jerusalem.
 Quemnam contumelias & blasphemias affe- 23
 cisti? & contra quem extulisti vocem tuam?
 Extulisti oculos tuos in altum contra Sanctum
 Ifraelis, Et per legatos tuos convitatus es Do- 24
 mino, & dixisti, Multitudine currum meorum
 ascendam ego summmitate montium, & rades
 cedros Libani, prædicabique proceras pedros
 ejus & leccissimas abietes ejus; & convitatus
 etiam usque ad summam extremitatem falcis
 Chameli. Ego effodiam ut bibam aquas; 25
 nam unguis equorum meorum exsicabo flumina
 queque vel maxima. Annon audivisti quod 26
 jam pridem fecerim eam. (i. Jerusalem,) & à
 pñcis diebus condiderim eam? & nunc ad-
 ducetam eam ut sit in vallam solitudinem
 instar magnarum urbium illarum. In quibus ci- 27
 ves remittentes manus confraçti sunt et podo-
 re suffulsi; factique sunt velut herba campi, ut
 olus viride, ut spica tecti, & ut folia tuieti an-
 tequam in culmum assurgat. Sessioem tuam, & 28
 ingressum egressumque tuum ego novi, & quod
 ingrederer te gesseris coram me. Quoniam in- 29
 solenter egisti coram me, & blasphemia tua
 ascendit ad aures meas, injiciam hatum in
 nares tuas, & fistellam in labia tua, reducamque
 te per viam quam venisti. Illud autem cito 30
 tibi huius rei signum: comedes anno præsentis
 frumentum sponte nascentis, anno sequenti spon-
 te renascentis, anno verò tertio feretis ac metetis,
 plantabitis vineas & comedetis fructus earum.
 Et evadent residui domus: iudex quæ su- 31
 perstiterint, veluti radix quæ licet sit infernè
 dejecta, superne tamen fructus edat: Nam è Je- 32
 rusalem prodibunt reliquæ, & è monte Sion
 eripientur: zelus Dñi potentissimè illi efficiet.
 Propterea sic dicit Dñs de tege Assyria: Non 33
 est ingressus in hanc civitatem, neque intravit
 huc fugitivus, nec obvius illi venturus cum
 clypeis, nec insidias contra eam positurus. Sed 34
 per viam quam venit, per eandem reversurus est.
 Et in civitate ista nequaquam ingressus, ait Dñs.
 Nam protegam civitatem istam, & eripiam eam, 35
 propter me, & propter Davidem ferum meum.
 Egressus itaque angelus Domini trucidavit
 in castris Assyria centum octoginta quin- 36
 que milia hominum: eumque mane præterver-
 tissent, ecce etiam omnes cadaveræ mortuæ.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22. *Hic est sermo quem de isto locutus est 22*
 Deus: Te dedignatus teque deridet virgo
 filia Sion, motas super te caput suum filia
 Jerusalem. In quem convitatus tuus, ac 23
 furis? aut contra quem extollis vocem tuam,
 nec avertis oculos tuos in sublime ad
 Sanctum Ifraelis; Quod per legatos con- 24
 vitas domum contra Dominum? Ego enim,
 inquis, cum aures ga non capis forte abo ca-
 cumina montium & excivima Libani, al-
 tissimas cedros ejus & pul heri unas cu-
 pressos eja amputabo, & ad per. in flumem
 syriacum latus penetrabo: Postem po- 25
 nam, aquas & omnes aquas congies
 vastabo. An non illud jam olim audi- 26
 disti, quod ego feci inde à pñcis diebus?
 Illud addidi contra te, plangere decrevi
 gentes in arcibus deservere, & coes in
 volubus mutuis. Admovero manum meam 27
 ad te, & destructurus, sitenque si tu herba
 arida super tectis, & ut folia secca. Et 28
 mittes, epitem tuam, & tuam excedenti
 atque intrandi locum ego cognosco: et fu-
 ros quem meditaris. Nec non sel tuum 29
 ascenderunt ad me. Hinc nam insitiam in
 vallam tuam, & fruem in labia tua, &
 reducam te per viam per quam venisti.
 Hos autem sit tibi signum: Comede hoc 30
 anno quod serueris, anno secundo refide-
 um, tertio verò serite & metice, plavate
 vinas et comedite fructum vitarum. Qui 31
 vel qui fue-rit in iudæa, de votum raris-
 simis emittenti, susum verò fructum pro-
 ducent. Nam ex Jerusalem erunt res 32
 dini; & qui se eripuerint, super montem
 sion: emulatio Domini excoçti nunc est illi
 off. Itara. Quæ optet ista dicit Domi- 33
 nus de rege Assyria: Nonquam in-
 grederetur hanc urbem, neque sagittam in-
 gularit in eam & clypeum non jaciet in
 eum, neque eriget eam valla: sed factus 34
 quæ venis, eadem reddibit: hanc autem
 inben nequaquam ingredietur, ait Do-
 minus. Nam protegam civitatem istam, ut 35
 eripiam eam propter me & propter Da-
 videm ferum meum. Neque egredietur 36
 angelus Domini trucidavit ex Assyria
 capis centum milia & octoginta quin-
 que milia: & mane surgentes corpora
 omnia mortua reprecavit.

habuit & Affur rex Sancherib est reversus & abiit & est profectus Et...

CAP. XXXVIII. חל

cum ad venit & moriendum ad Chizchijahu egrotavit illis diebus In... Et egressus est, & abiit, & reversus est Sancherib rex Assyriorum...

CAP. XXXVIII.

In diebus illis egrotavit Ezechias usque ad mortem & introivit ad eum Iliasis filii Amos propheta...

Et abiit reversus Sancherib rex Assyriorum, & habitavit in Ninive: Et cum ipse adoraret in domo...

ΚΕΦ. ΑΨ.

Εξήλθοσ θ εν τω κρησθ δαδου, εμδανδν Εζεχιασ υδσ κωσδσ. εθ δαδσ πεδσ αυτου Ησασ υδσ Αμωδ ε περσφωτσ...

Targum JONATHAN. הרגום יונהן

והוא ואלו יתב סנחריב מלכא דאשור ויתב בנינו: והוא הוא סנר בית נסרוך... וישלח את ארבעת בניו ויאמר להם...

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et profectus est, & abiit; & reversus est Sancherib rex Assyriae, & habitavit in Ninive. Et factum est cum adoraret in domo Nefroch idoli sui...

ישעיה : לו

erant elevati : columna ut gentium ; garriebam sic hirundo grus sicut
14 כסוים עניו כן מצפיה אנהו כינור דלו
15 עני למסום יהוה עשקה לו ערבי : מה אדיר
16 אמר לי ותוא עשה אברה כל אבריה בל שנתו ערמר
17 נפשי : ארנו עליהם יהוה ולכל דהוה דרתי
18 ואתה חשוק נפש משת בלי ביהשכרת
19 אחר וך כל חטאי : כילא שאול חוקך
20 מות יתלקך לא ישכרו יודי יהוה : יאמר
21 חן דהוה יורה כמני היום אב לבנים
22 וירע אל אמה : יהוה להושעני ונגנתי
23 ישיעוהו ישאו דבלת חאנים ומרהו ער השחין
24 ויאמר חוקוהו מה אור בן אעלה ביה

C A P. XXXIX. לו

erant elevati : columna ut gentium ; garriebam sic hirundo grus sicut
14 כסוים עניו כן מצפיה אנהו כינור דלו
15 עני למסום יהוה עשקה לו ערבי : מה אדיר
16 אמר לי ותוא עשה אברה כל אבריה בל שנתו ערמר
17 נפשי : ארנו עליהם יהוה ולכל דהוה דרתי
18 ואתה חשוק נפש משת בלי ביהשכרת
19 אחר וך כל חטאי : כילא שאול חוקך
20 מות יתלקך לא ישכרו יודי יהוה : יאמר
21 חן דהוה יורה כמני היום אב לבנים
22 וירע אל אמה : יהוה להושעני ונגנתי
23 ישיעוהו ישאו דבלת חאנים ומרהו ער השחין
24 ויאמר חוקוהו מה אור בן אעלה ביה

Verfio VUL. LAT.

Sicut pullus hirudinis sic clamo, medicor ab columna.
Atenuati sunt oculi mei, suspicantes in excelsum. Dñe, vim patiar, responde pro me.
Quid dicat, aut quod respondebit mihi, cum ipse fecerit? Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee.
Domine, si sic vivitur, et in talibus vita spiritus mei, corrumpes me, & vivificabis me.
Ecce in pace amantudo mea amarissima: Tu autem enutivi animam meam ut non periret, projecti post tergum tuum omnia peccata mea.
Quia non inferni coofitebitur tibi, neque mors laudabit te: non expectabunt qui defendunt in lacu, veritate tua.
Vivens vivens ipse confitebitur tibi, sicut & ego hodie: pater filius nota faciat veritatem tuam.
Domine, falvum me fac, et psalms nrostr cantabimus cunctis diebus vite nostre in domo Domini.
Et iudicet Isaias ut tollerent massam de ficis, et capitaphant super vulvum, & sanaretur.
Et dixit Ezechias, Quod est signum quia ascendam in domum Domini?

C A P. XXXIX.

In tempore illo misit Merodach Baladan filium Baladan rex Babylonis, libros & munera ad Ezechiam: et audivit enim quod agrocellisset & convulsisset.
Latus est autem super eis Ezechias, & ostendit eis cellam aromatum, & argenti, & auri, et odoramentorum, & unguenti optimi, & omnes apothecas suppellectilium suar, & universa que inventa sunt in thesauris ejus.
Non fuit verbum quod non ostenderet eis Ezechias in domo sua, & in omni portefate sua.
Introivit autem Isaias propheta ad Ezechiam regem, & dixit ei: Quid dixerunt tui isti, & unde venerunt ad te?
Et dixit Ezechias, De terra longinqua venerunt ad me, de Babylone.
Et dixit Isaias, Quid viderunt in domo tua?
Et dixit Ezechias, Nil nisi quod non ostenderim eis in thesauris meis.
Et dixit Isaias ad Ezechiam, Audi verbum Dñi exercituum.
Ecce dies venient, & auferentur omnia que in domo tua sunt, et que thesauriza verunt patres tui usque ad diem hanc, in Babylonem: non relinquetur quidquam, dicit Dominus.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Sicut pullus hirudinis, sic clamo; et quasi columba, sic meditor.
Defecuit enim oculi mei, & speranda in excelsis: aut ad Dominum, qui eruit me, & assistit: ad medendum enim.
Domine, de ipsa enim annuntiamus tibi: tibi: & confortationem accipies vixi.
Enutivi enim animam meam, ut non periret: & projecti post me omnia peccata.
Non enim qui in inferno, laudabunt te, neque mors vivit: nec, neque sperabunt, qui apud inferos sunt, misericordiam tuam.
Protes benedicunt tibi, sicut & ego.
Hodie enim filius sciam, qui annuntia-bunt in altitudinem tuam, dice saluti mee, & non cessabo benedicentis tibi cum plaleria omnibus diebus vite mee: & confitebor dominis Dei.
Et dixit Ezechias ad Ezechiam: Sumus missam de ficis, & argenti, & cataphana, & unguenti.
Et dixit Ezechias: Hoc signum ad Ezechiam, quia ascendam in domum Dei.

MS.A. (1) εως (2) εως ημερας (3) εως ημερας. (4) ος ος κρις (5) τω τωτο το σημειον τω αναλησθησαι εις το ελκειν ευρησιν δευ.

Κ Ε Θ, Λ Δ, Ε Π Ρ, XXXIX.

En tempore illo misit Merodach Baladan filius Baladan rex Babylonis, libros & munera ad Ezechiam: et audivit enim quod agrocellisset & convulsisset.
Latus est autem super eis Ezechias, & ostendit eis cellam aromatum, & argenti, & auri, et odoramentorum, & unguenti optimi, & omnes apothecas suppellectilium suar, & universa que inventa sunt in thesauris ejus.
Non fuit verbum quod non ostenderet eis Ezechias in domo sua, & in omni portefate sua.
Introivit autem Isaias propheta ad Ezechiam regem, & dixit ei: Quid dixerunt tui isti, & unde venerunt ad te?
Et dixit Ezechias, De terra longinqua venerunt ad me, de Babylone.
Et dixit Isaias, Quid viderunt in domo tua?
Et dixit Ezechias, Nil nisi quod non ostenderim eis in thesauris meis.
Et dixit Isaias ad Ezechiam, Audi verbum Dñi exercituum.
Ecce dies venient, & auferentur omnia que in domo tua sunt, et que thesauriza verunt patres tui usque ad diem hanc, in Babylonem: non relinquetur quidquam, dicit Dominus.

MS.A. (1) εως (2) εως ημερας (3) εως ημερας. (4) ος ος κρις (5) τω τωτο το σημειον τω αναλησθησαι εις το ελκειν ευρησιν δευ.

Targum JONATHAN.

כסוים עניו כן מצפיה אנהו כינור דלו
15 עני למסום יהוה עשקה לו ערבי : מה אדיר
16 אמר לי ותוא עשה אברה כל אבריה בל שנתו ערמר
17 נפשי : ארנו עליהם יהוה ולכל דהוה דרתי
18 ואתה חשוק נפש משת בלי ביהשכרת
19 אחר וך כל חטאי : כילא שאול חוקך
20 מות יתלקך לא ישכרו יודי יהוה : יאמר
21 חן דהוה יורה כמני היום אב לבנים
22 וירע אל אמה : יהוה להושעני ונגנתי
23 ישיעוהו ישאו דבלת חאנים ומרהו ער השחין
24 ויאמר חוקוהו מה אור בן אעלה ביה

C A P. XXXIX.

In tempore illo misit Merodach Baladan filium Baladan rex Babylonis, libros & munera ad Ezechiam, quando audivit quod agrocellisset & lanatus fuisset.
Et dixit Isaias, Quod est signum quia ascendam in domum Domini?
In tempore illo misit Merodach Baladan rex Babylonis epistolas & munera ad Ezechiam, & audivit quod agrocellisset & lanatus fuisset.
Et dixit Isaias, Quod est signum quia ascendam in domum Domini?
Introivit autem Isaias propheta ad Ezechiam regem, & dixit ei: Quid dixerunt tui isti, & unde venerunt ad te?
Et dixit Ezechias, De terra longinqua venerunt ad me, de Babylone.
Et dixit Isaias, Quod viderunt in domo tua?
Et dixit Ezechias, Nil nisi quod non ostenderim eis in thesauris meis.
Et dixit Isaias ad Ezechiam, Audi verbum Dñi exercituum.
Ecce dies venient, & auferentur omnia que in domo tua sunt, et que thesauriza verunt patres tui usque in diem hanc, & asportabuntur in Babylonem: non relinquetur quicquam, dicit Dominus.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Sicut hirundo quae comprehensa est garris, sic garriebam; & faciebus sicut columba; levari oculis meos, ut veniret mihi sparum & rugie ejus, cujus majestas est in caelis excelsis.
Dñe suscipe orationem meam & fac deprecationem meam.
Quid laudabo? & dicam coram eo? ipse enim multiplicavit benefacere mihi: in quo serviam & retribuam eorum eo, propter omnes annos quos adiecit super vitam meam; & liberavit ab amaritudine animae meae.
Dñe de omnibus mortuis dixisti te vivificaturum eos: & ante omnes vivificasti spiritum meum, lanasti me & sustentasti me.
Ecce operantur legem multiplicabitur peccata eorum, & tu addevis amaritudinē impis.
Propterea quando cognovi diem mortis meae, fudi lachrymas meas corā te in oratione: amaritudo fuit mihi multa: tu autē voluisti vitam meam, ut non perderetis anima meā, quia projecti sūt a facie tua omnia peccata mea.
Non enim mortui, qui habitāt in inferno, constituentur corā te, nec laudant te, neque sperant defendentes in lacu perditionis salutare tuū.
Vivens vivens ipse confitebitur tuam te, sicut & ego hodie: patres filius hunc annuntia-bunt potentiam tuam, & confitebuntur: dicentes, Quia omnia hae vera sunt.
Dñs dixit te liberaturū nos: & canticum laudis est cantabimus omnibus diebus vite nostre in domo sanctuarii Dñi.
Et dixit Ezechias, Tollat massam sicū, & extendat super scabium, & sanabitur.
Et dixit Ezechias, Quod est signum quod ascendam in domum sanctuarii Dñi?

C A P. XXXIX.

In tempore illo misit Merodach Baladan filium Baladan rex Babylonis epistolas & munera ad Ezechiam, quando audivit quod agrocellisset & lanatus fuisset.
Et dixit Isaias, Quod est signum quia ascendam in domum Domini?
In tempore illo misit Merodach Baladan rex Babylonis epistolas & munera ad Ezechiam, & audivit quod agrocellisset & lanatus fuisset.
Et dixit Isaias, Quod est signum quia ascendam in domum Domini?
Introivit autem Isaias propheta ad Ezechiam regem, & dixit ei: Quid dixerunt tui isti, & unde venerunt ad te?
Et dixit Ezechias, De terra longinqua venerunt ad me, de Babylone.
Et dixit Isaias, Quod viderunt in domo tua?
Et dixit Ezechias, Nil nisi quod non ostenderim eis in thesauris meis.
Et dixit Isaias ad Ezechiam, Audi verbum Dñi exercituum.
Ecce dies venient, & auferentur omnia que in domo tua sunt, et que thesauriza verunt patres tui usque in diem hanc, & asportabuntur in Babylonem: non relinquetur quicquam, dicit Dominus.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 * **Uc hirundo garruens picibam, & ut columba** 14
 gemebam. Extuli in sublime oculos meos, & dixi, Domine serva me, & benignum mecum utere, Et quid loquar dic mihi: ipse namque fecit, & amovit totum formam meam. Amari-
 15 tudinum animæ miseretur Dñs; Propter hujusmodi vitam spiritus mei, sana me & vivum me coolerva. Num ad pacem amarefecerunt mihi amaritudines? Quare cordi tibi
 16 fuit anima mea, ne tabelleceret in corruptioe, quoniam abjecisti post corpus tuum omnia peccata mea. Non enim infernus gratias tibi agit, neque mors laudabit te, neque veritatem tuam predicabunt illi qui descendunt in foveam: Sed gratias tibi agent vivi, qualis ego sum hodie; & pater filius patefaciet fidem tuam. Dominus liberet nos, ut laudes ejus cantamus cunctis diebus vite nostre in domo Domini. Dixerat autem Hezecia, Quodnam est lignum me ascensurum in domum Domini? Et responderat Elia, Sumant palatham si cum, appingant ulceri, & foasbitur.

CAP. XXXIX.

17 **Eo tempore misit Merodach-beldan filius** Beldanis regis Babelis, epistolas & munera ad Hezeciam; audierat enim eum egrotasse, tum convalescente, ac sanum esse. Quibus Hezecia hilariter excepit, offendit thesaurum suum, argenti, & aurum, aromata, unguentum optimi, & omnia armentaria sua, & quicquid exibat in thesauris suis: nil denique omisit Hezecia, quod non offerret ei; in domo sua & in tota ditione sua. Venit autem Elia propheta ad Hezeciam regem, & dixit ei: Quid tibi dixerunt homines illi? & unde venerunt ad te? Cui dixit Hezecia, E terra longinqua Babelis ad me venerunt. Rursus decem quid viderunt domi tue? respondit Hezecia, Quicquid exat domi meæ viderunt; & nihil omisi domi meæ, quod non offerrem eis. Tum dixit Elia ad Hezeciam, Audi verbum Domini potentissimi: Ecce dies venturi sunt quibus auferetur quicquid est domi tue: & thesaurus patrum tuorum, quem ad hunc usque diem condiderunt, ibit in Babel, & nihil tibi relinquetur, ait Dominus.

18 * **Uc hirundo, sic pipio; & ut columba, sic gemo:** quoniam oculi mei conspiciunt sursum afficiendo in altitudinem caeli, verisus Dominum qui creavit me & abluisti dolorem anime mee. [MS. Ox. Et dixit mihi, Quid ista proferent? abstinuit, & amovit subit omnem formam meam: at in amari tudinem anime mee respexit Dominus, & mihi illam locavit.] Hujus enim causi? O Domine te monui, & exspectasti auram meam vitalem, & confortasti cervicem: Quandoquidem servasti animam meam ne periret, & terge meo projectisti omnia peccata mea. Neque enim qui sunt in inferis te celebrant O Domine, neque mortui beatæ tibi; neque illi qui sunt in inferis, misericordiam tuam sperant. Vni te laudat, ut ego: quoniam ab hac impelle, iam die facturus sum filius qui tuam predicabunt justitiam, O Domine salutis mee. Et ego cum pateris inaccessibilis benedictam tibi euntes dicis: vix mea autem domum Domini Dei mei.

19 **Textus decimus nonus.** Dixerat enim Elia ad Hezeciam, Sume tibi gramen à foveis (i. sicam usam) & contulisti ulce: i. suo applica, utique sanas. Dixit autem Hezecia, Hoc est lignum quod ascensurus sum in domum Domini Dei.

CAP. XXXIX.

20 **Eodem tempore misit Merodach filius** Beldanis rex provinciarum Babyloniarum, literas, & sancta precantes, atque munera ad Hezeciam: quoniam eum egrotasse ad mortem usque, resurrexerat. Gravis est autem de illi mucrocinis & literis Hezecia gaudio magno, & ostendit illis aromatum suorum, guttur, thur, & odoramenta suavissima, argenteum & aurum, omnes cellas usorum earum suæ, & quicquid erat in thesauris suis: nihil de quoque fuit domi sue & in ditione sua, quod non offerretis. Quare veniens Elia propheta ad Hezeciam, dixit illi. Quid dicitur homines isti? & unde viderunt ad te? Respondit Hezecia, E terra longinqua responderunt ad me de Babel. Dixit rursus Elia, Quid viderunt domi tua? Respondit Hezecia, Paterint quicquid est domi meæ: nihil enim remansi domi meæ, quod non viderint: pater modo quicquid est in thesauris meis. Dixit ad eum Elia, Audi dicit Dominus esse citius: Ecce dies venient dicit Dominus, quibus rapiem quicquid est domi tue: et quicquid condiderunt majores tui ad hunc usque diem, asportabuntur in Babel, & relique relinquentur.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 **Uc hirundo, sic pipio; & ut columba, sic gemo:** quoniam oculi mei conspiciunt sursum afficiendo in altitudinem caeli, verisus Dominum qui creavit me & abluisti dolorem anime mee. [MS. Ox. Et dixit mihi, Quid ista proferent? abstinuit, & amovit subit omnem formam meam: at in amari tudinem anime mee respexit Dominus, & mihi illam locavit.] Hujus enim causi? O Domine te monui, & exspectasti auram meam vitalem, & confortasti cervicem: Quandoquidem servasti animam meam ne periret, & terge meo projectisti omnia peccata mea. Neque enim qui sunt in inferis te celebrant O Domine, neque mortui beatæ tibi; neque illi qui sunt in inferis, misericordiam tuam sperant. Vni te laudat, ut ego: quoniam ab hac impelle, iam die facturus sum filius qui tuam predicabunt justitiam, O Domine salutis mee. Et ego cum pateris inaccessibilis benedictam tibi euntes dicis: vix mea autem domum Domini Dei mei.

19 **Textus decimus nonus.** Dixerat enim Elia ad Hezeciam, Sume tibi gramen à foveis (i. sicam usam) & contulisti ulce: i. suo applica, utique sanas. Dixit autem Hezecia, Hoc est lignum quod ascensurus sum in domum Domini Dei.

15 **السماء تكو الرب الذي خلصني ويرع ورحم نفسي** * [MS. Ox. *] وقال لي بمذا انك تكلم وعبر
 16 **فطير كل رقادي * فغلي مرارة نفسي ينظر الرب فيعافيني منها** * لان يا رب من اجلها
 17 **احبرتك وايظمت سمعي تعريب نفسي** * لاسك خلصت نفسي لئلا تهدمك وطرحت وراي
 18 **كل خطاي * لان ليس الذين في الجحيم يسكروك يا رب ولا المبتدون يباركوك ولا الذين**
 19 **في الجحيم ينجون برحمتك** * الاحياء يبارك مني انا انا في منذ اليوم اصنع اولاد الذين
 20 **يكرمون بعدك يا رب خلاصي** * ولست اكنى مباركا لك عروما جيع انا حيي امام بيت
 21 **الرب الهني** * **الاعجاج التاسع عشر** * **فقال اسعيا كروفيا** * هذا لك خبر من
 22 **السن ودفاها وتصمد لها** * تصمد حنكا * **فقال كروفيا** * هناك العلامة ابي اصعد الي بيت الرب
 1 **الاله** * **الفصل التاسع والثلثون** * **وفي ذلك الزمان ارسل ماروداح ابن**
 2 **بالاذان ملك الاعمال البابلية** * رسائل وسعفاء * وهذا يا كروفيا * لانه مريض حي الموت وقلم
 3 **ففرح لها كروفيا فرحا عظيما** * و اراهم بيت ماله * والمبعم والكوراك والطيب * والقصة والذهب *
 4 **وجمع بيوب اوبي حراسه** * وكل ما كان في دحاين * ولم يكن سبي في بيته وفي سلطانه الا
 5 **واطمن** * فاتي اسعيا النبي الي كروفيا وقال له * هاد ايعولون هالاه الناس * ومن اين اتوا اليك
 6 **فقال كروفيا** * من ارض بعمك اتوا الي من بابل * **فقال اسعيا** * ما رل في بيتك * وقال كروفيا
 7 **رل كلما في بيبي** * ولم يبق في بيبي سبي الا وراوه * هكذا * وما في دحاين * **فقال له**
 8 **اسعيا** * اسمع قول رب اكيدوس * ها ايام تاتي يعول الرب وياصدون كلما في بيتك * وما
 9 **جمعته اباك الي هذا اليوم** * يحمل الي بابل ولا يدركون ولا سبيا

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 هَجَّ صَوَّبَ بِتَقْصِيمِ كُنُوبٍ رَدَّعَكَ يَدِي. يَدَايَ هَوَّاهُ دَلَّةَ مَعْدِنِ مَدَّعَكَ
 8 تَكَلَّمْتُ رَجُلًا. * هُوَ يَجِدُ سِرْمًا لِإِعْدَمِهِ. هَجَّيَ قَدِي قَدَّعَكَ رَدَّعَكَ يَدَايَ هَوَّاهُ
 1 هَجَّعَكَ هَجَّعَكَ حَتَّةَ كُنُوبٍ * فَعَلَّاقُ * تَر * * حَضَّاهُ هَوَّاهُ حَضَّاهُ
 2 هَجَّعَكَ كُنُوبٍ. * مَدَّعَكَ حَتَّةَ رَدَّعَكَ هَجَّعَكَ حَتَّةَ. مَدَّعَكَ رَدَّعَكَ سَلَاةً رَجَّعَكَ
 3 حَضَّاهُ هَجَّعَكَ حَجَّعَكَ رَدَّعَكَ يَدَايَ هَوَّاهُ. * قَلَّا بِمِزَا حَضَّاهُ. *
 4 فَعَلَّاقُ هَجَّعَكَ حَضَّاهُ. * هَوَّاهُ حَضَّاهُ هَجَّعَكَ. * حَضَّاهُ سَلَاةً تَهَّعَكَ.
 5 هَجَّعَكَ هَوَّاهُ. * هَجَّعَكَ حَضَّاهُ. * هَوَّاهُ حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * هَجَّعَكَ حَضَّاهُ.
 6 * تَهَّعَكَ يَدَايَ هَوَّاهُ. * سَلَاةً حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * هَجَّعَكَ حَضَّاهُ.
 7 سَلَاةً. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * هَجَّعَكَ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ.
 8 حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ.
 9 حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ.
 10 هَجَّعَكَ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ.
 11 حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ.
 12 حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ.
 13 حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ.
 14 حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ.
 15 حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ. * حَضَّاهُ حَضَّاهُ.

De filiis etiam tuis qui prodibunt ex te, quos 7
 tu generitus es, abducentur, & erunt eunuchi
 in palatio regis Babylonici. Dixit hezecia ad
 Elaiam, Optimus est sermo Dñi quem dixisti,
 futuram pacem & veritatem in diebus meis.

CAP. XL.

Confolamini, confolamini populū meum, 1
 dicit Deus vether: Recreare animū Jerofoly-
 maz, & clamitate ad eam: repleta est enim ex-
 ercitu, oblectata est peccato, & accepit de ma-
 nu Dñi duplum omnium peccatorū suorū. Vox 3
 clamans in deserto, Refugite viā Domino. &
 adquate in folitudine femitas Deo noſtro.
 Omnes valles impleantur, omnes montes &
 colles humilientur, tumidum ventur in pla-
 num, & locus aſper in planitiam: tū apparet 5
 majetas Dñi, & videant eam omnis omnino
 caro; quandoquidem os Dñi locutū eſt. Vox 6
 clamans: Clama: dixit, Quid clamabo? Omnis
 caro gramen eſt, & omnis decoreſ ejus ſimilis
 herbæ campi: Exaruit gramen, & emarcuit 7
 herba, quia ſpiritus Domini flavit in ipſum.
 Tale eſt gramen hujus populi: Exareſcit gra-
 men, & marceſcit herba; verbum autem
 Dei noſtri eſt perpetuū conſtans. Montes ex-
 celſos conſcendeſt Sion prædicatrix: tolle
 vocem tuam valide Jeruſalem prædicatrix; at-
 tolle, & ne timeo: dic civitatibus Judæe,
 Ecce Dominus Deus eſt cum robore venturus, 10
 & brachium ejus cum fortitudine: ecce merces
 ejus cum ipſo eſt, & opus illius ante
 ipſum; Veluti paſtor qui paſcit gregem ſu-
 um, & brachio ſuo congregat agnos, ſi quoque 11
 ſinu portat, laudans autem nutrit. Quis men-
 ſus eſt aquas volā ſuā, & coelum dimenſus eſt
 palmo ſuo? terræ pulverem ſuo menſus eſt
 pugillo, montes ponderibus expendit & col-
 les ſtatērā? Quis direxit ſpiritus Domini? 14
 aut quis fuit illi dator conſilii? Quemnam
 conſuluit ut doceret eum, & intelligendam
 præberet ei viam judicii, doceret eum ſcien-
 tiam, & viam intelligentiæ monſtraret illi? 15
 En populi tanquam guttula & cacabo, & ut
 momentum ſtatēræ, & inſulæ ut pulviſculus
 projicientur.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 وقال الله ان من بينك الذين ولدتهم يا حذرون ويجعلونهم حصيانا في بيت ملك البابلينين *
 8 فقال حرفيا لاسماعيل العول الذي تكلم به الرب صالح لتكن السلامة والعدل في ايامي *
 1 الفصل الرابعون * عروا عروا سعبي قال الله انهما الكهنة * تكلموا في قلب
 2 ايروسليم عروها لان نواضعها كمل * اكلت حطيمها لانها قتلت من يد الرب خطاياها
 3 * صوب صراح في البرية اعدوا طريق الرب * اصعدوا سبل الهنا مسدده * كل وادي عذلي *
 4 * وكل جبل واكمة تصبع * وتصير جميع المعوجات مسدده * واكسسه الي طريق لثته *
 5 * ويظهر مجد الرب ويعلم كل ذي جسد خلاص الله لان الرب تكلم * صوب قائل اصبح *
 6 * فقلت بماذا اصبح * كل جسد عصب * وكل جسد الانسان مثل رهن عصب * MS. Ox. ليس
 7 العصب يتساقط الرهن * من اجل ان روح الرب هبت به هكذا يمس حشيش هذا الشعب *
 8 * ليس العصب وسقط الرهن * وكلمه الهنا تدوم الي الابد * على جبل عال اصعد يا ميسر
 9 ضميريون ارفع صديك بقود يا ميسر ايروسليم * ارفعوا ولا تخافوا قل لمدن يهودا ها الهنا
 10 * ها الرب يقبل يعوق * ودرعه بسياحه * ها اجرته مع * وعمله قدومه * مثل الراعي الذي
 11 يرعى طبيعه * ويدراعه يجمع اكراف * ويعري اكنابي * من كال الماء بينك * والسماء بسيره *
 12 * وكل الارض كحشيه * من اقام اكنبال بالبقال * والروابي بالمبران * من علم ايضا صنعته
 13 الرب * ومن كان له ميسرا حي يلقبه * او من استدان فلقبه * او من اعطاه حكما *
 14 او من اطهر له طريق وهم فيعوضه * ان كل الامم مثل نقطة من فادوس * ومثل ميلان
 15 انبران حسبوا * ومثل عاب يحسبون *

Insuper: dixit Deus quod de filiis tuis quos 7
 genuisti, abducent, & facient eos eun-
 chos in domo regis Babylonum. Dixit
 hezecia ad Elaiam: Sermo quem locutus
 est Dominus, bonus est: si tranquillitas
 & justitia in diebus meis.

CAP. XL.

Conſolamini, conſolamini populū meum, 1
 dicit Dominus Deus, O ſacerdotes: Loqui-
 mini in corde Jeruſolymæ, conſolamini
 eam: quoniam diſticho ſuus eſt, ſolu-
 tum eſt peccatum ejus, recepit enim & ma-
 nu Domini peccata ſua, duplicita.

Lectio commemoratiohis Johannis.

Vox clamans in deſerto, Parate viam 3
 Domini, rectas facite ſemitas Dei noſtri.
 Omnis vallis implebitur, omnisque mons 4
 & collis humiliabitur; conſortia queque
 ſicut velle, & ſalvabit in viam noſtram:
 Et apparet gloria Domini, & vultus 5
 omnis carnis prædicus ſalutem Dei in viam
 Domini locutus eſt. Vox dicens, Clama: 6
 & dixi, Quid clamabo? Omne
 corpus herba eſt, & omnes gloria huma-
 ni ſimilis eſt floribus: [MS. Ox. Areſcit
 herba, & flor decidit; quia ſpiritus 7
 Domini ſufflavit in eam; & areſcit herba
 hujusce populi:] Areſcit herba, & 8
 flor decidit: vultum autem Dei noſtri
 manebit in æternum. Super montem ex- 9
 celſum aſcende O prædicator Sionis, at-
 tolle potentem vocem tuam O prædicator
 Jeruſolymæ, atolle, & ne timeo: Ecce Dominus venturus eſt cum 10
 robore, & b achum ejus cum domino:
 ecce merces ejus cum ipſo eſt, & opus e-
 jus ante ipſum. Cui paſtor qui paſcit
 gregem ſuum, & brachio ſuo congregat
 agnos, & ſe ut reſtituat. Quis men- 12
 ſus eſt aquam manū ſuā, coelum palmo
 ſuo, totamque terram pugillo ſuo? qui
 montes exeret cum pondera, & colles ſta-
 tērā? Quis etiam novit mentem Domi- 13
 ni? & quis conſilio inſus ejus, & ut
 doceret eum? Aut quem iſte conſuluit,
 ut doceret ſe? aut quis dedit illi judi-
 cium? aut quis præbuit ei viam produ-
 ctæ, ut rependeret illi: Quandoquidem 14
 cuncti populi tanquam guttula & ſtrilla, &
 tanquam pædonderata tritæ conſtan-
 tu, & ut ſtyrum requiruntur?

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 * **وَحَبْنِي** لَا سَعِيدَ حَتَّى حَمُّنِي. **وَسَمَّاهُ** أَوْ سَعِيدًا حَتَّى حَمُّنِي. * **وَقَدَّحْتُ** 16
 17 **حَقَّقْتُ** أَيْ لَا مَقْدَمَ سَعِيدٍ حَتَّى أَلْقَيْتُهُ. **وَحَسْبُ** سَعِيدٍ حَتَّى * **حَقَّقْتُ** **وَجِدَّة** 17
 18 **لِلْأَحْيَاءِ** . . . **وَالْأَمْزِجُ** **وَجِدَّة** **وَسَمَّاهُ** . * **وَحَصَدْتُ** **وَجَحِي** **وَجَزَّ** . . **وَقَدَّحْتُ** **وَجِدَّة** 18
 19 **وَجِدَّة** : **وَسَمَّاهُ** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** . * **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** . . **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 19
 20 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 20
 21 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 21
 22 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 22
 23 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 23
 24 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 24
 25 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 25
 26 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 26
 27 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 27
 28 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 28
 29 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 29
 30 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 30
 31 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** 31

1 **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة** **وَجِدَّة**

Libanum designatur in pyram, & bestia am i
 ejus designatur in holocaustum : Omnes i
 populi tanquam nihilum reputantur ab eo, ad exitum & gladium estimantur ab eo. Cuiusmodi comparat Deum ? & quam similitudinem tribuitis ei ? Elne simulacrum quod fabricat lignarius, quod aurifex obducit auro, vel cui argentum purum affigit ? Destinat enim faber felicitate lignum minime cariosum, sapientia sua celat illud, ac tum parat simulacrum immobile. An non i audivistis ? an non cognovistis ? an non dictum fuit vobis ab initio : an non percipitis fundamenta terre, Et eum qui infidet globo terrae, cuius habitatores sunt veluti locustae ? qui caelos extendit velut testudinem, & descendit eos ut tentorium ad habitacionem ? Qui potentes in nihilum redigit, & iudices terrae ac si non essent ? Non plantabunt, neque ferent, neque radicem in terra fundabunt : stabit in eos, & arefcant, & turbo ceu stipulam abripier illos. Cum quo me compararetis ut aequalis sim ei, dicit Sanctus ? At tollite in sublime oculos vestros, & videte quis creaverit haec : qui certo numero producit exercitus eorum, & omnibus imponit nomina : & quavis immanis sit ipfius majestas, & validissima potentia ipsius, nullius tamen obliviscitur. Quare loqueris tu Jacob, tuque Israel dicis ; Abcondite sunt viæ meæ à Domino, & iudicium meum renotum à Deo meo ? An non cognovistis ? nonne audivistis Deum in æternum esse Dominum, qui condidit extremitates orbis ; non fatigatur, neque laborat, cuius prudentia nullatenus declarari potest. Suppediat vires defessis, & dolore languentibus auget robur. Fatigantur juvenes ac laborant, & adolefcentes penitus impingunt : At qui sperant in Domino, mutabunt vires suas, alas emittent similes columbis ; current, oeqe fatigabuntur ; ambulabunt, neque languent.

CAP. XLI.
 Silete insule, & populi novas resumant vires ; accedant, ac tum loquantur, & pariter ad iudicium accedant.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 **وَلِبْنَانُ لَا يُؤَهِّلُ لِلرَّيِّحِ** * **وَجَمِيعُ دَوَائِجِ الْاَبْرَجِ قَوَائِمُ لَيْسَ هُمْ اَهْلُ الْعَرَبَانِ** * **وَجَمِيعُ الْاَبْرَجِ** 16
 17 **هُم مِمَّنْ لَا سِي * وَاللِّي لَا سِي حَسْبُوا** * **وَاللِّي لَا سِي حَسْبُوا** * 17

تَوْحِيحُ النَّبِيِّ لِسَعِيدِ بَنِي إِسْرَائِيلَ * الَّذِينَ اَكْتَدُوا الْاَصْصَامَ

18 **عَمَّا اَسْبَسْتُمُ الرَّبَّ وَيَايَ سَيِّدَةِ سَبْعِمِوَدَ * هَلْ يَصُوْنُ صَعْمَهَا الْكِبْرُ اَوْ سَبَاكُ سَبَاكُ دَهْبًا طَلَادًا** 18
 19 **وَهَبْلًا هَبْلًا * لَانِ الْكِبْرُ اَمَّا يَخْتَارُ حَسْبَهُ لَا تَسْوِسُ * وَيَطْلُبُ كِبَاكِمَةَ كَيْفَ يَقِيْمُ لَا صَوْنُ** 19
 20 **وَلِكَيْلَا تَدْرِعَ * اَمَّا عَلِمْتُمْ * اَمَّا سَعِمْتُمْ * اَمَّا اَحْبَبْتُمْ مَعْدُ الْبَدْوِ * اَمَّا عَرَفْتُمْ اَسَاسَاتِ الْاَرْضِ** 20
 21 *** اَلْمَسَاكُ حَيْطُ الْاَرْضِ الرَّبِّ * وَالسَّكَّانُ فِيهَا مِثْلُ الْكِبْرُ * الَّذِي اَقَامَ السَّمَا * مِثْلُ الْعَطِيْنِ** 21
 22 **وَمِثْلَهَا مِثْلُ الْقَبْرِ لِمَسَاكِمَا * الَّذِي اسْلَمَ الرَّسَاءُ لِيَدْرُسُوْا اِلَى لَا سِي * وَفَصَاةُ الْاَرْضِ اِلَى لَا سِي** 22
 23 **لَا يَبْرَعُوْنَ وَلَا يَبْرُسُوْنَ * وَلَا يَبْصَلُ فِي الْاَرْضِ اَصْلَهُمْ * هَبْ عَلَيْهِمْ رِيْحُ فَيَدْسُوْا وَالْعَاصِي** 23
 24 **يَا حَذَقْتُمْ كَالْهَسْتُمْ * الْاَن اَيْصَا مَعْنُ سَبْعِمِوَدِي وَارْبِعُ * قَالِ الْعَدُوْسُ * تَطْلَعُوْا الْاَن اِلَى الْعَدُو** 24
 25 **يَعْدُوْكُمْ * وَانظُرُوْا مَنِ اَطْفَرُ هَاكُ كَلْهَاءُ الَّذِي اسْتَكْرَجَ رِيْسَهُ بَعْدُو * وَاجْمَعِ دَعَاكُمُ بَا سَمَاءُ** 25
 26 **مَنْ كَيْدُ كَبِيْرٍ وَيَعِيْنُ فَوْهَ مَا اَسَاءَ سَيَّا * الْاَن هَلْ تَقُوْلُ يَا يَعْقُوْبُ * وَهَمَّا تَكَلَّمْتُ بَا اِسْرَائِيْلَ *** 26
 27 **طَرِيْقُ حَبِيْبِ عِنْدَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ اَرْوَالُ صَاصِي * وَالْاَن اَمَّا عَرَفْتُمْ * اَمَّا سَعِمْتُمْ * اللّٰهُ الَّذِي** 27
 28 **هَبْلًا اَطْرَافِ الْاَرْضِ * لَا يَجُوْعُ وَلَا يَنْعَبُ * وَلَا تَعْدِسُ لِعَلْمِهِ * يَعْطِيْ اَكْبِيَا حُفُوْهَ * وَالَّذِيْنَ لَا** 28
 29 **يَبْرَعُوْنَ عَمَّا * لَانِ الْاَحْدَاثُ يَجُوْعُوْنَ * وَالسَّنَانُ يَبْعَدُوْنَ * وَالْحَبْرَانُ يَصْرُوْنَ عِيْرَ اَوْيَا *** 29
 30 *** وَالَّذِيْنَ يَبْرَعُوْنَ اللّٰهُ يَبْدُوْنَ فَوْهَ * وَيَبْدُوْنَ اَبَاكِمَةَ مِثْلُ الدَّسُوْر * يَسْرَعُوْنَ وَلَا يَبْعَدُوْنَ** 30
 31 **يَسْلُكُوْنَ وَلَا يَجُوْعُوْنَ * اَلْعَصَلُ الْكَاذِبِي وَالْاَبْرَعُوْنَ** 31

Ne Libanus quidem estimaretur dignus 16
 ad regem, neque omnia quæcunque dirigitur esset ad holocaustum. Omnes gentes 17
 ut nihil sunt, & nihil censentur.

Objurgatio Prophetæ ad populum
 Israeliticum qui idola sibi adhibuerat.

Cuius vis affinitatis Dominus ? & cui formæ comparatur eius ? Nonne sic eum quam conficitur faber lignarius, vel fuscine qui fuso auro obducit illum, & in furore suo agit ? Nam ligna sua electis ligno quod cavem non figunt, indurasse sat vix quomodo componat sibi figuram, & se si obnoxia motationi. Nonne cognovistis ? nonne audivistis ? an non figi solent fundamenta terre ? Qui tenet & completur orbem, Dominus est ; qui vultus habitant in eo, sunt veluti locustæ ; qui celantur in formicæ retri, illudque qui testudinem extendit, ut habitauerit : Qui p percipit redigit ad dominandum in nihilum, & iudices terræ in nihilum : Non ferentur, neque plantabuntur, neque radicem in humo radicem eorum : stabit in eos ventus, & arefcant, & turbæ que eos turbo ceu stipulam. Fatigantur juvenes ac laborant, & adolefcentes penitus impingunt : At qui sperant in Domino, mutabunt vires suas, alas emittent similes columbis ; current, oeqe fatigabuntur ; ambulabunt, neque languent.

CAP. XLI.
 Renovamini mihi O insule, quia i principes immutatis vires ; simul accedant, tunc item exponant.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا فَمِنْ حَيْثُ كَانَ. تَعْلَمُكَ.** **مِنْ مَدْيَنَ حَقِيقًا.** **20.**
 3 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **21.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **22.**
 4 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **23.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **24.**
 5 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **25.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **26.**
 6 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **27.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **28.**
 7 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **29.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **30.**
 8 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **31.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **32.**
 9 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **33.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **34.**
 10 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **35.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **36.**
 11 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **37.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **38.**
 12 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **39.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **40.**
 13 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **41.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **42.**
 14 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **43.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **44.**
 15 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **45.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **46.**
 16 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **47.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **48.**
 17 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **49.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **50.**
 18 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **51.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **52.**
 19 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **53.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **54.**
 20 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **55.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **56.**
 21 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **57.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **58.**
 22 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **59.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **60.**
 23 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **61.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **62.**
 24 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **63.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **64.**
 25 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **65.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **66.**
 26 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **67.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **68.**
 27 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **69.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **70.**
 28 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **71.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **72.**
 29 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **73.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **74.**
 30 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **75.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **76.**
 31 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **77.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **78.**
 32 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **79.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **80.**
 33 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **81.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **82.**
 34 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **83.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **84.**
 35 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **85.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **86.**
 36 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **87.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **88.**
 37 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **89.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **90.**
 38 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **91.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **92.**
 39 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **93.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **94.**
 40 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **95.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **96.**
 41 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **97.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **98.**
 42 **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **99.** **وَمَنْ خَرَجَ مِنْ زَيْبَعَا. فَسَوْفَ تَعْلَمُكَ.** **100.**

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * **مَنْ أَقَامَ مِنَ الْأَسْرَاقِ عِدْلًا وَعَادَهُ عِنْدَ قَدَمَيْهِ. فَيَسِيرُ وَيُعْطِي أَمَانَةً الْأَمْسَ. وَيَكْفُرُ الْمَلُوكَ.**
 3 **وَيُعْطِي الْأَرْضَ سِدْقَهُمْ. وَمِنَ الْهَيْسَمِ الْمَقْصِي فَيَسِيرُ. وَيَطْرُقُهُمْ يَكْوَرِي السَّلَامَةَ طَرِيفَ**
 4 **قَدَمَيْهِ. مَنْ فَعَلَ وَصَحَّ هَاكَ. الَّذِي دَعَاهَا مِنْ أَجْبَالِ الدَّهْرِ. أَمَا الْإِلَهَ الْأَوَّلُ وَالِي الْآيَاتِ أَمَا**
 5 **هُوَ. رَبُّ الْأَمْسِ وَحَافِ أَطْرَافِ الْأَرْضِ دَهَلْتِ. أَمِيرُوا وَجَاؤا مَعَا. يَدِينُ كُلَّ وَاحِدٍ قَرِينَهُ**
 6 **وَيُعِينُ أَحَادَهُ وَيَقُولُ نَعْوِي. الرَّجُلُ الْكِبَارُ وَالْخَاسِرُ بِالْأَنْظَرِ. يَأْتِي مَعَا يَقُولُ نَارُ**
 7 **الرَّقِيعِ جَيِّدَةٌ هِيَ بِنَدْوِهِمْ كَسَامِيهِمْ يَصْعُقُونَمْ فَلَا يَحْرُكُونَ. * الْإِعْجَاجُ الْعَسْرُونَ.**
 8 *** وَأَيُّهَا يَا إِسْرَائِيلَ عَبْدِي. يَعْقُوبَ الَّذِي أَسْكَنْتَهُ. رِزْقَ إِسْرَائِيلَ الَّذِي أَحْبَبْتَهُ وَعَصَدْتَهُ.**
 9 *** مِنْ أَطْرَافِ الْأَرْضِ وَمِنْ مَرَايِمِهَا دَعْوَتَكَ فَعَلْتُ لَكَ. * أَنْتَ عَبْدِي. * وَأَحْبَبْتُكَ وَسَبَّ**
 10 **أَسْرَكَ. * لَا تَحْضُرْ لِي أَمَا مَعَكَ. لَا تَضَلُّ لِي أَمَا إِلَهَكَ الَّذِي فُؤَيْدَكَ وَأَعْيُنَكَ أَحْبَبْتُكَ.**
 11 **يُعِينِي الْعَادِلَةَ. * مَا يَعْصِدُكَونَ وَيَكْجَلُونَ جَمِيعَ الَّذِينَ يَعْبُدُونَكَ. لَا يَسْمَعُونَ كَأَمِّمْ**
 12 **لَمْ يَكُونُوا. * وَتَهْلِكُ جَمِيعَ حَصُونِكَ. * تَطْلُبُهُمْ فَلَا تَجِدُ النَّاسَ الَّذِينَ يَكْجَمُرُونَ عَلَيْكَ.**
 13 **يَصْرُونَ كَأَمِّمْ لَمْ يَكُونُوا. * وَلَا يَكُونُ الَّذِينَ يَكْجَمُرُونَكَ. * لِي أَمَا إِلَهَكَ أَلْمَسْتُكَ.**
 14 **يُعِينِكَ. * الْقَائِلُ لَكَ لَا تَحْضُرْ. * أَمَا أَعْيُنِكَ. * لَا تَحْضُرْ يَا يَعْقُوبَ الدَّوْعَةَ. * إِسْرَائِيلَ الْقَلِيلَ. * أَمَا**
 15 **أَعْيُنِكَ قَالَ اللَّهُ مَعْدَكَ فَلَوْسَ إِسْرَائِيلَ. * مَا جَعَلْتِكَ مِثْلَ الْبِكْرَاتِ الْجُدِّ. * الَّتِي لِلْعَجَلَةِ.**
 16 **سَبَّ الْمُنَاسِيرِ الَّتِي نَدَسَتْ. وَنَدَسَتْ أَجْبَالُ وَيَسْكُفِي الْأَكَامِ. * وَيَصْعُقُهُمْ مِثْلَ الثَّرَابِ وَيَطْلُبُهُمْ.**
 17 **وَالرِّيحُ يَأْخُذُهُمْ. * وَالْعَاصِفُ يَبْدُوهُمْ. * وَأَنْتَ تَفْرِحُ بِطَهَارِ إِسْرَائِيلَ. * وَيَبْدُوهُمْ الْمَسَاكِينُ. * لِأَنَّ**
 18 **الْقَلْبَيْنِ يَطْلُبُونَ الْمَاءَ. * وَلَا يَكُونُ لِسَامِيهِمْ يَبْدُسُ مِنَ الْعَطْسِ. * أَمَا رَبُّ الْإِلَهَ. * أَمَا إِلَهُ إِسْرَائِيلَ**
 19 **أَسْمَعُكَ. * وَسَبَّ أَسْرَكَ.**

Textus vigesimus,
 At tu O Israel serve meus, Jacob quoniam elegi, semen Abrahami quem dilexi & adoravi. Ab extremis vultibus terre & a spectulis ejus vocavi te, dixique tibi: Servus meus es, te elegi, ne devotiorem te: Ne timeo, quia tecum sum; ne aberes, quia Deus tuus sum qui vocas & operi tui praesit: dexteram justitiae meae te custodivi. En erubescere & pudescere omnes qui te impugnant, sicut enim ac si nunquam fuissent, & peribunt omnes adversarii tui. Quares homines qui te persequantur, nec invenies: erunt ac si non fuissent, & non subsistent qui te oppugnant: Quoniam ego sum Deus tuus tenens dexteram tuam, decens tibi; Ne timeo, ego operi feram tibi; Ne timeo O Jacob vemicule, Israel praesepce: ego optm tibi feram, inquit Deus redemptor tuus, Sanctus Israelis. Ecce reddam te similitudinis vocis novis plantis, similes feris vicinariis: & triturabis montes, collisque committes: Et in pulverem rediges eos, moles eos, abstrinques eos vultus, & turbo dispergillus tuos vultus gaudibus in sanctu Israelis, & exultabis pauperes: Quoniam inopes aquam pretii, & non igitur arefces lingua eorum filii: ego Dominus Deus, ego Deus Israelis audiam te, & non devotiorem te;

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 **فَكَسَبَتْ** نَارًا وَمَاءً حَيًّا * **وَصَيَّحَ** فَفَقَدُوا مَحْتَدًا * **يُحْتَمِ** حُجْرًا **أَلَيْقِدًا** **بِحُجْرٍ** 18
 19 **وَزَحْرًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** * **يَلَا** **مَحْتَدًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 19
 20 **وَلَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 20
 21 **وَتَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 21
 22 **بِهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 22
 23 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 23
 24 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 24
 25 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 25
 26 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 26
 27 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 27
 28 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 28
 29 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 29

CAP. XLII.

ECce servum meum suffulsi, & electo meo oblectata est anima mea; in diidi ei spiritum meum, ut proferret iudicium gentibus. Non vociferabitur, neque strepitabit, neque audire faciet vocem suam in platea. Arundinem qualisquam non frangeat, & lucernam crepitantem non extinguat: in veritate proferet iudicium. Non extinguetur, neque crepitabit, donec ponat iudicium in terra: et legem eius infulsa expectabunt.

* قَفَارَةٌ * مَدَّة *

1 **وَتَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 1
 2 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 2
 3 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 3
 4 **وَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** **رَهْطًا** 4

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18 **لَكِنِ** **أَفْخَجَ** **عَلَى** **الْجِبَالِ** **الْأَعْرَابِ** * **وَفِي** **وَسْطِ** **الْبِقَاعِ** **يَبْدَأُ** **بِالْبَيْعِ** * **أَجْعَلُ** **الْبُرْهَانَ** **عِبَابًا** **مَاءً** * **وَالْأَرْضَ** 18
 19 **الْعَطْشَانَ** **فِي** **جُدَاوِلِ** **الْمَاءِ** * **وَأَصْبَحَ** **فِي** **الْعَدِيمِ** **الْمَاءِ** **أَرْنُ** **وَبَهْشًا** **وَأَسَاسًا** **وَسِرْبِيَّةً** **وَحِوْنَ** * **الْبِكْمِي** 19
 20 **يُرْوَى** **وَيَعْرِفُونَ** **وَيَعْمَلُونَ** **مَعًا** **أَنْ** **يَبْدَأَ** **الرَّبُّ** **صَمْعَتَ** **هَذَا** * **وَيَدْعُونَ** **إِسْرَائِيلَ** **أَطْهَرَهَا** * **وَقَرِيبَ** 20
 21 **حَاكِمِيَّتِكُمْ** **قَالَ** **الرَّبُّ** **الْإِلَهُ** * **وَقَرِيبَ** **أَفْكَارِكُمْ** **قَالَ** **مَلِكُكَ** **يَعْقُوبُ** * **لِيَعْبُدُونَا** **وَيَكْبُرُوا** **مَا** **يَدْعَى** **أَيُّ** 21
 22 **الْإِسْرَائِيلَ** **أَيُّ** **الْأَنْبِيَاءِ** **وَقَوْلُوا** **سَيِّمْنَا** **وَيَدْعَى** **الْعَقْلَ** **وَيَعْرِفُ** **الْأَوَّلَى** **وَالْآخِرَى** * **قَوْلُوا** **لَنَا** **وَأَحْبِرُونَا** 22
 23 **أَنْبِيَاءَ** **الْأَوَّلَى** **وَيَعْلَمُ** **أَنْتُمْ** **إِلَهُهُ** **أَسْمًا** **أَحْسَدُوا** **وَأَسَاوَا** **وَيَدْعُوكُمْ** **قَرِيبَى** **مَعًا** * **أَنْتُمْ** **مِنْ** **أَيْنَ** 23
 24 **نَكُونُونَ** **أَنْتُمْ** **وَمِنْ** **أَيْنَ** **عِبَادِكُمْ** * **رَدَلَهُ** **مِنْ** **الْأَرْضِ** **أَحْبَارِكُمْ** * **وَأَيُّ** **أَمْتِ** **الَّذِي** **مِنْ** 24
 25 **الْكِرْبِيَاءِ** **وَالَّذِي** **مِنْ** **مَسْرِفِ** **السَّمْسِ** **وَيَدْعُونَ** **بِأَسْمِي** **لِيُعْبُدَ** **الرُّسُلَاءَ** * **وَمَنْ** **طِينِ** **الْعَاقِرِي** 25
 26 **وَمَنْ** **فِي** **وَصْطِي** **يَطَّاءَ** **طِينًا** **هَكَذَا** **نَطْوُونَ** * **لَنْ** **مِنْ** **يُخْبِرُنَا** **عَمَّا** **مَنْدَ** **الْبَدْوِ** **كَيْ** **نَعْرِفَ** **وَالَّذِي** 26
 27 **مِنْ** **قَدَامِ** **وَيَعْرِفُ** **أَمَّا** **حَقِيقَتُهُ** **لَيْسَ** **نَمُ** **مِنْ** **سَدَى** **قَالَ** **وَلَا** **مِنْ** **يَسْمَعُ** **مَنْدَمُ** **كَلَامِكُمْ** * **أَعْطَى** 27
 28 **صَمِيذُونَ** **رِيسَةَ** **وَعَرَبِي** **أَيُّ** **رُسُلِكُمْ** * **لَنْ** **مِنْ** **الْأَمَمِ** **وَلَا** **وَأَجِدُ** **وَمِنْ** **أَوْبَاهِمُ** **لَيْسَ** **مِنْ** **يُخْبِرُنَا** 28
 29 **وَلَنْ** **سَلَامُهُمْ** **مِنْ** **أَيْنَ** **أَنْتُمْ** **فَلَا** **يُخْبِرُونَ** * **لَا** **أَهْمُ** **هَمْ** **صَمْعُوكُمْ** **وَيُصَلِّوْكُمْ** **بِاطِلًا** 29

Sed aperiam super montes flumina, & in medio convallium fontes: et terram solitudinem in signa aquarum, & terram siccitatem in signa aquarum. Et posui in terra aquam carere equum, buxum, myrtum, prunum, atque populum: ut videant, cognoscant, & intendant: & precipiant simul, quod manus Domini fecerit istud. & Sanctus Israel id profecerit. Adhuc causa vestra, ait Dominus Deus, praesidit suis cogitationibus vestris, ait rex Jacobus. Accedant, indiciteque nobis res futuras: quoniam sint praeterita indicite mihi, ut in animum nostrum indamus, & fines earum addiscamus; aut venturas enarrate mihi? Indicia futurarum, ut sciamus vos deos esse, vos etiam benefacere, etiam malefacere: confabulemur, & videamus simul. En vos nihil estis, & opera vestra id gladio, & impurities sunt electissimi vestrum. Et citavi ab Aquilone eum qui veniet ab ortu solis, & invocabit nomen meum: venientque principes, & proculcabuntur sicut a gila quam proculcat fulgur. Quis est qui inquit quae fuerint à principio, ut sciamus & dicamus eum esse iustum? non est qui iudicet neque qui narret; neque qui audiat verba vestra. Primordia Sionis haec sunt, & Ierosolyma evangelizantem dabo. Responde, & nemo est qui de his cogitet, ut interio gemcos & responsum mihi reddant. En nunc nihil sunt, opera eorum vana, & aua inanis actiones eorum.

CAP. XLIII.

Prophetia de Christo Domino.

1 **يَعْرِفُونَ** **فَتَايَ** **أَعْيُنِكَ** * **وَأِسْرَائِيلَ** **مُكْتَابِي** **فِي** **لِسَانِهِ** **نَفْسِي** * **أَعْطَى** **رُوحِي** **عَلَيْهِ** **لِيُخْرِجَ** **أَكْتَمُ** 1
 2 **الْأَمَمِ** * **لَا** **يَصْرُحُ** **وَلَا** **يُصْعِدُ** **وَلَا** **يَسْمَعُ** **صَوْتَهُ** **بَرًا** * **قَصَبُهُ** **مَرْصُوصَةٌ** **لَا** **يَكْسُرُ** **وَسِرْجًا** 2
 3 **يَطْعَفِي** **لَا** **يُطْفِئِي** * **لَكِنِ** **إِلَى** **أَكْتَمِي** **يُخْرِجُ** **أَكْتَمُ** * **لَا** **يَسْرِفُ** **وَلَا** **يَكْسُرُ** **إِلَى** **أَنْ** **يَصْعَاقَ** 3
 4 **أَكْتَمُ** **عَلَى** **الْأَرْضِ** * **وَعَلَى** **أَسْمِهِ** **تَسْكُنُ** **الْأَمَمُ** 4

Iacobum quem nomen meum sustulit, & Israel electum meum quoniam est anima mea: dabo spiritum meum super ipsum, ut profert iudicium gentibus. Non clamabit, neque attollet aui audire faciet vocem suam foris. Amandum qualisquam non extinguet, & lucernam crepitantem non extinguet: sed ad veritatem producit iudicium. Non debilitabit, neque sangetur donec ponat iudicium super terram, & nomen eius innotescat populo.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 6. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 7. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 8. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 9. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 10. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 11. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 12. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 13. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 14. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 15. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 16. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 17. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 18. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 19. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 20. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *
 21. * هُوَ قَدِ اجْتَمَعَ لِيَوْمِ تَقْدِيرِهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا * وَهِيَ تَقْدِيرُهَا *

Sic dicit Dñs Deus qui caelos creavit & extendit eos, qui terram firmavit & quicquid est in ea, indiditque auram populo super eam essentia, & spiritum ambulanti in ea. Ego Dñs vocavi te in iustitia, tenui manum tuam & corroboravi te, posuique te sedes super populo & lucem gentibus; ut aperias oculos caecorum, & educaſ vinctos & clauſos, & carere sedentes in tenebris. Ego sum Dñs, & atque hoc est nomen meum; honorem enim meum alteri non dabo, neque gloriam meam sculpsitibus. Nova ego indico, & praeſta jam evenere; & antequam apparent, enarravi vobis.

Canticum Esaiæ.

Cantate Dño canticum novum, laudem ejus ad extremis terræ; descendentes in mare, & quicquid est in eo, insulae & qui degitis in eis: Lætetur solitudo & civitates ejus, & in praera vertatur Cedar: canant incola petrarum, & vertice montium clament. Tribuant honorem Dño, & laudes ejus annuntient in insulis. Dñs velut gigas prodibit, & ut rivus bellicofus zelum excitabit, vociferabitur, convalescet, & trucidabit inimicos suos. Sicut dicitur, num in seculum silebo? passus sum ut parturienti: admiratione simul atque stupore perfundam: Valtabo montes & colles, omniaque vigorem eorum excubico: fluxus veram in insulas, & flagna arefaciam: Ducam caecos per viam quam non novèrat; & per semitas quas ignorabant, ambulare faciam eos: veram tenebras coram eis in lucem, & salebroſum complanabo: has res faciam eis, neque derelinquam eos. Agentur retrorsum, & pudore suffunderent qui confidunt sculpsitibus, & dicunt nulli sunt, Vns estis dii nostri. Surdi audite, caeci intelligite & videre: Quis est caecus, nisi servus meus? & surdus sicut nuntius meus quem missurus sum? quis caecus sicut princeps? caecus inquam, sicut servus Domini? Diu expectavi, at non observatis: aperui aures at non audivi. Dominus voluit propter iustitiam suam magnificare legem eamque commendare.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5. * هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ إِلَهُ الَّذِي صَنَعَ السَّمَاءَ وَصَوَّبَهَا وَبَنَى الْأَرْضَ وَمَا عَلَيْهَا وَأَعْطَى بَسْمًا
 6. * لِلسَّعْبِ الَّذِي عَلَيْهَا * وَوَجَّعَ لِلَّذِينَ يَطُوفُهَا * أَمَّا الرَّبُّ الْإِلَهُ دَعْوَتِكَ يَا لَيْسَ * وَأَمْسَكَ بِيَدِكَ
 7. * وَأَقْرَبَكَ * وَأَعْطَيْتَكَ عَهْدًا لِلْأَجْسَادِ وَبَوْرًا لِلْأَمَمِ * لِنَمُوحَ أَعْيُنِ الْعَمِيَانِ * وَكُجْرَ الْيَهُودِيِّينَ
 8. * مِنَ الرِّيَابَاتِ * وَالْجَالِسِينَ فِي الظُّلْمَةِ مِنْ بَيْتِ أَكْبِس * أَمَّا الرَّبُّ الْإِلَهُ * هَذَا هُوَ اسْمِي *
 9. * لَا أُعْطِي بَحْدِي لَأَحَر * وَلَا فِصَالِي لِلْمَكْرُوبَاتِ * مَا يَسْمَعُونَ إِلِي مِنْ الْبَدْرَةِ وَالْجَدِيدَاتِ
 10. * الَّتِي أَنَا أَحْرَبُ لَهَا * وَمِنْ قَبْلِ أَنْ أَحْرَبُ نَظَرَهُمْ لَكُمْ * سَكَوْا لِلَّهِ بَسْمًا حَدِيدًا * يَا سَمْعَةَ
 11. * قُوفَ تَمَجِّدَكَ * اسْمَهُ يَمَجِّدَكَ مِنْ طَرْفِ الْأَرْضِ * يَا هَا الَّذِينَ يَبْتَلُونَ إِلِي الْكُجْرَ وَيَسْأَلُونَ
 12. * فَنِي * الْكُرَالِي وَالسَّاكِنُونَ فِيهَا * أَفْرَحِي أَيْهَا النَّبِيَّةِ * وَفَرَّهَا يَعْطُونَ لِلَّهِ كُنْزًا * كُنْزِي الْكُرَالِي
 13. * بِفِصَالِي * الرَّبُّ إِلَهُ الْعَوَابِ يَكْرَجُ * وَيَكْسِرُ الْكُرْبَ * وَيَمَهِّصُ عَيْنَ * يَصُولُ وَيُصْرِحُ كَلِمَةً
 14. * أَعْدَائِهِ بَعُودًا * صَدَمَتْ مِنْهُ دَهْمًا * هَلْ دَامَا أَصَمَّتْ وَأَحْمَلُ * نَبَتٌ مِثْلُ الَّذِي تَلَدُ *
 15. * أَحْرَجُ وَلَحْرِي وَأَيْسَ مَعَا * أَحْرَبُ الْكِبَالِ وَالْأَكَامِ * وَأَحْمِي كُلَّ عَسْمَهَا * وَأَصْغُ الْأَهْزَارِ جَرَالِي *
 16. * وَأَيْسَ الْعَلَابِ * وَأَفْرُو الْعَمِيَانِ فِي الطَّرِيقِ الَّتِي لَيْسَ يَعْرِفُونَهَا * وَالسَّبِيلِ الَّتِي لَمْ يَعْلَمُوهَا
 17. * أَجْعَلُهُمْ أَنْ يَطُوفُوا * أَصْغُ لَهُمْ الظُّلْمَةَ بَوْرًا وَالْمَعْرُوجَ مَسْمَعَةً * هَا الْكَلِمَاتُ الَّتِي
 18. * أَصْغَعْتُ لَهُمْ * وَلَا تُسْكَبُ قَالِ الرَّبُّ * وَهُمْ رَجَعُوا إِلِي حَلْفًا * أَكْرُوا حِرْبًا لَهَا الْمُبْرُكُونَ
 19. * عَلَى الْمَكْرُوبَاتِ * الْعَائِلُونَ لِلْمُسْتَرْكَاتِ اسْمُ الْهِنَا * لَهَا الصَّمُّ اسْمَعُوا * لَهَا الْعَمِي
 20. * يَطْلَعُوا لِلْبَطْرُولِ * وَمِنْ الْأَعْمِي الْأَعْيُنِي * وَالصَّمُّ الْأَلَّذِينَ يَسْأَلُونَ سَمْعًا * وَعِيدُوا عَيْنًا
 21. * إِلَهُ * يَطْرِبُ مَرَارًا كَيْسِينَ وَلَمْ يَحْفَظُوا * الْأَذَانَ الْمَعْبُودَةَ وَلَمْ يَسْمَعُوا * الرَّبُّ إِلَهُ رَايَ أَنْ يَبْرُرَ
 22. * وَيَعْظِمَ لِسَانَهُ وَيَطْرُوا *

Sic dicit Dominus Deus qui caelum creavit & extendit orbem & quaequid erat in illa, iudicavit auram vitalem populo super eum essentia, & spiritum concitanti bus eum: Ego Dominus Deus vocavi te ad iustitiam extendendam, & tenebo manum tuam, & iustificabo te & diloque te factus omni-gentium nationibus, & lucem populo: ut a caecis oculos caecorum, viduos & claudes & vinctos, & sedentes in tenebris: Ego Dominus Deus (hoc est nomen meum) vocabo gloriam meam alteri, & excellentiæ meae sculpsitibus. En audite que servavi inde ad principia, & nora que ego indico, & audivit indidem, & apparuit vobis. Cantate Dño canticum novum, principibus & iustis iustis glorificatores, nomen eius celebratur ab extremo terræ. Qui descendit in insula, & navigavit in eo insule, & habitavit in ea, Gaudes in deserto, & oppida eius deus gloriam Dño. Prædicent insula præcedentia in eis, Dominus Dñs viciniam egredietur, bellum coſtinget, & excitabit agitationem, & vociferabitur: alteris hostes suos poterit. Tanti iam dñs: num semper iacbo, & pariter: confans sui sicut parvulus: egrediar, & factum, & arefaciam pariter: Montes & colles evoriam, & arefaciam omnem herbam eorum: fluxus veſtant in insulas, & arefaciam fluvia: Dñs: & tamenque caecos per viam quant non novèrat, & seditas quas ignorant, efficiam ut veni: converſiam eis tenebras in lucem, & obliqua in recta; he sunt res quas faciam eis, nō deferam eos, dicit Dominus; & ut revertentur. Pudore suffundimur O quis scdit sculpsitibus, qui dicitur sculpsitibus, Vos estis dii nostri. O surdi audite O caeci aspice ut vidèatis. Quis est caecus, nisi servus mei? & surdus, nisi qui dominatur ei? & obocacati sunt servi dei. Multa quædam vicibus aspexitis, at non servatis: aperta sunt aures, at non auditis. Dominus Deo visum est dirurgare & magnificare laudem suam, quam & vidèam.

שוער : מנ
 22 והוא עם כנען ושמו הפח בחורים כלם
 23 ויבחר כלים תנאו הו לב ואן מיל
 24 ואת יקשב וישמע לאחור : מיתן למשפחה
 25 ועקב ישראל לבחיים הלא יהיה הו
 26 וישפך עליו שמעו בתורתו : עונו מלמחה
 27 ותהטרו מסבוב ולא ידע ותבשרו
 28 ולא יקשם על לב :

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA. Interp. Cum Translatione LATINA.

22 Ipse autem populus directus, & valfatus : laqueus iuuevom omnes, & in domibus carcerum absconditi funti: facti funti in rapinam, nec est qui eruat; in direptionem, nec est qui dicat, Redde, Quis est in vobis qui audiat hoc, attendat & aufcultet futura? Quis dedit in direptionem Jacob, & Israel valfaticibus? nonne Dñs ipse, cui peccavimus? Et noluerunt in viis ejus ambulare, & non audierunt legem ejus.
 25 Et effudit super eum indignationem furoris sui, & forte bellum, & combustit eum in circuito, & non cognovit & succendit eum, & non intellexit.

22 Kai êthn, h' êthnêlo ê hades pascyvoimê...
 23 vobis qui audiat hoc, attendat & aufcultet futura? Quis dedit in direptionem Jacob, & Israel valfaticibus? nonne Dñs ipse, cui peccavimus? Et noluerunt in viis ejus ambulare, & non audierunt legem ejus.
 25 Et effudit super eum indignationem furoris sui, & forte bellum, & combustit eum in circuito, & non cognovit & succendit eum, & non intellexit.

CAP. XLIII.

tuis formator & Jacob, tuus creator Dominus dixit sic nuac
 1 ועתה בראתמ יהוה בראת עקב יצחק
 2 ישראל אלחמרא בי נלחיה קדחתי בשמך לי
 3 אהח : פיר תעבד במים אהח אני ובתרתו לא
 4 תבשרו : פני אני יהוה אלהיה קרוש ישראל
 5 משיעה נחתי כפרה מצרים פושמבא תחחיה
 6 דארת קרת בעני נבחרת ואני אהחיה
 7 בראת אהח מפורח אבתי רעה ומסעבר
 8 אקבר : אמר לצפון תולדתו לא תבשרו אהחיה
 9 בני מרחוק ובנותי מקרה הארץ : בל
 10 הנקרא אהחיה לבחיו בראתי יצחק
 11 אהחיה עמך עור ועינים ואת ויהי
 12 ואנינו למו : בל הננינו עם יתרוניו
 13 לאסיס בני יעד ואת דאשנתו לשמעני
 14 יתנו עיריהו יצחקו : דומינו דיקט תעט
 15 אהח עור ואת דאשנתו לשמעני
 16 תדעו ותאמינו לי ותבשרו בראתי הוא אהחיה
 17 לא יצטר אל ואחתי לא יהיה :

CAP. XLIII.

1 Et nunc hæc dicit Dominus Creans te Jacob, & formans te Israel; Noli timere, quia redemi te, et vocavi te nomine tuo; me es tu, Cùm transferis per aquas, tecu ero, & flumina non operient te: cùm ambulaveris in igne, non comburentis, & flamma non ardebit in te: Quia ego Dñs Deus tuus Sancti Israel Salvator tuus, dedi propitiationem tuam Egypti, & Aethiopia & Saba pro te. Ex quo honorabilis factus es in oculis meis, & gloriosus: ego dilexi te, & dabo homines pro te, & populos pro anima tua. Noli timere, quia ego tecu sum: Ab Oriente adducta semen tuu, et ab Occidente congregabo te. Dicam Aquiloni, Da: et Auslro, Noli prohibere: affer filios meos de longinquo, et filias meas ab extremis terræ. Et omnem, qui invocat nomen meum, in gloriam meam creavi eum, formavi eum, & feci eum. Educ foras populum eum, et oculos habentem; surdum, et aures ei sunt. Omnes gentes congregatæ sunt simul, et collectæ sunt tribus: quis in vobis annuntiet istud, et quæ prima sunt audire non faciet? Dicit testes eorum, justificentur, et audiant, et dicant: Verè dicit, Vos testes mei, dicit Dominus, et servus meus, quem elegi: ut sciat, et credatis mihi, et intelligatis quia ego ipse sum. Ante me non est formatus Deus, et post me non erit.

1 Kai nvn êpous lãgym kuleth ê dñs ê...
 2 Dicit Dominus Deus tuus, qui creavit te Jacob, & qui formavit te Israel, Noli timere, quia redemi te, et vocavi te nomine tuo; me es tu, Cùm transferis per aquas, tecu ero, & flumina non operient te: cùm ambulaveris in igne, non comburentis, & flamma non ardebit in te: Quia ego Dñs Deus tuus Sancti Israel Salvator tuus, dedi propitiationem tuam Egypti, & Aethiopia & Saba pro te. Ex quo honorabilis factus es in oculis meis, & gloriosus: ego dilexi te, & dabo homines pro te, et principes pro capite tuo. Noli timere, quoniam tecum sum. Ab Oriente adducam semen tuum: et ab Occidente congregabo te. Dicam Aquiloni, Adhuc: Afer, Noli prohibere: adduc filios meos de terra longinqua, et filias meas a terminis terræ, & omnes qui invocant nomen meum, in gloriam meam creavi eum, et oculos illum, et plumbam cum, et feci illum. Et eduxi populum eum: et oculus suus caecus similiter: et surdus congregatus sunt simul: et conveniunt principes ei. Quis annuntiet vobis istud: adducant testes suos, et justificentur: et audiant, et loquantur verba. Eloquenti mihi testes, et ego testis, dicit Dominus Deus, et puer meus, quem elegi: ut sciat, et credatis in te, quia ego sum. Ante me non fuit alius Deus: et post me non erit.

Targum Jonathan.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 והוא עם בניו ואני אחזקיהו בהתא עולמין בולדו ובכתי יסודו עניניו הו לעדי
 2 וירית דמשויב לבואו לית דאמר אחיב : מן כנען יצרת דא יקבל ויסבר לסופת
 3 מן מסד לעדי יעקב וישראל לבחיו הלא : מן קדם דתבו קדמוהו ולא אבו למחה
 4 באורו דחקנו קדמוהו ולא קבלו אלפן אורחיה : ושפע עליוהו חמת דוגריה
 5 ותקוה עבדי קדבריה אתי עליוהו וקשלו בחון מסודו סודו ולא ידעו ושלישו בחון
 6 ולא שיאו רחל חמול על לב :

1 Ipse autem est populus directus, & vim patiens; operi sunt confusione: juvenes sunt omnes, & carceribus clausi: facti sunt in prædam, & non est qui eruat; in direptionem, & non est qui dicat, Redde. Quis est in vobis qui aufcultet hoc, attendat, & intelligat in finem? Quis tradidit in prædam Jacob, & Israel? et dicitur direptionibus? nonne Dñs? cò quod peccaverunt coram eo, & noluerunt ambulare in viis que rectæ sunt in conspectu ejus, nec receperunt discipulam legis ejus. Et effudit super eum furorem indignationis suæ, & fortitudinem bellatoris suorum adduxit super eos; & occiderunt eos per circuitum, & nescierunt, & dominationem exercuerunt in eos; & non proposuerunt animo timorem ejus.

1 Ipse autem est populus directus, & vim patiens; operi sunt confusione: juvenes sunt omnes, & carceribus clausi: facti sunt in prædam, & non est qui eruat; in direptionem, & non est qui dicat, Redde. Quis est in vobis qui aufcultet hoc, attendat, & intelligat in finem? Quis tradidit in prædam Jacob, & Israel? et dicitur direptionibus? nonne Dñs? cò quod peccaverunt coram eo, & noluerunt ambulare in viis que rectæ sunt in conspectu ejus, nec receperunt discipulam legis ejus. Et effudit super eum furorem indignationis suæ, & fortitudinem bellatoris suorum adduxit super eos; & occiderunt eos per circuitum, & nescierunt, & dominationem exercuerunt in eos; & non proposuerunt animo timorem ejus.

CAP. XLIII.

CAP. XLIII.

1 Et nunc hæc dicit Dñs, qui creavit te Jacob, & qui formavit te Israel: Ne timeas, quia redemi te, & vocavi te nomine tuo; me es tu. Quoniam in principio quando transivisti mare carethofum, Verbum meum fuit in adjutorio vellrum. Pharao & Egypti qui multi erant scior aquæ fluminis, non poterunt contra vos. Et etiam secundo quò iteris inter populos qui fortes sunt sicut ignis, non prevalebit contra vos; & regna que robusta sunt sicut flamma, non excendent vos. Quia ego Dñs Deus tuus sanctus Israel, qui redemi te, dedi in commutationem tuam Egyptios, Aethiopiæ & Saba pro te. Ex quo dilectus factus es coram me, honorificatus es, & rego dilexi te, & tradidi populos pro te, & rego pro anima tua. Ne timeas, quia in adjutorio tuum erit Verbum meum: ab Oriente adducam filios tuos, & ab Occidente congregabo transmigrationem tuam. Dicam Aquiloni, Affer, & Auslro, Ne morens: affer te filios meos a longè, & exules populi mei ab extremis terræ. Omnia hæc fient propter patres vestros iustos, fu: per quos invocatum est nomen meum, et in gloriam meam creavi eos. Dixerunt transmigrationem eorum, et etiam feci eis miracula. Qui eduxi populum meum de Egypto, qui erant facti caeci, et habebant oculos, et sicut surdi, et aures habebant. Omnes populi congregentur simul, et convenient tægnæ: quis eorum annuntiet istud? et quæ prima sunt audient nomen meum, & dicant verum. Vos testes coram me, dicit Dñs, et servus meus Christus quem elegi, ut sciat, et credatis coram me, & intelligatis quia ego sum ab initio, et secula seculorum mea sum, et abique me non est Deus.

1 Et nunc hæc dicit Dñs, qui creavit te Jacob, & qui formavit te Israel: Ne timeas, quia redemi te, & vocavi te nomine tuo; me es tu. Quoniam in principio quando transivisti mare carethofum, Verbum meum fuit in adjutorio vellrum. Pharao & Egypti qui multi erant scior aquæ fluminis, non poterunt contra vos. Et etiam secundo quò iteris inter populos qui fortes sunt sicut ignis, non prevalebit contra vos; & regna que robusta sunt sicut flamma, non excendent vos. Quia ego Dñs Deus tuus sanctus Israel, qui redemi te, dedi in commutationem tuam Egyptios, Aethiopiæ & Saba pro te. Ex quo dilectus factus es coram me, honorificatus es, & rego dilexi te, & tradidi populos pro te, & rego pro anima tua. Ne timeas, quia in adjutorio tuum erit Verbum meum: ab Oriente adducam filios tuos, & ab Occidente congregabo transmigrationem tuam. Dicam Aquiloni, Affer, & Auslro, Ne morens: affer te filios meos a longè, & exules populi mei ab extremis terræ. Omnia hæc fient propter patres vestros iustos, fu: per quos invocatum est nomen meum, et in gloriam meam creavi eos. Dixerunt transmigrationem eorum, et etiam feci eis miracula. Qui eduxi populum meum de Egypto, qui erant facti caeci, et habebant oculos, et sicut surdi, et aures habebant. Omnes populi congregentur simul, et convenient tægnæ: quis eorum annuntiet istud? et quæ prima sunt audient nomen meum, & dicant verum. Vos testes coram me, dicit Dñs, et servus meus Christus quem elegi, ut sciat, et credatis coram me, & intelligatis quia ego sum ab initio, et secula seculorum mea sum, et abique me non est Deus.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

22 * وَتَوَدَّ خَدْرًا حَبْرًا لِبَرْزَا لِقَابِي. فَكَيْفَ بَرَزْتُ. وَصَحَّرًا لِبَرْزَا لِقَابِي. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا.

23 * وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا.

24 * وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا.

25 * وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا. وَتَوَدَّ حَبْرًا حَبْرًا.

Verum populus iste direptus est atque procul catus; laquei sunt omnes iuvenes, & in domibus vindictis absconderunt: facti sunt in pradam nemine eripiente, & in conculcatione nemine repellente. Quis est inter vos qui hoc audiat? aufertur adhaec, & aliud audier: Quis tradidit Iacobum conculcationi, & Israel em direptioni? nonne Dominus quod peccaverimus in eum, noluerimus ambulare per vias eius, neque legi eius obedire verimus; Effudit super eos altum irae suae belli atrocitatem? combussit eos undique, & non perceperunt; succendit eos ignis, & non adiecerunt animum.

CAP. XLIII.

Itaque sic dicit Dominus qui te creavit O Jacob, teque formavit O Israel, Ne timeo, quia redemi te, & vocavi te nomine tuo, quia meus es. Si per mare transferis, tecum lum, & flumina nequaquam convernent te: si ambulaveris super ignem, non ustulaberis, nec incendet te flamma; & Quoniam ego sum Dominus Deus tuus, Sanctus Israelis, redemptor tuus. Tradidi Aegyptum loco tui, & Chus atque Sabam pro te. Ed quod pretiosus sis in oculis meis, glorificasti es; & ego amore te profecutus, homines pro te dedi, & gentes pro anima tua. Ne timeo, quia tecum lum ab Oriente reducam semem tuum, et ab Occidente colligam te; Edicam Aquiloni, Reddes; & Meridie, Ne prohibeas; reducam filios meos à longinquo, et filias meas ab extremis terrarum. Quicumque nomen meum invocaverit, in honorem meum creavi, formavi, et condidi, Producat populus ex oculis tuis, et quibus sunt aures, surdi tamen sunt. Omnes populi congregentur simul, congregentur et gentes: quis est inter vos qui hoc indicet, et primum enarret; producant testes suos, seque iustificent, audiant, et loquantur. Reverta vos testes mei estis, dicit Dominus, et servi mei quos elegistis, et crederis in me, et intelligetis quod ego sum, et ante me nullus creatus sit Deus, nec ullus post me futurus.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22 * وَصَارَ السَّعْبُ مِنْهَا وَحَيْطًا * لَأَنَّ الْفَحَّحَ فِي الْكَلْبِ بَدَلَ مُوَضِّعٍ وَفِي الْبَيْتِ مَعًا * حَيْثُ أَحْفَظُهُمْ صَارُوا لِلْمَيْمِ وَلَيْسَ مِنْ يَكْلِصُ * حَقَّقَهُ وَلَيْسَ مِنْ يَبُولُ رُو * مِنْ فَيْكُم * نِيصَبُ لَهَا وَيَسْمَعُ بِالْأَثْيَاتِ * مَنْ أَعْطَى يَعْقُوبَ لِاحْتِطَافٍ * وَأِسْرَائِيلَ لِلذَّيْنِ لَهْدُودِ * أَلَيْسَ اللَّهُ الَّذِي لَهُ إِعْطَاءٌ وَلَمْ يَسْأَلْ أَنْ يَسْلُكُوا فِي طَرَفِهِ وَلَا أَنْ يَسْمَعُوا بِأَمْرِهِ * فَجَلَبَ عَلَيْهِمْ رِيحَ عَصِيْبِهِ * وَوَرَى عَلَيْهِمْ أَكْرَبَ * وَكَرِهَوْهُمْ حَوْلَهُمْ * وَلَمْ يَعْلَمُ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ * وَلَا وَضَعُ يَكْرَبُ * الْعَصَلُ الثَّلَاثُ وَالْأَرْبَعُونَ * الْأَخْلَاقُ الْكَادِي وَالْعَسْرُونَ * وَالْآنَ هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ آلَاةُ الَّذِي صَدَقْتُكَ يَا يَعْقُوبَ وَجَدْتُكَ يَا إِسْرَائِيلَ * لَا تَخَفْ لِأَنِّي أَنقَذْتُكَ * دَعْوَتُكَ بِأَسْمِكَ * وَأَسْتَبِي * فَانْ جَرَبَ فِي آلَاةٍ قَانَا مَعَكَ * وَالْأَنْهَارُ لَا يَعْرِفُونَكَ * وَإِنْ عَبَرْتَ فِي النَّارِ لَا تَحْتَرِفُ * اللَّهُبْتُ لَا يَحْرُوكُ * لِأَنِّي أَمَّا الرَّبُّ الْهَيْكَلُ فَدُوسَ إِسْرَائِيلَ كَلْبَاصُكَ * هَا جَعَلْتُ فَيْئَتِكَ مِصْرَ * وَالْكَنِسَةَ وَأَسْوَانَ مِنْ أَجْلِكَ * الَّذِي صَبَّتْ مَدْرَمًا أَمَامِي * مَتَجَدَّتْ * وَأَنَا أَصْبَبْتُكَ * وَلِعُطِي أَنَا سَا كَنْبِيْنِ عَيْكَ * وَرُوسًا مِنْ أَجْلِ رَأْسِكَ * لَا تَخَفْ لِأَنِّي أَنَا مَعَكَ * مِنْ أَمْسَارِي إِيْ بَرِيْعِكَ * وَمِنْ الْمَغَارِبِ أَجْمَعِكَ * أَقُولُ لِلْجَرِيْبِيَاءِ هَاتِي * وَلِلْعَرَبِيَّيْنِ لَا تَسْبِغِي * هَاتِي بِيَدِي مِنْ أَرْضِ بَعِيْكَ وَبِيَدِي مِنْ طَرَفِ الْأَرْضِ * جَمِيعَ الَّذِينَ دَعَيْوْا بِأَسْمِي لِأَنَّهُمْ كَيْدِي هَيَابَهُ وَجَدَلَهُ وَصَدَعَهُ * وَأَحْرَجْتُ سَعْبًا أَعْمِي * وَهُمْ هَكَذَا عَيُونُ عَمِي وَضَعُ وَلَهُمْ أَدَانُ * جَمِيعَ الْأُمَمِ أَجْمَعَتِ مَعًا * وَكَمِيعَ الرُّوسَا * كَمِيعَ * مِنْ يَكْرَبُ هَيْكَلُ فَيْهِي * أَيْ مِنْ يَجْعَلُ إِلَهِي مِنْكَ الْعَلَدِيْنِ مَسْمُوعَةً عَيْدَهُمْ * لِيَحْضَرُوا سَهْوَهُمْ وَيَسْبِرُوا * وَيَسْمَعُوا وَيَقُولُوا صِدْقًا * كَلِمَاتًا لِي سَهْوَدًا * وَأَنَا سَاهِكُ يَقُولُ الرَّبُّ آلَاةُ * وَفِي أَيِّ الَّذِي أَحْبَبْتَهُ * لِيَعْرِفُوا وَيُؤْمِنُوا لِي * وَيَعْرِفُوا أَيُّ أَمَّا هُوَ الرَّبُّ * مِنْ فَيْلِي لَمْ يَكُنْ إِلَهًا أَحَرَّ * وَيَعْبُدِي لَا يَكُونُ

Esau enim est populus iste praedictus ac direptus, quia laqueus in praetentibus est, oblique est in dominibus pariter ubique absconditi fuerunt, facti sunt in praedam nemine conculcante; & qui fuerunt nemine dicente, & dicitur inter vos hinc aufertur, & aliud videtur? Quis exprobat Iacobum direptioni, & Israel in quo direperunt est nomen Dei? quid peccaverimus in eum, veni autem ambulare in viis eius & obtemperare legi ipsius; Effudit super eos iram indignationis suae, dirigit bellum exitum in eos? & dicit qui combussit eos, & non illis, nemo eorum animalia erant nec usquam adiecit.

CAP. XLIII.

Textus vigesimus primus. Ne autem sic dicit Dominus Deus qui te fecit O Jacob, teque formavit O Israel: Ne timeas, quoniam ego redemi te, impofui tibi nomen tuum, & tu meus es. Nam si transferis per aquas, & ego tibi adsum, & flumina tua obruent te: & si transferis per ignem, nequaquam usturis, flamma non aduret te; Quoniam ego Dominus Deus tuus Sanctus Israelis, salvator tuus sum. Ecce in tuo redemptionem exposui Aegyptum, & Arabiam atque Asiam loco tuum, qui factus es homo vagans apud me, & gressuatus; & ego dicit te, & exponam plurimos homines pro te, & principes constitui tui. Ne timeas, quoniam adiuxi tui: ab Oriente adducam semem tuum, & ab Occidente congregabo te; Dicitur Aquiloni, Affert; & Meridie, Ne moveat, adduc filios meos à longinquo, & filias meas ab extremis terrae, Quos qui vocaverunt de nomine meo, non gloriam meam perparaverunt; & fecerunt eorum populum caecum, adque haec sunt oculi eorum, & sic de quavis iras habebant. Omnes gentes congregavit sunt simul, congregabuntur etiam principes cum eis. Quis hoc notat facit inter eos? aut quis est qui fuerunt ab antiquo, audiam faciat quid eos? Producam testes suos, paragonique sese, audiam, & verum dicam. Ille mihi testes, atque ego testis sum (dicitur enim Dominus Deus) necum puer quem elegi: ut sciam, & credaris in me, & intelligas me esse Dominum, ante me non fuisse deum alium, nec ullum post me futurum.

ישעיה: מד

Verfio VUGL. LAT.

Verfio GRECA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

11. משליח Ego servator me praefer non & Dominus ego Ego
אנכי ואתה שליח: משליח משועי: אנכי יהוה
12. Ego sum, ego sum Dñs, & non
עבדתי: vos & alius vobis non & feci audire & servavi &
והושעתו והשמעתו ואין בכם נר ואתם
13. Dominus dixit Sic: id avertet quis & operator: creati me manu de
נאמר יהוה ואניאל: נאמר יהוה ואני
14. Dominus dixit Sic: id avertet quis & operator: creati me manu de
מדי מלך אנצל ומי Propter: Israël's sanctus vester redemptor
15. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
נאצלם קדוש ישראל למנצחם שליחיה בקדוה
16. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
והורתי ביהום כלם וכשרים פאנויותיהם:
17. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
אני יהוה קדושם פודא ישראל למנצחם:
18. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
אמר יהוה המתקדש בך וכתבם עינים נתבה:
19. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
המוציא רבב-וקוס חל ועווו יהוה ישכבו כל
20. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
יומי עשני פודא ישראל למנצחם:
21. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
ראשנתו וקרמיות אל חתפננו: הנני עשה תישא
22. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
עתה תצלת הלא תיעזרה: אף אישים כשתבר
23. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
יהוה בישמונו יהוה הכפננו חית השרה הננס
24. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
ובנות ועננה פירניתו בסודים מים נהרות בישמו
25. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
להשקות עמי בתדו: עשו ויצרתי לו
26. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
מהלתו וספרו: ולא אתי קראת יעקב ברנעתי
27. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
כי ישראל: לא ישראלי נון עמיה
28. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
והבחה לא כפחתני ולא העברתה בגתה הלא
29. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
והכלתה בלבונה: לא קנית לי בכסף קנה
30. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
במטאוריה הונעתה: אני איביוה
31. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
מחה פשיעה למנעו וחטאתה לא אופר:
32. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
הונדתי נשמתה יחד ספר אחל למען חרתה:
33. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
אבדו חטאתו חטאת ומלציה פשעו כי:
34. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
ואחל שרו קרש ואיתנה לחרם יעקב וישאל
35. B. hel in mfi vos Propter: Israël's sanctus vester redemptor
לנדבבים: כד

11 Ego sum, ego sum Dñs, & non
12 est absque me salvator. Ego annuntiavi, & servavi: au-
13 ditivi feci, & non fuit in vobis alie-
14 nus: vos testis mei, dicit Dñs,
15 & ego Deus. Et ab initio ego
16 ipse, & non est qui de manu
17 mea eruat: operator, & quis
18 avertet illud? Hæc dicit Dñs
19 redemptor vester, sanctus Itra-
20 el, & Propter vos mihi in Ba-
21 bylonem, & detraxi vobis
22 univerfos, & Chaldeos in na-
23 vibus suis gloriantes. Ego Do-
24 minus sanctus vester, creans
25 Israël rex vester. Hæc dicit
26 Dñs, qui dedit in mari viam,
27 & in aquis torrentibus semita-
28 rum. Qui eduxit quadragim
29 & equum, agmen & robu-
30 sum: simul obdormierunt,
31 nec resurgunt: contriti sunt
32 quasi linum, & extincti sunt.
33 Ne memineritis priorem, &
34 antiqua ne intueamini. Ecce
35 ego facio nova, & nunc ori-
36 entur, utique cognoscitis ca:
37 ponam in deserto viam, & in
38 invio flumina. Glorificabit
39 me bestia agri, dracones &
40 Irthutiones: quia dedit in de-
41 serto aquas, flumina in invio,
42 ut darem potum populo meo,
43 electo meo. Populi isti for-
44 mavi mihi, laudem meam nar-
45 rabunt. Non me invocabitis, Ja-
46 cob; nec laborabitis in me, Isra-
47 el. Non obtulisti mihi arietem
48 holocausti tui, & victimis tuis
49 non glorificasti me: non te
50 servare feci in oblatione, nec
51 laborem illi præbui in thure.
52 Non emisti mihi argento cala-
53 lum, et adipe victimarũ tuarũ
54 non inebriasti me. Verùm ten-
55 servare me fecisti in peccatis
56 tuis, præbuiti mihi laborẽ in
57 iniquitatibus tuis. Ego sum,
58 ego sum ipse, qui deleo iniqui-
59 quates tuas propter me, & pec-
60 catorũ tuorũ non recorda-
61 bor. Redde me in memoriã, &
62 iudicem simul: narra si quid
63 habes ut iustificeris. Pater tu
64 primũ peccavit, & interpretes
65 tui prævaricati sunt in me. Et
66 containivati principes sanctos
67 facios, dedi ad interfectionem
68 Jacob, & Israel in blasphemia.
69 CAP. XLIV.
70 ET nunc audi, Jacob, serve
71 me, & Israel, quem elegi: Hæc
72 dicit Dñs faciens & formans
73 te, ab utero auxiliavit tũ; Nolui
74 timere, serve meus Jacob, et
75 recitissime, quem elegi.

11 Ego Dñs & non est præter me
12 salvator. Ego annuntiavi, & sal-
13 tavi: (b) capite vobis, & non erat
14 in vobis alie-nus. Vos mei testis
15 & ego Dominus Deus usque ad
16 principio: & non est, qui de manibus
17 meis eruat. Faciam: & quis a-
18 venter illud? Sic dicit Dominus
19 Deus, qui redimisti vos, sanctus Isra-
20 el, Propter vos militam in Babylo-
21 nonem: & Chaldeos in navibus
22 vincientis. Ego Dominus Deus san-
23 ctus vester, qui operasti Israel re-
24 gem vestrum. Sic dicit Dominus,
25 qui deli in mari viam, et in aqua
26 vehementi semitam: Quæ dicitur
27 currus, & equum, & multitudi-
28 num roborum. Sed dormierunt, et
29 non resurgunt: extincti sunt, quasi
30 linum extinguitur. Quis est memini?
31 Ne priorem: & quæ vobis ne recogit-
32 sciam in deserto viam, que nunc
33 orientem: & cognoscetis ea: et in in-
34 quosia flumina. Benedictus erit be-
35 nefic agri. (d) Dicitis, (e) et filie
36 fructuum: quia dedit in deserto
37 aquam, et flumina in iniquos: ut
38 bibere faciam genus meum
39 electum, Populum meum, quem
40 acquisivi, ut habitaret me. Non
41 laboravit in thure, Jacob: non
42 exalasti mihi oves tuas impugnavi:
43 iniquis in vellenti bus: iniquis
44 scisti me: (f) ne servare te feci in
45 hostiis: (g) ne laborem illi præbu-
46 in in thure. Nec emisti mihi ar-
47 gento immittam: nec adipe hostia-
48 rum tuarum inebriasti me. Sed in
49 peccatis tuis ante me: Et in in-
50 iquitatibus tuis. Ego sum, ego
51 sum, qui deleo iniquitates tuas
52 propter me, & peccata tuæ non
53 recordabor. Tu videri mentem, et
54 iudicem. Dicit: (h) iniquitates
55 tuas primus, ut iustificeris. Pater
56 tuus primus, et principes vestri in-
57 iquæ egerunt in me. Et containi-
58 vati principes sancti mei: et dedi
59 ad interfectionem Jacob, & Israel
60 in opprobrium.

Targum JONATHAN.

אנא אברהם וליית בד מי פרוק: אנא תותיה לאברהם אביכון מה דעתיא למיח אגנא
פרקיר ויכון מצרים כמאדקומו לוית בן ברתיה ואנא אשמעת ויכון אולק
אורתי סמיני ועד איתון קמוני לוית כבון נכדי ואיתון סהרין קרמי אמר וואנא אלקיה
אף מעלמא אנא הוא ולית דמי ירי משויב אעברנה ולא איתבנה: כדנן אמר ירי
פרקבו קדישא דישאל בריל תוביון אצליתי ויכון לרכל ואיתוח במשטין כוללהו
וכדא בקפניו חושבחהו: אגנא יקדישון בבריה לישאל מלכות: כדנן אמר ירי
דאחקין קיפא אורחא ובמין תקיפין שבלוח: ואפיק דתיכין וסוסין משיון ועס
מני פחדא אתקלעו ולא קמו דעיכו כבוצא עמי שפו: לא תדקרון קרמיא דדמי
אוילא לא תספלהו: דא אנא עביר חרהא וכען תתלי הלא תיעונה אף אשוי
במברא אודת בצרויא נדון: ויקרון קרמי כו איתב מרין רצון אתר דהואה
שרין וירון ונכרי נעמי אורי ויבית כמ דא מא נדון בצרויא לאשקאה גרור
עמי דאתיעיתי בה: עפא דין אתקניר לכולחני פושפחתי יהוה משטין: אמר ירי
על ירי נביא ולא כפולחני ערעיתו דבית יעקב אריל איתון פאולף אורתי ישאל אל
גא ירי תא קרמי אשיון לעלחא וכמרו קודשה אל יקדחה קרמי לא אשיתי עליה
בוקרניו לא אלקיפת עליה בלבונה: אגנא ונאמר קרמי כפיקני בם ויתב נכרו
קודשו לא דהיתתא על מדבתי בד מסתעינה פוזב אקמפתי קרמי בעיותה
אנא אנא הוא שיק לתובך בריל שמי וחסא לא יכדון: אמר קען קדו פחדא אשתי
את בריל את חכול ותוכי: אבוד קרמאה חטא ומלמד מרדו בממרי: ואפס דברבי
קודשא ומסר לקטלא יעקב ושראל לחסרין:

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Ego ego Dominus, & noo est absque me salvator. Ego annuntiavi Abrahæ
1 patri vestro qui ventura erant: ego redemi vos ex Ægypto, sicut juravi
2 et inter divites. Et ego audire vos feci doctrinam legis meæ de Synai;
3 adhuc permanetis, & non est in vobis extraneus: & vos testes coram me,
4 dicit Dñs: & ego Deus. A feculo etiam ego sum, & non est qui eruat de
5 manu mea: faciam illud, & non avertam illud. Sic dicit Dominus redemptor
6 vester sanctus Israel: Propter peccata vestra transferri vos in Babylonem,
7 & descendere feci in remis univerfos; & Chaldeos in navibus laudis fu-
8 rit. Ego Dominus sanctus vester, qui creavi Israël, rex vester. Sic dicit Do-
9 minus qui direxit in mari viam, & in aquis vehementibus semitam. Qui
10 eduxit quadragis & equos, & exercitũ, & populum multum: simul ablorpi-
11 ti sunt, & non surrexerunt; extincti sunt, & sicut linum extinguitur
12 extincti sunt. Ne memineritis priorem, et que sunt ab antiquo, ego intueamini.
13 Ecce ego facio nova, et nunc revelabur: utique scietis illud: postea etiam
14 in solitudine viam, in deserto flumina. Glorificabit coram me, quan-
15 do convertero provincias desertas, et locum ubi manebant dracones et
16 filie fructuum; quia dedi in solitudine aquas, et flumina in deserto, ut
17 darem potum transfugientibus populi mei quem elegi. Populum hunc præ-
18 variavi cultu meo: laudem meam narrabant. Dicitum est per manum pro-
19 phetae, quod non acceditis ad cultum meum viri domus Jacob: quia
20 laborasti Israel in doctrina legis meæ. Non obtulisti coram me arietes in hol-
21ocaustum, neque victimis sanctis tuis honorasti coram me: oon multipli-
22 cavi super te oblationes, neque gravavi te thure. Non emisti coram me ar-
23 gento calamum aromatiatum, neque adipe victimarum tuarum impingivisti
24 calare meum. Verum tenentis multiplicasti coram me peccata tua: et gravasti
25 me in iniquitatibus. Ego, ego sum ipse qui dimitto scelera tua propter
26 nomen meum, et peccata tua non erunt in memoria. Dicit enim, iudicem
27 tuum; narra si potes ut iustificeris. Pater tuus primus peccavit; & doctores
28 tui prævaricati sunt in Verbum meum. Et profanavi principes sancti
29 tuos, & tradidi in occisionem Jacob, & Israhel in opprobria.

CAP. XLIV. ET nunc audi Jacob serve me, & Israel quem elegi. Hæc dicit Dominus qui fecit te, et formavit te, ab utero sustentavit te: Ne times serve mi Jacob, et Israel quem elegi.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Quia daturus ſum aquas in loco ſitibundo, & 1
 ſtuenta in arido: effundam ſpiritum meum
 ſuper ſemen ruium, & benedictiones meas ſu- 2
 per filios ruios: Et egerminat ab ea media
 herba ſicut ſalix quaſi fecus rivos aquarum.
 Hic dicit, Domini ſum; alius vocabitur iſta
 men Jacobi, alius proprium chirographum
 Domino ſubſcribet, & Iſraelis nomine ſe 3
 nuncupabit. Sic ait Dominus rex Iſraelis
 & redemptor eius, cuius nomen eſt Dominus
 potens, Ego ſum primus & ego ſum ultimus, &
 nec ullus eſt Deus præter me. Et quiſquis eſt
 mihi ſimilis, clamer, inſtruat ſe & indicet res
 altas ex quo poſui populum in æternum: &
 ſigna ventura indicent. Ne timcatis, neque
 paveatis, nonne jampridem vobis enarra- 4
 vi, & indicavi (vos teltas mei celſi) quod nul-
 lus ſit Deus præter me, nec ullus extat potens
 quem non cognoscam? Vani ſunt omnes ar- 5
 tiſtices qui componunt idola, nec ullum eſt
 emolumentum in officiis que fabricare cu-
 pierunt; iſti enim artiſtices qui fabricant ea,
 ſtantur ea nec videre, nec audire, nec cog- 6
 noſcere. Propterea pudeſtant qui deos fa-
 bricant, & fuſtilia ſculpunt in quibus nullum
 eſt emolumentum. En omnes eorum fabri
 muti: (incauſari) ſunt præ cauſis hominibus,
 congregent ſe omnes, ſtent, erubescant,
 & pudeſtant ſimul. Nam ferrum excauit ſaber
 lignarius, tum dolabrâ complanant illud,
 ſcalpro incidit, & brachii ſui conatu efor- 7
 mat: fami eriam ſicque laborat, aquam
 non bibit, & elanguet. Faber lignarius eligi- 8
 git lignum, ungitque illud, glutine compingit,
 ſculpiti, formatque in effigiem virilem,
 ſpeciem referens humanam: Tum collocat
 in xde lignum et ſylva exciſum, quod pluviam
 nutrimum fuerat, ut homini inſerviret ad 9
 comburendum: Ex hoc inquam ſumentes, partim
 caleſcunt furnum, & panem coquant;
 partim fabricant dcum, & adorant illum for- 10
 mante ſculpente, & adorant illud. Mediam eius
 partem igne comburant, carnem affant ad
 prunas eius, comedunt, ſaturantur, arque
 etiam caleſcunt: tum dicunt, Euge, caleſcoci me,
 & vidi lignem:
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

Equidem aquam in ſitis præbebo vobis & 1
 qui ambulatis in loco aquis carente, &
 ponamque ſpiritum meum ſuper ſemen
 ruium, & benedictiones meas ſuper filios
 ruios: Adeoque exortient: veluti herba 2
 in medijs aquis, ut falices ſecus aquam
 decurrentem. Alia dicit, Dei ſum
 ego: alia dicit, Sub nomine Jacobi:
 alia autem ſcribit, Sic ſum ego, ſub
 nomine Iſraelis. Dicit dicit Dominus
 Deus rex Iſraelis, qui ſalvauit eum,
 Deus exercituum; Ego ſum primus, &
 ego ſis poſterior; Deus vocatur Deus
 propter me. Quis ſimilis eſt mihi, ſtet,
 vocet, annuntiet, & diſponatque mihi ſe, 3
 que quod hominem condidit in certum ante-
 que, indicatque vobis ventura ſequen-
 tes eventum, nec celent ea. Amm au- 4
 diſtu inde a principio, & ego vobis in-
 dicavi volque: me ipſi teſtes eſtis tum re-
 periant: De præter me? an non audiſtis
 tuuc. Formatores & ſculptores omnes 5
 vani ſunt, facientes voluptates ſuas
 que nihil profunt eis. Ergo pudeſtant
 omnes qui deum ſeruant, & qui ſcul-
 ptiſt rem inuilem, et omnes ex quo facti
 ſunt, areſcant, & quidem bruti inter
 homines: congregentur omnes, & ſimul
 conſiſtant, ut pudeſtant & erubescant.
 Nam ſaber lignarius acupinnis ferro,
 deum illum ſecuri aperat, tum ſcalpro in- 6
 cidit, & bractio ſui roboris facis (inte-
 rim eſurit, languet, nec bibit aquam) Li-
 gum videlicet quod eligit ſaber ligna-
 rius, cum proportione componit, & glu- 7
 tine aptat: tum reddidit illud ſimile ſi-
 guæ viti, ut ſtatim illud iuxta pul-
 chritudinem hominis in ade. Ejus vi-
 qui quod amputavit de ſylva: illius
 lingua quod Dominus placuerat: quod
 pluviam longum reddiderat, quatenus
 uſus eſſet hominibus ad comburendum,
 Partem accipiens caleſcit ſe, & com- 8
 burnens eam, panem coquant ſuper eaſ:
 reliquam verd partem ipſius componunt
 in dcos, & adorant illos. Cujus ſim-
 iliam partem igne comburant; con- 9
 burnentes, panem coquant ad prunas
 ejus, carnem affant, comeduntque. Poſt-
 quam ſalvatus eſt, & caleſciti ſe,
 aut, ſervandum mihi eſt caleſcitiſe me &
 lignem vidiſſe:
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

ישעיהו : מו

Verfio VULG.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

LAT.

non : feculorum salute DOMINO in est falvatus Ifrael
 17 ישראל נשבע ביהוה השתעבדים לא
 Quia per seculum secula in usque erubescitis neque efficiemini pudore
 18 הבשול והתקלמו ערעולמי ער : ער
 Formans Deus ipse caelos creans DOMINUS dixit sic
 כה אמר יהוה בורא השמים הוא האלהים יצר
 eam creavit immensum non : eam formans ipse , eam faciens & , terram
 הארץ ועושה הוא כוננה לא יתרו בראה
 capillus non & , DOMINUS Ego . eam formavit habitandum ad
 לשבת יצרה אני יהוה ואני עיר :
 Non habitabitum terræ loco in , sum locutus abscondito in Non
 19 לא בסתר דברתי במקומות חשד לא
 DOMINUS Ego : ne querite Deus , Iacob dixi
 אמרתי לרוע תהיו בקשתי אני יהוה
 venite & , vos Congregate : recta annuncians , iustitiam loquens
 20 דבר צדק מניר משירים : והתקבצו
 Accedite exponerunt Non : gentium Ibraim simul : accedite
 התקבצו יהודי פליש העמים לא ידעו הנשאים
 scilicet non Deum ad : et : sui scilicet lignum
 את ער פסלם ומתפללים אל אלה לא ישוע :
 fecit audire Quis simul : absona scilicet insulper , facite accedite & , Annuntiate
 21 והגידו והגישו אף ויעשו יהודי מן השמע
 DOMINUS ego : Nōne illud annuciavit non ex : quoniam à hoc
 ואחמקדם מאו הניהו הלא אני יהוה
 me prius non falvans & , iustus Deus : me prater : Deus ultra non &
 : ואני עוד אלהים ממלעדי אל צדק ומשוערין וולתי :
 non & , Deus ego : quia : terræ fines omnes falvamus & , me ad Responde
 22 פנו אל יהושעו כל אפס ארץ : לא יאמר יהוה
 non & , Deus ego : quia : non & , verbum iustitia meo ore de : exit : iuravi : me Per : amplius
 ער : ונשבעתי יצא מפי צדקה דבר ולא
 quoniam iuravit : genu omne curvabitur mihi quod : revertetur
 ושוב יתרו הכרע כל פד השבע כל
 factitudo & , iustitia , dixi , mihi DOMINO in Utiqne : lingua
 23 לשון : הנה ביהוה לא אמר צדקות ועו
 eam infors : omnes afficiuntur pudore at , pervenit eum ad usque
 ערו יבוא ויבשו כל התיסר בו :
 simul : fecerit : omne falvabitur & , iustitia DOMINO In
 24 ביהוה יצדקו ויתקללו כל רוע ישראל :

17 Ifrael falvatus est in Domino
 falvate æternâ : non confundemini , et non erubescitis ulq; in
 18 Quia hæc dicit Dominus creans caelos , ipse Deus formans terrâ , & faciens eâ , ipse plastes eius : non in vanû creavit eâ : ut habitaretur . Formavit eâ , Ego Dñs , & non est ali' . Non in abscondito locutus sum in loco terræ tenebroso : non dixi femini Jacob : Frustra querite me : Ego Dñs loquens iustitiâ , annuntians recta . Congregamini , & venite , et accedite simul qui falvati estis ex gentib' : nescierunt qui levant lignû sculpravæ suæ , & rogant deû non falvantem . Annuntiate , & venite , & conflamini simul : quis aut dicitur fecit hoc ab initio , ex tunc prædixit illud ? numquid non ego Dñs , & non est ultra Deus absq; me ? Deus iustus , & falvans non est præter me . 22 Convertimini ad me , & falvi eritis omnes fines terræ : quia ego Deus , & non est ali' . In memetipso iuravi , egredietur de ore meo iustitia verbum , & non revertetur ; Quia mihi curvabitur omne genu , & iurabit omnis lingua . Ergo in Dño , dicer , mec sunt iustitia & imperiû : ad eum venient , & confundentur omnes qui repugnant ei . In Dño iustificabitur , & laudabitur omne semen Ifrael .

17 Ifrael falvatur à Domino falvate æternâ : non confundentur , neque erubescunt ulq; in seculum . Quia hæc dicit Dominus : Scilicet dicitur , qui 18 fecit caelum : ipse Deus , qui ostendit terram , & fecit eam , ipse diflinxit eam : non in vanum dicitur eam , sed ut habitaretur , plastes eam , sed ut habitaretur , plastes eam . Non est ali' . Non in abscondito locutus sum , neque in locoterræ tenebroso . Non dixi femini Jacob , Frustra querite , Ego sum , ego sum Dominus , qui loquor iustitiâ ; & annuntio veritatem . Congregamini , & venite : confilvati simul , qui falvati sunt de gentibus . Non cogitavim , qui portant ligna sculpravam suam , & orant deos non falvantes . Si 21 annuntiant , appropinquent , ut sciam simul , quis audiat fecit hoc ab initio : quis annuntiatum est verbis . Ego Deus , & non est alius abique me : iustus , & falvans non est præter me . Convertimini ad me , & falvi eritis , qui ab æternis terris . Ego sum Deus , & non est ali' . 22 Memetipso iuravi , ius egredietur de ore meo : iustitia , sermone meo non recedentur ; Quia mihi incurvabit omne genu , & iurabit omnia lingua Deum : Venite , iustitia , & gloria ad eum venient , & confundentur omnes qui repugnant ei : In Dño iustificabitur : In Dño iustificabitur omne semen filiorum Ifrael . MS. A. (a) აღმართ . (b) უფროსად , (c) იმე მათს . (d) იმე მათს . (e) იმე მათს . (f) იმე მათს . (g) იმე მათს . (h) იმე მათს . (i) იმე მათს . (j) იმე მათს . (k) იმე მათს . (l) იმე მათს . (m) იმე მათს . (n) იმე მათს . (o) იმე მათს . (p) იმე მათს . (q) იმე მათს . (r) იმე მათს . (s) იმე მათს . (t) იმე მათს . (u) იმე მათს . (v) იმე მათს . (w) იმე მათს . (x) იმე მათს . (y) იმე მათს . (z) იმე მათს .

CAP. XLVI. מו

CAP. XLVI.

CAP. XLVI.

1 Confractus est Bel , contritus est Nabo : facta sunt simulacra eorum : bella sunt iumentis , onera vestra gravi pondere ulque ad lassitudinem . Contabuerunt , & contrita sunt simul : non poterunt falvare portantem , & ani. ma eorum in captivitate ibit . 2 Audite me , domus Jacob , & omne residuum domûs Ifrael , qui portamini à meo utero , qui gettamini à mea vulva . Usque ad senectam ego ipse , & usque ad causos ego portabo : ego feci , et ego feram : ego portabo , et falvabo . Cui assimilâbitis me , et adæquâbitis , et comparâbitis me , et fecistis similem ?

1 Confractus est Bel , contritus est Nabo : facta sunt simulacra eorum : bella sunt iumentis , onera vestra gravi pondere ulque ad lassitudinem . Contabuerunt , & contrita sunt simul : non poterunt falvare portantem , & ani. ma eorum in captivitate ibit . 2 Audite me , domus Jacob , & omne residuum domûs Ifrael , qui portamini à meo utero , qui gettamini à mea vulva . Usque ad senectam ego ipse , & usque ad causos ego portabo : ego feci , et ego feram : ego portabo , et falvabo . Cui assimilâbitis me , et adæquâbitis , et comparâbitis me , et fecistis similem ?

1 Confractus est Bel , contritus est Nabo : facta sunt simulacra eorum : bella sunt iumentis , onera vestra gravi pondere ulque ad lassitudinem . Contabuerunt , & contrita sunt simul : non poterunt falvare portantem , & ani. ma eorum in captivitate ibit . 2 Audite me , domus Jacob , & omne residuum domûs Ifrael , qui portamini à meo utero , qui gettamini à mea vulva . Usque ad senectam ego ipse , & usque ad causos ego portabo : ego feci , et ego feram : ego portabo , et falvabo . Cui assimilâbitis me , et adæquâbitis , et comparâbitis me , et fecistis similem ? MS. A. (a) დაგარა . (b) კტინი . (c) ღმერთი . (d) ანბანის . (e) ანბანის . (f) ანბანის . (g) ანბანის . (h) ანბანის . (i) ანბანის . (j) ანბანის . (k) ანბანის . (l) ანბანის . (m) ანბანის . (n) ანბანის . (o) ანბანის . (p) ანბანის . (q) ანბანის . (r) ანბანის . (s) ანბანის . (t) ანბანის . (u) ანბანის . (v) ანბანის . (w) ანბანის . (x) ანბანის . (y) ანბანის . (z) ანბანის .

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

17 ישראל יתפייק במישרא דני פרקו עלימא לא תבהתו ולא תתפנעו לעלם ולעלמי
 18 עלמא : ארי כדון אמר יידי ברא שמיא הוא אלהים דשכלל ארעא ועברה הוא אתקנה
 לא לדיקנו ברה אלהו לא סגנאה עליה בני אנשא אתקנה אנא יולת עור : לא בסתרא
 מלירח פאתר ארעא קבל ולא אמרתי לרעא רבית : עקב לדיקנו תבעו תחלו אנא
 19 ממלל קשוט מחי ביון : אתקנישו ואחו אתקרו כתרא משוי עממא לא ידעין
 20 דמלך דא מלך דא : אהפנו למימרי ואתפרקו כל דמפי ארעא ארי אנא אלהא דופי ופרק
 לית אלא אנא : אהפנו למימרי ואתפרקו כל דמפי ארעא ארי אנא אלהא דופי ופרק
 21 במימרי קמית נפק מן קרמי בוכו פתגם ולא יבטל ארי קרמי תכרע כל ברה תקום כל
 22 יושן : גרב במימרי דני עלי אמר לא תארי וכן ותקוף במימריה וירון ויבדתון
 23 בטעותיהו כל עממא דהו מתרון עממיה : במימרי דני יוכון וישתבחון כל רעא
 וישאל :

17 Ifrael falvatus est in verbo Domini falvate æternâ , non confundemini ne-
 18 Quia hæc dicit Dominus : Quoniam hæc dicit Do-
 ipse præparavit eam , non in vanum creavit eam ; sed ut multiplicentur in
 ea filii hominis , præparavit eam . Ego Dñs nec est alius . Non in occulto
 locutus sum , in loco terræ tenebroso : neque dixi femini domus Jacob in
 vanum , Querite timorem meo . Ego Dñs loquens veritatem , annuntians
 recta . Congregamini & venite , accedite simul qui falvati estis ex populis :
 nesciunt enim qui tollunt ligna simulacri sui , & rogant deum qui non fal-
 vat . Annuntiate , accedite , & inite consilium simul ; quis annuntiat hoc
 ab initio ; jam antè narravi illud ? Nōne ego Dñs , & non est amplius
 Deus abique meo ? Deus iustus & Salvator , non est alius à me . Aspiciat 22
 verbum meum , & falvami omnes qui in finibus terræ estis : quoniam ego
 sum Deus , & non est alius . Per verbum meum iuravi , exiit à facie mea 23
 sermo in iustitia , & non erit irritus : quoniam ante me curvabit omne ge-
 nus , iurabit omnis lingua . Veruntamen in Verbo Domini dixit ad me , ut 24
 duceret iustitiam & fortitudinem . In verbo eius confitebatur , & confun-
 dentur in idolis suis omnes populi qui irruerant in populum eius . In ver-
 25 bo Domini iustificabitur & glorificabitur omne semen Ifrael .

10

CAP. XLVI

1 Ncurvus est Bel , fuccis est Nabo , fuerunt simulacra eorum in simili-
 tudinem serpentum , & iumentorum . Onera idolorum sunt gravia
 sunt portantibus ea , & ipsi sunt lassii . Præcisa sunt , & resecta sunt pariter ,
 & non poterunt liberare portantem ea , & cultores eorum in captivitatem
 abierunt . Acquisceit verbo meo domus Jacob , & omne residuum domus
 Ifrael , qui dilecti estis præ omnibus populis , & chari præ omnibus regibus .
 Et usque in seculum ego sum ; & usque in seculâ feculorum verbum me-
 um permanet . Ego creavi omnes homines , & ego disperfi eos inter popu-
 los : ego quoque dimittam peccata eorum , & propitius ero . Quam assimi-
 lâbitis coram me , & adæquâbitis , & compari âtis coram me in veritate ?

1 Ncurvus est Bel , fuccis est Nabo , fuerunt simulacra eorum in simili-
 tudinem serpentum , & iumentorum . Onera idolorum sunt gravia
 sunt portantibus ea , & ipsi sunt lassii . Præcisa sunt , & resecta sunt pariter ,
 & non poterunt liberare portantem ea , & cultores eorum in captivitatem
 abierunt . Acquisceit verbo meo domus Jacob , & omne residuum domus
 Ifrael , qui dilecti estis præ omnibus populis , & chari præ omnibus regibus .
 Et usque in seculum ego sum ; & usque in seculâ feculorum verbum me-
 um permanet . Ego creavi omnes homines , & ego disperfi eos inter popu-
 los : ego quoque dimittam peccata eorum , & propitius ero . Quam assimi-
 lâbitis coram me , & adæquâbitis , & compari âtis coram me in veritate ?

1 Ncurvus est Bel , fuccis est Nabo , fuerunt simulacra eorum in simili-
 tudinem serpentum , & iumentorum . Onera idolorum sunt gravia
 sunt portantibus ea , & ipsi sunt lassii . Præcisa sunt , & resecta sunt pariter ,
 & non poterunt liberare portantem ea , & cultores eorum in captivitatem
 abierunt . Acquisceit verbo meo domus Jacob , & omne residuum domus
 Ifrael , qui dilecti estis præ omnibus populis , & chari præ omnibus regibus .
 Et usque in seculum ego sum ; & usque in seculâ feculorum verbum me-
 um permanet . Ego creavi omnes homines , & ego disperfi eos inter popu-
 los : ego quoque dimittam peccata eorum , & propitius ero . Quam assimi-
 lâbitis coram me , & adæquâbitis , & compari âtis coram me in veritate ?

ישעיה : מו

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translacione LATINA.

offendit calamo in argenteo, & loculo de aurum descendet...
הולוב וזה כמים וכסף וכלבית מצדדע מעדע...
ישקר וישקר וישקרו וישקרו וישקרו וישקרו וישקרו וישקרו...

Qui confertis aurum de faculo, & argentum staterâ ponderatis : conducetes aurificos, ut faciat deum : & prociadunt, & adorant. Portant illum in humeris gestantes, & ponentes in loco suo : & stabit, ac de loco suo non movebitur; sed & cum clamaverint ad eum, non audiet : de tribulatione non salvabit eos.
Mementote istud, & confundamini : redite pravaricatorum res ad eum. Recordamini prioris seculi, quoniam ego sum Deus, & non est ultra Deus, nec est similis mei : Annuntians ab exordio novissimum, & ab initio quæ necdum facta sunt, dicens, Confilium meum stabit, & omnis voluntas mea fiet : Vocans ab Oriente avem, & de terra longinqua virum voluntarius meus, & locutus sum, & adducam illum : Creavi, & faciam illud. Audite me duro corde, qui longe estis à justitia. Propè feci justitiam meam, non elongabitur, & salus mea non morabitur. Dabo in Sion salutem, & in Israel gloriam meam.

Οἱ συμβαλλόμενοι χρυσὸν ἐκ (α) ὑψηλοῦ...
Q̄i confertis aurum de faculo, & argenteum in statera : faciunt in ponderis, & conducetes aurificos fecerunt operam manuum, & incurvant adoratam : Portant illud super humerum, & vadant : sed eum post se non moventur; sed quisquis clamaverit ad ipsum, non exaudiet; & de malis non salvabit eum. Mementote verum, & ingemiscite : agite penitentiam, qui errastis : recertimini corde. Et mementote priorum : a seculo : quoniam ego sum Deus; & non est ultra preter me : Quia annuntio prius novissima, antequam fiat : & omni completa sunt. Et dixi : Faciam verbum meum; & converte, qui delibetisti, faciam; & qui voca ab Oriente avem, & de terra longinqua sum de quibus cogitasti : loquutus tu es, & adduxi : creavi, & feci : adducam illum, & prosperaverit viam ejus. Audite me, qui erudistis eos, qui longe estis à justitia. Propè feci justitiam (d) meam : & salutem, quæ à me est, tardare non faciam. Dedi in Sion salutem Israeli in gloriam.

Q̄i confertis aurum de faculo, & argenteum in statera : faciunt in ponderis, & conducetes aurificos fecerunt operam manuum, & incurvant adoratam : Portant illud super humerum, & vadant : sed eum post se non moventur; sed quisquis clamaverit ad ipsum, non exaudiet; & de malis non salvabit eum. Mementote verum, & ingemiscite : agite penitentiam, qui errastis : recertimini corde. Et mementote priorum : a seculo : quoniam ego sum Deus; & non est ultra preter me : Quia annuntio prius novissima, antequam fiat : & omni completa sunt. Et dixi : Faciam verbum meum; & converte, qui delibetisti, faciam; & qui voca ab Oriente avem, & de terra longinqua sum de quibus cogitasti : loquutus tu es, & adduxi : creavi, & feci : adducam illum, & prosperaverit viam ejus. Audite me, qui erudistis eos, qui longe estis à justitia. Propè feci justitiam (d) meam : & salutem, quæ à me est, tardare non faciam. Dedi in Sion salutem Israeli in gloriam.

C A P. XLVII. מו

C A P. XLVII.

terra in sede, Babel filia virgo pulverem super fede & Descende...
רבי וישיב על עפר כחולת פת כבל שביל יארץ...
ישקרו וישקרו וישקרו וישקרו וישקרו וישקרו וישקרו וישקרו...

Descende, sede in pulvere, virgo filia Babylon, sede in terra : non est folium filiz Chaldorum, quia ultra non vocaberis molli, & tenera. Tolle molam, & mole farinam : denuda turpitudinem tuam, discoperi humerum, revela crura, tranguis flumina. Revelabitur ignominia tua, & videbitur opprobrium tuum : ultionem capiam, & non relinset mihi homo. Redemptor noster, Dominus exercituum noster, Sanctus Israel. Sede rateras, & intra in tenebras, filia Chaldorum : quia non vocaberis ultra Domina regnorum. Iratus sum super populum meum, contaminavi hereditatem meam, & dedi eos in manu tua : non possuisti eis misericordias : super senem aggravasti fuper tuum valde. Et dixisti : In sempiternum ero domina : non possuisti hæc fuper cor tuum, neque recordata es novissimi tui.

Κατέβητι, κάθισον ἐπὶ τῆν γλῶσσαν...
Descende, sede super terram, virgo filia Babylonis : sede in terra, filia Chaldeorum : quoniam iniquitatem ultra aprouit : vocari molli, & tenera. Tolle molam : mole farinam : denuda corpus : discoperi ribas : transflumina : & revelabitur ignominia tua : apparatus opprobrii : venia tua : quæd justum est, de te aversam : nequamum ultra vocem hominum. (c) Tu erit te, Dominus Sabaoth : nomen eius, Sanctus Israel. Sede completa, & ingredere in tenebras, filia Chaldeorum : nequamum ultra vocem Fortitudo regni. Ita me fuper contra populum meum : (d) contumacia fuerit hereditatem meam. Ego dedi eos in manum tuam : tu videri non dedisti eis misericordias : seni aggravasti jugum valde. Et dixisti : In eternum ero domina. Non intellexisti hæc in corde tuo, neque recordata es novissimum.

Descende, sede super terram, virgo filia Babylonis : sede in terra, filia Chaldeorum : quoniam iniquitatem ultra aprouit : vocari molli, & tenera. Tolle molam : mole farinam : denuda corpus : discoperi ribas : transflumina : & revelabitur ignominia tua : apparatus opprobrii : venia tua : quæd justum est, de te aversam : nequamum ultra vocem hominum. (c) Tu erit te, Dominus Sabaoth : nomen eius, Sanctus Israel. Sede completa, & ingredere in tenebras, filia Chaldeorum : nequamum ultra vocem Fortitudo regni. Ita me fuper contra populum meum : (d) contumacia fuerit hereditatem meam. Ego dedi eos in manum tuam : tu videri non dedisti eis misericordias : seni aggravasti jugum valde. Et dixisti : In eternum ero domina. Non intellexisti hæc in corde tuo, neque recordata es novissimum.

Targum JONATHAN. הרבוב ינרה

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

אעקמא נבד דהב מכס וכסף בטאנא חקליו אנרו קנאא ועבד ליה דהא חקליו...
אף משתעברין גטליו ליה על כחיהון סכליו ליה ממתין ליה פאתיה קאמ מאתרה...
לא אפשר ליה דינר אףיבאי מעיה לא יתיבניה מעתה לא יפרקעיה : אפרו אף...
אחקפו אחיבו מרוין על לב : אפרו דקמחא דמן עלמא אראנא אלה לוחית עור...
אלה פר מי : סתי מן אולא לוסא ומלקרמן דלא אתערבי אמר מלכי תקומוכל...
רעיות אעביר : דאמר לכנשא נלוחא מדנטא לאחחאה בניל כעוף קליל מארע רחיקא...
בני אברו ומרחימי אף מללת אף אחתנה ארנקתה אף אעברנה : קבילו לממרי תקיפי...
לפא דרחיקון מכותא : קריבא וקרני לא חתרנק ופוקעי לא יתעקבו ואחון בציון פיקון...
לשארל חושפתתי :

Ecce populi colligunt aurum de marsupio, & argentum in stateris ponderant; conducunt argenterium ut faciat sibi deum; adorant & servant eum. Tollunt illum in humeris suis, & portant illum, & deponunt illum in loco suo, in quo sic stat, ut de loco suo nequeat moveri : etiam interrogant eum, & non respondet eis : de tribulatione sua non salvabit eos. Mementote hujus, & confortamini; & revocate pravaricatorum in animâ Recordamini priorum quæ a seculo sunt, quia ego sum Deus, & non est ultra Deus absque me. Annuntians ab exordio in finem, & ab initio quæ necdum facta sunt : dicens, Confilium meum confirmabitur, & omnem voluntatem meam faciam. Qui dico ut congregarem captivatem ab Oriente, & adducerem publice sicut avem velocissimam de terra longinqua filios Abraham dilecti mei : etiam locutus sum & etiam adducam illum, præparabo illud, faciam quod illud. Obedite verbo meo robusti corde, qui longe estis à justitia. Propè est justitia mea, non elongabitur, & sal me non impiedietur. Dabo enim in Sion salutem, in Israel laudè meâ.

Ecce populi colligunt aurum de marsupio, & argentum in stateris ponderant; conducunt argenterium ut faciat sibi deum; adorant & servant eum. Tollunt illum in humeris suis, & portant illum, & deponunt illum in loco suo, in quo sic stat, ut de loco suo nequeat moveri : etiam interrogant eum, & non respondet eis : de tribulatione sua non salvabit eos. Mementote hujus, & confortamini; & revocate pravaricatorum in animâ Recordamini priorum quæ a seculo sunt, quia ego sum Deus, & non est ultra Deus absque me. Annuntians ab exordio in finem, & ab initio quæ necdum facta sunt : dicens, Confilium meum confirmabitur, & omnem voluntatem meam faciam. Qui dico ut congregarem captivatem ab Oriente, & adducerem publice sicut avem velocissimam de terra longinqua filios Abraham dilecti mei : etiam locutus sum & etiam adducam illum, præparabo illud, faciam quod illud. Obedite verbo meo robusti corde, qui longe estis à justitia. Propè est justitia mea, non elongabitur, & sal me non impiedietur. Dabo enim in Sion salutem, in Israel laudè meâ.

C A P. XLVII. מו

C A P. XLVII.

וחתי ותיבי על עפרא מלכו כנשתא רבילתיבי לארעא לית כודסי קר מלכות כסרא...
ארבי לא אחוספין יקרון לך דרפיא ומפנקא : קבילי מיונא ועלילי כשיעבור וגלא יקר...
מלכותך אחרבו לסטונך אחרברו עם משריחך גלו כמי הדרא : תחלו כהתחור אף...
יתחו קלנד פורענת גמרא אתפרע מעיד ואשגי רינד מפני אנשא : פרקנא יצבאות...
שמה קדשיא ישראל : תבי שחקא ועלילי כקבלא יקר מלכות כסרא אורי לא חוספין...
יקרון לך תקיפת מלכותך : רעיות על עמי אפסת אתחננו ומסתחנו פיריה לא אחמלית...
עציון רחמי על סכא אחרקת מרוין דחרא : יאמרת עלעם אחי תקיפת מלכותך...
לא שיח אילין על לכיד לא אפרת לסופא :

Descende & sede super pulverem regnum congregationis Babylonis : i sede in terra absque folio inclodè regnù Chaldorum; quia non vocabunt te ultra tenerâ & delicatâ. Suffice infirmitatem, & ingredere in servatib, & revela gloriâ regni tui. Contriti sunt priocipes tui, dispersi sunt populi exercitus tui, migraverunt ficut aquæ fluminis. Discoperiatur confusio tua, & videatur quoque ignominia tua. Ultionè perfecta capia exte, te, & mutabo judiciu tuum à filiis hominum. Redemptor noster Deo exercituum, nome ejus, Sanctus Israel. Sede rateras, & ingredere in tenebras, regnum Chaldorum; quia non addent vocare te fortitudinè regnorum. Iratus sum contra populum meum, prophanam hæreditatem meam, & tradidi eos in manu tua : non es impleta misericordionibus sup eos; sup senem aggravasti subiecti onè tuam nimis. Et dixisti : In eternum ero fortitudo regnorum : adhuc non possuisti hæc fuper cor tuum, nec recordata es finis eorum.

Descende & sede super pulverem regnum congregationis Babylonis : i sede in terra absque folio inclodè regnù Chaldorum; quia non vocabunt te ultra tenerâ & delicatâ. Suffice infirmitatem, & ingredere in servatib, & revela gloriâ regni tui. Contriti sunt priocipes tui, dispersi sunt populi exercitus tui, migraverunt ficut aquæ fluminis. Discoperiatur confusio tua, & videatur quoque ignominia tua. Ultionè perfecta capia exte, te, & mutabo judiciu tuum à filiis hominum. Redemptor noster Deo exercituum, nome ejus, Sanctus Israel. Sede rateras, & ingredere in tenebras, regnum Chaldorum; quia non addent vocare te fortitudinè regnorum. Iratus sum contra populum meum, prophanam hæreditatem meam, & tradidi eos in manu tua : non es impleta misericordionibus sup eos; sup senem aggravasti subiecti onè tuam nimis. Et dixisti : In eternum ero fortitudo regnorum : adhuc non possuisti hæc fuper cor tuum, nec recordata es finis eorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 كَرْتِيْمٌ * وَكَلْعَمٌ * وَهَدْرٌ * وَفَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 7 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 8 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 9 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 10 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 11 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 12 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 13 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 1 * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 2 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 3 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 4 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 5 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 6 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *
 7 وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ * وَنَيْسٌ *

His qui decepti prodigunt aurum & martupis
 suis, aut argentum in bilance appendunt, cum
 confitore mercede conducto, deum con-
 ficiunt, adorant eum, & precantur illum?
 Deinde gestantes cum suis humeris, & cir-
 cumagentes cum, demum collocant in loco
 suo, ex quo loco surgere nequit: oravit etiam
 illum, nec exaudit eos, nec eripit illos ex an-
 gustiis eorum. Memineritis horum, & ani-
 madverte, mentrem perpendite O fecele-
 rati. Memineritis priorum quæ à seculo fa-
 ctæ sunt, quod ego sum Deus, & nullus par-
 teretæ sit præter me Deum, nullusque sit mihi par
 Quod à principio indico postrema, & c. quæ
 nondum facta sunt multo ante prædico, consilium
 meum ratum facio, & omnem volunta-
 tem meam perficio: Voco ab Oriente volu-
 crem, & à terra remotissima virum consilii loci:
 ego loquor, & quid adducam, formavi, & qui-
 dem faciâ. Audite me duri corde, remoti à ju-
 stitia: In prociustu est ut veniat justitia mea,
 & sal^{us} mea nequaquam diu morabitur: daboc
 in Sione salutem, & Iherosoli gloriam meam.

CAP. XLVII.

Descende, ac sede super pulverem virgo
 filia Babelis, sede humi filia Chaldaeorum: non
 enim adest solum: quia nequaquam vocabantur
 te deinceps Tenebræ ac delicatam. Accipe mol-
 lam, mole farinam: retere velum tuum, tonde
 canos tuos: Detete cura tua, & appareat i-
 nomia tua: egomer supplicii de te firmam,
 nec sinam quinquam in te irruere. Servatoris
 nostri nomen est Dominus potens, Sanctus
 Israelis. Sede in supore, ingredere in tene-
 bras filia Chaldaeorum: quia nequaquam vo-
 cabant te deinceps Fortissimum regnum,
 Iratus populo meo quod polluissent heredita-
 tatem meam, tradideram eos in manus tuas:
 tu verò nullâ erga eos usa es clementia, quin
 super fenæs aggravasti jugum tuum vehemen-
 ter. Et dixisti, In perpetuum ero potentissi-
 ma: & hac animo oon perpendisti, neque
 recordata es finis.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 اَنْطَرُوا مَا صَدَعْتُمْ يَا صَالُونَ الدِّينِ يَجْرُونَ الدَّهْبَ مِنْ اَعْيُنِهِمْ وَيَعْمُونَ الْقَصَّةَ فِي الْمَدْرَانِ
 7 وَيَسْتَأْجِرُونَ صَانِعًا صَعُولًا صَدَعَهُ الْاَيْدِي وَحِرْزًا لَهُ سَجْدًا * وَيَكْبِدُوْنَهَا يَكُ اَكْفَاهُمْ
 8 وَيَصُونَ * وَاِنْ وَصَعُوْهُ يَبْقَى عَلَى مَكَانِهِ وَلَا يَكْرَهُ * وَالَّذِي يَصْخِرُ اَلَيْمٌ لَا يَسْمَعُ وَلَا يَخْصَهُ
 9 مِنَ الْاَسْوَاءِ * اَدْكُرُوا هَاكَ * وَتَهْتَدُوْا وَتَدْبُوْا يَا صَالُونَ * اَرْجِعُوا بِالْقَلْبِ وَاذْكُرُوا الْاَوَّلِيْنَ مِمَّنْ
 10 اَلدَّهْرُ * لَآيَ اَنَا هُوَ اَللّٰهُ وَلَيْسَ عَيْدِيْ مَوْجُوْدًا اَيْضًا * الْكُفْرُ اَوْلَا بِالْاَوْجِحِ قَبْلَ اَنْ يَكُوْنَ وَتَكْمِلَ
 11 مَعًا * وَفَلْتِ * كُلُّ رَايٍ يَفْرَمُ * وَكَلِمَا رَوَيْتَهُ اَصْدَعًا * اَدْعُوا مِنَ الْاَسْرَافِ طَائِرًا * وَسَنْ اَرْضُ بَعِيْكَ
 12 الدِّينِ مِنَ اَجْلِهِمْ رَوَيْتِ * تَكَلِمَتِ وَجَلْبَتِ * حَلْفَتِهِ وَصَدَعَتِهِ وَجَلْبَتِهِ وَسَهَلَتِ طَرِيْقَهُ *
 13 * الْاَعْرَاجُ الثَّلَاثُ وَالْعِشْرُونَ * * الدَّبُوْدُ فِي رَايِلَ * وَرَايِلَهَا وَمَا يَصْنَعِيْهَا *
 * اَسْمَعُوْنِيْ اِيْمَا الصَّالُوْنَ الْقَلْبِ * اَلَّذِيْنَ هُمْ يَبْعُدُوْنَ مِنَ الْعَدْلِ * قَرِيْبٌ عَدُوِّيْ وَحَقِيْقِي * وَكَاكُلُصْ
 * اَلَّذِيْ مِنْ قِبَلِيْ لَسْتُ اَوْجِحُ * اَعْطَيْتِ فِيْ صِهْبَتِيْنَ حَلَاصًا * لَاسْرَائِيْلَ السَّرَفِ *
 * الْعَصَلُ السَّابِعُ وَالْاَرْبَعُوْنَ *
 * اَسْرِيْ اِحْسِيْ عَلَى الْاَرْضِ اِيْمَا الْعَدُوِّيِّ اِبْنَةَ رَايِلَ * اِحْسِيْ فِي الطَّلَمِ يَا ابْنَةَ الْكَلْدَانِيْنَ *
 2 لَآسَاكَ لَسْتُ مِمَّنْ اَلَاَنْ نَسْتَرِيْدِيْ اَنْ تَدْعِيْ نَاعِيْهِ وَمَدْعَمَهُ * حَلِيْ رَجَا وَاطْمَكِيْ دَمِيْعًا *
 3 اَبْعِيْ نِقَابِيْكَ * وَكَسْفِيْ سَعْرِكَ * وَاَحْلَعِيْ حَقَافِكَ * جَوْرِيْ الْاَهْلًا * سَمَسَاكِيْ وَصِيْكَ *
 4 بَطْهِيْ بَعِيْرَانِيْكَ * اَحَدُ مِيْكَ الْوَاَحِبُ لَسْتُ اَسْمَلِيْكَ بَعْدَ لَلْاَس * قَالِ اِحْسِيْكَ رَبِّ اِحْسِيْ اَسْمَهُ *
 5 وَهَوَسِ اِسْرَائِيْلَ * اِحْسِيْ سَاهِيْهِ * اِدْحَلِيْ فِي الطَّلَمِ يَا ابْنَةَ الْكَلْدَانِيْنَ * لَسْتُ تَدْعِيْنَ *
 6 بَعْدَ وَوَدَّ الْمَلِكُ * اَحْدَتِيْكَ عَلَى سَعْيِيْ * كَسْبَتِ مَدْرِيْ * وَاَنَا دَفَعْتُهُمْ فِيْ يَدِكَ * وَاَبْتِ لَمْ *
 7 نَعْطِيْهُمْ رَحْمَةً * نَعَلْتِ بِمِي السَّيْحِ جَدًا * وَفَلْتِ اَكُوْنَ رِيْسَهُ اِلَى الْاَبَدِ * وَلَمْ تَدْعَلِيْ هَاكَ
 فِي قَلْبِكَ * وَلَا دَكْرَتِ الْاَوْجِحِ *

Videte quid agitis O errantes, qui profici-
 tis aurum & vasis vestra, & argentum
 stativæ & pondere estimatis: iam au-
 tate mercede conducto compositis epistolis
 manuali, et præcumbitis ad vocantes:
 cum humeris subdito abitis, & secubi
 collocetis illud, manet in loco suo, nec mo-
 vetur: & si quis clamet ad illud, nec au-
 dit, nec liberat eum ab adversariis suis.
 Reco dmini hujus, sustinet, & pœni-
 tentiam agite O errantes: Et animo re-
 verimini, & vram vote orarum qua in-
 de ab æterno facta sunt. Nam ego sum
 Deus, & nullus, nec me reperitur ul-
 tra: Quæ novissima pronuntio antequam
 fiat, & implentur: pariter, & dixi:
 Omne consilium meum habet, & quicquid
 libet, ego: Voco ab O oriente volucrum, &
 à regione longinqua eos de quibus cogita-
 vis: locutus sum, & adduxi: ipsam
 creavi, feci & adduxi, & viam ejus
 complausi.

Textus vigesimus tertius.

Propheta de Babel, ipfius de-
 structione, & his quæ eventura
 sunt ei.
 Audite me O errantes corde, qui procul
 abestis à justitia: Admota sustinam me-
 am & veritatem meam: & saltem à
 me futuram non recardabo: dedit in Sione
 salutem, Iherosoli magnificetiam.

CAP. XLVIII.

Descende, & sede humi O virgo filia
 Babelis, sede in tenebris O filia Chalde-
 eorum: quia nequaquam perges imposse-
 vim vocari Stella ac delicata. Accipe mol-
 lam, & mole farinam: depone velum
 tuum, detete crines tuos, erue ocreas
 tuas, transi flumina. Detegatur super-
 do tua, apparebunt opprobria tua: tegi-
 gam à te ponam dectiam, non tradam te
 amplius hominibus, Inquit Servator tu-
 us, Dominus exercituum, cuius nomen
 est Sanctus Israelis. Sede à fenestra ali-
 cius, ingredere in tenebras O filia
 Chaldaeorum: nequaquam vocaberis im-
 postervim Tobur regni. Exaudieram con-
 tra populum meum, prophetauram be-
 nedictam meam, & ego tradideram eos
 in manum tuam: tu verò non exhibuisti
 eis misericordiam, imd jugum senis præ-
 ter modum aggravasti. Et dixisti, Ero
 domina in perpetuum: & non confide-
 rasti hæc animo tuo, neque meministi
 postrema.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 * **تَعْلَمُ عَصَاكَ اَنْ كُنَّ مَخْطُوبَةً** . . **وَمَنْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** . **اَنْ يَكُونَ مَخْطُوبَةً** .
 9 **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 10 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 11 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 12 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 13 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 14 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 15 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .

Nunc audi hæc O voluptaria, quæ tranquille sedes, & in corde tuo dicis, Ego sum, & nulla præter me, non sedulo vidua, neque experiar orbitatem: Evenient tibi ambo hæc flagella, eodem die: orbitas & viduitas ex improviso evenient tibi, mi prohibente multitudine veneficorum tuorum, neque multitudinis magorum tuorum. Quia confilia est malitiae tuae, & dixisti; Non est qui me videat, sapientia & scientia tua ipsa te decipit, & dixisti in corde tuo; Ego sum, & nulla præter me: Superveniet tibi malum in matutino, te ignorante; occupabit te terror quem non poteris amovere, & veniet super te repente perturbatio, te non præsentiente. Sra jam cum magis tuis, & veneficis tuis multis in quibus defudisti à pueritia tua; forte proficere posses, forte vires acquireret. Defatigata es multitudine cogitationum tuarum: sicut, falvénque te Chalizi contemplantiores cœli & siderum, & nota faciunt tibi intra mensem quæ eventura sunt tibi. Ecce facti sunt tanquam stipule quæ combustis ignis, nec eripient te ipsos à manu flammæ: nullos habebit carbones ignis eorum, neque fulgorem cujus ex adverso ledere quis possit. Tales facti sunt tibi mercatores qui quibusdam laborasti à pueritia tua: iniquisque suam partem versus aberravit, nec adfuit qui te liberaret.

CAP. XLVIII.

* **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 1 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 2 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 3 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .
 4 **مَخْطُوبَةً** . **اَمْ لَمْ يَكُنْ مَخْطُوبَةً** .

Audite hæc filii familiæ Jacobi, qui vident se de nomine Israelis, & ex aqua Juda prodierunt; qui jurant per nomen Domini, & Dei Israelis mentionem faciunt mendaciter & injurè. Nam à civitate sancta te decant, & Deo Israelis ininiciuntur, cujus nomen est Dominus potens. Priori quæ inde à initio facta fuerant, indicavi, prodierunt ex ore meo, eaque narravi vobis, quæ repente sum effecturus, & eventura sunt. Noveram te durum esse, cervicem tuam nervum ferreum, & frontem tuam anciam:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * **وَالآنَ اَسْمَعِي هَاكَ اَيْهَا الْمَدِينَةُ الْكَاثِبَةُ الْعَالِيَةُ** . **الْقَائِلَةُ فِي قَلْبِهَا اَنَا اَنَا وَلَيْسَتْ اُخْرَى** .
 9 **مَوْجُودَةٌ** . **لَيْسَتْ اَحْسَبُ اَوْلَادَهُ** . **وَلَا اَعْرِفُ يَمَانًا** . **وَالآنَ يَايَ عَلِيكَ هَا اَنَانُ الْاِنْسَانِ بَعْدَ فِي يَوْمٍ** .
 10 **وَالْحَيْلُ وَالسَّرِيحُ وَالسَّرِيحُ وَالسَّرِيحُ** . **بَعْدَ بَعْدَ فِي سَكْرٍ مَكْتُمِكَ حِدَا فِي رَجَاءِ سِرِّكَ** .
 11 **لَا تَدْرِيكَ اَنْتَ قَالَتْ اَنَا اَنَا وَلَيْسَتْ اُخْرَى** . **مَوْجُودَةٌ اَعْلَمِي اَنْ فِهْمُ هَاوَلَا وَرِيَايِكَ يَكُونُ لَكَ حَرْبًا** .
 12 **وَقَالَتْ فِي قَلْبِهَا اَنَا اَنَا وَلَيْسَتْ اُخْرَى** . **مَوْجُودَةٌ اَعْلَمِي اَنْ فِهْمُ هَاوَلَا وَرِيَايِكَ يَكُونُ لَكَ حَرْبًا** .
 13 **وَسِعْطَمِينَ فِيهَا** . **وَيَايَ عَلِيكَ السَّعَاءُ** . **وَلَا تَسْتَطِيعِينَ اَنْ تَكُونِي طَاهِرَةً** . **وَيَايَ عَلِيكَ الْهَلَاكُ** .
 14 **بَعْدَ وَلَا تَعْلَمِينَ** . **فَمَتَى الْآنَ فِي رَوَاكُ وَفِي سَكْرِكَ الْكَيْسُ الَّذِي تَعْمَلِيهِ مِنْ صَبَابِكَ اَنْفَكِرِينَ** .
 15 **اَنْ تَسْمَعِي** . **تَعْبِتُ بَأَفْكَارِكَ** . **لَتَقُومُوا وَيَكْلَسُوكُ الْقَائِلُونَ بِكُتُوبِ السَّمَاءِ** . **الَّذِينَ يَنْظُرُونَ** .
 16 **الذُّوَاكِبُ لِكَيْبُرُوكُ مَا هُوَ مَوْجِعُ اَنْ يَايَ عَلِيكَ** . **هَا جَمِيعُهُمْ مِمَّنْ الْهَسِيمُ يَكْرُدُونَ اَلنَّارَ** . **وَلَا يَكْرُدُونَ بَعْدَهُمْ مِنَ الْاَلْهَيْبِ** . **اَمْ هُمْ لَكَ سِرَارَاتُ بَارِ الْكَاثِبِي عَلِيهَا** . **هَوْلَا يَكُونُونَ لَكَ مَعُوبَةً** .
 17 **تَعْبِتُ بِنَجَارِكَ مِنْ صَبَابِكَ** . **وَالاِنْسَانُ صُلِّ فِي دَائِمِهِ** . **وَلَمْ يَكُنْ لَكَ خَلَاصٌ** .
 * **الْفِعْضُ النَّمْسِيُّ وَالْاَرِيْعُونَ** .

Nunc itaque audi hæc O desolata, quæ sedes tua, & dicis in corde tuo, Ego, ego sum, & nulla alia reperitur, non sedulo vidua, neque orbita em experiar. A jam evenient tibi duo ista: repetè à in uno die; viduitas & deficiet filium eventus tibi repente cum fortitudine tua, cum magna altitudo tuorum pluvium, cum fiducia quam habes in malitia tua. Quia tu dixisti, Ego, ego sum, nec alia reperitur, nec invenitur quod istorum p. adveniat & scortatio tua erunt tibi pudori. Dixisti in corde tuo, Ego, ego sum, & alia non reperitur; ita superveniet tibi exitium cuius presentiam ignorasti, & incidet in illud: venietque super te calamitas, & non poteris effundere; & denique veniet super te exitium repentium te insensit. Sra jam cum instantionibus & magis tuis multis, quæ exeres inde à pueritia tua, si forte proficere possis. Laborasti in cogitationibus tuis, jurasti & libentis te qui futura proficiant ex astra celestibus: qui cellas contemplantur, prædicant tibi quæ tibi sunt eventura. Ecce omnes tanquam stipula igne comburentur, & non exarabunt scissos à flamma: hi erunt tibi scissilla ignis in quibus sedes: hi essent tibi auxilium? Laborasti in negotiis orbis tuis à pueritia tua: at quis, scilicet, qui avertit, nec facit tibi salutem.

CAP. XLVIII.

* **الْبُدُوهُ فِي بَيْتِ اِسْرَائِيلَ** . **زَوْجُ سَيِّمِهِمْ** . **وَقَوْلُ بَعْدِهِمْ عِلَّةٌ مَا كَانَ مِنْهُمْ مِنْ سِوَةِ الْاَعْمَالِ** .
 1 **اَسْمَعُولُ هَاكَ يَا بَيْتَ يَعْقُوبَ الْمَدْعُورُونَ** . **بِاسْمِ اِسْرَائِيلَ** . **وَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ يَهُودَا** . **الَّذِينَ يَكْلَعُوا** .
 2 **بِاسْمِ الرَّبِّ اِلَهِ اِسْرَائِيلَ** . **وَيَنْدَكُرُونَ** . **لَا يَكْفِي وَلَا بِالْعَدْلِ** . **وَيَتَعَدَّرُونَ** . **بِاسْمِ الْمَدِينَةِ** .
 3 **الْمَدِينَةِ** . **وَيَا اِلَهَ اِسْرَائِيلَ يَنْسَدَدُونَ** . **اَسْمَةُ رَبِّ الْكَيْسِيِّ** . **الْاَوْلَادِيَايَ اَحْبَرْتُ لَهَا** . **اَيْضًا** . **وَمِنْ فَمِي** .
 4 **حَرْبٌ** . **وَصَارَتْ مَسْوُوعَةً** . **صَلَحْتُهَا بَعْدَهُ وَجَاتُ** . **اَنَا اَعْرِفُ اَنْتَ اَنْتَ فَايَسُ** . **وَرُفِيدُكَ عَصَا** .
 * **حَدِيدٌ** . **وَجِهْمُكَ نَجَاسٌ** .

Propheta de filiis Israel, & reductione captivitatis eorum. Item sermo objurgatorius propter perpetratas ab eis actiones iniquas.

Audite hoc O domus Jacobi, qui non sumitis ab Israele, & qui originem ducitis à Juda, qui juratis per nomen Domini Dei Israele, memora tamē neque veritatem neque justitiam recitatis: Quavis mente egredia & tenetis nomen in vobis sanctum, & in Deo Israele vires collocatis, cujus nomen est Dominus exercituum. Priora quoque indicavi, ex ore meo prodierunt, & facta sunt publica: ita feci repetitum, & evenient. Equivocum est deo dicere, cervicem tuam nervum ferreum, & frontem tuam anciam.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Attamen indicavi tibi multo ante, & ante-
quam eveniret, prznuntiavi: ne ergo dicas,
Idola mea fecerunt, & sculpilia aera fuffia
mea me fervirunt. Audisti et vidisti omnia,
& vos annon annuntiabitis? natio tibi nova
quæ ex hoc tempore sunt recitata, & tu
ignoras. Quz nunc creantur, non autem
jamdudum, quæ ante diem hunc non audive-
ras: ut ne diceret, Noveram illa. Non au-
diveras, nec noveras ea, neque antehac aper-
tæ fuerant aures tuæ: novi te esse omnino
mendacem, & sceleratum ab utero vocatum
esse. Propter nomen meum prorogabo iram
meam, & gloriam meam servabo tibi, nec
perdam te. Ecce purgavi te, sed non inter
argentum, probavi te in fornace paupertatis.
Propter me faciam, ne prophana, & in
honorem meum alteri ne tribuam. Audi me
Jacob, & Israel quem vocavi: ego sum fir-
mavit fundamenta terra, & dextera mea celo-
rum aptavit: voco eos, & simul adfunt. Con-
gregamini omnes, & audite: Quis est inter
vos qui hæc indicet? Dominus vult perficere
voluntatem suam in Babelæm & in terram
Chaldezorum. Ego locutus sum, atque etiam
vocavi, adducam rem istam, & iter ipsius
faustum reddam. Accedite ad me, & audite
hoc, quod ab initio non sum clam locutus, et
ex eo tempore quo id fuit, ibi aderat: & nunc
Dominus Deus misit me, & Spiritus ejus.
Sic dicit Dominus redemptor tuus, Sanctus Israe-
lis; Ego Dominus Deus tuus deoco te ne te
iniquè geras, & ostendo tibi viam per quam
incedas. O utinam aurem præberet præce-
ptis meis, esset quidem pax tua tanquam vi-
suum, & iustitia tua tanquam fluctus maris:
Effet semen tuum sicut arena, & foliolis: vi-
scentur tuorum ut glarez ejus, & non con-
sumererunt, neque periret nomen ejus à con-
spectu meo. Egredimini à Babelæ, fugite à
Chaldezis cum voce cantus: indicate hoc,
narrate, & ad extremitates usque terre di-
vulgate, & dicit: Liberavit Dominus Jaco-
bum servum suum:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

At tamen annuntiavi tibi quod fuerat olim,
prznuntiavi tibi, scivi que tibi
notam. Ne dixeris, Opuscula sunt in me
idola: uter dixeris, Sculpilia & fuf-
silia præceperunt mihi. Audieratis
omnia, et vos nequaquam respiciatis:
veritatem nota facio tibi ex hoc tem-
pore nova que sunt futura: Ad que
dicere non poteris. Nunc sunt, non
autem olim, neque enim à profeta de-
bus audiveram ea. Ne dixeris, Equidem
noveram ea; Quam uxor noveris,
neque credidisti ea, nec ap nos in aures
tuas ab initio, quod scivim te rebellem
esse rebellantem, & Improbum ex utero
vocari. Propter nomen meum apertio
tibi furorem meum, & adducam super
te laudes meas, ne te radicatis vellam.
Ecce feci te non ob argenti quantum: tu
& liberavi te à fornace miserie. Pro-
pter me facio tibi, quoniam nomen meum con-
spicuum est; gloriam vero meam al-
teri non tribuam. Audi me O Jacob, &
O Israel quem ego voco: Ego sum
primus, & ego sum ego in ætate:
Mans mea terram judicavit, & dex-
tera mea eorum firmavit: voco ea, si-
mulque stant. Unâ congregantur, &
audiu eum qui talia indicat ei. Quod
te dilexerim, hoc sum facturus contra
Babilon: voluitas mea est evellendi tem-
men Chaldezorum. Ego locutus sum, &
ego vocavi, adducam eum, & explau-
sibo viam ejus. Accedite ad me, & au-
dite hoc: Non sum locutus à principio in
oculto nec in silio tendebat tertia lo-
co: quando facti hoc, illuc aderam: &
nunc Dominus misit me, & Spiritus
ejus. Sic ait Dominus factor tuus,
Sanctus Israelis; Ego sum Dominus Deus
tuus, tam decloratus tibi iniquitatem,
ut incedas viam meam in qua ambulat.
Quid si acquireris præcepta meis, si
faci sicut præcepit tibi servus, & ius-
ticia tua ut unda maris. Et eris quidem
sicut arenam, & sicut ventris
sicut ut pulvis terre: non extirpaberis in
posterum, nec peribit nomen tuum à
conspectu meo. Exi à Babelæ, fuge à
Chaldezis: Letâ voce prædicet, &
stat id publicum, annuntiet usque ad
extremitatem terre, dicens: Misit Domi-
nus eripere populum suum Jacobum, nec
passus est cum sine:

ישעיה: מט

petra de aquas, eos fecit ambulare deferta per, sicut erunt non Et
ולא צמאו בחרבוהו חולכים מים מצור
...
אמר יהוה לרשעים:

Verfio VULG. LAT.

Non fuerunt in deserto, cum educerent eos: aqua de petra produxit eis, & fecidit petram, & fluxerunt aquae. Non est pax impiis, dicit Dominus.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Και ἵδω ἀπέστρωτο, ὃ ἔβησεν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὅτι ἐξ ὄρους ἀπέστρωτο ὁ ὄρος, ὅτι ἐξ ὄρους ἀπέστρωτο ὁ ὄρος, ὅτι ἐξ ὄρους ἀπέστρωτο ὁ ὄρος...

CAP. XLIX. מט

Dominus: longe de nationi attendite & me ad infule Audite
שמעו איומ אלו וחקשו למצום בחרוב יהוה
...
אמר יהוה לרשעים:

CAP. XLIX.

Audite infule, & attendite populi de infule: Dōs ab utero vocavit me, de ventre matris mex recordat' est nominis mei. Et posuit os meum quasi gladiū acutū: in umbra man' suæ protexit me, & posuit me sup' sagittā electā: in pharetra sua abscondit me. Et dixit mihi: Serv' me' es tu Israel, quia in te glorioror. Et ego dixi: In vacuū laboravi, sine causa, & vanē fortitudinē meā consumpsi: ergo iudiciū meū cum Dño, et op' meū cum Deo meo. Et nunc dicit Dominus, formans me ex utero servū sibi, ut reducam Jacob ad servū, & Israel oon congregabitur: & glorificatus sum in conspectu Domini, & Deus meus factus est fortitudo mea. Et dixit: Parum est ut sis mihi servus ad facitandas tribus Jacob, & succēs Israel cōvertentur. Ecce dedi te in lucem Gentium, ut sis salus mea usque ad extremum terræ. Hæc dicit Dominus redemptor Israel, Sanctus ejus, ad contemptibilem animam, ad abominatam gentē, ad servū dominorū: Reges videbunt, & confurget principes, & adorabunt propter Dominum, quia fidelis est, & Sanctum Israel qui elegit te. Hæc dicit Dominus: In tempore placito exaudivi te, & in die salutis auxiliatus sum tui: & servavi te, & dedi te in socius populi, ut suscitares terram, & possideres hereditates dissipatas: Ut diceret his, qui vincti sunt: Exite: & his, qui in tenebris; Revelamini. Super vias pacentur, & in omnibus planis pacifica eorum. Non eflurent, neque siccit, & non percuciet eos sicut & Sol: quia miserator eorum reget eos, & ad fontes aquarum potabit eos. Et ponam omnes montes meos in viam, & semitez mex exaltabuntur.

ΚΕΘ. μθ.

CAP. XLIX.

A κλειστέ μου ἵππῳ, ὅτι ἔμελλε ἔλθῃ ἐν ἡμέρῃ, ἀπὸ τοῦ ὄρους ἀπέστρωτο ὁ ὄρος, ὅτι ἐξ ὄρους ἀπέστρωτο ὁ ὄρος, ὅτι ἐξ ὄρους ἀπέστρωτο ὁ ὄρος...

Targum JONATHAN.

Et non fecit eos stare in desertis; deduxit eos: aquam de petra eduxit eis: & scidit petram, & fluxerunt aquae. Non est pax, dicit Dominus, impiis.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Et non fecit eos stare in desertis; deduxit eos: aquam de petra eduxit eis: & scidit petram, & fluxerunt aquae. Non est pax, dicit Dominus, impiis.

CAP. XLIX.

קבלו גינון למיסרי ואציתו מלכון בחרוב יהוה
...
אמר יהוה לרשעים:

Obedite infule verbo meo, & auzcultent regna à longè: Dominus ante- quam effem præparavit me; ab utero matris mex recordatus est nominis mei. Et posuit verba mea in ore meo quasi gladium acutum: in umbra potentia sue protexit me: & posuit me quasi sagittam electam, quæ abscondita est in pharetra. Et dixit mihi: Servus meus es tu Israel, in te enim sicut glorioror. Et ego dixi: In vacuum laboravi, in vanum & in nihilum fortitudinem meam consumpsi: veritatem iudicium meum manifestavi coram Domino, & merces operum meorum coram Deo meo. Et tunc dicit Dominus qui præparavit me ex utero, ut sim servus ministras coram eo; ut convertam domum Jacob ad servitium ejus: & Israel ad timorem ejus applicabitur, & glorificabitur coram Domino, & Verbum Dei mei erit in adiutorium meum. Et dixit: Nunc quid vobis est quod vos vocetis? Dabo enim te in lucem populorum, ut sis salus mea usque ad extremam terram. Hæc dicit Dominus redemptor Israel, & sanctus ejus, his qui contempserunt suum inter populos, & his qui transfiguraverunt inter regna, his qui fervebant dominatoribus: hos videbunt reges, & confurget principes, & adorabunt, propter Dominum qui fidelis est, Sanctus Israel, & elegit te. Hæc dicit Dominus: In tempore quo vos facitis voluntatem meam, ego suscipio orationes vestras, & in die distributionis ego suscito saltem & adiutorium vobis: præparavi enim cor meum & dedi te in pactum populi, ut suscitares soltos his qui vincti sunt inter populos. Exite: & his qui op' retenti fuere inter regna rivis erit locus habitacionis eorum. Non eflurent nee siccit, oque percuciet eos sicut & Sol: quia qui miseraturus est eorum reget eos, & super fontes aquarum habitare faciet eos. Ponam omnes montes sicutos coram eis in viam morem, et semitez elevabuntur, et

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتَبَ اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 22 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 1 * اُذِيعُوا لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبُوا لِي اَيْتًا. *
 2 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 3 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 4 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 5 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 6 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 7 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 8 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 9 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 10 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *
 11 * حَسْبُكَ اَنْ تَكْتُبَ لِي اَيْتًا. وَتَكْتُبَ لِي اَيْتًا. *

Per solitudines duxit eos, & aquas & rupe
 profunda eisrupit petra, & effluxerunt aquae,
 Non est pauper impius, dicit Dominus.

CAP. XLIX.

Audite insule, & auscultate populi: A
 longinquo tempore Dominus vocavit me, ab
 utero & à ventre matris meae recordatus est
 nominis mei: Effecit os meum ut gladium
 acutum, & umbrâ manus suae abscondit me:
 fecit me tanquam sagittam electam, & in pha-
 retra sua absdidit me. Tum dixit mihi, Ser-
 vus meus es: Israel, tu es in quo glorior.
 Et non dixi femioi Jacobi quod frustra labo-
 verim, & vires meas expulerim vanitati:
 verè causa mea coram Domino est, & opus
 meum coram Deo meo. Nunc ait dicit Do-
 minus qui me formavit in utero ut servus ejus
 essem, ut Jacobum ad eum reducerem, & con-
 gregarem Israelem (gloriam affectum sum
 apud Dominum, & Deus meus fuit robur
 meum.) Dicit, inquam; Parvulus res est
 momenti esse te mihi servum, tribum Jacobi
 restaurare, et virgulum Israelis reducere? de-
 dit te lucem gentibus, ut sis salus meae usque
 ad extrema terrae. Sic dicit Dominus, San-
 ctus Israelis, et redemptor ejus; Eum, cujus
 anima depicatur, qui abandonatus est apud
 populum et apud servos principum et reges vi-
 dentes affurgent, et principes adorabunt eum
 propter Dominum qui fidelis est, Saotum
 Israelis qui elegit te. Sic ait Dominus, Tem-
 pore placito exaudiam te, et in die salutis
 auxiliabor tibi, formabo te, daboque te in soe-
 dum populo, et lucem gentibus; ut restaures
 terram, et acquiras possessionem solitudinum;
 Dicisque vinis, Egredimini; et carcere de-
 tentis, Praebete vos: super vias pascentur, et
 in omnibus femitis erunt pacifica eorum:
 Non esurient, neque sicient, neque nocebit
 eis altus aut sol: quoniam qui miseretur eor-
 um, ducet eos; et ad fontes aquarum per-
 ducet illos. Montes omnes efficiant vias, &
 femitæ elevabuntur.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

21 * اَمْلَأْهُ فِي الْبَيْتِ * اَحْرَجْ لِي مَاءً مِنْ حَكِي * اَسْمِعْتُ الصَّكْنَ وَسَالِ الْمَاءِ وَسِرْبِ سَعِي *
 22 * وَلَيْسَ لِلْبَنَاتِ اَنْ يَهْرُجُوا قَالِ الرَّبِّ *
 1 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 2 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 3 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 4 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 5 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 6 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 7 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 8 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 9 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 10 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *
 11 * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا * اَسْمِعُوا لِي اَيْتًا * اَجْرًا *

Deducit eum per desertum, aquam & pe-
 tra elicuit ei; fissa est petra, & effluxit
 aqua, bibique populus meus: Nec est
 improbia quae lætentur, inquit Dominus.

CAP. XLIX.

Audite me O insula, aures praebebo t
 populi: post longum tempus intravallum
 exiit, ait Dominus: ab utero matris
 meae vocavit nomen meum. Fecit os me-
 um ut gladium acuminatum, & sub
 protectione manus suae abscondit me: fe-
 cit me ut sagittam electam, & in phare-
 tra sua abscondit me: Dixitque mihi,
 Servus meus es O Israel, & in te glorior.
 Ego verò dixi; Frustra laboro, & in
 vanum & abs te vires meas infuso:
 propterea à Domino iudicium meum esse,
 & cura mea coram Deo meo. Nunc au-
 tem sic ait Dominus qui formavit me ab
 utero servum sibi, ut congregem Jaco-
 bum & colligam Israelem ad ipsum, &
 gloriam acquiram apud Dominum, Deo
 vires mihi suppeditabo: At, inquam,
 mihi: Eximio tibi res est vocari servum
 meum ad erigendam tribum Jacobi, &
 restituendam disspersionem Israelis & oca
 constituta te fundas omnigenis nationibus,
 & lucem gentibus, ut sis salus usque ad
 finem terrae.

Textus vigesimus quartus.

7 * هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ مَعَكُمْ فَيُؤَسِّسُ اِسْرَائِيلَ * فَيَسْكُنُوا اَلَّذِي رَدَّ رِجْلَهُ مِنَ الْمَرْوَلِ مِنَ الْاَمَمِ عَيْدِ
 8 * وَاصْرِيكَ * هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ * فِي رَمْسٍ مَقْبُولِ اسْكِبْ لَكَ * وَفِي يَوْمِ اَحْلاَصِ اَعْمَاكَ * وَجِئْتِكَ
 9 * وَاعْطَيْتِكَ وَجَعَلْتِكَ عَهْدًا لِلْاَرْضِ * لِتَقِيمَ الْاَرْضَ وَتَرْبِ مَدْرَاتِ الْبَيْرَةِ * قَائِلًا لِلَّذِينَ فِي الرِّبَاطِ
 10 * اُحْرَجُوا * وَالَّذِينَ فِي الظُّلَمِ تَكْشَعُوا * وَفِي كُلِّ الظُّرْفِ يَرْعُونَ * وَفِي كُلِّ السَّبِيلِ مَرْعِي لَهُمْ * لَا
 11 * يَكْرَهُونَ وَلَا يَعْطَسُونَ * وَلَا يَصْرِيهِمُ السَّمُومُ وَلَا السَّمْسُ * لَكِنَّ اَلَّذِي يَرْجِعُهُمْ يَعْزِيهِمْ * وَالَّذِي
 يَسْتَبِيحُ الْمِيَاءَ يَنْبَاهُهُمْ * وَاصْذَعْ كُلَّ جَبَلٍ طَرِيقًا * وَكُلَّ سَبِيلٍ مَرْعِي لَهُمْ *

Sic ait Dominus vindex tuus, Sanctus
 Israelis; Sanctificabo eum qui speravit
 animam suam, dissipatum à gentibus ser-
 vum principum: visitabo eum regi, &
 affligentes principes adurabum eum
 propter Dominum, quia fidelis est San-
 ctus Israelis, & ergo te. Sic ait Dominus,
 Tempore accepto exaudivi te, & in die
 salutis adjuvi te, formavi te, & con-
 siliis fecique testatus populo, ut erigas
 terram, & acquiras hereditatem de-
 feris: Dicens in qui sunt in vinculis,
 Egredimini; & in qui in tenebris, Re-
 velamini: in omnibus viis pascentur,
 & in omnibus femitis erit eis pascaum.
 Non esurient neque sicient, neque feriet
 eas ventus calidus neque sol; sed u qui
 miseretur eorum, recreabit illos, & ad
 fontes aquarum deducet eos. Omnes
 montes in viam, & omnes femitæ in
 pascaum disponam eu.

ESAIAS. Versio VUL. LAT. Verſ. GRÆC. LXX. Intersp. cum Tranſl. LAT.

ישעיה: (מט)

12 **הנה אלה מרחוק יבאו והנה אלה מצפון ומים**
 13 **ואלה מארץ סביב: שמים ועלי ארץ יפצוהו**
 14 **היום ויהי עמו יבנה**
 15 **יהוה עובדי יהוה וארצו**
 16 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 17 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 18 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 19 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 20 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 21 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 22 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 23 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 24 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 25 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**
 26 **יהוה עובדי יהוה עובדי יהוה**

12 **Ecce isti de longe venient, & ecce illi ab Aquilone & mari, & isti de terra Australi. Laudate caeli, & exulta terra, jubilate montes laudate: quia consolatur est Dñs populum suum, & pauperum suorum miserabitur. Et dixit Sion: Dereliquit me Dñs, & Dñs oblitivi potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? & si illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui. Ecce in maiobus meis descripsi te: muri tui corā eo, & Dñs semper. Venerit frustores tui: destrueteste & dispersantes, & te exibunt. Leva in circuitu oculos tuos, & vide, omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: vivo ego, dicit Dñs; quia omnibus his velut ornamento vestistiis, et circumdabis tibi eos quasi sponſa. Quia deferta tua, & solitudines tuae, & terra ruinae tuae, nunc angusta erit sicut habitatio libi: & longae fugabuntur qui absorbebat te. Adhuc dicent in auribus tuis filii sterilitatis tuae: Angulus est mihi locus, fac spatium mihi ut habitet. Et dices in corde tuo: Quis genuit mihi istos? ego sterilis, & oon pariens, transmigraſta, & captivata: istos quos enutrivit ego defertura & solas: et isti ubi erant Hæc dicit Dñs Deus: Ego levabo ad Gentes manū meam, & ad populos exalabo signū meum. Et afferent filios tuos in ulnis, & filias tuas super humeros portabunt. Et erunt reges nutritii tui, & regine tuas: vulvi inter terrā demisso adorabunt te, & pulverē pedum tuorum lingent. Et scies quia ego Dñs, sup quo non confundentur qui expectant eū. Numquid tollitur a forti prædator aut captum fuerit a robulo, saluum esse poterit? Quia hæc dicit Dñs, Equidem, & captivitas a forti tollitur et ab albatō fuerit a robulo, salvabitur. Eos vero, qui iudicaverunt te, ego iudicabo, et filios tuos ego salvabo. Et ci cibus holtes tuos carnis: fuis: et quasi multo, sanguine suo inebriabuntur: et sciet omnis caro, quia ego Dñs salvans te, et redemptor tuus fortis Jacob.**

12 **Ecce isti de longe venient, & isti ab Aquilone, & mari, & isti autem de terra Australi. Laudate caeli, & exulta terra: quia consolatur est Dñs populum suum: & manſuetior fuorū miserabitur. Et dixit Sion: Abſtulit Deus maiestatem suā a me; & Dñs abiecit me. Numquid obliviscetur mulier filii sui, qui minus misereatur filii uteri sui? Respondit autē Israel & ait: Si non est coram eo oblitivo, forte non illius obliviscetur mihi, quæ fecerim vitulū aureū. Dixit ei Propheta: Etiam huius obliviscetur. Respondit ei dicit ei: Si est coram illo oblitivo, forte obliviscetur mihi illi? quæ dixerim in Synai, Faciem, & obediem? Respondit ei dicit ei: Verbum meū non abijciet te. Ecce quasi in manibus tu signat es coram me, muri tui in conspectu meo semp. Festinabunt edificantes tibi solitudines tuas: destruetes te & dissipantes te ex te migrabunt. Leva Jenuſalem in circuitu oculos tuos, & vide omnes filios populi transmigrationis tuæ, qui congregaverunt & veniunt ad te. Vivo ego, dicit Dñs, quonia omnes isti erunt tibi quasi vestimentū gloriæ, & opera eorū in medio tuo quasi ornamentū sponſæ. Quia solitudines tuæ, & deferta tua, & terra destructionis tuae, nunc fanē angusta erunt præ habitatoribus: & longē enitit qui absorbebat te. Posthæc dicent singuli in medio tui filii populi transmigrationis tuæ, Angulus est mihi locus, & ego parvula & solitaria, captiva, & transmigrationis, & istos quos nutritivi: Ecce ego remanui solas: isti autem ubi erant? Hæc dicit Dñs Deus: Ecce revelabo in populis potentiam meā, & super terram levabo vexillum meū, & afferent filios tuos in lecticiis, & filias tuas in humeris portabunt. Et erunt reges nutritii tui, & regine corū ministræ. bunt tibi, proni in terrā curvabuntur, ut deprecarent te; & pulverē pedū tuorū lingent: & scietis quia ego Dñs, quia non confunderint iusti qui sperant in salute meā. Numquid tollitur a forti præda, & ceperunt iusti salvabitur? Targum aliud: Dixit Jenuſalem: Numquid possibile est ut auferatur ab Esau impio quod dicit est deo: In gladio tuo vives? & præda quam abſtulit a me, & captivitas quæ captivavit Immael, de qua dicit est, Quod iustorū est, eruetur: Hæc enim dicit Dñs: etiā captivitas, quam cepimus a robulis, reducam, & depreçdai filii fortes, erus: & vindictā tuā ego ulcificar, & filios tuos ego salvabo. Targum aliud: Hæc enim dicit Dñs: Etiam præda quæ abſtulit a te Esau robulis, tolletur ab eo, & captivitas quam accepit a te Immael super b, quæ dicit est onager in bombinibus, eruetur: & vindictam tuam ego ulcifar, & filios tuos ego salvabo. Dabo carnes eorū qui opprimebant te in escam omni volatili cœli: & sicut inebriantur vinomero, ita bestie agri inebriabuntur sanguine eorum: & sciet omnis caro, quia ego Dominus salvans te, et liberans te fortis Jacob.**

Targum JONATHAN.

12 **הנה אלה מרחיקין והוא אלון מפנינו ומשפרא אלון מארע דרומא: שפתו שמא**
 13 **וארע ארעא ודוצו מוריא חושפראתא ארי עתה יי לנחמא עמיה ועל ענותיה ורחם:**
 14 **ואמר ציון סליק שבנתיה יי מני ויי דחקני: האכפד חתנשי ארתא כרה מלרחמא**
 15 **ער בד משהא מן בא כנשתא דישאל ואמרת לא לית קרמוה ארתאה לרמא לא**
 16 **מתניה יית עברית עלן דרהב אמר לה נבואתא אלי אתנשי יי מחבא אמר לי יה**
 17 **אמ איתן קרמוה אתנשהה רמא מתנשי לי ית דאמרתו כסני ענדד ונקבל מתב**
 18 **ואמר לה סמרי לא ירחקנה: האכפל ירו את צירא קרמי שורד לקבל ית דרוא: ויהוה**
 19 **בניך ית בנתך מפניך ומרחקך מניך ילון: וקופי דישלם מחור סחור ענדד והואכל**
 20 **בני עם ליתרוד מתכנשו ואתן לניד קוב אמר יי ארי כולהו לך כלבוש דיוקר**
 21 **ועבריהו בניך בקשטו בלתי: ארי ית בנתך וציריותך וארע מפניותך ארי קנן**
 22 **דחקין מתב ויתרחקו מסלמך: מפני יי מרון חד סד בניך בני עני גלותך עקלי**
 23 **אתר דיה לא ירחב: ויתמיהו מן רבי אמן אשחררת בלחודי אלון והנאתהו יי ויהוה נלא**
 24 **וסלמלא אלון מן רבי אמן אשחררת בלחודי אלון והנאתהו יי ויהוה נלא**
 25 **אלהים הא אגלי בעממא נכרחי ועל מלכותא נכרחי נסי ויהוה בנה בניך ענדד ונקבל על**
 26 **פרו ונתפלן: ויהו מלביא חורבנה ומלכותהו שמשנה ער אהוה ער ארעא**
 27 **ישתחוו למבטי מנד ועפד דנדד לחסו ויעדו ארי אנה יי דלא יכתתו צדיקא**
 28 **דמסכרו לפריקני: ויתנמיב מנברא שרי ואמ דשבו וקאן ושתוב: הא אמרת ירושלם**
 29 **האכפד דיתנבם מעשו רשעא דאמיר עליה על חרבך תרו עדה דשי מני ואם שבא**
 30 **דשבא ישמאל דאמיר עליה דצדיקא דאישתוב: ארי בנתך אמר יי אפד דשבו בנתו**
 31 **אתר דרוא תקיפו אשובית פיר ענותיה אנה אפרעו ית בנה אנה אפרוק: הא ארי**
 32 **בנתך אמר יי אפד דרוא מני עשו ושתוב ויתנמיב מן רבי אמן אשחררת ית בנה אנה**
 33 **אפרוק: ואתן ת כמ דרוא מני ליה מיכל לכה ועפד רשמא וכמ דסרו ויהו חסר**
 34 **מרו ית מר ביה ממהו תרו ויען כל בשרא ארי אנה יי פרקו ומשבכו**

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

12 **Ecce isti de longe venient, & ecce hi ab Aquilone & ab Occidente, & isti de terra Australi. Laudate caeli, & exulta terra, & jubilate montes in laude: quia consolatur est Dñs populum suum: & manſuetior fuorū miserabitur. Et dixit Sion: Abſtulit Deus maiestatem suā a me; & Dñs abiecit me. Numquid obliviscetur mulier filii sui, qui minus misereatur filii uteri sui? Respondit autē Israel & ait: Si non est coram eo oblitivo, forte non illius obliviscetur mihi, quæ fecerim vitulū aureū. Dixit ei Propheta: Etiam huius obliviscetur. Respondit ei dicit ei: Si est coram illo oblitivo, forte obliviscetur mihi illi? quæ dixerim in Synai, Faciem, & obediem? Respondit ei dicit ei: Verbum meū non abijciet te. Ecce quasi in manibus tu signat es coram me, muri tui in conspectu meo semp. Festinabunt edificantes tibi solitudines tuas: destruetes te & dissipantes te ex te migrabunt. Leva Jenuſalem in circuitu oculos tuos, & vide omnes filios populi transmigrationis tuæ, qui congregaverunt & veniunt ad te. Vivo ego, dicit Dñs, quonia omnes isti erunt tibi quasi vestimentū gloriæ, & opera eorū in medio tuo quasi ornamentū sponſæ. Quia solitudines tuæ, & deferta tua, & terra destructionis tuæ, nunc fanē angusta erunt præ habitatoribus: & longē enitit qui absorbebat te. Posthæc dicent singuli in medio tui filii populi transmigrationis tuæ, Angulus est mihi locus, & ego parvula & solitaria, captiva, & transmigrationis, & istos quos nutritivi: Ecce ego remanui solas: isti autem ubi erant? Hæc dicit Dñs Deus: Ecce revelabo in populis potentiam meā, & super terram levabo vexillum meū, & afferent filios tuos in lecticiis, & filias tuas in humeris portabunt. Et erunt reges nutritii tui, & regine corū ministræ. bunt tibi, proni in terrā curvabuntur, ut deprecarent te; & pulverē pedū tuorū lingent: & scietis quia ego Dñs, quia non confunderint iusti qui sperant in salute meā. Numquid tollitur a forti præda, & ceperunt iusti salvabitur? Targum aliud: Dixit Jenuſalem: Numquid possibile est ut auferatur ab Esau impio quod dicit est deo: In gladio tuo vives? & præda quam abſtulit a me, & captivitas quæ captivavit Immael, de qua dicit est, Quod iustorū est, eruetur: Hæc enim dicit Dñs: etiā captivitas, quam cepimus a robulis, reducam, & depreçdai filii fortes, erus: & vindictā tuā ego ulcificar, & filios tuos ego salvabo. Targum aliud: Hæc enim dicit Dñs: Etiam præda quæ abſtulit a te Esau robulis, tolletur ab eo, & captivitas quam accepit a te Immael super b, quæ dicit est onager in bombinibus, eruetur: & vindictam tuam ego ulcifar, & filios tuos ego salvabo. Dabo carnes eorū qui opprimebant te in escam omni volatili cœli: & sicut inebriantur vinomero, ita bestie agri inebriabuntur sanguine eorum: & sciet omnis caro, quia ego Dominus salvans te, et liberans te fortis Jacob.**

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 * تَحِيَّاتُ بِلْيَانِ * مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 13 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 14 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 15 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 16 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 17 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 18 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 19 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 20 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 21 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 22 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 23 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 24 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 25 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *
 26 * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا * تَوَّحُّمُ مَجَّ زَهْسَطَا *

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * هَا هَوْلَاءُ مِنْ بَعْدِ يَارُونَ * هَا هَوْلَاءُ مِنْ أَكْرَبِيَاءَ * وَهَوْلَاءُ مِنَ الْكُفْرِ * وَأَحْرَ مِنْ أَرْضِ قَارِسَ *
 13 * أَرْضِ مِنْ أَيْهَا السَّمَوَاتِ * وَلِيَنْبَهِجَ الْأَرْضَ * وَلِيَنْدَسُوا أَكْبَالَ سُرُورِهَا * وَالْأَكَامَ عَدْلًا * لِأَنَّ اللَّهَ
 14 * رَحِمَ سَعِيدٍ وَعَرِيكَ وَلِيَلْبِي سَعِيدٍ * قَالَتْ صَهِيدُونَ تَرْكِي الرِّبِّ * وَاللَّهُ تَسْبِيحِي * هَلْ تَسْبِي
 15 * الْأُمِّ وَلَدَهَا * أَوْ لَا تَرْحَمُ أَوْلَادَ جَوْفِهَا * فَلَا تَسْبِ أُمَّرَاءَ هَاك * لَكِنِّي أَنَا لَسْتُ أَسْأَلُ قَال
 16 * الرِّبِّ * هَا عَيْدِي يَدِي صَوْرَتِ أَسْوَارِكِ * وَأَمَامِي أَنْتَ كُلِّ حَسَنِ * وَسَرِيْعًا تَلْبِي مِنَ الَّذِينَ
 17 * هَدَيْتَ مَسْمُومًا * وَالَّذِينَ أَحْرَبِيكَ مَسْكَ يَحْرَجُونَ * أَرْعِي عَيْنِيكَ مِنْ حَوْلِكَ * وَأَنْظِرْهُمْ جَمْعًا
 18 * هَا أَجْمَعُونَ وَأَبْوَالِ النَّاسِ * حَيَّ أَنَا قَالِ الرِّبِّ أَنْتَ تَرْطِنُ جَمْعَهُمْ وَيُدَوِّكُنْهُمْ مِمَّنْ مِثْلَ رَبِّهِ
 19 * الْعَرَبِيِّ * لِأَنَّ حُرَابَاتِكَ وَمَسْرُوحَاتِكَ وَمَهْلِكُ وَمَاتِكَ الْآنَ * تَصْرِفُ مِنَ السَّلْدَانِ * وَيُبْعَدُونَ
 20 * مَسْكَ الَّذِينَ أَبْلَعُوكَ * لِأَنَّ بَيْدِكَ يَقُولُونَ فِي أَدْبَانِكَ الَّذِينَ أَهْلَكْتَهُمْ * الْمَوْصِعِ صَعْفِ
 21 * فِي * أَصْعَبِي فِي مَوْصِعِ الْكِي أَسْلَدَنِ * وَيَقُولُونَ فِي قَلْبِكَ * مَنْ وَلَدَ لِي هَوْلَاءَ * وَأَنَا تَكَلَّمِي
 22 * وَأَرْسَلَهُ * مَنْ رَبِّي لِي هَوْلَاءَ * أَوْ هَوْلَاءَ أَيْنَ كَانُوا لِي * هَكَذَا يَقُولُ الرِّبِّ * هَا أَرْعِي يَدِي لِأُمَّمِ *
 23 * وَعَلِي أَكْرَبِي أَرْعِي عَالَمِي * وَيَلُونَ بَيْدِيكَ فِي الْكُفْرِ * وَيَرْفَعُونَ بَيْدِيكَ عَلَى الْأَكْبَانِ *
 24 * وَلِيَصْرُ الْمَلِكِ دَابَاتِكَ * وَالرِّيْسَاتِ مِنْ بَيْدَاتِكَ * عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ يَسْجُدُونَ لَكَ * وَيَلْكَسُونَ
 25 * بِرَأْسِ بَيْدِيكَ * وَيَعْلَمُونَ أَنِّي أَنَا الرِّبِّ * وَلَسْتُ كَحَيِّ * هَلْ يَأْجِدُ أَحَدٌ مِنْ أَكْبَارِ عَالَمِي *
 26 * وَإِنْ سَيِّ مِنْ يَخْلَصُ بِالطَّلْمِ * فَكَيْدًا يَقُولُ الرِّبِّ * أَنْ سَيِّ أَحَدٌ جَبَارًا يَأْجِدُ عَالَمِي * وَإِذَا
 27 * أَحَدٌ مِنَ الْعَرَبِيِّ يَخْلَصُ * وَأَنَا أَضِي قَضَائِكَ * وَأَنَا أَهْي بَيْدِكَ * وَأَكْضَلُ حُرْبِيكَ كَوْمَهُمْ *
 28 * وَيَسْرَتُونَ مِثْلَ الْكَمْرِ الْكَثِيْبِ * دِمَائِهِمْ وَيَسْرَتُونَ * وَيَعْلَمُ كُلُّ دِي جَسَدِي أَنِّي أَنَا مَسْجِدُكَ
 29 * وَعَاضِدُكَ يَقْرَأُ بِعَيْنَيْهِ *
 30 *
 31 *
 32 *
 33 *
 34 *
 35 *
 36 *
 37 *
 38 *
 39 *
 40 *
 41 *
 42 *
 43 *
 44 *
 45 *
 46 *
 47 *
 48 *
 49 *
 50 *

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* مَقَالَةٌ * نَبَ *

CAP. L.

1 أَوَّلُ قَوْلِ رَبِّكَ قَوْلُهُ: أَيْ كِتَابِ طَلَاتٍ لَأَمِّكُمْ الَّذِي بِهِ سَجَّهَا * أَوْ لَأَيِّ عَرِيمٍ
 2 أَيْ عَيْبِكُمْ * هَا كَيْطَالِكُمْ أَيْ عَيْبِكُمْ * وَأَيَّامِكُمْ سِيحَتِ أَمِّكُمْ * لِأَيِّ لَأَيِّ أَيْبٍ وَوَيْسِ أَيْسَانَ
 3 مَوْجُودًا دَعَوْتُ وَوَيْسِ مِنْ كَيْبِ هَلْ لَا تَعْدُرِي دِي أَنْ سَكَيْ * أَوْ لَسْتَ أَقْدِرُ أَنْ أَهْلَصَ *
 4 هَا بَوَعْدِي أَحْرَبُ الْكَمْرِ وَأَجْعَلُ الْأَهْمَارَ بَرَارِي * وَكَيْبِ حَيْبَالِهَا مِنْ أَنْ لَا يَكُونُ مَاءً * وَوَيْسِ
 5 بِالْعَطْسِ * وَكَسُوا السَّمَاءَ طَلْمَةً * وَأَصْعَ لِنَاسِهَا مِثْلَ الْمَسْحِ * الرَّبُّ أَعْظَمُ لِسَانِ الْمَنَادِي *
 6 الرَّبُّ يَبْعَثُ أَدْبِي * وَأَنَا لَمْ أَعْصِ وَلَمْ أَمَار * أَعْطَيْتُ طَهْرِي لِلْسَيِّطِ وَجَدَيْ لِلظُّمِّ * وَأَنْ أَرُدَّ وَجْهِي
 7 عَنْ حَرِي الْبَصَافِ * وَالرَّبُّ صَارَ عَوِي * لِأَجْلِ هَذَا لَمْ أَجْهَلْ * لَكِنْ وَصَعْتُ وَجْهِي مِثْلَ
 8 الصَّيْخِ الصَّمَاءِ وَعَلَيْتُ أَنْبِي لَسْتُ أَحْرِي * لِأَنَّ الَّذِي يَبْرُرِي وَرَيْبُ * مِنْ يَكْكَبِي
 9 لَبَعِي مَعِي مَعًا * وَمَنْ يَلْبَسِي لِيَعْرِبُ لِي * هَا الرَّبُّ يَبْعِدِي مِنْ يَسِي أَلِي * هَا أَنْتُمْ جَمْعًا مِثْلَ
 10 الدَّوْبِ بَلْدُونَ * وَمِثْلَ السُّوسِ يَا كَلْكَم * مِنْ فَمِكُمْ يَكْفُفُ الرَّبُّ فَدَسْمَعُ صَوْتِ عَيْبِكُمْ *
 11 الَّذِينَ يَسِيرُونَ فِي الظُّلْمَةِ وَوَيْسِ لَكُمْ مَوْنٌ * تَوَكَّلُوا عَلَى أَسْمِ الرَّبِّ وَتَسَدَّدُوا بِاللَّهِ * هَا أَنْتُمْ
 جَمْعَكُمْ بَارَ تَاكُل * فَهَوِّزُوا لَهْبًا وَسِيرُوا فِي صَوْتِ بَارِكُمْ فِي الْهَيْبِ الَّذِي أَوْفَعَمُوهُ *
 لِأَجْلِي صَارَ هَا لَكُمْ * فِي حَرْنِ مَرْفَدُونَ *

Sic dicit Dominus, Quinam est libellus re-
 pudii quo matrem vestram dimiserim? aut
 quibus est creditor meus cui vos venderim?
 Ecce propter peccata vestra venundati estis,
 & propter scelus vestrum repudiata fuit mater
 vestra. Cur me veniente nemo adestivo.
 canti nemo responder? diu messuif manus
 mea, & decepta est? an quis nulla sunt in me
 vires ad eripiendum? ecce increpatione meâ
 mare exhaurio, & flumina perinde ac deser-
 tum reddo, ita ut pisces eorum putrefcant ob
 aquæ penuriam ac moriantur: Caelos te-
 nebris induo, & cilicium facio vellimentum
 eorum. Dominus Deus dedit mihi linguam
 eruditam, ut notum facerem & indicarem ex-
 agitatiis verbum: excitavit me diluculo, dilu-
 culo disponit mihi aures ad percipiendam
 doctrinam. Dominus Deus aperuit mihi au-
 res, & ego non averti me retrorsum, nec
 obstinate restiti. Corpus meum exposui pla-
 gis, & genas meas percussitum meum, faciem
 meam non averti ab ignominia & spurco.
 Dominus Deus adjunxit me, propterea non
 sum pudefactus: iterum composui faciem
 meam ut lapidem, sciens quod non pun-
 tesiam. Ed quod proximus fit justificator meus. Quis
 est qui mecum litiget? consiliarius unâ: aut si
 quis est adversarius meus, accedat ad me. En
 Dominus Deus auxiliatur mihi, quis est me
 condemnaturus? en omnes isti in vestimen-
 tum conflantur, & tinea corrodet eos.
 Quicunque est inter vos iumentum Dominum, au-
 diat vocem servi ejus: qui ambulat in tene-
 bris & caret luce, speret in nomine Domini,
 & salvabitur per Deum suum. En vos omnes
 injectores ignis estis, & incensores flammæ;
 incedite in fulgore ignis vestri, & nitore flam-
 mæ vestræ: è manibus meis contigit hoc vo-
 bis, ut io tristitia dormitiis.

CAP. LI.

1 * هَمَّ حَمَّهَبْ رُؤَيْهَمْ صَرَّ مَجْبَال * هَمَّجِيمَ حَمَّيْنَا. بَشْرَهَ حَمَّجُورَا رُؤَيْهَمْ زَمْنَا * وَوَيْسِ
 2 وَوَيْسِ حَمَّجُورَا رُؤَيْهَمْ زَمْنَا.

Audite me qui curritis in iustitia, & qui-
 ritis Dominum: considerate montem è quo
 exiisti estis, & fovcam è qua effosii estis,

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الْفَصْلُ الْكَاثُونَ *

CAP. L.

1 * هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ * أَيَّ كِتَابِ طَلَاتٍ لَأَمِّكُمْ الَّذِي بِهِ سَجَّهَا * أَوْ لَأَيِّ عَرِيمٍ
 2 أَيْ عَيْبِكُمْ * هَا كَيْطَالِكُمْ أَيْ عَيْبِكُمْ * وَأَيَّامِكُمْ سِيحَتِ أَمِّكُمْ * لِأَيِّ لَأَيِّ أَيْبٍ وَوَيْسِ أَيْسَانَ
 3 مَوْجُودًا دَعَوْتُ وَوَيْسِ مِنْ كَيْبِ هَلْ لَا تَعْدُرِي دِي أَنْ سَكَيْ * أَوْ لَسْتَ أَقْدِرُ أَنْ أَهْلَصَ *
 4 هَا بَوَعْدِي أَحْرَبُ الْكَمْرِ وَأَجْعَلُ الْأَهْمَارَ بَرَارِي * وَكَيْبِ حَيْبَالِهَا مِنْ أَنْ لَا يَكُونُ مَاءً * وَوَيْسِ
 5 بِالْعَطْسِ * وَكَسُوا السَّمَاءَ طَلْمَةً * وَأَصْعَ لِنَاسِهَا مِثْلَ الْمَسْحِ * الرَّبُّ أَعْظَمُ لِسَانِ الْمَنَادِي *
 6 الرَّبُّ يَبْعَثُ أَدْبِي * وَأَنَا لَمْ أَعْصِ وَلَمْ أَمَار * أَعْطَيْتُ طَهْرِي لِلْسَيِّطِ وَجَدَيْ لِلظُّمِّ * وَأَنْ أَرُدَّ وَجْهِي
 7 عَنْ حَرِي الْبَصَافِ * وَالرَّبُّ صَارَ عَوِي * لِأَجْلِ هَذَا لَمْ أَجْهَلْ * لَكِنْ وَصَعْتُ وَجْهِي مِثْلَ
 8 الصَّيْخِ الصَّمَاءِ وَعَلَيْتُ أَنْبِي لَسْتُ أَحْرِي * لِأَنَّ الَّذِي يَبْرُرِي وَرَيْبُ * مِنْ يَكْكَبِي
 9 لَبَعِي مَعِي مَعًا * وَمَنْ يَلْبَسِي لِيَعْرِبُ لِي * هَا الرَّبُّ يَبْعِدِي مِنْ يَسِي أَلِي * هَا أَنْتُمْ جَمْعًا مِثْلَ
 10 الدَّوْبِ بَلْدُونَ * وَمِثْلَ السُّوسِ يَا كَلْكَم * مِنْ فَمِكُمْ يَكْفُفُ الرَّبُّ فَدَسْمَعُ صَوْتِ عَيْبِكُمْ *
 11 الَّذِينَ يَسِيرُونَ فِي الظُّلْمَةِ وَوَيْسِ لَكُمْ مَوْنٌ * تَوَكَّلُوا عَلَى أَسْمِ الرَّبِّ وَتَسَدَّدُوا بِاللَّهِ * هَا أَنْتُمْ
 جَمْعَكُمْ بَارَ تَاكُل * فَهَوِّزُوا لَهْبًا وَسِيرُوا فِي صَوْتِ بَارِكُمْ فِي الْهَيْبِ الَّذِي أَوْفَعَمُوهُ *
 لِأَجْلِي صَارَ هَا لَكُمْ * فِي حَرْنِ مَرْفَدُونَ *

Sic ait Dominus, Quem repudiavi libel-
 lum habes matrem vestram, quo repudiavi
 eam? aut cui creditori vos venundavi
 expusi? en pro peccatis vestris venum expo-
 si estis, & pro scelere vestro repudiata
 est mater vestra. Quâ de ve cum
 venio, nemo adest? voco, nec est qui re-
 spondat? au non valet manus mea sal-
 vare? an eripere non possum? en solâ
 crepatione meâ mare deservo, & fluvios
 in solitudines converto: ita ut ardeant
 pisces eorum ed quod desit aqua, & siccâ
 pereant: Caelum tenebris induo, & pro-
 vestimentum ejus tanquam cilicium. Do-
 minus concessit mihi linguam magis am-
 ut sciam temperare quas loquar oportet
 ac profere sermonem quem imponi mihi
 diluculo: nam diluculo addidi mihi au-
 rem, ut audiam. Eandem Dominus ne-
 git aures meas, & ego non recessi, ne-
 qui averti: Sed exposui dolosum meum
 loris, & genas meas percussitum meum
 faciem meam ad infamiam sperti. Romi-
 nus est mihi profusio, idè non erubesci,
 sed expono faciem meam ut scilicet au-
 diam: & novi me non pudifaculum iri.
 Quoniam is qui me justificat, proximus
 est. Qui mecum litigat, stet unâ mecum;
 & qui mecum iudicio contendit, ad me
 accedat. Ecce Dominus opem fert mihi,
 qui mihi nocet? ecce vos omnes ceu ves-
 tra detremini, & tanquam tinea corro-
 det vos. Quisquis inter vos timeat Do-
 minum, audiat vocem servi ipsius: qui
 ambulat in tenebris, nec lucem habetis;
 confidite nomini Domini, & in Deo con-
 foramini. Ecce vos omnes estis ignis
 devorans: augeie jam flammam, & in-
 cedite in luce ignis vestri, & in flamma
 quam accendistis. Propter me factum est
 hoc vobis, in mare jacetis.

CAP. LI.

1 * أَسْمَعُوْنِي يَا طَارِدُوا الْعَدْلِ وَطَالِبُوا الرَّبِّ * أَنْظَرُوا إِلَي الصَّيْخِ الصَّمَاءِ الَّتِي فَطَعَمُوهَا * وَإِلَيَّ
 2 حَلَمِي الْكَيْبِ الَّذِي حَمَّجُورَا *

Audite me O sectatores iustitie &
 quærentes Dominum: inveniemi ad
 petram duram quam excidistis, & ad fir-
 mam petram quam excavastis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * بنوه الامم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 3 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 4 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 5 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 6 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 7 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 8 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 9 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 10 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 11 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 12 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم
 13 * ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم و ارضهم من ارضهم

Considerate Abrahamum patrem vestrum & Saram quae vos concepit ; quomodo, cum unus esset, vocaverim eum, benedixerim, & multiplicaverim. Edificabit enim Dominus Sionem, & refluabit omnes riuus eius, desertum eius reddet Eden simile, & placentium eius similem paradiso Domini : exultatio & gaudium audietur in ea, gratiarum officio, & vox cantici. Audite me populi, & auferate me gentes : nam lex a conspectu meo prodit, et iudicium meum lux est populorum. Accessit iustitia mea, iam egressa est falx mea, & brachii meiis iudicabuntur populi : me expectabunt infule, et brachia mea proliferabuntur. Attollite in caelum oculos vestros, & intuemini quoque deorum in terram : nam caeli ut fumus labentur, et terra ut vellimentum consumetur, & habitatoribus eius idem contingeret : salus vero mea in aeternum erit, & iustitia mea nunquam labetur. Audite me qui cognovistis iustitiam, popule in quorum corde lex mea est : ne timeatis contumelias hominum, & blasphemias eorum ne formiditis : Quoniam ut lanam & ut pannum corrodere eos tineae : iustitia vero mea in aeternum erit, et salus mea in generationem generationum. Evigila, evigila Sion, & induere fortitudinem brachii Domini : evigila ut praefcis diebus, & ut avis aeternis. Tu, tu inquam es quae excidisti excisionem magnam, & occidisti draconem. Tu es quae deluxisti matrem et aquas abyssus magnae ; et in profundum aquarum fecisti viam, ut transirent redempti, redempti inquam a Domino. Redirent, et ingederentur Sionem cum gloria, in secula maneret gaudium super capita eorum, voluptatem et letitiam assequerentur, fugerantque zrumnae et fursipia. Ego sum consolator vester, ait Dominus : qualis escu, quid timeas hominem mortalem, & homine qui tanquam scenum arefcat ? Et oblitus sis Domini qui te fecit, qui caelos extendit, et firmavit fundamenta terrae ? et jugiter quotidie pertimescas iram oppressoris qui paratus erat ad vastandum ? ubinam est ira opprimentis qui robustos accelerabat ad vastandum ?

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * انظروا الي ابراهيم ابيكم والي سارة التي طلعبت بكم لانه واحد كان وهو عوبه واركنه
 3 * واحبينه وكرمه * والان ادعوك يا صهيون * وادعوا جميع حرائلها * مثل فرانس الرب
 4 * كحذون فيها سرور وبهاكم * اعترافا وصور تسبح * اسمعوني اسمعوا يا سعي * وانصروا الي
 5 * ايها الملوك لان الباموس من عدي يخرج وركبي نور الامم * يعذب سريعا عدي ويخرج
 6 * خلاصي وعلني ذراعي سبيل الامم لي يرحوا اجراسي واعي ذراعي يبولون * ارفعوا الي السماء
 7 * اعينكم * وانظروا الي الارض اسئل * لان السماء مثل دخان يسود * والارض مثل التراب
 8 * تعني وسكان الارض مثل هك يموتون وخالصي الي الابد يكون وعدي لا يقني * اسمعوني
 9 * انما العارون بكم * سعي الذي ناموسي في قلبكم لا تحسوا تعين البس ولا تعلبوا
 10 * لا يبراهيم * لانهم مثل نوب يوكل من الرمان * مثل صوف يوكل من السوس * وعدي
 11 * الي الدهر يكون وخالصي الي جيل الاجيال * الاتحاج الكاس والعسرون
 12 * النبوه في رو سبي ابروسليم اليها ويسارها انما تخرج احمر مما كاتب
 13 * انتهي انتهي يا ابروسليم والبسي فوه ذراعك * انتهي كما في اول يوم تكحيل الدهر
 14 * اليس انت الحجر الحرك * ماء العمف الكثير الذي وصعت اعف الحجر طريقا للعبور
 15 * للمكلسين والسبيدين من قبل الرب * يرجعون ويوفون الي صهيون يسرور وابتهل
 16 * ابدني * لان على هامهم بهكه وسكبه * وينسالمهم السرور بلعد الوجع والحزن والبهل * انا
 17 * هو انا هو المعري لك اعرفي لمن تحافن * انكافن من انسان مايت ومن ابن انسان الذي
 18 * مثل العسب كقون * ويسبي الله الذي صدعك الذي صبح السماء واسس الارض * وجعي
 19 * وايما كل الايام وجه عصب كريك لانه كما رأي ان يسرعك * والان اين عصب كريك

Inueni in Abrahamum patrem vestrum, et ad Saram quae p puit vos : hunc enim, cum unicus esset, vocavi, benedixi, dilexi, et multiplicavi. Sic jam vocabo te O Sion, et omnes viuas tuas vocabo, ita ut quasi in paradiso Domini reperiant in te gaudium et hilaritatem, gratiarum actionem et vocem laudis. Audite me, o Sion, O popule meus, et attendite ad me O reges : lex enim a me prodit, et iudicium meum lux est gentibus. Appropinquabit civitas iustitiae, et egredietur salus mea, et in brachiis meis iudicabuntur gentes, me expectabunt infule, et brachio meo confidant. Attollite in caelum oculos vestros, et intuemini in terram deorum : et intuemini cum fumis dissipabitur, terra ut vestis vane sciet, et habitatores terrae eodem modo atque ista peribunt, salus vero mea in aeternum manebit, et iustitia mea nunquam deficiet. Audite me qui cognovistis iustitiam, popule in quo legi meam in corde vestro tenetis : ne pertimescatis opprobrium mortalium, et contumelias eorum ne succubatis. Hi enim sicutis sicut panis qui cito perit, et sicut lanae quae a cinere cordulini : iustitia vero mea perpetuo durabit, et salus mea in generatione generationum.

Textus vigesimus quintus.

Propheta de reductione captivitatatis Hierosolymae ad ipsam, & praedictio ad eandem quod in statum pristino meliorem sit relictuenda.

Expogite ore, expogiscite O Jerusalem, & induite fortitudinem brachii sui ; expogiscite ut prima die, ut ego semper terno. Regne tu es mare illud vastans, aqua summa profunditatis, quae conversisti profunda maris in viam, ut transirent saluati & redempti a Domino ? Revertentur et revertentur ad Sionem cum gaudio et letitia sempiterna ; quoniam super verticem eorum exultatio civis et jubilum, letitia occurrat eis ; dolor, maeritum ac gemitus recedent. Ego sum, ego sum consolator tuus : dignosce quem timere debes : an timeat hominem mortalem & filium hominis, qui velut herba arcescit ? Et oblitus es evi Dei qui te fecit, qui celum condidit, et aequae fundavit : parvum semper quotidie visum suam affligentiae, quia te (ut arbitratur) excidit ? im vero ubi est ira affligentis te ?

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 * *Q*uia cognoscet populus meus nomen & meum in die illo, quoniam ego loquor & sum. Quam decori sunt super montes, pe-
 7 & aonuntiantis pacem, annuntiantis fuailla, & predicantis salutem, dicentis Sion, Re-
 8 gnavit Deus tuus. *Q*uam decora vox spe-
 9 culatorum tuorum extollentium vocem & sim-
 10 mul canentium, cum oculatum viderint re-
 11 ductam a Domino Sionem. Exultate, & si-
 12 mul canite desolationes Ierusalem: quia con-
 13 solatus est Dominus populum suum, & rede-
 14 mit Ierusalem: Manifestavit Dominus bra-
 15 chium suum sanctum coram cunctis gentibus, & videbunt omnes fines terre salutem Dei nostri. Recedite, recedite, exite inde, & immundus ne tangatis: exite e medio ejus, & sequelrate vos qui vestes Domini portatis. Nam non precipitavit exhibitis, neque ut fugitivi discederis: quia praeibit vobis Dominus, & qui vos congregat, est Deus Israelis. Ecce sapient servus meus, effertur, at-
 13 tolletur, & tantopere elevabitur. Ut multi
 14 demirentur eum: ad eo immutata est species ejus a virili, & aspectus ejus ab humano. Hic expiabit gentes multas, & de hoc oc-
 15 cludent reges os suum: quia quod non dictum fuerat eis, viderunt: & quod non audiverant, peceperunt.

CAP. LIII.

* *ق*فلاو * *ن*بي *

1 * *Q*uis crediturus esset narrationi nostrae: & brachium Domini cui revelatum est?
 2 Ascendit ut infans coram eo, & in radix e-
 3 terra sitibunda, neque foramen habens neque
 4 decorum: & videntes eum non eo habere for-
 5 mam, inficiati sumus eum. Despectus est &
 6 vilissimus hominum, vir dolorum, et haud
 7 ignarus passionum: avertimus ab eo facies
 8 nostras, & contempsimus eum, nec estima-
 9 vimus. Verè passiones nostras ipse pertulit,
 10 et dolores nostros ipse passus est: nos tamen
 11 reputavimus eum cruciatum, a Deo percul-
 12 sum, & humiliatum.

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

6 * *L*ajel huda ierofolyma in die illa dicit quod ego, ego inquam qui loquor, profectus adsum. Quam
 7 speciosi videntur sunt super montes pedes
 8 annuntiantis pacem & certis an-
 9 nuntiantis bona. Equidem publicam faci-
 10 clam salutem tuam dicens Sion, Domi-
 11 nabitur tibi Deus tuus. Vox enim custo-
 12 dum tuorum elevabitur, & voce simul
 13 letabuntur: quoniam oculi oculis inveni-
 14 buntur quando miseribit Dominus Sio-
 15 ni. Sanè solitudines Ierofolyma in 9
 16 gaudium quoque simul provumpent, cò
 17 quod Dominus miseris sit eam, &
 18 Ierofolymam liberaverit. Retegitque 10
 19 Dominus brachium sanctum suum coram
 20 cunctis gentibus, & videbunt omnes ex-
 21 timentas terre salutem eam qui ad Deo.
 22 Recedite, recedite, excedimini inde, &
 23 ne accedatis ad immundum: exite de
 24 medio ejus, recedite O portantes vestes
 25 Domini. Neque vero in-bulenter exiit 12
 26 illa, neque fugientium more discedit: 13
 27 quia Dominus praeibit vobis, & congrega-
 28 bit vos Dominus Deus Israelis.

Prophetia de Christo, crucifixione ipsius, & ablatioe culparum.

13 *E*cce puer meus prudens erit, elevabitur, &
 14 glorificabitur, & militiam exaltabitur.
 15 Ita mirabuntur te multi: in aspectus
 16 tuus despicietur ab hominibus, & gloria
 17 tua a filiis hominum: Ita admirabuntur 15
 18 enim gentes multae, & reges claudenti ora
 19 sua: quòd si quisvis nequaquam annuntia-
 20 tum fuerat de eo, videbit eum: & qui
 21 nihil audierant de ipso, intelligunt eum.

CAP. LIII.

1 * *D*omine, qui credidisti ad us non-
 2 itro? & brachium Domini cui reve-
 3 latum est? Narramus coram eo in su-
 4 culis, ut vadis in terra siculosa & non
 5 est ei species neque majestas: & cum in-
 6 tuetur eum, non inest ei forma neque
 7 pulchritudo: Sed species ejus contemptissi-
 8 ma est: & omnium mortalium impes-
 9 tissima: homo qui in vulnere suo ve-
 10 satur, & dolorem patris decevit: & quoniam
 11 si faciem suam avertet, despicietur,
 12 nec estimabitur. Ipse portat pec-
 13 cata nostra, & pro nobis dolore afficitur:
 14 & nos arbitrati sumus eum versari in
 15 labore, vulnereibus, & enim.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 * و هو جرح لاجل اماننا * و يوجع لاجل خطايانا * ادب سلامتنا عليه * كراحه نحن سعيانا * يميل
6 خراف صللتنا باجمعنا * والانسان في طريقه صل * والرب اسلمه خطايانا * وهو عندنا يوجع
7 * لم يفتح فاه * يميل حروف سعي الي الدنج * ويمل حملي امام من يغير صوت هكذا لم
8 يفتح فاه في مواضعه * حكمة روح * ويحمله من يقصه لان حيايته ارتفعت من الارض * ومن
9 امام سعي سيعي للموت * واكافي الاسرار عوض دفيه * والاعبياء عوض موته * لانه لم يصح
10 انما * ولم يوجد في فمه عس * وساء الرب ان يطهن من اكرام * فان اعطينم لغوسكم
11 عن اكلطيه * ورون دريه طويله العمر * والرب ساء بيك ان يتزع من نعم نفسه * ليظهر له
12 نور * ويحمله بالغوم * لتبدر الصديق * ويعدك حسنا لكثيرين * وهو يصعد خطاياهم * لاجل
هذا هو يرب الكثيرين * ويقسم عليهم الاقوياء * عوض ما اسلمت نفسه للموت * وحسب في الاعمى
وهو روح خطايا كثيرين * ومن اجل خطاياهم اسلم

Iste occiditur propter peccata nostra, & humiliatur propter scelus nostrum: castigatio pacis nostrae ipsi imponitur, & cicatricibus ejus curabimur. Omnes ut oves erravimus, quique in pacium sibi latens non convertimus; Dominus autem fecit ut irruerent in eum peccata omnium nostrum. Accessit, & humiliavit se, nec aperuit os suum: tanquam agnus ad maculationem ductus est, & velut ovis coram tonsore obmutuit, nec aperuit os suum. E carcere & ex judicio raptus est; ac generationem ejus quae enarrabit nam succisus est terra viventium, & ex iniquis populi mei tergerunt eum: Contribuit impius ad sepulchrum ejus, & dives ad mortem ipsius. Licet non cognoverit iniquitatem, nec sit dolus in ore ipsius; Dominus tamen voluit humiliare eum & doloribus afficere. Imposita est peccata omnium ipsius, ut videret semen, & prorogaret dies, & voluntas Domini per eum prosperaretur. Et summe ipsius labore videret, & iustus scientiam saturaret atque illustrificaret. Servus erit multorum, & eorum peccata ipse portabit: Ictico distributum cum inter multos, & inter robustos dividet spolia; pro eo quod animam suam effuderit in mortem, et cum iniquis connumeratus sit, idemque peccata multorum pertulerit, & obivus fuerit iniquus.

CAP. LIV.

Cane sterilis quae non peperit, exultare cantu & exulta quae non parvitur; quia plures futuri sunt filii desolatae quam conjugatae. Dicite Dominus, Dilata locum tenentorum tuorum, cortinas tabernaculorum tuorum extende, & ne parcas; producat funiculos tuos, & clavos tuos confirma. Nam dextrorsum & sinistrorsum cresces, & semen tuum per fidebit gentes, & civitates desolatae reddent habitabiles. Ne times, quia non erubesces; & ne te contegas, quia non pudescis: nam verendae pueritiae tuae oblivisceris, & probrum viduitatis tuae non recordaberis amplius. Nam Dominus tuus ita tecum affatus est, cuius nomen est Dominus potentissimus; & redemptor tuus Sanctus Israelis, totius terae Deus vocabitur.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 * وهو جرح لاجل اماننا * و يوجع لاجل خطايانا * ادب سلامتنا عليه * كراحه نحن سعيانا * يميل
6 خراف صللتنا باجمعنا * والانسان في طريقه صل * والرب اسلمه خطايانا * وهو عندنا يوجع
7 * لم يفتح فاه * يميل حروف سعي الي الدنج * ويمل حملي امام من يغير صوت هكذا لم
8 يفتح فاه في مواضعه * حكمة روح * ويحمله من يقصه لان حيايته ارتفعت من الارض * ومن
9 امام سعي سيعي للموت * واكافي الاسرار عوض دفيه * والاعبياء عوض موته * لانه لم يصح
10 انما * ولم يوجد في فمه عس * وساء الرب ان يطهن من اكرام * فان اعطينم لغوسكم
11 عن اكلطيه * ورون دريه طويله العمر * والرب ساء بيك ان يتزع من نعم نفسه * ليظهر له
12 نور * ويحمله بالغوم * لتبدر الصديق * ويعدك حسنا لكثيرين * وهو يصعد خطاياهم * لاجل
هذا هو يرب الكثيرين * ويقسم عليهم الاقوياء * عوض ما اسلمت نفسه للموت * وحسب في الاعمى
وهو روح خطايا كثيرين * ومن اجل خطاياهم اسلم

Iste vero vulneratus est propter iniquitates nostras, & dolibus passus propter peccata nostra, castigatio pa in vestra imposita est ei, propter quos valentia non sumus sumus. Sicut oves erravimus omnes, & quique per ovam suam erravit; Dominus autem tradidit eum peccatis nostris. Et ipse dum parvitur dolo ex non aperuit os suum: ut ovis ductus est ad jugulationem; & ut agnus coram tonsore est sine voce, sic non aperuit os suum dum bannitur. Judicium eius pro altum est, & generationem ejus quae enarrat: vita quidem ipsius oblata est terra, & ab iniquitatibus populi mei ductus est ad mortem: At vivens iam quis pro sepultura ejus, & dicitur pro morte ipsius, Quia non fecit iniquitatem, nec iniquum est in ore eius dolus: Ideo voluit eum Dominus mittere ad vultures. Quod si dederit animam vestram pro peccata, videtis generationem longevam atque. Dominus inquam, voluit manus suas emitti in labo vultum ipsius, ut ostenderet ei lucem, & cingeret eum prudentia; ad hoc ut justificaret iustum, & decerneret subditer se multis, idemque tollerit peccata eorum. Haec de causa multos ipse possidet; & partitur spolia suorum; pro eo scilicet quod tradita sit anima ejus ad mortem, & annumeratus sit inter iniquos, quod talem peccata multorum; & propter peccata eorum traditus sit.

CAP. LIV.

Textus vigesimus sextus. De reductione captivitatis filiorum Israel Jerosolymam: ejusdemque praedictio ad Jerosolymam. **L**iber O sterilita quae non peperit, & rumpit & clama quae non est passa dolores parvitas quoniam filii filiarie plures erunt quam quis quis habet maritum. Ad enim Dominus, Amplifica locum tentorii tui, domitium tuum erige, ne parcas, pro longa fumentis tuis, & paxillis tuos confirma; Extende dextram tuam aque fontium tuorum, & paxillis tuos confirma. Et ne verberis qui nudifas, neve erubescas quod probris afficenda si quoniam obvisi & in pristina recedunt, nec recordaberis quod obvisi viduitas tua. Nam Dominus qui te fecit, nomen est Dominus exercituum, & Salvator tuus, ipse Deus Israela reseratur in tota terra.

* الفصل الرابع والخمسون * * الاصلاح السادس والعشرون *

5 * افرحي ايها العاقر التي لم تلد * سعي واصرحي ايها التي لم تطف * لان بي
المعقر اكثر من التي لها رجل * لان الرب قال * وسعي موضع بيتك * وبارك انصي *
لا تسعفي * طوي حبالك * وروي اوبادك * مدي يمينا وسمالا ايضا * وروعك رب الامم *
تسكي المدن اجريه * ولا تحسي اسك محري * ولا تحجلي انك تعيري * لانك تسسي
اجري الابدتي * ولا تدكري عار سلكك * لان الرب الذي صنعك رب اجيوس اسم *
ويتحكك هو الاله اسرائيل يدعي في كل الارض *

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 * كذالك ...
7 * ...
8 * ...
9 * ...
10 * ...
11 * ...
12 * ...
13 * ...
14 * ...
15 * ...
16 * ...
17 * ...
* ...
1 * ...
2 * ...
3 * ...

Ut uxorem enim repudiatam & dolentem ani-
8 mo revocavit te Dñs, & ut uxorem adole-
scenſcitiz derelictam, dicit Deus tuus. Parvam 7
ob iram repudiatam te, ad miferationibus
meis multis colligam te: Magnam ob iram 8
averteram faciem meam à te, sed miferationi-
9 bus meis æternis miferetur sum tui, dicit Do-
minus redemptor tuus. Hoc ello mihi ut die-
bus Noë: Et enim juraveram non transitaris
in posterum aquas Noë super terram; sic iu-
10 fore ut non irascer tibi, neq; noceram tibi.
Nam montes citius humiliarentur, & colles
11 incurvarentur, quam gratia mea à te tranſe-
ar, & fœdus pacis tuæ prætereat, dicit Domi-
12 nus mifericors. O misera, procellis agitata,
13 consolatione destituta, en ego facturus sum
lapides tuos beryllum, & firmaturus funda-
14 menta tua lapidibus saphyris; Adificaturus
15 parietes tuos lapidibus jaspidis, portas tuas
lapidibus chryſtalli, & terminos tuos lapidi-
16 bus electis. Omnes filii tui cognoscent me,
17 & multa erit pax florum tuorum, Tuque iu-
stitia stabiliſeris; longè aberis ab oppressione,
quia non tatebis; & à contritione, quia non
18 accedet ad te. Quicunque alieni sunt à ma-
19 nibus meis, te ingredierunt, & eris asyllum
habitatoribus tuis. Ego quidem creavi fa-
20 brum qui foliibus excitaret ignem, & perfecit
instrumentum ad opera sua; à te ego pariter
creavi destructorem ad destruendum.
Omne instrumentum quod aptatur contra te,
19 non perducetur ad exitum: & omnem lin-
20 guam que tecum Reteric in iudicio, convin-
ces. Hæc est hereditas servorum Domini, &
21 iustitia eorum à me; dicit Dominus.

CAP. LV.

1 HEUS omnes facientes, ite ad aquas: qui non
habetis pecuniam, etc. providete vobis,
& comedite abique pecunia, & sine pretio
vinum & lac. Cur expenditis pecuniam non
pro pane, & labore veltum non pro futuri-
tate? Audite me ex animo, & comedetis bo-
na, & in pinguedine oblectabit se anima
vestra. Inclinate aures veltas, & vcnite ad
3 me; acquiescite mihi, & vivet anima veltas
& statim vobiscum pactum sempiternum,
gratiam Davidis fidelem.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * ...
7 * ...
8 * ...
9 * ...
10 * ...
11 * ...
12 * ...
13 * ...
14 * ...
15 * ...
16 * ...
17 * ...
* ...
1 * ...
2 * ...
3 * ...

Ne inquam ut saninam derelictam 6
pupilla, nam vocavit te Dominus, neque
in famulum inde ab ad. l. cetera sua
exoriam. At imus tuus, Ex quo uor-
7 por de eligi te; sed maxima mifericordi-
dia manducor tu: Ira brevis aca. 8
faciens, meam à te; sed mifericordia
9 sempiterna sum tui superius. D. ait Do-
minus qui te et parit ex aquis que conti-
10 gère tempore Noe. Hæc mea res est;
Nam quemadmodum tunc temporis iu-
ravai terre me non susceperam tibi de-
11 incept, Neque tuos manes comminationi-
ne transivim, neque tuos colles non
12 vendos; ita neque mifericordiam que
tibi impenditur à me, uquam de-
13 suam, neque sedus pacis tua un-
quam violandus: quoniam Dominus
14 qui tui miferetur, huc locus est. O
15 vltis & d. j. q. quæ nullam percipit con-
solationem, ecce ego disponam tibi La-
pides tuos ex hyrcino, & fundamenta
12 tua ex smaragdo, Positumque pinnae
13 tuas ex jaspido, por. as. in. lapidibus
admantibus, & empor. tuum lapidibus
14 electis. Omnes filii tui erunt casti à
15 Dro, & nati tui in pace abundanti, Et
16 iustitia edificabitur. Recede ab impietate,
& no timore, propt. non appropr. que. ad
15 te. En exstantiz te ingredierunt, pro-
16 per me habitabunt in te, & ad te con-
surgent. En ego te creavi, non ut fa-
ber avarias qui flans in calones
16 producit vas ad usum; & ego te creavi,
non ad interium, ut destruerem omne
vas corruptum, & te non oblectaver.
17 Imò omnem clauorem quo. utinamque
surgentium contra te ad litigandum, su-
perabit, & unque intra te concludi. Talis
erit hereditas eorum qui serviunt Domi-
no, & vos eritis mihi iusti, ait Do-
minus.

CAP. LV.

1 HEUS facientes, ite ad aquas: O vos
1 quibus non est argentum, subsistite, emite;
concedite ac bibite; & ite, emite absque
2 argento aut pretio vinum & adipem.
Cur estimatis argentum aliam ob rem
quàm ob panem, & laborem sust. unam
ob satisfactionem? Acquiescite mihi,
& comedetis bona, & oblectabitur anima
vestra in bonis: Fervidaque vobiscum
3 factus perpetuum, promissa Davidis ve-

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 **٤** **٥** **٦** **٧** **٨** **٩** **١٠** **١١** **١٢** **١٣**
 ٤ **٥** **٦** **٧** **٨** **٩** **١٠** **١١** **١٢** **١٣**
 Ecce testem gentibus dedi te, principem & rectorem populis: Ut voces gentes quas non noſti, & gentes que te minime noſcunt, accurrant ad te, propter Dominum Deum tuum, & Sanctum Israelis qui te glorificavit. Querite Dominum; & cum inveneritis eum, invocate illum: Et cum accesserit, derelinquit peccator viam suam, & vir iniquus consilium suum, & convertatur ad me, & miseror ipsius; & ad Deum nostrum qui largus est in parcendo. Nam consilia mea non sunt similia consiliis vestris, neque viae meae similes viae vestris, dicit Dominus: Nam quemadmodum caeli sunt visus vestris, & consilia mea consilii vestris. Quemadmodum enim pluvia & nix & coelo delapsa, illic minime redit, sed inebriat terram, & parere ac germinare facit illam, praeſertimque semen satorum, & panem in cibum: Sic erit sermo meus qui prodit ex ore meo, non revertetur ad me vacuum, quin prius fecerit quod volo, & expleverit eum *causa* cum misero. Nam cum latitiae egrediemini, & cum pace discederis, & montes arque colles exultabunt coram vobis, & laudatissimeque arborea campi complendent manus. Pro Iovinio frutices germinabunt abies, & pro hylopo germinabit myrtus: eritque Domino in nomen, & monumentum sempiternum, quod nunquam deficiet.

CAP. LXI.

١ **٢** **٣** **٤**
 1 **2** **3** **4**
 Sic dicit Dominus, Custodite iudicium, & facite iustitiam; quia proxime salus mea ventura est, & iustitia mea revelanda. Beatus vir qui fecerit hanc, & filius hominis qui firmus eam tenuerit, sabbathum quoque observaverit ne prophetae illud, & custodierit manus suas ne quid mali committat. Neque vero dicat filius alienigenarum qui adiungit se Domino, Planè separavit inue Dominus a populo suo: neque dicat Enochus, Lignum sum aridum. Nam ita dicit Dominus; Eunuchis qui custodierint sabbatha mea, elegerint quod mihi placeat, & factus meus firmiter tenerint;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

4 **٥** **٦** **٧** **٨** **٩** **١٠** **١١** **١٢** **١٣**
 4 **٥** **٦** **٧** **٨** **٩** **١٠** **١١** **١٢** **١٣**
 Ecce testimonium gentibus dedi eum, gentibus principem & imperatorem. In gentes que te ignorant, operam tuam implorabunt; & populus qui te non noverunt, ad te converſent, quia propter Dominum Deum tuum & sanctum Israelis qui te glorificavit. Querite Deum; & cum invocaveritis eum, implorate misericordiam eius dum propitius est vobis. Ite derelictus confiteſtu; & revertetur ad Dominum, ut misericordiam consequatur; & ad Deum nostrum, quia per eum noscitur malum figuratum. Non enim confusa sunt in conspectu vestro, neque viae vestrae sunt viae meae, dicit Dominus: Sed quantum distat caelum a terra, tantum distat via mea a via vestra, & conceptus mentis vestrae a conceptu mentis meae. Nam quemadmodum cum induitur vis a caelo decidit, non revertitur illuc donec terram subvertit, & haec signat egrediemine que, producta que; seminem suum, & panem comedens: Sic est verbum meum, quod cum exierit ex ore meo, non redit ad me vacuum, & donec profecerit quicquid volo, donecque eras maris & decora mea. Vos enim egrediemini cum exultatione, & cum letitia dimittentini; nam montes & colles irradiantur exultantes vos cum gaudis, & omnes arbores agrum plaudunt rami suis. Pro domis affluens pni, & pro ebullis affluens myrti; eritque Dominus nomen & signum sempiternum & indelibile.

CAP. LXI.

١ **٢** **٣** **٤**
 1 **2** **3** **4**
 Sic ait Dominus, Custodite iudicium, & facite iustitiam; quia salus mea brevi effluxura est, & misericordia mea revelanda. Beatus vir qui fecerit haec, & homo qui adhaeserit ei, caveat ne sabbatha contaminet, & custodierit manus suas ne faciant iniquitatem. Non dicit aliis: argue me nisi se receperit ad Dominum, ut affluat quod Dominus me fecerit a populo suo? nec dicit Eunuchus, Equidum sum lignum aridum. Sic ait Dominus, Eunuchis qui custodierint sabbatha mea, quod ego volo delegent, & adhaeserint saluti meae;

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 * **دabo in domo mea & intra muros meos** lo- cum & nomen excellentius quam filiorum & filiarum; nomen scilicet sempiternum dabo eis, quod nunquam deficiet. Filios autem alienigenarum, qui Domino se adproximant ad ministrandum ei, & ad diligendum nomen Domini, ut sint servi ejus; quemcumque custodientem sabbatum ne prophancet illud, & foedus meum sanctum teneant: Adde- cam in montem fanctum meum, & latificabo in domo orationis mee: holocausta & sacrificia eorum gratissima erunt ad altare meum: quoniam domus mea domus orationis vocabitur cunctis populis. Sic dicit Dominus Deus qui congregat dispersos Israelis, Adhuc aggregabo eis aggregatos. Omnes bestiae agri venite, devorare omnes bestias sylvae. Videntes, caeci sunt omnes & ignari; canes multi sunt omnes, nec possunt latrare; indulgent voluptati, jacent, & amant dormitacionem. Sunt autem canes avidi appetitus, & inescientes farurari: erant nequissimi, & ignari prudenciae: omnes ad viam suam se converterunt, & quilibet ad partem & latum suum. Venite inquam sumamus vinum & limum. Venite sicut et simus ut hodie terminem dies, & lucrum faciamus vobis multum admodum.

CAP. LVII.

1 * **Ecce Julius perit, & nemo est qui animum** adjiciat: & viri sancti rapiuntur nemine adveniente. A conspectu quidem malitiae rapiuntur justus: At venit pax, & requiescent in cubili suo, & coram se gradiuntur. Vos vero accedite huc filii humilitatis, semen adulerum & fornicarium. Contra quem avide inhiatis? & contra quem appetitis os vestrum, & linguam vestram protrahitis: quidem vos factus estis iniquus & semen fallum: Qui consolacionem vestram collocaistis in idolis subter onem arborum sylvae, & jugulatis pueros in torrentibus sub rupibus petarum. Sors tua & hereditas tua, cum forte torrentium erit; nam & super eos liballi libamina, & obulisti sacrificia: in his oblectarer?

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 * **Dabo in domo mea & intra muros meos** locum & nomen excellentius quam filiorum & filiarum; nomen scilicet sempiternum dabo eis, quod nunquam deficiet. Filios autem alienigenarum, qui Domino se adproximant ad ministrandum ei, & ad diligendum nomen Domini, ut sint servi ejus, & diligant nomen Domini, ut sint servi & ancillae ipsius; & eos omnes qui capiunt ne profaneant sabbatum meum, quique adhaerent foederi meo; introducam in montem sanctum meum, & exultabo in domo orationis mee: holocausta & sacrificia eorum erunt accepta super altari meo: quia domus mea, domus orationis vocabitur cunctis gentibus. Nam congregator dispersorum Israelis, Ego, inquit, aggregabo illi eos. Omnes bestiae campiferae, venite, comedite: & omnes bestiae sylvestres, Videte os omnes istius caeli, ne sciant praedenter agere: omnes sint caeci torpidi, latrarent nequam & qui somniant in cubili, omnes dormitacionem: Et quidem caecos impudenciam audientium, fatuorumque nescio, videntemque flagitiosum, praudentiam ignari & omnes in via laevis, iniquisque propriam sententiam utilitatem.

CAP. LVII.

1 **Videte quomodo perierit iustus,** & nemo corde cogit: & viri sanctissimi, & nemo confidit. Quomodo a facie iniquitatis ablatus est iustus, Eri in pace & sepultura ejus, sublevis est & meo.

2 **Textus viginti septimus.**

3 **Objurgatio filiorum Israelis:** Lectio diei Dominicae.

4 **Accedite huc O filii sceleratis, semen 3** adulerorum & fornicariorum. Qua in 4 re oblectati estis? contra quem appetitis os vestrum? & contra quem exercistis linguam vestram? an non vos eritis filii perdicionis, generatio maligna? Qui rogatis idola sub arboribus & in torrentibus inter petras. Vos illorum idolorum eris portio vestra. Illis aliter fadisti, & illis obulisti sacrificia: propter haec anson irascetur?

فَحَاكِ الْاَسْبَ اعْصَبِ *

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 **كُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ حَبَابِ قَسَبِ**
 8 **حَبَابٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 9 **حَبَابٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 10 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 11 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 12 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 13 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 14 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 15 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 16 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 17 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 18 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 19 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 20 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**
 21 **• وَكُلُّ مَوْجٍ زَائِدٌ • وَكُلُّ مَوْجٍ قَلِيلٌ • حَبَابٌ مُعْجِبٌ • قَدْ حَمَلَهُ هَمْدَانُ**

Super montes altos & sublimes posuisti cu-
 bile tuum, & illuc ascendisti ad machandas vi-
 ctimas. Et post januas furo parafidias scilicet
 plili memoriam tuam. Migrants enio ad me
 ascendisti, & ampliasti cubile tuum, facta es
 ex eis (i. adeas descendisti) & amasti concubi-
 tum eorum. Et occasione videns, laudabile
 te reddidisti apud reges per unguentum, mul-
 tiplicasti odores tuos, misisti nuntios tuos in
 longinquum; & humiliata es ad infernum us-
 que. Copia viarum tuarum laborasti, nec ta-
 me dixisti, cessabo: culpa manuum tuarum con-
 traxisti rubiginem, ideo non supplicas. Quem
 timentes aut metueres, quandoquidem me de-
 negasti, nec meministi mei, nec attimas me in
 corde tuo? ecce ego sanctus sum & aeterno, me
 tamen non times. Ego ostendam tibi iustitiam meam,
 & facta tua nequaquam proderunt tibi. Cum
 clamaveris, eripient te qui congregantur ad te:
 & hos quidem omnes absorbit ventus, & abripit
 turbo: illi verò qui sperant in me, possidebunt
 terram, & possidebunt montem sanctum meum:
 Et dicent, Complacuit, complacuit planitate,
 restituit visus, & auferet offendicula ex itinere
 populi mei. Sic enim dixi tibi: Mis & excelsus,
 habitans in aeternum, eius nomen sanctum est,
 cuius habitaculum altum est & sanctum, ad
 humiles & afflictos animo; Vivificabo spiritum
 humilium, & cor dolentium vivificabo. Nam non
 in perpetuum tenebo, nec in perpetuum irascar:
 quoniam spiritus meus prodit, & auram vitalem
 ego feci. Propter crimine fraudis iratus sum & percussis
 eam: iterum quoque, sum iratus, & abibat
 suspensus in via cordis ipsius. Vias eius considerans
 curavi eam & consolatus sum eam, & repedi
 consolatione ipsi & lugentibus ei. Creatus est sermo
 labiurum, pax, pax longinquis & propinquis,
 inquit Dominus, & curabo eos. Improbis vero
 ceu mare agitantur (nam quiete nunquam reperit)
 cuius aquae reptilia atque cœcum volucant.
 Nulla pax est improbis, inquit Deus meus.

CAP. LVIII.

Lama ex gutture tuo, & ne parcas; attol-
 le vocem tuam instar tubæ, & indica populo
 meo iniquitatem suam, et familiæ Jacob
 peccata sua.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 **يَكُ جَبَلٌ عَالٍ وَسَائِقٌ هُنَاكَ مَسْجَعُكَ • وَهُنَاكَ أَصْعَدْتُ الدِّبَاجَ • وَجَعَلْتُ قَوْلِي بَارِكٌ**
 8 **وَصَعَبْتُ وَكُرَّ بَارِكٌ • وَأَهْ لَأَنَّكَ أَنْ بَعْدَتْ عَنِّي يَكُونُ لَكَ بِالْأَكْسِ • أَحْبَبْتُ الْمُصْطَلَعِينَ**
 9 **مَعَكَ • وَكَرِبْتُ رَأْيَكَ مَعَهُمْ • وَصَنَعْتُ كَنْزِينَ الْكَلِيمِ مِنْكَ بَعْدًا • وَأَرْسَلْتُ سَمْعَاءَ قَوْفٌ**
 10 **حَدُودِكَ • وَجَعَلْتُ رَهْلِيَّتِي إِلَى الْجَنِينِ • تَعَبْتُ فِي طُرُقَيْكَ الْكَلِيمِ • وَلَمْ يَقُولِي أَكْفَى أَمَا**
 11 **الْقَوْمِ • لَأَنَّكَ فَعَلْتِ هَذَا لِأَجْلِ هَذَا لَمْ تَطْلُبْنِي • أَنْتَ مَنْ كَسَيْتِ • خَبْتُ وَكَلْبِي بِنِي • لَمْ**
 12 **تَدْكُرْنِي • وَلَا أَحَدٌ بِنِي فِي هَيْبَتِ هَيْبَتِكَ • وَلَا فِي قَلْبِكَ • وَأَنَا أَرَاكَ وَأَتَعَاوَلُ وَلَمْ تَخَافْنِي •**
 13 **• أَمَا أَصْبِرُ بَعْدَ لِي وَسُرُورِكَ الَّذِي لَا تَسْمَعُكَ • إِذَا صَدَحْتُ لِي بَعْدَ رُكِّ فِي صَيْهَتِكَ • لَأَنَّ**
 14 **هَارِوَاءَ كُلَّهُمْ يَأْتُهُمُ الرِّيحُ وَيَهْرَمُ الْعَاصِفُ • وَالذِّينُ يَمَسْكُونُ فِي يَمْدُونِ الْأَرْضِ •**
 15 **وَيَمْدُونُ جَبَلِي الْقُدْسِ • وَيَمْدُونُ طَهْرًا السَّبِيلِ مِنْ وَجْهِهِ • وَأَرْفَعُوا الْعَنْتَرَاتِ مِنْ طَرِيفِ**
 16 **سَعْيِي • هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ الْعَلِيِّ السَّاكِنِ فِي الْأَعَالِي إِلَى الْأَبَدِ • الْعَلْيُوسُ فِي الْقَدِيمِينَ •**
 17 **أَسْمَةُ الرَّبِّ الْعَلِيِّ • الْمَسْرُوحُ فِي الْقَدِيمِينَ • وَالْمَعْطِيُّ طُولُ الْآلَاهِ لِصَعْبَرِي الْأَنْسِ • الْمَعْطِيُّ**
 18 **أَكْبَاهُ لِلْمَسْكُونِ الْعَلِيِّ • لَا أَسْمَعُ مِنْكُمْ إِلَى الْأَبَدِ • وَلَا أَعْصِبُ عَلَيْكُمْ كُلَّ حِينٍ • لَأَنَّ**
 19 **رُوحًا مَنِي يَنْبِيئِي • وَكُلُّ سَمَاءٍ أَنَا صَنَعْتُ • لِأَجْلِ حَطْبِي فَبَلَدُهُ أَعْصِبُهُ وَصَرِيهِ وَصَدُوقِي**
 20 **وَجَهْلِي عَنْهُ • حَرْنُ وَمَصْبِي مَعْصِي فِي طَرِيفِ • رَأَيْتِ طَرِيفِ وَسَعْيِي وَرَيْبِي وَأَعْطَيْتِي عَرَاءَ**
 21 **حَمِينًا • سَلَامَةٌ عَلَى سَلَامَةِ الْبَعْدَاءِ وَالْقِرَاءِ • وَقَالَ الرَّبُّ أَسْمَعُهُمْ • وَالطَّالِمُونَ هَكَذَا يَجْرُونَ**
 22 **وَلَا يَسْتَطِيعُونَ أَنْ يَسْتَرْكُوا • وَلَيْسَ لِلْمُتَأَمِّنِينَ سَلَامٌ قَالُ الرَّبِّ إِلَاهَهُ •**

Super montem excelsum & elevatum, i. i. est
 cubile tuum, ubique sacrificia obtulisti; et post
 aures ostium tuum collocasti monimenta tua.
 Haec, si recessus ad me, tua potius intencio: amasti concubitus
 tuos, & fecisti concubitus tuum cum
 in multiplicasti. Multos qui ex te
 erant, procul egisti, & advocatos misisti
 ultra terminos tuos, demum re-
 versus delecta es ad infernum usque. Sa-
 tigula in visis suis multiplicibus non de-
 cessisti, alijus ego factus. Quoniam haec
 fecisti, propterea me non curasti. Tu
 quem servas? simulasti, & negasti
 me, non es mei recordata, & ne men-
 tis quidem tuae ratiocinatione aus corde
 tuo de me cogitasti: qua te videns con-
 tinuo, non me times. Ego iudicabo
 iustitiam meam & caetera tua, quae non
 proderunt tibi. Cum clamaveris tu li-
 berent te in angustia tua: quoniam hoc
 omnes abripient ventus tuus dispersant:
 ac ventus qui mibi adhaesit, posside-
 bunt terram, & hereditario iustitiam
 habebunt montem sanctum meum: Et di-
 cent; Emundavit manus meae faciem
 eius, & tollit offendicula de via
 populi mei. Sic ait Dominus altissimus
 qui in excelsis habitat in aeternum
 usque, Sanctus inter sanctos, cuius nomen
 est Dominus altissimus, qui requisit in
 sanctis, qui dat largantiam in pusillimis,
 qui dat vitam constentiam ani-
 mo; Non speram in vobis vindictam
 in aeternum, haec semper irascor vo-
 bis. Nam spiritus qui ad me procedit, &
 huius omnis quem feci. Cui par-
 vum est aliqnod peccatum succense-
 rim, percussim eum, & faciem ab eo
 meam auerterim; si doluerit, & missus
 incesserit in viam suam: Probo vultus
 eius, curabo eum, & consolabor eum,
 daboque illi consolationem veteram; Pa-
 cem super pacem tamen remota quam
 proficiam. Dixit etiam Dominus, Cu-
 rabo eos. Pari modo facti demer-
 tur, nec poterunt quiescere, Nec erit
 pax impiis, ait Dominus Deus.

CAP. LVIII.

Lama validè, & ne parcas; quasi tu
 bu-cina attolle vocem tuam, annuntia popu-
 lo meo peccata sua, & domui Jacob
 scelera sua.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * **كَنَحْ فُجِيعٌ صَافِحَةٌ** . هَزَقَمُ خَافِبٌ **وَتَسَامُ** . **اِسْ** خَافِدٌ **بُحْبُ** اِسْمَعِلُ **اَلْا** هَجَف .
بُنُا **بُكَّتَتَه** . **اَحْرَاجُ** **حَب** **بُنُا** **وَبُفَعُا** . **هَزَقَمُ** **خَافِبُفِقَه** **اَلْا** **اَحْرَه** . * **خُفَانُ** 3
وَج **اَلْا** **بَسْا** . **هَزَقَمُ** **بُفَعُ** **اَلْا** **بُجَه** . **اَسْ** **صَدَدُا** . **هَزَقَمُ** **خُفِيعُ** **اِسْمَعِلُ**
رُصِيعُ . **هَزَقَمُ** **اِسْمَعِلُ** . **فَصَلُصَفُ** **بُكَّتَتَه** . * **اَسْ** **حِسْبُفُ** **اَلْا** **اِسْمَعِلُ** **وَرُصِيعُ** 4
اِسْمَعِلُ . **هَزَقَمُ** **صَمِيحُ** **بُنُا** **بُجَه** **اَلْا** **اِسْمَعِلُ** **اَسْ** **بُجَه** **بُفَعُا** . **اَلْمُفَضَّلُ** **مُحَضَمُ**
صَدَدُ **بُفَعُا** . * **اَسْمَعِلُ** **وَعَدُ** **اَسْمَعِلُ** . **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُفَعُا** . **هَزَقَمُ** **وَعَدُ** **اَسْمَعِلُ** **اَسْ** **بُجَه** **اَلْا** 5
هَزَقَمُ **هَزَقَمُ** **بُجَه** **اَلْا** **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** 6
وَعَدُ **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَلْا** **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** 7
بُجَه **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَلْا** **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** 8
اَسْمَعِلُ **بُجَه** **اَلْا** **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** 9
اَسْمَعِلُ **بُجَه** **اَلْا** **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** 10
اَسْمَعِلُ **بُجَه** **اَلْا** **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** 11
اَسْمَعِلُ **بُجَه** **اَلْا** **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** 12
اَسْمَعِلُ **بُجَه** **اَلْا** **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** 13
اَسْمَعِلُ **بُجَه** **اَلْا** **بُفَعُ** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** **بُجَه** **اَسْمَعِلُ** .

Et eoim quocidie me requirit; & seire vo-
 unt vias meas: velur popul^{us} qui exercuit ius-
 titiam, nec dereliquit ius Dei sui, petuit a me ius-
 titiam & iustitiam, & accedere voluit ad Deum.
 Quare dum ieiunam^{us}, non respicitur? Ecce in die
 man nostrā humiliamur, tu ignoras? Dum in die
 ieiunii vestri cupiditatis vestris indulgetis, &
 affertis cuncta idola vestra. En ad iurgium &
 contentione ieiunatis, & ad percutiendum in-
 iquistam cum violentia. Ne ieiunetis ut hodie,
 ut audiri faciatis vocē vestrā in excessu. Non
 huiusmodi ieiunium est quod elegi, ut scilicet
 humiliet quis animā suam, incurvet collum
 suū ut hamū, & sacco atque cinere seipsum do-
 met? num istud appellatis ieiunium & diem
 Dñi gratum? Hoc est ieiunium quod elegit
 solvas nex^{us} iniquitatis, & rumpeis vincula frau-
 dis, & subiectos in libertatem dimittas, omnia
 deoique vincula rumpeis: Frangas panē tu-
 um elurienti, peregrinum introducas domum
 tuā, cum videris nudum, operas illum, & non
 negligas eadē acu tu carne præditum: Tunc
 aperietur velor aurora lux tua, & iustitia tua
 prorinus clucefer, præcedet te iustitia tua, &
 maiestas Dñi colligete. Tunc vocabis, & re-
 spondebit tibi Dñs; clamabis, & dicet, Ecce
 me. Si tollas inquam & præcordis tuis fraudem,
 subiectos dimittas, & ad sermone falto re-
 cedas; Des panem tuum elurienti, & animam
 elurientem laties: splendet lux tua in tenebris,
 & tenebræ tuæ ceu meridies: Reget te
 semper Dominus, satiabit animam tuam deli-
 ciam, ossa tua confirmabit, erigete velut pa-
 radium irriguus, & ut fons aquarum cuius
 aqze nunquam deficiunt: Adificabunt ex
 te ruinas quæ a seculo fuerunt, & fundamen-
 ta generationum æternarum erigete; voca-
 bunt te rupturarum instauratorem, & rellituro-
 rem fenitarum in habitationem. Si aversis
 pedem tuum a sabbatho, quō minus facias tu-
 am voluntatem in die sanctificatissime, sabbatho
 appelles delicias plenum & sanctitatem
 Domini honorandam, & honores illa ut tu
 non secteris in eo viam tuam, nec facias in eo
 voluntatem tuam, nec verbum loquaris:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 **يَطْلُبُونِي يَوْمًا فَيَوْمًا وَيَسْهَمُونَ** **أَن يَعْرِفُوا طَرِيقي** * **مِثْلُ** **سَعْبِ** **صَمِغٍ** **عَدَلُ** **اللَّهِ** **وَلَمْ** **يَبْرِكِ**
حُكْمُ **اللَّهِ** **يَسْأَلُونِي** **الآنَ** **حَكْمًا** **وَعَدَلًا** **وَيَسْهَمُونَ** **أَن يَعْرِفُوا** **للَّهُ** **فَأَمْلِكُنِ** **لِمَاذَا** **أَنَا** **صَعْنَا** **وَلَمْ** 3
تَسْأَلُوا **أَدَلَالَنَا** **أَنْعَمْنَا** **وَلَمْ** **تَعْلَمُوا** * **لَأَنَّ** **فِي** **أَيَّامٍ** **أَصُولَكُمْ** **وَأَحْسَابَكُمْ** **وَيُعْبَدُونَ** **جَمِيعُ** **الَّذِينَ**
حُكْمَ **أَيْدِيكُمْ** * **تَصَوِّمُونَ** **لِلْأَحْكَامِ** **وَالسَّارِعَاتِ** **وَالْكَافِرَاتِ** **وَيَضْرِبُونَ** **الدَّلِيلَ** **بِعَقْدِ** 4
أَيْدِيكُمْ * **لِمَاذَا** **تَصَوِّمُونَ** **فِي** **مِثْلِ** **الْيَوْمِ** * **لِيَسْمَعِ** **صَوْرَكُمْ** **يَصْرُحُ** * **لَسْتُ** **أَحْضَارًا** **أَمَا** **هَذَا** 5
الصَّوْمِ **وَيَوْمًا** **أَنْ يَدُلَّ** **الْإِنْسَانُ** **بِعَهْدِ** * **وَلَوْ** **أَنَّكَ** **أَحْبَبْتَ** **عَنْقَاكَ** **مِثْلُ** **الطُّوْرِ** **وَقَرَسَ** **مَسْكَا**
وَبَرَادًا * **فَلَيْسَ** **هَكَذَا** **تَدْعُونَ** **صَوْمًا** **مَقْبُولًا** **لِلرَّبِّ** * **لَيْسَ** **هَذَا** **الصَّوْمُ** **أَنَا** **أَحْبَبْتُهُ** **قَالَ** **الرَّبُّ** 6
أَكُنْ **حَلُّ** **كُلِّ** **رِيَاطِ** **الظُّلْمِ** * **فَكَيْفَ** **عَقَدَ** **الْمُعَامَلَاتِ** **الْاَفْسَاسِيَةَ** * **أَرْسَلَ** **الْمُدَّكَسِينَ** **بِالْحَكِيَّةِ** *
وَحَرَّفَ **كُلَّ** **مَكْتُوبٍ** **طَالِمٍ** * **فَمَا** **خَبَرَكَ** **لِلْجَائِعِ** * **أَدْخَلَ** **الْمَسَاكِينَ** **الَّذِينَ** **لَا** **سَعْفَ** **لَهُمْ** 7
إِلَى **بَيْتِكَ** * **أَنْ** **رَأَيْتَ** **عَرِيانًا** **أَكْسَه** * **وَبَنَ** **حَوَاصِ** **رَبِّعِكَ** **لَا** **تَتَعَافَلُ** **عَنهُ** * **حَبِيبٌ** **يَهْتَكِرُ**
بِوَرِكِ **صَبْكِيَا** * **وَأَسْعَيْتَ** **نَسْفَ** **سَرِيْعًا** * **وَبِعَدَمِكَ** **عَدَلُكَ** **قَدَامِكَ** * **وَجَدَ** **اللَّهُ** **يُحْكِمُكَ** 8
حَبِيبٌ **يَضْرَحُ** **وَاللَّهُ** **يَسْعَى** **عَيْتَكَ** * **وَإِذْ** **تَسْأَلُكَ** **بِغَوْلٍ** **هَذَا** * **وَإِنْ** **سَعَيْتَ** **عَيْتَكَ** **الرِّيَاطَ** **وَفِئْتِ** **الْيَدِ** 9
وَكَلِمَةُ **الْبَدَنِ** * **وِعْطَيْتِ** **لِلْجَائِعِ** **خَبَرَكَ** **مِنْ** **نَفْسِكَ** * **وَسَبَّحَ** **النَّفْسَ** **الدَّلِيلَةَ** * **حَبِيبُكَ** **نَسْفَ** 10
فِي **الظُّلْمَةِ** **تُورِكِ** * **وَطَلَمْتَكَ** **مِثْلَ** **الظُّهْرِ** * **وَكَيُونُ** **اللَّهِ** **مَعَكَ** **كُلِّ** **حَيْثُ** * **وَيَسْأَلِيكَ** **كَأَنَّ** 11
نَسْفَيْتَ **نَفْسَكَ** * **وَعِطَامَتَكَ** **نَسْفْتَكُ** * **وَيَكُونُ** **كَالْبُسْتَانِ** **السَّكْرَانِ** **وَمِثْلَ** **الْيَبْدُوعِ** **الَّذِي** **لَا**
يَقْطَعُ **مَوْلَهُ** * **وَعِطَامَتَكَ** **نَسْفَ** **مِثْلَ** **الْمَبَاتِ** * **وَسَسَدْتَكُ** **وَبَرَبِ** **جَيْلِ** **الْأَجْيَالِ** * **وَبَنِي** **حَوْرَانِكَ** 12
الدَّقْرِيةِ * **وَرَصْمَتِي** **أَسَاسَاتِكَ** **الدَّقْرِيةِ** **جَيْلِ** **الْأَجْيَالِ** * **وَرَدَعْتِي** **بَنِي** **السِّيَابِجَاتِ** * **وَرَكِي**
السَّبْلَ **الَّذِي** **فِي** **الْوَسْطِ** * **وَإِنْ** **رَدَدْتُ** **رِيَاطَكَ** **عَنِ** **السَّبُوتِ** **أَنْ** **لَا** **تَصْنَعِ** **أَرَادَتِكَ** **فِي** **الْيَوْمِ** 13
الْمَقْدِسِ * **وَيَدْعُوا** **السَّبُوتَ** **المَدْعِيَةَ** **وَلَسْنَا** **لِلْهَيْكَلِ** * **وَلَا** **تُرْوَعُ** **قَدَمُكَ** **بِعَمَلٍ** * **وَلَا** **تَسْأَلُكَ** **كَلِمَةً**
بِعَصَبٍ **مِنْ** **فِيكَ** * **وَيَكُونُ** **مُدْرِكًا** **عَيْتِكَ** **الرَّبِّ** .

Quærit me singulis diebus, & cupi-
 unt scire vias meas: non fecit ac-
 li essent populus faciens ius Dei, nec
 defersit iudicium Dei sui, petuit a
 me ius iudicium & iustitiam, & cupi-
 unt accedere ad Deum: Videntes,
 Quare ieiunantibus nobis, non respi-
 citur? Quia in diebus ieiuniorum
 vestrorum adveniatis cupiditatem
 vestram, & adprimitis eorū omnes
 qui subditū sunt vobis. Ieiunatis ad-
 liter, iurgia, & contentiones, & humi-
 len percussit nodū articuloꝝ digitoꝝ
 vestrorum. Cur ieiunatis mihi ut hodie?
 an ut audiat vestra vox cum clamore?
 Nequaquam eligo ego tale ieiunium,
 & diem: quo quis affligat animam
 suam: ciansi retroqueis collum
 tuum veluti collam, sternasque cili-
 um ac cinerem; huiusmodi tamē re-
 quæram appellandum est: vobis ieiunium
 Dominum iocundum. Tale ieiunium
 nequaquam eligo ego, aut Dominus scilicet
 solvo omnia vincula perueris, vincula
 nexuū captivitatis, volutorum: consulas
 ditante cum venissime, & Fran-
 ge pænem tuam elurienti, pauperes
 tello carentes induc in domum tuam: videris
 nudum, velis eum: & præcipis femi-
 nis tuis ne definas eum. Tunc erue-
 pei lux tua ut aurora nitens, & fa-
 miates tua prorinus exortientur, præcedet
 te iustitia tua, & gloria Domini
 illustret te reddet: Tunc te clamentem
 Deus exaudiet, & cum loqueris, dicet,
 Ecce me. Deum si amoveris a te li-
 gaueris, manu captivorum, & verbum de-
 tractiois; Elurientis panem tuum ex
 animo tua dederis, & animam deiectionem
 facta veris; tuoc fugebis in tenebris
 lumina tuam, & tenebis tua velut mer-
 dies: Adieu semper tibi Deus, & ex-
 pletur prout exortabit, anima tua,
 ossa tua iucundabuntur; erigete velut
 hortus irriguus; & velut fons cuius
 aqua nunquam deficit: ossa tua germin-
 abunt sicut herbæ, delictabit, &
 possidebis generationem generationum;
 Restaurabuntur vinee tue æterne, & tua
 antiqua fundamenta tua erunt in ævum
 ævorum: vocaberis edificator spem,
 & vias interjectas abolitis. Tandem si
 aversis pedem tuum a sabbatho, ita
 ut non indulgas cupiditati tue in die
 sacro; sabbatho delicato, sanctus Deo
 tuo vocaberis, non exieris pedem tuum
 ad optatum non verbum cui vacandū est
 ore tuo promissuaveris; & Domino fiet
 factus tuus:

ESAIAS. Versio VUIGL. LAT.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ישעיהו: נט

terre excelsa super te faciam equitate & Domino in delectaberis Tunc...
או תחננה עליהוה והדבכתה על בשרי ארץ
Domini os quia tui patris Jahacob hereditatem te faciam concedere &

Tunc delectaberis super Dño, & sustollæ te super altitudines terræ, & cibabo te hereditate Jacob patris tui: os coim Dñi locutum est.

14 Καὶ ἔσθ' ἐπιπλάσθης ἐπὶ κήρυον ἡ γὰρ ἐκείνη...
Et eris confidens super Dominum. 14 Et elevabit te super bona terra: & cibabit te hereditate Jacob patris tui. Oremum Domini locutum est hæc.

CAP. LIX. נט

14 תעצבנך ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך...
15 ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך...
16 ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך...

14 Tunc delectaberis super Dño, & sustollæ te super altitudines terræ, & cibabo te hereditate Jacob patris tui: os coim Dñi locutum est.
15 non exaudiat: Sed iniquitates vestre diverterunt inter vos & Deū vestrū, & peccata vestra absconderunt facie ejus a vobis ne exaudiret. Man' enim vestre polluce sūt sanguine, & digiti vestri iniquitate: labia vestra locuta sunt meodacium, & lingua vestra iniquitate factur. Non est qui invocet justitiam, neq; est qui judicet verē: sed confidunt in nihilo, & loquuntur vanitates: conceperunt laborem, & pepererunt iniquitatem. Ova aspidum ruperunt, & telas araneæ texerunt: qui comederit de ovis eorū, morietur: & q; confotū est, erumpet in regulū. Tele eorū non erunt in vestimentis, neq; operientur operib' suis: opera corū opera inutilia, & op' iniquitatis in manib' eorū. Pedes eorū ad malū currunt, & fessinant ut effundant sanguinē innocentē: cogitationes eorum cogitationes inutilis: vasutas & contritio in visis eorū. Viā paciē nesciunt, & non est iudiciū in gressib' eorū: semita eorū incurvata sunt eis: omnis qui calcat in eis, ignorat pacem. Propter hoc elongatū est iudiciū a nobis, & non apprehendit nos iustitia: expectavim' lucē, & ecce tenebræ: splendorem, & in tenebris ambulavim'. Palpavim' sicut cæci parietē, & quasi albi; oculis arctivavim': impingim' meridie quasi in tenebris, in caliginio: sis quasi mortui. Rugiem' quasi urti omnes, & quasi columbz meditantē gemem' expectavim' iudiciū, & non est salu-tem, & elongata est a nobis. Multiplicatae sunt enim iniquitates nostræ corā te, & peccata nostrā responderunt nobis: quia scelera nostra nobificū, & iniquitates nostras cognovimus. Peccare et mentiri contra Dñm: et averfi fumus ne irem' post tergū Dei nostri, ut loqueremur calumniam & transgressionem: concepimus, et locuti sumus de corde verba mendacii.

14 Tunc delectaberis super Dño, & sustollæ te super altitudines terræ, & cibabo te hereditate Jacob patris tui: os coim Dñi locutum est.
15 non exaudiat: Sed iniquitates vestre diverterunt inter vos & Deū vestrū, & peccata vestra absconderunt facie ejus a vobis ne exaudiret. Man' enim vestre polluce sūt sanguine, & digiti vestri iniquitate: labia vestra locuta sunt meodacium, & lingua vestra iniquitate factur. Non est qui invocet justitiam, neq; est qui judicet verē: sed confidunt in nihilo, & loquuntur vanitates: conceperunt laborem, & pepererunt iniquitatem. Ova aspidum ruperunt, & telas araneæ texerunt: qui comederit de ovis eorū, morietur: & q; confotū est, erumpet in regulū. Tele eorū non erunt in vestimentis, neq; operientur operib' suis: opera corū opera inutilia, & op' iniquitatis in manib' eorū. Pedes eorū ad malū currunt, & fessinant ut effundant sanguinē innocentē: cogitationes eorum cogitationes inutilis: vasutas & contritio in visis eorū. Viā paciē nesciunt, & non est iudiciū in gressib' eorū: semita eorū incurvata sunt eis: omnis qui calcat in eis, ignorat pacem. Propter hoc elongatū est iudiciū a nobis, & non apprehendit nos iustitia: expectavim' lucē, & ecce tenebræ: splendorem, & in tenebris ambulavim'. Palpavim' sicut cæci parietē, & quasi albi; oculis arctivavim': impingim' meridie quasi in tenebris, in caliginio: sis quasi mortui. Rugiem' quasi urti omnes, & quasi columbz meditantē gemem' expectavim' iudiciū, & non est salu-tem, & elongata est a nobis. Multiplicatae sunt enim iniquitates nostræ corā te, & peccata nostrā responderunt nobis: quia scelera nostra nobificū, & iniquitates nostras cognovimus. Peccare et mentiri contra Dñm: et averfi fumus ne irem' post tergū Dei nostri, ut loqueremur calumniam & transgressionem: concepimus, et locuti sumus de corde verba mendacii.

14 Tunc delectaberis super Dominum. 14 Et elevabit te super bona terra: & cibabit te hereditate Jacob patris tui. Oremum Domini locutum est hæc.
15 non exaudiat: Sed iniquitates vestre diverterunt inter vos & Deū vestrū, & peccata vestra absconderunt facie ejus a vobis ne exaudiret. Man' enim vestre polluce sūt sanguine, & digiti vestri iniquitate: labia vestra locuta sunt meodacium, & lingua vestra iniquitate factur. Non est qui invocet justitiam, neq; est qui judicet verē: sed confidunt in nihilo, & loquuntur vanitates: conceperunt laborem, & pepererunt iniquitatem. Ova aspidum ruperunt, & telas araneæ texerunt: qui comederit de ovis eorū, morietur: & q; confotū est, erumpet in regulū. Tele eorū non erunt in vestimentis, neq; operientur operib' suis: opera corū opera inutilia, & op' iniquitatis in manib' eorū. Pedes eorū ad malū currunt, & fessinant ut effundant sanguinē innocentē: cogitationes eorum cogitationes inutilis: vasutas & contritio in visis eorū. Viā paciē nesciunt, & non est iudiciū in gressib' eorū: semita eorū incurvata sunt eis: omnis qui calcat in eis, ignorat pacem. Propter hoc elongatū est iudiciū a nobis, & non apprehendit nos iustitia: expectavim' lucem, & ecce tenebræ: splendorem, & in tenebris ambulavim'. Palpavim' sicut cæci parietes, & quasi albi; oculis arctivavim': impingim' meridie quasi in tenebris, in caliginio: sis quasi mortui. Rugiem' quasi urti omnes, & quasi columbz meditantē gemem' expectavim' iudiciū, & non est salu-tem, & elongata est a nobis. Multiplicatae sunt enim iniquitates nostræ corā te, & peccata nostrā responderunt nobis: quia scelera nostra nobificū, & iniquitates nostras cognovimus. Peccare et mentiri contra Dñm: et averfi fumus ne irem' post tergū Dei nostri, ut loqueremur calumniam & transgressionem: concepimus, et locuti sumus de corde verba mendacii.

TARGUM JONATHAN. תרגום יונה

14 תעצבנך ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך...
15 ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך...
16 ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך ואתה תעצבנך...

14 Tunc delectaberis super Dño, & collocabit te super munitiones terræ: & comedere te faciet fructum possessionis Jacob patris tui: quoniam in verbo Domini decretum est ita.
15 non exaudiat: Sed iniquitates vestre diverterunt inter vos & Deū vestrū, & peccata vestra fuerunt in causa quod averteretur facies majestatis a vobis, ut non succiperetur oratio vestra. Manus enim vestre iniquitate sunt sanguine innocentum, & digiti vestri in peccatis: labia vestra loquuntur mendaciū, & lingua vestra dolos cogitat. Non est qui oiet in veritate, nec qui iudicet in fide. Confidunt in vanitate, & loquuntur mendaciū: fessinant & educunt de corde suo verba violentiæ. Ecce sicut ova aspidum dirruptum, & similes sunt telis quas aranea textit: qui comederit de ovis eorum morietur: & calcavit, & educunt aspidēs volantes. Ecce sicut telæ araneæ quæ non sunt aptæ ad operiendū, sic nulla est utilitas in operibus impiorum. Opera eorum, opera iniquitatis: & labor mendacii est in manib' eorum. Pedes eorum ad faciendū malum currunt, & fessinant ad effundendū sanguinem innocentū: cogitationes eorum cogitationes iniquæ, præda & contritio in visis eorum. Viam paciē non cognovunt, neque est iudiciū in itineribus eorum: semita suæ pravæ sunt eis: & omnis qui calcaverit in eis, oseelet pacem. Propter hoc elongatū est iudiciū a nobis, & non occurrunt nobis iustitia: expectavimus lucem, & ecce tenebræ: splendorem, & ecce quasi in caligine ambulavim'. Palpavim' sicut cæci parietes, & sicut illi qui noo habent oculos, palpavimus: offendim' in meridie, sicut qui offendunt io tenebris: clausum est ante nos, sicut clauduntur sepulchra ante mortuos. Fremim' propter inimicos nostros, qui coi gregantur contra nos quasi urti: & planē omnes nos quasi columbz gemim': expectavimus iudiciū, & non est salu-tem, & elongata est a nobis. Quia multiplicatae sunt delicta nostra coram te, & peccata nostra testificatae sunt contra nos: delicta coim nostra manifesta sunt nobis, & iniquitates nostras cognovimus. Transgressi fumus, & mentiti fumus in verbo Dñi, et conversi fumus retrorsum, ne irem' post timorem Dei nostri: & locuti fumus mendacium & transgressionem, fessinantes & educentes de corde verba mendacii.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

14 Tunc delectaberis super Dño, & collocabit te super munitiones terræ: & comedere te faciet fructum possessionis Jacob patris tui: quoniam in verbo Domini decretum est ita.
15 non exaudiat: Sed iniquitates vestre diverterunt inter vos & Deū vestrū, & peccata vestra fuerunt in causa quod averteretur facies majestatis a vobis, ut non succiperetur oratio vestra. Manus enim vestre iniquitate sunt sanguine innocentum, & digiti vestri in peccatis: labia vestra loquuntur mendaciū, & lingua vestra dolos cogitat. Non est qui oiet in veritate, nec qui iudicet in fide. Confidunt in vanitate, & loquuntur mendaciū: fessinant & educunt de corde suo verba violentiæ. Ecce sicut ova aspidum dirruptum, & similes sunt telis quas aranea textit: qui comederit de ovis eorum morietur: & calcavit, & educunt aspidēs volantes. Ecce sicut telæ araneæ quæ non sunt aptæ ad operiendū, sic nulla est utilitas in operibus impiorum. Opera eorum, opera iniquitatis: & labor mendacii est in manib' eorum. Pedes eorum ad faciendū malum currunt, & fessinant ad effundendū sanguinem innocentū: cogitationes eorum cogitationes iniquæ, præda & contritio in visis eorum. Viam paciē non cognovunt, neque est iudiciū in itineribus eorum: semita suæ pravæ sunt eis: & omnis qui calcaverit in eis, oseelet pacem. Propter hoc elongatū est iudiciū a nobis, & non occurrunt nobis iustitia: expectavimus lucem, & ecce tenebræ: splendorem, & ecce quasi in caligine ambulavim'. Palpavim' sicut cæci parietes, & sicut illi qui noo habent oculos, palpavimus: offendim' in meridie, sicut qui offendunt io tenebris: clausum est ante nos, sicut clauduntur sepulchra ante mortuos. Fremim' propter inimicos nostros, qui coi gregantur contra nos quasi urti: & planē omnes nos quasi columbz gemim': expectavimus iudiciū, & non est salu-tem, & elongata est a nobis. Quia multiplicatae sunt delicta nostra coram te, & peccata nostra testificatae sunt contra nos: delicta coim nostra manifesta sunt nobis, & iniquitates nostras cognovimus. Transgressi fumus, & mentiti fumus in verbo Dñi, et conversi fumus retrorsum, ne irem' post timorem Dei nostri: & locuti fumus mendacium & transgressionem, fessinantes & educentes de corde verba mendacii.

14 Tunc delectaberis super Dominum. 14 Et collocabit te super munitiones terræ: & comedere te faciet fructum possessionis Jacob patris tui: quoniam in verbo Domini decretum est ita.
15 non exaudiat: Sed iniquitates vestre diverterunt inter vos & Deū vestrū, & peccata vestra fuerunt in causa quod averteretur facies majestatis a vobis, ut non succiperetur oratio vestra. Manus enim vestre iniquitate sunt sanguine innocentum, & digiti vestri in peccatis: labia vestra loquuntur mendaciū, & lingua vestra dolos cogitat. Non est qui oiet in veritate, nec qui iudicet in fide. Confidunt in vanitate, & loquuntur mendaciū: fessinant & educunt de corde suo verba violentiæ. Ecce sicut ova aspidum dirruptum, & similes sunt telis quas aranea textit: qui comederit de ovis eorum morietur: & calcavit, & educunt aspidēs volantes. Ecce sicut telæ araneæ quæ non sunt aptæ ad operiendū, sic nulla est utilitas in operibus impiorum. Opera eorum, opera iniquitatis: & labor mendacii est in manib' eorum. Pedes eorum ad faciendū malum currunt, & fessinant ad effundendū sanguinem innocentū: cogitationes eorum cogitationes iniquæ, præda & contritio in visis eorum. Viam paciē non cognovunt, neque est iudiciū in itineribus eorum: semita suæ pravæ sunt eis: & omnis qui calcaverit in eis, oseelet pacem. Propter hoc elongatū est iudiciū a nobis, & non occurrunt nobis iustitia: expectavimus lucem, & ecce tenebræ: splendorem, & ecce quasi in caligine ambulavim'. Palpavim' sicut cæci parietes, & sicut illi qui noo habent oculos, palpavimus: offendim' in meridie, sicut qui offendunt io tenebris: clausum est ante nos, sicut clauduntur sepulchra ante mortuos. Fremim' propter inimicos nostros, qui coi gregantur contra nos quasi urti: & planē omnes nos quasi columbz gemim': expectavimus iudiciū, & non est salu-tem, & elongata est a nobis. Quia multiplicatae sunt delicta nostra coram te, & peccata nostra testificatae sunt contra nos: delicta coim nostra manifesta sunt nobis, & iniquitates nostras cognovimus. Transgressi fumus, & mentiti fumus in verbo Dñi, et conversi fumus retrorsum, ne irem' post timorem Dei nostri: & locuti fumus mendacium & transgressionem, fessinantes & educentes de corde verba mendacii.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 Tunc Domino confides qui te vexit super 14
terre robur, & comedendam tibi dedit h-
reditatem Jacobi patris tui; & quia os Domini
locutum est.

CAP. LIX.

1 Ecce non est impotens manus Domini ad fal-
vandam, neque gravis auris eius ad audiendum:
Sed culpe vestrae divisionem prepererunt inter
vos & Deum vestrum, & peccata vestra facta
sunt: & averterunt a vobis quod minus exaudivit,
Nam manus vestrae contaminatae sunt sanguine,
& digiti vestri iniquitate, labia vestra lo-
quuntur falsitatem, & lingua vestra scelus edi-
tatur. Nemo est qui iuste perdidit, nemo qui
fideliter iudicet: confidit rei inani, & lo-
quuntur vanitatem, concipiunt dolum, & pa-
riunt dolores. Ova reguli excludit, & telam
araneam texunt: qui comederit ex ovis eorum,
morietur; & qui ruperit unum ex iis, reperiet
anguiculum. Tela enim non erit utilis ad ve-
stem conficiendam, neque operit se factis su-
is: facta eorum sunt facta dolosa, & facta in-
qua in manibus eorum. Pedes eorum currunt
ad malum, & celeses sunt ad fundendum sangui-
nem innoxii: cogitationes eorum sunt cogita-
tiones fraudis, & rapina ac vastitas in semitis
eorum. Via pacis non agnoscunt, & nulli est ius
in gressibus eorum: semita eorum ista dilata, ut
quisquis incedit in eis, pacem ignoret. Incidit
requisita a nobis iudicium, & iustitia non perve-
nit ad nos. Expectam lucem, & sicut tenebrae;
splendorque, & in caligine ambulamus. Palpam
parietem moret eorum, palpam inquit, ut hi
qui non habent oculos impingam ipso meri-
die non fecerit ac vespertino tempore, & suspi-
ram ut hi qui proximi sunt morti. Premium
omnes tanquam ursi, & tanquam columbe gemi-
mus: expectam iudicium, & non est salus: &
procul abest a nobis. Quia multiplicata est ini-
quitas nostra coram te, & peccata nostra conte-
tata sunt nos: quia iniquitas nostra nobiscum
est, et peccata nostra nota sunt: Perdidit enim,
negavimus Deum, et avertimus nos a vestigiis
Dei nostri: locuti sumus oppressionem, et re-
bellavimus: concepimus, et meditati sumus ex
animo nostro verba falsitatis.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 * قِصَصُكَ عَلَى حَيْرَاتِ الْأَرْضِ * وَيَطْمَأَنَّ مَنَابِتُ يَعْقُوبَ آيَاتِكَ * لِأَنَّ فَمَ الرَّبِّ تَكَلَّمَ هَكَذَا *
* الْقِصَلُ الْبَاسِعُ وَالْعِشْرُونَ *

CAP. LIX.

1 Nisi manus Domini salvare non e-
posset? an verò aures suas non audivit,
quò minus audiat? Inid peccata ves-
tra separaverunt vos, proprio scelera
vestra a consuetudine faciem suam à vobis, quò
minus miseratur: Quia manus vestrae
contaminatae sunt sanguine, digiti vos-
tri peccatis, labia vestra loquuntur ini-
quitates, & lingua vestra appropinquat
mendaciam: Nemo loquitur iustitiam, neque
reperitur vera iustitia: multiplicatae sunt ini-
quitates, & loquuntur mendaciam: con-
cipiunt enim dolorem, & pariunt iniqui-
tatem. Vesperum ova rapaverunt, &
aranea telam texerunt: at qui acci-
ditus est ad comedendam iniquitatem,
fructu ovo, reperit in eo aspidem.
Texitura eorum non cedet in vestimentum,
nec operient se se operibus suis, quoniam
opera eorum opera sunt iniqua: Pedes
suos ad malum accelerant, festinos ad
effundendum sanguinem: & cogita-
tiones eorum sunt cogitationes impru-
dentium: contritio & miseria in semitis
eorum: Viam pacis nunciam cognoscunt,
nec illum in viis eorum iudicium re-
peritur, siquidem sententia eorum in iuribus
incedunt, obsequia sunt, nec ag-
noscunt pacem. Hic de causa recessit
iudicium ab eis, nec aliquid eis ju-
stitia.

Textus vigesimus octavus.

10 * وَإِذْ هُمْ يَسْرِعُونَ نَوْرًا صَارَ لَهُمْ ظِلْمًا * انْطَرَوْا صَوْلًا فِي بَصْفِ الْأَيْلِيلِ * يَكْسِبُونَ الْكَيْدَ مِثْلَ
الْعَيْمَانِ * وَكَيْفَ مِنْ لَيْسَ لَهُمْ أَعْيُنٌ يَكْسِبُونَ * وَيَسْقُطُونَ فِي وَسْطِ النَّهَارِ كَأَمْهَمٍ فِي بَصْفِ الْأَيْلِيلِ *
* كَيْفَ مَانِسِينَ يَمْهَدُونَ * مِثْلَ الدَّبِّ وَمِثْلَ الْكَلَامَةِ يَسْبِرُونَ * مَعًا انْطَرُوا حَتْمًا وَلَيْسَ حَلَاصٌ
مَوْجُودًا * وَفِي عَيْنَا بَعْدًا * لِأَنَّ أَعْيُنًا كَيْفَ أَسْمَاكَ * وَحِطَابَانَا قَاوِمَانَا * لِأَنَّ أَمَانًا فِينَا * وَعَرَفْنَا
ظِلْمَاتِنَا * لَا نَعْبُدُ وَكَلْمَانَا وَيَعْتَدُنَا * فَمِنْ أَنْزِلِ إِلَيْنَا * تَكَلِّمْنَا ظِلْمًا * وَجَالِعْنَا جَبَلِنَا * وَرَسْمَانَا مِنْ
فَلْتَبْنَا أَوْوَالًا ظِلْمَانَا *

Dum lucem sperarem, advennerunt eis
tenebrae, expectabant lucem in medio
noctis. Palpam parietem quasi caeci; &
voluit hi qui non habent oculos palpant,
& cadunt in meridie, ac si essent in
media nocte, ut moribundi suspiciant:
At vixit simul & ut columba incedat.
Expectavimus iudicium, et non tunc ius
falsus, stetit proci ad nobis: Et quod
iniquitas nostra multa sunt coram te, &
peccata nostra nos impugnant: nam ini-
quitates nostrae in nobis sunt, & scelera
nostra cognoscimus. Non servimus Deo,
mentis sumus, & recessimus à vestigiis
Dei nostri: locuti sumus oppressionem,
abstinentis sumus à monti robore, & ex
animo studimus seminum perveris:

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 * **أَنْفِ قَحْ** * **بُنَا حَحْه** * **وَه** * **وَرَبَّعَا** **أُصْبَح** **حَه سَمَل** * **كُلَّهَا** **بِزَلَامَا** **مَعْمَا** *
 15 **حَبَسَا** * **وَمَعْمَعَا** **أَلَّ** **مَعْمَسَا** **جَدَا** * **وَه** **وَأَمْرَا** **مَعْمَا** * **وَحَجَّ** **هَقْمَا** *
 16 **مَجَّ** **زَمْنَس** * **وَبُرَا** **كُدُنَا** **بَحَا** **بُنَا** **وَأَطَا** **حَسْتَه** * **وَسُرَا** **بَحَا** **وَأُف** *
 17 **وَأَبَجَا** **بَحَا** **بَحَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَرَبَّعَا** **وَه** **هَفَمَه** * **حَجَّ** **زَمْعَا** *
 18 **أَب** **هَبُنَا** **هَسْتَه** **زَا** **وَهَفَمَا** **حَه سَمَل** **وَهَفَمَا** * **بِنَا** **بَحَا** *
 19 **مَجَّ** **هَبُنَا** **وَه** **هَسْتَه** **وَهَفَمَا** **حَه سَمَل** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَا** **حَه سَمَل** * **تَبَسَّ** *
 20 **مَجَّ** **بَحَا** **بَحَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** *
 21 **حَه** **أَلَّ** **بَحَا** **بَحَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** *
وَزَجَه **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** *
وَحَجَّ **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** *
وَحَجَّ **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** *

CAP. LX.

وَمَعْمَعَا **أَلَّ** **مَعْمَسَا** **جَدَا** * **وَه** **وَأَمْرَا** **مَعْمَا** * **وَحَجَّ** **هَقْمَا** *
مَجَّ **زَمْنَس** * **وَبُرَا** **كُدُنَا** **بَحَا** **بُنَا** **وَأَطَا** **حَسْتَه** * **وَسُرَا** **بَحَا** **وَأُف** *
وَأَبَجَا **بَحَا** **بَحَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** *
حَه **أَلَّ** **بَحَا** **بَحَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** *
وَزَجَه **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** *
وَحَجَّ **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** *
وَحَجَّ **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** * **وَحَجَّ** **زَمْعَا** **وَهَفَمَه** **وَزَجَه** *

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 **وَبَدْنَا** **حَلَفَ** **أَكْكُمْ** * **وَالْعَدْلُ** **وَفِي** **عِنَا** **بَعْدَنَا** * **لَأَنَّ** **أَكْفِي** **بَادِي** **فِي** **طُرُقِهِمْ** * **وَلَمْ**
 15 **يَسْتَطِيعُوا** **أَنْ** **يَعْبُرُوا** **بِاسْتِقَامَةٍ** * **وَأَكْفِي** **رُفِعَ** * **وَقَلُّوا** **فِي** **مَيْمِينِهِمْ** **فَمَسَّوَهُمْ** **لِيَقْتُلُوهُمُ** * **وَطَرَّ** **الرَّبُّ**
 16 **وَلَمْ** **يَرْتَعْ** * **لَأَنَّهُ** **لَمْ** **يَكُنْ** **حُكْمٌ** * **وَطَرَّ** **وَلَمْ** **يَكُنْ** **رَجُلٌ** * **وَأَمَلٌ** **وَلَمْ** **يَكُنْ** **بَأْسٌ** *
 17 **وَأَسْمَعُ** **مَهْمٌ** **بِذِرَاعِهِ** * **وَسَسَدُ** **بِرَحْمَتِهِ** * **وَلَيْسَ** **الْعَدْلُ** **مِثْلُ** **الذَّرْعِ** * **وَوَضَعَ** **عَلَى** **رَأْسِهِ**
 18 **بَيْتَهُ** **أَكْلَاصِ** * **وَسَرِيلُ** **تُوبِ** **الْإِنْعَامِ** * **وَرِدَاءٌ** **مِثْلُ** **مَنْ** **يَكْفِي** **مَكَافَأَةَ** **الْعَارِ** **لِلْمَعَانِينِ** *
 19 **وَيُكَافُونَ** **الذِّينَ** **مِنَ** **الْمَغَارِبِ** **أَسْمَ** **الرَّبِّ** * **وَالذِّينَ** **مِنَ** **مَسَارِفِ** **الْأَسْمِ** **الْأَسْمِ** **الْمَسْجُودِ** *
 20 **لَأَنَّ** **الْعَصَبَ** **مِنَ** **قَبْلِ** **الرَّبِّ** **يَأِي** **مِثْلُ** **لَهُمْ** **عَاسِفٌ** **يَأِي** **يُكْفِي** * **وَيَأِي** **لِأَجْلِ** **صَهْبِيُونَ** **الْبَعْدِ** *
 21 **وَيَصْرِفُ** **الْبَعْفَ** **عَنْ** **يَعْرُوفٍ** * **وَهَذَا** **هُوَ** **الْعَهْدُ** **الَّذِي** **لَهُمْ** **مِنْ** **لَدُنِّي** **قَالَ** **الرَّبُّ** * **رُوحِي**
الَّذِي **هُوَ** **عَلَيْكَ** **وَكَلِمَاتِي** **الَّتِي** **أَعْطَيْتُهَا** **فِي** **فَيْتِكَ** **لَا** **تَقْبَلِي** **مِنْ** **فَيْتِكَ** **وَلَا** **مِنْ** **فِي** **رِعْعَاكَ** **قَالَ**
الرَّبُّ * **مِنْذُ** **الآنَ** **وَأَيُّ** **الْأَبَدِ** *

CAP. LX.

الفصل السادسون *
بِسْمِ **الذِّينِ** **لَا** **يُرْسَلُونَ** * **وَهُوَ** **فَرِيانُ** **لِأَجْلِ** **الْفِصْحِ** *
 1 **أَسْبَدِي** **يَا** **يُرْسَلُونَ** * **لَأَنَّ** **تُورِكَ** **أَيُّ** **وَجَدَ** **الرَّبُّ** **أَسْرَفَ** **عَلَيْكَ** * **لَأَنَّ** **هُودَا** **الظُّلْمَةَ** **وَالصَّبَابَ** *
 2 **بِعَسِيانِ** **الْأَرْضِ** **عَلَى** **الْأَمَمِ** **وَعَلَيْكَ** **يَكْفِي** **الرَّبِّ** * **وَيُحَاكُ** **يَطْهَرُ** **عَلَيْكَ** * **وَيَسْمِي** **المُدْرِكِ** **فِي** **تُورِكَ** *
 3 **وَالْأَمَمِ** **فِي** **بِهْأِ** **أَسْرَاقِكَ** * **أَرْبَعِي** **عَيْنِيكَ** **حَوْلَكَ** **وَأَطْرُقِي** **أَوْلَادِكَ** **كَمَا** **عَمِينَ** * **هَذَا** **جَمِيعُ** **بَيْتِكَ** **يَا** **يُرْسَلُونَ** *
 4 **مِنَ** **الْبَعْدِ** **وَيُنَادِيكَ** **كَمَا** **لَمْ** **يَكُنْ** * **حَتَّى** **تَنْظُرِينَ** **وَتَعْرِضِينَ** **وَتُكْفِينَ** **وَتَدْعِينَ** **بِعَيْنِكَ** *
 5 **لَأَنَّ** **بَيْتَكَ** **عِنَا** **الْبَحْرِ** **وَالْأَمَمِ** **وَالسَّعُودِ** * **وَأَيُّ** **الْبَيْتِكَ** **قَطَارَاتُ** **الْأَلْبَلِ** **وَرِعْسَاكَ** **حِمَالُ** **مَدِينِ** **وَالْكَفَارِ** *
 6 **يَا** **يُرْسَلُونَ** **جَمِيعًا** **مِنَ** **سَابَا** **حَامِلِينَ** **دَهَبًا** * **وَيَعْدُونَ** **لَكَ** **لَبَانًا** **وَجَزْرًا** **كَمَا** **وَيُدْسِرُونَ** **بِحِلَاصِ** **الرَّبِّ** *

Annunciatio Prophetae ad Ierusalem: legiturque Dominica Palchatis.

REcipe lumen O Ierusalem; quia veni lumen tuum, & gloria Domini super te resurget. Nam ecce tenebrae & caligo terram obtinuit super gentes: super te vero apparatus Domini, & gloria eius super te patebit: Et ambulabunt reges in lumine tuo, & gentes in nitore splendidiis tuis. Attolle oculos tuos circum te, & aspice filias tuas congregatas: et omnes filii tui venturi in longinquo, & filias tuas portabunt super humeros. Tunc videbis, & letaberis, timebis, & obtusificeris in corde tuo; quia transierunt ad te divites maris, gentes, ac populi: Veniunt ad te reges camelorum & operient te, & omnes filii camelorum & Geparis venient simul de Saba aurum adhibentes; offerentque tibi incensum & lapillos pretiosos, & edificabunt saltem Domini.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 **كُنْه خُبْرًا بِرَبِّهِ بِفَيْعَةٍ حَصْبٍ** هُوَ دَرَجًا زَبْرًا **بِفَيْعَةٍ يَدِي** . **بِفَيْعَةٍ حَرُوتًا** 7
 8 **كُحْبَسَ** . **هَضْبًا** **لِيَحْتَسِبَ** . **يُغْبَسُ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 8
 9 **رَبُّ** **تَعَبًا** **حَتَّى** **تَسْتَبِيحَ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 9
 10 **كُنْه** **خُبْرًا** **بِرَبِّهِ** **بِفَيْعَةٍ** **حَصْبٍ** * **يَحْتَسِبُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 10
 11 **كُنْه** **خُبْرًا** **بِرَبِّهِ** **بِفَيْعَةٍ** **حَصْبٍ** * **يَحْتَسِبُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 11
 12 **سَبِيلًا** **بِحَقِّهِ** . **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 12
 13 **بِرَبِّهِ** . **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 13
 14 **سَبِيلًا** **بِحَقِّهِ** . **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 14
 15 **كَمْ** **يَحْتَسِبُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 15
 16 **كَمْ** **يَحْتَسِبُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 16
 17 **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** . **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 17
 18 **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** . **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 18
 19 **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** . **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 19
 20 **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** . **هَذَلَّ** **خَبْرًا** **بِحَقِّهِ** * **كَمْ** **يَسْتَبِيحُ** **رَبَّهُ** **رَبُّ** **حَتَّى** **تَقْبَسَ** . 20

Omnes Cedaris oves congregabunt tibi, & 7
 arietes Neboath infervient tibi, ascendenti-
 que in sacrificium gratum super altare
 meum, & domum gloriae meae gloriosam red-
 dam. Qui sunt illi, inquit, qui ut nubes 8
 volant, & ut columbae ad fenestras suas 9
 Me enim expectabunt infusus & naves Thar-
 sis ut ab initio, ad adducendum filios tuos
 & longinquo, & argentum atque aurum eo-
 rum cum ipsis, ad nomen Domini Dei tui,
 & ad Sanctum Israelis qui te glorificavit.
 Et edificabunt alienigenae muros tuos, & 10
 reges eorum ministrabunt tibi: quoniam in
 ira mea percussit te, & placatus miserum sum
 tui. Aperitae semper erunt portae tuae diu 11
 noduque, nec unquam claudentur; & ingre-
 dientur in te exercitus populorum & reges
 eorum impulli. Nam populus & regnum 12
 quae non servierint tibi, peribunt, & populi
 gladio cruciabantur. Gloria Libani ad te 13
 veniet, abies decora una cum pinis, ad lu-
 dandum locum sanctorum meorum, & locum pe-
 dum majestatis meae. Et venient ad te hu- 14
 miliati filii humilitatum te, & adorabunt
 plantas pedum tuorum quicunque eam te
 excitabant; & appellabunt te Sionem civita-
 tem Domini sancti Israelis. Pro eo quod 15
 fuisti derelicta & exosa, adeo ut nemo per te
 transiret, reddam te gloriosissimam in per-
 petuum, & iustissimam in generationes sem-
 piternas. Et fuges fac gentium, et spolia 16
 regum fuges, et experieris me esse Domini-
 redemptorem ac vindicem tuum, fortem Ja-
 cobi. Pro are adducam aurum, pro ferro 17
 adducam argentum, pro lignis aes, et pro la-
 pidibus ferrum: cenotum tuum confuturam
 pacem, et praefectum tuum iustitiam. Non 18
 audient amplius iniquitas in terra tua, di-
 crepito aut conrectio in terminis tuis: imo
 vocabunt muros tuos Sionem, et portas tuas
 Laudem. Non erit tibi amplius sol in lu-
 cem diurnam, et splendor lunae non lucebit
 tibi, quia Dominus erit tibi lux perpetua.
 Cessabunt dies luctus tui, 20

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 **وَجَمِيعُ حِرَافٍ فَيَدَارُ يَجْمَعُونَ لَكَ** . **وَبَنَاسُ** **بَابُوتِ** **يُؤَافُونَ** **إِلَيْكَ** . **وَيَقْدِمُ** **مَعْبُودَاتُ** **عَلَيْكَ** **مَنْحِي** * 7
 8 **وَيَمْتَكِدُ** **بَيْتُ** **صَالِي** * **مَنْ** **هَؤُلَاءِ** **الَّذِينَ** **يَطْبُرُونَ** **مِثْلَ** **السَّكَاكِ** **وَمِثْلَ** **الْكِمَامَاتِ** **مَعَ** **فِرْعَوْنَ** * 8
 9 **تَنْظُرُ** **الْجَرَابِي** * **وَسَمِعْنَ** **تَرْسِسَ** **فِي** **الْأَوَالِي** . **لِخَصْرِ** **أَوْلَادِكَ** **مِنَ** **الْبَعْدِ** **وَفَصْمِهِمُ** **وَدَهْمِهِمُ** **مَعَهُمْ** * 9
 10 **لِأَجْلِ** **أَسْمِ** **الرَّبِّ** **الْقُدُّوسِ** **وَلِأَجْلِ** **قُدُّوسِ** **إِسْرَائِيلَ** * **لِيَكُونَ** **مَجْجُودًا** * **وَيَسْبِي** **الْبَنُونَ** **الْعَرَابَ** * 10
 11 **أَكْبَسَ** **أَسْوَارِكَ** * **وَمَلَّوْكَهَمْ** **يَقْعُونَ** **لَكَ** * **لَأَنِي** **بَعْضِي** **صِرْبِيكَ** * **وَبِرْحَمِي** **أَحْبَبِيكَ** * **وَيَنْفَعُ** **أَبْرَائِيكَ** **يَا** **أَبْرَهَامَ** **كُلَّ** **حِمْنٍ** **تَهَارًا** **وَلِيَالًا** . **وَلَا** **يَعْلَمُونَ** * **لِنَدْحَلُ** **فِيهِ** **الْأَمَمُ** **وَمَلَّوْكَهَمْ** **مَسَافُونَ** * 11
 12 **لَأَنَّ** **الْأَمَمُ** **وَمَلَّوْكَهَمْ** **الَّذِينَ** **لَا** **يَعْلَمُونَ** **لَكَ** **يَوْمُونَ** * **وَالْأَمَمُ** **كَالْعَقْرِ** **يَحْرَبُونَ** * **وَجَدَ** **لَبْنَانَ** * 12
 13 **الَّذِي** **يَايَ** **يَسْرِينِ** **وَصُدُورِي** **وَأَرْزِ** **مَعًا** * **لِأَجْدِ** **مَوْضِعِي** **الْمَقْدَسِ** * **وَأَجْدِ** **مَوْضِعَ** **قَلْبِي** * 13
 14 **وَيَسْمِعُ** **الَّذِينَ** **بَعُو** **الَّذِينَ** **أَدْرُوكُ** **أَوْ** **عَاطُوكِ** **حَابِقِينَ** * **وَيَسْمَعُونَ** **لَكَ** **عَلَى** **أَنْزَارِ** **قَلْبِيكَ** * 14
 15 **جَمِيعُ** **الَّذِينَ** **أَعَاطُوكِ** * **وَيَدْعِينَ** **صَهِيدُونَ** **مَدِينَةَ** **الرَّبِّ** **قُدُّوسِ** **إِسْرَائِيلَ** * **لِأَجْلِ** **أَنْتِكَ** **كَيْبِي** * 15
 16 **مَهْمَلَةٌ** **وَيَلْعَوُصَةٌ** **وَلَمْ** **يَكُنْ** **لَكَ** **مَعْسُ** * **فَأَجْعَلْكَ** **بِهَيْكَلِ** **أَبْدِي** **سُرُورًا** **كَيْلَ** **الْأَجْيَالِ** * 16
 17 *** وَتَرْضَعِينَ** **لَبْنِ** **الْأَمَمِ** * **وَأَكَلَسِينَ** **عِنَا** **الْمَلُوكِ** * **وَيَعْلَمِينَ** **أَنِي** **أَنَا** **هُوَ** **الرَّبُّ** **تَحْلَصُوكِ** **وَيَعْلَمُوكِ** * 17
 18 **إِلَّا** **إِسْرَائِيلَ** * **وَيَبْدَلُ** **الْخَاسِ** **أَقْدَمَ** **لَكَ** **دَهْبًا** * **وَيَبْدَلُ** **الْكَدِيدَ** **أَقْدَمَ** **لَكَ** **فِصَّةً** * **وَيَبْدَلُ** **الْكَسْبَ** **أَقْدَمَ** **لَكَ** **كُحَّاسًا** * **وَيَبْدَلُ** **الْكِبْرَانَ** **حَدِيدًا** * **وَأَعْطِي** **رُحْسَايِكَ** **فِي** **السَّلَامَةِ** * **وَيَسْمَعُ** **هَدْيِيكَ** **فِي** **الْعَدْلِ** * **وَلَا** **يَسْمَعُ** **أَيْضًا** **طَلْمَ** **فِي** **أَرْضِكَ** * **وَلَا** **أَنْتَسَارَ** **وَلَا** **سَعُودَ** **فِي** **حَدُوكِ** * **بَلْ** **تَدْعِي** **إِسْرَائِيلَ** **حَلَاصًا** **وَأَبْرَائِيكَ** **صِيَانَةً** * **وَلَا** **تَكُونُ** **لَكَ** **الْأَمْسُ** **لِيُدُورَ** **الْمَهَارَ** **وَلَا** **إِسْرَافُ** **الْقَمَرِ** **لِيُدُورَ** **الْأَيْلِي** **كَلِمَةً** * **لَكِنَّ** **يَصْنَعُ** **لَكَ** **الرَّبُّ** **نُورًا** **أَبْدِيًا** * **وَاللَّهُ** **يَجْدُكَ** * **لَأَنَّ** **سَمْسَاكَ** **لَا** **تَعْرَبُ** * **وَيَبْدُونَ** **فِيهِ** **لَا** **يَنْصُ** * **لَأَنَّ** **الرَّبَّ** **لَكَ** **نُورَ** **أَبْدِي** * **وَيَكْمَلُ** **أَيَّامَ** **حَرْبِكَ** * 20

Omnes Cedaris pecudes tibi congrega- 7
 buntur, & arietes Neboath ad te ve-
 niant, & offerentur accepti super altare
 meum, & in sacrificium gratum domus orationis
 meae. Qui sunt illi qui nubium infusus 8
 volant, & quasi columbae cum pullis
 suis? Me enim expectabunt infusus & clas- 9
 sis Tharsis in primis, ut adducant filios
 tuos & longinquo, & argentum atque aurum eo-
 rum cum ipsis, ad nomen Domini Dei tui,
 & ad Sanctum Israelis, ut ego glorificer
 alieni generis filii mentis tuae, & reges
 eorum assurgent tibi: quoniam in indigna-
 tione mea te percussit, & in misericor- 11
 dia mea te dilexit. Porta tua o se-
 ruitur, & non claudentur; ut ingrediarus for-
 titudo gentium, & reges eorum adducant.
 Nam populi & reges eorum, qui non 12
 servierint tibi, inveniuntur: & gentes
 quasi a feram visitabuntur. Gloria
 Libani ad te veniet una cum pinis abie-
 sibus ac cedris, ut gloriosum reddam lo-
 cum pedum sancti, & gloriosum reddam lo-
 cum pedum meorum. Tunc venient ad te
 humilitati filii eorum qui te displicent: au- 14
 tem contristabunt, & dirabunt te super ve-
 stigia pedum tuorum omnes qui te no-
 mine officierunt; & vocabunt te Sionem urbem Do-
 mini sancti Israelis. Quia fuisti derelicta 15
 & exosa, nec adfuit tibi adiutor;
 efficiam te iucundissimam aeternam & quoniam
 omnium posteritatum: & fugiet fac 16
 populorum, comedique distinet regum,
 & scies me esse Dominum servatorem ac
 redemptorem tuum, Deum Israelis. Pro
 are offeram tibi aurum, & pro ferro offeram
 tibi argentum, pro lignis aes, & pro lapidibus
 ferrum: Dabitque pacem tuis in pace, & confisus
 tuos in iustitia: Et non audietur deus: 18
 ceptis appressio in terra tua, neque convul-
 sio neque calamitas in finibus tuis; sed
 manebit tua vocabitur Salus, & portae
 tuae Praesidium. Non erit tibi sol iste in 19
 lucem diurnam, neque claritas lunae in
 lucem totius noctis; sed erit tibi Domini-
 us in lucem perpetuam, & Deus in glo-
 riam tuam. Sol enim tuus nequam am- 20
 occubiturus est, neque luna tua defec-
 tum pallura; quia Dominus tibi erit
 lux perpetua, deficiantque dies majoris
 tuae tui;

ישעיה : סו

Verſio VULG. LAT.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

terram accipiet hæreditate ſeculorum in iuſti ipſi omnes tuæ populæ Et
עשיר כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ
עשיר כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ
עשיר כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ

Populus autem tuus omnes iuſti, in perpetuum hæreditabuſ terræ, germen plantationis meæ, opus manû meæ ad glorificandum. Minimus erit in mille, & parvulus in gentem fortiffimam: ego Dominus in tempore ejus ſubitò faciã illum.

Και ὁ λαὸς σου πάντες δικαιοί, (τ) δὲ αἰώνως ἔσονται ἐπὶ τῆς γῆς, σπέρμα ἐξουσίας μου ἔργον ἕως ἡμερῶν. Ὁ ὀψιμότερος ἐστὶν ἐν μίλλῃ· ὁ ἐλάττωτος ἐστὶν ἐν γένει μεγάλῃ. Ἐγὼ κύριος ἐν καιρῷ συνέλευσάω αὐτούς.

Et populus tuus omnia iuſti ſemper poſſidebunt terram, fruſtus plantationem, opera manuum ſuarum in gloria. Qui paucus eſt, erit in mille: & qui minimus, in gentem magnam. Ego Dominus in tempore congregabo eos.

CAP. LXI. סו

CAP. LXI.

MS. A. (τ) δὲ αἰώνως

ΚΕ Θ. Ξ Α'.

CAP. LXI.

Deus Dominus unxit expropter me ſuper DOMINI Domini Spiritus
רוח אדני יהוה עלי וען
רוח אדני יהוה עלי וען
רוח אדני יהוה עלי וען

Spiritus Domini ſuper me, eò quòd unxit Dñs me: ad annuntiandù manuſcitis miſit me, ut mederer contritis corde, & prædicarem captivis indulgentiam, & clauſis aperirem: annuſ plantabilem Dño. & diem ulionem Deo noſtro: ut conſolarem omnes lugentes: Ut ponerem lugentibus ſion; & darem eis coronam pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis pro ſpiritu mortoris: & vocabuntur in ea fortes iuſtitiæ, plantatio Dñi ad glorificandum. Et ædificabunt deferta à ſeculo, & ruinas antiquas erigent, & inflaurabunt civitates deſertas, diſſipatas in generationem & generationem. Et ſtabunt alieni, & paſcent pecora veſtra: & filii peregrinorum, agricolæ & vitatores veſtri erunt. Vos autè Sacerdotes Dñi vocabimini: Miniſtri Dei noſtri, dicetur vobis: Fortitudinem Gentiu comedetis, & in gloria earum ſuperbitis. Pro confuſione veſtra duplici & rubore, laudabunt partem ſuam: propter hoc in terra ſua duplicia poſſidebunt, læticia ſempiterna erit eis. Quia ego Dñs diligens iudicium, et odio habens rapinã in holocausto: et dabo op' eorũ in veritate, et ſœdus perpetui ſeritũs. Et ſcient in Gentib' ſemen eorũ, et germen eorũ in medio populorũ: omnes qui vident eos, cognofcent illos, quia iſti ſunt ſemen, cui benedixit Domin'. Gaudens gaudabo in Dño, et exultabit anima mea in Deo meo: quia induit me veſtimentis ſalutis: et indumento iuſtitie circumdedit me, quafi ſponſa decoratũ corona, et quafi ſponſa ornata monilib' ſuis. Sic ut enim terra proferet germen ſuũ, et ſicut horr' ſemen ſuũ germinat, fic Dñs Deo germinat iuſtitiam et laudem coram univerſis Gentib'.

Πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμὲ, ἐξ ἕνεκα ἐξουσίας μου, ἐνεκα γὰρ ἠκούσθησαν τῆς γῆς, σπέρμα ἐξουσίας μου ἔργον ἕως ἡμερῶν. Ὁ ὀψιμότερος ἐστὶν ἐν μίλλῃ· ὁ ἐλάττωτος ἐστὶν ἐν γένει μεγάλῃ. Ἐγὼ κύριος ἐν καιρῷ συνέλευσάω αὐτούς.
Και ὁ λαὸς σου πάντες δικαιοί, (τ) δὲ αἰώνως ἔσονται ἐπὶ τῆς γῆς, σπέρμα ἐξουσίας μου ἔργον ἕως ἡμερῶν. Ὁ ὀψιμότερος ἐστὶν ἐν μίλλῃ· ὁ ἐλάττωτος ἐστὶν ἐν γένει μεγάλῃ. Ἐγὼ κύριος ἐν καιρῷ συνέλευσάω αὐτούς.

Spiritus Domini ſuper me: propter quòd unxit me: euangelizate pauperibus miſit me, ſanare contritos corde, predicare captivis remiſſionem, & cæcis viſum, Vocare animum Domini acceptabilem, & diem reſurrectionis, conſolari omnes lugentes, ut dicitur lugentibus ſion gloria eius pro cinere, palſio lætitiæ lugentibus, (α) ſecundum ſolam gloriã pro ſpiritu noſtro. Et vocabuntur generationes iuſtitiæ, plantatio Domini in gloria. Et ædificabunt deferta ſæculi, quæ deſolata fuerant impiis, iuſtitiabunt, & innovabunt civitates deſertæ, deſolatas in generationibus. Et venient alienigenæ paſcentes oves tuas, & aliarum gentium aratores, & vitatores. Vos autem ſacerdotes Domini vocabimini, miniſtri (b) Dei: fortitudinem gentium comedetis, (c) & in divitiis earum eritis adminiſtrantes. Et gaudium ſempiternum erit ſuper capis eorum. Ego enim ſum Dominus, qui diligo iuſtitiam, & odi rapinam, & odi laborem in holocausto: & deſidero ſemen iuſtiæ, & deſidero ſemen benedictum à Deo: Et lætitia lætabor ſuper Dominum. Exultabit anima mea in Deo Domino: induit enim me veſtimento ſalutis, & induit lætitiæ: ſicut (d) ſponſa circumdedit me niſis nitem, & ſicut ſponſam navavit me mundo mulierum: Et ſicut (e) terram effluentem floribus ſuis, & ſicut hortum ſeminaſium ſic germinat ſciet Dominus Dominus iuſtitiam, & exultationem in conſpectu omnium populorum.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

וְעָשִׂיתִי כֹּהוֹן לְעָלַם יְחֻסְנִין וְיָשִׁיבִין אֶרְעָא נַצְּפָא הַרְדוּתִי עֹבֵר בְּיַדְחִי לְאַשְׁמַחְתָּא:
וְיֹרֵרִי בְּחַוּוֹתַי לְאַלְפָא וְהַלֵּשׁ לְעַם קִחְיָא אֲנָא בְּכֹמְתָא אֲחֵתָא:

Et populus tuus omnes iuſti, ſemper hæreditabuſ terram: plantatio lætitiæ meæ, opus potentie meæ ad glorificandum. Qui minimus fuerit in eis, excreſcet in mille; & qui infirmus, in populum fortem: ego Dominus in tempore ſuo adducam illum.

CAP. LXI.

Dixit propheta: Spiritus prophetie à facie Dñi Dei ſup me, eò quòd unxit me Dñs ad evāgelizandũ manuſcitis miſit me, ut confortarẽ contritos corde, ut predicarẽ captivis libertatẽ, & iis qui vincti ſunt, Appatete in lucem: Ut predicarẽ annũ voluntatis corã Dño, & diẽ ulionis corã Deo noſtro: ut conſolarem omnes lugentes: Ut ponerẽ ſpiritũ ſion, & eis datẽ cotonã pro cinere, oleum lætitiæ pro luctu: ſpirituſ ovantẽ, pro ſpiritu eorum qui erat mœrens. Et vocabunt eos principes veritatis, populi Dñi in laudẽ. Et ædificabunt ruinas ſæculi, & ſolitudines antiquas ſufficitabunt: & renovabunt civitates quæ exant deſertæ, & ſolitudinẽ generationis & generationis. Et ſtabunt extranei & paſcent pecora veſtra, & filii populorũ agricolæ & vitatores veſtri erunt. Vos autem ſacerdotes Dñi vocabimini, miniſtri corã Deo noſtro, dicetur vobis, Divitijs populorũ comedetis, & in gloria eorũ lætabitini. Pro eo quòd conſuſi eſtis & erubiſtiſ, duplicia bona 7 quæ dixi vobis, adducam vobis: & confundentur populi qui gloriabantur in portione ſua. Propterea in terra ſua duplicia poſſidebunt: læticia ſempiterna erit eis. Quia ego Dñs diligens iudicium, & abominoabilis eſt cor me fal. & ſitias & violentia: & dabo mercedẽ operũ ſuorum in veritate, & pactum ſempiternum ſeritũm eis. Et magnificabitur in populis filiũ corã, & filii floriũ corũ in medio regnorũ: omnes qui vident eos cognofcent eos, quia iſti ſunt ſemen cui benedixit Dñs. Dicit Jeruſalem: Gaudens gaudebo in verbo Dñi, & exultabit anima mea in ſalute Dei mei: quia induit me Dñs veſtimento ſalutis, & pallio iuſtitie involvit me: ſicut ſponſus qui proſperatur in thalamo ſuo & ſicut Sacerdos magnus qui ornatur veſtimentis ſuis; aut ſicut ſponſa quæ decoratur ſuis ornaментis. Quoniam iſti ſunt terra quæ producit germen ſuum, & ſicut horrus irriguus cuius ſemina pullulant: ſic Dominus Deus revelabit iuſtitiam & laudem Jeruſalem, in conſpectu omnium populorum.

Dixit propheta: Spiritus prophetie à facie Dñi Dei ſup me, eò quòd unxit me Dñs ad evāgelizandũ manuſcitis miſit me, ut confortarẽ contritos corde, ut predicarẽ captivis libertatẽ, & iis qui vincti ſunt, Appatete in lucem: Ut predicarẽ annũ voluntatis corã Dño, & diẽ ulionis corã Deo noſtro: ut conſolarem omnes lugentes: Ut ponerẽ ſpiritũ ſion, & eis datẽ cotonã pro cinere, oleum lætitiæ pro luctu: ſpirituſ ovantẽ, pro ſpiritu eorum qui erat mœrens. Et vocabunt eos principes veritatis, populi Dñi in laudẽ. Et ædificabunt ruinas ſæculi, & ſolitudines antiquas ſufficitabunt: & renovabunt civitates quæ exant deſertæ, & ſolitudinẽ generationis & generationis. Et ſtabunt extranei & paſcent pecora veſtra, & filii populorũ agricolæ & vitatores veſtri erunt. Vos autem ſacerdotes Dñi vocabimini, miniſtri corã Deo noſtro, dicetur vobis, Divitijs populorũ comedetis, & in gloria eorũ lætabitini. Pro eo quòd conſuſi eſtis & erubiſtiſ, duplicia bona 7 quæ dixi vobis, adducam vobis: & confundentur populi qui gloriabantur in portione ſua. Propterea in terra ſua duplicia poſſidebunt: læticia ſempiterna erit eis. Quia ego Dñs diligens iudicium, & abominoabilis eſt cor me fal. & ſitias & violentia: & dabo mercedẽ operũ ſuorum in veritate, & pactum ſempiternum ſeritũm eis. Et magnificabitur in populis filiũ corã, & filii floriũ corũ in medio regnorũ: omnes qui vident eos cognofcent eos, quia iſti ſunt ſemen cui benedixit Dñs. Dicit Jeruſalem: Gaudens gaudebo in verbo Dñi, & exultabit anima mea in ſalute Dei mei: quia induit me Dñs veſtimento ſalutis, & pallio iuſtitie involvit me: ſicut ſponſus qui proſperatur in thalamo ſuo & ſicut Sacerdos magnus qui ornatur veſtimentis ſuis; aut ſicut ſponſa quæ decoratur ſuis ornaментis. Quoniam iſti ſunt terra quæ producit germen ſuum, & ſicut horrus irriguus cuius ſemina pullulant: ſic Dominus Deus revelabit iuſtitiam & laudem Jeruſalem, in conſpectu omnium populorum.

Et populus tuus omnes iuſti, ſemper hæreditabuſ terram: plantatio lætitiæ meæ, opus potentie meæ ad glorificandum. Qui minimus fuerit in eis, excreſcet in mille; & qui infirmus, in populum fortem: ego Dominus in tempore ſuo adducam illum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * هَكَه هَحْصَم زَمُجِد حَكَم بِرَاقِ زُحِد . تَهَزِد بِرَاقِ . حَضَم بِرَاقِ يَحْضِب .
 22 * رَجَبُ زَمُجِد حَاخِط . هَضِبُ زَمُجِد حَضِب . بِرَاقِ حَضِب . حَرِيبِ زَمُجِد .
 1 * مَقَالِي * هَم * وَتَيْسِ زَمُجِد كَلَمَ . حَكَم . سَدَ . وَتَيْسِ زَمُجِد
 2 * هَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد
 3 * حَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد
 4 * حَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد
 5 * حَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد
 6 * حَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد
 7 * حَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد
 8 * حَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد
 9 * حَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد
 10 * حَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد
 11 * حَضِبُ زَمُجِد . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد حَضِب . وَتَيْسِ زَمُجِد

Et universus populus tuus iustus possidebit terram : in perpetuum furculus quem plantaverit, opus manuum mearum, gloriosum reddetur. Minimus erit in millenos, & pauciflimus in populum ingentem : ego Dominus in tempus opportunum id refero.

CAP. LXI.

SPIRITUS DOMINI DEI SUPER ME EST, ED QUDD UNIX ME DOMINUS, & MISIT ME UT HUMILIBUS LATA NUNTIEM, & CONTRA COS CORDE CONSOLIDEM, PROCLAMEM LIBERATIONEM CAPTIVIS, & SOLUTIONEM CARCERE DETENTIS : PROCLAMEM ETIAM ANNUM DOMINI JUCUNDUM, & DIEM SALUTIS DEI NOSTRI : AD CONSOLANDUM OMNES LUGENTES. AD AFFERENDUM IUGENTIBUS SIONIS GLORIAM ; LOCO CINERIS INQUENTUM SUAVE, LOCO LUCTUS AMICUM LAUDIS ; & LOCO SPIRITUS DOLENTIS VOCABUNTUR ARICES JUSTITIAE PLANTA DOMINI GLORIOSA. EDIFICABUNT RUINAS ANTIQUAS, DEFOLIATIONES PRILLINAS INSTAURABUNT, & RENOVABUNT CIVITATES DIRUTAS, & FOLIUCIDIOS MULTORUM SECULORUM. SURGENT EXTRANEI, & ASCENT OVES EORUM, & ALIENIGENZ ERUNT EIS AGRICOLA & VINTORES : VOS AUTEM SACERDOTES DOMINI VOCABIMINI, & MINISTRI DEI NOSTRI DICEMINI : OPES GENTIUM COMEDETIS, & DE MAGNIFICENTIA EORUM GLORIAMINI. PRO PUDORE & PRO IGNOMINIA VESTRA, DUPHAM HEREDITATEM POSSIDEBITIS IN TERRA EORUM, DE PORTIONE EORUM GLORIAMINI, GAUDIUM VOBIS ERIT SEMPERITERNUM. QUONIAM EGO SUM DOMINUS AMANS JUDICIUM, & ODIO HABENS INIQUITATEM, & INIQUITATEM, & LABOREM VESTRUM CUM VERITATE REDDAM, & PACUM SEMPERITERNUM FERIAM VOBISUM. ET INNOTESCEAT SEMEN VESTRUM INTER GENTES, & SEMEN FEMINIS VESTRI INTER POPULOS : OMNES VIDENTES VOS, COGNOSCENT VOS ESSE SEMEN CUI BENELIXIT DOMINUS. VEHEMENTER JUCUNDABOR IN DOMINO, & EXULTABIT ANIMA MEA IN DEO MEO ; QUONIAM INDUIT ME VESTRUM SALUTIS, & AMICIVIT ME PALLIO JUSTITIAE : QUAM SPONSUM GLORIOSUM & UT SPONSAM ORNATAM. SICUT ENIM TERRA QUIZ PROFERT HERBAM, & SICUT HORTUS QUI SEMEN PRODUCIT ; ITA PRODUCTURUS EST DOMINUS DEUS JUSTITIAM & LAUDEM CORAM UNIVERBIS GENTIBUS.

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

21 * وَكُلُّ سَعْيِكَ صَادِقٌ * وَمِنْكَ الْبَهْرُ يَرْبُونَ الْأَرْضَ * حَافِظُ الْعَرِيسِ أَعْمَالٌ يَدِيهِ لِلْمَجْدِ *
 22 * الْقَبِيلُ يَصْبِرُ الرُّومَا * وَالْكَثِيرُ إِلَى أُمَّةٍ عَظِيمَةٍ * أَنَا الرَّبُّ فِي رِوَانٍ أَجْعَلُهُمْ *
 * الْفَصْلُ الْكَاثِرِيُّ وَالسَّنُونُ *
 1 * رُوحَ الرَّبِّ عَلَيَّ الَّذِي مِنَ أَجَلِهِ مَسَّحَنِي * أَرْسَلَنِي لِأَبْسَرِ الْمَسَاكِينِ * وَأَسْفِي مَكْسَرِي
 2 * الْعَلْبِ * وَأَنْدَرُ الْمَسُورِينَ بِالْحَكِيمِيَّةِ وَالْعَمِيَانِ بِالنِّطْرِ * وَأَرْسَلُ إِلَى الْمُنْتَسِرِينَ بِالْأَطْلَاقِ * وَأَدْعُوا
 3 * أَلْسِنَةَ الْمُجْبُولَةِ لِلرَّبِّ وَيَوْمَ الْعَوْصِ لِلرَّبِّ إِلَهِنَا * لِأَعْرِي حَمِيحَ أَكْرَامًا * لِئَعْطِي حُرِّيَّ صَهِيونَ
 4 * عَوْصَ التَّرْمَادِ دَهْنَ السَّرُورِ * وَجِلَهَ أَكْبَدَ بَدَلُ مِنَ رُوحِ الصَّيْحَرِ * وَيَدْعُونَ أَجْمَالَ الْعَدْلِ عَرِيسَ
 5 * الرَّبِّ لِلْمَجْدِ * وَيَبْدُونَ أَكْرِيَابَ الْأَبْدِيَّةِ * الَّتِي كَانَتْ أَوَّلًا مَعْنَى يَجْعَلُهُمْ * وَيَجْعَلُهُمْ مَدْنَا حَرْبِ
 6 * الَّتِي كَانَتْ مَعْنَى مِنَ حَيْلٍ وَحَيْلٍ * وَيُؤَاتِي الْعَرَبِيَّةَ الْكَمْسَ يَرْبُونَ حَرَامِكُ * وَالْعَرَبِيَّةَ الْقَبَائِلِ
 7 * حُرَابِيونَ وَكِرَامُونِ لَكُمْ * وَأَنْدَمُ كَهْنَةَ الرَّبِّ تَدْعُونَ * وَجِدَامُ إِلَهِنَا يَمَالُ لَكُمْ * مَا كَوْنُ فَوْدِ الْأَمَمِ
 8 * وَيَعْبُدُهُمْ سَمْعَكُمُونَ * بَدَلُ فَصْحَكِكُمْ الْمَصْعَفَةَ * وَيَدَلُ الْكَبِيلُ يَسْتَلُ بِصِيْهِمْ لِأَجْلِ هَذَا
 9 * يَرْبُونَ أَرْصَهُمْ بَانِيَهُ * وَالسَّرُورَ الْأَبْدِيَّ عَلَيَّ رُوحَهُمْ * لِأَنِّي أَنَا هُوَ الرَّبُّ الَّذِي يَحِبُّ الْعَدْلَ
 10 * وَيُبْعِضُ الْأَحْطَافَ مِنَ الظُّلْمِ * وَأَعْطِي كَدَّهُمْ لِلصَّادِقِينَ * وَأَصْعُ لَهُمْ عَدْلًا أَبَدًا * وَيَعْرِفُ
 11 * رُوحَهُمْ فِي الْأَمَمِ وَيَدُو بِيْهِمْ فِي وَسْطِ السَّعُوبِ * وَكُلُّ مَنْ يَرَاهُمْ يَعْرفُهُمْ * لَأَنَّ هَوْلَهُ هُمْ رُوحُ
 * بَارِكْ مِنَ اللَّهِ * وَيَسْرُورُ يَسْرُونَ بِالرَّبِّ *
 * الْأَخْطَافُ الْمَسْبُوعُ وَالْعَسْرُونَ *
 10 * لِيَسْتَلُّ نَفْسِي بِالرَّبِّ * لِأَنَّهُ الْمَسِيحِيُّ نَوْبُ حَلَاوِصِ وَسِرِّيَّةِ حَالِهِ سُرُورٌ * مِمَّنْ عَرِيسٍ وَصَحَّ يَكُلُ
 11 * تَاجًا * وَمِمَّنْ عَرِيسٍ رِيْبِي يَرْبِيَهُ * وَمِمَّنْ أَرْضٍ تَبْدَعُ رُوحَهَا * وَكِبْسَانٍ يَبْدُبُ بَرُونَ *
 * هَكَذَا يَسْرِفُ الرَّبُّ عَدْلًا وَبِهَاجَةً فَدَامَ جَمِيْعُ السَّعُوبِ *

Totus populus tuus iustus erit, & de seculo possidebit terram, exitque custodias plantas opus scilicet manuum mearum, ad gloriam. Paucus fit in multos, & abjektivus in gentem magnam, ego Dominus aliquando congregabo eos.

CAP. LXI.

SPIRITUS DOMINI SUPER ME, PROPTER QUEM UNIX ME : MISIT ME UT ANNUNTIEM PAUPERIBUS, & FACIEM EORUM CONSOLIDEM, PROCLAMEM UNIVERBIS DIVISIONEM, & CAPSIVUM, & NUNTIUM NUNTIAM IN CAUSIS VOS DE LIBERTATE : PROCLAMEM ANNUM ACCEPTIUM DOMINO, & DIEM COMPLETIONIS ANNI DOMINI DEI NOSTRI : UT CONSOLER OMNES LUGENTES : DAUDEM ESSE AFFLICTI SIONIS QUI PRO CINEVE INQUENTUM LAETIAE, & SOLAM GLORIE PRO SPIRITU TROPICIS : & VOCABUNTUR GENERATIONES JUSTITIAE, PLANTA DOMINI AD GLORIAM. EDIFICABUNT RUINAS PERPETUAS : QUE ERANT OVIUM DESOLATA, RESTAURABUNT, & RENOVABUNT VIBES DIVITAS QUE ERANT IN SOLITUDINE REDDITA : INDE A MULTIS GENERATIONIBUS. VENIANT ALIENI GENUIS HOMINES AD PASTENDUM OVES TUAS, & EXTRANEI NATIONIS EVANT VOBIS AGRICOLAE & VINTORES : VOS VERO SACERDOTES DOMINI VOCABIMINI, & MINISTRI DEI NOSTRI DICEMINI : COMEDITE FRUCTUM GENTIUM, & DIVITIAS EORUM SUAVEMINI. LOCO DUPLEX COSTUMETHE VESTRA & LOCO PUDORIS PUBLICI FOS ILLORUM : PROPTER QUONIAM EORUM SECUNDUM JUSSEBUNT, & GAUDIUM ETERNUM ERIT SUPER CAPSIS EORUM : QUONIAM EGO SUM DOMINUS AMANS JUSTITIAM, & ODIO HABENS INIQUITATEM : & DABO LABOREM EORUM PROBUS, PONENQUE EIS JUSTITIAM SEMPERITERNAM. ET NOTUM FIT SEMEN CUM INTER GENTES, & NEPOTES EORUM IN MEDIO POPULORUM : & QUI CUNQUE VIDERIT EOS, COGNOSCEAT EOS : QUONIAM HI SUNT SEMEN BENELECTUM A DEO, & CUM GAUDIO EXULTABUNT IN DOMINO.

Textus vigesimus nonus.

Jubilat anima mea in Domino, quoniam ipse me vestivit indumento salutis, & induit stola gaudii : ut sponso imponat mibi diademata, & ut sponfam dicaverit me ornamento : Et sic terra producat florem suum, utque hortus emittens semina sua : sic orificiet Dominus iustitiam, & hilaritatem coram civibus populis.

ישעיה: סב סג

CAP. LXII.

Verfio VUL. LAT.

CAP. LXII.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. ΕΒ΄.

CAP. LXIII.

1 למען ציון לא אשקט לא אשקט
 lampas ut, scilicet non Jerusalem propter & tacebo non Sion propter
 lampas ut, scilicet non Jerusalem propter & tacebo non Sion propter
 2 ערצתי כננה צדקה וישועתה כלפיך
 reges cuncti & tuum iustitiam gentes videbunt Et .se accendat
 3 ויבשר: וראו נומם צדקה וכל מלכים
 DOMINI os quod, novum nomen tibi vocabitur Et .tuum gloriam
 4 וקרא לך שם חדש אשר פי יהוה
 DOMINI manu in gloria dalaus eris Et .declarat
 5 והיה עשרת תפארה בפי יהוה
 ultra tibi dicitur Non .tui Dei ula in regni civit &
 6 וצנן מלכה בכך אלהיה: לא יאמר לך שר
 scilicet ubi Sed .Defolata amplius dicitur non tuz terra & .Detelicta
 7 עונתה ולא צדקה לא יאמר שר שמיה פי לך יקרא
 Dominus complavit quia: Mania tua terre & , ea in mea Voluntas
 8 הפצה ביה ולא צדקה בעולה פי חפצי יהוה
 virginem cum juvenis maritabitur Sicut .maritabitur tua terra & ste in
 9 כד וארצך תבער: פי יבער בחר בחרלה
 gaudibit sponsam super sponso gaudium & : tui filii ubi maritabitur
 10 יבער: ומשוש חתן על כלה וישש
 a .Adeles constituit Jerusalem tuos muros Super .tuus Deus te super
 11 ערף אלהיה: על חומותיו יושלם הפתח שמרים
 nomenclatur: tacebunt non jugiter nocte tota & die tota
 12 גד היום וכל הילה תמיד לא יושנו הפזירים את
 a silentium detis ne Ec .vobis sileatium ne Dominum
 13 יהוה אל דמי לכם: ואל תתנו דמי לו
 Juravit .terra in laudem Jerusalem ponat donec & , stabilis donec
 14 ערכונן וישעיה את ירושלם תתלה בארץ: נשבע
 dedecor .fi .sua fortitudinis .terra in & sua deities in Dominum
 15 יהוה כימינו ובורע ענו אם אפון את
 alieni filii liberabit fi & iustis inimicis cibum ultra tuum vitium
 16 דגך עור מאכל לא יכיר ואם ישוה בנך
 illud considerat, illud cedentes Sed .in laborasti quo tuum vitium
 17 תירושך אשר ינעת בו: פי מאספו יאכלרו
 aris in illud bibent illud congregates & : Dominum .laudabunt &
 18 והללו את יהוה ומקצו ישתחו בחדרות
 populis vitam .capitate .sportas per tranfite, Tranfite .mez sanctitatis
 19 קדש: עברו בשרים פני דרדובים
 a .populos super vellis attollite lapide & elevatis gradibus montem
 20 סלו והקסלו סקלו מהר הוימו נים לה העמים
 Sion .lira dicite, terre extremum ad fecit audire Dominus Ecce
 21 הגויהוה השמע אל קצה הארץ אמרו לבת ציון
 a .lira faciat ad ejus opus & ego cum ejus merces .ecce .veniet tua falus ecce
 22 הגויהוה ברא הנה שכוו אתו ושלעתו לפני
 a .lira faciat ad ejus opus & ego cum ejus merces .ecce .veniet tua falus ecce
 23 וקראו להם עבד הקדש יצולו יהוה ולד קרא
 .derelicta non civitas, Quisita
 24 רדושה ער לא יעובה:

CAP. LXIII.

1 מי הוה ברא מצודים חמוץ בנרים מבערה וה
 loquens ego: sic potencie multitudine in festinus sua stola in decuram
 2 הוור בלבשו צעה קרב פלו אני מרבר
 .servandum ad magni iustitia in
 3 בצרקה רב להושה:

1 P ropter Sion non tacebo, & propter Jerusalem non quiescā, donec egredietur ut splendor iustus ejus, & salvator ejus ut lampas accendatur. Et videbunt tibi nomen tuum, & cuncti reges inclytum tui: & vocabitur tibi nomen novum, quod os Domini nominabit. Et eris coronata gloriā in manu Domini, & diadema regni in manu Dei tui. Non vocaberis ultra Derelicta: & terra tua non vocabitur amplius Desolata: sed vocaberis Voluntas mea in ea, & terra tua Inhabitata: quia complavit Dominus in te; & terra tua inhabitabitur. Habitabit enim juvenis cum virgine, & habitabit in te filii tui. Et gaudebit sponsus super sponsam, & gaudebit super te Deus tuus. Super muros tuos, Jerusalem, constitui custodes, totā die & totā nocte in perpetuum non tacebunt. Qui reminiscimini Domini, ne taceatis, Et ne detis silentium ei, donec stabiliet, & donec ponat Jerusalem laudē in terra. Juravit Dominus in dextera sua, & in brachio fortitudinis suae; Si dederō triticum tuum ultra cibum inimicis tuis; & si biberint filii alieni vinum tuum, in quo laborasti. Quia qui congregant illud, comedent, & laudabunt Dominum; et qui comportant illud, bibent in atriis sanctis meis. Tranfite, tranfite per portas, preparate viam populo, planum facite iter, & elevate lapides, & elevate signū ad Populos. Ecce Dominus auditum fecit in extremis terre, dicite filiz Israel; Ecce Salvator tuus venit: ecce merces ejus cum eo, et opus ejus coram illo. Et vocabunt eos, Populus sanctus, redempti a Domino. Tu autem vocaberis; Quisita civitas, et non Derelicta.

CAP. LXIII.

1 Quis est ille, qui venit de Edom, tinctis veltibus de Bofra? iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suae. Ego qui loquor iustitiam, et propugnator sum ad salvandū.

ΚΕΦ. ΕΓ΄.

CAP. LXIII.

Targum JONATHAN. PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

CAP. LXIII.

1 Donec faciam salutē Sion, non dabo requiē populis: & donec veniat consolatio Jerusalem, non faciā quiescere regem, donec reveletur sicut duculū lumen ej, & sal' ejus ut lampas accendatur. Et videbunt filii iustitiae tuae, & oēs reges gloriā tuam. Et vocabitur te nomine novo, & verbo Dñi declarabitur. Et eris corona lxtitiae corā Dño, et diadema laudis coram Deo tuo. Non dicitur tibi ampli, Derelicta; & terra tua non dicitur ampli' deserta; sed tu vocaberis [Civitas] in qua sunt facientes voluntatem meā; & terra tua habitata, quoniā erit voluntas a facie Dñi in te; & terra tua inhabitabitur. Sicut enim inhabitat juvenis cum virgine, sic habitabit juvenis cum virgine in medio tui filii tui; & sicut lxtatur sponsus cum sponsa, gaudebit super te Deus tuus. Ecce super opera patrum tuorum iustorum, civitas Jeru' salem, constitui sunt custodes coram me, omni die ac nocte semper non cessant: dicitur memoria bonitatum tuarum coram Domino, non cessat vobis. Neque cessabit memoria eorum a facie ejus, donec prepararet & donec ponat Jerusalem laudabilem in terra. Juravit Dñs in dextera sua, & in brachio fortitudinis suae, Si dederō frumentū tui ultra cibū inimicis tuis, et si biberint filii populorū vinū tuum in quo laborasti. Sed qui colligerint frumentū, comedent illud, & laudabunt corā Dño: & qui calcaverint vinū, bibent illud in atrio sancto meo. Dixit Propheta, tranfite et revertimini per portas, convertite cor populi ad viā rectā; & annuntiate annuntiationes bonas, & consolationes iustis, qui abtulerunt cogitationē libidinis, quae erat quasi lapis offendiculi: levate signū ad populos. Ecce Dñs xx auditū faciet in extremis terre. Dicite castui Sion: Ecce salvator tuus revelatur: ecce merces facientib' verbū ejus cum eo; quorum omnia opera manifesta sunt coram eo. Et vocabunt eos populum sanctum, redemptos a Domino: & tu vocaberis requisita civitas, quae non est abjecta.

CAP. LXIII.

1 Quis dixit haec, qui adductus est supra Idomā, ultionē fortē supra Bofram; ut faciat ultionem iudicii populi sui, sicut juravit eis in verbo suo? Dicit: Ecce ego apparco sicut locusus sum in iustitia: multa virtus est coram me ad salvandū.

1 Quis est ille, qui venit de Edom, (a) nudo veltibus de Bofra? (b) iste formosus in stola sua, (c) gradiens in multitudine fortitudinis suae, (d) volentis ad iustitiam. Ego loquor iustitiam, et propugnator sum ad salvandū.

שְׁעִיָה : סג

calcantis sicut tua vestimenta & Quare calcantur rubrum est indumentum tuum, & vestimenta tua sicut calcantur in torculari tuum

1 מעורר אבן ללבושה וברך בדרך
meum vir non populis de & ego solus calcavi Torculari torculari in

3 בנר: פורה דרכי לבדי ומסכים און אשתי
Bener: mea ira in eos conculcabo & meo aspi in eos calcabo &

4 וארנס באפי וארנס בחמתי ווי
ingravavi meo indumenta omnia & mea vestimenta super eorum vultibus

5 נצחם על ובל פני וינתי ויהי אונאי
venit meo i redemptor annus & meo corde in ultionis dies Quia

6 כי יום נקם על לבדי ושנת נאולו באה:
Quia enim ultionis in corde meo, annus redemptionis meae venit.

7 Circumspexi, & non erat auxiliator: quaevisi, & non fuit qui adjuvaret: et salvavit mihi brachium meum, & indignationis mea ipsa auxiliaria est mihi. Et conculcavi populos in furore meo, & inebriavi eos in indignatione mea, & detraxi in terram virtutem eorum. Miserationem Dñi recordabor, laudem Dñi super omnibus quae reddidit nobis Dñs, & super multitudinem bonorum domui Israel, quae largior est eis secundum indulgentiam suam, et secundum multitudinem misericordiarum suarum. Et dixit: Veritatem populi meus est filii non negaveris: & factus est eis Salvalor. In omni tribulatione eorum non est tribulatus: & angelus faciei ejus salvavit eos: in dilectione sua, & in indulgentia sua ipse redemit eos: & portavit eos, et elevavit eos 11 cunctis diebus feculi. Ipse autem ad iracundiam provocaverit, & afflixit. ut spiritu Sancti ejus: & convertit eis in inimicum, & ipse debellavit eos. Et recordatur est dierum feculi Moysi, et populi sui: ubi est qui duxit eos de mari cum pastoribus gregis suis: ubi est qui posuit in me, dno ejus spiritu Sancti sui? Qui eduxit ad dexteram Moysen brachio majestatis suae, qui fecidit aquas ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum: Quia eduxit eos per abyssos, quasi equum in deserto non impingentem.

12 Quasi animal in campo descendens, spiritus Domini duxit eum: sic adduxit te populum tuum, et faceret tibi nomen gloriae.

13 Attende de caelo, et vide de habitaculo sancto tuo, et gloria tua: ubi est zelus tuus, et fortitudo tua, multitudo vilicrum tuorum, et misericordiarum tuarum? super me continueris fec. Tu enim pater noster, & Abraham nescivit nos, et Israel ignoravit nos: tu Domine, pater noster, redemptor noster, & feculo nomen tuum.

Verfio VUL. LAT.

1 Quare ergo rubrum est indumentum tuum, & vestimenta tua sicut calcantur in torculari tuum

2 Torcular calcavi solus, & de Gentibus non est vir mecum: calcavi eos in furore meo, & conculcavi eos in ira mea: & asperulvi eis sanguis eorum super vestimenta mea, & omnia indumenta mea inquinavi. Dies enim ultionis in corde meo, annus redemptionis meae venit.

3 Circumspexi, & non erat auxiliator: quaevisi, & non fuit qui adjuvaret: et salvavit mihi brachium meum, & indignationis mea ipsa auxiliaria est mihi. Et conculcavi populos in furore meo, & inebriavi eos in indignatione mea, & detraxi in terram virtutem eorum. Miserationem Dñi recordabor, laudem Dñi super omnibus quae reddidit nobis Dñs, & super multitudinem bonorum domui Israel, quae largior est eis secundum indulgentiam suam, et secundum multitudinem misericordiarum suarum. Et dixit: Veritatem populi meus est filii non negaveris: & factus est eis Salvalor. In omni tribulatione eorum non est tribulatus: & angelus faciei ejus salvavit eos: in dilectione sua, & in indulgentia sua ipse redemit eos: & portavit eos, et elevavit eos 11 cunctis diebus feculi. Ipse autem ad iracundiam provocaverit, & afflixit. ut spiritu Sancti ejus: & convertit eis in inimicum, & ipse debellavit eos. Et recordatur est dierum feculi Moysi, et populi sui: ubi est qui duxit eos de mari cum pastoribus gregis suis: ubi est qui posuit in me, dno ejus spiritu Sancti sui? Qui eduxit ad dexteram Moysen brachio majestatis suae, qui fecidit aquas ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum: Quia eduxit eos per abyssos, quasi equum in deserto non impingentem.

12 Quasi animal in campo descendens, spiritus Domini duxit eum: sic adduxit te populum tuum, et faceret tibi nomen gloriae.

13 Attende de caelo, et vide de habitaculo sancto tuo, et gloria tua: ubi est zelus tuus, et fortitudo tua, multitudo vilicrum tuorum, et misericordiarum tuarum? super me continueris fec. Tu enim pater noster, & Abraham nescivit nos, et Israel ignoravit nos: tu Domine, pater noster, redemptor noster, & feculo nomen tuum.

Verfio GRECA LXX. Interp.

1 Quare rubra sunt vestimenta tua, & indumenta tua, sicut de calcato torculari? (P) Non percalcavit? de gentibus non est vir mecum: conculcavi eos in furore meo: & confregi eos, quasi terram: & deduxi sanguinem eorum in (G) terram. Dies enim redemptionis annus est: & annus redemptionis adest. Etsi aspexi: & non est qui auxiliator: & confidit: & nullus praevenit auxiliatum. Et eruit eos brachium meum: & favor meus (H) advenit: Et conculcavi eos in ira mea: & conculcavi eos in terra mea, & deduxi in terram frugum eorum. Misericordiae Domini recordatus sum, virtutum Domini, in omnibus, quae retribuit nobis. Despinna iudex bonus domui Israel, adducit nos secundum misericordiam suam, & secundum multitudinem miserationis suae. Et dixit: & Quis populus meus? si non non reperibatur. Et factus est eis in saluitem. Et ex omni tribulatione coram: non legatus, neque angelus, sed (I) ipse salvavit nos, quod dixerit eos, et parceret eis. Ipse redemit eos, et suscepit illos, & exaltavit eos omnibus diebus feculi. Ipse autem non crederetur, & exacerbatorem spiritum sanctum eius. Et carnisus est eis in inimicium: ipse pugnavit contra eos. Et recordatus est dierum antiquorum. ubi est, qui duxit (L) me in solivum omnium? ubi est, qui posuit in eis spiritum sanctum? Quis eduxit dexteram Moysen, & populum tuum? ubi est, qui posuit in me, dno ejus spiritu Sancti sui? Qui eduxit ad dexteram Moysen brachio majestatis suae, qui fecidit aquas ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum. Adducit eos per abyssos, sicut equum per solitudinem, & non impingentem: Et sic inveniunt per campum, Descendit spiritus in Domino, & duxit eorum suum. Sic adduxit populum tuum, ut faceret tibi nomen gloriae. Convertere de caelo, & vide de domo sancta tua, & gloria tua. ubi est zelus tuus, & fortitudo tua? ubi est multitudo misericordiarum tuarum, & multitudine miserationum tuarum, quae sustinent nos? Tu enim es pater noster: quis Abraham non cognovit nos: & Israel non cognovit nos. Sed tu, Domine pater noster, liber nos est: a principio nomen tuum super nos est.

MS. A. (A) ἀντιπαρονομασθησιν ἐν ὀργῇ σου, (B) ὁ κύριος ἦμῶν (C) καὶ ἐγὼ ὁ μόνος ὁ καλῶν, (D) ἀπὸ τοῦ ὄρους, (E) ὁ κύριος ἦμῶν, (F) ὁ κύριος ἦμῶν, (G) ὁ κύριος ἦμῶν, (H) ὁ κύριος ἦμῶν, (I) ὁ κύριος ἦμῶν, (J) ὁ κύριος ἦμῶν, (K) ὁ κύριος ἦμῶν, (L) ὁ κύριος ἦμῶν, (M) ὁ κύριος ἦμῶν, (N) ὁ κύριος ἦμῶν, (O) ὁ κύριος ἦμῶν, (P) ὁ κύριος ἦμῶν.

Targum Jonathan.

1 מאדו יסקמו טרין מדם קטילוי ומשריו יקנון בחמר בעמצרא: האכבעט דסמפעט
2 בעמצרא כן יקנון קטול במשרית עממיא ולא ידא ליהון חקוף קרמי ואקטלנון ברוני
3 וארשנון בחמתי ואתבר חקוף חקפיהון וקמי וכל חקפיהון אפלטם: ארי זוכ
4 פרענותא קרמי ושנת פרקנון עמי מות: נמי קרמי ילית נבר דליה עוברין טביוויע
5 קרמי וליה אנש דיקום ויבעי עליהון ופרקתוון בדרע חוקף: וכמי רעות סערתוון
6 וקאל עממיא ברוני וארו ששנון בחמתי וארמי לארע ארעתיא קטילוי נפרויו: אמר
7 נבין! שיבונו דרוני אנה מדבר חושבחה דוי בעל כל דנמלא יי ומי טוביה לבית
8 ישראל דנמלנון ברחמיה ובסניות טוביה: ואמר בדם עמי אנון פניא דלא ושקרו
9 ויהו מימריה ליהון פרוק: בכל ערו דתבו קרמיה לא יוהא עליהון עקא לאאשק
10 ליהון וקלא שליח מן קרמיה פרקנון ברחמיה ובקסמיה עליהון ראינון ופנינו
11 וקטלנון וטברנון כל וימי עלמא: ואנון וקטלנון וקטלנון על מימר נבי קרמיה ואתפר
12 מימריה ליהון עלמא דבב הווא אנון קרמיה דהון: ותם על יקו שמה פדול ווכרן
13 טבריה דמן עלמא נבון דעבר על ימי משה לעמיא מימריה און ורסקנון מן יבס
14 און דברין דמן במר ברא כרעיה לעניה און דאשרי בינונו ותמיס בני קרמיה: ויבס
15 לימינא קרמיה דרע חושבחה פנעמי ואר דרפ מן קרמיהון למעבר ליה שים עלם:
16 דברנון בין חרומיא במסידא דוי במר פדא למחקל בן אפאנון לאאקילו: בבעריא
17 רמי שרמא במר פדא מימריה דברנון בן דבריה לעסד למעבר לה שום דרושבתא:
18 אסתרי מן שמיא ואתגלי ממורו מורשה ותושבחה און פורעניתא ונפרותה מיני טבריה
19 מימריה דרמיה עליו חסונו: ארי אתה הוא דרמיה עלמא סניא קבא על בניו ארי אברהם
20 לא אפאנון מספרים ישראל לא עבר ליה לא עבר ליה פרישן במר פדא אתה הוא דרושבה עלמא
21 סניא וקבא על בניו פרקנון מעלם שדק:
22 patris in filios. Quia Abraham non duxit nos de Aegypto, & Israel non fecit nobis mirabilia in deserto. Tu es Dominus, & misericordiarum tuarum copia sunt super nos, quam patris in filios: Redemptor noster & feculo nomen tuum.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 Quare rufescunt montes sanguine occisorum, & vales defluunt quasi vinum in torculari? Ecce sicut calcantur in torculari uvae, sic multiplicabitur occisio in castris populorum: & non erit eis sortitudo coram me, & occidat eos in furore meo, & trituro eos in ira mea, & conterat fortitudinem robulorum eorum coram me, & omnes sapientes eorum absorbebo. Quia dies ultionis coram me, & annus redemptionis populi mei pervenit. Et manifestus est coram me, quod non sit vir cui opera sint bona: non est coram me, quod non cor viri sit & de peccatoribus pro eis: & sum eis eos brachio fortitudinis mee, & verbo voluntatis mee auxilia? falvi. Et occidat populos in furore meo, & conculcabo eos in indignatione mea: & projiciam in terris inferioribus occisos fortium eorum. Dicit Propheta: Benignitatis Domini recordabor, & laudis Dñi, pro omnibus: quae retribuit nobis Dñs, & multitudine bonitatis ejus domui Israel, quibus retribuit secundum miserationes suas, & secundum multitudinem benignitatis suae. Et ait: Veritatem enim populus meus sunt filii qui non mentiarum: & fuit Verbum ejus eis in redemptionem. In omni tempore quo peccaverunt coram eo, ut adduceret super eos tribulationem, non tribulavit eos: & angelus missus a facie ejus redemit eos, sua in eos dilectione & miseratione ecce liberavit eos, & exult eos, & sustinuit eos cunctis diebus feculi. Ipse autem noluerunt obedire: sed irritaverunt Prophetas suos verbum feculi eorum, & convertit eis Verbum ejus eis in inimicum, ipse debellavit eos. Et miseris eis propter gloriam nominis sui, & propter memoria benignitatis suae, quae a seculo est, & magna illa, quae fecit per manus Moysi populo suo, ne forte dicant: Ubi est qui adduxit te fecit eos de mari? ubi est qui duxit eos per solitudinem, quae pastor oves suas? ubi est qui habitare fecit in medio eorum verbum prophetarum sanctiorum fuorum? Qui eduxit ad dexteram Moysi, brachium laudis suae; divisit aquas maris recordatos a facie eorum, ut faceret tibi nomen sempiternum. Dedit eos per abyssos, sicut equum qui in deserto non impedit, sic etiam ipsi non impingent. Quasi animal quod in campo ducitur, Verbum Dñi dedit eos: sic duxit populum tuum, ut faceret tibi nomen in clypeis. Aspice de caelo, & re- 13 velare de habitaculo sancto tuo, & laudis tuae: ubi est ultio tua & potentia tua? copia benignitatis tuae, & multitudo miserationum tuarum super me continueris fortat. Quia tu es, & miserationes tuae tam copiose sunt in nos, quae 16 patris in filios. Quia Abraham non duxit nos de Aegypto, & Israel non fecit nobis mirabilia in deserto. Tu es Dominus, & misericordiarum tuarum copia sunt super nos, quam patris in filios: Redemptor noster & feculo nomen tuum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * **حَدَثُوا** هَهُؤَمِص **تَبْتَسِب** هَحَدْتَعَسِب . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** * **وَلَدَحْرِي** **اَلَا** **بُعْد** 2
 3 **حَصَدْحَرِي** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 3
 4 **حَصَدْحَرِي** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 4
 5 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 5
 6 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 6
 7 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 7
 8 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 8
 9 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 9
 10 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 10
 11 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 11
 12 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 12
 13 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 13
 14 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 14
 15 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 15
 16 **وَاَحَدَا** حَصَدْحَرِي . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** . * **وَسَب** اَوْتِه **بِحَرِي** حَصَدْحَرِي **اَلَا** 16

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * **مَا** **اَبَان** **تَبَابِك** **حَمَر** **وَلِبَابِك** **كَدَوَس** **الْمَعْصِن** **الْمَلْمُودِ** **الْمُدَاسَةِ** * **دَسَب** **الْمَعْصِن** **وَحَدِي** 2
 3 **وَلَيْسَ** **مَعِي** **رَجُلٌ** **مِنَ** **الْأَسْمِ** **مُوجِدُوا** * **وَدَسَبَم** **بِعَصِي** * **وَرَضِيْمَس** **مِن** **الْأَرْضِ** * **وَأَسْرَب** **دَمِهَم** 3
 4 **عَلَى** **الْأَرْضِ** * **وَأَبْصَكَ** **تَبَابِي** **بِدَمِهَم** * **وَدَسَبُوا** **جَمِيعَ** **لِبَابِي** * **لَأَن** **يَوْمَ** **أَكْرَاهُ** **جَاءَ** **لَهُم** * 4
 5 **وَسَبَةُ** **الْأَنْعَامِ** **حَصْرَتٌ** * **وَنَطْرَب** **وَلَمْ** **يَكُنْ** **مَعْنَس** * **وَأَمَلت** **وَلَيْسَ** **مِن** **يَسَبَد** * **وَكَاهَم** 5
 6 **دِرَاعِي** * **وَعَصِي** **هُوَ** **رَوِي** * **وَدَسَبَم** **بِرَجْرِي** * **وَأَسْكُرِهَم** **بِعَصِي** * **وَأَسْرَب** **دَمِهَم** **عَلِي** 6
 7 **الْأَرْضِ** * **ذَكَرَ** **رَحْمَةَ** **الرَّبِّ** * **وَسَادَكِر** **فَصَالِلِ** **الرَّبِّ** * **تَسَاكَةُ** **الرَّبِّ** **عَلَى** **كُلِّ** **مَا** **كَأَوَابَا** **بِهِ** 7
 8 **الرَّبِّ** * **الرَّبُّ** **حَاكِمٌ** **صَالِحٌ** **لِبَيْتِ** **إِسْرَائِيلَ** **يُحِبُّ** **عَلَيْنَا** **كَرْحَمَتِهِ** **وَكُنْ** **عَدْلُهُ** * **وَقَالَ** 8
 9 **لَيْسَ** **هَمَّ** **سَعْبِي** **بِي** **وَيَلُونُ** **وَلَا** **يُكَاكِدُونُ** * **وَصَارَ** **لَهُم** **خَالِصًا** **مِنَ** **كُلِّ** **حَرْبِهِم** * **لَيْسَ** **سَعْبِي** 9
 10 **وَلَا** **مَلَآكٌ** * **لَكِن** **هُوَ** **الرَّبُّ** **خَالِصُهُم** * **مِنَ** **أَجْلِ** **أَنَّهُ** **يُكْرِمُهُم** **وَيَسْقِيهِم** **عَلَيْهِم** * **هُوَ** **أَنْعَامُهُم** 10
 11 **وَقَدَلَهُم** **وَرَوَعَهُم** **جَمِيعَ** **أَيَّامِ** **الدَّهْرِ** * **وَهُم** **عَصُوا** **وَأَعَاظُوا** **الرَّبَّ** **الْعَدِسُ** * **وَرَجَعَ** **لَهُم** **عَدَاوَةٌ** 11
 12 **وَهُوَ** **حَارِبُهُم** * **وَذَكَرَ** **الْأَيَّامَ** **الدَّهْرِيَّةَ** * **أَيْنَ** **هُوَ** **الْمُصْعِدُ** **مِنَ** **الْجَبْرِ** **رَاعِي** **حِرَافِهِ** * **أَيْنَ** **هُوَ** 12
 13 **الرَّوَاصِعُ** **فِهِم** **الرَّبَّ** **الْعَدِسُ** * **الْمُصْعِدُ** **مُوسَى** **بِعَيْنِهِ** **وَدِرَاعُ** **كَبَاكُ** * **سَمَى** **الْمَاءَ** **عَنْ** **وَجْهِهِ** 13
 14 **لِيَصْنَعَ** **لَهُ** **أَسْمًا** **أَبَدِيًّا** * **وَأَفْنَادَهُم** **فِي** **الْعَمَى** **مِن** **وَيْسَ** **فِي** **الْبَرِّيَّةِ** **وَلَمْ** **يَعْبُوا** * **وَمِن** 14
 15 **لَدَاتِكُ** **أَسْمُ** **مُحَدٌ** * **أَرْجِعُ** **يَا** **رَبُّ** **مِنَ** **السَّمَاءِ** * **وَأَنْظِرْ** **مِن** **مَسْكَنِ** **مُجْدِكَ** **الْمَقْدَسِ** * **أَيْنَ** **هِيَ** 15
 16 **عَيْرَتِكَ** **وَوَيْتِكَ** * **أَيْنَ** **هِيَ** **كُنْ** **رَحْمَتُكَ** **وَرَأْفَاتُكَ** * **لَأَنَّكَ** **بِعَصِي** **يَا** **رَبُّ** * **لَأَنَّكَ** **أَنْتَ** **هُوَ** 16
 17 **أَبُوآ** * **لَأَنَّ** **أَبْرَاهِيمَ** **لَمْ** **يَعْرِفْنَا** * **وَإِسْرَائِيلَ** **لَمْ** **يَعْرِفْ** **بِنَا** * **لَكِن** **أَنْتَ** **يَا** **رَبُّ** **أَبُوآ** * **كَيْفَا** * **وَأَسْمَكَ** 17
 18 **هُوَ** **عَلَيْنَا** **مِن** **الدَّيْنِ** * 18

2 *unde vestes tue rubre sunt, & indu-*
 3 *menta tua, velut eji qui mufsum in lacu pres-*
 4 *lit? Lacum calcavi solus, & nemo ex popu-*
 5 *lis aderat in eum: preslit eos in ira mea, & cal-*
 6 *cavi eos in altu meo,ideo sanguine eorum su-*
 7 *per indumenta mea erumpente, omnes meas*
 8 *vestes cruentavi. Dies enim ultionis mihi*
 9 *est in animo, & annus salutis meae pervenit.*
 10 *Cum autem respexissem, & nullus opem fer-*
 11 *ret; oblitussem, & nemo fulciret; salvavi*
 12 *me brachium meum, & altus meus ipse me*
 13 *fulcivit. Calcavi populos in ira mea, & ex-*
 14 *agitavi eos in altu meo, adeoque in terram*
 15 *dejeci robur eorum. Beneficium Domini et*
 16 *7 laudem Domini memorabo pro omnibus que*
 17 *contulit mihi Dominus, & quod multiplicatit*
 18 *benignitatem suam erga Israelitas, quod retri-*
 19 *buerit mihi fecundam miserationes suas, &*
 20 *secundum amplitudinem benignitatu suarum:*
 21 *Dixit, Populus meus sunt, hii minimè fal-*
 22 *lacies fuerit Salvator eorum: Et in cunctis*
 23 *calamitatibus eorum non afflixerit eos; sed*
 24 *Angelus facie ejus liberaverit eos, benignitate*
 25 *& clementia sua redemerit eos, exultavit et*
 26 *exeverit eos cunctis diebus seculi. Ipsi quid-*
 27 *em exasperantur? & dolore afficientibus spi-*
 28 *ritum sanctitatis ejus, conversus sicut ab ini-*
 29 *micus, & ipse pugnavit contra eos: At re-*
 30 *cordabatur proficorum dierum Moysis servi sui,*
 31 *quomodo eduxerat eum pastorum gregis*
 32 *sui, & quomodo indiderat in eum spiritum*
 33 *sanctitatis sue; Rexerat destruxit Moysis bra-*
 34 *chium ejus gloriosum, pertruxerat mare a con-*
 35 *spectu eorum, & comparaverat eis nomen a-*
 36 *ternum: Duxerat eos per abyssum, tanquam*
 37 *equum per desertum, Nec impetigerat mo-*
 38 *re jumentum descendens in planitie: (Spiri-*
 39 *enim Domini regebat illos) Ita duxit popu-*
 40 *lum tuum; & comparasti tibi nomen gloriosi.*
 41 *Intuerare celo, & respice ex habitaculo tuo*
 42 *santo & glorioso: ubi est zelus tuus, & for-*
 43 *titudo tua, & commotio viscerum & misera-*
 44 *tionu tuarum que commovebantur erga nos?*
 45 *Tu enim pater noster es: Abrahamum igno-*
 46 *ramus, & Isaacem non cognovimus: tu qui-*
 47 *dem Domine, pater noster es, vindex noster;*
 48 *& nomeu tuum super nos est a seculo.*

שְׁעָה: סדר כה

nostrum cor fecisti indurare, tuis viis de Domine nos faciet errare...
לְמַדָּה תַחַנְנֵנִי יְהוָה מִרְחֵק קַשְׁיָה לְבָנִי
17. tuaz iheriditatis tibus tuos servos propter Convertente? t'uo timore

CAP. LXIV.

desfluerunt montes tui sicut in descenderes...
לֹא יִתְקַבְּצוּ שְׁמֵי דְיָדְרָת מַבְּנֵה הַרִים נְלוּ
1. manifestandum ad signa bullas aqua...
לֹא יִתְקַבְּצוּ שְׁמֵי דְיָדְרָת מַבְּנֵה הַרִים נְלוּ
1. manifestandum ad signa bullas aqua...

CAP. LXV.

interrogabit me qui ante non interrogabat...
נִדְרַשְׁתִּי לִלּוּא שְׁאוֹל מִמַּהּ לֵילָא בְּקַעְנָי
1. interrogavit me qui antea non interrogabat...

Verfio VUL. LAT.

Quare errare nos fecisti, Dñe, de viis tuis: indurasti cor nostrum...
17. Quare errare nos fecisti, Dñe, de viis tuis: indurasti cor nostrum...

CAP. LXIV.

Utinam dirumperes caelos, & descenderes ad faciem tuam...
1. Utinam dirumperes caelos, & descenderes ad faciem tuam...

CAP. LXV.

Quaerit me qui ante non interrogabat...
1. Quaerit me qui ante non interrogabat...

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Com Translatione LATINA.

17 Τί ἐπέδωκας ἡμᾶς κλεισά ἀπὸ τῆς δόξης...
17. Τι επιδωκας ημας κλεισα απο της δοξης...

MS. A. (r)

Κ Ε Θ. Ξ ρ.

Ἐάν ἀνοίξῃς τὴν ἐρηρότητά σου...
1. Ean ανοixis tis ereroteuta sou...

MS. A. (a)

Ἐμαρῆς (α) ἐψηφίσα τὸ ἐπὶ ἐμὲ (β)...
1. Emareis (a) ephepsisa to epi eme...

CAP. LXIV.

apprehendet ex te montes: & interrogent...
1. apprehendet ex te montes: & interrogent...

CAP. LXV.

Interrogabit me qui ante non interrogabant...
1. Interrogabit me qui ante non interrogabant...

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Quare abiecit nos Dñe ut aberremus...
1. Quare abiecit nos Dñe ut aberremus...

CAP. LXIV.

Cum misisti iram tuam sicut ignem in diebus...
1. Cum misisti iram tuam sicut ignem in diebus...

CAP. LXV.

Interrogabit me qui ante non interrogabant...
1. Interrogabit me qui ante non interrogabant...

Targum JONATHAN.

לְמַדָּה תַחַנְנֵנִי יְהוָה מִרְחֵק קַשְׁיָה לְבָנִי...
1. Lmadah tachneni yehvay harheq kashyah lbeni...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 * حَمْدًا رَاحِمًا * نَدْبًا * * * * *
 18 * حَمْدًا رَاحِمًا * نَدْبًا * * * * *
 19 * * * * *
 1 * * * * *
 2 * * * * *
 3 * * * * *
 4 * * * * *
 5 * * * * *
 6 * * * * *
 7 * * * * *
 8 * * * * *
 9 * * * * *
 10 * * * * *
 11 * * * * *
 12 * * * * *
 13 * * * * *

Cur abdixisti nos Domine à via tua, & induisti cor nostrum quò minus timeremus te? Coovertere propter servos tuos, tribus hæreditatis tuae. Paru possidet populu sanctitatis tuae. Oppressores nostri conculeverunt sanctuarium tuum. Jam olim eramus antequam dominareris in eos: & nomen tuum non est invocatum super eos.

CAP. LXIV.
 Annon caelos aperires ac descenderes in conspectu tuo contremiscent montes, & liqueficient quemadmodu liquefit cera à conspectu ignis? Comburet et ignis inimicos tuos? & notu fuerit nomen tuu hostiu? & conturbarentur gentes à conspectu tuo? Quando fecisti terribilia quæ non expectabam te, descendiisti: & à conspectu tuo contremuerunt montes. A seculo non audiverunt, nec auribus perceperunt, nec oculi viderunt, præterea tu occurris iis qui te expectant, & cum delictis visceris iis qui faciunt iustitiam, quæ in visceribus tuis sunt memores: ecce te irato peccavimus in eas in perpetuum. At liberemur. Quia facti sumus ut immundi omnes, & ut panniculus menstruæ omnis iusticia nostræ defluximus omnes ut folia, & turbinis instar abripuerunt nos peccata nostra: Nec est qui invocet nomen tuu, aut qui recordetur tibi firmiter confidere; quonia avertisti faciè tuam à nobis, & tradidisti nos in manus peccatoru nostrorum. Jam verò Domine, pater noster tu es nos argilla, tu verò plastes noster, & opus manuu tuarum sumus omnes. Ne plurimu iustitiam dicitur in perpetuum, neque memineras in perpetuum peccatorum nostrorum: vide quò populus tuus sumus omnes. Civitates sanctitatis tuae redactæ sunt in desertum, & Sion redacta est in solitudinem, & Jerusalem in ruinam, Sanctuarium nostru & laus nostra quæ te laudaverunt patres nostri, igne consumptæ sunt, & omnes dicitur nostræ vestigæ sunt in solitudinem. Hæc passus es Domine, et tacuisti, et nos vehementer humiliasti.

CAP. LXV.
 Quæsitus sum ab iis qui me non requirunt, & inventus sum ab iis qui me non requirebant: Ecce me, ecce me, dixi populo qui non invocavit nomen meum.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * لَمَّا دَاوَدَ اٰتَيْنَا يَا رَبُّ عَنْ طَرِيقِكَ * وَوَسَّيْتُ فُلُوَيْنَا الْاَلْحَاوِكَ * اَرْكَبُ لِاَجْلِ عَيْدِكَ وَلاَجَلِ
 18 * قَبَائِلِ مَمْرَانِكَ * لَكِنِّي تَرَبْتُ قَلْبًا مِنْ حَيْثُكَ الْمَعْدَسِ * مَعْدِنَا دَاوُدُ وَفَدَسَاكَ * وَصِرْنَا كَا كَمَا
 19 * مَعْدِنَا * لَمَّا لَمْ يَرْوَسْ عَلَيْنَا وَلا دَعِيَ اسْمُكَ عَلَيْنَا * * * * *
 1 * * * * *
 2 * * * * *
 3 * * * * *
 4 * * * * *
 5 * * * * *
 6 * * * * *
 7 * * * * *
 8 * * * * *
 9 * * * * *
 10 * * * * *
 11 * * * * *
 12 * * * * *

Cur nos aberrare sineres O Domine à via tua, & obduras es corda nostra ne timeamus te revertere propter servos tuos, & propter tribus hereditatis tuae: ut vel exigua partem generationis tue sanctæ possideas. Adversarij nostri conculeverunt sanctuarium tuum: Et redactæ sunt in solitudinem statæ tuæ quod non dixerunt: in nos, nec invocaverunt nomen tuum super nos.

CAP. LXV.
 Si caelos aperires, montes propter te tremor occuparet, & liqueficerent quemadmodum liquefit cera à facie ignis, adiret ignis ad eos, facies tuas, fiteverit nomen tuum: ut in manus tuas, facie tua conturbarentur populi, & Glorificati te per stites, montes propter te tremor occurrat. Inde à seculo non audivimus, necque viderunt oculi nostri: Deum patrem, qui prope opera tua certissima sunt, & iustitiam cordium exeres in expectantibus. In enim qui faciunt iustitiam, generis misericordia tua, & minores sunt visceribus nostris: ecce tu iratus es, & nos peccavimus iusticiæ obnoxii sumus. Et facti sumus velut inmundi nos omnes, & omnis iustitia nostra, ut arguas panem istum mensuram patrum: & effusus sum omnis vis folia, propter iniquitates nostras. Ideo alportat nos ventus, nec est qui invocet nomen tuum, necque recordari nos auxiliis tuis erga nos: quoniam avertisti faciè tuam à nobis, & tradidisti nos propter peccata nostra: At nunc O Domine, in pater noster tu es, nos arguas, & tu fiteri noster, & nos omnes opera manuum tuarum. Neque recorderis peccatorum nostrorum in tempore iræ tuæ: sed confide O Domine quod nos omnes populi sumus sub sanctitatis tue. Et in est Sion salutaia creta deservit, facta est Jerusalem maledictio. Domus sanctitatis & gloriae nostræ, in quibus habitaverunt aves, in ista, successa est vix, & omnis speretior decidit. Et in istis omnibus canaves O Domine, sita ista, & nos qui implerunt depreffissimi.

CAP. LXV.
 Textus trigefimus, Prophetia de expulsiōne populi sui, & quomodo adoptaverit Deus Gentes pro eis, & elegerit eas illis eiectis, & luberint Gentes loco illorum.

Factus sum conspicuus iis qui me non inquirebant, & inventus sum ab iis qui de me non interrogabant: dixi populus, ecce me. O gens qui non invocatis nomen meum.

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCÆ LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Etia ambulans contumacem populū ad die totā meas man' Expandi 1 פרשתי ידו לכל היום סודו והלכתי תרדמ 2 ...

Expandi manus meas totā die ad populū incredulū, qui graditur in via non bona post cogitationes suas. Populū qui ad iracundiam provocat me ante faciē meā temp; qui immolant in hortis, & sacrificant in lateres...

1 Ἐξέπτεσα τὰς χεῖρας μου ὅλην τὴν ἡμέραν ὡς λαὸν ἀπειθήσαντα καὶ ἀνηλεήγοντα, ὁποῖοι προσηυχέοντο ἰδὸν ἄνθρωπον...

Expandi manus meas totā die ad populū incredulū, & contumacem, qui ambulat in via non bona, sed post peccata sua in conspectu meo semper. Ipsi immolant in hortis, & adolent incensum super lateres...

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 שמירת נביא כל יומא לטמא מסרבא דאולין פאורח ולא תתקא פתי עשהו תווי 2 ...

Misi enim prophetas meos omni die ad populū rebellē, qui ambulat in via non recta, post cogitationes suas. Populū qui provocata ad iracundiā corā me Verbū meū temp.

1 Misī enim prophetas meos omni die ad populū rebellē, qui ambulat in via non recta, post cogitationes suas. Populū qui provocata ad iracundiā corā me...

Misi enim prophetas meos omni die ad populū rebellē, qui ambulat in via non recta, post cogitationes suas. Populū qui provocata ad iracundiā corā me...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * **تَفَقُّدِي** **يَسْبَبُ** **مَدْحًا** **قُدُّوسًا** . **لَا** **حُفْرًا** **رَأَى** **مَدْحًا** **عِصْيًا** . **بَدَا** **تَحْمِصٌ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
3 **فَمَا** **زُوِّدُوا** **بِأَرْهَافِهِمْ** . * **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
4 **فَقُدُّدُوا** **لَا** **أَمْرًا** . * **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
5 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . * **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
6 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
7 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
8 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
9 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
10 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
11 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
12 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
13 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
14 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .
15 **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** . **وَأَمَّا** **أَنْفُسُهُمْ** **فِي** **أَنْفُسِهِمْ** .

Expanderam manus meas tota die super 2
populum contumacem, gradientem post co- 3
gitationes suas per viam dedecentem : 4
Populum qui me semper ad iram provo- 5
cant, qui sacrificant in hortis, & thura ponunt 6
super titulos : Scedunt in sepulchris, 7
pernoctant in speluncis, edunt carnem porcinam, 8
& pallunt cadaveribus indumenta sua : Tum dicunt ; 9
Recede procul, nec accesseris ad me, quia sum sanctificatus : hac 10
sunt fumus in ira mea, & ignis quotidie ardens. 11
Ecce scriptum est coram me : non desistam donec rependam illi dolum in finem eorum : Peccata eorum, & peccata pariterum eorum, ex adverso stant, ait Dominus ; eorum qui thura posuerunt super montes, 12
& super colles probro me affererunt, opera quamprimum remerit in finem eorum. Sic dicit Dominus, Quemadmodum 13
reperit acino in racemo, dicit quis focio fuo, Ne corrumpas eum, quia benedictio est in illo ; ita facturus sum propter servos meos, & non corrumpam omnes : Sed eximam solumen 14
mei, & de Juda heredem montis mei, & possidibunt cum electi tui, & servi mei habitabunt illic. Erigite Saron in caulam ovium, & vallis Achor in cubile boum, populo qui me quaesierunt. Vos autem qui 15
dereliquistis Dominum, oblitistis nomen sancti eius, implevit mensis in hoozem Fortuna, & temperatis ei legenas, Gladio percutiam, & vos omnes nece conflagraui : quia vocavi vos, & non respondistis ; locutus sum, & non audistis ; & fecistis quod malum erat coram me, & elegistis quod mihi displicet. Propterea sic dicit Dominus 16
Deus, Ecce servi mei comedent, vos autem esurietis : ecce servi mei bibent, vos autem sitietis : ecce servi mei habitabunt, vos autem iugebitis : Ecce servi mei cauent praerjucundiatibus animi sui, vos autem clamabitis praer dolore cordis vestri, & fractione spiritus vestri : Et relinquitis nomen vestrum in juramentum electis meis ; nam morte afficiet te Dominus Deus, servus autem suis nomen aliud imponet.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * **بَسَطْتُ** **يَدَيَّ** **إِلَى** **السَّمَاءِ** **كُلَّهُ** **إِلَى** **السَّمَاءِ** **عَاصِمِ** **مَنَافِقِ** **الَّذِينَ** **لَمْ** **يَعُوا** **فِي** **الطَّرِيقِ** **الْقَدِيمَةِ** **لَكِنَّ** **حَلْفَ** **حَطَائِقِهِمْ** * **هَذَا** **السَّعْبُ** **الَّذِي** **أَعَاظِي** **أَمَامِي** **كُلِّ** **حَيِينٍ** * **هَؤُلَاءِ** **يَدْبِكُونَ** **فِي** **الدَّبْسَاتِينَ** **وَيَجْرُونَ** **عَلَى** **الذَّنْبِ** **لِلسَّيْطَانِ** **الَّذِي** **لَمْ** **تَكُنْ** * **وَفِي** **الْأَجْدَانِ** **وَفِي** **الْمَعَارِسِ** **يَرْتَدُونَ** **لِأَجْلِ** **الْأَحْلَامِ** * **يَا** **كَدُونَ** **كَمْ** **كُنْتُمْ** **تُؤْمِرُونَ** **وَتُؤْمِرُونَ** **بِأَعْيُنِهِمْ** * **جَمِيعٌ** **أَوَّلِهِمْ** **مَدِينَتِهِمْ** * **الْقَائِلُونَ** **بِعَمَلِ** **أَعْيُنِهِمْ** **لَا** **تَعْرَبِي** **لَأَيِّ** **أَنَا** **طَاهِرٌ** * **هَذَا** **دَمَانٌ** **عَصِيٌّ** * **بَارَكْتُ** **يَدَ** **جَمِيعِ** **الْأَيَّامِ** * **هَا** **مَدِينَتُ** **أَمَامِي** * **لَسْتُ** **أَسْكُبُ** **إِلَى** **أَنَّ** **أَكْفِي** **إِحْطَائِهِمْ** **فِي** **حَصْنِهِمْ** * **وَحَطَّايَا** **أَبَاهُمْ** **يَقُولُ** **الرَّبُّ** * **الَّذِينَ** **يَجْرُونَ** **عَلَى** **الْأَجْدَانِ** **وَعَلَى** **الْأَكَامِ** **عَبْرَتِي** * **سَأَكْفِيهِمْ** **بِأَعْمَالِهِمْ** **فِي** **حَصْنِهِمْ** * **هَكَذَا** **يَقُولُ** **الرَّبُّ** * **كَمَا** **يُوجَدُ** **حَبْنَةُ** **عَبٍ** **فِي** **العَبْوَةِ** **وَيَقُولُونَ** **لَا** **تُعْصِدُهُ** **لَئِنْ** **بَرَكَتُ** **الرَّبُّ** **كُنْتُمْ** **فِيهِ** * **هَكَذَا** **أَصْحَابُ** **مَنْ** **أَجَلَ** **الَّذِي** **تَعْبُدُ** **لِي** * **مَنْ** **أَجَلَ** **هَذَا** **لَا** **أَهْلِكَ** **الْجَمِيعِ** * **وَأُخْرِجُ** **دَرِيئَهُ** **مِنْ** **بَيْتِ** **يَعْقُوبَ** **وَمِنْ** **هَرُودَا** * **وَتَرَبُّ** **جَبَلِي** **الْمُدْنَسِ** * **وَيَرِيئُهُ** **أَصْغِيانِي** * **وَعَبِيدِي** **يَسْكُدُونَ** **هَيْهَكَ** * **وَيَصْرِي** **فِي** **العَيْصَةِ** **دِيَارَ** **الرَّبَّيَا** * **وَرُؤْدِي** **أُحُودَ** **لِرِاحَةِ** **أَوَّلِ** **الْبَقْرِ** * **لَسْتُي** **الَّذِينَ** **طَلَبُونِي** * **وَأَنْتُمْ** **الَّذِينَ** **أَهْلَمْتُمُونِي** **وَيَسْكُدُونَ** **جَبَلِي** **الْمُدْنَسِ** **وَهَيئَتُهُ** **مَائِكُ** **لِلْأَصْنَامِ** **وَكُنْتُمْ** **مِرْجَا** **الْحَيَانَ** * **أَنَا** **أَسْلَمْتُمْ** **لِالسَّيْفِ** **جَمِيعًا** * **بِالدَّبْحِ** **تَسْقُطُونَ** * **لَأَيِّ** **دَعْوَتِكُمْ** **وَلَمْ** **تَسْمَعُوا** * **تَكَلَّمْتُمْ** **وَعَصَيْتُمْ** * **وَصَلَعْتُمْ** **السَّرَّ** **أَمَامِي** * **وَأَحْبَبْتُمْ** **مَا** **لَا** **أَرِيكُمْ** * **لِأَجْلِ** **هَذَا** **هَكَذَا** **يَقُولُ** **الرَّبُّ** * **هَا** **الَّذِي** **تَعْبُدُونَ** **لِي** **يَا** **كَدُونَ** **وَأَنْتُمْ** **يَجْرُونَ** * MS. Oxon. **وَعَبِيدِي** **يَسْرُبُونَ** **وَأَنْتُمْ** **تَعْتَشُونَ** * **هَا** **الَّذِينَ** **تَعْبُدُونَ** **لِي** **يَعْرِحُونَ** **وَأَنْتُمْ** **يَجْرُونَ** * **هَا** **الَّذِينَ** **تَعْبُدُونَ** **لِي** **يَهْتَدُونَ** **بِسُرُورٍ** **قَلْبُ** **وَأَنْتُمْ** **تَنْصَارِحُونَ** **لِأَجْلِ** **وَجَعُ** **قَلْبِكُمْ** * **وَمَنْ** **أَنْكَسَرَ** **الرُّوحَ** **تَوَلَّوْهُنَّ** * **لَئِنْ** **أَسْكَبْتُ** **بِرْكُ** **هُرُودَ** **لِأَصْغِيانِي** * **وَيَبِيدُكُمْ** **الرَّبُّ** **الْإِلَهِ** * **وَيُدْعِي** **اسْمَ** **جَدِيدِ** **الَّذِينَ** **يَعْبُدُونَ** **لِي**

Tendit manus meas tota die prope 2
brili impio, non ambulanti in via vera, 3
sed post peccata sua. Et est populus qui 4
me fugiet in conspectu meo propter ad 5
iram : h facitiam in hortis, & super 6
latere ihu adolens demombus qui non 7
sunt. Et in sepulchris usq, carnis dor- 8
minat somnii causidatuz : arcani fult- 9
tan & justitiam sacrificio um suorum : 10
quorum vasa omni sunt immunda : Qui s 11
dicunt, Procul abedice a me, ne me tan- 12
gas, quia mundus sum, hoc vultus est i- 13
me, igitur in eo a deus oculus dicitur. 14
Ecce scriptum est coram meo : non desisto 15
donec rependam peccata eorum in finem 16
iporum, Et peccata patrum eorum, dicit 17
Dominus. Eui qui adlocutus sum monti- 18
bus, & super colibus contumelias affere- 19
runt me, propia rependam : et in finem 20
eorum. Sic dicit Dominus, ut cum reperit 21
acum in bos, dicitur, Ne corrumpas 22
cum, quia benedictio Domini : ex sui in eo 23
ia facium propter eum qui culus meo se 24
dididit, licito non pedam omnes ; 25
Sed eximam progremi & de Jacobo et i- 26
da, qui herediae possidit in montem san- 27
ctum meum : possidibunt enim cum electi 28
mei, & servi mei habitabunt ibi : Et sicut 29
in aliu caule gurgam, & vallis Achor 30
cedet in stationem praer ovium bonum, po- 31
pulo meo qui me quaesie iu. Vos autem 32
qui dereliquistis me, & oblit estis mani- 33
fanti mei, nisi uxili meo sum idalis, & 34
persecutus (consecratis) vinum tempera- 35
tum demombus ; Ego vos omnes gladio 36
radam, missetiote : orcutis quia me vo- 37
cavem non avertisistis ; non loquente, ve- 38
belli, istisq, am iac mium sacrificiis, & 39
egitit quod nolo. Licito sic dicit Domi- 40
nus, Ecce qui se mibi mancipavit, com- 41
dent ; vos autem esurietis : [MS. Ox.] 42
servi mei bibent, vos autem sitietis ; ecce 43
qui se mibi mancipavit, gaudetis ; 44
vos autem convulabimini : Ecce qui se 45
mibi mancipavit, bilari corde ju- 46
bitabunt ; vos autem clamabitis praer do- 47
lore cordis vestri, & praer covari vine spi- 48
ritus ejulabitis. Nam nomen vestrum in 49
iudicio relinquetur electis meis, perdes- 50
que vos Dominus Deus, nomen vero 51
novum indetur in qui se mibi manci- 52
pavit.

ישעיהו: סו

16 אשר הסתרתי בראי ויחברך באלהי אמן והשבעת
 17 בראי וישבע באלהי אמן כי שבתו ויחברך
 18 בראי וישבע באלהי אמן כי שבתו ויחברך
 19 בראי וישבע באלהי אמן כי שבתו ויחברך
 20 בראי וישבע באלהי אמן כי שבתו ויחברך
 21 בראי וישבע באלהי אמן כי שבתו ויחברך
 22 בראי וישבע באלהי אמן כי שבתו ויחברך
 23 בראי וישבע באלהי אמן כי שבתו ויחברך
 24 בראי וישבע באלהי אמן כי שבתו ויחברך
 25 בראי וישבע באלהי אמן כי שבתו ויחברך

16 In quo qui benedictus est super terram, benedictur in Deo Amen: & qui jurat in terra, jurabit in Deo Amen: quia oblivioni tradite sunt angustie priores, & quia abscondite sunt ab oculis meis. Ecce enim ego creo celos novos, & terra novam: & non erunt in memoria priores, & non ascendent super eos. Sed gaudebitis & exultabitis usque in sempiternum. In his quo ego creo: quia ecce ego creo Jerusalem exultationem, & populum ejus gaudiu. Et exultabo in Jerusalem, & gaudebo in populo meo: & non audietur in eo ultra vox fletus & vox clamoris. Non erit ibi amplius infans dieru, & senex qui non impleat dies suos: quoniam puer centum annorum morietur, & peccator centum annorum maledictus erit. Et edificabunt domos, & habitabunt: & plantabunt vineas, & comedent fructus earum. Non edificabunt, & alius habitabit: non plantabunt, & alius comedit: secundum enim dies ligni, erunt dies populi mei, & opera manuum eorum inveterabunt: Elefii mei non laborabunt frustra, neq; generabit in conturbatione: quia semen benedictorum Domini est, & nepotes eorum cum eis. Erit que antequam clament, ego exaudiam: adhuc illis loquentibus, ego audiam. Lupus et agn' pascetur simul, leo et bos comedent paleas: et serpenti pulvis panis ejus: non nocent, neque occident in omni monte sancto meo, dicit Dns.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatioe LATINA.

16 "Ο ευλογηθησεται επι τ' γης, ευλογησεται
 17 επι τ' θεου αμην, & ο ομνυρας
 18 επι τ' γης, ομνυεται επι τ' θεου αμην
 19 επι τ' γης, ομνυεται επι τ' θεου αμην
 20 επι τ' γης, ομνυεται επι τ' θεου αμην
 21 επι τ' γης, ομνυεται επι τ' θεου αμην
 22 επι τ' γης, ομνυεται επι τ' θεου αμην
 23 επι τ' γης, ομνυεται επι τ' θεου αμην
 24 επι τ' γης, ομνυεται επι τ' θεου αμην
 25 επι τ' γης, ομνυεται επι τ' θεου αμην

CAP. LXVI.

Hæc dicit Dominus: Cæli fides mea, terra autem scabellum pedum meorum: quæ est ista Domus, quam edificabitis mihi: & quis est ille locus qui estis meæ? Omnia hæc manus meæ fecit, et facta sunt universa ista, dicit Dominus: ad quem autem respiciam, nisi ad pauperulum, et contritum spiritum, et tremement fermones meos? Qui immolat bovem, quasi qui interficit virum: qui maculat pecus, quasi qui excrebret canem: qui offert oblationem, quasi qui sanguinem suillum offerat: qui recordatur thuris, quasi qui benedicit idolo. Hæc omnia elegerunt in vis suis, et in abominationibus suis anima eorum delectata est.

CAP. LXVI. סו

scabellum terra & meli solium Cæli: DOMINUS dixit Sic
 16 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 17 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 18 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 19 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 20 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 21 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 22 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 23 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 24 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 25 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים

CAP. LXVI.

CAP. LXVI.

16 "Τους ληγει κλεισθησθε
 17 "Τους ληγει κλεισθησθε
 18 "Τους ληγει κλεισθησθε
 19 "Τους ληγει κλεισθησθε
 20 "Τους ληγει κλεισθησθε
 21 "Τους ληγει κλεισθησθε
 22 "Τους ληγει κλεισθησθε
 23 "Τους ληγει κλεισθησθε
 24 "Τους ληγει κλεισθησθε
 25 "Τους ληγει κλεισθησθε

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

16 Qui benedictus est in terra, benedictur in Deo vivo: & qui juraverit in terra, jurabit in Deo vivo: quia oblivioni tradite sunt angustie priores, & quia occultate sunt a facie mea. Quia ecce ego creo celos novos & terram novam: & non erunt in memoria priores, neque ascendent super eos. Sed gaudebitis & exultabunt in seculo seculorum quod ego creabo: quia ecce ego creo Jerusalem exultationem, & populum ejus gaudium. Et exultabo in Jerusalem, & gaudebitur in ea populus meus: & non audietur in ea ultra vox fletum & vox clamantium. Et non erit ibi amplius infans dierum, & senex qui non impleat dies suos: quoniam puer qui deliquit ætate centum annorum, morietur; & qui peccaverit ætate centum annorum, exulabit. Et edificabunt domos & habitabunt: & plantabunt vineas, & comedent fructus earum. Non edificabunt, & alii habitabunt: non plantabunt, & alii comedit: quoniam sicut dies arboris vite erunt dies populi mei: & opus maouum suarum inveterabunt electi mei. Non laborabunt in vanum, neque nutriunt ad mortem: quoniam semen, quod benedixit Dominus, sunt, & filii filiorum suorum cum eis. Et erit ante, quàm orent coram me, & ego suscipiam orationem eorum; & antequam deprecentur a facie meâ, faciam deprecationem coru. Lupus & agnus pascuntur simul, & leu ficut bos comedet paleam: & serpens pulvis erit panis ejus: non malè fient, neque nocent in omoi monte factio meo, dicit Dominus.

16 Qui benedictus est super terram, benedictur in Deo vivo: & qui juraverit in terra, benedictur in Deo vivo: quia oblivioni tradite sunt angustie priores, & quia occultate sunt a facie mea. Quia ecce ego creo celos novos & terram novam: & non erunt in memoria priores, neque ascendent super eos. Sed gaudebitis & exultabunt in seculo seculorum quod ego creabo: quia ecce ego creo Jerusalem exultationem, & populum ejus gaudium. Et exultabo in Jerusalem, & gaudebitur in ea populus meus: & non audietur in ea ultra vox fletum & vox clamantium. Et non erit ibi amplius infans dierum, & senex qui non impleat dies suos: quoniam puer qui deliquit ætate centum annorum, morietur; & qui peccaverit ætate centum annorum, exulabit. Et edificabunt domos & habitabunt: & plantabunt vineas, & comedent fructus earum. Non edificabunt, & alii habitabunt: non plantabunt, & alii comedit: quoniam sicut dies arboris vite erunt dies populi mei: & opus maouum suarum inveterabunt electi mei. Non laborabunt in vanum, neque nutriunt ad mortem: quoniam semen, quod benedixit Dominus, sunt, & filii filiorum suorum cum eis. Et erit ante, quàm orent coram me, & ego suscipiam orationem eorum; & antequam deprecentur a facie meâ, faciam deprecationem coru. Lupus & agnus pascuntur simul, & leu ficut bos comedet paleam: & serpens pulvis erit panis ejus: non malè fient, neque nocent in omoi monte factio meo, dicit Dominus.

סו

CAP. LXVI.

16 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 17 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 18 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 19 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 20 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 21 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 22 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 23 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 24 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים
 25 פת אמן יהוה השמים כסא ויהוה הרים

Sic dicit Dominus: Cæli fides mea, & terra scabellum eorum me: quæ est ista domus quam edificabitis mihi: & quis est ille locus qui estis meæ? Omnia hæc potentia meæ fecit, facta uti que sunt universa hæc, dicit Dominus: & in illo est voluntas coram me, ad respiciendum ad eum. [Empti] manufactum & contritum spiritum, & mentem propter fermonem meum. Qui immolat bovem quasi qui interficit virum: qui sacrificat agnum, quasi qui excoriat canem: qui offert oblationem, quasi qui offert sanguinem suillum. Oblatio munerum eorum est munus rapinæ: ipsi quoque elegerunt vias suas, et abominationes suas anima eorum elegerunt.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *
 17 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *
 18 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *
 19 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *
 20 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *
 21 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *
 22 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *
 23 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *
 24 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *
 25 * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا * وَبَدَّحْتُمْ كَرْتِخًا *

Qui benedicitur in terra, per Deum sanè benedicetur; & qui jurat in terra, per Deum sanè jurabitur: quoniam oblivioni tradentur afflictiones præteritæ, & abscondentur à conspectu meo. Nam ecce ego creatus sum cælos novos & terram novam, neque recordabuntur rerum præteritarum, neque mentes subibunt; Sed letabuntur & exultabunt in seculum seculorum in his que ego creabo. Ecce enim creabo Ierosolymæ exultationem, & in ea gaudebo: Gaudebo inquam in Ierusalem, & exultabo in populo meo; & non audietur amplius in ea vox flatus, aut vox ululatus. Nec erit amplius ibi puer ætæ, aut senex qui non expleat ætatem suam: puer enim, centum annos morietur; & quicunque peccaverit centesimo annu æget, maledictus erit. Adificabunt domos, & inhabitabunt eas; plantabunt vineas, & comedent fructus earum. Non edificabunt, & alii inhabitabunt, neque plantabunt, & alii comedent: quoniam dies populi mei erunt ut dies arboris, & opus manuum suarum comedent. Electi mei non laborabunt in vanum, neque gement in maledictionem: sunt enim semen benedicti à Dño, tam ipsi quam progeneri eorum cum ipsis. Antequam clament, respondebo eis; & antequam loquantur, audiam illos. Lupus & agnus unâ pascentur, leo ficus ut bos comedet palcæ, et ferpentis cibus erit pulvis: non nocentur, neque contempnentur in toto monte sanctitatis meæ, dicit Dominus.

CAP. LXVI.

1. Dicit Dñs, Cælum solium meum est, terra vero scabellum pedum meorum: quænam est domus quam edificaretis mihi? aut quoniam locus quietis meæ? Hæc quidem omnia manibus fecit, et mea sunt hæc omnia, dicit Dominus. In quem ergo respiciat, et in quo habitabo, nisi in tranquillo et humili spiritu, qui ad verbum meum contemnit? Qui bovem jugulat, perinde est ac si hominem interficeret; qui mactat agnum, perinde ac si canem occideret; qui simlam offert, perinde ac si sanguinem porci; qui thus offert, perinde ac si benediceret idolis. Quemadmodum isti excoGITaverunt vias suas, & suis idolis oblectatus est animus eorum;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 * الَّذِي يَبَارِكُ عَلَى الْأَرْضِ لَا يَمَسُّ يَبَارِكُونَ اللَّهَ الْكَافِرِي * وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ عَلَى الْأَرْضِ
 17 يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ الْكَافِرِي * لَا يَمَسُّ يَسْمُونَ صِنْفَهُمِ الْأُولَى وَلَا تَصْعَدُ عَلَى قَلْبِهِمْ * لِأَنَّ السَّمَاءَ سَكُونُ
 18 جَدِيدِكِ وَالْأَرْضَ جَدِيدِكِ * وَلَا يَذْكُرُونَ الْأَوْلِيْنَ وَلَا يَحْطِرُ عَلَى قَلْبِهِمْ * لَكِنْ يَكْفُرُونَ فِيهَا
 19 سِرْرًا وَيَهْكِي * هَا أَنَا صَنَعْتُ أَيْرُوسَلِيمَ بَهْكِي سَعْيِي سِرْرًا * وَأَبْدِهَجُ أَيْرُوسَلِيمَ وَأَسْرُ
 20 سَعْيِي * وَلَا يَسْمَعُ فِيهَا صَوْتَ بَكَاءٍ أَصْلًا وَلَا صَوْتَ صَرَخٍ * وَلَا يَكُونُ أَيْضًا هُنَاكَ عَمِيرٌ كَامِلٌ
 21 مَائِمٌ سِنَةٌ فَمَلْعُونَ هُوَ * وَيَبْدُونَ بَيْدًا وَهَمَّ يَسْكُونُونَ * وَيَعْرَسُونَ كَرْمًا وَهَمَّ يَأْكَلُونَ عَالِيًا *
 22 * وَلَا يَبْدُونَ وَأَحْرُونَ يَسْكُونُونَ * وَلَا يَعْرَسُونَ وَأَحْرُونَ يَأْكَلُونَ * لِأَنَّ كَلِمَاتِ سَجْنِ الْكِيَامِ سَكُونُ
 23 أَيَّامِ سَعْيِي * وَأَعْمَالِ أَيْدِيهِمْ يَكْفُرُونَ * وَأَصْفِيَايَ لَا يَدْعِبُونَ أَبْطَالًا وَلَا يَصْنَعُونَ أَوْلَادًا لِلْعَمِيرِ *
 24 لَا يَمَسُّ زَرْعَ مَبَارِكٍ مِنَ اللَّهِ * وَيَسُو بِيَدِهِمْ مَعَهُمْ يَكْفُرُونَ * وَيَكْفُرُونَ قَبْلَ أَنْ يَصْرُحُوا أَنَا اسْتَكْبِ
 25 لَهُمْ * وَإِدَّ يَسْكَلُونَ أَوَّلَ مَا هُوَ * حَسْبُهُمْ تَرْعِي الْذِيَابِ وَأَكْرَافِ مَعَا * وَالْأَسَدُ مِمَّنْ أَلْبَسَ
 يَأْكُلُ النَّبَسَ * وَأَكْبِيَهُ تَأْكُلُ الْأَرْضَ مِمَّنْ أَلْبَسَ * وَلَا يَصْرُحُونَ فِي جَيْلِي الْمَقْدِسِ
 يَقُولُ الرَّبُّ *

16 Quod super terram benedicitur; et quod dicit Dominus verum benedictus: & qui juraverunt super terram, per Deum verum jurabunt; et quod sua oblivioni dantur præcedentem afflictionem suam, ita ut nunquam veniat in mentem eorum. Cælum enim erit novum & terra nova; & non recordabuntur præteritorum, nec venient illi in mentem; Sed invenient in eis quæ dicit Dominus & iuramentum meum. Ecce ego faciam ut Ierusalem sit iucunditas, & populus meus gaudium: Et iucundabitur in Ierusalem, & gaudebo in populo meo: nec audietur ploratus in ea vox flatus, neque vox ululatus. Nec erit amplius ibi adulescens annos centum explebit: qui autem motu sua fuerit peccator post annos centum, erit maledictus. Adificabunt vineas, & alii comedent fructus earum. Non quicquam edificabunt, & alii inhabitabunt; neque plantabunt, & alii comedent: quoniam ut dies arboris erit, erunt dies populi mei, & opus manuum suarum comestent. Electi mei non laborabunt in vanum, neque prostrantur filios in excelsis: inquam sunt semen benedictum à Deo, & nepotes eorum cum ipsis erunt. Eruntque novitum clamantibus ipsis, ut ego respondeam; & statim a quo loquentur, dicam, Quod est? Tunc pascetur lupi & agni simul, & leonibus infans comedit palcæ, & serpens terram quasi pacem comedit, & non ledent neque contempnentur in monte sancto meo, dicit Dominus.

CAP. LXVI.

* الفصل السادس والسبعون *
 1 * هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ * السَّمَاءُ كَرْسِي * وَالْأَرْضُ مَوْطِي قَدَمِي * فَايَ يَبْدُونَ لِي * وَأَيَ
 2 مَوْصِعَ رَأْسِي * لِأَنَّ هَاوَلَاءَ كُلَّهُمْ صَنَعْتَهُمْ يَدِي * وَهَاوَلَاءَ كُلَّهُمْ لِي يَقُولُ الرَّبُّ * فَعَلَيْ مَنْ
 3 أَنْظَرُ إِلَّا عَلَى الْمُنْوَصِحِ الْهَادِي وَالْمُرْعِدِ مِنْ كَلِمَتِي * وَالْأَنْتُمْ الَّذِينَ يَدْبَحُ فِي عَجَلًا
 4 كَمَنْ يَعْمَلُ كَلْبًا * وَالَّذِي يَعْدَمُ سَمْدًا كَدَمِ خَيْرِي * وَالَّذِي يُعْطِي لُبًّا لِلْمُدَّكَرِ
 كَعَجْدِي * وَهَاوَلَاءَ أَحْبَبُوا طَرَفَهُمْ وَرَدَّ الْأَمْسَ الْبِي أَرَادَهَا نَفْسَهُمْ *

1 Sic ait Dominus, Cælum est sedes mea, & terra scabellum pedum meorum: quænam ergo domum edificaveris mihi? & qui iussit locus habitatus meæ? Nam hoc omnia condidit manus mea, & hi omnes mei sunt, ait Dominus: in quam itaque respiciam, nisi in humilem mansuetum, & ad verba mea tripudiantem? Iniquus autem qui mihi vitulum sacrificat, est ac si canem interficit: qui simlam offert, ac si sanguinem porci: quique tibus in memoriam offert, idem ac blasphemans. Quomodo quidem isti elegerunt vias suas et abominaciones suas, quas optavit animus eorum;

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 **وَاَنَا** **أَحْزَانٌ** **مِهَارِيمٌ** **وَسَاكَا** **فِيمَ** **خَطَايَاهُمْ** **لَآئِي** **دَعْوَاهُمْ** **فَلِمَ** **يَطْبَعُونِي** *** تَكَلَّمْتُ** **فَلِمَ** **يَسْمَعُونَ**
 2 **وَصَدَعُوا** **السَّرَّ** **أَمَامِي** *** وَأَحْزَانًا** **مَا** **لَمْ** **أَسَاءُ** *** أَسْمَعُوا** **كَلِمَةَ** **الرَّبِّ** **أَيْمَانًا** **الْمُرْتَعِدُونَ** **مِنْ** **كَلِمَةِ** *** أَمْرًا**
 3 **وَقُولُوا** **يَا** **أَحْوِيَا** **لِلَّذِينَ** **يَبْعَثُونَنَا** **وَالْمُرْتَدِينَ** *** كَيْ** **يَمْتَدِّحَ** **أَسْمَ** **الرَّبِّ** **وَيُطَهِّرَ** **فِي** **سِرْرِهِمْ** *****
 4 **وَأَلِدِيكَ** **يُحْرُونَ** *** صَوِّبْ** **صِرَاحًا** **مِنَ** **الْمَدِينَةِ** **وَصَوِّبْ** **مِنَ** **الْهَيْدَلِكِ** *** صَوِّبْ** **الرَّبِّ** **الْمَكَايِي** **مَكَايَا**
 5 **لِلْمَعَاوِمِينَ** *** فَبَلْ** **أَنْ** **تُطَلِّعَ** **فَبَلْ** **أَنْ** **يَأْتِيَهَا** **وَجَمَّ** **الطَّلَعَاتِ** **هَرَبَتْ** **وَوَلَدَتْ** **دَكْرًا** *** مَنِ** **سَمِعَ**
 6 **بِمَنْدَلٍ** **هَذَا** **وَمَنْ** **رَأَى** **هَكَذَا** *** أَنْ** **الْأَرْضَ** **طَلَعَتْ** **فِي** **يَوْمٍ** **وَاحِدٍ** **وَفَكَ** **وَلَدَتْ** **أُمَّةً** **فِي** **مِثْرٍ**
 7 **وَإِحَاتٍ** *** لِأَنَّ** **صَهْبُونَ** **طَلَعَتْ** **وَوَلَدَتْ** **فَبِنَالِهَا** *** وَأَنَا** **أَعْطَيْتُ** **هَذَا** **الرَّجَاءَ** **وَلَمْ** **تُذَكِّرْنِي** **قَالَ**
 8 **الرَّبِّ** *** أَلَيْسَ** **أَنَا** **الَّذِي** **صَنَعْتُ** **الَّذِي** **تَلِدُ** **وَالْعَاوِرَ** **قَالَ** **الرَّبِّ** *** أَوْجِزِي** **يَا** **أَيُّهَا** **سَلِيمٌ** **مَعَا**
 9 **وَعَبَدُوا** **فِيهَا** **يَا** **جَمِيعَ** **خَتَمِيهَا** *** أَوْجِدُوا** **لَهَا** **فِرْحَانًا** **يَا** **جَمِيعَ** **الَّذِينَ** **حَرَسْتُمْ** **عَلَيْهَا** *** لِكَيْ**
 10 **تَرْصَعُوا** **وَعَبَدُوا** **مِنَ** **أَنْدُمِي** **بِعَرَبِيهَا** *** كَيْ** **إِذَا** **رَضَعْتُمْ** **تَرْصَعْتُمْ** **مِنَ** **مَنْدَلِ** **تَجِدُهَا** *** لِأَنَّ**
 11 **هَكَذَا** **يَقُولُ** **الرَّبِّ** *** هَا** **أَنَا** **أَمْدَلُ** **الْيَهُسَ** **تَجِدُ** **الْأَمْسَ** **كَأَنَّهَا** **سَلَامَةٌ** **وَمِثْلُ** **وَأِدِ** **مَنْدُوعٍ** *** وَكَمَلُ**
 12 **أَوْلَادِهِمْ** **عَلَى** **الْأَكْفَافِ** *** وَعَلَى** **الرُّكْبِ** **يَعْرُونَ** **مِثْلَ** **مَنْ** **بِعَرَبِيهِ** **أَمَّهُ** *** لِأَنِّي** **هَكَذَا** **وَأَنَا** **أَعْرَبُهُمْ** *****
 13 **وَيَعْرُونَ** **بِأَيْرِ** **سَلِيمٍ** *** وَبِرُونَ** **وَيَمْرَجُ** **فَلَيْبِكُمْ** **وَعِطَامَكُمْ** **مَرْشَرُ** **مِثْلِ** **الذُّبَابِ** *** وَيَعْرِفُ** **يَدَ**
 14 **الرَّبِّ** **لِعَالِدِيهِ** *** وَيَصُولُ** **عَلَى** **الْعَصَا** *** لِأَنَّ** **هَذَا** **الرَّبِّ** **مِثْلُ** **نَارٍ** **يَأْتِي** *** وَمَنْ** **كَبَلَهُ** **مِثْلُ** **الْعَصَافِ** *****
 15 **وَيُعْطِي** **اسْتِعَانَةً** **بِعَصَبِ** **وَسَرِيكَ** **بِلَهْبِ** **نَارٍ** *** لِأَنَّ** **كُلَّ** **الْأَرْضِ** **بِذَانِ** **بِنَارِ** **الرَّبِّ** **وَيُحْرِقُ** **بِهِ** **كُلَّ**
 16 **جَسَدٍ** *** كَيَّرُونَ** **يَصْبِرُونَ** **جِرْحًا** **مِنَ** **فِي** **الرَّبِّ** *** الْمُبْتَادِسُونَ** **وَالْمُنْطَهَرُونَ** **فِي** **الْبَسَائِمِينَ**
 17 **وَقَدَامَ** **الْأَبْوَابِ** **وَفِي** **الْأَسْبَاجِ** *** الَّذِينَ** **يَأْكُلُونَ** **كَمَ** **الْكُنَابِيرِ** **وَالرَّادَاتِ** **وَالْيَبْرُوعِ** *** جَمِيعًا**
يَبِيدُونَ **قَالَ** **الرَّبِّ** *****

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 **etiam** **ego** **delectabor** **illusione** **eorum**, **&** **re-**
 2 **pendam** **eis** **opera** **eorum**: **quia** **vocavi**, **&** **nemo** **respondit**; **locutus** **sum**, **&** **nemo** **audie-**
 3 **unt**; **fecerunt** **quod** **malum** **est** **coram** **me**, **&** **elegerunt** **quod** **michi** **displicet**. **Audite** **ser-**
 4 **monem** **Domini** **vos** **qui** **ad** **verbum** **eius** **con-**
 5 **temnitistis**: **dicit** **fratribus** **vestris**, **odio** **ha-**
 6 **berentibus** **vos**, **despicentibus** **vos** **propter** **no-**
 7 **men** **meum**: **Glorificabitur** **Dominus**, **&** **le-**
 8 **tabitur** **gaudio** **vestro**; **illi** **verbo** **pudefcent**. **Vox** **perturbationis** **est** **civitate**, **&** **vox** **est** **tem-**
 9 **plo**. **vox** **Domini** **repentantis** **retributionem**
 10 **hostibus** **suis**, **Antequam** **parturiat** **que** **pa-**
 11 **ritur** **est**, **&** **antequam** **adveniant** **dolores** **em-**
 12 **eius**, **&** **pariat** **masculam**. **Quis** **audivit** **rem**
 13 **hujusmodi**? **aut** **quis** **talia** **vidit**? **terram** **par-**
 14 **turavit** **enim** **peperitque** **Sion** **filios** **suos**. **Ego** **dedi** **spem** **(facultatem)** **illam**, **&** **non**
 15 **parcerem**, **ait** **Dominus**? **annon** **ego** **parere** **fa-**
 16 **ciō** **&** **impedio**, **dicit** **Deus** **tuus**? **Letami-**
 17 **ni** **in** **Jerusalem**, **&** **exultate** **in** **ea** **omnes** **ama-**
 18 **ntes** **eam**: **juvande** **exultaramini** **cum** **ea** **om-**
 19 **nes** **qui** **eratis** **in** **luctu** **propter** **eam**: **Et**
 20 **lugatis** **&** **sauremini** **ab** **ubere** **consolationis**
 21 **eius**, **fugatis** **&** **delicias** **capietis** **at** **magnifi-**
 22 **centia** **honoris** **ipsius**. **Nam** **ita** **dicit** **Domi-**
 23 **nus**, **Ecce** **pacem** **derivabo** **super** **eam** **tan-**
 24 **quam** **fluvium**, **&** **ut** **torrentem** **rapidum**: **honor-**
 25 **em** **gentium** **fugetis**, **super** **grabatibus** **pos-**
 26 **tabimini**, **&** **super** **genibus** **nutriemini**. **Uti**
 27 **quempiam** **mater** **sua** **consolatur**, **ita** **ego**
 28 **vos** **consolabor**, **&** **in** **Jerusalem** **consolatione-**
 29 **m** **capietis**. **Videbitis**, **&** **gaudebit** **cor**
 30 **vestrum**, **&** **ossa** **vestra** **ut** **gratum** **vernum**
 31 **exultabunt**, **&** **cognoscet** **manus** **Domini**
 32 **erga** **omnes** **feros** **suos**, **hostes** **verò** **suos** **con-**
 33 **sumet**. **Nam** **ecce** **Dominus** **in** **igne** **venturus**
 34 **est**, **&** **quasi** **turbo** **currus** **ejus**, **ut** **aitu** **foris**
 35 **sui** **subvertat**, **&** **intrepito** **eius** **erit** **flamma**
 36 **ignis**. **Igne** **enim** **judicaturus** **est** **Dominus**,
 37 **coque** **omnem** **carnem** **exploraturus**; **&** **multi-**
 38 **pliquabuntur** **occisi** **at** **Domino**. **Qui** **sancti-**
 39 **ficient** **&** **purificant** **se** **alter** **post** **alterum** **me-**
 40 **diis** **in** **hortis**, **&** **comedunt** **carnem** **porcinam**,
 41 **infecta**, **&** **mures**; **pariter** **consumuntur**, **dicit**
 42 **Dominus**;

רמיה :

18 **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם** **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
את כבודי **את כבודי**
 geres ad confes
 19 **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם** **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם**
 infulas & javan & tubal , arcum trahentes , lud & pul , tharsis
 viderunt non & meum audierunt non que , longinquas
הרחקים אשר לא שמעו את שמעי ולא ראו
 gentibus in meam gloriam annuntiabant & meam gloriam
את כבודי והגירו את כבודי מעמי
 mens gentibus cunctis de vestros fratres omnes adducunt Et
 20 **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה** **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה**
 nullis in & , lectis in & , carnis in & , equis in DOMINO
 21 **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה** **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה**
 dixerunt , Jerusalem mee fratrum montem ad velutibus animalibus in &
 22 **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה** **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה**
 vafe in munus Israel filii adducunt quedamodum : Dominus
 23 **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה** **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה**
 vafe in munus Israel filii adducunt quedamodum : Dominus
 24 **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה** **והבאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה**
 vafe in munus Israel filii adducunt quedamodum : Dominus

Verfio VULG. LAT.

18 Ego autem opera eorum, & cogitationes eorum, venio ut congregem cum omnibus gentibus & linguis ; & venient ex eis qui salvati fuerint, ad Greciam in mare, in Africam, & Lydian tendentes sagittam in Italiam & eorum ad infulas longè, ad eos qui non audierunt de me, & non viderunt gloriam meam. Et annuntiabunt gloriam meam Gentibus, Et adducent omnes fratres vestros de cunctis Gentibus donum Domino, in equis, & in quadrigis, & in lecticis, & in mulis, & in carrucis, ad montè sanctum meum Jerusalem, dicit Dominus ; quomodo si inferat filii Israel munus in vafe mundo in domum Domini. Et assumat ex eis in Sacerdotes, et Levitas, dicit Dominus ; Quia sicut coeli novi, & terra nova, quæ ego facio stare coram me, dicit Dominus ; sic stabit semen vestrum, & nomen vestrum. Et erit mensis ex mensè, & sabbatum ex sabbato : veioerit omnis caro ut adoret coram facie mea, dicit Dominus. Et egredientur, & videbunt cadavera virorum, qui prevaricati sunt in me : vermis eorum non morietur, & ignis eorum non extinguetur : & erunt ut que ad fatietatem visionis omni carni.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

18 **Καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν** **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 19 **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν** **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 20 **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν** **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 21 **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν** **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 22 **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν** **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 23 **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν** **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 24 **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν** **καὶ ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς λογισμὰς αὐτῶν**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes

MS. A. (a) σημεία, (β) καὶ Θεοὺς, (γ) εἰς ἐπιπέδον τὴν δόξαν μου. (δ) ἀναγγελλῶν μου τὴν δόξαν μου, (ε) ἐμὸν τὸν σὺνταξὶν αὐτῶν μετὰ (ζ) κωμῶν τῶν ἱερῶν ἐπιπέδον μου, (δ) ὅπως (ι) μύθη (κ) ἐπιπέδον μου ἀναγγελλῶν (λ) τελεσθῆ, Ἡσδαίη σερβίτη.

Targum JONATHAN.

18 **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם** **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 19 **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם** **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 20 **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם** **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 21 **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם** **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 22 **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם** **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 23 **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם** **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 24 **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם** **והגני מעשיהם ומחשבתיהם כגורם**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Et coram me manifesta sunt opera eorum, & cogitationes eorum. Congregatur sum omnes populos, gentes & linguas ; & venient & videbunt gloriam meam : Et poniam in eis signum, & mittam ex eis qui salvati fuerint, ad populos, et provincias maritimas, in Aphros & Lydos, tendentes & percutientes auriem ad provinciam Italicæ, & Græciam, ad infulas longinquant : quæ non audierunt famam potentie mee, neque viderunt gloriam meam : & nuntiabunt gloriam meam inter populos. Et adducent omnes fratres vestros ex omnibus populis ; oblationem coram Domino in equis & in quadrigis, & in lecticis, & in domedariis, & in laudibus ad montem sanctum meum in Jerusalem, dicit Dominus : sicut adducebat filii Israel applicationem in vafe mundo, in dieum sanctuarium Domini. Et etiam ex eis applicabunt ut sint Sacerdotes, & Levite, dicit Dominus. Quia sicut coeli novi & terra nova quæ ego facio, perma nebunt coram me, dicit Dominus ; sic stabilietur semen vestrum & nomen vestrum. Et erit in tempore mensis mensis in mensè, & in tempore Sabathi in Sabatho veniet omnis caro, ut adoret coram me, dicit Dominus. Et egredientur & videbunt cadavera virorum peccatorum, qui prevaricati sunt in verbum meum : quia aozime eorum non morietur, & ignis eorum non extinguetur : & erunt impii iudicati in gehenna, donec dicant super eos iusti : Satis vidimus.

ספר רמיהו

CAPUT I.

Hanathoth in qui sacerdotibus de Chikchijahu filii Iremjahu Verba
 1 **דביר רמיהו בן חנניה אשר ביהודה אשר ביהודה** **דביר רמיהו בן חנניה אשר ביהודה אשר ביהודה**
 eum ad DOMINI verbum fuit Quod Benjamin terra in
 2 **בארץ בנימין אשר היה רבי יהודה ביהודה** **בארץ בנימין אשר היה רבי יהודה ביהודה**
 anno decimo tertio in : Jehudai regis Amon filii Jofijahu diebus in
 3 **ביום אשר היה בן אמן מלך יהודה בשלש עשרה שנה** **ביום אשר היה בן אמן מלך יהודה בשלש עשרה שנה**
 cam regere
 4 **לחנניה** **לחנניה**

Verfio VUL. LAT.

PROPHETIA JEREMIE.

CAP. I.

1 Verba Ieremiez filii Helciz, de sacerdotibus qui fuerunt in Anathoth, in terra Benjamin. Quod factum est verbum Domini ad eum in diebus Jofize filii Amon regis Juda, in tertio decimo anno regni ejus.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

IEPEMÍAS. HIEREMIAS.

CAP. I.

1 **Τὸ πρῶτον τὸ θεῶν ἐλάλησεν** **τὸ πρῶτον τὸ θεῶν ἐλάλησεν**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 2 **ἐν Ἀναθὸθ ἐν γῆ Βενιαμίν** **ἐν Ἀναθὸθ ἐν γῆ Βενιαμίν**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 3 **ἐν τῷ δέκτῳ τῷ εἰσὶν αὐτῶν ἐν ταῖς ἡμέραις** **ἐν τῷ δέκτῳ τῷ εἰσὶν αὐτῶν ἐν ταῖς ἡμέραις**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 4 **Ἰωφίη υἱοῦ Ἀμόν βασιλέως Ἰούδα ἔτος τριάντου ἐν τῷ βασιλείῳ αὐτοῦ** **Ἰωφίη υἱοῦ Ἀμόν βασιλέως Ἰούδα ἔτος τριάντου ἐν τῷ βασιλείῳ αὐτοῦ**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes

Targum JONATHAN.

1 **ביום אשר היה בן אמן מלך יהודה בשלש עשרה שנה** **ביום אשר היה בן אמן מלך יהודה בשלש עשרה שנה**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 2 **בארץ בנימין אשר היה רבי יהודה ביהודה** **בארץ בנימין אשר היה רבי יהודה ביהודה**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 3 **ביום אשר היה בן אמן מלך יהודה בשלש עשרה שנה** **ביום אשר היה בן אמן מלך יהודה בשלש עשרה שנה**
 meam gloriam videbant & venient & linguas & gentes omnes
 4 **לחנניה** **לחנניה**

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

CAPUT I.

1 Verba prophetie Jeremie filii Helcize de principibus custodie Sacerdotum, ex prepositis qui erant in Ierusalem : vir qui fuisse per hereditatem suam in Anathoth in terra tribus Benjamin. Quod factum est verbum prophetie a facie Domini ad eum in diebus Jofize filii Amon regis tribus domus Juda, in tertio decimo anno regni ejus.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 * وَاَنَا نَبِيٌّ كَمَا نَبِيٌّ قَبْلِي... Ego enim novi opera eorum, & cogitationes... 19 * وَبِيَدِي كَيْفَ... & videbitur majestatem meam;... 20 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et promulgabunt gloriam meam inter gentes... 21 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et exierunt accipiam michi... 22 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et exierunt accipiam michi... 23 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et exierunt accipiam michi... 24 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et exierunt accipiam michi...

* عَجْرُ صَدْرِي كَيْفَ عَجْرُ... *

Libri Esaiæ Finis.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18 * وَأَنَا أَعْلَمُ أَعْمَالَهُمْ وَفِكَرَهُمْ... Equidem novi opera & cogitationes... 19 * وَبِيَدِي كَيْفَ... & videbitur majestatem meam... 20 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et promulgabunt gloriam meam... 21 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et exierunt accipiam michi... 22 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et exierunt accipiam michi... 23 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et exierunt accipiam michi... 24 * وَبِيَدِي كَيْفَ... Et exierunt accipiam michi...

Prophetie Esaiæ Prophetae FINIS Laus Deo verè laudando.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* نَحْمَدُكَ يَا رَبُّ... * فَكَيْفَ صَدَّقْتَهُ... * فَكَيْفَ صَدَّقْتَهُ... * فَكَيْفَ صَدَّقْتَهُ... * فَكَيْفَ صَدَّقْتَهُ...

PROPHETIA JEREMIAE PROPHETAE CAPUT I.

Sermones Jeremie filii Eleaz de sacerdote... Sermones Jeremie filii Eleaz de sacerdote...

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ... * بِبَدَأَ بِتَرْجُمَةِ كِتَابِ بَيِّنَاتِ... * الْفُضْلُ الْأَوَّلُ... * الْإِتْحَاحُ الْأَوَّلُ... * كَلِمَةُ الرَّبِّ الَّتِي صَارَتْ عَلَى أَرْيَمِيَا... * فِي أَرْضِ بَيْتِ لَحْمٍ... * أَلَسِنَةُ النَّبِيِّ عَسَى مِنْ مَلِكِهِ...

IN NOMINE DEI Mifericordis clementissimi, cui confido.

Aggredior interpretationem libri Prophetie JEREMIAE Prophetæ, cujus benedictiones sint super nos, Amen.

CAP. I. Textus primus.

Verbum Domini, quod factum est ad Jeremiam Sacerdotem filium, ex sacerdotibus, qui habitabat in Anathoth in terra Benjamin. Ad hoc factum est verbum Domini in diebus Josia filii Amos regis Judæ, anno tertio decimo regni ejus.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

3 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

4 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

5 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

6 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

7 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

8 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

9 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

10 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

11 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

12 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

13 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

14 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

15 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

16 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

17 **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף **וְהָיָה** סֵדְעִיז בְּיָמֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף בְּנֵי יוֹסֵף

Fuit etiam in diebus Joſacimi filii Joſie regis Juda, donec exatit eſſent undecim anni Sedetiz filii Joſie regis Juda, donec capta fuiſſet Jeruſalem menſe quinto. Fuit igitur ad me fermo Domini, dicendo: Quom noudum te finiſſem in utero, novi te; & quom noudum proditiſſes e vulva, ſanctificavi te, & prophetam gentibus conſtitui te. Me autem dicente, Quis? Do mine Deus, ecce neſcio loqui, quia puer ſum: Dixit mihi Dominus, ne dicas, Puer ſum, quoniam ad omnia propter quae te miſiſſum ſum, ibis; & quicquid praecepturus ſum tibi, loqueris. Ne timeto ab iſtis, quoniam adſum tibi ad eripiendum te, dicit Dominus. Tum extenſa Dominus manu ſua, & tetigit os meum, dixitque mihi Dominus: Ecce poſui ſermones meos in os tuum. Vide loquid poteſtatem do tibi hodie ſuper gentes & ſuper regna, ad extirpandum & demolendum, ad deſtruendum & perendum, & ad edificandum & plantandum. Fuit ruruſus ad me fermo Domini, dicendo, Quid vides Jeremia? Cui dixi, Baculum amygdalinum video. Tum dixit mihi Dominus, Recte vides: nam acceleratur ſum ſermone meo ut efficiam illum. Fuit etiam ad me ſermo Domini ſecunda vice, dixitque, Quid vides? Et dixi, Ollam ſoto impositam video, cuius facies eſt Aquilonem verſus. Tum dixit mihi Dominus, Ab Aquilone erumpet malum in omnes incolae terrae: Nam ecce ego miſſurus ſum evocatum omnes familias regnorum Aquilonarium, dicit Dominus; ut venientes ponant quiſque ſolum ſuum in veſtibulo portarum Jeruſalem, & ſuper omnes muros ejus circumquaque, & ſuper omnes civitates Juda. Et loquar iudicia mea (i. rationes iuſtitiarum) cum eiſ de cunctis maliciis eorum; quod me dereliſto thura adoleverint diis alienis, & adaverint opus manuum ſuarum. Tu itaque accinge lumbos tuos, & ſurgens dic eiſ quicquid praecepturus ſum tibi: ne timeto ab eis, ne te conteram in conſpectu eorum.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

4 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

5 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

6 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

7 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

8 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

9 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

10 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

11 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

12 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

13 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

14 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

15 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

16 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

17 **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ **وَكَانَ فِي** أَيَّامِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ بْنِ يَوْسُفَ

Fuit etiam in diebus Joſacimi filii Joſie regis Jude uſque ad annum undecimum Sedetiz filii Joſie regis Juda, uſque ad captivitatem Jeruſolymae in menſe quinto. Fuit ergo verbum Domini ad me 4 diebus, Primumque te plaſtarem ex 5 utero, xaviſe; & pſimumque exires e vulva, ſanctificavi te, fecique te prophetam gentibus. Dicens vero mihi, O qui es, here Domine, neſcio loqui; nam adoleſcens ego ſum: Au Domine, Ne dicas, Adoleſcens ego ſum; quoniam ad omnes eos ad quos mitam te, equidem iſis; & quicquid praeceptum tibi, equidem loqueris. Ne veniſſis cuius eorum, quoniam ego tecum ero, ne liberem te, ait Dominus. Deinde extendens Dominus manum ſuam ad me, tetigit os meum, dixitque Dominus mihi; Ecce dedi verba mea in os tuum, Et praefeci te hodie gentibus & regibus, ut vellat, & deſinas, ac perdas. Factum eſt etiam verbum Domini ad me dicens, Quid vides tu O Jeremia? Dixi, Ego video virgam nucem. Et dixit mihi Dominus, Recte vidisti: nam ego vigilo pro verbis meis, ut excauar illa. Et factum eſt verbum Domini ad me ſecundo dicens, Quid tu vides? Et dixi, Ego video cacabum ignisque illi iuſtitiarum, cuius facies verſa eſt ad plagam Aquilonarem. Dixitque mihi Dominus, Ab Aquilonari plaga erit incendium malorum adoverſis omnes habitatores terrae: Quoniam ecce ego adoverſurus ſum cuncta regum regna ab Aquilonari terro plaga, dicit Dominus; qui venient, potentique auſuſque ſolum ſuum in veſtibulo portarum Jeruſolymae, & ſuper cunctis muribus quibus ambuit, & ſuper cunctis urbibus Juda. Liketque cum eis iuſtitiarum pro omnibus eorum flagitia, & quod me dereliquerint, & ſacrificaverint diis alienis, & adaverint opificia manuum ſuarum. Tu ergo accinge lumbos tuos, & ſta; dic eiſ quicquid praecepturus ſum tibi: ne veniaris vultum eorum, & ſuper formidat praefentiam eorum; quoniam ego tibi adero, ut libet em te, dicit Dominus.

recam columnam in & munitam civitatem in hodie te dedi ecce ego Et
 ואני הנה נתתיך היום ליר מבצר ולעומר ביהוה
 10 18 Ego quippe dedi te hodie in civitatem munitam, & in colu-
 mam ferrae, & in murum aereū, super omnem terrā, regibꝫ Juda,
 principibꝫ eius, & sacerdotibꝫ eius, & populo terrae. Et bellabant
 adversum te, & non prevalebunt: quia ego tecum sum, ait
 Dominus, ut liberem te.

Verſio VUL. LAT.

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. Cum Transl. LAT.
 18 18 Ego quippe dedi te hodie in civitatem munitam, & in colu-
 mam ferrae, & in murum aereū, super omnem terrā, regibꝫ Juda,
 principibꝫ eius, & sacerdotibꝫ eius, & populo terrae. Et bellabant
 adversum te, & non prevalebunt: quia ego tecum sum, ait
 Dominus, ut liberem te.

CAP. II.
 auribus in clausula, & vade: dicendo, me ad Dominum verbum fuit Et
 והיה דבר יהוה אלי לאמר: הולך וקראת באוני
 1 1 misericordiae, tui sum Recordar', Dñs dixit Sic: dicendo, Jerusolam
 וישלם לאמר: הולך וקראת באוני
 2 2 descendo in te post te vade: iuram desponsationis charitatis iuram puritatem
 וישלם לאמר: הולך וקראת באוני
 3 3 egi: fratrem milium, Dominus Israhel Sanditas, &ata non terram
 בארץ לא ורועה: קדש ישראל יהוה ראשית תבואתה
 4 4 Domini dicit, eos ad venit malum delibatur' devoratis omnes
 כל ארצו וישלם רעה תבואתה נאם יהוה:
 5 5 domus familie omnes &; Jacob domus Domini verbum Audite
 שמעו דבר יהוה: בים עקב וקראת מספרות ברת
 6 6 in vultu patris invenitur Quid: Dominus dicit Sic Israhel
 וישלם: כל ארץ יהוה מר מצאו אתכם בנ
 7 7 vanitate post ambulaverit & me desuper te elongaverit quia iniquitatis
 ער לי רתקו בעלזו וקראת באוני יהוה
 8 8 non faciet ascendere, Dominus Ubi: dixerunt non Et sunt facti vani &
 והבילו: ולא אמרו איה יהוה השרת אתנו
 9 9 defecerunt terram per, defertum per nos deducos, Aegypti terra &
 בן ארץ in transit non terrā per, mortis umbra & anchitū terram per, passum &
 ושוחרו בארץ ציוה וקראת באוני יהוה
 10 10 Chamel terram in vos induit Et ibi homo habitavit neque, vix
 אש ואלא ישב אדם שם: ואביא אחסא אל ארץ כנען
 11 11 contamina'tis, & c'itis ingreſſi & v' bonā & e' fructum comedunt ad
 לאכל פריה וטובה יהוה וקראת באוני
 12 12 non Sacerdotes, abominationem in populus meam hereditate & meā terrā
 ארצי ונחלתו שמתם לתועבה: דבננים Ubi: dixerunt
 13 13 pastores & me novaverit non legem iustitiam Et Dominus Ubi: dixerunt
 אמרו איה יהוה והנשי והרלה ורועיו יהוה
 14 14 fecerit ביהוה וקראת באוני יהוה
 15 15 Dominus dicit, vobis non iungibo adhuc Propterea, ambulaverit, sperantem
 ועלו הלכו: לכן עד אביאתכם נאם יהוה
 16 16 ואת בני בניכם ארבי: בן ערוער ארבי: Chitrim infilas tranſite Siguidem, iungibo vestrorum filiorum filis cum &
 17 17 fuit, Et videte: & vehementer confidate & m'itice Cedar & videte: &
 וראו וקרא שלחו והבוננו מאר וראו והתח
 18 18 me p. pulvis &: Dñi non ipſi &: Dcos gens mutavit Num, hoc sicut
 נאח: התימר נא אליהם והפס לא אלהים ועמי
 19 19 loc: super caeli Obsufefite: viderit non in suam gloriam mutavit
 המד בכבודו בלאו יהוה: שמו שמם על נאח
 20 20 mala duo Nam Dominus dicit, vehementer defolamini, horrefcite &
 21 21 aquas cisternarum non quae, fridas cisternas cisternas sibi
 עשה עמי איה עבדו מקור מים חיים לחצב להם בארות נשברים אשר לא יכלו המים:

CAP. II.

ET factū est verbū prophetiae a facie Dñi ad me dicens: Vade & vaticina-
 corā populo qui est in Ierusalem, dicens: Haec dicit Dñs: Memor sum vo-
 bis beneficiorum quae fieri auctiorum, & dilectionis patrū vestrorū, qui crede-
 runt verbo meo, & ambulaverunt post duos nuntios meos, Moysen & Aa-
 ron, in deserto quadraginta annis, abſqꝫ cibariis in terra non seminata. Sa-
 b'itates sunt domꝫ Israhel corā Dō, & adversus diretores suos sicut pri-
 mitiae oblativocorum frugum: quicunque cōcederit eis ex eis, re' erit mortis: & sicut
 principū meis manūpli oblationis: ex quo si aliquis comederit, antequā
 offerat Sacerdotes domꝫ Israhel oblationes sup altari, cōdemnatur, ficut omnes
 qui deprandant domꝫ Israhel, cōdemnabuntur: malū venit sup eos dicit
 Dñs. Suscipe verbū Dñi domꝫ Jacob, & omnis cognatio domꝫ Israhel. Haec
 dicit Dñs: Quid ioverunt patres vestri in terra non feoſtatitatis, quia elon-
 gaverunt fe a timore meo, & erraverunt post idola, & abierunt in vanitate.
 Nec dixerunt: Timeamꝫ a facie Dñi, quia scēdere nos fecit terra Aegypti,
 qui duxit nos p desertū p terrā solitudinis & defolata, p terra vastā & um-
 brā mortis, p terrā p quā non tranſierat homo, nec ibi habitaverat quifquā.
 Et introduxit nos in terrā Israhel, quae erat placota sicut Cammel, ut cōde-
 retis fructū e' & delicias e' &: intrastis & contumioſitatis terrā domꝫ ma-
 jestatis meae, & hereditate meā dicastis cultui idololorū. Sacerdotes non di-
 xerunt: Timeamꝫ a facie Dñi: & doctores Legis non didicerunt scire timo-
 re meo, & reges rebellaverunt in verbum meum, & prophetae falsū propheta-
 runt in nomine idololorū, & post ea quae non proderunt eis ambulaverunt,
 Propterea ego sumā vindictā de vobis, dicit Dñs, & de filiis filiorū vestro-
 rum: q' fecerunt iuxta operam vestra, iudē ego ulcifcar. Transite enim ad in-
 filas Cethim, et videte: ad provincias Arabū mittite, et contēplamini dili-
 gēter, et videte populos qui migraverunt de arce in arcē, et de provincia in
 provinciā, portatores idola sua, et ducentes ea fecerit: et in loco in quo subſi-
 stit extendunt tabernacula sua, et statuunt idola sua, et adorā ea: quānā
 est enim gens et lingua quae fecerit cultus vos, Domus Israhel? Ecce populi non
 reliquerunt cultū idololorū, cū sint idola in quibꝫ nulla est utilitas: et po-
 pulꝫ me' defecit cultus me' super cultū quo induco sup eos gloriā, et ab-
 ierunt post ea quae non proficiunt eis, Lugete coeli propter hoc, propter terrā
 Israhel quae futura est in defolationē, et propter domꝫ factuarii quae futu-
 ra est in destructionē, et propter quod opera valde mala fecit populus me',
 dicit Dñs. Quia duo mala comisit populus me', cultū meū reliquit, cui' cau-
 sa adducebā sup eos gloriā, sicut fecit: aquarū qui non deficiet: erraverit
 post idola, quae sunt quasi cisternae cōfictae, quae non possūt cōtinere aquas.

ET factū est verbū prophetiae a facie Dñi ad me dicens: Vade & vaticina-
 corā populo qui est in Ierusalem, dicens: Haec dicit Dñs: Memor sum vo-
 bis beneficiorum quae fieri auctiorum, & dilectionis patrū vestrorū, qui crede-
 runt verbo meo, & ambulaverunt post duos nuntios meos, Moysen & Aa-
 ron, in deserto quadraginta annis, abſqꝫ cibariis in terra non seminata. Sa-
 b'itates sunt domꝫ Israhel corā Dō, & adversus diretores suos sicut pri-
 mitiae oblativocorum frugum: quicunque cōcederit eis ex eis, re' erit mortis: & sicut
 principū meis manūpli oblationis: ex quo si aliquis comederit, antequā
 offerat Sacerdotes domꝫ Israhel oblationes sup altari, cōdemnatur, ficut omnes
 qui deprandant domꝫ Israhel, cōdemnabuntur: malū venit sup eos dicit
 Dñs. Suscipe verbū Dñi domꝫ Jacob, & omnis cognatio domꝫ Israhel. Haec
 dicit Dñs: Quid ioverunt patres vestri in terra non feoſtatitatis, quia elon-
 gaverunt fe a timore meo, & erraverunt post idola, & abierunt in vanitate.
 Nec dixerunt: Timeamꝫ a facie Dñi, quia scēdere nos fecit terra Aegypti,
 qui duxit nos p desertū p terrā solitudinis & defolata, p terra vastā & um-
 brā mortis, p terrā p quā non tranſierat homo, nec ibi habitaverat quifquā.
 Et introduxit nos in terrā Israhel, quae erat placota sicut Cammel, ut cōde-
 retis fructū e' & delicias e' &: intrastis & contumioſitatis terrā domꝫ ma-
 jestatis meae, & hereditate meā dicastis cultui idololorū. Sacerdotes non di-
 xerunt: Timeamꝫ a facie Dñi: & doctores Legis non didicerunt scire timo-
 re meo, & reges rebellaverunt in verbum meum, & prophetae falsū propheta-
 runt in nomine idololorū, & post ea quae non proderunt eis ambulaverunt,
 Propterea ego sumā vindictā de vobis, dicit Dñs, & de filiis filiorū vestro-
 rum: q' fecerunt iuxta operam vestra, iudē ego ulcifcar. Transite enim ad in-
 filas Cethim, et videte: ad provincias Arabū mittite, et contēplamini dili-
 gēter, et videte populos qui migraverunt de arce in arcē, et de provincia in
 provinciā, portatores idola sua, et ducentes ea fecerit: et in loco in quo subſi-
 stit extendunt tabernacula sua, et statuunt idola sua, et adorā ea: quānā
 est enim gens et lingua quae fecerit cultus vos, Domus Israhel? Ecce populi non
 reliquerunt cultū idololorū, cū sint idola in quibꝫ nulla est utilitas: et po-
 pulꝫ me' defecit cultus me' super cultū quo induco sup eos gloriā, et ab-
 ierunt post ea quae non proficiunt eis, Lugete coeli propter hoc, propter terrā
 Israhel quae futura est in defolationē, et propter domꝫ factuarii quae futu-
 ra est in destructionē, et propter quod opera valde mala fecit populus me',
 dicit Dñs. Quia duo mala comisit populus me', cultū meū reliquit, cui' cau-
 sa adducebā sup eos gloriā, sicut fecit: aquarū qui non deficiet: erraverit
 post idola, quae sunt quasi cisternae cōfictae, quae non possūt cōtinere aquas.

Targum JONATHAN.

והנה נתתיך היום ליר מבצר ולעומר ביהוה
 18 18 Ego quippe dedi te hodie in civitatem munitam, & in colu-
 mam ferrae, & in murum aereū, super omnem terrā, regibꝫ Juda,
 principibꝫ eius, & sacerdotibꝫ eius, & populo terrae. Et bellabant
 adversum te, & non prevalebunt: quia ego tecum sum, ait
 Dominus, ut liberem te.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et ego ecce dedi te hodie fortem sicut civitatem munitam, & sicut col-
 lumnā ferream, & sicut murum aereum, ad propinandum calicem male-
 dictionis omnibus habitatoribus terrae, & regi domus Juda, & principibus
 eius, & sacerdotibus eius, & populo terrae. Et erunt contendentēs &
 bellantes adversum te, ut celent verba prophetiae tuae, & non prevalebunt
 tibi, quia in auxilium tuū erit Verbum meum, dicit Dominus, ut eravam te.

והנה נתתיך היום ליר מבצר ולעומר ביהוה ויהיו ויבנו נבואתך לא יכלו למימיך

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 * **وَأَنَا حَتَّى إِذَا حَتُّوا نَهْنَهْنَا أَسْبَابَ مَسْحَا لَمَسْحَا.** **وَأَسْبَابَ حَتُّهُ إِذَا حَتُّوا أَلَّا.** **وَأَسْبَابَ حَتُّهُ إِذَا حَتُّوا.**
 19 **بَسْمَلًا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 1 **إِنَّا حَتُّوا نَهْنَهْنَا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 2 **بِحَتُّهِ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 3 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 4 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 5 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 6 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 7 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 8 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 9 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 10 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 11 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 12 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**
 13 **فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا. فُكْرَهُ إِذَا حَتُّوا.**

Ceterum ecce ego reddo te hodie ut civitate 18
 munita, ut columna ferrea, & ut murum æni-
 um contra terram universam, contra reges Ju-
 da, contra principes eorum, contra sacerdotes
 & prophetas eorum; denique contra totum
 terræ populum. Pugnabit quidem contra 19
 te, sed non superabit te; quoniam adsum tibi
 ut eripiam te, dicit Dominus.

CAP. II.
 Ulit etiam ad me fermo Domini, dicendo; 1
 Vade practicum in aures Jerusalem, & dic; 2
 Sic ait Dñs, Recordor tibi beneficia pueri-
 titæ tuæ, amorē patientiæ tuæ; quod secuta sis
 me per desertum, per terram haud leminabilem;
 Consecraverit Israel Dño primitias frugum 3
 suarū; quicunque comediessent eas, delinque-
 bant & malum eveniebat eis, dicit Dominus.
 Audite sermonē Dñi, domus Jacobi, et omnes 4
 familiæ Israeliticæ. Sic dicit Dñs, Quoniam 5
 est ini quitas quam depræderunt in me pa-
 tres vestri, ut recedentes in me facti sint in-
 hilū, nihil; profecerunt? Neque dixerunt, Ubi 6
 est Dñs qui extraxit nos de terra Ægypti? duxit
 nos per desertum, per terram vastā ac solitariā,
 terrā sterilem, & umbra mortis, terrā per quam
 nemo transierat, & ubi nemo habitabat? Imò 7
 cum adduxissem vos ad regionem vinearum,
 ut comederetis fructus & bona illius, vos ve-
 nientes polluisistis terrā meā, et hereditate me-
 am exposuistis abominationi. Sacerdotes non 8
 dixerunt, Ubi est Dñs? trāscentes legem non
 cognoverunt me, pastores negaverunt me,
 propheta per Baalam prophetaverunt, & id
 in quo nullum est emolumentum, facti
 sunt. Hac de re iudicio contendā vobiscum, 9
 dicit Dñs: & cum filius filiorū vestrorū con-
 tendā. Transite ad insulas Chithzororum, ac 10
 peripicite; & ad Cedārē mittite, ac diligenter
 considerate, ac videte num quidquam simile
 factū sit: Num mutent geores deos suos, qui 11
 tamē non sunt Dii: populū autē meū mutavit
 gloriam suam in rem inutilem. Obliviscere
 celi de hac re, contemnite, & vehemen- 12
 ter extimescite, ait Dñs, Nam duo crimina 13
 perpetrarunt populū meum: Me dereliquerunt
 fontem aquarum vivarum, & abeuntē fode-
 runt sibi cisternas, cisternas quas fatas, in qui-
 bus aquas conservare nequeunt.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18 * **هَذَا أَنَا وَصَعْتِكَ فِي تَهَارِ الْيَوْمِ مِثْلَ مَدِينَةٍ حَصِينَةٍ مِثْلَ عَمُودِ حَكِيدٍ وَمِثْلَ سُرُوحِ كَاسِ**
 19 **حَصِينٍ كَمَجْمَعِ مَلُوكِ يَهُودَا وَلِزُرُوسِ مِثْلَ وَسْعِ الْأَرْضِ * وَكَارِوِيَتِكَ وَلَا يَبْدُرُونَ عَلَيْكَ مِنْ**
أَجَلِ أَيِّ أُمَّةٍ أَمْ لَا تَعِدُّكَ يَقُولُ الرَّبُّ * الْفَصْلُ الْبَائِي *
 1 **وَقَالَ هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ * ذَكَرْتُ رَحْمَةً سَبَابِكَ وَجَبْتُهُ لِهَيْبَتِكَ عِنْدَ مَا تَبِعْتُ فَكْرَسَ**
 2 **إِسْرَائِيلَ يَقُولُ الرَّبُّ * قَدَسَ إِسْرَائِيلَ لِلرَّبِّ بِذَوِّ عِلَاتِهِ * جَمِيعَ الَّذِينَ يَأْكُلُونَهَا يَأْكُلُونَ وَيَأْتِي**
 3 **عَلَيْهِمْ السَّرُورُ قَالَ الرَّبُّ * أَسْمَعُوا كَلَامَ الرَّبِّ يَا بَيْتَ يَعْقُوبَ وَكُلَّ أَبُوْ بَيْتِ إِسْرَائِيلَ * هَكَذَا يَقُولُ**
 4 **الرَّبُّ * أَيُّ أَنْتُمْ وَجِدْتُمْ فِي أَيْدِيكُمْ لَكُمْ تَبَاعُدُ عَنِّي بَعْدَ مَا حَلَفْتُ بِالْأَبْطُلِ وَبِالْبَاطِلِ**
 5 *** وَلَمْ يَقُولُوا أَيْنَ هُوَ الرَّبُّ الَّذِي أَصْعَدَنَا مِنْ أَرْضِ مِصْرَ * الَّذِي هَدَانَا فِي الْبَرِّيَّةِ فِي أَرْضِ**
 6 **عَمِينَ * وَكَيْفَ وَعَيْرَ كَمُونٍ فِي أَرْضِ عَدِيمِ الْمَاءِ وَعَيْرَ مَعِينٍ وَطَلَالِ أُمُوتٍ فِي الْأَرْضِ الَّتِي**
 7 **لَمْ نَسْأَلْ فِيهَا أَحَدًا * وَلَمْ يَسْأَلْ هُنَاكَ ابْنُ إِنْسَانٍ * وَأَدْخَلْنَا إِلَى الْكَنْعَانِيِّ لِنَأْكُلَ عَمْرِيَّةَ**
 8 **وَحَيْرَانِيَّةَ * وَدَخَلْنَا وَنَجَسْنَا أَرْضِي وَصَبَرْنَا * وَصَدْرُنَا رَدَالَةٌ * الْكَاهِنَةُ لَمْ يَقُولُوا أَيْنَ هُوَ الرَّبُّ ***
 9 **وَالْمَسْكُونُ بِبَنَامُوسِي لَمْ يَعْرِوُونِي * وَالرَّعَاةُ أَبْعَدُوا عَنِّي * وَالْأَنْبِيَاءُ سَبَّوْا لِبَاعِلٍ * وَحَلَفَ**
 10 **مَا لَا يَنْفَعُ سَدُّوْنَا * لِأَجْلِ هَذَا أَتَاكُمْ مَعَكُمْ يَقُولُ الرَّبُّ أَنْصَا * وَجِئَ بِي بَيْنَكُمْ**
 11 **أَتَاكُمْ مِنْ أَجْلِ هَذَا * جَوْرًا إِلَى جَرَائِمِ سَبِينِمْ وَأَنْظُرُوا * إِلَيَّ فَيَذَارُوا أَرْسَلُوا * وَبَاعَدُوا**
 12 **حَدًّا وَأَنْظُرُوا إِنْ كَانَ صَارَ مِثْلَ هَذَا * أَيْدِيكُمُ الْأَمَمِ الْهَيْمِمْ وَهَوَالَهُ لَيْسَ هُمُ إِلَهُكُمْ ***
 13 **وَسَعِي بَدَلُ حُكْمٍ مَا لَا يَنْفَعُونَ * دَهَلَّتِ السَّمَاءُ هَذَا وَرَفِيفَتُ حَدًّا بِالْأَكْبَرِ يَقُولُ الرَّبُّ ***
*** لِأَنَّ سَعِي صَمِعَ أَسْبَابَ سَبِينِمْ * تَرَكُونِي أَنَا يَبْدُوعُ الْمَاءِ الْكَبِي * وَحَقَّرُوا لَهُمْ جِبَابًا أَسْمَعُوا**
الَّتِي لَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تَمْسِكَ مَاءً *

Ecce ego posui te hodie ut civitate 18
 hem munitam, velut columnam ferream,
 & velut murum æniū, contra terram universam,
 contra principes eorum, contra sacerdotes
 & prophetas eorum; denique contra totum
 terræ populum. Pugnabit quidem contra 19
 te, sed non poterit superare te; quoniam
 ego sum tibi, ut liberem te, dicit Dominus.

CAP. II.
 Dixi pueris; Sic ait Dominus; 1
 Recordor benignitatis adolescentiæ tuæ,
 & sup. em. dilectiois tuæ. Quando
 squirebar sanctus israelis, ait Dominus,
 Consecrabat Israel Dominus primitias pro-
 ventuum suarū; quicunque comedis-
 sent eas, delinquebant, & contingebat
 eis mala, ait Dominus. Audite verba 4
 Domini, O domus Jacobi, & omnes
 patris familie domus israelis. Sic 5
 ait Dominus, Quam ingratum in me
 in me patres vestri, quibus prout inderunt
 a me, & caritatis fecerunt inderunt
 in me? Et non dixerunt, Ubi 6
 est Dominus qui eduxit nos de terra Ægy-
 pti; qui rexit nos in deserto, in terra in-
 sterilia & ignota; in terra aquarum cer-
 perite, infidelium, & umbra lebalis, in
 terra per quam nemo iussit, & ubi
 nullus moratum habitabat? Et intro- 7
 duxit vos in Chanaanem, ut comedere-
 mus fructus eius & bona illius? Imò in-
 gressi carum illis terram meam & ha-
 reditatem meam, & facti estis abomina-
 tio. Sacerdotes non dixerunt, Ubi est 8
 Dominus? & qui transcentes legem meam,
 ignoraverunt me; & pastores perfidie mecum
 egerunt; & pro; hinc Baalim prophetaverunt,
 & quod inutile est, fecerunt. Ob hoc 9
 iudicium iustitiam vobiscum, ait etiam
 Dominus: & cum filiis filiorum vestro-
 rum iudicium hac de re institui. Trans- 10
 ite ad insulas Scythiarum, & videte ad Ce-
 darim mittite, diligenter contemplantini,
 & considerate num simile quid factum
 sit. Num mutent geores deos suos, si- 11
 cut illi non sunt Dii: meus tamen populus
 mutavit gloriam suam in id ex quo nul-
 lus percipit emolumentum. Oblivi- 12
 scite hoc de re celum, & magis magis
 quæ pueris, ait Dominus: Quod po-
 pulus meus duas res pessimas fecerit & de-
 reliquerunt me fontem aquarum vivarū, fi-
 deruntque sibi puteos distinctos, aquas
 conservare nequeunt.

Verfio VUL. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

דixit me contra est : pravocati vos omnes me contra...
לְפָנָי תְּרִיבוּ אֵלַי כְּלַכְכּוֹת פְּשֻׁעֵיכֶם יִנְאָם

Quid vultis mecum judicio contendere? omnes deliquistis...
me,dicit Dñs. Frustra percussif filios vestros...

Ισραὴλ λέγειτε πρὸς με; πῶς ἐσὶν οἱ κριεῖς...
Cum Translatione LATINA. Si quis loquitur mihi me? Omnes vos impie egistis...

CAP. III.

1 Vulgò licitur : Si dimiserit vir uxorem suam, et recedens ab eo, luxerit virum alterum...

MS.A. (p) ἠπορεύσῃ εἰς (σ) ἀλσάρονα...
1 Ἐὰν Ἕξαρσῆται ἀνὴρ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ...

וְהָאִשָּׁה יִשְׁלַח וְיִסָּע אֶת אֶבְרָתוֹ אֶת אִשׁ אֲחֵרָה וְיַצִּיחַ אֵת שְׂרָפָתוֹ בְּאֶרֶץ אֲחֵרָה...

Targum Jonathan.

Paraph Chald. Verfio Latina.

לְמַח אֲחֹתוֹ מָרְסוֹן לְמֶדֶן לִקְבַל פְּתָנָם נוֹלְכִין מִדְּרוֹסֵי מְסִירָא דְאַרְיָא...

Quare vos putatis judicio contendere adversus verba mea? omnes vos pravocati estis...

Quare vos putatis judicio contendere adversus verba mea? omnes vos pravocati estis...

CAP. III.

1 Dicendo: Si dimiserit vir uxorem suam, et abierit ab eo, et nupserit viro alteri...

1 Dicendo: Si dimiserit vir uxorem suam, et abierit ab eo, et nupserit viro alteri...

לְמִימַר דְּלִימַר דְּלִימַר דְּלִימַר דְּלִימַר דְּלִימַר דְּלִימַר...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

29 * حَتُّنْطَرُ نَسِيمٌ أَيَسْءَى حُصْبٌ حُكُفٌ لِرُحَمَائِهِ ضِيءٌ أَيَسْءَى حَتُّنْطَرُ. * هَتِّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ ضَرْبَةً ضَرْبَةً حَتُّنْطَرُ.
30 حَتُّنْطَرُ. هَتِّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ لَأَفْعَدَهُ. أَيَسْءَى حَتُّنْطَرُ حَتُّنْطَرُ. أَيَسْءَى حَتُّنْطَرُ حَتُّنْطَرُ.
31 أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى.
32 أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى.
33 أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى.
34 أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى.
35 أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى.
36 أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى. أَيَسْءَى.

Quare contenditis mecum? omnes me denegatis, ait Dominus. Frustra percussi filios vestros, quam discipuliam haud reverperant: consumpsit gladius prophetas vestros tanquam leo vastans. Vos o generatio, audite sermone Domini? Nunquid sollicito factus sum Israel, aut sicut terra deserta? quoniam ob rem dicitur populus meus. Descendimus, non sumus amplius ad te venturi? Num obliviscitur virgo blandiciatum suorum, aut sponsa ornamenti sui? populus vero meus oblitus sunt mei diebus innumeris. Cur adhuc paras in manibus tuis inventus sit sanguis animarum pauperum, et innocentium, quos nequaquam in furore deprehendisti, sed in quacuq; arbor: Quia tamē dicitur, innoxia sum, id est: Quia avertit iram suā a me; ecce ad iudicium, eō quod dicas, Non peccavi. Quorum gravi oribus implicaris obsecratiunculis reprobentur vias tuas: etiam ab Aegypto erubescens, quem admodum erubuisse ab Assur. Etiam ab hoc discedes manibus tuis capiti tuo impositis: quia iratus est Dominus infiduciam tibi prebentibus, neque prospera eris per eos.

CAP. III.

1 * هُوَ يَعْجَبُ فِي حُجْرِ أَيَسْءَى. * مَا أَجَبَ بَعْجَ حَمَاهُ. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى.
2 * مَا أَجَبَ حَمَاهُ. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى.
3 * مَا أَجَبَ حَمَاهُ. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى.
4 * مَا أَجَبَ حَمَاهُ. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى.
5 * مَا أَجَبَ حَمَاهُ. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى.
6 * مَا أَجَبَ حَمَاهُ. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى. * مَا هُوَ حَيُّ حَيُّ أَيَسْءَى.

Et vero si quis dimittat uxorem suam, & illa discedens ab eo nubat viro alteri, si de novo revertatur ad eam, ecce plane polluetur terra illa. Tu vero licet scortata sis cum pauperibus inultis, revertere ad me, dicit Dominus. Attolle oculos tuos in compita, & vide ubi vitata fueris: iuxta vias sedisti tanquam corvus in deserto. Polluisti terram fornicatione tuā; Et propter malitiam tuam cohibiti sunt rores, nec fuit gramen: frons mulieris scortantis sui fuit tibi, & argui noluisti. Ecce pollicar vocatura es me, dicens, Pater meus, educator meus a pueritia mea tu es. Nunquid servabitur in aeternum, aut in secula asservabitur pernicia tua? ecce locuta es & fecisti malum, & pravaltutisti. Dixitque mihi Dominus in diebus Josie regis, Vidistine quid fecerit habitatrix Israel? & abiit huc ad omnem montem sublimem & abiecit super omnem arborem condensam, ibique scortata est:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

29 * لِمَا نَدَبْتُمُونِي عَلَى جِيعَةٍ أَيَسْءَى أَيَسْءَى أَيَسْءَى. * صَدْرِي أَوْلَادُكُمْ أَبْطَالًا وَلَمْ يَعْمَلُوا إِدْبَارًا.
30 * لِمَا نَدَبْتُمُونِي عَلَى جِيعَةٍ أَيَسْءَى أَيَسْءَى أَيَسْءَى. * صَدْرِي أَوْلَادُكُمْ أَبْطَالًا وَلَمْ يَعْمَلُوا إِدْبَارًا.
31 * لِمَا نَدَبْتُمُونِي عَلَى جِيعَةٍ أَيَسْءَى أَيَسْءَى أَيَسْءَى. * صَدْرِي أَوْلَادُكُمْ أَبْطَالًا وَلَمْ يَعْمَلُوا إِدْبَارًا.
32 * لِمَا نَدَبْتُمُونِي عَلَى جِيعَةٍ أَيَسْءَى أَيَسْءَى أَيَسْءَى. * صَدْرِي أَوْلَادُكُمْ أَبْطَالًا وَلَمْ يَعْمَلُوا إِدْبَارًا.
33 * لِمَا نَدَبْتُمُونِي عَلَى جِيعَةٍ أَيَسْءَى أَيَسْءَى أَيَسْءَى. * صَدْرِي أَوْلَادُكُمْ أَبْطَالًا وَلَمْ يَعْمَلُوا إِدْبَارًا.
34 * لِمَا نَدَبْتُمُونِي عَلَى جِيعَةٍ أَيَسْءَى أَيَسْءَى أَيَسْءَى. * صَدْرِي أَوْلَادُكُمْ أَبْطَالًا وَلَمْ يَعْمَلُوا إِدْبَارًا.
35 * لِمَا نَدَبْتُمُونِي عَلَى جِيعَةٍ أَيَسْءَى أَيَسْءَى أَيَسْءَى. * صَدْرِي أَوْلَادُكُمْ أَبْطَالًا وَلَمْ يَعْمَلُوا إِدْبَارًا.
36 * لِمَا نَدَبْتُمُونِي عَلَى جِيعَةٍ أَيَسْءَى أَيَسْءَى أَيَسْءَى. * صَدْرِي أَوْلَادُكُمْ أَبْطَالًا وَلَمْ يَعْمَلُوا إِدْبَارًا.
37 * لِمَا نَدَبْتُمُونِي عَلَى جِيعَةٍ أَيَسْءَى أَيَسْءَى أَيَسْءَى. * صَدْرِي أَوْلَادُكُمْ أَبْطَالًا وَلَمْ يَعْمَلُوا إِدْبَارًا.

Quare de me loquimini vos omnes? ait Dominus. Frustra percussi filios vestros, & non accedunt ad me: sicut dicitur, innoxia sum, id est: Quia avertit iram suā a me; ecce ad iudicium, eō quod dicas, Non peccavi. Quorum gravi oribus implicaris obsecratiunculis reprobentur vias tuas: etiam ab Aegypto erubescens, quem admodum erubuisse ab Assur. Etiam ab hoc discedes manibus tuis capiti tuo impositis: quia iratus est Dominus infiduciam tibi prebentibus, neque prospera eris per eos.

CAP. III.

1 * إِذَا سَرَخَ رَجُلٌ إِمْرَأَتَهُ وَبَايَسَ عَنْهُ وَصَارَ لِرَجُلٍ أُخْرٍ * هَلْ تَعُوذُ إِلَيْهِ رَاحَةً أَيَسْءَى أَيَسْءَى.
2 * إِذَا سَرَخَ رَجُلٌ إِمْرَأَتَهُ وَبَايَسَ عَنْهُ وَصَارَ لِرَجُلٍ أُخْرٍ * هَلْ تَعُوذُ إِلَيْهِ رَاحَةً أَيَسْءَى أَيَسْءَى.
3 * إِذَا سَرَخَ رَجُلٌ إِمْرَأَتَهُ وَبَايَسَ عَنْهُ وَصَارَ لِرَجُلٍ أُخْرٍ * هَلْ تَعُوذُ إِلَيْهِ رَاحَةً أَيَسْءَى أَيَسْءَى.
4 * إِذَا سَرَخَ رَجُلٌ إِمْرَأَتَهُ وَبَايَسَ عَنْهُ وَصَارَ لِرَجُلٍ أُخْرٍ * هَلْ تَعُوذُ إِلَيْهِ رَاحَةً أَيَسْءَى أَيَسْءَى.
5 * إِذَا سَرَخَ رَجُلٌ إِمْرَأَتَهُ وَبَايَسَ عَنْهُ وَصَارَ لِرَجُلٍ أُخْرٍ * هَلْ تَعُوذُ إِلَيْهِ رَاحَةً أَيَسْءَى أَيَسْءَى.
6 * إِذَا سَرَخَ رَجُلٌ إِمْرَأَتَهُ وَبَايَسَ عَنْهُ وَصَارَ لِرَجُلٍ أُخْرٍ * هَلْ تَعُوذُ إِلَيْهِ رَاحَةً أَيَسْءَى أَيَسْءَى.
7 * إِذَا سَرَخَ رَجُلٌ إِمْرَأَتَهُ وَبَايَسَ عَنْهُ وَصَارَ لِرَجُلٍ أُخْرٍ * هَلْ تَعُوذُ إِلَيْهِ رَاحَةً أَيَسْءَى أَيَسْءَى.
8 * إِذَا سَرَخَ رَجُلٌ إِمْرَأَتَهُ وَبَايَسَ عَنْهُ وَصَارَ لِرَجُلٍ أُخْرٍ * هَلْ تَعُوذُ إِلَيْهِ رَاحَةً أَيَسْءَى أَيَسْءَى.
9 * إِذَا سَرَخَ رَجُلٌ إِمْرَأَتَهُ وَبَايَسَ عَنْهُ وَصَارَ لِرَجُلٍ أُخْرٍ * هَلْ تَعُوذُ إِلَيْهِ رَاحَةً أَيَسْءَى أَيَسْءَى.

Si dimiserit quis uxorem suam, & illa se in alio loco fuerit nupta, non revertetur ad eum, neque revertetur: aut non contaminabitur illa mulier, postquam polluta est? Tu igitur qui multas cum peccatoribus fornicasti, ad me revertere, dicit Dominus? Tuos inimicos recta erigat dicit Dominus, & sicut abominabilem detestata es in oculis in quibus pedebas tanquam corvus visus tuis, & contaminasti terram sordibus tuis, & contaminasti sordibus visus tuis? Num accedet dicitur, aut in furore vocabis me patrem & ducem civitatis tuae? Num accedet dicitur, aut in furore usque asservabitur huc impudencia tua? ecce locuta es, & tanta mala commisitisti, atque invidisti. Praeterea dixit mihi Dominus in diebus Josie, Vidistine quid fecerit mulier habitatrix Israel? locutus super omnem montem excelsum, & subiecit omnem arborem ut arborum, ibique fornicasti sunt.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 * Cumque dixissem postquam fecisset hoc
omnia. Revertere ad me; non est reversa:
vidit autem perfidiam ejus foror ejus Juda,
viditque res ejus omnes. Quoniam ergo
adulterium commisit habitatrix Israelis, re-
pudiavit eam, deditque ei libellum repudi-
i: nec tamen timuit perfidia foror ejus Juda, sed
erat fortis quoque fornicata est. Quia turpissima
erat fornicatio ejus, terram polluit, & adule-
rata est cum lapidibus & lignis. Quin etiam
post hac omnia non est ad me reversa perfidia
foror ejus Juda ex toto corde suo, sed falsò,
ait Dominus. Quapropter dixit mihi Domi-
nus, Justitiam se pradicat habitatrix Isra-
elis perfidia foror suæ Juda: Abi, & pradicat
sermone istos in Aquilone, & dic; Revert-
tere habitatrix Israelis, dicit Dominus, nec
obduabo faciem meam contra vos; quia
bonus sum, dicit Dominus, nec iram servo
in perpetuum. Verùm agnosce peccata tua
quæ in Dominum Deum tuum commisit.
quòd disperferis vias tuas alienis sub qua-
cunque arbore densis, & vocem meam non
audieritis, ait Dominus. Convertimini filii
reverentes, ait Dominus; quoniam ego vo-
bis oblectatus assumpsi vos innum ex civita-
te, & duos ex familia, & adduxi vos in Sio-
nem; ubi daturus sum vobis pastores iuxta
cor meum, qui pascant vos cum scientia &
prudencia. Eratque cum feceratis veritas &
creveritis in terra dieb' illis, dicit Dominus;
ut non dicant amplius, Arca fœderis Domi-
ni, nec veniat in animum, neque recorderit
illius, neque recentent eam, neque fiat am-
plius. Eodem illo tempore vocabunt Jeroso-
lymam, Solum Dñi; & expectabunt omnes
gentes nomen Domini, neque sectabuntur
amplius appetitus animi sui pravi. Iis diebus
euntes Judæi cum Israelitis, venient simul &
terra Aquilonari in terram quam heredita-
riam dedi patribus eorum. Ad eoque dixe-
ram; Annuerabo te in ter filios, daboque
tibi terram electam, & hereditatem virium
exercituum gentium: & dixeram, Pater mi
vocabitur me, & à me sequendo nequamquam
recedetis.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * Attamen, quavis fornicata esset cum
multis istis, dixi; Revertere ad me, &
non est reversa: viditque perfidia Jude
hanc ejus perfidiam. Quare cum
dixissem eos omnes quoniam amice capiti
est, quoniam fornicata est habitatrix
Israelis; amisi eam, deditque libellum
repudi- i sui in manus ejus: amaram non
timuit perfidia Jude, sed eadem est eius
fornicata est. Fuit autem fornicatio
ejus cum nido; fornicata enim est cum
ligno & cum lapide. At in hoc quidem
omnibus non est ad me reversa perfidia
Jude ex toto corde suo, sed falsò.
Quapropter dixit mihi Dominus, Justitiam
pradicat habitatrix Israelis pro se ipsa
Jude: Vade, dicat sermone istos in
terra Aquilonari, & dic; Revertere ad
me O habitatrix Israelis, ait Dominus;
nec obduabo faciem meam contra vos,
quoniam ego misericors sum, dicit Domi-
nus; & nec odium serabo contra vos in
perpetuum. Verùm agnosce impietatem
tuam, imple namque gessisti in Dominum
Deum tuum, & prolixi sunt vias tuas
sibi quacunque arbore deservisti ramorum,
nec uti isti vocem meam, dicit Domi-
nus. Convertimini O filii abalienati, di-
cit Dominus; quoniam ecce ego domina-
tus sum vobis, & accipietis vos, &
num ex urbe vestra, & duos de familia vo-
stri pascera, vosque ad cultum ad Sio-
nem; & daturus vobis pastores meos meos
conformes, qui pascite vos, & vos pas-
cent. Eratque, cum multis fueritis &
circulati super terram, ut sit datus
(ait Dominus) non dicatis, ubi est arca
fœderis Sancti Israelis? neque sibi
menti vestre, non nominetis, neque iri-
suntur, neque fiat amplius. Iis diebus
eoque tempore vocabuntur Je. osolyman, So-
lum Domini, & confluent ad eam ni-
vose gentes, neque sequentur deinceps
libidinem improbi cordis sui. Iste
quoque dicitur conjuget se domo Israe-
litum cum domo Jude, & venientque pariter
in terra Aquilonari, & ex omnibus regio-
nibus ad terram quam possederat patres
eorum. Et ego dixi, Sit hoc O Dominus,
quia destinavi te ad filios procreandos,
deditque tibi terram electam, hereditatem
Dei gentium omnipotentis. Quòd si
oculus me patrem, quare ego recorderis
me?

Domine dicitur... anquid dicitur... Domine dicitur... anquid dicitur...

Sed quomodo si contemnat mulier amatores suos... Sed quomodo si contemnat mulier amatores suos...

Πάλω δὲ εἰς τὴν γυναικὴν... ἡ δὲ ἀποκρίθη... ἡ δὲ ἀποκρίθη...

C A P. I V.

CAP. IV.

Si revertetur Israel, ait Dominus, ad me convertetur... Si revertetur Israel, ait Dominus, ad me convertetur...

Si revertetur Israel, ait Dominus, ad me convertetur... Si revertetur Israel, ait Dominus, ad me convertetur...

Εἰ ἀποστραφήσῃ ἡ Ἰσραὴλ... ἡ δὲ ἀποκρίθη... ἡ δὲ ἀποκρίθη...

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Propterea sicut praevaricatur mulier in maritum suum... Propterea sicut praevaricatur mulier in maritum suum...

Propterea sicut praevaricatur mulier in maritum suum... Propterea sicut praevaricatur mulier in maritum suum...

Propterea sicut praevaricatur mulier in maritum suum... Propterea sicut praevaricatur mulier in maritum suum...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

20 * Sed verè quemadmodum fallit mulier am-
 21 * ita me fecerunt Israelitæ, dicit
 22 * Dominus. Vox in femitis audita est, fleus &
 23 * obsecratio Israelitarum, quod pervenerint
 24 * vias suas, & oblitæ sint Domini Dei sui.
 25 * Convertimini filii revertentes, & fanabo
 26 * revisiones vestras. Ipsi verò dixerunt, Ecce
 27 * nos tui sumus; quoniam tu es Dominus Deus
 28 * noster. Verè mendaces sunt colles & mon-
 29 * tium moles: verè in Domino Deo nostro est
 30 * salus Israelis. Ignominia devoravit laborem
 31 * patium nostrorum ab eorum pueritia, greges
 32 * & armenta eorum, filios ac filias eorum. Nos
 33 * in ignominia nostra jacebimus, & pudor ob-
 34 * ruet nos, eò quod in Domino Deum nostrum
 35 * peccaverimus tam nos quam patres nostros à
 36 * pueritia nostra ad hunc usque diem, nec audi-
 37 * erimus vocem Domini Dei nostri.

* قفان * * *

1 * Si ad me revertaris Israel, ait Dominus, re-
 2 * vertaris; & si amoveris abominationem tuam
 3 * à conspectu meo, non timebis: Et in ve-
 4 * ritate, iudicio, atque iustitia iurabis per Deum
 5 * vivum, & benedicent tibi gentes in ipso, &
 6 * in ipso gloriantur. Sic enim iuravit Domi-
 7 * nus ad viros Judæ & habitatores Jerusalem.
 8 * Accendite vobis lucernam, & ne feratis super
 9 * spinas: Circumcidite vos Domino, & amo-
 10 * vete praputium cordis vestri, viri Judæ &
 11 * habitatores Jerusalem; ne prodens tanquam
 12 * ignis exandescens mea, comburat ita ut
 13 * nemo extinguat, propter malitiam actio-
 14 * num vestrarum. Notum facite in Juda, &
 15 * in Jerusalem promulgate, ac dicite: Clange
 16 * tubam in terra, alta voce proclamare,
 17 * ac dicite, Congregamini ut ingrediamini in
 18 * civitates munitas: Attollite signum Sioni,
 19 * sumite animos, & ne desidete: nam malum ad-
 20 * ducturum sum ab Aquilone, & contritionem
 21 * magnam. Rex quidam potentissimus ascen-
 22 * surus est quasi leo de Syria, gentesque
 23 * consumpturus: profectus est & prodivit è
 24 * loco suo, ut terram tuam redigat in deser-
 25 * tum: & civitates tue desolabuntur ob pen-
 26 * nariam incolarum. Ob hoc cingite vos ci-
 27 * licis, plangite, & ululate, quia nondum re-
 28 * cessit à vobis iræ Domini.

CAP. IV.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

20 * Verum quemadmodum fraudas: uxor co-
 21 * mitem suam, ita fraudant me domus
 22 * Israel, ait Dominus. Vires Petis & 21
 23 * deprecationis audite sunt è libris Isac-
 24 * liarum, eò quod impiè se gesserint in
 25 * vis suis, oblitæ sint Dei facti sui. Re-
 26 * vertimini O filii revertentes, ut sanem
 27 * vos. Ecce nos servus tui sumus, quoniam
 28 * tu es Dominus Deus noster. Quando-
 29 * quidem colles & montium robur sunt
 30 * revera mendacium, iuravit à Domino est
 31 * salus Israelis. Et ignominia consumpsit 24
 32 * labores patrum nostrorum inde ab eorum
 33 * juventute, oves ac pecudes eorum, & fi-
 34 * lios ac filias eorum: Jactantia in tur-
 35 * pitudine vestra, & operis vos vituper-
 36 * ationem nostram: eò quod coram Deo pec-
 37 * caveritis tam nos quam patres vestros in-
 38 * de à juventute vestra ad hodiernum us-
 39 * que diem, nec audieritis vocem Domini
 40 * Dei nostri.

CAP. IV.

Textus tertius.

1 * Si revertatur ad me Israel, dicit Do-
 2 * minus, revertatur: si amoverit vitia sua,
 3 * nihil enim ejus revertatur: Jurabit di-
 4 * centes, Iuravit Dominus, in iudicio, veritate,
 5 * & iustitia: ut ita benedicent per
 6 * eum gentes, & per visum laudent Deum
 7 * in Jerusalem: Arabum sibi arva, & 3
 8 * non ferent super spinas: Circumcidetis 4
 9 * vos Deo vestro, & amovetis duritiam
 10 * cordis vestri, O viri Judæ & habitantes
 11 * in Jerusalem: ne egrediamini vultu ignis
 12 * furor meus, & ardeat acinus extinguen-
 13 * tes, propter nequitiam operum vestrorum.
 14 * Annuntiate in Juda, & promulgate in 5
 15 * Jerusalem, dicite: Pange signa super
 16 * terram, al. è exultate buccinis, & dicite:
 17 * Congregamini, & ingredimini: nubes
 18 * magna: Capite fugam à Sionem, Je-
 19 * rusalem, ne morietur: quoniam ego addu-
 20 * cturum sum mala ab Aquilone, & cadent
 21 * magnam. Ascendit leo de Syria sua, 7
 22 * ut consumat: genes profectus, & exivit
 23 * è loco suo, ut terram desolatam rediret,
 24 * habetque destruatam eò quod non hibe-
 25 * rentur. Propterea accingite vos cilicis, 8
 26 * plangite, & ejulate: quia non recedet à
 27 * vobis ira Domini.

* قفان * * *

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

27. **ܕܗܠܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 28. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 29. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 30. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 31. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 32. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**

Nam ita dicit Dominus Deus, Corruptenda est terra, et consummationem omnium faciat: Propter haec luxuriam et celi orbem sciantur luperni. Rerum omnium quas locutus sum & cogitavi, nulli me poterit nec quicquam ex his diminuiam. A voce equorum & iaculationum arcu fugiet universa civitas, ingredientur in sylvas, & in terras ascendent: Civitates omnes derelinquentur, & nemo erit qui habitet in eis. Tu ergo dizepta, quid facias induendo te cocchino, ornando te ornamentis aureis, collinendo collyrio oculos tuos? In Vanum sane te ornas: derelinquent te amici tui, & animam tuam querunt. Nam vocem tuam agrotae audivi, & dolorem tu molientis parere nentis: vocem nimivum filii Sionis agentantis sese, manufque pandentis, ac dicentis; Ve mihi, quoniam conturbata est anima mea propter interfectos meos.

CAP. V.

1. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 2. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 3. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 4. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 5. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 6. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 7. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 8. **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ** **ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**

Circumite per vias Jerusalem, videte, & cognoscite, & disquirite in plateis eius: si viri inveniantur, si quempiam facientem iudicium, & amantem fidei, condonabo illi. At si quando, Vivit Dominus, dicant: proculdubio falso jurant, Dominus oculi tui ad hunc spectant, percussisti eos, ac non doluerunt; consumpsisti eos, ac reverts non erant: obfirmaverunt facies suas pluviosa petra: noluit converti. Quamobrem ego dixi, Quia pauperes sunt, abetererunt: non enim habuit vim Dei, neque iudicium Dei sui. Ibo ad magnates, & alloquar eos, quoniam ipsi dixerunt via Dei, & iudicium Dei sui: verum omnes pariter fregerunt jugum, & diruperunt vincula. Propterea confringet eos leo de sylva, & lupi vesperum dilaniabunt eos; pardus insidiabitur ad civitates eorum, quotquot egrediantur ex eis, erunt in pradam: quia multiplicata sunt delicta eorum, & adeo creverunt, ut in minimum convertantur. Cujus rei causa parcerem tibi i filii tui dereliquerunt me, & juraverunt per eos qui non sunt Deum: fatiavi eos, & adulterati sunt, & in domo meretricum pugnaverunt: Ut equi admittantur, libidinosi erant, & quisque ad uxorem focii sui adhibebat.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

27. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 28. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 29. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 30. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 31. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 32. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**

Sic ait Dominus, Redigetur universa terra in soliditatem, ac excidat mundum factum. De his terra convalescet, & obtinebit castitatem super: quia pronuntiavit, neque rivulatio fontem suum, & offerat, neque recedat ab eis ad voce equitum, & arce tenso avista suat omnes provincie, ingressi sunt cavernas, obdiderunt se in spelunca, & confederaverunt peras: omnes verbes derelictae sunt, & nemo habitat in eis: Tu ergo quid facturus es? Ego lampi videt te colore vestras, & aureis ornamentis componas, & licet visio fulgines oculos tuos, tua tamen pompa ostia est & in vanum: procul amoverunt te amasti sui, & quoniam animam tuam. Gemius enim tuus uti. vocem parturientis audivi, & ut ejus que primogenitum parit: & manus ejus seminat: ut inquies mihi, quoniam consumpta est anima mea propter interfectos.

CAP. V.

1. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 2. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 3. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 4. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 5. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 6. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 7. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**
 8. **ܗܠܟܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ ܕܗܘܢܐ**

Revertite vias Jerusalem, videte, & cognoscite, & perquirite in vicis ejus: si quem repereritis eatere qui faciat iudicium, & querat fidem, ero illi profectus, dicit Dominus. Vnus est Dominus, dicunt: annus tamen mendaciter jurant: Cum oculi tui fidem respiciant? Flagellasti eos, sed non doluerunt: consumpsisti eos, sed noluerunt accipere emendationem, obdudarunt facies suas usquam lapsas, & reverteri noluerunt. Quapropter ego dixi, Forasse quis suat pauperes, ideo non querunt: non enim cognoverunt viam Domini & jus Dei. Pergam ad divites, & loquar cum eis, & sequidam isti: ut viam Domini & jus Dei: ac ecce isti fregerunt jugum pari, confregit, & vincula diruperunt. Ideo derudabit eis leo de sylva, lupus exterminabit eos usque ad domos eorum, & pardus vigilat ad vbes eorum: omnes transierunt capientur ab eis, quod multiplicaverint impietatem suam, & involaverint in gravibus insinua sua. Propter quam horum verum esse tibi propitia? filii tui derelinquent me, & juraverunt per ea que Dei nequam sunt: fatiavunt eos, & adulterati sunt, & in domibus meretricum effraes fuerunt: Et facti sunt equi admittantur, quisque in uxorem focii sui habebat.

רמיה: ה

Verfio V U L G. LAT.

Verfio GRÆC. LXX. Interp. Cum Translatiooe LATINA.

194 gte gente in ea & ? Domini dicitur visitabo non his super ... 9 הער אלה לוא אפקר נאסיהו ואם בנוי אשר ... 10 כנה לוא תנקעם נפש: עלוי ושתויה ושחורו ... 11 Donini non quita ... 12 Non sum hec: non veniut super nos mala: & gladium, & famem non videbimus: ... 13 Propter hoc: ecce ego dabo vobis Pharaeta. loquatur quid ... 14 Ego adducam super vos gentem de longinquo ... 15 Pharaeta ejus quali sepulchrum patens, univerti fortes. ... 16 Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes. ... 17 Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes. ... 18 Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes. ... 19 Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes. ... 20 Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes. ... 21 Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes. ... 22 Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes. ... 23 Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes. ... 24 Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes.

9 Numquid super bis non visitabo, dicit Dominus; & in gente tali non ulciscetur anima mea? Ascendite muros ejus, & dissipate, & consummationem autem nolite facere: non furent propagine ejus, quia non sunt Domini. Prævaricatione enim prævaricata est in me domus Israel, & domus Juda, ait Dominus. Negaverunt Dominum, & dixerunt: Non est ipse: neque veniet super nos malum: gladium & famem non videbimus. Prophetae fuerunt in ventum locuti, & responsum non fuit in eis: hæc ergo eveniet illis. Hæc dicit Dominus Deus exercituum; & Quia locuti estis verbum illud: ecce ego do verba mea in ore tuo in ignem, & populum istum in ligna, & vorabit eos. Ecce ego adducam super vos gentem de longinquo domus Israel, ait Dominus; gentem robustam, gentem antiquam, gentem, cujus ignorabis linguam, nec intelliges quid loquatur. Pharaeta ejus quasi sepulchrum patens, univerti fortes. Et comedet fegetes tuas, & panem tuum: devorabit filios tuos, & filias tuas: comedet gregem tuum, & fumum tuum: & conteret urbes in vicibus tuis, in quibus tu habes fiduciam, gladio. Veruntamen in diebus illis, ait Dominus; non faciam vos in consummationem. Quid si dixeritis: Quare fecit nobis Dominus? Deus nolite hæc omnia? dices ad eos; Sicut dereliquisti me, & servilisti deo alieno in terra vestra, sic servietis alienis in terra non vestra. Annuntiate hoc domui Jacob, & audiat facite in Juda, dicens; Audi popule stulte, qui non habes cor; qui habentes oculos, non videis; & aures, & non auditis. Me ergo non timebitis, ait Dominus; & facie mea non dolebitis? Qui posui arenam terminum mari, præceptum sempiternum, quod non præteribit; & commovebuntur, & non poterunt: & intumescunt fluctus ejus, & non transibunt illud: Populo autem huic fuit cor incredulum & exasperans, recesserunt & abierunt. Et non dixerunt in corde suo; Metuam Dominum Deum nostrum, qui dat nobis pluviam temporalem & serotinam in tempore suo; pleoitudem annuæ mellis custodiendem nobis:

9 Numquid super bis non visitabo, dicit Dominus aut in gentem talem non ulciscetur anima mea? Ascendite super propaggines vestras, & dissipate; consumptionem autem non facietis: (c) relinquitis sustentacula ejus, quia Domini sunt. Prævaricanti enim prævaricati estis in me, dicit Dominus, domus Israel. Domus Juda. Mentis ita est Dominus suus: & dixerunt; Non sum hec: non veniut super nos mala: & gladium, & famem non videbimus: Prahebe nobis: fuerunt in ventum: & verbum Domini non fuit in eis. Idem hec 14 dicit Dominus omnipotens: Pro eo, quod adducam super vos gentem de longe, domus Israel, dicit (c) Dominus; gentem, cujus non audiet vocem lingue eum: (c) fortes: Et devorabitur minimi vestra, & filia vestra, & filia vestra, & filia vestra, & filia vestra: & conteretur civitas minimi vestra, & filia vestra in eis, in gladio. Et erit in diebus illis dicit Dominus Deus tuus, non faciam vos in consummationem. Et erit, quando dixeritis, Quare fecit Dominus Dnus noster nobis omnia hæc? & dices eis; Pro eo, quod (c) servilisti aliis in terra vestra; sic servietis alienis in terra vestra. Annuntiate hæc in domo Jacob: Audite nunc hoc populus stultus, & stultus corde: oculi eis, & non vident: aures eis, & non audient. Numquid me non timebitis, dicit Dominus? aut a facie mea non verebimini? qui posui arenam terminum mari, præceptum æternum, et non supergebitur illud: & inturbabit, & non poterit: & inundabit fluctus ejus, & non supergebitur illud. Populo autem huic factum est cor non audient, & contumaces: & declinaverunt, & abierunt. Et non dixerunt in corde suo; Timeamus Deus Dominum Deum nostrum, qui dat nobis pluviam temporalem, & serotinam, & secundam in tempore messis; & custodiens nobis.

Targum JONATHAN. תרגום יונתן

9 הער אלו לא אפער עליהו ואם מנעמר רביו עובדיה לא ... 10 אחר פער מעין ברעותי: סקו בקדיהו והכלו ונמרא לא תעבדו פרו בריותה ארי ... 11 לא געאוקם בחו: ארי שקרא שקרו בממרי בית ישראל ובית יהודה אמר: ... 12 בייבו קממיהו דני ואמרו לאמן קרמיהו איהו עלנא טבתה ואף לא חתוי עלנא: ... 13 רשתה וקטליו פחדא ובקנא לא נחוי: וגיב שקרא ויחול למא ובקואת שקדיהו ... 14 לא תתקום דא פוד ענתה ותעבר מרובן: כן בדרן אמר: אלהיו צבאות חלף ... 15 דאנבי יהוה נבזמא הרין הא אנא סחיו עליכונ כסיהו בית ישראל אמר: ... 16 יהוה חלשין כקאמ ויקמלונ: הא אנא סחיו עליכונ כסיהו בית ישראל אמר: ... 17 עם הקדוהוא עפא רמלמא הוא עפאלא תדע עלישהו לא תשמעמר יומל: ... 18 ביר אונת פקדמ פתית כולחון נפדון: ונפח תצר ומכלד וקטלון כנן ובחוד ... 19 ושי ענד ותרוז ובו פרי נפקה ותנדו ופנד קרוי ארעו כריתתה דארית דחין ... 20 לא שתובת בהון מן קדם דקטלון בוד פא: ואף כימא האנו אמר: לא אפער ... 21 עמון נמרא: ויהי ארי חמיו חלף מה עבר: אלהנה לנא וח אלן וחסיר ... 22 להון כמרי רשבתון פולחי: ופלתון לשערת עקממא בארבען פן תשתעבדון ... 23 עממית פלחי טעוהא בארעא לא ירלונ: חו דא בבת יעקוב ובשוייהא בבת ... 24 יהודה לאמ: שמעו כען דא עפא טפשא לית ליה לב רעניו לחון וליא חון ארבינו ... 25 לחון ולא שמעו: המן קרמי לא חלהו לחון: אם מן קדם ממיר ליה חווען ... 26 דשוינה חלה חומוק ליפא קום על חלהו איהו וקטל ליהו וקטל ליהו וקטל ... 27 ליה ערו ליה: ולעמ ארבינו היה לבי ממיר וערסו ממיר פולחי ליה וקטל ... 28 אמרו בכחון רחל כען קדם: אלהנה דמית מסר כפיד ולקיש כעניתה בומוקם ... 29 שבועיהו דובון חנה נטר ליה:

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

An ob ista non visitabo tu adduca super eos malum, dicit Dñs; aut de popo. 9 lo cuius Italia fuit opera, non sum alium eum eis iuxta voluntatem meam? Ascendite in civitates ejus, et dissipate, & consumptionem non facietis: 10 destruite palatia ejus, quia non est voluerat cor dñs in eis. Quia prævaricati 11 eratis in catione prævaricati sunt in Verbũ meo dñs Israel et domus Juda, dicit Dñs. Mentis sunt in Verbũ Dñi, & dixerunt: Non venit sup nos bonũ & facie 12 ejus, nec veniet super nos malũ: & eos qui occidunt gladio, & famem non videbim. Prophetae autẽ false serunt in nihilũ, & propheta fallã corũ non 13 confirmabitur: hæc ultio fiet de eis. Propter hæc dicit Dñs Deũ exercitũ. Pro eo quod propheta fuit verbũ illud, ecce ego dabo vobis propheta 14 meæ in ore tuo fortia inflar ignis, & populu hunc infirmũ fieri stipulã, & occident eos. Ecce ego adducã sup vos, domus Israel, populu à longẽ, dicit 15 Dñs, populu fortẽ, populu qui à feulo est, populu cui lingua ignorat, non audies qui loquatur. Pharaeta ei quasi sepulchru patens, univerti 16 versũ fortes. Et depradabit melle tuam, & cibos tuos: & occidet filios tuos, & filias tuas, & depredat tuas, & boves tuos; & diripet fructũ vitis tue; & fucus tuæ deflunt urbes munitate terre tue in quibus tu confidebas ut salvus 17 seres in eis à facie corũ qui occidunt gladio. Et etiã in diebus illis, dicit Dñs, non faciã vobiscũ consumptionem. Et erit cũm dixeritis, Propter quod 18 fecit Dñs Dẽ noster nobis omnia hæc? & dices eis; Sicut dereliquisti celum meũ, & coluistis idola populorũ in terra vestra; sic servietis servietis populis colentibus idola in terra non vestra. Annuntiate hoc in domo Jacob, & narra 19 te in domo Juda, dicens; Audite nunc hoc populo insipientes & corde caeci; & renus quibus sunt oculi, & non vident, & quibus sunt aures, & non audiant. An à facie meã non timebitis, dicit Dominus, aut à facie Verbũ meũ non 20 contremiscentis? qui posui arenam terminum mari præceptum sempiternum quod non transgredietor; & commovebuntur, & non possunt; & infirmum fluctus ejus, & non transeunt illud. Populo autem huic factum est cor declinans & rebelle: pro eo quod declinaverunt à cultu meo, migra 21 verunt. Et non dixerunt in corde suo; Timeamus Deus coram Domino Deo nostro, qui demittit pluviam temporaneam & serotinam in tempore suo; cui flato tempore hebdomadas, quæ sunt tempore messis, custodiens nobis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 * **Propter hæc non visitarem,** ait Dominus & de
 10 **de hujusmodi gente non ulcisceretur anima**
 11 **mea ?** Confendite muros ejus, & demolimur
 12 **ni jar confirmationem ac facitote :** reli-
 13 **quite fundamenta ejus, quia Domini sunt.**
 14 **Quandoquidem omnino denegant me filii**
 15 **Israëlis & filii Juda,** ait Dominus. **Nega-**
 16 **verunt Dominum, dicentes, Non est iste ;** nequa-
 17 **quam adveniet nobis calamitas ; gladium &**
 18 **famee nequiquam experiemur ;** Prophetæ in
 19 **turbitem abibunt, nam iis quorum sermo non**
 20 **constat, sic fiet :** Propterea sic dicit Dominus
 21 **Deus potentissimus, Quia tale verbum locuti**
 22 **estis, ecce ego redditurus sum sermones me-**
 23 **os in ore tuo lignum, & populum istum ligna,**
 24 **& devorabit eos.** Ecce adducturus sum con-
 25 **tra vos domus Israëlis, populum in longinquo,**
 26 **dicit Dominus. Is populus robustus est, popu-**
 27 **lus est antiquissimus, populus cujus linguam**
 28 **ignoras, nec intelliges quod loquetur :** Cujus
 29 **gurgura sunt aperta velut sepulchra, oimelque**
 30 **gigantes :** Comedet messem tuam & panem
 31 **tuum, comedet filios tuos & filias tuas, com-**
 32 **edet oves tuas & boves tuos, comedet vites**
 33 **tuas & ficus tuas ; civitates tuas, munitas qui-**
 34 **bus tu confidis, gladio depauperabit. Atra-**
 35 **men iis diebus, dicit Dominus, non extermi-**
 36 **nabo vos : sed erit, quum dixeritis, Quia de**
 37 **causa fecit nobis Dominus Deus noster hæc**
 38 **omnia ? ut respondeas eis, Ita ait Dominus :**
 39 **Quemadmodum dereliquistis me, & servi-**
 40 **vistis diis alienis in terra vestra, ita servi-**
 41 **eris in terra non vestra. Nuntiate hoc in**
 42 **domo Jacobi, & prædicate in Juda, ac dicite,**
 43 **Audite hoc popule stolide & excors, qui oculo-**
 44 **s habetis, & non videtis ; aures habetis, nec**
 45 **auditis : Men metuitis, dicit Dominus ? &**
 46 **à facie mea non contremiscitis ? qui arenam**
 47 **præscripsi terminis mari lege perpetua, neque**
 48 **prætergredietur campum, & statum quemdam, non**
 49 **potest, intumescunt fluctus ejus, ac non excen-**
 50 **dunt illum. Verum populi istius cor factum**
 51 **est rebelle & exasperans, deflexerunt, & aber-**
 52 **unt, neque dixerunt in corde suo, Metuamus**
 53 **Dominum Deum nostrum, qui dat pluviam**
 54 **propterea & ferotinum, suo tempore : & fru-**
 55 **ges altivas in hyemem fervat nobis.**

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * **Propter hæc non visitarem eor, dicit**
 10 **Dominus ? an de gente cujus talis est**
 11 **agendi ratio, non ulcisceretur anima**
 12 **mea ?** **ascendite ad muros ejus, &**
 13 **destruite eos : velum ne factum existi-**
 14 **mus : reliquite fundamenta ejus, quia**
 15 **Domini sunt.** **Quia domus Israëlis in**
 16 **plano rebellavit contra me, & domus**
 17 **Juda mentis est in Dominum suum,**
 18 **Et dixerunt, Nequaquam hæc erunt,**
 19 **neque contingenti nobis mala, neque**
 20 **gladium aut famem experiemur : Pro-**
 21 **phete nostris in ventum abierunt, & scri-**
 22 **ptum Domini nequaquam venit per eos :**
 23 **tecivo sic ait Dominus omnipotens,**
 24 **Quia locuti estis hujusmodi verbum,**
 25 **ecce ego posui verba mea in ore tuo**
 26 **lignum ; & populus istius ligna, ut**
 27 **comburent eos.**

Textus quartus.

15 **Ecce ego adducam super vos gentem de**
 16 **longinquo O domus Israëlis, ait Domi-**
 17 **nus, gentem cujus vocem non audistis.**
 18 **Omnis fortissimus sunt ; Considerate se-**
 19 **mentem vestram & panem vestrum :**
 20 **comedet filios & filias vestras, com-**
 21 **edet oves & vitulos vestras, com-**
 22 **edet vineas, ficus, & oleas vestras ; &**
 23 **exterminebitur gladio urbes vestras mu-**
 24 **nitas, quibus vos feci esse. Erat autem**
 25 **is dicitur, ait Dominus Deus tuus, ac**
 26 **non exponam vos exterminio, Fietque**
 27 **in eum dixeritis, Quia id rem fecit Do-**
 28 **minus Deus noster nobis hæc omnia ?**
 29 **ut dicat eis, Quia servivistis diis alle-**
 30 **nis in terra non vestra. Significate hæc**
 31 **domus Jacobi, & non sunt in Juda :**
 32 **Audite hæc popule stulte & excors cor-**
 33 **dis, qui oculos habetis, nec videtis, ha-**
 34 **betis aures, nec auditis : Ad me non**
 35 **metuitis, ait Dominus ? an ventum mem-**
 36 **ora reverberavimus ? me qui disposui are-**
 37 **nam terminum mari, fluctus perpetuo**
 38 **neque transgredietur illum : licet in-be-**
 39 **ret, nil tamen patietur ; & licet firmet**
 40 **fluctus ejus, non tamen excedit illum.**
 41 **At factum est hæc populo cor inobediens,**
 42 **ac rebelle, declinaverunt, & abierunt :**
 43 **Neque dixerunt quid fecerimus, Vere-**
 44 **ne Dominum Deum nostrum, qui dat**
 45 **pluviam in montibus ac vestros,**
 46 **quand per fecerat tempus rei inesse-**
 47 **re : itaque perpetuo servaverat nobis :**

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

25 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 26 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 27 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 28 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 29 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 30 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 31 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .

Culpa vestra reflexerunt hac in vos, & peccata vestra averterunt bona a vobis. Inveni enim factum eorum in populo meo peccatores. Quia latentes ceu sepes exierunt, ut iis caperentur homines: Et veluti caeca plena avibus, ita erant eorum pleni sunt dolo. Propterea magni ac divites efficit sunt, & transgressi sunt iudicium: ius non dixerunt, & causam pupillorum haud recte disposuerunt, neque iudicaverunt causam egenorum. An propter ista non visitarem, dicit Dominus? & de huiusmodi populo non sumeret ultionem anima mea? Suspensitas & stulticia facta est in terra: Prophetæ falsitatem vaticinabantur, & factitioses tenebant manus eorum, & populo meo placuerunt ista: & equid tandè facturi essetis?

CAP. VI.

1 * D'Efecerunt filii Benjaminis & Jerusalem: nam cum sonitu clankerunt Assyrii buccinam & super Beth-berem vexillum erexerunt: malum enim adcursum sum ex Aquilone, & contritionem magnam. Voluptuose ac deliciae filia Sion: Contra te venient pacis milites unâ cum gregibus suis, figentque circuitu te tentoria sua circumquaque, & pascunt quisque latus quod occupabit. Preparare adversus eam bellum, & dicite: Surgite, ascendamus ipso meridie: ve nobis, quia recessit dies, & inclinaverunt umbræ vespertinae: Surgite, ascendamus adversus eam noctû, & demoliamur palatia ejus. Sic enim dicit Dominus potentissimus, Succidite ligna ejus, & infidias tendite contra Jerusalem civitatem illam, que cum visitata est, tota oppressio inventa est in medio ipsius: Quemadmodum congerit puteus aquas suas, ita congregit malitiam suam: irripina & deperditio auditur in eorum facie mea jugiter. Doloribus ac plagis erudire Jerusalem, ne te nausetic anima mea, ne te redigam in solitudinem eam terram que nunquam fuit habitata. Sic dicit Dominus potentissimus, Accuratè racemabuntur, ut vitis, reliquie Israelis: reduce manus tuam, ut vindemiamus, ad racemationem. Quos alloquar & contestabor ut audiant: en aures eorum sunt præputiatae, nec possunt auscultare: en sermo Domini factus est apud eos in probrum, nec oblectantur illo.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 * سَعَىٰ نَفْسِي فِي هَذِهِ السَّاعَةِ . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 26 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 27 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 28 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 29 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 30 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 31 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .

Sed scelera vestra haec averterunt: & peccata vestra averterunt bonitates amoverunt a nobis. Et enim pervasitas inventa est in isto populo: tenduntque laqueos ad perdendos viros, & capiunt eos. Quia quisquis iustus, iustus, iustus, ita domus eorum plene sunt dolo. Haec de causa magni & divites efficit transgressi sunt iudicium, causam pupillorum non iudicant, neque divitem litem vindicant. An propter haec non visitarem eos, ait Dominus? an de gente que talis est conditio, non visitaretur anima mea? Suspensitas res & horrenda facta est super terram: Prophetæ falsum prædicaverunt, & sacerdos optulerunt manus, populo autem placens huiusmodi res: & quid post haec facere possit?

CAP. VI.

الفصل السادس

1 * قَالُوا يَا بَنِي بَنِيَامِينَ مِنْ وَسْطِ أَيْرُوسَلِيمَ . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 2 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 3 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 4 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 5 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 6 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 7 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 8 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 9 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .
 10 * تَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا . وَتَقْصِفُونَ رِجْلَهُ حَكِيمًا .

Corroboremur in O filii Benjaminis de medio Jerusalem, & de terra promissæ buccinam, & propter Beth-berem avolvite flagrum: quia mala comparationem ex Aquilone, & factum est ingens exitium: Et adveniet superbia tua O filia Sion. Ad eam venient pastores cum gregibus suis, figentque tabernacula circum ipsam, pascuntque mansuetique ad manum suam. (i. ad libitum). Parate vos contra eam ad pælium: surgite, ascendamus contra eam meridie: ve nobis, quis reflexit se dies, & recessit umbræ vespertinae: Surgite, & transgrediamur noctû, & demoliamur fundamenta ipsius. Sic enim ait Dominus, Cedite ligna ejus, collocite circum Jerusalem exercitum. Heus urbs, tota roridat cum robore quod in ipsis est: Quemadmodum profert puteus aquam, & profert scelus suum: impietas & miseria audiantur in ea super faciem eius omni tempore. Dolor & flagello si eruditus O Jerusalem, non videret: te animus meus, neque reddam te servam incultam que non habitatur. Nam ita dicit Dominus: Amputate, amputate cutem vitium reliquias Israelis: revolvimus ut vindemiamus ad racemationem suam. Quem alloquar & contestabor, ut audiant: ecce aures vestras sunt imbecillatae, nec potestis audire: ecce verbum Domini factum est eis in probrum, nec volunt illud audire.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

- 11. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** Proinde tu furore Domini repleta es, & fati- 11
 12. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** gata: exiitru, & effundit super pueros in pla- 11
 13. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** teis, & super ceteris adolescentium pariter: 11
 14. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** nam cum viri cum mulieribus capiuntur, cum 12
 15. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** senex cum teneris ætatis puero: Trademus 12
 16. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** domus eorum: aliois, et agri simul, quæ mu- 12
 17. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** lieres. Ego enim exaltatur: viri manum meam 13
 18. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** super habitatores terræ, dicit Dominus. Et 13
 19. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** quod à minimò inter ipsos ad maximù usque, 13
 20. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** omnes dolose agunt: & à prophetis meodaci- 14
 21. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** bus ad facerdoes usque, omnes falsitati lu- 14
 22. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** dent: Curantque fractionem filie populi 14
 23. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** mei illusionem, & dicunt: Pax, pax; nec illa 14
 24. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** est pax. Erubuerunt quod abominatio- 15
 25. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** nem fecerint? imò in quibus isti non erube- 15
 26. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** scunt, nec monita admittere nubrunt: id est 15
 27. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** cadent cum occumbentibus? & quo tempore 16
 28. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** visitabuntur, deliruentur, ait Dominus. Do- 16
 29. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** mino sic dicente, Contemplamini vias, & in- 16
 30. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** spiciate; interrogate de semitis mundi; & 16
 31. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** videte quænam via sit optima, & in illa in- 17
 32. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** cedito, ut invenitis requiem animabus vestris, 17
 33. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** responditis, Neququam incedemus. Me- 17
 34. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** etiam constitente super vos speculatores ut 18
 35. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** audiretis sonitum buccine, dixisset; Nequ- 18
 36. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** quam audiem? Iterco audite gentes, & sci- 18
 37. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** to eor: qui in us est; Audi terra, ecce ego 19
 38. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** adductor sum malum super hunc populum 19
 39. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** secundum fructû cogitationum eorum, quia 20
 40. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** sermones meos non audiverunt, & legem meâ 20
 41. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** spreverunt. Quanti est apud me thus quod 20
 42. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** afferis de Saba, & calamus aromaticus quem 20
 43. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** de terra longinqua? holocaustis vestris non 21
 44. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** delector, sacrificia vestra non sunt mihi iun- 21
 45. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** da. Propter hæc sic dicit Dominus, Ecce datur 21
 46. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** us sum huic populo offensacula, in quib' of- 21
 47. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** fendent patres unâ cum filiis, vicini & ami- 21
 48. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** cus ejus peribunt. Sic dicit Dominus, Ecce 22
 49. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** populus veniet à terra Aquilonari, & populus 22
 50. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** ingens movebitur ab extremis terræ. Arcu- 23
 51. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** bus & hastis erunt armati, terri fuit & immi- 23
 52. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** tates, & vox eorum quasi maris fœvientis: e- 23
 53. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** quis insident, & instructi sunt velut gigantes 24
 54. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** ad bellum, contra te filia Sionis. Audienti- 24
 55. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** bus nobis famam eorum, remittentur manus 24
 56. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** nostræ, tristitia occupabit nos & dolores ut 24
 57. * **وَأَيْدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** parturientis.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

- 11. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** Plenus sum ira miâ, et contemni me: 11
 12. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** quia tamen non perfecerunt debitu, effundam eam super infantes foiss, 11
 13. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَبُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَكَيْبِلُ حَقِيقَتِهِ.** & super ceteris juvenum simul: vir 11
 14. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** enim atque mulier captivus, & senex 12
 15. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** cum pleno dierum: Et decolventur do- 12
 16. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** mus eorum ad alienos, egri, & uxores 12
 17. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** eorum simul. Nam extensurus sum 13
 18. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** manum meam contra bujus terre in- 13
 19. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** colas juxta dictum Domini: Et quod 13
 20. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** à maximo ad minimum eorum, & expe- 14
 21. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** rientur omnes iniquitates; & à sacer- 14
 22. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** dote ad falsum prophetam fundantur 14
 23. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** omnes falsitatis; Saneque fructum 14
 24. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** populi mei cum desolatu, dicentes, Pax, 15
 25. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** pax: at ubi est pax? Undone suffulsi 15
 26. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** sum, quia perierunt: & quare suffulsi, 15
 27. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** si gesserunt ac si non suffulsi quidquid 15
 28. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** neque senserunt ignominiam suam: 16
 29. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** propterea suo casu currunt; & tem- 16
 30. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** pore quo visitabuntur, peribunt, ait 16
 31. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** Dominus. Sic dicit Dominus, & sub- 16
 32. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** sistite in via & aspiciet, & interro- 16
 33. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** gat de semitis Domini sempiterna, vi- 17
 34. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** dete quænam via sit optima, & in ea 17
 35. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** perfibite, ut inveniat sanctificationem 17
 36. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** animabus vestris: istè verò dixerunt, 17
 37. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** Neququam ibimus. Confusus super vos 17
 38. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** exploratores qui dixerunt, Audite soni- 17
 39. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ دَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** tum buccine: dixerunt autem, Nequ- 18
 40. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** quam audiemus? Iterco audierunt gre- 18
 41. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** ges suos. 18
 42. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** Audi O terra Jude; Ego adducam 19
 43. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** super hunc populum calamitates, fru- 19
 44. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** ctum avefionis eorum; et quod non 19
 45. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** attendentur ad verba mei, & legent 20
 46. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** meam repulerunt. Quo sum officia 20
 47. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** mihi ribus de Saba, & cinnamomum de 20
 48. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** terra longinqua? holocausta vestra non 20
 49. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** sunt accepta, neque vultus vestra 21
 50. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** sunt mihi gratia. Iterco sic ait Do- 21
 51. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** minus, Ecce ego immiserus sum in hunc 21
 52. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** populum morbum, quo laborant patres 21
 53. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** atque filii patris, vicinus atque patri- 22
 54. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** mus ejus peribunt. Sic dicit Dominus, 22
 55. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** Ecce populus veniet ex Aquilone, & 22
 56. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** gens magna super te extremo ter- 23
 57. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** racum gestabit & jaculum; et dicit: 23
 58. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** est & immisericus; & vos ejus in manus 23
 59. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** procellosi; super equos & currus in- 23
 60. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** sistent sese velut ignis, ad bellum 24
 61. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** contra te O filia Sionis. Audi à rito- 24
 62. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** rum famâ, emisse sunt manus vo- 24
 63. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** stræ, comitata est nos angustia talis quales 24
 64. * **وَأَيُّدِي بِيضَاتٍ وَBُذُنِبَانٍ لِدَحْدَابِ الْإِسَابِ. أَصْحَابُ Dَرَعَتَيْهِ وَKَيْBِلُ حَقِيقَتِهِ.** sum dolores parturientis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

25 * لا ياخفي حسملا. و هو زسل لا ارعي. و لا ينظروا حيا و حيا. و لا ينظروا حيا و حيا. و لا ينظروا حيا و حيا. 25
 26 حيا حيا * يا خصب هيا * لا افيك حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 26
 27 و هو زسل لا ارعي. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 27
 28 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 28
 29 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 29
 30 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 30
 1 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 1
 2 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 2
 3 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 3
 4 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 4
 5 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 5
 6 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 6
 7 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 7
 8 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 8
 9 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 9
 10 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 10
 11 و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. و لا ينظروا حيا. 11

CAP. VII.

Sermo qui fuit ad Jeremiam a Domino, di- 1
 cendo; Sta in ostio domus Domini, ibique 2
 proclama sermonem istum, & dic; Audi fer- 3
 monem Domini omnes Iudri qui ingredie- 4
 mini per portas istas ad adorandum Domi- 5
 num. Sic ait Dominus potens, Deus Israe- 6
 lis; Emendate vias vestras & actiones ve- 7
 stras, tum efficiat ut habitetis in loco isto. 8
 Ne collocetis fiduciam vestram in sermone. 9
 bus falsis dicentium vobis, Templum Domi- 10
 ni, templum Domini. Vos estis templum 11
 Domini, si emendetis vias vestras & ac- 12
 tiones vestras; si jus reddatis inter virum & fo- 13
 cum ejus; si Advenas, pupillos, & viduas 14
 non defraudetis, neque opprimatis; sangui- 15
 nem innocentem non effundatis in loco isto; 16
 & post deos alienos non abeat, qui ma- 17
 lum contingat vobis. Tum efficiat ut habi- 18
 tetis in loco isto, in terra quam dedi patribus 19
 vestris, a seculo in seculum usque. Vos verò 20
 fiduciam collocatis in sermonibus falsis & in- 21
 utilibus. Eures estis, homicidæ, adulteri, falsò 22
 juratis, & dolere thura Baal, ut sequimini deos 23
 alienos, quos minime nollis: Deinde venien- 24
 tes statis coram me in domo ista super quam in- 25
 vocatum est nomen meum, ac dicitis; Libera 26
 nos, dum hæc omnia crimina perpetratis. Num 27
 spelunca latronum est in oculis vestris domus 28
 hæc super quam invocatum est nomen meum? 29
 en ego quoque invoco, dicit Dominus,

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 * لا تحرجوا الي اكفل * ولا تسلطوا في الطرف لان حربه الاعداء تسعي من حولنا يا ابناء 25
 26 سعبي النبي مسكنا و اميري رمادا * لتصدعي لذاتك حن اكتيب نوحا و مريم لان السماء 26
 27 يا ايكم بعمه كندرا * اعطينك في سعوب كندرين * و يعرفني عند ما كندري طريعهم 27
 28 * جمعهم غير سامعين * يسرون باعوجح * كحاس و حديد * وهم فلسطين جمعنا * باد المنعاج 28
 29 من الارض * باد الرصاص * صايح العصا يصيح العصا باطلا * سرهم لا يدوب * فاص مردولة 29
 30 ادعوهن * لان الرب رد لهم * العصل السايح * الاضخاخ الكاس * [MS.Ox. قول 30

Ne egrediamini in agrum, & ve ambulat- 25
 tis in viis: quia lanceæ hostium circumsul- 26
 lictæ nobis. Ostium populi meo, induere ci- 27
 liciæ, & sterni tibi cinerem, ut facias tibi 28
 lulum dulcissimum, & manas, quia 29
 eadem ad adorare vos veniunt, ad pro- 30
 bandum vos. Postea te inter quos pro- 31
 batos, cognosce me, cum prodixeris 32
 viam eorum. Omnes sunt reobediæ, 33
 oblique incidentes, enes etque feroci, 34
 omnes demum corrupti. Confusus est 35
 solus in terra, consumptus est plumbum; 36
 opifex argentus in ætatum confus argentum, 37
 negotium illorum non liquet. Ar- 38
 gentum reprobum vocate eos, quia Domi- 39
 nus reprobat illos.

CAP. VII.

Textus quintus.

1 الرب الذي كان على ارميا لينقول * قوم في باب بيت الرب * و قول هناك هذه الاقوال * 1
 2 و تكلم] * اسمعي قول الرب يا كل اليمهودية * هكذا يقول الرب اله اسرائيل * قوموا طوبوكم 2
 3 و اعمل انكم * واسكنكم في هذا الموضع * لا تنولوا على الكلمات الكاذبة * لان الانبياء الكذبة 3
 4 لا يدعوكم نبي * القائلين هيكال الرب هيكال الرب هو * لانكم ان اسدعتم ودمدم 4
 5 طفاتكم * و صاعون تصدون حكما بين الرجل و بين وريده * ولا تفهرون الملكي و النبييم 5
 6 و الاملة * ولا تفردوا دما ركيا في هذا الموضع * ولا تفهروا حلف الاله العريضة * فانه سر 6
 7 لكم * واسكنكم في هذا الموضع في الارض التي اعطيت لابائكم منذ الكشر و الي الكشر * 7
 8 * وان اسم و فعمه بالكلمات الكاذبة * فلهذا لا تدعون * و تظنون و تفهرون * 8
 9 و تكفرون بالطمه * و تبركون لباعال * و تدفرون حلف الاله العريضة التي لم تعرفوها * ليكون 9
 10 لكم السر * و يا بون و يفرون في البيت امامي حيث دعيت اسمي عليكم * و تفرون ابعدنا من 10
 11 ان لا تصنع هناك البرايات كلها * هل بيدي معارده للصوص حيث دعيت اسمي هناك عليهم 11
 امامكم * و ها انا رايبت يقول الرب *

MS. V. **V**erbi Domini quod fuit ad Je- 1
 remiam, dicens, Sta in ostio domus Do- 2
 mini & loquere tibi istas verba: dicit Do- 3
 minus; Audi dictionem Domini ois Iudæ: Sic 4
 dicit Dominus Deus Israel, & Corde 5
 vis vestras & actiones vestras ut habi- 6
 tate vos faciam in loco isto. N. confida- 7
 tis verbis mendacibus, quia profecta 8
 falsi non proderunt vobis illa in re dices- 9
 tes, Templum Domini, templum Domini 10
 est. Nam si vos emendaveritis, & cor- 11
 rexeritis vias vestras, fideli exerce- 12
 ritus iudicium inter virum iusti proximi- 13
 mam; & non opprideritis confitentem ad 14
 vos, pupilum, ac viduum, non affe- 15
 deritis sanguinem innoxiam hæc in loco; 16
 nec abieritis post deos alienos; hæc enim 17
 perniciosum vobis est: Equidem habitare 18
 vos faciam hæc in loco, in terra quam 19
 dedi majoribus vestris, a seculo ad se- 20
 culum usque. At verò vos confiditis 21
 verbis mendacibus, idcirco ubi profecti 22
 sunt: Occiditis, adulteratis, jurastis, 23
 falsò juratis, iura adulterasti, & scellamini 24
 deos alienos: quos ignoratis, ut 25
 contingat vobis malum: Tum venientes 26
 statis coram me hæc in ade super quam 27
 invocatum est nomen meum, ac dicitis, 28
 Rectissimus ab ætando has omnes admi- 29
 nationes, Num spelunca latronum est 30
 apud vos edes mea super quam invoca- 31
 tum est nomen meum? Nam ecce ego 32
 vidi, dicit Dominus.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 **قَمَّكَ مَعْرَبًا. هَلْ هَعْبَدَهُ. هَلْ زَجِبَهُ بِرِيسَةِ حَمَامٍ. هَعْبَدَهُ مَحْجُوتًا. هَلْ تَجَسَّسَ**
 27 **رِيسَتَهُ. هَلْ لَوَّحَتْ حَاتَتُهُ. هَلْ تَحْبَسُ قَدَتَهُ. هَلْ تَعْبَدُهُ. هَلْ تَعْبَدُهُ. هَلْ تَعْبَدُهُ. هَلْ تَعْبَدُهُ.**
 28 **هَلْ خَبَسَ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**
 29 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**
 30 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**
 31 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**
 32 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**
 33 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**
 34 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**

Prætervertebam, mittebamque; sed non ob-
 temperarunt, neque præbuerunt autem suam
 mihi; imò obdurarunt cervicem suam multò
 magis quam patres eorum. Tu quoque dis-
 cesis omnes sermones istos, at non aulculta-
 bunti tibi; vocabis eos, & non respondebunt
 tibi. Peritit fides, & deficit ex ore eorum.
 Tonde comam tuam, & abjice, & fume fecus
 fœmitas lamentationem; quoniam iratus est
 Dominus, & deferuit generationem præva-
 ricatricem. Quia perpetrarunt filii Judæ
 scelus coram me, dicit Dominus; posuerunt
 abominationem suam in xde super quam in-
 vocatum est nomen meum, & contaminaverunt
 eam: Et edificaverunt altaria in To-
 pheth quæ est in valle filii Hennom, ut filios
 filiique suas igni comburerent; quod non
 præceperam eis, neque in animum meum sub-
 ierat: Propterea ecce dies venturi sunt, di-
 cit Dominus, quum non diceret amplius To-
 pheth & vallis filii Hennom, sed vallis inter-
 fectorum: & sepelient in Topheth præ loci
 penuria: Et erunt cadavera populi illius
 effra volatilibus cœli, & bestis terræ, nemi-
 ne eripiente. Ita cessare faciam vocem civitati-
 bus Judæ & ex plateis Jerosolymæ, vocem ex-
 ultationis, & vocem lætitiæ, vocem sponsi, &
 vocem sponsæ; quandoquidem in solitudi-
 nem redigenda est tota terra.

CAP. VIII.

1 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**
 2 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**
 3 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**
 4 **هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ. هَلْ تَحْبَسُ حَبَّهُ.**

Tunc temporis, ait Dominus, extrahentes
 ossa regum Judæ, & ossa principum eorum,
 ossa sacerdotum, & ossa prophetarum eorum,
 ossa denique civium Jerusalem, è sepulchris
 illorum; Expandent ea soli & lunæ, tori-
 que militiæ cœlestis, quæ dilexerit, coluerunt,
 facti sunt, consulerunt, & adoraverunt:
 non colligentur, neque sepelientur, sed ut si-
 mus erunt in superficie terræ: Eligentque
 sibi mortem potius quam vitam reliqui omnes
 qui supererunt ex hac familia pessima cunctis
 in locis in quæ dispersi esset, ait Dominus po-
 tentissimus. Præterea dices eis, Sic ait Do-
 minus; Cadent, & non resurgent, & licet
 poeniteat eos, non tamen poenitet illos.

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

26 **وَلَمْ يَسْعَوْا لِي وَلَا يَصُدُّوا بِأَنْفُسِهِمْ * وَصَعَلُوا رِقَابَهُمْ أَكْبَرَ مِنْ أَيْمَانِهِمْ * وَيَقُولُ لَهُمْ هَذَا**
 27 **الْقَوْلُ * هَذَا أَلَمَهُ الَّذِي لَمْ يَسْمَعْ صَوْتَ الرَّبِّ وَلَمْ يُعْبَلْ أَدْبَارَهُ فِي الْإِيمَانِ مِنْ فِيمَهُمْ * جَرِي رَأْسِكَ**
 28 **وَأَنْطَرِحِي وَجْهِي عَلَى سَعْيِكَ نَوْحًا * لِأَنَّ الرَّبَّ بَدَأَ وَأَفْصَى الْكَيْلَ الَّذِي يَصْنَعُ هَذَا * لِأَنَّ**
 29 **بَنِي يَهُودَا صَعَلُوا السَّرَّ أَمْلَهُمْ يَقُولُ الرَّبُّ * وَيَبْدَأُ رِقَابَهُمْ فِي الْبَيْتِ حَيْثُ دَعَايَ أَسْمِي عَلَيْهِ**
 30 **لِيَكْسُوهُ * وَيَبْدَأُ هَيْكَل طَافَاتِ الَّذِي هُوَ فِي وَادِي بَنِ أَرْنُونِ لِيَكْرُفُوا بِبَنِيهِمْ وَيَسْأَلَهُمْ بِالذَّكَرِ هَذَا**
 31 **الَّذِي لَمْ أَسْمَعْ بِهِ * وَلَمْ أَنْفَكِرْ فِيهِ بَعْلِي * لِأَجْلِ هَذَا نَابِي أَيَّامِ يَقُولُ الرَّبُّ * فَلَا يَقُولُونَ أَيْنَ**
 32 **هَيْكَل طَافَاتِ وَوَادِي بَنِ أَرْنُونِ لَكِنَّ وَادِي الْمَقْبُورِينَ * وَيَكْفُرُونَ فِي فَيْسِر طَافَاتِ مِنْ أَجْلِ**
 33 **أَنَّهُ لَا يَكُونُ لَهُمْ مَوْضِعٌ * وَتَكُونُ أَمْوَاتُ هَذَا السَّعْبِ طَعَامًا كَجَمِيعِ طَيْرِ السَّمَاءِ وَوَدُوسِ**
 34 **الْأَرْضِ * وَلَا يَكُونُ مَعْدَنٌ * وَأَبْطُلَ مِنْ مَدِينَةِ يَهُودَا * وَمِنْ مَسَالِكِ أَيْرُوسَلِيمَ * صَوْتُ الْمَسْرُورِينَ**
 * وَالصَّوْتُ الْفَرِحِينَ * صَوْتُ الْعَرِيسِ وَصَوْتُ الْعَرُوسِ * لِأَنَّ كُلَّ الْأَرْضِ تَكُونُ لِحَرْابٍ *
 * الْفَصْلُ الثَّامِنُ *

Tamen non acquirerunt mihi, nec au-
 res suas admoverunt; imò obdu-
 cerunt cervicem suam plinquam magis
 sui. 27 & 28 Dices etiam eis huic
 sermonem; Hæc est gens que non acqui-
 erit voci Domini: nec traditionem
 susceperit; deficit fides ex ore eorum.
 Tonde caput tuum, & prosterne te, &
 sume super labia tua lamentationem;
 quia Dominus abiecit sepulchrum genera-
 tionem ista peccatricem. Quia filii
 Judæ malum operati sunt coram me
 dicit Dominus, disposuerunt abomina-
 tionem suam in domo super quam invo-
 cavi nomen meum, & pollutaverunt
 eam; Et edificaverunt templum Ta-
 phis his, quod est in valle filii Hennom,
 in filio: filiique suas igne comburent;
 non tamen quem tuque præceperam eis,
 neque mente cogitaveram: Itaque dicit
 Dominus, quibus non dice-
 rit. Non est templum Tophthis, &
 vallis filii Hennom, sed vallis occu-
 pationis: & sepelient eos in sepulchra To-
 phthis, eò quod nullus super sit eis lo-
 cus. Eruntque mortui illius populi, effra
 cunctis volatilibus celi & bestis ter-
 ræ; nec erit qui redimat: Et abolebo
 ex vbo Judæ & ex vicibus Jerosolyma-
 num vocem exultationum & vocem gau-
 dentium, vocem sponsi & vocem spon-
 sæ; quia tota terra vastabitur.

CAP. VIII.

1 **فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ يَقُولُ الرَّبُّ يَخْرُجُونَ عِطَامَ مَلُوكِ يَهُودَا * وَعِطَامَ رِيسَانِي * وَعِطَامَ الْكَهَنَةِ * وَعِطَامَ**
 2 **أَسْبِيَانِهِمْ * وَعِطَامَ سَكَّانِ أَيْرُوسَلِيمَ مِنْ فَبُورِهِمْ * وَيَدْسُوهَا لِلسَّمْسِ وَالْقَمَرِ * وَجَمِيعِ**
 3 **الْكَوَاكِبِ * وَجَمِيعِ أَجْنَادِ السَّمَاءِ هَذَا الَّذِي أَحْبَبْتُ * وَعَبَدْتُهَا لَهَا وَسَارُوا خَلْعَهَا ***
 4 **وَمَسَكُوا لَهَا وَتَجَدُّوا لَهَا * لَا يَكْفُرُونَ وَلَا يَكْفُرُونَ * وَيَصْبِرُ سَهْلٌ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ * لِأَنَّهُمْ**
 5 **أَحْرَارُوا الْمَوْتَ بِأَكْرَبِ مِنْ أَكْبَارِ * وَجَمِيعِ النَّبِيِّينَ الَّذِي تَبِعُونِي مِنْ هَذَا الْكَيْلِ**
 6 **فِي كُلِّ الْمَوْضِعِ الَّذِي أَفْصَيْتُمْ مِنْهُ * لِأَنَّ هَذَا كَذَا يَقُولُ الرَّبُّ * هَلِ السَّافِطُ**
 7 **لَا يَعْرِفُ * وَالْمَبْصُوفُ لَا يَعْرِفُ ***

Tempore illo, dicit Dominus, extrahentes
 ossa regum Judæ, & ossa principum eorum,
 ossa sacerdotum, & ossa prophetarum eorum,
 & ossa civium Jerosolymæ, è sepulchris
 illorum; Et exprime ea soli & lunæ, tori-
 que militiæ cœlestis, quæ dilexerit, coluerunt,
 facti sunt, consulerunt, & adoraverunt:
 non colligentur, neque sepelientur, sed ut si-
 mus erunt in superficie terræ: Eligentque
 sibi mortem potius quam vitam reliqui omnes
 qui supererunt ex hac generatione quocumque
 in loco ad quem disperserint eos, sic dicit Dominus;
 Nam qui cadit, non resurgit? & qui dis-
 cedit, non revertetur?

יְרֵמְיָהוּ

Quare ergo averfus est populus iste in Jerusalem averfione contentiofa? Apprehenderunt mendacium, & oboluerunt reverti. Attendi & aufcultavi: nemo quod bonum est loquitur, nullus est qui agar peccitentiam super peccato suo, dicens: Quid feci? omnes converfi sunt ad cursum suum, quasi equus impetu vadens...

5 Quare ergo averfus est populus iste in Jerusalem averfione contentiofa? Apprehenderunt mendacium, & oboluerunt reverti. Attendi & aufcultavi: nemo quod bonum est loquitur, nullus est qui agar peccitentiam super peccato suo, dicens: Quid feci? omnes converfi sunt ad cursum suum, quasi equus impetu vadens...

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Quare averfus est populus iste in hic averfione impudenti, & confirmati sunt in dejectione sua, & non reverti reverti? Attendi & aufcultavi: nemo quod bonum est loquitur, nullus est homo, qui peccitentiam agat in peccato suo, dicens: Quid feci? Defecit curvens in cursum suo, quasi equus defessus in hinnitui suo. Ecce (c) affida in 7 calco cognovit tempus suum: turtur, & hirundo, & ciconia, peccatis custodierunt tempora ingressum suorum: quomodo iudicium meum hinc non cognovit iudicia Domini. Quomodo dicitur ceteris: Quia sapientes sumus nos, & lex Domini nobiscum est? Finita facta est (d) iudicia iudicium scribis. Confessi sunt sapientes, & peccaverunt, & capti sunt: quia legem Domini reprobarunt. Propterea quae est in eis? Siquis dicit quae iudicium est in eis, & agros non iudicium est (e) hereditatis. Qui legit genitum eorum, dicit Dominum. Non est uva in vineis, & non ficus in ficulis, & folia defecerunt. Quare nos factum? Conventus & ingrati sumus in civitates multas, & proficiamus ibi: quoniam Deus projectus nos, & portum dedit nobis equam fellis: quia peccavimus coram eo. Conventus sumus ad pacem, & non fuerunt bona: ad tempus medales, & ecce interdidit. Et dicit audiamus vocem fratrum equorum sui: a voce hinnitui equitatis equorum eius commota est omnis terra: & uenit, & devorabit terram, & plebuium gentium suam, & habitantes in ea. Quia ecce ego mitto in vos serpentes morituros, quibus non est incantatio: & mordebunt vos. Infirmitatem enim dolore cordis vestri deficientiam.

MS.A. (c) & λαός οὐτ' (h) τῆ σμασίτης (δ) ἠδύλασαν ἐπιπέλει: (i) οὐτως λαλοῦσιν, (k) ἀνδραστ' μετανοῶν (λ) ἐκ ἐγὼ (μ) εἰσέρδου ἄντων, (ν) μου οὐκ (ξ) λέγον (ο) ἡνθίματι (π) ἀπὸρρηθῆναι, ὅτι ἰ δόξ (ρ) ἀκούσμαι (σ) ἀπ' αὐτὸ πάσα (τ) ἐπ' υἱάς (υ) θῆσται.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Quare obfirmant se populi iste, habitatores Jerusalem, ut non coovertantur & ad cultu meo? sed averfi sunt ut recedant a Legge, & noluerunt redire; sed apprehenderunt dolus, renuentes converti. Aufcultavi & manifestum est cor me, quia non recte loquuntur: non est vir qui convertatur à malitia sua, dicens: Quid feci omnes novitatem voluntate anime suae, sicut equi qui confligit. Etia ciconia in caelo novit tempus suu, & turtur, & grus, & hirundo custodierunt tempus adventus sui: populi autem me non fecerunt facere statum Domini. Quomodo dicitur: Sapientes sumus, & in Legge Domini non confundimur? Ecce igitur frustrati fecit scriba calami mgodacis ad falsandum scripturam. Confessi sunt sapientes, contritii fuerunt & apprehensi sunt: ecce Verbi Domini detestati sunt, & nulla pars est eis in sapientia. Propterea dabo uxores eorum alius, & agros eorum hereditibus: quia à minimo ulfo, ad maximos omnes voluit accipere pecunias; & à scriba usque ad sacerdotem omnes faciunt mendacium. Et sanabant contritione cor populi mei verbis mendacibus suis, dicens Pax pax, & non erat pax. Confusidi debuerant, quia abominacione fecerunt; tamen confusione non sunt confusi, & erubescere nefecerunt: idcirco profusione occisi, in tempore quo visitavero super eos peccata sua, corruent, dicit Dñs. Per dolo perda eis, dicit Dñs: & deficiant sicut deficiunt uva de vite, & sicut ficus defluens de ficulina, & sicut foliis ab arbore: eo q dedit eis Legē meā ex Synai, & transgressi sunt eam. Quare nos sedem? congregantur & ingrediamur civitates multas, & sileam? ibi: quia Dñs Deus noster adduxit super nos contritionē, & pudesfecit nos; & pota vix nos calice maledictionis pelisim, tanquam capivibus serpentis; & quia peccavim coram Dño. Expectavim pacem, & non erat bonū; tempus profopitacionis peccatorum, & ecce vindicta delictorum. Pro eo quod coluerunt vitulu qui est in Dans rex cum exercitu suo ascenderit super eos, & transfigurare eos faciet: à voce conculcationis fortius fuerit cori commovebuntur omes habitatores terrae: veniet & depradabunt terrā & plenitudinē ej, civitates et habitantes in eis. Quonia ecce ego extitio in vos populos, dicens sicut serpentes regulos, quib' non est incantatio; & occident vos, dicit Dñs. Pro eo q subannaverunt contra Prophetas qui prophetabant eis, adducam eis dolorem & gemitum propter peccata eorum: super eos, dicit Propheta, cor meum dolo.

Targum JONATHAN.

Quare obfirmant se populi iste, habitatores Jerusalem, ut non coovertantur & ad cultu meo? sed averfi sunt ut recedant a Legge, & noluerunt redire; sed apprehenderunt dolus, renuentes converti. Aufcultavi & manifestum est cor me, quia non recte loquuntur: non est vir qui convertatur à malitia sua, dicens: Quid feci omnes novitatem voluntate anime suae, sicut equi qui confligit. Etia ciconia in caelo novit tempus suu, & turtur, & grus, & hirundo custodierunt tempus adventus sui: populi autem me non fecerunt facere statum Domini. Quomodo dicitur: Sapientes sumus, & in Legge Domini non confundimur? Ecce igitur frustrati fecit scriba calami mgodacis ad falsandum scripturam. Confessi sunt sapientes, contritii fuerunt & apprehensi sunt: ecce Verbi Domini detestati sunt, & nulla pars est eis in sapientia. Propterea dabo uxores eorum alius, & agros eorum hereditibus: quia à minimo ulfo, ad maximos omnes voluit accipere pecunias; & à scriba usque ad sacerdotem omnes faciunt mendacium. Et sanabant contritione cor populi mei verbis mendacibus suis, dicens Pax pax, & non erat pax. Confusidi debuerant, quia abominacione fecerunt; tamen confusione non sunt confusi, & erubescere nefecerunt: idcirco profusione occisi, in tempore quo visitavero super eos peccata sua, corruent, dicit Dñs. Per dolo perda eis, dicit Dñs: & deficiant sicut deficiunt uva de vite, & sicut ficus defluens de ficulina, & sicut foliis ab arbore: eo q dedit eis Legē meā ex Synai, & transgressi sunt eam. Quare nos sedem? congregantur & ingrediamur civitates multas, & sileam? ibi: quia Dñs Deus noster adduxit super nos contritionē, & pudesfecit nos; & pota vix nos calice maledictionis pelisim, tanquam capivibus serpentis; & quia peccavim coram Dño. Expectavim pacem, & non erat bonū; tempus profopitacionis peccatorum, & ecce vindicta delictorum. Pro eo quod coluerunt vitulu qui est in Dans rex cum exercitu suo ascenderit super eos, & transfigurare eos faciet: à voce conculcationis fortius fuerit cori commovebuntur omes habitatores terrae: veniet & depradabunt terrā & plenitudinē ej, civitates et habitantes in eis. Quonia ecce ego extitio in vos populos, dicens sicut serpentes regulos, quib' non est incantatio; & occident vos, dicit Dñs. Pro eo q subannaverunt contra Prophetas qui prophetabant eis, adducam eis dolorem & gemitum propter peccata eorum: super eos, dicit Propheta, cor meum dolo.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 * **قَالَ** **تَنْبُلُ** **اِنَّ** **حَصَدًا** **اَتَمَلُّ** **اَوْ** **زَعْمَرًا** . **اِنَّ** **حَصَدًا** **يَنْبُرِعُ** . **بِنَفْسِهِ** **صَجَلًا** . **هَلْ** **رَجَعُ** 5
حَصَدًا . * **يَا** **مَعْقِدًا** . **هَلْ** **اَتَمَلُّ** **جِرَابًا** **مِنْ** **بَيْتِ** **اَللّٰهِ** **صَعْدًا** . 6
هَلْ **مَدَّ** **خُبْرًا** **خَبْرًا** . **فَدَا** **مَنْ** **حَصَبَ** **صُرْبًا** . * **اَسْ** **هَهُو** **رَجَمَ** **حَصْرًا** . * **اَفْ** 7
سَهْرًا **دَعْمًا** . **بِحَدِّ** **اَرْضِهِ** . **مَعْقِدِي** **مَنْ** **مَدَّ** **مَنْ** **سَهْرًا** . * **لَمْ** **يَجِبْ** **اَنْ** 8
يَخْذَلْ **هَؤُلَاءِ** . **وَعَدَّ** **اَلَّا** **يُحَدِّثَ** **بُنْيَنَهُ** **بُنْيَنًا** . * **اَنْ** **يَسْأَلَ** **اِيَّاهُمْ** **بِسْمِي** **سَلَسًا** . 8
مَعْقِدِي **مَنْ** **مَدَّ** **خُبْرًا** **خَبْرًا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** . * **حَتَّى** **اَلَوْ** 9
مَدَّ **خُبْرًا** **خَبْرًا** **يَقْسَمُ** **اَلَّا** **يَسْبِي** **اَيَّاهُمْ** . **سَعْدًا** **حَقًّا** . **وَجَمَّ** **رَجْمًا** **رَجْمًا** . 10
حَقًّا **حَقًّا** **حَقًّا** . * **فَدَا** **مَنْ** **حَصَبَ** **صُرْبًا** . **وَجَمَّ** **رَجْمًا** **رَجْمًا** . 10
فَدَا **مَنْ** **حَصَبَ** **صُرْبًا** . * **وَعَدَّ** **اَلَّا** **يُحَدِّثَ** **بُنْيَنَهُ** **بُنْيَنًا** . 11
عَدَّ **حَدًّا** **عَدًّا** . * **حَتَّى** **اَلَوْ** **مَدَّ** **خُبْرًا** **خَبْرًا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** . 12
عَدَّ **حَدًّا** **عَدًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** . 12
يَعْدُ **سَعْدًا** **اَنْ** **يَمَدَّ** **خُبْرًا** **خَبْرًا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** . 13
اِنَّ **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** **حَدًّا** . 14
اِنْ **يَعْبُدُ** **بِغَيْرِ** **اَللّٰهِ** **عَدَدًا** **عَدَدًا** **عَدَدًا** **عَدَدًا** **عَدَدًا** **عَدَدًا** **عَدَدًا** . 15
وَيَسْأَلُ **اِيَّاهُمْ** **بِسْمِي** **سَلَسًا** . * **وَجَمَّ** **رَجْمًا** **رَجْمًا** **رَجْمًا** **رَجْمًا** **رَجْمًا** **رَجْمًا** . 16
وَيَخْذَلُ **هَؤُلَاءِ** **مَنْ** **مَدَّ** **خُبْرًا** **خَبْرًا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** **حَقًّا** . 17
وَيَسْأَلُ **اِيَّاهُمْ** **بِسْمِي** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** . 18
وَيَسْأَلُ **اِيَّاهُمْ** **بِسْمِي** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** **سَلَسًا** . 18

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 * **اَجَلٌ** **مَادًا** **هَذَا** **السَّعْبُ** **اَبْصَرُ** **اَبْصَرًا** **وَجَا** **وَسَكُو** **بِدَعْمِهِمْ** **وَلَمْ** **يَرْجِعُوا** **اَنْ** **يَرْجِعُوا** 5
اَنْ **اَبْصُرُوا** **الآن** **واَسْمَعُوا** **لَيْسَ** **هَكَذَا** **يَبْكُلُونُ** **لَيْسَ** **اِنْسَانٌ** **يَتَوَبُّ** **مِنْ** **سِيْنٍ** **قَابِلًا** **مَا** **الَّذِي** 6
صَدَعَتْ **الَّذِي** **يَجْرِي** **اَنْكف** **عَنْ** **جَرِيهِ** **مِثْلَ** **حِصَانِ** **عَرَفَانَ** **مِنْ** **صِهْلِهِ** **وَالْمَعْرُوعُ** **فِي** **السَّمَاءِ** 7
عَرُوبٌ **وَفِيهَا** **الْيَمَامَةُ** **وَسِدْرُوهُ** **اَكْفَلُ** **وَالعَصَافِي** **حَطَّوْا** **اَوْفَاتِ** **دَحْلِهِمْ** **وَسَجِي** **لَمْ** **يَعْرِفْ** 8
اَحْكَامَ **الرَّبِّ** ***** **الْاَفْحَاحُ** **الْاَسَادِسُ** *** كَيْفَ** **يَقُولُونَ** **اَنَا** **اَكُنْ** **حَدَمَةٌ** 8
وَأَمْرٌ **الرَّبِّ** **هُوَ** **مَعْنَا** **صَارَ** **الْمَقْرُومُ** **الْكَاوِبُ** **لِلْكَذِبَةِ** **بِاطِلًا** **حَرَبُوا** **اَحْكَامًا** **وَجَدَعُوا** **وَأَخَذُوا** 9
لَا **يَمَسُّ** **بَدَنًا** **كَلِمَةَ** **الرَّبِّ** ***** **اِنَّ** **هِيَ** **اَحْكَامُهُ** **الَّتِي** **فِيهِمْ** ***** **لِاجْلِ** **هَذَا** **اَعْطَيْتِي** **نِسَاجَهُم** **لِاَحْرِيْنِ** **وَجَعَلْتَهُمْ** 10
لِاَوْرِيْنِ ***** **وَيَجْمَعُونَ** **عَلَيْهِمْ** **يَقُولُ** **الرَّبُّ** **[MS. Ox.]** **لَا** **مَنْ** **صَغِيْرُهُمْ** **وَالِي** **كَبِيْرُهُمْ** **مُكْرَمًا** **مُكْرَمًا** 10
وَمَنْ **اَنْبِيَاَهُمْ** **الْكَذِبَةَ** **وَالِي** **كَهَنَتَهُمْ** **جَمِيْعُهُمْ** **يَتَوَكَّبُونَ** **الْبَدَلَ** **وَالزُّرُورُ** ***** **وَيَسْتَهْبِئُونَ** **اِنْكَسَارَ** **شَعْبِي** 11
بِالْمَنْجِ **وَيَقُولُوا** **سَلَامٌ** **سَلَامٌ** ***** **وَلَيْسَ** **سَلَامٌ** ***** **خَرُّوْا** **لَا** **تَنْفُسَهُمْ** **لَا** **يَهْمُ** **عَمَلُوْا** **الْجَنَاسَةَ** **وَلَا** **يَخْرُجُونَ** **مِنْ** 12
الْحَرْبِ ***** **وَالْكَفَافُ** **لَا** **يَعْرِفُوْا** **مِنْ** **اَجْلِ** **ذَلِكَ** **يَسْقُطُوْا** **مَعَ** **الصَّرْعَا** **وَفِي** **الْوَقْتِ** **الَّذِي** **يَنْزِلُهُمْ** 13
يَتَكَلَّمُونَ **بِقَوْلِ** **الرَّبِّ** ***** **اهْلِكْتُمْ** **هَلَاكًا** **يَقُولُ** **الرَّبُّ** **[لَيْسَ** **عَيْبٌ** **مَوْجُوْدًا** **فِي** **الْكُرْمَاتِ** ***** **وَلَا** **يَسْنُ** 13
مَوْجُوْدٌ **فِي** **سَبْجِ** **يَسْنٍ** ***** **وَالْاَفْرَاقُ** **تَسْقُطُ** ***** **لَمَادًا** **اَكُنْ** **جَلُوْسٌ** ***** **اَجْمَعُوْا** **مُتَّحِلًا** **فِي** **الْمَدِيْنِ** 14
اَكْصِيْبُهُ **وَيَسْطِرْحُ** ***** **لَاَنَّ** **اللَّهَ** **طَرَحْنَا** **وَأَسْقَانَا** **مَاءَ** **مَرْجٍ** **لَاَنَّ** **اَطْحَانًا** **اِمَامَةً** ***** **اَجْمَعُوا** **لِلْاِسْلَامَةِ** **فَلَمْ** 15
تَكُنْ **الصَّالِحَاتُ** **فِي** **وَقْتِ** **الْصَّرْعَا** **مِنْ** **دَانٍ** ***** **اَسْمَعُ** **صَوْبَ** **حَاكٍ** **جَلُوْلَةٍ** **مِنْ** **صَوْبِ** 16
صِهْلٍ **فَرُوْسِيَّةٍ** **حَيْلَةٍ** **تَرْكَبُ** **مِنْ** **كُلِّ** **الْاَرْضِ** ***** **وَالِي** **وَيَاكُلُ** **الْاَرْضَ** **بِكَمَالِهَا** **الْمَدِيْنَةُ** **وَالسَّكَّانُ** 16
فِيهَا ***** **مِنْ** **اَجْلِ** **اِي** **هَا** **اَنَا** **اَرْسَلْتُ** **عَلَيْكُمْ** **حَيَاتٍ** **مِنْ** **مَدِيْنَةِ** **الَّتِي** **لَيْسَ** **يُمْكِنُ** **اَنْ** **تُرْفَى** ***** **وَيَلْدَعُوْكُمْ** 17
وَلَيْسَ **لَكُمْ** **سَعَا** ***** **وَيَبْكِي** **فِي** **بَيْتِكُمْ** **بِالْوَجْعِ** ***** 18

Quare averfus est populus iste Jerosolymita-
nus averfione impudenti, perferantur in do-
lo, nec volunt converti? Attendi & audi-
vi, & nequam recte loquuntur: nemo est
enim quem poenitent maliciae dix, dicatque:
Quid egi? omnes loccedunt in appetitu pro-
prio velut equus abducens equitem in praelio.
Liquid ciconia in caelo novit tempus futuri,
& turtur, grus, atque hirundo, observant
tempus introitus fui: populus vero meus igno-
rant judicium Domini. Quomodo dicitis?
Sapientes fumus, & lex Domini penes nos est?
Verè ad fallendum infervit perito calamus
mendax. Pudefacti sunt sapientes, fracti, ca-
prique: quod sermone Domini preverint,
neque sapientia fit in eis. Propterea tradam
uxores eorum alienis, & agros eorum in di-
reptionem: quia tam minimus quam maximus
inter eos, omnes dolose agunt: & falsi pro-
phetæ aquè ac facerdoes, omnes falsitati stu-
dent: Et fractionem filii populi mei nugas
curant, dicentes; Pax pax; cum non fit pax.
Pudefactine fuot quod abominationem per-
petrârunt? imò pudendos istos non pudet, se-
que compescere minime nûrunt: ciciròd inter
occumbentes corruunt, & quo tempore vifita-
buntur, defruentur, ait Dominus, planè con-
sumam eos, ait Dominus. Non vult vix in
viti, neque sic exant in ficu, quin etiam folia
defluxerunt: dederam quidem illis, ac prateri-
tur ab ipsis. Dicenteque, Quorsum deside-
mus? Congregamini, & ingrediamini civita-
tes munitas; ibique conticimus. (i. interea-
mus) quandoquidem Dominus Deus noster
silere (perire) nos fecit, & bibendas dedit
nobis aquas amaras, quia peccavimus in D-ni.
Expectavimus pacem, & nihil boni contigit;
temp' curacionis, & contigit nobis infelicitas.
E dane auditus est hinnitus equorum e-
jus, à voce locutionis gigantum ejus coorte-
ruit univerfa terra: venientes, terram devo-
rârunt et quicquid in ea continetur, civitatem
& habitacores ejus. Nam ecce immittam in
vos serpentes immanes incantationum inca-
paces, mordebuntque vos, ait Dominus.
Consumpsit sum merore meo, & angit me
cor meum.

Textus sextus.

Quo pectâ dicitis, Nos qui tem' sapientes
fumus, & lex Domini apud nos est?
dicitur falsi ser' monstra facta est,
Pudefacti sunt sapientes, desperi, & ope
defuisti; quia ignoramus: ubi enim Do-
minus: ubi enim est sapientia illa indita?
Iccidit durus sum, nec enim coram alijs,
& agit coram possidentibus qui & pro-
venerunt eosum colligent, dicit Dominus;
[MS. Ox.] pectâ à parvo usq' ad magni om-
nino dolere agunt: à falsit' p'ph'is
enim usq' ad fact' dotes, calamitates &
mendacia mach' amur omnes. E' facti-
onem populi mei in facer' videtur dicendo,
Pax, pax, cum non fit pax. Nam pude-
facti sunt sapientes quod abomina-
tionem fecerunt? imò ne viti mo quidem
pudare affecti sunt, nec ullam coh' h'ci-
onem nôrunt: intereo inter preb'atos
corruunt, & quo tempore desicite illos
confitegentur, d' cit Dominus, penitus
d'p'ctam, eos inquit Dominus. Nulla
reperitur in eis in vitiibus, nec, sed ex fo-
peritur in auroe fiscalia, sic ex fo-
di fluxum. Quare d' fidemus? cogite,
gami ut ingrediamur: ubi enim sunt, & re-
proccubamus; quandoquidem Deus ab-
jecit nos, & potavit nos aqua amari-
tudin' quod erit peccavimus.
Congregati sumus pacis gratiâ, sed non
conveniunt bona in tempore civitatum
imò erce profugiatâ d' Dan. Audi
fontium seronis equorum ejus ob vocem
binihiâ equitas equorum ejus: con-
tremis ad eo sola terra: & vici, ter-
ranusque fundâns comedit, inbem &
habitantes in ea. Nam ecce ego immif-
ferus sum in vos serpentes mortiferos
qui incautari nequibunt, mordebunt que
vos, nec erit vobis medela; Et cor vo-
strum dolore stupefi.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* قَطَائِرٌ * * *

CAP. X.

1 **A**udite sermonem quem proclit de vobis Domius O Israelite: Sic dicit Dominus: 2
 Viam gentium ne addificatis, signa celestia ne colatis, quia gentes quidem colunt ea: 3
 Nam idola gentium nihil sunt: sunt enim lignum & sylvæ casium, opus manuum fabri a laminis *dolatum*, Argentis & auro sunt obducta, 4
 lamini ferreis clavisque firmant illa ne disjungantur: Tanquam palmæ sunt erecta, sed non loquuntur, & portando portant ea, quia non incedunt. Ne colatis ista, quia nec obfunt, nec profunt. Nullus est par tibi Dominus, quia maximus es & maximum nomen tuum potentia. Quis non reveretur te rex omnium seculorum, quandoquidem te decet honor: cum inter omnes gentium sapientes, & in toto regno ipsorum nemo par sit tibi: Simul ergo pereant ac deficient documenta vana idolorum ligneorum. Argentum optimum est Tharsis advehitur, & aurum ex Ophir: artificio fabri & manibus confistoris *parantur*: hyacinthus & purpura vestimentorum, textura peritorum. Dominus autem Deus veritatis, Deus est vivorum & rex seculorum; cuius ab ira contemnitur terra, cuius indignationem sustinere nequeunt populi. Sic dicit illis: dii qui caelum ac terram non condiderunt, pereant huiusmodi de terra & de sub caelo. Dominus terram fecit potentia sua, condidit orbem sapientia sua, mentisque sua caelum extendit: Elicit fontium fragoris aquarum in caelo, educit nubes ab extremis terræ, fulgura ad pluviam facit, ventosque depronit de thesauris suis. Despuerunt *(i. aberraverunt)* omnes homines à scientia, pudefacti sunt omnes aurifices à sculprilibus que fecerunt: falsitate enim confecerunt, & non est spiritus in eis: Nihil sunt, sed officina stulta sunt: quo tempore visitantur, peribunt. Non est ut istorum pars Jacobi; quoniam is qui creavit omnia, idem est pars eorum, & Israel vicissim tribus hereditatis ejus, Dominus potentissimus est nomen ejus. Congrega de terra ignominiam tuam tu quæ sedes in angustia;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الْقَصَلُ الْعَلَسِيُّ * * الأَفْحَاحُ السَّامِيُّ *

CAP. X.

Textus septimus.

1 **A**udite dictionem Domini quæ ronatur: 2
 Audite de vobis O domus Israelis: Sic dicit Dominus, in viam gentium ne incedatis, & à signis celestibus ne invenitis, quoniam illa facie tenua ea formidant: 3
 Nam ceremonie gentium vane sunt: lignum est & sylvæ resedum, opus fabri lignarii, aut sylvæ: Argenti & auro exornant utrumque, & multis clavibus clavibusque consistunt: non moventur, 4
 maximum est & maximum nomen tuum potentia. Et quisquam est ex omnibus regionibus terræ qui te non reveretur cum tibi convenit signum: aut inter omnes sapientes gentium, & inter omnia regna non est par tibi. Deserta verò timendi, des lignos, & cultus eorum, & effabre & peribunt similes. J Argentinum sunt infulum, ideo non emulant, & a gemis solidum & Tharsis advehitur, aut aurum 5
 Mopha, manus aurificis, omnia aurificis officia: vel ut ea hyacintho & purpura, & g. stit vobis ut, quia non exadmiratur. [MS. Ox. Dominus autem Deus veritatis: & ille vivorum Deus est, & rex seculorum: ab ira ejus contemnitur terra, neque subsistunt g. p. s. indignationem ejus.] Ne timeatis hęc, quia 6
 neq. malum inferunt, neque illum est in eis conatum: non. I a d. catu illis, dii qui caelum ac terram non fecerunt, pereant de terra & de sub caelo. Dominus terram fecit virtute sua, stabilivit orbem habitabilem sapientia sua, suorum intellectu caelum extendit, & aquae copiam in caelo: Extrahit vides ab extrema terre, facit imbres fulgura, & profert frugum de thesauris suis. Cognationis imperitus est omnis homo, 7
 quifacit est omnis aurifex subsistentis: mendacium enim confitebuntur: sunt in quibus non est spiritus, Quæ vane sunt, opera ludæra: neque visitationis vestra peribunt. Non est hęc eadem portio Jacobi: non est plasmator omnium est hereditas ejus, Dominus nomen ejus. Recipe scilicet vras extrinsecus O quæ habitas inter attentiones.

videm, cor & renes peccati justitiam judicium exercituum Domine Et

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

20 יהוה בראות שפוט בן לבו ולב ארמה...
21 נקמתה מהם כי אליה נלחמו אתירבו: לכן כה...
22 אמר יהוה על אנשי עברותי המכשלים את דמם לאמר...
23 לכן תבנה נפש יהוה ויהוה לא תמות בירגו: לכן...

20 Tu autem Domine Sabaot, qui judicas iuste, & probas renes & corda, videam revelationem tuam ex eis: tibi enim revelavi causam meam. Propterea hæc dicit Dominus ad viros Anathoth, qui querunt animam tuam, & dicunt: Noo prophetabis in nomine Domini, & non morieris in manibus nostris. Propterea hæc dicit Dominus exercituum, Ecce ego visitabo super eos: juvenes morientur in gladio, filii eorum & filiz eorum morientur in fame. Et reliquæ non erunt ex eis: inducā enim malū super viros Anathoth, annam visitationis eorum.

20 Κόρα υἱόν σου δικαιοσύνην, ἀνομιῶν ὑπερβῶν ἐν καρδίᾳ σου, ἰδίῳ σου πνεύματι...
21 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
22 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
23 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...

CAP. XII. Verfio Latina.

CAP. XII.

CAP. XII.

1 Iustus quidem tu es Domine, si disputem tecum: veniantem iustum loquar ad te: Quare via impiorum prosperatur? bene est omnibus qui pravariantur & ini- que agunt? Plantasti eos, & radicem miserunt: proficiunt & faciunt fructum: propes es tu ori eorum, & longe à rebus eorum. Et tu, Domine, nosti me, vidisti me, et probasti cor meum rectum: congregas eos quasi gregem ad victimam, & sacrificas eos in die occisionis. Ulsuque lubegit terra, & herba omnis regionis succabitur, propter malitiam habitantium in ea: & consumptum est animal, & volucres, quoniam dixerunt: Non videbit novissima nostra. Sicum pedetibus currens laborasti: quomodo contempseris poteris cum equis? cum autem in terra pacis securus fueris, quid facies in fuperbia Jordanis? Nam & fratres tui, & domus patris tui, etiam ipsi pugnaverunt adversum te, & clamaverunt post te plene vocem: ne creas eis cum locutus fu- rint tibi bona. Reliqui domum meam, dimisi hereditatem meam: dedi dilectam animam meam in manu inimicorum ejus: facti ei mihi hereditas mea quasi leo in sylva: dedit curam me vocem, ideo obdormivi. Numquid avis discolor hereditas mea mihi? numquid avis tincta p totum? venite, congregamini omnes bestie terræ, propreate ad devorandum. Pastores multi demoliti sunt vineæ meam, concucaverunt partem meam: deerunt portionem meam defiderabilem in desertum defoliationis.

1 Iustus quidem tu es Domine, si disputem tecum: veniantem iustum loquar ad te: Quare via impiorum prosperatur? bene est omnibus qui pravariantur & ini- que agunt? Plantasti eos, & radicem miserunt: proficiunt & faciunt fructum: propes es tu ori eorum, & longe à rebus eorum. Et tu, Domine, nosti me, vidisti me, et probasti cor meum rectum: congregas eos quasi gregem ad victimam, & sacrificas eos in die occisionis. Ulsuque lubegit terra, & herba omnis regionis succabitur, propter malitiam habitantium in ea: & consumptum est animal, & volucres, quoniam dixerunt: Non videbit novissima nostra. Sicum pedetibus currens laborasti: quomodo contempseris poteris cum equis? cum autem in terra pacis securus fueris, quid facies in fuperbia Jordanis? Nam & fratres tui, & domus patris tui, etiam ipsi pugnaverunt adversum te, & clamaverunt post te plene vocem: ne creas eis cum locutus fu- rint tibi bona. Reliqui domum meam, dimisi hereditatem meam: dedi dilectam animam meam in manu inimicorum ejus: facti ei mihi hereditas mea quasi leo in sylva: dedit curam me vocem, ideo obdormivi. Numquid avis discolor hereditas mea mihi? numquid avis tincta p totum? venite, congregamini omnes bestie terræ, propreate ad devorandum. Pastores multi demoliti sunt vineæ meam, concucaverunt partem meam: deerunt portionem meam defiderabilem in desertum defoliationis.

1 Δίκαιός εἶμι ἐγώ, ἐπὶ ἀπολογησάμενος σοὶ Κύριε. καὶ ἐὰν ἐπιμαρτυρήσω σοὶ ὅτι δίκαιός εἶμι, ἐπὶ τῆς ἐπιμαρτυρίας σου ἐπιμαρτυρήσω σοὶ...
2 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
3 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
4 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
5 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
6 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
7 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
8 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
9 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...
10 ἄνθρωποι, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ, ἔτι ὅπου ἐστέ...

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 ויבא ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...
2 ויהוה יורה את ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...
3 ויהוה יורה את ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...
4 ויהוה יורה את ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...
5 ויהוה יורה את ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...
6 ויהוה יורה את ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...
7 ויהוה יורה את ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...
8 ויהוה יורה את ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...
9 ויהוה יורה את ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...
10 ויהוה יורה את ארבעה ימים ויהוה יורה את ארבעה ימים...

Et Dns exercituum judex veritatis, in cuij conspectu manifesta sunt renes & cor. Videbo ultionem iudicii tui ex eis: quia cor tu d dixi injuriā meā. Pro- pterea hæc dicit Dns sup viros Anathoth, qui querunt occidere te, qui dicunt: Non prophetabis in nomine Dni, & non morieris in manib' nostris. Propterea hæc dicit Dns exercituum: Ecce ego visitabo sup eos. Juvenes eorum occidetur gladio: filii eorum & filiz eorum morientur fame. Et reliquæ non erunt eis: quia inducā malū super viros Anathoth, annū visitationis peccatorū suorum.

Et Dns exercituum judex veritatis, in cuij conspectu manifesta sunt renes & cor. Videbo ultionem iudicii tui ex eis: quia cor tu d dixi injuriā meā. Pro- pterea hæc dicit Dns sup viros Anathoth, qui querunt occidere te, qui dicunt: Non prophetabis in nomine Dni, & non morieris in manib' nostris. Propterea hæc dicit Dns exercituum: Ecce ego visitabo sup eos. Juvenes eorum occidetur gladio: filii eorum & filiz eorum morientur fame. Et reliquæ non erunt eis: quia inducā malū super viros Anathoth, annū visitationis peccatorū suorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

20 Verum Domine potentissime, judex veritatis, reum cordis tui scrutator, fac videam ultionem tuam de illis; quia tibi revelavi iudicia mea. Propterea sic dicit Dominus, in civibus Aioathoth qui querunt animam tuam, & dicunt, Ne vaticineris in nomine Domini, et ne moriaris manibus nostris: Propterea inquam sic dicit Dominus exercituum, Ecce animadversurus sum in eos: juvenes gladio occumbent, & filii ac filiae eorum fame morientur, Nec facilem exitum consequentur; adducturus enim sum calamitatem super civem Aioathoth anno visitationis eorum.

CAP. XII.

21 Justissimus quidem es Domine, ut iudicio contendam tecum: attamen causam hanc tibi proponam. Qua de re via impii prospera est, & locupletes sunt omnes perituri? Plantas eos, & firmas demittunt radices, proficiunt, & fructus etiam produciunt, propinquus est in ore ipsorum, et longinquus a reobus eorum. Tu autem Domine qui me cognoscis, me vides, & cor meum exploras apud te; prepara eos tanquam oves ad jugulationem; & appara eos ad diem occisionis. Quousque lugebit terra? nam tota agri herba exaruit, propter nequiciam habitantium in ea defecerunt iumenta & volucres; quia dixerunt, Non videbit finem nostrum. Ecce cum pedibus cucurriti, & assum te reddidere; quomodo ergo certares cum equis, & terra pacis confideres? & quomodo transires per vastitatem Jordanis? Quandoquidem etiam fratres tui & familia patris tui, vel ipsi te deceperunt, vel ipsi mala de te verba dixerunt; ne credas illis licet bene de te loquantur. Dereliqui domum meam, deferni hereditatem meam, tradidi dilectam animae meae in manus inimicorum ejus. Facta est mihi hereditas mea sicut leo in sylva, exultit contra me vocem suam; iccirco odiam. Avis picta facta est mihi hereditas mea,ideo avis circumdabit eam. Ite, congregate omnes bellas deferti, & adducite ad devoranda illa. Pastores multi corruerunt vinea mea, conculerunt portionem meam, reddiderunt portionem mihi gratissima quasi solitudinem desertam.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

20 Dominus virtutum iustis iudicat, renes & corda scrutatur: videt precor ultionum qua per te sumenda est ad eis. Quousque tibi rexi jus meum. Ite dicit Dominus Deus de civibus Aioathoth qui querunt animam meam, qui dicunt, Ne vaticineris in nomine Domini, ne moriaris per manus nostras; qui dicunt, quam sic ait Dominus virtutum, Ecce ego visitabo eos: juvenes eorum gladio morientur, filii & filiae eorum fame morientur; & nec erit eis restitum & quantum inducam mala super habitantes in Aioathoth anno visitationis eorum.

CAP. XII.

21 Iustissimus es O Domine: quandoquidem ego sum tecum discipulaturus, an non loquerer tecum iudicia? Quare via impiorum est recta? omnes qui continentia resistunt rebellant, succumbunt? Plantando plantas eos, & radices? Prodiunt liberi, & edunt fructus? Propinquus est ori tuum, & longinquus a reobus eorum. Et tu O Domine, me vides me, & probasti cor meum coram te: congrega eos tanquam agnos ad jugulationem, & expa illos ad diem mactationis eorum. Quousque morietur terra, & omnis herba terrae seccabitur: nequiciam habitantium in terra? interierunt iumenta & volatilia? quia dicunt, Nequaquam intuetur Deus vias nostras. Pedes tui sunt celeres, attamen labore & confectioni quomodo cursum certares cum equis? Tu qui terra pacis tua confidisti, quomodo faceres in concitatione Jordanis? Nam frates tui, & domus tua paternam cum aliis, perfidit tecum egredunt, ipsique à tergo tuo exclamaverunt & congregati sunt: ne credas illis quia locuti sunt de te mala. Neglexi domum meam, & deferni hereditatem meam, & tradidi animam meam dilectam in manus inimicorum ejus. Facta est hereditas mea in leo in sylva, ed dit contra me vocem suam, propterea odio profugus eam. Nam spirituum latronum est hereditas mea mihi? Agite, congregate omnes aves beluas: veniunt, & comedunt eam. Pastores multi depravaverunt vineam meam, pullaverunt fortem meam, & devoraverunt partem meam: operam istam in desertum superstruxerunt.

Et 2

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

20 Verum Domine potentissime, iudex veritatis, reorum cordisque scrutator, fax videam ultionem tuam de illis; quia tibi revelavi iudicia mea. Propterea sic dicit Dominus, in civibus Anathoth qui querunt animam tuam, & dicunt, Ne vaticineris in nomine Domini, et ne moriaris manibus nostris: Propterea inquam sic dicit Domineus exercituum, Ecce annuiverisurum sum in eos: juvenes gladium occumbent, & filii ac filiae eorum fame morientur, Nec felicem exitum consequentur; adducturus enim sum calamitatem super civem Anathoth anno vifitationis eorum.

CAP. XII.

21 **Justissimus quidem es Domine, ut iudicio cootendam tecum: atramen causam hanc tibi proponam.** Qua de re via impii prospera est, & locuples sunt omnes perfiti & Plantas eos, & firmas demittunt radices, proficiunt, & fructus etiam producant, propinquus est in ore ipsorum, ut longinquus a roibus eorum. Tu, autem Domine qui me cognovisti, me vides, & cor meum exploras apud te; prepara eos tanquam oves ad jugulationem; & appara eos ad diem occisionis. Quousque lugebit terra? nam tota agri herba exaruit, propter nequitiam habitantium in ea desecerunt iumenta & volucres; quia dixerunt, Non videbit finem nostrum. Ecce cum pedibus cucurrit, & lassum te reddidit; quomodo ergo certares cum equis, & terz paros consideres? & quomodo transires vadum vastitarem Jordanis? Quandoquidem etiam fratres tui & familia patris tui, vel ipsi te deceperunt, vel ipsimet mala de te verba dixerunt; ne credas illis licet bene de re loquantur. Dereliqui domum meam, deserui hereditarem meam, tradidi dilectam animam in manus inimicorum ejus. Facta est mihi hereditas mea sicut leo in sylva, extulit contra me vocem suam; iccirco odi eam. Avis picta facta est mihi hereditas mea, ideo avis circumdabit eam. Ire, congregate omnes bestias de ferri, & adducite ad devorandam illam. Pauciores multi corruerunt vinea mea, concalaverunt portiones meae, reddiderunt portione meam gratissimam quasi solitudinem desertam,

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

20 **رب العوالم يحكم بالعدل يحسن الكلي والعلوب انظر الاستعام الذي من قبلك فيهم** *
 21 **لاي كسبت لك عدلي * لاجل هذا هكذا يقول الرب الاله على رجال انابو الذين يطلبون**
 22 **نفسى القائلين لا ندب باسم الرب ولا يموت في ايدينا * لاجل هذا هكذا يقول رب العوالم**
 23 **ها انا اطلع عليهم * سبناهم يموتون بالسيف * ويدهم ويناهم يموتون بالجوع * ولا يكون لهم بنيه * لاي اجلب سرور على السكان في انابو في سنة نعهدهم**

CAP. XII.

20 **Edal ista ya rab lai ana ajawib meak la antaklam meak la achakam * lamda an taribi almanafiqin**
 21 **maslamim * jamic aldin jayadun awisana kashidin * awisam awisana fawadlowa * wadawaw alawada**
 22 **wasawaw min * wawab ista min fahim wawad min kalam * wawab yarb awadibi wawabibi wawabib**
 23 **wawab almanak * awabaw minn alarab aladib * wawawaw awadib * awab alarab wawab wawab**
 24 **awab alarab wawab min sar asakimin fi alarab * wawab almanak wawab alarab wawab alarab**
 25 **awab alarab wawab min sar asakimin fi alarab * wawab almanak wawab alarab wawab alarab**
 26 **awab alarab wawab min sar asakimin fi alarab * wawab almanak wawab alarab wawab alarab**
 27 **awab alarab wawab min sar asakimin fi alarab * wawab almanak wawab alarab wawab alarab**
 28 **awab alarab wawab min sar asakimin fi alarab * wawab almanak wawab alarab wawab alarab**
 29 **awab alarab wawab min sar asakimin fi alarab * wawab almanak wawab alarab wawab alarab**
 30 **awab alarab wawab min sar asakimin fi alarab * wawab almanak wawab alarab wawab alarab**

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * *Armentum autem desolaverunt eam; vallaverunt illam, luxit* 11
 12 *de me vastata, desolata est univerfa terra;* 12
 13 *quia nemo est qui animum adiciat. In* 13
 14 *omnes deferti semitas venerunt prædones,* 14
 15 *quia gladius Domini consumpturus est ab* 15
 16 *extremitatibus terræ usque ad extremitates* 16
 17 *terræ, nec erit pax ulli carni. Sereticumque,* 17
 18 *& metetis spinas; & fatigabimini, & nihil pro-* 18
 19 *ficientis, sed erubescitis ob paucitatem inven-* 19
 20 *turæ veltorum, propter ælum furoris Do-* 20
 21 *mini. Sic dicit Dñs de omnibus vicinis meis* 21
 22 *pastoribus qui contrectant hereditatē quam* 22
 23 *hereditario jure possidendam tradidi populo* 23
 24 *meo Israel; Ecce convellam eos de loco suo,* 24
 25 *& filios familiæ Judæ convellam de medio co-* 25
 26 *rum. Et postquam convulsero eos, convertar,* 26
 27 *& miserebor ipsorum, & reducam eos quen-* 27
 28 *que in hereditatem suam, & quę in patri-* 28
 29 *am suam. Præterea si vias meas docuerint popu-* 29
 30 *lum meū, ut jurent per nomen meū, dicantque;* 30
 31 *Per Demi vivum; quemadmodum docuerunt* 31
 32 *eos jurare per Baalem; sedebunt in medio* 32
 33 *populi mei. Quod si non auferuntur, popu-* 33
 34 *lum hunc radicitus evellam & plaurē per-* 34
 35 *dam, dicit Dominus.*

CAP. XIII.

1 *Ita dixit mihi Dominus, Vade, eme tibi fu-* 1
 2 *dariū lineam, & coge præcinge lumbos tuos;* 2
 3 *verū in aquas ne mergito illud. Empto* 3
 4 *igitur sudario secundū sermonem Domini,* 4
 5 *præcixi lumbos meos. Tum factus est ad me* 5
 6 *sermo Domini secundā vice, dixitque mihi;* 6
 7 *Sume sudarium quod emisisti, quod est impo-* 7
 8 *situm lumbis tuis; surge, perge ad Euphra-* 8
 9 *tem, ibique absconde illud in fissura petræ.* 9
 10 *Tum abiens abscondi illud ad Euphratem,* 10
 11 *quemadmodum præceperat mihi Dominus,* 11
 12 *Multis autem exactis diebus, dixi mihi Do-* 12
 13 *minus, Surge, vade ad Euphratem, & resume* 13
 14 *inde sudarium quod illic absconderet te jusse-* 14
 15 *ram. Quapropter pergens ad Euphratem, effo-* 15
 16 *didi, resumitque; sudariū & loco ubi absconde-* 16
 17 *ram illud: sed ecce corruptum erat sudarium* 17
 18 *ita ut nulli rei inferiret. Tum factus est ad me* 18
 19 *sermo Dñi, dixitque; Sic dicit Dominus po-* 19
 20 *tens, Deus Israelis; Hoc modo corrupi fa-* 20
 21 *stuosos Judæ & fastuosos Jerosolymæ multos,* 21

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * *Factus est in ruinam exitalem, pro-* 11
 12 *pter me squalidus evortetur tota ter-* 12
 13 *ra, quia nemo respicit in animo suo.* 13
 14 *Ad omne iter quod est in deserto, ve-* 14
 15 *nerunt miseri, quia gladius Domini de-* 15
 16 *coravit ab extrema terra usque ad ex-* 16
 17 *tram terram, nec erit pax ulli carni.* 17
 18 *Erumentum scilicet, & stipes* 18
 19 *metetis; & metetis eorum non producent* 19
 20 *eis. Postquam suffundimus propter super-* 20
 21 *bitiam orbem terrarum, propter probum coram Do-* 21
 22 *mino committimus. Sic enim ait Domi-* 22
 23 *nus de cunctis bellis perniciosis attingen-* 23
 24 *tibus hereditatem meam quam dispersi-* 24
 25 *mus sum inter populum meum Israel:* 25
 26 *Ecce ego evellam eos de terra eorum,* 26
 27 *& domum Judee efficiam de medio eorum.* 27
 28 *Et tunc postquam eieceri eos, ut videret* 28
 29 *suam miseriam illorum, & habitare faciam* 29
 30 *illos quęque in hereditate sua, &* 30
 31 *quęque in terra sua. Et tunc cum* 31
 32 *discendo didicerim vias meas ita ut ve-* 32
 33 *nerent per nomen meum, Vixit ait Do-* 33
 34 *minus, quemadmodum docuerunt popu-* 34
 35 *lum meum jurare per Baalem; ut ad fe-* 35
 36 *cerant in medio populi mei. Quod si* 36
 37 *minimè convertentur, evellam gentem* 37
 38 *illam cum exito minio & preditione.*

CAP. XIII.

1 *Et ait Dominus; Age, compara tibi* 1
 2 *lineam, & applica lumbis* 2
 3 *tuis; per aquam autem ne transieris. Qua-* 3
 4 *re comparatum juxta verbum Domini* 4
 5 *circulum applici lumbis meo. Rursus* 5
 6 *fuit ad me verbum Domini dicentis; Ac-* 6
 7 *cipe circulum quod est super lumbum* 7
 8 *tuum, & surge, vade ad Euphratem, ibi-* 8
 9 *que absconde illud in fissura petræ.* 9
 10 *Abiens itaque abscondi illud ad Euphra-* 10
 11 *tem, quemadmodum præceperat mihi Do-* 11
 12 *minus. Fuit autem post multos dies ut* 12
 13 *disce mihi Dominus; Surge, & abe-* 13
 14 *ad Euphratem, & recipie inde circulum* 14
 15 *quod præceperam tibi; ut absconde, et illic.* 15
 16 *Quare abiens ad fluvium Euphratem, effo-* 16
 17 *didi, recepitque circulum illud & loco qui* 17
 18 *effuditur, & ecce corruptum erat sudar-* 18
 19 *ium, ut nulli prodiret usus. Tum fuit* 19
 20 *ad me verbum Domini dicentis; Sic* 20
 21 *ait Dominus, Hoc modo corrumi iustos* 21
 22 *israelitarum Judee & insolentium Jerosolymæ* 22
 23 *infidelitatem hinc videntur.*

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

23 * Et quemadmodum non poteſt Indus mutare cutem ſuam, aut pardus maculas ſuas; ita neque vos benefacere poteritis, quod affuerit ſitis malo. Itaque diſperdam eos veluti glumam que tranſit coram vento in deſerto. Hæc eſt ſors tua & pars hereditatis tuæ à me, dicit Dominus. Quandoquidem oblita es mei, & freta eſt falſitate; Ego vicifim retegam fibrias tuas, & rejiciam eas ſuper faciem tuam, ut conſpiciatur ignominia tua, Adulterium tuum, hinciuſtus, & fornicatio ſcortationiſtuæ: ſuper colles in deſerto vidi abominacionem tuam. Væ tibi Jeruſalem, quia non mundaste: quouſque tandem? converterere.

CAP. XIV.

ET factus eſt ſermo Domini ad Jeremiam de pluvia defectu. Lugebit Judæa, & portæ deſolabuntur, & eruent in terram, & gemius Jeruſolymæ aſcendet. Magnates eorum mitent plebeios ſuos ad aquas, venientes ad cisternam non invenient aquas, revertentur ſuis vaſis vacuis, erubefcent, & pudore ſuffuſi operient capita ſua. Propter ſcindore cinora terræ non erit pluvia: erubefcent agricolæ operient capita ſua. Quin etiam cervæ in deſerto parient, & derelinquent inſulos ſuos, eò quod non ſit gramen: Et onagri adlabunt, ſemites, ventum aſpirabunt ut canes ſylveſtres, obteneſcent oculi eorum, quia non erit foenum. Si peccata noſtra contra nos tellantur, tu Domine parce propter nomen tuum: nam plurima ſunt bonitas tuæ, & in te peccavimus. Spes iſraeliſti, & ſervator ejus in tempore anguſtiæ, ne ſis ut peregrinus in terra, & tanquam viator qui divertit ad pernodiandum. Ne ſis ut homo imbecillus, & ut homo non valens ſervare. Tu quidem Domine, in medio noſtri es, & nomen tuum invocatum eſt ſuper nos; ne derelinquas nos. Sic dicit Dominus huic populo, iſti dilixerunt evagari, pedes ſuos non continuerunt, ideo Domino diſpleent, non recordabitur iniquitatis eorum, & viſitabit peccata eorum. Deinde dixit mihi Dominus, Ne oraveris pro populo iſto in bonum:

1 * Et factus eſt ſermo Domini ad Jeremiam de pluvia defectu. Lugebit Judæa, & portæ deſolabuntur, & eruent in terram, & gemius Jeruſolymæ aſcendet. Magnates eorum mitent plebeios ſuos ad aquas, venientes ad cisternam non invenient aquas, revertentur ſuis vaſis vacuis, erubefcent, & pudore ſuffuſi operient capita ſua. Propter ſcindore cinora terræ non erit pluvia: erubefcent agricolæ operient capita ſua. Quin etiam cervæ in deſerto parient, & derelinquent inſulos ſuos, eò quod non ſit gramen: Et onagri adlabunt, ſemites, ventum aſpirabunt ut canes ſylveſtres, obteneſcent oculi eorum, quia non erit foenum. Si peccata noſtra contra nos tellantur, tu Domine parce propter nomen tuum: nam plurima ſunt bonitas tuæ, & in te peccavimus. Spes iſraeliſti, & ſervator ejus in tempore anguſtiæ, ne ſis ut peregrinus in terra, & tanquam viator qui divertit ad pernodiandum. Ne ſis ut homo imbecillus, & ut homo non valens ſervare. Tu quidem Domine, in medio noſtri es, & nomen tuum invocatum eſt ſuper nos; ne derelinquas nos. Sic dicit Dominus huic populo, iſti dilixerunt evagari, pedes ſuos non continuerunt, ideo Domino diſpleent, non recordabitur iniquitatis eorum, & viſitabit peccata eorum. Deinde dixit mihi Dominus, Ne oraveris pro populo iſto in bonum:

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * An mutaret Aſhiops pellem ſuam, aut pardus maculas ſuas? ita vos malum quod audiviſti, in bonum vertete poteſtis? Idèd corrumpanos cum ſiquam à vento in locum deſertum ſportavim. Hæc erit portio tua & ſors tua, ſi contra me rebelaveris, oit Dominus. Quemadmodum oblita es legem meam, & fiduciam collocaſti in mendacio; ita ſervare poſſe ioribus ſubrias tuas ante faciem tuam, ut appareat turpitudinis tua, Adulterium tuum, hinciuſtus tuus, & excaecandaria ſcortatio tua ſuper colles & in agris: Vidi abominaciones tuas. Væ tibi O Jeruſalem, quia non mundas te ſequendo me: Quouſque tandem?

CAP. XIV.

Sermo factus ad Jeremiam à Do. i Domino de pluvia penuria.

1 * Sermo factus ad Jeremiam à Do. i Domino de pluvia penuria.

2 * Mare re conſpicietur Judæa, portæ ejus excruciantur, obſcura ſuper terram eundel, & clamor Jeruſolymæ aſcendet.

3 * Magnates enim ejus mitent juvenes ejus ad aquas, qui venientes ad puteos, nec inveniunt aquam, caſa ſua vacua reportabunt. Terra cultura ceſſabit, quia non erit pluvia: quia ſilli agricolæ detegent caput ſuum. Cervæ quæque in agro priores deſicient ſeruum, quia non erit herba: Aſini ſylveſtres ſtantes ſuper colles haurient ventum, deſicient oculi eorum, quia nullum erit ſeno propter populū perverſum. Peccata noſtra demuniā ut nos, O Domine, age nobiſcum propter teipſum, quia peccata noſtra plurima ſunt contra te: nam tibi peccavimus.

4 * O ſpes iſraeliſti, O Domine, falſa tenore calamitoſa. Quare falſus es ut peregrinus ſuper terram? ſa viator qui diverſit ad locum diverſum? Ne ſis ut homo dormitans, naque ut vit impotus ad ſtandum. Quandoquidem tu es inter nos, O Domine, & nomen tuum invocatum eſt ſuper nos; ne derelinquas noſtri. Sic ait Dominus huic populo, Dilaxerunt movere pedes ſuos, nec peccaverunt: non oblectatur illis Deus: jam recordati ſunt eſt impietatem eorum. Tunc dixit mihi Dominus, Ne preceris huic populo proſpera:

ירמיהו: יד

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

etiam si fuis maculas pardus & ifium pellem Aethiops vertet Nunquid
 23 וירפך פניו עורו ונמר מבריתו נם
 eos dispergere faciam Et si maleficere d' beneficiare poteris vos
 אדם תוכלו להטיב לדברי הרע: ואני עם
 pars tua fors hęc adferet ventum ad tranfientem stipulam tanquā
 25 בקס: עורך לריוח סכר: וזה טרלה מנת
 fiditū & mei obliuia que: Dominus dixit nec ad iuram mentem
 מיד: מאתו נאם יהוה: אשל שכתחו אתי ותבטח
 apparuit & tuas facie super tuas fimbrias dicit ego etiam Et
 26 לשקר: ונם: אנה תשבעו שולח על פניך ויראה
 tuz fornicationis castitas, ni fimmis & iura Adulterii: tua ignominia
 קולנד: נאפוד: ומצה וירד: ופרת ונתק
 27 ירושלם tibi re: tuas abominaciones vidi, agro in colles super
 על-נבעות בשדה ראיתי שקוצר: אוי לה ירושלם
 adhuc quando postice te mundabis non
 לא תשהו: אחריו מעי קר:

Si mutare poterit Aethiops pellem suam, aut pardus varietates suas & vos poteritis benefacere, cum didiceritis malum. Et diffemi- oabo eos quasi stipulam, quz 24 didiceritis malum. Et diffemi- oabo eos quasi stipulam, quz 25 venter raptur in deserto. Hęc fors tua, parque mensure tue à me, dicit Dominus; quia obli- ta es mei, & confisa es in men- dacio. Tu de & ego nudavi fe- mora tua contrz faciem tuam, & apparuit ignominia tua, Adul- teria tua, & hooitus tuus, scelus fornicationis tuz: super colles in agro vidi abominaciones tuas. Vx tibi, Ierusalem, oon munda- beris post me: usquequod ad- huc?

23 Et si maculas pardus vel ifium pellem Aethiops vertet, si mutabit Aethiops pellem suam, si pardus varietates suas; & vos poteritis benefacere, cum didiceritis malum. Et diffemi- oabo eos quasi stipulam, quz 24 didiceritis malum. Et diffemi- oabo eos quasi stipulam, quz 25 venter raptur in deserto. Hęc fors tua, parque mensure tue à me, dicit Dominus; quia obli- ta es mei, & confisa es in men- dacio. Tu de & ego nudavi fe- mora tua contrz faciem tuam, & apparuit ignominia tua, Adul- teria tua, & hooitus tuus, scelus fornicationis tuz: super colles in agro vidi abominaciones tuas. Vx tibi, Ierusalem, oon munda- beris post me: usquequod ad- huc?

Si mutabit Aethiops pellem suam, si pardus varietates suas; & vos poteritis benefacere, cum didiceritis malum. Et diffemi- oabo eos quasi stipulam, quz 24 didiceritis malum. Et diffemi- oabo eos quasi stipulam, quz 25 venter raptur in deserto. Hęc fors tua, parque mensure tue à me, dicit Dominus; quia obli- ta es mei, & confisa es in men- dacio. Tu de & ego nudavi fe- mora tua contrz faciem tuam, & apparuit ignominia tua, Adul- teria tua, & hooitus tuus, scelus fornicationis tuz: super colles in agro vidi abominaciones tuas. Vx tibi, Ierusalem, oon munda- beris post me: usquequod ad- huc?

CAP. XIV. יד

CAP. XIV.

prohibitum verba super Ermeju ad Domini verbum fuit Quod
 1 אשר יהוה דבר: וזהו אל ירסוהו על דברי הפצרות:
 terra in migrare, sunt injuria suo porta & Jehudah. Lxxii
 2 אכלה יהודה: ואלו אכלו קררו לארץ
 suo minores miserunt eorum illibet Et ascendit Ierusalem elmor &
 3 וצוחת ירושלם לנחה: ואנדיחה שלחו צעוריהם
 sunt reversi: aquas invenerunt non, fossas ad venerunt: aquam ad
 4 כלחהם ירקום בשו: והכלמו ונתו
 operuerunt & erubuerunt & sunt afflicti pudore, vasis vasis
 pluvia fuit non quia: conitiam humen Propter sium caput
 5 ראשם: פעבור הארמה דתת על לא-הרה נשם
 Nam sium caput operuerunt, agricolz sunt afflicti pudore: terra in
 6 בארץ בשו: אקרים חפוי ראשם
 herba erat non quia: vasingere & peperit agro in cerva etiam
 7 נם: אילת בשדה לרה: ועוב כי לא-הרה נשם:
 idracones tanquam ventum fabuerunt: loci eadem super sterent: anagri Et
 8 ופראים עמרו על-שפם: שאפו רות פנתם
 nostrz iniquitates Si herba non quia: eorum oculi defecerunt
 9 עני עיניהם בראש: עשב: אס-צעוני
 quia: tuum nomen propter fac, Domine nos contra fuit testificaz
 10 עני בני יהודה עשה למען שמה פיר
 Israel Expectatio peccavimus tibi nostrz averfiones funi multiplicata
 11 רבו משבתנו לך תשאנו: מקרה ישרא
 terra in peregrinus veluti eis: quare afflictiōis tempore in cervator
 12 מושעו פער: צרה לפה חזיה פני בארץ
 vir veluti es futurus Quare: pernoctandum ad declinavi viator tanquā &
 13 וכרחי נגור: ללון: למה תהיה ראש
 nostrz interior in tu & sciere saluum poterit non fortis tanquam: attonitus
 14 ניהם נקרו: לא יוכל להושע ואחר פקרבנו
 Sie nos amittit: ne est invocatum nos super tuum nomen & Domine
 15 יהוה ושקע עלינו נגור: אלה תחננו: כה-
 suos pedes, se movere dilexerunt ita: bulie populo Dominus dixit
 16 אסר יהודה לעם הנה: אנה לנו נגריהם
 recordabitur nunc: eos noluit Dominus &: prohibuerunt non
 17 לא תשבו יהודה: לא ראם עתה יוד
 me ad Dominus dixit Et scorum peccata vilitabil & scorum iniquitatis
 18 עונם ופקדו: תשאם: נאמר יהוה אלו
 eorum in isto populo pro oret Ne
 19 אל-תחפל: פער הנעם הנה לשוברה:

Quod factum est verbum Domini ad Jeremiam de fermoni- bus scicitatis. Luxit Judza, & obfcurz sunt in terra, & obfcurz sunt in terra, & clamor Ierusalem ascendit. Majores miserunt minores suos ad aquam: venerunt ad hauriendum, non ioveniunt aquam, reportaverunt vasa sua vacua: confusi sunt & afflicti, & operuerunt capita sua. Propter ferrz vastitatem, quia oon venit pluvia in terram, confusi sunt agro agricolz, operuerunt capita sua. Nam & cerva in agro peperit, & reliquit: quia non erat herba. Et onagri stererunt in rupibus, traxerunt veotum quasi dracones, defecerunt oculi eorum, quia non erat herba. Si iniquitates nostrz responderint nobis: Domine, fac propter nomen tuum, quoniam multz sunt averfiones nostrz, tibi peccavimus. Expectatio Israel, salvator ejus in tempore tribulationis, quare quasi colonus futurus es in terra, & quasi viator declinans ad manendum? Quare futurus es veluti vir vagus, ut fortis qui non potest salvere: tu autem in nobis es, Domine, & nomeo tuum, invocatum est super nos, ne derelinquas nos. Hęc dicit Dominus populo huic, qui dilexit movere pedes suos, & non quievit, & Dominus non placuit: Nunc recordabitur iniquitatum eorum, & visitabit peccata eorum. Et dixit Dominus ad me: Noli orare pro populo isto in bonum.

1 (A) KAI 'ETE'NETO AOTOS KTRPOT IPO'S 'IEPHEMIAN IEPETH'S 'APPOK'IAZ.
 2 E'PHEMIAN 'I' I'UD'IA, & ad p'nia d'v' t'is invenerunt, & non potuerunt aquam, & reportaverunt vasa sua vacua: confusi sunt & afflicti, & operuerunt capita sua. Propter ferrz vastitatem, quia oon venit pluvia in terram, confusi sunt agro agricolz, operuerunt capita sua. Nam & cerva in agro peperit, & reliquit: quia non erat herba. Et onagri stererunt in rupibus, traxerunt veotum quasi dracones, defecerunt oculi eorum, quia non erat herba. Si iniquitates nostrz responderint nobis: Domine, fac propter nomen tuum, quoniam multz sunt averfiones nostrz, tibi peccavimus. Expectatio Israel, salvator ejus in tempore tribulationis, quare quasi colonus futurus es in terra, & quasi viator declinans ad manendum? Quare futurus es veluti vir vagus, ut fortis qui non potest salvere: tu autem in nobis es, Domine, & nomeo tuum, invocatum est super nos, ne derelinquas nos. Hęc dicit Dominus populo huic, qui dilexit movere pedes suos, & non quievit, & Dominus non placuit: Nunc recordabitur iniquitatum eorum, & visitabit peccata eorum. Et dixit Dominus ad me: Noli orare pro populo isto in bonum.

CAP. XIV. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam, de scicitate. Luxit Judza, & portz ejus vacue factz sunt, & clamor Hierusalem ascendit: Et majores eger miserunt juniores suos ad aquam: venterunt ad puerum, & non invenerunt aquam: & reportaverunt vasa sua vacua: confusi sunt agricolz: operuerunt capita sua: & cerva in agro peperit, & reliquit: quia non erat herba. Onagri stererunt in rupibus, traxerunt veotum quasi dracones: defecerunt oculi eorum: quia non erat herba. Si iniquitates nostrz responderint nobis: Domine, fac nobis propter te: quoniam multz sunt peccata nostra coram te: & quasi tibi peccavimus. Expectatio Israel, Domine: & salvator in tempore malorum. Quare factus es, sicut adventus in terra, & quasi tibi peccavimus: ad diversorium? & quare quid eris quasi homo dormiens, ut quasi vir, qui salvari non possit? Et in iniquitate es, Domine: & nomen tuum invocatum est super nos: ne oblitiscaris nos. Sic dicit Dominus populo huic: Dilixerunt movere pedes suos, & non quieverunt: & Deus diligit iniquitatem in eis: & nunc recordabitur iniquitatum eorum. Et dixit Dominus ad me: Noli orare pro populo isto in bona:

MS. A. (A) O AOTOS 'O GENA'MENOS IPO'S 'IEPHEMIAN IAPPA' KTRPOT IEPETH'S 'APPOK'IAZ. (B) AOTOS (C) I'UD'IA, & ad p'nia d'v' t'is invenerunt, & non potuerunt aquam, & reportaverunt vasa sua vacua: confusi sunt & afflicti, & operuerunt capita sua. Propter ferrz vastitatem, quia oon venit pluvia in terram, confusi sunt agro agricolz, operuerunt capita sua. Nam & cerva in agro peperit, & reliquit: quia non erat herba. Et onagri stererunt in rupibus, traxerunt veotum quasi dracones, defecerunt oculi eorum, quia non erat herba. Si iniquitates nostrz responderint nobis: Domine, fac propter nomen tuum, quoniam multz sunt averfiones nostrz, tibi peccavimus. Expectatio Israel, salvator ejus in tempore tribulationis, quare quasi colonus futurus es in terra, & quasi viator declinans ad manendum? Quare futurus es veluti vir vagus, ut fortis qui non potest salvere: tu autem in nobis es, Domine, & nomeo tuum, invocatum est super nos, ne derelinquas nos. Hęc dicit Dominus populo huic, qui dilexit movere pedes suos, & non quievit, & Dominus non placuit: Nunc recordabitur iniquitatum eorum, & visitabit peccata eorum. Et dixit Dominus ad me: Noli orare pro populo isto in bonum.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

23 וירפך פניו עורו ונמר מבריתו נם
 24 וירפך פניו עורו ונמר מבריתו נם
 25 וירפך פניו עורו ונמר מבריתו נם
 26 וירפך פניו עורו ונמר מבריתו נם
 27 וירפך פניו עורו ונמר מבריתו נם

Quod factum est verbum Domini ad Jeremiam de nego- tiis scicitatis. Luxerunt viri domus Juda, & civitates eorum defertz sunt, & cooperz sunt facies eorum oigredine, atqz quasi olla i projecti sunt in terram, & clamor habitatorum Ierusalem ascendit. Et fortes eorum miserunt subditos sibi ad aquam: venerunt ad cisternas, & non invenerunt aquam, reverz sunt cum vasis suis vacuis: confusi sunt & erubuerunt, & operuerunt capita sua. Propter peccata habitatorum terrz conerit sua, quia non fuit pluvia in terraz: confusi sunt agricolz, operuerunt capita sua. Quoniam etiam cerva in agro peperit & reliquit: quia non erat germina herba. Et onagri stererunt super torretes: biberunt ventum quasi dracones: defecerunt oculi eorum, quia non erat herba. Si iniquitates nostrz responderint nobis: Domine, fac propter nomen tuum quoniam multz sunt averfiones nostrz: coram te peccavimus. Expectatio Israel, salvator ejus in tempore tribulationis, quare refidet irata super nos? & nos sumus sicut peregrini in terra, & sicut viator qui diverit ad pernoctandū. Quare refi- dit irata tu super nos? & nos sum? transimigrantes & derelicti, tu aut fortis, potens ad salvandum, & majestas tua inter nos est Dñe, & nomen tuum invocatum est super nos, ne derelinquas nos. Hęc dicit Dñs populo huic: Sicut dilexerunt, sic vindictam sumam eis, ut transimigrare faciam eos de terra domus majestatis mez: & sicut oblectamur in e cultu idolorum, & de domo sanctuarii mei non prohibuerunt pedes suos: & non est voluntas coram Dño in eis. Nunc visitabit peccata eorum, & vindictam sumet iniquitatum eorum. Et dixit Dominus ad me: Ne ores pro populo isto in bonum.

23 Quod factum est verbum Domini ad Jeremiam de nego- tiis scicitatis. Luxerunt viri domus Juda, & civitates eorum defertz sunt, & cooperz sunt facies eorum oigredine, atqz quasi olla i projecti sunt in terram, & clamor habitatorum Ierusalem ascendit. Et fortes eorum miserunt subditos sibi ad aquam: venerunt ad cisternas, & non invenerunt aquam, reverz sunt cum vasis suis vacuis: confusi sunt & erubuerunt, & operuerunt capita sua. Propter peccata habitatorum terrz conerit sua, quia non fuit pluvia in terraz: confusi sunt agricolz, operuerunt capita sua. Quoniam etiam cerva in agro peperit & reliquit: quia non erat germina herba. Et onagri stererunt super torretes: biberunt ventum quasi dracones: defecerunt oculi eorum, quia non erat herba. Si iniquitates nostrz responderint nobis: Domine, fac propter nomen tuum quoniam multz sunt averfiones nostrz: coram te peccavimus. Expectatio Israel, salvator ejus in tempore tribulationis, quare refidet irata super nos? & nos sumus sicut peregrini in terra, & sicut viator qui diverit ad pernoctandū. Quare refi- dit irata tu super nos? & nos sum? transimigrantes & derelicti, tu aut fortis, potens ad salvandum, & majestas tua inter nos est Dñe, & nomen tuum invocatum est super nos, ne derelinquas nos. Hęc dicit Dñs populo huic: Sicut dilexerunt, sic vindictam sumam eis, ut transimigrare faciam eos de terra domus majestatis mez: & sicut oblectamur in e cultu idolorum, & de domo sanctuarii mei non prohibuerunt pedes suos: & non est voluntas coram Dño in eis. Nunc visitabit peccata eorum, & vindictam sumet iniquitatum eorum. Et dixit Dominus ad me: Ne ores pro populo isto in bonum.

23 Quod factum est verbum Domini ad Jeremiam de nego- tiis scicitatis. Luxerunt viri domus Juda, & civitates eorum defertz sunt, & cooperz sunt facies eorum oigredine, atqz quasi olla i projecti sunt in terram, & clamor habitatorum Ierusalem ascendit. Et fortes eorum miserunt subditos sibi ad aquam: venerunt ad cisternas, & non invenerunt aquam, reverz sunt cum vasis suis vacuis: confusi sunt & erubuerunt, & operuerunt capita sua. Propter peccata habitatorum terrz conerit sua, quia non fuit pluvia in terraz: confusi sunt agricolz, operuerunt capita sua. Quoniam etiam cerva in agro peperit & reliquit: quia non erat germina herba. Et onagri stererunt super torretes: biberunt ventum quasi dracones: defecerunt oculi eorum, quia non erat herba. Si iniquitates nostrz responderint nobis: Domine, fac propter nomen tuum quoniam multz sunt averfiones nostrz: coram te peccavimus. Expectatio Israel, salvator ejus in tempore tribulationis, quare refidet irata super nos? & nos sumus sicut peregrini in terra, & sicut viator qui diverit ad pernoctandū. Quare refi- dit irata tu super nos? & nos sum? transimigrantes & derelicti, tu aut fortis, potens ad salvandum, & majestas tua inter nos est Dñe, & nomen tuum invocatum est super nos, ne derelinquas nos. Hęc dicit Dñs populo huic: Sicut dilexerunt, sic vindictam sumam eis, ut transimigrare faciam eos de terra domus majestatis mez: & sicut oblectamur in e cultu idolorum, & de domo sanctuarii mei non prohibuerunt pedes suos: & non est voluntas coram Dño in eis. Nunc visitabit peccata eorum, & vindictam sumet iniquitatum eorum. Et dixit Dominus ad me: Ne ores pro populo isto in bonum.

ירמיה :

Verfio VULG.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

LAT.

Cum Translatione LATINA.

12. **עליו** ויבקר אבני מלה אוחם : ואמר אהרן אבני
 13. **היה** הנביאים אמרו להם לא תראו
 14. **לכם** בפקודם היום : ואמר יהוה אלהי
 15. **שקר** הנביאים נפאים בשמי לא שלחוים ולא
 16. **צויתום** ולא רברבו אליהם חוון שקר וקום
 17. **ואמר** יהוה אלהיכם היום : והעם אשר דמה נפאים להם והיו
 18. **מקבר** להם הפה חוון שקר וקום
 19. **ושפכו** עליהם מדינתים : ואמר אהרן אבני
 20. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם
 21. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם
 22. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם

12. Cum jejunaverint, non exaudi-
 13. am preces eorum : & si obtulerint holocausta, & victimas, non suscipiam ea : quoniam esuriam, & fames, & peste consumam eos. Et dixi, A a a, Domine Deus : Prophete dicunt eis : Non videbitis gladium, & fames non erit in vobis, sed pacem veram dabit vobis in loco isto. Et dixit Dominus ad me : Falso prophete vaticinantur in nomine meo : non misi eos, & non precepi eis, neque locutus sum ad eos : visionem mendacem, & divinationem, & fraudulentiam, & seductionem cordis sui prophanant vobis. Idcirco hæc dicit Dominus de prophetis, qui prophesant in nomine meo, quos ego non misi, dicentes : Gladius & fames non erit in terra hac : In gladio & fames consumentur prophete illi. Et populi, quibus prophesant, erunt projecti in vis Jerusalem prae fame & gladio, & non erit qui sepeliat eos, ipsi & uxores eorum, filii & filiae eorum : & effundam super eos mslum suum : & deducam oculos mei lachrymam per noctem & dieni, & non tacebit : quoniam contritione magna contrita est virgo filia populi mei, plaga pessima vehementer. Si egressus fuero ad agros, ecce oculi gladio : & si introiero in civitatem, ecce attenuati fames. Propheta quoque & sacerdos abierunt in terram, quam ignorabant. Numquid projiciens abjecisti Judam ? aut Sion ergo percussisti nos, ita ut nulla sit sanitas ? Expectavimus pacem, & non est bonum : & tempus cogitationis, & ecce turbatio. Cognovimus, Domine, impietates nostras, iniquitates patrum nostrorum, quia peccavimus tibi. Ne des nos in opprobrium propter nomen tuum, neque facias nobis contumeliam folii glorie tue : recorde, ne irritum facias foedus tuum nobiscum, Numquid sunt in sculpribus Gentium qui pluant ? ut caeli possint dare imbres ? nonne tu es Dominus Deus nolter, quem expectavimus ? tu cuius fecisti omnia hec.

12. **Quoniam**, si jejunaverint, non exaudiam orationem eorum : & si obtulerint holocausta, & sacrificia, non placbo michi in eis : quoniam in gladio, & in fame, & in morte ego consumabo eos. Et dixi : O (A) Dominus, id est de prophetis autem non exaudiam, & si obtulerint holocausta, & victimas, non suscipiam eas : quoniam esuriam, & fames, & peste consumam eos. Et dixi, A a a, Domine Deus : Prophete dicunt eis : Non videbitis gladium, & fames non erit in vobis : sed pacem veram dabo vobis in loco isto. Et dixit Dominus ad me : Falso prophete in nomine meo : non misi eos, & non precepi eis, non sum loquutus ad eos. Visiones enim mendaces, & divinationes, & fraudulentias, & seductiones cordis sui ipsi prophetant vobis. Idcirco hæc dicit Dominus de prophetis, qui prophetant in nomine meo, falso, & ego non misi eos, qui dicunt : Gladius, & fames non erit in terra hac : In morte morbofo consumentur prophete : & in fame consumentur prophete. Et populi, quibus ipsi prophetant eis : & projecti erunt in vis Jerusalem à facie gladii, & famis, & non erit, qui sepeliat eos : et filii eorum, & filie eorum : & effundam super eos mslum suum. Et dices ad eos verbum istud : Deducite super oculos vestros lachrymas die ac nocte, & non cessate : quoniam contritione contrita est filia populi mei : et plaga dolosa valde. Si egressus fuero in campum : & ecce occisi gladio : & si introiero in civitatem, & ecce dolor famis : quia sacerdos et propheta abierunt in terram, quam ignorabant. Numquid percussisti Judam, et non est sanitas ? Quare percussisti nos, et non est nobis sanitas ? Expectavimus pacem, et non est bonum : et ecce turbatio. Cognovimus nos, quia peccavimus coram te. Cæssa propter nomen tuum : ne pidas ibronum glorie tue. Recorde, ne dissiperes testamentum tuum, quod nobiscum. Numquid est (h) in idolis gentium, qui pluant ? Quod si caelum dabit imbres, & non tu es Dominus tuus, Domine : quia tu fecisti omnia hec.

12. **Quoniam**, si jejunaverint, non exaudiam orationem eorum : & si obtulerint holocausta, & sacrificia, non placbo michi in eis : quoniam in gladio, & in fame, & in morte ego consumabo eos. Et dixi : O (A) Dominus, id est de prophetis autem non exaudiam, & si obtulerint holocausta, & victimas, non suscipiam eas : quoniam esuriam, & fames, & peste consumam eos. Et dixi, A a a, Domine Deus : Prophete dicunt eis : Non videbitis gladium, & fames non erit in vobis : sed pacem veram dabo vobis in loco isto. Et dixit Dominus ad me : Falso prophete in nomine meo : non misi eos, & non precepi eis, non sum loquutus ad eos. Visiones enim mendaces, & divinationes, & fraudulentias, & seductiones cordis sui ipsi prophetant vobis. Idcirco hæc dicit Dominus de prophetis, qui prophetant in nomine meo, falso, & ego non misi eos, qui dicunt : Gladius, & fames non erit in terra hac : In morte morbofo consumentur prophete : & in fame consumentur prophete. Et populi, quibus ipsi prophetant eis : & projecti erunt in vis Jerusalem à facie gladii, & famis, & non erit, qui sepeliat eos : et filii eorum, & filie eorum : & effundam super eos mslum suum. Et dices ad eos verbum istud : Deducite super oculos vestros lachrymas die ac nocte, & non cessate : quoniam contritione contrita est filia populi mei : et plaga dolosa valde. Si egressus fuero in campum : & ecce occisi gladio : & si introiero in civitatem, & ecce dolor famis : quia sacerdos et propheta abierunt in terram, quam ignorabant. Numquid percussisti Judam, et non est sanitas ? Quare percussisti nos, et non est nobis sanitas ? Expectavimus pacem, et non est bonum : et ecce turbatio. Cognovimus nos, quia peccavimus coram te. Cæssa propter nomen tuum : ne pidas ibronum glorie tue. Recorde, ne dissiperes testamentum tuum, quod nobiscum. Numquid est (h) in idolis gentium, qui pluant ? Quod si caelum dabit imbres, & non tu es Dominus tuus, Domine : quia tu fecisti omnia hec.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

12. **ויהוה** אלהיכם היום : והעם אשר דמה נפאים להם והיו
 13. **מקבר** להם הפה חוון שקר וקום
 14. **ושפכו** עליהם מדינתים : ואמר אהרן אבני
 15. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם
 16. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם
 17. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם
 18. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם
 19. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם
 20. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם
 21. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם
 22. **נבואה** את יהוה אלהיכם : ואמר יהוה אלהיכם

12. Cum jejunaverint, non est voluntas coram me ad suscipiendam orationem eorum : & cum obtulerint holocausta & munus, non est voluntas coram me in eis. Quia in gladio, & fame, & morte ego disperdam eos. Et dixi : Sulcipe deprecationem meam Deus. Ecce prophete falsi dicunt eis : Non videbitis eos qui occidunt gladio, & fames non erit vobis : quia pacem veram dabo vobis in loco isto. Et dixit Dñs ad me : Falsum tamen dicunt prophete falsi qui prophesant in nomine meo. Non misi eos, nec precepi eis, nec locutus sum eis prophetiam & doctrinam falsam : & mendacia, & impietatem cordis sui ipsi prophetant vobis. Propterea hæc dicit Dñs de prophetis falsis, qui prophetant in nomine meo, & ego non misi eos : & ipsi dicunt : Gladius & fames non erit in terra hac : In gladio & fame consumentur ipsi prophete falsi. Populus autem quibus prophetant, erit discepti & projecti per vicosa Jerusalem à facie famis & gladii, & non erit qui sepeliat eos, ipsi & uxores eorum, & filii & filiae eorum : & effundam super eos mala eorum. Et dices ad eos : Propter verbum istud deducite oculos mei lachrymas nocte ac die, & non tacebit : quia contritione magna contritum est regnum cœtus populi mei : plaga infirma vehementer. Si egressus fuero ad agros, ecce oculi gladio : & si introiero in civitatem, ecce infirmi fame. Quoniam etiam feriba & sacerdos conversi sunt ad negotiationes suas, ad id quod est in terra, nec requiescunt. Numquid abijcisti domum Juda ? aut habitatores Sion introsumo Verbum tuum ? quare percussisti nos, & non est nobis sanitas ? Expectavimus pacem, & non est bonum : & tempus remissionis peccatorum, & ecce vindicta peccatorum. Cognovimus Dñe peccata nostra, & nos peccata patrum nostrorum : quia peccavimus coram te. Ne projecias nos ante proper nomen tuum, ne vilem facias locum folii glorie tue. Veniat memoria pacti patrum nostrorum ante te : ne irritum facias pactum tuum nobiscum. Ecce non est utilitas in diis populorum ad deducendam pluviam : nec caeli dabant rores, nisi iuxta verbum tuum. Nonne tu es Dñs Deus nolter ? & expectavimus coram te, quia tu fecisti hæc omnia.

12. **Quoniam**, si jejunaverint, non est voluntas coram me ad suscipiendam orationem eorum : & cum obtulerint holocausta & munus, non est voluntas coram me in eis. Quia in gladio, & fame, & morte ego disperdam eos. Et dixi : Sulcipe deprecationem meam Deus. Ecce prophete falsi dicunt eis : Non videbitis eos qui occidunt gladio, & fames non erit vobis : quia pacem veram dabo vobis in loco isto. Et dixit Dñs ad me : Falsum tamen dicunt prophete falsi qui prophesant in nomine meo. Non misi eos, nec precepi eis, nec locutus sum eis prophetiam & doctrinam falsam : & mendacia, & impietatem cordis sui ipsi prophetant vobis. Propterea hæc dicit Dñs de prophetis falsis, qui prophetant in nomine meo, & ego non misi eos : & ipsi dicunt : Gladius & fames non erit in terra hac : In gladio & fame consumentur ipsi prophete falsi. Populus autem quibus prophetant, erit discepti & projecti per vicosa Jerusalem à facie famis & gladii, & non erit qui sepeliat eos, ipsi & uxores eorum, & filii & filiae eorum : & effundam super eos mala eorum. Et dices ad eos : Propter verbum istud deducite oculos mei lachrymas nocte ac die, & non tacebit : quia contritione magna contritum est regnum cœtus populi mei : plaga infirma vehementer. Si egressus fuero ad agros, ecce oculi gladio : & si introiero in civitatem, ecce infirmi fame. Quoniam etiam feriba & sacerdos conversi sunt ad negotiationes suas, ad id quod est in terra, nec requiescunt. Numquid abijcisti domum Juda ? aut habitatores Sion introsumo Verbum tuum ? quare percussisti nos, & non est nobis sanitas ? Expectavimus pacem, & non est bonum : & tempus remissionis peccatorum, & ecce vindicta peccatorum. Cognovimus Dñe peccata nostra, & nos peccata patrum nostrorum : quia peccavimus coram te. Ne projecias nos ante proper nomen tuum, ne vilem facias locum folii glorie tue. Veniat memoria pacti patrum nostrorum ante te : ne irritum facias pactum tuum nobiscum. Ecce non est utilitas in diis populorum ad deducendam pluviam : nec caeli dabant rores, nisi iuxta verbum tuum. Nonne tu es Dñs Deus nolter ? & expectavimus coram te, quia tu fecisti hæc omnia.

12. **Quoniam**, si jejunaverint, non est voluntas coram me ad suscipiendam orationem eorum : & cum obtulerint holocausta & munus, non est voluntas coram me in eis. Quia in gladio, & fame, & morte ego disperdam eos. Et dixi : Sulcipe deprecationem meam Deus. Ecce prophete falsi dicunt eis : Non videbitis eos qui occidunt gladio, & fames non erit vobis : quia pacem veram dabo vobis in loco isto. Et dixit Dñs ad me : Falsum tamen dicunt prophete falsi qui prophesant in nomine meo. Non misi eos, nec precepi eis, nec locutus sum eis prophetiam & doctrinam falsam : & mendacia, & impietatem cordis sui ipsi prophetant vobis. Propterea hæc dicit Dñs de prophetis falsis, qui prophetant in nomine meo, & ego non misi eos : & ipsi dicunt : Gladius & fames non erit in terra hac : In gladio & fame consumentur ipsi prophete falsi. Populus autem quibus prophetant, erit discepti & projecti per vicosa Jerusalem à facie famis & gladii, & non erit qui sepeliat eos, ipsi & uxores eorum, & filii & filiae eorum : & effundam super eos mala eorum. Et dices ad eos : Propter verbum istud deducite oculos mei lachrymas nocte ac die, & non tacebit : quia contritione magna contritum est regnum cœtus populi mei : plaga infirma vehementer. Si egressus fuero ad agros, ecce oculi gladio : & si introiero in civitatem, ecce infirmi fame. Quoniam etiam feriba & sacerdos conversi sunt ad negotiationes suas, ad id quod est in terra, nec requiescunt. Numquid abijcisti domum Juda ? aut habitatores Sion introsumo Verbum tuum ? quare percussisti nos, & non est nobis sanitas ? Expectavimus pacem, & non est bonum : & tempus remissionis peccatorum, & ecce vindicta peccatorum. Cognovimus Dñe peccata nostra, & nos peccata patrum nostrorum : quia peccavimus coram te. Ne projecias nos ante proper nomen tuum, ne vilem facias locum folii glorie tue. Veniat memoria pacti patrum nostrorum ante te : ne irritum facias pactum tuum nobiscum. Ecce non est utilitas in diis populorum ad deducendam pluviam : nec caeli dabant rores, nisi iuxta verbum tuum. Nonne tu es Dñs Deus nolter ? & expectavimus coram te, quia tu fecisti hæc omnia.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 * **كَيْفَ لَا يَرْجِعُ** لَأَقْبَلَهُمْ **إِنْ رَجَعُوا** . هَلْ كَتَبْتُمْ لِقَوْمٍ هَكَذَا **لَا يَرْجِعُونَ** .
 13 * **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .
 14 **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .
 15 **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .
 16 **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .
 17 **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .
 18 **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .
 19 **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .
 20 **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .
 21 **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .
 22 **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** . **كَيْفَ لَا يَرْجِعُونَ** .

Quoniam licet jejunent, non exaudiam orationem eorum; & quavis offerant holocausta & oblationes, non delectabor eis: nam gladio, fame, ac peste consumpsimus eum eos. Dicenti verò mihi, Quis Dominus Deus, Ecce prophetae dicunt eis, Nequiquam experientim gladium, & fames non erit vobis; imò pacem & securitatem dabo vobis in loco isto: Respondit Dominus, Falso vaticinatur isti prophetae in nomine meo, cum ego nec miserim eos, nec praeceperim eis, nec allocutus sim eos: visiones falsas, omnia, divinationes, atque delum cordis sui vaticinantur isti vobis. Propterea sic dicit Dominus de prophetis qui vaticinantur in nomine meo, quos ego non misi, quique dicunt, Gladius & fames non erit in terra ista; Gladio & fame peribunt hujusmodi prophetae: Et populus qui isti vaticinantur, erunt projecti in plateis Jerusalem pro gladio, fame, ac peste, nemine sepeliente; tam ipsi, quam uxores, & filii ac filiae ipsorum; adeoque refundam in eos malitiam suam. Dic igitur eis sermonem istum, Stillent oculi nostri lacrymas diu usque, quia contritione iugam contrita est virgo filia populi mei, plagam admodum dolorificam. Sive ad campum egerit, ecce gladio confossos cervos; sive urbem ingreditur, ecce fame languentes: nam cum prophetae tum sacerdores pro orbem vagantur, nec animadvertunt. Prorsusne abominatus es Judaeos? an Sionem saliditque anima tua? quare non percussisti, nullaque nobis est medela? expectavimus pacem, & nullum adest bonum? tempus curationis, & ecce terror? Agnosceamus Domine peccata nostra & peccata patrum nostrorum, etenim peccavimus in te. Ne irascaris, propter nomen tuum, neve dedecore solum majestatis tuae: recordare, & o vires pacum tuum quod nobiscum pepigisti. Non enim posuim idola gentium demittere pluviam, neque caeli suppeditare stillas, sed tu Domine Deus noster: ideo te expectabimus, quia tu facis haec omnia.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 13 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 14 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 15 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 16 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 17 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 18 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 19 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 20 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 21 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .
 22 **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** . **لَا يَرْجِعُونَ** .

Nam etsi jejunaverint, non exaudiam petitionem eorum, & quavis obtulerint holocausta & sacrificia, non delectabor eis: in quo gladio, & fame, ac peste consumpsimus eum eos. At autem dicitur, Quis Dominus Deus, ecce prophetae dicunt eis, Nequiquam experientim gladium, & fames non erit vobis; imò pacem & securitatem dabo vobis in loco isto: Dixi mihi Dominus, Prophetae eorum menticulati prophetae isti in nomine meo, quos ego non misi, neque praeceperim eis, neque allocutus sum eos: prophetiae enim visiones falsas, divinationes, atque delum cordis sui vaticinantur isti vobis. Propterea sic dicit Dominus de prophetis qui vaticinantur in nomine meo, quos ego non misi, quique dicunt, Gladius & fames non erit in terra ista; Gladio & fame peribunt hujusmodi prophetae: Et populus qui isti vaticinantur, erunt projecti in plateis Jerusalem pro gladio, fame, ac peste, nemine sepeliente; tam ipsi, quam uxores, & filii ac filiae ipsorum; adeoque refundam in eos malitiam suam. Dic igitur eis sermonem istum, Stillent oculi nostri lacrymas diu usque, quia contritione iugam contrita est virgo filia populi mei, plagam admodum dolorificam. Sive ad campum egerit, ecce gladio confossos cervos; sive urbem ingreditur, ecce fame languentes: nam cum prophetae tum sacerdores pro orbem vagantur, nec animadvertunt. Prorsusne abominatus es Judaeos? an Sionem saliditque anima tua? quare non percussisti, nullaque nobis est medela? expectavimus pacem, & nullum adest bonum? tempus curationis, & ecce terror? Agnosceamus Domine peccata nostra & peccata patrum nostrorum, etenim peccavimus in te. Ne irascaris, propter nomen tuum, neve dedecore solum majestatis tuae: recordare, & o vires pacum tuum quod nobiscum pepigisti. Non enim posuim idola gentium demittere pluviam, neque caeli suppeditare stillas, sed tu Domine Deus noster: ideo te expectabimus, quia tu facis haec omnia.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * قَلَائِي * سَتَه * * * * *
 2 لَّا رُحْمًا يُعْتَبِرُ وَحَدَثَانًا أَتَى قُتَيْبًا مِنْ مِصْرَ * * * * *
 3 حَقِيقًا * * * * *
 4 * * * * *
 5 * * * * *
 6 * * * * *
 7 * * * * *
 8 * * * * *
 9 * * * * *
 10 * * * * *
 11 * * * * *
 12 * * * * *
 13 * * * * *
 14 * * * * *
 15 * * * * *
 16 * * * * *

CAP. XV.
 Dixit autem mihi Dominus: Etiam si Moses
 & Samuel starent coram me, nequam
 placaretur animus erga populum istum:
 eijce eos a facie mea, & exeat. Quod si dixit
 sint tibi, Quo exhibimus ad eorum; Sic dicit
 Dñs, Qui ad mortem, ad mortem exeat; qui
 ad gladium, ad gladium; qui ad famem, ad
 famem; & qui ad captivitatē, ad captivi-
 tatē. Animadversurus enim sum in eos qua-
 tuor flagellis, dicit Dominus; gladio ad inter-
 ficiendum, canibus ad trahendum, et volatili-
 bus cœli ac bestiis terræ ad devorandum atq;
 conflendum: Denique dabo eos divaga-
 tionem inter omnia regna terræ, propter sceler-
 a Manassis filii Hezechie regis Judæ, ob ea
 omnia quæ perpetravit in Jerusalem. Quis
 cui misereretur Jerusalem? & quis de do-
 leret? aut quis diverteret ad salutandum te?
 Tu me dereliquisti, dicit Dñs, & retrorsum
 abiisti: ideo levabo manum meam contra te,
 & confumam te, nec amplius parca illis: Sed
 ventralibro dispergam illos per civitates ter-
 rarum. Orbave, adeoq; consumpsi populum meum;
 attamen à visis suis non sunt reversi, Multi-
 cabuntur videtz eorum plusquam arena maris:
 adducam super eos, tam super matrem quam
 super adulescentes, prados ipso meretrici-
 injiciam in eos reperiendæ perturbationem &
 tremorem: Ejulabit quæ peperit septem, in-
 stabit ventre suū, occidet fil ejus in medio
 dierum ejus, erubescet & pudet; reliquis
 autem eorum gladio exponā coram hostibus
 eorum, dicit Dominus. Hec mihi mater mea,
 quod me generus virum iudicem & virum
 objuratorem in tota terra: non sum obnoxius,
 neque sunt obnoxii mihi, omnes tamen con-
 tumelis me afficiunt. Dicit Dominus, Non fi-
 nam te in proferitate, sed irrure faciam in
 te hostē ex Aquilone, tempore angustiz, tem-
 pore calamitatis. Quod durissimum erit scitu-
 ferū & sicut es. Opes tuas, thesuros tuos,
 omnique terminos tuos direptioni exponā
 propter peccata tua: Subjiciamque te ad
 hostibus tuis in terra quam ignoras; quoniam
 ignis accensus est in ira mea, super vos arde-
 bit. Tu Dñe ubi, recordare mei, libera me, &
 ulciscere me de persequenti-bus: me; noli me
 juxta longanimitatē tuā protrahere. Agnosce
 quod opprobrium propter te sustinuerim,

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * الفصل الخامس عشر * * * * *
 2 * * * * *
 3 * * * * *
 4 * * * * *
 5 * * * * *
 6 * * * * *
 7 * * * * *
 8 * * * * *
 9 * * * * *
 10 * * * * *
 11 * * * * *
 12 * * * * *
 13 * * * * *
 14 * * * * *
 15 * * * * *
 16 * * * * *

CAP. XV.
 SEd dixit mihi Dominus: Etiam si Mo-
 ses & Aaron ante faciem meam,
 nequique erit animus meus erga istos:
 amanda populum istum, & egrediarus.
 Quod si tibi dicit, Quod egrediarus?
 dices eis, Sic ait Dominus Deus, Qui ad
 mortem definitus sunt, ad mortem exeat-
 to; & qui ad gladium, ad gladium; qui
 ad famem, ad famem; & qui ad captivi-
 tatē, ad captivitatē: Adducam enim
 super istos quatuor genera dicit Dominus;
 gladium ad jugulandum; canes ad di-
 laniandum, & feras terræ atque volatili-
 bus cœli ad devorandum & confumendum:
 Et exponam eos in miserris in omni-
 bus regibus terræ, propter iniquitatem filium
 Manassis regis Judæ, ob ea quæ perpetravit
 in Jerusalem. Quis tui misereretur
 O Jerusalem? aut quis egredietur tui?
 Tu me dereliquisti, ait Dominus; & abiisti
 ex adverso mei: ideo extendam super te
 manum meam, & confumam te, nec re-
 manebit deus illis in perfidiam: Sed per-
 ducam illos in portis terræ. Pro-
 pulum meum orbabit, pedes populum
 meum propter scelera istius. Multificabunt
 in vultu eorum plusquam arena maris:
 inducam super matrem & super
 adulescentem ipso in vultu, injiciam in eam
 in vultu eorum, quomodo
 peristi me in vultu tuo, quomodo
 dereliquisti me, quomodo nullam peristi
 utilitatem, & ne minus quidem profuerit
 mihi, sed consumpsi sunt vires mee in istis
 qui molestant in vultu meo: Quomodo
 maledicam eorum, (dummodo ipsi vellent
 sua) si non affuit tibi tempore malorum
 eorum, & tempore angustiz ipso in vultu
 eorum apud inimicum. Non cognosces
 seruum aut operum tuorum omnium fortitudinem
 tuam? Quomodo dabo in manus tuas
 in vultu tuum pro omnibus scelibus tuis,
 idque in omnibus terminis tuis, hostibus tuis,
 Quis te servavit in vultu tuo? inter a
 quam nunquam cognoscebam: Quomodo
 dabo in manus tuas, quomodo dabo in
 manus tuas? & sic erit tui.

Textus decimus
 O Domine, recordare mei, & visita me,
 neque infontem velle de persequenti-bus
 me sine dilatione. Agnosce quomodo jus-
 perim causa tui cum vultu tuo.

רמיה יו

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranfatione LATINA.

mibi tuum verbum fuit & : eos comedi & tui sermones sunt Inveni
 נמצאו דבריה ואכלם ויהי דבריה לי
 et innotuam quia : mei cordis letitiam in & , gaudium in
 לשתך ולשמחת לבבי ושמחתך
 Non exercituum Deus DOMINE , me super tuum nomen
 שמך עליו והורה אלי צבאות : לא
 me nomen facibus : exultavit nec , ludendum fecerit in fedi
 ושמתי כבוד משחקים ואעלו מפני ידך
 me replesti indignatione quoniam : fedi
 בדרך ושמתי זרעם מלאחתי : למה הורה
 effendo ? curari tenuit , desperata mea plaga & : perperui meus dolor
 כארץ נצה ומכתי אנשד מאנה הרפה היו
 Propeterea : heret fideles non , aqzue mendax velut mihi
 ערס
 ותורה לי קמו אבוב מים לא נאמנו : לכן
 te convertam & : sicutis convertis si : DOMINUS dixit sic
 כדאמר יהוה אבד תשוב ואשבע
 meum os tanquam : pletur eduxeris si & : stabis mea facies ad
 לפני תשוב ואם חוצאי יקר מוולל כפי
 eos ad converteris non tu & , te ad ipsi converterentur : eris
 ותורה ישבו המה אלה ואמה לא תשוב אליהם :
 tellabur & , munium , erit murum in huic populo te dabo Et
 ונתתיה לעם הזה לחומת נחשת כצורה ונחמה
 te , foveam ad ego tecum quia : tibi pax valebit non & , te contra
 אלה ולא יוכלו לה כי אלהיהוה אלהי ישראל
 pe : litorum manu de te erua Er . DOMINUS dixit et erit : non &
 ולהצילה נאם יהוה : והצילה מר דעם
 et liberabo te de manu pesti-
 ופרתה מפר עיניו :
 morum , & redimam te de manu
 fortium.

Inveni sunt sermones tui, & comedi eos, & factum est mihi verbum tuum in gaudium & in letitiam cordis mei : quoniam invocatum est nomen tuum super me, Domine Deus exercituum.
 Non fedi in concilio ludendum, & glorior sum à facie manûs tuae : solus sedebam, quoniam comminatione replesti me. Quare factus est dolor meus perpetuus, & plaga mea desperabilis renuit curari? facta est mihi quasi mendacium aquarum infidelium. Propter hoc hæc dicit Dominus; Si converteris, convertam te, & ante faciem meam stabis : & si separaveris pretiosum à vili, quasi os meum eris : convertentur ipsi ad te, & tu non converteris ad eos. Et dabo te populo huic in murum æverum, fortem : & non prævalebit : quia ego tecum sum, ut salvem te, & erum te, dicit Dominus.
 Et liberabo te de manu pestiferorum, & redimam te de manu fortium.

Ab his qui reprobus sermones tuos : consummabo eos. Et erit mihi verbum tuum in letitiam, & gaudium cordis mei : quoniam invocatum est nomen tuum super me, Domine omnipotens. Non fedi in confessu (i) istorum luducium. Solus sedebam, quoniam amaritudine repleti sum. Idem hæc dicit Dominus; Si revertentur ad eos, qui convertant me, prævalenti (k) adversum me? Plaga mea solida est : unde sanabit? Dum sibi, facta est mihi quasi aqua mendax, non habens fidem. Idem hæc dicit Dominus; Si revertentur ad eos : & tu non converteris ad eos. Et dabo te in populo ista, quasi murum multum, etiam : & bellibus adversum te : quia tecum sum, ut salvem te : quia tecum sum, ut salvem te : Et erum te de manu pestiferorum, & redimam te de manu pestiferorum.

MS.A. (b) ἐπισημασθησιν μοι ἡ ἀπειθήναι αὐτῶν * ἡ ἀπειθήναι, ἐν ἕκαστῳ πηρῶν. (c) ἀπὸ ἀπείρας, αἰς σίμα (σ) πολυμυστηρίων (C) ἐξ ἐπισημασθησιν

CAP. XVI. 1

CAP. XVI.

KE & 10.

CAP. XVI.

1 uxorem tibi accipies Non : dicendo me ad Domini verbum fuit Et
 ויהי דברי יהוה אלי לאמר : לא תקח לך אשה
 2 dixit tibi Quia isto loco in filijs & filiis tibi erunt nec
 ולא תקח לך בנים ובנות במקום הזה : כי כה אמר
 loco in filijs super & filios supra : Dominus
 יהוה על הפנים ועל הנקבות הילדים במקום
 coram : patres super & , eos : matres eorum matres super & : filios
 הוה ועל אמהם הילדות אוהם ועל אבותם
 coram : matres eorum matres super & : filios
 4 המולדים אוהם בארץ הזאת : מסותו הילדים
 super heret quoniam in : sepelientur : neque sepelientur non , morientur
 יתחו לא יספדו ולא יקברו לדמם על
 erit & , confumentur face in & gladio in & : erunt
 פני אדמה יהיו ובתרים ובדבעים יקברו ויהיו
 Nam : terra : arida & , exsolorum : nulli eorum in eorum cadent
 5 נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמות הארץ : כי
 vadis nec , fæcia quæ domum ingreditur sic : Dominus dixit sic
 נה אמר יהוה אלי : הנה בנות מרות ואל תהיה
 a meam pacem : neque quia : eis : non : terra : neque : plangenda
 לספד ותגר להם כי אספתי את ישראל ומתו
 : miseraciones & : misericordiam , Dominus dixit isto populo
 העם הזה ויהיו את המסר ואת החמם
 nec : sepelientur non , hæc terra in parvi & : magni morientur Et
 6 ומתו גדלים וקטנים בארץ הזאת ולא יקברו ולא
 expandent non Et : ac decalibatur neque quæ cadent nec : eos plangent
 יספדו להם ולא יתגדר ולא יקברו להם : ולא יספדו
 post : dabunt neque mortuo super eam confolandis ad luctum super sibi
 להם על אבותיהם ולתנומו על מות ולא יקברו
 : lita mare super & sicuti patre super , consolationum calicem : eis
 אותם פום הנחומים על אבותיהם ועל אמהם :

1 Et factum est verbum Domini ad me, dicens; Non accipies uxorem, & non erunt tibi filii & filie in loco isto. Quia hæc dicit Dominus super filios & filias, qui generantur in loco isto, & super matres eorum, que generant eos : & super patres eorum, de quorum stirpe sunt nati in terra hæc; Mortibus ægrotationum morientur : non plangent, & non sepelientur, in sterquilinum super faciem terre erunt : & gladio & fame confumentur : & erit cadaver eorum in escam volatilibus coeli, & bestijs terræ. Hæc enim dicit Dominus; Ne ingrediaris domum convivii, neque vadis ad plangendum, neque confolieris eos : quia abstinere pacem meam à populo isto, dicit Dominus; misericordiam & miserationes. Et morientur grandes & parvi in terra ista : non sepelientur neque plangent, & non se incidant, neque calvitium fiet pro eis. Et non frangent inter eos lugenti panem ad consolandum super mortuo : & non dabunt eis pocum calicis ad consolandum super patre suo & matre,

1 Kai ou mi lalēs gynaika, lōgōi kō-
 2 ei θ δ δειξ ἱσραηλ, και ἡ γυναικισθησιν
 3 σε ἴδεις, ἐδὲ ἀναστῆσιν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.
 4 Ὅτι τὰ δὲ λόγῳ κηρῶν ἐπὶ τῷ ἴπῳ (α) ἔξ
 5 ἐπὶ τῷ ἀναστῆσθαι τῷ ἀποθανόντων ἐν τῷ τό-
 6 πῳ τούτῳ, ἢ ἐπὶ τῶν μετῴρων ἀνθρώπων
 7 πτωχῶν αὐτῶν, ἢ ἐπὶ τῷ πετρίων ἀν-
 8 τῶν τῷ γυναικισθῆναι αὐτῶν ἐν τῷ ἴπῳ ταύ-
 9 τῳ, ἢ ἐν δακτύλῳ νοσῆσθαι ἀποκαθάρσει
 10 αὐτῶν, ἢ ἐν τῷ ταπισσῆναι (β) εἰς
 11 περὶ δόγῳ ἐπὶ τῷ σπασθῆναι τῶν ἄν-
 12 τῶν τοῦ θεοῦ τῶν γυναικῶν ἐν τῷ
 13 πετρίων τῶν ἴπῳ (γ) ἐν τῷ μαχαίρῳ
 14 ἀντῶν, ἢ ἐν τῷ ἀντῶν συντρίβειν ἵπ-
 15 τῶν αὐτῶν, ἢ ἐν τῷ ἀντῶν εἰς τῶν
 16 ἀφῆσθαι τῶν ἴπῳ ἐν τῷ ἀντῶν τῶν
 17 ἴπῳ ἐν τῷ ἀντῶν τῶν ἴπῳ ἐν τῷ ἀντῶν
 18 καὶ ἐν τῷ ἀντῶν τῶν ἴπῳ ἐν τῷ ἀντῶν
 19 καὶ ἐν τῷ ἀντῶν τῶν ἴπῳ ἐν τῷ ἀντῶν
 20 καὶ ἐν τῷ ἀντῶν τῶν ἴπῳ ἐν τῷ ἀντῶν
 21 καὶ ἐν τῷ ἀντῶν τῶν ἴπῳ ἐν τῷ ἀντῶν
 22 καὶ ἐν τῷ ἀντῶν τῶν ἴπῳ ἐν τῷ ἀντῶν

MS.A. (a) ἐπὶ τῶν (β) ἐδὲ (γ) ἢ πῶς (δ) μαχαίρῳ (ε) ἐν πετρίων (ζ) ἀφῆσθαι (η) ἀντῶν (ι) ἐδὲ μὴ ἐπισημασθῆναι, (θ) αὐτῶν ἢ ἐπὶ μορτῶν

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

1 קבלתי לפתנך ומשחתי ויהוה מירד לי לבע ולהרוח לבי ארי אחקרי שמך עלי
 2 ויהוה פתחתי הרן : ארי כדנן אמר : על כנן ועל כנן דמתלרין באחריה הרין ועל
 3 אמתהוהו וילרין יתרון ועל אבתהוהו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 4 כנן ומחיון לא יספדו ולא יקברו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 5 אמר : לא יהוה מירד לי כדנן וכמריע מוחי : ככן כדנן אמר :
 6 ארי אחקרי שמך עלי ויהוה פתחתי הרן : ארי כדנן אמר : על כנן ועל כנן דמתלרין באחריה הרין ועל
 7 אמתהוהו וילרין יתרון ועל אבתהוהו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 8 כנן ומחיון לא יספדו ולא יקברו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 9 אמר : לא יהוה מירד לי כדנן וכמריע מוחי : ככן כדנן אמר :
 10 ארי אחקרי שמך עלי ויהוה פתחתי הרן : ארי כדנן אמר : על כנן ועל כנן דמתלרין באחריה הרין ועל
 11 אמתהוהו וילרין יתרון ועל אבתהוהו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 12 כנן ומחיון לא יספדו ולא יקברו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 13 אמר : לא יהוה מירד לי כדנן וכמריע מוחי : ככן כדנן אמר :
 14 ארי אחקרי שמך עלי ויהוה פתחתי הרן : ארי כדנן אמר : על כנן ועל כנן דמתלרין באחריה הרין ועל
 15 אמתהוהו וילרין יתרון ועל אבתהוהו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 16 כנן ומחיון לא יספדו ולא יקברו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 17 אמר : לא יהוה מירד לי כדנן וכמריע מוחי : ככן כדנן אמר :
 18 ארי אחקרי שמך עלי ויהוה פתחתי הרן : ארי כדנן אמר : על כנן ועל כנן דמתלרין באחריה הרין ועל
 19 אמתהוהו וילרין יתרון ועל אבתהוהו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 20 כנן ומחיון לא יספדו ולא יקברו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 21 אמר : לא יהוה מירד לי כדנן וכמריע מוחי : ככן כדנן אמר :
 22 ארי אחקרי שמך עלי ויהוה פתחתי הרן : ארי כדנן אמר : על כנן ועל כנן דמתלרין באחריה הרין ועל
 23 אמתהוהו וילרין יתרון ועל אבתהוהו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 24 כנן ומחיון לא יספדו ולא יקברו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 25 אמר : לא יהוה מירד לי כדנן וכמריע מוחי : ככן כדנן אמר :
 26 ארי אחקרי שמך עלי ויהוה פתחתי הרן : ארי כדנן אמר : על כנן ועל כנן דמתלרין באחריה הרין ועל
 27 אמתהוהו וילרין יתרון ועל אבתהוהו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 28 כנן ומחיון לא יספדו ולא יקברו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע
 29 אמר : לא יהוה מירד לי כדנן וכמריע מוחי : ככן כדנן אמר :
 30 ארי אחקרי שמך עלי ויהוה פתחתי הרן : ארי כדנן אמר : על כנן ועל כנן דמתלרין באחריה הרין ועל
 31 אמתהוהו וילרין יתרון ועל אבתהוהו וילרין יתרון פאעא הרין : כמה כמריע

1 Suscepi verba tua, & stabilivi ea : & factum est verbum tuum mihi in gaudium & in letitiam cordis mei : quia invocatum est nomen tuum super me, & Deus exercituum. Non fedi cum turba cantantium, nec delectat sum : a facie verbi tui separatus sedebam, quia prophetia maledictionis implevit me. Quare factus est dolor meus in perpetuum : & plaga mea fortis, ut non curari possit. Non sit Verbum tuum mihi in mendacium, sicut fons aquarum cuius aquæ deficiunt. Propterea hæc dicit Dñs : Si converteris, & revertam te : coram me ministrabis : & si revocaris impioi ut sint iusti, voluntatem verbi mei implebis. Revertantur ipsi ad verba tua, & tu non revertentis ut erres post eos. Et dabo te populo huic quasi murum arcem, fortem : & pugnantem adversum te, & non prævalebit tibi : quia in adiutorium tuum est Verbum meum, ut salvem te, & ut liberem te, dicit Dñs. Et erua te de manu malignantium, & salvabo te de manu fortium.

1 Et factum est verbum Domini ad me, dicens; Ne accipias tibi uxorem, nec sint tibi filii & filie in loco isto. Quia hæc dicit Dñs super filios & super filias, qui nascuntur in loco isto, & super matres & super patres eorum, que pariunt eos, & super patres eorum qui georant eos in terra ista : Morie ægrotationum famis morientur : non plangent, neque sepe-
 4 lientur in stercus disperferum super faciem terre erunt : & in gladio & in fame peribunt : & erit cadaver eorum projectum in escam volatilibus coeli & bestijs terræ. Hæc enim dicit Dominus; Ne ingrediaris in domum convivii, neque vadis ad plangendum, neque confolieris eos : quia abstineris pacem meam à populo isto, dicit Dominus; misericordiam & miserationes. Et morientur grandes & parvi in terra ista : non sepelientur : & non se incidant, neque calvitium fiet pro eis. Et non frangent inter eos lugenti panem ad consolandum super mortuo, nec te frangent eis pocum calicis in luctu ad consolandum super mortuo, nec te propinabunt eis calicem consolationis quique super patre suo, & super matre sua.

CAP. XVI.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١**

mandata tua custodierim ac fecerim fueritq; mihi sermo tuus iucunditati & letitiae cordis mei; quia invocatum est super me omen tuum. Domine Deus potentissime, non sedi inter coetum irrisorum, sed extitimi manum tuam, & scorum sedi, eo quod ira me repleveris. Quare factus est dolor meus ingens, & plaga mea vehemens, nec vult curari? & factus est mihi velut aqua fallaces quibus credidi non potest? Propterea sic dicit Dominus: Si converteris, relinam te, & coram me stabis: & si eduxeris pretiosum ex obsecro, sicut os meum eris, dicit Dominus: & ipsi converteatur ad te, tu autem non converteris ad eos: Opponam te huic populo tanquam fortissimum murum aeneum, & bellaturo adversum te, at non superabunt te; quia tecum sum ad liberandum & eruentum te, dicit Dominus: Eripiam te de manu improborum, & servabo te de manu potentium.

CAP. XVI.

١ **٢** **٣** **٤** **٥** **٦** **٧**

ET factus est ad me sermo Domini, dicens, Ne ducas tibi uxorem, & ne sint tibi filii aut filiae in loco isto: Quoniam sic ait Dominus de filiis & filiabus natis in loco isto, & de matribus eorum quae parturire sunt eos, deque patribus eorum qui genuerunt ipsos in loco isto; Morte languentium fame morientur, non plangentur, neque sepelientur, sed ut finis erunt super faciem terrae: gladio & fame confumentur, eruntque cadavera eorum cibo volatilibus caeli & bestiis terrae. Nam sic ait Dominus, Ne abeas ad plangendum, neque loco movearis propter eos: quoniam abstulisti pacem meam ab iusticimodi populo, dicit Dominus, & benignitatem atque misericordiam. Morientur magni aequè ac parvi in terra ista, non sepelientur, neque plangentur; non lugebunt, neque pilos avellent sibi propter eor. Neque pilos tondebunt propter eos in luctu ad capeodam consolationem de mortuo, neque potabunt eos calice consolationis de patribus & matribus eorum.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA:

١٧ **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١**

ab his qui sunt tibi rebelles: consume illos, sicutque mihi verbum tuum exultationi, & gaudii cordi meo: quia quidem nomen tuum invocatum est super me. O Domine omnia tenens, non steti in concilio irrisorum; sed manum tuam permissisens sedi totus, quia repletus sum amaritudine. Quis tu qui me distinxisti contra me in voluntate? Plaga mea atrox est, unde recuperabo sanitatem? Satis mihi est omnia velut aqua fallax cui nulla est firmitas. Itaque sic ait Dominus: Si abieris, reducam te, stabisque coram facie mea: & si eduxeris honestam ad vili, eris tanquam os meum: & ipsi revertentur ad te, non tu revertentur ad eos: Daboque te huic populo velut murum aeneum munitioni; ut pugnantibus non prevaleant tibi; quoniam adeo tibi in fortibus. Et eruiam te de manu sceleratorum, eripiamque te de manu corruptorum.

CAP. XVII.

١ **٢** **٣** **٤** **٥** **٦** **٧**

Tit autem ne ducas uxorem, dicit Dominus Deus Israel, neque sit tibi filius aut filia tua in loco: Quis sic ait Dominus de filiis & filiabus in isto loco genitibus, atque matribus eorum quae parturire sunt eos, & de patribus eorum qui genuerunt ipsos in hac regione: Ne morte moriantur, non plangentur, neque sepelientur, sed erunt sicutque caepulae super faciem terrae: gladio eruent, & fame interibunt, eruntque cadavera eorum cibo volatilibus caeli & bestiis terrae. Sic ait Dominus, Ne ingrediaris in caetum eorum, neque abeas ad plangendum & lugendum eos: quoniam abstulisti pacem meam ab hoc populo. Non plangent eos, neque deflectiones eorum, neque vellent pro eis pilos. Neque frangentur panis in aequis eorum in consolationem pro mortuo, neque potabunt eis calicem in consolationem pro patre suo aut matre sua.

ירמיה :

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

comedendum ad, eis affluendum ad, ingredi domum non convivii domum Et
 8 וביד משתחאה חבוני שבער אתם לאכל
 9 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 10 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 11 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 12 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 13 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 14 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 15 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 16 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 17 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 18 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 19 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 20 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם

8 Et domum convivii non ingrediaris, ut sedes cum eis, & comedas & bibas: Quia hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego auferam de loco isto in oculis vestris, & in diebus vestris, vocem gaudii, & vocem lætitiæ, vocem sponsum, & vocem sponsæ. Et cum annuntiaveris populo huic omnia verba hæc, & dixerint tibi: Quare locutus est Dominus super nos omne-malum grande istud? quæ iniquitates nostras: & quod peccatum nostrum, quod peccavimus Domino Deo nostro? Dices ad eos; Quia dereliquerunt me patres vestri, ait Dominus: & abierunt post deos alienos, & servierunt eis, & adoraverunt eos: & me dereliquerunt, & legem meam non custodierunt. Sed & vos peius operati estis, quam patres vestri: ecce enim ambulabitis iniquitate post pravitatem cordis sui mali, ut me non audiat. Et ejectionis vos de terra hæc, in terram, quam ignoratis vos: & patres vestri: & servietis ibi diis alienis die ac nocte, qui non dabunt vobis requiem. Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus, & non dixerit ultra: Vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de terra Ægypti: Sed, Vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de terra Aquilonis, & de universis terris, ad quas eieci eos: & reducam eos in terram suam, quam dedi patribus eorum. Ecce ego mittam pifcatores multos, dicit Dominus, & piscabuntur eos: & post hæc mittam eis multos venatores, & venabuntur eos de omni monte, & de omni colle, & de cavernis petrarum. Quia oculi mei super omnes vias eorum: non sunt absconditæ à facie mea, & non sunt occultata iniquitates eorum ab oculis meis, & reddam primùm duplices iniquitates, & peccata eorum: quia contaminaverunt terram meam in morticinis idolorum suorum, & abominacionibus suis impleverunt hereditatem meam. Domine, fortitudo mea, & robur meum, & refugium meum in die tribulationis: ad te Veniens venient ab extremis terræ, & dicent: Verè mendacium possederunt patres nostri, vanitatem, quæ eis non profuit. Numquid faciet sibi homo deos, & ipsi non sunt Dii?

8 Et dicitur vobis ut ingrediaris domum, ut sedas cum eis ad comedendum, & bibendum. Quia hæc dicit Dominus Deus Israel: Ecce ego auferam de loco isto in oculis vestris, & in diebus vestris, vocem gaudii, & vocem lætitiæ, vocem sponsum, & vocem sponsæ. Et cum annuntiaveris populo huic omnia verba hæc, & dixerint tibi: Quare locutus est Dominus super nos omne-malum grande istud? quæ iniquitates nostras, & quod peccatum nostrum, quod peccavimus Domino Deo nostro? Dices ad eos; Pro eo quod dereliquerunt patres vestri cultum meum, dicit Dominus: & erraverunt post idola populorum, & servierunt eis, & adoraverunt eos, & legem meam non custodierunt. Et vos peius operati estis quam patres vestri: & ecce ipsi ambulabitis iniquitate post cogitationem cordis sui mali, ut non obediat verbo meo. Et transigruerit vos faciem de terra hæc in terram quam non cognovistis vos, & patres vestri, & servietis ibi populis colentibus idola die ac nocte, qui non erunt vobis misericordes. Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus, & non dixerit ultra: Vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de terra Ægypti. Sed erunt narrantes potentia Dñi, qui ascenderit fecit filios Israel de terra Aquilonis, & de omnibus provinciis ad quas transigruerit eos fecit: & reducam eos in terram suam, quam dedi patribus vestris. Ecce ego mandabo populis occisoribus, dicit Dominus, ut occidant eos: & post hæc mandabo multis venatoribus ut venentur eos ab omni monte, & ab omni colle, & de cavernis petrarum. Quia coram me nota sunt omnes viæ eorum, non sunt operata à facie mea, nec sunt absconditæ peccata eorum à conspectu Verbi mei. Et redda fecundis sicut & primis duplices iniquitates eorum, & peccata eorum: quia violaverunt terram domus majestatis meæ; & cadaveribus impleverunt suam, & abominacionibus suis impleverunt hereditatem meam. Dominus, robur meum, & liberator meus in tempore angustiarum. Ad te venient amen mendacii colerunt patres nostri, & vanitate, quæ eis non profuit. Nunquid fieri potest ut faciat homo sibi deos, & ipsi sunt idola in quibus non est utilitas.

In domum convivii non ingrediaris, ut sedas cum eis ad comedendum, & bibendum. Quia hæc dicit Dominus Deus Israel: Ecce ego auferam de loco isto in oculis vestris, & in diebus vestris, vocem gaudii, & vocem lætitiæ, vocem sponsum, & vocem sponsæ. Et cum annuntiaveris populo huic omnia verba hæc, & dixerint tibi: Quare locutus est Dominus super nos omne-malum grande istud? quæ iniquitates nostras, & quod peccatum nostrum, quod peccavimus Domino Deo nostro? Dices ad eos; Pro eo quod dereliquerunt patres vestri cultum meum, dicit Dominus: & erraverunt post idola alienos, & servierunt eis, & adoraverunt eos, & me dereliquerunt, & legem meam non custodierunt. Et vos peius operati estis quam patres vestri: & ecce ipsi ambulabitis iniquitate post cogitationem cordis sui mali, ut non obediat verbo meo. Et transigruerit vos faciem de terra hæc in terram quam non cognovistis vos, & patres vestri, & servietis ibi populis colentibus idola die ac nocte, qui non erunt vobis misericordes. Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus, & non dixerit ultra: Vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de terra Ægypti. Sed erunt narrantes potentia Dñi, qui ascenderit fecit filios Israel de terra Aquilonis, & de omnibus provinciis ad quas transigruerit eos fecit: & reducam eos in terram suam, quam dedi patribus vestris. Ecce ego mandabo multis venatoribus ut venentur eos ab omni monte, & ab omni colle, & de cavernis petrarum. Quia coram me nota sunt omnes viæ eorum, non sunt operata à facie mea, nec sunt absconditæ peccata eorum à conspectu Verbi mei. Et redda fecundis sicut & primis duplices iniquitates eorum, & peccata eorum: quia violaverunt terram domus majestatis meæ; & cadaveribus impleverunt suam, & abominacionibus suis impleverunt hereditatem meam. Domine, robur meum, & liberator meus in tempore angustiarum. Ad te venient amen mendacii colerunt patres nostri, & vanitate, quæ eis non profuit. Nunquid fieri potest ut faciat homo sibi deos, & ipsi sunt idola in quibus non est utilitas.

Targum JONATHAN.

8 וביד משתחאה חבוני שבער אתם לאכל
 9 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 10 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 11 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 12 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 13 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 14 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 15 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 16 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 17 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 18 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 19 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם
 20 ואתם יצאתם מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם

8 Et domum convivii non ingrediaris, ut sedes cum eis, & comedas & bibas: Quia hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego auferam de loco isto in oculis vestris, & in diebus vestris, vocem gaudii, & vocem lætitiæ, vocem sponsum, & vocem sponsæ. Et cum annuntiaveris populo huic omnia verba hæc, & dixerint tibi: Quare locutus est Dominus super nos omne-malum grande hoc? & quod est peccatum nostrum, & quæ est iniquitas nostræ quam commisimus coram Dño Deo nostro? Et dices ad eos: Pro eo quod dereliquerunt patres vestri cultum meum, dicit Dominus: & erraverunt post idola populorum, & servierunt eis, & adoraverunt eos, & legem meam non custodierunt. Et vos peius operati estis quam patres vestri: & ecce ipsi ambulabitis iniquitate post cogitationem cordis sui mali, ut non obediat verbo meo. Et transigruerit vos faciem de terra hæc in terram quam non cognovistis vos, & patres vestri, & servietis ibi populis colentibus idola die ac nocte, qui non erunt vobis misericordes. Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus, & non dixerit ultra: Vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de terra Ægypti. Sed erunt narrantes potentia Dñi, qui ascenderit fecit filios Israel de terra Aquilonis, & de omnibus provinciis ad quas transigruerit eos fecit: & reducam eos in terram suam, quam dedi patribus vestris. Ecce ego mandabo populis occisoribus, dicit Dominus, ut occidant eos: & post hæc mandabo multis venatoribus ut venentur eos ab omni monte, & ab omni colle, & de cavernis petrarum. Quia coram me nota sunt omnes viæ eorum, non sunt operata à facie mea, nec sunt absconditæ peccata eorum à conspectu Verbi mei. Et redda fecundis sicut & primis duplices iniquitates eorum, & peccata eorum: quia violaverunt terram domus majestatis meæ; & cadaveribus impleverunt suam, & abominacionibus suis impleverunt hereditatem meam. Dominus, robur meum, & liberator meus in tempore angustiarum. Ad te venient amen mendacii colerunt patres nostri, & vanitate, quæ eis non profuit. Nunquid fieri potest ut faciat homo sibi deos, & ipsi sunt idola in quibus non est utilitas.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

8 Et domum convivii non ingrediaris, ut sedes cum eis ad comedendum & ad bibendum. Quia hæc dicit Dñs exercituum, Deus Israel: Ecce ego auferam de loco isto in oculis vestris & in diebus vestris vocem gaudii & vocem lætitiæ, vocem sponsum & vocem sponsæ. Et cum annuntiaveris populo huic omnia verba hæc, & dixerint tibi: Quare locutus est Dñs super nos omne-malum grande hoc? & quod est peccatum nostrum, & quæ est iniquitas nostræ quam commisimus coram Dño Deo nostro? Et dices ad eos: Pro eo quod dereliquerunt patres vestri cultum meum, dicit Dñs: & erraverunt post idola populorum, & servierunt eis, & adoraverunt eos, & legem meam non custodierunt. Et vos peius operati estis quam patres vestri: & ecce ipsi ambulabitis iniquitate post cogitationem cordis sui mali, ut non obediat verbo meo. Et transigruerit vos faciem de terra hæc in terram quam non cognovistis vos, & patres vestri, & servietis ibi populis colentibus idola die ac nocte, qui non erunt vobis misericordes. Propterea ecce dies veniunt, dicit Dñs, & non dixerit ultra: Vivit Dñs, qui eduxit filios Israel de terra Ægypti. Sed erunt narrantes potentia Dñi, qui ascenderit fecit filios Israel de terra Aquilonis, & de omnibus provinciis ad quas transigruerit eos fecit: & reducam eos in terram suam, quam dedi patribus vestris. Ecce ego mandabo populis occisoribus, dicit Dñs, ut occidant eos: & post hæc mandabo multis venatoribus ut venentur eos ab omni monte, & ab omni colle, & de cavernis petrarum. Quia coram me nota sunt omnes viæ eorum, non sunt operata à facie mea, nec sunt absconditæ peccata eorum à conspectu Verbi mei. Et redda fecundis sicut & primis duplices iniquitates eorum, & peccata eorum: quia violaverunt terram domus majestatis meæ; & cadaveribus impleverunt suam, & abominacionibus suis impleverunt hereditatem meam. Dñs robur meum, & liberator meus in tempore angustiarum. Ad te venient amen mendacii colerunt patres nostri, & vanitate, quæ eis non profuit. Nunquid fieri potest ut faciat homo sibi deos, & ipsi sunt idola in quibus non est utilitas.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 * Denique domum conviviij ne ingrediaris ut
 9 fedas cum eis ad edendum & bibendum.
 Nam ficut Dñs Deus Israelis, Ecce facturus
 sum ut cesser de loco isto coram vobis, & in die-
 bus vestris, vox exultationis & vox lætitiæ,
 vox sponsi & vox sponsæ. Quod si indicaverit
 tibi huic populo omnes sermões illos, dixerint,
 Quia de causa pronuntiavit Dñs contra nos
 malum hoc maximum? quam culpam commisi-
 mus; aut quod crimen perpetravimus in Dñm Deum
 nostrum? Responde illis, Quia derelinquentes me
 patres vestri fecerunt sicut filii deos alienos,
 coluerunt et adoraverunt eos, me autē deseru-
 erunt, & legem meam non servaverunt: Vos
 enim multo pejus fecistis quam patres vestri,
 & ecce sectamini mihi; libidines pravi cordis
 vestri, ita ut non acquiescatis mihi: Ideo ejetus
 sum vos de terra ista, in terram quam ignorastis
 vos & patres vestri, reddam vobis deos alienos
 diei nocteque, nec libidem vos clementiā dignos.
 Propterea ecce dies venturi sunt, inquit Dñs,
 quibus non dixerit amplius, Per Dominum vivum qui extraxit
 Israelitas de terra Ægypti: Sed, Per Dominum
 vivum qui extraxit eos & reducitur est Israelitas
 de terra Aquilonarij, vel de quibuscumque locis
 quod depulerim eos: reducitur enim sum eos in
 terram ipsorum quam dederam patribus eorum.
 Ecce missurus sum piscatores multos, dicit
 Dominus, & piscabuntur eos: & venabuntur
 eos ex omni monte, & ex omni colle, & a
 latibus petrarum: Quia oculi mei ad omnes
 vias eorum advertunt, nec abscondunt a me,
 nec latet iniquitas eorum oculis meis. Et
 eripendam eis pennis duplicata scelerata,
 & peccata eorum, & quod contaminaverint
 terram meam sacrificiis idolorum suorum,
 & spurcitiā suā impleverint hereditatem
 meam. Domine robur meum & auxiliator meus,
 & persequi meum in die calamitatis, ad te
 gentes accedent de finibus terræ, dicentque,
 Verè idola falsa quæ hereditaria reliquerunt nobis patres
 nostri, nihil sunt, & nulla est in eis utilitas.
 In mortales faciunt sibi deos, qui tamen non
 sunt Dii:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * Domum conviviij ne ingrediaris tu,
 9 fedasque cum eis ad edendum & bi-
 bendum: Quoniam sic dicit Dominus
 Deus Israelis, Ecce ego abstinis sum
 ab hoc loco coram oculis vestris, in
 diebus vestris, vocem lætitiæ & vocem
 exultationis, vocem sponsi & vocis
 sponsæ. Erat autem cum exultaveris
 huic populo omnia verba ista, ut dicat
 tibi, Quare locutus est Dominus con-
 tra nos tanta mala? quoniam est per-
 vestitas nostra, & quod peccatum
 nostrum quod commisimus coram Do-
 mino Deo nostro? Tum dices eis,
 Quia patres eorum dereliquerunt me,
 dicit Dominus, & abierunt post deos
 alienos, utique se manserunt, me au-
 tem dereliquerunt, & non custodierunt
 legem meam: Vos etiam deteriores
 estis patribus vestris, & ecce sequimini
 quibus appetitis animi sui pessima, ne
 obtempereis mihi: Invenio scilicet vos
 ex hac terra in regione quam vos vos
 cognovistis nec patres vestri, & servavit
 deus animi qui non prebuit vobis miseri-
 cordiam. Hanc ob rem ecce dies veni-
 ent, dicit Dominus, quibus non dicent
 amplius, Vivit Dominus qui eduxit
 filios Israelis de terra Ægypti: Sed, vi-
 vit Dominus qui eduxit domum Israe-
 lis ex Aquilone & ex omnibus regio-
 nibus in quas degenti fuerint: reducitur
 enim sum eos ad terram suam
 quam dedi patribus eorum. Ecce ego
 mittam venatores multos, ait Dominus,
 ut venentur eos: cum postea mittam
 venatores pennis ut venentur eos super
 omnem montem, & super omnem collem
 excelsum, & in foraminibus petrarum.
 Nam oculi mei intuentur omnes vias
 eorum, & non delitebunt perveritates
 eorum coram oculis meis: Et retribuam
 eis pro factibus eorum duplum, & pro
 peccatis eorum, quibus conspuerunt
 terram meam prosequendum abomi-
 nationum suarum, & pro iniquitatibus
 eorum quas perpetraverunt hereditati
 meæ. Eja Domine virtus mea, auxilium
 19 & refugium meum in diebus adversi, ad te
 venient gentes ab ex-remo terre, dicent-
 que, Verè iniquè possidetis nos idola
 patres nostri, cum nulla sit in eis utilitas,
 Nam 20 faceret homo sibi deos, qui nequaquam
 Dii sunt?

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * *Propterea ecce ostendam tuis, & hoc tempore noxam faciam illis manum meam & potentiam meam, & scietis quod Dominus est nomen meum.*

1 * *Propterea ecce ostendam tuis, & hoc tempore noxam faciam illis manum meam & potentiam meam, & scietis quod Dominus est nomen meum.*
2 *Et ceterum Jude scriptum est calamio ferreo & noque odamantino, sculpturatum in tabulis cordis eorum, in cornibus altarium eorum, & nimirum eorum. Subter omnem arborem opacam, & super omnem collem excelsum, in montibus, & in deserto. Ope-
3 ruas, omnemque thesaurum ac terminos tuos direptioni exponam propter peccata tua : Et amovebo te ex hereditate quam dedi tibi, servumque te reddam hostibus tuis in terra quam ignoras : quandoquidem ignem accendisti in ira mea, in aeternum ardebit. Sic ait Dominus. Maledictus sit vir ille qui fiduciam collocat in homine, qui carne pradium efficit brachium suum, & cui cor ad Dominum declinat. Similis erit licipi in loco campe-
4 stri, nec sentiet cum advennerit domus, dege- que in hiatibus in deserto, in terra falgino-
5 sa que nunquam fuit habitata. Benedictus sit vir ille qui Domino fidei, cuius fiducia Dominus est. Similis erit arbori que ad a-
6 quas plantata, fecus algam vitic radicis suas; nec timeat adventum aestus : sed hilaria sunt folia ejus; & quo anno defluerit, nequa-
7 quam timeret, nec ab edendis fructibus desilit. Durus corde pre omnibus homo est, qui
8 agnoscit eum? Ego Dominus cor perfrutor, & renes exploro, & homini rependo secun-
9 dum vias ejus, & secundum fructus operum ejus. Ut perdis que vocat que non pepe-
10 rit, sic ille qui opes injulit comparat : medi-
11 diebus suis derelinquet eas, & finis ejus erit infamis. Solum glorie sublatum est jam olim in loco sanctuarium nostrum : At spes Israelis, Dominus est. Quicumque te derelinquit; pudent; & rebelles in terra scribentur; quia derelinquerunt Dominum fontem aquarum viventium. Sana me Domine, & sanabor; serva me, & servabor : quia laus mea tu es.*

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

21 * *Propterea ecce de clavis tui tunc temporis manum meam, & noxam faciam fortitudinem meam, sciencium nomen meum est Dominum.*

1 MS. Ox. * خطية يهودا مكتوبة بقلم حديد * واطفار مطرقة * موسومة علي الواح قلوبهم * وعلني قرون مذابكهم * اذا ما
2 ذكروا بقلوبهم مذابكهم ونجاتهم * لها التي عملوها تنكت كل شجرة علي * وعلني
3 كل اكمة مرتفعة * والجبال والسكاري * اموالكم ومواشيكم لذهب اجعلها * من اجل خطاياك
4 يقول الرب * واصرفك من الميراث الذي اعطيتك واستعبدك لاعداك في الارض التي
5 لا تعرفها * لان النار تعذمت بغضبي * ولا تزال متقدة الي الابد * هكذا يقول الرب *
6 ملعون الانسان الذي له النوكل على انسان * ويسند حكم ذراعه عليه * وطلبه بعدك من
7 الرب * فيصير مثل الطرافا الكفليم التي في البرية * هناك لا تعلم الكثير ادا لي * ويسكن
8 في السباح وفي البرية وفي ارض ماكم التي لا يسكن * ومبارك الانسان الذي ربي بالرب *
9 ويكون الرب رجاءه * فيصير مثل العود الكصيب عند المياه * وفي النداهة يفرح اصوله *
10 ولا يحاف ادا لي اكثر * ويصير فيه اعصاب طليلته * ولا يحاف في سنة عدم المطر * ولا ينقص
11 يصنع ممن * القلب العميق اكثر من كل فهو الانسان * فمن يعرفه * اما الرب الخص
12 * *Textus undecimus.*
13 *Clamas perdis, & congregat quod non te peperit : ita qui divitias suas inique comparat, mediis diebus suis relinquet eas, & postremis sultus evadet. Sol vero sublime sanctuarium nostrum, spes Israelis Dominus est. Omnes qui te derelin-
14 quant, pudere suffundantur, qui te re- cedunt, super terram scribentur : quia derelinquerunt Dominum fontem vitae. Sana me O Domine, & sanabor; serva me & salabor : tu enim es gloria mea.*

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

15 * **תִּתֵּנִי אֲנִי מִיְּמֵי חַיִּי** . אֵימֶה פִּי וְיִשָּׁע בְּדַבְּרֵי יְהוָה . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 16 **חֲסִידֵי אֱלֹהִים יִזְכְּרֵנִי** . בְּמִשְׁכַּח בְּעֵלֵי אֱלֹהִים . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 17 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 18 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 19 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 20 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 21 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 22 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 23 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 24 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 25 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 26 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .
 27 **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** . * **וְיִזְכְּרֵנִי חֲסִידֵי אֱלֹהִים** .

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 **هَذَا هُوَ قَوْلِي** . **يَوْمَ هِيَ كَلِمَةُ الرَّبِّ لِي** . * **وَأَنَا لَمْ أَنْبَأْ بِأَيِّهَا خَلْعًا** . * **وَلَمْ أَسْأَلْ يَوْمَ**
 16 **إِنْسَانًا** . * **أَنْتَ تَعْلَمُ بِالْأَبْرَارَاتِ مِنْ سَعْيِ أَمَامٍ وَجْهَكَ** . * **أَنْتَ لَا تَنْصُرُ لِي لِلْعَرَبِيَّةِ** . * **أَسْأَلُ يَوْمَ**
 17 **فِي يَوْمِ السَّرِيرِ** . * **لِيحْمِي الدِّينَ يَطْرُقُونِي** . * **وَلَا أَجْرَعُ أَنَا لِيَجْعَلُوا هَمًّا وَلَا آثًا** . * **أَحْلِبُّ عَلَيْهِمْ وَأَبًا**
 18 **بِزِيرًا** . * **أَكْسِرُهُمْ كَسَنَ مَصْعَمِهِ** . * **هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ** . * **أَعْمَدُ وَفِي فِي أَبْوَابِ بَيْتِ سَعْيِكَ**
 19 **الدِّينَ يَدْخُلُونَ فِيهِمْ مَلُوكُ يَهُودَا** . * **وَالدِّينَ يَخْرُجُونَ فِيهِمْ** . * **وَفِي جَمِيعِ أَبْوَابِ أَيْرُوسَلِيمَ**
 20 **وَيَقُولُ لَهُمْ أَسْمَعُوا قَوْلَ الرَّبِّ يَا مَلُوكُ يَهُودَا** . * **وَكُلُّ أَيْرُوسَلِيمَ الدَّاخِلُونَ فِي هَذِهِ الْأَبْوَابِ** . *
 21 **هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ** . * **أَحْبَطُوا كَهْفَاتِكُمْ وَلَا تَرْفَعُوا أَحْمَالًا فِي يَوْمِ السَّبُوتِ** . * **وَلَا تَخْرُجُوا فِي**
 22 **أَبْوَابِ أَيْرُوسَلِيمَ** . * **وَلَا تَخْرُجُوا أَحْمَالًا مِنْ بَيْتِكُمْ فِي يَوْمِ السَّبُوتِ** . * **وَلَا تَصْنَعُوا كُلَّ عَمَلٍ** . *
 23 **فَدَسُّوا يَوْمَ السَّبُوتِ كَمَا أَوْصَيْتُ آبَاءَهُمْ** . * **وَلَمْ يَسْمَعُوا وَلَمْ يَهْبَلُوا أَدَامَهُمْ** . * **وَعَلَطُوا بِفَاهِمِ أَكْثَرِ**
 24 **مَنْ أِبَائِهِمْ إِلَّا يَسْمَعُونِي** . * **وَيَذَرُونَ إِنْ سَمِعْتُمْ مِنِّي يَقُولُ الرَّبُّ** . * **إِلَّا كَمَلُوا أَحْمَالًا فِي أَبْوَابِ هَذِهِ**
 25 **الْمَدِينَةِ فِي يَوْمِ السَّبُوتِ** . * **وَإِنْ فَعَلُوا يَوْمَ السَّبُوتِ لَا تَصْنَعُوا كُلَّ عَمَلٍ** . * **وَيَدْخُلُوا مِنْ**
 26 **أَبْوَابِ هَذِهِ الْمَدِينَةِ الْمَلُوكُ وَالرُّسُلَاءُ أَكْثَرُ عَلَى كَرْسِيِّ دَاوُدَ وَالرَّاكِبُونَ عَلَى مَرَاكِبِهِمْ** . *
 27 **هَذَا هُوَ قَوْلِي** . * **وَيَسْمَعُونَ رِجَالُ يَهُودَا وَسُكَّانُ أَيْرُوسَلِيمَ** . * **فَلْيَسْكُنْ هَذِهِ الْمَدِينَةَ إِلَى الْآبَدِ** . * **وَيَابُونَ مِنْ**
 28 **بَيْنِ يَهُودَا وَمِنْ حَوْلِ أَيْرُوسَلِيمَ** . * **وَمِنْ أَرْضِ بَيْتِ لَمِينِ** . * **وَمِنْ الصَّنْعَاءِ وَمِنْ أَجْبَلِ** . * **وَمِنْ**
 29 **الْأَرْضِ حَوْلَ النِّيبِينَ** . * **يَكْمَلُونَ كَرَفَاتٍ وَرِيحَهُمْ** . * **وَيَخْرُجُوا وَمِنَّا يَكْمَلُونَ نَسْكَهُمُ إِلَى بَيْتِ الرَّبِّ**
 30 **وَيَكُونُ إِنْ لَمْ يَسْمَعُوا مِنِّي لِيَفْعَلُوا يَوْمَ السَّبُوتِ** . * **إِلَّا تَرْفَعُوا أَحْمَالًا وَيَدْخُلُوا فِي أَبْوَابِ**
 31 **أَيْرُوسَلِيمَ فِي يَوْمِ السَّبُوتِ** . * **فَأَسْأَلُ نَارًا فِي أَبْوَابِهَا** . * **وَيَأْكُلُ أَرْضَهُ أَيْرُوسَلِيمَ وَلَا نَبْطًا** .

יְרֵמְיָהוּ

CAP. XVIII.

Verbum quod factum est ad Jeremiam a Domino, dicens: Surge, & descende in domum figuli, & ibi audies verba mea. Et descendi in domum figuli, & ecce ipse faciebat opus super rotam. Et dissipatum est vas quod fiebat ex luto in manu mea. Quod ipse faciebat in luto manibus suis: conversusque, fecit illud vas alterum, sicut placebat in conspectu suo facere. Et factum est verbum Domini ad me, dicens: Numquid sicut figulus iste, non potero vobis facere, domus Israel, ait Dominus? ecce sicut lutum in manu figuli, sic vos in manu mea, domus Israel. Repente loquar adversum gentem & adversus regnum, ut eradicem, & destrum, & disperdam illud. Si penitentiam egerit gens illa in malo suo, quod locutus sum adversus eam: agam & ego penitentiam super malo, & revertentur in domum suam, & edificem & plantem illud. Si fecerit malum in oculis meis, ut non audiat vocem meam: penitentiam agam super bono, quod locutus sum ut facerem ei. Nunc ergo dico viro Juda, & habitatoribus Jerusalem, dicens: Hec dicit Dominus: Ecce ego fingo contra vos malum, & cogito contra vos cogitationem: revertatur unusquisque a via sua mala, & dirigite vias vestras et studia vestra. Qui dixerunt: Desperavimus: post cogitationes enim nostras ibimus, & unusquisque pravitatem cordis sui mali faciemus. Hec dicit Dominus: Interrogate Gentes, & quis audivit talia horribilia, quae fecit nimis virgo Israel? Numquid deficit de Petra agri nix Libani? aut evelli possunt aquae erumpentes frigidae, & defluentes? Quia oblitus est mei populus meus, frustraverunt libantes, & impingentes in vis suis, in itinere non erit: ut ambularent per eas in itinere non erit: ut hie terra eorum in desolationem, & in sibiolum sempiternum: omnis qui praevertit per caput oblitusque, & movebit caput suum. Sicut ventus urens dispergam eos, non faciem ostendam eis in die perditionis eorum.

Verfio V U L G. L A T.

CAP. XVIII.

Verbum, quod factum est ad Jeremiam a Domino, dicens: Surge, & descende in domum figuli, & ibi audies verba mea. Et descendi in domum figuli, & ecce ipse faciebat opus super rotam. Et dissipatum est vas, quod ipse faciebat in luto manibus suis: conversusque, fecit illud vas alterum, sicut placebat in oculis ejus ut faceret. Et factum est verbum Domini ad me, dicens: Numquid sicut figulus iste, non potero vobis facere, domus Israel, ait Dominus? ecce sicut lutum in manu figuli, sic vos in manu mea, domus Israel. Repente loquar adversum gentem & adversus regnum, ut eradicem, & destrum, & disperdam illud. Si penitentiam egerit gens illa in malo suo, quod locutus sum adversus eam: agam & ego penitentiam super malo, & revertentur in domum suam, & edificem & plantem illud. Si fecerit malum in oculis meis, ut non audiat vocem meam: penitentiam agam super bono, quod locutus sum ut facerem ei. Nunc ergo dico viro Juda, & habitatoribus Jerusalem, dicens: Hec dicit Dominus: Ecce ego fingo contra vos malum, & cogito contra vos cogitationem: revertatur unusquisque a via sua mala, & dirigite vias vestras et studia vestra. Qui dixerunt: Desperavimus: post cogitationes enim nostras ibimus, & unusquisque pravitatem cordis sui mali faciemus. Hec dicit Dominus: Interrogate Gentes, & quis audivit talia horribilia, quae fecit nimis virgo Israel? Numquid deficit de Petra agri nix Libani? aut evelli possunt aquae erumpentes frigidae, & defluentes? Quia oblitus est mei populus meus, frustraverunt libantes, & impingentes in vis suis, in itinere non erit: ut ambularent per eas in itinere non erit: ut hie terra eorum in desolationem, & in sibiolum sempiternum: omnis qui praevertit per caput oblitusque, & movebit caput suum. Sicut ventus urens dispergam eos, non faciem ostendam eis in die perditionis eorum.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕ Θ. Μ'.

CAP. XVIII.

Verbum, quod factum est a Domino ad Hieremiam, dicens: Surge, & descende in domum figuli: & ibi audies verba mea. Et descendi in domum figuli super lapides: Et (a) eccidit vas, quod ipse faciebat in manibus suis: & refecit ipse fecit illud vas alterum, sicut placebat in conspectu suo facere. Et factum est verbum Domini ad me: dicens: Si, quomodo figulus iste, non potero facere vos, domus Israel? Ecce, sicut lutum in figuli, vos estis in manibus meis. Ad sumam loquar super gentem, aut super regnum, ut super illud, & disperdam, & convertetur gens illa ab omnibus malis suis, & egam penitentiam de malis, quae cogitaveram facere eis. Et ad sumam loquar super gentem, & regnum, ad revertendum, & plantandum. Et facient mala coram me, non audiendo vocem meam: & penitentiam agam de bonis, quae locutus sum eis, & non facient illa. Et non dicit ad viros Juda, & ad habitatores Hierusalem: Ecce ego fingo super vos mala, & cogito super vos cogitationem. Avertatur nunc unusquisque a via sua mala, & meliora facite sibi vestra. Et dixerunt: (b) Confortabimur & quia post avertentes nostras ibimus, & unusquisque placita cordis sui mali faciemus. Ideo haec dicit Dominus: Interrogate nunc in gentibus, quis audivit talia horribilia, quae fecit nimis virgo Israel? Numquid deficiunt de Petra urebra, aut nix de Libano? Numquid destituit aqua violenter sibiusta venio? Quia oblitus sum mei populum meum: in vacuum adoleverunt, & infrumbraverunt in vis suis, (c) sicut in sempernitas, ad confendendum semitas non habentes terram ad iter. Ad penevendum viam suam in desolationem, & sibiolum sempiternum. Omnes transgressus per caput oblitusque, & movebit caput suum. Sicut ventus urens dispergam eos ad faciem inimicorum suorum: (d) ostendam eis die perditionis eorum.

MS. A. (a) αυτος επιποιουσ τον βουττον αυτου. (b) αυτος επιποιουσ τον βουττον αυτου. (c) αυτος επιποιουσ τον βουττον αυτου. (d) αυτος επιποιουσ τον βουττον αυτου.

Targum JONATHAN.

Verbum quod factum est ad Jeremiam a facie Domini, dicens: Surge & descende in domum figuli, & ibi audire te faciam verba mea. Et descendi in domum figuli, & ecce ipse faciebat opus super rotam. Et dissipatum est vas quod fiebat ex luto in manu figuli: & reversus est, & fecit vas aliud, sicut placebat in oculis figuli ut faceret. Et factum est verbum prophetiz a facie Domini ad me, dicens: Numquid sicut figulus iste, non possum vobis facere domus Israel? dicit Dominus? Ecce sicut lutum in manu figuli, sic vos habemini coram me domus Israel. Tempore quodam loquar super populum & super regnum, ut vellam & confringam & disperdam. Si autem conversus fuerit populus ille a malo suo, & decrevi contra eum: & avertar ego a malo quod cogitavi ut facerem ei. Alio tempore loquar super populum & super regnum, ut aedificem, & ut sustentem. Et si fecerit quod malum est in conspectu meo, ut non obediat verbo meo: & avertar ego a bono quod dixi ut bene facerem ei. Nunc ergo ago, dicit viro Juda & habitatoribus Jerusalem, dicens: Hec dicit Dominus: Ecce ego crebro super vos malum, & cogito contra vos cogitationem: revertentur enim unusquisque a via sua mala, & dirigite vias vestras & opera vestra. Et dixerunt: Aversus fumus a cultu tuo: & quia post cogitationes nostras ibimus, & quisque cogitationem eorum sibi pravitatem suam. Propterea haec dicit Dominus: Interrogate nunc in populis, quis audivit talia? Rem alienam admodum fecit coetus Israel. Ecce licet fieri non potest, ut deficiat aqua nivialis quae descendit super agros Libani: si non deficient pluviae descendentes, & aquae fontis manantes. Quia dereliquerunt cultum meum populus meus, in nullum usum accenderent aromata, & errare eos fecerunt in vis suis pessimis a semitis rectis quae a seculo sunt, ut ambularent in vis non rectis, in semitis non fratis. Ut poneretur terra in eorum in vastitatem & desolationem perpetuam: omnis qui transierit per eam, clamabit, & movebit caput suum. Iuxta dispersionem venti Orientalis dispergam eos ante inimicos suos: dorsum & non faciem ostendam eis in die interitus eorum.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

CAP. XVIII.

Verbum prophetiz quod factum est ad Jeremiam a facie Domini, dicens: Surge & descende in domum figuli, & ibi audire te faciam verba mea. Et descendi in domum figuli, & ecce ipse faciebat opus super rotam. Et dissipatum est vas quod fiebat ex luto in manu figuli: & reversus est, & fecit vas aliud, sicut placebat in oculis figuli ut faceret. Et factum est verbum prophetiz a facie Domini ad me, dicens: Numquid sicut figulus iste, non possum vobis facere domus Israel? dicit Dominus? Ecce sicut lutum in manu figuli, sic vos habemini coram me domus Israel. Tempore quodam loquar super populum & super regnum, ut vellam & confringam & disperdam. Si autem conversus fuerit populus ille a malo suo, & decrevi contra eum: & avertar ego a malo quod cogitavi ut facerem ei. Alio tempore loquar super populum & super regnum, ut aedificem, & ut sustentem. Et si fecerit quod malum est in conspectu meo, ut non obediat verbo meo: & avertar ego a bono quod dixi ut bene facerem ei. Nunc ergo ago, dicit viro Juda & habitatoribus Jerusalem, dicens: Hec dicit Dominus: Ecce ego crebro super vos malum, & cogito contra vos cogitationem: revertentur enim unusquisque a via sua mala, & dirigite vias vestras & opera vestra. Et dixerunt: Aversus fumus a cultu tuo: & quia post cogitationes nostras ibimus, & quisque cogitationem eorum sibi pravitatem suam. Propterea haec dicit Dominus: Interrogate nunc in populis, quis audivit talia? Rem alienam admodum fecit coetus Israel. Ecce licet fieri non potest, ut deficiat aqua nivialis quae descendit super agros Libani: si non deficient pluviae descendentes, & aquae fontis manantes. Quia dereliquerunt cultum meum populus meus, in nullum usum accenderent aromata, & errare eos fecerunt in vis suis pessimis a semitis rectis quae a seculo sunt, ut ambularent in vis non rectis, in semitis non fratis. Ut poneretur terra in eorum in vastitatem & desolationem perpetuam: omnis qui transierit per eam, clamabit, & movebit caput suum. Iuxta dispersionem venti Orientalis dispergam eos ante inimicos suos: dorsum & non faciem ostendam eis in die interitus eorum.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Verbum prophetiz quod factum est ad Jeremiam a facie Domini, dicens: Surge & descende in domum figuli, & ibi audire te faciam verba mea. Et descendi in domum figuli, & ecce ipse faciebat opus super rotam. Et dissipatum est vas quod fiebat ex luto in manu figuli: & reversus est, & fecit vas aliud, sicut placebat in oculis figuli ut faceret. Et factum est verbum prophetiz a facie Domini ad me, dicens: Numquid sicut figulus iste, non possum vobis facere domus Israel? dicit Dominus? Ecce sicut lutum in manu figuli, sic vos habemini coram me domus Israel. Tempore quodam loquar super populum & super regnum, ut vellam & confringam & disperdam. Si autem conversus fuerit populus ille a malo suo, & decrevi contra eum: & avertar ego a malo quod cogitavi ut facerem ei. Alio tempore loquar super populum & super regnum, ut aedificem, & ut sustentem. Et si fecerit quod malum est in conspectu meo, ut non obediat verbo meo: & avertar ego a bono quod dixi ut bene facerem ei. Nunc ergo ago, dicit viro Juda & habitatoribus Jerusalem, dicens: Hec dicit Dominus: Ecce ego crebro super vos malum, & cogito contra vos cogitationem: revertentur enim unusquisque a via sua mala, & dirigite vias vestras & opera vestra. Et dixerunt: Aversus fumus a cultu tuo: & quia post cogitationes nostras ibimus, & quisque cogitationem eorum sibi pravitatem suam. Propterea haec dicit Dominus: Interrogate nunc in populis, quis audivit talia? Rem alienam admodum fecit coetus Israel. Ecce licet fieri non potest, ut deficiat aqua nivialis quae descendit super agros Libani: si non deficient pluviae descendentes, & aquae fontis manantes. Quia dereliquerunt cultum meum populus meus, in nullum usum accenderent aromata, & errare eos fecerunt in vis suis pessimis a semitis rectis quae a seculo sunt, ut ambularent in vis non rectis, in semitis non fratis. Ut poneretur terra in eorum in vastitatem & desolationem perpetuam: omnis qui transierit per eam, clamabit, & movebit caput suum. Iuxta dispersionem venti Orientalis dispergam eos ante inimicos suos: dorsum & non faciem ostendam eis in die interitus eorum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * قفلىن * سب * * قفلىن * * * * *
2 * * * * *
3 * * * * *
4 * * * * *
5 * * * * *
6 * * * * *
7 * * * * *
8 * * * * *
9 * * * * *
10 * * * * *
11 * * * * *
12 * * * * *
13 * * * * *
14 * * * * *
15 * * * * *
16 * * * * *
17 * * * * *

CAP. XVIII.

Sermo qui factus est ad Jeremiam a Dño, & diceo; Surge, descende in domum figuli, ibique declarabo tibi sermones meos. Quare cum descendisset in domum figuli juxta sermonem Dñi, ecce is navabat op^{us} sup incude (rotæ); At illo vase luteo quod faciebat, in manu figuli corrupto, iterum composuit illud in aliud vas quale voluit. Tum fuit ad me sermo Domini, dicens; An sicut figulus ille non potest facere vobis Israelitæ, dicit Dominus? Ecce qualis est argilla inter manus figuli, tales estis vos inter manus meas Israelitæ. Si repente decernam populum aliquem aut regnum convellere, demoliri, deturbare, ac perdere; Is autem populus convertatur à malitia sua, avertam ab eo malum quod illi facere proposueram. Similiter si populum aliquem aut regnum edificare & plantare statuerim; Is autem quod malum illi coram me perpetraverit, nec audierit vocem meam; avertam ab eo bonum quo illum afficere decreveram. Jam ergo dic viris Judæ & civibus Jerusalem; Sic dicit Dominus, Ecce malum contra vos creo, & confilium contra vos molior: penitentiam agite, & revertimini quisque à via sua pessima, & corrigite vias vestras & actiones vestras. Ipsi verbò dixerunt, Obstinemus animum, sequamur cogitationes nostras, & quique libidinibus cordis sui pessimi indulget. Iterco sic ait Dominus; Disquire inter gentes quis talis fecerit: stultitiam maximam commisit virgo Israelis. An defeceret nix à Monte uberum & à Libano? An desisterent aquæ frigide peregrinæ quæ fluunt? Quòd obliuioni me tradiderint populus meus, vanitati thura adoleverit, & impegerint in viis suis, in semitis æternis, cum do per semitas per viam non tritam: ut iterum suam exponant admirationi atque sibi fibro perpetuo, & quicunque per eam transierit, obfuscet, & agitet caput suum. Ut ventus calidus dissipabo illos coram inimicis: cervicem, non autem faciem ostendam eis die calamitatum ipsorum.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الثامن عشر *

CAP. XVIII.

1 * الْقَوْلُ النَّصِيرُ مِنْ قِبَلِ الرَّبِّ إِلَى أَرْمِيَاءَ قَائِلًا *
2 * * * * *
3 * * * * *
4 * * * * *
5 * * * * *
6 * * * * *
7 * * * * *
8 * * * * *
9 * * * * *
10 * * * * *
11 * * * * *
12 * * * * *
13 * * * * *
14 * * * * *
15 * * * * *
16 * * * * *
17 * * * * *

Sermo habitus à Domino cum Jeremia, dicendo;
Surge, & descende in domum figuli, ibique audies sermones meos. Cum ergo descendisset in domum figuli, ecce in opus fecerat super incude; autem vase quod manu sua fecerat, denovo composuit illud in aliud vas, sicut ad me sermo Domini dicebat; Nam ut figulus ille non potest facere O domus Israel? ecce iniquitatem tuam figulis tuis inter manus meas. Quam facile promittetis de gente aut de regno aliquo exi: pando & pedendo; Si revertatur gens illa ab omnibus sceleribus, similiter ego revertar ab omnibus malis quibus eos afflicte stitueram. Nixus quem facile locutus sum de gentibus ac regibus edificandis ac plantandis; Si mala perpetraverint coram me, ita ut nos audiant: vos enim desistam ab omnibus bonis quibus eos afflicte decreveram. Tum verbò cum dixit de vobis Jude & inhabitatoribus Jerusalem, Ego quoque adductus sum contra vos mala, & cogita corare vos cogitationem; idio exortatus vos: quæ à via sua prava, & bonis redidit actiones vestras: Dicunt ipsi, Sumus animos, & certum conversati non sumus; projectimus, & factumus quæ placita animi sui pessimi. Hinc de causa sic dicit Dominus, Interogavit inter populos quos adiecit: talia horrevit quæ talia atrociter in me perpetravit virgo Israelitæ. Num defecit nix à monte Libani? An desisterunt aquæ veniæ impetuosæ ad præcipitum? Nam populus meus oblii me, & adolescentium vanitatis, & languent in viis suis, ut incendant per semitas vestras perpetratis, cum non sis eis iter per vim: sed si sponte iteram suam exierit & subito perierit: omnes qui transierint per eam, obfuscet, & agitet cervicem suam. Ut: ventus calidus dissipabo eos ante faciem hostium suorum, & ego dissipabo eos die perditionis eorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18. * هذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 19. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 20. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 21. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 22. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 23. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ

Præterea dixerunt; Adeste, consilium frustra-
 18
 bus contra Jeremiam, & perat lex à sacerdotibus, consilium à sapientibus, & verbum à prophetis: adeste, percutiamus linguam ipsius, ne aulicemus tot sermones ejus. Attende
 19
 ad me Domine, & audi vocem oppressionis meæ. An rependendum est mihi malum pro bono, quod foderim fovam animæ meæ? Recordare quod steterim coram te, & bene fis locusus de eis, ut verterem iram tuam ad eis.
 20
 Propterea expone filios eorum fami, & trade illos in manus gladii: sanæ uxores eorum orbæ ac viduæ, & viri eorum gladio confossi in prælio. Audiatur clamor è domibus eorum,
 21
 quia adduxerit contra eos turmam repente: quia foderunt fovam animæ meæ ad capiendum me, & laqueos abdidit pedibus meis.
 22
 Jam tu Domine cognoscens omnes qui mihi nocem machinantur, & ne parcas sceleri eorum, & peccata eorum à conspectu tuo ne deleas: sint prostrati coram te, & tempore indignationis tuæ age contra eos.

CAP. XIX.

1. * مَقَالًا مَعَالُوا بِدَعْوَىٰ عَلَىٰ أَرْبَابًا وَكُنْ لَأَنَّهُ لَا يَبِيدُ النَّامُوسَ مِنَ الْكَاهِنِ وَالرَّايِ مِنَ الْفُهْمِ
 2. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 3. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 4. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 5. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 6. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ

Sic dixit mihi Dominus, Abi, & e me ligulam effaceam: tum ductis tecum de senioribus populi, & de senioribus sacerdotum, Egredere ad vallem filii Hennom que est ingressu porte Hadstih, ibique prædica sermones quos tibi dicam. Dic ergo, Audite sermonem Domini reges Judæ, & cives Jerosolymæ: Sic dicit Dominus potentissimus Deus Israelis, Ecce ego adducturus sum malum super locum istum, quod quiquis auferit, tinnient aures ejus. Quia deliquerunt me, & polluerunt locum istum, & posuerunt in eo thura diis alienis quos nec ipsi venerant, neque patres eorum, neque reges Judæ: impleverunt locum istum sanguine innoxio: Et edificaverunt altaria Baali ad comburendum filios suos igne, holocaustum Baal: quod non præceperam, neque dixeram; neque subleat in mentem meam? Propterea ecce dies venturi sunt, ait Dominus; ut non voveatur amplius locus iste Topheth aut Vallis filii Hennom, sed Vallis occisorum.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18. * فَعَالُوا مَعَالُوا بِدَعْوَىٰ عَلَىٰ أَرْبَابًا وَكُنْ لَأَنَّهُ لَا يَبِيدُ النَّامُوسَ مِنَ الْكَاهِنِ وَالرَّايِ مِنَ الْفُهْمِ
 19. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 20. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 21. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 22. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 23. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ

Dixerunt autem, Agite, cogitemus contra Jeremiam cogitationem: neque enim scribitur lex à sacerdotibus, & consilium à sapientibus, neque sermo à prophetis: agite, percutiamus cum lingua, & audiamus omnes sermones ipsius: Audi
 19
 me O Domine, & exaudi vocem filii mee. Nam rependendum pro bonis malis, quod adduxerit contra animam meam, & absconderunt peccatum quod in me machinantur? Recordare afflictionem meam coram facie tua ad loquendum pro eis bonis, ut verteres indignationem tuam ad eis. Taceo trade eos fami, & congrega illos in manus gladii; sanæ uxores eorum viduæ orbæ, & viri eorum maneat nec exanimati, et junctos eorum gladio prostrati in bello. Sic clamor in domibus eorum, ad hoc in eos latronem ex improbitate: quia foderunt fovam animæ meæ ad capiendum me, & absconderunt mihi laqueos. Et que tu O Domine qui nōstis omnem consilium eorum quod cogitaverunt contra me ad movendum, ne expies impietates eorum, & peccata patrum ipsorum à conspectu tuo ne deleas: si infirmitas eorum coram te, eaq; tempore furoris tui affice illos.

CAP. XIX.

Textus duodecimus.

1. * حَيْدِ قَالِ الرَّبِّ لِي * أَعِدْ وَأَقِمْ كَرَارًا كَجَبُولًا حَرْفِيًا وَهَاتِ مِنْ سِدُوحِ سَعِيدِكَ وَمِنْ سِدُوحِ الْكَلْبَةِ * وَكُجِ إِلَىٰ وَادِي بَنِي هَدَمِ الَّذِي هُوَ قِبَالَهُ بَابُ حَرْسَبَتِ * وَأَفْرَأْ هُنَاكَ جَمِيعَ الْأَفْوَالِ
 2. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 3. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 4. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 5. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ
 6. * وَتَقُولَ هَذِهِ اَنْبِيَاءٌ يَدْعُونَكَ لِيَسْمَعُوا مِنْكَ وَتَقُولَ

Tunc dixit mihi Dominus, Surge, & compara tibi legem scilicet effacem: & adhibita è senioribus populi tui & senioribus sacerdotum, Exiis ad vallem filii Hennom, que est ex adverso porte Hadstih, ibique recita sermones omnes quos tibi sum diciturus: Et dices eis, Adeste verbis Domini O reges Judæ, & habitatores Jerusalem, & quotquot ingreditimini per has portas. Sic ait Dominus Deus Israelis, Ecce ego adductus super hunc locum malum, ut quiquis audiverit tinnientem aures ejus, Et quod viderit fuerit in me, alienum redderunt hunc locum, & adolescentum in ipso diis extraneis quos nec ipsi cognoscabant, nec patres eorum, nec reges eorum & impleverunt hunc locum sanguinibus innoxiiis; Et edificaverunt excelsa Baali, ut filios suos igne comburent: & quod non præceperam eis, neque dixeram, neque animo conceperam: idcirco ecce dies venient, dicit Dominus, cum non vocabitur Transitus locus iste, neque Vallis filii Hennom, sed Vallis jugulatiois.

H h

بن انوم * لكن واديت الدنج

ירמיה : כ

Verfio V U L G.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

L A T.

7 et diffipabo consilium Juda & Jerusalem in loco isto: & soper- tentur eos gladio in conspectu ioinicorum suorū, & in manu quantentium animas eorum: & dabo cadavera eorum, & escam volatilibus coeli, & bellis terræ. Et ponam civitatem hanc in stuporem, & in sibilum: omnis qui praterierit per eam, obfupfecet, & sibilabit super univerſa plaga ejus. Et cibabo eos carnis filiorum suorū, & carnis filiarū suorū: & unuſqueque carnem amici fui comedet in obſidione, & in angustia, in qua concluduntur eos inimici eorum, & qui quantentur animas eorum. Et conteres lagunculam in oculis viro- rum, qui ibunt tecum. Et dices ad eos: Hæc dicit Dñs exercituum, Sic conteram populum istum, & civitatem istam, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra instaurari: & in Topheth sepeliatur, eò quod non sit alius locus ad sepeliendū, Sic faciò loco huic, ait Dñs, & habitatoribus ejus: & ponam civitatem istam sicut Topheth. Et erunt domus Jerusalem, & domus regum Juda, sicut locus Topheth, immunda; omnes domus, in quarum domatibus sacrificaverunt omni militia cœli, & libaverunt libamina diis alienis. Venit autè Jeremias de Topheth, quò miserat eum Dñs ad prophetandum, & stetit in atrio domus Dñi: & dixit ad omnem populum: Hæc dicit Dñs exercituum Deus Israel: Ecce ego inducam super civitatem hanc, & super omnes urbes ejus, univerſa mala, quæ locutus sum adversum eam: quoniam induraverunt cervicem suam, ut non audirent sermones meos.

7 et diffipabo consilium Juda & Jerusalem in loco isto: & soper- tentur eos gladio in conspectu ioinicorum suorū, & in manu quantentium animas eorum: & dabo cadavera eorum, & escam volatilibus coeli, & bellis terræ. Et ponam civitatem hanc in stuporem, & in sibilum: omnis qui praterierit per eam, obfupfecet, & sibilabit super univerſa plaga ejus. Et cibabo eos carnis filiorum suorū, & carnis filiarū suorū: & unuſqueque carnem amici fui comedet in obſidione, & in angustia, in qua concluduntur eos inimici eorum, & qui quantentur animas eorum. Et conteres lagunculam in oculis viro- rum, qui ibunt tecum. Et dices ad eos: Hæc dicit Dñs exercituum, Sic conteram populum istum, & civitatem istam, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra instaurari: & in Topheth sepeliatur, eò quod non sit alius locus ad sepeliendū, Sic faciò loco huic, ait Dñs, & habitatoribus ejus: & ponam civitatem istam sicut Topheth. Et erunt domus Jerusalem, & domus regum Juda, sicut locus Topheth, immunda; omnes domus, in quarum domatibus sacrificaverunt omni militia cœli, & libaverunt libamina diis alienis. Venit autè Jeremias de Topheth, quò miserat eum Dñs ad prophetandum, & stetit in atrio domus Dñi: & dixit ad omnem populum: Hæc dicit Dñs exercituum Deus Israel: Ecce ego inducam super civitatem hanc, & super omnes urbes ejus, univerſa mala, quæ locutus sum adversum eam: quoniam induraverunt cervicem suam, ut non audirent sermones meos.

7 et diffipabo consilium Juda, & Jerusalem in loco isto: & soper- tentur eos gladio in conspectu ioinicorum suorū, & in manu quantentium animas eorum: & dabo cadavera eorum, & escam volatilibus coeli, & bellis terræ. Et ponam civitatem hanc in stuporem, & in sibilum. Omnis, qui praterit per eam, sibilabit, & sibilabit super univerſa plaga ejus. Et cibabo eos carnis filiorum suorū, & carnis filiarū suorū: & unuſqueque carnem amici sui comedit in obſidione, & in angustia, in qua concluduntur eos inimici eorum, & qui quantentur animas eorum. Et conteres lagunculam in oculis viro- rum, qui ibunt tecum. Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus: Sic conteram populum istum, & civitatem istam, sicut conteritur vas fictile, quod non potest ultra sari. Sic faciam, ait Dominus, loco huic, & habitantibus in eo; in dicitur civitas ista, sicut vas conu- tum. Et domus Hierusalem, & domus regum Juda erunt, sicut locus Topheth, & habitantibus in eis, in dicitur civitas ista, sicut vas conu- tum. Et domus Hierusalem, & domus regum Juda erunt, sicut locus Topheth, & habitantibus in eis, in dicitur civitas ista, sicut vas conu- tum. Et domus Hierusalem, & domus regum Juda erunt, sicut locus Topheth, & habitantibus in eis, in dicitur civitas ista, sicut vas conu- tum.

C A P. XX. J

C A P. XX.

1 ET audivit Phasfur filius Emer sacerdos, qui consiliarius erat principis in dono Domini, Jeremiam prophetantem sermones istos. Et percussit Phasfur Jeremiam prophetam, & misit eum in nervum, quod erat in porta Benjamin superiori, in dono Domini. Cômque illuxisset in crastinum, eduxit Phasfur Jeremiam de nervo: & dixit ad eum Jeremias: Non Phasfur vocavit Dominum nomen tuum, sed Pavorem undique.

1 ET audivit Phasfur filius Emer sacerdos, qui consiliarius erat principis in dono Domini, Jeremiam prophetantem sermones istos. Et percussit Phasfur Jeremiam prophetam, & misit eum in nervum, quod erat in porta Benjamin superiori, in dono Domini. Cômque illuxisset in crastinum, eduxit Phasfur Jeremiam de nervo: & dixit ad eum Jeremias: Non Phasfur vocavit Dominum nomen tuum, sed Pavorem undique.

1 ET audivit Phasfur filius Emer sacerdos & hic consiliarius erat principis domus Domini, Jeremiam prophetantem sermones istos. Et percussit eum, & misit eum in (a) nervum, que erat in porta domus Domini. (b) Et eduxit Phasfur Jeremiam de nervo. Et dixit ei Jeremias: Non Phasfur vocavit (a) Domini nomen tuum, sed (c) pavorem.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

7 et diffipabo consilium vitorū Juda, et habitatorum Jerusalem in loco isto: & cadere faciò eos in gladio cori proiecta in cibi volatilibus cœli & bellis terræ. Et ponā civitatē hanc in folitudinē & defolationē: omnis qui transierit per eam, clamabit, & movebit caput suum super omnes plagas ejus. Et cibabo eos carne filiorum suorū, & carne filiarū suorū; & unuſqueque substantiam proximū sui diripiet in obſidione & tribulatione qua ardeat eorum inimici sui, & qui quantentur occidere eos. Et confringes lagunculam a te oculos viro- rum qui gradiuntur tecum. Et dices eis: Hæc dicit Dñs exercituum, Sic conteram populum istum & civitatē hanc, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra instaurari; & in Topheth sepeliatur, eò quod non sit alius locus ad sepeliendum. Sic faciò loco huic, dicit Dñs, & habitatoribus ejus, ut ponam civitatem istam sicut Topheth. Et erunt domus Jerusalem, & domus regum domus Juda sicut locus Topheth, qui immundus est, propter omnes domus in quarum tectis adoleverunt aromata omni militia cœli, & libaverunt libamina idolis populo- rum. Et venit Jeremias de Topheth: miserat enim ille Dñs ut prophetaret stetit in atrio domus sanctuarii Dñi, & dixit omni populo: Hæc dicit Dñs exercituum Deus Israel: Ecce ego inducam super civitatem hanc, & super omnes urbes ejus univerſa mala quæ decrevi contra eam. Quia obduraverunt cervicem suam, ut non obedirent verbis meis.

7 et diffipabo consilium vitorū Juda, et habitatorum Jerusalem in loco isto: & cadere faciò eos in gladio cori proiecta in cibi volatilibus cœli & bellis terræ. Et ponā civitatē hanc in folitudinē & defolationē: omnis qui transierit per eam, clamabit, & movebit caput suum super omnes plagas ejus. Et cibabo eos carne filiorum suorū, & carne filiarū suorū; & unuſqueque substantiam proximū sui diripiet in obſidione & tribulatione qua ardeat eorum inimici sui, & qui quantentur occidere eos. Et confringes lagunculam a te oculos viro- rum qui gradiuntur tecum. Et dices eis: Hæc dicit Dñs exercituum, Sic conteram populum istum & civitatē hanc, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra instaurari; & in Topheth sepeliatur, eò quod non sit alius locus ad sepeliendum. Sic faciò loco huic, dicit Dñs, & habitatoribus ejus, ut ponam civitatem istam sicut Topheth. Et erunt domus Jerusalem, & domus regum domus Juda sicut locus Topheth, qui immundus est, propter omnes domus in quarum tectis adoleverunt aromata omni militia cœli, & libaverunt libamina idolis populo- rum. Et venit Jeremias de Topheth: miserat enim ille Dñs ut prophetaret stetit in atrio domus sanctuarii Dñi, & dixit omni populo: Hæc dicit Dñs exercituum Deus Israel: Ecce ego inducam super civitatem hanc, & super omnes urbes ejus univerſa mala quæ decrevi contra eam. Quia obduraverunt cervicem suam, ut non obedirent verbis meis.

7 et diffipabo consilium vitorū Juda, et habitatorum Jerusalem in loco isto: & cadere faciò eos in gladio cori proiecta in cibi volatilibus cœli & bellis terræ. Et ponā civitatē hanc in folitudinē & defolationē: omnis qui transierit per eam, clamabit, & movebit caput suum super omnes plagas ejus. Et cibabo eos carne filiorum suorū, & carne filiarū suorū; & unuſqueque substantiam proximū sui diripiet in obſidione & tribulatione qua ardeat eorum inimici sui, & qui quantentur occidere eos. Et confringes lagunculam a te oculos viro- rum qui gradiuntur tecum. Et dices eis: Hæc dicit Dñs exercituum, Sic conteram populum istum & civitatē hanc, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra instaurari; & in Topheth sepeliatur, eò quod non sit alius locus ad sepeliendum. Sic faciò loco huic, dicit Dñs, & habitatoribus ejus, ut ponam civitatem istam sicut Topheth. Et erunt domus Jerusalem, & domus regum domus Juda sicut locus Topheth, qui immundus est, propter omnes domus in quarum tectis adoleverunt aromata omni militia cœli, & libaverunt libamina idolis populo- rum. Et venit Jeremias de Topheth: miserat enim ille Dñs ut prophetaret stetit in atrio domus sanctuarii Dñi, & dixit omni populo: Hæc dicit Dñs exercituum Deus Israel: Ecce ego inducam super civitatem hanc, & super omnes urbes ejus univerſa mala quæ decrevi contra eam. Quia obduraverunt cervicem suam, ut non obedirent verbis meis.

C A P. XX.

1 ET audivit Phasfur filius Emer sacerdos, & ipse erat consiliarius principis in dono sanctuarii Dñi, quando Jeremias prophetabat verba hæc. Et percussit Phasfur Jeremiam prophetā, & conjecit eum in carcere, qui erat in porta superiori tribus Benjamin in dono sanctuarii Dñi. Fadūque est subſequenti die, eduxit Phasfur Jeremiam ex cippo. Et dicit ei Jeremias: Non Phasfur vocavit Dominum nomen tuum, sed congregabuntur contra te qui occident gladio per circuitum.

1 ET audivit Phasfur filius Emer sacerdos, & ipse erat consiliarius principis in dono sanctuarii Dñi, quando Jeremias prophetabat verba hæc. Et percussit Phasfur Jeremiam prophetā, & conjecit eum in carcere, qui erat in porta superiori tribus Benjamin in dono sanctuarii Dñi. Fadūque est subſequenti die, eduxit Phasfur Jeremiam ex cippo. Et dicit ei Jeremias: Non Phasfur vocavit Dominum nomen tuum, sed congregabuntur contra te qui occident gladio per circuitum.

1 ET audivit Phasfur filius Emer sacerdos, & ipse erat consiliarius principis in dono sanctuarii Dñi, quando Jeremias prophetabat verba hæc. Et percussit Phasfur Jeremiam prophetā, & conjecit eum in carcere, qui erat in porta superiori tribus Benjamin in dono sanctuarii Dñi. Fadūque est subſequenti die, eduxit Phasfur Jeremiam ex cippo. Et dicit ei Jeremias: Non Phasfur vocavit Dominum nomen tuum, sed congregabuntur contra te qui occident gladio per circuitum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 * وَتَدْعُوهُ لِأَنْحُسَا دَسَاوَهُوْزَاوَعَمْر طَلَاوَا تَدَا. وَتَدْعُوهُ تَسَاوَا مَسَاوَا مَسَاوَا
 8 حَتَّى قُتِلَتْهُ. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 9 وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 10 وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 11 وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 12 وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 13 وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 14 وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 15 وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 1 * وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 2 وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.
 3 وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا. وَتَدْعُوهُ بِرُحْمِ تَعْمَاوَا.

Et irritum faciam consilium Judæ & Jero-
 7 lymæ in loco isto : & prosteram eos gladio
 coram hostibus suis, & per manû illorum qui
 quærent animam ipsorum : tradamque cada-
 vera eorum escam volucibus cœli & bestiiis
 terra : Et exponam civitatem istam ad irra-
 8 tionem & sibilo, & quiq; transierit prope il-
 lam, mirabitur, ac fibilabit propter tantam pla-
 9 gâ ejus. Faciamque ut comedant carnem fi-
 liorum suorum, & filiarum suarum, & quic-
 que carnem socii sui comedent in angustia &
 afflictione quâ affligent eos hostes ipsorum
 & hi qui quærent animam eorum. Deinde
 10 frange lagunculam coram viris qui tecum ite-
 ri sunt : Et dic eis : Sic dicit Dominus po-
 11 tentissimus, Ita frangam populum hunc &
 civitatem istam, quemadmodum fractum est
 hoc vas testaceum quod denudâ sanum reddi
 non potest : & in Topheth æpient, propter
 penuriam loci ad lepelendum. Ita faciam
 12 loco isti & habitatoribus ejus, dicit Do-
 minus, reddamque civitatē istam ut Topheth :
 Et erunt domus Jerosolymæ & domus regum
 13 Judæ ut locus Topheti, inundanda : omnes
 domus illæ super quarum tecta adoleverint
 thura cœnitis cœli exercitibus, & libaverint
 libamina diis alienis. Deinde reversus Je-
 14 remia de Topheth quod miserat cum Dominus
 ad prophetandum, stetit in atrio domus Do-
 15 mini, dixitque universo populo : Sic ait Do-
 minus potentissimus Deus Israelis, Ecce addu-
 cturus sum super hanc urbem & super omnia
 ipsius oppida totum illud malum quod locu-
 sum contra eam : ed quod obduraverit cervi-
 cem suam ne audirent sermones meos.

CAP. XX.

Cum autem audisset Pethur filius Amariæ
 sacerdotis (is autem inspector erat & præfes-
 10 tus in æde Domini) Jeremiam prophetam
 sermones hujusmodi prophetantem, Per-
 11 cussit Pethur Jeremiam prophetam & con-
 jecitque eum in ambitum qui erat in suprema
 Benjamitarum janua que in æde Domini.
 Cùmque postridie eduxisset Pethur Jeremiam
 3 ex illo ambitu, dixit ad eum Jeremia : Nequa-
 quam Pethurem vocavit Dominus nomen
 tuum, sed Peregrinum & Errabundum.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * وَأَدْبَحَ رَأْيَ يَهُودَا وَرَأْيَ أَيْمِرُوسَلِيمَ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ * وَأَطْرَفَهُم بِالسَّيْفِ أَمَامَ أَعْدَائِهِمْ وَفِي
 8 أَيْدِي طَالِي أُنْقَسَمُ * وَأَدْفَعُ مَوَاهِمَ طَعَامًا لَطِيوْرِ السَّمَاءِ وَلِوَحْشِ الْأَرْضِ * وَأَرْبِ هَاكِ
 9 الْمَدِينَةِ لِلْعَنَاءِ وَاللَّصِيفِ * كُلُّ مَنْ يَمِرُ عَلَيْهَا يَعْجَسُ وَيَصْفِرُ مِنْ أَجْلِ كُلِّ صَرِيحَةٍ * وَيَاكُونُ
 10 حَوْمَ بَنِيهِمْ وَحَوْمَ بَنِيهِمْ * وَكُلُّ وَاحِدٍ يَأْكُلُ حَوْمَ فَرِيحَةٍ فِي الْبَرِّمْ وَفِي أَحْصَارِ الَّذِي يَحْصُرُهُمْ
 11 يَدُ أَعْدَائِهِمْ * وَيَنْكَسِرُ هَذَا التَّكْرَارُ لِعَيْبِي الرِّجَالِ الْكَارِجِينَ مَعَكُمْ * وَيَقُولُ هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ *
 12 هَكَذَا أَنْكَسِرُ هَذَا السَّعْبَ وَمَاكَ الْمَدِينَةَ * كَمَا كَسَرَ الْأَنْاءَ الْكَرْفِ الَّذِي لَا يَمَكِّنُ أَنْ يَجْبُرَ
 13 بَعْدَ * هَكَذَا أَصْعَقُ هَذَا الْمَوْضِعَ يَقُولُ الرَّبُّ وَالسَّكَّانُ فِيهِ * لَأَدْفَعُ الْمَدِينَةَ مِثْلَ سَاطِطَةٍ *
 14 وَيَذِيوْتُ أَيْمِرُوسَلِيمَ وَيَذِيوْتُ مَلُوكَ يَهُودَا يَصِيروْنَ كَمِثْلِ الْمَوْضِعِ السَّاطِطِ مِنَ الْبَحْاسَاتِ الَّتِي
 15 فِي جَمِيعِ الْبُيُوتِ الَّتِي فِيهَا يَجْرَوُ عَلَى الْأَسْطِئَةِ لِكُلِّ أَجْنَادِ السَّمَاءِ * وَأَرَأُفُو الْعَوَارِيهِ لِلْإِلَهَةِ
 الْعَرَبِيَّةِ * وَرَأْيَ أَرْمِيَاءَ مِنْ مَعْبَرِ مَوْضِعِ طَافَاتِ حَيْثُ أَرْسَلَهُ الرَّبُّ لِيُنْبِئَهُ * وَوَفَى فِي دَارِ بَيْتِ
 الرَّبِّ * وَقَالَ جَمِيعُ السَّعْبِ * هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ * هَا أَمَّا أَجَلْتُ عَلَى هَاكَ الْمَدِينَةَ سَرُورًا * وَعَلَى
 جَمِيعِ الْمَدِينِ وَعَلَى فِرَاهَا * كُلُّ السَّرُورِ الَّتِي تَكَلَّمْتُ بِهَا عَلَيْهَا وَعَلَى مَدِينَتِهَا * لَأَهْمُ عَلَطُوا
 وَفِيهِمْ أَلَا يَسْمَعُوا كَلِمَاتِي *

Nam jugulabo consilium Judæ & consi-
 7 lymæ in loco isto : & faci-
 am ut gladio cedant coram inimicis suis
 & in manus quærentium animas eorum,
 daboque mortuos eorum escam volu-
 8 cibus cœli & bestis terre : Et
 exponam hanc urbem exiitio & sibi-
 9 lio : quicunque transierit super eam, ma-
 gis vultu sibilabit ob tantam plagam.
 Comedent quoque carnes filiorum suo-
 10 rum, & filiarum suarum, & quisquis-
 que comedet carnem proximi sui in angus-
 tia & afflictione quâ premat illos inimi-
 11 ci eorum. Tom frange lagunculam istam
 ob auctus vitiorum qui cedunt exiitio sunt,
 12 Dieſque, Sic ait Dominus : Eodem mo-
 do frangam inem populum & hanc
 urbem, qua factum est vas testaceum
 quod amplius consolidari nequit : Et
 13 faciam hunc loco, dicit Dominus, & ha-
 bitatoribus in eo, ut hanc urbem vestigan-
 tis sit dirutum. Et domus Jerosolymæ,
 domusque regum Jude reddentur in lo-
 14 cus dirutus, propter turpitudines que
 erant in cunctis diebus in quibus
 adoleverunt super tecta omnibus corpibus
 15 cœlestibus, & fuderunt lenticulas diis
 alienis. Itaque reversus Jeremia de
 Topheth loci Taphi quod miserat illam
 Dominus ut prophetaret, substitit in a-
 16 trio domus Domini, & ait universo po-
 17 populo : Sic dicit Dominus, Ecce ego illa-
 cturus sum super hanc urbem calamita-
 tes, & super omnes urbes & eorum op-
 18 pida miseris omnes quas locutus sum
 contra istam & contra urbes ipsas :
 quia cervicem suam obtulit auctus, ut non
 auſcultarent verbis meis.

الفصل العسرون

CAP. XX.

1 * وَسَمِعَ حَسُورِ بْنِ أَمِيرِ الْكَاهِنِ * وَهَذَا كَانَ أَيْمِرُ مَعْدَمَ بَيْتِ الرَّبِّ * أَرْمِيَاءَ يَنْبِئُهُنَّ الْكَلِمَاتِ *
 2 * فَصَرَبَهُ وَالْعَاءَ فِي الْمَرْفِ الَّذِي كَانَ فِي بَابِ الْبَيْتِ الرَّبِّ الْأَعْلَى * الَّذِي كَانَ فِي بَيْتِ
 3 الرَّبِّ * وَاحْرَجَ حَسُورُ أَرْمِيَاءَ مِنَ الْمَرْفِ * وَقَالَ لَهُ أَرْمِيَاءُ * لَيْسَ دَعَا الرَّبِّ اسْمُكَ حَسُورُ
 لَكِنْ جَدِّي *

Audienti autem Pethur filius Em-
 1 nis sacerdotis (hic autem confitens
 fuerat principi domus Domini) Jere-
 2 miam talia verba prophetantem, Per-
 cussit enim, detraxitque in penetrale quod
 erat in porta domus superioris site, quæ
 erat in æde Domini. Deinde cum edu-
 3 xisset Pethur Jeremiam & penetravit,
 dixit illi Jeremia : Nequaquam voca-
 vit Dominus nomen tuum Pethurem,
 sed Migratorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Propterea sic dicit Dominus: Ecce reddam te peregrinum, & inquam, & omnes amicos tuos, qui corrunt gladio inimicorum suorum oculis tuis cernentibus totum quoque Judam tradam in manum regis Babelis, qui captivos abducat eos in Babel, gladioque cruciabit. Tradam etiam omnes arces hujus civitatis, totum laborem, totumque splendorem ipsius; omnes denique thesauros regis Jude tradam in manū inimicorū suorum, ut capiant & diripiant eos, & abducat eos in Babel. Tu quoque Peshur & omnes domestici tui abibitis in captivitatem, Babylonem abibitis; & illic morieris, ibique sepelietis tu & omnes amici tui quibus laeso prophetaſti. Pellexit me Dominus, & pellectus sum: superasti & vicisti me: factus sum derisioſi quodidie, & omnes me ſubſannant. Quoties loquebar & vociferabar, adverſus rapaces & direptores clamitabam. Quia ceſſit mihi ſermo Domini in opprobrium atque deriſum quodidie; Ideo ſtatueram nullam ejus mentionem me facturum, nec ampliùs locuturum nomine ipſius: at factus eſt in corde meo velut ignis ardens & incenſus in offibus meis. Tentavi quidem patienter ferre, ſed non potui? Quoniam audivam machinationem multorum qui circum me congregabantur: & dicebant omnes qui precabatur mihi pacem oro ſuo tenuis, animo autem ſuo me odedat; Offendite cum nobis in infurgamus in eum: ſortē pellicietur & incenſus ab eo vindictam noſtrā. Atqui Dominus mecum eſt tanquam gigas robustiſſimus, ideo omnes perſecutores mei pudeſcent & non ſubſiſtent: ut eſcencet admodū, eò quòd non fuerint prudentes, ignominia ſempiternāque nunquam oblivioni tradetur. Itaque Domine potentiſſime, inſpector juſtitie, inſpector renū & cordis, videam utriusque tuam de iſtis: quia tibi revelavi cauſas meas. Laudate Dominum, laudate inquam Dominum, quia liberavit animam pauperis de manu maleficorum. Maledictus ſit ille dies quo genitus ſum: dies ille quo peperit me mater mea, ne ſit benedictus. Maledictus ſit homo ille qui nuntiavit patri meo dixitque eis: Natuſ eſt tibi filius mas, exſtitimus ingenti cum afflicte latitā. Sit homo ille ſimilis civitatibus quas Dñs implacabiliter evertit: audiat clamorem in matutino, & clangorem in meridie:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

Iecirco ſic ait Dominus, Ecce ego tradam te ſum te migravit cum omnibus amicis tuis, atque his coram gladio inimicorum fuorunt oculis tuis cernentibus: tradamque totam Judam in manus regis Babilonici, qui captivos abducat eos, & gladio cadent: Tradam etiam totum robur hujus urbis, omnemque laborem ipsius, & omnes theſaurus regis Jude in manus inimicorum ſuorum, & abducat eos in Babel. Tu denique & omnes ſubſannantes in domo tua ibitis in captivitatem, & Babel morietis, ibique ſepelietis tu & omnes amici tui quibus mendacium prophetaſti. Decepiſti me Domine, & deceptus ſum: apprehendi tui, & vicisti ſum: factus ſum in iſſion: extegit tam dēus illuſus. Nam ego ſermo meo amaro & ſerore, nō uter atque miſeriam proclamā, quia re-ben Dominus ceſſum eſt mihi in impietatem: deſerit ſum tota die mea. Quia dixit, Nō nominabo nomen Domini, neque loquar de hoc nomine: vocum factum eſt ut videat ignis adeas, incenſus oſſa mea. Pater ego ex ore tuo, ſed ferre nequeo: Quoriam audio & videro: onem inſu: tua cūcum me congregatorum, dicentium, Paſſerite, & contra ipſum iſſuſcitamus. O omnes viri amici ipſius: abſerare cogitaverunt eum, ſi forte deſerant, & pœvalescant e, ſi ſum: omnis nō: onem noſtrum de ipſo. Verum Dominus mecum eſt ut ſubſiſtum formidinum, propterea perſecuti ſunt. ſer n a ptaſtu intelliges: pud: ſati: conſuevit me: quia non intellexerunt contemptum ſuum qui nequaquam obtinuerunt iudicium in ſeculū. Eja Domine probus juſtitiam, intelligens vites & corda, videam de te vindictam de iſtis: quia tibi propoſui deſofſores meos. Ca: nō camus Dominus, eumque laudare: quoniam eripuit animam pauperis ex ejus manu qui ſortior erat ipſo. Male: d: ſus dies quo natus ſum: dies quo genuit mater mea, non ſit benedictus. Maledictus homo qui nuntiavit patri meo: Natuſ eſt tibi maſſum, & abſtratus eſt homo ille cum iſſe latitavim. Contigit homini iſt: quod inobis quas Dominus in timor: cum ſerore deſtruxit, nec parvius emendavit clamorem mane, & ſrepiunt meridie:.

عصبت ولم يندم * ليسمع الصراخ باكرا والريسن وسط النهار

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17. * Quod morte non affecerit me in vulva, ut esset mihi mater mea sepulchrum, & in vulva conceptus meus perpetuus. Cur egressus sum ex vulva, ut afficerem laborem & molestiam, & confunderentur in pudore dies mei?

CAP. XXI.

Sermo qui fuit ad Jeremiam a Domino, cum misisset ad eum rex Sedecia Pethurem filium Melachiz, & Sephaniam filium Maasiz sacerdotis, ut dicerent; Precare pro nobis Dominum, quia Nebuchadnor rex Babelis pugnat contra nos: si forte agat nobiscum Dominus juxta tota miracula sua, & arceat illum a nobis. Dixit autem eis Jeremia, Sic dicit regi Sedecia; Ita ait Dominus Deus Israel, Ecce averfusus sum instrumenta bellica quae manibus tenetis, quibus dimicatis contra regem Babelis & contra Chaldaeos qui vos oblident extra civitatem, & congregaturus eos intra civitatem istam, & praeparaturus egomet contra vos manu potens & brachio excelso, cum ira & astu: Et magnus cum ira percussurus habitatores civitatis hujus homines & jumenta magna clade morientur. Tum postea, dicit Dominus; tradam Sedeciam regem Judae, & servos ejus; & populum qui superstes in hac civitate fuerit in gladio, & fame, & a peste; tradam in manum Nebuchadnoris regis Babelis, in manum hostium suorum, & in manum eorum qui quærunt animam ipsorum: & percurret eos acie gladii, neque parcer eis, neque clementia utetur, neque miseretur illorum. Pulo autem isti dic, Sic ait Dominus; Ecce propono vobis viam vitae & viam mortis: Qui manserit in hac civitate, morietur gladio, fame, & peste; qui autem egressus fuerit ad Chaldaeos qui vos oblident, vivet, eripietque animam suam. Posui enim faciem meam contra civitatem istam in malum, & non in bonum, dicit Dominus; & in manum regis Babelis tradetur, qui tum ipsam domum regis Judae, igne comburet. Audite sermonem Domini O domesticus Davidis:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* Quod non occiderit me in utero matris, ut esset mihi mater mea sepulchrum meum, & uterus conceptionis perpetuus. Quare de vulva proavi ut viderem labores et dolores, & finirens in pudore dies mei?

CAP. XXI.

Textus decimus tertius.

Sermo habitus a Domino ad Jeremiam, quando misit ad eum Sedecia rex Pethurem Malachiz filium, & Sephaniam filium Maasiz sacerdotem, diceas; Confusile pro nobis Dominum, quia rex Babelis circumstat nos, an facturus sit Dominus secundum omnia miracula sua, ut abscedat a nobis. Itaque dixit eis Jeremia, Ita dicit Sedecia regi Juda; Sic dicit Dominus; Ecce ego transferam arma bellica quibus vos pugnat, ad Chaldaeos qui vos circumstant ab extrinsecis: co manent ad medicum ipsius vobis; Et ego expugnabo vos manu excelsa & brachio robusto, cum ira, indignatione, & furoribus maximo: Et percurret omnes habitantes in hac urbe, tam homines quam jumenta, ingenti peste, & morietur. Et post haec, sic dicit Dominus; tradam Sedeciam regem Judae, & filios ejus, nec non populum quem reliquum fecerit haec in urbe pestis, inedia, & gladius; in manus inimicorum suorum quarentium animas eorum, qui concident eos acie gladii: & non miserabor eorum, neque clementiam usar in eos. Dicit etiam huic populo; Sic ait Dominus; Ecce ego pono ob oculos vestros viam vitae & viam mortis. Qui commoratus fuerit in hac urbe, morietur gladio & fame: qui autem egressus fuerit ut se confret ad Chaldaeos qui concussurunt vos, vivet, servabitur anima qui ad Babel, & evadet. Nam ego reddidi servum vestrum: non in bona: in manus regis Babilonia tradetur; & igne comburet illam. O domesticus regis Judae, audite sermonem Domini.

יומיה : כב

eruite & judicium mane in Judicate: Dominus dixit sic, David Domus... בנה דור כה אמר יהוה דינו לבקר משפט והצילו...

C A P. XXII. כב

1. Ipsi & Jehudah regis domum Descende: Dominus dixit sic... 2. Et dixit Dominus: Descende in domum regis Juda, & loquere...

12. Dpmus David, hęc dicit Dominus; Judicate manę judicium, & eruite vii oppressum de manu calumniantis...

C A P. XXII.

1. Hęc dicit Dominus; Descende in domum regis Juda, & loquere... 2. Et dixit Dominus: Descende in domum regis Juda, & loquere...

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

Domus David; Hęc dicit Dominus; Judicate manę judicium, & dirigite eum, & dirigite eum de manu opprimentis...

C A P. XXII.

1. Hęc dicit Dominus; Descende in domum regis Juda, & loquere... 2. Et dixit Dominus: Descende in domum regis Juda, & loquere...

Targum JONATHAN.

1. בנה דור כה אמר יהוה דינו לבקר משפט והצילו... 2. ויאמר יהוה אל דוד המלך ויאמר יהוה אל דוד המלך...

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Domus David, hęc dicit Dominus: Judicate manę judicium, & eruite vim patientem de manu violentis, nec forte succendatur ut ignis indignatio mea...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * **مَدَّ يَدَيْهِ** وَتَوَضَّعَ لَهَا **وَأَمَّا** عَدْنُهَا **فَمَا** تَعْمَلُ **بِإِذْنِكَ** سَكَنَ تَعْمَلُ **أَصْحَابُ** ..
 12 **بِجَفِّ** جَدِّ **أَزْزَارِ** تَبْرَأَ **لَا** يَسْتَعِينُكَ **حَدَمُ** أَوْعَدُ * **إِلَّا** حَالُ **أَزْزَارِ** **بِإِذْنِكَ** بَعْدَمَا **أَزْزَارُ** ..
 13 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **لَا** يَسْتَعِينُكَ **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 14 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 15 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 16 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 17 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 18 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 19 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 20 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 21 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 22 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 23 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 24 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..
 25 **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** **أَوْعَدُ** ..

Nam sic ait Dominus de Salum filio Josif qui 11
 regnabat loco Josif patris sui, qui egressus est
 est loco isto: Non est amplius heu reuerfusus;
 Sed in loco in quem capere uolueras, ibi
 ibidem morietur, & terram hanc non est re-
 uerfusus. Vz edificanti domum suam inique,
 & coenacula sua iniuste, qui proximus suus
 gratis seruit nulli ipse mercede soluta:
 Qui dicit; edificabo mihi domos amplas
 & coenacula spatiosa, aperit eis fenestras,
 cedris tegit illas, ornateque picturis. An re-
 gnaturus es? an cedris fruturus? Pater qui-
 dem tuus comedit ac bibit; exercuit iudici-
 um & iustitiam, ideò benefici ei: Jus dixit
 pauperibus & egenis, & fecit quod rectum
 erat. Qui talia facit, cognoscit me, dicit Do-
 minus. Tui uerò oculi & cor tuum ad nullam
 rem aliam intenti sunt, nisi ad possessio-
 nem augendam, ad sanguinem innoxium fun-
 dendum, & ad violentiam atque oppressio-
 nem exercendam. Sic enim ait Dominus de
 Joacimo filio Josif regis Judæ, Non lamenta-
 buntur eum, neque dicent; Eheu frater mi,
 ehue frater mi; neque lamentabuntur eum,
 dicentes; Eheu domine, ehue domine. Sepul-
 turâ alini sepelietur, trahent enim & projici-
 ent eum ultra portas Jerusalem. Con-
 fende Libanum & vocifera, & in Baifane at-
 tolle uocem tuam & exclama ad ueteriori-
 bus maris littoribus, quòd contracti sunt o-
 mnes amici tui. Allocutus sum te dum esses
 in affluentia tua, tu uerò dixisti, Non acquie-
 scam: (hæc est consuetudo tua à pueritia tua)
 & non acquiescisti uoci mee. Omnes pailu-
 res tuos depauperat uentus, & amatores tui in
 captiuitatem abibunt: ac iure erubescet, &
 competetis ab omnibus nequitiis tuis. Quæ
 sedes in Libano, quæ nidificas in cedris, quan-
 tum gemes cum uenerit super te dolores ac
 tremor ut parturientes! Vivo ego, dicit Do-
 minus Deus; etiam si esset Jechonia filius Jo-
 jacimi regis Judæ annulus super manû meam
 dexteram, inde tamen euilant te: Tradam
 que te in manum hominum quarentium ani-
 mam tuam, & in manum eorum quorum as-
 pectum formidas; in manum Nebuchadnosar
 regis Babelis, & in manum Chaldæorum:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 **مَنْ** أَجَلَ **أَنَّهُ** هَكَذَا **يَقُولُ** **أَلَمْ** **يَقُولُ** **أَلَمْ** **يَقُولُ** **أَلَمْ** **يَقُولُ** ..
 12 **مَنْ** **هَذَا** **الْمَوْضِعُ** **لَا** **يَعُودُ** **إِلَى** **هَيْهَاتَ** **أَيْضًا** * **لَكِنَّ** **فِي** **الْمَوْضِعِ** **حَيْثُ** **سَيَ** **هَيْهَاتَ** **عَمُودٌ** **وَلَا** ..
 13 **يَعْلَمُونَ** **هَذَا** **الْأَرْضَ** **أَيْضًا** * **يَا** **بَنِي** **بَيْتِهِ** **لَيْسَ** **بِالْعَدْلِ** * **وَعَالِدَيْهِ** **لَيْسَ** **بِالْحُكْمِ** * **عِنْدَ** **قَرِينِهِ** ..
 14 **يَعْمَلُ** **رِسًا** * **وَلَا** **يُعْطِي** **لَهُ** **أَجْرَهُ** * **بَيْتِ** **لِدَائِكَ** **بَيْنَا** **مَعْدِنًا** **وَعَالِي** **وَأَسْعَى** **بِكُوفِي** * ..
 15 **وَسَعَى** **بِالْأَرْضِ** **وَمَدَّ** **يَدَيْهِ** **بِعَانِبِل** * **لَا** **تَمْلِكُ** **لَانَكَ** **أَنْتَ** **تَمَارِي** **بِحَسَبِ** **أَحَابِ** **أَيْدِيكَ** * **لَا** ..
 16 **يَاكْفُرُونَ** **وَلَا** **يَسْتَعِينُونَ** * **لَمْ** **يَعْرِفُوا** **أَنْ** **يَصْعُقُوا** **حُكْمًا** **جِدْدًا** **وَعَدَلًا** **حَسَنًا** * **لَمْ** **يَكْفُرُوا** **حُكْمًا** ..
 17 **الْمَوَاضِعِينَ** **وَلَا** **حُكْمَ** **الْمُسْكِينِ** * **أَلَيْسَ** **هَذَا** **هُوَ** **لَكَ** * **أَلَا** **تَعْرِفِي** **يَقُولُ** **الرَّبُّ** * **هَذَا** **لَيْسَ** ..
 18 **عَيْنَاكَ** **وَلَا** **قَلْبُكَ** **جِدْدًا** * **لَكِنَّ** **فِي** **سَرْمَتِكَ** **وَفِي** **الذَّمِّ** **الرَّكْبِيِّ** **لِيَدْرِي** * **وَفِي** **الظُّلُمَاتِ** **وَفِي** ..
 19 **الْعَدْلِ** **لِيَصْغَعَهُمْ** * **لَأَجَلَ** **هَذَا** **هَكَذَا** **يَقُولُ** **الرَّبُّ** **عَلَى** **يُؤَاقِمُ** **بَنِي** **يُؤَاقِمُ** **مَلِكًا** **يُؤَاقِمُ** * **وَيَلِ** **عَلَى** ..
 20 **هَذَا** **الرَّجُلِ** * **لَا** **يُدْرِي** **عَلَيْهِ** * **وَيَلِ** **يَا** **أَحْيَ** * **وَلَا** **يَبْكَوُن** **عَلَيْهِ** * **الْوَيْلُ** **يَا** **سَيِّدَ** **الْوَيْلِ** **لِي** ..
 21 **يَا** **أَحْيَ** * **لَا** **يُدْرِي** **دَفْنَا** * **يَجْرُ** **وَيَسْمِي** **حَارِجًا** **مِنْ** **بَابِ** **أَيْرُوسَلِيمَ** * **أَصْعَدِي** **إِلَى** **لِبْنَانِ** ..
 22 **وَأَصْرَجِي** * **وَالِي** **بَيْتَانَ** **أَعْطِي** **صَوْتِكَ** **وَأَقْبَعِي** **إِلَى** **عَمْرِ** **الْحَجْرِ** * **لَأَنَّ** **جَمِيعَ** **أَعْمَارِكَ** **أَنْكَسَرُوا** ..
 23 *** تَكَلَّمُوا** **عَلَيْكَ** **فِي** **سَقَطِكَ** * **لَمْ** **تَسْمَعِي** **صَوْتِي** * **جَمِيعَ** **رَعَائِكَ** **يُرْعَاهُمُ** **الرَّبُّ** * **وَفِي** ..
 24 **السَّيِّئِينَ** **يُحْرَجُونَ** * **لَأَنَّكَ** **حَبِيبَتُ** **كُرْبَيْنَ** **وَهَانَسِينَ** **مِنْ** **جَمِيعِ** **كُنُوزِكَ** * **أَيْهَا** **السَّاكِمُونَ** **فِي** **لِبْنَانِ** ..
 25 **الْمَعْسَمَةِ** **فِي** **الْأَرْزَابِ** * **نَهَيْدِي** **عَمْدَ** **مَا** **بَانِي** **لَكَ** **الظُّلْمَاتِ** **مِثْلَ** **الْبَيْتِ** **بِلَيْدِي** * **حَيَّ** **أَمَا** **يَقُولُ** **الرَّبُّ** * ..
إِنْ **كَانَ** **يَكُونُ** **يُؤَاقِمُ** **بَنِي** **يُؤَاقِمُ** **مَلِكًا** **يُؤَاقِمُ** **حَارِجًا** **عَلَى** **يَدِي** **الْيَمِينِي** * **مِنْ** **هَيْهَاتَ** **أَطْرَافِكَ** * ..
وَأَدْفَعُكَ **إِلَى** **أَيْدِي** **الَّذِينَ** **يَطْلُبُونَ** **نَفْسَكَ** * **الَّذِينَ** **أَنْتَ** **تَقْبَلِي** **مِنْ** **وَجْهِهِمْ** * **إِلَى** **أَيْدِي** ..
الْكَلْدَانِيِّينَ * ..

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 Et ejiat te matremque tuam quæ te genuit, in 26
27 terrâ alienam ubi nati non fuisti, ibique mori- 27
28 minini : Et in terrâ ad quam arbitrati sunt 28
29 animi vestri vos revertere, nequiqua rever- 29
30 temini. Despectus atque contemptus est vir 30
istud Ichonia, ut vas quod nullus est usus : id-
icere sublat' est ipse & semen ejus, etc. Qui
sunt in terrâ quam ignoant. O terra, terra,
terra, audi sermonem Domini. Sic dicit Dominus.
Scribe virum istum proclamati sine li-
beris: nam ex hujus viri femine, quando vi-
xerit, nemo prosperabitur qui sedeat super folium
Davidis, & domineat posthac in Judam.

CAP. XXIII.

Hæus pastores qui perditis & dispersis ov-
ves pacui mei, dicit Dominus. Propterea sic
ait Dominus Deus Israelis de pastorum qui
pascunt populum meum, Vos dispersistis oves
meas, seduxistis eas, nec visitatis eas : ecce
animadversurus sum in vos juxta malignitatem
actionum vestrarum, dicit Dominus. Ego
deinde congregabo reliquias ovium mearum
ex omnibus locis quos disperferam eas, & re-
ducam eas in caula suam, & crescent ac mul-
tiplicabuntur. Et constituam super eas pa-
stores, qui ita pascant eas, ut non timeant
ampliis, neque dispergantur, neque aberrent,
ait Dominus. Ecce dies venturi sunt, dicit
Dominus ; quibus excitabo Davidi radium
justitiæ, qui regnabit in regno, prudenter
aget, facietque judicium & justitiam in terra.
Diebus ejus salviabitur Juda, & Israel habita-
bit securus ; atque hoc est nomen ejus quo vo-
cabunt eum, Dominus justitia nostra. Pro-
pterea ecce dies venuri sunt, ait Dominus ;
quibus non dicetur ampliis, Vivit Dominus
qui extraxit Israelitas ex terra Aegypti ; Sed,
Vivit Dominus qui extrahet & reducetque Israe-
litas ex terra Aquilonari, & ex omnibus locis
in quæ dispersi fuerant : & residunt in terra
sua. Propter prophetas contrafactum est
cor meum in precordiis meis, & contemne-
runt omnia ossa mea, factusque sum similis
viro ebrio, & viro quem proprium vinum fu-
peravit : idque à conspectu Domini & à con-
spectu sermonum sanctitatis ejus, Nam adul-
ter & raptoribus impleta est terra, propter
illos corrupta est terra, & exaruerunt caule
deserti : facta est negotatio eorum pessima, et
potentiâ suâ haud prosperè egerunt.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

26 Et propulsabo te matremque tuam que te 26
27 genuit, in terram in qua non es natus, 27
28 ibique ambo moriemini : Ad terram au- 28
29 tem quam punant, nequaquam revertentur 29
30 ipsimet. Et despectus est Ichonia tan- 30
quam vas inutile, quia effusus est & exsul-
sus est in terram quam ignorabat. Ter:
ra, terra, audi sermonem Domini : Scribe
hunc virum, quoniam despectus est, quia non
prosperabitur ampliis ejus femine quæ-
quam sedens super folium Davidis, & inque
princeps in domo Juda.

CAP. XXIII.

Textus decimus quartus.

Et pastores qui disperserunt ac perdidit
oves pacui sui, Ichi-cho sic ait Dominus
de his qui pascunt populum meum, Vos
dispersistis oves meas, & aberratis feci-
stis eas, neque visitatis illos : ecce ego
visitantem sumam à vobis juxta facturam
vestra pessima : Et ego recipiam reliquias
populi mei quem ibi disperferam, ex omni-
bus regionibus in quas ablegaveram eos,
& reducam illos ad pascuum suum, &
crescent ac multiplicabuntur. Et consti-
tuam eis pastores qui pascant eos, & non
mevent deinceps, neque posthac formida-
bunt, dicit Dominus. Ecce dies venient,
dicit Dominus, quibus excitabo Davidi
Orientem : istum, qui regnabit rex justus,
pudens erit, & exercetibit judicium &
justitiam super terram. In diebus ejus
servabitur Juda, & Israel habitabit se-
curus : & istud est nomen ejus quo nuncupa-
bitur eum, Dominus justitiae.

Versus 7. & 8. habentur in sine
Cap. post Vers. 40.
Quod prophetas contrivum est cor meum
& intra me, concessit sunt omnia ossa mea,
factus sum ut vir ebrius, & sicut
homo vino potus, à facie Domini & à
facie splendens gloria ipsius. Propter
hos enim dabit terra, & arboribus sunt
pascua deserti ; factus est populus co-
rum malignus, & eorum stultitudo non
est eadem.

ירמיה :

mea domo in etiam : penam hypocrite sacerdos etiam propheta etiam Quia...
11 ימים נבואה נתנו נבאביתו
12 מאת ידעיהם ועתה נאסיהו : לכן יהיה רבם לך
13 בלתי לקוח באפלה ודחו נפלו בה בראייה
14 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
15 שמונו ראתי תפלה הנבא את הנהא ונתנו את
16 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
17 בלתי לקוח באפלה ודחו נפלו בה בראייה
18 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
19 שמונו ראתי תפלה הנבא את הנהא ונתנו את
20 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
21 בלתי לקוח באפלה ודחו נפלו בה בראייה
22 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
23 שמונו ראתי תפלה הנבא את הנהא ונתנו את
24 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
25 בלתי לקוח באפלה ודחו נפלו בה בראייה
26 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
27 שמונו ראתי תפלה הנבא את הנהא ונתנו את
28 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
29 בלתי לקוח באפלה ודחו נפלו בה בראייה
30 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
31 שמונו ראתי תפלה הנבא את הנהא ונתנו את
32 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
33 בלתי לקוח באפלה ודחו נפלו בה בראייה
34 עמך את ישראל : ובנבא ירושלם ראתי שעוררה
35 שמונו ראתי תפלה הנבא את הנהא ונתנו את

Verfio VULG. LAT.

11 Propheta namque & sacerdos polluci sunt : & in domo mea inveni malum eorum, ait Dominus.
12 Idcirco via eorum erit quasi lubricum in tenebris : impellentur enim, & corrudent in ea : afferam enim super eos mala, annum visitationis eorum, ait Dominus.
13 Et in prophetis Samariz vidi futuritatem : prophabant in Baal, & decipiebant populum meum Israel.
14 Et in prophetis Jerusalem vidi similitudinem adulterantium, & iter mendacii : & confortaverunt manus pessimum, ut non converteretur unusquisque à malitia sua : facti sunt mihi omnes ut Sodoma, & habitatores ejus quasi Gomorra.
15 Propterea hæc dicit Dominus exercituum ad prophetas : Pax erit ego cibabo eos abinthio, & potabo eos felle : à prophetis enim Jerusalem, egressa est pollutio super omnem terram.
16 Hac dicit Dominus exercituum : Nolite audire verba prophetarum, qui prophatant vobis, & decipiunt vos : vifionem cordis sui loquuntur, non de ore Domini.
17 Dicit his, qui blphemant me : Locutus est Dominus : Pax erit vobis : & omni, qui ambulat in pravitate cordis sui, dixerunt : Non veniet super vos malum.
18 Quis enim affuit in consilio Domini, & vidit & audivit sermone ejus : quis consideravit verbum illi : & audivit ?
19 Ecce turbomine indignationis egredietur, & tempestas erumpens super caput impiorum vorabit.
20 Non revertetur furor Domini, ulque dum faciat, & usque dum complet cogitationem cordis sui : in novissimis diebus intelligetis consilium ejus.
21 Non mitebam prophetas, & ipsi currebant : non loquebar ad eos, & ipsi prophabant.
22 Si stitissent in consilio meo, & nota fecissent verba mea populo meo, avertissem utique eos à via sua mala, & à cogitationibus suis perfinis.
23 Purtsine Deus à vicino ego sum, dicit Dominus : & oon Deus de longè : Si occultabit vir in absconditis : & ego non videbo eum, dicit Dominus : numquid non cœlum & terram ego impleo, dicit Dominus ?
24 Audivi quæ dixerunt prophetæ, prophetantes in nomine meo mendacium, atque dicentes : Somniavi, somniavi.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

11 Οτι ιεροδοξοι, & σεραφεισ τιμαλυτοι εσιν, & εν τω οικω μου εδου προφητας αυτων. Διεδραστο οφθαλμοι εδου αυτων εως εδου μα εν γρηγο, & κατασφραγισασαι, & προσουτους εν αυτων : οση επαδω εσ αυτων, & εν εσω των επαδω εως αυτων.
12 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
13 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
14 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
15 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
16 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
17 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
18 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
19 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
20 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
21 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
22 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
23 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
24 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.
25 Καθ ει τοις σεραφεισ Σαμαρειδων εγρον μηματα : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων : & εσεραφηθη δια τως βαβυλωνικων.

Targum JONATHAN

ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
11 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
12 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
13 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
14 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
15 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
16 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
17 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
18 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
19 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
20 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
21 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
22 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
23 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
24 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו
25 ארי אפי כפר אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו אפי בנבאביתו

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Quonia etia scriba & sacerdos fufurati sunt vias suas, in domo quoq; fannuam mei revelata fuit cora me mala eorum, dicit Dñs. Idcirco erit via eorum eis quasi lubricitates in tenebris : impingent & cadent in ea quia adducit fup eos mala, anoum visitationum peccatorum eorum, dicit Dñs.
13 In prophetis Samariz vidi impietate prophetant in nomine idolorum, & feducium populi mei Israel. Et in prophetis Jerusalem vidi mutationem adulterantii & ambulantiu in mendacio, & confortantiu man' malignorum, ut null' vir convettatur à malitia fua, facti funt omnes cora me quafi Sodoma, & habitatores ejus quafi Gomorra.
14 Propterea hæc dicit Dñs exercituum fup pseudoprophetas : Ecce ego adducâ fup eos angustia amarâ ficut abñthium, & potabo eos calice maledictionis pefsimæ, quafi capitibus draconum quia à prophetis Jerusalem egressa eft adulario in omnes habitatores terræ.
15 Hac dicit Dñs exercituum : Nec recipiant verba pseudoprophetarum qui prophatant vobis : decipiunt enim vos : impietate cordis fui loquuntur, non ex verbo Dñi. Dicunt in prophetia mendacia fua his qui irritant cora me : Locutus est Dñs, Pax erit vobis : & omni' qui ambulat in cogitatione cordis fui, dicunt : Non veniet fup vos malum. Non enim fteretur ut revelaretur fibi fecerit verba Dñi : nec viderunt, nec audierunt sermones ejus, nec aufcultaverunt afeice ejus, nec obediunt. Ecce intercipio à facie Dñi, egredietur ira Dei, & tempeftas conturbans fup caput impiorum refidibit.
17 Non avertetur ira Dñi donec fecerit & impleverit cogitationes voluntatis fua. In fine dieru intelligetis hoc intelligendum. Non mihi pseudoprophetas, et ipsi currebant ad malè faciendu, nec locutus sum eum eis, & ipsi prophabant falli. Et fi stitiffent ut revelaretur fibi fecerit à facie Dñi, & audire feciffent populi meo verba mea, avertissem utique eos à via fua mala, & à malitia operu fuoru. Ego Deus creavi orbè à principio, dicit Dñs. Ego Dñs re novatus sum mundu juftis. Non putat homo felicitate cum in occulto eft : & non coram deo revelat' eum, dicit Dominus. Nonne cœli & terra impleto gloria mea, dicit Dñs : Auditi est à me q dicit pseudoprophetæ, qui prophetat in nomine meo falla, dicetes : Verbu prophetia in fomin annuati est mihi.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * تَدَايَا اَنْفِ بَصْرًا اَنْفِ حَاتِيَلِ اِبْنِيْعَه. اَنْفِ مَحْصَبِ اِبْنِصَبِ صَعْمَانِ اَنْفِ اَنْفِ
 12 مَدِيْنَةٍ. * تَدَايَا اَنْفِ بَصْرَتِمْ حَاتِيَلِ اَنْفِ رَسْمَانِ اَنْفِ حَاتِيَعِ مَدِيْنَةٍ اِبْنِصَبِ.
 13 مَدِيْنَةٍ. * مَحْصَبِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 14 * مَحْصَبِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 15 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 16 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 17 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 18 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 19 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 20 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 21 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 22 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 23 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 24 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ
 25 * اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ اَنْفِ حَاتِيَلِ

Tum enim prophetae tum facerotes impiè
 egerunt, & vel domi me invenì malignita-
 tem eorum, dicit Dominus. Propterea erunt
 iis viz suz *loca* lubrica, in tenebris impel-
 lentur, & cadent in illis: adducturus enim sum
 super eos malum, annum visitationis eorum,
 dicit Dominus. Ue in prophetis Samariae de-
 prehenderam mendaciam, prophetae enim
 per Baalem, & seducebant populum meum Is-
 rael: Ita in prophetis Jerosolymè depre-
 hendi fultitiam: adulteri sunt, & ambulat in
 falsitate, & contrahunt manus suas ab amicis
 suis, ut non revertantur quisque à via sua pra-
 va: denique facti sunt mihi omnes ut Sodoma,
 & habitatores hujus *urbis* ut Gomorra. Pro-
 pterea sic ait Dominus exercituum de his pro-
 phetis; Ecce cibabo eos absinthio, & pota-
 bo eos aquis amaris: quoniam à prophetis Je-
 rosolymè prodixit impietas in totam terram.
 Ita dicit Dominus exercituum, Ne audiat ser-
 mones falsorum prophetarum qui propheta-
 tes vobis seducunt vos. Visiónè quidem cor-
 dis sui loquuntur, non autem ex ore Domini:
 Dicunt iis qui *me* exasperant, Ex oraculo Do-
 mini pax erit vobis: & quibusvis pro animi
 sui libidine ambulantibus dicitur, Non eveni-
 tur vobis malum. Quis enim interfuit se-
 creto Dei, aut vidit eum, aut audivit sermo-
 nem ejus? aut quis aufcavit sermone me-
 us, & audivit illum? En effectus Domini
 cum furore prodit: ill, & effectus ardebit
 super impiorum caput requiescet: Non a-
 vetetur altus furoris Domini, donec per-
 cerit, & donec proliferit cogitationem cor-
 dis sui: in fine dierum animadvertetis eum.
 Non mihi prophetae illos, ipsi tamen abie-
 runt: non sum allocutus eos, ipsi tamen pro-
 phetaverunt: Non adfuerunt sacra mento meo,
 meos tamen sermones annuntiaverunt populo
 meo, eosque revocasse à viis suis pravis &
 à malignitate actionum suarum *sefe* jactant.
 An Deus è propinquo sum, ait Dominus; ac
 non Deus è longinquo? Etiam si quis in ab-
 ditò deliteat, ipsum ego video, inquit Do-
 minus: en cœlum ac terra plena me sunt, in-
 quit Dominus potentissimè. Audivi quid dixe-
 rit prophetae qui me nomine fallum pro-
 phetant, ac dicunt; & omnium femniavi.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * لَانِ الْكَاهِنِ وَالنَّبِيِّ نَدَسَا * وَفِي يَدِي نَطَرْتُ سِرِّرِهِمْ * لِاجْلِ هَذَا لَكِنَّ طَرَفَهُمْ لَهْم
 12 رَلْفًا يَصَابُ * وَيَعْرَقُونَ وَيَسْطَرُونَ فِيهَا * مِنْ اَجْلِ اِيْ اَجْلَابِ عَلَيْهِمْ سِرُّرِي فِي سَلْبِهِ اَفْعَادِهِمْ
 13 * قَالِ الرَّبِّ * وَفِي اَنْبِيَاءِ سَامِرِيْنَ رَايْتُ الْاَنَامَ * نَبَلُوا بِاسْمِي لِتَعْمَالِ * وَاَصْلُوا سَعْيِي اِسْرَائِيْلَ * وَفِي
 14 اَنْبِيَاءِ اِسْرَائِيْلِمْ رَايْتُ مَرْغَوِيَاتٍ فِسْهَمْ وَسَابِرِيْنَ بِالْكَذْبِ * وَمَعَايِدِيْنَ الْاَيْدِي السَّرِيْنَ * الْاَ
 15 بَرِيْحَ كُلِّ وَاوَدٍ مِنْ طَرَفِهِ السَّرِيْنَ * صَارُوا لِي جَمْعَهُمْ مِثْلُ سَدْمِمْ * وَسَكَكُهُمْ مِثْلُ عَامُورَا *
 16 * لِاجْلِ هَذَا هَكَذَا يَقُوْلُ الرَّبُّ * هَا اَنَا اطْعَمُهُمْ اَوْجَاعًا وَاَسْمَمُهُمْ مَاءً مَرًّا * لَانَّ مِنْ اَنْبِيَاءِ
 17 اِسْرَائِيْلِمْ حَرَجُ الْاَدْنَسِ لِكُلِّ الْاَرْضِ * هَكَذَا يَقُوْلُ الرَّبُّ صَلَطُ الْكَلِّ * لَا تَسْمَعُوا اَقْوَالَ
 18 الْاَنْبِيَاءِ * لَا هُمْ يَنْبِطُلُونَ لَكُمْ بِالرُّوْبَا * وَمَنْ فَلَيْسَ مِنْكُمْ يَنْكَلِمُونَ وَاَيْسَ مِنْ فَمِ الرَّبِّ * يَقُوْلُونَ
 19 * لَمَّا بَصَلَاةَ فَلَيْسَ * لَيْسَ يَأِيْ عَلَيْكَ سِرُّرِي * لَانَّ مِنْ يَأِيْ سِرُّرِ الرَّبِّ * فَرَايَ فَوَالِهَ مِنْ نَصَبِ
 20 * وَسَمِعَ * هَا رَلْفُهُ مِنْ فَيْلِ الرَّبِّ * وَعَصَبُ حَارِجِ الدَّرَلِ لِيَدُوْرِي عِنْدَ الْمَنَافِقِيْنَ * وَاَيْسَ يَنْصَرِفُ
 21 * عَصَبُ الرَّبِّ بَعْدَ * اِلَى اَنْ يَنْصَعَهُ وَاِلَى اَنْ يَفِيْعَهُ * مِنْ سَوِيْدَاةٍ فَلَيْسَ اِلَى عَاَصِرِ الْاَنَامِ يَعْقِلُوْنَهُ *
 22 * لَمَّا اَرْسَلِ الْاَنْبِيَاءَ وَهُمْ اَسْرَعُوا * وَلَمْ اَتَكَلَّمْ مَعَهُمْ وَهُمْ نَبَلُوا * وَلَمْ يَعْرِوْا عِنْدَ اِسْرَائِيْلِمْ وَلَمْ
 23 يَسْمَعُوْا اَقْوَالَيْ * وَلَمْ يَرْجِعُوْا سَعْيِيْ عَنِ اَعْمَالِهِمْ السَّرِيْنَ * اَلِهَ فَرِيْبَ اَنَا اَنَا يَقُوْلُ الرَّبُّ *
 24 * لَيْسَ اَلِهَ بَعْدَكَ * اَيُّعْنِيْ اِنْسَانٌ فِي حَيَاتِيْ وَاَنَا لَا اَعْلِيْمُهُ * كَلَّا * اَلَيْسَ اَنَا اَمْلَأُ السَّمَاءَ *
 25 وَالْاَرْضَ يَقُوْلُ الرَّبُّ * سَمِعْتُ مَا تَكَلَّمْتُمْ بِهَ الْاَنْبِيَاءُ وَمَا تَبَدَّعْتُمْ بِاسْمِيْ فَلَيْسَ لِكَلِّبِ الْكَلْبِ *
 حَلَمْتُ حَلْمًا *

Quia sacerdos & propheta contamina-
 verunt sese, & in domo mea vidi scelera
 eorum; & dicitur se eis via sua lubricitas
 in caligine, impliciter & cadent in ea;
 quoniam illatus sum eis mala in anno
 visitationis eorum, ait Dominus. In
 prophetis quidem Samaria vidi scelera;
 prophetae enim in nomine meo Baal, &
 seducebant populum meum Israel. Et
 in prophetis Jerosolymè non vidi ad-
 ultitiam, adulteros, ambulantes in mendacio,
 & sceleras manus roborantes, qui
 minus desistat quisque à via sua mala:
 facti sunt mihi omnes isti ut Sodoma, &
 luxus vobis incole ut Gomorra. Idcirco
 sic ait Dominus, Ecce ego cibatorus sum
 istos doleribus, & potatorus istos aqua
 amarà: quandoquidem à prophetis Je-
 rosolymum egressa est contaminatio in
 totam terram. Sic ait Dominus omni-
 potens, Ne ascendetis diffis prophetarum
 istorum, quoniam effugant vobis visi-
 ones, & ex propria mente, non ex ore
 Domini loquuntur: Recordamini à ser-
 mone Domini dicitur, Pax erit vobis; &
 omnibus iis qui ambulat pro sobrie ar-
 bitrio, & omni incedenti in errore cor-
 dis sui, Nequaquam adveniet tibi malum.
 Quis enim intervenit secreta Domini?
 & consilium sermonis ejus quis auscul-
 tavit aut audivit? Ecce terrenatus
 à Domino cum furore processurus ad
 incutendum irrimium, circumstages se
 super impies: Neque cessabit unquam
 sermo Domini, quoad id perfecerit, &
 quoad id preberit: ex intimo corde suo
 hec tandem percipient. Non mihi hos
 prophetae, ipsi tamen cucurrerunt; non
 sum allocutus eos, asserunt ipsi propheta-
 verunt: Non interfuerunt arcibus meo-
 rum, nec audierunt sermones meos, nec
 avocarunt populum meum à pravis acti-
 onibus eorum. Deus propinquus ego sum,
 ait Dominus, non Deus longinquus. An
 absderet se aliquis in latibris, & ego
 non viderem eum? & minime verò. An
 non ego cœlum ac terram impleo, dicit
 Dominus? Audivi quid locuti sint isti
 prophetae, quidve prophetarunt nomine
 meo, referentes mendacium, dicentes; So-
 mnia visumini.

Verlo SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 * **Quousque tandem erunt in ore falsorum pro-**
phetarum istorum prophetia falsz, proph-
etiz doli cordis eorum, Quorum consilium est
27 **meo populum meum seducere per**
fornia sua quz narrat alteri; quem-
admodum oblitus sunt patres eorum nominis
28 **mei, & coluerunt Baalem?** Prophetaz qui
somnia vider, parret somnium: & is peccos
quem sunt fermones mei, referat fermones
29 **meos fideliter: quorum misceatis paleam cum**
tritico, dicit Dominus? Ecce fermones mei
30 **velut ignis egrediuntur, ait Dñs; & veluti**
chalybs qui cedit lapidem: Propterea eni
31 **prælo sum contra prophetas, dicit Dominus,**
qui suffurantur fermones meos alter ab altero.
Ecce me contra prophetas, dicit Dominus? 32
32 **perverserunt linguas suas ac dicunt, Dominus**
ita dicit. Ecce me contra prophetas qui vi-
33 **dent somnia falsa, dicit Dominus, eaque nar-**
rant, seducuntque populum meum salutate &
34 **lasciviâ suâ: cum ego non præceperim eis,**
ne miserem eos, nihil; profuit huic populo.
Cum ergo postulaverit à te populus iste, aut
35 **propheta, aut sacerdos aliquis, dixeritque tibi,**
Qualis est sermo Domini? tu illis dicitis, Is
36 **est sermo Domini; & Evellam vos, dicit Domi-**
nus. In prophetam verò illum, five sacerdo-
37 **tem, five populum qui dixerit, Sermo Do-**
mini; animadvertam in ejusmodi hominem;
& in domum ipsius. Ita dicitis quisque socio
38 **suo & quisque fratri suo, Quid respondit**
Dominus? & Quid locut' est Dñs? Sermonis
39 **autem Domini ne memineritis posthac; utam**
fermo, esto homini propheta ejus (Domini);
vos autem perverseritis fermones Dei vivi,
40 **Domini potentissimi, Dei nostri. Ita dicitis**
aliqui, Quid respondit tibi Dominus? & Quid
locutus est Dominus? Quid sit, Domini sermo,
dixeritis, sic ait Dominus? Quia fermonem
hunc locuti estis, licet mandâstem vobis ne
loqueremini; Propterea tollendo vos tollam,
39 **cum projecia vos unâ cum civitate quam dedi**
vobis & patribus vestris, à conspectu meo:
40 **imponamque vobis opprobrium sempiterno-**
num & ignominiam perpetuam quz nun-
quam oblivioni tradetur.

Verlo ARABICA cum Interpretatione LATINA.

26 * **إلي مي يكون قلب الأنبياء الذين يبنون بالكذب** * **وعدت ما يبنون بارادات فليس** *
27 **الطائس أن يبدوا تاموسى بأكارهم بما كبر كل واحد قريته** * **كا نسي أباهم أسمي ببعال** *
28 **الذي الذي له حلم فليكن كتحية والذي إليه كمي فليكن بكلمتي يا كمي أين** *
29 **الذين من أكنطة هكذا كلماني يقول الرب** * **أليس كلماني مثل نار سوداء يقول الرب** *
30 **ومثل معول يعطع الصخرن** * **لأجل هذا ها أنا الي الأنبياء يقول الرب الآلة الذين يسرفون** *
31 **أدواي كل واحد من قريته** * **ها أنا الي الأنبياء الذين يخرجون ببدوه لسان ويدعون بعاسهم** *
32 **ها أنا الي الأنبياء الذين يبنون أحلاما كاديه ويكبرون بها** * **وأصلوا سعبي بكذبهم** *
33 **ويصاللتهم** * **وأنا لم أرسلهم ولم أمرهم ولم يلقعوا سعبي هذا منعمهم** * **وإن سالك هذا السعيب** *
34 **أو الكاهن أو النبي ما وحي الرب فبقول لهم اسم اسم وحي الرب** * **واسمع من ذلك الإنسان** *
35 **ومن بيته** * **لأن هكذا يقولون كل واحد لقريته وكل واحد لأخيه** * **عمادا أجاب الرب وعمادا** *
36 **تكلم الرب** * **ووحي الرب لا يسمى أيضا** * **لأن وحي الرب يكون للإنسان كلمته** * **ولأجل** *
37 **مادا تكلم الرب لهذا** * **لأجل هذا هكذا يقول الرب الآلة** * **من أجل أنكم يقولون هذا** *
38 **القول وحي الرب** * **وأرسلت إليكم قايلا لا تقولوا وحي الرب** * **لأجل هذا ها أنا أهدلكم** *
39 **وأصايلكم** * **وهنا المدينة التي أعطيتها لأبايكم** * **وأرفع عليكم تعبيراً ابتدأ** *
40 **وأهدت أيدتيه هنا لا تسمى** * **لأجل هذا ها أيام نبي يقول الرب فلا يقولون أيضا** *
7 **حي الرب الذي أصعدت بني إسرائيل من أرض مصر** * **ليكن حي الرب الذي جمع كل** *
8 **رع إسرائيل من أرض كبرياء** * **ومن جميع الكور حيث أفضاهم هناك** * **وردهم إلي أرضهم** *
* **Quousque colistis et quousque prophe-**
tabantur falsitates animi sui, Pur-
27 **tales se oblitos daturis legem meam per**
fornia sua, ex per ea que alter alteri nar-
rat; quemadmodum oblitus fuerant, patres
eorum nominis mei per Baalem? Prophe-
28 **ta qui somnia habuerit, referat somni-um**
suum; & si ad quem fuerit somnium
meum, sincerè loquatur verbum meum.
Quam eni inter paleam & triticum
39 **propertio? eodem modo verba mea, dicit**
Dominus. An non sunt verba mea sicut
ignis ardens, dicit Dominus? & sicut li-
pennis lapidem secans? Idcirco ecce me
30 **ad prophetas, ait Dominus Deus; qui fer-**
mones meos alter ab altero suffurant. Ecce
31 **me ad prophetas qui prophetiz lingue pro-**
ferunt, & somnia sua effusiunt. Ecce me
32 **ad prophetas qui somnia falsa prophetant,**
eaque narantes populum meum suis men-
daciâ & errore suo seducunt; cum ego
33 **ne miserem eos, nec vicepercerim eis, nec**
ullam attulerim huic populo meo utilis-
rem. Quid sit interrogaveris hic prophe-
34 **tas, sacerdos, aut propheta, quanam sit**
revelatio Domini, dices eis? Vos estis re-
35 **velatio Domini. At vindictam sumam ab**
ejusmodi homine & a domo ipsius. Nam
36 **sic dicitis quibus proximo suo & quibus-**
dam fratri suo, Quid respondit Dominus?
& Quid locutus est Dominus? At reve-
37 **latio Domini ne nominetur amplius; nam**
alioqui revelatio Domini foret hominis
verbum suum: Et quomodo loqueretur
38 **Dominus Deus nosse? Quare sic ait Do-**
minus Deus, Quoad quoslibet hujusmodi
39 **sermonem profertis, Revelatio Domini: cum**
ad vos misisti qui diceretis, Ne dicitis, Re-
40 **velatio Domini: Idcirco ecce ego defet**
vos, & evellam vos cum hac urbe quam
d. deram patribus vestris: Et inferam vo-
40 **per visuperium eternum desolatiorem**
peperissem, talem ne nunquam oblivioni
tradatur. **verf. 7. Idcirco ecce 7**
dies venient, dicit Dominus; quibus ne-
ququam dicent postea, Verba Domini
qui: eduxit filios Israel de terra & Egypti
Sed vivat Dominus qui collegit totum se-
men Israel de terra Aegypti, & ex
omnibus regionibus in quas ablegaverat
eos; reduxitque eos in terram eorum.

רמיה: כה

Verfio V U L G. L A T.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

3 יהודה regis Amon filii Josiahu anno decimo tertio A
 מן שלש עשרה שנה לאשריה בראשון מלך יהודה
 fuit, anno vigesimo & tertio jam, hanc diem ad usque &
 ועדי היום יהודה ושלש ועשרים שנה היה
 furgendo manē, vos ad sum locutus & me ad Domini verbum
 ובר יהודה אלו ואמר אליכם אשכים
 vos ad Dominum misit Et audivistis non &, loquendo &
 4 ובר ולא שמעתם: ושלח יהודה אשכים
 non &, mittendo &, furgendo mane, prophetas suos servos omnes
 את כל עבריו הנביאים השמם ושלח ולא
 Audistis, et revertimini ad vestrā aurem inclināstis neque, audistis
 שמעתם ולא הוסיפו את אונכם לשמע: לאמר
 vestrarum flatorum malitia & mala sua via à quibusque Revertimini
 שבו: ואיש מדרכו הושיה ומרע מלביכם
 vos Dominus dedit quam humani super habitabilis &
 ושבו על דאדמך אשר נתן יהודה לכם
 an buletis ne Et feculum in usque & feculo à, vestrī patribus &
 ולא תבטחו למן עולם ועד עולם: ואר הלוכם
 eis, vos incurvelis &, eis fornicium ad alienos Deos post
 אתו אלהים אחרים לעבדם ולהשתחוות להם
 non & vestrarum manuum jam me facietis irasci ne &
 ולא תבטחו אותם כבעשרה יריכם ולא
 Dominus dixit, me ad audivistis non Et vobis maledicam
 ארע לכם: ולא שמעתם אלו נאם יהודה
 malam in vestrarum manuum opere in me faceretis irasci ui
 לממן העסקינו כבעשרה יריכם לרע
 quod eo Pro: exercituum Dominus dixit sic Propterea vobis
 8 לכם: למן קוד ארע אתם צבאות יהודה
 affluam &, unum ego Ece: nec vobis audivistis non
 לא שמעתם את רבוי: הנני שלח ואתחית את
 Nebuchodrethar ad &, Dominus ait, Aquilonis scilicet universas
 כל משפתות צפון נאם יהודה ואל נבוכדראצר
 istam terram ad eos adducam &, regem servum Babel regem
 מלך ככל עבדי והבאתים על הארץ הזאת
 istos illos gentes omnes ad &, ejus habitatores ad &
 ועל ישיבתה ועל כל העמים האלה סבב
 solitudines in & ubi in &, stupore in eos possit &, eos munitione dabo &
 ותחרתים ושמתים לשמה ולרשקה והרבות
 latit, vocem & gaudii vocem eis ex perdere faciam Et feculi
 10 עולם: ותאברתי מהם קול ששון וקול שמחה
 lucere lumen & molurum vocem & sponsi vocem & sponsi vocem
 קול תנו וקול רצון קול רחמים ואור נר:
 servent & subore in solitudine in hac terra universa erit Et
 11 והיתה לה הארץ הזאת והיתה לשמה ותבירו
 erit Et anis septuaginta Babel regi ista gentes
 12 העים הלאה את מלך בבל שבעים ענה: והיה
 fecit & Babel regem super vilitate, annis septuaginta impire fecundam
 כמלאות שבעים שנה אפקר על מלך ככל ועל
 terram super & eorum iniquitatem, Dominus dixit, ipsam gentem
 הגויה הזאת נאם יהודה את עינים ועל ארעם
 adducam Et feculi solitudines in illam ponam & Chasitim
 13 בשמים ושמי ארץ שממות עולם: והבאתי
 eam super sum locutus quae mea verba omnia ipsam terram super
 על הארץ הזאת את כל אשר דברתי עליה
 Ieremahu prophetaui quod, hoc libro in scriptum omne
 את כל הדברים בספר הזה אשר נאם ירמיהו
 gentes omnes ad verbum
 ער כר העמים:

3 A tertio decimo anno Josif filii Ammon regis Juda usque ad diem hanc, iste tertius & vigesimus annus; factum est verbum Domini ad me, & locutus sum ad vos de nocte confurgens, & loquens: & non audistis. Et misit Dominus ad vos omnes servos suos prophetas, confurgens diluculo, neque inclinastis aures vestras ut audiretis. Cùm diceret: Revertimini uniuersisque à via sua mala, & à pessimis cogitationibus vestris: & habitabitis in terra, quam dedit Domini vobis, & patribus vestris, à feculo & usque in seculum. Et nolite ire post deos alienos, ut seruiatis eis, adoresque eos: neque me ad iracundiam provocetis in operibus manuum vestrarum, & non affligam vos. Et non audistis me, dicit Dominus, ut me ad iracundiam provocaretis in operibus manuum vestrarum, in malum vestrum. Propterea hæc dicit Dominus exercituum; Pro eo quod non audistis verba mea: Ecce ego mittam, & affluam univerfas cognationes Aquilonis, ait Dominus, & Nabuchodonosor regem Babylonis servum meum: & adducam eos super terram istam, & super habitatores ejus, & super omnes nationes, quæ in circuitu illius sunt: & interficiam eos, & ponam eos in stuporem & sibiham, & in solitudines sempiternas. Perdãmeque ex eis vocem gaudii, & vocem lætitiæ, vocem sponsi, & vocem sponsæ, vocem inoleæ, & lumen lucernæ. Et erit universa terra hæc in solitudinem, & in stuporem: & servient omnes gentes istæ regi Babylonis septuaginta annis. Cùmque impleti fuerint septuaginta anni, visitabo super regem Babylonis, & super gentem illam, dicit Dominus, iniquitatem eorum, & super terram Chaldæorum: & ponam illam in solitudines sempiternas. Et adducam super terram illam, omnia verba mea, quæ locutus sum contra eam, omne quod scriptum est in libro isto, quæcunque prophetavit Jeremias ad verbum omnes gentes:

In terdecimo anno Josif filii Ammon, regis Juda, & usque ad diem hanc, viginti & tres annis: factum est verbum Domini ad vos ante incens furgens, & dicens: Et revertimini ad vos servos meos prophetas, diluculo mittens, & non attendistis auribus vestris: Dicitis: Avertimini à via sua pessima, & à pessimis studiis vestris: & habitabitis super terram quam dedi vobis, & patribus vestris, à seculo, & usque in seculum. Nolite ire post deos alienos, ut seruiati eis, adoresque eos; ne me ad iracundiam provocetis in operibus manuum vestrarum, ad affligendam me: Et non audistis me. Propterea hæc dicit Dominus: Quomam non credidistis verbis meis; Ecce ego mittam, & affluam cognationem ab Aquilone, & adducam eos super terram istam, & super habitatores ejus, & super omnes nationes, quæ in circuitu illius sunt: & desolabo terram, & desolabo eam in perditionem, & in sibiham, & in opprobrium sempiternum: Et perdam ex eis vocem gaudii, & vocem sponsæ, & odorem unguenti, & lumen laterum: Et erit universa terra in solitudinem: et servient in gentibus annos septuaginta. Et impleti fuerint septuaginta anni, visitabo eam, & super terram Chaldæorum, & ponam eam in perditionem sempiternam: Et inducam super terram illam omnia verba mea, quæ locutus sum contra eam, omnia quæ scripta sunt in libro isto.

MS.A. (A) τὸ βασιλεὺς (γ) τὸ αἶωνο (δ) εἰσπνεσῶν (ε) τὸν παρὶον (ζ) ἔξορησῶν (η) ἡνεσῶν, (θ) χαρῶν, (ι) ὑπερηφανῶν (κ) φωνῶν καὶ (λ) ἀπ᾿ αἰῶν (μ) ἀπ᾿ αἰῶν

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

3 מן הלת עשרי שנין לאשריה בר אמן מלך שבטא דביר והיה וער יומא
 4 מקדם ומביל ולא קבלתון: ושלח ית כל עברותי נביאי מקדם ומשלח
 5 ולא קבלתון ולא ארבתון ות אודנתון לקבלא: לממר תובו כען נבר מאורידיה
 6 וער עלמא: ולא תרובו בטר שער עממיא למפלחתון ולמסנר להו ולא תרעון
 7 קרמי בעובדי ויכונו ולא אכאש לכונו: ולא קבלתון למימי אמר ית בירי ולא
 8 לארעא קרמי בעובדי ויכונו לאכאשא לכונו: כען כרנא אמר ית צבאות חלק
 9 והנבירי נצר מלכא רבכל עבדי ויתחשו על ארעא הזאת ועל יתבתה ועל כרמי
 10 ואובר מדרון קר ביע וקל הרעה וקל חתניו וקל כל קר סיעו ומשפתיו עולם
 11 והיה כל ארעא הזאת להרפה לצרו ויפלתון עממיא האלו ית מלכא
 12 רבכל שבעין שנין: ויהי כמשלם שבועין שנין אסער על מלכא רבכל ועל עממיא
 13 היה אמר ית ותוביהו ועל ארעא כסרא ואשו יתיה לצדות עלם: ואתי על
 ארעא הזאת ית כל פתגמיא דעיות עליה ית כל דכתב בספרא דרין דאתנבי
 ער כר העמים:

A tertio decimo anno Josif filii Ammon regis tribus domus Juda, & usque in diem hanc, iste est vigesimus & tertius aonus; factum est verbum prophetae à facie Domini ad me, & locutus sum vobiscum manē confurgens & loquens, & non obedistis. Et misit Dominus ad vos omnes servos suos prophetas, manē confurgens & mittens, & non obedistis, nec inclinastis aures vestras ut obediretis. Dicendo: Convertimini nunc uniuersisque à via sua mala, & à malicia operum vestrarum, & habitate in terra quam dedit Domini vobis, & patribus vestris à seculo & usque in seculum. Et non ambuletis post idola popolorum; ut seruiati eis & adoretis ea, nec irritetis me operibus manuum vestrarum, & non male faciam vobis. Et non obedistis verbo meo, dicit Dominus, ut non irritaretis me operibus manuum vestrarum ad malefaciendum vobis. Propterea hæc dicit Dñs exercituum: Pro eo quod non suscepistis verba mea; Ecce ego mittam, & accipiam omnia regna Aquilonis, & dicit Dominus, & Nabuchodonosor regem Babylonis servum meum, & adducam eos super terram istam, & super habitatores ejus, & super omnes populos illos per circuitum, & excidam eos, & ponam eos in vastitatem, & in stuporem, & in defolationes perpetuas. Et perdam ex eis vocem gaudii & vocem lætitiæ, vocem sponsorum & vocem sponsarum, & vocem cantantum ad lumen lucernarum. Et erit omnis terra hæc in defolationem & in vastitatem. Et servient populi isti regi Babylonis septuaginta annis. Et erit cùm impleti fuerint septuaginta anni, visitabo super regem Babylonis, & super populum illum peccatorum eorum, & super terram Chaldæorum, & ponam illam in vastitates sempiternas. Et adducam super terram illam omnia verba quæ decrevi contra eam, omne quod scriptum est in libro isto, quod prophetavit Jeremias contra omnes populos.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

3 **Ab anno tertio decimo Josæ filii Amonis** regis Judæ in præsentem usq; diem, ecce viginti tribus annis fuit ad me fermo Dñi, quem & retuli vobis antevetebam quoticquid dicebamq; vobis; at non aufcultastis. Misit etiam Dñs ad vos omnes servos suos prophetas, at ne inclinastis quidem aurem vestram ad audiendum, & dicendum; Convertimini quisq; à via sua prava, & à malignitate facinorum vestrorum, atq; ita maoree in terra quam dedi Dñs vobis & patribus vestris, à seculo in seculum ulque: Et ne prosequamini deos alienos, colendo & adorando eos: neq; me irritetis opere manuum vestrarum, ut malefaciamus vobis: At non aufcultastis mihi, dicit Dñs; sed irritastis me opere manuum vestrarum, ut malum vobis eveniret. Propterea sic ait Dñs Deus exercituum, Quia non acquiescisti sermonibus meis, Ecce mitturum sum & assumpturum cunctas nationes regni Aquilonaris dicit Dñs, cum Nebuchadnosar rege Babelis ferro meo, & adducturum eos contra terram istam, contra habitatores ejus, & contra omnes pupulas qui circumjacent illi, & vastabunt eos, & exponant eos stupori, sibilo, atq; vastitati in perpetuum: Et abolebo ab eis vocem exultationis, & vocem lætitiæ, vocem sponsæ, & vocem sponsæ, vocem molæ, & lumen lucernæ: Erigit, tota hæc terra vastitati atque stupori: & servient hi populi regi Babelis septuaginta annis. Cùmque tranfacti fuerint septuaginta anni, recensebo contra regem Babelis & contra populû ejus iniquitates eorum, dicit Dñs, nec non contra terram Chaldæorum, quam exponam stupori perpetuo: Et adducam super eandem terram cunctos sermones quos dixi de illa, quicquid scriptum extat in libro isto, que prophetavit Jeremia de cunctis gentibus:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 **Ab anno tertio decimo regis Josæ filii A-** monis regis Judæ ad hunc usq; diem, viginti tribus annis meo affatus sum vos manû surgentem ac pœdicantem, Max ad vos vos meos servos meos prophetæ adlocuti sunt interitum eos, & non audistis, imò nec aures vestras præbistis dicenti, Convertimini quisq; à via sua pessima, & ab operibus vestris sceleratis, ut habitetis super terram quam dedi vobis, & majoribus vestris, à seculo in seculum usq;: Et ne stertimini deos alienos, ut servietis eis & adoretis eosque asperaveritis me opere manuum vestrarum, vocem vobis: Sed non acquiescistis mihi, dicit Dñs. Ox. neq; obtemperastis, dicit Dominus; sed ad iracundiam provocastis me opere vestris, ut vos gladio expuerem. Quia non adhuc basistis scdm dicitu meum, Ecce ego misero accipiam egyptem quandam ab Aquilone, & adducam eos ad hanc terram, contra habitatores ejus, & contra omnes gentes ipsi adjacentes: & deliniam eos, & exponam exilio, sibilo, & stupore sempiterno: Et peratit ab eis vocem exultationis et vocem lætitiæ, vocem sponsæ & vocem sponsæ, odorem aromatum, & lumen lucernæ: Et abibit tota hæc terra in excidium, nisi estque servus inter gentes septuaginta annis. Cùmque complerit fuerint septuaginta anni, recensebo iniquitates suas, & exponam illos exilio perpetuo: Et adducam contra terram istam cuncta verba mea que locutus sum de ipsa, omnia que scripsit sunt in libro isto, dicit Dñs. Ox. et que præbavit Jeremia de cunctis gentibus.

3 *** في السنة الثالثة عشرين لملك يوسيا بن اموص ملك يهودا ويلي هذا اليوم ثلاث وعشرون سنة وادكلمت معكم ارجا وانياد * وارسلت اليكم عبيدي الانبياء * وكنه ارسلمهم ولم سمعوا ولم تصنعوا باذانكم * فانياد * ارجعوا كل واحد من طريقه الروية ومن اعمالكم السيئين * فمستكون على الارض التي اعطيتموها لكم ولا بايكم من يد الله * ولا تمضوا حلف الالهة العربية لتعبدوا لها ولتستجدوا لها لئلا تعصوبوني باعمال ايديكم الا اصبر بكم * فلم سمعوا لي * [MS. Ox.] ولم تطيعوا يقول الرب * ولكن اغضبتهم وني باعمالكم لاجلتكم الي كرب *] لاجل هذا هكذا يقول الرب * من اجل انكم لم تومئوا باذوالي * ها انا ارسل واحد امه من اكرييا * واسوفهم الي هناك الارض وكي ساكنها وكي جميع الامم التي حولها واحربهم وادفعهم للعناء ولا يصغر ولا تتغير الابد * واهلك منهم صوت السور وصوت العرج * صوت العريس وصوت العريس * رائحة الطيب وبور السراج * وصير كل الارض للعناء وبتعبدون في الامم سبعين سنة * وبعك تملك السبعين سنة انتم من تلك الامم * قال الرب واجعلهم للعناء الابد * واجلبت على تلك الارض جميع كلماتي التي تكلمت لها عليها * جميع المكتوبات في هذا السفر * [MS. Oxon.] وما تنبا ارميا علي جميع الشعوب ***

JEREMIE CAPITA.

Secundum Heb. Syr. Chald. & Vulg. Lat. Cap. 1. ad vers. 14. 25. à v. 14. ad finem. 26. 27. ad vers. 19. à v. 19. ad finem. 28. 29. 30. 31. 32. 33. ad vers. 14. à ver. 14. ad finem.	Secundum Heb. Syr. Chald. & Vulg. Lat. 70. & Arab. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.	Secundum Grecam Cap. 14. 15. ad ver. 31. 16. ad ver. 31. ad finem. 17. 18. 19. vers. 7. priores. 20. ad ver. 47. ad finem. 21. vers. 5. priores. 22. ad ver. 7. ad 23. 23. ad 28. 24. ad ver. 28. ad 34. 25. à ver. 34. ad finem.	Secundum Grecam 70. & Arab. Cap. 15. ad ver. 31. 16. ad ver. 31. ad finem. 17. 18. 19. vers. 7. priores. 20. ad ver. 47. ad finem. 21. vers. 5. priores. 22. ad ver. 7. ad 23. 23. ad 28. 24. ad ver. 28. ad 34. 25. à v. 34. ad finem.	Secundum Heb. Syr. Chald. & Vulg. Lat. 70. & Arab. 30. 31. 32. 33.	Secundum Grecam 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43.
34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43.	41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.	31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.	30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.	30. 31. 32. 33.	30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43.

Que in versione Græca, ut & in Arabica Parisiensis defunt, supplevimus in Arab. ex MS. Oxon. versuiff.

Advertat Lector, plurimas esse capitum & versuulorum transpositiones in versione Græca & que cum ipsa concordat Arabica Edit. P. ad cap. 25. vers. 13. usque ad finem cap. 1. hujus libri, adeo ut versiones iste cum Heb. eo, ceterisque versionibus per columnas sibi invicem respondentes agere non possunt, sine textû Græci & Arab. dilactatione: quem tamen Græcorum codicum ordinem ab ipso Hieronymo, aliique veteribus servatum, & cum plerisque vetustis Græci exemplaribus congruenter, immutare hanc æquum duximus: Pijum est itaque Tabulam sequentem appendere que istam differentiam prædicitur, tum harmoniam versionum istarum cum textu Hebræo, per capita & versuulos primo aspectu Lectori exhibeat, unde nullo negotio collationem instituire possit. De iâ verò que in Græca versione non habentur, queque ex Theodoro et aliis conscripserunt Complures, vide Nobili notes, & nostras varias Lectiones Tomo ultimo.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 * *Et quod redegerint sibi etiam illi in servitu-*
tem populos multos & reges magnos: & re-
pendam eis secundum actiones suas, & se-
cundum opus manuum suarum. Sic enim ait
15 *Dominus potentissimus, Deus Israelis: Sume*
calicem vini furoris huius de manu mea, &
dallum bibendum cunctis gentibus contra
16 *quas sum te missurus: Ut bibentes obstu-*
ſcant & conturbentur à conspectu gladii
17 *quem missurus sum inter eas. Quare sumpsi*
calicem de manu Domini, & bibendum dedi
18 *cunctis gentibus contra quas misit me Domi-*
nus: Ierosolyma, & civitates Juda, & regi-
19 *bus ac principibus ejus; ut redigerentur in*
valitatem, superem, ac sibi dum ad hodiern-
20 *um usque diem: Pharaoni regi Egypti, &*
21 *omnibus servis ejus, principibus ejus, toti*
populo ipsius, omnibusque terminis ejus:
22 *Omnibus regibus terræ usque, & omnibus regi-*
bus terræ Palestinae: Acaloni, & Az-
23 *Ecroni, & reliquo Aslodi: Adumzis, Mo-*
24 *abitis, & Ammonitis: Omnibus regibus*
25 *Tyri, omnibus regibus Sidonis, & regibus*
26 *Insularum transmarinis: Item Darani, Te-*
27 *mani, & Buzo, omnibusque barbitonitis:*
28 *Cunctis regibus quorum limites sunt com-*
munes, cunctisque regibus Arabum qui de-
29 *gunt in deserto: Cunctis regibus Zemaritis,*
30 *cunctis regibus Ilamis, cunctisque regibus*
31 *Mediæ: Item cunctis regibus Aquilonis,*
32 *tam distitis quam sibi invicem propinquis:*
33 *omnibus imperio regnis que sunt super fa-*
34 *ciem universæ terræ: denum rex monarcha*
post hos bibit. Et dic eis, Sic ait Dominus
35 *potentissimus, Deus Israelis: Bibite & in-*
36 *ebriamini, exagatamini & cadite nunquam*
37 *surrecturi à conspectu gladii quem missurus*
38 *sum inter vos. Quod si noluerint sumere ca-*
39 *licem de manu tua ad bibendum, dic eis: Sic*
ait Dominus potentissimus, Deus Israelis:
Omnino bibendum vobis est.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

34 * *هَذَا مَا نَبِيّ يَهْ اِرْمِيَا عَلَى اَسْمِ الْاَهْوَاثِ*
35 * *هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ لِئَيْدِكَسِرِي وَسِ اِلْاَهْوَاثِ رِيْسِمِ قَوْمِهِمْ * واجلب على الالهوار اربع ارياح*
36 *من اربعة اطراف السماء * وابتدئهم في جميع هاتك الرياح * ولا تكون اسم الا واي هناك*
37 *القصيون من الالهوار * واورعهم امام اعينهم الذين يطلبون نفوسهم * واجلب عليهم*
38 *كرجي عصي * وارسل فراهم سلمي الي ان يهدوا * واصح كرسي في الالهوار وارسل من*
39 *هناك ملكا وعظما * ويكون في اخر الايام ارسى الالهوار يقول الرب*
40 * *العصل السادس والعشرون * في بدئ ملكك صدق ايقا كان هذا القول على الالهوار*
41 * *في مصر على جيس فرعون ناعاو ملك مصر * الذي كان على همم الغراب في حرميس * الذي صيرهم بخدمت مصر ملك نابل في السنة الرابعة ليدوافيم ملك يهودا*
42 * *خذوا اسلحتكم ودرجات بعدئمو للحرب * اسرحوا الكيل * اركبوا اثما الفرسان * فهدوا كروكم*
43 *والندسوا جواسدكم * لئلا لا تمس بجرون ويرجعون الي حاني من اجل ان اوفوا هم يقطعون*
44 *هدونا هربا ولم يرجعوا * احنطوا من حولهم يقول الرب * لا تحرب الكديف ولا يخلص العوي*
45 *الي اكريناه * الذين عند الغراب صنعوا وسطوا * من هذا الذي يصعد من الهيم*
46 *ومن اثار يهودون ماء * مياء مصر مثل همم تصعدك * وقال اصعدك واعطي الارض واينك*
47 *السكان فيها * اركبوا على الكيل * وهدوا المركبات * اخرجوا يا تالامند الكيس والندويه*
48 *مسلكتين بالاسلحة * والودانديون اصعدوا اوروا فوسا * ذلك اليوم للرب الهنا يوم*
49 *الانتقام لندعم من اعنابهم * ياكل سيف الرب ويملي ويسكر من دمهم لانها حكمه*
50 *للرب الكيوس من ارض اكريناه على همم الغراب * اصعدني كلعاد وجدي فلووني*
51 *لعذري ابية مصر كبرت امويك باطلا وليس لك منفعه*

Hæc sunt que prophetauit Jeremia de populo Alahuaz (i. Elamitis.) Sic dicit Dominus, Profeta frangens arcus Elam precipi vobis curus: Et aducam in Elamitis quatour ventos de quatuor extrermitibus caeli, disperguntque eos in omnes hos ventos: nec erit ultra gens, que non abeat desipit ex Elam: Et pavidos reddam illos coram inimicis eorum quærentibus animam eorum: & adducam super eos iuxta suorum indignationis mea: nisi amque post eos gladius meum, donec desinantur. Non sum solus manum in Elam, & emicant iude regem atque principes: Tum fiet ultimus temporibus ut resursum caperentem Elamitam, dicit Dominus.

CAP. XXXI.

In illo regni Sed. etc. sui hoc sermo contra Egyptum. De Aegypto, contra copias Pharaonis Nechao regis Egypti, qui erat fecus flumen Euphratem in Charmis, quem occidit Bochnonafar rex Babelis anno quarto Joacimi regis Juda. Atripue arma & clypeos, accedite ad pugnam: Sternite equos, confundite equites, adste cum galati vestris, & idate loricas vestras. Quare? quis pavore concepti terga vestrum, eo quod fortissimi illorum exciduntur: fugâ fugimus, neque perficimus: Congie eos unctique, ait Dominus. Non fugies vellocis finis, nec evades fortissimus Aquilonem vocatus: qui sum prope Euphratem, debilitati convenerunt. Quis est hic qui ut flumen ascendit, & veluti flumina undâ fluctuata? Aque Egypti sunt flumen ascendunt. Dixit enim, Ascendant, operiam terram, & perdam habitantes in ea. Confundite equos, infirmitate curus prodiu O lictos Aliquoque & Nubarnum acem accellit: & nos Lydia ascendunt, acem tendit: Nam dicit illa Dominus Deo nostro erit dies ultimus, ut nesciatur de inimicis suis: comedite glacies Domini & expletibus, &que inebriantur sanguinibus eorum, quoniam collina erit Domino exercituum à terra Aquilonis secus flumen Euphratem. Ascendat ad Galaad, & sime reprobam pio origine filii Aegypti: multiplicas maledicinas tuas in vacuum, & nulla tibi est utilitas.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 * Tum dixerunt principes totiusque populus ad sacerdotes & falsos prophetas, Nequaquam dignus est vir ille morte, cum nomine Domini Dei nostri fit nos allocutus. Deinde 17 surgentes viri quidem & seotioribus terre, dixerunt universo caeteri populi, Micha Ma- 18 restites prophetauit in diebus Hezechie regis Jude, dixitque toti populo Jude; Sic ait Dominus exercituum Deus Israelis, Sion in agrum redigetur, Jerusalem desolata fiet, & mons hujus domus israhel factum. Num vero 19 morte affectus illum Hezechie rex Jude tollitque Juda? Quia potentis timuerunt Dominum, & exorauerunt eum, desinitque Dominus a malo quod contra eos decreverat: & nos jam crimen atrox nobis inferre studeamus? Fuit etiam vir quidam qui pro- 20 phetauit in nomine Domini, Uria Semeiz filius de civitate Naazin; prophetauit, inquam, de civitate illa, prorsus juxta sermone Jeremie: Cumque audisset rex Jojachim 21 & omnes servi omnisque principes ejus sermone ipsius; voluit quidem rex interficere eum: quod audiens Uria timuit, fugiensque recepit se in Egyptum. Sed misit rex Jojachim 22 quendam Egyptum, nempe Eliathanem filium Abchoris, & quosdam cum eo in Egyptum; Qui Uriam eductes ad regem Jojachim, ad- 23 duxerunt eum ad regem Jojachim; & is interfecit eum gladio, projecitque cadaver ejus supra sepulchra popularium. At vero manus 24 Ahicam filii Saphanis fuit cum Jeremia, ne traderetur in manum plebis ut occideretur.

CAP. XXVII.

1 Initio regni Sedecie filii Josif regis Judæ fuit sermo iste ad Jeremiam à Domino: Fac tibi jugum & iora, equæ aprato collo- 2 tio. Deinde mitte illa ad regem Adum ad 3 regem Moab, ad regem filiorum Amoo, ad regem Tyri, & ad regem Sidonis; per legatos qui Jerosolymam veniunt ad Sedeciam regem Judæ:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 * اصطقوا على بابل من حولها يا جميع المويري قوما ارموا عليها لا تسعوا على سهاكم * 15 وافيضوا عليها اسرجت يداها * سقطت سرافانها لان النعمة من قبل الله هي * اسعوا 16 منها كما صنعت اصعوا لها * استاصلوا الرع من بابل * الماسك مسكلا في رعن اكصاه من 17 وجه سعي يوناني يرجع كل واحد الي موضعه وكل واحد يهرب الي بيته * حروف صال اسرايل * 18 الأسد اقصوه * الاول اكله ملك الموصل * وهذا اخيرا اكل عطامة ملك بابل * لاجل هذا هكذا يقول الرب ها انا اكمم على ملك بابل وعلى ارضه * كما حكمت على ملك 19 الموصل * وارث اسرايل الي مرعاه ويرعي في الكرم وفي جبل افرايم وفي ارض جلعاد وفي بيلي 20 نعه * في تلك الايام وفي ذلك الزمان قال الرب * يظنلون ظلم اسرايل فلا يوجد * وخطايا 21 يهودا فلا يوجدون * لاني اصير راحما لامميين على الارض * يقول الرب عمران اركب عليها 22 وعلى سكاها * اسعم اليها السيع وافمها يقول الرب * واصح كلما امرك به * صوت حرب 23 وانكسار عظيم في ارض الكلدانيين * كيف فسكت وكسرت مطرته كل الارض * 24 كيف صارت بابل القناه في الامم * يبديون عليك ويهلكن ولا تعلمن * مثل بابل وجدت 25 واجت * لانك قاومت الرب * 26 فتح الرب كبر واحج اوعيه عصبه * لان العمل للرب في ارض الكلدانيين * لان 27 ارضها بلعت * اكلوا اعرافها * وفسوها مثل معان * واستاصلوها * لا يكن لها 28 يقه * يسوا جميع عرها * ولهم بطوا للذبح * ويل لهم لان يومهم ابي و زمان استقامهم * 29 صوت الهاريس المنكصين من ارض بابل * ليكبروا في صهيون الانعام من قبل الرب الههم *

Disparie aciem contra Babelm circum- 14 quare: O omnes arcum tendentes, fac- 15 tulamini in eam, ne parcatis fugitivu ve- 16 stris, capite istam: Remissa sunt ma- 17 nus ejus, p'nce ejus eccidemat. Quan- 18 doquidem ultio hec à Deo est, ulciscim- 19 ni de ea: quem admodum fecit, facite ei: 20 Eurlite semm ex Babelc, tenentem 21 fuleulam tempore missis: à conspectu gladii Graeci revertatur quisque ad lo- 22 cum suum, & quisque fugiat in do- 23 mum suam. Agna erant fuit Israel, 24 leones depulsum eum; p'ior comedit eum rex Assyrie, hic autem postremo comedit ejus ossa rex Babeli. Icy- 25 ca sic ait Dominus, Ecce ego conde- 26 mabo regem Babeli quisque terram, quem admodum contemnitatem regem Assy- 27 riae, & restitum Israhel in passum suum, pascitque in Charnelo, & in monte Aphremi, atque in terra Galaad, & 28 expulsetur anima ipsius. Is dicitur quocum- 29 tempore, ait Dominus, quicquam impia- 30 tem Israhel, & non revertetur; & peccata sua fidee, nec invenientur: quis propitius ero residuis super terram. Dicit 21 Dominus, Cum accipiat instam in eam & in evos ejus: ulciscere O gladii, & absume illam dicit Dominus, & fac quicquid precipiam tibi. Striptus pugna, 22 & contrivio magna in terra Chaldaeorum. Quando disceptus fueritque es mal- 23 lee totius terre? quomodo abit Babil in excidium inter gentes? Irneat in te, 24 ac peribit te nestiente: ut Babil inven- 25 teria, & caperia; quia opposuisti te Om- 26 nino.

Textus decimus septimis.

16 Apertis Dominus repositorium suum, 25 protulitque instrumenta furoris sui; quia opus hoc est Domini in terra Chaldaeorum. Quandoquidem tempora ejus 26 advenierunt, aperit granaria ejus, strattaminis eam ut spulcrum, & domus funditus evertite, non superius illi reli- 27 quie: A-facite omnes fustibus ejus: & ad masculionem descendant. Ve- 28 illis, quoniam advenit dies eorum, & tempus ultionis eorum, Vox suscipi- 29 tionis & eudatium de terra Babelis, ut annuntiet in Sione ultionem illa- 30 rati à Domino Deo suo.

רמיה: כו

exercituum Dominus dixit Sic: *deceit suis dominus ad eis precipies Et*
 ועייתאם אל ארבעת האמרים והיה צבאות
 4 Ego *testis dominus ad dicatis Sic: Iste* Deus
 אלהי ישראל קה האמרים אל יתקבצו: אמני
 fecit super quod *animi & hominem* terram feci
 עשיתי ואדברתי את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני
 5 עמי dedi & extento meo brachio in *magna meo potentia in* terra
 הארץ בכתי הגדול ובחזקי ובחזקי ותחיה
 dedi ego nunc Et *meis oculis in* futurum cui
 6 לאשר ישר בעני: ועתה אמני נתינת את
 Babel regis *Nebuchadnesar* manu in *bas* terras omnes
 ואת הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 7 עמי dedi & extento meo brachio in *magna meo potentia in* terra
 הארץ בכתי הגדול ובחזקי ובחזקי ותחיה
 dedi ego nunc Et *meis oculis in* futurum cui
 8 לאשר ישר בעני: ועתה אמני נתינת את
 Babel regis *Nebuchadnesar* manu in *bas* terras omnes
 ואת הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 9 עמי dedi & extento meo brachio in *magna meo potentia in* terra
 הארץ בכתי הגדול ובחזקי ובחזקי ותחיה
 dedi ego nunc Et *meis oculis in* futurum cui
 10 לאשר ישר בעני: ועתה אמני נתינת את
 Babel regis *Nebuchadnesar* manu in *bas* terras omnes
 ואת הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 11 עמי dedi & extento meo brachio in *magna meo potentia in* terra
 הארץ בכתי הגדול ובחזקי ובחזקי ותחיה
 dedi ego nunc Et *meis oculis in* futurum cui
 12 לאשר ישר בעני: ועתה אמני נתינת את
 Babel regis *Nebuchadnesar* manu in *bas* terras omnes
 ואת הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 13 עמי dedi & extento meo brachio in *magna meo potentia in* terra
 הארץ בכתי הגדול ובחזקי ובחזקי ותחיה
 dedi ego nunc Et *meis oculis in* futurum cui
 14 לאשר ישר בעני: ועתה אמני נתינת את
 Babel regis *Nebuchadnesar* manu in *bas* terras omnes
 ואת הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 15 עמי dedi & extento meo brachio in *magna meo potentia in* terra
 הארץ בכתי הגדול ובחזקי ובחזקי ותחיה
 dedi ego nunc Et *meis oculis in* futurum cui

Verfio VULG. LAT.

Et precipies eis ut ad dominos suos loquantur; Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Hæc dicitis ad dominos vestros; Ego feci terram, & homines, & jumenta, quæ sunt super faciem terræ, in fortitudine mea magna, & in brachio meo extento: & dedi eam ei, qui placuit oculis meis. Et nunc itaque ego dedi omnes terras istas in manu Nabuchodonosor regis Babylonis servi mei: insuper & bestias agri dedi ei ut serviant illi. Et servient ei omnes gentes, & filio ejus, & filio filii ejus: donec veniat tempus terre ejus & ipsius: & servient ei gentes multæ, & reges magni. Gens autem & regnum, quod non servierit Nabuchodonosor regi Babylonis, & quicunque non curvaverit collum suum sub jugo regis Babylonis: in gladio, & in fame, & in peste visitabo super gentem illam, ait Dominus, donec confumam eum in manu ejus. Vos ergo nolite audire prophetas vos, & divinos, & somnatores, & augures, & maleficos, qui dicunt vobis: Non servietis regi Babylonis. Quia mendacium prophetaut vobis, ut longè vos faciat de terra vestra, & eiciat vos, & percat. Porro gens, quæ subjecerit cervicem suam sub jugo regis Babylonis, & servierit ei: dimittam eam in terra sua, dicit Dominus: & colet eam, & habitabit in ea. Et ad Sedechiam regem Juda locutus sum secundum omnia verba hæc, dicens: Subjicite colla vestra sub jugo regis Babylonis, & servite ei, & populo ejus, & voveris. Quarè meremini ut & populus tuus gladio, & fame, & peste, sicut locutus est Dominus ad gentem, quæ servire noluerit regi Babylonis? Nolite audire verba prophetarum dicentium vobis: Non servietis regi Babylonis: quia mendacium ipsi loquuntur vobis. Quia non misi eos, ait Dominus: & ipsi prophetant in nomine meo mendaciter: ut eiciant vos, & percat iam vos, quàm prophete, qui vaticinantur vobis.

Verfio GRÆC. LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Annuntiate super Babylone...
 29 *Annuntiate super Babylone* m...
 30 *Annuntiate super Babylone* m...
 31 *Annuntiate super Babylone* m...
 32 *Annuntiate super Babylone* m...
 33 *Annuntiate super Babylone* m...
 34 *Annuntiate super Babylone* m...
 35 *Annuntiate super Babylone* m...
 36 *Annuntiate super Babylone* m...
 37 *Annuntiate super Babylone* m...
 38 *Annuntiate super Babylone* m...
 39 *Annuntiate super Babylone* m...
 40 *Annuntiate super Babylone* m...
 41 *Annuntiate super Babylone* m...
 42 *Annuntiate super Babylone* m...
 43 *Annuntiate super Babylone* m...

Targum JONATHAN.

והיה צבאות ארבעת האמרים והיה צבאות
 4 אלהי ישראל קה האמרים אל יתקבצו: אמני
 עשיתי ואדברתי את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני
 5 עמי נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 6 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 7 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 8 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 9 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 10 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 11 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 12 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 13 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 14 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי
 15 נתינת את הארץ ואת המים ואת הארץ אשר על פני עמי

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Et precipies eis ut dicat ad dominos suos in hunc modum: Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Sic dicitis ad dominos vestros: Ego feci terram, homines, & jumenta, quæ sunt super faciem terræ, in virtute mea magna, & in brachio meo extento: & dedi eam ei qui placuit coram me. Et nunc ego dedi omnes provincias istas in manu Nabuchodonosor regis Babylonis servi mei: bestias quoque agri dedi ut serviant ei. Et servient ei omnes populi, & filio ejus, & filio filii ejus, donec veniat tempus terre ejus, etiam ipse; & servient ei populi multi & reges magni. Et quæcunque gens, & populus non submerit collum suum sub jugo regis Babylonis, gladio & fame & peste visitabo super populum illum, dicit Dominus, donec tradam eos in manus ejus. Vos autem obedite pseudopphetis vestris, & divinis vestris, & somnatoribus vestris, & auguribus vestris, & maleficis vestris, qui dicunt vobis, dicendo: Ne servietis regi Babylonis. Quia mendacium ipsi prophetaut vobis, ut elongem vos de terra vestra, transmigraueris vos faciam, & percat. Populus autem qui induxerit collum suum in jugum regis Babylonis, & servierit ei: habitare faciam eum in terra sua, dicit Dominus, & colet eam, & habitabit in ea. Et ad Sedechiam regem tribus domus Juda locutus sum omnia verba hæc, dicens: Inducite colla vestra in jugum regis Babylonis, & servite ei, & populo ejus; & vivebatis. Quarè occidimini ut & populus tuus gladio, & fame, & peste: sicut locutus est Dominus ad populum qui non servierit regi Babylonis. Et quæcunque gens, & populus non obedierit verbis pseudopphetarum, qui dicunt vobis, dicendo: Ne servietis regi Babylonis; quia mendacium ipsi prophetaut vobis. Quia non misi eos, dicit Dominus, & ipsi prophetant in nomine meo mendacium, ut transmigraueris faciam vos, & percat iam vos, quàm pseudopphetæ qui prophetaut vobis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4. * هَفَقُ بِئْسَ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . وَتَقُولُ مَنُذِرًا سَدَّيْطًا كَلِمَةً وَبَهْرًا بِيَا .
 5. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * إِنَّا جَعَلْنَا زَيْدًا وَنَسْتَعْمُرُ . هَعْبِدُ بِاللَّهِ أَقْبَرُ زَيْدًا .
 6. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .
 7. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .
 8. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .
 9. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .
 10. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .
 11. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .
 12. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .
 13. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .
 14. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .
 15. * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ . * هَفَقُ بِإِذْنِهِ حَصْرَتَهُ .

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

29. * حَبْرًا عَلَى بَابِلَ لِكَيْتَنِينَ لِكَيْلٍ مَوْتِهِ فَوَسَا عَسَاكِرُوا عَلَيْهِمَا مِنْ حَوْلِهَا لَا يَكُنْ مِنْ يَخْلُصُ
 30. * سِيئًا كَأَوْفَا كَأَعْمَالِهَا كَكَيْبِجٍ مَا صَعِبَ أَسْمَعُوا لَهَا لَأَهْمَا عَانَدَتِ الرَّبَّ الْآلَهُ فَنَدَسُ
 31. * إِسْرَائِيلَ * لِأَجْلِ هَذَا نَسَطُ سَبْلَهَا فِي سَوَارِعِهَا وَجَمِيعَ رِجَالِهَا أَكْثَرِينَ يَطْرُدُونَ قَالِ الرَّبُّ *
 32. * هَا أَنَا إِلَهُكَ أَيُّهَا الْمَسْكِينَةُ يَقُولُ الرَّبُّ لِأَنَّ يَوْمَكَ أَيُّ زُرْمَانَ أَسْعَمُكَ وَعَظْمُكَ تَصْعَعُ
 33. * وَنَسَطُ وَلَا يَكُونُ مِنْ يَمِينِهَا وَأَسْعَلُ نَارًا فِي عَائِمِهَا وَأَكَلُ كُلَّمَا حَوْلَهَا * هَكَذَا يَقُولُ
 34. * الرَّبُّ عَلَى الْمَقْبُورِينَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَيَبِي مُجُودًا مَعَا يَا جَمِيعَ الَّذِينَ سَدَّوْهُمُ وَفَرَّوْهُمُ لِأَنَّ لَمْ
 35. * يَبْدُوا أَن يَسْأَلُوهُمْ وَيَسْأَلُوهُمْ * الرَّبُّ صَابِطُ الْكَلِمَةِ أَسْمُكُمْ يَكُفُّكُمْ حَكْمًا مَعَ حَصْرَتِهِ
 36. * كَيْ يَدْعِيَ الْأَرْضَ وَيَسْكُطُ سَكَانَ بَابِلَ * سَيُفَا عَلَى الْكَلْبَةِ الْبَسِيسِ وَعَلَى سَكَانَ بَابِلَ * وَعَلَى عَظْمِهَا
 37. * وَعَلَى فَمِهَا * سَيُفَا عَلَى كَارِيَمِهَا وَيَسْرُدُونَ * سَيُفَا عَلَى حَبْلِهِمْ وَعَلَى مَرْكَبَاتِهِمْ * سَيُفَا عَلَى
 38. * كَارِيَمِهِمْ وَالْمَكْبَلِطِ الَّذِي فِي وَسْطِهَا وَيَصِيرُونَ مِثْلَ الدَّسَاءِ * سَيُفَا عَلَى كَبُورِهِمْ وَيَبْدُونَ *
 39. * * عَلَى مَلْعَمِهَا وَيَكْرُونَ * لَأَهْمَا أَرْضَ الْمَكْرُوبَاتِ فِي الْكِرَامِ أَسْفَرُوا * لِأَجْلِ هَذَا يَسْكُنُ
 40. * أَصْدَامِهَا فِي الْكِرَامِ * وَيَسْكُنُ فِيهَا بَنَاتُ أَرِي * وَلَا تَسْكُنُ بَعْدَ إِلَى الْآبَتِ * كَأَ حَسَفِ
 41. * إِلَهُ يَسْكُومُ وَعَامُورًا وَأَهْلَهَا قَالِ الرَّبُّ * لَا يَسْكُنُ هُنَاكَ إِنْسَانٌ وَلَا يَسْكُنُ هُنَاكَ ابْنُ
 42. * إِنْسَانٍ * هَا سَعِبُ أَبِيلَ مِنَ الْكِرْيِيَاءِ * وَأَمَامِهِمْ عَظِيمٌ وَمَلُوكٌ كَبِيرُونَ يَمْبُصُونَ مِنْ آخَرِ
 43. * الْأَرْضِ * مَعَهُمْ فَوْسٌ وَيَسْكُنُ جَافِيَهُ هِيَ وَلَا تَرُدُّمْ * صَدُوقُهَا مِثْلُ بَحْرِ يَعْجُجُ * يَلْبَسُونَ عَلَى
 44. * الْكَيْلِ * مَسْعَدِينَ مِثْلَ نَارِ الْكِرْبِ * إِلَيْكَ يَا ابْنَةَ بَابِلَ * تَمَّعْ مَلِكُ بَابِلَ بِسَمَاعِهِمْ وَأَسْرَجَتْ
 45. * يَدَاهُ * صَبَطَهُ السِّدَّةَ وَالطَّلَقَاتِ مِثْلَ الْبَيْتِ * يَلْدُ *

יְרֵמְיָהוּ: כח

dicendo, sum locutus istum populum omnem ad & sacerdotibus ad Et
 וְאֵל הַכֹּהֲנִים וְאֵל כָּל הָעָם הַזֶּה דִּבְרַתִּי לֵאמֹר
 vestrorum prophetarum verba ad audistis Ne Dominus dixit Sic
 כִּי אִם יִהְיֶה אֶל הַשְּׂמֵטָה דְבַר יְרֵמְיָהוּ
 convulsus Domini domus vasa Ecce: dicendo, vobis prophetatum
 הַנְּבִיאִים לִכְסֵם לְאֶמֶר הַזֶּה בְּיַד יְרֵמְיָהוּ מִשְׁבִּים
 Ne vobis prophetantes isti mendacium quia: citis nunc Babel de
 מִכְּבֹּלָה עָמָר מִדֵּבַר נְבִיאִים לִכְסֵם אֵל
 erit quid ut: vivatis & Babel regi servite: eos ad audistis
 הַשְּׂמֵטָה אֲלֵיהֶם עֲבֹדוּ אֶת מֶלֶךְ בָּבֶל
 Domini verbum est & illi prophetis Et solitudo hac civitas
 הַשְּׂמֵטָה הַזֶּה הָיְתָה חֲדָשָׁה וְאִם נְבִיאִים יִשְׁמְעוּ וְיִדְבְּרוּ יְרֵמְיָהוּ
 vasa cant non ut, exercituum Domini in nunc occurrenti icis cum
 אֲתָם יִפְנֹעוּ נָא בְּיַד יְרֵמְיָהוּ צְבָאוֹת לְבֵית הַכֹּהֲנִים
 Jerusalem & Jehudah regis domo & Domini domo in remansis
 הַנְּבִיאִים בְּבֵית יְרֵמְיָהוּ וְיָדָה מֶלֶךְ יְרֵמְיָהוּ וְיִדְבְּרוּשְׁלָם
 fecer & columnas ad exercituum Domini dixit sic Quia Babel in
 בָּבֶלָה: כִּי כֹה אָמַר יְרֵמְיָהוּ צְבָאוֹת אֱלֹהֵי הָעָרִים וְעַל
 urbe in remansis vaforum Jechoniam super & Julemens super & Jamar
 הָיִם וְעַל יְרֵמְיָהוּ וְעַל הַכֹּהֲנִים הַחֹתָנִים בְּעִיר
 Babel rex Nebuchadnefar et tulit non Que hac
 הָאֵת: אֲשֶׁר לֹא לָקַחְתָּ נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
 Jechudah regem Jechoniam filium Jechonah
 בְּנִלְוֹת בְּדֵי יְרֵמְיָהוּ כִּי יְהוֹקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה
 Jerusalem & Jechudah ingenuis omnes & Babel in Jerusalem de
 מִדְּוָשְׁלָם בְּבִלְוֹת אֶת כָּל חֵרֵי יְהוּדָה וְיִדְבְּרוּשְׁלָם
 vasa fecer Jherusalem Deus exercituum Domini dixit sic Quia
 כִּי כֹה אָמַר יְרֵמְיָהוּ צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְבָנִים
 Jerusalem & Jechudah regis domo & Domini domo remansis
 הַנְּבִיאִים בְּבֵית יְרֵמְיָהוּ וְיָדָה מֶלֶךְ יְרֵמְיָהוּ וְיִדְבְּרוּשְׁלָם
 me vafura diem ad usque erant ibi & adducetur Babel in
 בְּבִלְוֹת יִבְאֹה וְשָׂמָה יִדְבֹּר עַד עֹס
 ea faciant redire & ea faciant ascendere & Domini dixit
 אֲתָם יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל וְיִדְבְּרוּשְׁלָם
 hunc locum ad
 אֶל הַמְּקוֹם הַזֶּה:

CAP. XXVIII. כח

Jehudah regis Sidchiahz regni principio in ipso anno infult Et
 וְהָיָה בְּשֵׁנָה רְבִיעִית בְּרֵאשִׁית מַלְכוּת צְדַקְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
 Chananiah me ad dixit, quinto mense in, quinto anno in
 בְּשֵׁנָה רְבִיעִית בְּרֵאשִׁית חֲדָשָׁה אֲמַר אֵלֵי חֲנַנְיָהוּ
 oculis in Domini domo in, Ghilbion de qui, propheta Hazur filius
 כִּי עֹדֵר הִנְבִּיא אֲשֶׁר מִגְּבֹעַ בְּבֵית יְהוּדָה לְעִינַי
 Domini dixit Sic: dicendo, populi omnis & sacerdotum
 הַנְּבִיאִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: הַמֶּלֶךְ אֲמַר יְהוּדָה
 regis jugum Confregi: dicendo, Israel Deus exercituum
 צְבָאוֹת יְרֵמְיָהוּ שְׂדָאָל לֵאמֹר שְׂבִיחוּ אֶת עַד מֶלֶךְ
 locum ad prophetarum ego, Jherusalem annu dabue adice in. Babel
 בָּבֶל: כְּעוֹד שְׂנֵיתִים יָמִים אֲנִי מִשִּׁב אֶל הַמְּקוֹם
 Nebuchadnefar tulit que, Domini domus vasa omnia hunc
 וְהָיָה אֶת כָּל בְּיַד יְרֵמְיָהוּ אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר
 Et Babel ea adduxit & isto loco de Babel rex
 מֶלֶךְ בָּבֶל מִדְּוָשְׁלָם הָיָה וְיָבִיא בָּבֶל: וְאֵת
 transfmigratione omnes & Jechudah regem Jechoniam filium Jechonah
 בְּנִלְוֹת בְּדֵי יְרֵמְיָהוּ וְאֵת כָּל חֵרֵי יְהוּדָה וְיִדְבְּרוּשְׁלָם
 istum locum ad convensit ego, Babel in Jherusalem: Jechudah
 יְהוּדָה הַכֹּהֲנִים בְּבִלְוֹת אֲנִי מִשִּׁב אֶל הַמְּקוֹם הַזֶּה
 Babel regis jugum conteram nam: Dominus ait
 וְאִם יְהוּדָה כִּי אֲשֶׁר אֶת עַד מֶלֶךְ בָּבֶל:

Verfio VULG. LAT.

16 Et ad sacerdotes, & ad populum istum locutus sum, dicens: Hec dicit Dominus: Nolite audire verba prophetarum vestrorum, qui prophetant vobis, dicesotes: Ecce vasa Domioi revertentur de Babylone nunc cito: mendacium enim prophetant vobis. Nolite ergo audire eos, fed servite regi Babylonis, ut vivatis: quare dabo vobis civitas io solitudinem? 18 Et si prophetez sunt, & est verbum Domini in eis: occurrat Domino exercituum, ut non veniant vasa, quae derelicta fuerant in domo Domini, & in domo regis Juda, & in Jerusalem, in Babylone. Quia hec dicit Dominus exercituum ad columnas, & ad bases, & ad reliqua vaforum, quae remanserunt in civitate hac: Quz non tulit Nabuchodonofor rex Babylonis, cum transferret Jechoniam filium Joakim regem Juda de Jerusalem in Babylone, & omnes optimates Juda & Jerusalem. 21 Quia hec dicit Dominus exercituum Deus Israel ad vasa, que derelicta sunt in domo Domini, & in domo regis Juda & Jerusalem: In Babylone transferentur, & ibi erunt usque ad diem visitationis vsz, dicit Dominus: & afferri faciam ea, & restitui in loco isto.

CAP. XXVIII.

1 ET factum est in anno illo, in principio regni Sedeciz regis Juda, in anno quarto, in mense quinto, dixit ad me Hananiah filii Azur propheta de Gabao, in domo Domini, coram sacerdotibus & omni populo, dicens: Hec dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Contrivi jugum regis Babylonis. Adhuc duo anni dierum, & ego referri faciam ad locum istum omnia vasa domus Domini, que tulit Nabuchodonofor rex Babylonis de loco isto, & transfultit ea in Babylone. Et Jechoniam filium Joakim regem Juda, & omnem transfmigrationem Juda, qui ingressi sunt in Babylone, ego convertam ad locum istum, ait Dominus: conteram enim jugum regis Babylonis.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.
 16 Et ad sacerdotes, & ad populum istum locutus sum, dicens: Hec dicit Dominus: Nolite audire verba prophetarum vestrorum, qui prophetant vobis, dicesotes: Ecce vasa Domioi revertentur de Babylone nunc cito: mendacium enim prophetant vobis. Nolite ergo audire eos, fed servite regi Babylonis, ut vivatis: quare dabo vobis civitas io solitudinem? 18 Et si prophetez sunt, & est verbum Domini in eis: occurrat Domino exercituum, ut non veniant vasa, quae derelicta fuerant in domo Domini, & in domo regis Juda, & in Jerusalem, in Babylone. Quia hec dicit Dominus exercituum ad columnas, & ad bases, & ad reliqua vaforum, quae remanserunt in civitate hac: Quz non tulit Nabuchodonofor rex Babylonis, cum transferret Jechoniam filium Joakim regem Juda de Jerusalem in Babylone, & omnes optimates Juda & Jerusalem. 21 Quia hec dicit Dominus exercituum Deus Israel ad vasa, que derelicta sunt in domo Domini, & in domo regis Juda & Jerusalem: In Babylone transferentur, & ibi erunt usque ad diem visitationis vsz, dicit Dominus: & afferri faciam ea, & restitui in loco isto.

CAP. XXVIII.

16 Et ad sacerdotes, & ad populum istum locutus sum, dicens: Hec dicit Dominus: Nolite audire verba prophetarum vestrorum, qui prophetant vobis, dicesotes: Ecce vasa Domioi revertentur de Babylone nunc cito: mendacium enim prophetant vobis. Nolite ergo audire eos, fed servite regi Babylonis, ut vivatis: quare dabo vobis civitas io solitudinem? 18 Et si prophetez sunt, & est verbum Domini in eis: occurrat Domino exercituum, ut non veniant vasa, quae derelicta fuerant in domo Domini, & in domo regis Juda, & in Jerusalem, in Babylone. Quia hec dicit Dominus exercituum ad columnas, & ad bases, & ad reliqua vaforum, quae remanserunt in civitate hac: Quz non tulit Nabuchodonofor rex Babylonis, cum transferret Jechoniam filium Joakim regem Juda de Jerusalem in Babylone, & omnes optimates Juda & Jerusalem. 21 Quia hec dicit Dominus exercituum Deus Israel ad vasa, que derelicta sunt in domo Domini, & in domo regis Juda & Jerusalem: In Babylone transferentur, & ibi erunt usque ad diem visitationis vsz, dicit Dominus: & afferri faciam ea, & restitui in loco isto.

Targum JONATHAN.

16 וְכַהֲנָנִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: הַמֶּלֶךְ אֲמַר יְהוּדָה
 בְּשֵׁנָה רְבִיעִית בְּרֵאשִׁית חֲדָשָׁה אֲמַר אֵלֵי חֲנַנְיָהוּ
 וְכַהֲנָנִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: הַמֶּלֶךְ אֲמַר יְהוּדָה
 כִּי עֹדֵר הִנְבִּיא אֲשֶׁר מִגְּבֹעַ בְּבֵית יְהוּדָה לְעִינַי
 הַנְּבִיאִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: הַמֶּלֶךְ אֲמַר יְהוּדָה
 כִּי עֹדֵר הִנְבִּיא אֲשֶׁר מִגְּבֹעַ בְּבֵית יְהוּדָה לְעִינַי
 הַנְּבִיאִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: הַמֶּלֶךְ אֲמַר יְהוּדָה
 כִּי עֹדֵר הִנְבִּיא אֲשֶׁר מִגְּבֹעַ בְּבֵית יְהוּדָה לְעִינַי

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Sacerdotibus autem & omni populo huic locutus sum dicens: Hec dicit Dominus: Ne obediat verbis pseudoprophetarum vestrorum prophetantium vobis, dicens: Ecce vasa domus sanctuarium Domini revertentur de Babylonia nunc cito: quia mendacium ipsi prophetant vobis. Ne obediat is: sed servite regi Babylonis, & vivite. Quare erit civitas hac defolata? Et si prophetez sunt, & est verbum Domini cum eis, deprecentur oune in verbo Domioi exercituum, ut non offerant vasa que remanserunt io domo sanctuarium Domini, & in domo regis tribus domus Juda, & in Jerusalem, in Babylone. Quia hec dicit Dominus exercituum de columnis & de mari, & de basibus & reliquis vasis que remanserunt in civitate hac: Quz non cepit Nabuchodonofor rex Babylonis cum transfmigratione fecerat Jechoniam filium Joachim, regem tribus domus Juda, de Jerusalem in Babylone, & omnes principes Juda & Jerusalem. Quia hec dicit Dominus exercituum Deus Israel de vasis que remanserunt in domo sanctuarium Domini, & in domo regis tribus domus Juda, & in Jerusalem. Io Babylone transferentur, & ibi erunt usque in diem quo subibit memoria eorum in coepseu meo, dicit Dominus: & ascendere faciam, & reducam ea in locum istum.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Sacerdotibus autem & omni populo huic locutus sum dicens: Hec dicit Dominus: Ne obediat verbis pseudoprophetarum vestrorum prophetantium vobis, dicens: Ecce vasa domus sanctuarium Domini revertentur de Babylonia nunc cito: quia mendacium ipsi prophetant vobis. Ne obediat is: sed servite regi Babylonis, & vivite. Quare erit civitas hac defolata? Et si prophetez sunt, & est verbum Domini cum eis, deprecentur oune in verbo Domioi exercituum, ut non offerant vasa que remanserunt io domo sanctuarium Domini, & in domo regis tribus domus Juda, & in Jerusalem, in Babylone. Quia hec dicit Dominus exercituum de columnis & de mari, & de basibus & reliquis vasis que remanserunt in civitate hac: Quz non cepit Nabuchodonofor rex Babylonis cum transfmigratione fecerat Jechoniam filium Joachim, regem tribus domus Juda, de Jerusalem in Babylone, & omnes principes Juda & Jerusalem. Quia hec dicit Dominus exercituum Deus Israel de vasis que remanserunt in domo sanctuarium Domini, & in domo regis tribus domus Juda, & in Jerusalem. Io Babylone transferentur, & ibi erunt usque in diem quo subibit memoria eorum in coepseu meo, dicit Dominus: & ascendere faciam, & reducam ea in locum istum.

Targum JONATHAN.

16 וְכַהֲנָנִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: הַמֶּלֶךְ אֲמַר יְהוּדָה
 בְּשֵׁנָה רְבִיעִית בְּרֵאשִׁית חֲדָשָׁה אֲמַר אֵלֵי חֲנַנְיָהוּ
 וְכַהֲנָנִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: הַמֶּלֶךְ אֲמַר יְהוּדָה
 כִּי עֹדֵר הִנְבִּיא אֲשֶׁר מִגְּבֹעַ בְּבֵית יְהוּדָה לְעִינַי
 הַנְּבִיאִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: הַמֶּלֶךְ אֲמַר יְהוּדָה
 כִּי עֹדֵר הִנְבִּיא אֲשֶׁר מִגְּבֹעַ בְּבֵית יְהוּדָה לְעִינַי

CAP. XXVIII.

16 Et factum est anno illo in principio regni Sedeciz regis tribus domus Juda, anno quarto, mense quinto, dixit ad me Ananias filius Azor pseudopropheta de Gabao, in domo sanctuarium Dñi, in oculis sacerdotibus & omnis populi, dicens: Hec dicit Dñs exercituum Deus Israel, dicendo: Contrivi jugum regis Babylonis. In fine duorum annorum ego reducam in locum istum omnia vasa domus sanctuarium Dñi, qui cepit Nabuchodonofor rex Babylonis de loco isto, & transfultit ea in Babylone. Et Jechoniam filium Joachim regem tribus domus Juda, & omnem transfmigrationem Juda, que transfmigravit in Babylone, ego reducam in locum istum, dicit Dominus: quia confringam jugum regis Babylonis.

CAP. XXVIII.

16 Et factum est anno illo in principio regni Sedeciz regis tribus domus Juda, anno quarto, mense quinto, dixit ad me Ananias filius Azor pseudopropheta de Gabao, in domo sanctuarium Dñi, in oculis sacerdotibus & omnis populi, dicens: Hec dicit Dñs exercituum Deus Israel, dicendo: Contrivi jugum regis Babylonis. In fine duorum annorum ego reducam in locum istum omnia vasa domus sanctuarium Dñi, qui cepit Nabuchodonofor rex Babylonis de loco isto, & transfultit ea in Babylone. Et Jechoniam filium Joachim regem tribus domus Juda, & omnem transfmigrationem Juda, que transfmigravit in Babylone, ego reducam in locum istum, dicit Dominus: quia confringam jugum regis Babylonis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 * وَحَمَاتِي وَحَمَاتِي حَمَاتِي حَمَاتِي . . .
 17 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .
 18 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .
 19 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .
 20 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .
 21 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .
 22 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .

Similiter ad sacerdotes totumque populum
 istum sic dicit Dominus, Ne aufcultetis sermo-
 nibus prophetarum vestrorum qui propheta-
 runt vobis ac dicunt, Ecce vasa domus Domini
 brevi reditura sunt ex Babel: nam falsum
 illi prophetaunt vobis. Ne aufcultetis, di-
 cit Dominus: servite regi Babelis, ut vivatis,
 & non fiat civitas ista desolata. Quod si pro-
 phetae sunt, & ioel illis sermo Dominus, pre-
 centur Deum potentissimum ut vasa quae reman-
 erunt in domo Dfi, in domo regis Judae, & in
 Jerusalem, non abeant in Babel. Sic enim
 ait Dominus potentissimus Deus Israelis de ce-
 lumis, de mari, de phialis, deque caeteris va-
 sis quae remanserunt in hac civitate, Quae
 non asportavit Nebuchadnosar rex Babelis
 quando captivum duxit Jochaniam filium Jo-
 jacimi regis Judae in Jerusalem in Babel, unam
 cum omnibus principibus Judae & Jerusa-
 lem. Sic inquam, ait Dominus potentissimus
 Deus Israelis de vasis quae supersunt in domo
 Domini, & in domo regis Judae & Jerusa-
 lem: In Babelum abibunt, & illic manebunt
 ad eum usque diem quo visitavero ea, dicit
 Dominus, extraxero, atque reduxero ea in
 locum istum.

CAP. XXVIII.

1 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .
 2 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .
 3 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .
 4 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .
 * وَبَعَثْتَنِي فِي حَقِّكَ . . .

Contigit enim anno illo, in principio re-
 gis Judae, anno quarto, mense quinto; ut di-
 ceret mihi Hanania filius Azurii propheta fal-
 sus qui erat in Bebeone, in domo Domini,
 praesentibus sacerdotibus & praesente universo
 populo, Ita dicit Dominus potentissimus De-
 us Israelis, Regi jugum regis Babyloniz. In-
 tra biennium restitum in locum istum cur-
 cha vasa domus Domini, quae rapuit Nebuchad-
 nosar rex Babyloniz e loco isto, transve-
 xitque Babyloniam, unam cum Jochania filio
 Jochacimi regis Judae. Omnes etiam capti-
 vos Judae qui abierunt Babyloniam, redu-
 cam in locum istum, dicit Dominus; quia
 fracturus sum jugum regis Babyloniz.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

44 * هَا مِثْلُ اسَدٍ يَصْعَدُ مِنَ الْاَرْضِ اِلَى مَوْضِعِ اَنَامٍ . . .
 45 * لَوِجْهِي * لِجَلِّ هَذَا اَسْمَعُوا رَأْيَ الرَّبِّ الَّذِي رَوَاهُ عَلَيَّ بَابِلَ . . .
 46 * عَلَيَّ السَّكَّانَ الْكَلْدَانِيَّةِينَ * اِنْ لَمْ اُفْسِدْ حِرَافَ عَمَهُمْ * اِنْ لَمْ يَكُنْ مَرَعَاهُمْ * لِأَنَّ مِنْ
 * الْفِصْلِ الثَّامِنِ وَالْعِشْرُونَ * هَكَذَا يَقُولُ الرَّبُّ * هَا اَنَا اُبْعَثُ عَلَيْكَ بَابِلَ وَعَلَيَّ
 السَّكَّانَ الْكَلْدَانِيَّةِينَ رِيحًا مَحْرُومَةً مَعَسَاكُ * وَارْسِلْ اِلَى بَابِلَ مَعْدِيئِينَ وَمَعْدِيئُونَ
 اَرْضِهَا * وَيَلَّ عَلَى بَابِلَ مِنْ حَوْلِهَا فِي يَوْمٍ صَرَفًا * لِيَكُنَّ الْمَادُ فَوْسَةً وَلِيَلْبَسَ اسْلِحَتَهُ * وَلَا
 تَسْعَفُوا عَلَيْكَ سَبَاطُهَا * وَاذْنُوا كُلَّ جِيسِهَا * وَيَسْعَطُونَ جِرْحًا فِي اَرْضِ الْكَلْدَانِيَّةِينَ * وَمَطْعُونِينَ
 مِنْ حَارِجِهَا * مِنْ اَجْلِ مَاذَا * لَمْ يَدْرِمِلْ اِسْرَائِيلَ وَيُجِودَا مِنْ الرَّبِّ اِلَهُهِمُ الرَّبُّ صَادِقُ الْكَلِّ *
 لِأَنَّ اَرْضَهُمْ اَمْنَالَتْ طُلْمًا مِنْ اَفْدَالِ اِسْرَائِيلَ * فَرَمُوا مِنْ وَسْطِ بَابِلَ * وَجَلَّصُوا كُلَّ وَاحِدٍ
 نَفْسَهُ * وَلَا تَنْطَرِحُوا فِي طُلْمِهَا * لِأَنَّ رَمْسَ اِنْبِقَامِهَا حَصْسٌ مِنْ فِئْلِ الرَّبِّ * وَهُوَ يَكْفِيهَا مَكْفَاةً *
 * كَسَّ دَهَبَ بَابِلَ فِي يَدِ الرَّبِّ * اَسْكَنَ كُلَّ الْاَرْضِ مِنْ حَمْرِهَا * سَرِيَتْ الْاُمَمُ * لِأَجْلِ هَذَا
 تَمْرَعُوا * سَعَطَتْ بَابِلَ بَعْنَهُ وَاكْسَرَتْ * نَوَدُوا عَلَيْهَا * حَذَلُوا فَلَغَوْنَهُ لِمَسَادِهَا لَعَلَّ
 تَسْتَبِي * طَلَبْنَا بَابِلَ فَلَمْ نَسْعَمْ * تَرَكْنَاهَا وَدَهَبْنَا كُلَّ وَاحِدٍ فِي طَرِيقِهِ * لِأَنَّ حَكْمَهَا اَقْرَبُ
 اِلَى السَّمَاءِ * اَرْبَعٌ اِلَى الْاَكْوَابِ * اَبْرُ الرَّبِّ حَكْمَهُ * نَعَالُوا فَكَسَرُوا فِي صَمِيمُونَ بِاَعْمَالِ الرَّبِّ
 اِلَهُنَا * هَيُولُ السَّهَامُ * اَمَلُوا الْكِعَابَ * اَقَامَ الرَّبُّ رُوحَ مَلِكِ الْاَمَوِيِّتِينَ * لِأَنَّ عَصْبَهُ عَلَى بَابِلَ
 لِيَسْتَأْصِلَهَا * لِأَنَّ اِنْبِقَامَ الرَّبِّ حَصْسٌ * اِنْبِقَامٌ سَعِيْدٌ هُوَ *

CAP. XXVIII.

Sic dicit Dominus, Ecce ego con-
 citurus sum in Babelen & in civitas
 Chaldaeorum ventrem venientem perniciosis-
 si: missurus in Babelen contumeliosos
 qui contumeliosi abiecerunt eam, & tri-
 tum ejus vallabunt. Vt Babeli unde
 quoque in die calamitatis ejus. Tunc
 qui recidit arcum suum, & indutus ar-
 ma sua: ne pareat juvenitibus ejus,
 sed extinguit omnes copias ejus; &
 cadant savori in terra Chaldaeorum,
 transfici ab his qui sunt extra ipsam.
 Quae de causa? Num viduisti sum-
 mae & Juda Domino Deo suo, Do-
 mino omnipotente, quod coram te
 impleta sit iniquitate à sanctis Israe-
 lis? Fugite de medio Babeli, & tri-
 pite quisque seipsum, neque praecipue-
 tit vos in iniquitatem ejus: nam tem-
 pus ultionis ejus adest à Domino, &
 ipse vindicet illi vicia. Calix aventus
 est Babel in manum Domini, & cuius
 uno inclinatit universam terram; in-
 clinatit gentes, ideo vastabitur. Cecidit
 Babel solida, & facta est: deploratio
 eam, accipere reprobam pro corruptione
 ejus & si forte sanetur. Remedium ad-
 hibitum Babeli; sed quia non est sa-
 nata, relinquens eam, & abominus
 quisque via sua: iudicium enim ejus
 ad celum appropinquavit, exivit se ad
 aeth. Praefecit Dominus iudicium
 suum. Agite ammirantes in Stout
 opera Domini Dei nostri. Parate exci-
 tas, implete pharetras: excitaris Do-
 minus spiritum regis Medorum, qui
 furor ejus est contra Babelen, in eam
 fundit vicia: nam ultio Domini ad-
 est, ultio populi sui est.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 * Tum dixit Jeremia propheta Hananiae falso
 prophetæ coram sacerdotibus & coram uni-
 versulo populo qui affabant in domo Domini :
 6 Dixit, inquam, Jeremia; Amen, fax ita Do-
 minus : afferat Dominus sermones quos pro-
 phetâssi, reducendo vasa domûs Domini &
 omnes captivos, & Babilonia in locum istum.
 7 Verum audi sermonem istum quem dico te
 præsentè, & præsentè toto hoc populo. Pro-
 pheta qui fuerunt ante me & aote te inde à
 seculo, prædixerunt terris multis & regnis
 magnis bellum, calamitatem, & pestem : Jam
 8 vero prophetam qui pacem prædicat, cum e-
 venerit sermo hujus prophetæ, notum fiet
 hujusmodi prophetam verè inisum esse à Do-
 mino. Tum Hanania falsus propheta raptus è
 9 collo Jeremix prophetæ Ioris, fregit ea :
 Dixitque Hanania coram toto populo, Sic ait
 Dominus, Ita frangâ jugum Nebuchadnosa-
 ris regis Babilonia intra biennium, è collo
 omnium gentium. Abiit ergo Jeremia viam
 suam. Sed fuit sermo Domini ad Jere-
 10 miam prophetam, postquam fregisset Hana-
 nia propheta falsus Iora illa è collo Jeremix
 11 prophetæ : Vade didum Hanania propheta
 falso : Sic ait Dominus, Pro Ioris ligneis
 quæ fregisti, fax jugum ferreum. Nam sic
 12 ait Dominus exercituum Deus Israelis, Ju-
 gum ferreum imponam collo omnium istorum
 populorum, ut servant Nebuchadnosari regi
 Babilonia; & quidem servant ei : quin
 etiam belliam deserti tradam illi ut serviat ei.
 13 Dixit ergo Jeremia propheta ad Hanania
 14 falsum prophetam, Audi Hanania : Non
 misit te Dominus, nihilominus tu populum
 istum Iuani spe laclâsti. Icirco sic ait Do-
 15 minus, Ecce diffoluitur fum te de Super-
 ficie terræ : hoc anno moriturus es, quod
 iniquitatem his locutus coram Domino. Et
 16 mortuus est Hanania falsus propheta eodem
 anno, mese septimo.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * ارفعوا علامته على اسوار بابل * ارفعوا اكراس * هيلوا الاسلحة * لان الرب
 احبار * ويصنع كل ما نكلم به يد على سكان بابل * السالكه على المياه التدنين وعلى
 13 كمن كدورها * بلع اسهاوك يا كعبه على احساوك * لان الرب افسم يد ركبه من اجل
 14 ابي املاك انا مثل اجراء وينعمون عليك الهاطون * الصانع الارض بديوم * مهني
 15 المسكونه تكلمته * ويهيمه من السماء * وصنع عكج الماء بصوت في السماء * واصعد
 16 السحاب من ارض * صنع البرق للمطر * وخرج النور من كدور * جهل كل انسان
 17 من العريه * حري كل صانع ذهب من مكواته * لانه سبك كذا * ليس فيهم
 18 روح موجود * معموله هي للباطل موضوعه * في زمن ابقاهم يلدون * ليس تصيب
 19 يعقوب مثل هك * لان اكابل الكلد هذا هو ميراثه * الرب اسمه * انت تعرف لي اولي
 20 اكر * وانا ارفي فبك امنا * وارج منك ملوكا * وارف فبك فرسا وراكبه وارف
 21 فبك مركبات وركابهن * وارف فبك رجلا وامراء * وارف فبك سارا وعذري * وارف
 22 فبك راعيا وطبعه * وارف فبك قلاها وواكنه * وارف فبك قائد وكن * واكابي
 23 لابل واكل السكان الكلد الذين يجمع طلماهم التي صنعوها على صهيون ليعيوبكم
 24 يقول الرب * الاصلاح النامس عسر

Atollite signum super mania Babelis, 12
 eizige phœtias, excitare castris,
 a mi parate : quia domus babilonia
 est, saltem est quicquid locutus est
 caru civis Babilis. Que locutus super
 13 aquas multas & super copiam istis
 vatum tuorum, advenit finis tuus &
 super viscera tua. Nam Dominus ju-
 14 raverit per hoc hunc sum, quod im-
 pludo te hominibus ut locusta, & cantu-
 bus de te hi qui descendunt. Eius qui
 15 terram fecit potentia sua, præparavit
 oibem sapientia sua, & prudentia sua
 celum extendit, Extremum aque cum
 16 frige & ponti in celo, extabit mites ab
 exercito terra, fulgur ad piumam com-
 posit, protulit lucem et ibi
 17 sunt, & gurgitione caret omnis homo.
 Pualat omniu au fâvum scripturam
 suo-uis, quia veritatum fundit, mil-
 18 lus in us spiritus reperit, Al fâvum
 tem sunt fâvum & coluacra : tem-
 19 pore visitationis eorum peribit. Haud
 ququam fors Jacobi hifce finita est :
 nam omnium platorum, it est heredi-
 20 tas istus, Dominus nonne eius. It
 21 est illius mihi casa bellica, & ego dis-
 tribuam in te gentes, & austram te
 22 reges : Distribuam in te equum cum
 equite, & distribuam in te curru cum
 23 fâvibus eorum : Distribuam in te vi-
 rum ac multitem, & distribuam in te
 24 juvenem ac virginem : Distribuam in te
 25 piforem & gregem qui, & distribuam in
 te aratorem & aratum qui, distribuam
 in te ducem & exercitum istus : Domi-
 nus Chaldaeu castris istorum iniquita-
 tes quas exercuerunt in Sionem, ad
 oculos vestros, dicit Dominus.

Textus decimus octavus.

25 * ها انا الذي اكل اكليل المسود الذي افسد كل الارض * وامنك يدي عليك واطردك
 26 من الصكور * وادفعك مثل عجيل تحدي * فلا ياخذون منك حجرا لارايهم ولا حجرا لاساس *
 27 لانك تكون للعناي الي الابد يقول الرب * ارفعوا علامته على الارض * بوقوا في الامم بديوم *
 فانسوا الامم عليها * حيدروا عليها مملكات فردا من قبلي * واكرزيس * افسوا عليها
 28 مرامي * اصعدوا عليها حبالا مثل كمن اكره *

En me tibi mors conipe, qui totam ter-
 ram convulsi : ut extenuis coram te
 manum meam, deo : omni te de peis,
 reddamque te ut montem exultum, I'a
 25 non accipiet ex te lapidem ad angu-
 lum, aut lapidem ad fundamentum : non
 erit in perpetuum exterminium gicit Do-
 26 minus. Erigite signum super terram,
 clangite inter gentes baccina, fanfifi-
 cate super cum gentes : novitate de ea
 in reges cada uno nomine, & inter
 Chæretas : erigite ad istum cum ag-
 27 geres ad contorquendum jacula, ad-
 ducite contra istam equos multi, nate
 paret locustis :

JEREMIAS.

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

יְרֵמְיָהוּ : כַּט

CAP. XXIX. כַּט

Jeuf. Iam de propheta, Ieremias miffi quæ Libi verba hæc Et
1 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
2 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
3 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
4 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
5 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
6 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
7 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
8 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
9 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
10 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
11 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
12 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
13 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
14 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
15 אלה וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם

ET hæc sunt verba libri, quem misit Jeremias propheta de Jerusalem ad reliquias seniorum transmigrationis, & ad sacerdotes, & ad facerdoes, & ad prophetas, & ad omnem populum, quem traduxerat Nabuchodonofor de Jerusalem in Babylonem: Postquam egressus est Jechonias rex, & domina, & emuchi, & principes Juda & Jerusalem, & faber & inclusor Jerusalem: In manu Elafa filii Saphan, & Gamariz filii Helchiz, quos misit Sedecias rex Juda ad Nabuchodonofor regem Babylonis in Babylonem, dicens: Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel omni transmigrationi, quam transfili de Jerusalem in Babylonem: Edificate domos, & habitate: & plantate hortos, & comedite fructum eorum. Accipite uxores, & generate filios & filias: & date filijs vestris uxores, & filias vestras date viris, & pariant filios & filias: & multiplicamini ibi, & nolite esse pauci numero. Et quærite pacem civitatis, ad quam transmigratione vos feci: & orate pro ea ad Dominum: quia in pace illius erit pax vobis. Hæc enim dicit Dominus exercituum Deus Israel: Non vos seducant prophæte vestri, qui sunt in medio vestrum, qui vobis vestri: & ne attendatis ad somnia vestra, quæ vos somniant: Quia falso ipsi prophetant vobis in nomine meo: & non misit eos, dicit Dñs. Quia hæc dicit Dñs: Cùm coeperint impleri in Babylone septuaginta anni, visitabo vos: & suscitabo super vos verbum meum bonum, ut reducam vos ad locum illius. Ego enim scio cogitationes, quas ego cogito super vos, ait Dominus, cogitationes pacis, & non afflictionis, ut dem vobis finem et patientiam. Et invocabis me, et ibitis: et orabitur in me, et ego exaudiam vos. Quæritis me, et invenietis: cùm quæseritis me in toto corde vestro. Et inveniar à vobis, ait Dominus: et reducam captivitatem vestram, et congregabo vos de universis gentibus, et de cunctis locis, ad quem expli vos, dicit Dominus: et reverti vos faciam de loco, ad quem transmigratione vos feci.

28 Αναχαισάτος ἰσ' αὐτῶν Ἰσραὴλ, ἡ Βαβυλῶν, καὶ ἡ πόλις αὐτῶν, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ κληρικοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν, καὶ ὅλη ἡ πόλις αὐτῶν. 29 Ἐρεθίσθη ἡ πόλις ἐν τῷ ἔσχατῳ, καὶ ἐξέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἀργυρῶν καὶ χρυσοῦ, τῶν δὲ δεικτῶν ἡ πόλις Βαβυλῶνα. 30 Ἐξήλθον μετὰ τῆς Βαβυλῶνος οἱ πολέμαχοι, (ὁ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. 31 Ἐρεθίσθη ἡ πόλις ἐν τῷ ἔσχατῳ, καὶ ἐξέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἀργυρῶν καὶ χρυσοῦ, τῶν δὲ δεικτῶν ἡ πόλις Βαβυλῶνα. 32 Ἐξήλθον μετὰ τῆς Βαβυλῶνος οἱ πολέμαχοι, (ὁ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. 33 Ἐρεθίσθη ἡ πόλις ἐν τῷ ἔσχατῳ, καὶ ἐξέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἀργυρῶν καὶ χρυσοῦ, τῶν δὲ δεικτῶν ἡ πόλις Βαβυλῶνα. 34 Ἐξήλθον μετὰ τῆς Βαβυλῶνος οἱ πολέμαχοι, (ὁ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. 35 Ἐρεθίσθη ἡ πόλις ἐν τῷ ἔσχατῳ, καὶ ἐξέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἀργυρῶν καὶ χρυσοῦ, τῶν δὲ δεικτῶν ἡ πόλις Βαβυλῶνα. 36 Ἐξήλθον μετὰ τῆς Βαβυλῶνος οἱ πολέμαχοι, (ὁ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. 37 Ἐρεθίσθη ἡ πόλις ἐν τῷ ἔσχατῳ, καὶ ἐξέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἀργυρῶν καὶ χρυσοῦ, τῶν δὲ δεικτῶν ἡ πόλις Βαβυλῶνα. 38 Ἐξήλθον μετὰ τῆς Βαβυλῶνος οἱ πολέμαχοι, (ὁ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. 39 Ἐρεθίσθη ἡ πόλις ἐν τῷ ἔσχατῳ, καὶ ἐξέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἀργυρῶν καὶ χρυσοῦ, τῶν δὲ δεικτῶν ἡ πόλις Βαβυλῶνα. 40 Ἐξήλθον μετὰ τῆς Βαβυλῶνος οἱ πολέμαχοι, (ὁ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. 41 Ἐρεθίσθη ἡ πόλις ἐν τῷ ἔσχατῳ, καὶ ἐξέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἀργυρῶν καὶ χρυσοῦ, τῶν δὲ δεικτῶν ἡ πόλις Βαβυλῶνα. 42 Ἐξήλθον μετὰ τῆς Βαβυλῶνος οἱ πολέμαχοι, (ὁ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. 43 Ἐρεθίσθη ἡ πόλις ἐν τῷ ἔσχατῳ, καὶ ἐξέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἀργυρῶν καὶ χρυσοῦ, τῶν δὲ δεικτῶν ἡ πόλις Βαβυλῶνα. 44 Ἐξήλθον μετὰ τῆς Βαβυλῶνος οἱ πολέμαχοι, (ὁ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας.

MS.A. (γ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. (δ) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. (ε) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας. (ς) ἡγεστῶνος ἑστῆ δὲ ἀποστῆναι, ἐξῆλθον ἐκ Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου τῆς Βαβυλῶνα ἀντὶ τῆς Συρίας.

Targum JONATHAN.

1 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
2 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
3 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
4 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
5 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
6 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
7 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
8 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
9 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
10 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
11 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
12 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
13 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
14 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם
15 אלו וברו הפפר אשר שלח וירמיה הנביא מירושלם

P. RAPH. CHALD. Verfio Latina.

ET hæc sunt verba libri quem misit Jeremias propheta de Jerusalem ad reliquias seniorum transmigrationis & ad sacerdotes, & ad scribas, & ad omnem populum quem transmigratione fecit Nabuchodonofor de Jerusalem in Babyloniam. Postquam migravit Jechonias rex, & regina, & principes, principes Juda, & Jerusalem, & artifices, & janitores de Jerusalem: Per manum Elphasa filii Saphan, & Gamariz filii Helchiz, quos misit Sedechias rex tribus domus Juda ad Nabuchodonofor regem Babylonis in Babyloniam, dicens: Hæc dicit Dñs exercituum, Deus Israel, ad omnem transmigrationem quam transmigratione feci de Jerusalem in Babylonem. Edificate domos, & habitate: & plantate hortos, & comedite fructum eorum. Accipite uxores, & generate filios & filias: & accipite filijs vestris uxores, & filias vestras tradite viris, & pariant filios & filias: & multiplicamini ibi, & non minuatini. Et quærite pacem civitatis ad quam transmigratione vos feci, & orate pro ea coram Dñico, quia in pace illius erit pax vobis. Quia hæc dicit Dñs exercituum Deus Israel: Ne seducant vos plendiophæte vestri qui sūt inter vos, et divini vestri nec attendatis ad somnia vestra quæ vos somniant. Quia falso ipsi prophetant vobis in nomine meo: non misit eos, dicit Dñs. Ita enim inquit Dñs: Cùm impleverint in Babylone septuaginta anni, subibit recordatio vestri coram me, & suscitabo super vos verbum meum reddendum, ut reducam vos in locum illius. Quia coram me manifestat vestrum cogitationes quas ego cogito super vos, dicit Dñs, cogitationes pacis et non in malum, ut dem vobis finem et spem. Et orabitur coram me et facia deprecationem vestram. Et reverti vos faciam de loco, ad quem transmigratione vos feci, dicit Dominus: et reducam vos in locum de quo transmigratione vos feci.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* مقارن * في *

CAP. XXIX.

1 * هونج قهي صف اي بنا بعز زوننا نحن زونم ححصلا : حما بعزنا
 2 رقتا بعبدال . . . ححما فاهبا ححما بعنا رقتا . . . ححما فاهبا ححما بعنا رقتا
 3 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 4 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 5 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 6 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 7 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 8 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 9 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 10 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 11 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 12 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 13 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 14 * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .
 الا انا بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا . * ححما بعنا رقتا ححصلا .

Hoc autem est argumentum epistolae quam
 Ierolymis Babylonum misit Jeremia pro-
 pheta ad reliquos seniores captivos, ad fac-
 erdotes, ad filios prophetas, & ad universum
 populum quem Nebuchadnosor rex Babylo-
 nis deportaverat Ierolymis Babylonem.
 Postquam Iochania rex cum regia, & 2
 principibus Iudae & Ierolymorum, &
 artificibus, atque militibus, esset e Ierusalem
 egressus, Per Elafam filium Saphanis, & 3
 Gemariam filium Helciae, quos Babylonem
 misit Sedecia rex Iudae ad Nebuchadnosor-
 rem regem Babylonum. Ita dicit Dominus
 exercituum Deus Israelis ad omnes captivos
 qui Ierolymis Babylonum abducti sunt ;
 Aedificate domos, & inhabitate plantate
 hortos, & comedite fructus eorum : Uxoribus
 ducite ; & filios filiaque generate : ducite
 uxores filios vestris, & filias vestras date ma-
 ritus, ut gignant filios & filias : & illite au-
 gescite, ac ne minuamini : Faula precami- 7
 ni civitati quod vos captivos abegi ; & pro-
 pheta Dominum orate ; quoniam ab eji prosperitate
 pendet prosperitas vestra. Nani sic 8
 ait Dominus potentissimus Deus Israelis, Ne
 deducant vos prophetae qui sunt inter vos, &
 divini vestri ; neque attendatis formis ves-
 tris quae vos lomniatis : Quia falsum ii
 prophetae vobis nominae meo, neque illos
 ego misit, dicit Dominus. Sic enim ait Domi-
 nus, Cum expleti fuerint Babeli septuagin-
 ta anni, salvabo vos, & ratos factum de vo-
 bis sermones jucundos, reducendo vos in
 locum istum. Ego enim scio cogitationem 11
 quam de vobis cogito, dicit Dominus, cogita-
 tionem salubrem, non perniciolam ; dare sci-
 licet vobis tandem spem, Ut invocetis me, 12
 meque precemini : Et cum quaesiveritis me
 toto corde vestro, invenieris me, dicit Do-
 minus : Et reducam captivos vestros, colli- 14
 gamque vos ex omnibus gentibus ; et ex omni-
 bus terris quod vos dispersi, ait Dominus, et
 reducam vos ad locum unde vos captivos
 abegi.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

28 * امعدوا عليها امسا * ملك المكدانيين وقوا كل ارضه * وجميع قوا جوش كل ارضه
 29 وسلطانه * تزلزلت الارض وتوجعت * من اجل ان ملك الرب هصبت على ابايل * ليصع ارض
 30 ابايل للعباء ولا تسكن * في محراب ابايل ان محراب * ويجلسون هناك في الحرم * كسرت
 31 قوسهم * صارتوا مثل الدساء * احرقت مساكنهم * تكفت مناريسها * الطارو يطرو للعباء
 32 الطارو والحيوان للعباء الكبرى * ليجري ملك ابايل ان مدينته هلكت * من احرط طراية
 33 احرط * واخرقت تاجه بالثار * ورجاله الكاريون يخرجون * من اجل انه هكذا يقول الرب
 34 يوت ملك ابايل مثل البيدر البالج الذي يداش بعد قليل وايي قطافه * اكلي
 35 ورعي اوركي طالم حيعي كنجصر ملك ابايل * ابلعي مثل نيني * ملاء بطنه من
 36 نعيمي * اقصي اعناي وسعوي الي ابايل تقول الساكنه صهيون * ودمي على الساكن
 37 الكلدانيين قالت ايروسليم * لاجل هذا هكذا يقول الرب * ها انا ادين عرشك واخرط
 38 بكرها * وتصير ابايل للعباء ولا تسكن * مثل اسودد هصوا معا * ومثل اسبال الثنود
 39 في حرامهم اعطهم مسرا واسكرهم كي يسكرون ويغامون يوما ابدا ولا يسدغصون
 40 يقول الرب * ابرلهم مثل خراف للذبح * ومثل كباش مع جدا * كيف هناك واصبند
 41 حمر كل الارض * كيف صارت ابايل للعباء في الامم * صعد على ابايل الحجر بعكج
 42 امواله وطين * صارت مدها ارضا عليه الماء وغير مساكنهم * ولا يسكن فيها ولا
 43 واحد * ولا نزل لها ابن انسان * واقصي على ابايل * واخرج ما ابلعته من فيها * ولا يجمع
 44 اليها الامم بعد *

Adducite contra eam gentes, regem 28
 Macedorum, & duces totius terre ipsius,
 omnesque duces turmarum totius re-
 gioni ac domini ipsius. Tremis do- 29
 lutique terra, quia cogitatio Domini
 consistit est contra Babelm, ut vedigat
 terram Babelis in destructionem, nec ha-
 bitetur. Disperit miles Babylonis pu-
 gnare, & desolabit ibi in obidione :
 fracta est magnanimitas eorum, facti
 sunt sicut feminae, exusta sunt habita-
 tiones ejus, velles ejus contriti. Cor- 31
 for curret obidiam cursus, & nuntius
 obidiam uniois, ut iudices regi Babelis
 urbem ejus perisse : Ab extremis adibus 32
 ejus eos esse occupatos, vias ejus igne
 combustas, & direx ejus bellatorum
 exire. Sic enim dicit Dominus, Do- 33
 mus regis Babelis sunt velut arca ma-
 rina, quae paulo post ruinanda est,
 & ejus infans vindicta. Exedit me, 34
 lateravit me, & compulsi me cum
 tepore veloces Babiloniarum rex Ba-
 belis, deperavit me ut alaco, ventrem
 suum implevi delictis meis : Deperavit 35
 me arumae & misit me in Babel-
 lem, dicit habitatrix Sionis : & sanguis
 meus super habitatores Chaldaeos, inquit
 Ierusalem. Excavo sic dicit Dominus, 36
 Ecce ego judicabo adversariam tuam,
 ejusque mare vastabo : Et abitit Babel 37
 in excidium, nec habitabitur. Et leones 38
 pavidet surruerunt, & ut leone. In 39
 estu eorum praebo illis potum, &
 inebriabo eos ; ut inebriant dormiant
 somnum aeternum, neque experiantur,
 ait Dominus. Deducam eos ut agnos ad 40
 jugulationem, & velut arietes cum ba-
 dis. Quomodo perit & versio caprae 41
 est salus universae terrae ? quomodo
 redacta est Babel in destructionem inter
 gentes ? Superavit Babelum move 42
 cum femina sustium suorum, & ab-
 vasa est ? Falce fuit ubes ejus terra 43
 carens aquis & inois, quae nemo in-
 habitet, nullusque morantur incolat ?
 Et sententiam suam contra Babel, 44
 extrahamque quod deperavit, ex ejus
 o- & non confuetis amplius ad eam
 gentes :

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

15 * تَوَالُّا ؟ وَجَدَانِ . بِرُؤْيُومِ كَمْ كُنْتُمْ بِقَمَرٍ حَقًّا . * تَوَالُّا رَهْمُنَا كُنْتُمْ كَمَا كُنْتُمْ
16 * بِنَاتِ الْاُذُنِ وَهَسِبْتُمْ رَهْمًا . * وَاللَّهِ كُنْتُمْ خُفْرًا بِنَاتِ حَمِيْنًا رَهْمًا . * وَتَسْتَقُوْنَ اُرْحَمًا . * وَكَمْ
17 بَعَثْتُمْ رَحْمَةً . * وَكَمْ كُنْتُمْ سَاحِدًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
18 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
19 حَمِيْنًا . * وَاللَّهِ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
20 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
21 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
22 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
23 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
24 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
25 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
26 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
27 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ
28 وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ رَهْمًا . * وَكَمْ كُنْتُمْ

Quia dixisti, Excitavit nobis Dominus pro- 17 pheta in Babel. Sic enim dicit Dominus de deo sedente super solum David, & de toto populo habitante in hac civitate, fratribus vestris qui non sunt egressi vobiscum tempore captivitatis: Sic inquam dicit Dominus potentissimus, Ecce mitam in eos gladium, famem, & pestem; & similes reddam eos sicut malis que comedi nequeunt pra suavitare: Et infestabo eos gladio, fame, & peste: & formidini proponam eos universis regnis terre, stupori, & maledictioni, ignominia: & subilo inter omnes gentes quod dispertero eos: Ed quod non acquirerint ser- 19 monibus meis, nisi enim ad eos omnes servos meos prophetas; pramareus mihi, non acquirerunt eis, dicit Dominus. Vos autem audite sermonem Domini, O omnes captivi qui abducti estis Jerosolymis Babylonem. Sic ait Dominus Deus Israelis de Ahabo filio Coliz, & de Sedecia filio Maasiz, qui vobis meo nomine falso prophetant; Ecce eradam eos in manum Nebuchadnosaris regis Babyloniz, ut eos coram vobis gladio trucidet, Sinque execrationi apud omnes captivos qui 12 sunt in Babel; ita ut dicatur, Façat re Dominus similem Sedeciz & Ahabo, quos igne frixit rex Babelis: Ed quod crimen commisit in Ifeale, uxores sociorum suorum stupraverunt, meoque nomine falso locuti sunt sermones quos non preceperam eis: Atque horum quidem confusus ego sum ac testis ait Dominus. Porro Semeia Nchemelitis 24 respondit; Sic dicit Dns potentissimus Deus Israelis; (misit enim suo nomine epistolam ad univertsum populum qui erat Jerosolyma, & ad Sephaniam filium Maasiz sacerdotem, & reliquos sacerdotem) Dominus constituit te sacerdotem loco Jojadai sacerdotis, ut esses 25 censor in domo Domini contra quaque prophetantem & in mendacijs delirantem, eumque conijceres in carcerem & in ergastulum: Cur ergo non increpas Jeremiam Anathothiten qui prophetat vobis? Ecce enim 18 misit ad nos in Babellem dicens, Diu futuri estis illic, edificate domos, & inhabitate; hortus plantate, & veltimini fructibus eorum.

Verſio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

45 MS. Ox. * اخرج يا سبئي منها * وينفذ كل امرء نفسه هارباً من سدة غضب الرب *
46 لئلا تنكسر قلوبهم ويقربون من الكبر الذي يسمع في الارض * وينب وال علي وال *
47 من اجل ذلك ستبكي ايام يقول الرب امر فيها باصنام بابل المنكوتة * وتهلك الارض
48 كلها * وتسقط قتلاها كلها * وتفرح لبابل السماء والارض * وجميع ما فيها * سيأتيها
49 المنتهدون من الجربي يقول الرب * وفي بابل يسقطون جرحاً كل الارض * ايها الكلصون
50 من الارض اطلقوا لا تعملوا * ايها البعداء اذكروا الرب * ولنصعد ايروسليم علي قلوبنا
51 ائمنصحننا لآا سمعنا نعيدينا * عطيت الالهة وجهنا * وحلبت العراة الكس الي مقادسنا الي
52 بيت الرب * لاجل هذا ايام ناي يقول الرب * واقصي علي مكوتها * وفي كل ارضها يسقطون
53 كجرها * لانه ان تعالت بابل مثل السماء * وان حصنت ارتفاع فوقها * من قبلي ناي
54 معسوها يقول الرب * صوت صرخ في بابل * وانكسر عظيم من ارض الكلدانين *
55 لان الرب استاصل بابل واهلاك معها الصوت العظيم الذي يصوت مثل مياه كينين *
56 اعطيت للفساد صوتها * لان سفوه انت علي بابل * هلكت كحاربوها * جرع فوسهم * لان الله
57 كاهم * الرب كاهها مكافاة * ويسكر ولاها سكاراً وحماها يقول الرب * الملك الصابط التذل
58 اسمه * هكذا يقول الرب * سور بابل عرض يهتدم الهامنا * وابوابها المربعات يجرورون *
ولا تنعب السعرب باطلاً * والامم في البند يمدون *
* القول الصابر من قبل الرب الي ارميا ليعوله لصاراة بن نبوي بن معسيا * لما اطلق من
عند صد اقبيا ملك يهودا الي بابل في السنة الرابعة من مملكته * وصاراة رئيس الهادابا *
* وكاتب ارميا جميع السور التي ناي علي بابل في سفي واحد * جميع هك الاقوال *
الكلدونية علي بابل *

[MS. Oxon. & edimonia ex illa popule mi, 45 & fugi et ipse unusquisq; animum suum, ab essu ferocij Domini: Ns forte cor- 46 Revolvit animus eorum, & preceantur propter rumorem qui auditur in terra, quem commisit dominus adversus dominatorem. Poperea dicit venient dicit Dominus, quibus promittitur de sculptilibus Babylonis idola: & tota illa terra peribit, & omnes confossi ejus cadent in ea. Gadebunt de Babel caeli 48 & terra, & quocumq; sunt in eis, siquidem ab Aquilone venient in eam diruptores, dicit Dominus.] Et in Babel 49 conuertunt vultus suos terra. O qui 50 ex hac terra evasisti, abite, ne moriamini: O longinqui, recordamini Domini, & Jersalem nobis in mentem veniat. Univerſum, quoniam unumque appro- 51 brium nostris operis ingratia faciem nostris: ingressi sunt alienigeni in sanctuarium domum Domini. Tercio dicit 52 nunc, dicit Dominus, quom iudicij feram adversus sculptilia ejus, & per totam terram ejus cadent vultus. Nam licet effretur se Babel vultus, 53 & licet munitur eminentiam roboris sui, & me venient vultus ejus, dicit Dominus. Vox clamoris in Babel, & 54 conquisitio magna de terra Chaldaorum: Nam Dominus exterminavit Babel, & perdidit ex ea vocem prae- 55 grandem qua fremebat more aquarum multarum, & vadit corruptio vocem ejus. Calamitate enim super Babellem 56 venit, perierunt bellatores ejus, extimuit arcus eorum; & quia Deus rependit eis, Dominus reddidit illi retributionem. Et ebriate inebriabuntur artifices & 17 sapientes ejus, dicit Dominus. Sic dicit nomen est rex omnipotens. Sic dicit Dominus, dicit Dominus qui dilatat sinus, funditis evertetur; & porta ejus effissima comburentur; & non frustis laboravit populi, & gentes ipso vultio comburentur.

Sermo qui factus est Domino ad 19 Jeremiam, ut referret Sarax filio Neraz filij Maasiz, quoniam ad Sedecia rege juda Babellem est profectus, anno quarto regni ipsius; erat autem Sarra praepositus muneribus; Et scripsit Jeremia cumeta mala que eo excurra sunt Babel, in libello uno, omnes haec scilicet scripsit contra Babellem.

יומיה: ל

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Jeremahu auribus in hanc epistolam Asterdos Sephanjah legit Et
10 Mitte : dicendo Jeremahu ad Domini verbum fuit Et : prophetez
11 הנביא : ויהי כדבר יהוה אל ירמיהו לאמר : שמה
ad Dominum dixit sic : dicendo transmigrationem omnem ad
12 על כדבר יהוה לאמר : נחמה לכם שמעיהו
Semahjah vobis prophetavit quod eo Pro : Nchalamitem Semahjah
13 ונאני לא שלחתי ויבטח אתכם על שקר : לבן
Nchalamitem Semahjah super visum ego Ecce : Dominus dixit sic
14 ביד ארם יהוה הנני פקר על שמעיהו הנחלמי
populi medio in habitans vir et erit non scijus fimen super &
15 ועל ידועו לא ידעוהו לו אשוי שר אג עשתי לעמי נאם
dixit : meo populo faciet ego quod : homo in videbit oon & hujus
16 יהוה ביד ארם יהוה הנני פקר על שמעיהו הנחלמי
Dominum super est locutus d. scilicet quia : Dominus
יהוה ביד ארם יהוה הנני פקר על שמעיהו

Legit ergo Sophonias sacerdos
librum istum in auribus Jeremi-
miz proph-etz. Et factum est
verbum Domini ad Jeremiam,
dicens : Mitte ad omnem trans-
migrationem, dicens : Hæc dicit
Dominus ad Semeian Nchela-
miten ; Pro eo quod propheta-
vit vobis Semeias, & ego non
misi eum : & fecit vos confidere
in mendacio : Idcirco hæc dicit
Dominus ; Ecce ego visitabo
super Semeian Nchelamitem, &
super semen ejus : non erit ei vir
sedens in medio populi hujus,
& non videbit bonum, quod ego
faciam populo meo, ait
Dominus : quia prævaricationem
locutus est adversus Do-
minum.

Kal hanc Ieremias per Sephan, Omas
Cim venter in Babylonem, &
videtur & legitur quonia ver-
ba hæc : Et dicit Dominus Do-
mine, tu locutus es super locum
istum ad disperdendum eum, &
non sum in eo habitans ab
homine ipso ad pecu : quia fa-
luidum in scilicet erit. Et erit,
cum cessaverit legere librum
hunc : & ligabit lapidam ad e-
um, & projiciet eum in medium
Eufratis. Et dicit : Sic demer-
getur Babylon, & non refvetur
& facie malorum, que ego induco
super eam.

CAP. XXX.

CAP. XXX.

dicendo Dominus ad Jeremahu ad fuit quod Verbum
הדבר אשר דבר אל ירמיהו מאת יהוה לאמר :
11 tibi scribe : dicendo Israel Deus Dominus dixit sic
12 ביד ארם יהוה הנני פקר על שמעיהו הנחלמי
libro in te ad sum locutus que : verba omnia
13 את כל הדברים אשר דברתי אלה אל שר :
convectam & Dominus dixit : venimus dies ecce Etenim
14 כי הנה באים נאם יהוה ושבתי :
Dominus dixit : Jehudah & Israel mei populi captivitatem
15 את שבות עמי ישראל ויהוה אמר יהוה
corum paribus dedi quam : terram ad eos faciam redire &
16 השבתיים אל הארץ אשר נתתי לאבתם
Dominus est locutus qua : verba hæc Et eam possidebunt
17 ויבטחו : ואלה הדברים אשר דבר יהוה
Dominus dixit sic Quoniam Jehudah ad & Israel
18 אל ישראל ואל יהודה : כי כה אמר יהוה
Interrogate : pax non & formido : audivimus terroris vocem
19 קול חרדה שמענו פחד ואין שלום : שאול
vitem omnem vidi que : maculus pariter si vidide & nunc
20 ונא דוא אמר יהוה קול מצועדי לך נבר
sunt conversæ & parturient tanquam suos lumbos super fias manus
21 ונאני ער הלצו כל ידועו
Ha fiam vici & illa dies magna quia, Vz ? pillorum in facies omnes
22 כל פעם לירקון : הוי כי נדול היום והוא מאן כסומו
die in erit Et servabitur eo ab & Jahacob ipse ipse tempus &
23 ועד צרה היא ליעקב ומסמתי וישע : ויהי ביום
suo collo deficiet ejus jugum conterant exercitibus Dominus dixit : illa
24 והוא נאם יהוה צבאות אשר על מעל צארה
fevient Et : extraneis ultra eo in fervient non & yumpam tua vincula &
25 ומסותיה ננקו ולא יעברו בו עור ויבם : ועברו
fucitabo quem suo regi David & suo Deo Domino
26 את יהוה אלהים ואת דור מלכם אשר אקים להם :
catholice nec Dominus dixit : Jahacob mei servie times ne tu Et
27 ואתה אל תירא ועקב נאם יהוה ואל תירא
terra de tuam legem & Jonge & te salificans ego ecce quia : Israel.
28 וישראל כי הנינו מושעה מרחוק ואת ידועו מאן
ait peccatus & requiescet & Jahacob revertetur & eorum captivitas
29 ושב יעקב וישקט וישאן
extertenti non &

Hoc verbum, quod factum est
ad Jeremiam a Domino, dicens :
Hæc dicit Dominus Deus Israel,
dicens : Scribe tibi omnia ver-
ba, quæ locutus sum ad te, in
3 libro. Ecce enim dies veniunt,
dicit Dominus : & convertam
conversionem populi mei Is-
rael & Juda, ait Dominus : &
convertam eos ad terram, quam
dedi patribus eorum : & pos-
sidebunt eam. Et hæc verba,
quæ locutus est Dominus ad Is-
rael & ad Judam : Quoniam hæc
dicit Dominus : Vocem terroris
audivimus : formido, & non
est pax. Interrogate, & videte
si generat maculus : quare er-
go vidi omnis viri manum super
lumbum suum, quasi par-
turientis, & convertæ sunt uni-
verse facies in auruginem : Vz,
quia magna dies illa, nec est
similis ejus : tempusque tribu-
lationis est Jacob, & ex ipso
salvabitur. Et erit in die illa,
ait Dominus exercituum : con-
teram jugum ejus de collo tuo,
& vincula ejus dirumpam, & non
dominabuntur ei amplius
alieni : Sed servient Domino
Deo suo, & David regi suo,
quem suscitabo eis. Tu ergo
ne timeas ferre me Jacob, ait
Dominus, neque paveas Israel :
quia ecce ego salvabo te de
terra longinqua, & fermen tuum
de terra captivitatis eorum : &
revertetur Jacob, & quiescet, &
conspicis affuet bonis, & non
erit quem formidet :

MS. A. (β) εὐλαδίζου (γ) πάλωσ ἀναγορεύου (δ) αὐτῷ (ι) ἐν μὲν
CAP. XXXI.
SUPER (α) Αλλοφύτος
Hæc dicit Dominus ; Ecce ego a-
scendam ab Aquilonem, & e-
rum in torrentem inundavimus :
& inundabim terram, & plebi-
tudinem ejus, civitatem, & habi-
tantes in ea. Et clamabunt hym-
nes, & alabunt omnes habita-
tores terre : A voce impetis ej,
3 ab armis pedum ejus, & a con-
cessione carnis ejus, solum vo-
cavit eum. : on convertentur se
patres super filios suos pro dis-
solutione manuum suarum, in die
4 superveniente ad perdendum o-
mnem Αλλοφύτος. Et delabo Ty-
rum, & Sidonem, & omnes re-
liquos auxilii eorum : Quia ex-
terminabit Dominus reliquos
(δ) infulem. Vicin calcham
5 super Garam : profecta sit As-
calon, & vicin Enaim, ique-
6 quæ concides gladius Domini ?
& quæque non quiesces Regrede-
re in vaginam tuam, requiesce, &
7 tollere. Quomodo requiesce, &
8 Dominus mandavit ei super
Ascalonem, & adversus mari-
nas, (c) super reliquas : ni in-
tingat ?
(d) I D E N I C A, hæc dicit
9 Dominus ; Non est ultra spira-
entia in Theman : omni confu-
sio & prædicatione : omni speran-
tia eorum : Conculcavit est lo-
cus eorum. (c) Demergite in ses-
sionem, qui habitatis in Dedan :
quia dura fecit. Adhuc super
10 eum in tempore, quod visitavi su-
per eum : Quia vindictam tuam
11 venteris, qui non relinquitis tibi
reliquias : quæ feris in nocte,
impones manum suam : Quia
12 ego devici Bæth, ventura dis-
condite eorum, obsecris non po-
terunt. Revertentur pro manum fra-
tium sui, sicutis mei. & non est
Reliquis populum in, ut vivat.
13 Et ego facietis videntes & dicit
super me confidam.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

10 וקרא צנניה כהנא ית ארתא הרא קרב ורמה נביא : ויהי פתנס נבואה מאן
11 קרב י עם ירמיה למימר : שלחתי כל בני נלותא למימר פרנ אמר : על שמעיהו
12 רמן חלום חלף ראתנני לכוון שמעיהו ונאני לא שלחתי ואחין ותבון על שקרא :
13 בן דור ברנן אמר : הני אנה מסער על שמעיהו רמן תלם ועל בניהו לא :
14 ויהי ליה נבר רחב בנו עפא רדון ולא יהו בטובא דאנא עבד לעמי אמר : ארי
15 סטא מלל קרם :

Et legit Sophooias sacerdos epistolam hanc coram Jeremia propheta.
Et factum est verbum prophetizæ a facie Domini cum Jeremia, dicens :
Mitte ad omnes filios transmigrationis, dicens : Hæc dicit Dominus
ad Semeian Helamitem : Pro eo quod propheta vit vobis Semeias, &
ego non misi eum, & confidere vos fecit in mendacio. Idcirco hæc dicit
Dominus : Ecce ego visitabo super Semeian Helamitem, & super filios
ejus, & non erit ei vir sedens in medio populi hujus, & non videbit bonum
quod ego faciam populo meo, dicit Dominus. Quia perversum locu-
tus est coram Domino.

CAP. XXX.

Verbum prophetizæ quod factum est ad Jeremiam a facie Domini, di-
cens : Hæc dicit Dominus Deus Israel, in hunc modum : Scribe tibi
omnia verba quæ locutus sum tecum, in libro. Quia ecce dies veniunt,
dicit Dominus ; & convertam transmigrationem populi mei Israel & Ju-
da, dicit Dominus ; & reducam eos ad terram quam dedi patribus eorum,
& possidebunt eam. Et hæc fuit verba quæ locutus est Dominus super
Israel & Juda, quia hæc dicit Dominus : Vocem commotionis au-
divimus ; terroris, & non erat pax. Interrogate nunc & videte num
pariat maculus. Quare vidi omnis viri manus demissas super lumbos
suos, more parturientis ; & mutatas univerfas facies, ut sint quasi au-
rugæ ? Vz, quia magna est dies illa, & non est ei similis ; & tempus tri-
bulationis est Jacob, & ex ipso salvabitur. Et erit in tempore illo, dicit
Dominus exercituum ; conteram jugum populorum de cervicibus vestris,
& vincula vestra dirumpam ; & non subsicietur Israel ultra populis,
& servient coram Domino Deo suo, & obediet Christo filio David regi suo,
quem suscitabo eis. Tu autem ne timeas ferre me Jacob, dicit Dominus,
nec conteratis Israel : quia ecce ego salvabo te de longinquo, & filios tuos
de terra transmigrationis eorum ; & revertetur viri domus Jacob, &
quiescent, & habitabunt confidenter ; & non erit qui exterrat eos.

פתנס נבואת יהוה עם ירמיה מן קרם י למימר : פרנן אמר יי אלהא ישראל
למימר כתב לה יתכל פתנסיה ומלית עפא ד סקרא : ארדיא וימיה אתאן אמר
ואחויבת נלות עמי ישראל ויהודה אמר יי ואכתבו לאשר אדירבת לאבתחתון
ויחטומו ואלון פתנסיה ומליל יי על ישראל ויהודה : ארי ברנן אמר
11 קל ונשא שמענה דחלתי לית שלום : שאולו בען ותו אם ליד רבר מרין
חיותי כל נבר ידועי סחתן על תצויה מלדתא ועשתויהו כל אפאל מהו קרבנא :
12 ארי רב יומא יהוא לית רכותיה ועין עקמ הוא ליעקב ומנר ויפרק : ויהי
בערנא יהויה אמר יי צבאות אהבד ניד עממיה סצוארסון ותחמיסון אפסק
ולא ישחטבוין בישראל עור עממיה : ויפלחו קרם יי אלהוין וישחטמו למשיחיהו
13 בר דור מלכותו באקים לדון : ואת לא תחיל עבד יעקב אמר יי ולא תחבר ישראל
ארי ונאנא פרוק לה מתיח ורת בנו מצרע נלותחון ותבון רבת יעקב וישקטן
14 וישון לרחץ וית רמני :

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA A.

29 * هُوَ الَّذِي سَلَّمَ يَهُوذَا لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي
 30 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 31 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 32 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 33 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ

* مَقَالَةٌ * ۞

CAP. XXX.

1 * قَمِي صَدْرًا ۖ وَهَبْ لِي ۚ وَنُفُسًا ۚ بَلِّغْ مَعَهُمْ مُدْرَسَةً ۖ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 2 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 3 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 4 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 5 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 6 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 7 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 8 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 9 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 10 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ
 11 * وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ وَهُوَ الَّذِي مَضَىٰ فِي جَنَّةِ نِهْمٍ ۖ لِيَكُونَ لِكُلِّ قَبِيلٍ

Sermo qui factus est ad Jeremiam à Domi-
 no. Dixit ergò; Sic ait Dominus Deus Is-
 raelis, Scribe tibi omnes sermones quos tibi
 dixi, in volumine: Nam ecce dies venturi
 sunt, ait Dominus, quibus reducam captivos
 populi mei Israelis & Juda, ait Dominus;
 reducam inquam, eos in tertiam quam dedi
 patribus eorum, & possidebunt eam. Hi
 ergò sunt sermones quos locutus est Dominus
 de Israele & de juda. Sic ait Dominus,
 Vocem tremoris audivimus, pavorem, ac
 nullam securitatem. Scificiamini & videte
 nun pariat mas: eut video capsumque viri
 manus lateribus suis applicatis more parturi-
 entis *femine*, & omnes vultus in adultæ rei
colorem verios? Heu quàm magnus futurus
 est ille dies, neque enim erit illi similis: tem-
 pus quidem calamitosissimum erit Jacobus, sed
 eripietur ex eo. Erit enim illo die, dicit
 Dominus exercituum, ut strangam jugum ejus
 à collo tuo, & lora tua dirumpam; neque
 servitute premant esse inpositi tibi alieni. Sed
 serviant Domino Deo suo, & Davidi regi suo
 quem suscitabo eis. Tu itaque ne timere
 timeas mi Jacob, dicit Dominus, néve conster-
 nator O Israel; quoniam ecce liberatus erit
 sum à loco remoto, & semen tuum è terra
 captivitatis sue; & habitabit Jacob securus,
 quiescet, ac tranquillus erit, nec erit illi qui-
 quam infensius.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA A.

61 * وَقَالَ اِرْمِيَا لَصَارًا اَدْ اُنِيْتِ اِلَىٰ بَابِلَ وَبَعْرَا وَبَعْرَا جَمِيْعَ هٰذَا اَلْاَقْوَالِ وَيَقُوْلُ * يَا رَبَّ يَا رَبَّ اَنْتَ
 62 * تَكَلَّمْتُمْ عَلٰى هٰذَا الْمَوْجِ بِتَسْلٰصَلَةٍ ۖ وَلَا يَكُوْنُ فِى هٰذَا سَكٰنٌ مِّنْ اَلْاِنْسَانِ اِلَىٰ اَلْمِهْمَةِ ۚ لِأَنَّهُ يَكُوْنُ
 63 * وَفِى الْاَنْفِ وَيَكُوْنُ اِدَا فَرَعْتُمْ بِعَرَا هٰذَا السَّعْرِ ۖ فَنَرِيْقُ فِى جَبَرٍ وَبَلْبَقِيْهِ فِى وَسْطِ الْعَرَابِ *
 64 * وَيَقُوْلُ ۚ هَكَّنَّا اَسْطِ اَبْلٌ وَلَا نَعُوْمُ * تَطْفُ مِنْ وِجْهِ الْاَكَلِكِ الْاِسْمِ مِمَّا اَنَا اَجَلْبُ عَلَيْهِمْ *
 * الْفَصْلُ الْاِسْمِ وَالْعَسْرُونَ *
 * الْاَخْبَاعُ الْاِسْمِ عَسْرُ *

Deinde dixit Jeremia Saceras, Quom per-
 veneris in Babel, cum infinis legesque
 omnes has sermones ac dices O Domine,
 O Domine, tu locutus es contra locum
 istum, te penitus eversurum eum, neque
 mansuros in eo habituros velos ac hu-
 mano aut beluino genere, quippe qui su-
 turus est destructioni perperam. Et ubi
 absque veris leges & libellum istum, ali-
 quibus ex lapidem, proiectis in medium
 Babilonis, Ac dices: Hec modo vni
 Babel, neque resurgat: obstruat ab
 asphili Chaldeorum, ob ea que ego in-
 dustrius sum aduersus eos.
 C A P. X X I X .

Textus decimus nonus.

1 * اَلْقَوْلُ عَلٰى الْعِبْرِيَّةِ الْعَرَبِيَّةِ * هَكَذَا يَقُوْلُ الرَّبُّ * هَا مِيَا تَصْعَدُ مِنْ اَكْرِيَّةِ وَتَصْرِ قَابِصَةً
 2 * اِلَى الْوَادِي ۖ وَتَعْرِفُ الْاَرْضَ بِتَكْلِمَاتِهَا ۚ الْبَدِيَّةُ وَالسَّكٰنُ وَمَهْمَا ۚ وَيَصْرُحُ الْبَاسُ ۖ وَتَهْلِكُ جَمِيْعُ سَكٰنِ
 3 * الْاَرْضِ * مِنْ صَوْتِ وَبِيْنِهِ * مِنْ اَسْلِحَتِكَ فَيَمِيْتُ ۚ وَمِنْ رَازِلَةِ مَرْكَبَاتِهِ وَصَوْتِ بَدْرَاتِهِ ۚ ثُمَّ تَرْجِعُ
 4 * الْاِنْبَاءَ عَلٰى بَنِيْهِمْ * مِنْ اَكْلَالِ اَيْدِيْهِمْ فِى الْيَوْمِ الْمَعْمَلِ * لِأَنَّكَ جَمِيْعُ الْعِبْرِيَّةِ الْعَرَبِيَّةِ ۖ وَافِي
 5 * صَوْرٍ وَصَيْدًا وَجَمِيْعُ بَعْيَا مَعُوْمٍ مِمَّا ۚ لِأَنَّ الرَّبَّ يَسْتَاوِلُ بَعْيَا اَكْرِيَّةِ * الرَّعِيْعُ يَانِي عَلٰى عَيْنِ *
 6 * طُرْحَبُ عَسْفَلَانَ وَبَعْيَا فِى اَكْصَمِ ۖ اِلَىٰ مَنْ يَكْتَلِبِيْنَ * سَيْفُ الرَّبِّ تَقَطَعُ ۚ اِلَىٰ مِي لَا تَسْلَمُ ۖ
 7 * عَدُوُّ اِلَىٰ عَيْنِكَ ۚ وَاسْتَبْرُجْ وَارْتَفِعْ * كَيْفَ يَسْلَمُ وَالرَّبُّ اَمِنْ عَلٰى عَسْفَلَانَ وَعَلَىٰ سَوَاحِلِ الْبَحْرِيَّةِ
 لِيَنْبَهْصَ عَلٰى الْبَعْيَا *
 * فِى اَهْوَم *

Sermo contra nationes externas. 1
 Sic dicit Dominus, Tu ascenden- de
 Aquilone, & inundabis ad torrentem
 iusque, operientem totam planiti-
 ram arabem, & habitantes in ea: & ex-
 clamabunt homines, & peribunt omnes
 habitatores terre, A frago irruptionis
 ejus, ab armis pedum ejus, & a terro-
 re curiam ejus, & strage rotarum
 ejus: non conuertentur paries ad suos
 suos, pro remissione manuum suarum in
 die venient. Equidem perdim omnes
 nationes externas, & consumam Tyrum ac
 Sydonem, omnesque reliquias subsidii
 eorum: nam Dominus exercituum est
 reliquias Israhelitarum. Porrigo obviam
 & iter, prostravi: Astartem, & reliquias
 que superant in Achem: ad quem tem-
 pte ob-? Gladie Domini amputabitur?
 quousque non renisces? revertere in
 usquam tuam, quiesce, & abscede.
 Quomodo quiescet, quem Dominus
 precepit ei ut insurgeret in reliquias
 Astartem & arcam maritimarum?
 Contra Edom.
 Sic dicit Dominus, Non exas amplius in
 Themanem sapientia, defecit consilium à
 f-pentibus, friguit sapientia eorum. Ex-
 celsus est locus eorum, profundam sibi sce-
 runt sitione habitantes in Dadane. Quae
 dira perpetravit, addeam super eam
 calamitatem quo tempore irusam eam.
 Nam vindemiatet venient, qui nullas
 reliquias tibi reliquias: ut fur in nocte
 obdabant eos. Quomiam ego subtraxi ob-
 dia eorum, nos poterunt abdere sese?
 peribunt per manus fructus sui ac vicini
 mei. Et non permittent pupillo tuo ut vi-
 vat: sed ego vivificabo, & vidua mihi
 confidat.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * هَبْ لِي يَا رَبُّ حُجُبًا * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 11
12 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 12
13 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 13
14 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 14
15 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 15
16 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 16
17 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 17
18 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 18
19 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 19
20 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 20
21 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 21
22 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 22
23 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 23
24 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 24
25 * دَنْوَتِي دَنْوَتِي * نَحْمَدُكَ أَنْتَ دَنُوبًا. مَا لِي بِحُجُبٍ يُنَادِي حَقِّقْ صَوْبِي أَنْتَ دَنُوبًا. 25

Tu ergo ne timeto serve mi Jacob, inquit Do- 11
minus ; quia tibi adsum ut liberem te , dicit 12
Dñs. Nam exterminio utar in omnes gentes 13
inter quas te dispersi , in te autem non utar ex- 14
terminio : castigabo te cum moderatione , et non 15
finam te proflus impune . Sic enim ait 16
Dominus , Dolorifica est confectio tua , & v- 17
hemens percussio tua . Non est qui cauze tua 18
patrocinetur , qui te adjuvet , tibiq; medetur . 19
Omnes amici tui oblivioni te tradiderunt , & 20
animam tuam querunt , quia plagã inimici p- 21
culli te & poenã se sevissimã ; eod quidd multipli- 22
carz sint culparu tuar , & graviã factã sint scelerã 23
tua , ut non agas poenitentiam . Cur exclamas 24
ob contractionem tuam ? dolorifica est sanẽ 25
dolor tuus : ob multitudinem culparum tuã , 26
& quia graviã factã sunt crimina tua , hæc feci 27
tibi . Propterea omnes qui te devorant , devo- 28
rabitur ; & omnes inimici tui in captivitate 29
abibunt : conculescentes te erunt conculecatio- 30
ni , & omnes diripientes te prædẽ plaganam . 31
Nam eliciam tibi medelam , & à plaga tua 32
curabo te , dicit Dominus : etenim Depulsum te 33
vocaverunt , Sionem illam cui non est vindex . 34
Ita dicit Dominus , Ecce reducitur sum capti- 35
vitate tabernacula Jacobi , & restitutus mi- 36
lud ut erat antea , & tabernaculum ejus mi- 37
ferabor ; & reedificabitur civitas super acer- 38
vum suum , & templum decenter reparabitur . 39
Et prodibit ex eis gratularum actio , & voces 40
cantorum ; & multiplicabo eos , ac non m- 41
nuentur ; magnificabo eos , & non decrefcent : 42
Erunt filii corum quales antea , & ecclesia 43
eorum in conspectu meo persistet : animad- 44
vertam in omnes oppressores eorum : Et 45
rex eorum ex ipsis erit , & princeps eorum e- 46
medio ipsorum prodibit : & admovebo cum , 47
& accedet ad me ; quia convertam cor ejus 48
ad me , dicit Dominus : Denique eritis mihi 49
populus , & ego ero vobis Deus . Ecce 50
procella Domini cum furore proditura est , pro- 51
cella inquam , flammivoma : super caput im- 52
piorum se sifter . Non avertetur ætus furo- 53
ris Domini , donec perficiat & donec eventu 54
comprobet consilium cordis sui : in fine dic- 55
tum animadverteris illum .

CAP. XXXI.
Tempore illo, dicit Dñs, ero Deus omnibus 1
familiis Israël, & ipsi erunt mihi populus.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * لَنْ هَكَذَا قَالَ الرَّبُّ * أَلَيْسَ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ نَامُوسٌ لَيْسَ بِيَوْمِ كَسَاةٍ وَأَيُّهَا الْمُرَكَّبَةُ 12
13 * لَنْ هَكَذَا قَالَ الرَّبُّ * لَأَنْي أَمْسَمْتُ بَدَانِي يَقُولُ الرَّبُّ أَنْتَ تَصِيرِي لِعِمْرِ مَسْلِكِ وَالْعَمِيرِ وَالْعَمِ 13
14 * وَسَطَهَا * وَجَمِيعَ مَنْ هِمَّ يَصِيرُونَ بَرَارِي أَيْ الْأَيْدِ * سَمِعْتُ سَمَاعًا مِنَ الرَّبِّ * وَأَرْسَلَ مَلَأَيْكَةَ إِلَيَّ 14
15 * الْأَمِيمُ * أَحْبَبُوا وَأَحْصَرُوا أَيْهَا * دَهْوًا لِلْحَرْبِ * دَفَعْتُكَ صَعِيرًا فِي الْأَمِيمِ وَجَدْتَنِي فِي الْمَاءِ * لَعْنَتُكَ 15
16 * رَسَمُ لَكَ * جَدَائِدُ فَيْسِكَ * حَلَبُ أَيْمَنِ الصَّكُورِ * أَحَدٌ وَوَدَّ السَّلَّ الْعَالِي * لَأَنْتَ كَ وَدَعْتَ عَسَاكَ مِثْلَ 16
17 * الدَّسْرِ * مِنْ هَمَاكَ أَهْلِيكَ * وَصَمْرِي أُدْهِمُ عِمْرِي مَسْلُوكَةً * وَكُلٌّ مِنْ عِمْرِي عَلَيْهَا يَصْفَرُ * حَسِبْتُ 17
18 * مِثْلَ سُدُومَ وَعَامُورَا وَفِيهَا قَالِ الرَّبُّ الصَّلَاطِ الْكَمَلُ * لَا يَجَلِسُ هُمَاكُ إِنْسَانٌ وَلَا ابْنُ إِنْسَانٍ * 18
19 * هَا مِثْلُ أَسَدِكَ يَصْعَدُ مِنْ وَسْطِ الْأُرْدُنِ إِلَى مَوْضِعِ آتَامَ * لِأَيَّ أَنْ طَرَفَهُمْ سَرِيعًا مِنْهَا * فَأَدْعُوا سَابِقًا 19
20 * لِأَنَّ مَنْ مِثْلِي أَمَا * وَمَنْ دَا يَفَاوِصِي * وَمَنْ هُوَ الرَّاعِي الَّذِي يَقُومُ لِرُوحِي * لِأَجْلِ هَذَا 20
21 * أَتَمَعُوا رَايَ الرَّبِّ الَّذِي رَزَأَ عَيْكَ أَهْمُ * وَفَكْرِي الَّذِي تَعَلَّمْتَهُمْ هَا عَيْكَ سَكَانَ تَأْمَانُ * إِنْ لَمْ 21
22 * نَطُحْ حَمِيرَاتِ الْعَمِيمِ إِنْ كَانَ لَمْ يَصْعَ عَلَيْهِمْ فِي الْعَمِيرِ كَحَالِهِمْ * لِأَنَّ مِنْ صَوْتِ سَقَطِهِمْ نُبْرُلِي 22
23 * الْأَرْضِ * وَسَمِعْتُ صرْحَاكَ فِي الْكَمْرِ * هَا مِثْلُ نَسْرِ تَعْلَانِ * وَعَيْكَ يَدْفَعُهَا بِحُصُونِهَا وَيَدْعُونَ قَلْبَ 23
24 * أَوْفِيَاءِ أَهْمُ فِي ذِكِّكَ الْيَوْمِ مِثْلَ قَلْبِ أَسْرَادِ نَطَلَفُ * 24

Sic enim ait Dominus, aliquos non erat tu 12
legitimum bibere, libensmi calicem ; & ego 13
tu quã teipsum inluctificas, nullum modo ra- 14
sons eris. Nam per meipsum juro dicit Do- 15
minus, te (ve & urum), & opprobio, atq; 16
maled. Et in medio iugis ; & omnes ur- 17
bes eorum solitudines in æternum futu- 18
ras. Famam audivi à Domino, quin & 19
angelos misit ad gentes hisce mandatis, 20
Congregamini ; & convenite ad eam, sicut 21
ad pugnam. Dedit te micimam inter gen- 22
tes, & abiectissimam inter homines ; Des- 23
piso tua hoc tibi deliquisti . & Audivi cor- 24
dita tu : Inhabitavit Jerusalem per anam , 25
occupavit fortissimè colles salsissimos . 26
Quantum t' offendi mecum sicut a- 27
quila, inde te deservam : Tu erit flamma 28
impetoris , & quicunq; transierit prope 29
illam, flagrabit . Obviam ut in Sodomã , & 30
Gomoribz & vicine his urbes , ait Domi- 31
nus omnipotens ; non habitavit illic homo 32
neq; filius hominis . Ecce sicut leo ascen- 33
dit & medio fordazim ad locum Elbam ; 34
quia eiu expellam eos ex ipsa : instabitus 35
erit juvenes ejus . Nam quis mihi similis 36
est ? quis mihi refugit ? aut quis est pastor 37
qui infurgat adversum me ? Propterea 38
audivi consilium Domini, quod contra 39
Idumaz decrevit, et cogitationem quam 40
cogitavit adversus incolam Themas : 41
mentiar nisi cogente e sit tenuissima pec- 42
catura, nisi redigende sint apud eos in so- 43
litudinem habitaciones eorum . Nam fra- 44
gentis raine eorum convenit terra , & 45
auditus est clamor tuus in mari . Ecce ve- 46
lue aquila inficiet , & extendet manus 47
suas in arces ejus : erique cor fortissim- 48
um Idumaz in die illa, sicut cornu- 49
levis dolores patientis .

Contra Ammooitas.
CAP. XXX.

* هَكَذَا قَالَ الرَّبُّ * هَلْ بَدُونَ لَيْسَ بِيَوْمِ كَسَاةٍ وَأَيُّهَا الْمُرَكَّبَةُ 1
* وَسَمِعْتُ صرْحَاكَ فِي الْكَمْرِ * لَأَجْلِ هَذَا هَا أَيُّهَا نَايَ قَالَ الرَّبُّ * وَسَمِعْتُ عَيْكَ رِيَابَ فَيْسِكَ 2
* وَبِصِيرُونَ لِعِمْرِ وَالْهَالَاكِ * وَهِيَ كَالْحَمْرِ بِالنَّارِ * وَأَيُّهَا إِسْرَائِيلَ بَدَائِي 3

Sic enim Dominus, An filii nulli sunt in 1
Israele, nullusq; est in eis heres ? cur 2
infurgavit . Et incolam Ganaan, & popu- 3
lorum eorum habitant in vobis ? Ictus ecce 4
dies occurret, ait Dominus, quibus efficiam 5
ut audiatur super vobis bellus tumultus, 6
& redigantur in solitudinem & exilium, 7
templaque eorum igne comburatur, & 8
obtiniet Israel principatum suum .

N n 2

ירמיה לא

populus deserto in gratiam Invenit : DOMINUS dixit sic
2 בנה אפר יהוה מצא חן בפרני עם
3 שירי חרב הלוך להרעו ישראל
4 מרחוק יהוה נראה לי ואהבה עלי
5 ארבתו על פני משכבתי חסר: עור אבנה
6 תבנית בחולת ישראל עור חפץ
7 יצאת בחול משקים: עור חמש ברמס
8 ברהי שמרון נטעו נטעים חללו
9 אביבם אוליתם אגילם אבנים
10 חקם ארזים ארזים ארזים
11 חקם ארזים ארזים ארזים

Versio VULG. LAT.

Hec dicit Dominus : Invenit gratiam in deserto populus, qui remanserat ad gladio : vadet ad requiem suam Israel. Longe Dominus apparuit mihi. Et in charuatu perpetua dilexi te : ede ad attraxi te, miserans. Rufumque edificabo te, & adificaberis, virgo Israel : adhuc ornaberis tympanis tuis, & egredieris in choro ludentium. Adhuc plantabis vineas in montibus Samariz : plantabunt plantantes, & donec tempus veniat, non vindicabunt : Quia erit dies, in qua clamabunt eufines in monte Ephraim : Surgite, & ascendam in Sion ad Dominum Deum nostrum. Quia haec dicit Dominus : Exultate in Iezitia Jacob, & hinnie contra caput Gentium : personate, & canite, & dicitur : Salva, Domine, populum tuum, & reliquias Israel. Ecce ego adducam eos de terra Aquilonis, & congregabo eos ab extremis terraz : inter quos erunt caecus & claudus, praegnans & pariens simul, coetus magnus revertentium huc. In fetu venient, & in misericordia reducam eos : & adducam eos per torrentes aquarum in via recta, & non impingent in ea : quia factus sum Israeli pater, & Ephraim primumogenitus meus est. Audite verbum Domini Genites, & annuntiate in insulis quae procul sunt, & dicitur : Qui dispersit Israel, congregabit eum : & custodiet eum sicut pastor gregem suum. Redemiet enim Dominus Jacob, & liberabit eum de manu potentioris. Et venient, & laudabunt in monte Sion : & confluent ad bona Domini, super frumento, & vino, & oleo, & foetu pecorum & aimentorum : eritque anima eorum quasi hortus irriguus, & ultra non eflurient. Tunc Iazabitur virgo in choro, juvenes & senes simul : & convertent ludum eorum in gaudium, & consolabor eos, & kustificabo in dolore suo.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

3 Ἀλαλαζον Ἐσθθρ, ὅτι (α) ἔλατο ταῖς
κακότητάς σου ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ
καλίου (β) ὅτι ἐλάτῃς, ὅτι ἐλάτῃς
ἐλάτῃς ἐν ἀποκρίῃ βαδίζεις ἐν ἀποκρίῃ
4 ἔργου σου ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ καλίου
τοῖς παλίοις Ἐνκαλίῃ : (δ) ὄνατορο
ἰμῶν, ἡ πνοὴ σου (ε) ὅτι ἀνασῃς, ἡ
5 ἰσχυρία, τὴν ἐπιδοκίμασται ἡ ἰσχυρία : ἰσχυρία
ἡ ἰσχυρία σου (κ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
6 ἰσχυρία σου (λ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
7 ἰσχυρία σου (μ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
8 ἰσχυρία σου (ν) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
9 ἰσχυρία σου (ξ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
10 ἰσχυρία σου (ο) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
11 ἰσχυρία σου (π) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
12 ἰσχυρία σου (ρ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
13 ἰσχυρία σου (σ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
14 ἰσχυρία σου (τ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
15 ἰσχυρία σου (θ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
16 ἰσχυρία σου (ι) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
17 ἰσχυρία σου (κ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
18 ἰσχυρία σου (λ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
19 ἰσχυρία σου (μ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
20 ἰσχυρία σου (ν) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
21 ἰσχυρία σου (ξ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
22 ἰσχυρία σου (ο) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
23 ἰσχυρία σου (π) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
24 ἰσχυρία σου (ρ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
25 ἰσχυρία σου (σ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
26 ἰσχυρία σου (τ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
27 ἰσχυρία σου (θ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
28 ἰσχυρία σου (ι) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
29 ἰσχυρία σου (κ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
30 ἰσχυρία σου (λ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
31 ἰσχυρία σου (μ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
32 ἰσχυρία σου (ν) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
33 ἰσχυρία σου (ξ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
34 ἰσχυρία σου (ο) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
35 ἰσχυρία σου (π) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
36 ἰσχυρία σου (ρ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
37 ἰσχυρία σου (σ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
38 ἰσχυρία σου (τ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
39 ἰσχυρία σου (θ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
40 ἰσχυρία σου (ι) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
41 ἰσχυρία σου (κ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
42 ἰσχυρία σου (λ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
43 ἰσχυρία σου (μ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
44 ἰσχυρία σου (ν) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
45 ἰσχυρία σου (ξ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
46 ἰσχυρία σου (ο) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
47 ἰσχυρία σου (π) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
48 ἰσχυρία σου (ρ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
49 ἰσχυρία σου (σ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
50 ἰσχυρία σου (τ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
51 ἰσχυρία σου (θ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
52 ἰσχυρία σου (ι) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
53 ἰσχυρία σου (κ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
54 ἰσχυρία σου (λ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
55 ἰσχυρία σου (μ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
56 ἰσχυρία σου (ν) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
57 ἰσχυρία σου (ξ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
58 ἰσχυρία σου (ο) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
59 ἰσχυρία σου (π) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
60 ἰσχυρία σου (ρ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
61 ἰσχυρία σου (σ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
62 ἰσχυρία σου (τ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
63 ἰσχυρία σου (θ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
64 ἰσχυρία σου (ι) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
65 ἰσχυρία σου (κ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
66 ἰσχυρία σου (λ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
67 ἰσχυρία σου (μ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
68 ἰσχυρία σου (ν) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
69 ἰσχυρία σου (ξ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
70 ἰσχυρία σου (ο) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
71 ἰσχυρία σου (π) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
72 ἰσχυρία σου (ρ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
73 ἰσχυρία σου (σ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
74 ἰσχυρία σου (τ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
75 ἰσχυρία σου (θ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
76 ἰσχυρία σου (ι) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
77 ἰσχυρία σου (κ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
78 ἰσχυρία σου (λ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
79 ἰσχυρία σου (μ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
80 ἰσχυρία σου (ν) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
81 ἰσχυρία σου (ξ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
82 ἰσχυρία σου (ο) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
83 ἰσχυρία σου (π) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
84 ἰσχυρία σου (ρ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
85 ἰσχυρία σου (σ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
86 ἰσχυρία σου (τ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
87 ἰσχυρία σου (θ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
88 ἰσχυρία σου (ι) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
89 ἰσχυρία σου (κ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
90 ἰσχυρία σου (λ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
91 ἰσχυρία σου (μ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
92 ἰσχυρία σου (ν) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
93 ἰσχυρία σου (ξ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
94 ἰσχυρία σου (ο) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
95 ἰσχυρία σου (π) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
96 ἰσχυρία σου (ρ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
97 ἰσχυρία σου (σ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
98 ἰσχυρία σου (τ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
99 ἰσχυρία σου (θ) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ
100 ἰσχυρία σου (ι) ἡ ἰσχυρία σου, ἡ

Targum JOHANAN.

ברן אפר יי דיהב רחמין לעשרת ריפק ספוק צרכיו ובטריה כד חו
2 ערקו מן מקדם רקטליו בחברא דבר במצריה לאשראה ביתיה ישראל : אמרת
3 וישלם בלקרמין יי אחלי על אבותנא נבאי אמר להון הא רחמח על אחמת
4 ירכו על בורכרית ירכו בטכין : עור אקוסמך ותתקמין בנשמת רישאל עור
5 תתקמין ותקנינה ותקמין כסיעת משפחין : עור תתקמין ברמין בטורי שמרון צובו
6 שתלון ואחילו : ארי איר ארכותו יומא וסני טובא רעתיר למתי לצריותא נטרסו
7 אורית מלקרמין חולקתו באר ש ישראל דהו סתמין לשני נחמתא דאהון
8 ראקרין אמתי נקום ונסק לציון ונתחן קרמין אלהנא : ארי ברנ אמר יי שמו דבת
9 יקב ברתוא ורצו בריש גלי לעני כל עממא בשרו שברו אמר פרוק יי עשיה
10 עור ישראל : האנא מיתו להון מארע צפונא ואכנשנו מספי ארא דהו כהון
11 שורין ותנרין סניו כהון שמרון ולרו כחמא שמרון סניא ותכון דלקא : כמלהון
12 בדוה כון גלו ובמתהון מביע ולתהון ברמין סניא אקרב על ארבע על
13 פצירי קמא באורח תקנא לא תקלון כה ארי יהוה מימי ישראל באב ואקרין חביב
14 הוא קרמין : קבלו פתמא ריי עסמא יהוה כהון מרחיק ואצוי מן ברברית ישראל
15 ובשניה יטר ניה ברניא לערריה : ארי פרוק יי רבת עקב ושובנו סוד דתקמין
16 מלהון : ויתרון ושבחון בטור בית מרשא דאתמין בציון ותתקמין בטובא ריב
17 להון יי בעפרא ובכרמא ובמשמחא וכני עאן ותורין נפשון מליא תתקמין
18 כנשת שקא רמריא ולא יוספו ליצפא עור : כון תחרין נפשא דישאל כד ברבנן
19 ועילטין וסניו כרתא וארפון אכלהון לביע ואנחמון ואחרון סרוונהון :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Hec dicit Dñs, qui dedit misericordias populo, qui egressus est de Agypto, & necessaria tribuit eis in deserto, quando fugiebant a facie eorum qui occidebant gladio, duxit verbo suo, ut collocaret israelis in loco quietis. Dixit Jerusalem: Jam olim revelatus est Dñs patribus nostris. Propheta dicit eis: Eredictione sempiterna dilexi vos, ideo duxi vos in ob benignitate. Adhuc confirmabo te, & confirmaberis coetus Israel : adhuc ornaberis ornamentis tuis, & egredieris cum coetu canentium. Adhuc plantabis vineas in montibus Samaria. Plantate plantantes, & pubesce. Nam est longitudo dierum, & multum bonum eventurum est iustis qui servaverunt legem meam ab initio: pars eorum erit in terra Israel, qui desiderabant annos consolationis venturorum, dicentes: Quando surgemus ascendemus in Sion, & apparebimus coram Deo nostro? Quia haec dicit Dñs: Laudate viri domus Jacob in Iezitia, & exultate capite nudato in oculis omnium populo: annuntiate, laudate, & dicitur: Redemiet Dñs populum suum, reliquias Israel. Ecce ego adducam eos de terra Aquilonis, & congregabo eos ad finibus terraz: qui caeci & claudi sunt in eis, ambulabunt, in eis erunt praegnantes & parientes simul, in exercitiis magois revertentur huc, in transmigratione sua cum flectent, migraverunt: at cum reversi fuerint de terra transmigrationis suae, in miserationibus multis appropinquaverunt faciam eos, & adducam eos ad rivus aquarum, via recta, in qua non impingent: Quia fuit Verbum meum Israeli quati pater, & Ephraim dilectus est coram me, & dicitur: Qui dispersit Israel em congregabit eum, & custodiet eum sicut pastor gregem suum. Quia redemiet Dominus viros domus Jacob, & liberabit eos de manu fortiorum eis. Et venient & laudabunt in monte domus sanctuarium, & edificabunt in Sion: & delebuntur bono quod dedit eis Dominus, frumento & vino & oleo, & filius ovium & boium: & erit anima eorum plena delictis sicut hortus irriguus qui irrigatus est; et oon addent ut sint ultra foliati. Tunc Iazabitur coetus Israel sicut in choris, et juvenes et senes simul: & convertent ludum eorum in exultationem; et consolabor eos, et exultabo eos a maffissia sua.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 * زَوَّجْتُ نَعْمًا وَرَمَيْتِي وَتَوَدَّعْتُ نَعْمًا وَتَوَدَّعْتُ نَعْمًا * Animam facerdomi suavitare inebriabo; & 14
 15 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * et populus meus jucunditate mea saturabuntur, 15
 16 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * ait Dominus. Sic dicit Dominus, Vox in 16
 17 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * Rama audita est ejulatus & fletus amarissimi 17
 18 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * Rachel deflet filios tuos, nec vult confor- 18
 19 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * mationem admittere, quia non adfuit. Sic 19
 20 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * dicit Dominus, Cohibe vocem tuam a fletu, 20
 21 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * & oculos tuos a lachrymis; quoniam erit merces 21
 22 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * lachrymarum tuis, ait Dominus, & revertentur 22
 23 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * in terram inimicorum: Et erique spes tan- 23
 24 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * dem tibi, & revertentur filii ad terminum 24
 25 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * suum. Planè audio Aphrem ejulantem 25
 26 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * ac dicentem, Castigasti me Domine, & cor- 26
 27 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * rexisti me; et eram ut vitulus indomitus. Con- 27
 28 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * verte me, & convertar; quia tu es Dominus 28
 29 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * Deus meus. Nam postquam converti me, 29
 30 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * consolationem sensi; & postquam cognovi, 30
 31 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * quievi; & pudore sum atque ignominia sufful- 31
 32 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * tus, quod pueritiam meam turpitudine sim affec- 32
 33 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * tus. Filius est mihi charus Aphrem, & 33
 34 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * ac dilectus; nam eodem tempore quo 34
 35 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * contra eum loquor, recordor ipsius: idcirco 35
 36 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * viscera mea sunt erga ipsum commota, & 36
 37 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * miserebor ejus, dicit Dominus. Erige tibi 37
 38 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * vexillum, & habita in deserto: adverte ani- 38
 39 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * mum tuum ad viam rectam: revertere virgo 39
 40 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * Israel, dicit Dominus, & habita in civitati- 40
 41 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * bus tuis istis. Quouique dubia eris filia 41
 42 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * aversa? nam paraturus est Dominus rem no- 42
 43 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * vam super terram; Foemina amplectetur virum. 43
 44 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * Sic ait Dominus potentissimus Deus 44
 45 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * Israel, Deinceps dicturi sunt sermone 45
 46 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * hunc in terra Judæ & in civitatibus ejus, 46
 47 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * quom reduxero captivos eorum; Benedictus 47
 48 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * tibi Dominus O habitaculum jstorum, mons 48
 49 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * sacrosanctus: Et habitent in te Juda & om- 49
 50 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * nes civitates ejus simul, tam agricola 50
 51 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * quam pastores gregum. Ecce enim inebriabo 51
 52 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * animam sitientem, & omnem animam esuri- 52
 53 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * entem saturabo. Propter hoc exultavi & 26
 54 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * vidi, & formos meus jucundus fuit mihi. 54
 55 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * Ecce dies venturi sunt, dicit Dominus; qui- 55
 56 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * bus seminabo Israelitis & Judæis semen ho- 56
 57 * نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. كَلِمَةُ نَعْمًا مَلَأْتُ حُرْمَةً بِعَدْوِي. * minum & semen jumentorum:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الْقَصَصُ الْكَارِي وَاللَّيْلُونَ * في مواب *

Contra Moab.

1 * هَلَكًا قَالَ الرَّبُّ وَيَلْجِئُ عَلَى بَابِي لَأَهْلًا هَلَكًا أَحَدَاتِ كَارِيَانَامَ * حَرِي أَمَانٍ وَعَاتٍ * لَيْسَ يَكُونُ 1
 2 * مَوَابُ دُونَكَ بَعْدَ السَّمَاحَةِ فِي سَاوُونَ * صَبُولًا عَلَيْهِمْ سُرُورًا * وَفُطَعَانَهَا مِنَ الْأَمْسِ وَلَا تَسْتَرْجِعُ رَاغَةً 2
 3 * أَلَسَيْتِ يَعْدُو لَأَنَّ صَوْتَ الْأَصَارِجِ مِنَ جَبَلِ بَامَانَ * هَلَاكَ وَأَبْكَاسَارَ عَظِيمًا * كَسْرَتِ مَوَابُ * 3
 4 * أَحْمَرُوا فِي رَوْعُورًا * لِأَنَّ عَصْرُونَ أَمْنَابًا * بَالْبِكَاءِ يَصْعَدُ الْبَاكِي فِي طَرِيقِ حَرِيمِ * سَعَعَمِ 4
 5 * صَارَحَ الْكَاسِرِجِ * أَهْرَبُوا وَجَلَّصُوا بَعْسُوكُمْ * وَصَدِرُونَ مِمَّا لِكَمَارِ الرَّوْحِيِّ فِي الْبَدِيِّ * مِنْ أَجْلِ 5
 6 * أَسَاكَ وَتَبَّتْ كُحُومُكَ فَلَمْ يُوْحِدْنِي * وَكِرَجَ حَامُوسَ فِي الْأَسِيِّ * وَكَهْمَهُ وَرُوسَاوَهُ مَعًا * وَيَابِي 6
 7 * الْهَلَاكَ عَلَى كُلِّ الْأَرْضِ وَلَا تَخْلُصُ * وَيَهْلِكُ الْوَادِي وَيَسْأَلُ الْوَادِي قَالِ الرَّبُّ * أَعْطُوا 7
 8 * عَالَمَهُ مَوَابُ * لَأَهْلًا بِاللَّسِ * تَسْتَعِلُ * وَجَمِيعَ مَدِينَتِهَا تَصْبِرُ لِلْهَلَاكَ مِنَ سَكَاثَا * مَلْعُونِ مِنَ 8
 9 * يَصْعَدُ أَعْمَالُ الرَّبِّ بِكَسَلِ * الرَّادِعِ سَيْفِهِ عَنِ الدِّمِ * أَسْتَرْجِعُ مَوَابَ مَدِينَتِهِ * وَكَانَ مَدُوكَا 9
 10 * عَلَى سُرُورِهِ * وَلَمْ يَفْرَحْ مِنْ آيَاتِهِ * وَلَمْ يَفِرْ إِلَى السَّبِيِّ * لِأَجْلِ هَذَا نَبَتْ دُوفَةٌ فِيهِ * وَرَلِكْنَةُ 10
 11 * لَمْ تَمْنَعْ * لِأَجْلِ هَذَا أَيَّامَ بَابِي قَالِ الرَّبُّ * وَأَرْسِلْ لَهُ حَكَامًا يَدِينُونَهُ * وَيَسْكُفُونَ أَيْدِيَهُ * 11
 12 * وَيَقْطَعُونَ قُرُونَهُ * وَيَكْرِي مَوَابَ مِنْ حَامُوسَ * كَأَ حَرِي بَيْتِ إِسْرَائِيلَ مِنْ حَامُوسَ رَجَاهِمُ إِذْ 12
 13 * تَوَكَّلُوا عَلَيْهِ * كَيْفَ تَعْدُونَ * كَمَنْ أَدْرِيَاءُ وَأَنْسَانَ وَرِي لِلْمَكَارِيَابِ * هَلَكْتُ مَوَابَ مَدِينَتِهِ * 13
 14 * وَسَبَلَهُ الْكَمَارُونَ نَبْرًا لِلدَّبْحِ * أَلَسَ قَرِيبٌ لِيَابِي مَوَابُ * وَسُرُورٌ مَسْرِعُهُ حَدًّا * حُرُوكُهُ جَمْعًا 14
 15 * مِنْ حَوْلِهِ * جَمْعًا أَدْعُوا أَسْمَهُ * وَدَلُّوا أَنْكَسَرَ وَصَبَّبَ الْفَكْرَ عَصَا الْعَطْمَةِ * أَنْبَرِي 15
 16 * مِنَ السَّرْفِ * وَأَجْلِسِي فِي الرُّطُوبِ يَا جَالِسَةُ دَابُونِ * لِأَنَّ مَوَابَ هَلَكَتْ * صَعِدَ عَلَيْكَ 16
 17 * مَسَدٌ حَصْنِكَ * 17

Ita dicit Dominus, Vt Nabos, quia te- 1
 ut & capti est Carabam, erubuit Amab 2
 & Gib. Nam, si amplius medicina Mo- 3
 abo, neque infusa in Esone: fudebat 4
 super os matris excidimus eam de ren- 5
 tibis, nec illa frater quice. Gladius 6
 curra, quia vox clamantium audiret in 7
 monte Neman, Clades, & conitio me- 8
 gora, Quia Esaron impleta est, cum 9
 ploratu ascendit plorabundus per viam 10
 Herum: auditis clamorem constitutioni, 11
 Fugite, & fugite super, & eritis ut 12
 affinis Iyvesh in deserto. Quia confusa 13
 es arcibus tuis, non capris? imò 14
 egredietur Chamos in captivitatem, in 15
 cum sacerdotibus & principibus suis: Et 16
 venies exitum super unumquemque terram, 17
 nec exudet: & peribit: Dominus, & exter- 18
 minabitur convulsio: & convulsio. Date 19
 signum Moabo, quod cæcis fuerit, & 20
 omnes in obsequio ejus in ipso, & 21
 erunt in suum. Maledictus qui fecerit 22
 opera Domini offensus, quique subna- 23
 xerit gladium suum a sanguine. Tranquil- 24
 lus fuit Moab à pueritia sua, & erique 25
 fetus nobilitate sua, non effugerit in vase 26
 in vas, neque in captivitatem extera: p- 27
 plevia manus super eum in ipso, & odor 28
 ipsius non deficiit. Hac de re ecce dies 29
 venturi sunt, dicit Dominus, quom mu- 30
 ram ei judicet, qui condemnavit eum, 31
 vasa ejus committet, & refecabit cor- 32
 nua ejus. Et erubescit Moab propter Cha- 33
 mosum, quem admodum erubuit domus 34
 Israel propter Chamosum fratrem suum, 35
 quando confusi sunt ei. Quomodo dicitur, 36
 Nos stenui sumus & homo fortis ad 37
 certamen? Perit Moab in eis, & 38
 elati juvenes ejus in malitione convultur: 39
 Malum brevis adventus Moab, & mis- 40
 risque ejus quancitissimus sunt. Expul- 41
 sio eum omnes nudique, enim conpate no- 42
 minis ejus: dicitur, Fugata est virga glorie, 43
 baculus magnificencie. Defecit ad alti- 44
 tudine, & sede in humilitate O habi- 45
 tatio: Debonis quia Moab perit, & offe- 46
 dit contra te arcu tue castrois.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

28 * هَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * حَضْبُ رُبَّ حَضْبِ حَكْمَتِهِ : وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 29 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 30 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 31 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 32 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 33 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 34 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 35 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 36 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 37 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 38 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 39 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ
 40 وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ . اَوْبُ رُبَّ رُحْبِ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ * وَحَضْبُ حَكْمَتِهِ

Et quemadmodum statueram eos evellere, 28
 demoliri, destruere, perdere, & malis afflic- 29
 tione recordabor eorum ut edificem ac plan- 30
 tem ear, ait Dominus. Iis diebus non dicent 31
 dentes filiorum obstupuerunt : Sed quisque 32
 pro peccatis suis morietur, quicunque conederit 33
 utivas acerbas, huius dentes obtufoescent.
 Ecce dies venturi sunt, ait Dominus, quibus 34
 statum Israelis & Judaei foedus novum, 35
 Haud simile foederi illi quod pepigeram cum 36
 majoribus eorum, quo die prehendi manus 37
 eorum & eduxi eos de terra Aegypti: (quonia- 38
 am ipsi irricui fecerunt foedus meum, ego 39
 pariter apernatus sum eos, dicit Dominus.) 40
 Sed hoc est foedus quod imponam Israelitis :
 Post dies illos, dicit Dominus, indam legem 41
 meam in praecordia eorum, & in cordibus 42
 eorum scribam illam : & ero eis Deus, & ipsi 43
 erunt mihi populus. Et non docebunt ampli- 44
 us quique frater suum & quique socium 45
 suum, diceatque : Agnoscite Dominum: nam 46
 omnes agnoscent me à minimo ad senem us- 47
 que, dicit Dominus ; dimittant quippe culpas 48
 eorum, & peccata eorum non recordabor 49
 amplius. Sic ait Dominus qui solem dispo- 50
 suit in lucem diurnam, & administrationem 51
 lunae ac siderum in lucem nocturnam ; quo 52
 mari interminante sedatur fluctus ejus ; cui 53
 nomen est Dominus potentissimus : Si ces- 54
 sarent administrationes istae in conspectu meo, 55
 dicit Dominus, etiam semen Israelis cessau- 56
 rit esse populus in conspectu meo cunctis 57
 diebus. Sic dicit Dominus, Si inmensuraretur 58
 caeli superni, & patefiant fundamenta terrae 59
 inferni ; etiam ego spernam totum semen Is- 60
 raelis propter omnia quae fecerunt, dicit Do- 61
 minus. Ecce dies venturi sunt, ait Domi- 62
 nus, quum edificabitur civitas haec Domino 63
 à turri Hananaelis usque ad portam anguli : 64
 Et procedet adhuc filium mensuriorum & regio- 65
 nis illius versus collem Gareb, & reflectetur 66
 ad Rama : Et tota vallis in quam projiciunt 67
 funiunt ac cinerem, usque ad torrentem 68
 Cedron, & usque ad angulum portae equo- 69
 rum Orientalem, erit sanctuarium Domino, 70
 quod non evellatur, neque destruetur amplius 71
 in perpetuum.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 * قَبِي يَكُ الطَّرِيفِ وَبَطْرِي أَيُّهَا الْكَلْبَةُ فِي أَرْوَيْ * وَأَسَالِي هَارِيَا وَتَكَلِّصَا * وَفَوِي لِمَادَا إِهْمَا
 20 * أَسْكِرْتِ * أَي سَيِّ كَان * حَرِيْبُ مَوَاب * وَرَوِي وَحَرِيْبِي فِي أَرْوَنْ أَنْ مَوَابُ هَلَكْتُ * وَالْعَصَا
 21 * لِي إِلَى أَرْضِ مَمْصُورِ عَلِي سَالُونِ وَعَلِي مَوْفَارِ وَعَلِي رَافَسِ * وَعَلِي بَارُونِ وَعَلِي بَابَانِ وَعَلِي بَيْتِ
 22 * دَبْلَانِ * وَعَلِي كِرْيَانَمِ وَعَلِي بَيْتِ عَامُولَا وَعَلِي بَيْتِ مَالُونِ * وَعَلِي كَارِيُوتِ وَعَلِي بُوَصْرِ وَعَلِي
 23 * حَيْجِ مَدْنِ مَوَابِ الْبَعِيكِ وَالْقَرِيْبِيَةِ * أَسْكِرْتِ فَرْنَ مَوَابِ * وَأَسْكِرْتِ دِرَاعَهُ * أَسْكِرْتِ لَأَنَّ الرَّبَّ
 24 * قَالَ * عَطْمُهُ وَمَوَارِنِ مَوَابِ فِي بِيكِ * وَيَصْرِي حَكْمَهُ وَهُوَ * كَمَا كَانَ إِسْرَائِيلُ لَكَ الْهَيْمَرُ وَإِنَّ كَانُوا
 25 * وَجَدُوا فِي سِرْمَاتِكَ لَمَّا حَارِبْتَهُ * تَرَكُوا الْاَذْنَ وَاسْتَكْبَرُوا فِي الصَّكُورِ * وَسَكَنَ مَوَابُ صَارُوا مِثْلَ
 26 * الْكَلْبِ الْمَعْسِ فِي الصَّكُورِ فِي فَمِ الْكَلْبِ * سَمِعْتُ عَطْمَةَ مَوَابِ * سَكَبْتُ حَذَا كَبِيْرًا وَأَرْبَعِ
 27 * قَدَمِهِ * وَأَنَا عَرَفْتُ أَعْمَالَهُ * أَلَيْسَ هَكَذَا كَفُوهُ * أَلَيْسَ هَكَذَا صَنَعُ * لِأَجْلِ هَذَا وَلَوْلَا عَلِي
 28 * مَوَابِ * أَصْرَدُوا جَمِيْعًا عَلَى رِجَالِ الْقَكْطِ * مِثْلَ بَيْكَا يَعْرِيرِ ابْنِكِي عَلِيكَ يَا كَوْمَهُ سَابَانَا *
 29 * اَعْمَانُكَ جَارَتِ الْبَحْرِ * مَدْنُ يَعْرِيرِ لَمَسُوا * عَلَى فَكْهَتِكَ سَلَّ الْهَلَاكُ * عَلَى قَطَائِفِكَ * رَالَ
 30 * السَّرُورِ وَالْفَجِّ مِنَ الْمَوَابِيَةِ * وَالْحَمْرُ الَّذِي كَانَ فِي مَعَاصِرِكَ بَاكِرًا لَمْ يَدَأَسُوا وَلَا عَسِيْبُهُ لَمْ
 31 * يَصْعُقُوا * وَأَهْ مِنْ صَرْحِ أَسَانِ * إِلِي الْإِلَهِ الْوَالِيِ اطَّانَ مَدْمِهِمْ أَعْطَا صَوْبِهِمْ * مِنْ مَكْبَسِ شَمِ
 32 * أَعْيَاتِ وَاحْبَارِ سَالَسِيَا * لِأَنَّ مَاءَ نَبِيْرِيْمِ يَصِيْرُ نَبِيْرِيَةِ * وَأَهْلِكَ مَوَابِ قَالَ الرَّبُّ * الصَّاعِدُ عَلَى
 33 * الْمَدِيْحِ الْبَحْرِ لِأَلِهَتِهِ * لِأَجْلِ هَذَا قَلَبَ مَوَابِ مِثْلَ رَمْلٍ يَبْرُسُ * لِأَجْلِ هَذَا أَمْسُوهُ هَلَكُ مِنْ
 34 * الْإِنْسَانِ * يَجْرُونَ كُلُّ رَأْسٍ يَبْدُلُ مَوْضِعَهُ * وَكُلُّ كَيْفِيَةِ نَسِيَتْ * وَكُلُّ الْإِيْدِي نَطَعَتْ * وَالْمَسُوحُ
 35 * عَلَى كُلِّ حَقِيْقَةٍ

Ad quam confisse & afflicto O que ha- 19
 bitas in Arabe, interroga fugientes & 20
 eundem, & dicito, Cur ista convitia 21
 est? quid rei factum est? Erubuit Moab, 22
 ubi & amuriks in Arabe perisse 23
 Moabum, Et iudicium pervenisse ad ver- 24
 um Ashorim, super Selenem, super 25
 Zobabem, & super Rephasem, super 26
 Rehobem, super Moabum, & super Bith- 27
 delchatham, super Kariatbam, super 28
 Beth-hermoleam, & super Bith-moanem, 29
 super Kariatb, super Baforem, demum 30
 super omnes subes Moabi remotas & 31
 propinquas. Confactum est cornu Mo- 32
 abiti, & contumtus est brachium ejus. In- 33
 britate enim, quae Dominus dixit: magni- 34
 ficentia & cultu Moabi in manu ejus, 35
 erumpit super eum ipse, Quomodo- 36
 dum fuerunt Israelitae ibi in derisum, 37
 cumque irruerit fuerit in furia tuis, 38
 quom oppugnaret eos, Derelicti ubique 39
 habitaverunt in petris, ita habitantes 40
 Moabi fines eorum columbis nidifica- 41
 verunt in petris, in ore foete. Audis su- 42
 perbia Moabi, erexit admodum arro- 43
 gantia ejus, & elevatum est cor ejus, & 44
 ego novi opera ejus, Anon ista fecit? 45
 esse revivitio ejus? Anon ista fecit? 46
 Propterea ululate super Moabum, & 47
 mate omnes super viros potentia laboran- 48
 tes, ut fleru faceris desio re, O vicia 49
 Schemae & propinquitates tuae mare penetrav- 50
 erunt, vires faceris attingerunt: super- 51
 factus tuos iruit pernicies, & super 52
 vindictam tuam. Desit gaudium & 53
 leticia à Moabide: & vicia que erant 54
 in iacobus tuis tempore malitiae, haud 55
 calcabuntur, nec vestire conficietur. 56
 Ego, propter clamorem Efontis, ad Ele- 57
 elam & ad Eilatnem vires suas usque, 58
 vocem suam ediderunt, ut sollicita 59
 faceris Agathab & nuntia Salsiffa: 60
 quoniam aqua Nabim vertetur in deser- 61
 tum. Perdamque Moabum, dixit Do- 62
 minus, ascendentem super aram, adolen- 63
 tem altis suis, idcirco ego Moabi bue- 64
 cinarum infusar timore: idcirco quicquid 65
 possidebant, perit ab homine: Tonde- 66
 bunt omne caput in omni loco, & omnis 67
 barba vellabitur, omnes manus amputa- 68
 buntur: & facci super omem latibunt,

רמיה: לב

C. A. P. XXXII. לב

decimo anno in Domino 2 Jeremaha ad fuit quod Verbum

1 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 2 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 3 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 4 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ...

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

CAP. XXXII.

1 Verbum, quod factum est ad Jeremiam a Domino, in anno decimo Sedecie regis Juda: ipse est aonus decimus octavus Nabuchodonosor. Tunc exercitus regis Babylonis obsidebat Jerusalem: & Jeremias Propheta erat in domo regis Juda. Claustrat enim cum Sedecias rex Juda, dicens: Quare vaticinaris, dicens: Hac dicit Dominus: Ecce ego dabo civitatem istam in manum regis Babylonis, & capiet eam? Et Sedecias rex Juda non effugiet de manu Chaldeorum: sed tradetur in manum regis Babylonis: & loquetur os ejus cum ore illi, & oculi ejus oculos illi videbunt. Et in Babylonem ducet Sedecias: & ibi erit donec viderem eum, ait Dñs: si autem dimicaverit ad verbum Chaldeorum, nihil prosperum habebit. Et dixit Jeremias, Factum est verbum Domini ad me, dicens: Ecce Hanameel filius Sellum patruelis tui venit ad te, dicens: Eme tibi agrum meum, qui est in Anathoth: tibi enim competit ex propinquitate ut emas. Et venit ad me Hanameel filius patrii mei secundum verbum Domini ad vestibulum carceris, & ait me: Posside agrum meum, qui est in Anathoth in terra Benjamin: qui tibi competit hereditas, & tu propinquus es ut possideas. Intellexi autem quod verbum Domini esset. Et enui agrum ad Hanameel filio patrii mei, qui est in Anathoth: & appendi ei argentum septem stateres, & decem argenteos. Et scripsi in libro, & signavi, & addihui testes: & appendi argentum in statera. Et accepi librum possessionis signatum, & stipulationes, & rata, & signa forinatione. Et dedi librum possessionis Baruch filio Neri filii Maafiz in oculis Hanameel patruelis mei, in oculis testium, qui scripti erant in libro emptiois, & in oculis omnium Judæorum, qui sedebant in atrio carceris. Et precepi Baruch coram eis, dicens: Hac dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Sume libros istos, librum emptiois hunc signatum, & librum hunc qui apertus est: & pone illos in vase fictili, ut permanent diebus multis.

38 Καὶ ἐπὶ πάντων ἡμῶν διμύκτων Μωάβ, Ἐὶ super omnia terra Moab, & ἐν πλατί (xx) εἴμη: quia contrivit, ait Dominus, tanquam vas, etiam non est in manus ejus. Quomodo domus Jeremias? Confusus est, & factus est Moab in risum, & odium omnium, qui in circuitu in ejus. Quia sic dixit (bb) Dominus: Capta est Caia, & multationes occupavit (ii) sunt: Et peribit Moab in ruina: quia super Domum se magnificavit. Laquium, & stipes, & fovea super te, qui sedes (kk) Moab. Qui fugit a facie timoris, inveni in foveam: & qui ascendit de fovea, & exherit in laqueo: quoniam inducem te super Moab in anno visitationis (ll) ejus.

M.S. A. (ε) ἡ πατρία (σ) τὸν Μωάβ ὡς (τ) ὠπὴ. (υ) Ἀκκαθίθ, (δ) ἡ (α) (ζ) ἐπὶ Μωάβ. (ι) (υλλημῆς) (ω) δόξαι (α) ἀντὶς.

K E F. ab.

CAP. XXXII.

5 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 6 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 7 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 8 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 9 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 10 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 11 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 12 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 13 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ... 14 וְכִי אָשַׁר הָיָה לַיהוָה מֵאֲחֻזֵּיהֶם בְּשָׁנֹתָם עֲשִׂייתָ...

Cap. 32. Οὗτος ἦταν ἡμεῖς & δε... Sic (a) dixit Dominus Deus... 15 ἐὰν ἴσθης, δάξαι τὸ ποτήριον τὸ οὖνον... 16 καὶ ποτίεις πάντα τὰ ἔθνη... 17 ἐὰν ἴσθης, δάξαι τὸ ποτήριον τὸ οὖνον... 18 ἐὰν ἴσθης, δάξαι τὸ ποτήριον τὸ οὖνον... 19 ἐὰν ἴσθης, δάξαι τὸ ποτήριον τὸ οὖνον... 20 ἐὰν ἴσθης, δάξαι τὸ ποτήριον τὸ οὖνον... 21 ἐὰν ἴσθης, δάξαι τὸ ποτήριον τὸ οὖνον... 22 ἐὰν ἴσθης, δάξαι τὸ ποτήριον τὸ οὖνον...

M.S. A. (γ) ὅσα ἐπιπορῆ ἔτεθεν ἱερεμίας ἐπὶ ἡντα τα τὰ ἐόνη. (α) μαῖονται (β) μακαίρις, (γ) ἐπ' αὐτῶ, (δ) ἡμῆμτας αὐτῶ, (ε) πάντων τῶν ἀποσφύλων, (ζ) πάντας βασιλείς.

Targum Jonathan.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

C. A. P. XXXII.

1 Verbum prophetie quod factum est ad Jeremiam a facie Domini in anno decimo Sedecie regis tribus domus Juda: ipse est annus decimus octavus Nabuchodonosor. Et tunc copie regis Babylonis obsidebant Jerusalem, & Jeremias propheta erat clausus in atrio carceris, qui est in domo regis domus Juda. Quem vinculum tenebat Sedecias rex tribus domus Juda: dicens: Quare tu prophetas, dicendo: Hac dicit Dominus, Ecce ego tradam civitatem istam in manum regis Babylonis, & subjiciet eam. Et Sedecias rex domus Juda non evadit de manu Chaldeorum; sed tradetur traditur in manum regis Babylonis, & loquetur os ejus cum ore illius, & oculi ejus oculos illius intuebuntur. Et in Babylonem ducet Sedeciam, ubi erit donec subeat memoria ejus coram me, dicit Dominus. Etiam si pugnaverit ad verbum Chaldeorum, nihil proficiet. Et dixit Jeremias, Factum est verbum prophetie a facie Domini ad me, dicens: Ecce Hanameel filius Salum patrii tui vocat ad te: dicens: Eme tibi agrum meum qui est in Anathoth: quia tibi conveit hereditas ut emas. Venitque ad me Hanameel filius patrii mei iuxta verbum Domini ad me, dicens: Eme nunc agrum meum, qui in Anathoth, quæ est in terra tribus Benjamin, quia tibi competit hereditas, et tuæ est possessio, eme tibi. Et cognovi quod verbum Domini esset. Emi itaque agrum 9 ad Hanameel filio patrii mei, qui erat in Anathoth; et appendi ei argentum septem minas, & decem siclos argenti. Et scripsi in chirographo, & signavi, & adhibui testes, & appendi argentum statera. Et tuli chirographum emptiois, & signatum, & chirographum apertum istud, & pones ea in vase fictili, ut permanent diebus multis.

2 Et tunc copie regis Babylonis obsidebant Jerusalem, & Jeremias propheta erat clausus in atrio carceris, qui est in domo regis domus Juda. Quem vinculum tenebat Sedecias rex tribus domus Juda: dicens: Quare tu prophetas, dicendo: Hac dicit Dominus, Ecce ego tradam civitatem istam in manum regis Babylonis, & subjiciet eam. Et Sedecias rex domus Juda non evadit de manu Chaldeorum; sed tradetur traditur in manum regis Babylonis, & loquetur os ejus cum ore illius, & oculi ejus oculos illius intuebuntur. Et in Babylonem ducet Sedeciam, ubi erit donec subeat memoria ejus coram me, dicit Dominus. Etiam si pugnaverit ad verbum Chaldeorum, nihil proficiet. Et dixit Jeremias, Factum est verbum prophetie a facie Domini ad me, dicens: Ecce Hanameel filius Salum patrii tui vocat ad te: dicens: Eme tibi agrum meum qui est in Anathoth: quia tibi conveit hereditas ut emas. Venitque ad me Hanameel filius patrii mei iuxta verbum Domini ad me, dicens: Eme nunc agrum meum, qui in Anathoth, quæ est in terra tribus Benjamin, quia tibi competit hereditas, et tuæ est possessio, eme tibi. Et cognovi quod verbum Domini esset. Emi itaque agrum 9 ad Hanameel filio patrii mei, qui erat in Anathoth; et appendi ei argentum septem minas, & decem siclos argenti. Et scripsi in chirographo, & signavi, & adhibui testes, & appendi argentum statera. Et tuli chirographum emptiois, & signatum, & chirographum apertum istud, & pones ea in vase fictili, ut permanent diebus multis.

3 Et tunc copie regis Babylonis obsidebant Jerusalem, & Jeremias propheta erat clausus in atrio carceris, qui est in domo regis domus Juda. Quem vinculum tenebat Sedecias rex tribus domus Juda: dicens: Quare tu prophetas, dicendo: Hac dicit Dominus, Ecce ego tradam civitatem istam in manum regis Babylonis, & subjiciet eam. Et Sedecias rex domus Juda non evadit de manu Chaldeorum; sed tradetur traditur in manum regis Babylonis, & loquetur os ejus cum ore illius, & oculi ejus oculos illius intuebuntur. Et in Babylonem ducet Sedeciam, ubi erit donec subeat memoria ejus coram me, dicit Dominus. Etiam si pugnaverit ad verbum Chaldeorum, nihil proficiet. Et dixit Jeremias, Factum est verbum prophetie a facie Domini ad me, dicens: Ecce Hanameel filius Salum patrii tui vocat ad te: dicens: Eme tibi agrum meum qui est in Anathoth: quia tibi conveit hereditas ut emas. Venitque ad me Hanameel filius patrii mei iuxta verbum Domini ad me, dicens: Eme nunc agrum meum, qui in Anathoth, quæ est in terra tribus Benjamin, quia tibi competit hereditas, et tuæ est possessio, eme tibi. Et cognovi quod verbum Domini esset. Emi itaque agrum 9 ad Hanameel filio patrii mei, qui erat in Anathoth; et appendi ei argentum septem minas, & decem siclos argenti. Et scripsi in chirographo, & signavi, & adhibui testes, & appendi argentum statera. Et tuli chirographum emptiois, & signatum, & chirographum apertum istud, & pones ea in vase fictili, ut permanent diebus multis.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

CAP. XXXII.

* مَقَالِي * حَتَّ * قَلِي مُدَا بِيَسْ لَّا زُوْعُدَا جَم مِرْم مَدُنَا . . صَعِيْدَا 1
 جَمْمِيْمَا بِيَسْ لَّا زُوْعُدَا مَدُنَا . . مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 2
 بَصَلَا . . مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 3
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 4
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 5
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 6
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 7
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 8
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 9
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 10
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 11
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 12
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 13
 مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا مَدُنَا 14

Sermo qui factus est ad Jeremiam à Domi-
 no, anno decimo Sedecie regis Judæ: is erat
 annus decimus octavus Nebuchadnezari regi
 Babyloniz. Tunc autem copie regis Baby-
 loniz obsidebant Jerosolymam, & Jeremia
 propheta detentus erat in arrio custodia: Se-
 decia rex Judæ, dicens: Quæ de causa vaticin-
 ariis, ac dicis; Sic ait Dominus, Ecce traditur
 sum civitatem istam in manus regis Baby-
 loniz, & capiet eam? Et Sedecia rex Judæ
 non effugiet manum Chaldæorum, quia pro-
 culdubio tradetur in manus regis Babyloniz.
 & hujus os alloquetur os illius, & hujus oculi
 illius oculos videbunt: Et Babylonem ab-
 ducet Sedeciam, ibique manebit usque ad di-
 e illam quo visita vero eum, dicit Dominus: pu-
 gnabitur enim contra Chaldæos, & non lu-
 perabitur. Factus est inquit, sermo Domi-
 ni ad Jeremiam, hisce verbis. Ecce Nah-
 mael filius Salumi patris tui venturus est ad
 te, & diciturus; Eme tibi agrum meum qui est
 in Anathoth in terra Benjaminis, ad te enim
 pertinet jus hereditatis hujus emende. Ve-
 nir ergo ad me Nahmael filius patris mei,
 juxta sermonem Domini, in atrium custodia: &
 dixitque mihi, Eme tibi agrum meum qui est
 in Anathoth in terra Benjaminis; quoniam ad
 te pertinet jus hereditatis, tibi que debetur:
 eme illam tibi. Quoniam autem noverat
 sermonem hunc esse Domini, emi agrum à
 Nahmaele filio patris mei, qui erat in Ana-
 thoth, & appendi ei pecuniam, septendecim
 siclos argenti: Scripti syngraphas, & ob-
 signavi, testes adhibui, & pecuniam trutin-
 appendi: Deinde accipi syngraphas emptionis,
 tam illam que obligata erat secundum præ-
 ceptum ac legem, quam illam que non
 erat obligata: Et utramque syngrapham
 emptionis dedi Barucho filio Neriz filii Maa-
 se, præfente Nahmaele filio patris mei, &
 præsentibus cælibus qui scripti fuerant in sy-
 ngraphis emptionis, præsentibus denique cun-
 ctis Judæis qui aderant in atrio custodia:
 Tum Barucho præcepit his præsentibus, ac
 dixit; Sic ait Dominus potentissimus Deus
 Israelis, Accipe syngraphas istas, syngrapham
 hanc emptionis obligatam, & syngrapham
 hanc minime obligatam, & utramque reponi-
 tu in vase testæ, ut ferventur multis diebus.

Verfio A R A B I C A cum Interpretatione LATINA.

* وَعَلِي جَمِيْعِ اَسْطَاحَةِ مَوَابِ فِي سَوَارِعِهَا كَلِمَا * لَأَنِّي كَسَبْتُ مَوَابَ قَالِ الرَّبِّ مَثَلِ اِنَاءِ لَيْسَ بِه
 38 حَاجَةٍ * كَيْفَ وِي طَهَّرَا مَوَابَ * حَرِي مَوَابَ * وَصَارَتْ مَحَلَّةً وَاثَمَسَارًا كَمِجِجٍ مِّنْ حَوْلِهَا * لَأَن
 39 هَكَذَا قَالِ الرَّبُّ * أَحَدَاتِ عَمْرُونِ * وَحَصْرُهَا وَصَبَتْ * وَهَلَاكَتْ مَوَابُ مِّنْ اَكْمَحِ * لَأَنهَا نَعَطِبَتْ
 40 عَالِي الرَّبِّ * فَجَ وَجُوفَ وَحَمْرَ عَلَيْكَ اِيْمَا اِكْالَسِ فِي مَوَابِ * اَلْهَارِبِ مِّنْ وَجْهِ اَكْحُوْفِ يَسْطَطِي فِي
 41 اَكْحَرِي * وَالصَّاعِدُ مِّنْ اَكْحَرِي يَبْصُصُ فِي اَلْفَجْرِ * مِّنْ اَجْلِ اِنِّي اَجَلِبُ هَاكَ عِنْدَ مَوَابِ فِي سَنَةِ
 42 [MS. Ox.] يَقُولُ الرَّبُّ * مِّنْ اَجْلِ اِنِ الدَّارُ خَرَجْتَ مِّنْ حَسْبُونِ * وَاللهِيْبُ مِّنْ
 43 مَدِيْنَةِ سَيْبَكُونِ * لَتَسْكُرَ شَعَارِي مَوَابِ وَتَبِيْدُ رِيْسَا بَنِي سَاوُلَ * اَلْوَيْلُ لَكَ يَا مَوَابَ * قَدْ هَلَاكَتْ
 44 يَا شَعْبَ كَامُوشِ * لَأَن بَنِيكَ وَبَنَاتِكَ تَقْرُقُوْنَ فِي السَّبْيِ * فَاَمَّا فِي اِخْرِ اَلْاَيَامِ فَانِي اَرُوْ سَبْيِ مَوَابِ
 45 يَقُولُ الرَّبُّ * اِلِي هَاهُنَا اَلْقَوْلُ فِي تَقْمَةِ مَوَابِ . .]

Et super omnia testa Moabi, & in omni-
 bus vicis ejus: quia si ego Moabum dixit
 Dominus, ut vas quod nullius est utilita-
 tis. Quomodo terga vicis Moabi pade-
 factum est Moabi, & circumspici ludibria arg.
 contritioni omnibus circumspicientibus?
 Num ita dixit Dominus, Capta est Acron, &
 aces ejus occupata; Peritque Moab ad
 à congregatone, quæ superbitur cont. 42
 Dominum. Læquetur, pator, & forata 43
 fuerit te O qui dixit in Moabo: Qui pa- 44
 vorum effugiet, iudicet i i foracem, & qui
 enervet i foracem. Læquetur captivus: hæc
 cum addidimus sum fuerit Moabum an-
 no visitationis ejus. [MS. Oxon. dicit Do-
 minus. Quoniam ius egredietur ex 45
 Hæthibou, & flamma ex mbe Sibonis, ut
 comburat crines Moabi, & consumat prin-
 cipes filiorum Saut. V. e. tibi Moab, ian 46
 periturus es popule Chamous, quoniam filii
 tui, sicutque tæe in captivitate em-
 gemur. Aviam reducam captivitatem 47
 Moabi: ultimus temporibus, dicit Dominus.
 Hæthoua sermo de vindicta Moabi.]

CAP. XXXII.

Hæc sunt que prophetavit Jeremia de cunctis gentibus.

* اَلْقِصْلُ النَّبِيِّ وَالْبَلَدُونَ * هَذَا مَا نَسِي بِهِ اَزْمِيَا عِنْدَ جَمِيْعِ الْاُمَمِ *
 14 [MS. Ox.] مِّنْ اَجْلِ اِن اَهْلُ بَابِلَ تَعْبُدُوْهُمْ وَاِسْتَعْبَدُوْا شَعْبًا كَثِيْرًا * وَاَمْلِكُوْا عَظِيْمَةً
 15 وَاَجْرُهُمْ بِمَا فَعَلُوْا وَكَمَا قَدِمْتَ اَيْدِيَهُمْ *] * هَكَذَا قَالِ الرَّبُّ اِلَهَ اِسْرَائِيْلَ * حَتَّ كَاسِ الْاَكْمَرِ
 16 اَلصَّرْفِ الَّذِي يَبِيْدِي * وَبَسْمِيْعَةَ جَمِيْعِ الْاُمَمِ الَّذِي اَنَا اَرْسَلْتُكَ اِلَيْهِمْ * فَيَسْكُرُوْنَ وَيَكْبَدُوْنَ مِّنْ
 17 وَجْهِ السَّبْيِ الَّذِي اَنَا اَرْسَلْتُ بَيْنَهُمْ * وَاَحَدُ الْاَكْمَسِ مِّنْ يَدِ الرَّبِّ * وَاَسْمِيْعَةَ الْاُمَمِ الَّذِي
 18 اَرْسَلْتِي اِلَيْهِمْ * اَيْرُوسَلِيْمَ وَمَدِيْنَ يَهُودَا وَمَلِكُوْهُمْ وَرُؤَسَاؤُهُمْ * لِيَكُوْنُوْا لِحَرْبٍ وَاَلْقَمَرِ
 19 وَاَلصَّرْفِ * وَفِرْعَوْنَ مَلِكِ مِصْرَ وَعِيْنِيْعَ وَعِظْمَاءَهُ * وَكُلَّ سَعِيْدِهِ وَكُلَّ اَكْمِيْلَطِيْنِ بِه * وَجَمِيْعِ مَلِكُوْكَ
 20 الْعِبْرَانِيْنَ الْعَرَبِيَّةَ * عَسْعَلَانَ وَعَمْنَ وَعَمْرُونَ وَبَعْنَةَ اَرُوْدَ * وَاَلدَّوْمِيَّةَ وَاَلْمَوْدِيَّةَ وَبَنِي عَمُونَ *
 21 * وَمَلِكُوْكَ صُوْرَ وَمَلِكُوْكَ صِيْدَا * وَاَلْمَلِكُوْكَ الَّذِيْنَ فِي عِيْرِ الْحَمْرِ *
 22

[MS. Oxon. -] Quod B. bylonis subegerunt, 14
 & sibi etiam in servitutum redigunt
 gentes multas, & reges magnos; illo re-
 pendum eis (secundum illius eorum, &
 secundum illius quod prius operatæ erant
 manus eorum.) Sic dicit Dominus Deus 15
 Israelis, Accipe calicem vini meri qui est in
 manu mea, tuncque propina cunctis gentibus
 ad quas te misit, & ut astanti abstant 16
 iste à convectu gladii quod missurus
 sum inter eos. Quare accipim de manu 17
 Domini calicem propinavi cunctis gentibus
 ad quas te misit Dominus: Jerosol. 18
 tyne, & uribus Judæ, & regibus ac
 principibus eorum; & ut essent desolati-
 oni, solitudini, & sibi: Pharaoni re- 19
 gis ægypti, & ferus ejus, magnitudinis
 ejus, totique populo ipsius; & omnibus
 inter eum misit: Omnibus regibus na- 20
 tionum exterarum: Assaloni, Gæze,
 Acroni, & reliquis Aegypti: Idumæe, 21
 Moabitidi, & filii Ammon: Regibus 22
 Tyri, regibus Sidonis, & regionis qui pãnt
 trans mare:

יומיה: לב

15 **עשר** אדחuc: If: acI Deu exercituum Dominu dixit sic Quia
 16 **כי** קראסר יויה צבאות אלהי ישראל עוד יקנו
 17 **בתי** ושרותוכי כפי איתא תחא ואתפל אל יויה
 18 **ואמר** תחא את ספר המסנה אל ברוך פדניה לאמר:
 19 **אני** יויה הנני את עשת אתה ושמי ואיה
 20 **הארץ** ככתה הנולד ובריעה הנתיח לא
 21 **ופלא** מסך פדניה עשה חסר לאלים
 22 **ומשלם** אבות אלקי ענתים אחרים
 23 **האל** הנולד הנסוד יויה צבאות שמו: נול העשה
 24 **וב** העלוי אשך עתה וקחת על כל דרכי
 25 **ארכ** לחת לאש ברבוי וכפרי
 26 **מעלי:** אשר שמתי איתו ומפתים נארי מערים
 27 **ערהים** וישראל ובארם ותעשה לה עש
 28 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 29 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 30 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 31 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 32 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 33 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 34 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 35 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 36 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 37 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 38 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 39 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 40 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 41 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 42 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 43 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 44 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 45 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 46 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 47 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 48 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 49 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 50 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 51 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 52 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 53 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 54 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 55 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 56 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 57 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 58 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 59 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 60 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 61 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 62 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 63 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 64 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל
 65 **ויבא** את עמך את ישראל ויבא את עמך את ישראל

Versio VULG. Versio GRÆCA LXX. Interp.
 L A T. Cum Translatione LATINA.

15 Hec enim dicit Dominus exercituum Deus Israel: Adhuc possidebantur domus, & agri, & vinee in terra ista. Et oravi ad Dominum, postquam tradidi librum possessionis Baruch filio Nerii, dicens: Heu, heu, Domine Deus: ecce tu fecisti caelum & terram in fortitudine tua magna, & in brachio tuo extento: non erit tibi difficile omne verbum: Quia facis misericordiam in millibus, & reddis iniquitatem parvum in sinum filiorum eorum post eos: Fortissime, magne, & potens, Dominus exercituum nomen tibi. Magnus consilio, & incomprehensibilis cogitatu: cuius oculi aperti sunt super omnes vias filiorum Adam, ut reddas unicuique secundum vias suas, & secundum fructum ad inventionem ejus. Qui posuisti signa & portenta in terra Aegypti usque ad diem hanc, & in Israel, & in hominibus, & fecisti tibi nomen sicut est dies haec. Et eduxisti populum tuum Israel de terra Aegypti, in signis, & in portentis, & in manu robusta, & in brachio extenso, & in terrore magno. Et dedisti eis terram hanc, quam iura li patribus eorum ut daret eis terram fluentem lacte & melle. Et ingressi sunt, & possederunt eam: & non obediunt voci tuae, & in lege tua non ambulaverunt: omnia quae mandavi eis ut facerent, non fecerunt: & evenerunt eis omnia mala haec. Ecce munitiones extructae sunt adversum civitatem, ut captiatur: & urbs data est in manus Chaldaeorum, qui praeziantur adversus eam, a facie gladii, & famis, & pestilentiae: & quarencio locus est accidit, ut, ut ipse cernis. Et tu dicis mihi, Domine Deus, Emc agrum argento. & adhibe testes: cum urbs data sit in manus Chaldaeorum? Et factum est in manus Domini ad Jeremiam, dicens: Ecce ego Dominus Deus universae carnis: numquid mihi est ille erit omne verbum? Propeterea haec dicit Dominus: Ecce ego tradam civitatem istam in manus Chaldaeorum, & in manus regis Babylonis, & captient eam. Et venient Chaldaei praeziantes adversum urbem hanc, & succendent eam igni, & comburent eam, & domos, in quarum domatibus sacrificabant Baal, & libabant diis alienis libamina ad irritandum me.

Targum JONATHAN. PARAPH. CHALD. Versio Latina.

15 Quia haec dicit Dominus exercituum Deus Israel: Adhuc comparabantur domus & agri & vinee in terra ista. Et oravi coram Domino, postquam dedi libellum emptionis Baruch filio Neriz, dicens: Sulcipe deprecationem meam Domine Deus: Ecce tu fecisti caelos & terram virtute tua magna, & brachio tuo excelso, & nullum verbum te lateret. Facies benignitatem in millibus, & reddens peccata parvum filiis, quando peragitur peccare possit eos. Deus magne, fortis, Dominus exercituum nomen ejus. Cujus confilia sunt magna, & multa opera ejus, in cuius conspectu revelatae sunt omnes viae filiorum hominum, ut des unicuique iuxta vias suas, & secundum fructum operum filiorum. Quia posuisti signa & portenta in terra Aegypti usque in diem hanc, & in Israel fecisti mirabilia in medio filiorum hominum: & fecisti tibi nomen quale est hodie. Et eduxisti populum tuum Israel de terra Aegypti in signis, & in portentis, & in manu fortis, & in brachio excelso, & in visione magna. Et dedisti eis terram istam pro qua iurasti patribus eorum, ut daretis eis terram producentem lac & mel. Et ingressi sunt & possederunt eam, & non obediunt voci tuae, & in lege tua non ambulaverunt: omnia quae eis precepti sunt ut facerent, non fecerunt: & accidit eis omne malum hoc. Ecce aggeres congeant super te, & tu eris sicut civitatem ad eam subjiciendam, & civitas tradita est in manus Chaldaeorum, qui praeziantur adversum eam, a facie eorum qui occidunt gladio, & fame, & pestilentia: & quod locus est, factum est, & tibi aperitum est. Et tu Domine Deus dicis mihi, Emc tibi agrum argento, et adhibe testes, cum civitas sit tradita in manus Chaldaeorum. Et factum est verbum prophetae a facie Domini ad Jeremiam, dicens: Ecce ego Dominus Deus universae carnis: In mihi quicumque erit abstritum? Propeterea haec dicit Dominus, Ecce ego tradam civitatem istam in manus Chaldaeorum, & in manus Nabuchodonosor regis Babylonis, & subjicient eam. Et ingredientur Chaldaei qui praeziantur adversum urbem hanc, & succendent urbem igni, & comburent eam, & domos super quarum tectis adoleverunt Baal aromata, & libaverunt libamina idolis populum, ut irritarent me.

MS. A. (n) ομιλικου αυτω της (δ) δαιδων, (i) οτι απηλυτου (x) τας βασιλειαις (λ) και εβδουθητι η βασιλευσσει, (μ) οτι (i) αυτου, ην βασιλευσσει, (ε) απο του τουτου αυτου, και ολησ σαμαρ ζουγυωται (σ) παντα της καθυμουσθη επι του γην (r) εις (ε) καταρυσσου (σ) καταρυσσει, (r) ηβηη (u) ολαρυσσου

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

15 * *Nam sic ait Dominus exercituum Deus Isra-*
 16 *elis, Posthac cmeur domus, & pradia, at-*
 17 *que vinez in terra illa. Oravi autem Domi-*
 18 *onus postquam dediffem synglaphas emptio-*
 19 *nis Barucho filio Neriz : oravi inquam, Do-*
 20 *minum, ac dixi : Quae Domine Deus, Ecce*
 21 *tu caelum terramque condidisti potentia tua*
 22 *magna & brachio tuo excelso, neque te late-*
 23 *res ulli : Quae benignitatem exerces in mila-*
 24 *ria progenierum, repositis peccata patrum in*
 25 *inim filiorum eorum post ipsos : Deus ma-*
 26 *xime, fortissime, ac formidabilis : Cujus no-*
 27 *men est Dominus potentissimus : Cujus con-*
 28 *silium maximum, & plurima ficti : Cujus o-*
 29 *culi sunt aperti super omnes hominum vias,*
 30 *ut reddas cuique secundum vias ejus, & se-*
 31 *cundam fructus actionum ipsius : Qui ma-*
 32 *xima signa atque portenta edidisti in terra*
 33 *Egypti ad hanc usque diem, pro Israele inter*
 34 *filios hominum ; & comparasti tibi nomen*
 35 *quale est hodierno die : Eduxisti populum*
 36 *tuum Isradem e terra Egypti signis, miracu-*
 37 *lis, maou robusta, brachio excelso, & specta-*
 38 *culo magno : Et dedisti eis terram illam*
 39 *quam juraveras patribus eorum te daturum*
 40 *eis, terram manantem lacte & melle. Et qui-*
 41 *dem venerunt, ac possederunt eam : sed quia*
 42 *non auscultaverunt voci tuae, nec ambulave-*
 43 *rent in lege tua, & quacunq; praeperas*
 44 *eis facere, non fecerunt ; ideò contigie eis*
 45 *tantum hoc malum. Ecce insidie venerunt*
 46 *contra civitatem illam ad capiendum eam ; et*
 47 *civitas jam tradita est in manum Chaldaeo-*
 48 *rum oppugnantium eam, praè gladio, fame, ac*
 49 *pesti ; & quod praxideras, evenit, ut ecce*
 50 *vides : Tu tamen dicis mihi Domine Deus*
 51 *potentissime, Eme tibi agrum pecunia, & ad-*
 52 *hibetelles ; quum civitas ecce tradita jam sit*
 53 *in manum Chaldaeorum. Tum factus est*
 54 *sermo Domini ad Jeremiam hinc verbis ;*
 55 *Ego sum Dominus Deus omnis carnis : an*
 56 *me lateret ulla res ? Propterea sic ait Domi-*
 57 *nus Deus, Ecce traditurus sum hanc civitatem*
 58 *in manum Chaldaeorum & in manum Nebu-*
 59 *chadnosaris regis Babylonie, & subjugabit*
 60 *eam : Et venientes Chaldaei expugnabunt*
 61 *haec civitatem, & evellent hanc civitatem,*
 62 *& igne succendeat una eum domibus super*
 63 *quarum tectis adoleverunt thura Baali, & li-*
 64 *baverunt libamina diis alienis, ut me ad iram*
 65 *provocarent.*

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * *Dadani, Themani, & Robot : omni fa-*
 24 *ctic detento, CMLI. Ique miscellaneus de-*
 25 *gentibus in deserto : Omnibus vestibus*
 26 *Perfarum. Et omnibus vestibus qui sunt*
 27 *ad orientem solis, tam propinquos quam*
 28 *remotis, unicusque cum fratre suo : de-*
 29 *demum cunctis regnis quae extant super*
 30 *faciem terra. Et dices eis, Sic dixit Do-*
 31 *minus omnipotens, Dicit, In die iudicii,*
 32 *& veniis, ut cadentes non refurgatis*
 33 *ad facie gladii quem ego iussurus sum*
 34 *inter vos. Quod si contingat ut veni-*
 35 *at accipere calcem de manu tua ut bi-*
 36 *bant, dices : Ita dixit Dominus, Omni-*
 37 *no bibetis. Quoniam in die iudicii non*
 38 *invocatum est nomen meum, incipiam*
 39 *noctes, vos nullo modo salvos e : nisi ;*
 40 *nam ego mueracione advenabo in habitaco-*
 41 *tes super terram. Tu quoque propinqua-*
 42 *bis hinc formosus, ac dices ; Dominus*
 43 *ab alio revelabit, & sanctuario suo,*
 44 *vocem edet, revelabit formonem ex hoc*
 45 *loco : tam illos qui cor videruntiores*
 46 *isididem respondunt ; quum habitacionis*
 47 *super terram invadit invitatus : Parsum*
 48 *felliciter : nam pars est Dominio in*
 49 *gentium, & iudicabit omnem carne pie-*
 50 *dam, & impiis d' ipozentur ad gladi-*
 51 *um, dicit Dominus.*

Textus vigesimus primus.

32 * *Et dicit Dominus, Ecce malis procede t*
 33 *à gente in gentem, & tempestas magna*
 34 *egredietur ab extremo terra : Fient*
 35 *que vulnerati à Domino in die Domini,*
 36 *ab una terra parit ad aliam terra par-*
 37 *tem non repellentur, sed in se quilibet*
 38 *super faciem terra erunt, sicut O*
 39 *pastores, clamate, & lamentamini O*
 40 *arctores ovium : quoniam adest finis*
 41 *arierum vestrorum ut juguletini ; ca-*
 42 *detis ut arctes caeli, Et peribis asy-*
 43 *lum à pastibus, & salus ab arctibus*
 44 *ovium. Vox clamoris pastorum, &*
 45 *ovium arisumque blatus auditur ; quia*
 46 *Dominus vastavit : pascua eorum.*

Adhuc marcebat.

ירמיהו: לו

istum populum in adduci Sicut DOMINUS dixit sic Quia... 42 ויהי דבר יהוה אלי ירמיהו שנת והוא שרנו... 43 עזור בפיצי המסורה לאמר: בהאמר יהוה...

C A P. XXXIII. לו

42 ויהי דבר יהוה אלי ירמיהו שנת והוא שרנו... 43 עזור בפיצי המסורה לאמר: בהאמר יהוה... 44 ויהי דבר יהוה אלי ירמיהו שנת והוא שרנו...

Verfio V H L G. L A T.

42 Quia hæc dicit Dominus: Sicut adduxi super populum istum orationem malum hoc grande: sic adducam super eos omne bonum... 43 Deferta est abscque homine & jumentum, & data fit in manus Chaldaeorum...

CAP. XXXIII.

Et factum est verbum Domini ad Jeremiam secundo, cum adduxi clausus esset in atrio carceris, dicens: Hæc dicit Dominus qui facturus est, & formaturus illud, & paraturus, Dominus nonne? Clama ad me, & exaudiam te...

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

13 Καὶ πάλιν βελτίους ποιήσω τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν, καὶ ἡμεῖς ποιήσωμεν τὴν ἰσχυρίαν ὑμῶν, καὶ ποιήσωμεν ὑμῶν τὸν ἔχθρον ὡς ἐλάττωον ἢ ὑμῶν. Καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ἐπὶ ὑμᾶς, καὶ ποιήσω τὸ μῖσθόν μου ἐπὶ ὑμᾶς, καὶ ὅτι ἐλάττωον ἢ ὑμῶν, καὶ ὅτι ἐλάττωον ἢ ὑμῶν, καὶ ὅτι ἐλάττωον ἢ ὑμῶν...

MS. A. (1) ἀλλ' ἔτι πάλιν βελτίους ποιήσω τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν, καὶ ἡμεῖς ποιήσωμεν τὴν ἰσχυρίαν ὑμῶν, καὶ ποιήσωμεν ὑμῶν τὸν ἔχθρον ὡς ἐλάττωον ἢ ὑμῶν...

Targum JONATHAN.

41 ארי כרנו אמר בפיצי המסורה לאמר: בהאמר יהוה... 42 ויהי דבר יהוה אלי ירמיהו שנת והוא שרנו... 43 עזור בפיצי המסורה לאמר: בהאמר יהוה...

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Quia hæc dicit Dominus, Sicut adduxi super populum istum omne malum hoc grave, sic adducam super eos omne bonum quod locutus sum cum eis. Et ementur agri in terra ista, de qua vos dicitis, Deferta est absque homine & jumento, & tradita est in manum Chaldaeorum...

C A P. XXXIII.

Et factum est verbum prophetie ad Jeremiam a facie Domini secundo; & ipse erat adhuc clausus in atrio domus vincitorum, dicens: Hæc dicit Dominus qui fecit illud; Dominus qui creavit ut pararet illud: Dominus nomen ejus. Ora coram me, & suscipiam orationem tuam, & annuntiabo tibi grandiam, & refervata que nefcis. Quia hæc dicit Dominus Deus Israel, super domos urbis hujus, & super domos regum domus Juda: quas diruerunt, & congerunt aggres ad munendum murum a facie eorum qui occidunt gladio, Veniebant ad ælimicandum cum Chaldaeis, & ad implendas eas cadaveribus filiorum hominum, quos percussit in ira mea, & in furore meo, & propter quos abtuli majestatem meam de civitate ista, propter omnem malitiam eorum...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

42 * *Q*uemadmodum adduxi super hunc populum totum malum hoc ingens, ita adductur sum super eos totum bonum quod de ipsis dico. Et emanant agri in terra ista quam vos dicis exhaustum hominibus & jumentis, & traditam in manum Chaldaeorum. Agros ement pecunia, feribent slyngraphas & obli gnabunt, & testes adhibebunt in terra Benjaminis, & in circumjacentibus Jerofolymae locis, & in civitatibus Judae, & in oppidis montium, in oppidis planitiorum, & in oppidis Austri, quem reducere captivos eorum, dicit Dominus.

* *Q*uoniam * *Q*uia

CAP. XXXIII.

1 * *R*ufum factus est fermus Domini ad Jeremiam prophetam dum adheo detineretur in atrio carceris, ac dixit; Sic ait Dominus qui fecit, plasmavit, condiditque ejus nomen Dominus est; Invoca me, & respondebo tibi magna & fortis quae ignoras. Nam sic ait Dominus Deus Israelis de domibus civitatis hujus, & de domibus regum Judae, quas gladio extirparunt turmaz Quae venerunt ad pugnandum cum Chaldaeis, & implendum eas cadaveribus hominum quos ego peremi in ira & furore meo, quem averti faciem meam ab hac civitate propter tot mala quae coram me perpetrarunt: Ecce producam illi civitatis longo post tempore medicum, & sanabo eos, & revelabo eis semitas pacis & securitatis: Reducam captivos Judae & captivos Israelis, & aedificabo eos ut antea, & beneficiam eis ut antiquis: Mundabo eos ab omni iniquitate qua peccaverunt in me, & dimittam cuncta scelera quibus in me deliquerunt, & perverse mentem egerunt: Quod mihi vertetur in nomen, jucunditatem, gaudium, atque gloriam apud omnes terrarum gentes; quae cum audierint omne bonum quo usus sum erga illos, timcbunt, & irascetur ob totum bonum totanque pacem quibus affecturus sum illos.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * *Q*uapropter bonas reddite vias & affluens vestris, & audite vocem Domini; ne desistas Dominus à malis quae locutus est contra vos. Ego quidem ecce sum in manibus vestris, facite de me quaecumque libenter placeritque vobis. *P*erem ad id ferire quod si me occideritis, adducetur super vos sanguis innocuis, super hanc urbem, & super habitantes in ea, quia vere misi me Dominus ad vos, ut loquerer in aures vestras omnes vos sermones. Tunc dixerunt principes & principes vestri populus ad factores falsosque prophetas, Nequaquam dicitur haec homini sententia mortis, cum nomine Domini Dei nostri si nos allocutus. Et surgentes viri seniores terrae, allocuti sunt populi eorum dicens; Michi Marathibites qui eras in debitu Heretiae regis Judae, quam discessit universi populus Judae: Sic ait Dominus, Non ut egeris civitas, Jerusalem facta est conditio sua, & mons domus facta est altus sylvae: Nunguid nec exaruit illam? *H*ec verba totiusque Judae? *N*on cum timuisset Dominum, obique cultum Domini exarsisset, & dicit Dominus à malis quae locutus fuerat contra ipsos? & verò vos atrocis peccatorumque sitis contra animas nostras. *Q*uidam enim prophetabas nomine Domini, veritas filii, de Carianis hujus: is quoque prophetavit de hoc terra omnia verba sermone: Audientem autem rex Joacim & omnes principes cunctos hujus sermone, voluerunt interficere eum. *I*dem quid dicitur: *S*ed rex misit viros in eum, qui inde exierunt tractum introducerunt ad regem; in festulo gladio percuterunt illum injectis in sepulchrum popularium ejus. *V*erum manum Achicami filii Saphan erat cum Jeremia, ne traderetur in manus populi ad occidendum eum.

CAP. XXXIII.

[MS. Ox.] In principio regni Zedeciae filii Josia regis Judae, recessit Dominus Jeremiam, & dixit; Sic dicit Dominus, Ecce vincula & numellas, usque asstringe collum tuum: *P* *P*

ירמיה : לג

Verſio VULG. LAT.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cùm Translatione LATINA.

vos quo isto loco in audietur Adhuc DOMINUS dixit Sic
 10 אמר יהוה עור שמע פקודיהו אשר אתם
 civitatibus in, animalibus absque &, habitis absque isse Defertus & desertus
 אמרים חרב הוא מאן אדם ומאן חברה עברי
 Labantibus absque & Jervine absque Jerusalem plateis io & Jervudah
 יהודה וכרצות ירושלים הנשמות מאן אדם ומאן יושב
 sponsa vox & sponsi vox & latitit vox & gaudii vox junctum absque &
 11 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 Dominus bonus quoniam, exercituum Dominio Confessionis: dicensium vox
 קול אמרים חורו את יהודה צבאות כיר טוב יהוה
 Dominus, dicit, principio in ficut, tertiz captivitatem faciam reducere quia
 די אשבי את שבכות האין כבראשנה אמר יהוה
 defecto isto loco in erit Adhuc: exercituum Dominus dicit Sic
 12 אמר יהוה צבאות עוד ירושלים פקודו הוא החורו
 pastorum ingurium, ejus civitatibus cunctis in & animal ad usque & homine absque
 מאן אדם וער בומרה ובכל ערוו נהר רעים
 civitatibus in & Jervudah civitatibus in, montis civitatibus in & Jervudah facientium accubantibus
 13 מרצים צאן בערי החר פקודי השפלה ובמנו
 Jervudah civitatibus in & Jervudah circumqubus in & Bjojaniam terra in & Jervudah
 הנגב ובארץ בנימן וכל עיר ירושלים וכער יהודה
 Ecce Dominus dixit, ponentis manus ad Jervudah transfertur adhuc
 על העברתה האזן על עירי מונה אמר יהוה: הנה
 bonum verbum confomato & Dominus dixit, sequentes dies
 ימים פאים באם יהוה והקמת את הדבר הטוב
 Jervudah domum super & Isracl domum ad sum locutus quod
 אשר דברתי ביה ישראל ועל בית דוד
 germen David ipsi faciam geminare illi, tempore in & illis diebus in
 15 ימים הרם ובעת הויה אצמי לך לך צמח
 Jervudah in terra in justitiam & judicium faciet & justitiz
 16 צוקי ועשה משפט וצדקה באין ביום ההם
 qui ille & factus in habitabit Jerusalem & Jervudah ferabitur
 תושע יהודה וירושלים תשבו לבמה ויה אשר
 Dominus dixit sic Quia regis Jervudah Dominus, eam vocabit
 17 יקר לך: יקרנו: יקר יהוה
 Isracl domus soillum super sedens, vic David ipsi excedit Non
 לא יקר לך לך ישראל וישב על צוקי ישראל
 faciens iniquitate peccata facit ut vir excedit, non Levitis sacerdotibus
 18 ולכוננם הלויים לא יכרת איש מלפני מעלה
 diebus omnibus sacrificium faciens & mensura adolens & sacrificiorum
 עולה ומקטיר ממנו, non adolens & sacrificiorum
 19 ויהי דבר יהוה לא ירמיהו לאמר: כה אמר
 reum patrum & dicit meum patrum
 20 יהוה את תפירו יהוה את ברותי היום ואת ברותי
 Eritam, suo tempore in nullo & dicit ipsi non ad & nocti
 21 והללה ולבלתי היות יומם ולילה בעתם
 regnum filium ei excedit ab uno seruo David cum dicitur Jervudah meum patrum
 ברותי חפר את דור עבדי מדוללו בן נון
 non mens ministris sacerdotibus Levitis cum & ejus thronum super
 22 ער יכרתו ואת הלויים הכרנתי משרתי: אשר לא
 multiplicabo sic: mais arca manserunt nec, a celorum exercitus manserunt
 יספר צבנה השמים ולא יסר חול הים בן איתם
 verbum fuit Et nihil ministrant Levitas & mei servi David semen
 23 את עירי ואת הלויים משרתי אתי: ויהי דבר
 dicendo Jimejahu ad Domini
 יהוה אל דמיהו לאמר:

Hæc dicit Dominus: Adhuc audietur in loco isto (quem vos dicitis esse desertum, eò quod nō sit homo nec jumentum: in civitatibus Juda, & foris Jerusalem, quæ defolatæ sunt absque homine, & absque habitatore, & absque pecore). Vox gaudii & vox lætitiæ, vox sponsi & vox sponsæ, vox dicentium; Confitemini Domino exercituum, quoniam bonus Dominus, quoniam in zeronem misericordia ejus: & portantium voca in domum Domini: redactæ enim conversionem terre sicut à principio, dicit Dominus. Hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc erit in loco isto defecto absque homine, & absque jumento, & in cunctis civitatibus ejus, habitaculum pastorum accubantium gregum. In civitatibus montuosis, & in civitatibus campestribus, & in civitatibus quæ ad Austrum sunt; & in terra Benjamin, & in circuiu Jerusalem, & in civitatibus Juda; adhuc transibit greges ad manum numerantis, ait Dominus. Ecce dies veniunt, dicit Dominus; & suscitabo verbum bonum, quod locutus sum ad domum Isracl, & in domum Juda. In diebus illis, & in tempore illo, geminare faciam David germen justitiæ: & faciet iudicium & iustitiam in terra. In diebus illis salvabitur Juda, & Jerusalem habitabit consideret: & hoc est nomen, quod vocabitur eum, Dominus nullus nosset. Quia hæc dicit Dominus; Non interibit de David viri, qui fœderat super thronum domus Isracl. Et de sacerdotibus & de Levitis non interibit vir à facie mea, qui offerat holocausta, & incendat sacrificium, & cardat victimas omnibus diebus. Et factum est verbum Domio ad Jeremiam, dicens; Hæc dicit Dominus: Si irritum potest fieri patrum meum cum die, & factum meum cum nocte, ut non sit dies & nox in tempore suo: Et patrum meum irritum esse poterit cum David seruo meo, ut non sit ex eo filius qui regnet in throno ejus, & Levitæ & sacerdotis ministris mei. Sicuti enumerari non possunt stellæ cœli, & metiri arena maris: sic multiplicabo semen David servi mei, & Levitas ministris meos. Et factum est verbum Domini ad Jeremiam, dicens;

Et mittet eâ ad regem I-
 dume, & ad regem Mo-
 ab, & ad regem filistin
 Ammon, & ad regem
 Tyri, & ad regem Si-
 domi, in manibus nuntiâ-
 rum eorum venientis in
 (c) occisus suo in Hieru-
 salem ad Sedeciam regem
 Juda. Et precipiet eis
 ad dominus sub dicens Sic
 dixit Dominus Deus Is-
 rael, Sic dicitur ad dor-
 minant vestros: (d) Quia
 ego feci terram in ferili-
 tudine mea mœges, & in
 (e) brachis meo vastabo
 & dabo eam, cuiusque
 visum fuerit in oculis me-
 is. Dedi terram Nubi-
 chadassar regi Babilonii
 (f) ad servitum eus, et
 vestras agri ad operarium
 ei. (g) Es gens, & te-
 gnum, quatenus non in-
 secevit collum suum sub
 jugum vestri Babilonii;
 in (h) gladio, & in
 fame visistis eos, dicit
 Dominus, donec deficiat
 in manu ejus. Et vos no-
 lite audire pseudoprophetas
 vestros, & qui dicunt
 vobis, & qui somniant
 vobis, & auguriant vobis,
 & malescitis vestris, qui
 dicunt: Non operabimini
 regi Babilonii; Quid
 mendacia ipsi prophetaut
 vobis, ad elongandas vos
 à terra (i) vestra. Et
 gens, qui iniecit cer-
 vicem suam sub jugo regi
 Babilonii, & opera-
 ta fuerit eis; & relin-
 quam eam in terra sua &
 operabuntur ei, & in-
 habitabit in ea. Et ad
 Sedeciam regem Juda lo-
 quitus sum juxta omnia
 verba hæc, dicens: In-
 jecisti collum (k) vestrum,
 & operabimini regi Babilo-
 nicis: & dicitur in (l)
 Jeremia dicens

MS.A. (B) den Basilia (C) Basilia (D) den Jerusale (E) den Tyri (F) den Ammon (G) den Moab (H) den Syria (I) den Tyri (K) den Tyri (L) den Tyri

Targum Jonathan.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

10 כדן אמר עור ישתמע פקודיה חרב הוא מאן אדם ומאן חברה עברי
 11 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 12 אמר יהוה צבאות עוד ירושלים פקודו הוא החורו
 13 מרצים צאן בערי החר פקודי השפלה ובמנו
 14 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 15 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 16 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 17 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 18 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 19 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 20 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 21 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 22 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה
 23 אמר יהוה קול ששון וקול שמחה קול חזק וקול כללה

Hæc dicit Dñs: Adhuc audietur in loco isto, de quo vos dicitis, Defertus to est, absq; homine, & jumento, in oppidis dom' Juda, & in plateis Jervusalem vastis absq; homine, & absq; habitatore & absq; pecore; Vox gaudii & vox lætitiæ, vox sponsorum, & vox sponsarum, vox dicentium, Confitemini coram Dño exercituum; quoniam bonus est Dñs, quia in æternum benignitas ejus: & offerentium sacrificium confessionis in domo sanctuarii Dñi. Quia redierunt captivitatem terræ sicut in principio, dicit Dñs. Hæc dicit Dñs exercituum, Adhuc erunt in loco isto qui defecti est absque homine & absque jumento, & in omnib' urbibus eorum, habitacula dom' mansionis pastorum, & caulæ ovium. In civitatibus montanis, & in civitatib' campestribus, & in civitatibus Austræ, & in terra tribus Benjamin, & in circuib' Jerusalem, & in civitatib' domus Juda, adhuc discet populus per manum Messæ, dicit Dñs. Ecce dies veniunt, dicit Dñs. Et suscitabo verbum rectum quod locutus sum ad domum Isracl & ad domum Juda. In diebus illis, & in tempore illo suscitabo David Christum iustitiæ, & faciet iudicium verum & iustitiam in terra. In diebus illis salvabitur viri domus Juda, & Jerusalem habitabit confidenter. Et hoc est nomen quod vocabitur eum, Fient nobis iustitiæ à facie Dñi in medio ejus. Quia hæc dicit Dñs, Non deficiet de David viri qui fœderat super thronum regni domus Isracl. Et de sacerdotibus et Levitis non deerit vir à facie mea in incensens holocaustis, & offerens oblatioem, et faciens victimam sacrificiorum omnibus diebus. Et factum est verbum prophetiz à facie Dñi cum Jeremia dicens: Hæc dicit Dñs, Si eot non potest fieri irritum patrum meum quod statui cum die et cum nocte, ut non sit dies et nox, tempore suo. Sic patrum meum non fiet irritum quod statui cum David seruo meo: quod minus fit ei filius regnans super thronum ejus, et cum Levitis sacerdotibus qui ministrant coram me. Sicut non potest numerari militia cœli, nec meturari arena maris; sic multiplicabo semen David servi mei, et Levitas qui ministrant coram me. Et factum est verbum prophetiz à facie Dñi cum Jeremia, dicens:

10 Hæc dicit Dñs: Adhuc audietur in loco isto, de quo vos dicitis, Defertus to est, absq; homine, & jumento, in oppidis dom' Juda, & in plateis Jervusalem vastis absq; homine, & absq; habitatore & absq; pecore; Vox gaudii & vox lætitiæ, vox sponsorum, & vox sponsarum, vox dicentium, Confitemini coram Dño exercituum; quoniam bonus est Dñs, quia in æternum benignitas ejus: & offerentium sacrificium confessionis in domo sanctuarii Dñi. Quia redierunt captivitatem terræ sicut in principio, dicit Dñs. Hæc dicit Dñs exercituum, Adhuc erunt in loco isto qui defecti est absque homine & absque jumento, & in omnib' urbibus eorum, habitacula dom' mansionis pastorum, & caulæ ovium. In civitatibus montanis, & in civitatib' campestribus, & in civitatibus Austræ, & in terra tribus Benjamin, & in circuib' Jerusalem, & in civitatib' domus Juda, adhuc discet populus per manum Messæ, dicit Dñs. Ecce dies veniunt, dicit Dñs. Et suscitabo verbum rectum quod locutus sum ad domum Isracl & ad domum Juda. In diebus illis, & in tempore illo suscitabo David Christum iustitiæ, & faciet iudicium verum & iustitiam in terra. In diebus illis salvabitur viri domus Juda, & Jerusalem habitabit confidenter. Et hoc est nomen quod vocabitur eum, Fient nobis iustitiæ à facie Dñi in medio ejus. Quia hæc dicit Dñs, Non deficiet de David viri qui fœderat super thronum regni domus Isracl. Et de sacerdotibus et Levitis non deerit vir à facie mea in incensens holocaustis, & offerens oblatioem, et faciens victimam sacrificiorum omnibus diebus. Et factum est verbum prophetiz à facie Dñi cum Jeremia dicens: Hæc dicit Dñs, Si eot non potest fieri irritum patrum meum quod statui cum die et cum nocte, ut non sit dies et nox, tempore suo. Sic patrum meum non fiet irritum quod statui cum David seruo meo: quod minus fit ei filius regnans super thronum ejus, et cum Levitis sacerdotibus qui ministrant coram me. Sicut non potest numerari militia cœli, nec meturari arena maris; sic multiplicabo semen David servi mei, et Levitas qui ministrant coram me. Et factum est verbum prophetiz à facie Dñi cum Jeremia, dicens:

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA:

10 * Sic ait Dominus, Adhuc audietur in loco isto quem vastatum dicitis ob hominum jumentorumque penuriam, in civitatibus scilicet Judæ & in plateis Jerosolymorum, que desolatae sunt ob defectum hominum, ob defectum incolarum, & ob defectum jumentorum; Vox exaltationis & vox lætitiæ, vox sponsi & vox sponsæ, vox dicentis, Gratias agite Dño potentissimo, quia bonus est Dñs atque benignus, & in perpetuum bonitas ejus: & afferentium gratiarum actionem in eodem Dño, nam rediturus sum captivos hujus terre in pristinum statum, ait Dñs potentissimus. Sic ait Dñs potentissimus, Posthac erunt in regione ista hominibus adeoque jumentis exhausta. & in omnibus oppidis ejus, caule, & pastores, & ovium cubilia: In oppidis quoque montanis, in oppidis campestribus, in oppidis Australibus, & in terra Benjaminis, in adjacentibus Jerosolymæ locis, & in oppidis Judæ, posthac transibunt greges sub manus numerantis, ait Dñs. Ecce dies venturi sunt, ait Dñs, quibus evenit comprobabo sermones bonos quos locutus sum de Judæis, dicit Dñs. Diebus illis & tempore illo producam Davidi fulgorem justitiæ, qui regnum moderabitur: prudens erit & exercebit iudicium & justitiã in terra. Diebus illis servabitur Judæ, & Jerusalem habitabit securè: & hoc est nomen quo vocabunt eum, Dñs justitia nostra. Nam sic ait Dominus, Non deficiet Davidi filius insidens solio Israelitarum: Et facerdo-
11 ribus atque Levitis non deerit vir à conspectu meo offerens holocaustum, & faciens victimam, adolentique thura eunctis diebus. Factus est etiam sermo Domini ad Jeremiam, dicendo: Sic ait Dñs, Si faceres potest ut cessent administrationes meæ quibus diem noctemque administro, ita ut non sit dies neque novis tempore suo; Etiam feceris modum quod pollicitus sum Davidi: sermo meo, irritum fiet, nec sit ei filius regnans super solum ipsum. Quod autem ad sacerdotem & Levitas ministros meos, quemadmodum numerari nequit exercitus caelorum, nec mensurari arena maris; ita multiplicabo semen Davidis servi mei, & Levitarum ministrantium mihi. Rursum: fuit sermo Domini ad Jeremiam, dicendo;

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 * Deinde mittas ex eis regem judæ, ad regem Moab, ad regem filiorum Ammon, & ad regem Sideris, per nuntios tuos ut accersim eorum Jerosolymam apud Sedeciam regem J. d. c. Et his dixit Dominus Deus Israel; Ita dicit dominus vestris, Ego quidem magna meã potentiam & viribus meis excelsis terram custodiam, & caeteraque doctissimæ præstat in oculis meis: Didi totam terram Babyloniæ regi Babelis ut servaret ei, & Babilias agri ut pro ipso operaretur. [MS. Ox. Et gentes multas in servitum ei recipere iussit: & filius ejus, & nepos ejus; do ut adveniens tempus quo animadverterem eam in terram ipsius: servaret inquam, & gentes multas, & multos reges.] Quare quæ aut regnum, que non subiecit ei collum suum iugo regis Babilis, & gladio & fame visitabilis, dicit Dominus, donec absumantur in manu ejus.

4 * Unde mittas ex eis regem judæ, ad regem Moab, ad regem filiorum Ammon, & ad regem Sideris, per nuntios tuos ut accersim eorum Jerosolymam apud Sedeciam regem J. d. c. Et his dixit Dominus Deus Israel; Ita dicit dominus vestris, Ego quidem magna meã potentiam & viribus meis excelsis terram custodiam, & caeteraque doctissimæ præstat in oculis meis: Didi totam terram Babyloniæ regi Babelis ut servaret ei, & Babilias agri ut pro ipso operaretur. [MS. Ox. Et gentes multas in servitum ei recipere iussit: & filius ejus, & nepos ejus; do ut adveniens tempus quo animadverterem eam in terram ipsius: servaret inquam, & gentes multas, & multos reges.] Quare quæ aut regnum, que non subiecit ei collum suum iugo regis Babilis, & gladio & fame visitabilis, dicit Dominus, donec absumantur in manu ejus.

5 * Et ait Dominus, Non deficiet Davidi filius insidens solio Israelitarum: Et facerdo-
6 ribus atque Levitis non deerit vir à conspectu meo offerens holocaustum, & faciens victimam, adolentique thura eunctis diebus. Factus est etiam sermo Domini ad Jeremiam, dicendo: Sic ait Dñs, Si faceres potest ut cessent administrationes meæ quibus diem noctemque administro, ita ut non sit dies neque novis tempore suo; Etiam feceris modum quod pollicitus sum Davidi: sermo meo, irritum fiet, nec sit ei filius regnans super solum ipsum. Quod autem ad sacerdotem & Levitas ministros meos, quemadmodum numerari nequit exercitus caelorum, nec mensurari arena maris; ita multiplicabo semen Davidis servi mei, & Levitarum ministrantium mihi. Rursum: fuit sermo Domini ad Jeremiam, dicendo;

* الأصحاح الثاني والعشرون *

Textus vigesimus secundus.

9 * Vos itaque ne auscultetis prophetas vestris mendacibus, neque astrologis vestris, neque vis qui formidant vos, neque divinationibus vestris, neque magis vestris qui dicunt, Ne oppremi pro rege Babilis. Non isti prophetaverunt vobis mendaciter, ut prout amoverent vos à terra vestra. Erunt vero que collum vestrum subdet iugo regis Babilis, & que operabitur & relinquet in terra sua, ut operetur illi, & habitet in ea. Et cum Sedecia rege Judæ Babilis cunctas hostes servent, dicens, Subdite collum vestrum, & appropinquant regi Babelis. [MS. Ox. Et servavit ei, & populus ejus. Ita avult, & non maciemini tu & populus tuus gladio, fame & peste, prout elocutus est Dominus de omni populo qui non servavit regi Babilonis. Vos autem ne auscultetis ser-
10 monibus falsorum & operatum qui alligaverunt vos, dicens, Nequaquam servavit regi Babelis.

10 * Vos itaque ne auscultetis prophetas vestris mendacibus, neque astrologis vestris, neque vis qui formidant vos, neque divinationibus vestris, neque magis vestris qui dicunt, Ne oppremi pro rege Babilis. Non isti prophetaverunt vobis mendaciter, ut prout amoverent vos à terra vestra. Erunt vero que collum vestrum subdet iugo regis Babilis, & que operabitur & relinquet in terra sua, ut operetur illi, & habitet in ea. Et cum Sedecia rege Judæ Babilis cunctas hostes servent, dicens, Subdite collum vestrum, & appropinquant regi Babelis. [MS. Ox. Et servavit ei, & populus ejus. Ita avult, & non maciemini tu & populus tuus gladio, fame & peste, prout elocutus est Dominus de omni populo qui non servavit regi Babilonis. Vos autem ne auscultetis ser-
11 monibus falsorum & operatum qui alligaverunt vos, dicens, Nequaquam servavit regi Babelis.

11 * Vos itaque ne auscultetis prophetas vestris mendacibus, neque astrologis vestris, neque vis qui formidant vos, neque divinationibus vestris, neque magis vestris qui dicunt, Ne oppremi pro rege Babilis. Non isti prophetaverunt vobis mendaciter, ut prout amoverent vos à terra vestra. Erunt vero que collum vestrum subdet iugo regis Babilis, & que operabitur & relinquet in terra sua, ut operetur illi, & habitet in ea. Et cum Sedecia rege Judæ Babilis cunctas hostes servent, dicens, Subdite collum vestrum, & appropinquant regi Babelis. [MS. Ox. Et servavit ei, & populus ejus. Ita avult, & non maciemini tu & populus tuus gladio, fame & peste, prout elocutus est Dominus de omni populo qui non servavit regi Babilonis. Vos autem ne auscultetis ser-
12 monibus falsorum & operatum qui alligaverunt vos, dicens, Nequaquam servavit regi Babelis.

12 * Vos itaque ne auscultetis prophetas vestris mendacibus, neque astrologis vestris, neque vis qui formidant vos, neque divinationibus vestris, neque magis vestris qui dicunt, Ne oppremi pro rege Babilis. Non isti prophetaverunt vobis mendaciter, ut prout amoverent vos à terra vestra. Erunt vero que collum vestrum subdet iugo regis Babilis, & que operabitur & relinquet in terra sua, ut operetur illi, & habitet in ea. Et cum Sedecia rege Judæ Babilis cunctas hostes servent, dicens, Subdite collum vestrum, & appropinquant regi Babelis. [MS. Ox. Et servavit ei, & populus ejus. Ita avult, & non maciemini tu & populus tuus gladio, fame & peste, prout elocutus est Dominus de omni populo qui non servavit regi Babilonis. Vos autem ne auscultetis ser-
13 monibus falsorum & operatum qui alligaverunt vos, dicens, Nequaquam servavit regi Babelis.

13 * Vos itaque ne auscultetis prophetas vestris mendacibus, neque astrologis vestris, neque vis qui formidant vos, neque divinationibus vestris, neque magis vestris qui dicunt, Ne oppremi pro rege Babilis. Non isti prophetaverunt vobis mendaciter, ut prout amoverent vos à terra vestra. Erunt vero que collum vestrum subdet iugo regis Babilis, & que operabitur & relinquet in terra sua, ut operetur illi, & habitet in ea. Et cum Sedecia rege Judæ Babilis cunctas hostes servent, dicens, Subdite collum vestrum, & appropinquant regi Babelis. [MS. Ox. Et servavit ei, & populus ejus. Ita avult, & non maciemini tu & populus tuus gladio, fame & peste, prout elocutus est Dominus de omni populo qui non servavit regi Babilonis. Vos autem ne auscultetis ser-
14 monibus falsorum & operatum qui alligaverunt vos, dicens, Nequaquam servavit regi Babelis.

لكم * لا تخضعوا لملك بابل *

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 * An non percipis quid dicant populus iſte, 24
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus, 25
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina 26
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

24 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

25 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

26 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

27 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

28 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

29 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

30 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

CAP. XXXIV.

Sermo qui factus eſt ad Jeremiam a Domi-
no, dum Nebuchadnoſar rex Babelis eum to-
to exercitu ſuo, omnibuſque regnis terrae do-
minio ſuo ſubjicit, necnon omnes gentes op-
pugnabant Jeruſolyman & omnes civitates
ejus. Sic ait Dominus Deus Iſraelis, Ahi
didiſti Sedeciae regi Judae; Sic dicit Domi-
nus, Ecce traditur ſum hanc urbem in ma-
num regis Babyloniarum, ut eam igne comburat.
Et tu non effugies manus ejus, led proculdu-
bid capieris, & in manus ejus tradentis; oculi
tui oculos regis Babyloniarum videbunt, & os
tuum cum iſtius ore loquetur; denique Ba-
bylonem ibis. Verum audi ſermonem Domi-
ni Sedeciae rex Judae; Sic ait Dominus de te.
Non eſt mortuus gladio, ſed in pace moriturus:
Et quemadmodum lamentati ſunt ma-
jores tuos reges priuſinos qui te praecederunt,
ſic te lamentabuntur; hunc enim ego ſermo-
nem Domini ſum, ait Dominus. Reſtat ergo
Jeremia propheta Sedeciae regi Judae omnes
ſermones illos in Jeruſalem, Dum copiare-
7 gis Babyloniarum oppugnarent Jeruſolyman &
reliquas omnes civitates Judae, nempe Lachis
& Azecam; nam iſte priſ ceteris civitatibus
Judae, reliquae manebant civitates munitae.
Sermo qui fuit ad Jeremiam a Domino, di-
8 cendo (poſtquam pepigiſſet rex Sedeciae ſoc-
cum toto populo qui erat Jeruſolyman de
promulganda iſtis libertate, ut quiſque ſer-
9 vum ſuum & quiſque ancillam ſuam, Hebra-
um Hebraeaeque, liberis dimitteret, nemo
fratrem ſuum Judaeum ſervitute premeret: Et 10
aequeſcentes omnes principes totiusque po-
pulus conſenſerunt quique ſervum ſuum &
quiſque ancillam ſuam liberis dimittere, ut
ſibi non fervirent amplius.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * An non percipis quid dicant populus iſte, 15
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus, 16
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina 17
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do- 18
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

15 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

16 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

17 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

18 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

19 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

20 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

21 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

22 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

23 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

24 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

25 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

26 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

27 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

28 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

29 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

30 * An non percipis quid dicant populus iſte,
quod duas familias quae elegerat Dominus,
abominatur: & populum meum irritant, ne
ſit populus coram me? Sic dicit Dominus,
ſiominus ſcedus memo diei & noctis, & le-
ges meas caeli acterax ego poſui; Ita femina
Jacobi & Davidis ſervi mei abominabor, ne
fumam de femine iſtius principem ſuper do-
mum Abrahami, Iſhaci, & Jacobi; quum re-
duxero captivos coram, & miſerit' fuero iſporu.

CAP. XXXV.

Reterea factum eſt anno quarto Sede-
ciae regis Judae, menſe quinto, ut allo-
queretur me Hanaia filius Azariae prophe-
ta mendax, qui erat de G. libane, in domo
Domini, coram ſacerdotibus totiusque po-
pulo, dicens: Sic dicit Dominus, Deus
Iſraelis, quiſque reſtant, poſt quos ego reſturus
in hunc locum vaſa domus Domini, &
Joſuchiam, Et captivitates Judae; &
qua facturus ſum jugum regis Babelis.
[MS. Oxon.] Tum dicit Jeremia Hana-
ia: Pſendopropheta coram ſacerdotibus,
& univerſo populo qui allebam in domo
Domini; dixit inquam Jeremia & Ve: &
ſic ait Dominus? praefat Dominus ver-
bum ſuum quod prophetaſti, ut reſturus
vaſa domus Domini totamque captivita-
tem, & Babel in hunc locum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 Cum autem eos libertate donassent, iterum
 12 conversi servitute pressissent maoumifos, &
 13 (servos effecissent) Fuit inquam, sermo Do-
 14 mini ad Jeremiam, dicendo; Sic ait Domi-
 15 nus Deus Ifradis, Ego pepigeram foedus
 16 cum majoribus vestris quo die eduxi eos e
 17 terra Egypti, e domo servitutis, dicendo;
 18 Post septem annos dimittetis quisque fratrem
 19 suum Hebræum qui se tibi veodiderit; ser-
 20 vici tibi sex aonos, tum liberum dimittes
 21 eum abs te: sed non acquirerunt mihi ma-
 22 jores vestri, neque inclinaverunt ad me au-
 23 rem suam. Reversi quidem vos hodie, fer-
 24 cistis quod rectum est in oculis meis, promul-
 25 gando libertatem quisque liberatum socio
 26 suo, ecce ego libertatem proclamo meo iude su-
 27 per quam invocatum est nomen meum. Mul-
 28 tatis confilium, & prophanas nomen me-
 29 um, repetentes quisque servum suum & quis-
 30 que ancillam suam, quos sibi ipsi liberos di-
 31 miferatis, & subjugatis eos ut essent vobis
 32 servi & ancille. Accitro sic ait Domius
 33 Deus Ifradis; Quis vos non obtemperastis
 34 mihi proclamando quisque libertatem socio
 35 suo, ecce ego libertatem proclamo vobis ad
 36 gladium, famem, ac pestem, dicit Dominus;
 37 & proponam vos in formidinem cunctis re-
 38 gnis terræ. Et viros illos qui transgressi sunt
 39 foedus meum, qui non steterunt sermionibus
 40 foederis quod pepigerunt eorum me, mercedam
 41 ut vitulum illum quem duas in patres fecer-
 42 ruot, & transferunt inter divisiones ejus:
 43 Principes scilicet Judæ & Jerofolymæ, cum
 44 chos, & cerdores, & universum terræ populum,
 45 qui transferunt inter dimidiatas illius vituli
 46 partes: Tradamq; in manum hostium ipso-
 47 rum, & in manum quærentium animam ipso-
 48 rum; cruntque cadavera ipsorum cito vo-
 49 lucibus caeli & bestiiis terræ: Et Sedeci-
 50 am regem Judæ, ac principes ejus tradam in
 51 manum inimicorum eorum, & in maoum
 52 quærentium animam eorum, in manum in-
 53 quam, copiarum regis Babyloniz, quæ ascen-
 54 surz sunt contra ipsos.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 Veritatem audite sermonem Domini
 8 quem ego dixi sum in auribus ve-
 9 stris, & in auribus totius populi: Tem-
 10 prophetæ qui me & vos mandatum pre-
 11 ceperunt, et perbraverunt de terra mu-
 12 ta & de regno magnis bellum; Quam
 13 qui pacem peroptat: eueniente sermone,
 14 cognoscens homines usque prophetam mi-
 15 serit eis Dominus fidelem. Tum arre-
 16 pit Hasania coram toto populo numel-
 17 las e collo Jeremias, fregit; Et locu-
 18 tus est Hasania coram universo populo,
 19 dicens; Sic ait Dominus, Ita frangam
 20 jugum regis Babilie: & omnibus collis gen-
 21 tium: ubi que Jeremia in vias suam.
 22 * لیکن اسمعوا قول الرب الذي انا اقوله في اذانكم وفي اذان كل الشعب * الانبياء
 23 الذين كانوا قبلي وبعديكم منذ القديم * وابدوا على الارضين الكائنين وعلی مملكات
 24 عظمت باكر * الذي يئبنا بالسلامة اذ يابنه القول يعرفون الذي الذي ارسله الرب
 25 لهم بالامان * واحد حنايا تجاه كل الشعب الاطواف من عنى ارميا وكسرهم * وقال حنايا
 26 تجاه كل الشعب قائلا * هكذا قال الرب * هكذا اكسر يئم ملك بابل من جميع اعدائ
 27 الامم * وهب ارميا في طريقه *
 28 * وكان قول الرب الي ارميا من بعد ما كسر حنايا الاطواف من عنقه قائلا *
 29 * انطلق فعل حنايا قائلا * هكذا قال الرب * انت كسرت الاطواف اكسيته وانا اصنع
 30 عودهم اطوافا حديدية * لان هكذا قال الرب نبر من حديد وصعبت على عنى جميع
 31 الامم * ليصنعوا لملك بابل * وقال ارميا حنايا * لم يرسلك الرب وانت جعلت هذا الشعب ان
 32 يتوكل على الظلم * لاجل هذا هكذا قال الرب * ها انا ارسلك من وجه الارض * وفي هك
 33 السنة يموت * فمات في الشهر السابع *
 34 * الفصل السادس والتسعون *

1 Ceterum hi sunt sermones epistole,
 2 quos misit Jeremia de Jerusalem ad se-
 3 n oes captivitates, ad sacerdotas, & ad
 4 falsos prophetas: epistola ad Babilonem in
 5 captivitate existentem, & ad omnem po-
 6 pulum qui superius, Quando fo hania
 7 rex cum regibus, canitibus, omnibus in-
 8 genuis & principibus, atque officibus, e-
 9 gressus est Jerofolymam: Milia per eum,
 10 & Gomarium filium Saphania, & Gomarium
 11 filium Selethæ, quos multas sedecia
 12 rex Jude ad regem Babilie, dicit; Sic
 13 ait Dominus Deus Ifradis de captivis
 14 quos obtulit de Jerusalem: Exeruite
 15 amos, hostes plantate, & suffus eo-
 16 rum comedite: uxores auce, & filios &
 17 vestras locute maris: crescite, & ne ma-
 18 nuantini:

1 * هك اقول الكتب الذين ارسلهم ارميا من ايروسليم الي مسايح اكلوه ولاكهنة والانبياء
 2 الكذبة * رساله الي بابل في السبي ويلي كل الشعب المناجر * حسن حج يوحنايا الملك
 3 والكتبة * واكصيان وكل حم واسير وصايح * بيد النعازار بن صافان وعاماريو
 4 بن سلكيو الذي ارسله صادقيا ملك يهوذا الي ملك بابل قائلا * هكذا قال الرب اله
 5 اسرائيل على السبي الذي سببه من ايروسليم * ابدوا يبدوا واعسوا بسامن واكلوا
 6 عرمها * واخذوا بساء واعطوا بناتكم لرجال * اكلوا ولا تغلوا *

יומיה : לה

hanc civitatem ad eos redocam & Domious dixit...
הנה מצויה נאם יהוה והשביל אל העיר והוא

CAP. XXXV.

Jehochaim diebus in, Domio cum à Imrejabu ad fuit quod Verbum...
דבר אשר יהוה אלי יורה בימי יחזקיהו

Verfio VULG. LAT.

22 Ecce ego praecepto, dicit Domious, & redocam eos in civitate hanc, & praecliantur ad-

CAP. XXXV.

Verbum, quod factum est ad Jeremiam à Domino, in diebus Joakim filii Josif regis Juda, dicens: Vade ad domum Rechabitarum: & loquere eis, & introduce eos in domum Domini, in unam exedram thesaurorum, & dabis eis bibere vinum.

Verfio GRECA LXX. Interp. Cum Translatiooe LATINA.

Και εἰρηθεύσε ἐν ἡμέραις ἐμοῖς ἡ πόλις ἡν ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς ἐκεῖ καὶ ἠκούσατε τὴν φωνὴν τοῦ κυρίου...
Et querite (e) ad pacem terrae, ad quem transmigraute vos feci hic: & orate pro eis ad Dominum: quia in pace ejus pax vobis.

MS.A. (1) προσεύξατε (2) τὴν εἰρήνην αὐτῶν ἕως ἢ ἡμέρας ὑμῶν. Οὕτως ἔπειν ηὐσεῖ. Μὴ ἀναπαύσῃτε (3) οὐδὲν λαὸν ἐπιβλῆσαι...
(1) orate ad me; & exaudiam vos: & inveniam me: (2) quia querere me in toto corde vestro: Et ap- paret vobis. Quia dixit: Constitui vobis Dominum prophetas in (3) Babylone: Sic dixit Dominus super Achibab, & super Sedeciam; & ego do eos in manu regis Babylonis: & percussit eos ante oculos vestros.

Targum JONATHAN.

האנא מקדימו ארמי ויגמרונו על קדמא דרדא ויגמרונו קרבא עליה ויבשבונו וימרונו...
פתגם נבואה דיהוה עם ירמיהו מן קדם יי בימי יחזקיהו

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Ecce ego praecepto, dicit Dñs, & redocam eos ad civitatem hanc; & praecliantur adversus eam, & subjugabunt eam, & succident eam igne; & urbes domus Juda dabo in solitudinem absque habitatore.
Verbum prophetiae quod factum est cum Jeremias à facie Dñi, in diebus Joacim filii Josif regis Judae, dicens: Vade ad filios domus Rechab, & loquere cum eis, & introduce eos in domum sanctuarii Dñi, ad unum de gazophylaciis & propinabis eis vinum.

ירמיהו: לו

14 Quia dicitur ad sum locum ego & fui patris praecipum audire omnes... 15 Misique ad vos omnes servos meos prophetas, confurgens diluculo, mitensque & dicens: Convertimini unumquique a via sua pessima...

Verfio VULG. LAT.

14 Prevaluerunt sermones Jonadab filii Rechab, qui praecepit filiis suis ut non biberent vinum: & non biberit usque ad diem hanc...

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

12 Καὶ λέγει αὐτῶν καὶ λέγει ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ βαβυλωνίου, λέγοντες... 13 Ἐκείνη τὴν ἡμέραν ἐν ἰσραὴλ, καὶ ἐμνησθήσετο ἡ ψυχή μου τὸν κύριον...

CAP. XXXVI. לו

Jehudah regis Joiazah filii Jehochachim quarto anno in fuit Et tibi Tulie: dicendo, Domino a Jeremjah hoc est verbum illud... 14 Et factum est in anno quarto Joakim filii Josie regis Juda: factum est verbum hoc ad Jeremiam...

CAP. XXXVI.

14 Et factum est in anno quarto Joakim filii Josie regis Juda: factum est verbum hoc ad Jeremiam ad Domioo, dicens: Tolle volumen libri, & scribes in eo omnia verba...

CAP. XXXVII.

14 Hec enim dicit Dominus Deus Israel, dicens: Scribe omnia verba, quae respondit ad te, super librum: Quia ecce dies venient, dicit Dominus: & redit faciam translationem populi mei Israel...

Targum JONATHAN. PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

14 ויהוה בשרתא דבישתיא ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה ויהוה בשרתא דבישתיא ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה... 15 ויהוה בשרתא דבישתיא ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה...

14 Confirmata sunt verba Jonadab filii Rechab quae praecepit filiis suis, ut non biberent vinum: & non biberit usque ad diem hanc, quia obediuntur praecipio patris sui...

14 Confirmata sunt verba Jonadab filii Rechab quae praecepit filiis suis, ut non biberent vinum: & non biberit usque ad diem hanc, quia obediuntur praecipio patris sui...

CAP. XXXVII.

14 Et factum est in anno quarto Joakim filii Josie regis tribus domus Juda, factum est verbum istud cum Jeremia facie Domini dicens: Tolle tibi volumen libri, & scribes in eo omnia verba quae locutus sum tibi...

14 Et factum est in anno quarto Joakim filii Josie regis tribus domus Juda, factum est verbum istud cum Jeremia facie Domini dicens: Tolle tibi volumen libri, & scribes in eo omnia verba quae locutus sum tibi...

14 Et factum est in anno quarto Joakim filii Josie regis tribus domus Juda, factum est verbum istud cum Jeremia facie Domini dicens: Tolle tibi volumen libri, & scribes in eo omnia verba quae locutus sum tibi...

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 * Hec enim quae dicitur est in manu Domini... 15 * Hec enim quae dicitur est in manu Domini... 16 * Hec enim quae dicitur est in manu Domini... 17 * Hec enim quae dicitur est in manu Domini... 18 * Hec enim quae dicitur est in manu Domini... 19 * Hec enim quae dicitur est in manu Domini...

CAP. XXXVI.

1 * Factum est praeterea anno quarto Jojachi... 2 * Factum est praeterea anno quarto Jojachi... 3 * Factum est praeterea anno quarto Jojachi... 4 * Factum est praeterea anno quarto Jojachi...

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22 * Et ab his desinunt formam execratio... 23 * Et ab his desinunt formam execratio... 24 * Et ab his desinunt formam execratio... 25 * Et ab his desinunt formam execratio... 26 * Et ab his desinunt formam execratio... 27 * Et ab his desinunt formam execratio... 28 * Et ab his desinunt formam execratio... 29 * Et ab his desinunt formam execratio... 30 * Et ab his desinunt formam execratio... 31 * Et ab his desinunt formam execratio... 32 * Et ab his desinunt formam execratio...

CAP. XXXVII.

1 * Ermo habitus cum Jeremia... 2 * Ermo habitus cum Jeremia... 3 * Ermo habitus cum Jeremia... 4 * Ermo habitus cum Jeremia... 5 * Ermo habitus cum Jeremia...

רמיה: לו

non volun Ego: dicendo Baruch Jeremjahu praecepit Et
 5 ויצוה ירמיהו את ברוך לאמר אני עשור לא אוכל
 volumine in lege Et. Domini domum ingredi
 לבוא בית יהוה: ובאת אהר וקראת במגלה
 populi auctibus in domini verba, meo ore scriptis quod
 6 אשר כתבת מפי את דברי יהוה באוני העם
 Jehudah omnis auctibus in eam & jejuniis die in Domini domo
 ברת יהוה ביום צום ועם באוני כל יהודה
 corum in quo ex eadot foit: Si ea leges fuis civitatibus de venientiam
 7 הבאים מערים תקראם: או לי תפל התנהג
 magis quia: mala sua via a se revertantur & Domini sciet ad
 לפני יהוה וישבו אש ברבון ברנהל
 hunc populum ad Dominus est locutus quoniam ira & nihil
 האה והתחמה אשר דבר יהוה אל העם הזה:
 Jeremjahu ei praecepit quae omnia juxta Nerijahu filius Baruch fecit Et
 8 ועשו ברוך ברניה כל אשר צוהו ירמיהו
 fuit Et Domini domo Domini verba libro in legendo propheta
 הנביא לקראת בספר ורבי יהוה בית יהוה: ויהי
 Jeohadab regis Josijahu filii Jehojachim quinto anno in
 בשנה השמינית ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה
 populi omnia Domini praeceperunt nono mense in
 בחדש השנים צום לפני יהוה והעם
 Jehudah urbibus de venientibus populo universo & Jerusalem in
 בירושלם וכל העם הבאים מערי יהודה
 Temporalis verba libro in Baruch Legitque Jerusalem in
 בירושלם: וקרא ברוך בספר את דברי ירמיהו
 ferebat Saphan filii Ghamarjah culticum in Domini domo
 ברת יהוה בלשנת גמריה ביהוה
 auctibus in nove Domini domus portae ostii superiori atrium in
 בחדר העליון פתח שערי ביהוה החדש באוני
 Saphan filii Ghamarjah filius Michajahu audivit Et populi omnia
 כר-העם: ושמע סביבו בן נמיה בן דבוע
 Dracendisque libro scriptis Domini verba omnia
 11 את כל דברי יהוה מלך המפרץ: ויהי
 omnia ibi ecce & scribit cubiculo fuber regis domum
 ביהוה המלך על לשנת הספר והנה העם ברח
 Soudajah filius Delajah & scriba Elijahab sedentes principes
 השרים ושבכים אשישמעיהו ורליהו ביהוה
 Soudajah & Saphan filius Ghamarjah & Hachbar filius Elmanah &
 ואלהו ברעקבוד נמיהו ביהוה וזקריהו
 Michajahu eis audire Et omnia audivit Et Chananzjah filius
 12 ביהוה ביהוה ויהי להם מכירה
 libro in Baruch deprecans audivit quae verba omnia
 את כל דבריהם אשר שמע בקרא ברוך בספר
 Baruch ad principes omnes miserunt Et scripsit auribus in
 באוני העם: וישלח כל השירים אל בני
 Chananzjah filii Sederjah filii Netanjah filiam Jehudi
 את יהוה ביהוה ביהוה ביהוה ביהוה ביהוה
 Laha fure: populi auctibus in eam legitis quo Volumen
 הסגלה אשר קראת בה באוני העם קחנה
 volunta Nerijah filius Baruch tulit & abiit: tua manu in
 ביהוה וליך ויקח ברוך ברניה את הסגלה
 nunc Secl: cum ad dixerunt Et ens ad venit & sua manu in
 ביהוה ונתת אליהם: ויאמרו אזוי ביהוה
 etiam auctibus in Baruch legis & mittis auribus in illud lege &
 וקראת באוני וקראת ברך באוני
 ad expaverunt verba omnia ut audire fecerant fuit Et
 16 ויהי כשמעם את דברי ברך פרו אש גדלה
 regi nuntiatis Nuntiando: Baruch ad dixerunt & suum fecerunt
 רעהו ויאמרו אל ברך העיר נגיד לכל
 hac verba omnia
 את כל דבריהם האלה:

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Et praecepit Jeremias Baruch, dicens: Ego clausus sum, nec valeo ingredi domum Domini. Ingredere ergo tu, & lege de volumine, in quo scripsi ex ore meo, verba Domini, audiente populo in domo Domini, in die jejunii: insuper & audiente univerfo Juda, qui veniunt de civitatibus suis, leges eis: Si forte cadat oratio corum in conspectu Domini, & revertatur unufquisque ad via sua pessima: quoniam magnus furor & indignatio est, quam locutus est Dominus ad verus populum hunc. Et fecit Baruch filius Neriz, juxta omnia, quae praeceperat et Jeremias propheta, legens ex volumine sermonum Domini in domo Domini. Factum est autem in anno quinto Joakim filii Josaz regis Juda, in mense nono: praecavertur jejunium in conspectu Domini omni populo in Jerusalem, & univerfo multitudine, quae confluebat de civitatibus Juda in Jerusalem. Legitque Baruch ex volumine sermones Jeremias in domo Domini, in gazophylacio Gamariz filii Saphan scribax, in vestibulo superiori, in introitu portae novae domus Domini, audiente omni populo. Cumque audisset Michax filius Gamariz filii Saphan omnes sermones Domini ex libro: Descendit in domum regis ad gazophylacium scribax: & ecce ibi omnes principes sedebant: Elisama scriba, & Dalaias filius Semez, & Elathan filius Achobor, & Gamariz filius Saphan, & Sedecias filius Hanania, & universi principes. Et nuntiavit eis Michax omnia verba, quae audivit legente Baruch ex volumine in aurbis populi. Miserunt itaque omnes principes ad Baruch, Judae filium Nathanaz filii Selemiz, filii Chuffi, dicentes: Volumen, ex quo legitis audiente populo, sime in manu tua, & veni. Tulit ergo Baruch filius Neriz volumen in manu sua, & venit ad eos. Et dixerunt ad eum, Sede, & lege haec in auribus nostris. Et legit Baruch in auribus eorum, & legitur cum audissent omnia verba, obstupuerunt unufquisque ad proximum suum: & dixerunt ad Baruch: Nuntiare debemus regi omnes sermones istos.

Interrogat, & videte, si generat masculus? (a) & de timore, in quo deturbantur lumbus, & saltem? quare videt omnem hominum, & manus ejus super lumbum (b) ejus? Verbo facies in amugnem; (c) Quia facta est magna dies illa, & non est talis: & tempus angustum est Jacob; & ex istis salvabitur. In die illa, dixit Dominus, conteram jugum de collo eorum: & vincula eorum dirumpam: & non operabor eis, ut non erant alienis: Et operabor David domo suo. Et David vegem coram sufficere (d) ei: Sic ait Dominus: (e) Suficavit conventionem: dolosa est plaga tua: Non est qui iudice judicium tuum: in dolore curata est: nullus tibi novus est. Omnes autem tui obit: fuit tibi: non (f) i ierogadum: quia plaga inimici percutit te, & captivus fuit super omnes iniquitatem tuam. Multiplicata fuit pecunia (g) tua: Propter multitudinem iniquitatum tuarum (h) multiplicata fuit pecunia tua: fceciunt bac tibi: Et erunt, (k) qui vastant te, in vastationem: & omnes, qui diripiunt te, dabo in dispersionem: Domus (l) obducam curvationem tuam: & plaga dolosa evadit te, ait Dominus: quia dispersa vocata est: (m) venisti vocata est: quia non est qui querat eam. Sic dixit Dominus: Et ego reducet in captivitatem facies: & captivati erunt miferibor. Et edificabitur civitas super altitudinem ejus: & (n) populus juxta iudicium suum sedebit. Et operabor ab eis canentes: quia indicium: et multiplicabo eos, et non minuetur.

MS.A. (d) ἐξνήθη, ἐπι μεγάλη (e) ὑμῶν ἀπὸ πρῶτου (f) ἐκ ἀλλοθίου, (g) τὸν βασιλικὸν (h) ἵπποβύτου σου, (k) ἀφείλαν ἐκ ἐπι (l) ἀδελφίαν (m) προσηυθύντῃς (n) ἰσχυροί (ξ) ἀρχιμαστοίαν (o) ἀποικίαν (π) τυχῶ ἀυτοῦ, (q) ἢ πῶθ

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

5 ופקיר רמיה ית ברך לממר אנה מלי לית אנה יכול למעל לבית מקדשא רוי: ורחה את ותרדי במגלה את רכתתא מפוחי ית פתמא רוי קום עשא בבת קדשא רוי: ביום ראובא ואך קום כל בית יהודה דאתון מקריהוון תקרנו: ונתקבל בעזרתון קום ויתובן גבר מאורחיה בישתא ארו רבונא ותמתא דניו יעל עשא רוי: ועמד ברך ברניה בכל די פקריה רמיה נבוא למקרי בספרא פתמא רוי בית מקדשא רוי: והוא בשתא חמשתא ליהויקים ברי יאשיהו מלך שבטא דבנה: והורה ברהא תשיעהא יהו צומא קום יי כל עשא בירושלם וכל עשא דאתון מקריהו דבריה יהודה בירושלם: וקרא ברך בספרא ית פתמא רמיה נבוא ברת ביהוה מקדשא רוי: בלשנת גמריה ביהוה שפן ספרה ברהתא עליהתא במעלנה דתרע בית מקדשא רוי מנחאה קום כל עשא: ושמע מכירה בר גמריה ביהוה שפן ית כל פתמא רוי מעל ספרה: ונחת ביהוה מלכא ללשנת ספרה אתא ונפול וכל ספרה רבי יהוה וכל ספרה אללה בר שמיהו ואלהו בר שמיהו ואלהו בר שמיהו בר החיהו ויהו להוון מכירה ית כל פתמא רמיה ביהוה בר בושמי לממר מנחאה וקריהתא בת קום עשא סכרי ברך ואתא ונסיב ברך ברניה ית מלחאה פיריה ואתא ותרחון: ואמרו ליה תוב בען וקראת קדמא וקרא ברך קרמיון: והוא כשמעוהו וית כל פתמא רמיה יהוה גבר להבריה: ויצרו לברך קואה ותיי למכא ית כל פתמא האלון:

Et praecepit Jeremias Baruch & dicens: Ego clausus sum, & non possum ingredi in domum sanctuarii Dñi. Et venies tu, & leges in volumine, in quo scripsi ex ore meo, verba Dñi coram populo, in domo sanctuarii Dñi, in die jejunii, & eriam coram omni domo Juda, qui veniunt de civitatibus suis, leges ea. Forè acceptabilis eilis deprecatio eorum coram Dño, & convertentur unufquisque ad via sua mala: quoniam magnus fuit furor & indignatio quam decrevit Dñs adversus populum hunc. Et fecit Baruch, filius Neriz, juxta omnia quae praecepit ei Jeremias propheta, ut legeret in libro verba Dñi, in domo sanctuarii Dñi. Et factum est in anno quinto Joachum filii Josaz regis tribus domus Juda, in mense nono, decreverunt jejunium coram Dño omnis populus in Jerusalem, & omnis populus qui venerat de urbibus domus Juda in Jerusalem. Et legit Baruch in libro omnia verba Jeremias prophetae, in domo sanctuarii Dñi, in gazophylacio Gamariz filii Saphan scribax, in atrio superiori, in introitu portae domus sanctuarii Dñi orientalis, coram omni populo. Et audivit Michax filius Saphan omnia verba Dñi ex libro: Et descendit in domum regis, in gazophylacium scribax, & ecce ibi omnes principes sedebant, Elisama scriba, & Dalaias filius Semez, & Elathan filii Achbor, & Gamariz filius Saphan, & Sedechias filius Anania, & universi principes. Et annuntiavit eis Michax omnia verba quae audivit, quando legebatur Baruch in libro coram populo. Et miserunt omnes principes ad Baruch Judae filium Nathanaz, filii Selemiz, filii Chuffi, dicendo: Volumen in quo legitis coram populo, sime in manu tua, & veni. Tulit ergo Baruch filius Neriz volumen in manu sua, & venit ad eos. Et dixerunt ei, Redi nunc cum audissent omnia verba, obstupuerunt unufquisque ad proximum suum: & dixerunt ad Baruch, Annuntiare debemus regi omnes sermones istos.

Et praecepit Jeremias Baruch & dicens: Ego clausus sum, & non possum ingredi in domum sanctuarii Dñi. Et venies tu, & leges in volumine, in quo scripsi ex ore meo, verba Dñi coram populo, in domo sanctuarii Dñi, in die jejunii, & eriam coram omni domo Juda, qui veniunt de civitatibus suis, leges ea. Forè acceptabilis eilis deprecatio eorum coram Dño, & convertentur unufquisque ad via sua mala: quoniam magnus fuit furor & indignatio quam decrevit Dñs adversus populum hunc. Et fecit Baruch, filius Neriz, juxta omnia quae praecepit ei Jeremias propheta, ut legeret in libro verba Dñi, in domo sanctuarii Dñi. Et factum est in anno quinto Joachum filii Josaz regis tribus domus Juda, in mense nono, decreverunt jejunium coram Dño omnis populus in Jerusalem, & omnis populus qui venerat de urbibus domus Juda in Jerusalem. Et legit Baruch in libro omnia verba Jeremias prophetae, in domo sanctuarii Dñi, in gazophylacio Gamariz filii Saphan scribax, in atrio superiori, in introitu portae domus sanctuarii Dñi orientalis, coram omni populo. Et audivit Michax filius Saphan omnia verba Dñi ex libro: Et descendit in domum regis, in gazophylacium scribax, & ecce ibi omnes principes sedebant, Elisama scriba, & Dalaias filius Semez, & Elathan filii Achbor, & Gamariz filius Saphan, & Sedechias filius Anania, & universi principes. Et annuntiavit eis Michax omnia verba quae audivit, quando legebatur Baruch in libro coram populo. Et miserunt omnes principes ad Baruch Judae filium Nathanaz, filii Selemiz, filii Chuffi, dicendo: Volumen in quo legitis coram populo, sime in manu tua, & veni. Tulit ergo Baruch filius Neriz volumen in manu sua, & venit ad eos. Et dixerunt ei, Redi nunc cum audissent omnia verba, obstupuerunt unufquisque ad proximum suum: & dixerunt ad Baruch, Annuntiare debemus regi omnes sermones istos.

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆC. LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

quomodo nobis nunc Nuntia : dicendo interrogaverunt Baruch Et
ואת ברוד שאלו לאמר הנרעה לנו איה
Baruch eis dixit Et ejus ore ex hac verba omnia scripsisti

Et interrogaverunt cum, dicen-
tes : Indica nobis quomodo scri-
psisti omnes sermones istos ex ore
ejus. Dixit autem eis Baruch ;
Ex ore tuo loquebatur quasi le-
gens ad me omnes sermones
istos : & ego scribebam in vo-
lumine atramento. Et dixerunt
principes ad Baruch ; Vade, &
abscondere tu & Jeremias, & ne-
mo ficiat ubi sitis. Et ingressi
sunt ad regem in atrium ; porro
volumen commendaverunt in gazophylacio Elifamae scribae ;
& nuntiaverunt audiente rege
omnes sermones. Misitque rex
Judi ut fumeret volumen : qui
collens illud de gazophylacio
Elifamae scribae, legit audiente
rege, & universis principibus
qui stabant circa regem. Rex
autem sedebat in domo hymeali
in mense nono : & posita erat
arula coram eo plena prunis.
Cumque legitisset Judi tres pagel-
las vel quatuor, scidit illud scal-
pello scribae, & projecit in igne,
qui erat super arulam, donec
confunderet omne volumen i-
gni, qui erat in arula. Et non
timeverunt, neque sciderunt ves-
timenta sua, & omnes servi
ejus, qui audierunt universos
sermones istos. Venitamen El-
nathan, & Dalaias, & Gamarias,
contradixerunt regi ne combure-
ret librum : & non acquievit eos.
Et precepit rex Jeremiam filio
Amelch, & Saraias filio Ezriel,
& Selemiz filio Abdeel, ut com-
prehenderent Baruch scribam, &
Jeremiam prophetam : abscon-
dit autem eos Dominus. Et factum
est verbum Domini ad Jeremiam
prophetam, postquam combuserat
rex volumen, & sermones quos scripserat Baruch
ex ore Jeremias, dicens ; Rursum
tolle volumen aliud : & scribe
in eo omnes sermones priores,
qui erant in primo volumi-
ne, quod combussit Joakim rex
Juda. Et ad Joakim regem Ju-
da dices ; Hæc dicit Dominus ;
Tu combussisti volumen illud,
dicens ; Quare scripsisti in eo
annuntians ; Festinus veniet rex
Babylonis, & vallabit terram
hanc, & cessare faciet ibi illa ho-
minem, & jumentum ?

Και ἐρωτήσαντο οἱ υἱοὶ (σ) αὐτῶν ὅτι τὸ
πρόβητον, ὃ τὸ μαρτύριον αὐτοῦ (τ)
ἔχει ἡστυατοῦ μὴ ἐπιβλήσεται, ὃ ἐλά-
μομα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἰου-
δαίου ἰαχρῆτον (υ) αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῦ, ὃ
ἔργον αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξήκουσται. &
(ω) αὐτοῦ, ὃ ἀποκρίσθη πρὸς με' ἐπ'
ὅτι ἐστὶν ὁ θεὸς ἡμῶν ὃς κἀρδῶν αὐτοῦ, (φ)
ἄποκρῖται πρὸς με' ὅτι κἀρδῶν αὐτοῦ, (ψ)
ὁμοίαν ἰρα Dominus ἐγρήσθη ἐπ' ἰ-
σραὴλ πλεον ἐγρήσθη ἐπ' ἰσραὴλ,
supra impius videtur. Non tueri
est in ira furoris Dominus, donec
facies, & donec confiteatur in-
teritum cordis sui. In novissimis
dicitur cognoscit ea.

MS.A. (σ) αὐτοῦ (τ) ἐστὶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ (υ) αὐτοῦ (φ) ἐστὶν ἰσραὴλ
(χ) ποιῆσαι, (ι) ἐλάσει

Cap. 31. KE. &. AN.
Vulg. Lat. EN τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, ὁ
ἐπιβλήσεται (α) ἰσραὴλ ἐν τῷ γένει
ἰσραὴλ, (β) ὃ αὐτοῦ ἰσραὴλ καὶ ἐκ
λα-
2 β. Ὀπίσω ἐστὶν κἀρδῶν αὐτοῦ, ὃ
ἐστὶν ἰσραὴλ ὃ δὲ λαλοῦν ἐπ' αὐτοῦ
(γ) μαχίρ.
3 βαδίσαι, καὶ μὴ ἀλλάξῃ ἰσραὴλ, καὶ οὐκ
ἔπιβλήσεται (δ) ὀπίσω αὐτοῦ. Ἀρχὴτον (ε)
ἀκούων ἰσραὴλ ἐστὶν ἀκούων ἰσραὴλ (σ)
4 ἐπὶ αἰετήριον. (σ) Ὅτι ἐπὶ ἀνωμίῳ (σ)
ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ
5 ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ
6 ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ
7 (δ) πρὸς κἀρδῶν αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἰσραὴλ
8 ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ
9 ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ

MS.A. (α) ἐξ ἰσραὴλ (β) ὃ ἐστὶν ἰσραὴλ (γ) μαχίρ. (δ) ἀπὸ ἰσραὴλ
(ε) ἀκούων (σ) ἐπὶ ἀνωμίῳ (σ) ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ (σ) ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ
(σ) ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ (σ) ἰσραὴλ ἐπ' ἰσραὴλ

Targum JONATHAN. PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

ויתברוד שאלו למיטרתו כען לא אמרו כחכמה האלון
ואמר לדון ברוד מפותיה קרי לומר כל פתומיה האלון ואנא כתיב על ספרא ביהותא
ואמרו ברבובת לבדו איל אספר את יורמיה ואנש לא ידע איכא חנון : ואחור לור
מלכא לרחמיה מלתא פקירו בלשפת אלשמע ספראו ותיוא קום מלכא וכל
פתומיה : ושלח מלכא ית יחוריו למסבת מלתא ונסבה מלשה אלשמע ספרא
וקראת יחוריו קדם מלכא וקדם כל ברבכא דקמו מעלי מלכא : ומלכא יתב ביה
סורא ביהתא חשיעתא וית נורא קרמויה מלקון : והיה כר קרי יחוריו מלקון
וארבע פוע באומל ספרא ורמי לנורא ולנטימ ער ושלמיזנגל מלתא על נורא
ועל נומרי : ולא תורה ולא בעוית לבושיהו מלכא וכל עבדוהי ושבעוהי כל
פתומיה האלון : ואף אלון ודלחה ונמר ודפועו מן מלכא ברוד לאלאוקראת
מלתא ולא בריל מעון : ופקיד שליחא ורתמאל בר מלכא וית שיהו כר עוראל
וית שליח בר עקראל בר מלכא ית ברוד ספרא וית רמה נביא ואנש עליהו : ו
וית פתנס בנאה מן קדם י עמ ירמיה פתר ספראו וית מלתא מלתא וית פתומיה
רית ברוד מפותיה וירמיה למימי : חוב סלק מלתא אחריו וחובו עלה וית
כל פתומיה קרמאי דכח על מלתא קרמיה דאוקר ויוקים מלך שבטא רבית
דדירה : ועל ויוקים מלך שבטא רבית יהודה חיסר דנון אכר י אקארמיה וית
מלתא הרא למימי סארין פתכתיא עלה למימי מתי וית מלכא רבכל ויתמיה

Et Baruch interrogaverunt, dicentes : Indica nunc nobis, quomodo scri-
psisti omnes sermones istos ex ore ejus? Et dixit eis Baruch, Ex ore tuo fue-
rat mihi omnia verba hæc : & ego scribebam in volumine atramento.
Et dixerunt principes ad Baruch, Vade, abscondere tu & Jeremias, & ne-
mo ficiat ubi sitis. Et venerunt ad regem in atrium, & volumen commen-
daverunt in gazophylacio Elifamae scribae, & nuntiaverunt coram rege
omnes sermones. Misitque rex Judi ut fumeret volumine : & tulit illud de
gazophylacio Elifamae scribae, & legit Judi coram rege, & coram omni-
bus principibus qui stabant circa regem. Et rex sedebat in domo hymeali
in mense nono, & ignis erat succensus coram eo. Factum est autem cum
legisset Judi tres paginas aut quatuor, scidit illud scalpello scribae, & pro-
jecit in ignem ex carbonibus ; donec totum volumen super ignem ex car-
bonibus absumeret. Et non obduperunt nec sciderunt vestimenta sua rex
& omnes servi ejus, qui audierunt omnes sermones istos. Et etiam El-
nathan, & Dalaias, & Gamarias rogaverunt regem ut non combureret vo-
lumen : & non acquievit eis. Et precepit rex Hierameel filio regis, & Sa-
raiz filio Azriel, & Selemiz filio Abdeel ut caperent Baruch scribam, &
Jeremiam prophetam ; & protexit eos Domiaus. Et factum est verbum
prophetie ad Jeremiam, postquam combussit rex volumen & sermones
quos scripserat Baruch ex ore Jeremias ; dicens ; Rursum tolle tibi volu-
men aliud, & scribe in eo omnes sermones priores, qui erant in volumine
primo quod combussit Joachim rex tribus domus Juda. Et ad Joachim re-
gem tribus domus Juda dices ; Hæc dicit Dominus ; Tu combussisti volu-
men istud, dicens ; Quare scripsisti in eo, dicens, Veniendo veniet rex
Babylonis, et disperdet terram hanc, et disperdet ex ea hominem et jume-
ntum.

אקראת הרא ויבטל מנה אנשא ובעורא :

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

<p>17 * دَخَبْتُمْ بِعُلُوحِهِمْ وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * بِسَمَاءِ سَمَاءِ كُنُفُسِهِمْ قَدَمْتُمْ قَدَمْتُمْ فِي سَمَاءِ كُنُفُسِهِمْ</p> <p>18 قَدَمْتُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>19 * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>20 مَسَمَعْتُمْ فِي كَنُفُسِهِمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>21 كَلَّمْتُمْ كُنُفُسَهُمْ بِرَبِّهِمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>22 مَسَمَعْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>23 * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>24 كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>25 * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>26 كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>27 * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>28 كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>29 * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p> <p>سَمِعْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ * وَرَوَّحْتُمْ كَنُفُسَهُمْ</p>	<p>Baruchum autem rogaverunt, & dixerunt ei, Indica nobis quomodo scripsit sermo</p> <p>18 sermons istos eo dicente. Quibus ait Baruch, Ore suo prouuntiabat mihi Jeremia omnes sermons istos, & ego atramento scribebam in libro. Dixerunt principes Baruch, Vade; & abdere tu & Jeremia, & nemo sciat ubi sitis. Tum uenerunt ad referitorio Eliemai scriba, & indicauerunt regi omnes sermons illos. Misit ergo rex Jehudium ut afferret volumen, qui arreptum e diversorio Eliemai scribae, legit illud Jehudius coram rege & coram cunctis principibus qui affabant regi. (Rex aurem sedebat in domo hyberna mensile nouo, ignemq; ponebant ante ipsum.) Cūque legisset Jehudius tres aut quatuor sermons, lacerauit illud scalpro librario, & projecit in carbonibus ignis, ita ut totum volumen arderet igne qui foco superpositus erat. Nec iterum horruerunt, neque uellimenta sua sciderunt rex & omnes serui eius, omnibus scilicet sermonibus auditis. Quin etiam Elishane, & Gemaria, atque Delai regem precabantur, ne volumen illud igne comburerent, non acquieuit eis: Imò præcepit rex Jerachmeel filio regis, & Serie filio Azriels, & Selami filio Abdiels, ut apprehenderent Jeremiam propheta & Baruchum scribam; sed abcondidit eos Dominus. Fuit autem sermo Domini ad Jeremiam propheta, (postquam eausisset rex uolumen & sermons quos scripserat Baruch dicente Jeremia) dicendo; Iterum sume tibi uolumen alterum, & scribe in eo omnes sermons priores qui erant in uolumine quod Joacim rex Judee igne combussit. Ad Joacim autem regem Judee dices, Sic ait Dominus, Tu uolumen istud exussisti, & dixisti, Quare scripsisti in eo uenturum regem Babylonie, & terram istam uastaturum, & abolituum ab ea homines ac iumenta?</p>
---	--

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

<p>20 * وَلَا تَكْرِجْ بَدْوَهُمْ مِنْ الْأَرْضِ * وَتَسْأَلُ أُمَّهَاتِهِمْ لِيُجِيبُوهُنَّ * وَأَتَعْزِمُ كَرِيمَتَهُمْ * وَيُصِيبُ رَأْسَهُمْ</p> <p>21 * وَمِنْهُمْ عَلَيْهِمْ * وَرَبِّي سَمِعَ كَرِيمَتَهُمْ * وَجَدَهُمْ * وَلَا يَرْجِعُونَ إِلَيْكَ * لِأَنَّ مِنْ هَذَا الَّذِي أُعْطِي</p> <p>22 * فَمَنْ لِي قَالِ الرَّبِّ [MS. Oxon.] * وَيُصِيبُونَ لِي شَعْبَهُ وَأَنَا أَكُونُ لَهُمْ الْهَامَّ * لِأَنَّ رَجَمَ الرَّبِّ</p> <p>23 * حَرَجٌ * مَسَكَطٌ حَرَجٌ * رَجِمَ مَرْجِعٌ مَسَكَطٌ * رَجِمَ مَرْجِعٌ مَسَكَطٌ * رَجِمَ مَرْجِعٌ مَسَكَطٌ * رَجِمَ مَرْجِعٌ مَسَكَطٌ</p> <p>24 * يَفْعَلُ وَجْهِ بَعْدَهُ هُوَ * فَمَنْ لِي قَالِ الرَّبِّ * فَمَنْ لِي قَالِ الرَّبِّ * فَمَنْ لِي قَالِ الرَّبِّ * فَمَنْ لِي قَالِ الرَّبِّ</p>	<p>Et non egrederentur filii coram tuis terra: & a respiciam coram tuis conspectum meum dixerunt: & a: scilicet affigens es cor, & enim fortiter eis contra istos: Et piceps eius ex ipso pedibus, & conegrabat eos. Attamen non conuertetur ad meum qui est ille qui dedit mihi cor suum, dicit Dominus? [MS. Oxon. Et illi enim mihi populati, & ego ero illis Deus.] Nam uia Domini iudicium, indignabunda peditum, in uentura conuoluit super impos ueniet. Non auertetur uia furoris Domini, donec exequatur, & donec preter uoluntatem cordis eius. Postquam dicitur haec scilicet.</p>
---	---

CAP. XXXVIII.

<p>1 * الْقَضَىٰ أَلْمَانِ وَالتِّلْدُونَ * فِي ذَالِكَ الرَّمَانِ قَالِ الرَّبِّ * أَكُونُ كَحِسِّ إِسْرَائِيلَ</p> <p>2 * الْهَامَّ وَهَمْ يَكُونُونَ لِي سَعْبًا * الْأَضْحَاكُ الرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ</p> <p>3 * هَكَذَا قَالِ الرَّبِّ * وَجَدْتُ حَارًا فِي الْعَقْرِ * صَلَّيْتُمْ بِسَيْفِي تَهْتَبُونَ * وَلَيْسَ هَكَذَا * الرَّبِّ</p> <p>4 * مَنْ بَعِيدٌ يَطْهَرُ لَهْ * أَحَبَّتِكُ كَجَبِ أَبْنَيْهِ * لِأَجْلِ هَذَا أَصْدَبْتُكَ الرَّافَةَ * لِأَنَّ أَيْدِيكَ</p> <p>5 * وَبَيْنِي يَا عَدْرِي إِسْرَائِيلَ * نَاحِثِي ذِيكَ أَيْضًا وَكَرْبِي مَعَ جَمْعِ الْأَعْيُنِ * لِأَنَّ عَرَسَ كَرُمَا فِي جِبَالِ سَامَرِ * أَعْرَسُوا وَسَكَوُا * لِأَنَّ يَوْمَ حَكْمِ الْكَنْزِيِّينَ فِي جَبَلِ أِفْرَائِمَ * فَوَلُوا</p> <p>6 * وَأَصْعَدُوا إِلَيَّ صَهُيُونَ إِلَيَّ الرَّبِّ إِلَهِنَا * لِأَنَّ هَكَذَا قَالِ الرَّبِّ لِيعقوبَ * أَوْجِرُوا وَاصْهَلُوا</p> <p>7 * عَلَى رَأْسِ الْأُمَمِ * أَصْبَعُوا مَسْمَعَاتٍ وَسَكَوُا * فَوَلُوا حُلْصَ الرَّبِّ سَعْبَةً بَعْدَهُ إِسْرَائِيلَ * هَا</p> <p>8 * أَنَا أَصْرَفُهُمْ مِنَ الْكُرْبِيَاءِ * وَأَجْمَعُهُمْ مِنَ الْآرْضِ فِي عِيدِ الْقَصْحِ * وَأَجْعَلُ الْبَنِينَ جَمْعًا كَبِيرًا * وَيَعْبُدُونَ إِلَيَّ هَاهُنَا * بِنِكَاهِ حَرْجُوا وَيَعْبُرُونَ سَاكُنِيَهُمْ * أَدْبُهُمْ عَلَى جَلْبَاكِنِ الْمِيَاهِ</p> <p>9 * فِي أَرْضِ مَسْمَعَاتٍ * فَلَا يَصْلُونَ فِيهَا * لِأَنَّ صَرْبَ لِإِسْرَائِيلَ أَنَا * وَأَقْرَأُ هُوَ بِكَرِيمَتِهِ * أَسْمَعُوا</p> <p>10 * أَقْوَالِ الرَّبِّ أَيْهَا الْأُمَمِ * وَاحْبِرُوا فِي الْكُرْبِيَاءِ الْبَعِيَّاتِ * فَوَلُوا الَّذِي عَرِبِلَ إِسْرَائِيلَ كَجَمْعِهِ وَكَرْسِهِ</p> <p style="text-align: center;">مِثْلُ رَاعِي وَطَيْبِهِ</p>	<p>In illo tempore, ait Dominus, ero generi Israelitico Deus, & ipse erunt mihi populati.</p> <p>Textus vigesimus quartus.</p> <p>Sic dixit Dominus, laceravi calcidam in deserto & erantens gladio periret? non tua. Dominus & longè opprobrii eis. Dixi te delictione peccati & peccati atroxitate ad elemeriam. Nam adificabate, & adificabatis uerbo Israel: sumis adhibe tantum tantum, & prodictis cum uerba ludauit. Quia uenas plantati in montibus Samariae, plantati & canitei: Quia dies est iudicij, respondendum in monte Achem, fugite & ascendite in Sionem ad Dominum Deum uestrum. Sic enim dixit Dominus Jacobo, & Lataniae, & binitie super caput gentium, & uelociter facite, & Laudate: dicite, Seruati Dominus populati sunt, reliquias Israel. Et ego adducam eos ex aquilone, & colligam eos ab extremo terre in festo Pascha: filios uicium uiam plurimam, & reuertentur huc. Cum festi & exierunt, sed cum consolatione uicium eos: terram quam super casales aquauerunt per terram plantati, in qua uos adificabatis: factus enim sum Israelis pater, & Affertum est primogenitum meum. Audite sermons Domini O gentes, & annuntiate in iugulatis uocatis, dicit, Quis exhorabit Israel, collige: cum, & euadent tunc mihi pater gregem suum.</p>
--	--

Non: Jhdah. regem Jchojachim super Dominus dixit sic Propter
 30 לכן בחר אמר יהוה על יהויקים מלך יהודה לא
 31 projectum erit ejus cadaver & David folio super fedens ei erit
 יהוה הלו וישב על כפא יוד ונבלה חרה משלכת
 32 לרוב מלכותו ויהוה בלה: ופקדויו עליו ודעו
 33 ועל עבריו את עונם והכתיב עליהם וער
 quod, malum omne Jhdaham vni & Jerufalim habitatores
 ישיבי וירושלמא לא ישיהוה האתפל הרה אשר
 volumin tulit Imejahu & audierunt non & eos ad lum locutus
 34 דברתי אליהם ולא שמעו: וירמיהו ויהוה בלה:
 35 אחרת ויהנה ארבע בן בן ירמיהו הספר ויכתב
 36 סופר: ויהוה אורי Imejahu ore ex eo super
 עליה מפי ירמיהו את כל רבתי הספר אשר שר
 Jchojachim
 37 יהויקים מלך יהודה באש ועור נוסף עליהם וברמ
 Jhojachim filia multa

CAP. XXXVII. לו

Jchojachim filiu Chonjahu pro Jojiah filio Sidchijahu rex regnavit Et
 1 וימלך מלך צקיהו בן יאשיהו חרת פניהו בן יהויקים
 2 אשר המלך נבוכדנאצר מלך בבל פארץ יהודה: וילא
 3 שמע הוא ועבריו עום הארץ אל דברי יהודה אשר
 4 ירמיהו הנביא: וישלח המלך צקיהו את
 5 יוחל בן שלמיהו ואת צפקיהו בן בנשיהו אל
 6 דבריהו הנביא לאמר החלל נא בערני אל יהודה
 7 אלהינו: וירמיהו בא ויצא בתוך העם ולא נחני
 8 אחר בירח הכליה: וחיל פיעוה וצא מסצרים
 9 וישמעו הנשורים הצרים על ירושלם את שמעם
 10 ועלו ירושלם: ויהו דברי יהודה אל ירמיהו
 11 הנביא לאמר: פה אמר יהוה אלהי ישראל פה
 12 תאמרו אלהינו יהודה השלה אתכם אלי לדרשני
 13 הנה חיל פיעוה הוצא לכם לעוהה שב לארצו
 14 ויבנהו וישקוה באש: בנה אמר יהודה
 15 אל השואו נפשיתכם לאמר הנה ילכנו ויבנו
 16 הנשורים פילא ולכו: בן אמר יהודה
 17 חיל פיעוה הוצא אתכם משלכם ונשארם אצלם
 18 מרקים אש: באקרו וישקוה את
 19 יהוה הוצא באש:

Propter hæc dicit Dominus
 30 contra Joskim regem Juda; Non
 erit ex eo qui sedeat super so-
 lum David: & cadaver ejus pro-
 jicietur ad ælum per diem, & ad
 31 Gelu per noctem. Et visitabo
 contra eum, & contra femem e-
 jus, & contra fervos ejus, in-
 quiritates suas; & adducam super
 32 eos, & super habitatores Jerusa-
 lem, & super viros Juda, omne
 malum, quod locutus sum ad
 33 eos, & non audierunt. Jeremias
 autem tulit volumen aliud, &
 34 dedit illud Baruch filio Neriz-
 scribæ: qui scripsit in eo ex ore
 Jeremie omnes sermones libri,
 quem combussit Joakim rex
 35 Juda igni: & insuper additi
 sunt sermones multo plures,
 quam antea fuerant.

CAP. XXXVII.

ET regnavit rex Sedecias filius
 1 Josie pro Jechonia filio Joakim
 2 in terra domus Juda. Et non obedi-
 3 vit ipse, & servi ejus, & populus
 4 terre, verbis Domini, quæ locu-
 5 tus est in manu Jeremie prophæ-
 6 tæ. Et misit rex Sedecias Juchal
 7 filium Semeiz, & Sophoniam
 8 filium Maafie sacerdotem ad Jeremiam
 9 prophetam, dicens: Ora pro
 10 nobis Dominum Deum nostrum.
 11 Jeremias autem liberè ambulab-
 12 at in medio populi: non em-
 13 biferat eum in custodiam carceris.
 14 Igitur exercitus Pharaonis egres-
 15 sus est ex Ægypto: & audien-
 16 tes Chaldaei, qui obsidebant
 17 Jerusalem, hujuscemodi nuntium,
 18 recesserunt ab Jerusalem. Et fa-
 19 ctum est verbum Domini ad Je-
 20 remiam prophetam, dicens: Hæc
 21 dicit Dominus, Deus Israel, & Sic
 22 dicitis regi Juda, qui misit vos
 23 ad me interrogandum; Ecce exer-
 24 citus Pharaonis, qui egressus est
 25 in auxilium, revertetur in ter-
 26 ram suam in Ægyptum. Et re-
 27 dient Chaldaei, & bellabunt
 28 contra civitatem banc: & capi-
 29 ent eam, & succendent eam igni.
 30 Hæc dicit Dominus: Nolite decipere
 31 animas vestras, dicentes; Eunt
 32 abibunt, & recedent à nobis
 33 Chaldaei; quia non abibunt.
 34 Sed si percurreritis omnem
 35 exercitum Chaldaorum, qui prela-
 36 turus adversum vos, & derelicti
 37 fuerint ex eis aliquid vulnerati:
 38 singuli derelicti suo confurgent, &
 39 accendent civitatem hanc igni.

MS.A. (μ) ἔπαρσαν, (ν) ἐσφραγίσθησαν, (ξ) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἠκούσθη (δ) ἀποκαταμύσσει ἐπὶ τῷ ὄρει αὐτοῦ, ἢ ἐκ ἡδύνης σπικραλισθῶνα, ὅτι ἐκ ἰερῶν. (σ) ἀποκαταμύσσει, ὅτι (ε) ἐπὶ τῷ ὄρει (σ) ἀποκαταμύσσει παρὰ τὸν οὐρανὸν ἐπὶ τῷ ὄρει (σ) ἀποκαταμύσσει. Ὁ δὲ τὸν ἀπὸ τῶν ἐπισημασμένων ἐν πᾶσι (χ) πᾶσι ἢ πᾶσι αὐτοῦ.

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

Propter hæc dicit Dominus ad
 30 Joachim regem tribus domus
 31 Juda, Non erit ei sedens super
 32 solium David, & cadaver ejus erit
 33 projectum ad ælum per diem, & ad
 34 gelu per noctem. Et visitabo
 35 super eum & super filios ejus,
 36 & super fervos ejus peccata eorum,
 37 & adducam super eos, & super
 38 habitatores Jerusalem, & super
 39 viros Juda omne malum quod
 40 decrevi contra eos, & non obedi-
 41 erunt. Jeremias autem tulit
 42 volumen aliud, & scripsit in eo
 43 ex ore Jeremie omnes sermones
 44 libri, quem combussit Joachim
 45 rex tribus domus Juda igni: &
 46 rursum additi sunt eis sermones
 47 multi, eius similes.

Propter hæc dicit Dominus ad
 30 Joachim regem tribus domus
 31 Juda, Non erit ei sedens super
 32 solium David, & cadaver ejus erit
 33 projectum ad ælum per diem, & ad
 34 gelu per noctem. Et visitabo
 35 super eum & super filios ejus,
 36 & super fervos ejus peccata eorum,
 37 & adducam super eos, & super
 38 habitatores Jerusalem, & super
 39 viros Juda omne malum quod
 40 decrevi contra eos, & non obedi-
 41 erunt. Jeremias autem tulit
 42 volumen aliud, & scripsit in eo
 43 ex ore Jeremie omnes sermones
 44 libri, quem combussit Joachim
 45 rex tribus domus Juda igni: &
 46 rursum additi sunt eis sermones
 47 multi, eius similes.

CAP. XXXVIII.

ET regnavit rex Sedecias filius
 1 Josie pro Jechonia filio Joachim, quem
 2 constituit regem Nabuchodonosor rex
 3 Babylonis in terra domus Juda.
 4 Et non obediit ipse, & servi ejus,
 5 & populus terre, verbis Domini,
 6 quæ locutus est per manum Jeremie
 7 prophetæ. Et misit rex Sedecias Jechu-
 8 cal filium Semeiz, & Sophoniam
 9 filium Maafie sacerdotem ad Jeremiam
 10 prophetam, dicens: Ora nunc
 11 pro nobis coram Domino Deo no-
 12 stro. Et Jeremias indigebat ur
 13 & egrediebatur in medio populi, &
 14 non tradiderunt eum in dõgum vincitorum.
 15 Exercitus autem Pharaonis egres-
 16 sus est ex Ægypto: & audierunt
 17 Chaldaei, qui obsidebant Jerusa-
 18 lem, factum est verbum Domini
 19 ad Jeremiam, dicens: Hæc dicit
 20 Dominus, Deus Israel, & Sic dicitis
 21 regi domus Juda, qui misit vos
 22 coram me: Ecce exercitus Pharaonis
 23 qui egressus est in auxilium vestrum,
 24 revertus est in terram suam, in Ægyptum.
 25 Et revertentur Chaldaei, & pugna-
 26 bunt adversum civitatem hanc, &
 27 succendent eam igni. Hæc dicit
 28 Dominus, Ne decipiatis animas
 29 vestras, dicendo: Recedendo
 30 recedent à nobis Chaldaei, quia
 31 non recedent. Nam si occideritis
 32 omnem exercitum Chaldaorum qui
 33 pugnant adversum vos, & reman-
 34 serint in eis viri vulnerati, singuli
 35 in tabernaculo suo confurgent, &
 36 succendent civitatem istam igni.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

30 * *Propterea ſc ait Dominus de Joſacimo rege*
 31 *Judæ, Non erit illi quiſquam ſedens ſuper ſolum*
 32 *Juda, & eadaver ejus erit expoſitum*
 33 *ſub ſuo diurno, & gelu nocturno. Et viſtato*
 34 *cùm ipſum, cum feminis ac ſervorum ejus iniquitatem;*
 35 *& adducam ſuper eos, & ſuper omnes habitatores Jeruſolymæ, ſuperque homines*
 36 *Judæ, totum illud malum quod io ipſos decevi;*
 37 *ed quod non auſcultarunt voci meæ.*
 38 *Itaque Jeremia ſumpſit volumen alterum;*
 39 *& tradidit illud Barucho filio Neria ſcribæ, qui ſcripſit in illo, diſtante Jeremia, omnes ſermones*
 40 *quos rex ſcripi erant in eo libro quem Joſacim rex Jude igne combuſterat;*
 41 *& inſuper addidit eis complures ſimiles ſermones.*

CAP. XXXVII.

1 *Deinde regnavit rex Sedecia filii Joſia;*
 2 *co Joſachaz filii Joſacimi, quem regem conſtituerat*
 3 *Nebuchadnoſar rex Babylonis in terra Judæ.*
 4 *Sed neque iſte, neque ſervi ejus, neque terra*
 5 *populi acquieverunt ſermoni Domini quos locutus fuerat per Jeremiam prophetam.*
 6 *Miſitque rex Sedecia Jubalem filium Selamiz,*
 7 *& Sephaniam filium Maafia ſacerdotes, ad Jeremiam prophetam, ut dicerent,*
 8 *Ora pro nobis Dominum Deum tuum. Jeremia vero egrediebatur inter terram populum,*
 9 *nec tamen conſueverunt eum in carcerem. Interim copiz Pharaonis egreſſi ſunt*
 10 *ex Agypto; quare Chaldaei qui Jeruſolymam obſidebant,*
 11 *ſamam earum audientes, abſceſſerunt ab Jeruſalem. Sed ſuit ſermo Domini*
 12 *ad Jeremiam prophetam, dicendo; Sic ait Dominus Deus*
 13 *Israëlis, Ita dicis re. Ji Jude qui vos ad me miſit ut conſuleretis me;*
 14 *En exercitus Pharaonis qui egreſſus eſt in auxilium veſtrum,*
 15 *revertetur in terram Agypti; Chaldaei autem redibunt, & expugnant*
 16 *hanc civitatem capient, igneque comburent. Sic ait Dominus, Ne puretis a pud vos & dicatis,*
 17 *Recedat a nobis Chaldaei; non enim recedunt. Quamvis enim tradideritis*
 18 *totum exercitum Chaldezorum qui vos oppugnant,*
 19 *& non miſi homines inter eos vulnerati remanerent;*
 20 *quiſque ſuo ſurgent eſtentorio, & hanc civitatem igne ſuccendant.*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 *Nam Dominus liberabit Jacobum, & vincit eum de manu ejus qui potentior eſt ipſo;*
 12 *Et venientes exhibebuntur in monte Sion, venientque ad bona Domini, ad terram frumenti, vini, ſiſtium, jumentorum, pecudumque ſecuram; & fiet animarum tanquam lignum optimorum fructum produceret, & non eſſent amplius. Tunc ſetabatur virgines eorum juvenum, & ſines gaudent: veritate que iſtitiam eorum in gaudium, & conſtituam eos in exultatione: Ad quæ dicitur, & inebriabo animam ſcedendum florum Levi, & populus meus implebitur boni mei. Sic dixit Dominus, Vox amica eſt in colle, vox lamentationis, ſcilicet, ac gemitus; Reclina plauſtuam propter filios, & admittite conſolationem venientia, ad quæ non exiſtant. Ita dixit Dominus, Diſſat vox tua in ſtetu, & oculi tui in lachrymas; & revertentur de terra inimicorum Filii tui ſiſti tui. Audires aſſiduo A phorem lamentantem; erudisti me, & exultavi ſum, ego vitulo ſimili, non dicitur: redit me, & revertit; quia tu es Dominus Deus meus. Nam poſt captivitatem meam paſſum me, & ſuſcipiam deſertum, ut diſcerem, inde à die erudiſcentie & indiſtavi tibi me adeptum eſſe approbium inde à pueritia mea. Aphrem filius eſt chævus, matris delictioſus; quandoquidem propter mea de ipſo verba, memora idipſum recolo; hoc de caſa propheciæ ad iſtum, miſerans miſerabor iſtus, ait Dominus. Exiſtiſſam O Sion, ſce panem, adhibe cor tuum ad aſperitatem itineris per quod iſſiſti. Reverteſte O virgo Iſrael, reverteſte ad urbes tuas marces. Quæ dicitur, quæ abibi O ſilia vitæ? nam Dominus creavit ſalutem plantario novello, ſalutem in qua ambulabunt homines. Sic dicit Dominus, Dicit adhuc ſc, non iſtum in terra Judea, & in iſtius ejus, cum videtur captivitatem ejus; Benedixit Dominus ſuper iſtum manentium ſuum ſanctum, Et habites in iſtibus Juda & in tota regione; in terra cum agnola, & eripiantur in ege.*

1 *لأن الرب ينجي يعقوب* * *أستخلصه من يد من هو أقوى منه* * *ويأمن ويعزون في جبل صهيون* * *ويجفون إلى حيرى الرب* * *إلى أرض القمح والقمح والتمر والنبات والكراف* * *ويصير لهم مثل العود الحسن المنى* * *ولا يجوعون بعد* * *حيث يرفع العذارى في جميع السبان* * *والسويح يعزون* * *وارجع حرمهم إلى فرجة* * *وأجعلهم في سرور* * *أعظم وأسكنهم في الكهنة بني لاوي* * *وسعي يملئني من حيرتي* * *هكذا قال الرب* * *صوت سمع في الأكبية* * *صوت توبخ ونبكاء وعويل* * *راحتل باكبية من أجل بنيتها ولم ترد أن تدعري* * *لأنهم ليسوا موجودين* * *هكذا قال الرب* * *ليكني صوتك من البكاء وعيناك من الدموع* * *لأن الأحن في جميع الأعمال* * *ويعدون من أرض الأعداء* * *بنات مع بنيتك* * *سامع سمعت أفرام الناب* * *أدبني فدأبت* * *أنا مثل عجل لم أعلم ربي فأرجع* * *لأنك أنت الرب الهى* * *لاي أحر سبيي بنت* * *وسهدت أحيرا لأعلم* * *منذ يوم أكرمت وأطهرت لك ابني* * *بنت تعبيراً منك صباي* * *أفرام ابن حبيب ولد مدغم* * *لاي من أجل كلمتي فيه أذكن* * *ذكر لأجل هذا أسرع اليه* * *راحم سارحمة قال الرب* * *أقبتني ذاتك يا صهيون* * *أصغري عوقبه* * *أعطي قلبك جفاه الطيرى التي ذهب فيها* * *أرجعي يا عذراء إسرائيل* * *أرجعي إلى مذبح حبيب* * *إلى مبي يدعري لها الأبنه المهانه* * *لأن الرب خلف خلاصاً لعيس جديد* * *أخلاص الذي به يسبون البسر* * *هكذا قال الرب* * *يقولون هذا القول أيضاً في أرض يهوذا وفي مدته إذا رددت سبييه* * *مبارك الرب على العادل جيله المقلس* * *والسكان في مدن يهوذا وفي كل بلدته مع العالاج ويحطى في العطيع*

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 Cum itaque diſceſſiſſet exercitus Chaldeorum
 12 ex Jeruſalem metu exercitus Pharaonis, Exiit
 13 Jeremia de Jeruſalem ut abiret in terram
 14 Benjaminis ad ſortem ibi cum populo di-
 15 videndo: Cumque ſtaret ad portam Benja-
 16 minis, aderat illic præſens quidam cujus no-
 17 men erat Neria filii Selamiz filii Hananiae, Is
 18 apprehenſo Jeremia propheta dixit illi, Ad
 19 Chaldeos tu fugis. Cui reſpondit Jeremia,
 20 Non auſcultavi eum; ſed Neria apprehenſum
 21 Jeremia adduxit ad principes. Tum principes
 22 Jeremia luſcentes flagellaverunt eum, & in
 23 carcerem conſecerunt in domo Jonathanis
 24 ſcribz (hunc enim præſecerant carcere detentis)
 25 Et præcipitaverunt Jeremiam & fenestra
 26 foveæ in foveam, manſitque ibi Jeremia dies
 27 multos. Tandem mittens rex Sedecia ex-
 28 traxit eum, & interrogavit eum rex domi
 29 ſerob, & ait illi; Proditne ſermo à Domino?
 30 Reſpondit Jeremia, Prodit, Ait rex, Cujus
 31 modi prodiit? Reſpondit, Te in manus regis
 32 Babyloniz tradendum. Subdiditque Jeremia
 33 ad regem Sedeciam; Quid peccavi tibi, aut
 34 ſervis tuis, aut populo illi, ut me in carcere
 35 truderetis? Et ubi ſunt prophete veſtri qui
 36 prophetabant vobis, ac dicebant haudqua-
 37 quam venturum regem Babyloniz contra vos
 38 & contra terram iſtam? Jam audi me do-
 39 mine mi rex, & admitatur apud te depreca-
 40 tio mea, neve me remittas in domum Jona-
 41 thanis ſcribz, ne illic moriar. Quamobrem
 42 præcepit rex Sedecia dimiſſeruntque Jeremi-
 43 am prophetam in atrium carceris, & dabant
 44 ei pamentam panis quotidie & officina pistoris,
 45 donec conſumptus eſt totus panis ex
 46 civitate: manſit ergo Jeremia in atrio car-
 47 ceris.

CAP. XXXVIII.

Uldivit autem Septhia filius Mathanis,
 Gedalia filius Pheſhuris, Juchal filius Sela-
 miz, & Pheſhur filius Melachiaz, ſermones
 quos habuerat Jeremia ad univerſum popu-
 lum; Sic ait Dominus, Quicunque manſerit in
 hac civitate, peribit gladio, fame, aut pelle;
 quicunque vero exierit ad Chaldæos, vivat, &
 liberabit animam ſuam.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 Quia inebriavi omnem terram ſitien-
 26 tem, & implevi omnem animam efu-
 27 rium. Ad hoc exireti, & vidi,
 28 factuſque eſt mihi ſonus meus ſuc-
 29 cundus. Idcirco ecce dies venient, di-
 30 xit Dominus, quoniam ſeminabo iſra-
 31 el & Judam ſemine humano & ſe-
 32 mine jumentis: Et erit, quemadmodum
 33 vigilabo ſuper eos ut deſtruantur, &
 34 vigilabo ſuper eos; ita vigilabo ſuper eos ut
 35 adificem & plantem eos, ait Dominus.
 36 In diebus nequiquam diſſidabunt, vi-
 37 tæ conciderunt omphætes, & dentes
 38 filiorum abſurgunt: Sed nunquifque
 39 pro peccato ſuo morietur: & quicunque
 40 conciderit omphætem, huius dentes cu-
 41 ſupſerent. Ecce dies venient, dixit
 42 Dominus, quoniam diſſidam domum iſra-
 43 el & domum Judæ ſedus novam:
 44 Non quæ ſunt illud ſedus quod inie-
 45 ram cum majoribus eorum, ſed quod ap-
 46 prehendendi manum eorum ut educerent eos
 47 ex terra Egypti: (nam quia unus per-
 48 neglexit in ſeduce meo, ego viſitavi
 49 neglexi eos, dixit Dominus) Sed hoc
 50 eſt ſedus quod in eo curæ domo iſra-
 51 el: Poſt illos dies, dixit Dominus,
 52 iudam leges meas in cor eorum, & in-
 53 ſcribam eas menti eorum: reſticiam
 54 eos, & ero illi Deus, iſque ſent
 55 mihi populus. Et non dicebant nun-
 56 quifque proximum ſuum & unuſquiſ-
 57 que fratrem ſuum, dicens; Miſere Do-
 58 minus & omnes enim me cognoverunt à
 59 minimo ad maximum: quoniam pro-
 60 pitius era perverſitatibus eorum, & non
 61 recordabor amplius peccata eorum.
 62 Antepone hunc Ver. 37. ut in LXX.
 63 Etiamſi calum ſublatus fuerit, dixit
 64 Dominus, & quæruis terre paluis ad
 65 inum deprenderet; ego tamen haud-
 66 quam novum genus iſraelis, ait Do-
 67 minus, pro omnibus que caſtra me per-
 68 ſtraverunt. Ita dixit Dominus qui ſolem
 69 dat in lumen diei, lunam ac ſtellas in lu-
 70 cæ noctis, ſonitum in mari, & extollit
 71 fluctus ejus, cujus nomen eſt Dominus
 72 omnipotens; Si deſerit lex, dixit
 73 Dominus, genus iſraelis deſuetu eſſe po-
 74 pulari in conſpectu meo, dixit Dominus.
 75 Ecce dies venient, dixit Dominus, quoniam
 76 edificabo in ſubſidio domus, & turri: Aut
 77 melia uſq; ad portam anguli: Et parvi-
 78 getur domus ſuæ eorum conſpectu uſque
 79 ad colles Garib, & undique eugenit
 80 lapidibus electis;

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 * Deinde mittens rex Sedecia adduci iussit ad te Jeremiam prophetam tres intra portas domus Domini, dixitque rex ad Jeremiam, Verbum abs te peto, ne me celato verbum. Dixit Jeremia Sedecia; Si indicavero tibi, eccoe me morte afficies: sique consilium tibi dedero, non aufcultabis mihi. Juravit autem rex Sedecia Jeremiam clanculum in domo, dixitque; Per Dominum vivum qui nobis indidit animam, nec te morte afficiam, neque te eradam in manum hominum illorum qui quzerunt aoniam tuam. Tunc dixit Jeremia Sedecia; Sic ait Dominus potentissimus Deus Israelis; Si prodieris ad principes regis Babyloniz, vivam servabis animam tuam, & civitas ista non comburetur igne; atque ita vives tu & familia tua. Verum si non prodieris ad principes regis Babyloniz, tradeur civitas ista in manum Chaldeorum, & comburent eam igne, neque tu manus eorum effugies. Dicente autem rege Sedecia Jeremiz, Vereor Judcos, ne si prodiero ad Chaldzos, tradant me in manus eorum, & ludibrio me afficiant: Respondit Jeremia, Non sunt tradituri: acquiesce quzso, verbo Domini quod tibi dico, ut beoe fit tibi, & vivat anima tua. Quod si prodire nolis, hic est terminus quem significavit mihi Dominus; Omnes foemine que reliquz manserunt in domo regis Jude, prodibunt ad principes regis Babyloniz, dicentes; Seduxerunt atque vicerunt te homines qui tuam cupiebant felicitate, demersique in locum pedibus tuis, ipsi fe retraxerunt. Omnes enim uxores tuas & filios tuos producent ad Chaldzos: tu non effugies manus eorum, sed in manus regis Babyloniz traderis, & civitas hac igne comburetur. Tunc dixit Sedecia Jeremiz, Nemo religat hac verba, ne moriaris. Sed cum audierint principes & me tecum sermonem habuisse, venerintque ad te & dixerint tibi, Indica nobis quid locutus es apud regem, & quid dixit tibi rex: ne celato nos, ne te interficiamus:

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * O Domine qui es, tu calum terrarum: & fecisti potentia tua magna, & visibilis tua excelso atque sublimi, quem nulla unquam ver lateat: Faciens misericordiam in milia, & reddens peccata paventium in sinus florum possibros, Deus maxime & fortissime, Domine summus consilii, potentissime in operibus tuis, Deus maxime, omnipotens, & summi nominis: O Domine, oculi tui vias hominum intuantur, ut reddas unicuique secundum viam suam. Quemadmodum fecisti signa & potentia in terra: Assyrii ad hunc usque diem in Israhel & in terrore, & comparsisti tibi nomen quale est bodierum die: Eduxisti populum tuum Israhel de terra Egypti atque potuit, manu potentia, a dno exire, magisque speculatus: Et deditur ei haec terram quam dederat majoribus eorum, terram lacte & melle abundantem. Sed quia ingressi & possidentes eam, non aufcultaverunt voci tue, nec ambulaverunt in preceptis tuis, neque fecerunt quicquid iussisti eis: ideo fecisti, ut contingeret eis tanta haec mala. Ecce invidiavit ad te ubem ut capiat eam; & nbs ista dita jam est in manus Chaldeorum, ut expugnet eam metu gladii & famis: quicquid locutus es, ita factum est: Attamen tu mihi dicit, Acquire tibi agrum pecunias; adoque scripsi libellum & obligavi eum adhibis testibus, quum nbs iaditu sit in manus Chaldeorum. Fuit autem sumo Domini ad me, ait: Ego sum Dominus Deus, vultu me latei ver. Accito sic dixi Domini: O Deus Israelis, & tradidi eum, atque tradidit Jerusalem in manus regis Babelis, & capiet eam: Et voverit Chal-dei, pugnantique in hac urbe, & nrbent hanc igne comburent, & succedent habitationes in quibus adducit super tella sua Babel, & tenuerunt effugiantur diu atenus, & non exstinguentur. Quia filii Israhel & filii Jude soli malum perpetraverunt in oculis meis inde a pueritia sua: Quia in sa mee & favori meo obnoxia fuit haec urbs ab ea die qua edificata fuit ad hodie: cum usque diem, dabo procul innotabo eam & confectis meo;

18 لا يخفي عنك ولا سبي * الصانع الرحمة لا توفى، والمعطي خطايا الآباء في أحضان الآباء

19 بعداهم * الله العظيم القوي * رب الرزي العظيم * والقوي في أفعاله * الآله العظيم

20 * كما صنعت آيات وحرائج في أرض مصر إلى هذا اليوم في إسرائيل وفي الأرصنتين * وصنعت لدانتك أسما كما هذا اليوم * وأخرجت سعدك إسرائيل من أرض مصر آيات وحرائج * بيد عيرين ودرج ربيعة وبراء عظمة * وأعطيتهم هك الأرض التي أعطيتهم لابائهم * أرضا بغص لبنا وعسلا * وحلوا وأحدوها * ولم يسمعوا صوتك * ولم يسئروا في أوامرك * ولم يصنعوا بلذما أمرهم * جعلت أن تصيبهم جميع هك السرور * ها جمع إلى إلى المدينة لبأدفا * والمدينة دفعت إلى أيدي الكلدانيين ليأربوها من وجه السعي والرجوع

25 * كما تكلمت هكذا صارا * وأنت تقول لي أفسس لدانتك حفل فصة * وكنت كتابا وصنع * وأشهدت سهودا * والمدينة دفعت إلى أيدي الكلدانيين * وكان قول الرب إلى

27 * فإلا * أنا الرب الآله لا يخفي عني سبي * لأجل هذا هكذا يقول الرب اله إسرائيل

28 * دفعت ويدفع إبروسلم إلى أيدي ملك بابل وأحدفا * وروقي الكلدانيين يحاربون في

30 * هنا المدينة * ويحربون هك المدينة بالنار * ويحربون المساكن التي فيها يحربوا كسطحهم لباعال * ولأروا العواير للاله العربة ليمروني * لأن بني إسرائيل كانوا وبني يهودا وحدهم يصنعون السر لعبي منك صبايمهم * لأن كبري وعلي عصي هك المدينة منك يوم

31 بنيتها وإلى هذا اليوم * لأبذلها من وجهي

יְרֵמְיָהוּ : לֹט

Verfio VULG. LAT.

Verfio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

16 וְאִמְרָה אֲלֵיהֶם מִפִּי-אֲנִי חֲתָנָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 Veni- inquit : ibi mueridam ad Jonathan dicitur me te ducendum
 17 בְּלִבְיַד הַשֶּׁבִי עָרַם יְהוֹנָתָן לְמוֹת יְרֵמְיָהוּ
 natiavit & eum interfecerunt & Jemhabu ad principis omnes
 כָּל-הַשָּׂרִים אֲלֵי-יְרֵמְיָהוּ וְשָׂאוּ אֹתוֹ וַיָּבֵר
 tatarunt & rex precepit quæ hæc verba omnia juxta eis
 לָהֶם כְּכֹל-דִּבְרֵי הַאֱלֹהִים אֲשֶׁר צִוְּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֵּרֶשׁוּ
 atrio in Jemhabu manit Et verbum est auditum non quia ; eo ab
 18 מִפְּנֵי כִּי לֹא-נִשְׁמַע הַרְבֵּי : וַיִּשָּׂא יְרֵמְיָהוּ בַחֲזֵק
 ut est factum & : Jerusalem est capta quo diem ad usque custodiz
 אֶת-יְרוּשָׁלַיִם עַד-יוֹם אֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם וְהָיָה כְּאֲשֶׁר
 Jerusalem caperetur
 יְנַכְרְהוּ יְרוּשָׁלַם : לֹט

26 Dices ad eos ; Prostravi ego
 preces meas coram rege, ne
 reduci juberet in domum Jona-
 27 than, & ibi moreret. Venerunt
 ergo omnes principes ad Jeremi-
 am, & interrogaverunt eum :
 & locutus est eis ; juxta omnia
 verba quæ præceperat ei rex, &
 cessaverunt ab eo : nihil enim
 fuerat auditum. Maniit verbò Je-
 28 remias in vestibulo carceris usq;
 ad diem, quo capta est Jerusa-
 lem ; & factum est ut caperetur
 Jerusalem.

26 Διά τὰς τὰς προφῆτας (σ) ἤϊ ἕως ἱε-
 ρουζαλὴμ ἵδωθαι ἐν ἰεροσολομοῖς καὶ ἀπο-
 σφραγίσθαι τὸν ἕρῳ καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ
 27 καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ
 28 καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ
 29 καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ

CAP. XXXIX.

1 Anno decimo Sedeciz regis Ju-
 dae, mense decimo, venit Nabu-
 chodonosor rex Babylonis, &
 omnis exercitus ejus ad Jerusa-
 2 lem, & obfidebant eam. Undecimo
 autem anno Sedeciz, mense
 3 quarto, quinti mensis, aperta est
 civitas. Et ingressi sunt omnes
 principes regis Babylonis, & fe-
 4 derunt in porta media : Neregel,
 Serfer, Semegarabab, Sar-
 5 fachim, Rabfaries, Neregel, Ser-
 fer, Rebmag, & omnes reliqui
 6 principes regis Babylonis. Cum-
 que vidisset eos Sedeciz rex Ju-
 dae, & omnes viri bellatores, fu-
 7 gerunt : & egressi sunt nocte de
 civitate per viam horti regis, &
 per portam, quæ erat inter duos
 muros, & egressi sunt ad viam
 8 deserti. Persecutus est autem eos
 exercitus Chaldeorum : & com-
 9 prehenderunt Sedeciam in cam-
 po Joitimidis I-richontina, &
 captum adduxerunt ad Nabu-
 chodonosor regem Babylonis in
 10 Reblatha ; quæ est in terra E-
 math : & locut' est ad eum ju-
 11 dicia. Et occidit rex Babylonis
 filios Sedeciz in Reblatha, in
 12 oculis ejus : & omnes nobiles Ju-
 13 dae occidit rex Babylonis. Oculos
 quoque Sedeciz eruit : & vin-
 14 xit eum cum pedibus ut duceretur
 15 in Babylonem. Domum quoque
 regis, & domum vulgi succende-
 16 runt Chaldæi igni, & murum Je-
 17 rusalem subvertenterunt. Et reliquias
 18 populi, qui remanserant in civi-
 tate, & perflugas, qui transfuge-
 19 rant ad eum, & superfluos vulgi,
 qui remanserant, transfulit Na-
 buzardan magister militum in Ba-
 20 bylonem. Et de plebe pauperû,
 qui nihil penitus habebant, di-
 21 misit Nabuzardan magister mili-
 tum in terra Juda : et dedit eis
 vineas et cisternas in die illa,

1 Anno decimo Sedeciz regis Ju-
 dae, mense decimo, venit Nabu-
 chodonosor rex Babylonis, &
 omnis exercitus ejus ad Jerusa-
 2 lem, & obfidebant eam. Undecimo
 autem anno Sedeciz, mense
 3 quarto, quinti mensis, aperta est
 civitas. Et ingressi sunt omnes
 principes regis Babylonis, & fe-
 4 derunt in porta media : Neregel,
 Serfer, Semegarabab, Sar-
 5 fachim, Rabfaries, Neregel, Ser-
 fer, Rebmag, & omnes reliqui
 6 principes regis Babylonis. Cum-
 que vidisset eos Sedeciz rex Ju-
 dae, & omnes viri bellatores, fu-
 7 gerunt : & egressi sunt nocte de
 civitate per viam horti regis, &
 per portam, quæ erat inter duos
 muros, & egressi sunt ad viam
 8 deserti. Persecutus est autem eos
 exercitus Chaldeorum : & com-
 9 prehenderunt Sedeciam in cam-
 po Joitimidis I-richontina, &
 captum adduxerunt ad Nabu-
 chodonosor regem Babylonis in
 10 Reblatha ; quæ est in terra E-
 math : & locut' est ad eum ju-
 11 dicia. Et occidit rex Babylonis
 filios Sedeciz in Reblatha, in
 12 oculis ejus : & omnes nobiles Ju-
 13 dae occidit rex Babylonis. Oculos
 quoque Sedeciz eruit : & vin-
 14 xit eum cum pedibus ut duceretur
 15 in Babylonem. Domum quoque
 regis, & domum vulgi succende-
 16 runt Chaldæi igni, & murum Je-
 17 rusalem subvertenterunt. Et reliquias
 18 populi, qui remanserant in civi-
 tate, & perflugas, qui transfuge-
 19 rant ad eum, & superfluos vulgi,
 qui remanserant, transfulit Na-
 buzardan magister militum in Ba-
 20 bylonem. Et de plebe pauperû,
 qui nihil penitus habebant, di-
 21 misit Nabuzardan magister mili-
 tum in terra Juda : et dedit eis
 vineas et cisternas in die illa,

26 Διά τὰς τὰς προφῆτας (σ) ἤϊ ἕως ἱε-
 ρουζαλὴμ ἵδωθαι ἐν ἰεροσολομοῖς καὶ ἀπο-
 σφραγίσθαι τὸν ἕρῳ καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ
 27 καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ
 28 καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ
 29 καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ καὶ οὐκ εἶσθαι τὸν ἕρῳ

Targom Jonathan.

16 וְאִמְרָה אֲלֵיהֶם מִפִּי-אֲנִי חֲתָנָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 וַיֵּרֶשׁוּ אֶת-יְרוּשָׁלַם עַד-יוֹם אֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם
 וְהָיָה כְּאֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם
 בְּלִבְיַד הַשֶּׁבִי עָרַם יְהוֹנָתָן לְמוֹת יְרֵמְיָהוּ
 וַיִּשָּׂא יְרֵמְיָהוּ בַחֲזֵק וַיֵּרֶשׁוּ אֶת-יְרוּשָׁלַם
 עַד-יוֹם אֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם
 וְהָיָה כְּאֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם

26 Dices ad eos ; Prostravi ego
 preces meas coram rege, ne
 reduci juberet in domum Jona-
 27 than, & ibi moreret. Venerunt
 ergo omnes principes ad Jeremi-
 am, & interrogaverunt eum :
 & locutus est eis ; juxta omnia
 verba hæc quæ præcepit ei rex, &
 cessaverunt ab eo : nihil enim
 fuerat auditum. Maniit verbò Je-
 28 remias in vestibulo carceris usq;
 ad diem, quo capta est Jerusa-
 lem ; & factum est ut caperetur
 Jerusalem.

16 Dices illis, Deprecationem ego postulavi coram rege, ut non reduceret me
 17 in domum Jonathan, ut moreret tibi. Et venerunt omnes principes ad
 18 Jeremiam, & interrogaverunt eum ; & narravit eis juxta omnia verba
 hæc quæ præcepit ei rex ; & dimiserunt eum : quia non fuerat auditum verbum.
 19 Et habitavit Jeremias in atrio carceris, usque in diem quo capta est
 20 Jerusalem. Et factum est ut caperetur Jerusalem.

CAP. XXXIX.

1 Anno decimo Sedeciz regis tribus domus Juda, mense decimo, venit
 Nabuchodonosor rex Babylonis, & omnis exercitus ejus ad Jerusalem,
 & obfidebant eam. Undecimo anno Sedeciz, mense quarto, nono
 2 die mensis perrupta est civitas. Et ingressi sunt omnes principes regis
 Babylonis, & federunt in porta media : Neregal, Sarefer, Samgar-nebu,
 3 Sar-fechim, Rab-farius, Neregal, Sarefer, Rab-mag, & omnes reliqui prin-
 4 cipes regis Babylonis. Et factum est cum vidisset eos Sedeciaz rex tri-
 5 bus domus Juda, & omnes viri bellatores, fugerunt : & egressi sunt nocte
 6 de civitate per viam horti regis, & per portam quæ erat inter muros ; &
 7 egressi est per viam campitrem. Et percuti sunt exercitus Chaldaeorum
 8 post eos, & comprehenderunt Sedechiam in campitribus Jericho
 9 & tulerunt eum, & adduxerunt eum ad Nabuchodonosor regem Baby-
 10 lonis in Riblah, in terra Hamath ; & locutus est cum eo verba judiciorum.
 11 Et occidit rex Babylonis filios Sedechiz in Riblah ante oculos ejus, &
 12 omnes principes Juda occidit rex Babylonis. Et oculos Sedechiz ex-
 13 cavavit & vinxit eum catenis æreis, ut duceret eum in Babylonem. Et
 14 domum regis & domum populi succenderunt Chaldæi igni, & muros
 15 Jerusalem confregerunt. Et reliquias populi qui remanserant in civi-
 16 tate, & transfugas qui transfugerant ad eum, & reliquum populum qui
 17 remanserant, transfulit Nabuzardan princeps occidentium in Babylonem.
 18 Et de pauperibus populi qui nihil habebant, dimisit Nabuzardan prin-
 19 ceps occidentium in terra domus Juda, & transfudit eos ut essent agricolæ
 20 & vinitores in die illa.

1 Anno decimo Sedeciz regis tribus domus Juda, mense decimo, venit
 Nabuchodonosor rex Babylonis, & omnis exercitus ejus ad Jerusalem,
 & obfidebant eam. Undecimo anno Sedeciz, mense quarto, nono
 2 die mensis perrupta est civitas. Et ingressi sunt omnes principes regis
 Babylonis, & federunt in porta media : Neregal, Sarefer, Samgar-nebu,
 3 Sar-fechim, Rab-farius, Neregal, Sarefer, Rab-mag, & omnes reliqui prin-
 4 cipes regis Babylonis. Et factum est cum vidisset eos Sedechiaz rex tri-
 5 bus domus Juda, & omnes viri bellatores, fugerunt : & egressi sunt nocte
 6 de civitate per viam horti regis, & per portam quæ erat inter muros ; &
 7 egressi est per viam campitrem. Et percuti sunt exercitus Chaldaeorum
 8 post eos, & comprehenderunt Sedechiam in campitribus Jericho
 9 & tulerunt eum, & adduxerunt eum ad Nabuchodonosor regem Baby-
 10 lonis in Riblah, in terra Hamath ; & locutus est cum eo verba judiciorum.
 11 Et occidit rex Babylonis filios Sedechiz in Riblah ante oculos ejus, &
 12 omnes principes Juda occidit rex Babylonis. Et oculos Sedechiz ex-
 13 cavavit & vinxit eum catenis æreis, ut duceret eum in Babylonem. Et
 14 domum regis & domum populi succenderunt Chaldæi igni, & muros
 15 Jerusalem confregerunt. Et reliquias populi qui remanserant in civi-
 16 tate, & transfugas qui transfugerant ad eum, & reliquum populum qui
 17 remanserant, transfulit Nabuzardan princeps occidentium in Babylonem.
 18 Et de pauperibus populi qui nihil habebant, dimisit Nabuzardan prin-
 19 ceps occidentium in terra domus Juda, & transfudit eos ut essent agricolæ
 20 & vinitores in die illa.

1 Anno decimo Sedeciz regis tribus domus Juda, mense decimo, venit
 Nabuchodonosor rex Babylonis, & omnis exercitus ejus ad Jerusalem,
 & obfidebant eam. Undecimo anno Sedeciz, mense quarto, nono
 2 die mensis perrupta est civitas. Et ingressi sunt omnes principes regis
 Babylonis, & federunt in porta media : Neregal, Sarefer, Samgar-nebu,
 3 Sar-fechim, Rab-farius, Neregal, Sarefer, Rab-mag, & omnes reliqui prin-
 4 cipes regis Babylonis. Et factum est cum vidisset eos Sedechiaz rex tri-
 5 bus domus Juda, & omnes viri bellatores, fugerunt : & egressi sunt nocte
 6 de civitate per viam horti regis, & per portam quæ erat inter muros ; &
 7 egressi est per viam campitrem. Et percuti sunt exercitus Chaldaeorum
 8 post eos, & comprehenderunt Sedechiam in campitribus Jericho
 9 & tulerunt eum, & adduxerunt eum ad Nabuchodonosor regem Baby-
 10 lonis in Riblah, in terra Hamath ; & locutus est cum eo verba judiciorum.
 11 Et occidit rex Babylonis filios Sedechiz in Riblah ante oculos ejus, &
 12 omnes principes Juda occidit rex Babylonis. Et oculos Sedechiz ex-
 13 cavavit & vinxit eum catenis æreis, ut duceret eum in Babylonem. Et
 14 domum regis & domum populi succenderunt Chaldæi igni, & muros
 15 Jerusalem confregerunt. Et reliquias populi qui remanserant in civi-
 16 tate, & transfugas qui transfugerant ad eum, & reliquum populum qui
 17 remanserant, transfulit Nabuzardan princeps occidentium in Babylonem.
 18 Et de pauperibus populi qui nihil habebant, dimisit Nabuzardan prin-
 19 ceps occidentium in terra domus Juda, & transfudit eos ut essent agricolæ
 20 & vinitores in die illa.

וְיָרַח יְהוָה אֶת-יְרוּשָׁלַם
 וְהָיָה כְּאֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם
 וְהָיָה כְּאֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם

וְיָרַח יְהוָה אֶת-יְרוּשָׁלַם
 וְהָיָה כְּאֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם
 וְהָיָה כְּאֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם

וְיָרַח יְהוָה אֶת-יְרוּשָׁלַם
 וְהָיָה כְּאֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם
 וְהָיָה כְּאֲשֶׁר-נִכְרְדָה יְרוּשָׁלַם

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 * Dic eis, Enixè rogavi regem ne me remitte-
 27 ret ad Jonathanem scribam, ne moriar ibi.
 28 Venientibus ergò cunctis principibus ad Je-
 remiam, & interrogantibus eum, iudicavit il-
 lis ea omnino verba que rex illi præceperat:
 sic abstinerunt ab eo, cum res minime feci-
 ta fuisset. Manifestaque Jeremia in atrio carce-
 ris usque ad diem quo capta fuit Jerusalem.

CAP. XXXIX.

1 Anno nono Sedecie regis Jude, in mense
 2 decimo, venit Nebuchadnosar rex Babylonie
 3 unà cum omnibus copiis suis contra Jero-
 4 solymam, & obsederunt eam. Anno verò
 5 undecimo regis Sedecie, mense quinto, nono
 6 die ejusdem mensis, perrupta est civitas: & Et
 7 venientes omnes principes regis Babylonie,
 8 federunt in porta media; Nerghel-Serafar,
 9 & Samgadnebo, & Sarfechim princeps euni-
 10 chorum, & Nerghel-Serafar-Rabmag, om-
 11 nneque principes regis Babylonie. Quos
 12 cum vidisset Sedecia rex Jude & omnes viri
 13 bellatores, fugerunt; & noctu exeuntes è ci-
 14 vitate per viam horti regii per portam que
 15 est inter muros, egressi sunt per viam campe-
 16 strum. Sed persequentes eos copie Chal-
 17 dæorum, assuecunt sunt Sedeciam in campo
 18 Jerichanthino, ubi toto ipfius exercitu ab eo
 19 dissipato, ceperunt eum, dederuntque ad
 20 Nebuchadnosarem regem Babylonie in
 21 Deblatham in terram Hamathæ. Et intis
 22 cum eo rationibus, jugulari iussit rex Baby-
 23 lonie filios Sedecie in Deblatha, coram ipso:
 24 omnes etiam principes Jude jugulari iussit rex
 25 Babylonis in Deblatha. Tum oculos Sede-
 26 cie excæcari iussit, & catenis vinciri, ut per-
 27 duceretur Babylonem. Domum verò regi-
 28 am, & domos populares igne combusserunt
 29 Chaldei, murò que Jerusalem per circuitum
 30 everterunt. Denique residuum populi qui
 31 reliqui erant in civitate, tam homines qui
 32 auferant ad ipsum, quam reliquum qui su-
 33 pererat populum, captivos abduxit Nebu-
 34 zardan princeps fœtillium, & perduxit eos
 35 Babylonem. Ex pauperibus autem plebis
 36 qui nihil habebant, reliquit Nebuzardan
 37 princeps fœtillium in terra Jude, deditque
 38 eis vineas & arva in die illo.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

32 * لأجل جميع سرور بني اسرائيل ويهوذا * كما صنعوا ليئيم في هم وملوكهم وروساعهم والهميم
 33 * واسبيوهم * رجال يهوذا وسكان ايروسليم * ولوا لي طهورهم وليس وجههم * وعلمهم باكر فلم
 34 * يسعوا ايضا ليادنا اذبا * وروعو اذاسهم في اليبب حبب دعبي اسمي عليه بكناسهم * وبدو
 35 * الهياكل لباعال الذين في وادي بن انوم ليصعدوا بنهم وينامهم ملووح مصالكة لم امروهم
 36 * فما ولم تصعد على قلبي * ليصعدوا هذه الرذالة ليخطوا يهوذا * والان هكذا قال الرب اله اسرائيل
 37 * على المدينه التي انت تقول تدفع في ايدي ملك بابل بالسيف والحرع وبالرساله * ها انا
 38 * اجمعهم من كل الارض حيث فرسهم هناك بجرى وعصبي وكرد عظيم * واردهم الي هذا
 39 * الموضع * واجلسهم مطمئنين * ويكذبون لي سعبا وانا اكون لهم الها * وادفعهم الي ارض
 40 * احري ليخافوني جميع الايام * حيل لهم ولاينامهم بعدهم * واعهد لهم عهدا ابديا لا اصره
 41 * من خلفهم * واعطي حوفي في قلوبهم ليلا يبعثوا مني * وانعهد لهم لاصالكتهم * واعرسهم في
 42 * هذه الارض بالايامن ويكفل القلب ويكفل النفس *
 43 * الاصلاح السادس والعشرون *

Propter eos scelera filiorum Israelis & 32
 33 Jude, que commiserunt ut me excabe-
 34 rant, tam ipse quam reges eorum, prin-
 35 cipes, sacerdotes, & Prophete eorum,
 36 viri Jude, & cives Jerusalem, verten-
 37 ter mihi dorsa sua, non autem faciem, Et
 38 quidem docui eos à dicitula, sed non au-
 39 dierunt amplius, ut acciperent discipli-
 40 nam: Imò collocaverunt abominations
 41 suas in domo super quam invocatum est
 42 nomen meum, cum turpitudinibus suis:
 43 Et addixerunt Baali templa que sunt
 44 in valle filii Ennom, ut offerret filios
 45 filiarum suas Chaldeis, rem quam negi-
 46 præceperat eis, neque in mentem mihi
 47 venerat, ut scilicet, tantam abominati-
 48 onem committerent, quatenus ad peccatum
 49 iudicarent Judam. Nunc naque sic dixit
 50 Dominus Deus Israelis de iude quem iu-
 51 dicis iradentem in manus regis Babeli,
 52 gladio, fame, & effusione: Et ego
 53 collegam eos ex universa terra, quocum-
 54 que disperderit eos in ira & furore meo &
 55 summa cum indignatione, & reducam
 56 eos hunc in locum, & efficiam ut sede-
 57 ant securi: Eruntque mihi populus, & ego
 58 ero ipse Deus: Ponam eos in alia ter-
 59 ra, ut in timeant eum in diebus, in bon-
 60 num suum & filiorum suorum post ipfos:
 61 Et unibo cum eis testamentum æternum
 62 quod non abolebo post ipfos: & iudam
 63 timeam meum in cor eorum, ut non re-
 64 cedat à me: Et visitabo eos ut repaveam
 65 eos, & plantabo eos in hac terra fideliter,
 66 & ex toto corde, totoque animo.

Textus vigesimus sextus.

42 * Sic enim dixit Dominus: Quamdamo-
 43 dum induci super hunc populum omnia
 44 hec mala maxima, in ego inducam super
 45 eos bona que locutus sum de ipfis.
 46 Adeoque possidebuntur adus agri in
 47 terra quam iu dicit non esse vendendam ab
 48 homini aut summo, sed tradendam in ma-
 49 num Chaldeorum: Agros inquam, pascua
 50 comparabunt: & fruges in libello, &
 51 obsequabunt: & testes adhibebunt in terra
 52 Benjamin, & in adiacentibus Jero-
 53 solyme locis, in tribubus Jude, in tribubus
 54 montis Sephte, & in tribubus Negelochi,
 55 reducamus sum transmigrationes eorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * هَقْمٌ بَعَثْتَنِي كَلَامًا بِفُضَيْلَا ۖ اُرْتَدْتُ . كَسَحَرْتُ زُرِّي ۖ ذَا بُسِقَا ۖ هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى .
 12 * وَبُنِي لِي اُرْتَدْتُ . هَسْتَبِ يَتَهَمُ حَدَثِهِ . هَا لِي حَجَبٌ حَتَّى حَتْمٍ بِجِيءِ . هَقْلًا قَتْمٍ
 13 * هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ . * هَجَرْتُ مَحْرُورِي ۖ ذَا بُسِقَا ۖ هَسْتَبِ حَتَّى حَتْمٍ .
 14 * هَيْجَلًا هَجَرْتُ ۖ هَضْبِي . هَسْتَبِي ۖ هُوَ رَحِمًا ۖ مَدْحَلًا ۖ هَضْبًا . * هَجَرْتُ هَجَرْتُ اُرْتَدْتُ
 15 * هَضْبًا . هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ .
 16 * هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ . * هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .
 17 * هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .
 18 * هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .

Commendaverat autem Nebuchadnosar rex Babylonis Jeremiam Nebuzardanum praefectum satellitum, & dixerat ei; Accipe Jeremiam, & curam ejus gere, neque feceris ei quietam mali; sed quicquid tibi dixerit, fac illi. Quapropter mittens Nebuzardanum praefectum satellitum, & Nebuficazan principem eorum, & Nergel-Serafar-Rabmag, omnesque principes regis Babylonis, Mittentes adduci iusserunt Jeremiam ex atrio carceris, & commiserunt eum Gedalzi filio Ahicani filii Saphanis, ut remitteret eum in domum suam: ita mansit in medio populi. Ad Jeremiam autem factus fuerat sermo Domini dum detineretur in atrio custodiarum, Valde dicitur Abdamelecho Aethiopi; Sic ait Dominus potentissimus Deus Israelis, Ecce factus sum ut res eveniant contra civitatem istam in malum non in bonum; sicutque spectante in illo. Te autem eripiam illo die, ait Dominus, & non traderis in manum virorum quos pertimescis: Eripiam te inquam, ut non occumbas gladio, sed animum tuam servas; et quod sis mihi confusus, dicit Dominus.

CAP. XL.

1 * قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ ۖ هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ . * هَجَرْتُ مَحْرُورِي ۖ ذَا بُسِقَا ۖ هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .
 2 * هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .
 3 * هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .
 4 * هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .
 5 * هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .
 6 * هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .
 7 * هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .
 8 * هَسْتَبِي حَتَّى حَتْمٍ . * هُوَ قَتْمٌ حَتَّى حَتْمٍ . هَا لِي اُرْتَدْتُ . هُوَ يَنْبَغِي حَتَّى حَتْمٍ .

Sermo qui factus est ad Jeremiam a Domino postquam dimisit eum Nebuzardanum principem satellitum de Rama, quod vinculum catenis duxerat eum inter omnes captivos Jerusalemorum & Jude, qui deportati fuerant Babylonem. Accessit ergo princeps satellitum Jeremiam, & dixit illi; Dominus Deus tuus praedixit malum hoc de loco illo: Et quidem adduxit, praestitit Dominus quemadmodum praedixerat. Quia peccastis in Dominum, & non auscultastis voci ejus, evenit vobis res ista. Te vero in hodie solvo carenis quae sunt in manibus tuis: si vis mecum venire Babylonem, veni, cuique curam geram; si autem venire mecum Babylonem non vis, maneto: ecce tota terra coram te est, quocumque commodum & quocumque iucundum ire tibi visum fuerit, eo vade.

Verfio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * وَصَارَ قَوْلُ الرَّبِّ إِلَيَّ أَرْمِيَا قَائِلًا نَبِيًّا * وَهُوَ إِذَا كَانَ مَرْبُوطًا فِي دَارِ الْكُتُبِ *
 2 * هَكَذَا قَالَ الرَّبُّ صَانِعِ الْأَرْضِ وَجَالِدِهَا لِيَعْرِفَهَا * الرَّبُّ اسْمُهُ * أَصْحَبِ إِلَيَّ فُلْحَبِيكَ * وَأَحْبِرِكَ
 3 * عَظِمَاتِ رُؤْيَايَ هُنَا الَّتِي لَمْ يَعْرِفَهَا * لِأَنَّ هَكَذَا قَالَ الرَّبُّ إِلَهُ إِسْرَائِيلَ مِنْ أَجْلِ بَيْوتِ هَذَا
 4 * الْمَدِينَةِ وَمِنْ أَجْلِ بَيْوتِ مَلُوكِ يَهُودَا الْكُلِّ مِنْ عَلِيِّ الْكُتُبِ * لِيَكْتَابُوا مَعِ
 5 * الْكَلِمَاتِ الْبَتِينِ * فَأَمَّا رُؤْيَايَ مِنْ أَمْوَاتِ الْبَشَرِ الَّذِينَ صَرَفْتُهُمْ بِرَجْرِي وَبِعَصِي * وَأَصْرَبْتُ وَجْهِي
 6 * عَيْنِي مِنْ أَجْلِ جَمِيعِ سَرُورِي * هَا أَنَا أَصْعَدُ لَهَا دُورًا وَسَعَاءً * وَأَطْهَرُ لَهُمْ وَأَضْعُ لَهُمْ
 7 * السَّلَامَةَ وَالْإِيمَانَ * وَأُرِدُّ جَلُودَ يَهُودَا وَجِلْدَ أَيْرُوسَلِيمَ وَأَبْنِيهِمْ كَالْأَوْلَادِ * وَأَطْهَرُهُمْ مِنْ جَمِيعِ
 8 * حَطَايَاهُمْ الَّتِي أَطْغَاءَ لَهَا إِلَيَّ * وَلَا أَدْكُرُ حَطَايَاهُمْ الَّتِي أَطْغَاءَ لَهَا إِلَيَّ وَبِئْسَ عَيْ * وَبِئْسَ
 9 * السَّرُورُ وَالنَّسِجَةُ وَاللَّعْظَمَةُ لِكُلِّ سَعْبِ الْأَرْضِ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ كِتَابَاتِ الَّتِي أَنَا أَصْعَدُهَا
 10 * وَيَخَافُونَ وَيَعْتَرِسُونَ مِنْ أَجْلِ جَمِيعِ الْكِتَابَاتِ وَمِنْ أَجْلِ جَمِيعِ السَّلَامَةِ الَّتِي أَنَا أَصْعَدُهَا لَهُمْ *
 11 * هَكَذَا قَالَ الرَّبُّ * سَيَسْمَعُ أَيْضًا فِي هَذَا الْمَوْضِعِ الَّذِي اسْمُهُ نَعُولُونَ هُوَ حَرَابٌ مِنَ النَّاسِ
 12 * وَالْبَهَائِمِ * فِي مَدِينِ يَهُودَا وَمِنْ حَارِجِ أَيْرُوسَلِيمِ الْكِرْفَاتِ أَنْ لَا يَكُونَ إِنْسَانٌ وَجَاهِلٌ * صَوْتِ
 13 * سَرُورِي وَصَوْتِ فَرْحَةٍ * صَوْتِ عَرِيْسٍ وَصَوْتِ عَرَفِيْسٍ * صَوْتِ الْقَائِلِيْنِ اعْبُدُوا الرَّبَّ الصَّالِحِ الْكَلِمِ
 14 * لِأَنَّ الرَّبَّ صَالِحٌ وَإِنِّي إِلَهِي إِلَى الْأَبَدِ رَحْمَتُهُ * وَيَكْتَلِمُونَ فَرَايِسِي إِلَى بَيْتِ الرَّبِّ * لِأَنِّي أَصْرَبُ جِلْدِي بِلَدِّكَ
 15 * الْأَرْضِ كَالْأَوْلَادِ قَالَ رَبُّ الْعَوَاتِ * هَكَذَا قَالَ الرَّبُّ * يَكُونُ أَيْضًا فِي هَذَا الْمَوْضِعِ الْعَقْرُ وَفِي جَمِيعِ
 16 * مَدِينَةٍ * مَدِينَةِ الرِّعَاةِ يَرْتَدُونَ الْكِرْفَاتِ * فِي مَدِينِ الْكِبَلِ * وَفِي مَدِينِ سَافِيلِ * وَفِي مَدِينِ
 17 * نَاجِبِ * وَفِي أَرْضِ بَيْتِئَامِينَ * وَفِي أَرْضِ حَوْلِ أَيْرُوسَلِيمِ * وَفِي مَدِينِ يَهُودَا أَيْضًا نَابِ الْكِرْفَاتِ يَكْتَلِمُ
 18 * يَدِي الْعَدَاةِ قَالَ الرَّبُّ *

Factus est etiam sermo Domini ad Jeremiam secundo, dicens, (sicque dum vinculus esset in atrio carceris.) Sic dixit Dominus terre factor & pte. 2 snator, ut cam dirigeret, cuius nomen Dominus est: clama ad me, & respon. 3 deo tibi, & nota faciam tibi magna & fortia que non scis. Et in ista dixit Dominus Deus Israelis de domibus buxibus urbis, & de domibus regum Jude propugnaculo & fortificationibus istarum, ut possent adversum Chaldeos, & quos implicaverat motibus hominibus quas in ira & furore meo perculsi, & qui bleserunt me: ecce ego producam eis remedium & salutem, & ostendam illis, & faciam illis pacem & fidem: Et deducam captivitatem suam & captivitatem Ierosolymam, & edificabo eos ut primitivus: Mandabo eos ab omnibus peccatis eorum, quibus peccaverunt in me: & non recedabo peccatorum eorum, quibus in me peccaverunt, & recesserunt a me. Etique gaudio, laudi, & magnificacione omni terra populo, qui audientes cuncta beneficia que ego sum collaturus, timebunt & ego erent, propter omnia bona & propter omnem pacem quam ego sum presturus. Ita dixit Dominus, Audietis ad hoc in loco quem vos exhaustum dicitis hominibus & iumentis, in urbibus videlicet et Jude, & exterioribus Ierosolymae locis: ita dicitur ut nullus esset homo vel iumentum. Vox exultationis & vox leticie, vox sponsi & vox sponse, vox dicens, Castissimi Domini omnipotentis, quia Dominus optimus est, & quia in cunctis misericordia eius: sustinet, & maneat in domibus suis: ego enim reliquam transmigrationem terrae, ut sit qualis eras antea, dixit Dominus virtutum. Sic dixit Dominus, Eris ad hoc in loco deserto, & in cunctis urbibus ejus, & in cunctis Ierosolymae partibus pastibus & vigenibus pacibus: In urbibus non eris, in urbibus sepelies, in subibus Nephth, in terra Benjaminis, & ea que circumiacet Ierosolymis, & in urbibus Jude, venient ad me peccades ad manus receptoris, dixit Dominus.